၁၉၁၅၀

ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်

အဂုံတ္တရနိကာယ်ဝင် သုတ္တန်ပိဋကတ်

အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

အဌက-နဝက-ဒသက-ကောဒသကနိပါတ်

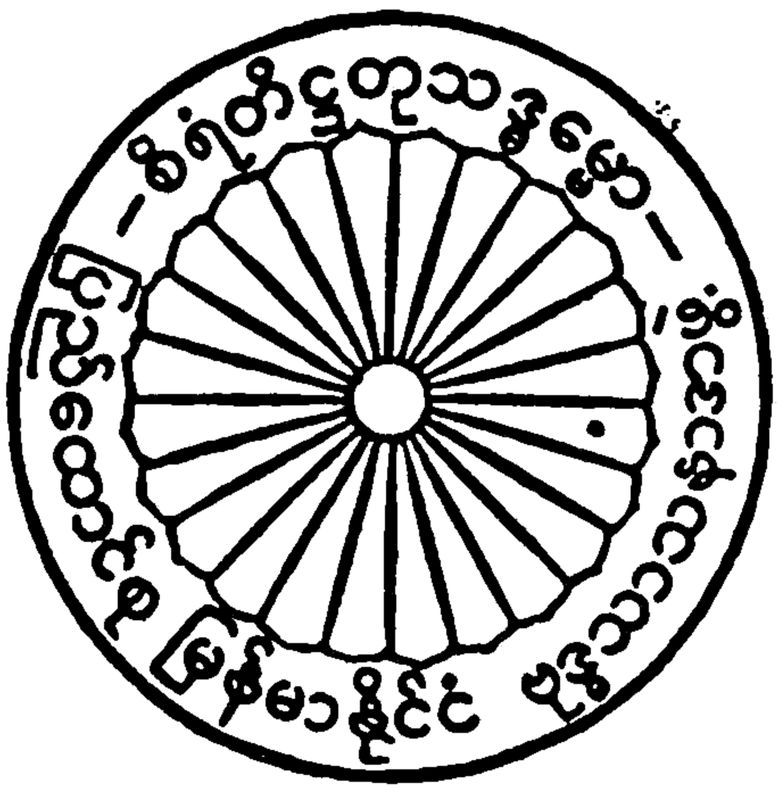

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ဆာသနာ ၂၅၀၉ ကောဇာ ၁၃၂၇ ခရစ် ၁၉၆၅

ကျမ်းဦးမှတ်ဖွယ်

သုတ္တန်ကျမ်းနှင့် သုတ်မည်ပုံ

"အတ္ထာနံ သူစနတော၊ သုဝုတ္တတော သဝနတောထ သူဒနတော၊
သုတ္တာဏာ သုတ္တသဘာဂတောစ၊ သုတ္တန္တိ အက္ခာတံ"။

"အကျိုးတို့ကို ပြုတတ်သောကြောင့်၎င်း ကောင်းစွဲဟောရာ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ဖြစ်ပွါးစေတတ်သောကြောင့်၎င်း ယိုစီးစေတတ်သောကြောင့်၎င်း ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်တတ်သောကြောင့်၎င်း တမျှဉ်းချည်နှင့် တူသောကြောင့်၎င်း သုတ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏"။

လူနတ်ဗြဟ္မာ သဲတွဝါသုံးစား လောကသားတို့၏ အမြဲတေသဖွယ်ဖြစ်တော်မူသော သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် မလ္လာမင်းတို့၏ ကုသိနာရုံအင်ကြင်းစုံ၌ ရှေဘုံနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူပြီးနောက် သုံးလကျော်မြောက်ဖြစ်သော သကရာဇ်-၁၄၈-ခု ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၅-ရက်နေ့တွင် မဇ္ဈိမဒေသရာဇဂြိုဟ်မြို့တော်၌ အာသျင်မဟာကဿပမထေရ်မြတ် ဦးဆောင်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်တို့ကို ပဌမသံဂါယနာတင်တော်မူခဲ့ကြ၏။

ထိုပဌမသံဂါယနာတင်သည်မှစ၍ ယခုခေတ်အထိ သာသနာတော်တလျှောက်လုံး၌ တည်ရှိတော်မူနေသော မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်တို့သည် ဝိမုတ္တိရသ 'သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ခြင်းကိစ္စ' အားဖြင့် တမျိုးတည်းသာဖြစ်လင့်ကစား ဓမ္မ 'ဟောပြမှု', ဝိနယ 'ဆုံးမမှု' အားဖြင့် နှစ်မျိုးဖြစ်လာပြီးလျှင် ပိဋကဟူသော ပေါင်းစပ်မှု စုစည်းမှုအားဖြင့် ခွဲဝေရလျှင် ဝိနည်း သုတ် အဘိဓမ္မာဟူ၍ သုံးမျိုးဖြစ်လာလေသည်၊ တဖန် နိကာယ်ဟူသော အပေါင်း (သဘောတူရာပေါင်းထားမှု) အားဖြင့်မူ—

(၁) ဒီဃနိကာယ် (ရှည်လျားသော သုတ်တို့၏အပေါင်း)
(၂) မဇ္ဈိမနိကာယ် (အများအားဖြင့် အလယ်အလတ် မရှည်မတို သုတ်တို့၏အပေါင်း)
(၃) သံယုတ္တနိကာယ် (အကြောင်းတူရာ ယှဉ်စပ်၍ထားသော သုတ်တို့၏ အပေါင်း)
(၄) အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် (တခုထက်တခု အရေအတွက် အင်္ဂါ ပိုလွန်လာသော သုတ်တို့၏ အပေါင်း)နှင့်
(၅) ခုဒ္ဒကနိကာယ် (သီးခြားသုတ်ငယ် 'သုတ်တို့' တို့၏ အပေါင်း) ဟူ၍ ငါးမျိုးဖြစ်လာလေသည်။

အင်္ဂါ'အစိတ်အပိုင်း'အားဖြင့် ခွဲဝေပြန်မူ—

(၁) သုတ္တ (မင်္ဂလသုတ်ကဲ့သို့သော သုတ်များ)
(၂) ဂေယျ (သီဆိုရာဂါထာများ ကြားညှပ်ပါရှိသော စုဏ္ဏိယ 'ပါဠိစကားပြေများ'၊ တနည်းဂါထာနှင့်စုဏ္ဏိယ 'နှစ်ထွေရောရ၍ ဟောကြားသည့် တရားတော်များ)

(၃) ဝေယျာကရဏ (ဂါထာမဖက် စုဏ္ဏိယသက်သက် ကျန်အင်္ဂါရှစ်ချက်တို့မှ လွှတ်သော မေးချက်,ဖြေကြားချက်များပါသော စကားရပ်များ)

(၄) ဂါထာ (ဓမ္မပဒစသည်တို့ကဲ့သို့ ဂါထာများ)

(၅) ဥဒါန်း (ဝမ်းမြောက်ရွှင်မြူး ဥဒါန်းကျူးသော အကြောင်းများ)

(၆) ဣတိဝုတ်(ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ 'ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မူ၏' ဟု အစချီသော တရားများ)

(၇). ဇာတ်(ငါးရာငါးဆယ်ဟုခေါ်သော ဇာတ်များ)

(၈) အဗ္ဘုတဓမ္မ (အံ့ဩဖွယ်တရားများ)နှင့်

(၉) ဝေဒလ္လ (နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုရတိုင်း မေးမြန်းအပ်သော စူဋ္ဌဝေဒလ္လ မဟာဝေဒလ္လစသော တရားများ)

ဟူ၍ ကိုးမျိုးဖြစ်လာသည်။

ဓမ္မက္ခန္ဓာဟူသောတရားအစုအားဖြင့် ဆိုပါမူကား အနုသန္ဓေအားဖြင့်၎င်း အမေးအဖြေအားဖြင့်၎င်း တိက်ဒုက်ခဲ့ဝေခြင်းတို့အားဖြင့်၎င်း ဝတ္ထု မာတိကာ ပဒဘာဇနီစသည်အားဖြင့်၎င်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ထိုဝိမုတ္တိရသကိစ္စတခုတည်းသာရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို ဓမ္မ ဝိနယ ဟူ၍ ခဲ့ဝေရာ၌ 'ဓမ္မ'ဟူသောအမည်တွင် 'သုတ်'နှင့် 'အဘိဓမ္မာ'တရားတော်များ တွဲဖက်အကျုံးဝင်ကာ 'ဝိနယ'ဟူသောအမည်တွင် ဝိနည်းတရားတော်များသာ ပါဝင်လေသည်၊ နောက်တဆင့်ခဲ့ဝေသော ပိဋကဟူသောအဆင့်၌ သုတ္တန္တပိဋကနှင့် အဘိဓမ္မာပိဋကမှာ ဖေါ်ပြပါဓမ္မနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်၍ ဝိနယပိဋကမှာ ဝိနယနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်လေသည်၊ လိုရင်းအားဖြင့် ဤပိဋကဟူသော ပိုင်းခြားခြင်းအဆင့်ပင်ဖြစ်ပေရာ ကျန် နိကာယ်အင်္ဂါဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည် ဤပိဋကဟူသော ပေါင်းစပ်စုစည်းမှုသုံးခု၌ ထိုက်သင့်သလို ပါဝင်သွားရသည်ပင်ဖြစ်ပေ၏။

ဤပိဋကသုံးဖြာတွင် သုတ္တန္တပိဋကဟု ဆိုအပ်သော သုတ္တန်ပါဋိတော်များသည် ဤကျမ်းဦးမှတ်ဖွယ်အစတွင် ပါရှိသော စကားရပ်အတိုင်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်ပင် သုတ်ဟူသော အမည်ကို ရထားပေရာ ထိုအကြောင်းရပ်တို့ကို အနည်းငယ်စီ စိစစ် ပြဆိုရပေမည်။

သုတ္တန်တရားတော်၏ အရေးကြီးပုံ

ယင်းအကြောင်းရပ်တို့ကို စိစစ်ဖော်ပြခြင်းမပြုမီ သုတ်၊ ဝါ-သုတ္တန်တရားတော်များ၏ အရေးကြီးပုံတို့ကို အနည်းငယ် ဖော်ပြလိုပေသည်၊ တရားဟောရာတွင်၎င်း စကားပြောရာတွင်၎င်း အများအားဖြင့် သုတ်တရား, သုတ္တန်တရားဟုဆိုလျှင် "လေးနက်မှုမရှိ ခက်ခဲမှုမရှိ"ဟု ပေါ့ပေါ့ဆဆ ထင်မြင်ယူဆတတ်ကြ၏၊ အမှန်အားဖြင့် သုတ္တန်တရားတော်သည် လေးနက် ခက်ခဲ၍ ထူးကဲစွာ အရေးပါလှသော တရားတော်များပင် ဖြစ်ပေသည်။

လောကထွတ်ထား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူစအချိန်မှစ၍ ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန် ဝင်စံကြွသွားတော်မူသည့်အချိန်အထိ လေးဆယ့်ငါးဝါကာလပတ်လုံး ကျွတ်ထိုက်သော ဝေနေယျသတ္တဝါတို့အား ရွှေဥဏ်တော်ကွန်ယက်ဖြင့် ဖြန့်ကျက်ရှုစားတော်မူ၍ အကျွတ်

တရားကို ရစေတော်မူရာဝယ် အထွေထွေသော သုတ္တန်တရားတော်တို့ဖြင့်သာ ရစေတော်မူခဲ့သည်၊ ထိုသုတ္တန်တရားတော်များဖြင့် သတ္တဝါတို့အား သောတာပန်အစ အရဟတ္တဖိုလ်အဆုံးရှိသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ အဖြစ်သို့ ရောက်စေတော်မူခဲ့သည်၊ ဟေဘိကျွ ရဟန်းတော်များ အဖြစ်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူခဲ့သည်၊ လူကြမ်း နတ်ကြမ်းတို့အား ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စေ၍ တရားအထူးကို ရစေတော်မူခဲ့ပေသည်။

သုတ္တန်တရားတော်၏ သာလွန်ထူးခြားပုံ

ဝိနည်းတရားတော်ကို ဘုရားရှင်သည် ဝါတော်နှစ်ဆယ်မှစတင်၍ ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး[၁] အဘိဓမ္မာတရားကို ခုနစ်ဝါမြောက်အချိန်၌ ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ထိုသည်မှရှေ့၌ သုတ္တန်တရားတော်သက်သက်ကိုသာ ဟောကြားတော်မူခဲ့ကြောင်း သိသာထင်ရှားလှသည်၊ ထိုဟောကြားတော်မူသော သုတ္တန်တရားတော်တို့ဖြင့်သာ အသျှင်ကောဏ္ဍည စသော ရဟန္တာ အပေါင်း မြောက်မြားစွာ ဖွားမြောက် ပွင့်ထွန်းလာရကြောင်းမှာလည်း ပိုမို၍ သိသာထင်ရှားလှပေသည်။

ထိုမှတပါး ဝိနည်းတရား အဘိဓမ္မာတရားတို့နှင့် သုတ္တန်တရားတို့ ထူးခြားကြသည့် အချက်မှာ ဝိနည်းတရားများတွင် ပဓာနအားဖြင့် သီလသက်သက်ကိုသာ ဖော်ပြထားပြီး သမာဓိပညာအချက်တို့ကိုမူ ဦးစားပေး၍ ဖော်ပြထားမှုမရှိပေ (ဝိနည်းကျမ်းများတွင် ပါဝင်နေသော ဝေရဥ္ဇကဏ္ဍ, ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် အနတ္တလက္ခဏသုတ် စသည်တို့မှာ သံဂါယနာတင်မထေရ်တို့က သုတ္တန်ပိဋကမှ ယူ၍ နိဒါန်းစကားစပ် သဘောဖြင့် ထည့်သွင်းထားခြင်းတို့သာ ဖြစ်ရာ ဝိနည်းနှင့် မဆိုင်ကြောင်း သတိချပ်သင့်၏)၊ အဘိဓမ္မာတွင် သီလသမာဓိကျင့်ကြံအားထုတ်မှုထက် ပညာကျက်စားတွန်းမှုးရာ အချက်များကိုသာ ဦးစားပေးဟောကြားထားခဲ့လေသည်။

သုတ္တန်သည်ကား လူရှင်ရဟန်းနှင့်တကွ နတ်ဗြဟ္မာတို့အတွက်ပါ သီလ သမာဓိ ပညာ ပြည့်စုံစွာ ပါရှိနေပေသည်၊ ပုံစံအားဖြင့်ပြရပါမူ— သီလကွန်ပါဋိတော်ရှိ သုတ်တိုင်းသုတ်တိုင်းမှာပင် သီလကွန္ဓ 'သီလအစု' သမာဓိကွန္ဓ 'သမာဓိအစု' ပညာကွန္ဓ 'ပညာအစု' အားလုံးကိုပင် ဟောထားပေသည်၊ ထို့ကြောင့် သုတ္တန်တရားတော်များ သုတ္တန်ကျမ်းဂန်များဖြင့်ပင်လျှင် သီလ သမာဓိ ပညာ သိက္ခာသုံးပါးလုံးကို ကျင့်သုံးအားထုတ်သွားနိုင်ပေသည်၊ ဤအချက်သည်ပင် သုတ္တန်တရားတော်များက ဝိနည်းတရား အဘိဓမ္မာတရားတို့မှ ထူးခြားနေသော အချက်ပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

ဝိနည်းတရားတော်သည် ကရုဏာပြဓာန်းသော တရားတော်ဖြစ်၍ အဘိဓမ္မာတရားတော်သည် ပညာပြဓာန်းသောတရားတော်ဖြစ်သည်၊ သုတ္တန်တရားတော်ကား ကရုဏာ ပညာ နှစ်ပါးလုံး ပြဓာန်းသောတရားတော်ဖြစ်၏၊ တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ဘုရားရှင်သည် ကရုဏာတော်နှင့် ပညာတော်တို့ကို ရှေ့သွားပဓာနပြုတော်မူ၍ သုတ္တန်တရားတော်တို့ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်ဟု ဆိုရပေမည်၊ ထို့ကြောင့် ကရုဏာပြဓာန်းသော ဝိနည်းတရားတော်, ပညာပြဓာန်းသော အဘိဓမ္မာ တရားတော်များ၌ ဘုရားရှင်သည် သတ္တဝါတို့၏ အလိုဆန္ဒ သတ္တဝါတို့၏ အဇ္ဈာသယဟူသော အလိုအကြိုက်ကို လိုက်တော်မမူဘဲ ဟောတော်မူခဲ့သည်၊ ဝိနည်းပိဋကမှာ သံဃာများလိုက်နာရန်

၁။ ၎င်းအကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ်မြန်မာပြန် ကျမ်းဦးမှတ်ဖွယ်၌ ကြည့်ရှုပါ။

အမိန့်ပေးပညတ်ထားသည့် အာဏာဒေသနာတော်ဖြစ်သည်၊ အဘိဓမ္မာပိဋကမှာ ဓမ္မသဘော ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြားဟောကြားတော်မူထားသည့် ပရမတ္ထဒေသနာ, နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာတော်ဖြစ်သည်၊ သုတ္တန်ပိဋကတော်၌ကား သတ္တဝါတို့၏ အလိုအကြိုက်ကို လိုက်တော်မူလျက် အနာနှင့်ဆေး ကိုက်အောင်ပေးတော်မူကာ တရားထူးကို ရစေတော်မူခဲ့ပေသည်။

ထိုအကြောင်းကို ထင်ရှားစေရန် ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာမှ အညတရဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခုဝတ္ထုကို ဤနေရာ၌ မြန်မာဘာသာပြန်ဆို၍ ဖော်ပြလိုက်ပေအံ့။

အညတရဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခုဝတ္ထု[၁]

မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိမြို့၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် သူဌေးသားတဦးသည် မိမိအိမ်သို့ကပ်ရောက်သော မထေရ်တပါးထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုစိတ် ရှိပါ၏၊ တပည့်တော်အား ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ရန် အကြောင်းတခုကို ဟောကြားတော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။

"ကောင်းပြီ ငါ့ရှင်ဒါယကာ အကယ်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုစိတ်ရှိငြားအံ့၊ စာရေးတံဆွမ်းကို လှူဒါန်းလော့၊ တဆယ့်ငါးရက်တကြိမ် လှူအပ်သောဆွမ်းကို လှူဒါန်းလော့၊ ဝါဆိုကျောင်းကို လှူဒါန်းလော့၊ သင်္ကန်း အစရှိသော ပစ္စည်းတို့ကို လှူဒါန်းလော့၊ မိမိ၏စည်းစိမ်ကို သုံးစုပြု၍ တစုဖြင့် အလုပ်အကိုင်ကိစ္စကို အားထုတ်လော့၊ တစုဖြင့် သားမယားကို ကျွေးမွေးလော့၊ တစုကို မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌ ပေးလှူလော့"ဟု မိန့်ကြား၏၊ ထိုသူဌေးသားသည် "ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား"ဟု ဝန်ခံပြီးလျှင် ပြောကြားသော အစဉ်အားဖြင့် အလုံးစုံကိုပြု၍ တဖန် မထေရ်ကို "အရှင်ဘုရား ထိုထက်အလွန် အခြား မည်သည့်ကိစ္စကို ပြုရပါဦးမည်နည်း" ဟုမေးပြန်၏။

"ငါ့ရှင်ဒါယကာ သရဏဂုံသုံးပါးတို့ကို ခံယူလော့၊ ငါးပါးသီလကို ခံယူလော"ဟု မိန့်ကြားပြန်လျှင် ထိုသရဏဂုံသုံးပါး ငါးပါးသီလတို့ကို ခံယူပြန်၍ ထိုထက်အလွန်ကို မေးပြန်၏၊ "သို့ဖြစ်လျှင် ဆယ်ပါးသီလတို့ကို ယူလေလော့"ဟု ဆိုပြန်လျှင် "ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား"ဟု ဝန်ခံကာ ယူပြန်လေ၏၊ ထိုသူဌေးသားသည် ဤသို့ အစဉ်အားဖြင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုသည့် အဖြစ်ကြောင့် **အနုပုဗ္ဗသူဌေးသား** ဟူသော အမည်သည် ဖြစ်လေ၏၊ ထိုနောက် "အရှင်ဘုရား လွန်၍လည်း ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိပါသေးသလော"ဟု တဖန် မေးလေသော် "သို့ဖြစ်လျှင် ရဟန်းပြုလော့"ဟု မထေရ်က မိန့်ဆိုလေရာ သူဌေးသားလည်း အိမ်မှထွက်၍ ရဟန်းပြုလေ၏။

အဘိဓမ္မာဆောင် ရဟန်းတပါးသည် ထိုသူဌေးသား၏ နိဿရည်းဆရာ ဖြစ်လေ၏၊ ဝိနည်းဆောင် ရဟန်းတပါးသည် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာဖြစ်လေ၏၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်သော ထိုသူဌေးသားအား (အဘိဓမ္မာဆောင်) နိဿရည်းဆရာက မိမိအထံသို့လာသောအခါ၌ အဘိဓမ္မာ၌လာသော ပြဿနာတို့ကို "ဘုရားရှင်သာသနာမည်သည် ဤတရားကို ပြုသင့်၏၊ ဤတရားကို

၁။ ဓမ္မပဒ ၌ ၁-၁၈၉

မပြုသင့်"ဟူ၍ သင်ကြား ဟောပြလေ၏၊ (ဝိနည်းဆောင်) ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကလည်း မိမိအထံသို့ လာသောအခါ၌ ဝိနည်း၌လာသော ပြဿနာတို့ကို "ဘုရားရှင်သာသနာမည်သည် ဤတရားကို ပြုသင့်၏၊ ဤတရားကို မပြုသင့်"ဟူ၍ သင်ကြား ဟောပြလေ၏၊ ထိုသူဌေးသားရဟန်းသည် "ဤအမှုသည် အလွန် ဝန်လေးစွာ့တကား၊ ငါသည် သံသရာဆင်းရဲဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ရန် ရဟန်းပြုခဲ့၏၊ ဤသာသနာတော်၌ ငါ့အား လက်ဆန့်တန်းရာအရပ်မျှလည်း မထင် (လက်မျှပင် မလှုပ်သာအောင် ကျဉ်းကြပ်လှချေ၏)၊ အိမ်၌နေ၍သာလျှင် ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ရန် တတ်ကောင်း၏၊ ငါသည် လူထွက်ရန်သင့်၏"ဟု ကြံစည်မိလေ၏၊ ထိုသူဌေးသားရဟန်းသည် ထိုအခါမှစ၍ ဆန့်ကျင်ငြီးငွေ့လျက် ဒွတ္တိံ သာကာရတရားတို့ကို ရွတ်ဆိုခြင်းကိုလည်း မပြု၊ ပါဠိ သင်ခြင်းတို့ကိုလည်း မသင်ကြား မပြုလုပ်၊ ပိန်ကြုံညှိုးနွမ်းလျက် အကြောပြိုင်းပြိုင်းထသောကိုယ်ရှိ၍ ပျင်းရိခြင်းနှိပ်စက်အပ်ရကား ဝဲနာဖြင့် ပြွမ်း၍နေလေ၏။

ထိုအခါ၌ ထိုသူဌေးသားရဟန်းကို သာမဏေငယ်တို့က "အရှင် အဘယ့်ကြောင့် အရှင်သည် ရပ်မိရပ်ရာရပ်လျက် ထိုင်မိထိုင်ရာထိုင်လျက် နေဘိသနည်း၊ ဖျော့တော့သော ရောဂါဖိစီးပြီးလျှင် ပိန်ကြုံညှိုးနွမ်းလျက် အကြောပြိုင်းပြိုင်းထသောကိုယ်ရှိ၍ ပျင်းရိခြင်းနှိပ်စက်အပ်ရကား ဝဲနာဖြင့် ပြွမ်း၍နေဘိ၏၊ အရှင်သည် အဘယ်ကို ပြုဘိသနည်း"ဟု မေးကုန်၏၊ "ငါ့ရှင်တို့ ငါသည် သာသနာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သော စိတ်ရှိ၏"ဟု ဖြေဆိုလျှင် "အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း" ဟုမေးကြပြန်၏၊ ထိုသူဌေးသားရဟန်းသည် ထိုအဖြစ်ကို ပြန်၍ပြောဆို၏၊ ထိုသာမဏေငယ်တို့သည် နိဿရည်းဆရာ, ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတို့ကို ပြောကြားကုန်၏၊ ထိုဆရာတို့သည် ထိုသူဌေးသား ရဟန်းကို ခေါ်ဆောင်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံသို့ သွားကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ အဘယ်မှ လာကြကုန်သနည်း"ဟု မေးတော်မူ၏၊ "မြတ်စွာဘုရား ဤရဟန်းသည် အရှင်ဘုရားသာသနာတော်၌ ဆန့်ကျင်သောစိတ်ရှိနေပါ၏"ဟု လျှောက်ထားလေသော် "ရဟန်း ဤအတိုင်းမှန်သလော"ဟု မေးတော်မူရာ "မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား" ဟု သူဌေးသားရဟန်းက ဖြေလေ၏၊ အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ဖြစ်သနည်းဟု မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူသောအခါ "မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်သည် သံသရာဆင်းရဲဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ရန် ရဟန်းပြုခဲ့ပါ၏၊ ထိုတပည့်တော်၏ နိဿရည်းဆရာသည် အဘိဓမ္မာတရားကို ဟောပါ၏၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည် ဝိနည်းတရားကို ဟောပါ၏၊ တိုတပည့်တော်သည် ဤသာသနာတော်၌ ငါ့အား လက်ဆန့်တန်းရာ အရပ်မျှလည်း မထင်၊ အိမ်၌နေ၍သာလျှင် ဆင်းရဲဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ရန် တတ်ကောင်း၏၊ ငါသည် လူထွက်ရန် သင့်၏ဟု စိတ်ကို ဆုံးဖြတ်မိပါ၏ မြတ်စွာဘုရား"ဟု လျှောက်လေ၏။

"ရဟန်း အကယ်၍ သင်သည် တခုတည်းကို စောင့်ရှောက်ရန် စွမ်းနိုင်ပါမူ အခြားစောင့်ရှောက်ရန် ကိစ္စမရှိ"ဟု မိန့်တော်မူသော် "အဘယ်ကို စောင့်ရှောက်ရမည်နည်း မြတ်စွာဘုရား" ဟု မေးလျှောက်၏၊ "သင်သည် စိတ်ကို စောင့်ရှောက်ရန် စွမ်းနိုင်မည်လော"ဟု မိန့်တော်မူလျှင် "စွမ်းနိုင်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား" ဟု လျှောက်လေ၏၊ "သို့ဖြစ်လျှင် မိမိ၏စိတ်ကိုသာလျှင် စောင့်ရှောက်လော့ ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်ရန် တတ်နိုင်လတ္တံ့"ဟု ဤသို့ ဩဝါဒကို ပေး၍ ဤဂါထာကို ဟောတော်မူလေ၏။

သုဒ္ဒဒ္ဒသံ သုနိပုဏ်၊ ယတ္ထကာမနိပါတိနံ၊
စိတ္တံ ရက္ခေထ မေဓာဝီ၊ စိတ္တံ ဂုတ္တံ သုခါဝဟံ။

(အလွန်အလွန်မြင်နိုင်ခဲသော အလွန်အလွန်သိမ်မွေ့သော အလိုရှိရာအာရုံ၌ ကျလေ့ရှိသောစိတ်ကို ပညာရှိသည် စောင့်ရှောက်ရာ၏၊ စောင့်ရှောက်ထားအပ်သောစိတ်သည် ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်တတ်၏၊ ဟု ဆိုလိုသည်)

ဤဂါထာ၏ အဆုံး၌ ထိုသူဌေးသားရဟန်းသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ရောက်လေ၏၊ ဤ၌ စိတ်တခုကိုသာ စောင့်ရှောက်ရမည်ဟု သုတ္တန်နည်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသည်မှာ အဘိဓမ္မာ၌လာသော အကုသိုလ်တရားတို့မှ စောင့်ရှောက်ရခြင်း ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များကို လုံခြုံစွာ ထိန်းသိမ်းရခြင်းပင်ဖြစ်၍ စင်စစ်အားဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ, နိဿရည်းဆရာရဟန်းများ၏ဟော ပြောဩဝါဒများအားလုံး အကျုံးဝင်၍ သွားသည်ပင်ဖြစ်၏၊ သို့သော် သုတ္တန်ဒေသနာနည်းအားဖြင့်မူ နာကြားသူအဖို့ အလိုအကြိုက်နှင့် ကိုက်ညီသွားသဖြင့် လွယ်လွယ်ဖြင့်ပင် လိုက်နာနိုင်သွားပေတော့သည်။

ဤဖော်ပြခဲ့သော အနုပုဗ္ဗသူဌေးသားရဟန်းဝတ္ထုကား သုတ်တရားသည် အဘိဓမ္မာဝိနည်းတရားတို့ထက် သတ္တဝါ ဝေနေယျတို့အတွက် အကျိုးသက်ရောက်ပုံကို ထင်ရှားစေသော သက်သေပင်ဖြစ်လေသည်။

သုတ္တန်တရားများ၏ နက်နဲပုံများ

သတ္တဝါတို့အား အလိုအကြိုက်ကိုပေး၍ ဟောသော တရားတော်များဖြစ်သော်လည်း သုတ္တန်တရားတော်များသည် ခက်ခဲနက်နဲမှုမပါ အပေါ်ရံ အလွယ်တရားများသာ ဖြစ်သည်ဟု မမှတ်အပ်ချေ၊ ဒဿာ အာယတန ဓါတ် သစ္စာနှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှစ၍ သတ္တဝါတို့၏ ဉာဏ်အားလျော်စွာ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်၊ သုတ္တန်ဟုဆိုသော်လည်း အချို့သုတ္တန်တရားတော်များတွင် အဘိဓမ္မာသဘောတရားများ အများအပြား ပါရှိနေသဖြင့် လွယ်လွယ်ကူကူဖြင့် သိမြင်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ၊ အဘိဓမ္မာကျမ်းတို့တွင် အဘိဓမ္မာသဘောများကို သူ့အကန့်နှင့်သူ ကဏ္ဍခွဲ၍ တဆင့်စီ တဆင့်စီ စီစဉ်ထားသဖြင့် ခက်ခဲသည်ဟုဆိုသော်လည်း နည်းရသွားလျှင် ဉာဏ်သက်ဝင်သွားနိုင်၏၊ ဉာဏ်သက်ဝင်နိုင်လောက်အောင်လည်း နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောကြားထား၏၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာထား၏၊ သုတ္တန်များဌ်ကား ဤသုတ်တွင် ဤကဲ့သို့ အဓိပ္ပါယ်ရှိလင့်ကစား နောက်တသုတ်တွင် အဓိပ္ပါယ်တမျိုးဖြစ်၍ သိရန်ခက်ခဲလှချေသည်၊ ကျတ်ထိုက်သော သတ္တဝါ၏ အဇ္ဈာသယအားလျော်စွာ ဟောကြားသဖြင့် သက်ဆိုင်သည့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များမှတပါး အခြား သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သိနိုင်ရန် မလွယ်ကူလှချေ။

ပုံစံအားဖြင့် သီလက္ခန်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် (စာမျက်နှာ-၇၉) သာမညဖလသုတ်တွင် ပါရှိသော ဝိပဿနာဉာဏ်အပိုင်းကို ကြည့်သင့်၏၊ ပဌမစျာန်မှ စတုတ္ထစျာန်အထိ ပွါးများနည်းများ

သုဒ္ဒဒ္ဒသံ = အလွန်တရာ မြင်နိုင်ခဲထသော၊ သုနိပုဏ် = အလွန်တရာ သိမ်မွေ့ထသော၊ ယတ္ထကာမနိပါတိနံ = အလိုရှိရာအာရုံ၌ ကျရောက်လေ့ရှိထသော၊ စိတ္တံ = စိတ်ကို၊ မေဓာဝီ = ပညာရှိသည်။ ရက္ခေထ = စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ဂုတ္တံ = လုံခြုံစွာ စောင့်ရှောက်ထားအပ်သော၊ စိတ္တံ = စိတ်သည်၊ သုခါဝဟံ = ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်တတ်ပေ၏။

ကို ပြဆိုပြီးနောက် စတုတ္ထစျာန်မှသည် အရဟတ္တဖိုလ်ရောက် နိဗ္ဗာန်ပေါက် လမ်းစဉ်ကို တင်ပြထားရာ အလွန်အလွန် ခက်ခဲနက်နဲလှပြီး သာမန် အသိဉာဏ်ရင့်သူအဖို့ပင် သိနိုင်ရန် မလွယ်ကူလှပေ၊ အဇာတသတ်မင်းကြီးအား မြတ်စွာဘုရားက စတုတ္ထစျာန်ရပြီးနောက် ဝိပဿနာသို့ ကူးပြောင်းရှုပွါးပုံကို အောက်ပါအတိုင်း ဟောပြတော်မူခဲ့ပေသည်။

"ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလက်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏၊ ရှေးရှုညွှတ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ 'ငါ၏ ဤကိုယ်ကား ရုပ်ရှိ၏'...."

ဤဟောပြတော်မူချက်တွင် "ရှေးရှုပို့ဆောင်၏"ဟု ဟောပြောထားရာဝယ် မည်သို့ပို့ဆောင်သည်ကို သာမန် ဉာဏ်ကြီးသူတဦးအဖို့ပင် ရှင်းလင်းစွာသိမြင်ရန် ခက်ခဲလှပေသည်၊ ဟောကြားပုံမပြည့်စုံ၍မဟုတ် လိုရင်းကိုချုပ်၍ ကိုတိုတုတ်တုတ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ဉာဏ်နှင့်လျော်အောင် ဟောကြားထားခြင်းသာဖြစ်ရာ အကယ်၍သာ အဇာတသတ်မင်းကြီးသည် ပိတုဃာတကံကို ကျူးလွန်မထားလျှင် ချက်ခြင်းပင် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုသွားနိုင်စရာရှိပေသည်၊ သာမန်ပညာရှင်များအဖို့ကား ဆန္ဒအစ္ဆာသယနှင့် ပညာ၏ အနိမ့်အမြင့် ကွာခြားမှုကြောင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိမြင်ရန် မလွယ်ကူလှပေ၊ ဤမျှဖြင့် သုတ္တန်တရားတော်များ၏ လေးနက်ခက်ခဲ၍ နက်နဲသော ကရားသဘောများနှင့် ပြည့်နှက်နေပုံကို သိနိုင်လောက်ပေပြီ။

အကျိုးတရားတို့ကို ပြတတ်ပုံ

သုတ္တန်၏အကြောင်းနှင့် သုတ္တန်တရားတို့ ခက်ခဲနက်နဲပုံကို အမြွက်မျှပြဆိုပြီး၍ သုတ္တန်မည်ပုံကို ဆက်လက်ပြဆိုပါမည်၊ ဤကျမ်းဦးမှတ်ဖွယ်စာတမ်း၏ အစတွင် ဖော်ပြထားသော စကားရပ်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း (အကျိုးတို့ကို ပြတတ်သောကြောင့် သုတ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏) ဟူသော အပိုဒ်၌ အကျိုးတို့ဟူသည်မှာ....

မိမိ၏အကျိုး 'အတ္တတ္ထ' သူတပါး၏အကျိုး 'ပရတ္ထ' မျက်မှောက်၌ဖြစ်သောအကျိုး 'ဒိဋ္ဌဓမ္မိကတ္ထ' တမလွန်၌ဖြစ်သောအကျိုး 'သမ္ပရာယိကတ္ထ' လောကနှင့်ဆိုင်သောအကျိုး 'လောကိယတ္ထ' လောကမှ လွန်မြောက်သောအကျိုး 'လောကုတ္တရတ္ထ'—

စသောအားဖြင့် များစွာပင်ရှိပေသည်။

၎င်းအကျိုးတရား၊ ဝါ-အကျိုးစီးပွါး ရာရာရကြောင်း တရားများအားလုံးပင် သုတ္တန်ကျမ်းများ၌ ဖော်ပြပါရှိလေသည်၊ ထိုသို့ အကျိုးစီးပွါးတရား အပြည့်အစုံကို ဖော်ပြတတ်၍ ပါဠိဘာသာအားဖြင့် 'သုတ္တ' မြန်မာဘာသာအားဖြင့် 'သုတ်'ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြပေသည်။

မိမိအကျိုး သူတပါးအကျိုးကို ဖော်ပြတတ်သည်ဟူရာ၌ မိမိဟူသော (သုတ္တန်တရားတော်များကို) ကြည့်ရှု သုံးသပ် နာကြား ကျင့်ကြံသူအဖို့ စီးပွါးချမ်းသာ အလိမ္မာတရားများကို ရရှိ

နိုင်ပြီး သူတပါးဟူသော သား သမီး မိဘ ဆွေမျိုးစသည်များအတွက် ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ပေးစွမ်းနိုင်သော အကျိုးတရားများကိုလည်း ရရှိနိုင်ပေသည်။

မင်္ဂလသုတ် သိဂ်္ဂါလသုတ် စသည်များကို ပုံစံပြု၍ လွေ့လာပါလျှင် သုတ္တန်တရားတော်များက မိမိအကျိုး သူတပါးအကျိုးများကို မည်မျှ ဖြိုးဖြိုးဝေအောင် ပေးစွမ်းနိုင်ပုံ သိရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်၊ ထို့ပြင် မျက်မှောက်အကျိုးဟူသော ဤတဘဝ ကြီးပွါးချမ်းသာရေး, တိုးပွါးစည်ပင်ရေးနှင့် တမလွန်အကျိုးဟူသော တဘဝထက် တဘဝ, တဇာတိထက် တဇာတိ ကြီးပွါးချမ်းသာရေး, တိုးပွါးစံည်ပင်ရေးများကိုပါ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်းကို အဆိုပါသုတ္တန်များကို ဖတ်ရှုကြားနာရုံမျှဖြင့် ထင်ရှား သိသာနိုင်ပေသည်၊ ကျင့်ကြံ အားထုတ်သူတို့အဖို့ကား ပြောဖွယ်ရာပင် မလိုတော့ချေ။

လောကီအကျိုး လောကုတ္တရာအကျိုး ဟူရာ၌ကား အထက်ဖော်ပြပါ မိမိ, သူတပါး စီးပွါးချမ်းသာနှင့် မျက်မှောက်, တမလွန် ကြီးပွါးတိုးတက်ရေးအား လုံးသည်ပင် လောကီအကျိုးတရားများဖြစ်သည်၊ လောကီကျော်မြောက်၍ နိဗ္ဗာန်ပေါက် အကျိုးရခြင်းမျိုးမှာ လောကုတ္တရာအကျိုးတရားပင်ဖြစ်သည်၊ ထိုလောကုတ္တရာအကျိုးတရားမျိုးကို မည်ကဲ့သို့ ပွါးတိုး ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်ပုံတို့ကိုကား မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူစဉ်ကပင် လောကုတ္တရာအကျိုးအတွက် အထူးရည်ရွယ်တော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း ထိုထိုသုတ္တန်တို့၌လည်း ထင်ရှားစွာ ပါရှိနေသဖြင့် သိသာလှပေသည်။

ကောင်းစွာဟောရာ သုတ္တန်ဒေသနာ

ကောင်းစွာဟောကြားခြင်း ဟူသည်မှာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သတ္တဝါတို့၏ အလိုအကြိုက်ကိုလိုက်၍ ဟောကြားထားခြင်းကိုပင် ဆိုလိုပေသည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ အလိုအကြိုက်အားလျော်စွာ တိုတိုဟော၍ အကျဉ်တရားရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်အား တိုတိုနှင့် လိုရင်းမျှကိုဟောကာ အကျယ်ခွဲထွင်ဟောမှ တရားသိမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျှင် အကျယ်ခွဲထွင်၍ သိုင်းသိုင်းဝိုင်းဝိုင်းပင် ဟောကြား၏၊ တရားနာသူ နားလည်မည့်အခြေအနေကို လိုက်လျောကာ "အနာနှင့်ဆေး ကိုက်အောင်ပေး"သကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တရားတော်ကို သင့်လျော်အောင်ညှိနှိုင်း၍ ဟောကြား၏၊ ထို့ကြောင့် ဤသုတ္တန်တရားများကို "ကောင်းစွာဟောကြားသောတရား" ဟူသော ဂုဏ်ထူးဖြင့် ချီးကျူးထားရလေသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သုတ္တန်တရားတော်များတွင် အဘိဓမ္မာမှာကဲ့သို့ ဓမ္မသဘာဝများ ပါဝင်ရုံမက ဝိနည်းမှာကဲ့သို့ အာဏာဒေသနာများလည်း ပါဝင်သေးသည်၊ သို့သော်ထိုဓမ္မသဘာဝများ အာဏာဒေသနာများမှာ သတ္တဝါဝေနေယျ၏ အလိုအကြိုက်ဘို့သာ လိုက်ပါလေသည်၊ သုတ္တန်တွင် ဓမ္မသဘာဝကို ဟောကြားရာ၌ အဘိဓမ္မာမှာကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင်သ၍ ခွဲထွင်မဟောဘဲ သတ္တဝါ၏အင်အားအလျောက် (ဉာဏ်အနုအရင့်အလျောက်)သာ ဟောကြားသွားလေသည်၊ ထို့အတူ အာဏာဒေသနာကိုလည်း ဝိနည်းမှာကဲ့သို့ တင်းတင်းကြပ်ကြပ် (မကျင့်မနေရ) ပညတ်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ပုဂ္ဂိုလ်၏ဆန္ဒအလျောက် ကျင့်သုံးကြရန်သာ ဟောကြား လမ်းညွှန်ထားခဲ့လေသည်၊ ပုံစံအားဖြင့် သံယုတ်ပါဠိတော်လာ ခန္ဓာအာယတန စသည် ဟောပုံများနှင့် မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်လာ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်၌ ဟောကြားတော်မူသော အာဏာသဘော်များကို

ဖတ်ရှုရ၍ အဘိဓမ္မာဝိနည်းတို့ရှိ ဓမ္မသဘာဝဒေသနာ, အာဏာဒေသနာများနှင့် ကွာခြားပုံကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်သင့်ကြပေသည်။

ဤမျှ အကျဉ်းဖော်ပြခြင်းဖြင့် သုတ္တန်တရားတော်များ၏ "ကောင်းစွာဟောကြားအပ်သော" ဟူသော ဂုဏ်ကို သိသာနိုင်လောက်ပေပြီ။

သုတ္တန်တရားတော်၏ အကျိုးကျေးဇူး

လယ်သမားသည် ကောက်စပါးကို စိုက်ပျိုးသောအခါ စိုက်ပျိုးရုံမျှဖြင့် မပြီးသေး၊ ရေသွင်းခြင်း ပေါင်းသင်ခြင်း စသော စောင့်ရှောက်ရမှုတို့ဖြင့် ဂရုတစိုက် ပြုစုပါမှ အချိန်ကျ၍ အသီးအနှံထွက်ချိန်တွင် ပွါးများပြည့်စုံ ကုံလုံဖြစ်မြောက်ရာဘိသကဲ့သို့ သုတ္တန်တရားတော်များကိုလည်း နာကြားရုံ ဆောင်ထားရုံမျှဖြင့် ကျေနပ်မနေဘဲ အစဉ်မပြတ် ကျင့်ကြအားထုတ်နေမှသာ လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော အကျိုးတရားများကို ရရှိနိုင်လေသည်၊ အချုပ်မှာ သုတ္တန်တရားတော်များသည် ကျင့်ကြံအားထုတ်သူအား ကောင်းကျိုးချမ်းသာများ ဖြစ်ပွါးစေနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုပေသည်၊ ထို့မှတပါးလည်း နို့စားနွားမသည် အချိန်အခါကျရောက်၍ နွားငယ်ကလေး ပေါ်ပေါက်လာသော် နွားနို့များ ယိုစီး၍လာသကဲ့သို့ ဤသုတ္တန်တရားတော်တို့သည် ကြားနာဆောင်ထားကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းတို့ကြောင့် သီလ စသော အကျိုးတရားတို့ ယိုစီး၍လာနိုင်လေသည်၊ ထို့ပြင် အပါယ် စသော ဘေးတို့မှ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်တတ် အကာအကွယ်ပေးတတ်ပေသေးသည်။

တမျှဉ်းချည်

နောက်ဆုံးအချက်၌ တမျှဉ်းချည်နှင့်တူပုံမှာ လက်သမားတို့သည် သစ်သားတို့ကို ခွဲစိတ်ရွေချောရာ၌ ထိုသစ်သားကို တမျှဉ်းချည်၊ ဝါ-ဆေးမည်းဖြင့် သုတ်စိမ်ထားသောချည်ကြိုးဖြင့် မျှဉ်းချ မှတ်သားပေးရသည်၊ ထိုသို့ မျှဉ်းချမှတ်သားပေးပြီးမှ လိုသလို ခွဲစိတ်ရွေချောရ၏၊ ဤအတူ အထက်ဖော်ပြပါ မိမိအကျိုး သူတပါးအကျိုးစသော အကျိုးတရားများကို အားထုတ်ရာ၌ သုတ္တန်တရားတော်များသည် မျှဉ်းကြိုးများပမာ တိမ်းစောင်းမှားယွင်းမှု မရှိရလေအောင် လမ်းပြထားလေသည်၊ သုတ္တန်တရားတော်များက ပြထားသော လမ်းစဉ်အတိုင်း ကျင့်သုံးသွားခြင်းဖြင့် ဖော်ပြပါ အကျိုးတရားများကို ရရှိခံစားနိုင်ပေသည်၊ ဤသို့ဖြင့် သုတ္တန်တရားတော်များသည် တမျှဉ်းချည်နှင့်တူလေသည်။

ထို့ကြောင့် သုတ္တန်တရားတော်များသည် အကျိုးတို့ကို ပြတတ်ခြင်း, ကောင်းစွာဟောကြားရာဖြစ်ခြင်း, ဖြစ်ပွါးစေတတ်ခြင်း, ယိုစီးစေတတ်ခြင်း, ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်တတ်ခြင်းနှင့် တမျှဉ်းချည်နှင့်တူခြင်းဟူသော အကြောင်းခြောက်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် "သုတ်"ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရကြောင်းကို မှတ်သားထားသင့်ကြပေသည်။

အသျှင်အာနန္ဒာမထေရ်

သုတ္တန်ကျမ်းများအကြောင်း ရေးသားလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာအကြောင်းကို ချန်ထားလျှင် ပြည့်စုံလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ၊ ဘုရားဟောသုတ္တန်များ တစုတစည်းတည်း ဖြစ်လာရသည်မှာ အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ကျေးဇူးကြောင့်ဖြစ်သည်ဟုပြောလျှင် မှန်သောပြောခြင်းပင် ဖြစ်ရပေမည်၊ ထို့ကြောင့် အသျှင်အာနန္ဒာအကြောင်းကို အမြွက်မျှ ရေးသားဖော်ပြပါဦးမည်။

ဗဟုဿုတတေဒင် (=အကြားအမြင်များခြင်းတွင် ထိပ်တန်းကုဏ်ထူး)၊ သတိမန္ထတေဒင် (=သတိကောင်းခြင်းတွင် ထိပ်တန်းကုဏ်ထူး) ဂတိမန္ထတေဒင် (=ဉာဏ်ကောင်းခြင်းတွင် ထိပ်တန်းကုဏ်ထူး) ဓိတိမန္ထတေဒင် (=လုံ့လကြီးခြင်းတွင် ထိပ်တန်းကုဏ်ထူး)၊ ဥပဋ္ဌာကတေဒင် (=အလုပ်အကျွေးအပြုအစုတွင် ထိပ်တန်းကုဏ်ထူး)ဟု တေဒင် (=ကုဏ်ထူး) ငါးချက်ရ အသျှင် အာနန္ဒာမထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏ညီတော် အမိတောဒန၏ သားဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တဝမ်းကွဲညီတော်ဖြစ်လေသည်၊ ကမ္ဘာတသိန်းတိုင်တိုင် ပါရမီဖြည့်၍ စုံပြည့်ရင့်ကျက်လာခဲ့သော အသျှင်အာနန္ဒာအလောင်းတော်မင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရား ဘုရားဖြစ်တော်မူစအခါ ကပိလဝတ်နေပြည်တော်သို့ ကြွလာတော်မူပြီးနောက် ပြန်လည်ကြွသွားတော်မူရာဝယ် မြတ်စွာဘုရား၏အထံတော်၌ ဘဒ္ဒိယစသော သာကီဝင်မင်းသားတို့နှင့်အတူ ရဟန်းပြု၍ လိုက်ပါလာခဲ့၏၊ မကြာမီမှာပင် မန္တာဏီပုဏ္ဏားမ၏ သားဖြစ်သော အသျှင်ပုဏ္ဏာထံမှ တရားတော်ကို နာကြားပြီးလျှင် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ဝါတော်နှစ်ဆယ်မှစ၍ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး အဖြစ် ခံယူခဲ့သည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်သည်မှ ဝါတော်နှစ်ဆယ်အတွင်း၌ အလုပ်အကျွေးရဟန်း အမြဲမရှိခဲ့ပေ၊ တခါတရံ အသျှင်နာဂသမာလ, တခါတရံ အသျှင်နာဂိတ, တခါတရံ အသျှင်ဥပဝါန, တခါတရံ အသျှင်သုနက္ခတ္တ, တခါတရံ အသျှင်စုန္ဒသမဏုဒ္ဒေသ, တခါတရံ အသျှင်သာဂတ, တခါတရံ အသျှင်ရာဓ, တခါတရံ အသျှင်မေဃိယ ဤသို့ဖြင့် သင့်လျော်သလို အလုပ်အကျွေးရဟန်း ထားရှိခဲ့သည်၊ ထိုအလုပ်အကျွေးရဟန်းတို့တွင် အချို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် လမ်းခွဲ၍သွားခြင်း, အချို့သည် မြတ်စွာဘုရားကိုပစ်ပယ်၍သွားခြင်းစသည်ဖြင့် အဆင်မပြေသော အဖြစ်များပင် ဖြစ်ပေါ်တွေ့ကြုံရပေသည်၊ မြတ်စွာဘုရား ဝါတော်နှစ်ဆယ် (သက်တော် ၅၅-နှစ်)သို့ ရောက်သောအခါတွင် သက်တော်ကြီးပြီဖြစ်၍ အမြဲအလုပ်အကျွေးရဟန်း ထားလိုကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူသောအခါတွင် ရဟန်းသံဃာတော်၏ တိုက်တွန်းချက်အရ အသျှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည် ဆုရှစ်ပါးကိုတောင်း၍ အလုပ်အကျွေးအဖြစ် ခံယူတော်မူခဲ့ပေသည်။

အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ဆုရှစ်ပါးကား ပယ်ဆုလေးပါးနှင့် ယူဆုလေးပါးဖြစ်ရာ ပယ်ဆုလေးပါးကား—

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော် (အသျှင်အာနန္ဒာ)အား မိမိရတော်မူသော သင်္ကန်းအကောင်းအမွန်များကို မပေးရန်
(၂) ဆွမ်းခံဖွယ်ဘောဇဉ်ကို မပေးရန်
(၃) ဂန္ဓကုဋိတိုက်ခန်းတခန်းတည်း၌ နေခွင့်မပေးရန်နှင့်
(၄) ပင့်ဖိတ်ရာသို့ ခေါ်၍မသွားရန်တို့ဖြစ်၍

ယူဆုလေးပါးကား—

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော် (အသျှင်အာနန္ဒာ) ပင့်ဖိတ်ရာသို့ ကြွတော်မူရန်
(၂) တိုင်းခြား ပြည်ခြားမှ မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြော်ရန် ရောက်လာသော ပရိသတ်ကို ရောက်ဆဲခဏမှာပင် မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြော်စေနိုင်ခွင့်ရှိရန်
(၃) အလိုရှိလျှင်၊ ချက်ခြင်း မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်နိုင်ရန်နှင့်

(၄) တပည့်တော် (အသျှင်အာနန္ဒာ)မျက်ကွယ်၌ ဟောတော်မူသမျှတရားတော်တို့ကို တဖန်ပြန်ဟောရန်တို့ပင်ဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင် ပယ်ဆုံလေးပါး ယူဆုံလေးပါး (ပေါင်းဆုံရှစ်ပါး)ကို တောင်း၍ ထိုဆုံရှစ်ပါးကိုရမှ အလုပ်အကျွေးရဟန်းအဖြစ်ခံယူကာ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်အထိ နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်တိုင်တိုင် နေ့စဉ်ပင် နေ့ကိုးကြိမ်, ည၌ကိုးကြိမ် တနေ့ တဆယ့်ရှစ်ကြိမ် ဆည်းကပ်၍ မပြတ်မလပ် လုပ်ကျွေးခဲ့လေသည်။

အသျှင်အာနန္ဒာတောင်းသော ဆုရှစ်ပါးတွင် နောက်ဆုံးဆုဖြစ်သော "မျက်ကွယ်၌ ဟောသမျှတရားတို့ကို ပြန်၍ဟောရန်"ဟူသော ဆုသည် ဤသုတ္တန်ပါဠိတော်များ တလုံးတစည်းတည်း တည်တံ့ထင်ရှားလာရခြင်း၏ အကြောင်းတရားဟု ဆိုလိုက ဆိုနိုင်ပေသည်၊ ဤဆုကြောင့်ပင် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား ဘုရားဖြစ်စမှ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံကြွသွားတော်မူသည့်အထိ သုတ္တန်ပေါင်းများစွာကို ဆောင်ထားနိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေတော့သည်၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဘုရားဖြစ်တော်မူစ (အသျှင်အာနန္ဒာတို့ ရဟန်းမဖြစ်မီ)က ဟောတော်မူခဲ့သော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် အနတ္တလက္ခဏသုတ် စသည်တို့ကိုပင် "ဧဝံ မေ သုတံ=အကျွန်ုပ် (မြတ်စွာဘုရားထံမှ) ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်"ဟု ပဌမသင်္ဂါယနာပွဲတွင် ရဲရဲရင့်ရင့် လျှောက်ထားနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေ၏သည်။

ထို့ပြင် မှတ်သားစရာ အချက်တခုမှာ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိရာတွင် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံမှချည်း ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင်တို့ကို သင်ကြားနာယူခဲ့၍ အသျှင်သာရိပုတြာ စသော ဆရာရဟန်းတော်များထံမှ ဓမ္မက္ခန္ဓာနှစ်ထောင်သာ သင်ကြားနာယူခဲ့ရသည်ဟူ၍—

"ဒ္ဝါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိံ၊ ဇဒ္ဓသဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ယေမေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော"[၁]။

"ဂေါပကပုဏ္ဏား ငါ(အာနန္ဒာ)သည် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်မှ ဓမ္မက္ခန္ဓာရှစ်သောင်းနှစ်ထောင်တို့ကိုဌင်း အသျှင်သာရိပုတြာစသော ရဟန်းတော်တို့ထံမှ ဓမ္မက္ခန္ဓာနှစ်ထောင်တို့ကိုဌင်း သင်ယူခဲ့ပြီ၊ ငါသည် ယင်း ဓမ္မက္ခန္ဓာရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို နှုတ်တက်ရကုန်၏"။

ဤသို့ ဂေါပကပုဏ္ဏားအား မိန့်ကြားတော်မူနိုင်သည်မှာလည်း ဆုရှစ်ပါးတွင် နောက်ဆုံးဆု၏ အကျိုးဟုပြောလျှင် မမှားနိုင်ပေ။

အသျှင်အာနန္ဒာ၏ အံ့သြဖွယ်ဂုဏ်ပုဒ်များ

အထက်တွင် အနည်းငယ် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ အနီးကပ်ဆုံး နေထိုင်လုပ်ကျွေးခဲ့ပြီးလျှင် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင်တိုင်တိုင် မြတ်စွာဘုရားထံမှ တိုက်ရိုက်နာယူ မှတ်သားလာခဲ့ရရုံသာမက သာသနာတခုလုံးတွင် . မည်သည့် တပည့်သာဝကမျှ မရခဲ့ဘူးသော ဧတဒဂ်ဂုဏ်ထူးငါးဆင့်အထိ ရရှိခဲ့

၁။ ခု ၂-၃၄၇၊ ဒီ ဋ ၁-၂၅။

သည်၊ သို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ် (မျက်မှောက်တော်) တွင် ရဟန်းကိစ္စပြီးမြောက် အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ရောက်တော်မမူခဲ့သေးခဲ့၊ မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်တွင် အသျှင်အာနန္ဒာသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့သာ ဆိုက်ရောက် ရရှိခဲ့၏၊ (သို့သော် မြတ်စွာဘုရားတရားတော်ကို နာကြားရ၍ ဆိုက်ရောက်ရရှိသည်မဟုတ်၊ မန္တာဏီပုဏ္ဏေးမ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏအထံမှ တရားနာယူပြီးလျှင် ဆိုက်ရောက် ရရှိခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်)၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် သက်တော်-၈၀ ဝါတော်-၄၅ ဝါရှိ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခါနီးတွင် အသျှင်အာနန္ဒာ ပူဆွေးငိုကြွေးနေသောအခါ ခေါ်ယူနှစ်သိမ့်စေရာ၌....

"အာနန္ဒာ သင်သည် (မြတ်စွာဘုရား၏) အကျိုးစီးပွါးကို လိုလားလျက် မျက်မှောက် မျက်ကွယ် ခြားနားခြင်းမရှိပဲ အတိုင်းမသိ များပြားသော . မေတ္တာကာယကံ.... မေတ္တာဝစီကံ....မေတ္တာမနောကံဖြင့် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရားကို လုပ်ကျွေးခဲ့၏၊ အာနန္ဒာ သင်သည် ပြုထားပြီးသော ကောင်းမှုများစွာ ရှိသူဖြစ်၏၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို အားထုတ်ရစ်လော့၊ လျင်စွာပင် ရဟန္တာဖြစ်လတ္တံ့"ဟု—

ဟူသော အားပေးစကားကို မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေ၏။

ထို့သို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်းပင် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူပြီးနောက် လေးလကျော်အချိန် မာဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်မြို့တော်တွင် ပဌမသံဂါယနာ တင်တော်မူခါနီးဆဲဆဲတွင် ရဟန္တာဖြစ်တော်မူခဲ့သည်။

အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်ပတ်သက်၍ အံ့သြဖွယ်ရာများမှာ ဧတဒဂ်ငါးတန်ရခြင်း, မြတ်စွာဘုရား ထံမှ ဓမ္မကွန်ရာပေါင်း များစွာ သင်ယူမှတ်သားနိုင်ခြင်း, ပကတိပုဂ္ဂိုလ်တို့ စကားတခွန်းပြောချိန်တွင် ရှစ်ခွန်းပြောကြားနိုင်ခြင်း,[၂] မြတ်စွာဘုရားကို နှစ်ပေါင်းများစွာ လုပ်ကျွေးခဲ့ခြင်း, ရဟန္တာဖြစ်ရာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာတို့၌ အခြားသာဝကများထက် ထူးခြားခြင်း စသည်တို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင်ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီးဆဲဆဲတွင် အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ဂုဏ်ထူးတို့ကို ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

"ရဟန်းတို့ (၁) ရဟန်းပရိသတ်....(၂) ရဟန်းမိန်းမပရိသတ်....(၃) ဥပါသကာပရိသတ်....(၄) ဥပါသိကာမပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့၊ ထို (ပရိသတ်)သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏၊ ထို (ပရိသတ်)၌ အာနန္ဒာသည် အကယ်၍ တရားဟောငြားအံ့၊ ထို[၁](ပရိသတ်သည်) ဟော သောတရားဖြင့်လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏၊ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် (တရားကို ရုပ်သိမ်း၍) ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် (ရဟန်းပရိသတ် ရဟန်းမိန်းမပရိသတ် ဥပါသကာပရိသတ် ဥပါသိကာမပရိသတ်သည် တရားနာ၍) မဆောင့်ရဲနိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏"[၃]။

အသျှင်အာနန္ဒာစသော ရဟန္တာကြီးများ နိကာယ်တခုစီ တာဝန်ယူကြပုံ

ဤသို့ ဂုဏ်ထူးအစုံစုံနှင့် ကုံလုံတော်မူခဲ့သော အသျှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည် ပဌမသံဂါယနာပွဲတွင် ဝိနယကို သံဂါယနာတင်ပြီး၍ ဓမ္မ (သုတ်, အဘိဓမ္မာ)ကို သံဂါယနာတင်အံ့သောအခါ၌

၁။ ဒီ မြန် ၂-၁၃၈ ၂။ မ ဋ္ဌ ၁-၃၅၈ ၃။ ဒီမြန် ၂-၁၄၀

ဓမ္မသနပလ္လင်တွင် ဆင်စွယ်ဖြင့် စီအပ်သော ယပ်ကိုကိုင်လျက် ထိုင်တော်မူပြီးလျှင် "အဘယ် ပိဋကကို ရှေးဦးစွာ သံဂါယနာတင်မည်နည်း" စသော သံဃနာယကပုစ္ဆကဖြစ်တော်မူသော အသျှင်မဟာကဿပ၏ အမေးကို "သုတ္တန်ပိဋကကို တင်ပါအံ့"စသည်ဖြင့် သုတ္တန်ပိဋက ဒီဃ နိကာယ် သီလက္ခန္ဓဝဂ် ပြဟ္မဇာလသုတ်မှစ၍ ဖြေကြားတော်မူကာ ဒီဃနိကာယ်သုံးကျမ်းပြီးသော အခါ "ဤသည်ကား ဒီဃနိကာယ်မည်၏၊ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ ဤဒီဃနိကာယ်ကို သင်၏တပည့်တို့ကို တဝဝန်ယူ ပို့ချပါလော"ဟု အသျှင်မဟာကဿပက အပ်နှင်းတော်မူရာ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပင် တဝဝန်ယူခဲ့ပြီးလျှင် တပည့်တို့အား ပို့ချဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ပေသည်။

ထို့အတူ မူလပဏ္ဏာသ, မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသနှင့် ဥပရိပဏ္ဏာသ ဟူသော ကျမ်း ၃-ကျမ်းဖြစ်သည့် မဇ္ဈိမနိကာယ်ကို သံဂါယနာတင်ပြီးနောက် ဓမ္မသေနာပတိ အသျှင်သာရိပုတြာ၏ တပည့်များ အား ပို့ချသင်ကြားရန် အပ်နှံလေ၏၊ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်, နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်, ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်, သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်နှင့် မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ဟူသော သံယုတ် ၅-ကျမ်းဖြစ်သည့် သံယုတ္တနိကာယ် ကို ပဌမသင်္ဂီတိမဟာနာယက အသျှင်မဟာကဿပမထေရ်မြတ်ကြီးက ကိုယ်တိုင် ပို့ချသင်ကြား ရန် တဝဝန်ယူတော်မူလေသည်။

ကေကနိပါတမှ ဧကာဒသကနိပါတအထိ ၁၁-ကျမ်းသော အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကြီးကိုကား ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဘိညာဉ်အရာ၌ တေဒဂ်ဂုဏ်ထူးရတော်မူသော အသျှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ်ကြီးအား "ဤ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကြီးကို အရှင်ဘုရား၏တပည့်တို့အား ပို့ချသင်ကြားပါကုန်"ဟု အပ်နှံ တဝဝန်ပေးခဲ့လေသည်။

အသျှင်အနုရုဒ္ဓါနှင့် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဘိညာဉ် တေဒဂ်ရ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ်ကြီးသည်ကား ဆုမ်းခံကိစ္စ, ဆုမ်း စားကိစ္စ စသော ဆုမ်းကိစ္စတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်နေရချိန်မှ လွဲ၍ ကျန်အချိန်အားလုံး၌ ဒိဗ္ဗ စက္ခုအာဘိညာဉ်ဖြင့် 'သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်း သောလားရာရှိသောသတ္တဝါ' စသည်တို့ကို ကြည့်ရှုသုံးသပ်လျက်သာ သီတင်းသုံးတော်မူလေ့ ရှိပေသည်။

အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏ ညီအရင်းဖြစ်သည့် သုက္ကောဒန သာကီဝင်မင်း၏ ဒုတိယသားတော်ဖြစ်သည်[၁]။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဘထွေးတော် သုက္ကောဒန သာကီဝင်မင်းတွင် မဟာနာမ်နှင့် အနုရုဒ္ဓါဟူ၍ သားတော်နှစ်ပါးရှိရာတွင် အနုရုဒ္ဓါ သည် အလွန်နူးညံ့သိမ်မွေ့၍ ရှေးဘုန်းရှေးကံကြီးမားလှသူဖြစ်၏၊ တနေ့တွင် မယ်တော်က "ငါ့သား တော်ကို မရှိဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေအံ့"ဟူ၍ ရှေ့ခွက်တခုကို အခြားရှေ့ခွက် တခုဖြင့်အုပ်၍ မည်သည့်အာဟာရမျှ မထည့်ဘဲ အချည်းနှီးပို့စေရာ အနုရုဒ္ဓါမင်းသား၏ ဘုန်းကံ ကြောင့် နတ်တို့က အချည်းနှီးသော ရှေ့ခွက်၌ မြိန်မြတ်သော မုံတို့ဖြင့် ပြည့်စေရ၏၊ ဤမျှ ဘုန်းကံကြီးမားပေသည်၊ ဥတုသုံးလီတို့အား လျော်ပတ်ကုန်သော ပြာသာဒ်သုံးဆောင်တို့၌

၁။ အနုရုဒ္ဓါ၏ ခမည်းတော်အမည် သုက္ကောဒန, အမိတော်ဒေဝဒဟ အဋ္ဌကထာတို့တွင် အဆိုမညီ ရှိနေကြ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ခမည်းတော်အမည် အမိတော်ဒေဝဒန ဖြစ်ကြောင်း ရှေးဦး ရေးခဲ့၏။

တန်ဆာဆင်ကုန်သော ကချေသည် မိန်းမတို့ဖြင့် ခြံရံလျက် နတ်လုင်ကဲ့သို့ စည်းစိမ်ခံစားနေရသူလည်း ဖြစ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်၍ ရာဇဂြိုဟ်မှ ကပိလဝတ်နေပြည်တော်သို့ ကြွလာတော်မူကာ တန်းခိုးပြာဋိဟာပြပြီးနောက် ညီတော် နန္ဒမင်းသားနှင့် သားတော် ရာဟုလာတို့ သာသနာတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသည့်အခါနှင့်တူ သာကီဝင်မင်းသားများ, မင်း ပုဏ္ဏား သူဌေး သူကြွယ် ကုန်သည် လယ်လုပ် စသော အမျိုးအသီးသီးမှ ပျိုရွယ်သူများတို့သည် အစုလိုက် သာသနာတော်သို့ ဝင်ရောက်ကြကုန်၏၊ ထိုအခါ အနုရုဒ္ဓါမင်းသားအား နောင်တော်ဖြစ်သော မဟာနာမ်မင်းသားက "ညီတော် ယခုအခါ အလွန် ငင်ရှားကျော်ကြားသော သာကီဝင်မင်းသားတို့သည် နောင်တော် ဘုရားထံ၌ ရဟန်းပြုကြကုန်၏၊ ငါတို့အိမ်မှ တစုံတယောက်မျှ ရဟန်းပြုသူ မရှိသေးပေ၊ ထို့ကြောင့် ညီတော်သည်၎င်း ငါသည်၎င်း တဦးဦး ရဟန်းပြုကြရန်သင့်ပေသည်" ဟု တိုင်ပင်ပြောဆိုသော အခါ လူ့ကိစ္စ ရဟန်းကိစ္စများကို ဆွေးနွေး၍ အနုရုဒ္ဓါမင်းသားသည် ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပေသည်။

၎င်းနှင့်အတူ ဘဒ္ဒိယ, အာနန္ဒာ, ဘဂု, ကိမိလနှင့် ဒေဝဒတ်တို့အပြင် ဥပါလိသည်လည်း အတူပင် တတွဲတည်း ရဟန်းပြုကြလေသည်၊ ထိုနှစ်အတွင်းမှာပင် အနုရုဒ္ဓါမထေရ်က ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် တေဒဂ်ဘွဲထူးကို ရရှိသည် (ရဟန္တာအဖြစ်သို့ကား မရောက်သေး)၊ ဘဒ္ဒိယမထေရ် ရဟန္တာဖြစ်ကာ အာနန္ဒာမထေရ် သောတာပန်ဖြစ်၏၊ ဘဂုမထေရ်, ကိမိလမထေရ်တို့လည်း ရဟန္တာဖြစ်ကြသည်၊ ဒေဝဒတ်ကား သမာပတ်ရှစ်ပါး (လောကီအဘိညာဉ်) မျှသာ ရသည်၊ ဥပါလိမထေရ်သည်လည်း ရဟန္တာဖြစ်၍ နောင်အခါ၌ ဝိနယဓရတေဒဂ် ရလေသည်။

တရံရောအခါ အနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည် ဓမ္မသေနာပတိ အသျှင်သာရိပုတြာထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုယူ၍ စေတိယတိုင်း အရွှေဝါးတောအရပ်သို့သွားကာ ရဟန်းတရားကို အားထုတ်နေစဉ် မဟာဝိတက် ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံအစည်' ခုနစ်မျိုးကို ကြံစည်မိလေသည်၊ ရှစ်ခုမြောက် မဟာဝိတက်ကို ကြံစည်ရာ၌ ဉာဏ်၌မထင်နိုင်သဖြင့် ပင်ပန်းခက်ခဲ၍နေလေရာ မြတ်စွာဘုရားက ဘေသကဠတောင်၌ သီတင်းသုံးတော်မူရာမှ သင်္ဃတော်မူ၍ တန်းခိုးဖြင့် ကြွတော်မူပြီးလျှင် ဤ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်လာ အနုရုဒ္ဓမဟာဝိတက္ကသုတ် (မဟာပုရိသဝိတက္ကသုတ်)ဖြင့် ရှစ်ခုမြောက် မဟာဝိတက်ကို ဖြည့်စွက်ဟောကြားတော်မူ၏၊ (ထိုအကြောင်းအကျယ်ကို အင်္ဂုတ္တိုရ်မြန်မာပြန်, တတိယအုပ် စာမျက်နှာ ၆၃-၌ အကျယ်ကြည့်ရှုနိုင်၏)၊ ထိုဝါတွင်းမှာပင် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူလေသည်။

အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်အောင် ပို့ပေးနိုင်ပေသော သုတ်တော်ကြီးကို ပဌမသံဂါယနာတင်ရာ၌ ဤ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကြီး၏ အဋ္ဌကနိပါတ်၌ ထည့်သွင်းထားခဲ့ပေရာ ဤသုတ်တော်ကြီး၏တည်ရာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကြီးသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါနှင့် ဆက်စပ်နေသည်ဟု ဆိုနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် အသျှင်မဟာကဿပမထေရ်မြတ်ကြီးက အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကို အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကိုအပ်နှင်းရာ၌ အသင့်လျော်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေး၍ အပ်နှင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့်၏၊ ဤ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်လာ အနုရုဒ္ဓမဟာဝိတက္ကသုတ်သည် (သို့မဟုတ် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်သည်) အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သဖြင့် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအဖို့ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်သည် ကျေးဇူးအများဆုံးနိကာယ်ကြီး ဖြစ်ပေသည်၊ ထို့ကြောင့် နိကာယ်များကို

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီးအား သင်ကြားပို့ချရန် အပ်နှင်းရာ၌ ဤ အဂ်ုတ္တရနိကာယ်ကို အပ်နှင်းရန် အထိုက်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ကို အသျှင်မဟာကဿပမထေရ်မြတ်ကြီးအဖို့ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါမှတပါး မြင်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိတော့ပေ။

အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအဖို့မှာလည်း မိမိ၏ ကျေးဇူးအမျှားဆုံး၊ ဝါ-ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သော ဤ အဂ်ုတ္တရနိကာယ်ကြီးအား ကျေးဇူးဆပ်သည့်အနေဖြင့် ပဌမသင်္ဂီတိမဟာနာယက အသျှင်မဟာ ကဿပမထေရ်မြတ်ကြီးက တာဝန်မပေးသည့် တိုင်အောင် အစွမ်းကုန် ပို့ချသင်ကြားမည် ဖြစ်ပေရာ ရဟန္တာငါးရာအလယ်တွင် တာဝန်ပေးခြင်းကို ခံယူရရှိရာ၌ အဘယ်မျှ စွမ်းအားတော် ထုတ်၍ ပို့ချသင်ကြားတော်မူလိမ့်မည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပေသည်၊ အဂ်ုတ္တရနိကာယ်ကြီးက အသျှင် အနုရုဒ္ဓါအား ကျေးဇူးပြုခဲ့ဘိသကဲ့သို့ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ကျေးဇူးဆပ်မှုဖြင့် ဤ အဂ်ုတ္တရနိကာယ်ကြီးသည်လည်း ယခုခေတ်တိုင်အောင် ထွန်းထွန်းပြောင်ပြောင် ပညာအလင်းရောင်ကို ပေး၍နေခဲ့ပေရာ ဤနိကာယ်တော်ကြီးဖြင့် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ်ကြီး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးတလည် ကြည်ညိုလေးစား မှတ်သား အောက်မေ့နေသင့်ပေသည်။

အဂ်ုတ္တရနိကာယ်အကြောင်း

"ကတမော အဂ်ုတ္တရနိကာယော၊ ဧကေက အင်္ဂါတိရေကဝေသန ကထိတာနိ စိတ္တပရိယာဒါနာ နိ နဝ သုတ္တသဟဿာနိ ပဉ္စ သုတ္တသတာနိ သတ္တပညာသဉ္စ သုတ္တာနိ[၁]" ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိအရ အဂ်ုတ္တရနိကာယ်သည် အင်္ဂါတပါးစီ တပါးစီမှ တက်၍ တက်၍ ပို့လွန်၍ ပို့လွန်၍ တဆယ့်တပါး အထိ ဖော်ပြထားပြီး အင်္ဂါ(တရားအစု)တပါးလျှင် ကျမ်းဟကျမ်းဖွဲ့စည်း၍ ကျမ်းပေါင်း တဆယ့်တကျမ်းရှိလေသည်၊ ကေကနိပါတ် စိတ္တပရိယာဒါနသုတ်မှစ၍ ကောဒသကနိပါတ် ရာဂပေယျာလဝဂ် နောက်ဆုံးသုတ်အထိ သုတ်ပေါင်း-၉၅၇၇(ကိုးထောင်ငါးရာငါးဆယ်ခုနစ်)သုတ် ရှိပေသည်၊ အလွန်ကျယ်ဝန်း၍ မှတ်သားဖွယ် တရားအနှစ်ပြည့်သော ကျမ်းဂန်အတွဲကြီးများပင် ဖြစ်ပေသည်။

အဂ်ုတ္တရနိကာယ်သည် ဗုဒ္ဓပိဋကတော်၌ တရားသရုပ်များအား လုံးကို စုပေါင်း၍ထားရာ သရုပ်ပြ အဘိဓာန်ကျမ်းကြီးတကျမ်းဖြစ်၏၊ မြတ်စွာဘုရား လေးဆယ့်ငါးဝါကာလပတ်လုံး ဟောကြားတော်မူသမျှ၌ သရုပ်သဘောဖြင့် ဟောကြားသမျှ တရားအားလုံးကို အမျှားအားဖြင့် ဤ အဂ်ုတ္တရနိကာယ်၌ တွေ့နိုင်၏၊ ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူစ ဟောကြားတော် မူသော တရားဦး ဓမ္မစကြာ၌ ပါဝင်သည့် သစ္စာ ၄-ပါး မဂ္ဂင် ၈-ပါးမှစ၍ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်မှ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခါနီးဆဲဆဲ ဟောကြားတော်မူခဲ့သော အာနန္ဒာမထေရ်၏ ဂုဏ်လေးပါးတရား အထိ ဤ အဂ်ုတ္တရနိကာယ် ဆိုင်ရာနိပါတ်၌ ပါဝင်ပေသည်။

ဤ သရုပ်တရားတို့ကို နိကာယ်တရပ်အနေဖြင့် ပဌမသံဂါယနာတင် ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးတို့ စုစည်းတော်မူခဲ့သည်ကိုလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်, အတွေးအကြံ ကျက်စားဖွယ်အကြောင်းတခု ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို သိအပ် သိထိုက်သဖြင့် ဖော်ပြလိုပေသည်။

၁-ဒီ ၌ ၁-၂၄။
၂-တဆယ့်နှစ်ပါးနှင့် အထက်သရုပ်များ ဤအင်္ဂုတ္တိုရ်၌ မပါ၊ ထိုအကြောင်းကို နောက်၌ အကျယ် ပြထားသည်။

အင်္ဂါတပါးမှ အထက်သို့ တက်၍ တက်၍ ပိုလွန်၍ ပိုလွန်၍ အစဉ်အတိုင်း ဖော်ပြသော နည်းမှာ မြတ်စွာဘုရား၏နည်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်၊ ထိုနည်းကို ပဌမ သဲလွန်စအနေဖြင့် ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိတော် ကုမာရပဉ္ဉာတွင် တွေ့ရ၏၊ ထိုကုမာရပဉ္ဉာမှာ မြတ်စွာဘုရားသည် ၇-နှစ် အရွယ်မျှဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သော သောပါကသာမဏေအား ပြဿနာအနေဖြင့် "ကေန နာမ ကိ = တခုသောတရားမည်သည် အဘယ်နည်း?" စသည်ဖြင့် တစ်မှ တဆယ်အထိ မေးတော် မူရာ သောပါကသာမဏေက အစဉ်အတိုင်းပင် ဖြေကြားသွားပေသည် (ထိုအမေးအဖြေကို ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိတော် မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ-၃ ၌ ကြည့်ပါ)၊ ထိုသို့ ဖြေကြားနိုင်သဖြင့်လည်း သောပါကသာမဏေအား ၇-နှစ်အရွယ်ဖြင့်ပင် ပဉ္စာဗျာကရဏူပသမ္ပဒါရဟန်းအဖြစ် ခွင့်ပြုတော် မူခဲ့ပေ၏။

ဒုတိယ သဲလွန်စအနေဖြင့် ဤ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ဒသကနိပါတ် ပဌမပဏ္ဏာသက မဟာဝဂ် ပဌမ မဟာပဉ္စာသုတ်တွင် တွေ့ရ၏၊ ထိုသုတ်တွင်လည်း 'ပြဿနာတခု, ရည်ညွှန်းချက်တခု, ဖြေဆိုချက်တခု'မှစ၍ ဆယ်ခုအထိ အစဉ်အတိုင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောပြတော်မူခဲ့၏၊ (ထိုသုတ်ကို အင်္ဂုတ္တိုရ်မြန်မာပြန်, တတိယအုပ်, စာမျက်နှာ-၂၉၄ ၌ ကြည့်ပါ)၊ ထိုသဲလွန်စ နှစ်ရပ်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်မှ တဆယ်အထိ တခုစီသောတရားတို့ကို ဟောပြတော်မူခဲ့သည်ကို တွေ့ရပေသည်၊ ထိုကုမာရပဉ္စာနှင့် မဟာပဉ္စာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် စဉ်ခဲ့သော ခေါင်းစဉ်၊ ဝါ-အင်္ဂုတ္တိုရ်တရားဦးများပင် ဖြစ်၏၊ အဦးဆုံးသော အင်္ဂုတ္တိုရ်တရားများဖြစ်သည်နှင့်အညီ တရား တခုစီဖြင့် အကျဉ်းဆုံး ခေါင်းစဉ်တရားအနေ တည်ရှိခဲ့ပေသည်။

. ထိုအကျဉ်းဆုံးခေါင်းစဉ်တရား, အင်္ဂုတ္တိုရ်တရားဦးများကို နည်းယူ၍ အသင့်အတင့် မျှတရုံ ဖွင့်လှစ်၍ ဟောကြားခဲ့သူကား မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်ကြီး အဂ္ဂသာဝက, ဓမ္မသေနာပတိ အာသျှင်သာရိပုတြာမထေရ်မြတ်ကြီးပင် ဖြစ်ပေ၏။

အာသျှင်သာရိပုတြာမထေရ်မြတ်ကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ကုမာရပဉ္စာ မဟာပဉ္စာနည်းကို ယူ၍ အသင့်အတင့်ခဲ့ပြုထွင်ကာ ကောကမည်သော တပါးစုတရားမှ ဒသကမည်သော ဆယ်ပါးစု တရားအထိ အင်္ဂုတ္တိုရ်တရားများကို သင်္ဂီတိသုတ်ဟူသော အမည်ဖြင့်ရင်း, ဒသုတ္တရသုတ်ဟူသော အမည်ဖြင့်ရင်း ၂-သုတ်ဟောကြားတော်မူခဲ့၏၊ (ထို ၂-သုတ်ကို ဒီဃနိကာယ် ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ ၁၉၅-နှင့် ၂၄၉-တို့၌ ကြည့်ရှုနိုင်၏) သင်္ဂီတိသုတ်၌ ကောက တပါးစုတရား ၁-မျိုး, ဒုက နှစ်ပါးစုတရား ၃၃-မျိုး, တိက သုံးပါးစုတရား ၆၀, စတုက္က လေးပါးစုတရား ၅၀, ပဉ္စက ငါးပါးစုတရား ၂၆, ဆက္က ခြောက်ပါးစုတရား ၂၂, သတ္တက ခုနစ်ပါးစုတရား ၁၄, အဋ္ဌက ရှစ်ပါးစုတရား ၁၁, နဝက ကိုးပါးစုတရား ၆-မျိုးနှင့် ဒသက ဆယ်ပါးစုတရား ၆-မျိုးတို့ကို ဟောတော်မူခဲ့လေသည်၊ ဒသုတ္တရသုတ်တွင်မူ ကောက တပါးစု၌ ၁၀-မျိုးဟော၍ ကျန် ဒသကအထိ ၌ သင်္ဂီတိသုတ်လောက် ကျယ်ဝန်းခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

မြတ်စွာဘုရားက ကုမာရပဉ္စာ, မဟာပဉ္စာတို့၌ အင်္ဂါတပါးလျှင် တမျိုးစီမျှသာ အကျဉ်း ဟောထားခဲ့၏၊ အာသျှင်သာရိပုတြာက မြတ်စွာဘုရားနည်းကိုယူ၍ သင်္ဂီတိနှင့် ဒသုတ္တရသုတ်တို့ တွင် အတော်အတန်ခဲ့၍ ဟောခဲ့လေသည်၊ ထိုနည်းနှစ်မျိုးကိုယူ၍ ပဌမသံဂါယနာတင်ရာ၌ အာသျှင်မဟာကဿပစသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သာမုက်သိကဒေသနာ တော်တို့မှ သရုပ်တရားတို့ကို ရွေးထုတ်ကာ ကောက, ဒုကစသည်ဖြင့် နိပါတ်စဉ်ပြု၍ အုပ်စုလိုက်တဲ့

သီခဲ့ရာ ဧကာဒသကနိပါတ် တဆယ့်တမျိုးစုအထိ တရားတော်အမျိုးပေါင်း ၉၅၅၇-မျိုးကို ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း စုစည်းထားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၁-ပါးအစုမှ ကျော်လွန်သော တရားအစုများ

ထိုသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ သာမုဏ္ဍံသိက တရားအပေါင်းမှ သရုပ်သဘောရှိသမျှ တရားတို့ကို သရုပ်တူစဉ်ရာတွင် ဧကကမှ ဧကာဒသက (တမျိုးစုမှ တဆယ့်တမျိုးစု) အထိ အဂ်ုတ္တိုရ်တွင် ပါဝင်ခဲ့ပေသည်၊ ထိုမှတပါး တဆယ့်နှစ်မျိုးစု, တဆယ့်သုံးမျိုးစုစသည် မရှိတော့ပြီလောဟု မေးစရာရှိပေသည်၊ အဖြေကား တဆယ့်နှစ်မျိုးစု, တဆယ့်သုံးမျိုးစုတရားများမရှိ၍ မဟုတ်ပေ၊ အာယတန တရား ၁၂-ပါး, ဓုတင်တရား ၁၃-ပါးစသည်ဖြင့် ပိဋကတော်တွင် သရုပ်သဘောဖြင့်လာသော တရားများ များစွာပင်ရှိပေသေးသည်၊ သို့သော် တဆယ့်တပါးအထိ စဉ်ထားခဲ့ပြီးသော သရုပ်သဘောတို့ကဲ့သို့ ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း, တမျိုးတမျိုးလျှင် အမျိုးစု များများစားစားမရှိ၍သာ တဆယ့်တမျိုးစုတွင် အဆုံးသတ်ထားခဲ့သည်ဟု ယူဆသင့်၏။

ထင်ရှားစေဦးအံ့-အဂ်ုတ္တိုရ်ကျမ်းတို့တွင် ပဉ္စကနိပါတ်သည် အမျိုးစုပေါင်း ၁၁၅၁-ရှိ၍ အမျိုးစုအများဆုံးဖြစ်၏၊ ဒုကနိပါတ်သည် အမျိုးစုပေါင်း ၁၈၄-ရှိ၍ အမျိုးစုအနည်းဆုံးဖြစ်၏၊ အမျိုးစုအနည်းဆုံး ဒုကနိပါတ်သည်ပင် ၁၈၄-မျိုးရှိသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် အဂ်ုတ္တိုရ်၌ ပါဝင်နိုင်သော တရားအမျိုးစုတို့သည် အရေအတွက် နည်းပါးလျှင် ၀၊-၁၀၀-အောက်ယုတ်လျှင် မပါဝင်နိုင်ဟု ဆိုသင့်၏၊ ထို့ကြောင့် တဆယ့်တမျိုးစုမှ ပိုလွန်သော တဆယ့်နှစ်မျိုးစု တဆယ့်သုံးမျိုးစုစသည်တို့သည် အမျိုးတူများစွာရှိလင့်ကစား အဂ်ုတ္တိုရ်၌ပါဝင်နိုင်လောက်အောင် အရေအတွက်မပြည့်, အဂ်ါမမှီသဖြင့် တဆယ့်တမျိုးစုအထိသာ ထားတော်မူခဲ့ကြသည်ဟု ယူဆသင့်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ စွယ်စုံပဒေသာကျမ်း

အဂ်ုတ္တရနိကာယ်၌ ဧကကနိပါတ်မှ ဧကာဒသကနိပါတ်အထိ တဆယ့်တတွဲ (တဆယ့်တကျမ်း) ရှိကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပြီးပေပြီ၊ ထိုတဆယ့်တတွဲကို စာအုပ်အဖြစ် ရိုက်နှိပ်ရာ၌ ဧကကမှ စတုက္ကအထိ ၄-တွဲကို ပဌမအုပ်, ပဉ္စကဆက္ကနှင့် သတ္တက ၃-တွဲကို ဒုတိယအုပ်, အဋ္ဌကမှ ဧကာဒသကအထိ ၄-တွဲကို တတိယအုပ်အဖြစ် ရိုက်နှိပ်ထားလေသည်၊ ဤသို့လျှင် တဆယ့်တတွဲကို ၃-အုပ်ဖြင့် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေထားခဲ့ပေသည်။

ထိုတဆယ့်တတွဲရှိသော အဂ်ုတ္တိုရ် ၃-အုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဓမ္မက္ခန္ဓာတော် ရှစ်သောင်းလေးထောင်မှ သိမှတ်စရာများကို သီးသန့်ရွေးထုတ် ဖွဲ့စည်းပြုလုပ်ထားသော ဗုဒ္ဓဝါဒ စွယ်စုံပဒေသာကျမ်းကြီးပင်ဖြစ်၏၊ ဤအဂ်ုတ္တိုရ် ၁၁-ကျမ်း၏ ကောင်းမွန်ပုံကို ချီးကျူးရေးသားနိုင်လောက်သော ဉာဏ်သည်ပင် သာမန်ပုထုဇဉ်တို့အဖို့ ရှိသည်မဟုတ်ရာ၊ မည်သို့မည်ပုံ ကောင်းလှပါသည်ဟု ရေးသားခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ တရားအဆီအနှစ်စုံလင်သော တရားပဒေသာပင်ကြီးဖြစ်ပါသည် ဟူ၍သာ ပြောနိုင်ပေလိမ့်မည်။

တရားပဒေသာပင်ကြီးဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားရုံမျှ ဖော်ပြရသော် ဧကကနိပါတ်, ဒုက, တိကနှင့် စတုက္ကနိပါတ်တို့ပါဝင်သော ပဌမအုပ်၌ လောကတွင် ထူးချွန်လွန်ကဲသော တခုသောတရားများကိုချည်းစုစည်း၍ ဧကကနိပါတ်တွင် ပြထား၏၊ ပုံစံအားဖြင့်—

"ရဟန်းတို့ ဤ 'မိန်းမ၏အဆင်း'သည် ယောကျ်ား၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူငင်၍ တည်သကဲ့သို့ ဤအတူ ယောကျ်ား၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူငင်၍ တည်သော အခြားတခုသော အဆင်းကိုမျှလည်း ငါ(ဘုရား)မမြင်"

စသည်ဖြင့် အထူးချန်ဆုံး, အလွန်ကဲဆုံး, ပြိုင်ဖက်မရှိသော "တဝုသောတရား"တို့ကိုသာ စုပေါင်း၍ပြထား၏၊ ထို့အတူ ဌာနအားလျော်စွာ အမြတ်ဆုံး, အလွန်ကဲဆုံး, အထူးချန်ဆုံးသော ရဟန္တာမထေရ်ကြီး ၄၀, ရဟန္တာထေရီမယ်ကြီး ၁၃-ပါး, ဥပါသကာ ၁၀-ဦးနှင့် ဥပါသိကာမ ၁၀-ဦးတို့အား ထူးချန်ဘွဲ့ထူး 'ဧတဒဂ်'တံဆိပ် ခတ်နှိပ်တော်မူသည့် ဘုရားမိန့်ခွန်းတော်များလည်း ပါရှိလေသည်၊ ထိုမှတပါး အခြား ထူးကဲမွန်မြတ်သော လောကုတ္တရာတရားတော်များလည်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံပါရှိလေသည်။

ဒုကနိပါတ်တွင် အစုံတရားတို့ကို ဟောထားပုံနှင့်တကွ ဖော်ပြထား၏၊ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်အပြစ်နှစ်မျိုး, ကုသိုလ် အကုသိုလ်နှစ်မျိုး, အကောင်း အဆိုးနှစ်မျိုးစသည်ဖြင့် နှိုင်းရှည့်ဟောပြချက်များ အများအပြားကို တွေ့ရပေသည်၊ တရားတို့မည်သည် တခါတရံ တမျိုးတည်း အမြတ်အလွန်ကိုပြ၍ ဟောသင့်သော်လည်း တခါတရံ အမြတ်ကို အယုတ်နှင့်ယှဉ်ဟပ်မှု အဖြူကိုအမည်းနှင့် ချိန်ထိုးမှုစသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဇျာသယအားလျော်စွာ ဟောပြပါက ပိုမိုထင်မြင်လွယ်ပေသည်၊ ဒုကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်၌ ထိုတရားတော်မျိုး အများအပြား ပါဝင်သည်။

ဒုစရိုက်သုံးပါး, သုစရိုက်သုံးပါး, သူမိုက်ဟု သိကြောင်းသုံးပါး, ပညာရှိဟု သိကြောင်းသုံးပါး စသော သုံးပါး သုံးစုံသော တရားများကို တိကနိပါတ်၌ ဖတ်ရှုမှတ်သားနိုင်ပေသည်၊ ထိုတိကနိပါတ်မှာလည်း ရိုးရိုးလောကီရေးဆိုင်ရာ မှတ်သားစရာ, လောကုတ္တရာရေးဆိုင်ရာ မှတ်သားစရာ ဗဟုဿုတတို့အပြင် နိဗ္ဗာန်ထုတ်ချောက် ကူးမြောက်နိုင်သောတရားအထိ နက်နက်နဲနဲ ပြဆိုထားချက်များ ပါဝင်၏၊ အထူးအားဖြင့် ကာလာမမင်းတို့အား ဟောသော "ပြောသံကြားကာမျှဖြင့် ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်မယူကြကုန်လင့်ဦး၊ အစဉ်အဆက်စကားမျှဖြင့်လည်း...., ဤသို့ဖြစ်ဘူး သတတ်ဟူသော စကားမျှဖြင့်လည်း...., ပိဋကစာပေနှင့် ညီညွတ်ပေသည်ဟူ၍လည်း...., ကြံဆတွေးတော၍ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း...., နည်းမှီးယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း...., အခြင်းအရာကို ကြံစည်သော အားဖြင့်လည်း...., ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေသည်ဟူ၍လည်း...., မှတ်ယူထိုက်သော သဘောမျှဖြင့်လည်း...., ငါတို့လေးစားအပ်သော ဆရာရဟန်း၏ စကားဟူ၍လည်း ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်မယူကြကုန်လင့်ဦး"ဟု တရားစကားတိုင်းကို ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ ပြုကျင့်စစ်ဆေး ဆန်းစစ်ပြီးမှ လက်ခံ၍ အမှန်ဟု ဆုံးဖြတ်ထိုက်ပုံနှင့် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးစနစ်ကို အားပေးလျက် လောဘ ဒေါသ မောဟတို့၏ မျက်မြင်အပြစ်တို့ကို ဆန်းစစ်ပြထားသည်တို့ကိုလည်း ဤတိကနိပါတ် အပိုင်းအခဏ်းတွင် ဖတ်ရှုမှတ်သားနိုင်ကြပေသည်။

စတုက္ကနိပါတ်၌ တရားလေးမျိုးပေါင်းများစွာကို စုပေါင်းဖော်ပြထား၏၊ သီလ,သမာဓိ,ပညာနှင့် အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော တရားလေးမျိုးမှစ၍ ဣဒ္ဓိပါဒ်, သမ္မပ္ပဓာန်, သတိပဋ္ဌာန်စသော လေးမျိုးလေးစုံ လောကုတ္တရာတရား အဖုံဖုံနှင့် ကျင့်ကြံပုံ အားထုတ်ပုံများအထိ ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း ပါရှိပေရာ သုတေသီတိုင်း မဖတ်လျှင်မဖြစ် စင်စစ် ဖတ်ရှုထိုက်သော အပိုင်းအခဏ်းကြီးပင် ဖြစ်နေပေသည်။

ဒုတိယအုပ်၌ ပဉ္စကနိပါတ်, ဆက္ကနှင့် သတ္တကနိပါတ်ဟု ၃-တွဲပါရှိ၏၊ သဒ္ဓါ, ဟိရီ, ဩတ္တပ္ပ, ဝီရိယ, ပညာဟူသော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ အား ၅-ပါးမှစ၍ ဤပဉ္စကနိပါတ်တွင် ငါတွဲ ငါးစုံ တရား

ပေါင်းခြုံ၍ ကုံလုံပြည့်ဝစွာ ဖော်ပြထားလေသည်၊ လောကုတ္တရာတရားများမှတပါး ဥဂ္ဂဟသူဌေးက ၎င်း၏သမီးများ မင်္ဂလာပြုရာ၌ မှတ်သားလိုက်နာဖွယ်ရာ ဟောကြားပါရန် တောင်းပန်သဖြင့် သဟိုသမီးတို့ လိုက်နာကျင့်ဆောင်ရမည့် မယားကျင့်ဝတ် ၅-ပါးကို မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူပုံစသော လောကရေးရာ မှတ်သားဖွယ်ရာများလည်း အများအပြား ပါဝင်လေသည်။

ဆက္ကနိပါတ်၌ ပူဇော်ထိုက်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါ ၆-မျိုး, အမြတ်တရား ၆-မျိုး, စီးပွါးချမ်းသာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း ၆-မျိုး, မပြတ်အောက်မေ့အပ်သော တရား ၆-မျိုးစသည်ဖြင့် ၆-မျိုးပေါင်းများစွာကို စုံလင်စွာ ပြဆိုထားပေ၏။

သူတော်ကောင်းဥစွာ ခုနစ်ဖြာကဲ့သို့သော ခုနစ်မျိုးစု တရားပေါင်းများစွာကို သတ္တကနိပါတ်တွင် တွေ့ရှိနိုင်၏၊ ဤ ပဥ္စက, ဆက္က, သတ္တက သုံးကျမ်းတဲ့ ဒုတိယအုပ်၌လည်း လောကီလောကုတ္တရာ တရားပေါင်းများစွာကို ဖတ်ရှု၍ အားမရနိုင်စဖွယ် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောကြားထားပုံတို့ကို စုံလင်စွာ ဖော်ပြထားလေသည်၊ အင်္ဂုတ္တိုရ် ၁၁-ကျမ်းတွင် သုတ်အများဆုံး၊ တနည်းအားဖြင့် တရားအတဲ့ပေါင်း အများဆုံးပါဝင်သော ပဥ္စကနိပါတ်နှင့် ဒုတိယအများဆုံးပါဝင်သော သတ္တကနိပါတ်တို့ပါဝင်သည်နှင့်အညီ နည်းပေါင်းစုံလင်သော ဘုရားရှင်၏ တရားတော်များကို ဤဒုတိယအုပ်၌ အားရပါးရ ဖတ်ရှုကြည်ညိုနိုင်ပေသည်။

တတိယအုပ်၌ အဋ္ဌကနိပါတ်, နဝက, ဒသကနှင့် ကောဒသကနိပါတ် ၃-တဲ့ပါရှိ၏၊ အဋ္ဌကနိပါတ်တွင် မေတ္တာအကျိုးတရားကို ပြသောသုတ်, ပညာရကြောင်း တရားကောင်း, လောကဓံတရား ၈-ပါးနှင့် ထို လောကဓံ၏ဒဏ်ကို ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ရန်တရားများ၊ အံ့ဖွယ် ၈-ဖြာ သာသနာ, အသြဇ်အနုရုဒ္ဓါ၏ မဟာပုရိသဝိတက်ခေါ် ယောကျိုးမြတ်တို့၏ အကြံအစည်နှင့် ရှစ်ပါးသီလ၏ အကျိုးတရားများမှစ၍ အလွန်မှတ်သားဖွယ်ကောင်းသော သုတ်တော်ကြီးများ ပါဝင်လေသည်၊ နဝကနိပါတ်တွင် ကာမဝိတက်စသည်တို့မှ ကင်းဝေးရန် ကျင့်ဖွယ်တရားများ, မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ရာ၌ မည်ကဲ့သို့ ရည်ရွယ်ချက်ထားရပုံများ, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်ဓာတ်ကို အကဲခတ်နိုင်ပုံ ဥပမာများနှင့် အထူးအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လူတိုင်းရိပ်စားမိနိုင်အောင် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဘုရားဟောပြသော နိဗ္ဗာနသုခသုတ် စသည်တို့ ပါဝင်ပေရာ အလွန်သိမှတ်သင့်လှပေသည်။

ဒသကနိပါတ်တွင် သီလစသည်တို့၏ အကျိုးတရားများကိုပြ၍ ထိုတရားတို့ ပျက်ကွက်လျှင် မည်သို့အပြစ်ရပုံတို့နှင့် သံဃာညီညွတ်မှု, ကဲ့ပြားမှုတို့၏ အကျိုးအပြစ်, ကာမဂုဏ်ခံစားသူ လူပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်လင့်ကစား ခရီးမှမ်းထိုက်သူများအကြောင်းနှင့် မြတ်စွာဘုရား ဆေးကုသပုံစသည့် ဆယ်မျိုးစု မှတ်သားဖွယ်ရာများ ပါဝင်လေသည်၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ကောဒသကနိပါတ်တွင် သီလမှ အရဟတ္တဖိုလ်အထိ အဆင့်ဆင့်တက်သွားပုံမှစတင်ကာ အမြဲတန်း မပြတ်ပွါးများ နှလုံးသွင်းရမည့်တရားများ, သဒ္ဓါတရားရှိပုံလက္ခဏာများ, သာသနာကို ထိန်းကျောင်း စောင့်ရှောက်နိုင်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အင်္ဂါလက္ခဏာများ စသော တဆယ့်တမျိုးစု တရားအထူးများကို ဖော်ပြထားပေ၏။

အချုပ်ဖော်ပြရသော် — ဤ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓဝါဒစွယ်စုံကျမ်းကြီး ဗုဒ္ဓဓမ္မပဒေသာပင်ကြီးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက်အောင်မြင်ရေး နည်းလမ်းများ, ဘေးဥပဒ် ဟူသမျှကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ရင်ဆိုင်နိုင်သည့် သတ္တိပြည့်စုံရေး နည်းလမ်းများ, လောကီ ပစ္စည်းဥစ္စာချမ်းသာပွါးစီးရေး တရားများ, အလိမ္မာပြည့်ဝ၍ လောကဋ္ဌ ထင်ရှားကျော်ကြားနိုင်ရေးများ,

လောကခံ၏ဒဏ်ကို ကြုံကြုံခံနိုင်ရေးမျှားနှင့် မျက်မှောက်အကျိုးရှိရေး တမလွန်အကျိုးရှိရေး အပြင် ဘဝဇာတ်သိမ်း ဒုက္ခငြိမ်းနိုင်ရေး တရားပေါင်းစုံလင်၍ ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု တရားတော်ပေါင်း ကိုးထောင်ကျော်မျပါဝင်နေသော ထူးမြတ်သည့် နိကာယ်ကြီးတရပ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကြီး၏ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဗဟုသုတ စုံလင်လှသည့်အဖြစ်ကြောင့်ပင် ရှေးရှေး ပဝေဏီမှ ယခုခေတ်အထိ ကျောင်းထိုင် ကျောင်းပိုင် အာဝါသိက ရဟန်းတို့သည် သာမှု နာမှု ဟောရေး ပြောရေး ကိစ္စများအတွက် အခြားနိကာယ်များထက် ဤ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကြီးကိုပင် လက်စွဲထား၍ ဖတ်ရှု လေ့လာထားကြရ၏၊ ထို့ကြောင့် ဤနိကာယ်ကြီးကို ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး လက်စွဲ တရားပေါင်းချုပ်ကြီးဟု ခေါ်ဆိုကြပေသည်၊ ဤသည်ကို ရည်ရွယ်၍ ရှေးဆရာကြီးတို့ ကလည်း “ကျောင်းကောင်းထိုင်လို အင်္ဂုတ္တိရ် နှုတ်သိုထားရမည်, ဆွမ်းကောင်းစားလို အင်္ဂုတ္တိရ် နှုတ်သိုထားရမည်” စသည်ဖြင့် တင်စား၍ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြလေ၏။

ဤမျှလောက် တရားအဆီအနှစ်ပြည့်ဝ၍ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဗဟုသုတ စုံလင်လှသော နိကာယ်ကြီးသည် ရှေးသရောအခါကမူ ပါဠိဘာသာဖြင့်သာ တည်ရှိနေခဲ့၍ ပါဠိတတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ ဉာဏ်ရည် ကျက်စား ဖတ်ကြား လေ့လာနိုင်ကြ၏၊ ပါဠိမဖတ် မြန်မာဘာသာသက်သက်ကိုသာ တတ်ကျွမ်း ကြသူတို့အတွက်မူ တဆင့် ကြားနာကြရသည်မှတပါး ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဉာဏ်ရည်ကျက်စား ဖတ်ကြားနိုင်ခွင့်မရ ဖြစ်နေခဲ့ရာ ယခုအခါတွင် သိသာထင်ရှား အသွားပြေညက် မြန်မာစကားပြေ သက်သက်ဖြင့် ညက်ညက်ညောညော ချောမောပီပြင် ပြန်ဆိုစီစဉ်၍ ဆင်္ဂသံဂါယနာ လုပ်ငန်း အစီအစဉ်အရ ပြည်ထောင်စု ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ကြီးမှ စက်တင်ပုံနှိပ်ထားပြီဖြစ်သဖြင့် မြန်မာစာ တတ်သူတိုင်းပင် စိတ်တိုင်းကျ ဖတ်ရှု၍ ဗုဒ္ဓဝါဒအစုစု ဗဟုသုတများစွာတို့ကို ပမ်းသာရှင်ပြုံး နှလုံးကြည်ညို စားသုံးသောက်မျိုလျက် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လမ်းစဉ်အတိုင်း တွင်တွင်ကြီး လျှောက်သွားနိုင်ကြတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ရေးသား ဖော်ပြလိုက်ရပေသတည်း။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဋိတော်မြန်မာပြန်

အဋ္ဌကနိပါတ် မာတိကာ

ဦးရေ သုတ်အမည် အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ် စာမျက်နှာ

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက ပဌမသုတ်ငါးဆယ်

၁-မေတ္တာဝဂ်

၁။	မေတ္တာသုတ်	မေတ္တာအကြောင်း .... မေတ္တာအကျိုးရှစ်ပါး၊ သင်္ဂဟဝတ္ထု ၄-ပါး၊ ဒါနထက် မေတ္တာအကျိုးကြီးပုံ။	၁
၂။	ပညာသုတ်	ပညာအကြောင်း .... ပညာရကြောင်း ၈-ပါး။	၂
၃။	ပဌမအပိုယသုတ်	မချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ် .... ချစ်ခင်လေးစားအပ်သော ရဟန်း၏အင်္ဂါရှစ်ပါး၊ မချစ်ခင်မလေးစားအပ်သော ရဟန်း၏အင်္ဂါ ၈-ပါး။	၆
၄။	ဒုတိယအပိုယသုတ်	မချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ် .... ၎င်းတနည်း ၈-ပါး။	၇
၅။	ပဌမလောကဓမ္မသုတ်	လောကဓံအကြောင်း .... လောကဓံတရား ၈-ပါးတို့က မချောက်ချားနိုင်သူ။	၇
၆။	ဒုတိယလောကဓမ္မသုတ်	လောကဓံအကြောင်း .... လောကဓံခံနိုင်ရေး၊လောကဓံနှင့်ပုထုဇဉ်၊ လောကဓံနှင့်အရိယာ။	၈
၇။	ဒေဝဒတ္တဝိပတ္တိသုတ်	ဒေဝဒတ်ပျက်စီးရခြင်းအကြောင်း .... မသူတော်တရား ၈-ပါးနှင့် ၎င်းတို့ကြောင့် အာသဝနှင့် ကိလေသာတို့ဖြစ်ပေါ်ခြင်း။	၁၀
၈။	ဥတ္တရဝိပတ္တိသုတ်	အသျှင်ဥတ္တရအား ပျက်စီးကြောင်းတရား လျှောက်ကြားခြင်း .... မသူတော်တရား ၈-ပါး၊ ဘုရားဟောတရားအားလုံး ကောင်းမြတ်သည်ချည်း ဖြစ်ပုံ။	၁၂
၉။	နန္ဒသုတ်	အသျှင်နန္ဒကိုအကြောင်းပြု၍ဟောသောတရား .... မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်စွမ်းနိုင်ကြောင်းလေးပါး	၁၅

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
		နှင့် ၎င်းတို့ကိုပွါးများကြောင်းလေးပါး၊ အစားအစာ၌ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း။	
၁၀။	ကာရဏ္ဍဝသုတ်	အမှိုက်နှင့်တူသောရဟန်း .... ရဟန်းယုတ်၏ အင်္ဂါ ၈-ပါး၊ ရဟန်းယုတ်ကို သာသနာမှနှင်ထုတ်အပ်ကြောင်း၊ နှင်ထုတ်ထိုက်သောရဟန်း၏ အမူအကျင့်များ။	၁၇
		၂-မဟာဝဂ်	
၁။	ဝေရဉ္ဇသုတ်	ဝေရဉ္ဇပုဏ္ဏားကို ဟောသောတရား .... ဘုရားအား ဝေရဉ္ဇပုဏ္ဏား၏ စွပ်စွဲချက် ၈-မျိုးနှင့် အဖြေ၊ အရွယ်ကြီးသူထက် အကျင့်မြတ်သူကို ပို၍ လေးစားထိုက်ခြင်း၊ စျာန်လေးပါးပွါးများပုံ၊ ပု-ဒိ-အာ ဉာဏ်သုံးပါးဖြစ်ပုံအကျယ်၊ ဘုရားသည်လောက၌ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပုံ။	၁၉
၂။	သီဟသုတ်	သီဟစစ်သူကြီးကို ဟောသောတရား .... ဘုရားအား နိဂဏ္ဌ၏ စွပ်စွဲချက်ရှစ်မျိုးနှင့် အဖြေ၊ သောတာပန်၏သဘော၊ နိဂဏ္ဌတို့အပေါ်၌ ဘုရား၏ ကရုဏာ၊ ရည်ညွှန်း၍သတ်သော အသားကို ဘုရား သံသာများ မစားအပ်ခြင်း။	၂၆
၃။	အဿာဇာနီယသုတ်	မြင်းအာဇာနည် – ဥပမာပြတရား .... အမြတ်တနိုး အပူဇော်ခံထိုက်သော ရဟန်းတို့၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး၊ ဝီရိယအင်္ဂါလေးပါး၊ မြင်းကောင်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး။	၃၃
၄။	အဿခဋ္ဌုက်သုတ်	မြင်းယုတ် – ဥပမာပြတရား .... ယောကျ်ားယုတ်၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး၊ မြင်းယုတ်၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး။	၃၄
၅။	မလသုတ်	အညစ်အကြေးအကြောင်း .... အကျိုးပျက်စေသော အညစ်အကြေး ရှစ်ပါး၊ အညစ်အကြေး (အကုသိုလ်တွင်) အဝိဇ္ဇာသည် သာလွန်ထူးကဲခြင်း။	၃၇
၆။	ဒူတေယျသုတ်	တမန်အကြောင်း .... တမန်၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ ရှစ်ပါး။	၃၈
၇။	ပဌမဗန္ဓနသုတ်	နှောင်ဖွဲ့တတ်သောတရား .... ယောကျ်ားတို့ကို မိန်းမတို့က နှောင်ဖွဲ့ဆွဲဆောင်သည့် အခြင်းအရာ ရှစ်မျိုး။	၃၉

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၈။	ဒုတိယဗန္ဓနသုတ်	နှောင်ဖွဲ့တတ်သောတရား .... မိန်းမတို့ကို ယောကျ်ားတို့က နှောင်ဖွဲ့ဆဲဆောင်သည့် အခြင်းအရာရှစ်မျိုး။	၃၉
၉။	ပဟာရာဒသုတ်	ပဟာရာဒအသူရိန်အား ဟောသောတရား .... သာသနာ၏အံ့ဖွယ်ရှစ်ပါး၊ သမုဒ္ဒရာ၏ အံ့ဖွယ်ရှစ်ပါး၊ ရတနာခုနစ်ပါး။	၄၀
၁၀။	ဥပေါသထသုတ်	ဥပုသ်ပြုခြင်းနှင့်စပ်၍ဟောသောတရား .... ဥပုသ်ပြုရာ၌ ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ် ပါသဖြင့် ဘုရားရှင် ပါတိမောက်ပြတော်မမူခြင်း၊ သာသနာ၏ အံ့ဖွယ် ရှစ်ပါး၊ သမုဒ္ဒရာ၏ အံ့ဖွယ်ရှစ်ပါး။	၄၄
		၃-ဂဟပတိဝဂ်	
၁။	ပဌမဥဉ္ဇသုက်	(ဝေသာလီ) ဥဂ္ဂသူကြွယ်အကြောင်း .... ဥဂ္ဂမည်သော ဥပါသကာ၏ အံ့ဖွယ် ဂ-ပါး၊ ရေစက် ချခြင်းဓလေ့၊ အဖြဟ္မစရိယသိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွသော ငါးပါးသီလ။	၄၇
၂။	ဒုတိယဥဉ္ဇသုတ်	(ဟတ္ထိရွာ) ဥဂ္ဂသူကြွယ်အကြောင်း.... .... ၎င်းတနည်း၊ ရေစက်ချခြင်းဓလေ့၊ လွတ်မြောက်ခြင်း အမျိုးမျိုး၊ သံဃိကလှူရာ၌ နှလုံးသွင်းပုံ။	၅၀
၃။	ပဌမဟတ္ထကသုတ်	ဟတ္ထကအာဠဝကအကြောင်း .... ဟတ္ထကအာဠဝက၏ အံ့ဖွယ် ဂ-မျိုး၊ (သူတော်ဥစ္စာ ခုနစ်ပါးကို အံ့ဖွယ်ခုနစ်ပါးအဖြစ် ဟောထားခြင်း)။	၅၃
၄။	ဒုတိယဟတ္ထကသုတ်	ဟတ္ထကအာဠဝကအကြောင်း .... ၎င်း၊ ပရိသတ်ကို ချီးမြှောက်နည်း သင်္ဂဟတရား ၄-ပါး။	၅၄
၅။	မဟာနာမသုတ်	မဟာနာမ်ကို ဟောသောတရား .... ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တဦး၏ တာဝန်များ၊ (အနည်းဆုံး) ငါးပါးသီလမြဲသူသာ သီလရှိသူမည်ကြောင်း။	၅၆
၆။	ဇီဝကသုတ်	ဇီဝကကိုဟောသောတရား .... ၎င်း။	၅၇
၇။	ပဌမဇလသုတ်	အားအကြောင်း .... အား ဂ-မျိုး။	၅၈

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၈။	ဒုတိယဗလသုတ်	အားအကြောင်း .... ရဟန္တာ၏ဉာဏ်အား ၈-ပါး။	၅၉
၉။	အဂ္ဂညသုတ်	အခွင့်အခါမဟုတ်ခြင်းအကြောင်း .... မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်နိုင်သည့်အခါ ၁၁-ပါးနှင့် မကျင့်နိုင်သည့်အခါ ၈-ပါး၊ (ရပ်ပြစ် ၈-ပါး၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမကာလ) ဒုလ္လဘတရားများ။	၆၀
၁၀။	အနုရုဒ္ဓမဟာဝိတက္ကသုတ်	အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ မြတ်သောအကြံ .... ယောကျ်းမြတ်တို့၏အကြံ ၈-မျိုးနှင့် အကျိုး၈-ပါး၊ လောကုတ္တရာတရား ပြည့်စုံကြောင်း ၈-မျိုး။	၆၃

၄-ဒါနဝဂ်

၁။	ပဌမ ဒါနသုတ်	အလှူဒါနအကြောင်း .... အလှူရှစ်မျိုး။	၇၀
၂။	ဒုတိ၊၂ ဒါနသုတ်	အလှူဒါနအကြောင်း .... သူတော်ကောင်းလက်စဲ့ တရားသုံးပါး။	၇၀
၃။	ဒါနဝတ္ထုသုတ်	ပေးလှူကြောင်းတရား .... ပေးလှူခြင်း၏ အကြောင်းတရား ၈-မျိုး။	၇၀
၄။	ခေတ္တသုတ်	လယ်ဥပမာပြတရား .... ကောင်းသောလယ်၏ အင်္ဂါ ၈-မျိုး၊ မကောင်းသော လယ်၏အင်္ဂါ ၈-မျိုး၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏အင်္ဂါ၈-မျိုး၊ အကျိုးများသောအလှူ၊ အကျိုးမများသောအလှူ၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင် ၈-ပါး၊ အရိယမဂ္ဂင် ၈-ပါး။	၇၁
၅။	ဒါနူပပတ္တိသုတ်	အလှူဒါနကြောင့်ဖြစ်သောအကျိုး .... အလှူ၏အကျိုး ၈-မျိုး၊ သီလရှိက တောင့်တမှု ပြည့်စုံခြင်း။	၇၂
၆။	ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ်	ဒါနစသော ပုညကိရိယာဝတ္ထုအကြောင်း .... ပုညကိရိယာဝတ္ထု ၃-မျိုး၊ ဒါနနှင့်သီလအမျိုးမျိုးတို့ ၏ အကျိုးပေးအမျိုးမျိုး။	၇၄
၇။	သပ္ပုရိသဒါနသုတ်	သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးလှူပုံ .... သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးလှူခြင်း ၈-မျိုး။	၇၆
၈။	သပ္ပုရိသသုတ်	သူတော်ကောင်းအကြောင်း .... သူတော်ကောင်း တယောက်ကြောင့် အများ ချမ်းသာပုံ။	၇၆

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၉။	အဘိသန္ဒသုတ်	ကုသိုလ်အလျဉ် .... ငါးပါးသီလအကျိုး၊ နတ်ပြည်ချမ်းသာ အကျိုးကို ပေးသော အကျင့် ဂ ပါး၊ သရဏဂုံ ၃-ပါးအကျိုး၊ မြတ်သော အလှူ ၅-ပါး။	၂၂
၁၀။	ဒုစ္စရိတဝိပါကသုတ်	ဒုစရိုက် (မကောင်းသောအကျင့်)၏ အကျိုး .... ငါးပါးသီလ ချိုးဖျက်ခြင်း၏ အပြစ်အသီးသီး၊ ကာယဒုစရိုက် ၃-ပါး၊ ဝစီဒုစရိုက် ၄-ပါး၊ သေသောက် ခြင်းတို့ကို ကျူးလွန်ခြင်း၏ အပြစ်များ။	၂၉
		၅-ဥပေါသထဝဂ်	
၁။	သံခိတ္တူပေါသထသုတ်	ဥပုသ်အကျဉ်း .... ရှစ်ပါးသီလအကျဉ်းနှင့် ဆင်ခြင်ပုံများ။	၈၀
၂။	ဝိတ္ထတ္ထူပေါသထသုတ်	ဥပုသ်အကျယ် .... ၎င်းအကျယ်နှင့် အကျိုးအသီးသီး၊ နတ်ပြည် ၆-ထပ်၏ သက်တမ်းများ၊ တိုင်းကြီး-၁၆။	၈၂
၃။	ဝိသာခါသုတ်	ဝိသာခါကို ဟောသောတရား .... ရှစ်ပါးသီလအကျိုး၊ နတ်ပြည် ၆-ထပ်သက်တမ်းများ၊ တိုင်းကြီး-၁၆။	၈၅
၄။	ဝါသေဋ္ဌသုတ်	ဝါဒသဋ္ဌဥပါသကာကို ဟောသောတရား .... ၎င်းနှင့် အမျိုးလေးပါးတို့ ရှစ်ပါးသီလ စောင့်ထိုက်ပုံ။	၈၈
၅။	ဗောဇ္ဈသုတ်	ဗောဇ္ဈာဥပါသိကာမကို ဟောသောတရား .... ၎င်း။	၉၉
၆။	<u>အနုရုဒ္ဓသုတ်</u>	အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို ဟောသောတရား .... မိန်းမများ လိုက်နာရမည့် နတ်ရွာသုဂတိဓောက် ကြောင်းကျင့်ဝတ်၄-မျိုး၊မယားမြတ်ဝတ်တရားများ၊ ငါးပါးသီလ။	၉၁
၇။	ဒုတိယ ဝိသာခါသုတ်	ဝိသာခါကို ဟောသောတရား ၎င်း။	၉၄
၈။	နကုလမာတာသုတ်	နကုလမာတာကို ဟောသောတရား .... ၎င်း။	၉၅
၉။	ပဌမ ဣဓလောကိကသုတ်	မျက်မှောက်ဘဝ(စသည်)နှင့်စပ်သောတရား .... မျက်မှောက်နှင့် တမလွန်ဘဝတို့၌ အောင်မြင်နိုင်	၉၆

ဦးရေ သုတ်အမည် အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ် စာမျက်နှာ

ကြောင်းတရား ၄-ပါးစီနှင့် အခြင်းအရာ ၁၆-ပါး၊ ငါးပါးသီလ။

၁၀။ ဒုတိယ ဣဓလောကိကသုတ် မျက်မှောက်ဘဝ စသည်နှင့်စပ်သောတရား ၉၉
၎င်း။

၆-ကေါတမီဝဂ်

၁။ ကေါတမီသုတ် ကေါတမီကိုအကြောင်းပြု၍ ဟောသောတရား ၁၀၁
ဘိက္ခုနီမများလိုက်နာရမည့် ဂရုဓံတရား ရှစ်မျိုး၊
ဘိက္ခုနီသာသနာ စတင်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း။

၂။ ဩဝါဒသုတ် ဘိက္ခုနီတို့အား အဆုံးအမပေးခြင်း ၁၀၅
ဘိက္ခုနီတို့အား အဆုံးအမပေးထိုက်သော
ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်မျိုး။

၃။ သံခိတ္တသုတ် အကျဉ်းချုပ်ဟောသောတရား ၁၀၆
ကေါတမီအား ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမအကျဉ်းချုပ်။

၄။ ဒီဃစာရိကသုတ် ဒီဃစာရိကို ဟောသောတရား ၁၀၇
မျက်မှောက်ကြီးပွါးရေး (သမ္မဒါ) ၄-ပါးနှင့်
တမလွန်ကြီးပွါးရေး (သမ္မဒါ) ၄-ပါး၊ စီးပွါး
ပျက်ကြောင်း ၄-ပါးနှင့် တိုးပွါးကြောင်း ၄-ပါး၊
မိတ်ဆွေကောင်း၊ ငါးပါးသီလ။

၅။ ဥဇ္ဇယသုတ် ဥဇ္ဇယပုဏ္ဏားကို ဟောသောတရား ၁၁၀
၎င်း။

✓၆။ ဘယသုတ် (ကာမဂုဏ်)ဘေးအကြောင်း ၁၁၄
ဆင်းရဲ, ရောဂါ, အိုင်းအမာစသော အမည်တို့သည်
ကာမဂုဏ်၏ အမည်များ ဖြစ်ကြောင်း။

၇။ ပဌမအာဟုနေယျသုတ် အဝေးမှ ဆောင်လာသောအလှူကို ခံထိုက်ခြင်း
စသောတရား ၁၁၄
အာဟုနေယျ စသော သံဃဂုဏ် ၅-မျိုးနှင့်
ပြည့်စုံကြောင်း ရဟန်းအင်္ဂါ ဂ-မျိုး။

၈။ ဒုတိယအာဟုနေယျသုတ် အဝေးမှဆောင်လာသော အလှူကို ခံထိုက်ခြင်း
စသောတရား ၁၁၅
၎င်း။

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၉။	ပဌမပုဂ္ဂလသုတ်	ပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးအကြောင်း .... အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်တို့သည် အာဟုနေယျစသော အကျိုး သံဃဂုဏ် ၅-မျိုးနှင့် ပြည့်စုံကြောင်း။	၁၁၆
၁၀။	ဒုတိယပုဂ္ဂလသုတ်	ပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးအကြောင်း .... ၎င်း။	၁၁၆

၇-ဘူမိစာလဝဂ်

၁။	ဣစ္ဆာသုတ်	လာဘ်ကိုလိုချင်မှုနှင့် စပ်သောတရား .... သူတော်ကောင်းတရားမှ မရွှေ့လျော့သူ ၄-ဦး၊ လာဘ် လာဘနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပေါ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဂ-မျိုး။	၁၁၇
၂။	အလံသုတ်	စွမ်းနိုင်ခြင်းနှင့် စပ်သောတရား .... အတ္တဟိတနှင့် ပရဟိတကို ကောင်းစွာစွမ်းဆောင်နိုင် ရမည့်အင်္ဂါများ။	၁၁၉
၃။	သံခိတ္တသုတ်	အကျဉ်းချုပ်ဟောသောတရား .... ဗြဟ္မဝိဟာရတရား ၄-ပါးနှင့် သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါး ပွါးများကျင့်ကြံနည်း။	၁၂၁
၄။	ဂယာသီသသုတ်	ဂယာသီသ၌ ဟောသောတရား .... ဘုရားရှင်အား ဒိဗ္ဗစက္ခုစသောဉာဏ် ဂ-ပါး အဆင့် ဆင့်ဖြစ်ပေါ်ပုံအကျယ်၊ ကံ,ကံ၏အကျိုး။	၁၂၄
၅။	အဘိဘာယတနသုတ်	လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်းတရား .... ဆန့်ကျင်ဘက် များနှင့် အာရုံတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင် ကြောင်း(အဘိဘာယတန) စျာန် ဂ-မျိုး။	၁၂၆
၆။	ဝိမောက္ခသုတ်	လွတ်မြောက်မှုတရား .... ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ လွတ်မြောက်မှု (ဝိမောက္ခ) စျာန် ဂ-မျိုး။	၁၂၇
၇။	အနုရိယဝေါဟာရသုတ်	အရိယာမဟုတ်သူတို့၏ အပြောအဆို .... အရိယာမဟုတ်သူ (သူယုတ်မာ) တို့၏ အပြောအဆို ဂ-မျိုး၊မုသား ဂ-မျိုး။	၁၂၈
၈။	အရိယဝေါဟာရသုတ်	အရိယာတို့၏ အပြောအဆို .... အရိယာ (သူတော်ကောင်း) တို့၏ အပြောအဆို ဂ-မျိုး။	၁၂၈

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၉။	ပရိသာသုတ်	ပရိသတ်အကြောင်း .... ပရိသတ် ဂ-မျိုး။	၁၂ဂ
၁၀။	ဘူမိစာလသုတ်	မြေလှုပ်ခြင်းအကြောင်း .... ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄-ပါးပွါးများနေမှု ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းပင် အသက် တမ်းထက်ပို၍ အသက်ရှည်နိုင်ခြင်း၊ မြေ(လျင်) လှုပ်ခြင်းအကြောင်း ဂ-မျိုး၊ မြေ,ရေ,လေတို့အဆင့် ဆင့်တည်နေပုံ။	၁၂၉
		ဂ-ယမကဝဂ်	
၁။	ပဌမ သဒ္ဓါသုတ်	သဒ္ဓါကိုဦးတည်၍ ဟောသောတရား .... ရဟန်းတို့ပြည့်စုံရမည့်တရား ဂ-မျိုး။	၁၃၅
၂။	ဒုတိယ သဒ္ဓါသုတ်	သဒ္ဓါစသည်အကြောင်း .... ၎င်းတရား ဂ-မျိုး။	၁၃၆
၃။	ပဌမ မရဏဿတိသုတ်	သေခြင်းကို အောက်မေ့ သတိပြုပုံ .... မရဏဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းပွါးများပုံ ဂ-မျိုး၊ မမေ့မလျော့ အားထုတ်သည်မည်ပုံ။	၁၃၇
၄။	ဒုတိယ မရဏဿတိသုတ်	သေခြင်းကို အောက်မေ့ သတိပြုပုံ .... တနည်း မရဏဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းပွါးများပုံ ဂ-မျိုး။	၁၄၀
၅။	ပဌမ သမ္မဒါသုတ်	ပြည့်စုံခြင်းအကြောင်း .... သမ္မဒါတရား ဂ-မျိုး၊ ၎င်းနှင့် ပြည့်စုံသူတို့ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်ဘဝတို့၌ ချမ်းသာနိုင်ခြင်း။	၁၄၂
၆။	ဒုတိယ သမ္မဒါသုတ်	ပြည့်စုံခြင်းအကြောင်း .... ၎င်းအကျယ်။	၁၄၂
၇။	ဣစ္ဆာသုတ်	လာဘ်ကိုလိုချင်မှုနှင့် စပ်သောတရား.... .... သူတော်ကောင်းတရားမှ ရွေ့လျော့သူ ၄-ဦး၊ မရွေ့လျော့သူ ၄-ဦး၊ လာဘ်လာဘနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပေါ် လာသောပုဂ္ဂိုလ် ဂ-မျိုး။	၁၄၅
ဂ။	အလံသုတ်	စွမ်းနိုင်ခြင်းနှင့် စပ်သောတရား .... မိမိနှင့် သူတပါး အကျိုးစီးပွါးကို စွမ်းဆောင် နိုင်ရမည့် အင်္ဂါများ။	၁၄၇
၉။	ပရိဟာနသုတ်	ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား.... .... ကျင့်ဆဲ သေကွပုဂ္ဂိုလ်အား ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား ဂ-မျိုးနှင့် မဆုတ်ယုတ် တိုးပွါးကြောင်းတရား ဂ-မျိုး။	၁၄၉

ဦးရေ	သုဟ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၁၀။	ကုသီတာဂရမ္ဘသုတ်	ပျင်းရိခြင်း အားထုတ်ခြင်းအကြောင်းမျာ်း .... ပျင်းရိခြင်း၏အကြောင်း ဂ-မျိုး၊ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဂ-မျိုး။	၁၅၀
		(၉) ၄-သတိဝဂ်	
၁။	သမ္မဇညသုတ်	ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် စပ်သောတရား .... သတိသမ္မဇဉ်မရှိသူ၏ အပြစ်ရှစ်မျိုးနှင့် ရှိသူ၏အကျိုး ရှစ်မျိုး၊(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ရန် အင်္ဂါ ဂ-ပါး။	၁၅၂
၂။	ပုဏ္ဏိယသုတ်	အသျှင်ပုဏ္ဏိယကိုဟောသောတရား .... မြတ်စွာဘုရား၏တရားဒေသနာတော် ဉာဏ်ဌိတ်မြင် လာနိုင်ကြောင်းရှစ်မျိုး၊ မထင်မြင်နိုင်ကြောင်းရှစ်မျိုး။	၁၅၄
၃။	မူလကသုတ်	အခြေခံတရားများ .... တရားအားလုံးတို့၏ အခြေခံစသော ဂ-မျိုး။	၁၅၄
၄။	စောရသုတ်	ခိုးသူကြီးအကြောင်း .... ခိုးသူကြီး၏ ပျက်စီးကြောင်းရှစ်မျိုးနှင့် ကြာရှည်တည် နေနိုင်ကြောင်းရှစ်မျိုး။	၁၅၅
၅။	သမဏသုတ်	ငြိမ်းအေးသူ စသော အမည်တော်များအကြောင်း အမည် ဂ-မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်များ ဖြစ်ကြောင်း။	၁၅၆
၆။	ယသသုတ်	အခြံအရံစသည်နှင့်စပ်သောတရား .... မြတ်စွာဘုရားသည် အခြံအရံ (အကျော်အစော)နှင့် မဆက်ဆံလိုကြောင်း၊ ပေါ့ပေါ့ဆဆ နေထိုင်ခြင်းကို မနှစ်သက်ကြောင်း၊ တောဋ္ဌနေမှု တယောက်ထည်းနေမှု ကို အထူးနှစ်သက်တော်မူကြောင်း စသည်တို့ကို မိန့်တော် မူခြင်း။	၁၅၇
၇။	ပတ္တာနိကုဇ္ဇနသုတ်	သပိတ်မှောက်ခြင်းအကြောင်း .... ရဟန်းတို့က သပိတ်မှောက်ထိုက်သော ဥပါသကာ၏ အင်္ဂါရှစ်မျိုး၊သပိတ်လှန်ထိုက်သော ဥပါသကာ၏ အင်္ဂါ ရှစ်မျိုး။	၁၆၀
၈။	အပ္ပသာဒပဝေဒနီယသုတ်	မကြည်ညိုမှုကို သိစေသည့်အကြောင်း .... မကြည်ညိုမှုကို သိစေထိုက်သောရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်မျိုး၊ ကြည်ညိုမှုကို သိစေထိုက်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်မျိုး။	၁၆၀

ဦးရေ သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၉။ ပဋိသာရဏီယသုတ်	ပြန်လည်အောက်မေ့စေခြင်းအကြောင်း .... သံဃာက သတိပေးခြင်းကို ပြုထိုက်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်မျိုး၊ သတိပေးမှုကို ရုပ်သိမ်းထိုက်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်မျိုး။	၁၆၁
၁၀။ သမ္မာဝတ္တနသုတ်	ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း .... ကဿပါပိယသိက (ထိုအထူးယုတ်မာမှုရှိသော ရဟန်း အား ပြုအပ်သော)ကံပြုခံရသောရဟန်း လိုက်နာရမည့် တရားရှစ်မျိုး။	၁၆၁
(၁၀) ၅-သာမညဝဂ်	ရှစ်ပါးသီလကိုဟောရာ ဥပါသိကာမ ၂၆-ဦး	၁၆၁
၁၁။ ရာဂပေယျာလ	ရာဂကိုအထူးသိရန် ပယ်ဖျောက်ရမည့် မဂ္ဂင်တရားရှစ်မျိုး သုံးနည်း၊ ဒေါသစသည်ကို ပိုင်းခြားသိရန် ပယ်ဖျောက်ရမည့် တရားများ	၁၆၃

အဂ်ုတ္တိုရ်ပါဋိတော် မြန်မာပြန်

နဝကနိပါတ် မာတိကာ

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
		၁-ပဌမပဏ္ဏာသက ပဌမသုတ်ငါးဆယ်	
		၁-သမ္မောဓိဝဂ်	
၁။	သမ္မောဓိသုတ်	မဂ်ဉာဏ်နှင့်စပ်သောတရား .... မဂ်ဉာဏ်၏ အသင်းအပင်း ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို ပွါးများရန် မှီရာအကြောင်း ငါးမျိုးနှင့် ပွါးများရမည့်တရားလေးမျိုး။	၁၆၅
၂။	နိဿယသုတ်	မှီခိုရာနှင့်စပ်သောတရား .... မှီခိုရာနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်ရန်နည်းလမ်း၊ တည်ရာငါးမျိုး၊ မှီ၍နေရမည့်တရားလေးမျိုး။	၁၆၇
၃။	မေဃိယသုတ်	အသျှင်မေဃိယကိုဟောသောတရား .... ဝိတက်သုံးမျိုး၊ စိတ်ရင့်ကျက်ကြောင်းတရား ၅-မျိုးနှင့် ပွါးများရမည့်တရားလေးမျိုး၊ ကထာဝတ္ထု ၁၀-ပါး။	၁၆၈
၄။	နန္ဒကသုတ်	အသျှင်နန္ဒကကိုဟောသောတရား .... ရဟန်းများပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါ ၄-ပါး၊ အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း ဆွေးနွေးခြင်း အကျိုးငါးပါး၊ ရဟန်းများစုဝေးမိလျှင် ပြုရမည့်ကိစ္စ ၂-ပါး။	၁၇၁
၅။	ဗလသုတ်	အားအကြောင်း .... အားလေးပါး၊ ၎င်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် လွှတ်ကင်းသည့်ဘေးရန် ၅-မျိုး၊ အမြတ်ဆုံး သင်္ဂဟဝတ္ထု ၄-ပါး။	၁၇၅
၆။	သေဝနာသုတ်	မှီဝဲခြင်းနှင့်စပ်သောတရား .... မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အရာဝတ္ထုများ။	၁၇၇
၇။	သုတဝါသုတ်	သုတဝါပရိဗိုဇ်ကို ဟောသောတရား .... ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့မလွန်ကျူးထိုက်သော အရာ ၉-ပါး၊ အဂတိ ၄-ပါး။	၁၇၉
၈။	သဇ္ဈသုတ်	သဇ္ဈပရိဗိုဇ်ကို ဟောသောတရား .... ၎င်းတနည်း။	၁၈၀

ဦးရေ	ယုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၉။	ပုဂ္ဂလသုတ်	ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စပ်သောတရား .... ပုဂ္ဂိုလ် ၉-မျိုး။	၁၈၁
၁၀။	အာဟုနေယျသုတ်	အဝေးမှ ဆောင်လာသည့် အလှူကို ခံထိုက်ခြင်း စသည်နှင့်စပ်သောတရား.... .... မြတ်သောအလှူကိုခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၉-မျိုး။	၁၈၁
		၂-သီဟနာဒဝဂ်	
၁။	သီဟနာဒသုတ်	ရဲတင်းသောစကားသံနှင့်စပ်သော တရား .... ကိုယ်ကို နှိမ့်ချရန်နှင့် သည်းခံနိုင်ရန် အတုယူဖွယ် ဥပမာ ၉-မျိုး၊ အသျှင်သာရိပုတ္တရာစိတ်ထားပုံ ၉-မျိုး။	၁၈၂
၂။	သဥပါဒိသေသသုတ်	စွဲလမ်းမှု ကျန်ရှိနေခြင်းနှင့် စပ်သောတရား .... စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျှင် အပါယ် လေးပါး မရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၉-မျိုး၊ အနာဂါမ် ၅-မျိုး၊ သကဒါဂါမ် ၁-မျိုး၊ သောတာပန် ၃-မျိုး။	၁၈၅
၃။	ကောဋ္ဌိကသုတ်	အသျှင်ကောဋ္ဌိကနှင့် အသျှင်သာရိပုတ္တရာ မေးဖြေခြင်း မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ရခြင်း၏ မြော်မှန်းချက်။	၁၈၈
၄။	သမိဒ္ဓိသုတ်	အသျှင်သမိဒ္ဓိအဖြေ အသျှင်သာရိပုတ္တရာအမေး.... အကြံအစည် ဝိဟက်တို့ကို ဝေဟန်ချက် ၉-မျိုး။	၁၉၁
၅။	ဂဏ္ဍသုတ်	အိုင်းအနာ ဥပမာပြတရား .... ခန္ဓာကိုယ်နှင့် အပေါက် ၉-ပေါက်ရှိသော အိုင်းအနာ ဥပမာ။	၁၉၂
၆။	သညာသုတ်	သညာအကြောင်း .... သညာ ၉-မျိုးနှင့် ပွါးများခြင်းအကျိုး။	၁၉၂
၇။	ကုလသုတ်	ဒါယကာတို့ အိမ်နှင့်စပ်သောတရား ... . ရဟန်းများ မကပ်ရောက်သင့်သည့် ဒါယကာတို့ အိမ်၏ အင်္ဂါ ၉-မျိုးနှင့် ကပ်ရောက်သင့်သည့် ဒါယကာတို့အိမ်၏ အင်္ဂါ ၉-မျိုး။	၁၉၃
၈။	နဝင်္ဂုပေါသထသုတ်	အင်္ဂါ ၉-ပါးရှိသော ဥပုသ်အကြောင်း .... ၉-ပါးသီလ(နဝင်္ဂသီလ)၊ သီလကိုဆင်ခြင်နည်း၊ မေတ္တာ ပွါးနည်း။	၁၉၃
၉။	ဒေဝကာသုတ်	နတ်များလျှောက်ထားချက်ကို အကြောင်းပြု ဟောသောတရား .... ရဟန်းတော်များ အိမ်သို့ရောက်သောအခါ ဒါယကာတို့ ပြုသင့်သည့်ကိစ္စ ၉-မျိုး။	၁၉၄

ဦးရေ သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၁၀။ ဇဝလာမသုတ်	ဝေလာမပုဏ္ဏားအကြောင်း .... အလှူဝတ္ထု အယုတ်အမြတ်ထက် လှူပုံအရေးကြီးပုံ၊ ကောင်းမြတ်သော လှူနည်း ၅-မျိုးနှင့် အကျိုး ၅-ပါး၊ ယုတ်ညံ့သော လှူနည်း ၅-မျိုးနှင့် အကျိုး ၅-ပါး၊ အလှူခံ ၉-မျိုးနှင့် ၎င်းတို့ကို လှူရခြင်းအကျိုး၊ ဒါန, သရဏဂုံ,သီလ,သမထ,ဝိပဿနာတို့ တဆင့်ထက်တဆင့် အကျိုးကြီးကြောင်း။	၁၉၅
	၃-သတ္တာဝါသဝဂ်	
၁။ တိဋ္ဌာနသုတ်	အကြောင်းသုံးမျိုး .... ဥတ္တရကုရုကျွန်းသား, တာဝတိံသာနတ်, ဇမ္ဗူဒိပ် ကျွန်းသားဟူသော သုံးမျိုးတို့သည် တဦးထက်တဦး အကြောင်းသုံးမျိုးစီဖြင့် လွန်မြတ်ပုံ။	၁၉၈
၂။ အဿခလုင်္ကသုတ်	မြင်းယုတ်ဥပမာပြတရား .... မြင်း ၉-မျိုးဥပမာနှင့် ယောကျ်ား ၉-မျိုး။	၁၉၈
၃။ တက္ကာမဠုလကသုတ်	တက္ကာအရင်းခံရှိသောတရား .... တက္ကာအရင်းခံရှိသောတရား ၉-မျိုးအဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပေါ်ပုံ။	၂၀၁
၄။ သတ္တာဝါသသုတ်	သတ္တဝါတို့ တည်နေရာ ၉-မျိုး (ဘုံ ၉-မျိုး)	၂၀၁
၅။ ပညာသုတ်	ပညာအကြောင်း .... ပညာဖြင့် စိတ်ကိုပွါးခြင်း ၉-မျိုး၊ ရဟန္တာဟု ဝန်ခံနိုင်ရန် အချက် ၉-မျိုး။	၂၀၂
၆။ သီလာယုပသုတ်	ကျောက်တိုင်ဥပမာပြတရား .... အခြင်းအရာ ၉-ပါးဖြင့် ပွါးပြီးသော ရဟန္တာ၏ စိတ်သည် အာရုံ ၆-ပါးကြောင့် ကျောက်တိုင်ကြီးပမာ မတုန်လှုပ်ပုံ။	၂၀၃
၇။ ပဌမဝေရသုတ်	ဘေးရန်အကြောင်း .... သောတာပန်ဖြစ်လျှင် ငြိမ်းအေးသည့်ဘေးရန် ၅-မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသည့်အင်္ဂါ ၄-မျိုး၊ ၅-ပါးသီလ၊ ဘုရားဂုဏ် ၉-ပါး၊ တရားဂုဏ် ၆-ပါး၊ သံဃာဂုဏ် ၉-ပါး။	၂၀၅
၈။ ဒုတိယဝေရသုတ်	ဘေးရန်အကြောင်း .... ၎င်း။	၂၀၈

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၉။	အာဃာတဝတ္ထုသုတ်	ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းအကြောင်း ၉-ပါး	၂၀၈
၁၀။	အာဃာတပဋိဝိနယသုတ်	ရန်ငြိုးဖြေခြင်းအကြောင်း ၉-ပါး	၂၀၈
၁၁။	အနုပုဗ္ဗနိရောဓသုတ်	အစဉ်အတိုင်းချုပ်ခြင်းအကြောင်း	၂၀၉
		အစဉ်အတိုင်းချုပ်သော တရား ၉-ပါး (စျာနသမာပတ် ဂ-ပါးနှင့် နိရောဓသမာပတ်။)	
		၄-မဟာဝဂ်	
၁။	အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသုတ်	အစဉ်အတိုင်းနေခြင်းတရား	၂၀၉
		အစဉ်အတိုင်း နေအပ် (ဝင်စားအပ်)သော တရား ၉-ပါးအကျဉ်း (စျာနသမာပတ် ဂ-ပါးနှင့် နိရောဓသမာပတ်။)	
၂။	အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိသုတ်	အစဉ်အတိုင်းနေအပ်သော သမာပတ်	၂၁၀
		၎င်းအကျယ်။	
၃။	နိဗ္ဗာနသုခသုတ်	နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာအကြောင်း	၂၁၃
		နိဗ္ဗာန်၌ ခံစားမှုမရှိသောချမ်းသာကို ထင်ရှားစေရန် ခံစားမှုရှိသော ချမ်းသာ ၉-မျိုးတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ချက်၊ ကာမဂုဏ် ၅-မျိုး၊ ကာမချမ်းသာ ၁-ပါးနှင့် စျာန်ချမ်းသာ ဂ-ပါး။	
၄။	ဂါဒိဉပမာသုတ်	နွားမဥပမာပြတရား	၂၂၀
		လိမ္မာသောနွားမ,မလိမ္မာသောနွားမဥပမာတို့ဖြင့် စျာန် ဂ-ပါးနှင့် အဘိညာဉ် ၆-ပါးတို့ကို ရစေရန် နည်းလမ်း ညွှန်ပြချက်များ။	
၅။	စျာနသုတ်	စျာန်အကြောင်း	၂၂၄
		မိမိရရှိသော စျာန်သမာပတ်အသီးသီးကိုမှီ၍ နိဗ္ဗာန် ပေါက် ပွါးများနည်း။	
၆။	အာနန္ဒသုတ်	အသျှင်အာနန္ဒာဟောသောတရား	၂၂၆
		သညာရှိ, မရှိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသျှင်ဥဒါယီအမေး၊ အသျှင်အာနန္ဒာအဖြေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် သမာဓိ အင်္ဂါ ဂ-ပါး။	
		သမာပတ်ကိုးပါး ပွါးများနည်းများ	
၇။	လောကာယတိကသုတ်	လောကာယဟဝါဒရှိသူတို့ကိုဟောသော တရား....	၂၂၆
		ပုဏ္ဏကာသပနိဂဏ္ဌတို့ သဗ္ဗညူ ဟုတ်မဟုတ် မြတ်စွာ	

ဦးရေ သုတ်အမည်		အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
		ဘုရား၏အဖြေ၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို "လောက"ဟု ဆိုခြင်း၊ သမာပတ်ကိုးပါး ပွါးများနည်း၊ သမာပတ် တို့တွင် နိရောဓသမာပတ်ကိုရမှသာ လောကမှ ထွက်မြောက်သူဖြစ်ကြောင်း။	
၈။	ဒေဝါသုရသဒ်ါမသုတ်	နတ်နှင့်အသုရ စစ်ခင်းပုံ ဥပမာပြတရား	၂၂၈
		ဈာန်သမာပတ်ကိုးပါး အဆင့်ဆင့်ပွါးများနည်းကို နတ်နှင့်အသုရတို့ စစ်ခင်းပုံ ဥပမာပြု၍ ဟောခြင်း။	
၉။	နာဂသုတ်	ဆင်ပြောင်ကြီး (နှလုံးသွင်းပုံ ဥပမာပြတရား)....	၂၃၀
		ဈာန်သမာပတ်ကိုးပါး အဆင့်ဆင့်ပွါးများနည်းကို ဆင်ပြောင်ကြီး နှလုံးသွင်းပုံ ဥပမာပြု၍ ဟောခြင်း။	
၁၀။	တပုဿသုတ်	တပုဿသူကြွယ်ကိုဟောသောတရား:....	၂၃၂
		နေကွမ္ဘမောတ်အရာဝယ် လူနှင့် ရဟန်း ထူး,မထူး ဈာန်သမာပတ်ကိုးပါး အဆင့်ဆင့်ပွါးများပုံ၊ ၎င်းကို မရသေးလျှင် "သမ္မာသမ္မောဓိ" ဘုရားအဖြစ် ဝန်မခံနိုင်ပုံ။	
		၅-သာမညဝဂ်	
၁။	သမ္မာဓသုတ်	ကျဉ်းမြောင်းရာကို ဖော်ပြသောတရား	၂၄၀
		ကာမဂုဏ်ငါးမျိုးတို့ကို ကျဉ်းမြောင်းရာအဖြစ် ဟောတော်မူခြင်း၊ ကျဉ်းမြောင်းမှုအဆင့်ဆင့်။	
၂။	ကာယသက္ခိသုတ်	ကိုယ်တွေ့ရှိသူများအကြောင်း	၂၄၃
		ကိုယ်တွေ့ရှိသူ ကိုးမျိုး (သမာပတ် ၉-ပါးရရှိသူ ကိုးမျိုး)။	
၃။	ပညာဝိမုတ္တသုတ်	ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သူများအကြောင်း	၂၄၄
		သမာပတ်ကိုးမျိုးတို့ကို ဝိပဿနာပညာဖြင့်သိ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သူ ကိုးမျိုး။	
၄။	ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တသုတ်	နှစ်ပါးစုံဖြင့် လွတ်မြောက်သူများအကြောင်း	၂၄၄
		ကိုယ်တွေ့နှင့် ပညာ နှစ်ပါးစုံဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သူ ကိုးမျိုး။	
၅။	သန္ဒိဋ္ဌိကဓမ္မသုတ်	ကိုယ်တွေ့တရား (ကိုယ်တိုင်သိတရား)	၂၄၄
		ကိုယ်တွေ့တရားဖြစ်သော သမာပတ် ကိုးမျိုး။	
၆။	သန္ဒိဋ္ဌိကနိဗ္ဗာနသုတ်	ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန်	၂၄၅
		ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန်ဖြစ်သော သမာပတ် ကိုးမျိုး။	

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၈။	နိဗ္ဗာနသုတ်	နိဗ္ဗာန်အကြောင်း .... နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော သမာပတ် ကိုးမျိုး။	၂၄၅
၈။	ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်	ပရိနိဗ္ဗာန်အကြောင်း .... ပရိနိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော သမာပတ် ကိုးမျိုး။	၂၄၅
၉။	တဒင်္ဂနိဗ္ဗာနသုတ်	တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန်အကြောင်း .... တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော သမာပတ် ကိုးမျိုး။	၂၄၅
၁၀။	ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနသုတ်	မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန်အကြောင်း .... မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော သမာပတ် ကိုးမျိုး။	၂၄၆
		(၆) ၁-ဧခမဝဂ်	
၁။	ဧခမသုတ်	ဘေးမဲ့ရာအကြောင်းများ.... .... ဘေးမဲ့ရာဟုဆိုအပ်သော သမာပတ် ကိုးမျိုး။	၂၄၇
၂။	ဧခမပ္ပတ္တသုတ်	ဘေးမဲ့ရာရောက်သူများအကြောင်း .... ဘေးမဲ့ရာဟုဆိုအပ်သော သမာပတ်ရောက်သူ ဟူသော သမာပတ်ရရှိသူ ကိုးမျိုး။	၂၄၇
၃။	အမတသုတ်	မသေရာအကြောင်း .... မသေရာဟူသော သမာပတ် ကိုးမျိုး။	၂၄၇
၄။	အမတပ္ပတ္တသုတ်	မသေရာရောက်သူများအကြောင်း .... မသေရာရောက်သူဟူသော သမာပတ်ရသူ ကိုးမျိုး။	၂၄၇
၅။	အဘယသုတ်	ဘေးကင်းရာအကြောင်း ... . ဘေးကင်းရာဟူသော သမာပတ်ကိုးမျိုး။	၂၄၇
၆။	အဘယပ္ပတ္တသုတ်	ဘေးကင်းရာရောက်သူများအကြောင်း .... ဘေးကင်းရာရောက်သူဟူသောသမာပတ်ရသူကိုးမျိုး။	၂၄၈
၇။	ပဿဒ္ဓိသုတ်	ငြိမ်းအေးရာအကြောင်း .... ငြိမ်းအေးရာဟူသော သမာပတ်ကိုးမျိုး။	၂၄၈
၈။	အနုပုဗ္ဗပဿဒ္ဓိသုတ်	အစဉ်အတိုင်းငြိမ်းအေးရာအကြောင်း .... အစဉ်အတိုင်းငြိမ်းအေးရာဟူသော သမာပတ်ကိုးမျိုး။	၂၄၈
၉။	နိရောဓသုတ်	ချုပ်ရာအကြောင်း .... ချုပ်ရာဟူသော သမာပတ် ကိုးမျိုး။	၂၄၈
၁၀။	အနုပုဗ္ဗနိရောဓသုတ်	အစဉ်အတိုင်းချုပ်ရာအကြောင်း .. .... အစဉ်အတိုင်းချုပ်ရာဟူသော သမာပတ်ကိုးမျိုး။	၂၄၈

ဥးရေ သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၁၁။ အဘဗ္ဘသုတ်	မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်ခြင်းအကြောင်း .... အရဟာတ္တဖိုလ်ရရန် ပယ်ရမည့်တရားကိုးပါး။	၂၄၉

(၇) ၂-သတိပဋ္ဌာနဝဂ်

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပွါးများနည်းများ

၁။ သိက္ခာဒုဗ္ဗလျသုတ်	အကျင့်အားနည်းကြောင်းများ .... အကျင့်အားနည်းကြောင်းငါးမျိုး၊ ငါးပါးသီလလုံခြုံရန် ကျင့်နည်း (သတိပဋ္ဌာန်)လေးပါး။	၂၄၉
၂။ နိဝရဏသုတ်	အတားအဆီးများအကြောင်း .... နိဝရဏငါးပါး၊ ၎င်းကိုပယ်ရန် ကျင့်နည်း(သတိပဋ္ဌာန်) လေးပါး။	၂၄၉
၃။ ကာမဂုဏသုတ်	ကာမဂုဏ်အကြောင်း .... ကာမဂုဏ်ငါးပါး၊ ၎င်းကိုပယ်ရန်ကျင့်နည်း(သတိပဋ္ဌာန်) လေးပါး။	၂၅၀
၄။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓသုတ်	စုံလမ်းရာအစုများ .... (စုံလမ်းရာအစု) ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး၊၎င်းကိုပယ်ရန် ကျင့်နည်း (သတိပဋ္ဌာန်)လေးပါး။	၂၅၀
၅။ ဩရမ္ဘာဂိယသုတ်	အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် .... အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ်ငါးပါး၊ ၎င်းကိုပယ်ရန် ကျင့်နည်း (သတိပဋ္ဌာန်)လေးပါး။	၂၅၁
၆။ ဂတိသုတ်	လားရာအကြောင်း .... လားရာ ဂတိငါးမျိုး၊ ၎င်းတို့ကိုပယ်ရန် ကျင့်နည်း (သတိပဋ္ဌာန်)လေးပါး။	၂၅၁
၇။ မစ္ဆရိယသုတ်	ဝန်တိုခြင်း .... ဝန်တိုခြင်း မစ္ဆရိယငါးပါး၊ ၎င်းကိုပယ်ရန် ကျင့်နည်း (သတိပဋ္ဌာန်)လေးပါး။	၂၅၁
၈။ ဥဒ္ဓံဘာဂိယသုတ်	အထက်ပိုင်းသံယောဇဉ် .... အထက်ပိုင်းသံယောဇဉ်ငါးပါး၊ ၎င်းကိုပယ်ရန် ကျင့်နည်း (သတိပဋ္ဌာန်)လေးပါး။	၂၅၁
၉။ စေတောခီလသုတ်	စိတ်၏ငြောင့် .... စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ငါးပါး၊ ၎င်းကိုပယ်ရန် ကျင့်နည်း (သတိပဋ္ဌာန်)လေးပါး။	၂၅၂

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၁၀။	စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်	စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ .... စိတ်ကိုနှောင်ဖွဲ့တတ်သောတရား ငါးမျိုး၊ ၎င်းကို ပယ်ရန် ကျင့်နည်း (သတိပဋ္ဌာန်)လေးပါး။	၂၅၂

(ဂ) ၃-သမ္မပ္ပဓာနဝဂ်

သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါး ပွါးများနည်းများ

၁။	သိက္ခာသုတ်	အကျင့်(အားနည်းကြောင်း) .... အကျင့်အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုး၊ ငါးပါးသီလ လုံခြုံရန် ကျင့်နည်း (သမ္မပ္ပဓာန်)လေးပါး။ (သတိပဋ္ဌာနဝဂ်အတိုင်း သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး အစား သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးကိုထည့်၍ ချဲ့လေ။)	၂၅၃
၁၀။	စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်	....	၂၅၃

(၉) ၄-ဣဒ္ဓိပါဒဝဂ်

၁။	သိက္ခာသုတ်	....	၂၅၃
၁၀။	စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်	....	၂၅၃
(၁၀)၅-	ရာဂပေယျာလ	.... ရာဂစသည်ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ပွါးများရမည့် တရားများ။ (ဤအတူ ဒေါသ, မောဟ, ကောဓ, ဥပနာဟ, မက္ခ, ပဋ္ဌာသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, မာယာ, သာဌေယျ, ထမ္ဘ, သာရမ္ဘ, မာန, အတိမာန, မဒ, ပမာဒတို့ကို ပယ်ရန် ပွါးများရာ၌လည်း အကျယ်သိလေ။)	၂၅၅

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

ဒသကနိပါတ် မဟာဋီကာ

ဦးရေ သုတ်အမည် အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ် စာမျက်နှာ

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက ပဌမသုတ်ငါးဆယ်

၁-အာနသုတ်

ကုသိုလ်သီလ၏အကျိုးတရားများ

၁။ ကိမတ္ထိယသုတ် သီလတို့သည် အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း ဟူသော အမေး၏အဖြေ ၂၅၃
ကုသိုလ်သီလ၏ အကျိုးဆက်ဆယ်မျိုး။

၂။ စေတနာကရဏီယသုတ် စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိခြင်းအကြောင်း ၂၅၉
သီလရှိသူအား အလိုလိုဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုး ဆယ်မျိုး။

၃။ ပဌမဥပနိသာသုတ် အကြောင်းခွဲတို့ခြင်း ၂၆၀
သီလမရှိသူ (ဒုဿီလ)တို့ ရရှိသည့်အပြစ်ဆယ်မျိုး၊
သီလရှိသူ(သီလဝန္တ)တို့ ရရှိသည့် အကျိုးဆယ်မျိုး။

၄။ ဒုတိယဥပနိသာသုတ် အကြောင်းခွဲ့တို့ခြင်း ၂၆၁
ငင်းအပြစ်ဆယ်မျိုးနှင့် အကျိုးဆယ်မျိုး။

၅။ တတိယဥပနိသာသုတ် အကြောင်းခွဲ့တို့ခြင်း ၂၆၂
ငင်းအပြစ်ဆယ်မျိုးနှင့် အကျိုးဆယ်မျိုး။

၆။ သမာဓိသုတ် တည်ကြည်ခြင်းနှင့်စပ်သောတရား ၂၆၃
သမာဓိရရန်တရားများ၊ အသျှင်အာနန္ဒာလျှောက်ထား ချက်အရ ဟောသောသမာဓိရနိုင်သည့်တရား။

၇။ သာရိပုတ္တသုတ် အသျှင်သာရိပုတ္တရာဟောသောတရား ၂၆၄
ငင်း။

၈။ စျာနသုတ် ရူပစျာန်နှင့်တကွတရားဆယ်မျိုး ၂၆၅
ထက်ဝန်းကျင်ကြည်ညိုဘွယ်ရှိသူဖြစ်ရန်တရားဆယ်မျိုး။

၉။ သန္တဝိမောက္ခသုတ် ငြိမ်သက်လွတ်မြောက်သောတရား ၂၆၆
ငင်းဆယ်မျိုးတနည်း။

၁၀။ ဝိဇ္ဇာသုတ် ဝိဇ္ဇာဉာဏ်သုံးပါးနှင့်တကွတရားဆယ်မျိုး ၂၆၇
ငင်းဆယ်မျိုးတနည်း။

ဦးရေ သုတ်အမည် အကြောင်းအထူအကျဉ်းချုပ် စာမျက်နှာ

၂-နာထဝဂ်

၁။ သေနာသနသုတ် ကျောင်းအကြောင်း ၂၆၈
ယခုဘဝ၌ပင်ရဟန္တာဖြစ်နိုင်သော ရဟန်း၏အင်္ဂါငါးမျိုး နှင့်နေရမည့်ကျောင်း၏ အင်္ဂါငါးမျိုး။

၂။ ပဉ္စင်္သုတ် ပယ်ရန်ပြည့်စုံရန် အင်္ဂါငါးမျိုးစီ ၂၇၀
ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်ရန်ပယ်ရမည့် အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့်ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါငါးမျိုး။

၃။ သံယောဇနသုတ် သံယောဇဉ်အကြောင်း ၂၇၀
သံယောဇဉ်ဆယ်မျိုး၊ အထက်ပိုင်းသံယောဇဉ်ငါးမျိုးနှင့် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ်ငါးမျိုး။

၄။ စေတောခီလသုတ် စိတ်၏ဆူးငြောင့် ၂၇၁
စိတ်၏ဆူးငြောင့်များရှိနေခြင်းကြောင့် ဆုတ်ယုတ်ပုံနှင့် မရှိခြင်းကြောင့် တိုးပွါးပုံ။

၅။ အပွမာဒသုတ် မမေ့မလျော့ခြင်း ၂၇၄
အသာဆုံးအမြတ်ဆုံးတရားဆယ်မျိုး၊ မမေ့လျော့ခြင်း အပွမာဒသည် ကုသိုလ်တရားတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပုံ။

၆။ အာဟုနေယျသုတ် အဝေးမှဆောင်လာသည့်အလှူကို ခံထိုက်ခြင်းစသော တရား ၂၇၅
အာဟုနေယျစသောသံဃာ့ဂုဏ်ငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်မျိုး။

၇။ ပဌမနာထသုတ် မှီခိုရာတရားဆယ်မျိုး ၂၇၅

၈။ ဒုတိယနာထသုတ် မှီခိုရာတရားဆယ်မျိုး ၂၇၇
ဆုတ်ယုတ်မှုအလျှင်းမဖြစ်နိုင်ကြောင်းတရားဆယ်မျိုး။

၉။ ပဌမ အရိယာဝါသသုတ် အရိယာတို့၏နေခြင်း ၂၈၁
အရိယာတို့ မပြတ်နေထိုင်ရာ (အရိယာဝါသ)တရား ဆယ်မျိုး(အကျဉ်း)။

၁၀။ ဒုတိယအရိယာဝါသသုတ် အရိယာတို့၏နေခြင်း ၂၈၁
ငင်းအကျယ်။

၃-မဟာဝဂ်

၁။ သီဟနာဒသုတ် ရဲရဲတောက် ကြုံးဝါးသံ ၂၈၃
ဘုရားရှင်၏ဉာဏ်အားဆယ်ပါးနှင့် ငင်းနှင့်ပြည့်စုံ၍ဘုရားဟု ဝန်ခံကြောင်း။

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၂။	အဓိဝုတ္ထိသုတ်	သဘာဝထက်ကျော်လွန်သောပညတ်များအကြောင်း ဘုရားရှင်၏ဉာဏ်အားဆယ်ပါးအကျယ်နှင့် ဉာဏ်တို့တွင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည် အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း။	၂၀၆
၃။	ကာယသုတ်	ကိုယ်စသည်ဖြင့် ပယ်အပ်သောတရားများ .... ကိုယ်, နှုတ်, နှလုံးတို့ဖြင့် အသီးသီးပယ်အပ်သောအယုတ်တရားများ။	၂၀၆
၄။	မဟာစုန္ဒသုတ်	အသျှင်မဟာစုန္ဒဟောသောတရား .... ဉာဏဝါဒ, ဘာဝနာဝါဒသမားများအတွက် စစ်တမ်းဆယ်ချက်။	၂၀၈
၅။	ကသိဏသုတ်	ကသိုဏ်းဆယ်မျိုး	၂၀၃
၆။	ကာဠိသုတ်	ကာဠိဥပါသိကာမကို အသျှင်မဟာကစ္စည်းဟောသောတရား .... ကသိုဏ်းဆယ်ပါး၏ အလွန်မြတ်သည့်အဖြစ်ကို သိ၍ သစ္စာကိုမြင်ခြင်းကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ခြင်း။	၂၀၃
၇။	ပဌမမဟာပဉ္စာသုတ်	မေးမြန်းချက်ကြီး ၁၀-ပါးနှင့် စပ်၍ဟောသောတရား ပြဿနာ ၁၀-ပါးအလိုက် ရည်ညွှန်းချက်နှင့် ဖြေဆိုချက်များအကြောင်း။	၂၀၄
၈။	ဒုတိယမဟာပဉ္စာသုတ်	မေးမြန်းချက်ကြီး ၁၀-ပါးနှင့်စပ်၍ ဟောသောတရား ၎င်းတနည်း။	၂၀၉
၉။	ပဌမကောသလသုတ်	ကောသလမင်းကို အစထား၍ ဟောသောတရား လောကီစည်းစိမ်များ မခိုင်မြဲပုံ၊ အခြားကမ္ဘာများလည်း ရှိပုံ၊ ကမ္ဘာပျက်လျှင် သတ္တဝါများ အာဘာဿရာဗြဟ္မာဘုံ ပြောင်းနေရပုံနှင့် အဘိဘာယတနစျာန် ရှစ်မျိုး၊ ပဋိပဒါလေးမျိုး၊ သညာလေးမျိုး။	၂၁၂
၁၀။	ဒုတိယကောသလသုတ်	ကောသလမင်း၏ လျှောက်ထားချက် .... ဘုရားရှင်အား အလွန်ရှိသေလေးစားရခြင်း၏ အကြောင်းဆယ်မျိုး၊ ကတညုတ, ကတဝေဒီ အကြောင်း၊ ဘုရားဂုဏ်တော်များ။	၂၁၆

၄-ဥပါလိဝဂ်

၁။	ဥပါလိသုတ်	အသျှင်ဥပါလိကို ဟောသောတရား .... သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်းနှင့် ပါတိမောက်ပြခြင်း အကျိုး ဆယ်မျိုး။	၂၁၀

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၂။	ပါတိမောက္ခဌပနာသုတ်	ပါတိမောက်ထားခြင်း အကြောင်းဆယ်မျိုး	၃၁၀
၃။	ဥဗ္ဗာဟိကာသုတ်	သံဃာမှထုတ်ဆောင် (ရွေးကောက်တင်မြောက်) အပ်သော ရဟန်းအကြောင်း .... ဥဗ္ဗာဟိကကမ္မဝါစာဖြင့် သမုတ်ထိုက်သောရဟန်း၏ အင်္ဂါဆယ်ပါး၊ (အဓိကရုဏ်းငြိမ်းအောင် ပြုနိုင်သဖြင့် သံဃာထဲမှ ထုတ်ဆောင် (ရွေးကောက်တင်မြောက်)၍ ယူထိုက်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါဆယ်မျိုး)။	၃၁၁
၄။	ဥပသမ္ပဒါသုတ်	ပဥ္စင်းပြုပေးခြင်းအကြောင်း .... ပဥ္စင်းခံရာ၌ ဥပဇ္ဈာယ်ပြုထိုက်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါဆယ်မျိုး။	၃၁၂
၅။	နိဿယသုတ်	အမှီခိုခံအပ်သော (နိဿယည်း)ဆရာအကြောင်း.... အမှီခိုခံအပ်သော နိဿယည်းပေးဆရာ ပြုထိုက်သော ရဟန်း၏အင်္ဂါ ဆယ်မျိုး။	၃၁၂
၆။	သာမဏေရသုတ်	သာမဏေ၏ အလုပ်အကျွေး ခံထိုက်သော ရဟန်း အကြောင်း .... သာမဏေ၏ အလုပ်အကျွေးခံထိုက်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါဆယ်မျိုး။	၃၁၃
၇။	သံဃဘေဒသုတ်	သံဃာကွဲပြားခြင်းအကြောင်း .... သံဃာကွဲပြားခြင်း အကြောင်းဆယ်မျိုး။	၃၁၃
၈။	သံဃသာမဂ္ဂီသုတ်	သံဃာညီညွတ်ခြင်း အကြောင်း .... သံဃာညီညွတ်ကြောင်း ဆယ်မျိုး။	၃၁၄
၉။	ပဌမအာနန္ဒသုတ်	အသျှင်အာနန္ဒာကိုဟောသော တရား .... သံဃာသင်းခွဲမှု၏အပြစ် (ငရဲသို့လားရခြင်း)။	၃၁၄
၁၀။	ဒုတိယအာနန္ဒသုတ်	အသျှင်အာနန္ဒာကိုဟောသောတရား .... သံဃာညီညွတ်အောင် ပြုခြင်းအကျိုး။	၃၁၅

၅-အကျောသဝဂ်

၁။	ဝိဝါဒသုတ်	ဝါဒကွဲပြားခြင်းအကြောင်း .... သံဃာချင်း အယူအဆကွဲပြားမှု၏ အကြောင်း ဆယ်မျိုး။	၃၁၆
၂။	ပဌမဝိဝါဒမူလသုတ်	ဝါဒကွဲခြင်း၏ အခြေခံ .... ၎င်းအခြေခံတရား ဆယ်မျိုး။	၃၁၆

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၃။	ဒုတိယဝိဝါဒမူလသုတ်	၎င်း....	၃၁၇
၄။	ကုသိနာရသုတ်	ကုသိနာရုံပြည့်၌ ဟောသောတရား .... အပြစ်တင်သူ 'စောဒက'(တံရားလို)တို့သည် သူတပါးကို အပြစ်မတင်မီ မိမိကိုယ်ကို ဆန်းစစ်သင့်ပုံနှင့် လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းများ။	၃၁၇
၅။	ရာဇန္တေပုရပွဝေသနသုတ်	မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်သောရဟန်း၏ အပြစ်ဆယ်မျိုး	၃၁၉
၆။	သက္ကသုတ်	သက္ကတိုင်း၌ ဟောသောတရား .... ဥပုသ်(ရှစ်ပါးသီလ)ကို အမြဲစောင့်သင့်ပုံ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာနှင့် တံရားချမ်းသာ နှိုင်းယှဉ်ချက်။	၃၂၀
၇။	မဟာလိသုတ်	လိစ္ဆဝီမင်းသား မဟာလိကို ဟောသောတရား .... မကောင်းမှုကင်းဖြစ်ရန် အကြောင်းဆယ်မျိုးနှင့် ကောင်းမှုကင်းဖြစ်ရန် အကြောင်းဆယ်မျိုး။	၃၂၃
၈။	ပဗ္ဗဇိတအဘိဏှသုတ်	ရဟန်းများ မပြတ်ဆင်ခြင်ရမည့် တရားဆယ်မျိုး	၃၂၄
၉။	သရီရဋ္ဌမမ္မသုတ်	ကိုယ်ခန္ဓာ၌တည်သော တရားဆယ်မျိုး	၃၂၄
၁၀။	ဘဏ္ဍုသုတ်	ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ဟောသော တရား .... ခိုက်ရန်ငြင်းခုန်မဖြစ်စေဘဲ သင့်တင့်ညီညွတ်မှု ဖြစ်စေသော တရားဆယ်မျိုး၊ အသက်ထက်ဆုံး တသက်လုံး လက်ကိုင်ပြုအပ်သော တရားဆယ်မျိုး။	၃၂၅
	၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်		
	(၆) ၁-သစိတ္တဝဂ်		
၁။	သစိတ္တသုတ်	မိမိစိတ်ကိုဆင်ခြင်ရန် အကြောင်း .... မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာရန် ဆင်ခြင်မှု 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' နှင့် ကုသိုလ်တရား၌ ကျေးဇူးများရေး အချက်ဆယ်မျိုး။	၃၂၉
၂။	သာရိပုတ္တသုတ်	အာသျင်သာရိပုတ္တရာ ဟောသောတရား .... ၎င်းဆယ်မျိုး။	၃၃၀
၃။	ဋ္ဌိတိသုတ်	တည်တံ့မှုအကြောင်း .... ၎င်းဆယ်မျိုးနှင့် ကုသိုလ်တရားတိုးပွါးမှု တည်တံ့မှု ဆုတ်ယုတ်မှုတို့ကိုသိရန် စီစစ်နည်း။	၃၃၁

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၄။	သမထသုတ်	ငြိမ်းအေးကြောင်းတရား .... ပုဂ္ဂိုလ်ဝတ္ထုတို့ကို မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့် နှစ်မျိုး ခွဲခြားချက်၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာ ရှေ့နောက် အပြန်အလှန် ဖြစ်ပုံ။	၃၃၃
၅။	ပရိဟာနသုတ်	(အသျှင်သာရိပုတ္တရာဟောသော) တရား ဆုတ်ယုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်း .... တရားဆုတ်ယုတ်သောပုဂ္ဂိုလ် ဆယ်မျိုးနှင့် တရား မဆုတ်ယုတ်သောပုဂ္ဂိုလ် ဆုတ်ယုတ်သောပုဂ္ဂိုလ် ခွဲခြားချက်။	၃၃၆
၆။	ပဌမ သညာသုတ်	သညာအကြောင်း .... (နိဗ္ဗာန်ရောက်သည်အထိ အကျိုးကြီးမားလှ၍) ပွါးများအပ်သည့်သညာ ဆယ်မျိုး။	၃၃၈
၇။	ဒုတိယ သညာသုတ်	၎င်းတနည်း ဆယ်မျိုး။	
၈။	မူလကသုတ်	အခြေခံတရား .... အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းတို့၏ အခြေခံစသော အချက်ကြီး ဆယ်မျိုး။	၃၃၉
၉။	ပဗ္ဗဇ္ဇာသုတ်	ရဟန်းများ ကျင့်အပ်သောတရား .... မျက်မှောက်ဘဝ၌ အနာဂါမ်ရဟန္တာဖြစ်နိုင်မည့် ပွါးများအပ်သောသညာ ဆယ်မျိုး။	၃၄၀
၁၀။	ဂိရိမာနန္ဒသုတ်	အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒအတွက် ဟောသောတရား .... တနည်း သညာဆယ်ပါးအကျယ်၊ ရောဂါပျောက်ကြောင်း တရား၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါး၊ သုံးဆယ့်နှစ်ကောဋ္ဌာသ၊ အနာရောဂါမျိုး ၉၆-ပါး၊ ကိုယ်၏ဆင်းရဲပုံ, အပြစ်များပုံတို့ကို ရှုနည်း။	၃၄၀

(၇) ၂-ယမကဝဂ်

၁။	အဝိဇ္ဇာသုတ်	မသိခြင်း (အဝိဇ္ဇာ)အကြောင်း .... အဝိဇ္ဇာနှင့် ဝိဇ္ဇာတို့၏ အကြောင်းအဆင့်ဆင့်။	၃၄၄
၂။	တဏှာသုတ်	တပ်မက်မှု (တဏှာ)အကြောင်း .... ဘဝတဏှာနှင့် ဝိဇ္ဇာတို့၏ အကြောင်းအဆင့်ဆင့်။	၃၄၆
၃။	နိဋ္ဌင်္ဂတသုတ်	ဆုံးဖြတ်ခြင်း (အပြီးသတ်)သို့ ရောက်သောတရား ဘုရား၌ ယုံမှားကင်း၍ မင်္ဂဉ်ရသူ ၁၀-မျိုး၊	၃၄၉

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
		ကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသူ ၅-ပါး၊ သောတာပန် ၃-မျိုး၊ အနာဂါမ် ၅-မျိုး။	
၄။	အဝေစ္စပသန္နသုတ်	သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းအကြောင်း	၃၄၉
		ဘုရားကိုယုံကြည်၍ မင်္ဂလသူ ၁၀-မျိုး၊ ကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသူ ၅-ပါး။	
၅။	ပဌမ သုခသုတ်	ချမ်းသာအကြောင်း	၃၅၀
		လောက၌ ချမ်းသာ ၁၀-မျိုးနှင့် ဆင်းရဲ ၁၀-မျိုး။	
၆။	ဒုတိယ သုခသုတ်	ချမ်းသာအကြောင်း	၃၅၀
		သာသနာတော်၌ ချမ်းသာ ၁၀-မျိုးနှင့် ဆင်းရဲ ၁၀-မျိုး။	
၇။	ပဌမ နဋ္ဌကပါနသုတ်	နဋ္ဌကပါနဂိုဏ်း၌ ဟောသောတရား	၃၅၁
		ကုသိုလ်တို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၏အကြောင်း ၁၀-မျိုးနှင့် တိုးပွါးခြင်း၏အကြောင်း ၁၀-မျိုး။	
၈။	ဒုတိယ နဋ္ဌကပါနသုတ်	နဋ္ဌကပါနဂိုဏ်း၌ ဟောသောတရား	၃၅၃
		၎င်း တနည်း။	
၉။	ပဌမ ကထာဝတ္ထုသုတ်	စကားပြောခြင်းအကြောင်းများ	၃၅၅
		မင်္ဂဖုလ်မှ ဖီလာစကား (=တိရစ္ဆာနကထာ)များနှင့် ချမ်းသာမှု၏အကြောင်းဖြစ်သော စကား (=ကထာဝတ္ထု) ၁၀-မျိုး။	
၁၀။	ဒုတိယ ကထာဝတ္ထုသုတ်	စကားပြောခြင်းအကြောင်းများ	၃၅၇
		ယခင်သုတ်အတိုင်းနှင့် ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ ၁၀-မျိုး။	
		(၈) ၃-အာဂန်ဝဂ်	
၁။	အာဂန်သုတ်	တောင့်တခြင်းနှင့် စပ်သောတရား	၃၅၈
		သီလ, ကမ္မဋ္ဌာန်း, ဝိပဿနာ သိက္ခာသုံးပါး ဖြည့်ကျင့်သူတို့ တောင့်တလျှင် ရရှိမည့် အကျိုး ၁၀-မျိုး။	
		(ကွယ်လွန်သူ ဆွေမျိုးများ အကျိုးရှိစေရန်အတွက် ကျင့်ပုံပါသည်)	
၂။	ကဏ္ဍကသုတ်	(စျာန်စသည်တို့၏) ဆူးငြောင့် ၁၀-မျိုး	၃၆၀
၃။	ဣဋ္ဌဓမ္မသုတ်	အလိုရှိအပ်သောတရား	၃၆၁
		လောက၌ ရနိုင်ခဲသောတရား၁၀-မျိုး၊ ၎င်းတို့၏အနှောက်အယှက် ၁၀-မျိုးနှင့် ၎င်းတို့ကို ရရန်အကြောင်း ၁၀-မျိုး။	

ဦးရေ သုတ်အမည်		အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၄။	ဝဇိုသုတ်	တိုးပွါးခြင်းနှင့် စပ်သောတရား	၃၆၂
		အရိယာတို့၏ တိုးပွါးခြင်း ၁၀-မျိုး၊မျက်မှောက်၌ပင် လောက,ဓမ္မတိုးပွါးစေသည့်တရား ၁၀-မျိုး။	
၅။	မိဂသာလာသုတ်	ဒါယိကာမကို အကြောင်းပြု၍ဟောသောတရား ပုဂ္ဂိုလ် ၁၀-မျိုး၊ ပုဂ္ဂိုလ်ချင်းနှိုင်းယှဉ်မှုသည် ဘုရား အရာသာ ဖြစ်ကြောင်း။	၃၆၃
၆။	တယောဓမ္မသုတ်	သုံးမျိုးစုတရားများ .... အဆင့်ဆင့်ပယ်ရမည့်တရား ၃-ပါးစီ ၁၀-မျိုး၊လောက၌ ဘုရားပွင့်ရသည့်အကြောင်း ၃-မျိုး၊ ပိဋကသုံးပုံ။	၃၆၈
၇။	ကာကသုတ်	ကျိုးဥပမာပြတရား .... ကျိုး၏အကျင့်ယုတ် ၁၀-မျိုးနှင့် ရဟန်းယုတ်၏ မသူတော်တရား ၁၀-မျိုး။	၃၇၁
၈။	နိဂဏ္ဌသုတ်	နိဂဏ္ဌဂိုဏ်းဝင်များအကြောင်း .... တက္ကဒ္ဓန်းတို့၏ အကျင့်ယုတ် ၁၀-မျိုး။	၃၇၁
၉။	အာဃာတဝတ္ထုသုတ်	ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း၏အကြောင်း ၁၀-မျိုး	၃၇၂
၁၀။	အာဃဲာတပဋိဝိနယသုတ်	ရန်ငြိုးဖြေကြောင်း ၁၀-မျိုး	၃၇၂
		(၉) ၄-ထေရဝဂ်	
၁။	ဝါဟနသုတ်	အဿဉ်ဝါဟနကိုဟောသောတရား .... တရား ၁၀-မျိုးတို့မှ လွတ်ကင်း၍နေသော မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်တော်။	၃၇၃
၂။	အာနန္ဒသုတ်	အဿဉ်အာနန္ဒာကို ဟောသောတရား .... သာသနာတော်၌ ကြီးပွါးကြောင်းနှင့် မကြီးပွါးကြောင်း တရား ၁၀-မျိုးစီ။	၃၇၃
၃။	ပဏ္ဍိယသုတ်	အဿဉ်ပဏ္ဍိယကိုဟောသောတရား .... ဘုရားရှင်၏ဒေသနာတော် ဉာဏ်၌ထင်လာစေသော အကြောင်း ၁၀-မျိုးနှင့် မထင်စေသော အကြောင်း ၁၀-မျိုး။	၃၇၅
၄။	ဗျာကရဏသုတ်	(အဿဉ်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ဟောသော)အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားခြင်းနှင့်စပ်သောတရား .... 'ဓမ္မဝိနယ'(သာသနာတော်)၌ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ၁၀-မျိုး။	၃၇၆

ဦးရေ သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၅။ ကတ္ထီသုတ်	(အသျှင်မဟာနန္ဒဟောသော) ပလ္လားခြင်းနှင့်စပ်သော တရား ၃၇၈	
	သာသနာတော်၌ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ၁၀-မျိုး။	
၆။ အဓိမာနသုတ်	(အသျှင်မဟာကဿပဟောသော) အထင်ကြီးခြင်းနှင့် စပ်သောတရား ၃၈၁	
	သာသနာတော်၌ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ၁၀-မျိုး။	
၇။ နပ္ပိယသုတ်	မုန်းဖွယ်ရာနှင့်စပ်သောတရား ၃၈၃	
	ချစ်ခင်လေးစားခြင်းနှင့် ညီညွတ်ခြင်းကိုဖြစ်စေသည့် တရား ၁၀-မျိုးနှင့် မဖြစ်စေသည့် တရား ၁၀-မျိုး။	
၈။ အက္ကောသကသုတ်	ဆဲရေးသူအကြောင်း ၃၈၇	
	သီတင်းသုံးဘော်တို့အား ဆဲရေးသူနှင့် အရိယာတို့အား ပြစ်မှားသူများ၏ ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှု ၁၈-မျိုး။	
၉။ ကောကာလိကသုတ်	ကောကာလိကကို အကြောင်းပြု၍ ဟောသောတရား ၃၈၇	
	ကောကာလိကသည် အဂ္ဂသာဝကတို့အားပြစ်မှားခြင်း ကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌မှာပင် ငရဲခံရပုံ၊ ပဒုမငရဲငယ် တို့၏သက်တမ်းများ။	
၁၀။ ခီဏာသဝဗလသုတ်	ရဟန္တာ၏ အား ၁၀-မျိုး ၃၉၀	
	(၁၀) ၅-ဥပါလိဝဂ်	
၁။ ကာမဘောဂီသုတ်	ကာမဂုဏ်ခံစားသူအကြောင်း ၃၉၂	
	ကာမဂုဏ်ခံစားသူ ၁၀-ဦးအနက် ချီးမွမ်းထိုက်သူနှင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကိုခွဲပြခြင်း။	
၂။ ဘယသုတ်	(အနာထပိဏ်အားဟောသော) ဘေးရန်အကြောင်း သောတာပန်၌ ချုပ်ငြိမ်းပြီးဘေးရန် ၅-မျိုး၊ သော-တာပန်၏အင်္ဂါ၄-ပါးနှင့်ထိုးထွင်းသိရမည့်နည်းလမ်း၊ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) ငါးပါးသီလ၏အကျိုးနှင့် ကျူးလွန်သည့်အပြစ်များ။	၃၉၃
၃။ ကိဒ္ဒိကသုတ်	အဘယ်အယူရှိသနည်း ဟူသောအမေးနှင့်အဖြေများ အနာထပိဏ်နှင့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အမေး,အဖြေ၊ အနာ ထပိဏ်သူဌေး၏ အနုတ္တဝါဒ၊ ပရိဗိုဇ်တို့၏ အယူ ၁၀-မျိုး၊ အဝတ်ဖြူဝတ်သောသူတော်ကောင်း။	၃၉၉

[ဃား] အဂ်ုတ္တိုရ်ပါဋိတော် မြန်မာပြန်

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၄။	ဝဇ္ဇိယမာဟိတသုတ်	ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်ကို ဟောသောတရား .... အကုသိုလ်ပွါးစေသည့် ခြိုးခြံကျင့်မှု, ဆောက်တည်မှု, အားထုတ်မှု, စွန့်လွှတ်မှု, နှလုံးသွင်းမှုတို့ကိုမပြုအပ်ကြောင်း။	၄၀၂
၅။	ဥတ္တိယသုတ်	ဥတ္တိယပရိဗိုဇ်၏အမေး .... မိစ္ဆာအယူ ၁၀-ချက်ဖြင့် မေးမြန်းခြင်းနှင့် မြတ်စွာဘုရား၏အဖြေ၊ ပရိဗိုဇ်တို့၏ အတွဝါဒ။	၄၀၅
၆။	ကောကနုဒသုတ်	ကောကနုဒပရိဗိုဇ်၏အမေး .... မိစ္ဆာအယူ ၁၀-ချက်ဖြင့် မေးမြန်းခြင်းနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာ၏အဖြေ၊ မိစ္ဆာအယူ အတွဝါဒ။	၄၀၇
၇။	အာဟုနေယျသုတ်	အဝေးမှဆောင်လာသည့် အလှူကို ခံထိုက်ခြင်းစသောတရား .... အာဟုနေယျစသော သံဃာ့ဂုဏ် ငါးမျိုးနှင့်ပြည့်စုံသောရဟန်း၏အင်္ဂါ ၁၀-မျိုး၊ အဘိညာဉ် ၆-မျိုး၊ စေတောပရိယအဘိညာဉ်နှင့်ဆိုင်သော စိတ်၁၀-မျိုး၊ စာပေလေ့လာနည်းများ။	၄၀၉
၈။	ထေရသုတ်	မထေရ်ကြီး အကြောင်း .... နေရာမရွေးချမ်းသာစွာနေနိုင်သော မထေရ်ရဟန်း၏အင်္ဂါ ၁၀-မျိုး။	၄၁၁
၉။	ဥပါလိသုတ်	အသျှင်ဥပါလိကို ဟောသောတရား .... တောကျောင်းနေရန် မလွယ်ကြောင်း ရဟန်းကျင့်ဝတ် ပဋိပတ်များ၊ ဣန္ဒြေစောင့်ထိန်းပုံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်နည်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်ထိကျင့်စဉ် အကျယ်။	၄၁၂
၁၀။	အဘဗ္ဗသုတ်	အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်သောတရား ၁၀-မျိုး	၄၁၇

၃-တတိယပဏ္ဏာသက တတိယသုတ်ငါးဆယ်

(၁၁) ၁-သမဏသညာသုတ်

၁။	သမဏသညာသုတ်	ရဟန်းအားဖြစ်ထိုက်သည့်သညာ ၃-မျိုး .... သညာ ၃-မျိုးတို့ကို ပွါးများမှုကြောင့် ရရှိမည့်အကျိုး ၇-မျိုး။	၄၁၉
၂။	ဗောဇ္ဈင်သုတ်	ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး .... ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးပွါးများခြင်းကြောင့်ရရှိမည့် အကျိုး (ဝိဇ္ဇာ) သုံးပါး။	၄၁၉

ဦးရေ သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၃။ မိစ္ဆတ္တသုတ်	မှားသောအယူနှင့် စပ်သောတရား .... ၄၂၀ မှားယွင်းသောအယူ၏ အပြစ်အဆက်ဆက် ၁၀-မျိုး၊ မှန်ကန်သောအယူ၏ အကျိုးအဆက်ဆက် ၁၀-မျိုး၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၊ အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၄။ ဗိဇသုတ်	မျိုးစေ့ဥပမာပြုတရား .... ၄၂၀ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အယူမှား၊ ချမ်း သာခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အယူမှန်၊ အကုသိုလ် ကံသုံးပါးနှင့် ကုသိုလ်ကံ သုံးပါး၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး၊ သမ္မာမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး။	
၅။ ဝိဇ္ဇာသုတ်	(သိမှု) ဝိဇ္ဇာနှင့်စပ်သောတရား .... ၄၂၂ အဝိဇ္ဇာသည် အကုသိုလ်၏ ရှေ့ဆွားဖြစ်ပုံနှင့်ဎင်း၏ အကျိုးဆက် ဆယ်မျိုး၊ ဝိဇ္ဇာသည်ကုသိုလ်၏ရှေ့ဆွား ဖြစ်ပုံနှင့် ဎင်း၏အကျိုးဆက်ဆယ်မျိုး၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး၊ အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၆။ နိဇ္ဇရသုတ်	ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်) ကြောင်းဆယ်မျိုး .... ၄၂၂ မကောင်းမှုပပျောက်ကြောင်းဆယ်မျိုး၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး၊ အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၇။ ဓောဝနသုတ်	အရိုးဆေးခြင်းနှင့်စပ်၍ ဟောသောတရား .... ၄၂၄ ဒက္ခိဏာတိုင်းဇနပုဒ်သားတို့အရိုးဆေးပဲ့ပြုကြပုံ၊ အရိယာတို့၏ ဓဆေးကြောနည်း ဆယ်မျိုး။	
၈။ တိကိစ္ဆကသုတ်	ဆေးသမား ဥပမာပြုတရား .... ၄၂၅ ဆေးသမားတို့၏ ဝမ်းနုတ်ဆေးအစွမ်းနှင့် ဘုရားရှင် ဝမ်းနုတ်ဆေးအစွမ်း၊ အရိယာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၉။ ဝမနသုတ်	အန်ဆေးဥပမာပြုတရား .... ၄၂၇ ဆေးသမားတို့၏ အန်ဆေးအစွမ်းနှင့် ဘုရားရှင်၏ အန်ဆေးအစွမ်း၊ အရိယာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၁၀။ နိဒ္ဒမနိယသုတ်	မှုတ်လွှင့်အပ်သောတရား ၁၀-မျိုး၊မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ၂-မျိုး	၄၂၈
၁၁။ ပဌမအသေခသုတ်	ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဆိုင်သောတရား .... ၄၂၉ ရဟန္တာ(အသေခ)ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာဆယ်မျိုး၊မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၁၂။ ဒုတိယအသေခသုတ်	ဎင်း .... ၄၃၀ ဎင်း။	

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
		(၁၂) ၂-ပစ္စောရောဟဏီဝဂ်	
၁။	ပဌမအဓမ္မသုတ်	မတရားနှင့်တရား .... မှားသောအမြင်စသော မတရား ဆယ်မျိုးနှင့် မှန်သောအမြင်စသော တရား ဆယ်မျိုး၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၊ အရိယာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	၄၃၀
၂။	ဒုတိယအဓမ္မသုတ်	၎င်း .... ၎င်းနှင့် မတရား ဆယ်မျိုးကြောင့် အကုသိုလ်များဖြစ်ရခြင်း၊ တရားဆယ်မျိုးကြောင့် ကုသိုလ်များဖြစ်ရခြင်း။	၄၃၀
၃။	တတိယအမေ္မသုတ်	၎င်း .... ၎င်း အသျှင်အာနန္ဒာဟောပြောချက် ဘုရားဂုဏ်တော်များ။	၄၃၂
၄။	အဇိဟသုတ်	အဇိတပရိဗိုဇ်ကို ဟောသောတရား .... စိတ်ဖြစ်ပုံ ငါးရာ မိစ္ဆာဝါဒ၊ ပညာရှိဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ၁၀-မျိုး၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင်၊အရိယာမဂ္ဂင်။	၄၃၅
၅။	သင်္ဂါရဝသုတ်	သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားကို ဟောသောတရား .... မှားသောအမြင်စသော ဤမှာဘက်ကမ်းဆယ်မျိုးနှင့် မှန်သောအမြင် စသော ထိုမှာဘက်ကမ်းဆယ်မျိုး။	၄၃၇
၆။	ဩရိမတီရသုတ်	ဤမှာဘက်ကမ်းနှင့် စပ်သောတရား .... ၎င်း။	၄၃၈
၇။	ပဌမပစ္စောရောဟဏီသုတ်	မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သောတရား.... ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်နည်း (ဗြာဟ္မဏဝါဒ)၊ အရိယာတို့၏မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်နည်း ဆယ်မျိုး၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင်၊အရိယမဂ္ဂင်။	၄၃၉
၈။	ဒုတိယပစ္စောရောဟဏီသုတ်	၎င်း .... မြတ်သော နှင်ထုတ်နည်း ဆယ်မျိုး။	၄၄၁
၉။	ပုဗ္ဗင်္ဂမသုတ်	ရှေ့ဆွားတရား ဆယ်မျိုး .... မှန်ကန်သောအမြင်သည် မှန်ကန်သောလွှတ်မြောက်မှုအထိ ဖြစ်နိုင်ပုံ အကြောင်းအဆက်ဆက်။	၄၄၁
၁၀။	အာသဝက္ခယသုတ်	အာသဝေါတရားကုန်စေတတ်သောတရား ဆယ်မျိုး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး	၄၄၂

ဦးရေ သုတ်အမည်		အကြောင်းအထူအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
		(၁၃) ၃-ပရိသုဒ္ဓဝဂ်	
၁။	ပဌမသုတ်	ရွှေဦးသုတ်	၄၄၂
		ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်းဌိသာရှိသည့် စင်ကြယ်သော တရား ဆယ်မျိုး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၂။	ဒုတိယသုတ်	နှစ်ခုမြောက်သုတ်	၄၄၂
		ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်းဌိသာရှိသည့် တရား ဆယ်မျိုး (သာသနာ့ပြင်ပဌိမဖြစ်သော တရား ဆယ်မျိုး)၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၃။	တတိယသုတ်	သုံးခုမြောက်သုတ်	၄၄၂
		ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်းဌိသာရှိသည့် အကျိုးများသော တရား ဆယ်မျိုး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၄။	စတုတ္ထသုတ်	လေးခုမြောက်သုတ်	၄၄၃
		ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်းဌိသာရှိသည့် ရာဂ စသည် ပျောက်ကြောင်းတရား ဆယ်မျိုး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၅။	ပဉ္စမသုတ်	ငါးခုမြောက်သုတ်	၄၄၃
		ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်းဌိသာရှိသည့် နိဗ္ဗာန်ကို ရစေ တတ်သောတရား ဆယ်မျိုး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၆။	ဆဋ္ဌသုတ်	ခြောက်ခုမြောက်သုတ်	၄၄၃
		ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်းဌိသာရှိသည့် မဖြစ်ဘူးသေးသော တရားများ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ဆယ်မျိုး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၇။	သတ္တမသုတ်	ခုနစ်ခုမြောက်သုတ်	၄၄၄
		ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်းဌိသာရှိသည့် အကျိုးများကြောင်း ကရား ဆယ်မျိုး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၈။	အဋ္ဌမသုတ်	ရှစ်ခုမြောက်သုတ်	၄၄၄
		ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်းဌိသာရှိသည့် ရာဂ စသည် ပျောက်ကြောင်းတရား ဆယ်မျိုး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၉။	နဝမသုတ်	ကိုးခုမြောက်သုတ်	၄၄၄
		ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်းဌိသာရှိသည့် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရား ဆယ်မျိုး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၁၀။	ဒသမသုတ်	ဆယ်ခုမြောက်သုတ်	၄၄၅
		မှားယွင်းသောသဘောရှိသည့်တရား ဆယ်မျိုး၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။	
၁၁။	ကောဒသမသုတ်	တဆယ့်တခုမြောက်သုတ်	၄၄၅
		မှန်ကန်သောသဘောရှိသည့်တရား ဆယ်မျိုး။	

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
		(၁၄) ၄-သာဓုဝဂ်	
၁။	သာဓုသုတ်	ကောင်းသောတရား .... အမြင်မှန်စသော ကောင်းသောတရား ဆယ်မျိုး၊ အမြင်မှားစသော မကောင်းသောတရား ဆယ်မျိုး၊ အရိယမဂ္ဂင်၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင်။	၄၄၅
၂။	အရိယဓမ္မသုတ်	မြတ်သောတရား .... မြတ်သောတရား ဆယ်မျိုး၊ မမြတ်သောတရား ဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၄၆
၃။	အကုသလသုတ်	အကုသိုလ်တရား .... အကုသိုလ် ဆယ်မျိုး၊ ကုသိုလ် ဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၄၆
၄။	အတ္ထသုတ်	အကျိုးတရား .... အကျိုး ဆယ်မျိုး၊ အကျိုးမဲ့ ဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၄၆
၅။	ဓမ္မသုတ်	တရားအကြောင်း .... တရား ဆယ်မျိုး၊ တရားမဟုတ် ဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၄၆
၆။	သာသဝသုတ်	အာသဝတို့၏အာရုံဖြစ်သောတရား .... အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သောတရား ဆယ်မျိုး၊ အာသဝေါ၏ အာရုံမဟုတ်သော တရား ဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၄၇
၇။	သာဝဇ္ဇသုတ်	အပြစ်ရှိသောတရား .... အပြစ်ရှိသောတရား ဆယ်မျိုး၊ အပြစ်မရှိသော တရား ဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၄၇
၈။	တပနီယသုတ်	ပူပန်စေတတ်သောတရား .... ပူပန်စေတတ်သောတရား ဆယ်မျိုး၊ မပူပန်စေတတ် သောတရား ဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၄၇
၉။	အာစယဂါမိသုတ်	ဝဋ္ဌဆင်းရဲရောက်ကြောင်းတရား .... ဝဋ္ဌဆင်းရဲရောက်ကြောင်းတရား ဆယ်မျိုး၊ နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းတရား ဆယ်မျိုး၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင်၊ အရိယ မဂ္ဂင်။	၄၄၇
၁၀။	ဒုက္ခုဒြံယသုတ်	ဆင်းရဲဖြစ်စေတတ်သောတရား .... ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းတရား ဆယ်မျိုး၊ ချမ်းသာဖြစ် ကြောင်းတရား ဆယ်မျိုး၊၎င်း။	၄၄၈

ညီးရေ သုတ်ဒဓမည်	ဗဟမကြုပဒါးအကာဒကျည်းချုပ	ဗဟမျက်နှာ
၁၁။ ဒုက္ခဝိပါကသုတ်	ဆင်းရဲဟူသော အကျိုး ရှိသောတရား ... ဆင်းရဲဟူသောအကျိုးရှိသည်တရားဆယ်မျိုး၊ ချမ်း သာဟူသော အကျိုးရှိသည်တရားဆယ်မျိုးတို့ ။	၄၄၈
(၁၅) ၅-အရိယဝဂ်		
၁။ အရိယာမဂ္ဂသုတ်	မြတ်သောလမ်းကြောင်းတရား .... မြတ်သော (အရိယာ)လမ်းဟူသောဟူရား ဆယ်မျိုး၊ မမြတ်သော (အနရိယာ) လမ်းဟူသော တရား ဆယ်မျိုး၊ အရိယမဂ္ဂင်၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး။	၄၄၂
၂။ ကဏ္ဍမဂ္ဂသုတ်	မည်းညစ်သော လမ်းကြောင်းတရား .... မည်းညစ်သောလမ်းဟူသောတရားဆယ်မျိုး၊ ဖြူစင် သောလမ်းဟူသော တရားဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၄၉
၃။ သဒ္ဓမ္မသုတ်	သူတော်ကောင်းတရား .... သူတော်ကောင်းတရားဆယ်မျိုး၊ မသူတော်တရား ဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၄၉
၄။ သံပ္ပုရိသဓမ္မသုတ်	ယောကျ်ားမြတ်တရား .. .... ယောကျ်ားမြတ်တရားဆယ်မျိုး၊ ယောကျ်ားယုတ် တရားဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၄၉
၅။ ညပ္ပါဒေတဗ္ဗသုတ်	ဖြစ်စေသင့်သောတရား .... ဖြစ်စေသင့်သောတရားဆယ်မျိုး၊ မဖြစ်စေသင့်သော တရားဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၅၀
၆။ အာသေဝိတဗ္ဗသုတ်	မိုဝဲသင့်သောတရား ... . မှီဝဲသင့်သောတရားဆယ်မျိုး၊ မမှီဝဲသင့်သောတရား ဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၅၀
၇။ ဘာဝေတဗ္ဗသုတ်	ပွါးများသင့်သောတရား .... ပွါးများသင့်သောတရား ဆယ်မျိုး၊ မပွါးများသင့် သောတရား ဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၅၀
၈။ ကဟုလိကာတဗ္ဗသုတ်	ကြိမ်ဖန်များစွာပြုသင့်သောတရား .... ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသင့်သောတရားဆယ်မျိုး၊ ကြိမ်ဖန် များစွာ မပြုသင့်သော တရားဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၅၀
၉။ အာသုသရိတဗ္ဗသုတ်	အဖန်ဖန်အောက်မေ့သင့်သောတရား အဖန်ဖန်အောက်မေ့ သင့်သောတရားဆယ်မျိုး၊ အဖန် ဖန် မအောက်မေ့ သင့်သောတရားဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၅၁

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၁၀။	သစ္ဆိကာတဗ္ဗသုတ်	မျက်မှောက်ပြုသင့်သောတရား .... မျက်မှောက်ပြုသင့်သောတရားဆယ်မျိုး၊ မျက်မှောက်မပြုသင့်သောတရားဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၅၁

၄-စတုတ္ထပဏ္ဏာသက စတုတ္ထသုတ် ငါးဆယ်

(၁၆) ၁-ပုဂ္ဂလဝဂ်

၁။	သေဝိတဗ္ဗသုတ်	မှီဝဲသင့်သူနှင့်စပ်သောတရား .... မမှီဝဲသင့်သူ၏ အင်္ဂါဆယ်မျိုး၊ မှီဝဲသင့်သူ၏ အင်္ဂါဆယ်မျိုး၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး၊ အရိယမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး။	၄၅၂
၂-၁၂။	ဘဇိတဗ္ဗာဒိသုတ်	ဆည်းကပ်သင့်သူ စသည်နှင့်စပ်သောတရား .... ဆည်းကပ်ထိုက်သူ စသည်၏အင်္ဂါဆယ်မျိုး၊ မဆည်းကပ်ထိုက်သူ စသည်၏အင်္ဂါဆယ်မျိုး၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး၊ အရိယမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး။	၄၅၂

(၁၇) ၂-ဇာဏုဿောဏိဝဂ်

၁။	ဗြာဟ္မဏပစ္စောရောဟဏီသုတ်	ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှု နှင်ထုတ်ခြင်းနှင့်စပ်သောတရား .... ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်နည်း (ဗြာဟ္မဏ-ဝါဒ)၊ အရိယာတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်နည်းဆယ်မျိုး၊ အကုသိုလ် ၁၀-ပါး။	၄၅၃
၂။	အရိယာပစ္စောရောဟဏီသုတ်	မြတ်သောနှင်ထုတ်ခြင်းနှင့်စပ်သောတရား .... မြတ်သောနှင်ထုတ်နည်းဆယ်မျိုး၊ အကုသိုလ် ၁၀-ပါး။	၄၅၅
၃။	သင်္ဂါရဝသုတ်	သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားကို ဟောသောတရား .... သူ အသက်သတ်ခြင်းစသော ဤမှာဘက်ကမ်း ဆယ်မျိုးနှင့် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ခြင်းစသော ထိုမှာဘက်ကမ်း ဆယ်မျိုး၊ အကုသိုလ် ၁၀-ပါး။	၄၅၅
၄။	ဩရိမသုတ်	၎င်း .... ၎င်း။	၄၅၆
၅။	ပဌမအဓမ္မသုတ်	မဟရားနှင့် တရား .... သူ့အသက်သတ်ခြင်းစသော မတရား ဆယ်မျိုးနှင့် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ခြင်းစသော တရား ဆယ်မျိုး၊ အကုသိုလ်တရား ၁၀-ပါး၊ ကုသိုလ် ၁၀ ပါး။	၄၅၇

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၆။	ဒုတိယ အဓမ္မသုတ်	၎င်း .... ၎င်းအသျှင်မဟာကစ္စည်းဟောချက် (အကျယ်)၊ဘုရား ဂုဏ်တော်များ။	၄၅၈
၇။	တတိယအဓမ္မသုတ်	၎င်း .... ၎င်းဘုရားဟောနည်းတမျိုး။	၄၆၂
၈။	ကဲမ္မနိဒါနသုတ်	ကံ၏အကြောင်းခံတရား .... ဒုစ်ရိုက်ဆယ်ပါးတို့သည် လောဘ, ဒေါသ, မောဟဟူသော အရင်းခံအကြောင်းသုံးပါးစီရှိကြောင်း။	၄၆၃
၉။	ပရိက္ကမနသုတ်	ရှောင်လွဲခြင်းအကြောင်း .... အကုသိုလ်တရားဆယ်ပါးတို့မှ ရှောင်လွဲမှုဆယ်မျိုး။	၄၆၄
၁၀။	စုန္ဒသုတ်	စုန္ဒကိုဟောသောတရား ... . ပဋ္ဆာဘူမိအရပ်သား ပုဏ္ဏားတို့၏ အပြစ်စင်ကြယ်ရန် ပြုကျင့်နည်း (ဗြာဟ္မဏဝါဒ)၊အရိယာတို့၏အပြစ်စင်ကြယ် ရန်ပြုကျင့်နည်း၊ အကုသိုလ်ကမ္မပထဆယ်ပါး အကျယ်၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထဆယ်ပါးအကျယ်၊ မသွားလာထိုက်သော အဂမနီယဝတ္ထုဆယ်မျိုး၊ ဒိဋ္ဌအယူ ၁၀-ပါး။	၄၆၅
၁၁။	ဇာဏုဿောဏိသုတ်	ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားကို အကြောင်းပြုသောတရား ၄၆၉ သဲသူအတွက် ရည်မှန်း၍ လှူရာတွင် အလှူ၏အကျိုးကို ရနိုင်သောဘုံနှင့် မရနိုင်သောဘုံ၊ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး၊ သုစရိုက်ဆယ်ပါး၊ အလှူ ၁၀-ပါး၊ ဒါန၏အကျိုး။	
	(၁၈) ဒု-သာဓုဝဂ်		
	(သုစရိုက် ၁၀-ပါးနှင့် ဒုစရိုက် ၁၀-ပါးကိုပြသော ဝဂ်ဖြစ်သည်)		
၁။	သာဓုသုတ်	ကောင်းသောတရား .... ၄၇၂ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ခြင်းစသောကောင်းသော တရားဆယ်မျိုးနှင့် သူ့အသက်သတ်ခြင်းစသော မကောင်း သောတရားဆယ်ပါး၊ သုစရိုက်ဆယ်ပါးနှင့်ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး။	
၂။	အရိယဓမ္မသုတ်	မြတ်သောတရား .... ၄၇၂ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ခြင်းစသော မြတ်သော တရား ၁၀-မျိုးနှင့် သူ့အသက်သတ်ခြင်းစသော မမြတ် သောတရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်းဒုစရိုက်နှင့် သုစရိုက်။	
၃။	ကုသလသုတ်	ကုသိုလ် ၁၀-မျိုးနှင့် အကုသိုလ် ၁၀-မျိုး .... ၄၇၃ ၎င်း။	

ဦးရေ	ယုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၄။	အတ္ထသုတ်	အကျိုးတရား .... အကျိုး ၁၀-မျိုးနှင့် အကျိုးမဲ့ ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	၄၇၃
၅။	ဓမ္မသုတ်	တရားအကြောင်း .... တရား ၁၀-မျိုးနှင့် မတရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	၄၇၃
၆။	အာသဝသုတ်	အာသဝနှင့်စပ်သောတရား .... အာသဝေါတို့၏ အာရုံဖြစ်သောတရား ၁၀-မျိုးနှင့် အာရုံ မဟုတ်သောတရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	၄၇၃
၇။	ဝဇ္ဇသုတ်	အပြစ်နှင့်စပ်သောတရား .... အပြစ်ရှိသောတရား ၁၀-မျိုးနှင့် အပြစ်မရှိသော တရား ၁၀-မျိုး။	၄၇၄
၈။	ကပနီယသုတ်	ပူပန်စေတတ်သောတရား .... ပူပန်စေတတ်သောတရား ၁၀-မျိုးနှင့် မပူပန်စေတတ်သော တရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	၄၇၄
၉။	အာဃာတပဋိသုတ်	ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ရောက်ကြောင်းတရား .... ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ရောက်ကြောင်းတရားဆယ်မျိုးနှင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းတရား ဆယ်မျိုး၊ ၎င်း။	၄၇၄
၁၀။	ဒုက္ခဝိဒြယသုတ်	ဆင်းရဲဖြစ်စေတတ်သောတရား .... ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရား ၁၀-မျိုးနှင့် သုခဖြစ်ကြောင်း တရားဆယ်မျိုး။	၄၇၅
၁၁။	ပိပါကသုတ်	အကျိုးနှင့်စပ်သောတရား .... ဆင်းရဲဟူသော အကျိုးရှိသည့်တရား ၁၀-မျိုးနှင့် ချမ်းသာဟူသော အကျိုးရှိသည့်တရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	၄၇၅

(၁၉) ၄-အရိယမဂ္ဂဝဂ်

(၎င်းအရိယမဂ္ဂဝဂ်၌ ပါဝင်သော သုတ် ၁၁-သုတ် အားလုံး၌ပင် သုစရိုက် ၁၀-ပါးနှင့် ဒုစရိုက် ၁၀-ပါးကို ဖော်ပြထားသည်)

၁။	အရိယမဂ္ဂသုတ်	မြတ်သောလမ်းကြောင်းတရား .... မြတ်သောလမ်းဟူသော တရား ၁၀-မျိုးနှင့် မမြတ်သောလမ်းဟူသော တရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း သုစရိုက်နှင့် ဒုစရိုက်။	၄၇၅

ဦးရေ သုတ်အမည်		အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၂။	ကဏ္ဍမဂ္ဂသုတ်	မည်းညစ်သောလမ်းကြောင်းတရား	၄၇၆
		မည်းညစ်သောလမ်းဟူသော တရား ၁၀-မျိုးနှင့် ဖြူစင်သောလမ်းဟူသော တရား ၁၀-မျိုး၊ ဒုစရိုက်နှင့် သုစရိုက်။	
၃။	သဒ္ဓမ္မသုတ်	သူတော်ကောင်းတရား	၄၇၆
		သူတော်ကောင်းတရား ၁၀-မျိုးနှင့် မသူတော်တရား ၁၀-မျိုး၊ သုစရိုက်နှင့် ဒုစရိုက်။	
၄။	သပ္ပုရိသဓမ္မသုတ်	၎င်း	၄၇၆
၅။	ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗဓမ္မသုတ်	ဖြစ်စေသင့်သောတရား	၄၇၆
		ဖြစ်စေသင့်သောတရား ၁၀-မျိုးနှင့် မဖြစ်စေသင့်သောတရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	
၆။	ဗျာပါဒေတဗ္ဗဓမ္မသုတ်	ကြောင့်ကြစိုက်ရမည့်တရား	၄၇၇
		ကြောင့်ကြစိုက်ရမည့်တရား ၁၀-မျိုးနှင့် ကြောင့်ကြမစိုက်ရမည့်တရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	
၇။	အာသေဝိတဗ္ဗဓမ္မသုတ်	မှီဝဲသင့်သောတရား	၄၇၇
		မှီဝဲသင့်သောတရား ၁၀-မျိုးနှင့် မမှီဝဲသင့်သောတရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	
၈။	ဘာဝေတဗ္ဗဓမ္မသုတ်	ပွါးများသင့်သောတရား	၄၇၇
		ပွါးများသင့်သောတရား ၁၀-မျိုးနှင့် မပွါးများသင့်သောတရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	
၉။	ပဟာတဗ္ဗသုတ်	ကြိမ်ဖန်များစွာပြုသင့်သောတရား	၄၇၈
		ကြိမ်ဖန်များစွာပြုသင့်သောတရား ၁၀-မျိုးနှင့် မပြုသင့်သောတရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	
၁၀။	အနုဿရိတဗ္ဗသုတ်	အဖန်ဖန်အောက်မေ့သင့်သောတရား	၄၇၈
		အဖန်ဖန်အောက်မေ့သင့်သောတရား ၁၀-မျိုးနှင့် မအောက်မေ့သင့်သောတရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	
၁၁။	သစ္ဆိကာတဗ္ဗသုတ်	မျက်မှောက်ပြုသင့်သောတရား	၄၇၈
		မျက်မှောက်ပြုသင့်သောတရား ၁၀-မျိုးနှင့် မပြုသင့်သောတရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း။	

ဦးရေ သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
	(၂၀) ၅-အပရပုဂ္ဂလဝဂ်	
၁။ နသေဝိတဗ္ဗာဒိသုတ်များ	မမှီဝဲသင့်သောပုဂ္ဂိုလ် စသည် .... ဤ၌ သုတ်ပေါင်း ၁၂-သုတ် ပါဝင်သည်၊ ဒုစရိုက် ၁၀-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ် ၁၀-ယောက်, သုစရိုက် ၁၀-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ် ၁၀-ယောက်တို့ကိုပင် မမှီဝဲအပ်, မှီဝဲအပ်၏၊ မဆည်းကပ်အပ်, ဆည်းကပ်အပ်၏ စသည်ဖြင့် အမည် ၁၂-မျိုးတပ်၍ ၁၂-သုတ် ဟောသည်။	၄၇၈
	(၂၁) ၁-ကရဇကာယဝဂ်	
၁။ ပဌမ နိရယသဂ္ဂသုတ်	ငရဲသို့ရောက်ကြောင်းတရား .... ဤ၌ ငရဲသို့ချသည့် တရား ၁၀-မျိုးနှင့် နတ်ပြည်သို့ပို့သည့် တရား ၁၀-မျိုး၊ ဒုစရိုက် ၁၀-ပါးနှင့် သုစရိုက် ၁၀-ပါး၊ မကျူးလွန်ထိုက်သည့် (အဂမနီယ ဝတ္ထု) ၁၀၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ (အမြင်မှား) ၁၀-ချက်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ (အမြင်မှန်) ၁၀-ချက်၊ ဒုစရိုက် ၁၀-ပါး၊ သုစရိုက် ၁၀-ပါး။	၄၈၀
၂။ ဒုတိယ နိရယသဂ္ဂသုတ်	၎င်း.... .... ၎င်း။	၄၈၂
၃။ မာတုဂါမသုတ်	မိန်းမနှင့်စပ်သောတရား .... ၎င်းတရားကိုပင် မိန်းမကို အဦးတည်၍ ဟောထားခြင်း ဖြစ်သည်၊ သုစရိုက် ၁၀-ပါး၊ ဒုစရိုက် ၁၀-ပါး။	၄၈၃
၄။ ညပါသိကာသုတ်	သီတင်းသည်မနှင့်စပ်သောတရား .... ဒုစရိုက် ၁၀-ပါး၊ သုစရိုက် ၁၀-ပါး။	၄၈၄
၅။ ဝိသာရဒသုတ်	ရဲရင့်ကြောင်းနှင့်စပ်သောတရား .... ညပါသိကာမများ ရဲရင့်စွာ အိမ်ထောင်ဦးစီးမလုပ် နိုင်ကြောင်းတရား ၁၀-မျိုး၊ လုပ်နိုင်ကြောင်းတရား ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း ဒုစရိုက်နှင့် သုစရိုက်။	၄၈၄
၆။ သံသပ္ပနိယသုတ်	ချွေရှားကြောင်းတရား ၁၀-မျိုးနှင့် မချွေရှားကြောင်း ၁၀-မျိုး၊ ၎င်း ဒုစရိုက် သုစရိုက်၊ သတ္တဝါများ ကံအရေးကြီးပုံ၊ ကံ-ကံ၏အကျိုး၊ ငရဲလားကြောင်း ဒုစရိုက် ၁၀-ပါး၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝ။	

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၇။	ပဌမသဉ္ဇေတနိကသုတ်	စေ့ဆော်အပ်သော ကံတို့၏အကျိုးနှင့် စပ်သောတရား	၄၈၇
		ကံ၏အကျိုး မခံစားရဘဲ ဆင်းရဲကုန်ဆုံးရန်မဖြစ်နိုင်ပုံ၊ ကံအကျိုးပေးရာကာလသုံးမျိုး၊ ဒုစရိုက်နှင့် သုစရိုက်တို့ကို ကံသုံးပါးစီခွဲပြပုံ။	
၈။	ဒုတိယသဉ္ဇေတနိကသုတ်	၎င်း	၄၉၁
		၎င်းအကျဉ်း။	
၉။	ကရဇကာယသုတ်	မဟာဘုတ်ကိုမှီ၍ဖြစ်သော ကိုယ်နှင့်စပ်သောတရား	၄၉၃
		ဗြဟ္မဝိဟာရ ၄-ပါးပွါးနည်းနှင့် ၎င်းအကျိုး၊ မကောင်းမှု ပြုသူသို့ ဆင်းရဲမထိရောက်နိုင်ကြောင်း။	
၁၀။	အဓမ္မစရိယာသုတ်	တရားမဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းနှင့်စပ်သောတရား	၄၉၅
		တရားမဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း ၁၀-မျိုးနှင့် တရားကိုကျင့်ခြင်း ၁၀-မျိုး၊ ဒုစရိုက်နှင့် သုစရိုက်တရားများ။	
(၂၂)	၂-သောမည်ဝဂ်	....	၄၉၆
		ဒုစရိုက်အကျယ် ၄၀-နှင့် သုစရိုက်အကျယ် ၄၀-ပွါးနည်း၊ ကမ္မပထမြောက်သောအင်္ဂါများ။	
၂၃-	ရာဂပေယျာလ	တဏှာရာဂ စသည်တို့ကိုပယ်ကြောင်းတရား ၁၀-ပါးလေးမျိုး၊ ပွါးများအပ်သော သညာ ၁၀-ပါး ၂-မျိုး၊ မဂ္ဂင်၅စ်ပါး....	၅၀၁

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

ဇကာဒသကနိပါတ် မာတိကာ

၁-နိဿယဝဂ်

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၁။	ကိမတ္ထိယသုတ်	အဘယ်အကျိုးရှိသနည်းဟူသော အမေးနှင့် စပ်သော တရား	၅၀၃
		သီလ၏အကျိုး အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်သည်အထိ ဆယ့်တဆင့်။	
၂။	စေတနာကရဏီယသုတ်	စေ့ဆော်၍ပြုဖွယ်မရှိခြင်းနှင့် စပ်သောတရား	၅၀၅
		သီလ၏ အကျိုး၊ အရဟတ္တဖိုလ် ရောက်သည်အထိ ဆယ့်တဆင့်။	
၃။	ပဌမဥပနိသာသုတ်	အကြောင်းခြုံတဲ့ခြင်းနှင့် စပ်သောတရား	၅၀၆
		သီလပျက်စီးခြင်း၏အပြစ် ၁၁-မျိုးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ အကျိုး ၁၁-ဆင့်၊ ၎င်း။	
၄။	ဒုတိယဥပနိသာသုတ်	၎င်း	၅၀၇
		၎င်း။	
၅။	တတိယဥပနိသာသုတ်	၎င်း	၅၀၈
		၎င်း။	
၆။	ဗျသနသုတ်	ပျက်စီးခြင်းနှင့်စပ်သော တရား	၅၀၉
		သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ဆဲရေးတတ်သူနှင့် အရိယာတို့အား စွပ်စွဲတတ်သူတို့ ရောက်ရမည့် ပျက်စီးခြင်း ၁၁-မျိုး။	
၇။	ပဌမသညာသုတ်	သညာအကြောင်း	၅၁၀
		အမှတ်သညာရှိသူ မဖြစ်သင့်ပုံ ၁၁-မျိုးနှင့် သမာဓိ ရနိုင်ပုံအကြောင်း၊ နိဗ္ဗာန်။	
၈။	မနသိကာရသုတ်	နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့် စပ်သောတရား	၅၁၂
		နှလုံးမသွင်းသင့်ပုံ အမျိုးမျိုးနှင့် သမာဓိရနိုင်ပုံ အကြောင်း၊ နိဗ္ဗာန်။	
၉။	သဒ္ဓသုတ်	အသျှင်သဒ္ဓကို ဟောကြားတရား	၅၁၄
		မြင်းယုတ်စဉ်းစားပုံနှင့် အာဇာနည်မြင်းစဉ်းစားပုံ၊ ယောကျ်ားယုတ်၏ ကာမဂုဏ်ကိုစဉ်းစားပုံနှင့် အာဇာနည်ယောကျ်း၏ ဖလသမာပတ်ဖြင့် စဉ်းစားပုံ။	

ဦးရေ	သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၁၀။	မောရနိဝါပသုတ်	ဥဒေါင်းတို့အား အစာပေးရာပရိဗိုဇ် အရံ၌ ဟောသောတရား .... နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးရှိကြောင်းတရား ၁၁-မျိုး။ (သီလ ၃-မျိုး၊ ပြာဋိဟာ ၃-မျိုး)	၅၁၆
		၂-အနုဿတိဝဂ်	
၁။	ပဌမ မဟာနာမသုတ်	မဟာနာမ်ကို ဟောသောတရား .... လူတို့အမြဲပြည့်စုံလျက် နေခြင်းဖြင့် နေရမည့် တရား ၁၁-မျိုး၊ ရှိရမည့်တရား ငါးမျိုးနှင့် မပြတ်ပွါးရ အောက်မေ့ရမည့်တရား (အနုဿတိ) ၆-မျိုး၊ ဘုရားဂုဏ် ၉-ပါး၊ တရားဂုဏ် ၆-ပါး၊ သံဃာ့ဂုဏ် ၉-ပါး၊ ဒါနမှ အဆင့်ဆင့်နိဗ္ဗာန်ရပုံ၊ မဂ်ဖိုလ်ပြီးစေနိုင်သော တရားများ။	၅၁၈
၂။	ဒုတိယ မဟာနာမသုတ်	မဟာနာမ်ကိုဟောသောသုတ် .... ၎င်း။	၅၂၁
၃။	နန္ဒိယသုတ်	နန္ဒိယကိုဟောသောသုတ် .... လူတို့အမြဲပြည့်စုံလျက် နေခြင်းဖြင့် နေရမည့် တရား ၁၁-မျိုး၊ မပြတ်ပွါးများအောက်မေ့ရမည့် တရား ၆-မျိုး၊ မဂ်ဖိုလ်ကိုပြီးစေနိုင်သောတရား ၆-ပါး၊ ဘုရား, တရား, သံဃာ, မိတ်ဆွေကောင်း, နတ်, ဗြဟ္မာ ဤ ၅-ပါးတို့ဖြင့် သတိဖြစ်နေလျှင် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့် နိုင်ခြင်း။	၅၂၃
၄။	သုဘူတိသုတ်	အသျှင်သုဘူတိကိုဟောသောတရား .... သဒ္ဓါတရားရှိသူ၏ လက္ခဏာ ၁၁-မျိုး၊ ရဟန်း အကျင့်များ။	၅၂၅
၅။	မေတ္တာသုတ်	မေတ္တာအကြောင်း .... မေတ္တာအကျိုး ၁၁-မျိုး။	၅၂၉
၆။	အဌကနာဂရသုတ်	အဌကမြို့သားအားဟောသောတရား .... မမေ့မလျော့ပြင်းစွာအားထုတ်ရမည့်နိဗ္ဗာန်ရကြောင်း တရား ၁၁-မျိုး၊ ရူပစျာန် ၄-ပါး, အရူပစျာန် ၄-ပါး, ဗြဟ္မဝိဟာရ ၄-ပါး၌အနိစ္စလက္ခဏာဖြင့်ရှုပုံ၊ ဘာဝနာ ပွါးပုံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်နိုင်သောတရား ရှိပါသလား ဟူသောပြဿနာ၏ အဖြေ။	၅၂၉

ဦးရေ သုတ်အမည်	အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
၇။ ကေပါလသုတ်	နွားကျောင်းသားဥပမာပြုတရား .... သာသနာထိန်းကျောင်းနိုင်မည့် ရဟန်းနှင့် မထိန်းကျောင်းနိုင်မည့်ရဟန်းကို နွားကျောင်းသား အင်္ဂါ ၁၁-ရပ်နှင့် ဥပမာဟပ်၍ ပြခြင်း၊ ရဟန်းတို့ကျင့်အပ် သော်အကျင့်။	၅၃၃
၈။ ပဌမသမာဓိသုတ်	သမာဓိရကြောင်းတရား .... အမှတ်သညာရှိသူမဖြစ်သင့်ပုံ ၁၁-မျိုးနှင့် သမာဓိ ရနိုင်ပုံအကြောင်း၊ နိဗ္ဗာန်။	၅၃၈
၉။ ဒုတိယသမာဓိသုတ်	၎င်း .... ၎င်း၊ လောကီအာရုံ ၆-ပါးကို အာရုံမပြုမူ၍ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ သမာဓိရနိုင်ခြင်း။	၅၃၉
၁၀။ တတိယသမာဓိသုတ်	၎င်း .... ၎င်း။	၅၄၀
၁၁။ စတုတ္ထသမာဓိသုတ်	၎င်း .... ၎င်း။	၅၄၀
၃-သာမညဝဂ်	.... အင်္ဂါ ၁၁-မျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ နွားကျောင်းသားနှင့် တူသောရဟန်း။	၅၄၂
၄-ဆုဂပေယျာလ	.... ရာဂစသည်ကိုပယ်ဖျက်ရန် ပွါးများရမည့်တရား ၁၁-မျိုး။	၅၄၄

ပြင်ဆင်ဖတ်ရှုရန်

စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၆၂	၂၆	မုန်၏	မှန်၏
၃၃၁	၁၆	ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ကိုဝင်းပြုသင့်၏။	.....
၃၃၅	၉	အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏။	အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။
၃၃၉	၃၂	လျင်	လျှင်
၃၆၂	၁၅	ရှိမှု	ရိမှု

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

အဌကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ။

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ပဌမ သုတ်ငါးဆယ်

၁-မေတ္တာဝဂ် ၁-မေတ္တာသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား"ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏၊မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ရဟန်းတို့(ဆန့်ကျင်ဖက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို မီဝဲအပ် ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအမ် တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ် ရှေးရှုတည်စေအပ် လေ့လာအပ် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော် ရှစ်မျိုးသော အကျိုးတို့ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်အပ်ကုန်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ— ချမ်းချမ်း သာသာ အိပ်ရ၏၊ ချမ်းချမ်း သာသာ နိုးရ၏၊ အိပ်မက်ဆိုးကို မမြင်မက်၊ လူတို့၏ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရ၏၊သားရဲ ဘီလူးတို့၏ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရ၏၊နတ်တို့ စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ထို(မေတ္တာကို ပွါးများသော)သူအား မီး အဆိပ် လက်နက်တို့

မဲ့ မကျ မဖျက်ဆီးနိုင်၊ လွန်မြတ်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) တရားကို ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်ခဲ့သော် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရ၏။ ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဖက်မှ)လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ် တည်ရာကဲ့သို့ ၊ပြုအပ် ရှေးရှူ တည်စေအပ် လေ့လာအပ်ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော် ဤအကျိုး ရှစ်မျိုးတို့ကို (မချွတ် ရလိမ့်မည်ဟု)မြှော်လင့် အပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူသည် အဖန်ဖန် သတိရသည်ဖြစ်၍ အတိုင်းအရှည်မရှိသော မေတ္တာတရားကို ပွါးများ၏၊ ဥပဓိတရား၏ ကုန်ရာ မေတ္တာစျာန်ကို ရှုမြင်သော ထိုသူအား သံယောဇဉ် တို့သည် ခေါင်းပါးကုန်၏။

ဒေါသစိတ် မရှိမူ၍ သတ္တဝါ တဦးတယောက်ကိုသော်လည်း အကယ်၍ မေတ္တာပွါး ငြားအံ့၊ ထိုသို့ မေတ္တာပွါးခြင်းကြောင့် ကုသိုလ်တရားနှင့် ပြည့်စုံရ၏၊ သတ္တဝါအားလုံး တို့ကို စိတ်ဖြင့် သနားကြင်နာခြင်းရှိသော သူတော်သူမြတ်သည် များပြားသော ကုသိုလ် တရားကို ပြုသည်မည်၏။

အကြင်ရသေ့နှင့်တူသော မင်းတို့သည် သတ္တဝါအပေါင်းနှင့် ပြည့်နှက်နေသော မြေ အပြင်ကို(ဒဏ် လည်း မဖက် လက်နက်မဆောင်) အောင်နိုင်ကြကုန်၍ လှူဒါန်းပေးကမ်း ကုန်လျက် တိုင်းသူပြည်သားတို့ အိမ်တံခါးဖွင့်၍ နေနိုင်ကြောင်းဖြစ်သော ဆယ်ခိုင့်တခိုင် အခွန်တော်ကောက်ယူခြင်း 'သဿမေဓ'အမှုထမ်း အရာထမ်းတို့အား လခရိက္ခာပေးခြင်း 'ပုရှိသမေဓ' ဆင်းရဲသားတို့အား ရင်းနှီးရန် ဥစ္စာထုတ်ပေးခြင်း 'သမ္မာပါသ' ချစ်နှစ်လို ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း'ဝါဇပေ့ယျ' တည်းဟူသော သင်္ဂဟဝတ္ထု လေးခုတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ကာ အစဉ်လှည့်လည်၊ နေကုန်၏။

(ထိုမင်းတို့၏) ထိုလှူဒါန်းပေးကမ်း 'ချီးမြှောက်မှုတို့သည် ကောင်းစွာ ပွါးများ အပ်သော မေတ္တာစိတ်၏ တဆယ့်ခြောက်စိတ် တစိတ်ကိုမျှလည်း မမီနိုင်ကုန်၊ ဥပမာ သော်ကား အလုံးစုံသောကြယ်တာရာ အပေါင်းတို့၏ အရောင်သည် လ၏ အရောင်၏ တဆယ့်ခြောက်စိတ်တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်သကဲ့သို့တည်း။

အကြင်သူသည် သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မေတ္တာကို ပွါးများသည်ဖြစ်၍ တစုံတယောက် ကိုမျှမိမိကိုယ်တိုင်လည်း မသတ်ဖြတ် သူတပါးကိုလည်း မသတ်ဖြတ်စေ၊မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အနိုင်မယူ သူတပါးကိုလည်း အနိုင်မယူစေ၊ ထိုသူအား တစုံတယောက်နှင့်မျှ ရန်မရှိနိုင်။

ပဌမသုတ်။

၂-ပညာသုတ်

၂။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းရှစ်မျိုး အထောက်အပံ့ရှစ်မျိုးတို့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့်ပညာကို မရသေးသော် ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာတိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြော စေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ရွှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဤသာသနာတော်၌ ဆရာကိုဖြင်စေ အလေးအမြတ်ပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော်တဦးဦးကိုဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေထိုင်၏၊ ထိုရဟန်းအား ယင်းသည့် အမှီပြုရာ ဆရာ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အားကြိုးစွာသော ရှက်ကြောက်မှုသည်ဌင်း ချစ်မြတ်နိုးမှုသည်ဌင်း ရိုသေလေးစားမှုသည်ဌင်း ရှေးရှုတည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ အကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဉ်းဖြစ်သည့်ပညာကို မရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာတိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန်ဖြစ်သော ပဌမအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

ထိုရဟန်းသည် ထိုဆရာကိုဖြစ်စေ အလေးအမြတ်ပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေထိုင်စဉ် ထိုရဟန်းအား အကြင်ဆရာ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အားကြိုးစွာသော ရှက်ကြောက်မှုသည်ဌင်း ချစ်မြတ်နိုးမှုသည်ဌင်း ရိုသေလေးစားမှုသည်ဌင်း ရှေးရှုတည်၏၊ထိုဆရာ သီတင်းသုံးဖော်တို့သို့ ရံဖန်ရံခါ မျှဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤပါဠိကား အဘယ်သို့ သဘောရှိပါသနည်း၊ ဤပါဠိ၏ အနက်ကား အဘယ်ပါနည်း"ဟု မေးမြန်း၏၊ ပြဿနာပြု၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်တို့သည် မဖွင့်ပြအပ်သေးသော အရာကိုလည်း ဖွင့်ပြကုန်၏၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားစွာ မပြုအပ်သေးသော အရာကိုလည်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် ပြုပေးကုန်၏၊ မျှားစွာကုန်သော ယုံမှားအပ်သော တရားတို့၌ ယုံမှားမှုကိုလည်း ပယ်ဖျောက်ပေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သောအကျင့်၏ အစဉ်းဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာတိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန်ဖြစ်သော ဒုတိယအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

ထိုရဟန်းသည် ထိုဆရာကိုဖြစ်စေ အလေးအမြတ်ပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေထိုင်စဉ် ထိုရဟန်းအား အကြင်ဆရာ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အားကြိုးစွာသော ရှက်ကြောက်မှုသည်ဌင်း ချစ်မြတ်နိုးမှုသည်ဌင်း ရိုသေလေးစားမှုသည်ဌင်း ရှေးရှုတည်၏၊ထိုဆရာ သီတင်းသုံးဖော်တို့သို့ ရံဖန်ရံခါ မျှဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤပါဠိကား အဘယ်သို့ သဘောရှိပါသနည်း၊ ဤပါဠိ၏ အနက်ကား အဘယ်ပါနည်း"ဟု မေးမြန်း၏၊ ပြဿနာပြု၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်တို့သည် မဖွင့်ပြအပ်သေးသော အရာကိုလည်း ဖွင့်ပြကုန်၏၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားစွာ မပြုအပ်သေးသော အရာကိုလည်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် ပြုပေးကုန်၏၊ မျှားစွာကုန်သော ယုံမှားအပ်သော တရားတို့၌ ယုံမှားမှုကိုလည်း ပယ်ဖျောက်ပေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သောအကျင့်၏ အစဉ်းဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာတိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန်ဖြစ်သော ဒုတိယအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

ထိုရဟန်းသည် ထိုဘရားတော်ကို ကြားနာရ၍ ကိုယ်ဖြင့် (အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဝေးမှု စိတ်ဖြင့်(ကိလေသာမှ)ကင်းဝေးမှုဟူသော နှစ်ပါးစုံသော ကင်းဝေးမှုနှင့် ပြည့်စုံစေ၏။ ရဟန်းကို ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သောအကျင့်၏ အစဉ်းဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာတိုးပွါးစေရန် စည်ပင် ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန်ဖြစ်သော တတိယအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်၍ နေထိုင်၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှလောက်သော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်သုံး၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သောအကျင့်၏ အစဉ်းဖြစ်သည့် ပညာကိုမရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာတိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန်ဖြစ်သော စတုတ္ထအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

အကြားအမြင်များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အဋ္ဌ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိ၍ အနက်သဒ္ဒါနှင့် တကွဖြစ်သည့် ပြင် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံလျက် ဖြူစင်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ ကြားနာဘူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သားထား၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဉ်းဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာတိုးပွါးစေရန်

စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန်ဖြစ်သော ပဥ္စမအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်ဘရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိလျက် နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ ခိုင်မြဲသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်းမရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သောအကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာတိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန်ဖြစ်သော ဆဋ္ဌအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

သံဃာ့ဘောင်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် အထူးထူးသော စကားကို ပြောဆိုမှု မရှိ၊ မင်္ဂိုလ်မှ ဖိလာဖြစ်သော စကားကို ပြောဆိုမှု မရှိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း တရားဟောပြော၏၊ သူတပါးကိုလည်း တရားဟောပြောရန် တောင်းပန် တိုက်တွန်း၏၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေမှုကိုလည်း မထေမဲ့မြင် မပြု။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းအထောက်အပံ့သည် မြတ်သောအကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာတိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်သော သတ္တမအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

"ဤကား ရုပ် ဤကား ရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဤကား ရုပ်၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာ ဤကား ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဤကား ဝေဒနာ၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း၊ ဤကား သညာ ဤကား သညာ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဤကား သညာ၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း၊ ဤကား သင်္ခါရ ဤကား သင်္ခါရ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဤကား သင်္ခါရ၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ် ဤကား ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဤကား ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း" ဟု ဥပဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြင့် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းအထောက်အပံ့သည် မြတ်သောအကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာတိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်သော အဋ္ဌမအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့က ဤသို့ ခြီးကျူးကုန်၏၊ "ဤအသျှင်သည် ဆရာကိုဖြစ်စေ အလေးအမြတ်ပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကိုဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေထိုင်၏၊ ထိုအသျှင်အား ယင်းသည့် အမှီပြုရာ ဆရာ သီဟင်းသုံးဖော်တို့၌ အားကြီးစွာသော ရှက်ကြောက်မှုသည်ဌင်း ချစ်မြတ်နိုးမှုသည်ဌင်း ရှိသေ လေးစားမှုသည်ဌင်း ရှေးရှု့တည်၏၊ မချုတ်ကေန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍၊ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏" ဟု (ခြီးကျူးကုန်၏)။ ဤခြီးကျူးခြင်း သဘောဘရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၁)

ထိုအသျှင်သည် ဆရာကိုဖြစ်စေ အလေးအမြတ်ပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေထိုင်စဉ် ထိုအသျှင်အား အကြင် ဆရာ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အားကြီးစွာသော ရှက်ကြောက်မှုသည်ဌင်း ချစ်မြတ်နိုးမှုသည်ဌင်း ရှိသေလေးစားမှုသည်ဌင်း ရှေးရှု့တည်၏၊ ထိုဆရာ သီတင်းသုံးဖော်တို့သို့ ရံဖန်ရံခါ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤပါဠိကား အဘယ်သို့သဘောရှိပါသနည်း၊ ဤပါဠိ၏ အနက်ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု မေးမြန်း၏၊ ပြဿနာပြု၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်တို့သည် မဖွင့်ပြအပ်သေးသော အရာကိုလည်း ဖွင့်ပြကုန်၏၊ ပေါ်

လွင်ထင်ရှားစွာ မပြုအပ်သေးသော အရာကိုလည်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် ပြုပေးကုန်၏၊ များစွာကုန်သော ယုံမှားအပ်သော တရားတို့၌ ယုံမှားမှုကိုလည်း ပယ်ဖျောက်ပေးကုန်၏၊ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၂)

ထိုအသျှင်သည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ ကိုယ်ဖြင့် (အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဝေးမှု စိတ်ဖြင့် (ကိလေသာမှ) ကင်းဝေးမှုဟူသော နှစ်ပါးစုံသော ကင်းဝေးမှုနှင့် ပြည့်စုံစေ၏၊ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍၊ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၃)

ဤအသျှင်သည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်၍ နေထိုင်၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှလောက်သော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်သုံး၏၊ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍၊ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၄)

ဤအသျှင်သည် အကြားအမြင်များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိ၍ အနက်သဒ္ဒါနှင့် တကွဖြစ်သည့်ပြင် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံလျက် ဖြူစင်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ ကြားနာဘူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သားထား၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သောတရားကို သိ၍ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၅)

ဤအသျှင်သည် အကုသိုလ်တရား တို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိလျက်နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ ခိုင်မြဲသော လုံ့လရှိ၏၊ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်းမရှိ၊ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၆)

ဤအသျှင်သည် သံဃာ့ဘောင်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် အထူးထူးသော စကားကို ပြောဆိုမှု မရှိ၊ မင်္ဂဖိုလ်မှ ဖီလာဖြစ်သောစကားကို ပြောဆိုမှု မရှိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း တရားဟောပြော၏၊ သူတပါးကိုမူလည်း တရားဟောပြောရန် တောင်းပန် တိုက်တွန်း၏၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေမှုကိုလည်း မထေမဲ့မြင် မပြု၊ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၇)

ဤအသျှင်သည် "ဤကားချုပ် ဤကား ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်း ဤကား ရုပ်၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာ ဤကား ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဤကား ဝေဒနာ၏ ချုပ်ပျောက်မှုဟူသည်း၊ ဤကား သညာ ဤကား သညာ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဤကား သညာ၏ ချုပ်ပျောက်မှုဟူသည်း၊ ဤကား သင်္ခါရ ဤကား သင်္ခါရ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဤကား သင်္ခါရ၏ ချုပ်ပျောက်မှုဟူသည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ် ဤကား ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဤကား ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း" ဟု ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေထိုင်၏၊ မချွတ်ကေန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း မျှစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကို ပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း ရှစ်မျိုး အထောက်အပံ့ ရှစ်မျိုးတို့သည် မြတ်သောအကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာတိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ကြွန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ပဌမ အပိုယသုတ်

၃။ ရဟန်းတို့ တရား ရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မနှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မလေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မချစ်ခင်ထိုက်သူကိုလည်း ချီးမွမ်းတတ်၏၊ ချစ်ခင်ထိုက်သူကိုလည်း ကဲ့ရဲ့တတ်၏၊ လာဘ်ကိုလည်း လိုလားတတ်၏၊ အရှိအသေပြုမှုကိုလည်း လိုလားတတ်၏၊ ရှက်လည်း မရှက်တတ်၊ ကြောက်လည်း မကြောက်တတ်၊ ယုတ်ညံ့သော အလိုလည်း ရှိ၏၊ မွားယွင်းသော အယူလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မနှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မလေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ လေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မချစ်ခင် ထိုက်သူကိုလည်း မချီးမွမ်းတတ်၊ ချစ်ခင်ဆိုက်သူကိုလည်း မကဲ့ရဲ့တတ်၊ လာဘ်ကိုလည်း မလိုလား၊ အရှိအသေ ပြုမှုကိုလည်း မလိုလား၊ ရှက်လည်း ရှက်တတ်၏၊ ကြောက်လည်း ကြောက်တတ်၏၊ အလိုလည်း နည်း၏၊ မှန်ကန်သောအယူလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်အပ်သူသည်း ဖြစ်၏၊ လေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဒုတိယ အပ္ပိယသုတ်

၄။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မနှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မလေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။

အဘယ် ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လာဘ်ကိုလည်း လိုလား၏၊ အရိုအသေပြုမှုကိုလည်း လိုလား၏၊ (မိမိကို သူတပါးတို့က) မထီမဲ့မြင် မပြုမှုကိုလည်း လိုလား၏၊ အခါကာလကိုလည်း မသိတတ်၊ အတိုင်းအရှည်ကိုလည်း မသိတတ်၊ စင်ကြယ်လည်း မစင်ကြယ်၊ စကားလည်း မျာ၏၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကိုလည်း ဆဲရေး ကြိမ်းမောင်းတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မနှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မလေးစားအပ်သူသည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်း သုံးဖော် တို့၏ ချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ လေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။

အဘယ် ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လာဘ်ကိုလည်း မလိုလား၊ အရိုအသေပြုမှုကိုလည်း မလိုလား၊ (မိမိကို သူတပါးတို့က) မထီမဲ့မြင် မပြုမှုကိုလည်း မလိုလား၊ အခါကာလကိုလည်း သိတတ်၏၊ အတိုင်းအရှည်ကိုလည်း သိတတ်၏၊ စင်ကြယ်လည်း စင်ကြယ်၏၊ စကားလည်း မမျာ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကိုလည်း မဆဲရေး မကြိမ်းမောင်းတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤ ဘရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊လေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ပဌမ လောကဓမ္မသုတ်

၅။ ရဟန်းတို့ ဤလောကဓံတရား ရှစ်မျိုးတို့သည် လောကသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏၊ လောကသည်လည်း ဤလောကဓံတရား ရှစ်မျိုးတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏။

အဘယ် ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—လာဘ်ရမှု, လာဘ်မရမှု, အခြံအရံရှိမှု, အခြံအရံမရှိမှု, ကဲ့ရဲ့မှု, ချီးမွမ်းမှု, ချမ်းသာမှု, ဆင်းရဲမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ လောကဓံတရားရှစ်မျိုးတို့သည် လောကသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏၊ လောကသည်လည်း ဤ လောကဓံတရားရှစ်မျိုးတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လာဘ်ရမှုသည်ဌင်း လာဘ်မရမှုသည်ဌင်း အခြံအရံရှိမှုသည်ဌင်း အခြံအရံမရှိမှုသည်ဌင်း ကဲ့ရဲ့မှုသည်ဌင်း ချီးမွမ်းမှုသည်ဌင်း ချမ်းသာမှုသည်ဌင်း ဆင်းရဲမှုသည်ဌင်း ဤ

တရားတို့သည် လူတို့၌ အမြဲမရှိကုန်၊ အတည်မရှိကုန်၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောရှိကုန်၏။

သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသည် ထိုတရားတို့ကို သိ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားတို့ကို (ဉာဏ်ဖြင့်) ရှုဆင်ခြင်၏၊ ထိုသို့သော ပညာရှိ၏ စိတ်ကို အလိုရှိအပ်သော လွယ်ကူစေတရားတို့သည်လည်း မချောက်ချားနိုင်ကုန်၊အလိုမရှိအပ်သော လောကဓံတရားတို့ကြောင့်လည်း စိတ်ထိခိုက် ပင်ပန်းခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ပေ။

ထိုသူအား စိတ်နှင့်လျော်သော လောကဓံတရားတို့သည်၎င်း စိတ်နှင့် ဆန့်ကျင်သော လောကဓံတရားတို့သည်၎င်း ပျက်စီးပြီး ချုပ်ပျောက်ပြီးဖြစ်၍ မရှိကုန်၊ဘဝ၏ တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သောသူသည် ကိလေသာ မြူကင်း၍ စိုးရိမ်မှုမရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို သိလျက် ဘဝ၏ တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ သိနိုင်ပေ၏။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဒုတိယ လောကဓမ္မသုတ်

၆။ ရဟန်းတို့ ဤလောကဓံတရားရစ်မျိုးတို့သည် လောကသို့ အစဉ် လိုက်ကုန်၏၊ လောကသည်လည်း ဤလောကဓံတရားရစ်မျိုးတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏။

အဘယ်ရစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—လာဘ်ရမှု, လာဘ်မရမှု, အခြံအရံရှိမှု, အခြံအရံမရှိမှု, ကဲ့ရဲ့မှု, ချီးမွမ်းမှု, ချမ်းသာမှု, ဆင်းရဲမှု တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ လောကဓံ တရား ရှစ်မျိုးတို့သည် လောကသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏၊ လောကသည်လည်း ဤလောကဓံ တရားရှစ်မျိုးတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏။

ရဟန်းတို့ အကြား အမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်အား လာဘ်ရမှုသည်၎င်း လာဘ်မရမှုသည်၎င်း အခြံအရံရှိမှုသည်၎င်း အခြံအရံမရှိမှုသည်၎င်း ကဲ့ရဲ့မှုသည်၎င်း ချီးမွမ်းမှုသည်၎င်း ချမ်းသာမှုသည်၎င်း ဆင်းရဲမှုသည်၎င်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်အားလည်း လာဘ်ရမှုသည်၎င်း လာဘ်မရမှုသည်၎င်း အခြံအရံရှိမှုသည်၎င်း အခြံအရံမရှိမှုသည်၎င်း ကဲ့ရဲ့မှုသည်၎င်း ချီးမွမ်းမှုသည်၎င်း ချမ်းသာမှုသည်၎င်း ဆင်းရဲမှုသည်၎င်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်၏ အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အဘယ်သို့ထူးသနည်း၊ အဘယ်သို့ အားထုတ်မှု လွန်ကဲသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြုမှုပုထူးသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ရွေဆောင်ညွှန်ပြသူ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် မှီခိုရာ ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ဟောတော်မူအပ်သော ထိုစကားတော်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ဟောကြားတော် မူပါလေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောကြားတော်မူချက်ကို နာကြားကြရသည်ရှိသော် ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ရွက် မှတ်သားကြပါလိမ့်မည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြားကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ အကြား အမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်အား လာဘ်ရမှုသည် ဖြစ်၏၊ ထိုပုထုဇဉ်သည် "ငါ့အား လာဘ်ရမှုသည် ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ထိုလာဘ်ရမှုသည်ကား အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန် တတ်သော သဘောရှိ၏" ဟု မဆင်ခြင်၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ လာဘ်မရမှုသည် ဖြစ်၏။ပ။ အခြံအရံရှိမှုသည် ဖြစ်၏။ အခြံအရံ မရှိမှုသည်ဖြစ်၏။ ကဲ့ရဲ့မှုသည်ဖြစ်၏။ ချီးမွမ်းမှုသည် ဖြစ်၏။ ချမ်းသာမှုသည်ဖြစ်၏။ ဆင်းရဲမှုသည်ဖြစ်၏၊ ထိုပုထုဇဉ်သည် "ငါ့အား ဆင်းရဲမှုသည် ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ထိုဆင်းရဲမှုသည်ကား အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

ထိုပုထုဇဉ်အား လာဘ်ရမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ လာဘ်မရမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ အခြံအရံ အကျော်အစော ရှိမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ အခြံအရံ မရှိမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ ကဲ့ရဲ့မှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ ချီးမွမ်းမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ ချမ်းသာမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ ဆင်းရဲမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ ထိုပုထုဇဉ်သည် လာဘ်ရမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမြောက်၏၊ လာဘ်မရမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းနည်း၏၊ အခြံအရံရှိမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမြောက်၏၊ အခြံအရံမရှိမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းနည်း၏၊ ချီးမွမ်းမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမြောက်၏၊ ကဲ့ရဲ့မှုဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းနည်း၏၊ ချမ်းသာမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမြောက်၏၊ ဆင်းရဲမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းနည်း၏၊ ထိုပုထုဇဉ်သည် ဤသို့ ဝမ်းမြောက်မှု ဝမ်းနည်းမှုသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ မလွတ်နိုင်၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်နိုင်ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်အားလည်း လာဘ်ရမှုသည် ဖြစ်၏၊ ထို အရိယာတပည့်သည် "ငါ့အား ဤလာဘ်ရမှုသည် ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ထိုလာဘ်ရမှုသည်ကား အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ လာဘ်မရမှုသည် ဖြစ်၏။ပ။ အခြံအရံ ရှိမှုသည် ဖြစ်၏။ အခြံအရံ မရှိမှုသည် ဖြစ်၏။ ကဲ့ရဲ့မှုသည် ဖြစ်၏။ ချီးမွမ်းမှုသည် ဖြစ်၏။ ချမ်းသာမှုသည် ဖြစ်၏။ ဆင်းရဲမှုသည် ဖြစ်၏၊ ထိုအရိယာ တပည့်သည် "ငါ့အား ဤဆင်းရဲမှုသည် ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ထိုဆင်းရဲမှုသည်ကား အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန် တတ်သော သဘောရှိ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

ထိုအရိယာတပည့်အား လာဘ်ရမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ လာဘ်မရမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ အခြံအရံ ရှိမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ အခြံအရံ မရှိမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ ကဲ့ရဲ့မှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ ချီးမွမ်းမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ ချမ်းသာမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ ဆင်းရဲမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ ထိုအရိယာ တပည့်သည် လာဘ်ရမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမမြောက်၊ လာဘ်မရမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမနည်း၊ အခြံအရံရှိမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမမြောက်၊ အခြံအရံမရှိမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမနည်း၊ ချီးမွမ်းမှု

ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမမြောက်၊ ကဲ့ရဲ့မှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမနည်း၊ ချမ်းသာမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမမြောက်၊ ဘင်းရဲမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမနည်း၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ နှစ်သက်မှု ဝမ်းနည်းမှုကို ပယ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လျှင် အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်၏ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် ထူးသော အကြောင်းတည်း၊ လွန်ကဲသော အားထုတ်မှုတည်း၊ ထူးသော ပြုမူပုံတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လာဘ်ရမှုသည်၎င်း လာဘ်မရမှုသည်၎င်း အခြံအရံ ရှိမှုသည်၎င်း အခြံအရံ မရှိမှုသည်၎င်း ကဲ့ရဲ့မှုသည်၎င်း ချီးမွမ်းမှုသည်၎င်း ချမ်းသာမှုသည်၎င်း ဆင်းရဲမှုသည်၎င်း ဤတရားတို့သည် လူတို့၌ အမြဲမရှိကုန်၊ အတည်မရှိကုန်၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောရှိကုန်၏။

သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသည် ထိုတရားတို့ကို သိ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားတို့ကို (ဉာဏ်ဖြင့်)ရှုဆင်ခြင်၏၊ ထိုသို့သော ပညာရှိ၏ စိတ်ကို အလိုရှိအပ်သော လောကဓံတရားတို့သည်လည်း မမျောက်ချားနိုင်ကုန်၊ အလိုမရှိအပ်သော လောကဓံတရားတို့ကြောင့်လည်း စိတ် ထိခိုက် ပင်ပန်းခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ပေ။

ထိုသူအား စိတ်နှင့်လျော်သော လောကဓံတရားတို့သည်၎င်း စိတ်နှင့် ဆန့်ကျင်သော လောကဓံတရားတို့သည်၎င်း ပျက်စီးပြီး ချုပ်ပျောက်ပြီး ဖြစ်၍ မရှိကုန်၊ ဘဝ၏ တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သောသူသည် ကိလေသာ မြူကင်း၍ စိုးရိမ်မှုမရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို သိလျက် ဘဝ၏ တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ သိနိုင်ပေ၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဒေဝဒတ္တဝိပတ္တိသုတ်

၇။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ် သင်းခွဲ ထွက်သွား၍ မကြာမြင့်မီ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏——ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ သူတပါး၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ သူတပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ရဟန်းတို့ မသူတော်တရားရှစ်မျိုးတို့ နှိပ်စက် လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ လာဘ်ရမှု နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊

အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစ္ဆုးခြင်းငှါ မတတ်ကျောင်းသူတည်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်မရမှု ။ပ။ ရဟန်းတို့ အခြံအရံ ရှိမှု။ ရဟန်းတို့ အခြံအရံ မရှိမှု။ ရဟန်းတို့ အရိုအသေ ပြုမှု။ ရဟန်းတို့ အရိုအသေ မပြုမှု။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော အလို။ ရဟန်းတို့ ယုတ်မာသော အဆေးခင်ပွန်း ရှိမှု နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤမသူတော် တရားရှစ်မျိုးတို့ နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေထိုင်မှုကား ကောင်း၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံမရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆေးခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေထိုင်မှုကား ကောင်း၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးကို စဲ၍ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေရာသနည်း။ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆေးခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေရာသနည်း။

ရဟန်းတို့ ယင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို မနှိပ်နင်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိပ်နင်း၍ နေသော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ယင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ယင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆေးခင်ပွန်းရှိမှုကို မနှိပ်နင်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆေးခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိပ်နင်း၍ နေသော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအကျိုးထူးကိုစဲ၍ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေရာ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ် မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ ရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆေးခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ ငါတို့နေကြကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ ရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေမပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ ငါတို့ နေကြကုန်အံ့" ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်အပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၇-ဥတ္တရဝိပတ္တိသုတ်

၇။ အခါတပါး၌ အသျှင်ဥတ္တရသည် မဟိသာတ္ထုအရပ် သခေ်ယျကတောင် ဝဋ္ဌဇာလိက ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဥတ္တရသည် ရဟန်းတို့ကို— "ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ သူတပါး၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ သူတပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏" ဟု မိန့်ကြား၏။

ထိုအခါ ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးသည် မြောက်အရပ်မှ တောင်အရပ်သို့ တစုံတခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့် သွားလေ၏၊ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် မဟိသဝတ္ထုအရပ် သခေ်ယျကတောင် ဝဋ္ဌဇာလိက ကျောင်း၌ ရဟန်းတို့အား— "ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ သူတပါး၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ သူတပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏" ဟု ဤသို့ တရားဟောလျက်နေသော အသျှင်ဥတ္တရ၏ တရားသံကို ကြားသည်သာလျှင်တည်း။

ထိုအခါ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ဝင်း ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ဝင်း ဤအတူ ပင်လျှင် မဟိသဝတ္ထုအရပ် သခေ်ယျကတောင် ဝဋ္ဌဇာလိကကျောင်းမှ ကွယ်ခဲ့၍ တာဝတိံသာ နတ်တို့၌ ထင်ရှား ဖြစ်လေ၏၊ ထိုအခါ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား— "အရှင်သိကြားမင်း သိတော်မူပါလော့— ထိုအသျှင် ဥတ္တရသည် မဟိသဝတ္ထုအရပ် သခေ်ယျကတောင် ဝဋ္ဌဇာလိက ကျောင်း၌ ရဟန်းတို့အား 'ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ သူတပါး၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ သူတပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏' ဟု ဤသို့ တရားဟောတော်မူပါ၏" ဟု လျှောက်တင်လေ၏။

ထိုအခါ နတ်တို့အရှင်သိကြားမင်းသည် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ဝင်း ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ဝင်း ဤအတူ

ပင်လျှင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ ကွယ်ခဲ့၍ မဟိသဝတ္ထုအရပ် သခေါ်ယျကတောင် ဝဋ္ဋဇာလိက ကျောင်း အသျှင်ဥတ္တရ၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှား ဖြစ်လေ၏၊ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် အသျှင်ဥတ္တရအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ဥတ္တရကို ရှိခိုးလျက် တခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ကာ အသျှင်ဥတ္တရအား "အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဥတ္တရသည် ရဟန်းတော်တို့အား 'ငါ့သျှင်ကို ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏၊ ရံဖန် ရံခါ သူတပါး၏ ပျက်စီးမှုကို။ပ။ မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို။ပ။ သူတပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မူကောင်း၏' ဟု ဤသို့သော တရားကို ဟောကြားတော်မူ၏ ဟူသည် မှန်ပါသလော" ဟု လျှောက်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဤအတိုင်းမှန်ပေ၏ဟု (ဆို၏)၊ အသျှင်ဘုရား ဤတရားတော်ကို အသျှင်ဥတ္တရ၏ မိမိဉာဏ်အထင်ကို စဲ့၍ ဟောကြားအပ်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို စဲ့၍ ဟောကြားအပ်ပါသလော ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ယင်းသို့ သိလိုပါမူ သင့်အား ဥပမာကို ပြုပေအံ့၊ ဤလောက၌ အခြို့သော ပညာရှိယောကျ်ားတို့သည် ဆိုလို့သော စကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဥပမာဖြင့်သာ ထင်ရှား သိကြကုန်၏၊ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ရွာ၏ဎင်း နို့ဂုံး၏ဎင်း မနိုးမဝေးအရပ်၌ ကြီးစွာသော စပါးပုံကို ပုံထားရာ၏၊ လူမျှားအပေါင်းသည် (ထိုစပါးပုံမှ) စပါးကို ထမ်းပိုးတို့ ဖြင့်ဎင်း တောင်းတို့ဖြင့်ဎင်း ခါးပိုက်တို့ဖြင့်ဎင်း လက်ခုပ်တို့ဖြင့်ဎင်း သယ်ယူရာ၏၊ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း အကြင်သူသည် ထိုလူမျှားအပေါင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အဘယ် အရပ်မှ ဤစပါးကို သယ်ယူခဲ့ပါကုန်သနည်း" ဟု မေးမြန်းရာ၏၊ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ထိုလူမျှားအပေါင်းသည် ထိုသူအား အဘယ်သို့ ဖြေကြားသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသည် မည်ရာသနည်းဟု (မေး၏)။

အသျှင်ဘုရား "ဤမည်သော စပါးပုံကြီးမှ သယ်ယူခဲ့ပါကုန်၏"ဟု ထိုလူမျှားအပေါင်းသည် ဖြေကြားသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသည် မည်ရာပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဤအတူသာလျှင် ကောင်းစွာပြောကြားအပ်သော တရားစကား ဟူသမျှ အားလုံးသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားစကားတော်သာတည်း၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားစကားတော်မှ ယူ၍ ယူ၍ ငါတို့သည်ဎင်း တပါးသော သူတို့သည်ဎင်း ဟောပြောကြရကုန်၏ ဟု ဤစကားကို အလွန်ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်ပါ၏ပေ၏။

အသျှင်ဥတ္တရ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ် သင်းခဲ့ ထွက်သွား၍ မကြာမြင့်မီ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည်

ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို—ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန် ရံခါ သူတပါး၏ ပျက်စီးမှုကို။ပ။ မိမိ၏ပြည့်စုံမှုကို။ သူတပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏။ရဟန်းတို့ မသူတော်တရား ရှစ်မျိုးတို့ နှိပ်စက်လှုပ်ရှားမှုကြောင့် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူဘည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ လာဘ်ရမှု နှိပ်စက် လှုပ်ရှားမှု၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားရန် မတတ်ကောင်းသူတည်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ် မရမှု။ပ။ အခြံအရံရှိမှု။ အခြံအရံ မရှိမှု။ အရိုအသေပြုမှု။ အရိုအသေ မပြုမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိမှု။ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိမှု နှိပ်စက် လှုပ်ရှားမှု၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူဘည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူဘည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားရန် မတတ်ကောင်းသူတည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ လာဘ်ရမှု နှိပ်စက် လှုပ်ရှားမှု၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားရန် မတတ်ကောင်းသူတည်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ် မရမှု။ပ။ အခြံအရံ မရှိမှု။ အရိုအသေပြုမှု။ အရိုအသေ မပြုမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိမှု။ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိမှု နှိပ်စက် လှုပ်ရှားမှု၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူဘည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူဘည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားရန် မတတ်ကောင်းသူတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေမူကောင်း၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေမူ ကောင်း၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးကို စဲ့၍ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေရာသနည်း။ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ ရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ ပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေရာသနည်း။

ရဟန်းတို့ ယင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို မနှိပ်နင်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း(ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ကို နှိပ်နင်း၍ နေသော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း(ကိလေသာ)အပူမီးတို့သည် မဖြစ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ယင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ ပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေမပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ယင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိမှုကို မနှိပ်နင်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း(ကိလေသာ)အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော

အဆွေခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိပ်နင်း၍ နေသော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ)အပူမီးတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအကျိုးထူးကို စဉ်၍ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေရာ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံမရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေမပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော ဒေါလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ ငါတို့နေကြကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေမပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ ငါတို့ နေကြကုန်အံ့" ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်အပ်ကုန်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဥတ္တရ လူတို့(ပြည်)၌ ဤမျှလောက် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတည်းဟူသော ပရိသတ်မလေးပါးတို့ ရှိပါကုန်၏၊ ဘုရားဒေသနာတော်သည် တစုံတခုသော ပရိသတ်၌ မထင်ရှားသေးပါဘုရား၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဥတ္တရသည် ဤတရားဒေသနာတော်ကို သင်ယူတော်မူပါလော့။

အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဥတ္တရသည် ဤတရားဒေသနာတော်ကို သင်ကြားတော် မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဥတ္တရသည် ဤတရားဒေသနာတော်ကို ဆောင်ထားတော် မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား ဤ တရားဒေသနာတော်သည် အကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်ပါ၏၊ သာသနာတော် တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်၏ အစဉ်းဖြစ်ပါ၏ဟု(လျှောက်ကြားလေ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-နန္ဒသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းကို "အမျိုးကောင်းသား" ဟု ဆိုသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းကို "အားရှိသူ" ဟု ဆိုသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းကို "ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသူ" ဟု ဆိုသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းကို "ထူပြောသော ရာဂရှိသူ" ဟု ဆိုသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းသည် ကွန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိ၏၊ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏၊ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်၏၊ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကြင်ကွန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်မှုစသည်တို့ကြောင့် နန္ဒရဟန်းသည် မြတ်သော အကျင့်ကို ပြည့်စုံ စင်ကြယ်စွာ ကျင့်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ ထိုအကြောင်းတို့ကို ကြဉ်ထား၍ တပါးသော အကြောင်းကို ဆိုသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိမှုတည်း၊ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းသည် အကယ်၍ အရှေ့အရပ်ကို တည့်တည့် ကြည့်တော့မည် ဖြစ်အံ့၊ နန္ဒသည် "ဤသို့ အရှေ့အရပ်ကို တည့်တည့်ကြည့်သော ငါ့အား ရှေးရှု့ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာယာမှု 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်လိမ့်မည် မဟုတ်"ဟု အခြင်းအရာ အားလုံးကို စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ အရှေ့အရပ်ကို တည့်ဘည့် ကြည့်၏၊ ဤသို့လျှင် ထိုအရှေ့အရပ်ကို တည့်တည့် ကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္မဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းသည် အကယ်၍ အနောက်အရပ်ကို တည့်တည့် ကြည့်တော့မည် ဖြစ်အံ့။ပ။ မြောက်အရပ်ကို တည့်တည့် ကြည့်တော့မည်ဖြစ်အံ့။ တောင်အရပ်ကို တည့်တည့် ကြည့်တော့မည် ဖြစ်အံ့။ အထက်အရပ်ကို မော့၍ကြည့်တော့မည်ဖြစ်အံ့။ အောက်အရပ်ကို ငုံ့၍ကြည့်တော့မည် ဖြစ်အံ့။ အထောင့်အရပ်ကို စောင်းငဲ့ကြည့်တော့မည်ဖြစ်အံ့၊ နန္ဒရဟန်းသည် "ဤသို့ အထောင့်အရပ်ကို စောင်းငဲ့ကြည့်သော ငါ့အား ရှေးရှု့ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာယာမှု 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်လိမ့်မည် မဟုတ်"ဟု အခြင်းအရာ အားလုံးကို စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ အထောင့်အရပ်ကို စောင်းငဲ့ကြည့်၏၊ ဤသို့လျှင် ထိုအထောင့်အရပ်ကို စောင်းငဲ့ ကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္မဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန္ဒရဟန်းသည် ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိမှုတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့ဘွင် ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိမှုတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ နန္ဒရဟန်းသည် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဆွမ်းကိုမှီဝဲ၏၊ မြူးထူးရန် မာန်ယစ်ရန် တန်ဆာဆင်ရန် အရေအဆင်းဖုံ့ဖြိုးတိုးပွါးရန် (ဆွမ်းကို မှီဝဲသည်)မဟုတ်၊ ဤကိုယ်တည်တံ့ရန်မျှသာ မျှတရန်မျှသာ ဆာလောင်မှတ်သိပ်၍ ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ မြင့်သောအကျင့်ကို ချီးမြှောက်ရန်မျှသာ ဆွမ်းကို မှီဝဲ၏၊ ဤသို့ မှီဝဲခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်အံ့၊ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်း အပြစ်မရှိခြင်းနှင့် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု ဆွမ်းကို မှီဝဲ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိမှုတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်ခြင်းတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ နန္ဒရဟန်းသည် နေ့အခါ၌ စင်္ကြံလျှောက်ခြင်း ထိုင်နေခြင်းဖြင့် ပိတ်ပင်တားမြစ်တတ်သော 'နိဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုဘ်သင်၏၊ ညဉ့်ဦးယံ၌ စင်္ကြံလျှောက်ခြင်း ထိုင်နေခြင်းဖြင့် ပိတ်ပင် တားမြစ်တတ်သော 'နိဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏၊ ညဉ့်၏ သန်ကောင်ယံ၌ (လကျ်ာ) ခြေပေါ်၌ (လက်ဝဲ) ခြေကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိလျက် (မည်သည့်အချိန်၌) ထအံ့ဟု နှလုံးသွင်း ပိုင်းခြားလျက် လကျ်ာနံတောင်းဖြင့် မြဘ်သော လျောင်းစက်ခြင်းကို ပြု၏၊ ညဉ့်၏ နောက်ဆုံးယံ၌ စောစောထ၍ စင်္ကြံလျှောက်ခြင်း ထိုင်နေခြင်းဖြင့် ပိတ်ပင် တားမြစ်တတ်သော 'နိဝရဏ'တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'နှင့် ပြည့်စုံမှုတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ နန္ဒရဟန်းအား ဝေဒနာတို့သည် ထင်ထင် ရှားရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝေဒနာတို့သည် ထင်ထင် ရှားရှား ထင်ကုန်၏၊ ဝေဒနာတို့သည် ထင်ထင် ရှားရှား ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ သညာတို့သည် ထင်ထင် ရှားရှား။ပ။ ဝိတက်တို့သည် ထင်ထင် ရှားရှား။ပ။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'နှင့် ပြည့်စုံမှုတည်း။

ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းသည် ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိ၏၊ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏၊ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်၏၊ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကြင်ဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်မှု စသည်တို့ကြောင့် နန္ဒရဟန်းသည် မြတ်သောအကျင့်ကို ပြည့်စုံ စင်ကြယ်စွာ ကျင့်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ ထိုအကြောင်းတို့ကို ကြဉ်ထား၍ တပါးသော အကြောင်းကို ဆိုသဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ကာရဏ္ဍဝသုတ်

၁၀။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် စမ္ပာမြို့ ဂဂ္ဂရာရေကန်၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲကုန်၏၊ ထို့ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲသည်ရှိသော် အကြောင်းတပါးဖြင့် အကြောင်းတပါးကို ဖုံးလွှမ်း၏၊ အပြင်အပစကားကို ထည့်သွင်း၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကိုဎ်း စိတ်ဆိုးခြင်းကိုဎ်း မနှစ်သက်ခြင်းကိုဎ်း ထင်စွာ ပြု၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့မိန့်တော်မူ၏— "ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို (သာသနာတော်မှ)နှင့်ထုတ်ကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို (သာသနာတော်မှ) နှင်ထုတ်ကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သာသနာတော်မှ ထုတ်ပယ် ထိုက်သူဖြစ်၏၊ သုတ်သင်ရှင်းလင်းအပ်သော သူတပါး၏ တပည့်သားဖြစ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့် သင်တို့အား အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့ တက်မှု နောက်သို့ ဆုတ်မှု တူရူကြည့်မှု တစောင်းကြည့်မှု ကွေးမှု ဆန့်မှု ဒုက္ခ၌ သပိတ် သင်္ကန်း ဆောင်မှုသည် ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မမြင်ကြရသေးသမျှ တပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကဲ့သို့တည်း၊ ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မြင်ကြရသော အခါ၌ကား ထိုသူကို "ဤသူကား ရဟန်းတို့ကို ဖျက်ဆီးသူတည်း၊ ရဟန်းအဖျင်းတည်း၊ ရဟန်းအမှိုက်တည်း" ဟု သိကုန်၏၊ ထိုသူကို ဤသို့ သိကုန်သည်ရှိသော် အပသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ဤသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "တပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီးပါစေလင့်" ဟု နှလုံးသွင်းရှိသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကောင်းမွန်သော မုယောစေ့ခင်း၌ မုယောပင်တို့ကို ဖျက်ဆီးသော မုယောအဖျင်းဖြစ်သော မုယောအမှိုက်ဖြစ်သော အပင်သည် ပေါက်ရောက်၍ အနှံမထွက်သေးသမျှ ထိုအပင်၏ အမြစ်သည် တပါးသော မုယောကောင်းတို့ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ အရိုး

တံသည် တပါးသော မုယောကောင်းတို့ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊အရွက်သည် တပါးသော မုယောကောင်းတို့ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ အနုံထွက်ပေါ်လာသော အခါ၌ကား ထိုအပင်ကို "ဤအပင်ကား မုယောပင်တို့ကို ဖျက်ဆီးသော အပင်တည်း၊ မုယောအဖျင်းတည်း၊မုယောအမှိုက်တည်း"ဟု သိကုန်၏၊ ထိုအပင်ကို ဤသို့ သိသည်ရှိသော် အမြစ်ပါနုတ်လျက် မုယောခင်း၏ အပြင်သို့ စွန့်ပစ်ကုန်၏၊ ထိုသို့ နုတ်ပယ်စွန့်ပစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "တပါးသော မုယောပင်ကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီးပါစေလင့်"ဟု နှလုံးသွင်းရှိသောကြောင့်တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေသို့တက်မှု နောက်သို့ဆုတ်မှု တူရူကြည့်မှု တစောင်းကြည့်မှု ကွေးမှု ဆန့်မှု ဒုကုဋ္ဌ သပိတ် သင်္ကန်း ဆောင်ယူမှုသည် ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မမြင်ကြရသေးသမျှ တပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကဲ့သို့တည်း၊ ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မြင်ကြရသော အခါ၌ကား ထိုသူကို "ဤသူကား ရဟန်းတို့ကို ဖျက်ဆီးသူတည်း၊ ရဟန်းအဖျင်းတည်း၊ ရဟန်းအမှိုက်တည်း"ဟု သိကုန်၏၊ ဤသို့ သိကုန်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းကို အပသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ဤသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "တပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီးပါစေလင့်"ဟု နှလုံးသွင်းရှိသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာတနည်းသော်ကား စပါးပုံကြီးကို လှေ့သည်ရှိသော် ထိုစပါးပုံကြီး၌ မြဲမြံကုန်သော အနှစ်ရှိကုန်သော စပါးတို့သည် တနေရာ၌ အစု အပုံဖြစ်၍ နေ၏၊ အားနည်းကုန်သော အဖျင်းဖြစ်ကြသည့် စပါးတို့ကို လေသည် တနေရာသို့ လွှင့်စေ၏၊ ထိုစပါးဖျင်းကို စပါးရှင်တို့သည် တံမြက်စီးကိုယူ၍ အတိုင်းထက် အလွန် လှည်းထုတ် ပစ်ကုန်၏၊ ဤသို့ လှည်းထုတ်ပစ်ကြခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "တပါးသော စပါးကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီးပါစေလင့်"ဟု နှလုံးသွင်း ရှိသောကြောင့်တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချိုသော ရဟန်း၏ ရှေသို့တက်မှု နောက်သို့ဆုတ်မှု တူရူကြည့်မှု တစောင်းကြည့်မှု ကွေးမှု ဆန့်မှု ဒုကုဋ္ဌ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူမှုသည် ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မမြင်ကြရသေးသမျှ တပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ ကဲ့သို့တည်း၊ ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မြင်ကြရသော အခါ၌ကား ထိုသူကို "ဤသူကား ရဟန်းတို့ကို ဖျက်ဆီးသူတည်း၊ ရဟန်းအဖျင်းတည်း၊ ရဟန်းအမှိုက်တည်း"ဟု သိကုန်၏၊ ဤသို့ သိကုန်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းကို အပသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ဤသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "တပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီးပါစေလင့်"ဟု နှလုံးသွင်းရှိသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာတနည်းသော်ကား ရေတွင်းမှ သွယ်အပ်သော ရေတံလျှောက်ကို အလိုရှိသော ယောကျ်ားသည် ဓား ထက်ထက်ကို ကိုင်စွဲ၍ တောသို့ ဝင်လေရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် အကြင်အကြင်သစ်ပင်ကိုပင် ဓားနှောင့်ဖြင့် ထုနှက်ရာ၏၊ ထိုသို့ ထုနှက်ရာ၌ မြဲမြံသော အနှစ်ရှိကုန်သော သစ်ပင်တို့သည် ဓားနှောင့်ဖြင့် ထုနှက်အပ်ကုန်သော် မာကြောစွာ အသံမြည်ဟီးကုန်၏၊ အတွင်း၌ ပုပ်ကုန်သော စွတ်စိုခြင်းရှိကုန်သော ယောက်သွားပုပ် သဘောရှိကုန်သော သစ်ပင်တို့သည် ဓားနှောင့်ဖြင့် ထုနှက်အပ်ကုန်သော် ဒုဒ် ဒုဒ်ဟု အသံမြည်ကုန်၏၊ ထိုသစ်ပင်ကို အရင်းမှ ဖြတ်၏၊ အရင်းမှ ဖြတ်ပြီး၍ အဖျားမှ ဖြတ်၏၊ အဖျားမှ ဖြတ်ပြီး၍ အတွင်း၌ ကောင်းစွာ သုတ်သင် သင့်သည်ကို သုတ်သင်ပြီးလျှင် ရေတွင်းမှ သွယ်အပ်သော ရေတံလျှောက် အဖြစ်၌ ယုဉ်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေသို့ တက်မှု နောက်သို့ ဆုတ်မှု တူရူ ကြည့်မှု တစောင်း ကြည့်မှု ကွေးမှု ဆန့်မှု ဒုကုဋ္ဌသပိတ်

သက်နှင်းဆောင်မှုသည် ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မမြင်ကြရသေးသမျှ တပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကဲ့သို့တည်း၊ ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မြင်ကြရသော အခါ၌ကား ထိုသူကို "ဤသူကား ရဟန်းတို့ကို ဖျက်ဆီးသူတည်း၊ရဟန်းအဖျင်းတည်း၊ရဟန်းအမှိုက်တည်း"ဟု သိကုန်၏၊ ဤသို့ သိကုန်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းကို သာသနာတော်မှ အပသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ဤသို့ နှင်ထုတ်ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "တပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီးပါစေလင့်"ဟု နှလုံးသွင်းရှိသောကြောင့်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အတူတက္ခ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းဖြင့် ဤရဟန်းသည် ယုတ်မာသော အလိုရှိ၏၊ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိ၏၊ သူ့ ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်၏၊ကြမ်းကြုတ် ခက်ထန်သော နှလုံးထားရှိ၏၊ ဂုဏ်တု ဂုဏ်ပြိုင်လုပ်တတ်၏၊ မနာလို ငြူစူတတ်၏၊ဝန်တိုမှုရှိ၏၊ စဉ်းလဲတတ်၏။

ပရိသတ်အလယ်၌ အပြောအဆို သိမ်မွေ့၏၊ ရဟန်းကောင်းကဲ့သို့ ပြောဆိုတတ်၏၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်တတ်၏၊ယုတ်ညံ့သော အယူရှိ၏၊ရိုသေမှု ကင်း၏။

တုန်လှုပ်ခြင်းလည်း ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း ပြောဆိုတတ်၏ ဟု သိနိုင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုရဟန်းယုတ်ကို အမှန်အတိုင်း သိသည်ရှိသော် ရဟန်းအားလုံးတို့ ညီညီညွတ်ညွတ် ဖြစ်ကြကုန်လျက် ထိုရဟန်းယုတ်ကို နှင်ထုတ် ကုန်ရာ၏၊

အမှိုက်သဖွယ်ဖြစ်သော ရဟန်းကို နှင်ထုတ်ကုန်လော့၊ ယောက်သွားပုပ် သဖွယ်ဖြစ်သော ရဟန်းကို ဆွဲထုတ်ကုန်လော့၊ ရဟန်းမဟုတ်ပဲ ရဟန်းဟု မှတ်ထင်ကုန်သော စပါးဖျင်းသဖွယ် ဖြစ်သော ရဟန်းတို့ကို မျှောလွှင့်ကုန်လော့။

ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကျင့်၌ ကျက်စားကုန်သော ရဟန်းယုတ်တို့ကို နှင်ထုတ်ပြီး၍ စင်ကြယ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်သော ရဟန်းကောင်းတို့နှင့် အချင်းချင်း ရိုသေကုန်လျက် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကို ပြုကုန်လော့၊ ထိုသို့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းကြောင့် ညီညွတ်ကုန်၍ ပညာရင့်ကုန်လျက် သင်တို့သည် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်ကုန်လတ္တံ့။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော မေတ္တာဝဂ် ပြီး၏။

၂-မဟာဝဂ် ၁-ဝေရဥ္ဇသုတ်

၁၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေရဥ္ဇာပြည် နငွေရှမည်သော တမာပင်အနီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဝေရဥ္ဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် ဝေရဥ္ဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား—အသျှင်ဂေါတမ ဤ(စကား)ကို အကျွန်ုပ် ကြားဘူးပါသည်၊ "ရဟန်းဂေါတမသည် အိုကုန်သော ကြီးကုန်သော ရင့်ကုန်သော ရှေးမှီကုန်သော အဆုံးအရွယ်သို့

ရောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ကို ရှိလည်းမခိုး ခရီးဦးလည်း မကြို ထိုင်ရန် နေရာဖြင့် ဖိတ်လည်း မဖိတ်" ဟု ကြားဘူးပါသည်၊ အသျင်ဂေါတမ ထို (အကျွန်ုပ်ကြားဘူးသော စကား)သည် ထို(ကြားဘူးသည့်)အတိုင်း မှန်သည်သာတည်း၊ အသျင်ဂေါတမသည် အိုကုန်သော ကြီးကုန်သော ရင့်ကုန်သော ရွေးမှိကုန်သော အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏား တို့ကို ရှိခိုးခြင်းလည်းမပြု ခရီးဦးလည်း မကြို ထိုင်ရန် နေရာဖြင့် ဖိတ်လည်း မဖိတ်၊ အသျင်ဂေါတမ ထို (ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို မပြုခြင်း)သည် မသင့်လျော်သည်သာလျင်တည်း ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား နတ်နှင့် တကွသော မာရ်နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော ဤသြကာသ လောကဋ္ဌဝင်း သမဏ ဗြာဟ္မဏနှင့် တကွသော မင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤသတ္တ ဓလောကဋ္ဌဝင်း ငါသည် ရှိခိုးလည်း ရှိခိုးထိုက် ခရီးဦးလည်း ကြိုထိုက် ထိုင်ရန် နေရာဖြင့် ဖိတ်လည်း ဖိတ်ထိုက်သော သူကို မြင်တော်မမူ၊ ပုဏ္ဏား အကြင်သူကို ငါသည် ရှိခိုးမူလည်း ရှိခိုးငြားအံ့၊ ခရီးဦးမူလည်း ကြိုငြားအံ့၊ ထိုင်ရန် နေရာဖြင့်မူလည်း ဖိတ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည်လည်း ပြတ်ကျရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျင်ဂေါတမသည် အရသာကင်းသော သဘောရှိ၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် အရသာကင်းသော သဘောရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ သာယာခြင်း အရသာတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ပြီးပြီ၊(အဝိဇ္ဇာ တဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် အရသာကင်းသော သဘောရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင် (ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ် ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁)

အသျင်ဂေါတမသည် သုံးဆောင်ခြင်း မရှိ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် သုံးဆောင်ခြင်း မရှိ" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ သုံးဆောင်ခြင်းတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ပြီးပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် သုံးဆောင်ခြင်း မရှိ" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင်(ပုဏ္ဏား)ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌)မရှိသည်သာတည်း ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။ (၂)

အသျင်ဂေါတမသည် မပြုထိုက် ဟူသော အယူ 'အကိရိယဝါဒ' ရှိ၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက် ဟူသော အယူ 'အကိရိယဝါဒ' ရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' ကိုလည်း နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' ကိုလည်း

စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့်'မနောဒုစရိုက်'ကိုဌင်း မပြုထိုက်ဟု ဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မပြုထိုက်ဟု ဟော၏၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့်"ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက် ဟူသော အယူ 'အကိရိယဝါဒ' ရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင် (ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

အသျှင်ဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ ဟူသော အယူ 'ဥစ္ဆေဒဝါဒ'ရှိ၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ ဟူသော အယူ 'ဥစ္ဆေဒဝါဒ' ရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့ကို ဖြတ်အပ်သည်ကို ဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြတ်အပ်သည်ကို ဟော၏၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ ဟူသော အယူ 'ဥစ္ဆေဒဝါဒ' ရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင် (ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၄)

အသျှင်ဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ပုဏ္ဏား ငါသည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့်'ကာယဒုစရိုက်' ကိုဌင်း နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'ကိုဌင်း စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' ကိုဌင်း များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းကိုဌင်း စက်ဆုပ်၏၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင် (ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။ (၅)

အသျှင်ဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ရာဂကိုဌင်း ဒေါသကိုဌင်း မောဟကိုဌင်း ဖျက်ဆီးရန် တရားကို ဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖျက်ဆီးရန် တရားကိုဟော၏၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင် (ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၆)

အသျှင်ဂေါတမသည် ပူပန်စေတတ်သော သဘောရှိ၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပူပန်စေတတ်သော သဘောရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယ

ဒုစရိုက်' ကို၎င်း နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' ကို၎င်း စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' ကို၎င်း များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို၎င်း ပူပန်စေတတ်သော ကရားတို့ဟူ၍ ဟော၏၊ ပုဏ္ဏား ပူပန်စေတတ်၍ ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ပြီးသော (အဝိဇ္ဇာတဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးသော(နုတ်ပြီးသော)ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးသော(အသစ်)မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသော နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိသော သူကို ပူပန်စေတတ်သော အကျင့်ရှိသူဟု ငါဟော၏၊ ပုဏ္ဏား မြတ်စွာဘုရားသည် ပူပန်စေတတ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ပြီးပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာတဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိကုန်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပူပန်စေဘတ်သော သဘောရှိ၏" ဟုငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောနိုင်ဆိုရာ၏၊ သင်(ပုဏ္ဏား)ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၇)

အသျှင်ဂေါတမသည် နတ်ပြည်ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက် ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် နတ်ပြည်ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက်" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆို နိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာတည်း၊ ပုဏ္ဏား နောင်တဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း တဖန်ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်ပြီးသော (အဝိဇ္ဇာတဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ပြီးသော (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးသော (အသစ်)မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသော နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိသော သူကို ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်း၏ဟု ငါဟော၏၊ ပုဏ္ဏား မြတ်စွာဘုရားသည် နောင်တဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း တဖန်ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်ပြီးပြီ (အဝိဇ္ဇာတဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိကုန်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် နတ်ပြည်ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက်" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင်(ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၈)

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား ကြက်မ၌ ရှစ်လုံးသော်၎င်း ဆယ်လုံးသော်၎င်း တဆယ့်နှစ်လုံးသော်၎င်း ဥတို့သည် ရှိကုန်ရာ၏၊ထို(ဥ)တို့ကို ကြက်မသည် ကောင်းစွာ ဝပ်အပ်ကုန်၏၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ အဋ္ဌပေးအပ်ကုန်၏၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ (ကြက်နုံကို) ထုံစေအပ်ကုန်၏၊ (ကြက်ဥတို့အတွင်း၌တည်သော) ထိုကြက်ငယ်အပေါင်းတို့တွင် ခြေသည်းဖျားနှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဥခွံကို ရှေးဦးစွာ ဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းချမ်း သာသာ ပေါက်ဖွားလာသော ကြက်ငယ်ကို အဘယ်သို့ ဆိုအပ်သနည်း၊ "အကြီးဟူ၍ ဆိုအပ်သလော၊ သို့မဟုတ် အငယ်ဟူ၍ ဆိုအပ်သလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ "အကြီး" ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါသည်၊ ထိုကြက်ငယ်အပေါင်းတို့တွင် (ဥခွံကို ဖောက်ခွဲ၍ ရှေး ဦးစွာထွက်လာသော) ထို(ကြက်ငယ်)သည် အကြီးဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ဤအတူပင် အဝိဇ္ဇာ၌ရောက်သော(အဝိဇ္ဇာ) ဟူသော ဥ၌ဖြစ်သော (အဝိဇ္ဇာဟူသော ဥခွံဖြင့်) ထက်ဝန်းကျင် မြွေးယှက်အပ်သော သတ္တဝါအပေါင်းတွင် အဝိဇ္ဇာဟူသော ဥခွံကို ဖောက်

ခဲ့၍ (ငါ)တဦးတည်းသာလျှင် လောက၌ အတုမဲ့ လွန်မြတ်သော ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိမြင်သော 'သမ္မာသမ္ဗောဓိ' ဥာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် လောကထက်ကြီး၏၊ မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မတွန်တိုသော လုံ့လကို အားထုတ် ပြီးပြီ၊ (ငါ့အား) မေ့လျော့ခြင်းမရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ၊ (ငါ၏) ကိုယ်သည် ပူပန်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေးပြီ၊ (ငါ၏) စိတ်သည် တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြုံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တကွဖြစ်သော (နီဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ၊ ဝိတက် ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ပွါးစေတတ်သော ကြုံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍နေခဲ့ပြီ၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ခြင်း'သမ္ပဇဉ်'နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေခဲ့ပြီ၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့်ခံစားခဲ့ပြီ၊ အကြင်ဘတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို"လျစ်လျူရှုသူ သတ်ရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ"ဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ (ထိုငါသည်)ထို တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍နေခဲ့ပြီ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်ဌင်း ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့်ဌင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု'ဥပေက္ခာ'ကြောင့်ဖြစ်သောသတိ၏ စင်ကြယ်မှု ရှိသော စတုတစျာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ၊ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါအသင့်ဖြစ်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လူပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ'ဥာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရေးရှုညွှတ်စေခဲ့ပြီ၊ ထိုငါသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏၊ ဤသည်တို့ကားအဘယ်နည်း— တဘဝကိုဌင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဌင်း သုံးဘဝတို့ကိုဌင်း လေးဘဝတို့ကိုဌင်း ငါးဘဝတို့ကိုဌင်း ဆယ်ဘဝတို့ကိုဌင်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝတရာကိုဌင်း ဘဝတထောင်ကိုဌင်း ဘဝတသိန်းကိုဌင်း များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကိုဌင်း များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဌင်း များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဌင်း ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်)ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို ငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထို ဘဝ၌လည်း "ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏၊ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့ခဲ့ပြီ၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ညဉ့်ဦး 'ပဌမ'ယံ၌ ဤပဌမဖြစ်သော အသိဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ'ကိုရခဲ့ပြီ၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား

မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ကြက်ငယ်သည် ဥခွံတွင်းမှ ဖောက်ခဲ့ ထွက်ပေါ်လာသကဲ့သို့ (အဝိဇ္ဇာဥခွံမှ) ငါ၏ ပဌမဖောက်ခဲ့ ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၏။

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါအသင့် ဖြစ်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် သတ္တဝါတို့၏သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော ‘စုတူပပါတ’ ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေခဲ့ပြီ။

ထိုငါသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏၊ “အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက် နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏” ဟု သိ၏၊ “အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့်‘မနောသုစရိုက်’နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲခြင်းမှ ကင်းကုန်၏၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာလူ့ပြည် နတ်ပြည်‘သုဂတိ’၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏”ဟုသိ၏။ ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏၊ပုဏ္ဏား ငါသည် သန်ကောင်‘မဇ္ဈိမ’ယံ၌ ဤဒုတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ်‘ဝိဇ္ဇာ’ကို ရခဲ့ပြီ၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော သူအား မသိမှု‘အဝိဇ္ဇာ’ပျောက်၍ အသိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍အသိဉာဏ်‘ဝိဇ္ဇာ’ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ကြက်ငယ်သည် ဥခွံတွင်းမှ ဖောက်ခဲ့ ထွက်ပေါ်လာသကဲ့သို့ (အဝိဇ္ဇာဥခွံမှ)ငါ၏ ဒုတိယ ဖောက်ခဲ့ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၏။

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ အသင့်ဖြစ်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေသော 'အာသဝက္ခယဉာဏ်' အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေခဲ့ပြီ။ ထိုငါသည် "ဤကား ဆင်းရဲ"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)"ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤသည်တို့ကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ယိုစီးခြင်းအာသဝတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ "ဤကား ယိုစီးခြင်း 'အာသဝ'တို့ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ယိုစီးခြင်း 'အာသဝ'တို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ ဤသို့ သိသော် ဤသို့ မြင်သော်ထို၎င်း (ဘုရား)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် "လွတ်မြောက်ခဲ့လေပြီ"ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မင်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမင်္ကလာကိစ္စ အလိုငှါ တပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ"ဟု သိခဲ့ပြီ။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိုးသောက် 'ပစ္ဆိမ' ယံဠ် ဤတတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကို ရခဲ့ပြီ၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အမှိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမှိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ကြက်ငယ်သည် ဥခွံတွင်းမှ ဖောက်ခဲ့ ထွက်ပေါ်လာသကဲ့သို့ (အဝိဇ္ဇာဥခွံမှ) ငါ၏ တတိယဖောက်ခဲ့ ထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ဝေရဉ္ဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤ(စကားကို)လျှောက်၏။

"အသျှင်ဂေါတမသည် အကြီးဖြစ်ပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အမြတ်ဖြစ်ပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ(တရားတော်သည်)အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း "မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်"ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း အသျှင်ဂေါတမ ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ထိုအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ"ဟု (လျှောက်၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-သီဟသုတ်

၁၂။ အခါတပါးဌ်မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီးဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ အလွန်ကျော်စော ထင်ရှားသော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်းဌ် အတူနေ အတူစည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏။

ထိုအခါ နိဂဏ္ဌ၏တပည့် သီဟစစ်သူကြီးသည် ထိုပရိသတ်ဌ် ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ သီဟစစ်သူကြီးအား "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင် အလွန်ကျော်စောထင်ရှားသော ဤလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်းဌ် အတူနေ အတူစည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ ငါသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းရာ၏"ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို့နောက် သီဟစစ်သူကြီးသည် နာဋ္ဌ၏သား နိဂဏ္ဌထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် နာဋ္ဌ၏သား နိဂဏ္ဌအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ် ခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏"ဟု ပြောဆို၏။

သီဟ အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ပြုထိုက်၏ ဟူသော 'ကိရိယဝါဒ' အယူရှိလျက် မပြုထိုက်ဟူသော 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိသော ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လိုဘိသနည်း၊ သီဟ ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟု 'အက်ရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ်သောငှါ တရားကို ဟော၏၊ ထို (အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့် တပည့်တို့ကို ဆုံးမ၏ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ သီဟစစ်သူကြီးအား မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် သွားအံ့ဟု အားထုတ်မှုသည် ငြိမ်းလေ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အလွန်ကျော်စော ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်းဌ် အတူနေ အဘူစည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း သီဟ စစ်သူကြီးအား "ထို မြတ်စွာဘုရားသည် စင်စစ် ကေန် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ဘုရားဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင် အလွန် ကျော်စော ထင်ရှားကုန်သော ဤလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်းဌ် အတူနေ အတူစည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ ငါသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းရာ၏"ဟု အကြံဖြစ်၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း သီဟစစ်သူကြီးသည် နာဋ္ဌ၏သား နိဂဏ္ဌထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် နာဋ္ဌ၏သား နိဂဏ္ဌအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏"ဟု ပြောဆို၏။

သီဟ အဘယ်ကြောင့် သင်သည် ပြုထိုက်၏ဟု 'ကိရိယဝါဒ' အယူရှိလျက် မပြုထိုက်ဟု 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိသော ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လိုဘိသနည်း၊ သီဟ ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟု 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောဥ၊ တရားကို ဟော၏၊ ထို(အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့် တပည့်တို့ကို ဆုံးမ၏ဟု (ပြောဆို၏)။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း သီဟစစ်သူကြီးအား မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် သွားအံ့ဟု အားထုတ်မှုသည် ငြိမ်းလေ၏။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အလွန်ကျော်စောထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်း၌ အတူနေ အတူစည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း သီဟစစ်သူကြီးအား "ထို မြတ်စွာဘုရားသည် စင်စစ် ကောန် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ဘုရားဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင် အလွန်ကျော်စော ထင်ရှားကုန်သော ဤလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်း၌ အတူနေ အတူစည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏။ ပန်ကြားသည်ဖြစ်စေ မပန်ကြားသည်ဖြစ်စေ ဤနိဂဏ္ဌတို့သည် အသို့ပြုနိုင်ကုန်အံ့နည်း၊ ငါသည် နိဂဏ္ဌတို့ကို မပန်ကြားပဲသာလျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို့နောက် သီဟစစ်သူကြီးသည် နေမွန်းလွဲအခါ ရထားငါးရာတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ဝေသာလီပြည်မှ ထွက်လေ၏၊ ယာဉ်ဖြင့် သွားနိုင်သမျှသော အရပ်တိုင်အောင် ယာဉ်ဖြင့် သွား၍ ယာဉ်မှ သက်ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား—

"အသျှင်ဘုရား 'ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟူသော 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ ထို(အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏'ဟု ကြားရဘူးပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း 'ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟူသော 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ ထို (အကိရိယဝါဒ)တရားဖြင့်လည်း တပည့်တို့ကို ဆုံးမ၏'ဟု ဆိုသော ထိုသူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်းပင် ပြောဆိုကြသည်ဟုတ်ပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲရာ မရောက်ပဲ ရှိပါကုန်၏လော၊ မြတ်စွာဘုရားဟောသော တရားကိုပင် တဆင့်ဟောကြားကြသည် ဟုတ်ပါ၏လော၊ (မြတ်စွာဘုရား၏) မူလရင်းစကားနှင့် (ထိုသူတို့၏)တဆင့်ပြောသော စကားသည် ကဲရဲဖယ်အကြောင်း လုံးဝ ကင်းပါ၏လော၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်ကား မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲရန် အလိုမရှိကြပါ" ဟု လျှောက်၏။

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟူသော 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ ထို(အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၁)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါသမသည် ပြုထိုက်၏ဟူသော 'ကိရိယဝါဒ'အယူရှိ၏၊ ပြုစိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ ထို(ကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်

သားတို့ကို ဆုံးမ၏” ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ် မျိုးသည် ရှိ၏။ (၂)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် “ရဟန်းဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ဟူသော ‘ဥစ္ဆေဒဝါဒ’ အယူရှိ၏၊ ဖြတ်စိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထို(ဥစ္ဆေဒဝါဒ)တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏” ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ် မျိုးသည် ရှိ၏။ (၃)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် “ရဟန်းဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊ စက်ဆုပ်စိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏”ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၄)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် “ရဟန်းဂေါဘမသည် ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဖျက်ဆီးစိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏”ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၅)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် “ရဟန်းဂေါဘမသည် ပူပန်စေတတ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ ပူပန်စိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏”ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၆)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် “ရဟန်းဂေါဘမသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်း၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်းစိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏” ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ် မျိုးသည် ရှိ၏။ (၇)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့်“ရဟန်းဂေါဘမသည် သက်သာရာကို ရှာတတ်၏၊ သက်သာရာကို ရှာစိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏”ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၈)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ် အားဖြင့် “ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက် ဟူသော ‘အကိရိယဝါဒ’ အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထို(အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏”ဟု ငါ့ကိုပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော ထိုအကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ကို မပြုထိုက်ဟု ဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မပြုထိုက်ဟု ဟော၏၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် “ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟူသော ‘အကိရိယဝါဒ’ အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထို(အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏”ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၁)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် “ရဟန်းဂေါဘမသည် ပြုထိုက်၏ဟူသော ‘ကိရိယဝါဒ’အယူရှိ၏၊ ပြုစိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထို(ကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏”ဟု ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့်'ဝစီသုစရိုက်' စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့်'မနောသုစရိုက်'ကို ပြုထိုက်၏ဟု ဟော၏၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပြုထိုက်၏ဟူသော 'ကာရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ ပြုစိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ ထို(ကာရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏"ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလို့မူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၂)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ဟူသော 'ဥစ္ဆေဒဝါဒ"အယူရှိ၏၊ ဖြတ်စိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ ထို(ဥစ္ဆေဒဝါဒ)တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏"ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလို့မူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော ထိုအကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့ကို ဖြတ်အပ်သည်ကို ဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြတ်အပ်သည်ကို ဟော၏၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ဟူသော'ဥစ္ဆေဒဝါဒ'အယူရှိ၏၊ ဖြတ်စိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ ထို (ဥစ္ဆေဒဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလို့မူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၃)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊ စက်ဆုပ်စိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏"ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလို့မူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော ထိုအကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့်'ကာယဒုစရိုက်' နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့်'ဝစီဒုစရိုက်' စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်'မှ စက်ဆုပ်၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်ဘရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းမှ စက်ဆုပ်၏၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါဘမသည် စက်ဆုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ စက်ဆုပ်စိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏"ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလို့မူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၄)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါဘမသည် ဖျက်ဆီးဘတ်၏၊ ဖျက်ဆီးစိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ ထိုဘရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလို့မူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော ထိုအကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ရာဂ ဒေါသ မောဟကို ဖျက်ဆီးစိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်ဘရားတို့ကို ဖျက်ဆီးစိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးဘတ်၏၊ ဖျက်ဆီးခြင်းဥ၊ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလို့မူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၅)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပူပန်စေတတ်သော သဘောရှိ၏၊ ပူပန်စိမ့်သောဥ၊ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလို့မူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော ထိုအကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပူပန်စေတတ်၏ဟု ဟော၏၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့်'မနောဒုစရိုက်'ကို ပူပန်စေတတ်၏ဟု ဟော၏။

သီဟ ပူဝပန်စေတတ်၍ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ပြီးသော (အဝိဇ္ဇာတဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးသော (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးသော (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသော နောင်တဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ငါဟော၏။ သီဟ မြတ်စွာဘုရားသည် ပူပန်စေတတ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ပြီ ပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာတဏှာ)အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော)ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်ပြီ၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါဘမသည် ပူပန်စေတတ်သော သဘောရှိ၏၊ ပူပန်စိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့် တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏"ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၆)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်း၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်းစိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏"ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ နောင်တဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်ပြီးသော (အဝိဇ္ဇာတဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ပြီးသော (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးသော(အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသော နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပဋိသန္ဓေ နေခြင်းမှ ကင်း၏ ဟု ငါဟော၏။ သီဟ မြတ်စွာဘုရားသည် နောင်တဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်ပြီးပြီ၊(အဝိဇ္ဇာတဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော)ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းသို့ ပြုပြီးပြီ၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်ပြီ၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်း၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်းစိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏"ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၇)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် သက်သာရာကို ရှာတတ်၏၊ သက်သာရာကို ရဝိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏"ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် မြတ်သော (မဂ် ဖိုလ်ဟူသော) သက်သာခြင်းဖြင့် သက်သာရာကို ရှာ၏၊ သက်သာရာကို ရစိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏။ သီဟ ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် သက်သာရာကို ရှာ၏၊ သက်သာရာကို ရစိမ့်သောဌာ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏"ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၈)

ဤသို့ ဟောတော်မူသော် သီဟစစ်သူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ ပ ။မြတ်စွာဘုရာ သည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်တတ်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

သီဟ စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊ သင်တို့ကဲ့သို့ ထင်ရှားကျော်စောသော သူတို့အား စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ပြုမူသည် ကောင်း၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို "သီဟ စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊ သင်တို့ကဲ့သို့ ထင်ရှားကျော်စောသော သူတို့အား စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ပြုမှုသည် ကောင်း၏"ဟု မိန့်ထော်မူ၏၊ ဤစကားဖြင့်လည်း အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား အတိုင်းထက် အလွန် ဝမ်းမြောက်ပါ၏၊ နှစ်သက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပါးသော အယူရှိသော တိတ္ထိတို့သည် အကျွန်ုပ်ကဲ့သို့သော တပည့်ကို ရခဲ့သော် "သီဟစစ်သူကြီးသည် ငါတို့၏ တပည့်အဖြစ်သို့ ရောက်၏" ဟု နှုတ်သွင်းကာ ဝေသာလီတပြည်လုံးကို တံခွန်အောင်လံ စိုက်ထောင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို "သီဟ စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊သင်တို့ကဲ့သို့ ထင်ရှားကျော်စောသော သူတို့အား စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ပြုမှုသည် ကောင်း၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်တတ်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

သီဟ ရှည်စွာသော နေ့ ညဉ့်ပတ်သုံး သင်၏ အိမ်သည် နိဂဏ္ဌတို့၏ ရေတွင်းသဖွယ်ဖြစ်ခဲ့သော ကြောင့် ကပ်ရောက်လာသော ထိုနိဂဏ္ဌတို့အား ဆွမ်းလှူရမည်ကို အောက်မေ့ လေလော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဤစကားဖြင့်လည်း အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား အတိုင်းထက် အလွန် ဝမ်းမြောက်ပါ၏၊ နှစ်သက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ရဟန်းဂေါတမသည် "ငါအား သာလျှင် အလှူကို လှူအပ်၏၊ တပါးသော သူတို့အား အလှူကို မလှူအပ်၊ ငါ၏ တပည့်သားတို့အားသာလျှင် အလှူကို ပေးလှူအပ်၏၊ တပါးသော သူတို့၏ တပည့်သားတို့အား အလှူကို မပေးလှူအပ်၊ ငါ့အား လှူသော အလှူ သည်သာ လျှင် အကျိုးကြီး၏၊ တပါးသော သူတို့အား လှူသော အလှူသည် အကျိုးမကြီး၊ ငါ၏ တပည့်သားတို့အား လှူသော အလှူသည်သာလျှင် အကျိုးကြီး၏၊ တပါးသောသူတို့၏ တပည့်တို့အား လှူသော အလှူသည် အကျိုးမကြီး" ဟု ဟောတော်မူ၏ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ် ကြားရဘူးပါသည်၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို နိဂဏ္ဌတို့၌လည်း ပေးလှူခြင်း၌, ဆောက်တည်စေ၏၊ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအလှူ ပေးခြင်း၌ အခါကာလကို သိပါကုန်အံ့၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း တရားတော်ကိုလည်း သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်တတ်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သီဟစစ်သူကြီးအား အစဉ်အတိုင်းသော တရားစကားကို ဟောတော်မူ၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း—ဒါနနှင့် စပ်သော စကားကိုလည်း သီလနှင့် စပ်သော စကားကိုလည်း နတ်ပြည်နှင့် စပ်သော စကားကိုလည်း ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်ကိုလည်း ယုတ်ညံ့ခြင်းကိုလည်း ညစ်ညူးခြင်းကိုလည်း (ကာမဂုဏ် တို့မှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကိုလည်း ပြတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သီဟစစ်သူကြီး၌ သင့်လျော်သောစိတ် နူးညံ့သောစိတ်

အပိတ်အပင် 'နိုဝရဏ'မှ. ကင်းသောစိတ် တက်ကြွသောစိတ် ယုံကြည်သော စိတ်ရှိသည်ကို သိတော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော် သိမြင်ပြီးသော 'သာမုက္ကံသိက' တရားဒေသနာတော်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခသစ္စာ'ကိုလည်း ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း 'သမုဒယသစ္စာ' ကိုလည်း ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိရောဓသစ္စာ'ကိုလည်း ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိရောဓ'သို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းစဉ် 'မဂ္ဂသစ္စာ'ကိုလည်း ပြသတော်မူ၏၊ မည်းညစ်ခြင်းကင်းသော ဖြူစင်သော အဝတ်သည် ဆိုးရည်ကို ကောင်းစွာ ခံယူသကဲ့သို့ ထို့အတူ သီဟစစ်သူကြီးအား ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် "ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏"ဟု (ကိလေသာ) မြူအညစ်အကြေးကင်းသော တရားမျက်စိ 'သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်'သည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါ သီဟစစ်သူကြီးသည် တရားကို မြင်ပြီး တရားသို့ ရောက်ပြီး တရားကို သိပြီး တရားသို့ သက်ဝင်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီး သို့လော သို့လော 'တွေးတောခြင်း' ကင်းပြီးသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသာသနာ၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည် ဘုရားမှတပါး ကိုးစားထိုက်သူ မရှိသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် နက်ဖြန် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရန် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။ ထိုအခါ သီဟစစ်သူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံတော်မူခြင်းကို သိ၍ နေရာမှထလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ဖဲခွါသွားလေ၏။

ထိုနောက် သီဟစစ်သူကြီးသည် ယောကျ်ားတယောက်ကို "အချင်း သင်္ဘားချေ၊ အလိုလိုဖြစ်သော အသားကို သိလော့"ဟု ဆို၍ စေခိုင်း၏၊ ထိုအခါ၌ သီဟစစ်သူကြီးသည် ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ မိမိအိမ်၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖယ် ဘောဇဉ်ကို စီရင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား(ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရန်) အချိန်တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းစိမ် ပြီးပါပြီ"ဟု အချိန်တန်ကြောင်းကို လျှောက်ကြားစေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူကာ သီဟစစ်သူကြီးအိမ်သို့ ကြွတော်မူ၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ထိုင်နေတော်မူ၏။ထိုအခါ မျှားစွာသော နိဂဏ္ဌတို့သည် ဝေသာလီပြည် လမ်းမတခုမှ လမ်းမတခုသို့ဌင်း လမ်းဆုံတခုမှ လမ်းဆုံတခုသို့ဌင်း (သွား၍) လက်မောင်းတို့ကို မြောက်ကုန်လျက် "ယနေ့ သီဟစစ်သူကြီးသည် ဆူဖြိုးသော(ကျဲ နွား ဆိတ် ဝက် အစရှိသော)သတ္တဝါကို သတ်၍ ရဟန်းဂေါတမအား ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် သိလျက် ရည်ညွှန်း၍သတ်သော ထိုအမဲသားကို စား၏၊ မိမိကို စွဲ၍ သတ်သော မကောင်းမှုကံကို (ရ၏)"ဟု ဟစ်အော် ကြွေးကြော် ကုန်၏။

ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားတယောက်သည် သီဟစစ်သူကြီးအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် သီဟစစ်သူကြီး၏ နားရင်း၌ "အရှင် သိပါလော့ မျှားစွာသော ဂျိနိဂဏ္ဌတို့သည် ဝေသာလီပြည် လမ်းမတခုမှ လမ်းမတခုသို့ဌင်း လမ်းဆုံတခုမှ လမ်းဆုံတခုသို့ဌင်း (သွား၍) လက်မောင်းတို့ကို မြောက်ကုန်လျက် 'ယနေ့ သီဟစစ်သူကြီးသည် ဆူဖြိုးသော (ကျဲ နွား ဆိတ် ဝက် အစရှိသော) သတ္တဝါကို သတ်၍ ရဟန်းဂေါတမအား ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် သိလျက် ရည်ညွှန်း၍သတ်သော မကောင်းမှုကံကို (ရ၏)'ဟု ဟစ်အော် ကြွေးကြော် ကုန်၏"ဟု ပြောကြား၏။

အမောင် မသင့်လျော်ချေ၊ ထိုအသျှင်နိဂဏ္ဌတို့သည် ရှည်စွာသော နေ့ ညဉ့်ပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိကုန်၏၊ တရားတော်၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိကုန်၏။ ထိုအသျှင်နိဂဏ္ဌတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ထင်ရှား မရှိပဲ အချည်းနှီး

မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲကြသည်ကား မစဲနိုင်ကြကုန်၊ ငါတို့သည်ကား အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သေစေလိုသော စေတနာဖြင့် သူ၏အသက်ကို မသတ်စေကုန်ရာ”ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ သီဟာစစ်သူကြီးသည် ဘုရားအဲမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည်တိုင်အောင် တားမြစ်သည်တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ တခုံသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော သီဟာစစ်သူကြီးကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိုမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေပြီးသော် နေရာမှ ထကာ ဖဲကြွတော်မူ၏။

ဒုတိယသုတ်။

၃-အဿာဇာနီယသုတ်

၁၃။ ရဟန်းတို့ မင်း၏ အင်္ဂါရုဓ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် အမိဖက် အဖဖက် နှစ်ဖက်စလုံးမှ ကောင်းစွာ မွေးဖွား၏၊ တပါးသော အာဇာနည် မြင်းကောင်းတို့ မွေးဖွားရာ (သိန္ဓုမြစ်ကမ်း) အရပ်၌ မွေးဖွား၏၊ ထိုအာဇာနည်မြင်းအား အစိုဖြစ်စေ အခြောက်ဖြစ်စေ ကျွေးသောအစာကို ဖရိုဖရဲ မကြဲစေမူ၍သာလျှင် ကောင်းမွန်စွာ စား၏၊ ကျင်ကြီးကိုဖြစ်စေ ကျင်ငယ်ကိုဖြစ်စေ ဖိ၍နေရန်သော်၎င်း ဖိ၍အိပ်ရန်သော်၎င်း စက်ဆုပ်၏၊ စင်ကြယ်သောအလေ့အထရှိ၏၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိ၏၊ တပါးသော မြင်းတို့ကို မထိတ်လန့်စေတတ်။ ထိုမြင်း၏ စဉ်းလဲခြင်း နှဲ့ကျင်ငယ် ကောက်ကဲ့သို့ကောက်ခြင်း လရေးကောက်ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်း ထွန်ကိုင်း ကောက်ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းတို့ကို ရထားထိန်းအား ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ထင်စွာပြုတတ်၏၊ ထိုမြင်း၏ ထိုစဉ်းလဲမှု အစရှိသည်တို့ကို ရထားထိန်းသည် နှိပ်ကွပ်ဆုံးမခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏၊ ဝန်ကိုလည်း ဆောင်လေ့ရှိ၏၊ “စင်စစ် တပါးသော မြင်းတို့ဆောင်သည်ဖြစ်စေ မဆောင်သည်ဖြစ်စေ ဤအရာ၌ ငါသည်သာလျှင် ဆောင်အံ့” ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေ၏၊ သွားသည်ရှိသော် ဖြောင့်သော လမ်းဖြင့်သာ သွား၏၊ အသက်ထက်ဆုံး အားရှိ၏၊ အားအစွမ်းကိုလည်း ပြတတ်၏။ ရဟန်းတို့ မင်း၏ ဤအင်္ဂါရုဓ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင်ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန် တို့ ဤအတူသာလျှင် တရားရုဓ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရုပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်း၍ နေ၏၊ အကျင့် ‘အာစာရ’ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’နှင့် ပြည့်စုံ၏၊

အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်၏၊ ထိုရဟန်းအား ယုတ်ညံ့သည်လည်းဖြစ်စေ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်စေ ပေးလှူအပ်သော ဘောဇဉ်ကို မညည်းမညူ ကောင်းစွာသာလျှင် သုံးဆောင်၏၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းမှုနှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းမှု စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းမှုမှ စက်ဆုပ်၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းမှ စက်ဆုပ်၏၊ စင်ကြယ်သော အလေ့ရှိ၏၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိ၏၊ တပါးသော ရဟန်းတို့ကို မထိတ်လန့်စေတတ်၊ ထိုရဟန်း၏ စဉ်းလဲခြင်း နွဲ့ကျင်ငယ် ကောက်ကွဲသို့ ကောက်ခြင်း လရေးကောက်ကွဲသို့ ကောက်ခြင်း ထွန်ကိုင်းကောက်ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းတို့ကို မြတ်စွာဘုရား၌သော်၎င်း ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌သော်၎င်း ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ထင်စွာပြုတတ်၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုစဉ်းလဲခြင်းအစရှိသည်တို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည်၎င်း ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်၎င်း နှိပ်ကွပ်ဆုံးမခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏၊ ကျင့်သုံးတတ်၏၊ "စင်စစ်တပါးသော ရဟန်းတို့ ကျင့်သုံးသည်ဖြစ်စေ မကျင့်သုံးသည်ဖြစ်စေ ဤအရာ၌ ငါသည် သာလျှင် ကျင့်သုံးအံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေ၏၊ သွားသည်ရှိသော် ဖြောင့်သော လမ်းဖြင့်သာလျှင် သွား၏၊ ကိုစကားရပ်၌ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား ဖြောင့်သော လမ်းတည်း၊ ဤဖြောင့်သော လမ်းသည် အဘယ်နည်း—ကောင်းစွာ မြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' ဤသည်တို့တည်း။ "ကိုယ်၌ အရေ အကြော အရိုးမျှသာ ကြွင်းသော်လည်း ကြွင်းစေ၊ အသား အသွေး တို့သည် ခန်းခြောက်သော်လည်း ခန်းခြောက်စေ၊ ယောကျ်းတို့၏ အားစွမ်း ယောကျ်းတို့၏ ဝီရိယ ယောကျ်းတို့၏ လုံ့လဖြင့် ရောက်အပ် ရအပ်သော တရားသို့ မရောက်ပဲ မရပဲ ဝီရိယ၏ ဆုတ်ယုတ် ရပ်တုံ့ခြင်းသည် မဖြစ်အံ့" ဟု ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-အဿခဋ္ဌကံသုတ်

၁၄။ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်ရှစ်မျိုးတို့ကိုငင်း မြင်း၏ အပြစ် ရှစ်မျိုးတို့ကိုငင်း ယောကျ်းယုတ် ရှစ်မျိုးတို့ကိုငင်း ယောကျ်း၏ အပြစ်ရှစ်မျိုးတို့ကိုငင်း ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ် ရှစ်မျိုးတို့နှင့် မြင်း၏ အပြစ်ရှစ်မျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ—

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့"ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆော် မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် နောက်သို့ ဆုတ်၏၊ နောက်ဖက်သို့ ရထားကို လည်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ ပဌမ အပြစ်ဘည်း။ >

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ဤ လောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ''သွားလော့'' ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင် အပ်သည်ရှိသော် စုန်ကန်၏၊ ရထားဘီး အကွပ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ (ရထား)ဦး၌ ထားသော) လုံတံ သုံးချောင်းကို ချိုးဖဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ ဒုတိယ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ''သွားလော့'' ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် ရထားသန့်ကို ပေါင်ဖြင့် တွန်းဖယ်၍ ရထားသန့်ကိုသာလျှင်(ရှေခြေနှစ်ဘက်ဖြင့်)လှမ်းမိုး နှိပ်နှင်း၏၊ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ တတိယအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ''သွားလော့'' ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင် အပ်သည် ရှိသော် လမ်းမဟုတ်သည်ကို ယူ၏၊ ရထားကို လမ်းလွဲအောင် ပြု၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ စတုတ္ထအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သောမြင်းယုတ်သည် ''သွားလော့''ဟုဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် ရှေ့ကိုယ်ကို ခွန်မြောက်၏၊ရှေ့ခြေတို့ကို မြှောက်ချ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ ပဉ္စမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ''သွားလော့'' ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် ရထားထိန်း၏ စကားကို နားမထောင်ပဲ နှင်တံကို ဂရုမစိုက်ပဲ ဇက်ကြိုးသံကွင်းကို သွားတို့ဖြင့် ကိုက်ဖြတ် ဖျက်ဆီး၏၊ အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲသွား၏၊ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်းရှိ၏။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ ဆဋ္ဌ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ''သွားလော့'' ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင် အပ်သည်ရှိသော် ရှေသို့လည်း မတက် နောက်သို့လည်း မဆုတ်၊ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် တိုင်ငုတ်ကဲ့သို့ ရပ်တည်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်းရှိ၏။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ သတ္တမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ''သွားလော့'' ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် ရှေခြေတို့ကိုလည်း ကွေး၍ နောက်ခြေတို့ကိုလည်းကွေး၍ ထိုအရပ်၌ ပင်လျှင် ခြေလေးဘက်တို့ကို ဖို၍ ဝပ်နေ၏၊ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ အဋ္ဌမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မြင်းယုတ် ရှစ်မျိုးတို့နှင့် မြင်း၏အပြစ် ရှစ်မျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားယုတ် ရှစ်မျိုးတို့နှင့် ယောကျ်း၏ အပြစ် ရှစ်မျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာ

ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာသည်ရှိသော် "မအောက်မေ့မိ" ဟူ၍ သတိမရခြင်းဖြင့် ဖြေဆို၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် နောက်သို့ ဆုတ်၍ နောက်သို့ ရထားကို လည်စေသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ အချို့ သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်း၏ ပဌမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထို ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာသည်ရှိသော် "သင်သည် ဤမည်သော အာပတ် သို့ ရောက်၏၊ သင် ရွေးဦးစွာ ကုစားဦးလော့" ဟု စောဒနာသူကိုပင် အပြစ်တဖန်တင်၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် ရထား သန့်ကို ပေါင်ဖြင့် တွန်းဖယ်၍ ရထားသန့်ကိုသာလျှင် (ရွေခြေနှစ်ဖက်ဖြင့်) လှမ်းမိုး နှိပ်နင်း သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ အချို့သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်း၏ တတိယ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာသည်ရှိသော် "သင်သည် ဤမည်သော အာပတ်သို့ ရောက်၏၊ သင် ရွေးဦးစွာ ကုစားဦးလော့" ဟု စောဒနာသူကိုပင် အပြစ်တဖန်တင်၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် ရထား သန့်ကို ပေါင်ဖြင့် တွန်းဖယ်၍ ရထားသန့်ကိုသာလျှင် (ရွေခြေနှစ်ဖက်ဖြင့်) လှမ်းမိုး နှိပ်နင်း သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ အချို့သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်း၏ တတိယ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာသည် ရှိသော် တပါးသော အကြောင်းဖြင့် တပါးသော အကြောင်းကို ဖုံးလွှမ်း၏၊ စကားကို အပြင်သို့ ရောက်စေ၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းကို ထင်စွာပြု၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်သည်ရှိသော် လမ်းခရီး မဟုတ်သည်ကို ယူ၏၊ ရထားကို လမ်းလွဲ အောင် ပြုသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ အချို့သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်း၏ စတုတ္ထအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထို ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာ အပ်သည် ရှိသော် သံဃာအလယ်၌ လက်မောင်း နှစ်ဖက် မြှောက်ခြင်းကို ပြု၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် ရွေကိုယ်ကို ခုန်မြောက်လျက် ရွေခြေတို့ကို မြောက်ချီသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤ လော

က၌ အချို့သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်ား၏ ပဥမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာ ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာသည် ရှိသော် သံဃာ့စကားကို နားမထောင်ပဲ စောဒကကို ဂရုမစိုက်ပဲ အာပတ်ရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင် အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲသွား၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့"ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် ရထားထိန်း၏ စကားကို နားမထောင်ပဲ နှင်တံကို ဂရုမစိုက်ပဲ ဇက်ကြိုးသံကွင်းကို သွားတို့ဖြင့် ကိုက်ဖြတ်ဖျက်ဆီး၍ အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲသွားသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်ား၏ ဆဋ္ဌ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာသည် ရှိသော် "ငါသည် အာပတ်သို့ မရောက်၊ ငါသည် အာပတ်မသင့်"ဟု နှလုံးထား၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် သံဃာကို ညှင်းဆဲ၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့"ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် ရှေ့သို့လည်း မတက် နောက်သို့လည်း မဆုတ်၊ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် တိုင်ငုတ်သဖွယ် ရပ်တည်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့်တူ၏ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်ား၏ သတ္တမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာသည် ရှိသော် "အသျှင်တို့ အသျှင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့်လျှင် အကျွန်ုပ်၌ အလွန်ပြင်းပြစွာ ကြောင့်ကြစိုက်တော်မူကြသနည်း၊ ယခုပင် အကျွန်ုပ်သည် သိက္ခာချ၍ လူထွက်အံ့"ဟု ဆို၏၊ ထိုရဟန်းသည် သိက္ခာချ၍ လူထွက်ပြီးလျှင် "အသျှင်တို့ အသျှင်တို့သည် ယခုအခါ၌မူ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်ကြပါလော့"ဟု ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့"ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် ရှေ့ခြေတို့ကိုလည်း ကွေး၍ နောက်ခြေတို့ကိုလည်း ကွေး၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ခြေလေးဘက်တို့ကို ဖိ၍ ဝပ်နေသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ရဟန်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်ား၏ အဋ္ဌမ အပြစ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ယောကျ်ားယုတ် ရှစ်မျိုးတို့နှင့် ယောကျ်ား၏အပြစ် ရှစ်မျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-မလသုတ်

၁၅။ ရဟန်းတို့ အညစ်အကြေးတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ မသရဇျာယ်ခြင်းသည် အတတ်ပညာ၏ အညစ်အကြေး မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထကြွ လုံ့လ မရှိခြင်းသည် အိမ်၏ အညစ်အကြေး မည်၏၊ ရဟန်းတို့

ပျင်းရိခြင်းသည် ကိုယ်အဆင်း၏ အညစ်အကြေး မည်၏။ ရဟန်းတို့ မေ့လျော့ခြင်းသည် (ဥစ္စာကို) စောင့်ရှောက်သူ၏ အညစ်အကြေး မည်၏။ ရဟန်းတို့ မကောင်းသော အကျင့်သည် မိန်းမ၏ အညစ်အကြေး မည်၏။ ရဟန်းတို့ ဥန်တိုမှုသည် ပေးလှူသော သူ၏ အညစ်အကြေး မည်၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည် ဤလောကဋ္ဌင်း တမလွန်လောကဋ္ဌင်း အညစ်အကြေး မည်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာသည် ထို ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အညစ်အကြေးတို့ထက် ထူးသော အညစ်အကြေး မည်၏။ လွန်ကဲသော အညစ်အကြေး မည်၏။ ရဟန်းတို့အညစ်အကြေးတို့သည် ဤရွှစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အတတ်ပညာတို့သည် မသရဇ္ဈာယ်ခြင်းလျှင် အညစ်အကြေး ရှိကုန်၏၊ အိမ်တို့သည် ထက်ကြလုံ့လ မရှိခြင်းလျှင် အညစ်အကြေး ရှိကုန်၏၊ ကိုယ်အဆင်း၏ အညစ်အကြေးကား ပျင်းရိခြင်းတည်း၊ (ဥစ္စာကို) စောင့်ရှောက်သော သူ၏ အညစ်အကြေးကား မေ့လျော့မှုတည်း၊

မိန်းမ၏ အညစ်အကြေးကား မကောင်းသော အကျင့်တည်း၊ ဝန်တိုမှုသည် ပေးလှူသော သူ၏ အညစ်အကြေးတည်း၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဤလောကဋ္ဌင်း တမလွန်လောကဋ္ဌင်း အညစ်အကြေးတို့တည်း၊ အဝိဇ္ဇာသည် ထိုအညစ်အကြေးတို့ထက် ထူးသော အညစ်အကြေးတည်း၊ လွန်ကဲသော အညစ်အကြေးတည်း။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဒုတိယသုတ်

၁၆။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် တမန်ပြုလုပ်၍ သွားရန် ထိုက်တန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နားလည်း ထောင်ဟတ်၏၊ ပြန်၍လည်း ပြောတတ်၏၊ သင်ယူလည်း သင်ယူတတ်၏၊ မှတ်လည်း မှတ်တတ်၏၊ သိလည်း သိတတ်၏၊ သိစေလည်း သိစေတတ်၏၊ အကျိုးစီးပွါး ရှိ မရှိ၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ငြင်းခုံခြင်းကိုလည်း မပြုတင်။ ရဟန်းတို့ ဤ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် တမန်ပြုလုပ်၍ သွားရန် ထိုက်တန်၏။

ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာရိပုတြာသည် တမန်ပြုလုပ်၍ သွားရန် ထိုက်တန်၏။ အဘယ် ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သာရိပုတြာသည် နားလည်း ထောင်တတ်၏၊ ပြန်၍လည်း ပြောတတ်၏၊ သင်ယူလည်း သင်ယူတတ်၏၊ မှတ်လည်း မှတ်တတ်၏၊ သိလည်း သိတတ်၏၊ သိစေလည်း သိစေတတ်၏၊ အကျိုးစီးပွါး ရှိ မရှိ၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ငြင်းခုံခြင်းကိုလည်း မပြုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာရိပုတြာသည် တမန်ပြုလုပ်၍ သွားရန် ထိုက်တန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်ရဟန်းသည် ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောဆိုတတ်သော ပရိသတ်သို့ ရောက်သော်လည်း မတုန်မလှုပ်၊ စကားကိုလည်း မယုတ်စေ၊ သတင်းစကားကိုလည်း မဖုံးကွယ်။

ယုံမှားခြင်း ကင်းသော စကားကိုလည်း ပြောဆိုတတ်၏၊ မေးမြန်းသော်လည်း အမျက်မထွက်တတ်၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ရဟန်းသည် စင်စစ်အားဖြင့် တမန် ပြုလုပ်၍ သွားရန် ထိုက်တန်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ပဌမ ပဒ္ဓနသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ အခြင်းအရာ ရှစ်မျိုးတို့ဖြင့် မိန်းမသည် ယောကျ်ားကို နှောင်ဖွဲ့၏။ အဘယ် ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် ဦးကြွေးခြင်းဖြင့် ယောကျ်ားကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် ပြုံးရယ်ခြင်းဖြင့် ယောကျ်ားကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် စကားပြောခြင်းဖြင့် ယောကျ်ားကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် အသွင်အပြင် အမူအရာဖြင့် ယောကျ်ားကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် တေဝမ္ဘ ချိုးယူအပ်သော ပန်း သစ်သီး စသည်ဖြင့် ယောကျ်ားကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် အနံ့ဖြင့် ယောကျ်ားကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် အရသာဖြင့် ယောကျ်ားကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် အတွေ့ဖြင့် ယောကျ်ားကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအခြင်းအရာရှစ်မျိုးတို့ဖြင့် မိန်းမသည် ယောကျ်ားကို နှောင်ဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဖဿတည်းဟူသော အတွေ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်ကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြဲမြံ ခိုင်ခံ့စွာ နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-ဒုတိယ ပဒ္ဓနသုတ်

၁၈။ ရဟန်းတို့ အခြင်းအရာရှစ်မျိုးတို့ဖြင့် ယောကျ်ားသည် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ အဘယ် ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် ဦးကြွေးခြင်းဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် ပြုံးရယ်ခြင်းဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် စကားပြောခြင်းဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် အသွင်အပြင် အမူအရာဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် တေဝမ္ဘ ချိုးယူအပ်သော ပန်း သစ်သီး စသည်ဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် အနံ့ဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် အရသာဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် အတွေ့ဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအခြင်းအရာ ရှစ်မျိုးတို့ဖြင့် ယောကျ်ားသည် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဖဿဘည်းဟူသော အတွေ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်ကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြဲမြံ ခိုင်ခံ့စွာ နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ပဟာရာဒသုတ်

၁၉။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေရဉ္ဇာပြည် နဋ္ဌေရုမည်သော ဟမာပင်ရင်းဝယ် (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပဟာရာဒအသုရိန်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်၏။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေသော ပဟာရာဒအသုရိန်အား မြတ်စွာဘုရားသည် ပဟာရာဒ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌မွေ့လျော်ကြကုန်၏လောဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏ဟု (လျှောက်၏)။

ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့သည် အဘယ်တို့နည်း၊ယင်းသဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့ပါတည်း။ ယင်း အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—

အသျှင်ဘုရား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ကမ်းစပ်၌ စောက်နက်သည်မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နှိမ့်၏၊ အစဉ်အတိုင်း ကိုင်း၏၊ အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်း၏၊ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ ကမ်းစပ်၌ စောက်နက်သည်မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နှိမ့်ခြင်း အစဉ်အတိုင်း ကိုင်းခြင်း အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်းခြင်းသည် ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော ပဌမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တည်တံ့သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ကမ်းကို မလွန်၊အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ တည်တံ့သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ကမ်းကို မလွန်ခြင်းသည်လည်း ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဒုတိယ သဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် အသေကောင်ပုပ်နှင့် မဆက်ဆံ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အသေကောင်ပုပ်ရှိလျှင် ကမ်းသို့ လျင်စွာ ကပ်စေ၏၊ ကုန်းသို့ တင်စေ၏၊ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အသေကောင်ပုပ်နှင့် မဆက်ဆံခြင်း မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အသေကောင်ပုပ်ရှိလျှင် ကမ်းသို့ လျင်စွာ ကပ်စေခြင်း ကုန်းသို့ တင်စေခြင်းသည်လည်း ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော တတိယ သဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏၊

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား ဂင်္ဂါမြစ် ယမုနာမြစ် အစိရဝတီမြစ် သရဘူမြစ် မဟီမြစ်သော မြစ်ကြီးအားလုံးတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော

အမည်အနွယ်တို့ကို စွန့်၍ "မဟာသမုဒ္ဒရာ" ဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ ဂင်္ဂါမြစ် ယမုနာမြစ် အစိရဝတီမြစ် သရဘူမြစ် မဟီမြစ်ဟူသော မြစ်ကြီး အားလုံးတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော အမည်အနွယ်တို့ကို စွန့်၍ "မဟာသမုဒ္ဒရာ" ဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြရခြင်းသည်လည်း ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော စတုတ္ထသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား လောက၌ အလုံးစုံသော မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်တို့သည်လည်း မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ဝင်ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော ကောင်းကင်မှ မိုးရေ အယဉ်တို့သည်လည်း ကျကုန်၏၊ ထိုရေကြောင့် မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ လျှော့ခြင်း ပြည့်ခြင်းသည် မထင်ရှား၊ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ လောက၌ အလုံးစုံသော မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်တို့သည်လည်း သမုဒ္ဒရာသို့ ဝင်ခြင်း အလုံးစုံသော ကောင်းကင်မှ မိုးရေအယဉ်တို့သည်လည်း ကျခြင်း ထိုရေကြောင့် သမုဒ္ဒရာ၏ လျှော့ခြင်း ပြည့်ခြင်း မထင်ရှားခြင်းသည်လည်း ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်၊ ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော ပဉ္စမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ငန်သော အရသာတမျိုးတည်းသာ ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ ငန်သော အရသာတမျိုးတည်းသာ ရှိခြင်းသည်လည်း ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော ဆဋ္ဌသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ပုလဲ မြ ကြောင်မျက်ရွဲ ခရုသင်း ကျောက်သလင်း သန္ဘာ ငွေ ရွှေ ပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက် ဟူသော များသော ရတနာ မရေမတွက်နိုင်သော ရတနာရှိ၏၊ ယင်းသို့မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ ပုလဲ မြ ကြောင်မျက်ရွဲ ခရုသင်း ကျောက်သလင်း သန္ဘာ ငွေ ရွှေ ပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက် ဟူသော များသော ရတနာ မရေမတွက်နိုင်သော ရတနာရှိခြင်းသည်လည်း ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော သတ္တမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တိမိမည်သောငါး တိမိင်္ဂလမည်သော ငါး တိမိရပိင်္ဂလမည်သောငါး အသုရ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ် ဟူသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ ဂင်း၊ ယူဇနာတရာ ယူဇနာနှစ်ရာ ယူဇနာသုံးရာ ယူဇနာလေးရာ ယူဇနာငါးရာ တိုင်အောင် အတ္တဘောကြီးမားသော သတ္တဝါတို့၏ဂင်း နေရာဖြစ်၏၊ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ တိမိမည်သောငါး တိမင်္ဂလမည်သောငါး တိမိရပိင်္ဂလမည်သောငါး အသုရ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ်ဟူသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ ဂင်း၊ ယူဇနာတရာ ယူဇနာနှစ်ရာ ယူဇနာသုံးရာ ယူဇနာလေးရာ ယူဇနာငါးရာ တိုင်အောင် အတ္တဘောကြီးမားသော သတ္တဝါတို့၏ဂင်း နေရာဖြစ်ခြင်းသည်လည်း ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော အဋ္ဌမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ယင်းသဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏ဟု (လျှောက်၏)။ အသျှင်ဘုရား ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ မွေ့လျော်ကြ ပါကုန်၏လောဟု (လျှောက်၏)။

ပဟာရာဒ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အဘယ်သို့သော အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ မွေ့လျော်ကြပါကုန်သနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ပဟာရာဒ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ရှစ်မျိုးသော အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်းသဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

ဤရှစ်မျိုးတို့ကား အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ—ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ကမ်းစပ်၌ စောက်နက်သည် မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်သည် အစဉ်အတိုင်း ကိုင်းသည် အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်းသည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ သိက္ခာစဉ်ရှိ၏၊ လုပ်ငန်းစဉ်ရှိ၏၊ ကျင့်စဉ်ရှိ၏၊ အစဉ်သာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသည် မဟုတ်၊ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၏ သိက္ခာစဉ်ရှိခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ရှိခြင်း ကျင့်စဉ်ရှိခြင်း အစဉ်သာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ မသိရခြင်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ပဌမသဘောတည်း၊ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တည်တံ့သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ကမ်းကို မလွန်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ငါသည် တပည့်တို့အတွက် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို ငါ၏ တပည့်တို့သည် အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း မကျူးကျော်ကုန်၊ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ တပည့်တို့အတွက် ငါပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို ငါ၏ တပည့်တို့သည် အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း မကျူးကျော်ခြင်းသည်လည်း ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဒုတိယသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် အသေကောင်ပုပ်နှင့် မဆက်ဆံ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အသေကောင်ပုပ်ရှိလျှင် ကမ်းသို့ လျင်စွာ ကပ်စေသကဲ့သို့ ကုန်းသို့ တင်စေသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသော မစင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ယုံမှား တွေးတောဖွယ် အကျင့်ရှိသော အမှုကို ဖုံးကွယ်သော ရဟန်းမဟုတ်ပဲ ရဟန်းဟု ဝန်ခံသော မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်ပဲ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံသော အတွင်းပုပ်သော ကိလေသာ မိုးစွတ်သော အမှိုက်သဖွယ်ဖြစ်သော သီလမရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သံဃာသည် မဆက်ဆံ၊ စည်းဝေး၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို လျင်စွာ နှင်ထုတ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သံဃာ့အလယ်၌ ထိုင်နေသော်လည်း စင်စစ်အားဖြင့် သံဃာမှ ဝေး၏၊ သံဃာသည်

လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဝေး၏၊ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသော မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ ယုံမှား တွေးတောဖွယ် အကျင့်ရှိသော့ အမှုကို ဖုံးကွယ်သော ရဟန်းမဟုတ်ပဲ ရဟန်းဟု ဝန်ခံသော မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်ပဲ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံသော အတွင်း ပုပ်သော ကိလေသာမိုးစုတ်သော အမှိုက်သဖွယ်ဖြစ်သော သီလမရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သံဃာ၏ မဆက်ဆံခြင်း စည်းဝေး၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို လျင်စွာ နှင်ထုတ်ခြင်း ထို့ဂိုလ်သည် သံဃာ့အလယ်၌ ထိုင်နေသော်လည်း စင်စစ်အားဖြင့် သံဃာမှ ဝေးခြင်း သံဃာသည်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဝေးခြင်း သည်လည်း ဤဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော တတိယ သဘောတည်း။ ယင်းအံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလွန် မွေ့လျော်ကုန်၏။

ပဟာရာဒ ဂင်္ဂါမြစ် ယမုနာမြစ် အစိရဝတီမြစ် သရဘူမြစ် မဟီမြစ်ဟူသော မြစ်ကြီးတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော အမည်အနွယ်တို့ကို စွန့်ကြရကုန်၍ "မဟာသမုဒ္ဒရာ"ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် မင်းပုဏ္ဏား ကုန်သည် သူဆင်းရဲဟူသော ဤအမျိုးလေးပါးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ရှေးဦး ဖြစ်ကုန်သော အမည်အနွယ်တို့ကို စွန့်ကြကုန်၍ "သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့" ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ မင်းပုဏ္ဏား ကုန်သည် သူဆင်းရဲ ဟူသော ဤအမျိုးလေးပါးတို့၏ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ရှေးဦး ဖြစ်ကုန်သော အမည်အနွယ်တို့ကို စွန့်၍ "သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့" ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်လည်း ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော စတုတ္ထ သဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

ပဟာရာဒ လောက၌ အလုံးစုံသော မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်တို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ဝင်ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော ကောင်းကင်မှ မိုးရေအယဉ်တို့သည်လည်း ကျကုန်၏၊ထိုရေကြောင့် မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ လျော့ခြင်း ပြည့်ခြင်းသည် မထင်ရှားသကဲ့သို့ ဤအတူပင် မျှားစွာသော ရဟန်းတို့သည် ခန္ဓာ မကြွင်းကျန်သော အငြိမ်းဓာတ်ဖြင့် ငြိမ်းကုန်၏၊ ထိုငြိမ်းခြင်းဖြင့် အငြိမ်းဓာတ်၏ လျော့ခြင်း ပြည့်ခြင်းသည် မထင်ရှား၊ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ရဟန်းမျှားစွာတို့ ခန္ဓာမကြွင်းကျန်သော အငြိမ်း ဓာတ်ဖြင့် ငြိမ်းခြင်း၊ ထိုငြိမ်းခြင်းဖြင့် အငြိမ်းဓာတ်(နိဗ္ဗာန်)၏ လျော့မှု ပြည့်မှု မထင်ရှားခြင်း သည်လည်း ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ပဉ္စမ သဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ငန်သော အရသာ တမျိုးတည်းသာ ရှိသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'သည် လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' အရသာ တမျိုးတည်းသာ ရှိ၏၊ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၏ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' အရသာ တမျိုး တည်းသာ ရှိခြင်းသည်လည်း ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ

ဖြစ်သော ဆဌသဘောတည်း၊ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ပုလဲ မြ ကြောင်မျက်ရွဲ ခရုသင်း ကျောက်သလင်း သန္တာ ငွေ ရွှေ ပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက်ဟူသော များသော ရတနာ မရေမတွက်နိုင်သော ရတနာ ရှိသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'သည် 'သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါး ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး ဣန္ဒြေငါးပါး ဗိုလ်ငါးပါး ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်ဟူသော များသောရတနာ မရေမတွက်နိုင်သောရတနာရှိ၏၊ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၏ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး။ပ။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်တည်းဟူသော များပြားသော ဤမရေမတွက်နိုင်သော ရတနာရှိခြင်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သတ္တမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တိမိမည်သောငါး တိမိင်္ဂလမည်သောငါး တိမိရပိင်္ဂလမည်သောငါး အသုရာ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ်ဟူသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ဂင်း ယူဇနာတရာ ယူဇနာနှစ်ရာ ယူဇနာသုံးရာ ယူဇနာလေးရာ ယူဇနာငါးရာတိုင်အောင် အတ္တဘောကြီးမားသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ဂင်း နေရာဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'သည် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ် သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော ကြီးမြတ်သော သတ္တဝါတို့၏နေရာဖြစ်၏။ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၏ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၊သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ် သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော ကြီးမြတ်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာဖြစ်ခြင်းသည် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော အဌမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

ပဟာရာဒ ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အံ့ဖွယ် ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့ကား ဤ ရှစ်မျိုးတို့တည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဥပေါသထသုတ်

၂၀။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရမာတာဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဥပုသ်နေ့၌ ရဟန်း သံဃာခြံရုံလျက်ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ညဉ့်နက်သည်ဖြစ်၍ ပဌမယံ လွန်လတ်သော်

နေရာမှ ထကာ လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌ ကေသီကို စမ္ပယ်တင်၍ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက် – "အသျှင်ဘုရား ညဉ့်နက်ပါပြီ၊ ပဌမယံ လွန်ပါပြီ၊ ရဟန်းသံဃာသည် ကြာမြင့်စွာ ထိုင်နေရပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏၊ ဤသို့ လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် ညဉ့်နက်သည်ဖြစ်၍ မဇ္ဈိမယံ လွန်လတ်သော် နေရာမှထကာ လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌ ကေသီကို စမ္ပယ်တင်၍ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက်—"အသျှင်ဘုရား ညဉ့်နက်ပါပြီ၊ မဇ္ဈိမယံ လွန်ပါပြီ၊ရဟန်းသံဃာသည် ကြာမြင့်စွာ ထိုင်နေရပါ၏၊အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူ၏၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် ညဉ့်နက်သည်ဖြစ်၍ ပစ္ဆိမယံ လွန်လတ်သော် အရုဏ်တက်သည်ဖြစ်၍ ညဉ့်သည် နှစ်သက်ဖွယ် မျက်နှာရှိလတ်သော် နေရာမှထကာ လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌ ကေသီကို စမ္ပယ်တင်၍ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက်—"အသျှင်ဘုရား ညဉ့်နက်ပါပြီ၊ ပစ္ဆိမယံ လွန်ပါပြီ၊ အရုဏ်တက်ပါပြီ၊ ညဉ့်သည် နှစ်သက်ဖွယ် မျက်နှာရှိပါပြီ၊ ရဟန်းသံဃာသည် ကြာမြင့်စွာထိုင်နေရပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ ပရိသတ်သည် မစင်ကြယ်ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ" မြတ်စွာဘုရားက အဘယ်သူကို ရည်၍ အာနန္ဒာ ပရိသတ်သည် မစင်ကြယ်"ဟု မိန့်တော်မူသနည်းဟူ၍ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား အကြံဖြစ်၏၊ ထိုနောက် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ရဟန်းသံဃာအလုံးစုံ၏ စိတ်ကို မိမိ၏ စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ နှလုံးသွင်းတော်မူ၏၊ ထို့နောက် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသော မစင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ယုံမှားတွေးတောဖွယ် အကျင့်ရှိသော အမှုကို ဖုံးကွယ်သော ရဟန်းမဟုတ်ပဲ ရဟန်းဟု ဝန်ခံသော မြတ်သောအကျင့်ကို မကျင့်ပဲ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံသော အတွင်းပုပ်သော ကိလေသာ မိုးစွတ်သော အမှိုက်သဖွယ်ဖြစ်သော ရဟန်းသံဃာအလယ်၌ ထိုင်နေသော သီလမရှိသော 'ဒုဿီလ' ပုဂ္ဂိုလ်ကို မြင်၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ချဉ်းကပ်လျက် "ငါ့သျှင် ထလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကို မြင်၏၊ သင့်အား ရဟန်းတို့နှင့် အတူကကွ ပေါင်းသင်းမှု မရှိ" ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ငါ့သျှင် ထလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကို မြင်၏၊ သင့်အား ရဟန်းတို့နှင့် အတူတကွ ပေါင်းသင်းမှုမရှိ" ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို " ငါ့ သျှင် ထလော့၊မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကို မြင်၏၊သင့်အား ရဟန်းတို့နှင့် အတူတကွ ပေါင်းသင်းမှု မရှိ"ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို လက်မောင်း၌ ကိုင်လျက် တံခါးမုခ်ပြအပြင်သို့ ထုတ်စေပြီးလျှင် မင်းတုပ်ငယ် မင်းတုပ်ကြီးကို လျှို၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ထုတ်စေအပ်ပါပြီ၊ ပရိသတ်သည် စင်ကြယ်ပါပြီ၊အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။

မောဂ္ဂလာန် အံ့ဖွယ်ဖြစ်၏၊ မောဂ္ဂလာန် မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်၏၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးဖြစ်သော် ယောကျ်ားသည် လက်မောင်းကို ကိုင်သည့်ဘိုင်အောင်သော်လည်း ဆိုင်းငှဘိ၏ ပုံ မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို—ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ သင်တို့သည်ပင်လျှင် ဥပုသ် ပြုကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက်ပြကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် ယနေ့မှအစ ဥပုသ်မပြု တော့အံ့၊ ပါတိမောက် မပြတော့အံ့၊ မစင်ကြယ်သော ပရိသတ်၌ မြတ်စွာဘုရား၏ ပါတိမောက် ပြရာသော အကြောင်းအရာသည် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့သည် ဤ ရှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ယင်းအံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကုန်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—

ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ကမ်းစပ်၌ စောက်နက်သည် မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်၏၊ အစဉ်အတိုင်း ကိုင်း၏၊ အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်း၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ ကမ်းစပ်၌ စောက်နက်သည် မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်ခြင်း အစဉ်အတိုင်း ကိုင်းခြင်း အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်းခြင်းသည် ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော ပဌမ သဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တိမိမည်သောငး၊ တိမိင်္ဂလမည်သောငါး တိမိရပိင်္ဂလမည်သောငါး အသုရ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ် ဟူသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ငင်း ယူဇနာတရာ။ပ။ ယူဇနာ ငါးရာတိုင်အောင် အတ္တဘော ကြီးမားသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ငင်း နေရာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တိမိမည်သောငါး တိမိင်္ဂလမည်သောငါး တိမိရပိင်္ဂလမည်သောငါး အသုရ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ် ဟူသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ငင်း ယူဇနာတရာ။ပ။ ယူဇနာ ငါးရာတိုင်အောင် အတ္တဘောကြီးမားသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ငင်း ဤသတ္တဝါကြီးတို့၏ နေရာ ဖြစ်ခြင်းသည် ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော အဋ္ဌမသဘောတည်း။ ယင်း သဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့ လျော်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့သည် ဤ ရှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ယင်းသဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ် ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယင်းသဘောရှစ်မျိုးတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—

ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ကမ်းစပ်၌ စောက်နက်သည် မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်သည် အစဉ်အတိုင်း ကိုင်းသည် အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်းသည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤ (ဓမ္မဝိနယ) သာသနာတော်၌ သိက္ခာစဉ်ရှိ၏၊ လုပ်ငန်းစဉ် ရှိ၏၊ ကျင့်စဉ်ရှိ၏၊ အစဉ်သာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်မဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၏ သိက္ခာစဉ်ရှိခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ရှိခြင်း ကျင့်စဉ်ရှိခြင်း အစဉ်သာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းသည်

ဤ ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ပဌမ သဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤ ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ အလွန်မွေ့ လျော်ကြကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တိမိမည်သောငါး တိမိင်္ဂလမည်သောငါး တိမိရပိင်္ဂလမည်သောငါး အသုရာနဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့၏ဌင်း၊ ယူဇနာတရာ ယူဇနာဒ္ဝစ်ရာ ယူဇနာသုံးရာ ယူဇနာလေးရာ ယူဇနာငါးရာတိုင်အောင် အတ္တဘောကြီးမားသော သတ္တဝါတို့၏ဌင်း နေရာဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’သည် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ကြီးမြတ်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ ဤ ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၏ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်။ပ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ကြီးမြတ်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာ ဖြစ်ခြင်းသည် ဤ ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော အဋ္ဌမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန်မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤ ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ အလွန်မွေ့ လျော်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့ကား ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

၃-ဂဟပတိဝဂ် ၁-ပဌမ ဥဂ္ဂသုတ်

၂၁။ **အခါတပါး၌** မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့ ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု မှတ်ကုန်လော့” ဟူ၍ ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ၌ ရဟန်းတပါးသည် နံနက်အခါနှင့်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် ထိုရဟန်းကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်အား “သူကြွယ် သင်သည် ‘အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏’ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏၊ သူကြွယ် သင့်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည့် သဘောရှစ်မျိုးတို့ကား အဘယ်တို့နည်း”ဟု မေး၏။

အသျှင်ဘုရား "အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော အဘယ် သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏"ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည်ကိုမူ အကျွန်ုပ် မသိပါ၊ အသျှင်ဘုရား (စင်စစ်သော်ကား) အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော အကြင်သဘောရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ထိုသဘောရှစ်မျိုးတို့ကို နာတော်မူလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းတော်မူလော့၊ လျှောက်ပါအံ့ဟု ဆို၏။

"ကောင်းပြီ သူကြွယ်"ဟူ၍ ထိုရဟန်းသည် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်အား ဝန်ခံ၏၊ ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် ဤစကားကို လျှောက်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အကြင်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားကို ရှေးဦးစွာ အဝေးမှလျှင် မြင်ရ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက်သာလျှင် အကျွန်ုပ်၏စိတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤ ပဌမသဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်အား မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ်အတိုင်းသော တရားစကားကို ဟော တော်မူ၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ ဒါနနှင့် စပ်သော စကားကိုဋ္ဌင်း သီလနှင့် စပ်သော စကားကိုဋ္ဌင်း နတ်ပြည်နှင့်စပ်သော စကားကိုဋ္ဌင်း ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်ကိုဋ္ဌင်း ယုတ်ညံ့ခြင်းကိုဋ္ဌင်း ညစ်ညူးခြင်းကိုဋ္ဌင်း (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကိုဋ္ဌင်း ပြတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်ကို သင့်လျော်သောစိတ် နူးညံ့သော စိတ် အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ'မှ ကင်းဒသောစိတ် တက်ကြွဒသောစိတ် ယုံကြည်သောစိတ်ရှိသည်ကို သိတော်မူသော အခါ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကိုယ်ဘိုင် ထုတ်ဖော် သိမြင်ပြီးသော 'သာမုက္ကံသိက' တရားဒေသနာ တော်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခသစ္စာ' ကိုဋ္ဌင်း ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း 'သမုဒယသစ္စာ' ကိုဋ္ဌင်း ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိရောဓသစ္စာ'ကိုဋ္ဌင်း ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းစဉ် 'မဂ္ဂသစ္စာ'ကိုဋ္ဌင်း ပြတော်မူပါ၏၊ မည်းညစ်ခြင်းကင်းသော ဖြူစင်သော အဝတ်သည် ဆိုးရည်ကို ကောင်းစွာ ခံယူသကဲ့သို့ တပည့်တော်အား ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် "ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏"ဟု ကိလေသာမှုန် အညစ်အကြေး ကင်းသော တရားမျက်စိ 'သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်'သည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်သည် တရားကို မြင်ပြီးသည် တရားသို့ ရောက်ပြီးသည် တရားကို သိပြီးသည်ဖြစ်၍ တရားသို့သက်ဝင်ပြီးသည် ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီးသည် သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပြီးသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာ၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည် ဘုရားမှတပါး ကိုးစားထိုက်သူမရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရားကိုဋ္ဌင်း တရားတော်ကိုဋ္ဌင်း သံဃာတော်ကိုဋ္ဌင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါပြီ၊ ဗြဟ္မစရိယသိက္ခာပုဒ်လျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်ပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤ ဒုတိယ သဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ကုမာရီရွယ် (နုနယ်ပျိုမျစ်ကုန်သော) မယားလေးယောက်တို့သည် ရှိပါကုန်၏၊အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုမယားတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုမယားတို့ကို "နှမတို့ ငါသည်ကား ဗြဟ္မစရိယသိက္ခာပုဒ်လျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏၊ အလိုရှိသော နှမသည် ဤအိမ်၌ပင်လျှင် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုလည်း သုံးဆောင် ခံစားလော့၊ကောင်းမှု ကုသိုလ်တို့ကိုလည်း ပြုလော့၊မိမိတို့၏ အဆွေအမျိုးတို့ အိမ်သို့သော်လည်း သွားလော့၊ ယောကျ်ားတပါးကို အလိုရှိသည်ဖြစ်မူ

အဘယ်ယောကျ်ားအား သင်တို့ကို ပေးရအုံနည်း”ဟု ဤစကားကို ဆို၏၊ အသျင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် မယားကြီးသည် အကျွန်ုပ်ကို “အရှင် ဤမည်သော ယောကျ်ားအား အကျွန်ုပ်ကို ပေးပါလော့”ဟု ဆို၏၊အသျင်ဘုရား ထိုဒုဓါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုယောကျ်ား ကို ခေါ်စေပြီး၍ လက်ဝဲလက်ဖြင့် မယားကို ကိုင်၍ လကျ်ာလက်ဖြင့် ရေကရားကို ကိုင်ပြီးလျင် ထိုယောကျ်ားအား စွန့်ပါ၏၊အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကုမာရီရွယ် (နုနယ်ပျိုမျစ်သော) မယားကို စွန့်သည်ရှိသော် စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းကို မသိပါ။ အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤတတိယ သဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အိမ်၌ ရှိကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုလည်း ကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော သိလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မခွဲခြားအပ်ကုန်။ အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤစတုတ္ထ သဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းသို့ ဆည်းကပ်ခဲ့မူ ရှိသေစွာသာလျှင် ဆည်းကပ်ပါ၏၊ မရှိမသေ မဆည်းကပ်ပါ။ အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤပဉ္စမ သဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျင်ဘုရား ထိုအသျင်သည် အကျွန်ုပ်အား တရားဟောခဲ့မူ ရှိသေစွာသာလျှင် တရားနာ၏၊ မရှိမသေ မနာပါ၊ အကျွန်ုပ်အား ထိုအသျင်သည် တရားမဟောခဲ့မူ အကျွန်ုပ်သည် ထိုအသျင်အား တရားဟောပါ၏။ အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤဆဋ္ဌ သဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို နတ်တို့ ချဉ်းကပ်၍ “သူကြွယ် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ၏”ဟု ပြောကြားကုန်၏၊ အသျင်ဘုရား ဤသို့ ပြောကြားသည်ရှိသော် “သင် နတ်တို့က ဤသို့ ပြောကုန်သည် ဖြစ်စေ မပြောကုန်သည် ဖြစ်စေ စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ၏”ဟု ထိုနတ်တို့ကို အကျွန်ုပ် ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏၊ ဤသို့ ဆိုခြင်းသည် အံ့ဖွယ်မဟုတ်ပါ၊အသျင်ဘုရား“ငါထံသို့ နတ်တို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း နတ်တို့နှင့် အတူတကွ စကားပြောဆို၏”ဟု နတ်တို့ ချဉ်းကပ်လာခြင်း နတ်တို့နှင့် အတူတကွ စကားပြောရခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် စိတ်၏တက်ကြွမှုကို မသိစဖူးပါ။ အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤသတ္တမ သဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုးတို့တွင် မိမိ၌ မပယ်အပ်သေးသော တစုံတခုသော သံယောဇဉ်ကို မျှမတွေ့မြင်ပါ။ အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤအဋ္ဌမ သဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့ ရှိပါကုန်၏၊ “အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်ကုန်သော အဘယ် သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏”ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည်ကိုမူကား အကျွန်ုပ် မသိပါဟု(လျှောက်၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်၏ အိမ်မှ ဆွမ်းကို ခံယူပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ ဖဿဝ်း၏၊ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ပြီး

သော် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်သော အရပ်၌ ထိုင်နေလျက် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်နှင့်အတူတကွ ပြောဆိုခဲ့သမျှ စကားအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။

ရဟန်း ကျောင်း၏ ကောင်း၏၊ကောင်းစွာ ပြောကြားလိုသူသည် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ် ပြောကြားသည့်အတိုင်း ပြောကြားရာ၏၊ ရဟန်း ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမဲ့ဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့်ပင်လျှင် ပြည့်စုံ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်း ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမဲ့ဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု မှတ်လေလော့ဟု(မ်န်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဒုတိယ ဥဂ္ဂသုတ်

၂၂။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် ဝဇ္ဇီတိုင်း ဟတ္ထိရွာဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမဲ့ဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု မှတ်ကုန်လော့" ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် နံနက်အခါဖြန်ဌ် သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် ခင်းထားသော နေရာဌ် ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ ဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် ထိုရဟန်းကို ရိုခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာဌ် ထိုင်နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် တခုသော နေရာဌ် ထိုင်နေသော ဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်အား—"သူကြွယ် သင်သည် 'အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမဲ့ဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏'ဟူ၍ . မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူ၏၊ သူကြွယ် သင့်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမဲ့ဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည့် သဘောရှစ်မျိုးတို့ကား အဘယ်တို့နည်း" ဟု မေး၏။

အသျှင်ဘုရား "အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမဲ့ဖြစ်သော အဘယ် သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည်ကိုမူ" အကျွန်ုပ် မသိပါ။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမဲ့ဖြစ်သော အကြင် သဘောရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမဲ့ဖြစ်သော ထိုသဘောရှစ်မျိုးတို့ကို နာတော်မူလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းတော်မူလော့၊ လျှောက်ပါအံ့ ဟု (ဆို၏)။

"ကောင်းပြီ သူကြွယ်" ဟူ၍ ထိုရဟန်းသည် ဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်အား ဝန်ခံ၏၊ ဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် ဤစကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကံ့ကော်တောဌ် လှည့်လည် ပျော်ပါးနေစဉ် မြတ်စွာဘုရားကို ရှေးဦးစွာ အဝေးမှ မြင်ရ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက်သာလျှင် အကျွန်ုပ်စိတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုပါ၏၊ သေအရက် မူးယစ်ခြင်းသည်လည်း ပြေပျောက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမဲ့ဖြစ်သော ဤပဌမသဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်အား မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ်အတိုင်းသော တရားစကားကို ဟောတော်မူ၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ ဒါနနှင့်စပ်သော စကားကိုဎင်း သီလနှင့် စပ်သောစကားကိုဎင်း နတ်ပြည်နှင့်စပ်သော စကားကိုဎင်း ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်ကိုဎင်း ယုတ်ညံ့ခြင်းကိုဎင်း ညစ်ညူးခြင်းကိုဎင်း (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကိုဎင်း ပြတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်ကို သင့်လျော်သောစိတ် နူးညံ့သောစိတ် အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ'မှ ကင်းသော စိတ် တက်ကြွသောစိတ် ယုံကြည်သောစိတ် ရှိသည်ကို သိတော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော်သိမြင်ပြီးသော 'သာမုက္ကံသိက' တရားဒေသနာတော်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခသစ္စာ' ကိုဎင်း ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း 'သမုဒယသစ္စာ'ကိုဎင်း ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိရောဓသစ္စာ' ကိုဎင်း ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းစဉ် 'မဂ္ဂသစ္စာ'ကိုဎင်း ပြသတော်မူပါ၏၊ မည်းညစ်ခြင်းကင်းသော ဖြူစင်သော အဝတ်သည် ဆိုးရည်ကို ကောင်းစွာ ခံယူသကဲ့သို့ တပည့်တော်အား ထိုနေရာ၌ ပင်လျှင် "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ကိုလေသာမှုန် အညစ်အကြေးကင်းသော တရားမျက်စိ 'သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်' သည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုဘပည့်တော်သည် တရားကို မြင်ပြီးသည် တရားသို့ ရောက်ပြီးသည် တရားကို သိပြီးသည်ဖြစ်၍ တရားသို့ သက်ဝင်ပြီးသည် ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီးသည် သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပြီးသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာ၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည် ဘုရားမှတပါး ကိုးစားထိုက်သူ မရှိသည်ဖြစ်၍ သိမြင်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရားကိုဎင်း တရားတော်ကိုဎင်း သံဃာတော်ကိုဎင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါပြီ၊ ဗြဟ္မဏိယသိက္ခာပုဒ်လျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်ပ၊ပြီ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤဒုတိယ သဘောသည် ရှိပါ၏။။

အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ကုမာရီရွယ်(နုနယ်ပျိုမျစ်ကုန်သော)မယား လေးယောက်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုမယားတို့ထံသို့ မျှဉ်းကပ်၍ ထိုမယားတို့ကို "နှမတို့ ငါသည်ကား ဗြဟ္မစရိယသိက္ခာပုဒ်လျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏၊ အလိုရှိသော နှမသည် ဤအိမ်၌ပင် စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကိုလည်း သုံးဆောင်ခံစားလော့၊ ကောင်းမှုကုသိုလ်တို့ကိုလည်း ပြုလော့၊ မိမိတို့၏ အဆွေအမျိုးတို့ အိမ်သို့ သော်လည်း သွားလော့၊ ယောကျ်ားတပါးကို အလိုရှိသည်ဖြစ်မူ အာဃာတယောကျ်ားအား သင်တို့ကို ပေးရအံ့နည်း" ဟု ဆို၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် မယားကြီးသည် အကျွန်ုပ်ကို "အရှင် ဤမည်သော ယောကျ်ားအား အကျွန်ုပ်ကို ပေးပါလော့" ဟု ဆို၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုယောကျ်ားကို ခေါ်စေပြီး၍ လက်ဝဲလက်ဖြင့် မယားကို ကိုင်၍ လက်ျာလက်ဖြင့် ရေကရားကို ကိုင်ပြီးလျှင် ထိုယောကျ်ားအား စွန့်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကုမာရီရွယ် (နုနယ်ပျိုမျစ်သော) မယားကို စွန့်သည်ရှိသော် စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းကို မသိပါ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤတတိယ သဘောသည် ရှိပါ၏။။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အိမ်၌ ရှိကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာကို့ကိုလည်း... ကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော ...သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မခွဲခြားအပ်ကုန်။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤစတုတ္ထ သဘောသည် ရှိပါ၏။။

ဒအသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းသို့ ဆည်းကပ်သည်ရှိသော် ရှိသေစွာလျှင် ဆည်းကပ်ပါ၏၊ မရှိမသေ မဆည်းကပ်ပါ၊ အကျွန်ုပ်အား ထိုအသျှင်သည် အကယ်၍ တရားဟောခဲ့မူ၊ ရှိသေစွာသာလျှင် တရားနာ၏၊ မရှိမသေ မနာပါ၊အကျွန်ုပ်အား ထိုအသျှင်သည် အကယ်၍ တရားမဟောခဲ့မူ အကျွန်ုပ်သည် ထိုအသျှင်အား တရားဟောပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤပဥ္စမသဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျှင်ဘုရား သံဃာကို ပင့်ဖိတ်အပ်သည်ရှိသော် နတ်တို့သည် ချဉ်းကပ်၍ "သူကြွယ် ဤမည်သော ရဟန်းသည် (ရူပကာယ နာမကာယ) နှစ်ပါးစုံမှ လွတ်မြောက်သော 'ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သော 'ပညာဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် နာမကာယဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းရှိသော 'ကာယသက္ခီ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် အထက်မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်သော 'ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် သဒ္ဓါဖြင့် လွတ်မြောက်သော 'သဒ္ဓါဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်ဘည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် (ပညာ) တရားဖြင့် အထက်မဂ်သို့ အစဉ်လျှောက်သော 'ဓမ္မာနုသာရီ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် သဒ္ဓါဖြင့် အထက်မဂ်သို့ အစဉ်လျှောက်သော 'သဒ္ဓါနုသာရီ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် သီလမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏" ဟု ပြောကြားကြကုန်၏၊ ထိုသို့ ပြောခြင်းသည် အံ့ဖွယ်မဟုတ်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် သံဃာတော်ကို လုပ်ကျွေးသည် ရှိသော် "ဤမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားမူ အနည်းငယ် ပေးလှူအုံ့၊ ဤမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားမူ များစွာ ပေးလှူအုံ့" ဟု ဤသို့ စိတ်ဖြစ်သည်ကို မသိစဘူးပါ၊ အရှင်ဘုရား စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်သည် မျှတသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင် ပေးလှူ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤဆဋ္ဌ သဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို နတ်တို့သည် ချဉ်းကပ်၍ "သူကြွယ် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ၏" ဟု ပြောကြားကြကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပြောကြားသည် ရှိသော် သင်နတ်တို့က ဤသို့ ပြောကုန်သည်ဖြစ်စေ မပြောကုန်သည်ဖြစ်စေ စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ၏"ဟု ထိုနတ်တို့ကို အကျွန်ုပ် ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏။ ဤသို့ ဆိုခြင်းသည် အံ့ဖွယ် မဟုတ်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား "ငါ့ထံသို့ နတ်တို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း နတ်တို့နှင့် အတူတကွ စကားပြောဆို၏"ဟု နတ်တို့ချဉ်းကပ်လာခြင်း နတ်တို့နှင့် တကွ စကားပြောရခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် စိတ်၏ တက်ကြွမှုကို မသိစဘူးပါ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤဆဋ္ဌသဘောသည် ရှိပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေးဦးစွာ အဂၤယ်၍ သေရပါမူ၊ အကျွန်ုပ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် "အကြင်သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဟတ္ထိရှာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် တဖန် ဤလောကသို့ ရောက်လာရာ၏၊ ထိုသံယောဇဉ်သည် မရှိတော့ပြီ"ဟု မိန့်ကြားတော်မူရာသော အကြောင်းသည် အံ့ဖွယ် မဟုတ်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ် ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤအဋ္ဌမ သဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤသဘော ရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ "အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော အဘယ်

သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏"ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည်ကိုမူ အကျွန်ုပ် မသိပါဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဟတ္ထိရှာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်၏ အိမ်မှ ဆွမ်းကို ခံယူပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွား၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်သော အရပ်၌ ထိုင်နေလျက် ဟတ္ထိရှာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်နှင့် အတူတကွ ပြောခဲ့သမျှ စကားအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။

ရဟန်း ကောင်း၏ ကောင်း၏၊ ကောင်းစွာ ဖြေကြားလိုသူသည် ဟတ္ထိရှာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ် ပြောကြားသည့်အတိုင်း ပြောကြားရာ၏၊ ရဟန်း ဟတ္ထိရှာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့်ပင်လျှင် ပြည့်စုံ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်း ဟတ္ထိရှာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု မှတ်လေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ပဌမ ဟတ္ထကသုတ်

၂၃။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် အဂ္ဂိဠဝစေတီ၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူ၍ မှတ်ကုန်လော့၊ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် သီလရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် (ဒုစရိုက်မှ) ရှက်တတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် (ဒုစရိုက်မှ)လန့်တတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် များသော အကြားအမြင်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် စွန့်ကြဲပေးကမ်းတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် ပညာရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤသဘောခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူ၍ မှတ်ကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် နံနက်အခါရွဲ့၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ဟတ္ထကအာဠဝကထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် ထိုရဟန်းကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် တခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေသော ဟတ္ထကအာဠဝကကို ငါ့သျှင် ဒါယကာ သင့်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူ၏။ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏။ သီလရှိ၏။ပ။ (ဒုစရိုက်မှ)ရှက်တတ်၏။ (ဒုစရိုက်မှ)လန့်တတ်၏။ များသော အကြားအမြင်ရှိ၏။ စွန့်ကြဲပေးကမ်းတတ်၏။ ပညာရှိ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဒါယကာ သင်သည် အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤသဘောခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူ၏ဟူ၍ ပြော၏။

အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း၊ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားမိန့်ကြားရာအရပ်၌ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူတစုံတယောက် မရှိပါသလောဟု (လျှောက်၏)၊ ဒါယကာ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားရာ အရပ်၌ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူဘစုံတယောက်မျှ မရှိဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားမိန့်ကြားရာအရပ်၌အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူတစုံတယောက်မျှ အကယ်၍ မရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ကောင်းပါလေ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဟတ္ထကအာဠဝက၏ အိမ်မှ ဆွမ်းကို ခံယူပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ ဖဲခွါသွားလေ၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ဤစကားကို လျှောက်၏။အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက်အခါန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ဟတ္ထကအာဠဝကနေအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် အကျွန်ုပ်အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဟတ္ထကအာဠဝကကို အကျွန်ုပ်သည် "ဒါယကာ သင်သည် အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူ၏။ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလရှိ၏။ပ။ (ဒုစရိုက်မှ) ရှက်တတ်၏၊ (ဒုစရိုက်မှ) လန့်တတ်၏။ များသော အကြားအမြင်ရှိ၏။ စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းတတ်၏။ ပညာရှိ၏ဟု၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ဒါယကာ သင်သည် ဤအံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏"ဟူ၍ ပြောဆိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပြောသည်ရှိသော် ဟတ္ထကအာဠဝကသည် အကျွန်ုပ်ကို "အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း၊ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားရာအရပ်၌ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူတစုံတယောက် မရှိပါသလော" ဟု (ဆိုပါ၏)၊ ဒါယကာ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားရာအရပ်၌ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူတစုံတယောက်မျှမရှိဟု (ဆိုပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားရာအရပ်၌ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူတစုံတယောက်မျှ အကယ်၍ မရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ကောင်းပါလေ၏ဟု ဆိုပါ၏ ဟူ၍ လျှောက်၏။

ရဟန်း ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည် အလိုနည်း၏၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော ကုသိုလ်တရားတို့ကို သူတပါးတို့အား သိစေခြင်း၌ အလိုမရှိ၊ ရဟန်းထို့ကြောင့်ပင် သင်သည် ဟတ္ထကအာဠဝကကို အလိုနည်းခြင်း ဟူသော အံ့ဖွယ် ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤသဘောနှင့်လည်း ပြည့်စုံသောသူဟု မှတ်လေလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဒုတိယ ဟတ္ထကသုတ်

၂၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် အဂ္ဂါဠဝစေတီ၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဥပါသကာ ငါးရာတို့ဖြင့် ခြံရံလျက် မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဟတ္ထကအာဠဝကကို မြတ်စွာဘုရားသည် "ဟတ္ထက သင်၏

ဤပရိသတ်သည် များလှ၏တကား၊ ဟတ္ထက သင်သည် အဘယ်သို့လျှင် များစွာသော ဤပရိသတ်ကို ချီးမြောက်သနည်း" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူသော ချီးမြောက်ဖွယ်ရာ သင်္ဂဟဝတ္ထု လေးမျိုးတို့ဖြင့် အကျွန်ုပ်သည် များစွာသော ဤပရိသတ်ကို ချီးမြောက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အကြင်သူကို ဤသူသည်ကား ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ချီးမြောက်ထိုက်၏" ဟု သိ၏။ ထိုသူကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ချီးမြောက်ပါ၏။ အကြင်သူကို "ဤသူသည်ကား ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းဖြင့် ချီးမြောက်ထိုက်၏" ဟု သိ၏၊ ထိုသူကို ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းဖြင့် ချီးမြောက်ပါ၏။ အကြင်သူကို "ဤသူသည်ကား အကျိုးစီးပွါးကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ချီးမြောက်ထိုက်၏" ဟု သိ၏၊ ထိုသူကို အကျိုးစီးပွါးကို ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းဖြင့် ချီးမြောက်ပါ၏။ အကြင်သူကို "ဤသူသည်ကား မိမိနှင့် အတူအမျှ ပြုခြင်းဖြင့် ချီးမြောက်ထိုက်၏" ဟု သိ၏၊ ထိုသူကို မိမိနှင့် အတူ အမျှ ပြုခြင်းဖြင့် ချီးမြောက်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အိမ်၌ကား စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ သူဆင်းရဲ၏ စကားကို နားထောင်သင့်၏ ဟု မမှတ်ထင်ကြကုန်သကဲ့သို့ မပေးကမ်းသူ၏ စကားကို နားထောင်သင့်၏ ဟု မမှတ်ထင်ကြပါကုန်။ (အကျွန်ုပ်၏ စကားကိုမူလည်း နားထောင်သင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကြပါကုန်၏) ဟု(လျှောက်၏)။

ဟတ္ထက · ကောင်းပေစ့ ကောင်းပေစ့၊ သင်၏ ဤအကြောင်းလေးမျိုးကား များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြောက်ရန် သင့်သော အကြောင်းတည်း၊ ဟတ္ထက ရှေးလွန်ပြီးအခါက များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြောက်သူ ဟူသမျှအားလုံးတို့သည် ဤသင်္ဂဟဝတ္ထုလေးမျိုးတို့ဖြင့်သာလျှင် များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြောက်ခဲ့ကုန်၏၊ ဟတ္ထက နောင်အခါ၌ များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြောက်မည့်သူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် ဤသင်္ဂဟဝတ္ထုလေးမျိုးတို့ဖြင့်သာလျှင် များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြောက်ကုန်လိမ့်မည်၊ ဟတ္ထက ယခုအခါ၌ များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြောက်နေသူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် ဤသင်္ဂဟဝတ္ထုလေးမျိုးတို့ဖြင့်သာလျှင် များစွာသော ပရိသဟ်ကို ချီးမြောက်ကုန်၏ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် မြတ်စွာဘုရားက တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေသည် ဖြစ်၍ နေရာမှ ထလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးခြင်း အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။

ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဟတ္ထကအာဠဝက ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝက ဥပါသကာကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု မှတ်ကုန်လော့၊ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ— ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏။ သီလရှိ၏။ ။ပ။ (ဒုစရိုက်မှ) ရှက်တတ်၏။ (ဒုစရိုက်မှ) လန့်တတ်၏။ များစွာသော အကြားအမြင်ရှိ၏။ စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းတတ်၏။ ပညာရှိ၏။ အလိုနည်း၏။ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု မှတ်ကုန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဟတ္ထကအာဠဝက ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု မှတ်ကုန်လော့၊ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-မဟာနာမသုတ်

၂၅။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် သင်္ကတ်ုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်းဌ် (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာဌ် ထိုင်နေပြီးသော်—"အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

မဟာနာမ် ဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်၏၊ တရားကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်၏၊ သံဃာကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်၏၊ မဟာနာမ် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာသည် သီလရှိသူ မည်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မဟာနာမ် ဥပါသကာသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့ဌ် မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဟုတ်မှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟာနာမ် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာသည် သီလရှိသူ မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဥပါသကာသည် အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတပါး၏ အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သနည်းဟု (လျှောက်၏)။

မဟာနာမ် ဥပါသကာသည် မိမိသည်သာလျှင် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကို သီလနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကို စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်လို၍ သူတပါးကို ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်ခြင်းဌ် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် သူတော်ကောင်းတရားကို နာလို၍ သူတပါးကို သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်းဌ် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သားခြင်း သဘောရှိ၍ သူတပါးကို တရားကို ဆောင်ထားမှတ်သားရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ဌ် စုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်၍ သူတပါးကို အကြောင်း ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ဌ် စုံစမ်းဆင်ခြင်ရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် အနက်ပါဠိကို သိလျက် လောကုတ္တရာတရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ သူတပါးကို လောကုတ္တရာတရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် မဆောက်တည်စေ။ မဟာနာမ် ဥပါသကာသည် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတပါး၏ အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဥပါသကာသည် အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်၍ သူတပါးအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မဟာနာမ် ဥပါသကာသည် မိမိလည်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကိုလည်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကိုလည်း သီလနှင့် ပြည့်စုံရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကိုလည်း စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်လို၍ သူတပါးတို့ကိုလည်း ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း သူတော်ကောင်းတရားကို နာလို၍ သူတပါးကိုလည်း သူတော်ကောင်း တရားကို နာခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သားခြင်းသဘောရှိ၍ သူတပါးကိုလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သားရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်၍ သူတပါးကိုလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်းဆင်ခြင်ရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း အနက် ပါဠိကို သိလျက် လောကုတ္တရာအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ သူတပါးကိုလည်း လောကုတ္တရာအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။

မဟာနာမ် ဥပါသကာသည် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၍ သူတပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဇီဝကသုတ်

၂၆။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အဘယမင်းသား ဒမ္မုံစားသော ဇီဝကသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် "မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာမည်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏၊ ဇီဝက ဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ တရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ သံဃာကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ ဇီဝက ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာ မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာသည် သီလရှိသူ မည်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဇီဝက ဥပါသကာသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဇီဝက ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာသည် သီလရှိသူ မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာသည် အဘယ်မျှသော အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဇီဝက ဥပါသကာသည် မိမိသည်သာလျှင် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကို သီလနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကို စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်လို၍ သူတပါးကို ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်ခြင်း၌ မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် သူတော်ကောင်းတရားကို နာလို၍ သူတပါးကို သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်း၌ မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထားမှတ်သားခြင်း သဘောရှိ၍ သူတပါးကို တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သားရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်း ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်၍ သူတပါးကို အကြောင်း ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်းဆင်ခြင်ရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် အနက်ပါဠိကို သိလျက် လောကုတ္တရာတရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ သူတပါးကို လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် မဆောက်တည်စေ။ ဇီဝက ဥပါသကာသည် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလိုဌာ ကျင့်၍ သူတပါး အကျိုးစီးပွါးအလိုဌာ မကျင့်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ဥပါသကာသည် အဘယ်မျှသောအကြောင်းဖြင့် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလိုဌာလည်း ကျင့်၍ သူတပါး အကျိုးစီးပွါးအလိုဌာလည်း ကျင့်ပါသနည်း"ဟု (လျှောက်၏)။

ဇီဝက ဥပါသကာသည် မိမိလည်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကိုလည်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကိုလည်း စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်လို၍ သူတပါးကိုလည်း ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း သူတော်ကောင်းတရားကို နာလို၍ သူတပါးကိုလည်း သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သားခြင်း သဘောရှိ၍ သူတပါးကိုလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထားမှတ်သားရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်း ဆင်ခြင်တတ်၍ သူတပါးကိုလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်း ဆင်ခြင်ရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း အနက်ပါဠိကိုသိလျက် လောကုတ္တရာတရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ သူတပါးကိုလည်း လောကုတ္တရာအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ ဇီဝက ဥပါသကာသည် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိအကျိုးစီးပွါး အလိုဌာလည်း ကျင့်၍ သူတပါး အကျိုးစီးပွါးအလိုဌာလည်း ကျင့်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ပဌမ ဗလသုတ်

၂၇။ ရဟန်းတို့ အားတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—-ရဟန်းတို့ သူငယ်တို့သည် ငိုကြွေးခြင်းဟူသော အားရှိကုန်၏၊ မာတုဂါမတို့သည် အမျက်ထွက်ခြင်းဟူသော အားရှိကုန်၏၊ ခိုးသူတို့သည် လက်နက်ဟူသော

အားရိကုန်၏။ မင်းတို့သည် အစိုးရခြင်းဟူသော အားရိကုန်၏။ သူမိုက်တို့သည် ကဲ့ရဲ့ခြင်းဟူသော အားနာကုန်၏။ ပညာရှိတို့သည် အကျိုးရှိ မရှိကို ရှုခြင်းဟူသော အားရိကုန်၏။ အကြားအမြင် များသူတို့သည် ဆင်ခြင်ခြင်းဟူသော အားရိကုန်၏။ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် သည်းခံခြင်းဟူသော အားရိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ပါကား အားရစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-ဒုတိယ ဗလသုတ်

၂၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သာရိပုတြာအား မြတ်စွာဘုရားသည် "သာရိပုတြာ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ ဉာဏ်အားတို့သည် အဘယ်မျှရိကုန်သနည်း၊ ယင်းဉာဏ်အားတို့နှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းသည် 'ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ'ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ဝန်ခံကုန်သနည်း"ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ ဉာဏ်အားတို့သည် ရှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ယင်း ဉာဏ်အားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် 'ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ကုန်ပြီ'ဟု အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ဝန်ခံ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော (တောဘူမိက) သင်္ခါရ တို့ကို မမြဲသောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အာသဝေါကုန်ပြီး သော ရဟန်း၏ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို မမြဲသောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော (ဝိပဿနာမဂ်)ပညာဖြင့် ကောင်းစွာမြင်ခြင်း သည်လည်း အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားပါတည်း။ ယင်းအားကို စဲ့၍ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့သည် ကုန်ပြီ"ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ဝန်ခံ၏။ (၁)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်ငါးပါး တို့ကို မီးကျီးဖုနှင့်တူကုန်၏ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော(ဝိပဿနာမဂ်)ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို မီးကျီးစု နှင့် တူကုန်၏ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော (ဝိပဿနာမဂ်)ပညာဖြင့် မြင်ခြင်းသည်လည်း အာသဝေါကုန်သော ရဟန်း၏ အားပါတည်း။ ယင်းအားကို စဲ့၍ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ"ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တ ဖိုလ်)ကို ဝန်ခံ၏။ (၂)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် (သင်္ခါရ တို့၏) ဆိတ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်'သို့ ညွတ်၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုင်း၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရှိုင်း၏၊ နိဗ္ဗာန်၌ တည်၏၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်၌ မွေ့လျော်၏၊ အာသဝေါတို့၏ အကြောင်းတရားတို့မှ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ကင်း၏၊ အသျှင်ဘုရား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် သင်္ခါရတရားတို့၏ ဆိတ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်'သို့ ညွတ်ခြင်း နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုင်းခြင်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရှိုင်းခြင်း နိဗ္ဗာန်၌ တည်ခြင်း

ရှင်ရဟန်းအဖြစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း အာသဝေါတို့၏ အကြောင်းတရားတို့မှ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကင်းခြင်းသည်လည်း ရဟန်း၏ အားပါတည်း။ ယင်းအားကိုစွဲ၍ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ"ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ဝန်ခံ၏။ (၃)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကိုပွါးခြင်း ကောင်းစွာ ပွါးခြင်းသည်လည်း အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားပါတည်း။ ယင်းအားကို စွဲ၍ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ"ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ဝန်ခံ၏။ (၄)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏။ပ။ ဈာန်ငါးပါးတို့ကို ပွါးအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏။ပ။ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ပွါးအပ်ကုန်၏၊ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏။ပ။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်ကို ပွါးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်၏၊ အသျှင်ဘုရား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်ကို ပွါးခြင်း ကောင်းစွာ ပွါးခြင်းသည်လည်း အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားပါတည်း။ ယင်းအားကို စွဲ၍ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ"ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ဝန်ခံ၏။ (၅-ဂ)

အသျှင်ဘုရား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ ဉာဏ်အားတို့သည် ဤရွစ်မျိုးတို့ပါတည်း။ ယင်းဉာဏ်အားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ဝန်ခံ၏ဟု (လျှောက်၏)။

အင်္ဂမသုတ်။

၉-အက္ခဏသုတ်

၂၉။ ရဟန်းတို့ "လောကသည် ပြုအပ်သော အခွင့်ရှိ၏၊ လောကသည် ပြုအပ်သော အခွင့်ရှိ၏"[၁]ဟု အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ပြော်ဆို၏၊ ထိုပုထုဇဉ်သည် အခွင့်ဟုတ်သည်ကိုငဲ့း အခွင့်မဟုတ်သည်ကိုငဲ့း သိကား မသိရှိလေ။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် အခွင့်အခါ မဟုတ်ခြင်းတို့သည် ဤရွစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရွစ်မျိုးတုံ့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ပုဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော အသိညာဏ်'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့်'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော လောကကို သိတော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမကတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော သစ္စာလေးပါး တရားကို သိတော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း လောက၌ ပွင့်ထွန်းတော်မူ၏၊ ကိလေသာမီးငြိမ်းခြင်းကို ရွက်ဆောင်တတ်သော ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သာ

၁-လောက၌ မည်သူမဆို ကိစ္စတိုင်းကို ပြုလုပ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ဆိုလို၏၊ အံ ဋ္ဌ ၃-၂၂၄-ကြည့်။

အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကိုလည်း ဟောကြားတော်မူအပ်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ငရဲဘုံ၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် ပဋမ အခွင့်အခါ မဟုတ်ခြင်းတည်း။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား။ပ။နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော သစ္စာလေးပါးတရားကို သိတော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ ကိလေသာမီးငြိမ်းခြင်းကို ရွက်ဆောင်တတ်သော ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးပါးသော မဂ်ဥာဏ်ကို ရောက်စေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သာ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော (သစ္စာလေးပါး)တရားကိုလည်း ဟောကြားတော်မူအပ်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်၏။ပ။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား။ပ။ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်၏။ပ။(၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား တခုသော ရှည်သော အသက်ရှိသော(အသညသတ်)ဗြဟ္မာဘုံ၌ဖြစ်၏။ပ။ (၄)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား အစွန်အဖျားကျသော ဇနပဒ်တို့၌ ဖြစ်ရ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အလွန်အသိဥာဏ် နည်းပါးကုန်သော လူရိုင်းမျိုးတို့၌ဖြစ်ရ၏၊ ယင်းအရပ်တို့၌ ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ။ပ။(၅)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား။ပ။ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား မဇ္ဈိမဒေသတို့၌ဖြစ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း "ပေးလှူအပ်သော အလှူ၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ယဇ်ကြီး ပူဇော်မူသည် မရှိ၊ ယဇ်ငယ် ပူဇော်မှုသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ အမိသည် မရှိ၊ အဖသည် မရှိ၊ သေ၍ တဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောက တမလွန်လောကကိုလည်း ကိုယ်တိုင်ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောကြားကုန်၍ အညီအညွတ် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့မည်သည် လောက၌ မရှိကုန်ဟု မှားသော အမြင်ရှိသူဖြစ်၏။ပ။ (၆)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား မဇ္ဈိမဒေသတို့၌ ဖြစ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ပညာမရှိ၊ မိုက်မဲ၏ဆုံ့ အ၏၊ ကောင်းသော စကား မကောင်းသော စကား၏ အနက်ကို သိရန် မစွမ်းနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် သတ္တမ အခွင့်အခါမဟုတ်ခြင်းတည်း။ (၇)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော။ပ။နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်တော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ မပွင့်ပေါ်၊ ကိလေသာမီးငြိမ်းခြင်းကို ရွက်ဆောင်တတ်သော ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးပါးသော မဂ်ဥာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သာ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကိုလည်း မဟောကြားအပ်၊ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား မဇ္ဈိမဒေသတို့၌ ဖြစ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ပညာရှိ၏၊ မမိုက်မဲ၊ မဆုံ့ အ၊ ကောင်းသောစကား မကောင်းသော စကား၏ အနက်ကိုသိရန် စွမ်းနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြတ်သော အကျင့်ကို

ကျင့်သုံးရန် အဋ္ဌမ အခွင့်အခါ မဟုတ်ခြင်းဘည်း။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် အခွင့်အခါ မဟုတ်ခြင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့ဘည်း။ (၈)

ရဟန်းတို့ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် အခွင့်အခါသည်ကား တခုတည်းသာလျှင်တည်း၊ တခုတည်းသော အခွင့်အခါဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရ ဟန်းတို့ ပုဏ္ဏော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်ဘိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အသိညာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော လောကကို သိတော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်တော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောကဌ ပွင့်တော်မူ၏၊ ကိလေသာမီးငြိမ်းခြင်းကို ရွက်ဆောင်တတ်သော ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သာ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကိုလည်း ဟောကြားအပ်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း မဇ္ဈိမဒေသတို့၌ ဖြစ်၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ပညာရှိ၏၊ မမိုက်မဲ၊ မဆုံ့အ၊ ကောင်းသောစကား မကောင်းသောစကား၏ အနက်ကိုသိရန် စွမ်းနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော အခွင့်အခါတည်းဟု(မိန့်တော်မူ၏)။ (၁)

အကြင်သူတို့သည် လူ၏အဖြစ်ကို ရကြကုန်၍ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော သူတော်ကောင်းတရား၌ အခွင့်အခါကို မရကြကုန်၊ ထိုသူတို့သည် အခွင့်ကောင်းကို လွှန်စေကုန်၏။

မဂ်၏ အင်္ဂလျာယ်ကို ပြုတတ်ကန်သော မျှားစွာသော အခွင့်မဟုတ်သည်တို့ကို ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ လောကဌ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် တရံတခါသာလျှင် ပွင့်ကုန်၏။

လောကဌ အကြင်ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမ ခဏကို အလွန်ရခဲ၏၊ ထိုဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမ ခဏသည် (မြတ်စွာဘုရား၏) မျက်မှောက် ဖြစ်၍ ဖြစ်၏၊ လူအဖြစ်ကို ရခြင်း ကိုဎင်း သူတော်ကောင်းတရားကို ဟောကြားခြင်းကိုဎင်း အလွန်ရခဲ၏။

ထိုဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမ ခဏ၌ မိမိအကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသော သတ္တဝါသည် သူတော်ကောင်းတရားကို အဘယ်သို့လျှင် သိရအံ့နည်းဟု အားထုတ်ရန် သင့်၏၊ စင်စစ် **အခွင့်ကောင်းကို မလွှန်စေလင့်၊** မှန်၏—ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမ ခဏကို လွှန်စေသော သူတို့သည် ငရဲသို့ ရောက်ကြရကုန်၍ စိုးရိမ်ရကုန်၏။

အကြင်သူသည် ဤဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမ ခဏ၌ သူတော်ကောင်းတရား၏ နိယာမသဘောဟု ဆိုအပ်သော ထိုအရိယာမဂ်ကို အကယ်၍ ချုတ်ယွင်းစေအံ့၊ ထိုသူသည် အကျိုးစီးပွါးကို လွှန်စေသော ကုန်သည်ကဲ့သို့ ကြာမြင့်စွာသော နေ့ ညဉ့်ပတ်လုံး ပူပန်ရလိမ့်မည်။

သူတော်ကောင်းတရားကို ချုတ်ယွင်းစေသော အဝိဇ္ဇာ ပိတ်ဆို့အပ်သော သတ္တဝါသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းတည်းဟူသော သံသရာ၌ ကြာမြင့်စွာ ခံစားရလိမ့်မည်။

အကြင်သူတို့သည်ကား လူ၏ အဖြစ်ကို ရကြကုန်၍ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော သူတော်ကောင်း တရား၌ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို (ရှေးက

လည်း) လိုက်နာကုန်ပြီ၊ (နောင်လည်း) လိုက်နာကုန်လိမ့်မည်၊ (ယခုလည်း) လိုက်နာဆဲ ဖြစ်ကုန်၏။

အကြင်သူတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားတို့သာ သိစေတော်မူအပ်သော အတုမရှိ မြတ်သော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော မဂ်ကို ကျင့်ကုန်၏။ ထိုသူအားလုံးတို့သည် လောက၌ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမခဏကို ထိုးထွင်း၍ သိကုန်၏။

စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သည် အကြင် စောင့်စည်းမှု 'သံဝရ'တို့ကို ဟောတော် မူအပ်ကုန်၏။ ထိုစောင့်စည်းမှု 'သံဝရ'တို့၌ အခါခပ်သိမ်း လုံခြုံသည်ဖြစ်၍ သတိနှင့် ပြည့်စုံကာ (ကိလေသာမိုး) မစွတ်ပဲ နေရာ၏။

လောက၌ အကြင်သူတို့သည် အာသဝေါတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက် ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် မာရ်မင်း၏ တည်ရာ သံသရာသို့ အစဉ်လျှောက်ကုန် သော အနုသယအားလုံးတို့ကို ဖြတ်တောက်၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

နဝမသုတ်။

၁၀-အနုရုဒ္ဓမဟာဝိတက္ကသုတ်

၃၀။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ ပေးရာ ဘေသကဋ္ဌတော၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် စေတီတိုင်း (မြတ်စွာဘုရား နေတော်မူရာမှ) အရှေ့ဝါးတော၌ နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်၍ တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေသော အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား—"ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် အလိုနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် အလိုကြီး သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် ရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် မရောင့်ရဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ဆိတ်ငြိမ်မှု ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် အပေါင်း အဖော်၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ထင်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် သတိလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ"ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ငင်း ဆန့်ထား

သော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ငင်း ဤအတူသာလျှင် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရ မြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာ ဘေသကဋ္ဌတောမှ ကွယ်ခဲ့၍ စေတီဘိုင်း (မြတ်စွာဘုရား သီတင်း သုံးတော်မူရာမှ) အရှေ့ ဝါးတောအရပ် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှား ဖြစ်၏၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည်လည်း မြတ်စွာ ဘုရားကို ရှိခိုး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အား မြတ်စွာဘုရားသည်—အနုရုဒ္ဓါ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် "ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် အလိုနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် အလိုကြီး သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် မရောင့်ရဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ဆိတ်ငြိမ်မှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ထက်သန် သောလုံလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ် အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ထင်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် သတိလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် မတည် ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံကို ကောင်းစွာသာလျှင် ကြံအပ်ပေ၏။

အနုရုဒ္ဓါ သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် "ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် သံသရာဝဋ္ဌကို ချဲထွင်တတ် သော 'ပပဉ္စ' တရားမှ ကင်းသည့် နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော ပပဉ္စ တရားမရှိရာ နိဗ္ဗာန်၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် သံသရာဝဋ္ဌကို ချဲထွင် တတ်သော 'ပပဉ္စ' တရား၌ မွေ့လျော်သော ပပဉ္စ တရား၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ရှစ်ခုမြောက် ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံကိုလည်း ကြံဦးလော့။ အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ သင်သည် အလိုရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' နှင့် တကွဖြစ်သော (နီဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ သင်သည် အလိုရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ပွါးစေတတ် သော ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သင်သည် အလိုရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်

ခြင်းကြောင့် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေရလတ္တံ့၊ ချမ်းသာမှု 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစားရလတ္တံ့၊ အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ"ဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ ထိုတတိယ စျာန်သို့ ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သင်သည် အလိုရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်ရင်း ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင်လျှင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့်ရင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာကြောင့် ဖြစ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကုန်သော ဤလေးပါးသော စျာန်တို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင် မပန်းပဲ ရသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သူကြွယ်အားရင်း သူကြွယ်သားအားရင်း အထူးထူးသော ဆိုးရည်တို့ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော ပုဆိုးတို့ဖြင့် ပြည့်သော ပုဆိုးထည့်ရာ သေတ္တာသည် (နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍) ထင်သကဲ့သို့ ဤအကူသာလျှင် (သင်္ကန်း၌ ရောင့်ရဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မဟာအရိယဝံသတရားဖြင့်) ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍ နေသော သင့်အား မြေမှုန့် အလိမ်းလိမ်း ကပ်သော 'ပံသုကူ' သင်္ကန်းသည် မွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှါ ငြိကပ်တွယ်တာမှု မရှိခြင်း အကျိုးငှါ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှါ နိဗ္ဗာန်ကို သက်ဝင်ခြင်း အကျိုးငှါ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ထင်လတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကုန်သော ဤလေးပါးသော စျာန်တို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင် မပန်းပဲ ရသည်ဖြစ်လတ္တံ့။ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သူကြွယ်အားရင်း သူကြွယ်သားအားရင်း မည်းညစ်ခြင်း ကင်းသော များစွာသော စားဖွယ်ဟင်း ရှိသော များစွာသော စားမဲဟင်းလျာရှိသော သလေးထမင်းသည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်သကဲ့သို့ ဤအဘူသာလျှင် (ဆွမ်း၌ ရောင့်ရဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မဟာအရိယဝံသတရားဖြင့်) ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍နေသော သင့်အား မွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှါ ငြိကပ်တွယ်တာမှု မရှိခြင်းအကျိုးငှါ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှါ နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ခြင်းအကျိုးငှါ သလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့် အိမ်စဉ် လှည့်လည် ရှာမှီး၍ ရအပ်သော ဆွမ်းသည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်လတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကုန်သော ဤလေးပါးသော စျာန်တို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းပဲ ရသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သူကြွယ်အားရင်း သူကြွယ်သားအားရင်း အတွင်းအပ၌ လိမ်းကျံအပ်သော လေမတိုက်သော စေ့စပ်သော တံခါးရွက်ရှိသော ပိတ်အပ်သော လေသာတံခါး ရှိသော အထွတ်ဘပ်သော အိမ်သည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်သကဲ့သို့ ဤအဘူသာလျှင်

(ကျောင်း၌ ရောင့်ရဲလွယ်မှုဟု ဆိုအပ်သော မဟာအရိယဝံသတရားဖြင့်) ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍ နေသော သင့်အား မွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှါ ငြိကပ် တွယ်တာမှုမရှိခြင်း အကျိုးငှါ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှါ နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ခြင်း အကျိုးငှါ သစ်ပင်ရင်းတည်းဟူသော ကျောင်းသည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်လတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကုန်သော ဤ လေးပါးသော စျာန်တို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်း မငြိမငြင် မပင်မပန်းပဲ ရသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သူကြွယ်အားငင်း သူကြွယ်သားအားငင်း ပလ္လင် မွေ့ရှက် ကော်ဇောကြီး ဆန်းကြယ်သောသားမွေ့အခင်း ဖြူသောသားမွေ့အခင်း ပန်းပြောက်ခြယ် သားမွေ့အခင်း ဝံပိုင့်ရေအခင်းမြတ် (နီသော)မျက်နှာကြက်နှင့် အုံးနီ နှစ်ဖက်ရှိသော နေရာသည် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်သကဲ့သို့ ဤ အတူသာလျှင် (အိပ်ရာနေရာ၌ ရောင့်ရဲလွယ်မှုဟု ဆိုအပ်သော မဟာအရိယဝံသ တရားဖြင့်) ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍ နေသော သင့်အား မွေ့လျော်ခြင်းအကျိုးငှါ ငြိကပ်တွယ်တာမှု မရှိခြင်း အကျိုးငှါ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှါ နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်တိုးဖြင့် ခင်းအပ်သော အိပ်ရာ နေရာသည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်လတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကုန်သော ဤလေးပါးသော စျာန်တို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်း မငြိမငြင် မပင်မပန်းပဲ ရသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သူကြွယ်အားငင်း သူကြွယ်သားအားငင်း ထောပတ် ဆီဥ ဆီပျားရည် တင်လဲ အထူးထူးသော ဤ ဆေးတို့သည် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ထင်သကဲ့သို့ ဤ အတူသာလျှင် (ဆေးပစ္စည်း၌ ရောင့်ရဲ လွယ်မှုဟု ဆိုအပ်သော မဟာအရိယဝံသ တရားဖြင့်) ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍ နေသော သင့်အား မွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှါ ငြိကပ် တွယ်တာမှု မရှိခြင်း အကျိုးငှါ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း အကျိုးငှါ နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ခြင်းအကျိုးငှါ နွားကျင်ငယ်ပုပ်ဖြင့် ထုံအပ်သော ဆေးသည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်လတ္တံ့။ အနုရုဒ္ဓါ ထို့ကြောင့် သင်သည် နောင်အခါ၌လည်း စေတီတိုင်း ဤအရွေ ဝါးတော အရပ်၌သာလျှင် ဝါကပ်၍ နေလေလော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင် အနုရုဒ္ဓါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမတော်မူ၍ ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ငင်း ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ငင်း ဤအတူသာလျှင် စေတီတိုင်း အရွေဝါးတောအရပ်မှ ကွယ်ခဲ့၍ ဘဂဝတိုင်း သုသုမာရဂိရိမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာ ဘေသကဠာတော၌ ထင်ရှားဖြစ်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို--ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံတို့သည် ရှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်းမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့သည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် အလိုနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် အလိုကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား

မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် မရောင့်ရဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ဆိတ်ငြိမ်မှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် အပေါင်း အဖော်၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ထက် သန်သော လုံ့လရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ထင်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် သတိလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်း တို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ ဟရားသည် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ပပဉ္စတရားမှ ကင်းသည့် နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော ပပဉ္စတရားမရှိရာ နိဗ္ဗာန်၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ပပဉ္စတရား၌ မွေ့လျော်သော ပပဉ္စတရား၌ ပျော်ပိုက် သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ။

“ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် အလိုနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် အလိုကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ” ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလိုနည်းသူ ဖြစ်လျက် “အလိုနည်းသူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစ” ဟု အလိုမရှိ၊ ရောင့်ရဲ လွယ်သူဖြစ်လျက် “ရောင့်ရဲလွယ်သူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစ” ဟု အလိုမရှိ၊ ဆိတ်ငြိမ်မှုရှိသူဖြစ်လျက် “ဆိတ်ငြိမ်မှုရှိသူဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစ” ဟု အလိုမရှိ၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူဖြစ်လျက် “ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစ” ဟု အလိုမရှိ။ ထင်သော သတိရှိသူ ဖြစ်လျက် ထင်သော သတိရှိသူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစ” ဟု အလိုမရှိ၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူဖြစ်လျက် “တည်ကြည် သော စိတ်ရှိသူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစ” ဟု အလိုမရှိ၊ ပညာရှိသူ ဖြစ်လျက် “ပညာရှိသူဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစ” ဟု အလိုမရှိ၊ ပပဉ္စတရားကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သူဖြစ်လျက် “ပပဉ္စတရားကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သူဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစ” ဟု အလိုမရှိ၊ “ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် အလိုနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ် အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ အလိုကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ” ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤ သည်ကိုစဲ၍ ဟောအပ်၏။ (၁)

“ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် မရောင့်ရဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ” ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ဃန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအဘား ဆေး ပစ္စည်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ “ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ် အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ မရောင့်ရဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ” ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤ သည်ကို စဲ၍ ဟောအပ်၏။ (၂)

"ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ဆိတ်ငြိမ်မှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ မလောကုတ္တရာ တရားသည် အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ"ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကိုစဲ့၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ဆိတ်ငြိမ်မှုရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ မင်း မင်း၏ အမတ် တိတ္ထိ တိတ္ထိတပည့်တို့သည် လာရောက် ဆည်းကပ်ကုန်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ ရဟန်းသည် သခ်ါရတရားတို့၏ ဆိတ်ခြာ နိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ကိုင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ရှိုင်းသော သခ်ါရတရားတို့၏ ဆိတ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌တည်သော ရှင် ရဟန်းအဖြစ်၌ မွေ့လျော်သော စိတ်သည် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်သည်နှင့် ယှဉ်သော တရားစကားကိုသာလျှင် စင်စစ် ပြောဟောတတ်၏။ "ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် ဆိတ်ငြိမ်မှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ"ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ့၍ ဟောအပ်၏။ (၃)

"ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ"ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စဲ့၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစုမ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မြဲမြံသောအားထုတ်မှု ရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ "ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ"ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ့၍ ဟောအပ်၏။ (၄)

"ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ထင်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် သတိလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ"ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကိုစဲ့၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သတိ၏ ရင့်ကျက်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရှည်စွာသောကာလက ပြုအပ် ပြောဆိုအပ်သည်ကိုလည်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ "ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ထင်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် လွတ်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ"ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ့၍ ဟောအပ်၏။ (၅)

"ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စဲ့၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍။ပ။ စတုတ္ထစျာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ "ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ"ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ့၍ ဟောအပ်၏။ (၆)

"ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ"ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို

အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊ မြေတ်သော ရုပ် နာမ်ကို ဖောက်ခွဲ၍ သိမြင်နိုင်သော ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို သိစွမ်းနိုင်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏။ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်၏။ (၇)

"ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပပဉ္စတရား ကင်းရာနိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော ပပဉ္စတရား ကင်းရာနိဗ္ဗာန်၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပပဉ္စတရား၌ မွေ့လျော်သော ပပဉ္စတရား၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း၏ စိတ်သည် ပပဉ္စတရား၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ လွတ်၏။ "ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ပပဉ္စတရား ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော ပပဉ္စတရား ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပပဉ္စတရား၌ မွေ့လျော်သော ပပဉ္စတရား၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၈)

ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် နောက်နှစ်ဖြစ်သော ဝါကပ်ခြင်းကိုလည်း ထိုစေတီတိုင်း အရှေ့ဘက်တော အရပ်၌ပင် ဝါကပ်နေ၏။ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် တယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မေ့မျော့လျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်ကာ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ကြသော အမျိုးသားတို့ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော မြတ်သောအကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မင်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မင်)ကိစ္စအလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိပြီ၊ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကား ရဟန္တာတို့တွင် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏၊ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ ထိုအခါ၌ ဤဂါထာကိုရွတ်ဆို၏—

"လောက၌ အတုမရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၏ အကြံကို သိတော်မူ၍ စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ကိုယ်တော်ဖြင့် တန်ခိုးတော်အားဖြင့် မျဉ်းကပ်တော်မူ၏။

ငါ့အား အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအကြံထက် လွန်သော အကြံကို ဟောတော်မူ၏၊ သံသရာကိုခွဲဖြတ်သော ပပဉ္စတရားကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ ဇမ္ဗူလျော်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပပဉ္စတရား ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ဟောတော်မူ၏။

ငါသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို သိ၍ သာသနာတော်၌ မွေ့လျော်စွာနေပြီ၊ သုံးပါးသော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တို့သို့ အစဉ်ရောက်ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို ထိုက်နာပြုကျင့်အပ်ပြီ" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဂဟပတိဝဂ် ပြီး၏။

၄-ဒါနဝဂ် ၁-ပဌမဒါနသုတ်

၃၁။ ရဟန်းတို့ အလှူတို့သည် ကျိုးရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မိမိအထံသို့ ရောက်လာသောကြောင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ကြောက်သောကြောင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ငါ့အား ပေးဘူး၏"ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ငါ့အား ပေးပေလိမ့်မည်"ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ပေးလှူမှုသည် ကောင်း၏"ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ငါသည် ချက်ပြုတ်၏၊ ဤသူတို့ကား မချက်ပြုတ်ကုန်၊ ချက်ပြုတ်သော ငါသည် မချက်ပြုတ်သော သူတို့အား အလှူမပေးပဲ နေရန် မသင့်"ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ဤ အလှူဒါနကို ပေးလှူသော ငါ့အား ကောင်းသော ကျေးစေသံသည် ပြန့်နှံ့၍ တက်လိမ့်မည်"ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ သမထဝိပဿနာ စိတ်၏ အဆင်တန်ဆာ အခြံအရံအလို၌ အလှူကို ပေးလှူ၏။ ရဟန်းတို့ အလှူကိုသည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ပဌမသုတ်။

၂-ဒုတိယဒါနသုတ်

၃၂။ ပေးလှူကြောင်းဖြစ်သော ယုံကြည်မှု'သဒ္ဓါ' ပေးလှူကြောင်းဖြစ်သော ရှက်မှု 'ဟိရီ' အပြစ်မရှိသော ပေးလှူမှု 'ဒါန' ထိုတရားတို့သည် သူတော်ကောင်းတို့သို့ အစဉ် လိုက်ကုန်၏၊ ထိုစကားသည် မှန်၏၊ ထိုတရားအပေါင်းကို နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုကုန်၏၊ ထိုတရား အပေါင်းဖြင့် နတ်ပြည်သို့ သွားရ၏။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဒါနဝတ္ထုသုတ်

၃၃။ ရဟန်းတို့ ပေးလှူခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ချစ်မြတ်နိုးသဖြင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ အမျက်ထွက်သဖြင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ မိုက်မဲတွေဝေသဖြင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ကြောက်သဖြင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "အဖ အဖိုး တို့သည် လှူဘူး၏၊ ပြုဘူး၏၊ ရှေးလူကြီးတို့၏ အမျိုးအနွယ်ကို ယုတ်စေရန် မထိုက်"ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ငါသည် ဤအလှူကို လှူ၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေသေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းမှုပြုသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်လောက၌ ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်"ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ဤအလှူကို လှူသော ငါ့အား စိတ်ကြည်လင်၏၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသော အဖြစ် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသောအဖြစ်သည် ဖြစ်၏"ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ (သမထဝိပဿနာ) စိတ်၏ အဆင်တန်ဆာ အခြံအရံအလို၌ အလှူကို ပေးလှူ၏။ ရဟန်းတို့ ပေးလှူခြင်း အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ခေတ္တာသုတ်

၃၄။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော လယ်၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော မျိုးစေ့သည် အကျိုး မများ သာယာဖွယ် မများ ပွါးစီးမှု မရှိ။ အဘယ်အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ လယ်မြေသည် အမြင့် အနိမ့်လည်း ဖြစ်၏၊ ကျောက်ခဲ ကျောက်စရစ်လည်း ရှိ၏၊ ဆပ်ပြာလည်း ပေါက်၏၊ ထွန်ကြောင်းလည်း မနက်၊ ရေငုပေါက်နှင့်လည်း မပြည့်စုံ၊ ရေထုတ် ပေါက်နှင့်လည်း မပြည့်စုံ၊ ရေမြောင်းနှင့်လည်း မပြည့်စုံ၊ ကန်သင်းနှင့်လည်း မပြည့်စုံ။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော လယ်မြေ၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော မျိုးသည် အကျိုး မများ သာယာဖွယ် မများ ပွါးစီးမှု မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုး မများ အာနိသင် မများ တန်ခိုး မရှိ ကြီးသော ပြန့်နှံ့မှု မရှိ။အဘယ်အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အကြံရှိကုန်၏၊ မှားသော စကားရှိကုန်၏၊ မှားသော အလုပ် ရှိကုန်၏၊မှားသော အသက်မွေးမှုရှိကုန်၏၊မှားသော အားထုတ်မှုရှိကုန်၏၊မှားသော အောက်မေ့မှု ရှိကုန်၏၊ မှားသော တည်ကြည်မှုရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးမများ အာနိသင် မများ တန်ခိုး မကြီး ကြီးသောပြန့်နှံ့မှု မရှိ။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော လယ်မြေ၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော မျိုးစေ့သည် အကျိုး များ၏၊သာယာဖွယ် များ၏၊ပွါးစီးမှု ရှိ၏။

အဘယ်အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—-ရဟန်းတို့ လယ်မြေသည် အမြင့်အနိမ့် မရှိ၊ ကျောက်ခဲ ကျောက်စရစ်လည်း မရှိ၊ ဆပ်ပြာလည်း မပေါက်၊ ထွန်ကြောင်းလည်း နက်၏၊ ရေဝင်ပေါက်နှင့် လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ရေထုတ်ပေါက်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ရေမြောင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ကန်သင်းနှင့် လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော လယ်မြေ၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော မျိုးစေ့သည် အကျိုး များ၏၊ သာယာဖွယ် များ၏၊ပွါးစီးမှု ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ပေးလှူ အပ်သော အလှူသည် အကျိုးများ၏၊အာနိသင် များ၏၊တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့မှုရှိ၏။ အဘယ်အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မှန်ကန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အကြံရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော စကားရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အလုပ် ရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အားထုတ်မှုရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှုရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော . တည်ကြည်မှုရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုး များ၏၊ အာနိသင် များ၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့မှုရှိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောင်းသော လယ်၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော ပြည့်စုံသော မျိုးစေ့သည် မိုးကောင်း စွာ ရွာသည်ရှိသော် စပါး၏ပြည့်စုံခြင်း ဘေးရန် မရှိမှုနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ကြီးပွါးမှုနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောမှုနှင့် ပြည့်စုံခြင်း အသီး၏ ပြည့်စုံခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူ

ပြည့်စုံသော သီလရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ပေးလှူအပ်သော ပြည့်စုံသော ဘောဇဉ်သည် ထိုသူတော်ကောင်းပြုအပ်သော ကောင်းမှုပြည့်စုံသောကြောင့် (ကုသိုလ်တရားတို့၏)ပြည့်စုံခြင်းကို ဆောင်တတ်၏။

ထိုကြောင့် ဤလောက၌ ပြည့်စုံခြင်းကို အလိုရှိသော ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံသော ပညာရှိတို့ကို မှီဝဲကုန်ရာ၏၊ ဤသို့ မှီဝဲကုန်သော် ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ပြီးမြောက်ကုန်၏။

ဝိဇ္ဇာ(သုံးပါး)စရဏ(တဆယ့် ငါးပါး)နှင့် ပြည့်စုံသောသူ၌ စိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၍ ကံ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ပြု၏၊အကျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။

ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ လောကကို သိ၍(ဝိပဿနာ)ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၍(သောတာပတ္တိ)မဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို အစဲပြု၍ ပြည့်စုံသော စိတ် ရှိသူသည်(အရဟတ္တဖိုလ်သို့)ရောက်၏၊ အလုံးစုံသော အညစ်အကြေးကို ခါတုံ့ကျက်လျက် နိဗ္ဗာန်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၍ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲဘို့မှ လွတ်၏၊ထိုအလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲတို့မှ လွတ်ခြင်းသည် အလုံးစုံတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း မည်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဒါနူပပတ္တိသုတ်

၃၅။ ရဟန်းတို့ ပေးလှူခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့် (လူ့ပြည်နတ်ပြည်တို့၌) ဖြစ်ခြင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အနွယ်ရှိသော သူသည် သမဏအားဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ထမင်း အဖျော့ အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်း အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်း ဆီမီးအလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အကြင်ကာမဂုဏ်ငါးပါး တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပေးလှူ၏၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးကို တောင့်တ၏၊ ထိုသူသည် များသောဥစ္စာရှိသော မင်းမျိုး ပုဏ္ဏားမျိုး သူကြွယ်မျိုးတို့ကိုသော်၎င်း ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ရောင့်ရဲ ပြည့်စုံစမ္ပယ်မွေ့လျော်နေသည်တို့ကို မြင်၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာရှိသော မင်းမျိုးတို့၏သော်၎င်း ပုဏ္ဏားမျိုးတို့၏သော်၎င်း သူကြွယ်မျိုးတို့၏သော်၎င်း အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကား ကောင်းလေစ့"ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထိုသို့သော စိတ်ကို ထား၏၊ ထိုသို့သော စိတ်ကို ဆောက်တည်၏၊ ထိုသို့သော စိတ်ကို ပွါးစေ၏၊ ထိုသူ၏ ယုတ်ညံ့သည့် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ညွတ်သော ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးထက် အလွန်(မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် အလို့ငှါ) မပွါးစေအပ်သော စိတ်သည် ထိုတောင့်တအပ်သော မင်းပုဏ္ဏား စသော အမျိုးတို့၌ (ကပ်ရောက်ရန်)ဖြစ်၏၊ (ထိုသူသည်) ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာရှိသော မင်းမျိုးတို့၏သော်၎င်း ပုဏ္ဏားမျိုးတို့၏သော်၎င်း သူကြွယ်မျိုးတို့၏သော်၎င်း အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းကိုလည်း သီလရှိသော သူအားသာ ငါဆို၏၊ သီလမရှိသော သူအား မဆို။ရဟန်းတို့ သီလရှိသောသူအား စင်ကြယ်သော ကြောင့် စိတ်၏ တောင့်တမှုသည် ပြည့်စုံ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သမဏအားဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်း အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်း ဆီမီး အလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အကြင်ကာမဂုဏ်ငါးပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပေးလှူ၏၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါ၊ကို တောင့်တ၏၊ ထိုသူသည် "စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကုန်၏၊အဆင်းလှကုန်၏၊ချမ်းသာများကုန်၏"ဟု ကြားဘူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကား ကောင်းလေစ"ဟု ကျိသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထိုသို့သော စိတ်ကို ထား၏၊ထိုသို့သော စိတ်ကို ဆောက်တည်၏၊ထိုသို့သော စိတ်ကို ပွါးစေ၏၊ ထိုသူ၏ ယုတ်ညံ့သည့် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ညှတ်သော ထိုကာမဂုဏ်ငါးါးထက် အလွန်(မဂ် ဖိုလ် အလို့၄၂) မပွါးများစေအပ်သော စိတ်သည် ထိုတောင့်တအပ်သော စာတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ (ကပ်ရောက်ရန်) ဖြစ်၏၊ (ထိုသူသည်) ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ထိုသို့ရောက် ရခြင်းကိုလည်း သိလရှိသော သူအားသာ ငါဆို၏၊ သိလမရှိသော သူအား မဆို။ ရဟန်းတို့ သိလရှိသောသူအား စင်ကြယ်သောကြောင့် စိတ်၏ တောင့်တမှုသည် ပြည့်စုံ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သမဏအားဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်း အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်း ဆီမီးအလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အကြင်ကာမဂုဏ်ငါးပါးတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပေးလှူ၏၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးကို တောင့်တ၏၊ထိုသူသည် "တာဝတိံသာနတ်တို့သည်။ပ။ယာမာနတ်တို့သည်။ တုသိတာနတ်တို့သည်။နိမ္မာနရတိနတ်တို့သည်။ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကုန်၏၊ အဆင်းလှကုန်၏၊ ချမ်းသာများကုန်၏"ဟု ကြားဘူး၏၊ထိုသူအား"ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကား ကောင်းလေစ"ဟု ကျိသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထိုသို့သော စိတ်ကို ထား၏၊ ထိုသို့သော စိတ်ကို ဆောက်တည်၏၊ထိုသို့သော စိတ်ကို ပွါးစေ၏၊ ထိုသူ၏ ယုတ်ညံ့သည့် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ညှတ်သော် ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးထက် အလွန်(မဂ် ဖိုလ် အလို့၄၂) မပွါးစေအပ်သော စိတ်သည် ထိုတောင့်တအပ်သော ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီဘုံ၌ (ကပ်ရောက်ရန်) ဖြစ်၏၊ (ထိုသူသည်) ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းကိုလည်း သိလရှိသော သူအားသာ ငါဆို၏၊ သိလမရှိသော သူအား မဆို။ ၊ရဟန်းတို့ သိလရှိသော သူအား စင်ကြယ်သောကြောင့် စိတ်၏ တောင့်တမှုသည် ပြည့်စုံ၏။ (၃-၂)

ရဟန်းတို့ ဤလောကဲ၌ အချို့သော သူသည် သမဏအား ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအား ဖြစ်စေ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်း အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်း ဆီမီးအလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အကြင်ကာမဂုဏ်ငါးပါးတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပေးလှူ၏၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးကို တောင့်တ၏၊ ထိုသူသည် "ဗြဟ္မာတို့သည် အသက်ရှည်ကုန်၏၊ အဆင်းလှကုန်၏၊ ချမ်းသာများကုန်၏" ဟု ကြားဘူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ ဗြဟ္မာတို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကား ကောင်းလေစ" ဟု ကျိသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထိုသို့သော စိတ်ကို ထား၏၊

ထိုသို့သော စိတ်ကို ဆောက်တည်၏၊ ထိုသို့သော စိတ်ကို ပွါးစေ၏၊ ထိုသူ၏ ယုတ်ညံ့သည့် ကာဓဂုဏ်ငါးပါး၌ ညွှတ်သော ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ထက် အလွန် (မဂ် ဖိုလ်အလို့ငှါ) မပွါးများ စေအပ်သော စိတ်သည် ထိုတောင့်တအပ်သော ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ (ကပ်ရောက်ရန်)ဖြစ်၏၊ (ထိုသူသည်) ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ ဗြဟ္မာတို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းကိုလည်း သီလရှိသော သူအားသာ ငါဆို၏၊ သီလမရှိသော သူအား မဆို၊ (ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန် သမုစ္ဆေဒပဟာန်အားဖြင့်) ကင်းသော ရာဂကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ငါဆို၏၊ ရာဂနှင့် တကွဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မဆို၊ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရာဂကင်းသောကြောင့် စိတ်၏ တောင့်တမှုသည် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ပေးလှူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် (လူ့ပြည်နတ်ပြည်တို့၌)ဖြစ်ခြင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၈)

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ်

၃၆။ ရဟန်းတို့ ပုညကိရိယဝတ္ထုတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ— ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထု၊သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အနည်းငယ်သာလျင် ပြုအပ်၏၊သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အနည်းငယ်သာလျင် ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ လူတို့တွင် ဘုန်းကံနည်းသော ယုတ်နိမ့်သော အမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုအပ်၏၊ သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ လူတို့တွင် ဘုန်းကံကြီးသော မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီး လေးဦးတို့သည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း နတ်၌ ဖြစ်သော အဆင်းလှခြင်း နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း နတ်၌ ဖြစ်သော အခြံအရံများခြင်း နတ်၌ ဖြစ်သော အစိုးရခြင်း နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ နတ်၌ ဖြစ်သော သဒ္ဒါရုံ နတ်၌ ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံ နတ်၌ ဖြစ်သော ရသာရုံ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့ကို သာလွန် လွှမ်းမိုးကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲပြုအပ်၏၊ သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှနောက်၌ ဟာဝတီသာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို သာလွန် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲပြုအပ်၏၊ သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ ယာမာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ သုယာမနတ်သားသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ယာမာနတ်တို့ကို သာလွန် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲပြုအပ်၏၊သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ တုသိတာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ သန္တုဿိတနတ်သားသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တုသိတာနတ်တို့ကို သာလွန် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲပြုအပ်၏၊ သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ နိမ္မာနရတိနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ သုနိမ္မိတနတ်သားသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် နိမ္မာနရတိနတ်တို့ကို သာလွန် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲပြုအပ်၏၊ သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ ဝသဝတ္တီနတ်သားသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း နတ်၌ ဖြစ်သော အဆင်းလှခြင်း နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း နတ်၌ ဖြစ်သော အခြံအရံများခြင်း နတ်၌ ဖြစ်သော အစိုးရခြင်း

နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ နတ်၌ ဖြစ်သော သဒ္ဒါရုံ နတ်၌ ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံ နတ်၌ ဖြစ်သော ရသာရုံ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့ကို သာလွန် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုပုဏ္ဏကိရိယဝတ္ထုတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်၊

၇-သပ္ပုရိသဒါနသုတ်

၃၇။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးလှူခြင်း 'သပ္ပုရိသဒါန' တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူ၏၊ မွန်မြတ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူ၏၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အခါ၌ ပေးလှူ၏၊ အပ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူ၏၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကို ရွေးချယ် စိစစ်၍ ပေးလှူ၏၊ မပြတ် ပေးလှူ၏၊ ပေးလှူသည် ရှိသော် စိတ်ကို ကြည်လင်စေ၏၊ ပေးလှူပြီးနောက် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးလှူခြင်း 'သပ္ပုရိသဒါန' တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ်ဖြစ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော မွန်မြတ်သော အပ်သော အဖျော် ဘောဇဉ်ဟူသော လှူဖွယ်ကို လျောက်ပတ်သော အခါ၌ မပြတ် ပေးလှူ၏။

များစွာသော အာမိသကို စွန့်လှူပြီး၍ နှလုံးမသာရှိသည် မဖြစ်ရာ၊ ဤသို့ လှူအပ်သော အလှူတို့ကို အထူးရွှင်မြင်နိုင်သူတို့သည် ချီးမွမ်းကုန်၏။

သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိသော ပညာရှိသည် လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲသော စိတ်ဖြင့် ဤသို့ ပေးလှူပူဇော်၍ ဆင်းရဲမရှိရာ ချမ်းသာသော (လူ့ပြည် နတ်ပြည်) လောကသို့ ရောက်ရ၏။

သတ္တမသုတ်။

၈-သပ္ပုရိသသုတ်

၃၈။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည် အမျိုးဌ ဖြစ်ပေါ်လာသည် ရှိသော် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ အမိ အဖတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ သား မယား၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ ကျွန်အမှုလုပ်ယောကျ်ားတို့၏ အကျိုးစီ ပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျမ်းဝင်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ရွှေးက သေလွန်ပြီးသော အဆွေအမျိုးတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ ဖြစ်၏၊

နတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ကောက်စပါးတို့ကို ပြည့်စုံစေတတ်သော ရွာသွန်းသော မိုးကြီးသည် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သူတော်ကောင်းသည် အများ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ရှိသော် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ အမိ အဖတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ သား မယားဏ၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ ကျွန်အမှုလုပ်ယောကျ်ားတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျမ်းဝင်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ ရှေးက သေလွန်ပြီးသော အဆွေအမျိုးတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ နတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အိမ်၌ နေသော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် များစွာသော လူတို့၏ အကျိုးငှါ ဖြစ်၏၊ နေ့ ည၌ဘို့ပတ်လုံး ပျင်းရိခြင်းမရှိသော ပညာရှိသည် ရှေးဦးစွာ အမိအဖတို့အား ရှေး၌ ပြုဘူးသော ကျေးဇူးကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ပူဇော်၏၊ အိမ်ရာမထောင်ပဲ ရဟန်းပြုသော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အရိုအသေပြု၏။

သက်ဝင်ယုံကြည်သော သဒ္ဓါဘရားရှိသော သီလကို ချစ်သူသည် တရားတို့ကို သိ၍ (သူတော်ကောင်းတို့ကို) ပူဇော်၏၊ မင်း၏ အစီးအပွါးကို ဆောင်၏၊ နတ်တို့၏ အစီးအပွါးကို ဆောင်၏၊ အဆွေအမျိုး မိတ်ဆွေတို့၏ အစီးအပွါးကို ဆောင်၏။

သူတော်ကောင်းဘရား၌ ကောင်းစွာ တည်သော ထိုသူသည် အလုံးစုံသော သူတို့၏ အစီးအပွါးကို ဆောင်၏၊ ထိုသူသည် ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' အညစ်အကြေးကို ပယ်ဖျောက်၍ အေးငြိမ်းသော လောကသို့ ရောက်ရ၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-အဘိသန္ဒသုတ်

၃၉။ ရဟန်းတို့ မျှမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်သော နတ်ပြည်အကျိုးငှါ ဖြစ်ကုန်သော ချမ်းသာသော အကျိုးကို ပေးတတ်ကုန်သော နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ဤကောင်းမှုအထူ ကုသိုလ်အယဉ် ရှစ်မျိုးတို့သည် အလိုရှိခြင်းငှါ နှစ်သက်ခြင်းငှါ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်းငှါ အစီ.အပွါးအလို့ငှါ မျှမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ ရဟန်းတို့ မျှမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော နတ်ပြည်အကျိုးငှါ ဖြစ်သော မျှမ်းသာသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေ

တတ်သော ရွေးဦးစွာသော ဤကောင်းမှုအထူ ကုသိုလ်အယဉ်သည် အလိုရှိခြင်းငှါ နှစ်သက်ခြင်းငှါ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်းငှါ အစီးအပွါး အလိုငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ ရဟန်းတို့ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ဤကောင်းမှုအထူ ကုသိုလ် အယဉ်သည်။ပ။ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော နတ်ပြည်အကျိုးငှါ ဖြစ်သော ချမ်းသာသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤကောင်းမှုအထူ ကုသိုလ်အယဉ်သည် အလိုရှိခြင်းငှါ နှစ်သက်ခြင်းငှါ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်းငှါ အစီးအပွါး အလိုငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အမြတ်ဟူ သိအပ်ကုန်သော ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်၏ဟူ သိအပ်ကုန်သော သူတော်ကောင်း အဆက်အနွယ်ဟူ သိအပ်ကုန်သော ရွေးသူတော်ကောင်းတို့၏ အလေ့အကျင့် ဟူ သိအပ်ကုန်သော မပယ်အပ်ကုန်သော (ရွေးကလည်း) မပယ်ဘူးကုန်သော (ယခုလည်း) မပယ်ကုန်သော (နောင်လည်း) ပယ်လတ္တံ့လည်း မဟုတ်ကုန်သော ပညာရှိ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ မပစ်ပယ်အပ်သည့် မြတ်သော ဒါနဟူ ဆိုအပ်ကုန်သော အလှူတို့သည် ဤငါးမျိုး တို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရဟန်းတို့ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော အရိယာဘပည့်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား ဘေးမရှိခြင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ရန်မရှိခြင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ဆင်းရဲမရှိခြင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ အဘိုင်းအရှည် မရှိသော သတ္တဝါတို့အား ဘေးမရှိခြင်း ရန်မရှိခြင်း ဆင်းရဲမရှိခြင်းကို ပေးလှူသောကြောင့် အဘိုင်းအရှည်မရှိသော ဘေးမရှိခြင်း ရန်မရှိခြင်း ဆင်းရဲမရှိခြင်း၏ အဖို့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမြတ်ဟူ သိအပ်သော ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်၏ဟူ သိအပ်သော သူတော်ကောင်း အဆက်အနွယ်ဟူ သိအပ်သော ရွေးသူတော်ကောင်းတို့၏ အလေ့အကျင့်ဟူ သိအပ်သော မပယ်အပ်သော (ရွေးကလည်း) မပယ်ဘူးသော (ယခုလည်း) မပယ်သော (နောင်လည်း) ပယ်လတ္တံ့မဟုတ်သော ပညာရှိ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ မပစ်ပယ်အပ်သည့် မြတ်သော အလှူဟုဆိုအပ်သော ပဌမဖြစ်သော အလှူတည်း။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော နတ်ပြည်အကျိုးငှါ ဖြစ်သော ချမ်းသာသော အကျိုးကိုပေးတတ်သော နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော စဘုတ္တဖြစ်သော ဤကောင်းမှုအထူ ကုသိုလ်အယဉ်သည် အလိုရှိခြင်းငှါ နှစ်သက်ခြင်းငှါ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်းငှါ အစီးအပွါးအလိုငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား အရိယာတပည့်သည် ပိုင်ရှင်မပေးသော သူတပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းကို ပယ်၍ ပိုင်ရှင်မပေးသော သူဘပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်စားခြင်းကို ပယ်၍

ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော အရိယာတပည့်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိသော သတ္တဝါတို့အား ဘေးမရှိခြင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ရန်မရှိခြင်းကို ပေးလှူသည်မည်၏၊ ဆင်းရဲမရှိခြင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော သတ္တဝါတို့အား ဘေးမရှိခြင်း ရန်မရှိခြင်း ဆင်းရဲမရှိခြင်းကို ပေးလှူသောကြောင့် အတိုင်းအရှည်မရှိသော ဘေးမရှိခြင်း ရန်မရှိခြင်း ဆင်းရဲမရှိခြင်း၏ အဖို့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမြတ်ဟုသိအပ်သော ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်၏ဟု သိအပ်သောသူတော်ကောင်းတို့၏ အဆက်အနွယ်ဟု သိအပ်သော ရှေးသူတော်ကောင်းတို့၏ အလေ့အကျင့်ဟု သိအပ်သော မပယ်အပ်သော (ရှေးကလည်း) မပယ်ဘူးသော (ယခုလည်း) မပယ်သော (နောင်လည်း) ပယ်လွှတ်လည်း မဟုတ်သော ပညာရှိ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ မပစ်ပယ်အပ်သည့် မြတ်သော အလှူဟု ဆိုအပ်သော ပဥ္စမဖြစ်သော အလှူတည်း။ ရဟန်းဘို့ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော နတ်ပြည်အကျိုးငှါ ဖြစ်သော ချမ်းသာသောအကျိုးကို ပေးတတ်သော နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော အင်္ဂမဖြစ်သော ဤကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်သည် အလိုရှိခြင်းငှါ နှစ်သက်ခြင်းငှါ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်းငှါ အစီးအပွါးအလှိုငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော နတ်ပြည်အကျိုးငှါ ဖြစ်သော ချမ်းသာသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ရှစ်မျိုးသော ဤကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်ရှစ်မျိုးတို့သည် အလိုရှိခြင်းငှါ နှစ်သက်ခြင်းငှါ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်းငှါ အစီးအပွါးအလှိုအငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုစ္စရိတဝိပါကသုတ်

၄၀။ ရဟန်းတို့ မိုဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာပြုအပ်သော သူ၏ အသက်ကို သတ်ခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေဘတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ သူ၏ အသက်ကို သတ်ခြင်း၏ အပေါ့ဆုံးအကျိုးသည် လူဖြစ်သော သူအား အသက်တိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မိုဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော ပိုင်ရှင်မပေးသော သူတပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေဘတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေဘတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပိုင်ရှင်မပေးသော သူတပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း၏ အပေါ့ဆုံးအကျိုးသည် လူဖြစ်သော သူအား စည်းစိမ် ဥစ္စာပျက်စီးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မိုဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာပြုအပ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ သူ့သားအိမ်ရာဟူသော ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်း၏ အပေါ့ဆုံးအကျိုးသည် လူဖြစ်သော သူအား ရန်သူတို့နှင့်တကွ ရန်ဖြစ်စေတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော မဟုတ်မမှန် စကားကို ပြောခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေဘတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်း၏ အပေါ့ဆုံးအကျိုးသည် လူဖြစ်သောသူအား မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲခံရခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာပြုအပ်သော ကုန်းတိုက်စကားပြောခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ကုန်းဘိုက်စကားပြောကြားခြင်း၏ အပေါ့ဆုံးအကျိုးသည် လူဖြစ်သောသူအား အဆွေခင်ပွန်းတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၏ အပေါ့ဆုံးအကျိုးသည် လူဖြစ်သော သူအား မနှစ်သက်ဖွယ်သော အသံကို ဖြစ်စေတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၏ အပေါ့ဆုံးအကျိုးသည် လူဖြစ်သောသူအား သူတပါးတို့ မနာယူအပ်သော စကားရှိသည်ကို ဖြစ်စေတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေဘတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေဘတ်၏၊ သေအရက်ကို သောက်ခြင်း၏ အပေါ့ဆုံးအကျိုးသည် လူဖြစ်သောသူအား ရူးသွပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ဒါနဝဂ် ပြီး၏။

၅-ဥပေါသထဝဂ် ၁-သံခိတ္တုပေါသထသုတ်

၄၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါဘပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ထို့ရဟန်းတို့သည် "အသျင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီး

သနည်း၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်း ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။

"ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ ရှက်တတ်ကုန်၏၊ သနားတတ်ကုန်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတည်ဥ့်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ တုတ်ကို ချထားသူ လက်နက်ကို ချထားသူ ရှက်ခြင်းရှိသူ သနားခြင်းသို့ရောက်သူ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားသူဖြစ်၍ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤပဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

"ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ပေးသည်ကိုသာ ယူကုန်၏၊ ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိကုန်၏၊ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သောကိုယ်ဖြင့် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတည်ဥ့်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ပေးသည်ကိုသာ ယူလေ့ရှိသည် ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့် နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤဒုတိယအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

"ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏၊ (မမြတ်သော အကျင့်မှ) ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ရွာသူတို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတည်ဥ့်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ (မမြတ်သော အကျင့်မှ)ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်လျက် ရွာသူတို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်"ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤတတိယအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

"ရဟန္တာဘို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိကုန်၏၊ မှန်သောစကားချင်း ဆက်စပ်စေကုန်၏၊ တည်သော စကားရှိကုန်၏၊ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိကုန်၏၊ လောကကိုလှည့်စားတတ်သူ မဟုတ်ကုန်၊ ငါသည်လည်း ဤတည်ဥ့်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် အမှန်ကိုသာ ဆိုသူ မှန်သောစကားချင်း ဆက်စပ်စေသူ တည်သော စကားရှိသူ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိသူ ဖြစ်၍ လောကကို မလှည့်စားပဲ (နေပါအံ့)၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်"ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤစတုတ္ထအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

"ရဟန္တာကိုသည် အသက်ထက်ဆုံး ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းကို ပယ်၍ ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ငါသည်လည်း ဤတည်ဥ့်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း

ဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းကို ပယ်၍ ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်”ဟု(ဆင်ခြင်၏)၊ဤပဉ္စမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

“ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး တထပ်သာ စားကုန်၏၊ ညစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ နေလွဲသောအခါ၌ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတည်ဋ္ဌာန်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး တထပ်သာ စားပါအံ့၊ ညစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ နေလွဲသော အခါ၌ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်”ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤဆဋ္ဌအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

“ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း(သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်း ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာမှုန့်ခြယ်ခြင်း နံ့သာပျော်းလိမ်းခြင်းကို ပယ်၍ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း(သူတော်ကောင်းတရား၏)ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်း ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာမှုန့်ခြယ်ခြင်း နံ့သာပျော်းလိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတည်ဋ္ဌာန်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း (သူတော်ကောင်း တရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်း ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာမှုန့်ခြယ်ခြင်း နံ့သာပျော်းလိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်”ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤသတ္တမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

“ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သောနေရာ၌ နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတည်ဋ္ဌာန်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းကိုပယ်၍ မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သောနေရာ၌ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်”ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤအဋ္ဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်းရှိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဝိတ္ထတူပေါသထသုတ်

၄၂။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင် ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်းရှိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏—"ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ရှက်တတ်ကုန်၏၊ သနားတတ်ကုန်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတညဉ့်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး အသက်သတ်ခြင်းကိုပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် တုတ်ကို ချထားသူ လက်နက်ကို ချထားသူ ရှက်ခြင်းရှိသူ သနားခြင်းသို့ ဆောက်သူ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားသူဖြစ်၍ နေပါအုံ၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအုံ၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်"ဟု(ဆင်ခြင်၏)၊ ဤပဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းငယ်၌ ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သောနေရာ၌ နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတညဉ့်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ညောင်စောင်းငယ်၌ ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သောနေရာ၌ နေပါအုံ၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအုံ၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်"ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤအဋ္ဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်း ရှိ၏။ အဘယ်မျှလောက် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသောပြန့်နှံ့ခြင်း ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အကြင်သူသည် များစွာ တပ်နှစ်သက်ဖွယ် ရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အင်္ဂတိုင်း မဂဓတိုင်း ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်း ဝဇ္ဇီတိုင်း မလ္လတိုင်း စေတီတိုင်း ဝင်္ဂတိုင်း ကုရုတိုင်း ပဉ္စာလတိုင်း မစ္ဆတိုင်း သူရသေနတိုင်း အဿကတိုင်း အဝန္တိတိုင်း ဂန္ဓာရတိုင်း ကမ္ဗောဇတိုင်း ဤ တဆယ့်ခြောက်တိုင်းတို့၌ စိုးပိုင်ကြီးမှူးသူဟူသောမင်းအဖြစ်ကို ပြုစေရာ၏၊ထိုတဆယ့်ခြောက်တိုင်းတို့၌ မင်းအဖြစ်ကို ပြုစေခြင်းသည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်၏ တဆယ့်ခြောက်စိတ်စိတ်၍ တစိတ်မျှဖြစ်သော အကျိုးကို မမီနိုင်၊ ထိုသို့ မမီနိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏။

ရဟန်းတို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်ငါးဆယ်တို့သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ တနေ့တညဉ့်မည်၏၊ ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော နှစ်ပေါင်း ငါးရာတို့သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ လူ၌ဖြစ်သော အနှစ်တရာတို့သည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ တနေ့တညဉ့်မည်၏၊ ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်းသုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊

တိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်းတထောင်တို့သည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အသက်အားဟိုင်း အရှည် ဖြစ်၏။ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဒေဂ်ါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ ဇာသည်မှ နောက်၌ တာဝတိံသာ နတ်ဘို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိဟည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ခမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏အဖြစ်သည် အာဆီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်နှစ်ရာတို့သည် ယာမာနတ်တို့၏ တနေ့တည်၌မည်၏၊ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လ မည်၏၊ထိုလဖြင့် တဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ် မည်၏၊ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်သည် ယာမာနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ ယာမာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏အဖြစ်သည် အထိုး ကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်လေးရာတို့သည် တုသိတာနတ်၏ တနေ့တည်၌မည်၏၊ ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လ မည်၏၊ထိုလဖြင့် တဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ် မည်၏၊ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း လေးထောင်တို့သည် တုသိတာနတ်တို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ တုသိတာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏အဖြစ်သည် အထိုးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်ရှစ်ရာတို့သည် နိမ္မာနရတိ နတ်တို့၏ တနေ့တည်၌မည်၏၊ ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်း သုံးဆယ်ဘို့သည် လ မည်၏၊ ထိုလဖြင့် တဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ် မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း ရှစ်ထောင်တို့သည် နိမ္မာနရတိ နတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်ဖြစ်၏။ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ နိမ္မာနရတိ နတ်တို့၏အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကိုရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏အဖြစ်သည် အထိုးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်ကုဋေတို့သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ တနေ့တည်၌မည်၏၊ ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်းသုံးဆယ်တို့သည် လ မည်၏၊ ထိုလဖြင့် တဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ် မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း တသောင်းခြောက်ထောင်တို့သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ နတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာ

ပျက်ကြေ သေသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ "နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူ၌ ဖြစ်သော မင်းအဖြစ်သည် အသီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့်တူ၏ဟု ငါဆို၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တဝါကို မသတ်ရာ၊ မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို မခိုးယူရာ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောဆိုရာ၊ မူးယစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော သေအရက်ကို မသောက်ရာ၊ မေထုန်ဟု ဆိုအပ်သော မမြတ်သော အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏၊ နေလွဲ ညစာ မစားရာ။

ပန်းမပန်ရာ၊ နံ့သာမှုန့်ကို မလိမ်းရာ၊ ညောင်စောင်း၌ငင်း မြေ၌ ခင်းအပ်သော နေရာ၌ ငင်း အိပ်ရာ၏၊ အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ထိုဥပုသ်ကို ဒုက္ခ၏ အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပြတော်မူအပ်၏။

လ နေ နှစ်ပါးစုံတို့သည် (ရူပါရုံကို) ကောင်းစွာ ပြတတ်ကုန်၏၊ အကြင်မျှလောက်သော အရပ်သို့ ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်သည်ဖြစ်၍ အစဉ်လှည့်လည်ကုန်၏၊ အမိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်ကုန်သော ကောင်းကင်အပြင်၌ သွားကုန်သော ထို လ နေ တို့သည် အရပ်မျက်နှာတို့ကို တင့်တယ်စေကုန်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းကင်အပြင်၌ ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်၏။

ထို လ နေ တို့ လှည့်လည်ရာ အရပ်အတွင်း၌ ပုလဲ ပတ္တမြား ကောင်းသော ကြောင်မျက်ရွဲ သိင်္ဂီရွှေ ထိုမှတပါးလည်း ပကတိရွှေဟူသော ဥစ္စာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်းသိင်္ဂီရွှေ ပကတိရွှေကို ဇာတရူပဟူ၍ငင်း ဟဋကဟူ၍ငင်း ဆိုအပ်၏။

ထိုပုလဲ ပတ္တမြား စသော ရတနာတို့သည်ငင်း အလုံးစုံသော လရောင်တို့သည်ငင်း ကြယ်အပေါင်းတို့သည်ငင်း အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်း၏ (အကျိုးကို) တဆယ့် ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်။

ထို့ကြောင့်သာလျှင် သီလရှိသော မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးရာ၏၊ (ထိုမိန်းမ ယောကျ်ားတို့သည်) ချမ်းသာသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကုန်သောကြောင့် မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရကုန်၏။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဝိသာခါသုတ်

၄၃။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတိုက် မိဂါရမာတာ ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော မိဂါရမာတာ ဝိသာခါအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ဝိသာခါ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်း ရှိ၏။

ဝိသာခါ အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်း ရှိသနည်း။ ဝိသာခါ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ — "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ရှက်ဘေတ်ကုန်၏၊ သနားတတ်ကုန်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတညဉ့်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် တုတ်ကို ချထားသူ လက်နက်ကို ချထားသူ ရှက်ခြင်းရှိသူ သနားခြင်းသို့ရောက်သူ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားသူဖြစ်၍ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါအား ဥပုသ် ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤပဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သောနေရာ၌ နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတညဉ့်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သောနေရာ၌ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါအား ဥပုသ် ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤအဋ္ဌမ အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဝိသာခါ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်း ရှိ၏။

အဘယ်မျှလောက် အကျိုးကြီးသနည်း၊အာနိသင်ကြီးသနည်း၊တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်းရှိသနည်း ဟူမူ—ဝိသာခါ ဥပမာသော်ကား အကြင်သူသည် များစွာ တပ်နှစ်သက်ဖွယ် ရတနာတို့နှင့်ပြည့်စုံသော အင်္ဂတိုင်း မဂဓတိုင်း ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်း ဝဇ္ဇီတိုင်း မလ္လတိုင်း စေတီတိုင်း ဝင်္ကတိုင်း ကုရုတိုင်း ပဉ္စာလတိုင်း မစ္ဆတိုင်း သူရသေနတိုင်း အဿကတိုင်း အဝန္တီတိုင်း ဂန္ဓာရတိုင်း ကမ္ဗောဇတိုင်း ဤတဆယ့်ခြောက်တိုင်းတို့၌ စိုးပိုင်ကြီးမှူးသူဟူသော မင်းအဖြစ်ကို ပြုရာ၏၊ ထိုတဆယ့်ခြောက်ဝိုင်းတို့၌ မင်းအဖြစ်ကို ပြုစေခြင်းသည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်၏တဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၌ တစိတ်မျှဖြစ်သော အကျိုးကို မမှီနိုင်။ ထိုသို့ မမှီနိုင်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဝိသာခါ နတ်မျိုးသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သောသူ၏ ချမ်းသာနှင့်တူ၏၊

ဝိသာခါ လူ၌ဖြစ်သော အနှစ်ငါးဆယ်တို့သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ တနေ့တည့်မည်၏၊ ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်း သုံးခေါယ်တို့သည် လမည်၏၊ထိုလဖြင့် တဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်းငါးရာတို့သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသောဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြေ သေသည်မှနောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤအကြောင်းမျိုးကိုရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အာသီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့်တူ၏ ဟု ငါဆို၏။

ဝိသာခါ လူဥ္ဒ်ဖြစ်သောအနှစ်တရာတို့သည် တာဝတိံ နတ်တို့၏ တနေ့တည်ဥ့်မည်၏၊ ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ထိုလဖြင့် တဆယ် နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်ဥ်ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်းတထောင်တို့သည် တာဝတိံ သာနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်း အရှည်ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ ဤလောကဥ် မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းခကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်ကြေသေသည်မှနောက်ဥ် တာဝတိံ သာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော ဤအကြောင်းမျိုးသည်ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ခမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သောသူ၏ ခမ်းသာနှင့်တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ဝိသာခါ လူဥ္ဒ်ဖြစ်သော အနှစ် နှစ်ရာတို့သည်။ပ။ အနှစ် လေးရာတို့သည်။ပ။ အနှစ်ရှစ်ရာတို့သည်။ပ။အနှစ်တထောင်ခြောက်ရာတို့သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ တနေ့တည်ဥ့်မည်၏၊ ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်ဥ်ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်းတသောင်းခြောက်ထောင်တို့သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအာရှည်ဖြစ်၏။ဝိသာခါ ဤလောကဥ် မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြေသေသည်မှနောက်ဥ် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော ဤအကြောင်းမျိုးသည်ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ဥ်ဖြစ်သော ခမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သောသူ၏ ခမ်းသာနှင့်တူ၏ဟု ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏။)

သတ္တဝါကို မသတ်ရာ၊ မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို မခိုးယူရာ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောဆိုရာ၊ မူးယစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော သေအရက်ကို မသောက်ရာ၊ မေထုန်ဟု ဆိုအပ်သော မမြတ်သော အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏၊ နေလွဲ ညစာ မစားရာ။

ပန်းမပန်ရာ၊ နံ့သာမှုန့်ကို မလိမ်းရာ၊ ညောင်စောင်းဥဇင်း မြေဥ် ခင်းအပ်သော နေရာဥ်၌ငင်း အိပ်ရာ၏၊အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ထိုဥပုသ်ကို ဒုက္ခ၏အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပြတော်မူအပ်၏။

လ နေ နှစ်ပါးစုံတို့သည် (ရှုပါရုံကို) ကောင်းစွာ ပြတတ်ကုန်၏၊ အကြင်မျှလောက်သော အရပ်သို့ ထွန်းလင်း တောက်ပကုန်သည်ဖြစ်၍ အစဉ်လှည့်လည်ကုန်၏၊ အမိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်ကုန်သော ကောင်းကင်အပြင်၌ သွားကုန်သော ထို လ နေ တို့သည် အရပ်မျက်နှာတို့ကို တင့်တယ်စေကုန်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းကင်အပြင်၌ ထွန်းလင်း တောက်ပကုန်၏။

ထို လ နေ တို့ လှည့်လည်ရာ အရပ်အတွင်း၌ ပုလဲ ပတ္တမြား ကောင်းသော ကြောင်မျက်ရွဲ သိဂီရွှေ ထိုမှဘပါးလည်း ပကတိရွှေဟူသောဥစ္စာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်းသိဂီရွှေ ပကတိရွှေကို ဇာတရူပ ဟူ၍ငင်း ဟဋ္ဌကဟူ၍ငင်း ဆိုအပ်၏။

ထိုပုလဲ ပတ္တမြား စသောရတနာတို့သည်ငင်း အလုံးစုံသော လရောင်တို့သည်ငင်း ကြယ်အပေါင်းတို့သည်ငင်း အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်း၏ (အကျိုးကို) တဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမှီနိုင်ကုန်။

ထို့ကြောင့်သာလျှင် သီလရှိသော မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးရာ၏။ (ထိုမိန်းမ ယောကျ်ားတို့သည်) ချမ်းသာသောအကျိုးကို ဖြစ်စေ တတ်ကုန်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကုန်သောကြောင့် မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရကုန်၏။

တတိယသုတ်။

၄-ဝါသေဋ္ဌသုတ်

၄၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သောကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော ဝါသေဋ္ဌဥပါသကာအား မြတ်စွာ ဘုရားသည်—"ဝါသေဋ္ဌ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုး ကြီး၏။ပ။ မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရကုန်၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ဝါသေဋ္ဌဥပါသကာသည် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ် ချစ်မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော ဆွေမျိုး သားချင်းတို့သည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့်ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးကြပါမူ အကျွန်ုပ် ချစ်အပ်သော ဆွေမျိုးသားချင်းတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါးဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော မင်းတို့သည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို အကယ်၍ ကျင့်သုံးကြပါမူ အလုံးစုံသော မင်းတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါးဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော ပုဏ္ဏားတို့သည်။ပ။ ကုန်သည်တို့သည်။ သူဆင်းရဲတို့သည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့်ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို အကယ်၍ ကျင့်သုံးကြပါမူ အလုံးစုံသော သူဆင်းရဲတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါး ဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏ဟု လျှောက်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤစကားသည် လျှောက်သည် အတိုင်း မှန်၏၊ဝါသေဋ္ဌ ဤစကားသည် လျှောက် သည် အတိုင်း မှန်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ အလုံးစုံသော မင်းတို့သည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို အကယ်၍ ကျင့်သုံးကြပါမူ အလုံးစုံသော မင်းတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါး ဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါသေဋ္ဌ အလုံးစုံသော ပုဏ္ဏားတို့သည်။ပ။ ကုန်သည်တို့သည်။ သူဆင်းရဲ တို့သည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့်ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို အကယ်၍ ကျင့်သုံးကြပါမူ အလုံးစုံသော သူဆင်းရဲတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါးဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါသေဋ္ဌ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကသည်ရင်း သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောကသည်ရင်း အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့်ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို အကယ်၍ ကျင့်သုံးကြပါမူ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောကအားလည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါးဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤအင်ကြင်းပင်ကြီးတို့သော်လည်း အကယ်၍ စိတ်စေတနာရှိသဖြင့် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးကြပါမူ ဤအင်ကြင်းပင်ကြီးတို့အားသော်လည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါးဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာသေး၏၊ လူဖြစ်သူအားမူ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဗောဇ္ဈသုတ်

၄၅။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရုံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ မျဉ်းကပ်၍ ရှိခိုး ပြီးလျှင် ကခုသော နေရာဌ ထိုင်နေသော ဗောဇ္ဈာဥပါသိကာမအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ဗောဇ္ဈာ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင် ကြီး၏၊ ဝန်ခိုး ကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်းရှိ၏။

ဗောဇ္ဈာ အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်း ရှိသနည်း။

ဗောဇ္ဈာ ဤသာသနာတော်ဌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏—"ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ ဒဏ်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ရှက်တတ်ကုန်၏၊ သနားတတ်ကုန်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတညဉ့်နှင့် တနေ့ပတ်လုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ တုတ်ကိုချထားသူ လက်နက်ကို ချထားသူ ရှက်ခြင်းရှိသူ သနားခြင်းသို့ရောက်သူ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားသူဖြစ်၍ နေပါအံ့၊ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါအား ဥပုသ်ကျင့်သုံးခြင်း သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်"ဟု(ဆင်ခြင်၏)၊ဤပဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာဌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာဌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းငယ်ဌ ဖြစ်စေ မြက်အင်းဌ ဖြစ်စေ နိမ့်သောဇနရာဌ နေကုန်၏၊ငါသည်လည်း ဤတညဉ့်နှင့်တနေ့ပတ်လုံး မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာဌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာဌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ညောင်စောင်းငယ်ဌ ဖြစ်စေ မြက်အင်းဌ ဖြစ်စေ နိမ့်သောနေရာဌ နေပါအံ့၊ ဤ အကြောင်းဒုတိယင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါအား ဥပုသ် ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤအဋ္ဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဗောဇ္ဈာ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင် ကြီး၏၊ တန်ခိုး ကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်း ရှိ၏၊ အဘယ်မျှလောက် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင် ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်း ရှိသနည်း။ ဗောဇ္ဈာ ဥပမာသော်ကား အကြင်သူသည် များစွာ တပ်နှစ်သက်ဖွယ် ရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အင်္ဂတိုင်း မဂဓတိုင်း ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်း ဝဇ္ဇီတိုင်း မလ္လတိုင်း စေတီတိုင်း ဝင်္ဂတိုင်း ကုရုတိုင်း ပဉ္စာလတိုင်း မစ္ဆတိုင်း သူရသေနတိုင်း အဿကတိုင်း အဝန္တိတိုင်း ဂန္ဓာရတိုင်း ကမ္ဗောဇတိုင်း ဤတဆယ့်ခြောက်တိုင်းတို့ဌ စိုးပိုင်ကြီးမှူးသူ ဟူသော မင်းအဖြစ်ကို ပြုစေရာ၏၊ ထိုဆဆယ့်ခြောက်တိုင်းတို့ဌ မင်းအဖြစ်ကို ပြုစေခြင်းသည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်၏ တဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၌ တစိတ်မျှဖြင်သော အကျိုးကို မမီနိုင်။ ထိုသို့ မမီနိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ဒုကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဗောဇ္ဈာ နတ်ခြမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ခြမ်းသာနှင့် တူ၏။

ဗောဇ္ဈာ လူဌဖြစ်သော အနှစ်ငါးဆယ်တို့သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ တနေ့တညဉ့် မည်၏၊

ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လ မည်၏၊ ထိုလ ဖြင့် တဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ ဖြစ်သောနှစ်ပေါင်းငါးရာတို့သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ဗောဇ္ဈာ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အဂ်ါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ် နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ဗောဇ္ဈာ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ဗောဇ္ဈာ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်တရာတို့သည်။ပ။ ဗောဇ္ဈာ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်နှစ်ရာတို့သည်။ပ။ အနှစ် လေးရာတို့သည်။ပ။ အနှစ် ရှစ်ရာတို့သည်။ပ။ အနှစ် တထောင်ခြောက်ရာတို့သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ နတ်တို့၏ တနေ့တညဉ့်မည်၏၊ ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လ မည်၏၊ ထိုလ ဖြင့် တဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း တသောင်းခြောက်ထောင်တို့သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ဗောဇ္ဈာ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အဂ်ါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ဗောဇ္ဈာ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ "နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏"ဟု ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တဝါကို မသတ်ရာ၊ မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို မခိုးယူရာ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောဆိုရာ၊ မူးယစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော သေအရက်ကို မသောက်ရာ၊ မေထုန်ဟု ဆိုအပ်သော မမြတ်သော အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏၊ နေလွဲညစာ မစားရာ။

ပန်းမပန်ရာ၊ နံ့သာမှုန့်ကို မလိမ်းရာ၊ ညောင်စောင်း၌ဌင်း မြေ၌ ခင်းအပ်သော နေရာ၌ဌင်း အိပ်ရာ၏၊ အဂ်ါရှစ်မျိုးရှိသော ထိုဥပုသ်ကို ဒုက္ခ၏ အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပြတော်မူအပ်၏။

လ နေ နှစ်ပါးစုံတို့သည် (ရူပါရုံကို) ကောင်းစွာ ပြတတ်ကုန်၏၊ အကြင်မျှလောက်သောအရပ်သို့ ထွန်းလင်း တောက်ပကုန်သည်ဖြစ်၍ အစဉ်လှည့်လည်ကုန်၏၊ အမိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်ကုန်သော ကောင်းကင်အပြင်၌ သွားကုန်သော ထို လနေတို့သည် အရပ်မျက်နှာတို့ကို တင့်တယ်စေကုန်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းကင်အပြင်၌ ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်၏။

ထို လ နေတို့ လှည့်လည်ရာ အရပ်အတွင်း၌ ပုလဲ ပတ္တမြား ကောင်းသော ကြောင်မျက်ရွဲ သိင်္ဂီရွှေ ထိုမှတပါးလည်း ပကတိရွှေဟူသော ဥစ္စာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်းသိင်္ဂီရွှေ ပကတိရွှေကို ဇာတရူပဟူ၍ဌင်း ဟဋကဟူ၍ဌင်း ဆိုအပ်၏။

ထို ပုလဲ ပတ္တမြားစသော ရတနာတို့သည်ဌင်း အလုံးစုံသော လရောင်တို့သည်ဌင်း ကြယ်အပေါင်းတို့သည်ဌင်း အဂ်ါရှစ်မျိုးရှိသော ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်း၏ (အကျိုးကို) တဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ **တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်**။

ထို့ကြောင့်သာလျှင် သီလရှိသော မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးရာ၏၊ (ထိုမိန်းမ ယောကျ်ားတို့သည်) ချမ်းသာသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကုန်သောကြောင့် မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရကုန်၏။

ပဥ္ဇမသုတ်။

၆-အနုရုဒ္ဓသုတ်

၄၆။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္မီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည့် နေ့သန့်စင်ခြင်းသို့ ကပ်လျက် တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေ၏၊ ထိုအခါ မျှားစွာသော မနာပကာယိကာ 'နှစ်သက်ဖွယ်သော ကိုယ်ရှိသူ' နတ်သမီးတို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်နေကုန်လျက် ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏—"အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်သမီးတို့ပါတည်း၊ သုံးပါးသော အရာတို့၌ အစိုးရပါကုန်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် အလိုရှိရာ အဆင်းကို တခဏခြင်း ရနိုင်ပါကုန်၏၊ အလိုရှိရာ အသံကို တခဏခြင်း ရနိုင်ပါကုန်၏၊ အလိုရှိရာ ချမ်းသာကို တခဏခြင်း ရနိုင်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်သမီးတို့ပါတည်း၊ ဤသုံးပါးသော အရာတို့၌ အစိုးရပါကုန်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါကုန်၏" ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား "ဤနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အညိုချည်းသာ ညိုသောအဆင်းချည်းသာ ညိုသောအဝတ်ချည်းသာ ညိုသောအဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကုန်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤအကြံသည်ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ထိုနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ စိတ်အကြံကို သိ၍ အညိုချည်းသာ ညိုသောအဆင်းချည်းသာ ညိုသောအဝတ်ချည်းသာ ညိုသောအဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထို့နောက် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား "ဤနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အရွှေချည်းသာ ဖြစ်ကုန်မူ။ပ။ ဤနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အနီချည်းသာ ဖြစ်ကုန်မူ။ ဤနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အဖြူချည်းသာ ဖြူသောအဆင်းချည်းသာ ဖြူသောအဝတ်ချည်းသာ ဖြူသောအဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကုန်မူ ကောင်းလေစွ"ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ထိုနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ စိတ်အကြံကို သိ၍ အဖြူချည်းသာ ဖြူသောအဆင်းချည်းသာ ဖြူသောအဝတ်ချည်းသာ ဖြူသောအဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကုန်၏။

ထို့နောက် ထိုနတ်သမီးတို့သည် တယောက်က သီချင်းဆို၏၊ တယောက်က က၏၊ တယောက်က လက်ခုပ်တီး၏။ ကောင်းစွာ ပြင်ဆင်အပ်သော ကောင်းစွာ စမ်းသပ်အပ်သော လိမ္မာကျွမ်းကျင်သူတို့ ကောင်းစွာ တီးအပ်သော အင်္ဂါငါးပါးရှိသော တူရိယာမျိုး၏ အသံသည် သာယာကောင်းမြတ်၍ တပ်မက်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် ချစ်မြတ်နိုးဖွယ် ယစ်မူးဖွယ် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ထိုနတ်သမီးတို့၏ အဆင်တန်ဆာ အသံသည် သာယာကောင်းမြတ်၏၊ တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်၏၊ ချစ်မြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်၏၊ ယစ်မူးဖွယ်ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် စက္ခုစသော

ဣန္ဒြေတို့ကို အောက်သို့ ချ၏။ ထိုအခါ "အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် သာယာတော်မမူ"ဟု နတ်သီးတို့သိ၍ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်ကုန်၏။ ထို့နောက် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ညနေချမ်းအခါ၌ ကိန်းအောင်းရာမှထ၍ မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချည်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား—အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤအရပ်၌ နေ့သန့်စင်ခြင်းငှါ ကပ်လျက် တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ များစွာကုန်သော မနာပကာယိကာ နတ်သီးတို့သည် အကျွန်ုပ်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ကုန်လျက် အကျွန်ုပ်ကို ဤသို့ လျောက်ကုန်၏၊ "အသျှင်ဘုရားအနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် မနာပကာယိကာ မည်သော နတ်သီးတို့ပါတည်း၊ သုံးပါးသော အရာတို့၌ အစိုးရပါကုန်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရားအနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် အလိုရှိရာ အဆင်းကို တခဏခြင်း ရနိုင်ပါကုန်၏၊ အလိုရှိရာ အသံကို တခဏခြင်း ရနိုင်ပါကုန်၏၊ အလိုရှိရာ ချမ်းသာကို တခဏခြင်း ရနိုင်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရားအနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်သီးတို့ပါတည်း၊ ဤသုံးပါးသော အရာတို့၌ အစိုးရပါကုန်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါကုန်၏"ဟု (လျောက်ပါကုန်၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား "ဤနတ်သီးအားလုံးတို့သည် အညိုချည်းသာ ညိုသော အဆင်းချည်းသာ ညိုသောအဝတ်ချည်းသာ ညိုသောအဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကုန်မူကား ကောင်းလေစွ"ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ထိုနတ်သီးအားလုံးတို့သည် အကျွန်ုပ်၏ စိတ်အကြံကိုသိ၍ အညိုချည်းသာ ညိုသောအဆင်းချည်းသာ ညိုသောအဝတ်ချည်းသာ ညိုသော အဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပြန်ပါ၏၊ "ဤနတ်သီး အားလုံးတို့သည် အရွှေချည်းသာ။ပ။ဤနတ်သီးအားလုံးတို့သည် အနီချည်းသာ ဖြစ်ကုန်ပါမူ။ ဤနတ်သီးအားလုံးတို့သည် အဖြူချည်းသာ ဖြူသောအဆင်းချည်းသာ ဖြူသောအဝတ်ချည်းသာ ဖြူသောအဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကုန်ပါမူ ကောင်းလေစွ"ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ထိုနတ်သီးအားလုံးတို့သည် အကျွန်ုပ်၏ စိတ်အကြံကိုသိ၍ အဖြူချည်းသာ ဖြူသောအဆင်းချည်းသာ ဖြူသောအဝတ်ချည်းသာ ဖြူသောအဆင်းတန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် ထိုနတ်သီးတို့သည် တယောက်က သီချင်းဆို၏၊ တယောက်က က၏၊ တယောက်က လက်ခုပ်တီး၏၊ ကောင်းစွာ ပြင်ဆင်အပ်သော ကောင်းစွာ စမ်းသပ်အပ်သော လိမ္မာကျွမ်းကျင်သူတို့ ကောင်းစွာ တီးအပ်သော အင်္ဂါငါးပါးရှိသော တူရိယာမျိုး၏ အသံသည် သာယာကောင်းမြတ်၍ တပ်မက်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် ချစ်မြတ်နိုးဖွယ် ယစ်မူးဖွယ် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ထိုနတ်သီးတို့၏ အဆင်တန်ဆာ အသံသည် သာယာကောင်းမြတ်ပါ၏၊ တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ပါ၏၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ပါ၏၊ ချစ်မြတ် နိုးဖွယ်ဖြစ်ပါ၏၊ ယစ်မူးဖွယ်ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို အောက်သို့ ချပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ "အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် သာယာတော်မမူ"ဟု နတ်သီးတို့ သိ၍ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှကုန်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ မနာပကာယိကာ မည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရပါသနည်းဟု လျောက်၏။

အနုရုဒ္ဓါ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ မနာပကာယိကာ မည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရာ၏။ အဘယ်

ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အနုရုဒ္ဓါ ဤလောကဌ် မာတုဂါသည် အကျိုးကိုလိုလားကုန်သော အစီးအပွါးကို ရှာမှီးကုန်သော ဒါစဉ်သနား စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော အမိ အဖတို့က အစဉ်သနား စောင့်ရောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပေးစား ထိမ်းမြားလိုက်သော လင်ယောကျ်ား၏ ဂရုဉီးစွာ ထလေ့ရှိ၏၊ နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိ၏၊ အဘယ်ကို ပြုရပါအံ့နည်းဟု နာခံလေ့ရှိ၏၊ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ (၁)

မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည်လင်က "အမိ အဖ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့" ဟူ၍ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော သူတို့ကို အရှိအသေပြု၏၊ အလေးအမြတ်ပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ အိမ်သို့ရောက်လာကုန်သော သူတို့ကိုလည်း နေရာထိုင်ခင်းပေးခြင်း သောက်ရေတည်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်၏။ (၂)

"သိုးမွေး (ပြုပြင် လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်၊ ဝါချည် (ပြုပြင် လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်" ဟူ၍ လင်၏ အိမ်ဘဉ်းမှတို့၌ လိမ္မာ၏၊ မပျင်းမရိတတ်၊ ထိုအိမ်တွင်းမှ အကြောင်း ဥပါယ်ဖြစ်သောကို စုံစမ်းမှ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီမံရန် စွမ်းနိုင်၏။ (၃)

လင်ယောကျ်ား၏ အိမ်ဘဉ်းသားဖြစ်ကုန်သော "ကျွန်အစေခံ အမှုလုပ်ဖြစ်သည့် ဒုတ္ထဉ်းလူတို့၏ ပြုလုပ်သည်ကိုလည်း ပြုလုပ်သောအား ဖြင့် သိ၏၊ မပြုလုပ်သည်ကိုလည်း မပြုလုပ်သော အား ဖြင့် သိ၏၊ ဖျားနာသူတို့ အားရှိသည် မရှိသည်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုအတွင်းလူ အပေါင်းအား ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တို့ကို အသီးအသီး မိမိတို့၏ အဖိုအား ဖြင့် ဝေဖန်၏။ (၄)

လင်ယောကျ်ားဆောင်ခဲ့သော ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေတို့ကို စောင့်ရှောက်၏၊ လုံခြုံစေ၏၊ ထိုပစ္စည်း ဥစ္စာတို့ အပေါ်၌ အပျော်မကြူးတတ်သူ မခိုးဝှက်တတ်သူ အရက်သေစာ မသောက်စားတတ်သူ မဖျက်ဆီးတတ်သူ ဖြစ်၏။။ (၅)

ဘုရားကို ကိုးကွယ်သော တရားကို ကိုးကွယ်သော သံဃာကို ကိုးကွယ်သော ဥပါသိကာမ ဖြစ်၏။ (၆)

သီလရှိ၏၊ သူ့ အသက်သတ်ခြင်း သူ့ ဥစ္စာခိုးခြင်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းသောအား ဖြင့် ကျင့်ခြင်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ (၇)

စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည် (စွန့်ကြဲအံ့)ဟု ဆေးကြောအပ်သော လက်ရှိသည် စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သည် တောင်းခံခြင်း၌ ထိုက်သည် ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍ မစ္ဆရိယတည်းဟူသော အညစ်အကြေး ကင်းသောစိတ်ဖြင့် အိမ်ကိုစိုးအုပ်၍ နေ၏။ (၈)

အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်လင်ယောကျ်ားသည် အမြဲမပြတ် လွန်စွာ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ကြောင့်ကြစိုက်လျက် ထိုမိမိသားမယားကို လုပ်ကျွေး မွေးမြူ၏၊ ပညာရှိသော မိန်းမကောင်းသည် အလုံးစုံ အလိုရှိရာကို ပေးတတ်သော (မိမိကို) စောင့်ရှောက် မွေးမြူ

တတ်သော ထိုလင်ယောကျ်ားကို မထီမဲ့မြင် မပြု၊ ငြူစူစောင်းမြောင်း မကောင်းသော စကားဖြင့်လည်း လင်ယောကျ်ားကို မချုတ်ချယ်၊ လင်ယောကျ်း၏ အရိုအသေပြုအပ်သူ အားလုံးတို့ကိုလည်း မြတ်နိုးပူဇော်၏။

အကြင် မိန်းမသည် ထက်ြ လုံ့လရှိ၍ မပျင်းရိတတ် ကျေးကျွန် အစေခံ အခြေအရံတို့ကိုလည်း အထိုက်အလျောက် ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်၏၊လင်၏ နှစ်လိုဖွယ်ကိုလည်း ပြုကျင့်တတ်၏၊ လင်သား စုဆောင်းပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုလည်း ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်၏။

လင်၏အလိုသို့ လိုက်လျက် ကျိသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအတိုင်း ပြုကျင့်သော ထိုမိန်းမသည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်ဘူဖြစ်ရာဘုံသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဒုတိယ ဝိသာခါသုတ်

၄၇။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရမာတာ ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော မိဂါရမာတာ ဝိသာခါအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ဝိသာခါ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြေ သေသည်မှ နောက်၌ မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် အကျိုးကို လိုလားကုန်သော အစီးအပွါးကို ရှာမှီးကုန်သော အစဉ်သနား စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော အမိအဖတို့က အစဉ်သနားစောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပေးစားထိမ်းမြားလိုက်သော လင်ယောကျ်း၏(အိပ်ရာမှ) ရှေးဦးစွာ ထလေ့ရှိ၏၊ နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိ၏၊ အဘယ်ကို ပြုရပါအုံးနည်းဟု နာခံလေ့ရှိ၏၊ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ပ။ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်း ရှိသည် (စွန့်ကြဲအံ့ဟု) ဆေးကြောအပ်သော လက်ရှိသည် စွန့်ကြခြင်း၌ မွေ့လျော်သည် တောင်းခံခြင်းဌာ ထိုက်သည် ပေးကမ်းဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍ မစ္ဆရိယတည်းဟူသော အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်၍ နေ၏။

ဝိသာခါ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြေ သေသည်မှ နောက်၌ မနာပကာယိကာ မည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အကြင် လင်ယောကျ်းသည် အမြဲမပြတ် လွန်စွာ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ကြောင့်ကြ စိုက်လျက် ထိုမိမိသားမယားကို လုပ်ကျေး မွေးမြူ၏၊ ပညာရှိသော မိန်းမကောင်းသည် အလုံးစုံ အလိုရှိရာကို ပေးတတ်သော (မိမိကို)စောင့်ရှောက် မွေးမြူတတ်သော ထိုလင်ယောကျ်းကို မဆီမဲ့မြင် မပြု၊ ငြူစူ စောင်းမြောင်း မကောင်းသော စကားဖြင့်လည်း လင်ယောကျ်းကို မချုတ်ချယ်၊ လင်ယောကျ်း အရိုအသေပြုအပ်သူ အားလုံးတို့ကိုလည်း မြတ်နိုးပူဇော်၏။

အကြင် မိန်းမသည် ထက်ကြ လုံ့လရှိ၍ မပျင်းရိတတ် ကျေးကျွန်အစေခံ အဇ္ဈတ္တအရံ တို့ကိုလည်း အထိုက်အလျောက် ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်၏၊ လင်၏ နှစ်လိုဖွယ်ကိုလည်း ပြုကျင့်တတ်၏၊ လင်သား စုဆောင်းပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုလည်း ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်၏။

လင်၏အလိုသို့ လိုက်လျက် ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အတိုင်း ပြုကျင့်သော ထိုမိန်းမ သည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ— နကုလမာတာ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် အိမ်ကျိုးကို လိုလားကုန်သော အစီးအပွါးကို ရှာမှီး ကုန်သော အစဉ်သနား စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော အမိအဖတို့က အစဉ်သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပေးစား ထိမ်းမြား လိုက်သော လင်ယောကျ်ား၏ ရေးဦးစာ (အိပ်ရာမှ) ထလေရှိ၏၊ နှောက်မှ အိပ်လေ့ရှိ၏၊ အဘယ်ကို ပြုရပါအုံနည်းဟု နာခံလေ့ရှိ၏၊ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ (၁)

မိမိခင်ပွန်းသည် လင်က "အမိ အဖ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့" ဟူ၍ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော သူတို့ကို အရိုအသေပြု၏၊ အလေးအမြတ်ပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ (အိမ်သို့) ရောက်လာကုန်သော သူတို့ကိုလည်း နေရာထိုင်ခင်းပေးခြင်း သောက်ရေတည်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်၏။ (၂)

"သိုးမွေး (ပြုပြင် လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်၊ ဝါချည် (ပြုပြင်လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်" ဟူ၍ လင်၏ အိမ်တွင်းမှု အလုပ်တို့၌ ကျွမ်းကျင်၍ မပျင်းမရိတတ်၊ ထိုအိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်း၌ အကြောင်း ဥပါယ်ဖြစ်သော စုံစမ်းမှု ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီမံရန် စွမ်းနိုင်၏။ (၃)

လင်ယောကျ်ား၏ အိမ်တွင်းသားဖြစ်ကုန်သော "ကျွန်အစေခံအမှုအလုပ်" ဖြစ်သည့် အတွင်း လူတို့၏ ပြုလုပ်သည်ကိုလည်း ပြုလုပ်သော်အားဖြင့် သိ၏၊ မပြုလုပ်သည်ကိုလည်း မပြုလုပ်သော အားဖြင့် သိ၏၊ ဖျားနာသူတို့ အားရှိသည် မရှိသည်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုအတွင်းလူ အပေါင်းအား ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို အသီးအသီး မိမိတို့၏ ဒေါ့ဖို့အားဖြင့် ဝေဖန်တတ်၏။ (၄)

လင်ယောကျ်ား ဆောင်ခဲ့သော ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေ တို့ကို စောင့်ရှောက်၏၊ လုံခြုံစေ၏၊ ထိုပစ္စည်း ဥစ္စာတို့အပေါ်၌ အပျော်မကြူးတတ်သူ မခိုးဝှက်တတ်သူ အရက်သေစာ မသောက်စား တတ်သူ မဖျက်ဆီးတတ်သူ ဖြစ်၏။ (၅)

ဘုရားကို ကိုးကွယ်သော တရားကို ကိုးကွယ်သော သံဃာကို ကိုးကွယ်သော ဥပါသိကာမ ဖြစ်၏။ (၆)

သီလရှိ၏၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ (၇)

စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည် (စွန့်ကြဲအံ့ဟု) ဆေးကြောဒေါသော လက်ရှိသည် စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သည် တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သည် ပေးကမ်းဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍ မစ္ဆရိယတည်းဟူသော အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက် နေ၏။ (၈)

နကုလမာတာ ဤဘရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေသေသည်မှ နောက်၌ မနာပကာယိကာမည်သော နတ်ဘို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်ယောကျ်ားသည် အမြဲမပြတ် လွန်စွာ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ကြောင့်ကြ စိုက်လျက် ထိုမိမိသားမယားကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူ၏၊ ပညာရှိသော မိန်းမကောင်းသည် အလိုရှိရာကိုပေးတတ်သော(မိမိကို) စောင့်ရှောက်မွေးမြူတတ်သော ထို လင်ယောကျ်ားကို မထီမဲ့မြင်မပြု၊ ငြူစူစောင်းမြောင်း မကောင်းသော စကားဖြင့်လည်း လင်ယောကျ်ားကို မချုတ်မျယ်၊ လင်ယောကျ်ား အရှိအသေပြုအပ်သူ အားလုံးတို့ကိုလည်း မြတ်နိုးပူဇော်၏။

အကြင် မိန်းမသည် ထက်ြ လုံလ ရှိ၍ မပျင်းရိတတ်၊ ကျေးကျွန်အစေခံ အခြံအရံတို့ကိုလည်း အထိုက်အလျောက် ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်၏၊ လင်၏ နှစ်လိုဖွယ်ရာကိုလည်း ပြုကျင့်တတ်၏၊ လင်သား စုဆောင်း၍ ပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုလည်း ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်၏။

လင်၏ အလိုသို့ လိုက်လျက် ကျိသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အဘိုင်း ပြုကျင့်သော ထိုိန်းမသည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့ဖြစ်ရာဘုံသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။

အင်္ဂမသုတ်။

၉-ပဌမ ဣဓလောကိကသုတ်

၄၉။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရမာတာ ဂိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝိသာခါသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ သွားကပ်၏။ပ။ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဝိသာခါအား မြတ်စွာဘုရားသည်—

ဝိသာခါ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဤ(ပစ္စုပ္ပန်)လောကကို အောင်မြင်ခဲ့ငှါ ကျင့်၏၊ ဤလောကကို အားထုတ်၏။

အဘယ်လေးမျိုးဘို့နည်း ဟူမူ—ဝိသာခါ ဤလောက၌ မဲတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ် စီရင်တတ်၏၊ အခြေအရံ ပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့တတ်၏၊ လင်၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်၏၊ (လင်ယောကျ်ား) စုဆောင်းအပ်သော ပစ္စည်း ဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တတ်၏။

ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ်စီရင်တတ်သနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် "သိုးမွေး(ပြုပြင် လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်၊ ဝါချည် (ပြုပြင် လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်"ဟူ၍ လင်၏ အိမ်တွင်းမှုအလုပ်၌ ကျွမ်းကျင်၍ မပျင်းမရိတတ်၊ ထိုအိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်း၌ အကြောင်းဥပါယ်ဖြစ်သော စုံစမ်းမှု ပညာနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏၊ စီမံရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ကောင်း စွာ ပြုလုပ် စီရင်တတ်၏။

ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် အခြေအရံ ပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့တတ် သနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား၏ အိမ်တွင်းသားဖြစ်ကုန်သော "ကျွန်အစေခံ အမှုလုပ်"ဖြစ်သည့် အတွင်းလူတို့၏ ပြုလုပ်သည်ကိုလည်း ပြုလုပ်သောအားဖြင့် သိ၏၊ မပြုလုပ်သည်ကိုလည်း မပြုလုပ်သောအားဖြင့် သိ၏၊ ဖျားနာသူတို့ အားရှိသည် မရှိသည် ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုအတွင်းလူ အပေါင်းအား ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို အသီးသီး မိမိတို့၏ အဖို့အားဖြင့် ဝေဖန်တတ်၏။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် အခြေအရံ ပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ တတ်၏။

ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်သနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်၏ မနှစ်သက်ဖွယ်ဟု ဆိုအပ်သောအမှုကို အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လွန်ကျူး၍ မကျင့်။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်၏။

ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား စုဆောင်းအပ်သော ပစ္စည်း ဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တတ်သနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောကဌ မာတုဂါမသည် လင် ယောကျ်ားဆောင်ယူခဲ့သော ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေတို့ကို စောင့်ရှောက်၏၊ လုံခြုံစေ၏။ ထိုပစ္စည်း ဥစ္စာတို့အပေါ်၌ အပျော်မကြူးတတ်သူ မခိုးမဝှက်တတ်သူ အရက်သေစာ မသောက်စား တတ်သူ မဖျက်ဆီးတတ်သူ ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား စုဆောင်း အပ်သော ပစ္စည်း ဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တတ်၏။

ဝိသာခါ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ ဤလောကကို အားထုတ်၏။

ဝိသာခါ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် တမလွန်လောကကို အောင်မြင် ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ တမလွန်လောကကို အားထုတ်၏။

အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ စွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဝိသာခါ အဘယ်

သို့လျှင် မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောကဌ် မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏။ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသီဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ'အကျင့်'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နေ မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူမည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်ဟော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို)သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါမည်တော်မူ၏"ဟု (ယုံကြည်၏)။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောကဌ် မာတုဂါမသည်၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြည်၏။ပ။ယစ်မူး မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် စွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောကဌ် မာတုဂါမသည် လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲခြင်းရှိသူ (စွန့်ကြဲအံ့ဟု) ဆေးကြောအပ်သော လက်ရှိသူ စွန့်ကြဲခြင်းဌ ဝေ့လျော်သူ တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သူ ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်းဌ မွေ့လျော်သူ ဖြစ်၍ မစ္ဆရိယဘည်းဟူသော အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက် နေ၏။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် စွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောကဌ် မာတုဂါမသည် ပညာရှိ၏။ပ။ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဝိသာခါ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် တမလွန်လောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ တမလွန်လောကကို အားထုတ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(အကြင်မိန်းမသည်) အိမ်မှုကိစ္စကို ကောင်းစွာပြုလုပ်စီရင်တတ်၏၊ ပရိသတ်အလယ်အရံကို သင်္ဂြိဟ် ထောက်ပံ့ ချီးမြှောက်တတ်၏၊ လင်နှစ်သက်ဖွယ်ကို ကျင့်တတ်၏၊ (လင်ယောကျ်ား) စုဆောင်းအပ်သော ဥစ္စာပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တတ်၏။

သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏ စကားကို သိတတ်၏၊ မစ္ဆရိယကင်း၏၊ တမလွန်ဘဝဌ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော(ကုသိုလ်)လမ်းကို အမြဲသုတ်သင်၏။

အကြင်မိန်းမအား ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ တရားဌ တည်သော မှန်ကန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသော ထိုမိန်းမကိုလည်း သီလရှိသော မိန်းမဟူ၍ ဆိုကုန်၏။

တဆယ့်ခြောက်မျိုးသော အခြင်းအရာ ရှစ်မျိုးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော သဘော ရှိသည့် သီလရှိသော ဥပါသိကာမသည် စိတ်နှလုံးကို နှစ်သက်စေတတ်သော နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုတိယ ဣခလောကိကသုတ်

၅၀။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဤလောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ ဤလောကကို အားထုတ်၏။

အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ်စီရင်တတ်၏၊ အခြွေအရံပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့တတ်၏၊ လင်ယောကျ်ား၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်၏၊ (လင်ယောကျ်ား) စုဆောင်းအပ်သော ပစ္စည်း ဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုလုပ်စီရင်တတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား၏ အိမ်ဘွင်းမှု အလုပ်တို့၌ လိမ္မာ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ်စီရင်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် အခြွေအရံပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့တတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား၏ အိမ်ဘွင်းသား ဖြစ်ကုန်သော "ကျွန်အစေခံ အမှုလုပ်" ဖြစ်သည့် အတွင်းလူတို့၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် အခြွေအရံပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့တတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား၏ မနှစ်သက်ဖွယ်ဟု ဆိုအပ်သော အမှုကို အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လွန်ကျူး၍ မကျင့်၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား၏နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား စုဆောင်းအပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား ဆောင်ယူခဲ့သော။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား စုဆောင်းအပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤဘရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဤလောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ ဤလောကကို အားထုတ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် တမလွန်လောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ တမလွန်လောကကို အားထုတ်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ စွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာ်တုဂါမသည် သဒ္ဓါဘရားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ် မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ် မာတုဂါမသည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် စွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ် မာတုဂါမသည် မစ္ဆရိယ တည်းဟူသော အညစ် အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက် နေ၏။ပ။ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ် မာတုဂါမသည် ပညာရှိ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် တမလွန်လောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ တမလွန်လောကကို အားထုတ်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

(အကြင် မိန်းမသည်)အိမ်မှုကိစ္စကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ်စီရင်တတ်၏၊ ပရိသတ် အခြေအရံကို သင်္ဂဟ်ထောက်ပံ့ ချီးမြှောက်တတ်၏၊ လင်ယောကျ်ားနှစ်သက်ဖွယ်ကို ကျင့်၏၊ လင်ယောကျ်ား စုဆောင်းအပ်သော ဥစ္စာပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၏။

သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏ စကားကို သိတတ်၏၊ မစ္ဆရိယကင်း၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော(ကုသိုလ်)လမ်းကို အမြဲ သုတ်သင်၏။

အကြင် မိန်းမအား ဤတရား ရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ တရား၌တည်သော မှန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသော ထိုမိန်းမကိုလည်း သီလရှိသော မိန်းမဟူ၍ ဆိုကုန်၏။

တဆယ့်ခြောက်မျိုးသော အခြင်းအရာ ရှစ်မျိုးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော သဘော ရှိသည့် သီလရှိသော ဥပါသိကာမသည် စိတ်နှလုံးကို နှစ်သက်စေတတ်သော နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် ဥပေါသထဝဂ် ပြီး၏။

ပဌမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက

၂-ဒုတိယ သုတ်ငါးဆယ်

(၆) ၁-ဂေါတမိဝဂ် ၁-ဂေါတမီသုတ်

၅၁။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာပဇာပတီ ဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏"ဟု လျှောက်၏။

ဂေါတမီ မသင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို သင် မနှစ်သက်ပါလင့်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မဟာပဇာပတီ ဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏"ဟု လျှောက်၏။

ဂေါတမီ မသင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို သင် မနှစ်သက်ပါလင့်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မဟာပဇာပတီ ဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏"ဟု လျှောက်၏။

ဂေါတမီ မသင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို သင် မနှစ်သက်ပါလင့်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မဟာပဇာပတီ ဂေါတမီသည် "မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မမူ"ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည် မျက်ရည်ယိုစီးသော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ ငိုကြွေးလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးနောက် အရှိအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကပိလဝတ်ပြည်၌ မွေလျော်တော်မူသရွေ့ သီတင်းသုံးနေတော်မူပြီးလျှင် အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်သော် ဝေသာလီပြည်သို့ ရောက်တော်မူ၍

ထို ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီသည် ဆံပင်တို့ကို ရိတ်ဖြတ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အင်္ဂတ်တို့ကို ဝတ်၍ သာကီဝင်မင်းသမီး မျှားစွာတို့နှင့်အတူ ဝေသာလီပြည်သို့ ဖဲသွားလေသော် အစဉ်အတိုင်း ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်မိ၏။ ထိုအခါ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီသည် ဖုးဖုး ရောင်သော ခြေတို့ဖြင့်၎င်း မြူပြွမ်းသော ကိုယ်ဖြင့်၎င်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည် မျက်ရည်ယိုစီးသော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ ငိုကြွေးလျက် တံခါးမုခ်ပြင်ပ၌ ရပ်တည်၏၊ ဖူးဖူး ရောင်သော ခြေတို့ဖြင့်၎င်း မြူပြွမ်းသော ကိုယ်ဖြင့်၎င်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည် မျက်ရည်ယိုစီးသော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ ငိုကြွေးလျက် တံခါးမုခ် ပြင်ပ၌ ရပ်တည်နေသော မဟာပဇာပတိဂေါတမီကို အသျှင်အာနန္ဒာ မြင်လေလျှင် "ဂေါတမီ သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ဖူးဖူးရောင်သော ခြေတို့ဖြင့်၎င်း မြူပြွမ်းသော ကိုယ်ဖြင့်၎င်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းရှိသည် မျက်ရည်ယိုစီးသော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ ငိုကြွေးလျက် တံခါးမုခ်ပြင်ပ၌ ရပ်တည်နေသနည်း" ဟု မေး၏။

အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မမူသောကြောင့် ရပ်တည်နေပါသည်ဟု (လျှောက်၏)။

ဂေါတမီ သို့ဖြစ်လျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို အကျွန်ုပ် မြတ်စွာဘုရားအား တောင်းပန်စဉ် ကျိန်နေရာ၌ တခဏမျှ နေပါဦးဟု ပြောဆို၏၊ ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ကျိန်စကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဘုရား ကျိန်မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မမူ'ဟု ဖူးဖူးရောင်သော ခြေတို့ဖြင့်၎င်း မြူပြွမ်းသော ကိုယ်ဖြင့်၎င်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည် မျက်ရည်ယိုစီးသော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ ငိုကြွေးလျက် တံခါးမုခ်ပြင်ပ၌ ရပ်တည်နေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရစေချင်ပါသည်"ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ မသင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို သင် မနှစ်သက်ပါလင့်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရစေချင်ပါသည်"ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ မသင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို သင် မနှစ်သက်ပါလင့်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် "မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မမူဟု သိ၍ ငါသည် အခြားအကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင်းပန်ရသော်ကောင်းလေစ့"ဟု ကြံစည်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုဌင်း သကဒါဂါမိဖိုလ်ကိုဌင်း အနာဂါမိဖိုလ်ကိုဌင်း အရဟတ္တဖိုလ်ကိုဌင်း မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ထိုက်တန်ပါ၏လော့" ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုဌင်း သကဒါဂါမိဖိုလ်ကိုဌင်း အနာဂါမိဖိုလ်ကိုဌင်း အရဟတ္တဖိုလ်ကိုဌင်း မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ထိုက်တန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုဌင်း။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုဌင်း မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ထိုက်တန်ပါမူ အသျှင်ဘုရား မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ကျေးဇူးများပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မိထွေးတော်ပါတည်း၊ ခြေဖြင့်သွားနိုင်ခါနီးအထိ မွေးမြူသူပါတည်း၊ နို့တိုက်သူပါတည်း၊ မယ်တော် နတ်ရွာစံပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို နို့တိုက်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရစေချင်ပါသည်ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ဂရုဓံရှစ်ပါးတို့ကို အကယ်၍ ဝန်ခံသည်ဖြစ်အုံ့၊ ထို ဝန်ခံချက်သည်ပင် ထိုဂေါတမီအတွက် ပဉ္စင်းခံမှု ဖြစ်စေလော့။ ဘိက္ခုနီမသည် ပဉ္စင်းဖြစ်၍ ဝါတရာ ရရှိသော်လည်း ထိုနေ့ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းအား ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း ရှိသေခြင်းအမှုကို ပြုရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရှိသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၁)

ဘိက္ခုနီမသည် မဟန်းယောကျ်ား မရှိသော ကျောင်း၌ ဝါမဆိုအပ်၊ ဤတရားကိုလည်း ရှိသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၂)

ဘိက္ခုနီမသည် လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း ဘိက္ခုသံဃာထံမှ ဥပုသ်ကို မေးခြင်း အဆုံးအမခံရန် ချဉ်းကပ်ခြင်းဟူသော ဤတရားနှစ်ပါးတို့ကို လိုလားတောင့်တရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရှိသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၃)

ဘိက္ခုနီမသည် ဝါကျွတ်လတ်သော် နှစ်ဖက်သံဃာ၌ မြင်ခြင်း ကြားခြင်း ယုံမှားခြင်းဟူသော အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ဇိတ်ကြားရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရှိသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၄)

ဘိက္ခုနီမသည် သံဃာဒိသိသ် အာပတ်သို့ ရောက်လတ်သော် နှစ်ဖက်သံဃာ၌ ပက္ခမာနတ်ကို ကျင့်ရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၅)

နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး တရားခြောက်ပါးတို့၌ အကျင့်ကိုကျင့်ပြီးသော သိက္ခမာန်အား နှစ်ဖက်သော သံဃာ၌ ပဉ္စင်းခံခြင်းကို ရှာရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၆)

ဘိက္ခုနီမသည် ရဟန်းယောကျ်ားကို တစုံတခုသော ဆဲရေး ရေရွတ်ခြင်းမျိုးဖြင့် မဆဲရေးအပ်၊ မရေရွတ်အပ်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၇)

ရဟန်းဖြစ်သည့် နေ့မှစ၍ ရဟန်းယောကျ်ားတို့ အပေါ်၌ ဘိက္ခုနီမတို့၏ ပြောဆိုခွင့်ကို ပိတ်ပင်အပ်၏၊ ဘိက္ခုနီမတို့အပေါ်၌ ရဟန်းယောကျ်ားတို့၏ ပြောဆိုခွင့်ကို မပိတ်ပင်အပ်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၈)

အာနန္ဒာ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ဤဂရုမံရှစ်ပါးတို့ကို အကယ်၍ ဝန်ခံသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုဝန်ခံချက်သည်ပင် ထိုဂေါတမီအတွက် ပဉ္စင်းခံမှုဖြင်စေလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ ဂရုမံရှစ်ပါးတို့ကို သင်ယူခဲ့ပြီး၍ မဟာပဇာပတိဂေါတမီထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်—ဂေါတမီ သင်သည် ဂရုမံရှစ်ပါးတို့ကို အကယ်၍ ဝန်ခံသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုဝန်ခံချက်သည်ပင် သင့်အတွက် ပဉ္စင်းခံမှုဖြစ်လိမ့်မည်—ဘိက္ခုနီမသည် ပဉ္စင်းဖြစ်၍ ဝါတရာရရှိသော်လည်း ထိုနေ့ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းအား ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း ရိုသေခြင်းကို ပြုရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ပ။ ရဟန်းဖြစ်သည့်နေ့မှစ၍ ရဟန်းယောကျ်ားတို့ အပေါ်၌ ဘိက္ခုနီမတို့၏ ပြောဆိုခွင့်ကို ပိတ်ပင်အပ်၏၊ ဘိက္ခုနီမတို့ အပေါ်၌ ရဟန်းယောကျ်ားတို့၏ ပြောဆိုခွင့်ကို မပိတ်ပင်အပ်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ ဂေါတမီ သင်သည် ဤဂရုမံရှစ်ပါးတို့ကို ဝန်ခံမူ ထိုဝန်ခံချက်သည်ပင် သင့်အတွက် ပဉ္စင်းခံမှုဖြင်လိမ့်မည် ဟု ပြောဆို၏။

အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ ငယ်ရွယ် နုပျိုလျက် တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသော ဦးခေါင်းဆေးလျော်ပြီးသော မိန်းမသည်၎င်း ယောကျ်ားသည်၎င်း ကြာပန်းကို ဖြစ်စေ မိုးဆွေပန်းကိုဖြစ်စေ စစ်ဘိမ်ပန်းကိုဖြစ်စေ ရ၍ လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့်ခံယူကာ မြတ်သောဒန်ဂါဖြစ်သောဦးခေါင်း၌ ထားရာသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်ကုန်သော ဤဂရုမံ ရှစ်ပါးတို့ကို ဝန်ခံပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ထိုင်နေပြီးသော် "အသျှင်ဘုရား မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်ကုန်သော ဂရုမံရှစ်ပါးတို့ကို ဝန်ခံပါ၏"ဟူ၍ လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ဝင်၍ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို မရပါလျှင် မြတ်သောအကျင့် 'သာသနာ

တော်'သည် ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ရာ၏၊ အနှစ်တထောင်ပတ်လုံး သူတော်ကောင်း တရားသည် တည်ရာ၏။ အာနန္ဒာ မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရသောကြောင့် ယခုအခါ၌ မြတ်သောအကျင့် 'သာသနာတော်'သည် ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့လိမ့်မည်မဟုတ်၊ အာနန္ဒာ ယခုအခါ အနှစ်ငါးရာတို့သာလျှင် သူတော်ကောင်းတရားသည် တည်တံ့လိမ့်မည်။ အာနန္ဒာ မာတုဂါမများ၍ ယောကျ်ားနည်းသော မည်သည့်အိမ်တို့ကို မဆို အိုးထဲး၌ မီးထွန်း၍ ခိုးဝှက်သော သူခိုးတို့သည် ဖျက်ဆီးလွယ်ကုန်သကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤအတူပင် အကြင် ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ဝင်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရ၏၊ ထို မြတ်သောအကျင့် 'သာသနာတော်'သည် ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်။ အာနန္ဒာ ပြည့်စုံ ဖြစ်ထွန်းသော သလေးခင်း၌ ဖလံဖြူမည်သော ရောဂါမျိုး ကျရောက်သော် ထို သလေးခင်းသည် ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်သကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤအတူပင် အကြင်ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရ၏၊ ထိုမြတ်သော အကျင့် 'သာသနာတော်'သည် ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်။ အာနန္ဒာ ပြည့်စုံ ဖြစ်ထွန်းသော ကြံခင်း၌ အူနီမည်သော ရောဂါမျိုး ကျရောက်သော် ထို ကြံခင်းသည် ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် အကြင် ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ ရှင် ရဟန်းအဖြစ်ကို ရ၏၊ ထိုမြတ်သော အကျင့်'သာသနာတော်'သည် ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်။ အာနန္ဒာ ယောကျ်ားသည် ရေကန်ကြီး၏ကန်ပေါင်ရိုးကို ရေ မကျော်လွန်နိုင်လောက်အောင် စောစောက ကြိုတင်၍ ကန်သင်းဖွဲ့သကဲ့သို့ ဤ အတူပင် ငါသည် ဘိက္ခုနီမတို့အတွက် အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်ကုန်သော ဂရုဓံရှစ်ပါးတို့ကို ပညတ်ပြီးခဲ့ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဩဝါဒသုတ်

၅၂။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သောကျောင်း၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ချဉ်းကပ်၍ တခုသောနေရာ၌ထိုင်လျက်။ "အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းဟူ၍ သမုတ်အပ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမသော ရဟန်းဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။ အဘယ် ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ဤ သာသနာတော်'၌ ရဟန်းသည် သိလရှိ၏။။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ အကြားအမြင် 'ဗဟုသုတ' များ၏။။ပ။ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက်နှစ်ပါးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် နှုတ်၌ လာကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန် အပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာအားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ကုန်၏။ ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အနက်အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဘိက္ခုနီသံဃာအား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိစေရန် (တရားကို)

ဆောက်တည်စေရန် ထက်သန် ရှင်လန်းစေရန် စွမ်းနိုင်၏။ အများအားဖြင့် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ချစ်ခင်အပ် နှစ်လိုအပ်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှတ်၍ ရဟန်းပြုသော ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်ကို ဝတ်သော မိန်းမ၌ ကြီးလေးသော အာပတ်ကို မလွန်ကျူးဘူးချေ။ ဝါနှစ်ဆယ် သော်ငင်း ဝါနှစ်ဆယ်ထက် အလွန်သော်ငင်း ရ၏။

အာနန္ဒာ ဤ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမသော ရဟန်းဟူ၍ သမုတ်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-သံခိတ္တသုတ်

၅၃။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်း၌(သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်လျက်— အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် အကျွန်ုပ်အား တရားကို ဟောတော်မူပါ၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားကို ကြားနာပြီးလျှင် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုကာ စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်လျက် နေလိုပါ၏ဟု လျှောက်၏။

ဂေါတမီ သင်သည် အကြင်တရားတို့ကို ဤ တရားတို့ကား တပ်မက်မှုရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်ရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ တပ်မက်မှုရာဂကင်းရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ္ဌ၌ ယှဉ်ရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝဋ္ဌကင်းရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲပွါးစီးရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲကို ဖျက်ဆီးရန် မဖြစ်ကုန်၊ အလိုကြီးရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ အလိုနည်းရန် မဖြစ်ကုန်၊ မရောင့်ရဲ ရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရောင့်ရဲရန် မဖြစ်ကုန်၊ အပေါင်းအဖော်နှင့် နေရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရန် မဖြစ်ကုန်၊ ပျင်းရိရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကြိုးစား အားထုတ်ရန် မဖြစ်ကုန်၊ (မိမိကိုယ်ကို) မွေးမြူနိုင်ခဲရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ မွေးမြူလွယ်ရန် မဖြစ်ကုန်ဟု သိငြားအံ့၊ ဂေါတမီ ထိုတရားတို့ကို စင်စစ်အားဖြင့် ဤကား တရားမဟုတ်၊ ဤကား ဝိနည်းမဟုတ်၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား အဆုံး အမမဟုတ်ဟု မှတ်ယူ လေလော့။

ဂေါတမီ သင်သည်"အကြင်တရားတို့ကို ဤတရားတို့ကား တပ်မက်မှုရာဂကင်းရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ တပ်မက်မှုရာဂနှင့်တကွဖြစ်ခြင်းငှါ မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ္ဌကင်းရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝဋ္ဌ၌ယှဉ်ရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲကို ဖျက်ဆီးရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲပွါးစီးရန် မဖြစ်ကုန်၊ အလိုနည်းရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ အလိုကြီးရန် မဖြစ်ကုန်၊ ရောင့်ရဲရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ မရောင့်ရဲရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဆိတ်ငြိမ်ရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ အပေါင်းအဖော်နှင့် နေရန် မဖြစ်ကုန်၊ ကြိုးစားအားထုတ်ရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိရန် မဖြစ်ကုန်၊ (မိမိကိုယ်ကို) မွေးမြူလွယ်ရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ မွေးမြူနိုင်ခဲရန် မဖြစ်ကုန်" ဟု သိငြားအံ့။ ဂေါဘမီ ထိုတရားတို့ကို စင်စစ်အားဖြင့် "ဤကား တရားတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတည်း၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား အဆုံး အမတည်း"ဟု မှတ်လေလော့ဟူ၍ (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဒီဃဇာဏုသုတ်

၅၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောလိယမြို့ ကက္ကရပတ္တမည်သော ကောလိယမင်းတို့၏ နိဂုံး၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဒီဃဇာဏုမည်သော ကောလိယမင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား— "အသျှင်ဘုရား ကာမဂုဏ် ခံစားကုန်သော လူဖြစ်သော အကျွန်ုပ်တို့သည် သားမယားတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းသော အိမ်၌ နေရပါကုန်၏၊ ကာသိတိုင်းဖြစ် စန္ဒကူးကို သုံးဆောင်ခံစားကုန်၏၊ ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်းကို ပန်ဆင် လိမ်းကျံ ကုန်၏၊ ရွှေ ငွေကို သာယာကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်တို့အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ တမလွန်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်ရာသော တရားကို ဟောတော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည် အမျိုးကောင်းသားအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု၊ မျှတစွာ အသက်မွေးမှုတို့တည်း။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် အသက်မွေးကြောင်း အလုပ်ဖြစ်သော လယ်လုပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ နွားကျောင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ လေးသမားအတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ မင်းလုလင်အလုပ်ဖြင့် ဖြစ်စေ အခြား အတတ်ပညာ တမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြစ်စေ အသက်မွေးမှုပြု၏၊ ထိုအလုပ်၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ပျင်းရိမှုမရှိ၊ ထို (လုပ်ငန်း)၌ အကြောင်းဥပါယ်ဖြစ်သော စုံစမ်းမှု ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏၊ စိမံရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤ သည်ကို ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု 'ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားအား ထကြွလုံ့လကြောင့် ရအပ်ကုန်သော လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး အပ်ကုန်သော ချေးဒီးဒီးကျ ပြုအပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ် (ဥစ္စာ) တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုစည်းစိမ် (ဥစ္စာ) တို့ကို "အဘယ်သို့လျှင် ငါ၏ ဤစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မင်း (အစိုးရ)တို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း၊ ခိုးသူတို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း၊ မီးမလောင်ရာသနည်း၊ ရေမမျောနိုင်ရာသနည်း၊ မချစ်မနှစ်သက်သူ (အမွေခံဆိုး)တို့ မဆောင်ယူနိုင် ကုန်ရာသနည်း" ဟု စောင့်ရှောက်ခြင်း လုံခြုံစေခြင်းနှင့် ပြည့်စုံစေ၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤ သည်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု 'အာရက္ခသမ္ပဒါ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် အကြင်ရွာ၌ဖြစ်စေ နိဂုံး၌ဖြစ်စေ နေ၏၊ ထိုရွာ နိဂုံး၌ ရှိသော ငယ်သော်လည်း ကြီးမြင့်သော ကိုယ်ကျင့်ရှိကုန် ကြီး၍လည်း ကြီးမြင့်သော ကိုယ်ကျင့်ရှိကုန် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံကုန် သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန် စွန်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန် ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော သူကြွယ်တို့နှင့်ဖြစ်စေ သူကြွယ်သားတို့နှင့် ဖြစ်စေ အတူနေ၏၊ အတူပြောဆို၏၊

အတူဆွေးနွေး၏၊ ယင်းသဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတူလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းသီလနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတူလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းစွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတူလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းပညာနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတူလိုက်၍ ကျင့်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤ သည်ကို မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု 'ကလျာဏမိတ္တတာ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား မျှတစွာ အသက်မွေးမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ကိုငင်း ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ကိုငင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်"ဟု မမျှားလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဥပမာသော်ကား ရာဇကိုင်သမားသည်ငင်း ရာဇကိုင်၏တပည့်သည်ငင်း ရာဇ(ချိန်ခွင်)ကို မြှောက်ရ၏ "ဤမျှလောက်ဖြင့် အောက်သို့ နိမ့်၏၊ ဤမျှလောက်ဖြင့် အထက်သို့ မြင့်၏"ဟု သိသကဲ့သို့ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤအတူသာလျှင် အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ကိုငင်း ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ကိုငင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်"ဟု မမျှားလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤအမျိုးကောင်းသားသည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) နည်းသည် ဖြစ်ပါလျက် အထက်တန်းကျသော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ ပြုပါမူ ထိုသူအား "ဤအမျိုးကောင်းသားသည် သဖန်းသီးကို စားသုံးသကဲ့သို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို သုံးဆောင် စားသောက်၏"ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤအမျိုးကောင်းသားသည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) များသည် ဖြစ်လျက် ငြိုငြင်ဆင်းရဲသော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ ပြုပါမူ ထိုသူအား ဤအမျိုးသားသည် "အကြီးအကဲမရှိသော (အားထားရာမဲ့) သေခြင်းကဲ့သို့ သေရလိမ့်မည်"ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ကိုငင်း ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ကိုငင်း သိ၍ ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်"ဟု မမျှားလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို မျှတစွာ အသက်မွေးမြူမှု 'သမဇီဝိတာ' ဟု ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသို့လျှင် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ လိုက်စားမှု၊ သေသောက် ကြူးမှု၊ အလောင်းအစား ကြူးမှု၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ခေါ်ကျွမ်းဝင်သူ ရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဥပမာသော်ကား ကြီးစွာသော တဖက်ဆည်ကန်၌ ရေဝင်ပေါက် လေးခု ရေထွက်ပေါက် လေးခုတို့ ရှိကြကုန်ရာ ယောကျ်ားသည် ထိုတဖက်ဆည်ကန်၏ ရေဝင်ပေါက်တို့ကို ပိတ်ရာ၏၊ ရေထွက်ပေါက်တို့ကို ဖွင့်ရာ၏၊ မိုးသည်လည်း ကောင်းစွာ မရွာသွန်းရာ၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသို့ ဖြစ်သည် ရှိသော် ထိုတဖက်ဆည်ကန်ကြီးသည် ယုတ်လျော့မည်သာ ကောန်ဖြစ်လိမ့်မည်၊ တိုးပွါးမည်ကား မဟုတ်တော့ပေ၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤအဘူသာလျှင် ဤးသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏

ပျက်စီးကြောင်းတို့သည် မိန်းမလိုက်စားမှု၊ သေသောက်ကြူးမှု၊ အလောင်းအစားကြူးမှု၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျမ်းဝင်သူရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသို့လျှင် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ မလိုက်စားမှု၊ သေသောက် မကြူးမှု၊ အလောင်းအစား မကြူးမှု၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျမ်းဝင်သူ ရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဥပမာသော်ကား ကြီးစွာသော တဖက်ဆည်ကန်၌ ရေဝင်ပေါက် လေးခု ရေထွက်ပေါက် လေးခုတို့ရှိကြရာ ယောကျ်ားသည် ထိုရေကန်၏ ရေဝင်ပေါက်တို့ကို ဖွင့်ရာ၏၊ ရေထွက်ပေါက်တို့ကို ပိတ်ရာ၏၊ မိုးသည်လည်း သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းရာ၏၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုတဖက်ဆည်ကန်ကြီးသည် တိုးပွါးမည်သာ ဧကန်ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ယုတ်လျော့မည်ကား မဟုတ်တော့ပေ၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤအတူသာလျှင် ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ မလိုက်စားမှု၊ သေသောက် မကြူးမှု၊ အလောင်းအစား မကြူးမှု၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျမ်းဝင်သူ ရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်းသားအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်းသားအား တမလွန်ဘဝ၌ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံမှု၊အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့်ပြည့်စုံမှု၊ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုတို့တည်း။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟာတ္တမဂ်ဉာဏ် သမ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏၊ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပုဇ္ဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတို့ကို) သိတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု ယုံကြည်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟု ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံမှုဟု ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် လှတ်လှတ်စွန့်ကြဲမှုရှိသူ (စွန့်ကြဲအံ့ဟု) ဆေးကြောအပ်သော လက်ရှိသူ စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သူ ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်း၌

မ္ဂေလျော်သူဖြစ်၍ မစ္ဆရိယတည်းဟူသော အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက်နေ၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟု ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် ပညာရှိ၏၊ ရုပ် နာမ်ကို ဖောက်ခွဲ၍ သိမြင်နိုင်သော ဝဋ္ဌဆင်းရဲ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အဖြစ်အပျက်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသော မြတ်သောပညာနှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟု ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤတရား လေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်းသားအား တမလွန်ဘဝ၌ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အလုပ်လုပ်ရာဌာနတို့၌ ထကြွလုံ့လရှိလျက် မမေ့မလျော့မူ၍ အထူးစီမံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားသည် မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏၊ စုဆောင်းအပ်ပြီးသော ဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်၏။

သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏စကားကို သိတတ်၏၊ မစ္ဆရိယကင်း၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော (ကုသိုလ်) လမ်းကို အမြဲသုတ်သင်၏။

ဤသို့လျှင် ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် အိမ်ထောင်ဝတ်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါးအလို့ငှါရင်း တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာခြင်းငှါရင်း နှစ်ပါးစုံသော ဘဝ၌ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ ဟူ၍ အမည်မှန်ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူအပ်၏၊ ဤသို့လျှင် လူဖြစ်သောသူတို့အား စွန့်ကြဲမှုစာဂ ထိုမှကြင်းသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်သည် တိုးပွါး၏။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဥဇ္ဇယသုတ်

၅၅။ ထိုအခါ ဥဇ္ဇယပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုက်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် အရပ်တပါးသို့သွားရန် အလိုရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ တမလွန်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်ရာသော တရားကို ဟောတော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည် အမျိုးကောင်းသားအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု၊ မျှတစွာ အသက်မွေးမှုတို့တည်း။

ပုဏ္ဏား ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် အသက်မွေးကြောင်း အလုပ်ဖြစ်သော လယ်လုပ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့်

ဖြစ်စေ နွားကျောင်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ လေးသမား အတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ မင်းလုလင် အလုပ်ဖြင့် ဖြစ်စေ အခြားအတတ်ပညာ တမျိုးမျိုးဖြင့်ဖြစ်စေ အသက်မွေးမှုပြု၏၊ ထိုအလုပ်၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ပျင်းရိမှုမရှိ၊ ထို(လုပ်ငန်း)၌ အကြောင်းဥပါယ်ဖြစ်သော စုံစမ်းမှု ပညာနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ပုဏ္ဏားဤသည်ကို ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု 'ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားအား ထကြွလုံ့လကြောင့် ရအပ်ကုန်သော လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ချွေးဒီးဒီးကျ ပြုအပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်(ဥစ္စာ)တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထို စည်းစိမ်(ဥစ္စာ)တို့ကို "အဘယ်သို့လျှင် ငါ၏ ဤစည်းစိမ်(ဥစ္စာ)တို့ကို မင်း(အစိုးရ)တို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း၊ ခိုးသူတို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း၊ မီးမလောင်ရာသနည်း၊ ရေမမျောနိုင်ရာသနည်း၊ မချစ်မနှစ်သက်သူ အမွေခံ(ဆိုး)တို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း"ဟု စောင့်ရှောက်ခြင်း လုံခြုံစေခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံစေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု 'အာရက္ခသမ္ပဒါ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား မိတ်ဆွေကောင်း ရှိမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် အကြင်ရွာ၌ဖြစ်စေ နိဂုံး၌ဖြစ်စေ နေ၏၊ ထိုရွာ နိဂုံး၌ရှိသော ငယ်သော်လည်း ကြီးမြင့်သည့် ကိုယ်ကျင့်ရှိကုန်သော ကြီး၍လည်း ကြီးမြင့်သော ကိုယ်ကျင့်ရှိကုန် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံကုန် သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန် စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန် ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော သူကြွယ်တို့နှင့် ဖြစ်စေ သူကြွယ်သားတို့နှင့် ဖြစ်စေ အတူနေ၏၊ အတူပြောဆို၏၊ အတူဆွေးနွေး၏၊ ယင်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ကျင့်၏၊ ယင်းသီလနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သီလနှင့်ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းစွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းပညာနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ကျင့်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကို မိတ်ဆွေကောင်းရှိခြင်း 'ကလျာဏမိတ္တတာ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား မျှတစွာ အသက်မွေးမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်(ဥစ္စာ)တို့၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ကိုငှင်း ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)ကိုငှင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်မဟုတ်"ဟု မများလွန်းမနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား ရာဇူကိုင်သမားသည်ငှင်း ရာဇူကိုင်၏ တပည့်သည်ငှင်း ရာဇူ(ချိန်ခွင်)ကို မြှောက်၍ "ဤမျှလောက်ဖြင့် အောက်သို့ နိမ့်၏၊ ဤမျှလောက်ဖြင့် အထက်သို့ မြင့်၏"ဟု သိသကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်(ဥစ္စာ)တို့၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ကိုငှင်း ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)ကိုငှင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်မဟုတ်"ဟု မများလွန်းမနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။

ပုဏ္ဏား ဤအမျိုးကောင်းသားသည် တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ) နည်းသည်ဖြစ်လျက်(အထက်တန်းကျ)သော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ပြုပါမူ၊ ထိုသူအား "ဤ အမျိုးကောင်းသားသည် သဖန်း

သီးကို စားသူကဲ့သို့ စည်းစိမ်(ဥစ္စာ)တို့ကို သုံးဆောင်စားသောက်၏ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ဤအမျိုးကောင်းသားသည် တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ) များသည်ဖြစ်လျက် ငြိုငြင်ဆင်းရဲသော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ပြုပါမူ၊ ထိုသူအား "ဤအမျိုးသားသည် အကြီးအကဲမရှိသော (အားထားရာမဲ့) သေခြင်းကဲ့သို့ သေရလတ္တံ့"ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏား အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ကိုငုံး ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ကိုငုံး သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)ထက် များလတ္တံ့၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု မမျှားလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကို မျှတစွာ အသက်မွေးမှု 'သမဇီဝိတာ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းတို့သည် မိန်းမလိုက်စားမှု နှံသည်သောက်ကြူးမှု အလောင်းအစားကြူးမှု ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူရှိမှုဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ဥပမာအားဖြင့် ကြီးစွာသော တဖက်ဆည်ကန်၏ ရေဝင်ပေါက်လေးခု ရေထွက်ပေါက် လေးခုတို့ရှိရာ ယောကျ်ားသည် ထိုဘဖက်ဆည်ကန်၏ ရေဝင်ပေါက်တို့ကို ပိတ်ရာ၏၊ရေထွက်ပေါက်တို့ကို ဖွင့်ရာ၏၊ မိုးသည်လည်း ကောင်းစွာ. မရွာသွန်းရာ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုတဖက်ဆည်ကန်ကြီးသည် ယုတ်လျော့မည်သာ ဧကန်ဖြစ်လိမ့်မည်၊ တိုးပွါးမည် မဟုတ်တော့ပေ၊ ပုဏ္ဏား ဤအဘူသာလျှင် ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းတို့သည် မိန်းမလိုက်စားမှု သေသောက်ကြူးမှု အလောင်းအစားကြူးမှု ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ မလိုက်စားမှု သေသောက်မကြူးမှု အလောင်းအစား မကြူးမှု ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ဖြစ်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား ကြီးစွာသော တဖက်ဆည်ကန်၏ ရေဝင်ပေါက်လေးခု ရေထွက်ပေါက်လေးခုတို့ ရှိကုန်ရာ ယောကျ်ားသည် ထိုရေကန်၏ ရေဝင်ပေါက်တို့ကို ဖွင့်ရာ၏၊ ရေထွက်ပေါက်တို့ကို ပိတ်ရာ၏၊ မိုးသည်လည်း သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းရာ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထို တဖက်ဆည်ကန်သည် တိုးပွါးမည်သာ ဖြစ်လိမ့်မည် ယုတ်လျော့မည် မဟုတ်တော့ပေ။ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးကြောင်းတို့သည် မိန်းမလိုက်စားမှု သေသောက်ကြူးမှု အလောင်းအစားကြူးမှု ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား ကြီးစွာသော တဖက်ဆည်ကန်၏ ရေဝင်ပေါက်လေးခု ရေထွက်ပေါက်လေးခုတို့ ရှိကုန်ရာ ယောကျ်ားသည် ထိုရေကန်၏ ရေဝင်ပေါက်တို့ကို ဖွင့်ရာ၏၊ ရေထွက်ပေါက်တို့ကို ပိတ်ရာ၏၊ မိုးသည်လည်း သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းရာ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထို တဖက်ဆည်ကန်သည် တိုးပွါးမည်သာ ဖြစ်လိမ့်မည် ယုတ်လျော့မည် မဟုတ်တော့ပေ။ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ မလိုက်စားမှု သေသောက် မကြူးမှု အလောင်းအစား မကြူးမှု ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်းသားအား မျက်မှောက်သော ဘဝ၌ **အစီးအပွါးအလို့ငှါ** ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ဤတရား လေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်းသားအား နောင်တမလွန်ဘဝ၌ **အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုတို့တည်း။**

ပုဏ္ဏား သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏၊ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု (ယုံကြည်၏)။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကို သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံမှု ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤ သာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သူ့ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကို အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤ သာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် လုတ်လုတ်စွန့်ကြဲမှု ရှိသူ (စွန့်ကြဲအံ့ဟု) ဆေးကြောအပ်သော လက်ရှိသူ စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ တောင်းခံခြင်းဌာနသို့ ကပ်သူ ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သူဖြစ်၍ မစ္ဆရိယတည်းဟူသော အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက်နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကို စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား ပညာနှင့်ပြည့်စုံမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် ပညာရှိ၏။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အဖြစ်အပျက်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသော မြတ်သောပညာနှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကို ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား ဤတရား လေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်းသားအား နောင်တမလွန် ဘဝ၌ အစီးအပွါးအလို၌ ချမ်းသာခြင်း၌ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အလုပ် လုပ်ရာဌာနတို့၌ ထကြွလုံလရှိလျက် မမေ့မလျော့မူ၍ အထူးစီမံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားသည် မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏၊ စုဆောင်းအပ်ပြီးသော ဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၏။

သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏စကားကို သိတတ်၏၊ မစ္ဆရိယကင်း၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော (ကုသိုလ်) လမ်းကို အမြဲသုတ်သင်၏။

ဤသို့လျှင် ဤတရားရှစ်ပါးတို့သည် အိမ်ထောင်ဝတ်ကို ရှာမှီးလေရှိသော သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါးအလို၌ငင်း နောင်တမလွန် ဘဝ၌ ချမ်းသာခြင်း၌ငင်း၊ နှစ်ပါးစုံသော ဘဝ၌ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ဟူ၍ အမည်မှန် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူအပ်၏။ ဤသို့လျှင် လူဖြစ်သော သူတို့အား စွန့်ကြဲမှုစသော ထိုမှကြွင်းသော ကောင်းမှုကုသိုလ်သည် တိုးပွါး၏။

ပဉ္စမသုတ်။

အင် မြန် ၃-၈

၆-ဘယသုတ်

၅၆။ ရဟန်းတို့ "ဘေး" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ဆင်းရဲ" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ရောဂါ" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "အိုင်းအမာ" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ငြောင့်" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ကပ်ငြိမှု" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ညွှန်" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှု" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့်လျှင် "ဘေး" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည် ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ အကြင့်ကြောင့် ကာမရာဂဖြင့် တပ်မက်၍ ဆန္ဒရာဂ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော ဤသတ္တဝါသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးမှလည်း မလွတ်၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးမှလည်း မလွတ်၊ ထို့ကြောင့် ဘေးဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့်လျှင် "ဆင်းရဲ" ဟူသော ဤအမည်သည်။ပ။ "ရောဂါ" ဟူသော ဤအမည်သည်။ "အိုင်းအမာ" ဟူသော ဤအမည်သည်။ 'ငြောင့်" ဟူသော ဤအမည်သည်။ "ကပ်ငြိမှု" ဟူသော ဤအမည်သည်။ "ညွှန်" ဟူသော ဤအမည်သည်။ "အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှု" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင့်ကြောင့် ကာမရာဂဖြင့် တပ်မက်၍ ဆန္ဒရာဂ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော ဤသတ္တဝါသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှုမှလည်း မလွတ်၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှုမှလည်း မလွတ်၊ ထို့ကြောင့် အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှု ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်ဖြစ်၏။

ကာမဂုဏ်ဘို့ကိုပင် (ပစ္စုပ္ပန်တမလွန်) နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်သောဘေး ဆင်းရဲ ရောဂါ အိုင်းအမာ ဆူးငြောင့်ငြိကပ်မှု ညွှန် အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှုတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ယင်းကာမဂုဏ်၌ ငြိကပ်သော ပုထုဇဉ်သည် သာယာအပ်သော သဘောရှိသော ကာမဂုဏ်ချမ်းသာဖြင့် သက်ဝင်သည်ဖြစ်၍ တဖန် အမိဝမ်းတိုက်၌ ကိန်းအောင်းခြင်းငှါ ရောက်ရ၏။

အကြင်အခါ၌ကား ကဲလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသော ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာကို ဖောက်ပြန်လတ်စေ၊ (ထိုအခါ၌) ထိုသို့သဘောရှိသော ထိုရဟန်းသည် ကူးနိုင်ခဲသော ဤ သံသရာခရီးခဲကို လွန်မြောက်၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော တုန်လှုပ်သော သတ္တဝါအပေါင်းကို(ဉာဏ်ဖြင့်) ရှုမြင်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

---

၇ ပဌမ အာဟုနေယျသုတ်

၅၇။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကို

ခံယိုက်၏၊ တမလွန်အဟုတ် ရည်မြော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီရန်ထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ကျင့်၏။ များသော အကြားအမြင် ရှိ၏။ပ။ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျမ်းဝင်သူ ရှိ၏၊ မှန်သော အယူရှိ၏၊ မှန်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွန်မြတ်သော စိတ်ကိုမှီသော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း၏၊မငြိုမငြင်၏၊မပင်မပန်းပဲ၏၊များပြား သော ရွေး၌ ဖြစ်ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တဘဝကိုဋ္ဌင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကိုဋ္ဌင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရွေး၌ဖြစ်ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကို လွန်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်မျက်စိဖြင့် မြင်၏။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဘ္ဘမသုတ်။

ဂ-ဒုတိယ အာဟုနေယျသုတ်

၅၇။ ရဟန်းကို တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ များသော အကြားအမြင်ရှိ၏။ပ။ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏၊ အားအစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ မြဲမြံသော အားထုတ်မှုရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ပစ် မဖြစ်၊ တောကျောင်း၌ နေ၍ အရညကင်မုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ မမ္မေလျော်မှုကို သည်းခံနိုင်၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော မမ္မေလျော်မှုကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍ နေ၏၊ ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးရန်ကို သည်းခံနိုင်၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးရန်ကို နှိပ်နင်း၍ နှိပ်နင်း၍နေ၏၊ လွန်မြတ်သော စိတ်ကိုမှီသော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာမှုနေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းပဲ ရ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်းခြင်းကြောင့်။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဒ္ဓမသုတ်။

၉-ပဌမ ပုဂ္ဂလသုတ်

၅၉။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ ည့ဉ်သည်တို့အလို၌ စီမံထားသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်ကုန်၏၊ ဘတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ---သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော 'သောတာပတ္တိမဂ်' ပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော'သကဒါဂါမိမဂ်'ပုဂ္ဂိုလ်၊အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော 'အနာဂါမိမဂ်' ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော'အရဟတ္တမဂ်' ပုဂ္ဂိုလ်။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကျင့်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့ ရှိကုန်၏၊ ဖြောင့်မတ်စွာဖြစ်၍ ဖြစ်သော ဤရှစ်ယောက်သော အရိယာသံဃာတော်သည် ပညာသီလနှင့်ပြည့်စုံ၏။

ပေးလှူပူဇော်ကုန်သော ကောင်းမှုကို ရှာကုန်သော ဥပဓိအကျိုးရှိသည့် ကောင်းမှုကို ပြုကုန်သော လူဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ဤရှစ်ယောက်သော အရိယာသံဃာ၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးကြီး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုတိယ ပုဂ္ဂလသုတ်

၆၀။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏၊ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၊သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော 'သောတာပတ္တိမဂ်'ပုဂ္ဂိုလ်။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော အရဟတ္တမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်။(ရဟန်းတို့) ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည်(အရပ်ဝေးမှ)ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် ဖိုလ်၌တည်သောပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်ဟူသော ရှစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရှိကုန်၏၊ ဤရှစ်ယောက်သော အရိယာသံဃာတော်သည် သတ္တဝါအားလုံးတို့ထက် မြတ်၏။

ပေးလှူပူဇော်ကုန်သော ကောင်းမှုကို ရှာကုန်သော ဥပဓိအကျိုးရှိသည့် ကောင်းမှုကို ပြုကုန်သော လူဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ကျိုရှစ်ယောက်သော အရိယာသံဃာ၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးကြီး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရွေးဦးစွာသော ဂေါတမီဝဂ် ပြီး၏။

---

(၇) ၂-ဘူမိစာလဝဂ် ၁-ဣဋ္ဌာသုတ်

၆၁။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ကျိပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ကျိလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ် စေ့ဆော် လုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်မရခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ ပင်ပန်းရ၏၊ ငိုကြွေးရ၏၊ ရင်တီး လက်ခတ် မြည်တမ်းရ၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ကျိရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ စေ့ဆော်သူ လုံ့လစိုက်သူ လာဘ်ရခြင်းလည်း မရှိသူ စိုးရိမ်လည်း စိုးရိမ်ရသူ ငိုကြွေးလည်း ငိုကြွေးရသူ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွေ့လျောရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကျိလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ)ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍နေသော (ယောဂီ)ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ် စေ့ဆော် လုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းကြောင့် ယစ်မူး၏၊ အလွန်ယစ်မူး၏၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ကျိရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ စေ့ဆော်သူ လုံ့လစိုက်သူ လာဘ်လည်းရသူ ယစ်မူးလည်း ယစ်မူးသူ မေ့လျော့လည်း မေ့လျော့သူ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကျိလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ)ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍နေသော (ယောဂီ)ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လုံ့လမစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊မစေ့ဆော်၊ လုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်မရခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ ပင်ပန်းရ၏၊ ငိုကြွေးရ၏၊ ရင်တီး လက်ခတ်မြည်တမ်းရ၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ကျိရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိနေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လမစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်း မရသူ၊စိုးရိမ်လည်း စိုးရိမ်ရသူ၊ ငိုကြွေးလည်း ငိုကြွေးရသူ၊ သူတော်ကောင်း တရားမှလည်း ရွေ့လျောရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍နေသော (ယောဂီ)ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လုံ့လမစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေဆော် လုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့် ယစ်မူး၏၊ အလွန်ယစ်မူး၏၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လမစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်း ရသူ၊ ယစ်မူးလည်း ယစ်မူးသူ၊ မေ့လျော့သည်း မေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရှေ့လျောရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍နေသော (ယောဂီ)ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အာ ထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ် စေ့ဆော် လုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည်မဖြစ်။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ကို မရခြင်းကြောင့် မစိုးရိမ်၊မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်တီးလက်ခတ် မမြည်တမ်း၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းသို့မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါအားထုတ်သူ၊ စေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လစိုက်သူ လာဘ်လည်းရသူ၊ယစ်မူးလည်း မယစ်မူးသူ၊မေ့လျော့လည်း မမေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရှေ့လျောရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ)ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ် စေ့ဆော် လုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့် မယစ်မူး၊ အလွန်မယစ်မူး၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါအလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ၊ စေ့ဆော်သူ၊လုံ့လစိုက်သူ လာဘ်လည်းရသူ၊ယစ်မူးလည်း မယစ်မူးသူ၊မေ့လျော့လည်း မမေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရှေ့လျောရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား(ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လုံ့လမစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်မရခြင်းကြောင့် မစိုးရိမ် မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်တီးလက်ခတ် မမြည်တမ်း၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လမစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်း မရသူ၊ စိုးရိမ်လည်း မစိုးရိမ်သူ၊ ငိုကြွေးလည်း မငိုကြွေးသူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရှေ့လျောရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို

ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော်၊ လုံ့လမစိုက်၊ လာတ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့် မယစ်မူး၊ အလွန် မယစ်မူး၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လမစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်းရသူ၊ ယစ်မူးလည်း မယစ်မူးသူ၊ မေ့လျော့လည်း မမေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုဒ။ပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟူ (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-အလံသုတ်

၆၂။ ရဟန်းတို့ တရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်၏။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားလည်း ရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံ ရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည့်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်းကား မရှိ။ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားလည်း ရှိ၏။ပ။ အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည့်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက်(တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်းမှတ်သားနိုင်၏။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘော ရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက် ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကား မရှိ၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံ မရှိ၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့်လည်း မပြည့်စုံ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ဝေးရားစကားကို ကောင်းစွာ မပြတတ်၊ (တရားကို) မဆောက်တည်စေနိုင်၊ (တရားကျင့်သုံးရန်) မထက်သန် မရှင်လန်းစေနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၃)

ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်၏။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မစုံစမ်း မဆင်ခြင်နိုင်။ အနက် ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်။ ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံရှိ၏။ပ။ အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (တရားစကားဖြင့်) ကောင်းစွာ ပြတတ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၄)

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက် ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားမရှိ၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံ မရှိ၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် မပြည့်စုံ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားကို ကောင်းစွာ မပြတတ်၊ (တရားကို) မဆောက်တည်စေနိုင်၊ (တရားကျင့်သုံးရန်) မထက်သန် မရှင်လန်းစေနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၅)

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက် ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားမရှိ၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံ မရှိ၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် မပြည့်စုံ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားကို ကောင်းစွာ မပြတတ်၊ (တရားကို) မဆောက်တည်စေနိုင်၊ (တရားကျင့်သုံးရန်) မထက်သန် မရှင်လန်းစေနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၆)

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

ဒုဘဝယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မစုံစမ်း မဆင်ခြင်နိုင်။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း မကျင့်။ ကောင်းသော စကားရှိ၏။ပ။ အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့ စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၆)

ရဟန်းတို့ တရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့ကို လျင်စွာ စုံစမ်းမှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောမရှိ။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏အနက်ကိုကား စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားမရှိ။ပ။အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့ စကားနှင့် မပြည့်စုံ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) မပြတတ်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၇)

ရဟန်းတို့ တရားနှစ်မျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော

အကျွန်ုပ်အား အကျည်းအားဖြင့် တရားဟောတော်မူပါလေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ ယင်းတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ အကျွန်ုပ်သည် တယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကာ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်လျက် နေပါအံ့"ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော မဂ်ဖိုလ်မှ အချည်းနှီး ဖြစ်သောယောကျ်းတို့သည် ငါ့ကိုသာလျှင်(တရားဟောရန်)တိုက်တွန်းကုန်၏၊တရားဟောသော်လည်း ငါသို့သာလျှင်(ဤရိယာပုထ်အားဖြင့်)အစဉ်လိုက်သင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အကျည်းအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူပါလေ၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျည်းအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူပါလေ၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်၏အနက်ကို သိနိုင်တန်ရာပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်၏ အမွေခံ ဖြစ်နိုင်တန်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် "ငါ၏ကိုယ်တင်းသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် တည်လတ္တံ့၊ ကောင်းစွာ တည်လတ္တံ့၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ကုသိုလ်စိတ်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ သိမ်းယူ၍ တည်လိမ့်မည်မဟုတ်"ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ ရဟန်း သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။

ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်၏ကိုယ်တင်းသန္တာန်၌ စိတ်သည်တည်၏၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း ကုသိုလ်နိမိတ်ကို သိမ်းယူ၍ မတည်ကုန်၊ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည်"ငါ့အား စိတ်၏ (ဆန့်ကျင်ဖက်တရားကိုမှ) လွတ်သော မေတ္တာစျာန်ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာပြုအပ် လေ့လာအပ် ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုအပ် တည်ရာကဲ့သို့ပြုအပ် အစဉ်တည်အပ် လေ့လာအပ် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်"ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ ရဟန်း သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။

ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာပြုအပ်၏၊ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် ကြုံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'လည်း ရှိသော ဤသမာဓိကို ပွါးများလေလော့၊ ကြုံစည်မှု'ဝိတက်'မရှိ၊ သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'မျှသာရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ ကြုံစည်မှု'ဝိတက်'လည်း မရှိ၊သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'လည်း မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့။ နှစ်သက်မှု'ပီတိ'နှင့်တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ ပီတိမရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊သာယာမှု သောမနဿနှင့် တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ လျစ်လျူရှုမှု ဥပေက္ခာနှင့်တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့။ ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများအပ် ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်၏။ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည်"ငါ့အား စိတ်၏ (ဆန့်ကျင်ဖက် တရားတို့မှ) လွတ်သော ကရုဏာစျာန်ကို။ ငါ့အားစိတ်၏ (ဆန့်ကျင်ဖက် တရားတို့မှ) လွတ်သော မုဒိတာစျာန်ကို။ ငါ့အား စိတ်၏ (ဆန့်ကျင်ဖက် တရားတို့မှ) လွတ်သော ဥပေက္ခာစျာန်ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာပြုအပ် ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုအပ် တည်ရာကဲ့သို့ပြုအပ် ဒအစဉ်တည်အပ် လေ့လာအပ် ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သည် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်"ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ ရဟန်း သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။

ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးမျှားအပ် ကောင်းစွာ ပွါးမျှားအပ်၏၊ ရဟန်းထိုအခါ၌ သင်သည် ဝိတက်ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သော ဤသမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ ကြုံစည်မှု'ဝိတက်'မရှိ သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'မျှသာရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ ကြုံစည်မှု'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ နှစ်သက်မှု'ပီတိ'နှင့်တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊နှစ်သက်မှု'ပီတိ'မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊သာယာမှု'သောမနဿ'နှင့်တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ လျစ်လျူရှုမှု'ဥပေက္ခာ'နှင့် တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့။

ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးမျှားအပ် ကောင်းစွာပွါးမျှားအပ်၏၊ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် "လွန်စွာအားထုတ်သည် အပြားအားဖြင့် သိသည် အောက်မေ့မှုရှိသည်ဖြစ်၍ လောကဥ် တပ်မက်သောအားဖြင့် ရှေးရှု၊ ကြုံစည်မှု'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာယာမှု'ဒေါမနဿ'ကို ပယ်ဖျောက်လျက် ကိုယ်၌ ကိုယ်ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေအံ့" ဟုကျင့်ရမည်။ ရဟန်း သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။

ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးမျှားဒေါပ် ကြိမ်ဖန်များစွာပြုအပ်၏၊ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် ကြုံစည်မှု'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော ဤသမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ ကြုံစည်မှု'ဝိတက်'မရှိ သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'မျှသာရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ ကြုံစည်မှု'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ နှစ်သက်မှု'ပီတိ'နှင့် တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ လျစ်လျူရှုမှု'ဥပေက္ခာ'နှင့်တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးမျှားအပ် ကောင်းစွာပွါးမျှားအပ်၏။ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် "လွန်စွာ အားထုတ်သည် အပြားအားဖြင့် သိသည် အောက်မေ့မှု'သတိ'ရှိသည်ဖြစ်၍ လောကဥ် ရှေးရှု၊ကြုံစည်မှု'အဘိဇ္ဈာ'နှလုံးမသာယာမှု'ဒေါမနဿ'ကို ပယ်ဖျောက်လျက် ဝေဒနာတို့၌။ စိတ်၌။ တရားသဘောတို့၌ တရားသဘောဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေအံ့"ဟု ကျင့်ရမည်။ ရဟန်း သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးမျှားအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာပြုအပ်၏။ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် ကြုံစည်မှု'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော ဤသမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ ကြုံစည်မှု'ဝိတက်' မရှိ သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'မျှသာရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ ကြုံစည်မှု'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ နှစ်သက်မှု'ပီတိ'နှင့် တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ လျစ်လျူရှုမှု'ဥပေက္ခာ'နှင့်တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ သာယာမှု'သောမနဿ'နှင့် တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးမျှားလေလော့၊ ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးမျှားအပ် ကောင်းစွာပွါးမျှားအပ်၏။ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် သွားလိုရာရာသို့ မျှမ်းသာစွာ သွားရပေလိမ့်မည်၊ ရပ်လိုရာရာ၌ မျှမ်းသာစွာ ရပ်ရပေလိမ့်မည်၊ ထိုင်လိုရာရာ အရပ်၌ ချမ်းသာစွာ ထိုင်ရပေလိမ့်မည်၊ အိပ်လိုရာရာ အရပ်၌ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရပေလိမ့်မည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမအပ်သော ထိုရဟန်းသည် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကိုရှိခိုး၍ အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် ဖဲသွားလေ၏။ထို့နောက် ထိုရဟန်းသည် တယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ကြသော အမျိုးသားတို့ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးကို မကြာမီ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏၊ “ပဋိသန္ဓေ နေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မင်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မင်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ”ဟု သိပြီ။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေတော့သတည်း။

တတိယသုတ်။

၄-ဂယာသီသသုတ်

၆၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂယာမြို့ ဂယာသီသ (အရပ်) ၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။။ပ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် (သစ္စာလေးပါးကို) မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင် ကိုသာ သိရ၏၊ ရူပါရုံတို့ကိုကား မမြင်ရသေး။ (၁)

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား “အကယ်၍ ငါသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ၍ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရပါမူ ငါ၏ ဤဉာဏ်အမြင်သည် ထက်ဝန်းကျင် အလွန် စင်ကြယ်သည် ဖြစ်ချေ၏” ဟု အကြံဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် နောက်အခါ၌ မမေ့ မလျော့ လုံ့လ ပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ၏၊ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရ၏၊ ထိုနတ်တို့နှင့် အတူကား မနေရသေး စကားမပြောရသေး ဆွေးနွေးခြင်းသို့ မရောက်ရသေး။ (၂)

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား “အကယ်၍ ငါသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရ၍ ထိုနတ်တို့နှင့် အတူနေရ စကားပြောရ ဆွေးနွေးခြင်းသို့ ရောက်ရပါမူ ငါ၏ ဤဉာဏ်အမြင်သည် ထက်ဝန်းကျင် အလွန် စင်ကြယ်သည် ဖြစ်ချေ၏” ဟု အကြံဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ နောင်အခါ၌ ထိုငါသည် မမေ့ မလျော့ လုံ့လ ပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ၏၊ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရ၏၊ ထိုနတ်တို့နှင့် အတူလည်း နေရ၏၊ စကားလည်းပြောရ၏၊ ဆွေးနွေးခြင်းသို့လည်းရောက်ရ၏၊ ထိုနတ်တို့ကိုမူကား “ဤနတ်တို့သည် ဤမည် ဤမည်သော နတ်ဘုံမှ (နတ်တို့တည်း)”ဟု မသိရသေး။ (၃)

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား “အကယ်၍ ငါသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရ၍ ထိုနတ်တို့နှင့် အတူလည်း နေရ စကားလည်း ပြောရ ဆွေးနွေးခြင်းသို့လည်း ရောက်ရပြီးလျှင် ထိုနတ်တို့ကို “ဤနတ်တို့သည် ဤမည် ဤမည်သော နတ်ဘုံမှ (နတ်တို့တည်း)”ဟူ၍လည်း သိရပါမူ ငါ၏ ဤဉာဏ်အမြင်သည် ထက်ဝန်းကျင် အလွန် စင်ကြယ်သည်

ဖြစ်ရာ၏"ဟု အကြံဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ နောက်အခါ ထိုငါသည် မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကို လည်း သိရ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရ၍ ထိုနတ်တို့နှင့် အတူလည်း နေရ စကားလည်းပြောရ ဆွေးနွေးခြင်းသို့လည်း ရောက်ရပြီးလျှင် ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤမည် ဤမည်သော နတ်ဘုံမှ(နတ်တို့တည်း)" ဟူ၍လည်း သိရ၏။ "ဤနတ်တို့သည် ဤမည်သော ကံ၏အကျိုးကြောင့် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုဘုံ၌ ဖြစ်ရကုန်၏" ဟူ၍ကား မသိရသေး။ပ။ ထိုနတ်တို့ကိုလည်း "ဤနတ်တို့သည် ဤကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဤဘုံမှ စုတေ၍ ထိုဘုံ၌ ဖြစ်ရကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရ၏။ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဤသို့ အစား အစာ ရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်၏" ဟူ၍ကား မသိရသေး။ပ။ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဤသို့ အစား အစာရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရ၏။ ထိုနတ်ဘို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အသက်ရှည်ကုန်၏၊ ဤသို့ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်း ရှိကုန်၏" ဟူ၍ကား မသိရသေး။ပ။ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အသက်ရှည်ကုန်၏၊ ဤသို့ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းရှိကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရ၏၊ ထိုနတ်ဘို့ကို "ငါသည် ဤနတ်တို့နှင့် အတူ နေခဲ့ဘူး၏" ဟူ၍ငင်း "မနေခဲ့ရဘူးသေး" ဟူ၍ငင်းကား မသိရသေး။ (၄-၇)

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရ ထိုနတ်ဘို့နှင့် အတူလည်း နေရ စကားလည်း ပြောရ ဆွေးနွေးခြင်းသို့လည်း ရောက်ရပြီးလျှင် ထိုနတ်တို့ကို 'ဤနတ်တို့သည် ဤမည် ဤမည်သော နတ်ဘုံမှ (နတ်တို့တည်း)' ဟူ၍လည်း သိရ ထိုနတ်တို့ကို 'ဤနတ်တို့သည် ဤကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏' ဟူ၍လည်း သိရ ထိုနတ်တို့ကို 'ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အစား အစာ ရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်၏' ဟူ၍လည်း သိရလျက် ထိုနတ်တို့ကို 'ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အသက်ရှည်ကုန်၏၊ ဤသို့ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းရှိကုန်၏' ဟူ၍လည်း သိရသည့်အပြင် ထိုနတ်တို့ကို 'ငါသည် ဤနတ်တို့နှင့် အတူ နေခဲ့ဘူး၏' ဟူ၍ငင်း 'မနေခဲ့ရဘူးသေး' ဟူ၍ငင်း သိရပါမူ ငါ၏ ဤဉာဏ်အမြင်သည် ထက်ဝန်းကျင် အလွန်စင်ကြယ်သည် ဖြစ်ရာ၏"ဟု အကြံဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ နောက်အခါ၌ ထိုငါသည် မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်)အလင်းရောင်ကို လည်း သိရ၏၊ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရ၏၊ ထိုနတ်တို့နှင့်လည်း အတူနေရ၏၊ စကားလည်း ပြောရ၏၊ ဆွေးနွေးခြင်းသို့လည်း ရောက်ရ၏၊ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤမည် ဤမည်သော နတ်ဘုံမှ (နတ်တို့တည်း)" ဟူ၍လည်း သိရ၏၊ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏"ဟူ၍လည်း သိရ၏၊ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အစားအစာ ရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရ၏၊ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အသက်ရှည်ကုန်၏၊ ဤသို့ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်း ရှိကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရ၏၊ ထိုနတ်တို့ကို "ငါသည် ဤနတ်တို့နှင့် အတူ နေခဲ့ဘူး၏" ဟူ၍ငင်း "မနေခဲ့ရဘူးသေး" ဟူ၍ငင်း သိရ၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါသည် ဤသို့ ရှစ်မျိုးသော အပြန်ရှိသော လွန်ကဲသည်သာဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်သည် အလွန်စင်ကြယ်စွာ မဖြစ်သေး၊ ရဟန်းတို့ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့်

သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကဌ် အတုမရှိသော သမ္မာသမ္မောဓိ 'အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်'ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ဝန်မခံသေး။ ရဟန်းတို့ အကြင် အခါဌ်ကား ငါ့အား ရှစ်မျိုးသော အပြန်ရှိသော လွန်ကဲသည်သာဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်သည် အလွန်စင်ကြယ်စွာ ဖြစ်ခဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ် လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကဌ် အတုမရှိသော သမ္မာသမ္မောဓိ'အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်'ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ဝန်ခံခဲ့၏။ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏၊ ငါ၏ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည် မပျက်စီးနိုင်၊ ဤကား အဆုံးစွန်သောဘဝတည်း၊ ယခုအခါ ဘဝသစ်ဌ ဖြစ်ခြင်း မရှိတော့ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-အဘိဘာယတနသုတ် ၁

၆၅။ ရဟန်းတို့(ဆန့်ကျင်ဖက် တရားနှင့် အာရုံတို့ကို) လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်း 'အဘိဘာယတန' ဈာန်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ--တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်ဌ အဆင်းရုပ်တို့ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်ဌ ကောင်းသောအဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို(ရုပ်)တို့ကို--လွှမ်းမိုး၍(ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏"ဟု ဤသို့ အမှတ်'သညာ'ရှိ၏၊ ဤကား ပဌမ'အဘိဘာယတန'ဈာန်ပေတည်း။ (၁)

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်ဌ အဆင်းရုပ်ဘို့ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်ဌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏"ဟု ဤသို့ အမှတ်'သညာ'ရှိ၏၊ ဤကား ဒုတိယ 'အဘိဘာယတန'ဈာန်ပေတည်း။ (၂)

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်ဌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်ဌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏"ဟု ဤသို့ အမှတ်'သညာ'ရှိ၏၊ ဤကား တတိယ 'အဘိဘာယတန'ဈာန်ပေတည်း။ (၃)

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်ဌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်ဌ ကောင်းသောအဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော(ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏"ဟု ဤသို့ အမှတ်'သညာ'ရှိ၏၊ ဤကား စတုတ္ထ 'အဘိဘာယတန'ဈာန်ပေတည်း။ (၄)

ကဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်ဌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်ဌ ညိုသော အဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသော(ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏"ဟု ဤသို့ အမှတ်'သညာ'ရှိ၏၊ ဤကား ပဉ္စမ'အဘိဘာယတန'ဈာန်ပေတည်း။ (၅)

၁။ ဒီ မြန် ၂-၁၀၆-၇ မှာလည်းကြည့်။

တဉီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဝါရှေသော အဆင်း ဝါရှေသော အသွေး ဝါရှေသော အရောင်ရှိသော ဝါရှေသော(ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍(ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏"ဟု ဤသို့ အမှတ်'သညာ'ရှိ၏၊ ဤကား ဆဋ္ဌ ,အဘိဘာယတန'စျာန်ပေတည်း ။ (၆)

တဉီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ နီသော အဆင်း နီသော အသွေး နီသော အရောင်ရှိသော နီသော(ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏"ဟု ဤသို့ အမှတ်'သညာ'ရှိ၏၊ ဤကား သတ္တမ'အဘိဘာယတန'စျာန်ပေတည်း။ (၇)

တဉီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဖြူသော အဆင်း ဖြူသော အသွေး ဖြူသော အရောင်ရှိသော ဖြူသော(ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏"ဟု ဤသို့ အမှတ်'သညာ'ရှိ၏၊ ဤကား အဋ္ဌမ'အဘိဘာယတန'စျာန်ပေတည်း။ (၈)

ရဟန်းတို့(ဆန့်ကျင်ဖက် တရားနှင့် အာရုံတို့ကို)လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်း'အဘိဘာယတန'စျာန်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်းဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်၊

၆-ဝိမောက္ခသုတ် [၁]

၆၆။ ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဖက်တို့မှ) လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' စျာန်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—(မိမိသန္တာန်၌ ကသိုဏ်း)ရုပ် စျာန်ရှိသည်ဖြစ်၍ (ပြင်ပ သန္တာန်၌လည်း ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဤကား ပဌမလွတ်မြောက်မှု'ဝိမောက္ခ'ပေတည်း။

မိမိသန္တာန်၌ (ကသိုဏ်း)ရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ ပြင်ပ သန္တာန်၌(ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဤကား ဒုတိယလွတ်မြောက်မှု'ဝိမောက္ခ'ပေတည်း။

"တင့်တယ်၏"ဟူ၍သာ နှလုံးသွင်း၏၊ ဤကား တတိယလွတ်မြောက်မှု'ဝိမောက္ခ'ပေတည်း။

ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ"ဟု(နှလုံးသွင်းလျက်)အာကာသာနဉ္စာယတန (စျာန်)သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား စတုတ္ထလွတ်မြောက်မှု'ဝိမောက္ခ'ပေတည်း။

အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ"ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတန(စျာန်)သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား ပဉ္စမလွတ်မြောက်မှု'ဝိမောက္ခ' ပေတည်း။

ဝိညာဏဉ္စာယတန(စျာန်)ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစုံ တခုမျှ မရှိ"ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတန(စျာန်)သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား ဆဋ္ဌလွတ်မြောက်မှု'ဝိမောက္ခ'ပေတည်း။

၁။ ဒီဃ၊ ၂-၁၀၈-၉ မှာလည်းကြည့်။

အာကိဉ္စညာယတန(ဈာန်)ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတန(ဈာန်)သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား သတ္တမလွတ်မြောက်မှု'ဝိမောက္ခ'ပေတည်း။

နေဝသညာနာသညာယတန (ဈာန်)ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်)သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား အဋ္ဌမလွတ်မြောက်မှု'ဝိမောက္ခ'ပေတည်း။

ရဟန်းတို့(ဆန့်ကျင်ဖက်တို့မှ)လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' ဈာန်တို့သည် ဤ ရှစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-အနရိယဝေါဟာရသုတ်

၆၇။ ရဟန်းတို့ အရိယာမဟုတ်သူတို့၏ အပြော အဆိုတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ--မမြင်သည်၌ မြင်သည်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မကြားသည်၌ ကြားသည်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မတွေ့ထိသည်၌ တွေ့ထိသည်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မသိသည်၌ သိသည်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မြင်သည်၌ မမြင်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ ကြားသည်၌ မကြားဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ တွေ့ထိသည်၌ မတွေ့ထိဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ သိသည်၌ မသိဟုဆိုလေ့ရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အရိယာမဟုတ်သူတို့၏ အပြော အဆိုတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-အရိယဝေါဟာရသုတ်

၆၈။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ အပြော အဆိုတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ--မမြင်သည်၌ မမြင်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မကြားသည်၌ မကြားဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မတွေ့ထိသည်၌ မတွေ့ထိဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မသိသည်၌ မသိဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မြင်သည်၌ မြင်သည်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ ကြားသည်၌ ကြားသည်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ တွေ့ထိသည်၌ တွေ့ထိသည်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ သိသည်၌ သိသည်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ အပြော အဆိုတို့သည် ဤ ရှစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ပရိသာသုတ် [၁]

၆၉။ ရဟန်းတို့ ပရိသတ်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မင်းပရိသတ်, ပုဏ္ဏားပရိသတ်, သူဌေးသူကြွယ်ပရိသတ်, ရဟန်းပရိသတ်, စာတုမဟာရာဇ်ပရိသတ်, တာဝတိံသာပရိသတ်, မာရ်နတ်ပရိသတ်, ဗြဟ္မာပရိသတ် တို့တည်း။

၁။ ဒီမြန် ၂-၁၀၆ မှာလည်းကြည့်။

ရဟန်းတို့ ငါသည် အရာမကသော မင်းပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ)သို့ တက်ရောက်ခဲ့ဘူးသည်ကို မှတ်မိပေ၏၊ ထို (မင်းပရိသတ်များ)၌ ငါသည် အဘူတကဲ့လည်း ထိုင်နေခဲ့ဘူး၏၊ အဘူတကဲ့လည်း ပြောဆိုခဲ့ဘူး၏၊ အတူတကဲ့လည်း ဆွေးနွေးခဲ့ဘူး၏၊ ထို (မင်းပရိသတ်များ)၌ ထိုမင်းတို့၏ အဆင်းကဲ့သို့ပင် ငါ၏ အဆင်းသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ထိုမင်းတို့၏ အသံကဲ့သို့ပင် ငါ၏ အသံသည်လည်း ဖြစ်၏၊ (ငါသည် ထိုမင်းတို့ကို) တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်ဘည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေ၏၊ (ဤသို့)ဟော ပြောနေစဉ်၌လည်း "ဟောပြောနေသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ လူလော နတ်လော"ဟု ငါ့ကို မသိကုန်။ (ငါသည်) တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေပြီးလျှင် ကွယ်ခဲ့၏၊ (ဤသို့) ကွယ်ခဲ့သောအခါ၌လည်း "ကွယ်သွားသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ နတ်လော လူလော"ဟု ငါ့ကို မသိကုန်။

ရဟန်းတို့ ငါသည် အရာမကသော ပုဏ္ဏားပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ)သို့ တက်ရောက်ခဲ့ဘူးသည်ကို မှတ်မိပေ၏ ။ပ။ သူဌေးသူကြွယ်ပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ)သို့။ ရဟန်းပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ)သို့။ စာဘုမဟာရာဇ်ပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့၊ တာဝတိံသာပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ)သို့။ မာရ်နတ်ပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ)သို့။ ဗြဟ္မာပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့ တက်ရောက်ခဲ့ဘူးသည်ကို မှတ်မိပေ၏၊ ထို (ဗြဟ္မာပရိသတ်)၌လည်း ငါသည် အဘူတကဲ့လည်း ထိုင်နေခဲ့ဘူး၏၊ အတူတကဲ့လည်း ပြောဆိုခဲ့ဘူး၏၊ အဘူတကဲ့လည်း ဆွေးနွေးခဲ့ဘူး၏၊ ထို(ဗြဟ္မာပရိသတ်များ)၌ ထိုဗြဟ္မာတို့၏ အဆင်းကဲ့သို့ပင် ငါ၏အဆင်းသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ထိုဗြဟ္မာတို့၏ အသံကဲ့သို့ပင် ငါ၏ အသံသည်လည်း ဖြစ်၏၊ (ငါသည် ထိုဗြဟ္မာတို့ကို) တရားစကားဖြင့်(အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေ၏၊ (ဤသို့) ပြောဟောနေစဉ်၌လည်း "ပြောဟောနေသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ နတ်လော လူလော"ဟု ငါ့ကို မသိကုန်။ (ငါသည်) တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်ဘည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေပြီးလျှင် ကွယ်ခဲ့၏။ (ဤသို့) ကွယ်ခဲ့သောအခါ၌လည်း "ကွယ်သွားသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ နတ်လော လူလော"ဟု ငါ့ကို မသိကုန်။

ရဟန်းတို့ ပရိသတ်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့ဘည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဘူမိစာလသုတ်

၇၀။ အခါဘပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူ၏။ ဝေသာလီပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲခွဲပြီးသော် "ဒါနန္ဒာ ထိုင်စရာ အခင်းကို ယူခဲ့လော့၊ နေ့သန့်စင်နေခြင်းငှါ စာပါလစေတီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့"ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား"ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ထိုင်စရာ အခင်းကိုယူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်မှ နောက်မှ အစဉ်လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် စာပါလစေတီသို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည်—"အာနန္ဒာ ဝေသာလီပြည်သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဥဒေနစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဂေါတမကစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဗဟုပုတ္တကစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ သတ္တမ္ဗစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ သာရန္ဒဒစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ စာပါလစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ အာနန္ဒာ တစုံတယောက်သောသူသည် ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးများထား၏၊ လေ့ကျင့်ထား၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထား၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထား၏၊ ဆောက်တည်ထား၏၊ ဆည်းပူးထား၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထား၏၊ ထိုသူသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံး ဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် အလွန်ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးများထားပြီးဖြစ်၏၊ လေ့ကျင့်ထားပြီး ဖြစ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထားပြီး ဖြစ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထားပြီး ဖြစ်၏၊ ဆောက်တည်ထားပြီး ဖြစ်၏၊ ဆည်းပူးထားပြီး ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထားပြီး ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံး ဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် အလွန်ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားသောနိမိတ် အရိပ်အယောင်ကို ကျိသို့ပင် ပြသော်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် သဘောပေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ။ (ထို့ကြောင့်) "အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပွါးချမ်းသာအလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါးနှင့် ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့"ဟု မြတ်စွာဘုရားကို မတောင်းပန်မိချေ၊ မာရ်နတ် နှောင့်ရှက်ခံရသော စိတ်ရှိသူကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ချေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာအား—"အာနန္ဒာ ဝေသာလီပြည်သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဥဒေနစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ ဂေါတမကစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဗဟုပုတ္တကစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိ၁ပ၏၊ သတ္တမ္ဗစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ သာရန္ဒဒစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ စာပါလစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏။ အာနန္ဒာ တစုံတယောက်သောသူသည် ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးများထား၏၊ လေ့ကျင့်ထား၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထား၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ပြုထား၏၊ ဆောက်တည်ထား၏၊ ဆည်းပူးထား၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထား၏၊ ထိုသူသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံး ဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် အလွန် ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးများထားပြီး ဖြစ်၏၊ လေ့ကျင့်ထားပြီး ဖြစ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထားပြီး ဖြစ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထားပြီး ဖြစ်၏၊ ဆောက်တည်ထားပြီး ဖြစ်၏၊ ဆည်းပူးထားပြီး ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ အားဆုတ်ဆားပြီးဖြစ်၏။အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်၍

မြတ်စွာဘုရားအလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် အလွန်ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားသောနိမိတ် အရိပ်အယောင်ကို ဤသို့ပင်ပြသော်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် သဘောပေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ။ (ထို့ကြောင့်) "အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပွါးချမ်းသာအလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါးနှင့် ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့"ဟု မြတ်စွာဘုရားကို မတောင်းပန်မိချေ၊ မာရ်နတ် နှောင့်ရှက်ခံရသော စိတ်ရှိသူကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ချေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် "အာနန္ဒာ သင်သွားလော့၊ ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်သိ၏"ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား"ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရှိအသေပြု၍ မနီးမဝေး တခုသောသစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာ ဖဲသွဲး၍ မကြာမြင့်မီ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါလော့၊ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါလော့။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် ယခု အချိန်တန်ပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူဘူးပါသည်၊ "မာရ်နတ် ငါ၏ တပည့် ရဟန်းတို့သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ ယောဂလေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ မရောက်ကြသေး၊ အကြားအမြင် မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့် လျော်သော တရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊တရားနှင့်လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ ဆရာ့ဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင်စေနိုင်ကြသေး၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါး၏ဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို မဟောပြနိုင်ကြသေး။ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလိမ့်မည် မဟုတ်"ဟု(မိန့်တော်မူဘူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ရဟန်းတို့သည် တတ်သိလိမ္မာရှိကြပါပြီ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး ဖြစ်ကြပါပြီ၊ ရဲရင့်ကြပါပြီ၊ ယောဂလေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြပါပြီ၊ အကြားအမြင် များကြပါပြီ၊တရားတော်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါပြီ၊(လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော တရားကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်နိုင် ကြပါပြီ၊ တရားနှင့်လျော်စွာ ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ မိမိတို့ ဆရာ့ဝါဒကို သင်ယူ၍ ပြောနိုင် ဟောနိုင် ပြနိုင် တည်တံ့စေနိုင် ဖွင့်နိုင် ဝေဖန်နိုင် ပေါ်လွင်စေနိုင်ကြပါပြီ၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသောတရားကို ဟောပြနိုင်ကြပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါလော့၊ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါလော့။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် ယခု အချိန်တန်ပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကိုမိန့်တော် မူဘူးပါသည်၊"မာရ်နတ် ငါ၏တပည့် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး ။ပ။ ငါ၏ တပည့် ဥပါသကာတို့သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး။ပ။ ငါ၏တပည့် ဥပါသိကာမဘို့သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ ယောဂလေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ မရောက်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ အကြားအမြင် မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့် လျော်သော တရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ တရားနှင့်လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ဆရာ့ဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင်စေနိုင်ကြသေး၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသောတရားကို မဟောပြနိုင်ကြသေး။ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလိမ့်မည်မဟုတ်"ဟု (မိန့်တော်မူဘူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ဥပါသိကာမတို့သည် ထိတ်သိလိမ္မာရှိကြပါပြီ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး ဖြစ်ကြပါပြီ၊ ရဲရင့်ကြပါပြီ၊ ယောဂလေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြပါပြီ၊ အကြားအမြင် များကြပါပြီ၊ တရားတော်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါပြီ၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့် လျော်သော တရားကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ တရားနှင့်လျော်စွာ ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ မိမိတို့ဆရာ့ ဝါဒကိုသင်ယူ၍ ပြောနိုင် ဟောနိုင် ပြနိုင် တည်တံ့စေနိုင် ဖွင့်နိုင် ဝေဖန်နိုင် ပေါ်လွင် စေနိုင်ကြပါပြီ၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို ဟောပြ နိုင်ကြပါပြီ။ အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် ယခု အချိန်တန်ပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူဘူးပါသည်—"မာရ်နတ် ငါ၏ မြတ်သော အကျင့်ဟုဆိုအပ်သော ဤသာသနာတော်သည် အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး(ပညာရှိ) နတ်လူဝတ္ထု ကောင်းစွာပြန့်ပြောင်းသည့်တိုင်အောင် မပြည့်စုံသေး၊ မစည်ပင်သေး၊ မပြန့်ပွါးသေး၊ လူအများ မသိသေး၊ များစွာ မဖြစ်ထွန်းသေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလိမ့်မည် မဟုတ်"ဟု (မိန့်တော်မူဘူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သောအကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော သာသနာတော်သည် (ပညာရှိ) နတ် လူတို့ ကောင်းစွာ ပြန့်ပြောင်းသည့်တိုင်အောင် ပြည့်စုံပါပြီ၊စည်ပင်ပါပြီ၊ ပြန့်ပွါးပါပြီ၊ လူအများ သိပါပြီ၊ များစွာ ဖြစ်ထွန်းပါပြီ။ အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါလော့။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် ယခု အချိန်တန်ပါပြီ ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်အား—မာရ်နတ် သင် မကြောင့်ကြလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်းသည် မကြာမီ ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ယနေ့မှ သုံးလ လွန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလိမ့်မည် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် စာပါလစေတီ၌ (နေစဉ်) သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်မှု 'အာယုသင်္ခါရ' ကို စွန့်လွှတ်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်မှု 'အာယုသင်္ခါရ'ကို စွန့်လွှတ်တော် မူလိုက်သောအခါ ကြက်သီး မွေးညှင်း ထလျက် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်) လှုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်လေ၏၊ တော်လည်းသံ (နတ်စည်) တို့သည်လည်း တခြိမ့်ခြိမ့် မြည်ဟည်းကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်း အရာကို သိတော်မူ၍ ထိုအခိုက်ဝယ် ဤဥဒါန်းစကားကို ကျူးရင့်တော်မူ၏—

"မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမဲ့ နိဗ္ဗာန်နှင့် အဖန်ဖန် ဖြစ်မှုဘဝကို နှိုင်းချိန်လျက် ဘဝ ဖြစ်ရန် ပြုပြင်တတ်သော ကံကို စွန့်ပယ်ခဲ့လေပြီ၊ အဇျတ္တတရား၌ မွေလျော်ကာ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ချပ်ဝတ်နှင့်တူသော မိမိသန္တာန်ရှိ ကိလေသာ ကွန်ရက်ကို ဖျက်ဆီးခဲ့လေပြီ" ဟု(ကျူးရင့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ -"ကြက်သီး မွေးညှင်း ထစေလျက် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ဤ မြေ (ငလျင်) လှုပ်ခြင်းသည် ကြီးကျယ်လေစွတကား၊ အလွန်ကြီးကျယ်လေစွတကား၊ တော်လည်းသံ (နတ်စည်) တို့သည်လည်း တခြိမ့်ခြိမ့် မြည်ဟည်းသွားကုန်၏၊ အကြီးအကျယ် မြေ (ငလျင်) လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား--- "ကြက်သီး မွေးညှင်းထလျက် ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော ဤ မြေ(ငလျင်) လှုပ်ခြင်းသည် ကြီးကျယ်ပါပေစွ၊ အလွန် ကြီးကျယ်ပါပေစွ၊ တော်လည်းသံ (နတ်စည်) တို့သည်လည်း တခြိမ့်ခြိမ့် မြည်ဟည်း သွားပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကြီး အကျယ် မြေ (ငလျင်) လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။
လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏အကြောင်း အထောက် အပံ့တို့ကား ဤ ရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အာနန္ဒာ ဤမဟာပထဝီ မြေကြီးသည် ရေ၌ တည်၏၊ ရေသည် လေ၌ တည်၏၊ လေသည် ကောင်းကင်၌ တည်၏၊ အာနန္ဒာ ပြင်းထန်စွာ လေတိုက်သောအခါ ရေကိုလှုပ်စေ၏၊ ရေလှုပ်သော်မြေကို လှုပ်စေ၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်) လှုပ်ခြင်း၏ ပဌမ အကြောင်းအထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၁)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား တန်းခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော(အဘိညာဏ်) စိတ်၌ လေ့လာပြီးသော သမဏသည်ရင်း ဗြာဟ္မဏသည်ရင်း ကြီးသော တန်ခိုး အာနုဘော်ရှိသော နတ်သည်ရင်း အား

နည်းသောမြေ(ကသိုဏ်းစျာန်)သညာနှင့်အားကြီးသောရေ(ကသိုဏ်းစျာန်)သညာတို့ကိုပွါးများပြီးလျှင် ဤ မြေကြီးကို လှုပ်စေ၏၊ တုန်လှုပ်စေ၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်စေ၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်စေ၏။ ဤကား အကြီးအကျယ်မြေ (ငလျင်) လှုပ်ခြင်း၏ ဒုတိယ အကြောင်း အထောက် အပံ့ပေတည်း။ (၂)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား ဘုရားလောင်းသည် တုသိတာ နည်ပြည်မှ စုတေ၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အမိဝမ်းတိုက်သို့ သက်ရောက်သောအခါ၌ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ တတိယ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၃)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား ဘုရားလောင်းသည် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အမိဝမ်းတိုက်မှ ဖွားမြင်သော အခါ ဤ မြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤ ကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ စတုတ္ထ အကြောင်း အထောက် အပံ့ပေတည်း။ (၄)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို ရရှိတော်မူသောအခါ ဤ မြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ (ငလျင်) လှုပ်ခြင်း၏ ပဉ္စမ အကြောင်း အထောက် အပံ့ပေတည်း။ (၅)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ဓမ္မစက္ကာ တရားကို ဟောတော်မူသောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား အကြီး အကျယ်မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ ဆဋ္ဌအကြောင်း အထောက်အပံ့ ပေတည်း။ (၆)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်မှု 'အာယုသင်္ခါရ' ကို စွန့်လွှတ်တော်မူသောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်) လှုပ်ခြင်း၏ သတ္တမ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၇)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် ခန္ဓာ နာမ် ရုပ် အကြွင်းမရှိသော ငြိမ်းခြင်း သဘော 'အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်'ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူသောအခါ ဤ မြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား အကြီး အကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ အဋ္ဌမ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။(၈)

အာနန္ဒာ အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်) လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက် အပံ့ တို့ကား ဤ ရှစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ဘူမိစာလဝဂ် ပြီး၏။

(၈) ၃-ယမကဝဂ် ၁-ပဌမ သဒ္ဓါသုတ်

၇၁။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါဘရုံးရှိ၏၊ သီလကားမရှိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထို အင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါရှိသူသည်၎င်း သီလရှိသူ သည်၎င်း ဖြစ်ပါအံ့နည်း"ဟု ထို အင်္ဂါကိုပြည့်စုံစေရမည်။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်း သည် သဒ္ဓါတရုံးလည်းရှိ၏၊ သီလလည်းရှိ၏၊(ထိုအခါ)ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါ နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရုံးလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ မျှားသော အကြားအမြင် 'ဗဟုသုဘ'ကားမရှိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါရှိသူသည်၎င်း သီလရှိသူသည်၎င်း ဗဟုသုတ ရှိသူသည်၎င်း ဖြစ်ရ ပါအံ့နည်း"ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရုံးလည်းရှိ၏၊ သီလလည်းရှိ၏၊ မျှားသော အကြားအမြင် 'ဗဟုသုတ'လည်းရှိ၏၊ (ထိုအခါ)ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံ သူဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရုံးလည်းရှိ၏၊ သီလလည်းရှိ၏၊ ဗဟုသုတလည်း ရှိ၏၊ တရုံး ဟောသူ 'ဓမ္မကထိက' ကား မဟုတ်။ပ။ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား မဟုတ်။ပ။ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရုံးဟောတတ်သူ ကား မဟုတ်။ပ။ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရုံးဟောတတ်သူလည်း ဟုတ်၏၊ လွန်မြတ်သော စိတ်ကိုမှီကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော စျာန်လေးပါး တို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူကား မဟုတ်။ပ။ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်သော စျာန်လေးပါးကို အလို ရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူလည်း ဟုတ်၏၊ အာသဝေါတရုံးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တ ဖိုလ်) ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ကား မနေရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါရှိသူသည်၎င်း သီလရှိသူသည်၎င်း ဗဟုသုတရှိသူ သည်၎င်း တရုံးဟောသူ'ဓမ္မကထိက'သည်၎င်း ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူသည်၎င်း ပရိသတ်၌ ရဲရဲ ရင့်ရင့် တရုံးဟောနိုင်သူသည်၎င်း လွန်မြတ်သော စိတ်ကိုမှီကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူသည်၎င်း အာသဝေါဘရုံးတို့၏ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော လွတ်မြောက် သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော(အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ နေရသူဖြစ်ရပါအံ့နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရုံးလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ မျှားသော အကြားအမြင် ဗဟုသုတလည်းရှိ၏၊ တရုံးဟောသူ "ဓမ္မကထိက'လည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌

လည်း ကျက်စား၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့်လည်း တရားဟောနိုင်၏၊ လှုန်မြတ်သော စိတ်ကိုမှီကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ မျှမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူလည်း ဟုတ်၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍လည်း နေရ၏၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ထက်ဝန်းကျင် ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသူသည်၎င်း အခြင်းအရာ အလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံသူသည်၎င်း ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဒုတိယ သဒ္ဓါသုတ်

၂၂။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိ၏၊ သီလကား မရှိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါရှိသူသည်၎င်း သီလရှိသူသည်၎င်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း"ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ ဖြစ်သော် ထို ရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ များသော အကြားအမြင် 'ဗဟုသုတ'ကား မရှိ ။ပ။ ဗဟုသုတလည်း ရှိ၏၊ တရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက'ကား မဟုတ်။ပ။ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား မဟုတ်။ပ။ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲ ရင့်ရင့် တရားဟောတတ်သူကား မဟုတ်။ပ။ ပရိသတ်၌ ရဲရဲ ရင့်ရင့် တရားလည်း ဟောတတ်၏၊ ရူပစျာန် (ကသိုဏ်းရုပ်) တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်းအေး လွတ်မြောက်ကုန်သော အရူပတရားတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေရသူကား မဟုတ်။ပ။ ရူပစျာန်(ကသိုဏ်းရုပ်)တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်းအေး လွတ်မြောက်ကုန်သော အရူပတရားတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍လည်း နေရ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ကား မနေရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရား ရှိသူသည်၎င်း သီလရှိသူသည်၎င်း ဗဟုသုတရှိသူသည်၎င်း တရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက' သည်၎င်း ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူသည်၎င်း ပရိသတ်၌ ရဲရဲ ရင့်ရင့် တရားဟောနိုင်သူသည်၎င်း ရူပစျာန် (ကသိုဏ်းရုပ်) တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်းအေး လွတ်မြောက်ကုန်သော အရူပတရားတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေရသူသည်၎င်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော(အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ နေရသူဖြစ်ရပါအံ့နည်း"ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ ဗဟုသုတလည်း ရှိ၏၊ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌လည်း ကျက်စား၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲ ရင့်ရင့်တရားလည်း ဟောနိုင်၏၊ ရူပစျာန်(ကသိုဏ်းရုပ်)တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်း အေးလတ်မြောက်ကုန်သော အရူပတရားတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍လည်း နေရ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍လည်း နေနိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ထက်ဝန်းကျင်ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသူသည်ရင်း အခြင်းအရာ အလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံသူသည်ရင်း ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)

ဒုတိယသုတ်။

၃-ပဌမ မရဏာသတိသုတ်

၇၃။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏— "ရဟန်းတို့ သေခြင်းကို အောက်မေ့မှု 'မရဏာသတိ'ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)သို့ သက်ဝင်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)လျှင် အဆုံးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မရဏာသတိကို ပွါးများကုန်၏လော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏာသတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် တနေ့ တည၌မျှ အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါအားစင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ (၁)

ရဟန်း တပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏာသတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် တနေ့မျှ အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါအားစင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ (၂)

ရဟန်းဘပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏာသတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် နေ့ဝက်မျှ အသက်ရှင်ရပါမူ ကောင်းလေစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ်(ရဟန်းကိစ္စကို) မျှားစွာပြုအပ်သည်ဖြစ်ရာ၏"ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ (၃)

ရဟန်းတပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏"ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏာသတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား"ငါသည် ဆွမ်းတထပ်စားခြိန်အတွင်း အသက်ရှည်ပါမူ ကောင်းလေစ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) မျှားစွာပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏"ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ (၄)

ရဟန်းတပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏"ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏာသတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် ဆွမ်းတထပ်စားခြိန်၏ ထက်ဝက်မျှ အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) မျှားစွာပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏"ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ (၅)

ရဟန်းတပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏"ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏာသတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် ဆွမ်းလေးလုတ် ငါးလုတ်ကို ဝါးမျိုနေခြိန်အတွင်း အသက်ရှင်ရပါမူ ကောင်းလေစ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) မျှားစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏"ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ (၆)

ရဟန်းတပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏"ဟု လျှောက်၏။ရဟန်း သင်သည် မရဏာသတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် ဆွမ်းတလုတ်ကို ဝါးမျိုနေခြိန်အတွင်း အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) မျှားစွာပြုအပ်သည်ဖြစ်ရာ၏"ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏာသတိကို ပွါးများပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ (၇)

ရဟန်းတပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် ဝင်သက်ရှူ၍ ထွက်သက်ထုတ်ခြင်း ထွက်သက်ထုတ်၍ ဝင်သက်ရှူခြင်းအတွင်း အသက်ရှင်ရပါမူ ကောင်းလေစ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ (၇)

ဤသို့ လျှောက်လတ်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းတို့အား—

ရဟန်းတို့ ဒုက္ကြင် ရဟန်းသည် "ငါသည် တနေ့ တည့်မျှ အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစ မြတ်စွာဘုရား၏အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ်(ရဟန်းကိစ္စကို)များစွာ ပြုအပ်သည်ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏဿတိကို ပွါးများ၏။ အကြင်ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် တနေ့မျှ အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည်ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏဿတိကို ပွါးများ၏။ အကြင်ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် နေ့ဝက်မျှ အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏဿတိကို ပွါးများ၏။ အကြင်ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် ဆွမ်းတထပ်စားခြင်းအတွင်း အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို)များစွာပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏဿတိကို ပွါးများ၏။ အကြင်ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် ဆွမ်းတထပ်စားခြင်း၏ ထက်ဝက်မျှ အသက်ရှင်ရပါမူ ကောင်းလေစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏဿတိကို ပွါးများ၏။ အကြင်ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် ဆွမ်းလေးလုတ် ငါးလုတ်ကို ဝါးမျိုခြင်းအတွင်းမျှ အသက်ရှင်ရပါမူ ကောင်းလေစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည်ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏဿတိကို ပွါးများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းခြောက်ပါးတို့ကို မေ့မေ့လျော့လျော့ နေကုန်၏ဟူ၍ငြား အာသဝေါ တရားကုန်ခန်းရန် နုနဲ့နှေးစွာ မရဏဿတိကို ပွါးများကုန်၏ဟူ၍ငြား ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် ဆွမ်းတလုတ် ဝါးမျိုနေခြင်းအတွင်းမျှ အသက်ရှင်ရပါမူ ကောင်းလေစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည်ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏဿတိကို ပွါးများ၏။

အကြင် ရဟန်းသည်လည်း "ငါသည် ဝင်သက်ရှူ၍ ထွက်သက်ထုတ်ခြင်း ထွက်သက် ထုတ်၍ ဝင်သက်ရှူခြင်း အတွင်း အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အာ စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို)များစွာ ပြုအပ်သည်ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏဿတိကို ပွါးများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်း (နှစ်ပါး)တို့ကို မမေ့မလျော့ နေကုန်၏ဟူ၍ငြား အာသဝေါတရား ကုန်ခန်းရန် ထက်သန်စွာ မရဏဿတိကို ပွါးများကုန်၏ဟူ၍ငြား ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် "မမေ့မလျော့ နေကုန်အံ့၊ အာသဝေါတရားကုန်ခန်းရန် ထက်သန်စွာ မရဏဿတိကို ပွါးများကုန်အံ့" ဟု ကျင့်ရမည်၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့သာ ကျင့်ရမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

တတိယသုတ်။

၄-ဒုတိယ မရဏဿတိသုတ်

၃၄။ အခါဘပါးဌ်မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်းဌ် (ဘိတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ။ပ။ ရဟန်းတို့ မရဏဿတိကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)သို့ သက်ဝင်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)လျှင် အဆုံးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ မရဏဿတိကို အဘယ်သို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင် ကြီးသနည်း၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)သို့ သက်ဝင်သနည်း၊ အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်)လျှင် အဆုံးရှိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်)ဌ် ရဟန်းသည် နေ့ကိုလွန်မြောက် ညဉ့်သို့ ရောက်လတ်သော် "ငါ့အား သေခြင်းအကြောင်းတို့သည် များကုန်၏၊ မြွေသော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရုံ၏၊ ကင်းမြီး ကောက်သော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းခြေများသော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရာ၏၊ ထိုအကြောင်း ကြောင့် ငါ့အား သေခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုမြွေ ကိုက်ခြင်း စသည်သည် ငါ့အား အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏၊ မျော်ရှသော်လည်း လဲရာ၏၊ ငါစားအပ်သော အစာသော်လည်း မကျေပဲ ဖောက်ပြန် ရာ၏၊ ငါအား သည်းခြေသော်လည်း ပျက်ရာ၏၊ ငါအား သလိပ်သော်လည်း ပျက်ရာ၏၊ ငါ့အား လေသင်ဓုန်းတို့သော်လည်း ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ လူတို့ကသော်လည်း ငါ့ကို လှံလပြုကုန်ရာ၏၊ လူမဟုတ်သူ (ဘီလူး) တို့ကသော်လည်း ငါ့ကို လှံလပြုကုန်ရာ၏၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ငါ့အား သေခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထို လေသင်ဓုန်းဖြတ်ခြင်း စသည်သည် ငါ့အား အန္တရာယ်ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် "ညဉ့်အခါဌ် သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ကို ပြုမည့် မပယ်ရ သေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ရှိကုန်သေးသလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ညဉ့်အခါဌ် သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ကိုပြုမည့် မပယ် ရသေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ရှိကုန်သေး၏" ဟု သိရပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ သာလျှင် လွန်ကဲသောအလို ဆန္ဒကိုလည်း လှံလကိုလည်း အားထုတ်ခြင်းကိုလည်း အတိုင်းထက်အလွန်အားထုတ်ခြင်းကိုလည်း မဆုတ် နစ်ခြင်းကိုလည်း သတိကိုလည်း သမ္မာဇဉ်ကိုလည်း ပြုရမည်။

ရဟန်းတို့ ပုဆိုးဌ် မီးလောင်သူသည်လည်း ဦးခေါင်းဌ် မီးလောင်သူသည်လည်း ထိုပုဆိုး ထို ဦးခေါင်းကို မီးငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော ဆန္ဒကိုလည်း လှံလကိုလည်း အားထုတ်ခြင်းကိုလည်း အတိုင်း ထက်အလွန် အားထုတ်ခြင်းကိုလည်း မဆုတ်နစ်ခြင်းကိုလည်း သတိကိုလည်း သမ္မာဇဉ်ကိုလည်း ပြုရာ သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် သာလျှင် လွန်ကဲသော ဆန္ဒကိုလည်း လှံလကိုလည်း အားထုတ်ခြင်းကိုလည်း အတိုင်းထက်အလွန် အားထုတ်ခြင်းကိုလည်း မဆုတ်နစ်ခြင်းကိုလည်း သတိကိုလည်း သမ္မာဇဉ်ကိုလည်း ပြုရမည်။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ညဉ့်အခါ၌ သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ပြုမည့် မပယ်ရသေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် မရှိကုန်" ဟု သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုနှစ်သက်မှု ဝမ်းမြောက်မှု 'ပီတိပါမောဇ္ဇ'ဖြင့်သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ နေ့ ညဉ့်မပြတ် ကျင့်သုံးလျက် နေရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ညဉ့်ကိုလွန်မြောက် နေ့သို့ ရောက်လတ်သော် "ငါ့အား သေခြင်းအကြောင်းတို့သည် များကုန်၏၊ မြွေသော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းမြီးကောက်သော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းခြေများသော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရာ၏၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ငါ့အား သေခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထို မြွေကိုက်ခြင်း စသည်သည် ငါ့အား အန္တရာယ်ဖြစ်ရာ၏၊ ချော်၍သော်လည်း လဲရာ၏၊ ငါစားအပ်သော အစာသော်လည်း မကျေပဲ ဖောက်ပြန်ရာ၏၊ ငါအား သည်းခြေသော်လည်း ပျက်ရာ၏၊ ငါအား သလိပ်သော်လည်း ပျက်ရာ၏၊ ငါ့အား လေသင်ဓုန်းတို့သော်လည်း ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ လူတို့ကသော်လည်း ငါ့ကို လုံလ ပြုကုန်ရာ၏၊ လူမဟုတ်သူ (ဘီလူး) တို့ကသော်လည်း ငါ့ကို လုံလပြုကုန်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ငါ့အား သေခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုလေသင်ဓုန်းဖြတ်ခြင်းစသည်သည် ငါ့အား အန္တရာယ်ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် "နေ့အခါ၌ သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ကို ပြုမည့် မပယ်ရသေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ရှိကုန်သေးသလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "နေ့အခါ၌ သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ကို ပြုမည့် မပယ်ရသေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ရှိကုန်သေး၏" ဟု သိရပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန်သာလျှင် လွန်ကဲသောဆန္ဒကိုရင်း လုံလကိုရင်း အားထုတ်ခြင်းကိုရင်း အတိုင်းထက်အလွန် အားထုတ်ခြင်းကိုရင်း မဆုတ်နစ်ခြင်းကိုရင်း သတိကိုရင်း သမ္ပဇဉ်ကိုရင်း ပြုရမည်။

ရဟန်းတို့ ပုဆိုး၌ မီးလောင်သူသည်ရင်း ဦးခေါင်း၌ မီးလောင်သူသည်ရင်း ထိုပုဆိုး ထို ဦးခေါင်းကို မီးငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော ဆန္ဒကိုရင်း လုံလကိုရင်း အားထုတ်ခြင်းကိုရင်း အတိုင်းထက်အလွန်အားထုတ်ခြင်းကိုရင်း မဆုတ်နစ်ခြင်းကိုရင်း သတိကိုရင်း သမ္ပဇဉ်ကိုရင်း ပြုရာသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန်သာလျှင် လွန်ကဲသော ဆန္ဒကိုရင်း လုံလကိုရင်း အားထုတ်ခြင်းကိုရင်း အတိုင်းထက်အလွန် အားထုတ်ခြင်းကိုရင်း မဆုတ်နစ်ခြင်းကိုရင်း သတိကိုရင်း သမ္ပဇဉ်ကိုရင်း ပြုရမည်။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "နေ့အခါ၌ သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ကို ပြုမည့် မပယ်ရသေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် မရှိကုန်" ဟု သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုနှစ်သက်မှု ဝမ်းမြောက်မှု 'ပီတိပါမောဇ္ဇ'ဖြင့်သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ နေ့ ညဉ့်မပြတ် ကျင့်သုံးလျက် နေရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မရဏဿတိကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်)သို့ သက်ဝင်၏၊ အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်)လျှင် အဆုံးရှိ၏ဟု (မိန့်ဆော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ပဌမ သမ္ပဒါသုတ်

၇၅။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံမှု‘သမ္ပဒါ’တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ— ထက်လွန်လှုံလနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ’၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘အာရက္ခသမ္ပဒါ’၊ မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု ‘ကလျာဏမိတ္တတာ’၊ မျှတစွာ အသက်မွေးမှု ‘သမဇီဝိတာ’၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘သဒ္ဓါသမ္ပဒါ’၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘သီလသမ္ပဒါ’၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘စာဂသမ္ပဒါ’၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘ပညာသမ္ပဒါ’ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံမှု‘သမ္ပဒါ’ တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အလုပ်လုပ်ရာဌာနတို့၌ ထက်လွန်လှုံလရှိလျက် မမေ့ မလျော့မူ၍ အထူး စီမံခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားသည် မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏၊ စုဆောင်းအပ်ပြီးသော (ဥစ္စာ) ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၏။

သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏ စကားကို သိဘတ်၏၊ မစ္ဆရိယကင်း၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော (ကုသိုလ်)လမ်းကို အမြဲသုတ်သင်၏။

ဤသို့လျှင် ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် အိမ်ထောင်ဝတ်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော သူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို၌ငြိုင်း တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာခြင်းငှါငြိုင်း နှစ်ပါးစုံသော ဘဝ၌ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ဟူ၍ အမည်မှန်ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူအပ်၏။ဤသို့လျှင် လူဖြစ်သော သူတို့အား စွန့်ကြဲမှု‘စာဂ’ထိမှ ကြွင်းသော ကောင်းမှုကုသိုလ်သည် တိုးပွါး၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဒုတိယ သမ္ပဒါသုတ်

၇၆။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံမှု‘သမ္ပဒါ’တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ— ထက်လွန်လှုံလနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ’၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘အာရက္ခသမ္ပဒါ’၊ မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု ‘ကလျာဏမိတ္တတာ’၊ မျှတစွာ အသက်မွေးမှု ‘သမဇီဝိတာ’၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘သဒ္ဓါသမ္ပဒါ’၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံမှု ‘သီလသမ္ပဒါ’၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘စာဂသမ္ပဒါ’၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘ပညာသမ္ပဒါ’တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုထက်လွန်လှုံလနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် အသက်မွေးကြောင်း အလုပ်ဖြစ်သော လယ်လုပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ နွားကျောင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ လေးသမား အတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ မင်းလုလင် အလုပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ အခြား အတတ်ပညာတမျိုးမျိုးဖြင့်ဖြစ်စေ အသက်မွေးမှုပြု၏၊ ထိုအလုပ်၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ပျင်းရိမှုမရှိ၊ ထို (အလုပ်)၌ အကြောင်းဥပါယ်ဖြစ်သော စုံစမ်းမှု ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏ ပြုလုပ်ရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏၊ စီမံရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ထက်လွန်လှုံလနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ’ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားအား ထကြွလုံ့လကြောင့် ရအပ်ကုန်သော လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ချွေးဒီးဒီးကျ ပြုအပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်(ဥစ္စာ) တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုစည်းစိမ်(ဥစ္စာ)တို့ကို "အဘယ်သို့လျှင် ငါ၏ ဤစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မင်း အစိုးရတို့ မဆောင်ယူကုန်ရာသနည်း၊ ခိုးသူတို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း၊ မီး မလောင်ရာသနည်း၊ ရေ မမျောနိုင်ရာသနည်း၊ မချစ်မနှစ်သက်သူ အမွေခံဆိုးတို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း"ဟု စောင့်ရှောက်ခြင်း လုံခြုံစေခြင်းနှင့် ပြည့်စုံစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု'အာရက္ခသမ္ပဒါ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် အကြင်ရွာ၌ ဖြစ်စေ နိဂုံး၌ဖြစ်စေ နေ၏၊ ထိုရွာ နိဂုံး၌ရှိသော ငယ်သော်လည်း ကြီးမြင့်သော ကိုယ်ကျင့်ရှိကုန် ကြီး၍လည်း ကြီးမြင့်သော ကိုယ်ကျင့်ရှိကုန် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံကုန် သီလနှင့်ပြည့်စုံကုန် စွန့်ကြဲခြင်းနှင့်ပြည့်စုံကုန် ပညာနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော သူကြွယ်တို့နှင့် ဖြစ်စေ သူကြွယ်သားတို့နှင့်ဖြစ်စေ အတူနေ၏၊အတူပြော၏၊ အတူဆွေးနွေး၏၊ ယင်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်း သီလနှင့်ပြည့်စုံသူတို့၏ သီလနှင့်ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်း စွန့်ကြဲခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသူတို့၏ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းပညာနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ ပညာနှင့်ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု 'ကလျာဏမိတ္တတာ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မျှတစွာ အသက်မွေးမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်(ဥစ္စာ)တို့၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ကိုငှင်း ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ကိုငှင်း သိ၍"ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်"ဟု မများလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ရာဇူကိုင်သမားသည်ငှင်း ရာဇူကိုင်၏ တပည့်သည်ငှင်း ရာဇူ(ချိန်ခွင်)ကို မြှောက်၍ "ဤမျှလောက် အောက်သို့ နိမ့်၏၊ ဤမျှလောက် အထက်သို့ မြင့်၏"ဟု သိသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအဘူသာလျှင် အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်(ဥစ္စာ)တို့၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ကိုငှင်း ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)ကိုငှင်း သိ၍"ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)ထက်များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်မဟုတ်"ဟု မများလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ဤအမျိုးကောင်းသားသည် တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ) နည်းသည် ဖြစ်ပါလျက် အထက်တန်းကျသော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ ပြုပါမူ ထိုသူအား "ဤအမျိုးကောင်းသားသည် သဖန်းသီးကို စားသူကဲ့သို့ စည်းစိမ်(ဥစ္စာ)တို့ကို စားသုံးသည်"ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအမျိုးကောင်းသားသည် တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)များသည် ဖြစ်လျက် ငြိုငြင်ဆင်းရဲသော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ ပြုပါမူ ထိုသူအား "အကြီးအကဲမရှိသော (အားထားရာမဲ့) သေခြင်းကဲ့သို့ သေရလိမ့်မည်"ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ကိုငှင်း ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)ကိုငှင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်

ယုတ်မှု(ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ထက် မျှားလိမ့်မည် မဟုတ်”ဟု မမျှားလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မျှတစွာ အသက်မွေးမှု ‘သမဇီဝိတာ’ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သမ္ဗဉ္ဇတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏၊ “ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံမည်တော်မူ၏။ပ။ နုတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတို့ကို) သိထောက်မူတတ်သော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းကံခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု ယုံကြည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘သဒ္ဓါသမ္ပဒါ’ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သီလနှင့်ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သီလနှင့်ပြည့်စုံမှု ‘သီလသမ္ပဒါ’ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့်ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည်။ပ။ တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သူ ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မေ့လျော့သူဖြစ်၍ မစ္ဆရိယတည်းဟူသော အညစ် အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက်နေ၏။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စွန့်ကြဲခြင်းနှင့်ပြည့်စုံမှု‘စာဂသမ္ပဒါ’ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပညာနှင့်ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် ပညာရှိ၏။ပ။ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော မြတ်သောပညာနှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပညာနှင့်ပြည့်စုံမှု‘ပညာသမ္ပဒါ’ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံမှု‘သမ္ပဒါ’တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

အလုပ်လုပ်ရာဌာနတို့၌ ထက်သန်လုံ့လရှိလျက် မမေ့မလျော့မူ၍ အထူးစီမံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားသည် မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကိုပြု၏၊ စုဆောင်းအပ်ပြီးသော (ဥစ္စာ)ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်၏။

သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏ စကားကို သိတတ်၏၊ မစ္ဆရိယာကင်း၏၊တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာကြောင်း ဖြစ်သော(ကုသိုလ်)လမ်းကို အမြဲသုတ်သင်၏။

ဤသို့လျှင် ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် အိမ်ထောင်ဝတ်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါငင်း တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာခြင်းငှါငင်း နှစ်ပါးစုံသော ဘဝ၌ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ ဟူ၍ အမည်မှန်ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူအပ်၏။ ဤသို့လျှင် လူဖြစ်သော သူတို့အား စွန့်ကြဲမှု ‘စာဂ’ ထိုမှကြွင်းသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်သည် တိုးပွါး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဣန္ဒာသုတ်

၇၇။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့အား "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ "ငါသျှင်"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည့် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ငါ့သျှင်တို့ လောက၌ ဤပဋိပဒါလိုရစ်မျိုးတို့သည့် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ အဘယ်ရှစ်မျိုး တို့နည်းဟူမူ— ငါသျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ် စေ့ဆော် လုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည်မဖြစ်။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် မရခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ပင်ပန်းရ၏၊ ဝိုကြွေးရ၏၊ ရင်တီး လက်ခတ် မြည်တမ်းရ၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်ရ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ စေ့ဆော်သူ လုံ့လစိုက်သူ လာဘ်ရခြင်းလည်း မရှိသူ စိုးရိမ်လည်း စိုးရိမ်ရသူ ဝိုကြွေးလည်း ဝိုကြွေးရသူ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွှေ့လျှောရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ် စေ့ဆော် လုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထို(ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းကြောင့် ယစ်မူး၏၊ အလွန်ယစ်မူး၏၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ စေ့ဆော်သူ လုံ့လစိုက်သူ လာဘ်လည်းရသူ ယစ်မူးလည်း ယစ်မူးသူ မေ့လျော့လည်း မေ့လျော့သူ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွှေ့လျှောရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လုံ့လမစိုက် လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်မရခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ ပင်ပန်းရ၏၊ ဝိုကြွေးရ၏၊ ရင်တီး လက်ခတ် မြည်တမ်းရ၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ မစေ့ဆော်သူ လုံ့လမစိုက်သူ လာဘ်လည်း မရသူ စိုးရိမ်လည်း စိုးရိမ်ရသူ ဝိုကြွေးလည်း ဝိုကြွေးရသူ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွှေ့လျှောရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ)ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လုံ့လ

မစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လှုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့် ယစ်မူး၏၊ အလွန် ယစ်မူး၏၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ မစေ့ဆော်သူ လှုံ့လမစိုက်သူ လာဘ်လည်းရသူ ယစ်မူးလည်း ယစ်မူးသူ မေ့လျော့လည်း မေ့လျော့သူ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွေ့လျော့ရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လှုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ် စေ့ဆော် လှုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ကို မရခြင်းကြောင့် မစိုးရိမ် မပင်ပန်း မငိုကြွေး ရင်တီး လက်ခတ် မမြည်တမ်း ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ စေ့ဆော်သူ လှုံ့လစိုက်သူ လာဘ်ကိုလည်း မရသူ စိုးရိမ်လည်း မစိုးရိမ်သူ ငိုကြွေးလည်း မငိုကြွေးရသူ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရွေ့လျော့ရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ)ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည်(ပစ္စည်းလေးပါး)လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လှုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ် စေ့ဆော် လှုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့် မယစ်မူး အလွန်မယစ်မူး၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ စေ့ဆော်သူ လှုံ့လစိုက်သူ လာဘ်လည်း ရသူ ယစ်မူးလည်း မယစ်မူးသူ မေ့လျော့လည်း မမေ့လျော့သူ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရွေ့လျော့ရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ **ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လှုံ့လ** မစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လှုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်မရခြင်းကြောင့် မစိုးရိမ် မပင်ပန်း မငိုကြွေး ရင်တီး လက်ခတ် မမြည်တမ်း ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ မစေ့ဆော်သူ လှုံ့လမစိုက်သူ လာဘ်လည်းမရသူ စိုးရိမ်လည်း မစိုးရိမ်သူ ငိုကြွေးလည်း မငိုကြွေးရသူ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရွေ့လျော့ရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစုံတခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ **ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လှုံ့လ** မစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လှုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည်

ဖြစ်၏။ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့် မယစ်မူး၊အလွန်မယစ်မူး၊မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အယိုရှိ၍နေသူ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ မစေ့ဆော်သူ လုံ့လ မစိုက်သူ လာဘ်လည်းရသူ ယစ်မူးလည်း မယစ်မူးသူ မေ့လျော့လည်း မမေ့လျော့သူ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရွေ့လျောရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ လောကဌ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု(မိန့်ဆို၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-အလံသုတ်

၇၈။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို ခေါ်တော်မူ၏။ပ။ငါ့သျှင်တို့ တရားခြောက်မျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏(အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဌ)စွမ်းနိုင်၏၊သူတပါးတို့၏(အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဌလည်း)စွမ်းနိုင်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့ဌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်၏၊ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကိုသိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားလည်း ရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံ ရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည့်ကြီးသူတို့၏စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါး)ကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေနိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏(အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဌ)စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဌလည်း) စွမ်းနိုင်၏။ (၁)

ငါ့သျှင်တို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏(အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဌ) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဌလည်း) စွမ်းနိုင်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့ဌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်းကား မရှိ။ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသောတရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားလည်း ရှိ၏။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာပြုတတ်၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဌ) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဌလည်း) စွမ်းနိုင်၏။ (၂)

ငါ့သျှင်တို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏(အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဌ) စွမ်းနိုင်၏။ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဌကား) မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့ဌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်၏။ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။

ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက် ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားမရှိ။ပ။ သီတင်းသုံးဖော် တို့အား တရားစကားကို ကောင်းစွာ မပြတတ်။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏(အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌)စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း ၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၃)

ငါ့သျှင်တို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းငှါကား) မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ—ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်၏။ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မစုံစမ်း မဆင်ခြင်နိုင်။ အနက် ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်။ ကောင်းသော စကားရှိ၏။ပ။ သီတင်းသုံးဖော် တို့အား (တရားစကားဖြင့်) ကောင်းစွာ ပြတတ်၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းငှါကား) မစွမ်းနိုင်။ (၄)

ငါ့သျှင်တို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏(အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းငှါကား) မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားမရှိ။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (တရားစကားဖြင့်) ကောင်းစွာ မပြတတ်။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏(အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌)စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏(အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းငှါကား) မစွမ်းနိုင်။ (၅)

ငါ့သျှင်တို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏(အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းငှါကား) မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မစုံစမ်း မဆင်ခြင်နိုင်။ အနက်ပါဠိကိုသိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း မကျင့်။ ကောင်းသော စကားရှိ၏။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (တရားစကားဖြင့်) ကောင်းစွာ ပြတတ်၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းငှါကား) မစွမ်းနိုင်။ (၆)

ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊သူတပါးတို့၏(အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းငှါကား)မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ၊ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ လျင်စွာစုံစမ်း မှတ်သား နိုင်ခြင်း မရှိ။

ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောမရှိ။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားမရှိ။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (တရားစကားဖြင့်) ကောင်းစွာ မပြုတတ်။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၇)

ငါ့သျှင်တို့ တရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ—ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ **ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သောသဘော မရှိ။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း မစုံစမ်း မဆင်ခြင်နိုင်။** အနက်ပါဠိကိုသိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်၊ ကောင်းသော စကားရှိ၏။ ကောင်းသော မြက်ဆိုသံရှိ၏။ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်)ထက်သန် ရှင်လန်းစေနိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) မစွမ်းနိုင် ဟု (မိန့်ဆို၏)။ (၈)

အင်္ဂမသုတ်။

၉-ပရိဟာနသုတ်

၇၉။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရစ်မျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ'ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အမှုသစ်၌ မမွေ့လျော်မှု၊ စကားပြောခြင်း၌ မမွေ့လျော်မှု၊ အိပ်ခြင်း၌မမွေ့လျော်မှု၊ အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်မှု၊ ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်စည်းအပ်သော တံခါးမရှိမှု၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည် မသိမှု၊ ရောနှောခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ သံသရာကို ခွဲဖြတ်တတ်သော 'ပဝဋ္ဋ'တရား၌ မွေ့လျော်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ'ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ'ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အမှုသစ်၌ မမွေ့လျော်မှု၊ စကားပြောခြင်း၌ မမွေ့လျော်မှု၊ အိပ်ခြင်း၌ မမွေ့လျော်မှု၊ အပေါင်းအဖော်၌ မမွေ့လျော်မှု၊ ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်စည်းအပ်သော တံခါးရှိမှု၊ **စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်သိမှု၊ ရောနှောခြင်း၌ မမွေ့လျော်မှု၊** သံသရာကို ခွဲဖြတ်တတ်သော 'ပဝဋ္ဋ' တရား၌ မမွေ့လျော်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ကုသိတာရမ္ဘဝတ္ထုသုတ်

၈၀။ ရဟန်းတို့ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရတော့မည်၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်သော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်းလိမ့်မည်၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်" ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရသေးသော တရားသို့ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကိုရရန် မျက်မှောက်မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ပြီးပြီ၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်သော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်" ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့်တရားကိုရရန် မျက်မှောက်မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ခရီးသွားရတော့မည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ခရီးသွားရတော့မည်၊ ခရီးသွားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်းလိမ့်မည်၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်" ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရသေးသည့် တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကိုရရန် မျက်မှောက်မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ခရီးသွားပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ခရီးသွားပြီးပြီ၊ ခရီးသွားပြီးသော ငါ၏ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်" ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသော တရားကို ရရန် မျက်မှောက်မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရှာသို့ဌင်း နိဂုံးသို့ဌင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရ၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ရှာသို့ဌင်း နိဂုံးသို့ဌင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရခဲ့၊ ဆွမ်းခံသွားသော ထို ငါ၏ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ အမှုကိစ္စပြုလုပ်ရန် မလျောက်ပတ်သေး၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်" ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏။ပ။ ဝီရိယကိုလည်း အားမထုတ် ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဉ္စမ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရှာသို့ဌင်း နိဂုံးသို့ဌင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ရှာသို့ဌင်း နိဂုံးသို့ဌင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထို ငါ၏ ကိုယ်သည်

လေး၏၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရန် မလျော်ပတ်သေး၊ စိုစွတ်သော ပဲကဲ့သို့ လေး၏၊ ယခု ငါသည် **အိပ်ဦးမည်**”ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် **အိပ်၏**။ပ။ ဝိရိယကို **အားမထုတ်**။ **ရဟန်းတို့** ဤသည်ကား ဆဋ္ဌ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းအား အနည်းငယ်မျှသော အနာရောဂါသည် ဖြစ်၏၊ ထို ရဟန်းအား “ငါ့အား အနည်းငယ်မျှသော ဤအနာရောဂါသည် ဖြစ်၏၊ **အိပ်ခြင်းငှါ** လျော်ပတ်**၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်**”ဟု စိတ်ဖြစ်**၏**။ ထိုရဟန်းသည် **အိပ်၏**။ပ။ ဝိရိယကို **အားမထုတ်**။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သတ္တမ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အနာရောဂါမှ ထမြောက်၏၊ အနာရောဂါမှ ထမြောက်၍ မကြာသေး၊ ထို့ရဟန်းအား “ငါသည် အနာရောဂါမှထမြောက်၏၊ အနာရောဂါမှ ထမြောက်၍ မကြာသေး၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် အားမရှိ၊ အမှုကိစ္စ ပြုလုပ်ရန် မလျော်ပတ်သေး၊ ယခု ငါအိပ်ဦးမည်”ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရသေးသည့် တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကိုရရန် မျက်မှောက်မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝိရိယကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အဋ္ဌမ ပျင်းရိခြင်း၏အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤ၌ရှစ်မျိုးတို့ဝတည်း။

ရဟန်းတို့ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရတော့မည်၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်သော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မစွမ်းနိုင်၊ ယခု ငါသည် မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကိုရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် စောစောကပင် ဝိရိယကို အားထုတ်ဦးမည်”ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့်တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝိရိယကို အားထုတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် **အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ပြီးပြီ၊ အမှုကိစ္စကို** ပြုလုပ်သော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ **အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မစွမ်းနိုင်၊ ယခု ငါသည် ဝိရိယကို အားထုတ်တော့မည်**”ဟု စိတ်ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည်။ပ။ ဝိရိယကို အားထုတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ခရီးသွားရမည်ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ခရီးသွားရတော့မည်၊ ခရီးသွားသော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်၊ ယခု ငါသည်။ပ။ **ဝိရိယကို အားထုတ်ဦးမည်**”ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ခရီးသွားပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် **ခရီးသွားပြီးပြီ၊ ခရီးသွားသော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို** နှလုံးသွင်းရန် မစွမ်း

နိုင်၊ ယခု ငါသည်။ပ။ ဝီရိယကို အားထုတ်တော့မည်”ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရွှာသို့ဌင်း နိဂုံးသို့ဌင်း ဆွမ်းခံ သွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရ၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ရွှာသို့ဌင်း နိဂုံးသို့ဌင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင်မရ၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် ပေါ့၏၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရန် လျောက်ပတ်၏၊ ယခု ငါသည်။ပ။ ဝီရိယကို အားထုတ်တော့မည်”ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဉ္စမ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရွှာသို့ဌင်း နိဂုံးသို့ဌင်း ဆွမ်းခံသွားသည် ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရ၏၊ ထိုရဟန်းအား“ငါသည် ရွှာသို့ဌင် နိဂုံးသို့ဌင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုငါ၏ကိုယ်သည် **အားရှိ၏**၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရန် လျောက်ပတ်၏၊ ယခု ငါသည်။ပ။ **ဝီရိယကို အားထုတ်** တော့မည်”ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆဋ္ဌ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းအား အနည်းငယ်မျှသော အနာရောဂါသည်ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါ့အား အနည်းငယ်မျှသော အနာရောဂါသည်ဖြစ်၏၊ ငါ၏ အနာရောဂါသည် **တိုးပွါးရာသော အကြောင်းရှိ၏**၊ယခု ငါသည်။ပ။**စောစောကပင် ဝီရိယကို အားထုတ်တော့မည်”**ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သတ္တမ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အနာရောဂါမှထမြောက်၏၊ အနာရောဂါမှထမြောက်၍ မကြာသေး၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် အနာရောဂါမှထမြောက်၏၊ အနာရောဂါမှထမြောက်၍ မကြာသေး၊ ငါ့အား အနာရောဂါသည် ဖြစ်ပြန်ရာသောအကြောင်းရှိ၏၊ ယခု ငါသည် မရောက်ရသေးသော တရားသို့ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကိုရရန် မျက်မှောက်မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် စောစောကပင် ဝီရိယကို အားထုတ်တော့မည်”ဟု စိတ်ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့်တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကိုအားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အဋ္ဌမ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ အားထုတ်ခြင်း၏အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ယမကဝဂ် ပြီး၏။

---

(၉) ၄- သတိဝဂ် ၁-သမ္ဗဇ္ဈသုတ်

၈၁။ ရဟန်းတို့ အောက်မေ့မှု‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ်‘သမ္ဗဇ္ဈ’မရှိလတ်သော်၊ သတိသမ္ဗဇ္ဈ ချို့တဲ့သောရဟန်းအား အရှက်အကြောက် ဟိရိဩတ္တပ္ပသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ဟိရိဩတ္တပ္ပ

မရှိလတ်သော် ဟိရိသြတ္တပ္ပချိုတဲ့သော ရဟန်းအား ဣန္ဒြေစောင့်စည်းမှု 'ဣန္ဒြိယသံဝရ'သည် အကြောင်းချိုတဲ့၏၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ မရှိလတ်သော် ဣန္ဒြိယသံဝရချိုတဲ့သောရဟန်းအား အကျင့်သီလသည် အကြောင်းချိုတဲ့၏၊အကျင့်သီလမရှိလတ်သော် အကျင့်သီလချိုတဲ့သောရဟန်းအား မှန်ကန်သောတည်ကြည်မှု'သမ္မာသမာဓိ'သည် အကြောင်းချိုတဲ့၏၊ သမ္မာသမာဓိမရှိလတ်သော် သမ္မာသမာဓိ ချိုတဲ့သောရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်မှု'ယထာဘူတဉာဏဒဿန'သည် အကြောင်းချိုတဲ့၏၊ ယထာဘူတဉာဏဒဿန မရှိလတ်သော် ယထာဘူတဉာဏဒဿန ချိုတဲ့သောရဟန်းအား ငြီးငွေ့မှု'နိဗ္ဗိဒါ'ဉာဏ်နှင့် တပ်ခြင်းကင်းမှု'ဝိရာဂ'ဉာဏ်သည် အကြောင်းချိုတဲ့၏၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်နှင့် ဝိရာဂဉာဏ်မရှိလတ်သော် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်နှင့် ဝိရာဂဉာဏ်ချိုတဲ့သော ရဟန်းအား (ကိလေသာမှ)လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အမြင်'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန'သည် အကြောင်းချိုတဲ့၏။

ရဟန်းတို့ သစ်ပင်သည် အခက်အရွက်ပျက်စီးခဲ့မူ ထိုသစ်ပင်၏အပွေးသည်၎င်း အခေါက်သည်၎င်း အကာသည်၎င်း အနှစ်သည်၎င်း ပြည့်စုံခြင်းသို့မရောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သတိသမ္ပဇဉ် မရှိလတ်သော် သတိသမ္ပဇဉ်ချိုတဲ့သော ရဟန်းအား ဟိရိသြတ္တပ္ပသည် အကြောင်းချိုတဲ့၏၊ဟိရိသြတ္တပ္ပမရှိလတ်သော် ဟိရိသြတ္တပ္ပချိုတဲ့သောရဟန်းအား ဣန္ဒြိယသံဝရသည် အကြောင်းချိုတဲ့၏။ပ။ပိမုတ္တိဉာဏဒဿနသည် အကြောင်းချိုတဲ့၏။

ရဟန်းတို့ သတိသမ္ပဇဉ်ရှိလတ်သော် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းအား ဟိရိသြတ္တပ္ပသည်အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ဟိရိသြတ္တပ္ပရှိလတ်သော် ဟိရိသြတ္တပ္ပနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းအား ဣန္ဒြိယသံဝရသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ဣန္ဒြိယသံဝရရှိလတ်သော် ဣန္ဒြိယသံဝရနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အကျင့်သီလသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ အကျင့်သီလရှိလတ်သော် အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံသောရဟန်းအား သမ္မာသမာဓိသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊သမ္မာသမာဓိရှိလတ်သော် သမ္မာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်မှု'ယထာဘူတဉာဏဒဿန'သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ယထာဘူတဉာဏဒဿန ရှိလတ်သော် ယထာဘူတဉာဏဒဿနနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းအား ငြီးငွေ့မှုနိဗ္ဗိဒါဉာဏ်နှင့် တပ်ခြင်းကင်းမှုဝိရာဂဉာဏ်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်နှင့် ဝိရာဂဉာဏ်ရှိလတ်သော် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ဝိရာဂဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင်'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန'သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ သစ်ပင်သည် အခက်အရွက်နှင့်ပြည့်စုံခဲ့မူ ထိုသစ်ပင်၏ အပွေးသည်၎င်း အခေါက်သည်၎င်း အကာသည်၎င်း အနှစ်သည်၎င်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သတိသမ္ပဇဉ်ရှိလတ်သော် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့်ပြည့်စုံသောရဟန်းအား ဟိရိသြတ္တပ္ပသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ဟိရိသြတ္တပ္ပရှိလတ်သော်။ပ။(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန' သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ပုဏ္ဏိယသုတ်

၈၂။ ထိုအခါ အသျင် ပုဏ္ဏိယသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီး လျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားအား-— "အသျင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် တခါတရံ ထင်လှုပါ၏၊ တခါတရံမထင်လှုပါ၊ အကြောင်းကြားအာဃယ် ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အာဃယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏိယ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသို့ကား မချဉ်းကပ်တတ်၊ (ကျိသို့ဖြစ်လျှင်) မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာသည် မထင်လှ။ ပုဏ္ဏိယ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား လည်းရှိ၏၊ ချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်၏၊ ကျိသို့သောအခါ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာသည် ထင်လှ၏။ ပုဏ္ဏိယ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်းရှိ၏။ မချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်၏၊ ဆည်းကပ်ကား မဆည်းကပ်။ပ။ဆည်းကပ်လည်း ဆည်းကပ်၏၊ မေးကား မမေး။ပ။မေးလည်း မေး၏၊ နားစိုက်၍ကား တရားကို မနာ။ပ။ နားစိုက်၍လည်း တရားကိုနာ၏(နာပြီး၍ကား တရားကို မဆောင်။ပ။ နာပြီး၍လည်း တရားကိုဆောင်၏၊) ဆောင်အပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မဆင်ခြင်။ပ။ ဆောင်အပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း ဆင်ခြင်၏၊ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအား လျော်သောအကျင့်ကိုကား မကျင့်၊ ကျိသို့ဖြစ်လျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော် သည်မထင်လှသည်သာတည်း။

ပုဏ္ဏိယ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ ချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်၏၊ ဆည်းကပ်လည်း ဆည်းကပ်၏၊ မေးလည်း မေး၏၊ နားစိုက်၍လည်း တရားကိုနာ၏၊ နာပြီး၍လည်း တရားကို ဆောင်၏၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း ဆင်ခြင်၏၊ အနက် ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏၊ (ကျိသို့ ဖြစ်လျှင်) မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် ထင်လှ၏။ ပုဏ္ဏိယ ကျိတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူအား မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် စင်စစ် ထင်လှ၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်၊

၃-မူလကသုတ်

၈၃။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သာသနာတော်မှာဘပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျင် တို့ တရားအားလုံးတို့သည် အာဃယ်လျှင် အခြေခံရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အာဃယ် လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အာဃယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အာဃယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အာဃယ် လျှင် ရှေသွားရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အာဃယ်လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အာဃယ်လျှင် လွန်ကဲမှုရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အာဃယ်လျှင် အနှစ်ရှိကုန်သနည်း" ဟု ကျိသို့ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ကျိသို့အမေးခံရသော သင်တို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့အား အာဃယ်သို့ ဖြေဆိုကုန်မည်နည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။

အာသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အခြေခံရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ထုတ်ဆောင်သူရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် လည်းလျောင်းရာ ရှိပါကုန်၏။ အာသျင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ဆိုအပ်သော တရားစကား၏အနက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏(ဉာဏ်တော်၌)သာ ထင်ပါစေလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (အထံမှ) ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြရပါကုန်လိမ့်မည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"ကောင်းပါပြီ အသျင်ဘုရား"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျင်တို့ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အခြေခံရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ရှေသွား ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အနှစ်ရှိကုန်သနည်း"ဟု ဤသို့ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံရသော သင်တို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေဆိုကြကုန်လော့—"ငါ့သျင်တို့ တရားအားလုံးတို့သည် အလိုဆန္ဒလျှင် အခြေခံရှိကုန်၏၊ တရားအားလုံးတို့သည် နှလုံးသွင်းမှု 'မနသိကာရ'လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်၏၊ တရားအားလုံးတို့သည် တွေ့ထိမှု'ဖဿ'ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ တရားအားလုံးတို့သည် ခံစားမှု'ဝေဒနာ'၌ ပေါင်းဆုံကုန်၏၊ တရားအားလုံးတို့သည် တည်ကြည်မှု'သမာဓိ'လျှင် ရှေသွားရှိကုန်၏၊ တရားအားလုံးတို့သည် အောက်မေ့မှု'သတိ'လျှင် အကြီးအကဲရှိကုန်၏၊ တရားအားလုံးတို့သည် သိမှု'ပညာ'လျှင် လွန်ကဲမှုရှိကုန်၏၊ တရားအားလုံးတို့သည် လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'လျှင် အနှစ်ရှိကုန်၏"ဟု (ဖြေဆိုကြကုန်လော့)။

ရဟန်းတို့ ထိုသာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့ အမေးခံရသော သင်တို့သည် ဤသို့ ဖြေဆိုကြကုန်လော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-စောရသုတ်

၈၄။ ရဟန်းတို့ အဂ်ါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီးသည် လျင်စွာ ပျက်စီးရ၏၊ ကြာရှည်စွာ မတည်နိုင်။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ→မရိုက်နှက် မပုတ်ခတ်သင့်သူကို ရိုက်နှက် ပုတ်ခတ်၏၊ အကြင်းမဲ ယူ၏၊ မိန်းမကို သတ်၏၊ သတို့သမီးကို ဖျက်ဆီး၏၊ ရှင် ရဟန်းကို လုယက်၏၊ မင်းဘဏ္ဍာတိုက်ကို လုယက်၏၊ အလွန်နီးရာ၌ ခိုးမှုကို ပြု၏၊ သိမ့်မဲ့'သိမ်းဆည်း'မှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီးသည် လျင်စွာ ပျက်စီးရ၏၊ ကြာရှည်စွာ မတည်နိုင်။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီးသည် လျင်စွာ မပျက်စီး၊ ကြာရှည်စွာ တည်နိုင်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မရိုက်နှက် မပုတ်ခတ်သင့်သူကို မရိုက်နှက် မပုတ်ခတ်၊

အကြင်းမဲ့ မယူ၊ မိန်းမကို မသတ်၊ သတ္တိသမီးကို မဖျက်ဆီး၊ ရှင် ရဟန်းကို မလုယက်၊ မင်းဘဏ္ဍာတိုက်ကို မလုယက်၊ အလွန်နီးရာ၌ ခိုးမှုကို မပြု၊ သိမှီး'သိမ်းဆည်း'မှု၌ လိမ္မာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီးသည် လျင်စွာ မပျက်စီး၊ ကြာရှည်စွာ တည်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-သမဏသုတ်

၈၅။ ရဟန်းတို့ "သမဏ" 'ငြိမ်းအေးသူ'ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ဗြာဟ္မဏ" 'မကောင်းမှု မျှောပြီးသူ'ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ဝေဒဂူ" 'အသိဉာဏ်သို့ ရောက်သူ'ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်ဘည်း။ ရဟန်းတို့ "ဘိသက္က" 'သမားတော်'ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "နိမ္မလ" 'အညစ်အကြေး မရှိသူ'ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ဝိမလ" 'အညစ်အကြေး ကင်းသူ'ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ညာဏ" 'ဉာဏ်ရှိသူ'ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ဝိမုတ္တ" 'လွတ်မြောက်သူ'ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင် ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းသို့ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊ (မြတ်သောအကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးဖြစ်၍ မကောင်းမှုကို မျှောပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊ အကြင်ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းသို့ အသိဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊ သမားတော် ဘိသက္ကမည်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမဲ့ဂုဏ်သို့ ရောက်အပ်၏။

အကြင် ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းသို့ အညစ်အကြေး ကင်းသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊ စင်ကြယ်သူ ဖြစ်သော အညစ်အကြေးမရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊ အကြင် ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းသို့ ဉာဏ်ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊လွတ်မြောက်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမဲ့ဂုဏ်သို့ ရောက်အပ်၏။

ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းသို့ ရောက်ပြီးသော စစ်မြေပြင်ကို အောင်ပြီးသော ထိုဂါဝသည် အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်၍ (လူအများကိုလည်း) လွတ်စေခဲ့၏၊ (ထို ဂါဝသည်) ကျင့်ပြီးဖြစ်သော (ကိလေသာ) ငြိမ်းအေးပြီးသော အလွန်ယဉ်ကျေးသော ဆင်ပြောင့်ကြီးသဖွယ် ဖြစ်ပေ၏။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ယသသုတ်

၈၆။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် မျှားစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို်ဌ် ဒေသစာရီလှည့်လည်တော်မူလတ်သော် ကောသလမင်းသားတို်၏ ဣစ္ဆာနင်္ဂလမည်သော ပဏ္ဏားရွာသို် ရောက်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထို်ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာ (အနီး) ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်ဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို်သည် သတင်းစကားကြားကြကုန်၏—"အချင်းတို် သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့်သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသို် ကြွရောက်တော်မူ၍ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာအနီး ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်ဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထို်အသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသောကျော်စောသတင်းသည် ဤသို်ပြန့်နှံ့၍ထွက်၏—ထို်မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထို်က်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသောတရားတို်ကို) ကိုယ်တို်င် မှန်စွာ သိတော်မူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ပ။ထို်သို် **သဘော်ရှိသော ရဟန္တာ** (ပုဂ္ဂိုလ်) တို်ကို ဖူးမျှော်ရခြင်းသည် **ကောင်းသည်သာတည်း**"ဟု (ကြားကြကုန်၏)။

ထို်အခါဌ် ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို်သည် ထို်ညဉ့်လွန်သောအခါဌ် မျှားစွာသော ခဲဖယ်စားဖယ်ကို်ယူကုန်၍ ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်သို် ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးလျှင် အပြင်ဘက်တံခါးမုခ်ဌ် ပြင်းပြကျယ်လောင်သော အသံရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ တည်နေကုန်၏။ ထို်စဉ်အခါဌ် အသျှင်နာဂိတသည် မြတ်စွာဘုရား၏အလုပ်အကျွေးဖြစ်၏၊ ထို်အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်နာဂိတကို်—နာဂိတ ငါး ့ကို်လုယက်ရာဌ် တံငါသည် တို်ကဲ့သို် ပြင်းပြကျယ်လောင်သော အသံရှိသူတို်ကား အဘယ်သူတို်နည်းဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသူတို်ကား ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့်အမျိုးသားတို်ပါတည်း၊ မျှားစွာသော ခဲဖယ်ဘောဇဉ်ကို ယူ၍ အပြင်ဘက် တံခါးမုခ်ဌ် မြတ်စွာဘုရားကို်ရင်း၊ ရဟန်းသံဃာကို်ရင်း၊ ရည်မှန်းပြီးလျှင် တည်နေကြပါသည်ဟု (လျှောက်၏)။

နာဂိတ ငါသည် အခြံအရံ အကျော်အစောနှင့် မဆက်ဆံလို်၊ အခြံအရံ (အကျော်အစော) သည်လည်း ငါနှင့်အတူ မဆက်ဆံစေလင့်၊ နာဂိတ အလို်ရှိတို်င်း မငြို်မငြင် မပင်မပန်းဘဲရသော ဤ(ကာမဂုဏ်မှ)ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက'၊ချမ်းသာ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ'၊မျှမ်းသာ သမ်မု'သမ္ဗောဓ'၊ချမ်းသာကို အလို်ရှိတို်င်း မငြို်မငြင် မပင်မပန်း မရနို်င်သူသည် မစင်ကြယ်မှု 'ကာမ' ချမ်းသာ၊ငို်က်မျဉ်းမှု'မိဒ္ဓ'ချမ်းသာ၊လာဘ်ပူဇော်သကာ(အကျော်အစော) ချမ်းသာကို သာယာ(ခံစား)ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏။)

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါဌ် သည်းခံတော် မူပါ၊ ကောင်းသောစကားကို ဆို်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် သည်းခံတော်မူပါ၊ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါသည်ကား မြတ်စွာဘုရား၏ သည်းခံဘို်ရာ အခါပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါဌ် နို်ုံးသူ နို်ုံးသား ဇနပုဒ်သူ ဇနပုဒ်သားပဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို်သည် မြတ်စွာဘုရားကြွတော်မူလေရာရာ အရပ်သို် စိတ်ညွတ်ကြကုန်လျက်သာလျှင် လို်က်ကြပါလိမ့်မည်၊ အသျှင်ဘုရား မို်းကြီး သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းလတ်သော် နိမ့်ရှိုင်းရာအရပ်သို် ရေတို်သည် စီးကျကြကုန်သကဲ့သို် အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် ယခုအခါဌ် နို်ုံးသူနို်ုံးသားဇနပုဒ်သူဇနပုဒ်သား ပဏ္ဏားနှင့်အမျိုးသား

တို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူလေရာရာ အရပ်သို့ စိတ်ညွတ်ကြ ကုန်လျက် သာလျှင် လိုက်ကြပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ သီလ ပညာတော်သည် ထိုသို့ ကြီးမားတော် မူခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်ဟု (လျှောက်၏)။

နာဂိတ ငါသည် အခြံအရံ (အကျော်အစော)နှင့် မဆက်ဆံလို၊ အခြံအရံ အကျော်အစော သည်လည်း ငါနှင့် မဆက်ဆံစေလင့်၊ နာဂိတ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းပဲ ငါရသော ဈာန်(ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ'ခြမ်းသာ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက'ခြမ်းသာ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ခြမ်းသာ သိမှု 'သမ္မောဓ' ခြမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း မရနိုင်သူသည် မစင်ကြယ်မှု 'ကာမ'ခြမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု 'မိဒ္ဓ'ခြမ်းသာ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ခြမ်းသာကို သာယာ (ခံစား) ရာ၏။

နာဂိတ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းပဲ ငါရသော (ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ခြမ်းသာ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက'ခြမ်းသာ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ခြမ်းသာ သိမှု 'သမ္မောဓ' ခြမ်းသာကို နတ်အခွါတို့သော်လည်း အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း မရနိုင်ကုန်။

နာဂိတ စုရုံးပေါင်းဆုံ၍ ဂိုဏ်းဖွဲ့နေခြင်းကို အားထုတ်၍ နေကုန်သော သင်တို့အားသော် လည်း "အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းပဲ ငါရသော ဈာန်(ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ခြမ်းသာ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ခြမ်းသာ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ခြမ်းသာ သိမှု 'သမ္မောဓ' ခြမ်းသာကို ဈာန်အသျှင်တို့သည် အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း မရကြလေယောင်တကား။ ထို့ကြောင့်ပင် ဈာန်အသျှင်တို့သည် စုရုံးပေါင်းဆုံ၍ ဂိုဏ်းဖွဲ့နေခြင်းကို အားထုတ်နေကုန်၏" ဟု (စိတ်အကြံဖြစ်နိုင်၏)။

နာဂိတ ငါသည် ဈာန်သာသနာတော်၌ အချင်းချင်း ချိုင်းထိုးကစားခြင်းဖြင့် ပြင်းစွာရယ်ကြ ပြင်းစွာမြူးထူးကြသော ရဟန်းတို့ကို တွေ့မြင်ရ၏။ နာဂိတ ထို့ငါ့အား "အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းပဲ ငါရသော (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ'ခြမ်းသာ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ခြမ်းသာ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ခြမ်းသာ သိမှု 'သမ္မောဓ' ခြမ်းသာကို ဈာန်အသျှင်တို့သည် အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း မရကြလေယောင်တကား။ ထို့ကြောင့်ပင် ဈာန်အသျှင်တို့သည် အချင်းချင်း ချိုင်းထိုးကစားခြင်းဖြင့် ပြင်းစွာ ရယ်ကုန် ပြင်းစွာ မြူးထူးကုန်၏" ဟု (စိတ်အကြံ) ဖြစ်၏။ (၁)

နာဂိတ ဈာန်သာသနာတော်၌ ငါသည် အလိုရှိဘိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင်စား၍ အိပ်မှု 'သေယျ' ခြမ်းသာ၊ (ဝဲယာ)နံတောင်းပြောင်းလှည့်အိပ်မှု 'ပဿ'ခြမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု 'မိဒ္ဓ' ခြမ်းသာကို အားထုတ်လျက်နေကြသော ရဟန်းတို့ကို တွေ့မြင်ရ၏။ နာဂိဘ ထို့ငါ့အား "အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းပဲ ငါရသော ဈာန် (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ခြမ်းသာ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ခြမ်းသာ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ခြမ်းသာ သိမှု 'သမ္မောဓ' ခြမ်းသာကို ဈာန်အသျှင်တို့သည် အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း မရကြလေယောင်တကား။ ထို့ကြောင့်ပင် ဈာန်အသျှင်တို့သည် အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင်စား၍ အိပ်မှု 'သေယျ' ခြမ်းသာ (ဝဲ ယာ)

နံတောင်း ပြောင်းလှည့်အိပ်မှု 'ပဿ'ချမ်းသာ ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု 'မိဒ္ဓ'ချမ်းသာကို အားထုတ်လျက် နေကုန်၏"ဟု (စိတ်အကြံ) ဖြစ်၏။ (၂)

နာဂိတ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ တည်ကြည်စွာ ထိုင်နေသော ရွာနီးကျောင်းနေရဟန်းကို မြင်ရ၏။ နာဂိတ ထိုငါ့အား "ယခုအခါ၌ ဤအသျှင်ကို အရံစောင့်သည်၎င်း သာမဏေသည်၎င်း လုပ်ကျွေးလိမ့်မည်၊ ထိုရဟန်းကို ထိုသမာဓိမှ ရွှေလျောစေလိမ့်မည်"ဟု ဤသို့(စိတ်အကြံ)ဖြစ်၏။ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းအား ရွာနီးကျောင်းနေမှုဖြင့် ဝမ်းမမြောက်။ (၃)

နာဂိတ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ တောအရပ်ဝယ် မျက်တောင်တလှုပ်လှုပ် ငိုက်မျဉ်းလျက် ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကိုမြင်ရ၏။ နာဂိတ ထိုငါ့အား"ယခုအခါ၌ ဤအသျှင်သည် ဤငိုက်မျဉ်းမှုကြောင့်ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ တခုတည်းသော သဘောဖြစ်သည့် တောဟူသော အမှတ်သညာကိုသာလျှင် နှလုံးသွင်းပေလိမ့်မည်"ဟု ဤသို့ (စိတ်အကြံ) ဖြစ်၏။ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်းနေမှုဖြင့် ဝမ်းမြောက်မိ၏။ (၄)

နာဂိတ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ တောအရပ်ဝယ် မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေရဟန်းကို မြင်ရ၏။ နာဂိတ ထိုငါ့အား "ယခုအခါ ဤအသျှင်သည် မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်စေလိမ့်မည်၊တည်ကြည်ပြီးသော စိတ်ကိုလည်း စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်"ဟု ဤသို့ (စိတ်အကြံ)ဖြစ်၏။ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်းနေမှုဖြင့် ဝမ်းမြောက်မိ၏။ (၅)

နာဂိတ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ တောအရပ်ဝယ် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို မြင်ရ၏။နာဂိတ ထိုငါ့အား"ယခုအခါ ဤအသျှင်သည် မလွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်စေလိမ့်မည်၊ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ကိုလည်း စောင့်ရှောက်ပေလိမ့်မည်"ဟု ဤသို့(စိတ်အကြံ)ဖြစ်၏။ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်း နေမှုဖြင့် ဝမ်းမြောက်မိ၏။ (၆)

နာဂိတ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရသော ရွာနီးကျောင်းနေ ရဟန်းကို မြင်ရ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှုကို စွန့်၏၊ တောစွန်ဖြစ်သော ကျောင်းတို့ကိုစွန့်၏၊ ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်သို့ဝင်ရောက်နေ၏။ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းတို့အား ရွာနီးကျောင်း၌ နေမှုဖြင့် ဝမ်းမမြောက်။ (၇)

နာဂိတ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို မြင်ရ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော် အစောကို စွန့်ပစ်ပယ်ရှား၍ တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေမှုကို မစွန့်။ တောစွန်ဖြစ်သော ကျောင်းတို့ကို မစွန့်၊ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်းနေမှုဖြင့် ဝမ်းမြောက်မိ၏။ (၈)

နာဂိတ အကြင်အခါ၌ ခရီးရှည်သွားသော ငါသည် ရှေ့မှဖြစ်စေ နောက်မှဖြစ်စေ တဦး တယောက်ကိုမျှ မတွေ့ မမြင်ရ၊ နာဂိတ ထိုအခါ၌ ငါ့အား အယုတ်သဖြင့် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကို စွန့်ရန်ပင် ချမ်းသာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ပတ္တနိကုဇ္ဇနသုတ်[၁]

၈၇။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် သပိတ်မှောက်ရာ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့အား လာဘ်မရစိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ ရဟန်းတို့အား အကျိုးမဲ့ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ ရဟန်းတို့အား နေရာမရစိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး၏၊ ရေရွတ်၏၊ (ခြိမ်းချောက်၏)၊ ရဟန်းအချင်းချင်း ကွဲပြားစေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ် (ကျေးဇူး)မဲ့ကို ဆို၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး) မဲ့ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)မဲ့ကို ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် သပိတ်မှောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် သပိတ်လှန်ရ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့အား လာဘ်မရစိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ ရဟန်းတို့အား အကျိုးမဲ့ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ ရဟန်းတို့အား နေရာမရစိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ ရဟန်းတို့ကို မဆဲရေး မရေရွတ်(မခြိမ်းချောက်)၊ ရဟန်းအချင်းချင်း မကွဲပြားစေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် သပိတ်လှန်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-အပ္ပသာဒပဝေဒနီယသုတ်

၈၈။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိကုန်လတ်သော် ဥပါသကာတို့သည် မကြည်ညိုမှုကို သိစေကုန်ရာ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ— လူတို့အား လာဘ်မရစိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ လူတို့အား အကျိုးမဲ့ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ လူတို့ကို ဆဲရေး၏ ရေရွတ်၏(ခြိမ်းချောက်၏)၊ လူအချင်းချင်း ကွဲပြားစေ၏၊မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး) မဲ့ကိုဆို၏၊တရားတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး) မဲ့ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ် (ကျေးဇူး) မဲ့ကို ဆို၏၊ မကျက်စားသင့်သော နေရာ၌လည်း ထိုရဟန်းကို တွေ့မြင်ရကုန်၏။ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိကုန်လတ်သော် ဥပါသကာတို့သည် မကြည်ညိုမှုကို သိစေကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိကုန်လတ်သော် ဥပါသကာတို့သည် ကြည်ညိုမှုကို သိစေကုန်ရာ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—လူတို့အား လာဘ်မရစိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ လူတို့အား အကျိုးမဲ့ ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ လူတို့ကို မဆဲရေး မရေရွတ်၊ လူအချင်းချင်း မကွဲပြားစေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ ကျက်စားသင့်ရာ၌ထိုရဟန်းကို တွေ့မြင်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိကုန်လတ်သော် ဥပါသကာတို့သည် ကြည်ညိုမှုကို သိစေကုန်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁-ဝိမြန် ၄-၂၆၅-၌လည်း ကြည့်။ အင်္ဂမသုတ်။

၉-ပဋိသာရဏီယသုတ်[၁]

၈၉။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် ပြန်လည်အောက်မေ့စေမှု 'ပဋိသာရဏီယကံ'ကို ပြုရာ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—လူတို့အား လာဘ်မရစိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ လူတို့အား အကျိုးမဲ့ ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ လူတို့ကို ဆဲရေး၏ ရေရွတ်၏ (ခြိမ်းချောက်၏)၊ လူအချင်းချင်း ကွဲပြားစေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ် (ကျေးဇူး)မဲ့ကို ဆို၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ် (ကျေးဇူး)မဲ့ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)မဲ့ကို ဆို၏၊ လူတို့အား တရားနှင့်လျော်သော ဝန်ခံမှုကိုလည်း မမှန်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် ပြန်လည်အောက်မေ့စေမှုကိုပြုရာ၏။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် ပြန်လည် အောက်မေ့စေမှု 'ပဋိသာရဏီယကံ'ကို ငြိမ်းစေရာ၏၊ (ရုပ်သိမ်းရာ၏)။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—လူတို့အား လာဘ်မရစိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ လူတို့အား အကျိုးမဲ့ ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ လူတို့ကို မဆဲရေး မရေရွက် (မခြိမ်းချောက်)၊ လူအချင်းချင်း မကွဲပြားစေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူးကို) ဆို၏၊ လူတို့အား တရားနှင့်လျော်သော ဝန်ခံမှုကိုလည်း မှန်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် ပြန်လည်အောက်မေ့စေမှု ပဋိသာရဏီယကံကို ငြိမ်းစေရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-သမ္မာဝတ္တနသုတ်[၂]

၉၀။ ရဟန်းတို့ ထိုအထူးယုတ်မာမှုရှိသော ရဟန်းအား ပြုအပ်သော တဿပါပိယသိကကံ ပြုခံရသော ရဟန်းသည် တရားရှစ်မျိုးတို့၌ကောင်းစွာ ကျင့်ရမည်။ ပဉ္စင်းခံ မပေးအပ်၊ နိဿရည်း မပေးအပ်၊ သာမဏေကို မလုပ်ကျွေးစေအပ်၊ ရဟန်းမိန်းမများအား ဆုံးမသူဟု သမုတ်ခြင်း 'ဘိက္ခုနောဝါဒက သမ္မုတိ'ကို မသာယာအပ်၊ သမ္မုတိရသော်လည်း ရဟန်းမိန်းမတို့ကို မဆုံးမအပ်၊ တစုံတခုသော သံဃာ့သမ္မုတိကို မသာယာအပ်၊ တစုံတခုသော သီးခြားဌာန (အကြီး အကဲအရာ)၌ မထားအပ်၊ ထိုကံရှင် ရဟန်း အရင်းပြုသဖြင့် (အာပတ်မှ) မထစေအပ်။ ရဟန်းတို့ တဿပါပိယသိကကံပြုခံရသော ရဟန်းသည် ဤတရားရှစ်မျိုးတို့၌ ကောင်းစွာ ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် သတိဝဂ် ပြီး၏။

(၁၀) ၅-သာမညဝဂ်

၉၁-၁၁၆။ ဗောဇ္ဈာဥပါသိကာ၊ သိရီမာ၊ ပဒုမာ၊ [illegible] (နှလုံးသွင်းလျက်) ဥတ္တရာ၊ မုတ္တာ၊ ခေမာဥပါသိကာ၊ ရုစီ၊ စုန္ဒီ မင်းသမီး၊ ဗိမ္ဗီဥပါသိကာ လုံးဝ လွန်မြောက်၍ တစုံတခုသော မိဖုရား၊

အင် မြန် ၃-၁၁

၁။ ဝိမြန် ၄-၃၄ [illegible]ကန်၍နေ၏။ အာ[illegible]ဥညာယတန(
၂။ ဝိမြန် ၄ [illegible]ဈာန်)သို့ ရောက်၍နေ၏၊ နေဝသညာနာသ[illegible]

တိဿာ ဥပါသိကာ၊ တိဿမာတာ၊ သောဏာ ဥပါသိကာ၊ သောဏမာတာ၊ ကာဏာ ဥပါသိကာ၊ ကာဏမာတာ၊ နန္ဒမာတာ ဥတ္တရာ၊ မိဂါရမာတာ ဝိသာခါ၊ ခုဇ္ဇုတ္တရာ ဥပါသိကာ၊ သာမာဝတီ ဥပါသိကာ၊ ကောလိယ မင်းသမီး သုပ္ပဝါသာ၊ သုပ္ပိယာ ဥပါသိကာ၊ နကုလမာတာ သူကြွယ်မ၊ (ဤဥပါသိကာမကို့အား အင်္ဂါရုစ်မျိုးရှိ ဥပုသ်ကို ဟောတော်မူသည်)။ (၁-၂၆)

ငါးခုမြောက် သာမညဝဂ် ပြီး၏။

ဒုတိယ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

၁၁-ရာဂပေယျာလ

၁၁၇။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို အထူးသိရန် တရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မှန်ကန်စွာသိမြင်မှု 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' မှန်ကန်စွာကြံစည်မှု 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ' မှန်ကန်စွာပြောဆိုမှု 'သမ္မာဝါစာ' မှန်ကန်စွာပြုလုပ်မှု 'သမ္မာကမ္မန္တ' မှန်ကန်စွာအသက်မွေးမှု 'သမ္မာအာဇီဝ' မှန်ကန်စွာ 'အားထုတ်မှု 'သမ္မာဝါယာမ' မှန်ကန်စွာ အောက်မေ့မှု 'သမ္မာသတိ' မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' တို့တည်။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို အထူးသိရန် ဤတရား ရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ (၁)

၁၁၈။ ရဟန်းတို့ ရာဂကိုအထူးသိရန် တရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အတွင်းသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသောအဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသောအဆင်း မကောင်းသောအဆင်းရှိသော ကြီးသော(ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသောအဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်ကုန်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသောအဆင်း မကောင်းသောအဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ) သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ညိုကုန်သော ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော(ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ၁။ ဝါရွှေကုန်သော ဝါရွှေသော အဆင်းရှိကုန်သော။ပ။ နီကုန်သော နီသောအဆင်းရှိကုန်သော။ပ။ ဖြူကုန်သော ဖြူသောအဆင်းရှိကုန်သော။ပ။ ဖြူသောအရောင်ရှိသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို အထူးသိရန် ဤတရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ (၂)

၁၁၉။ ရဟန်းတို့ ရာဂကိုအထူးသိရန် တရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—(အတွင်းသန္တာန်၌)(ကသိုဏ်း)ရုပ်ရှိသည်ဖြစ်၍(အပသန္တာန်၌လည်း)(ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကိုရှု၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌(ကသိုဏ်း)ရုပ်ကို မရှုမူ၍ အပသန္တာန်၌ (ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "တင့်တယ်၏" ဟူ၍သာလျှင် နှလုံးသွင်း၏။ ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွှန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝမျုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာနဉ္ဇာယတန (စျာန်)သို့ ရောက်၍နေ၏။ အာကာသာနဉ္ဇာယတန စျာန်ကို လုံးဝလွှန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်)ဝိညာဏဉ္ဇာယတန (စျာန်)သို့ ရောက်၍နေ၏။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတန(စျာန်)ကို လုံးဝ လွှန်မြောက်၍ တစုံတခုမျှမရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္ဇညာယတန(စျာန်)သို့ ရောက်၍နေ၏။ အာကိဉ္ဇညာယတန(စျာန်)ကို လုံးဝလွှန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတန(စျာန်)သို့ ရောက်၍နေ၏၊ နေဝသညာနာသညာ

ယတန (စျာန်)ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာနသမာပတ်)သို့ ရောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို အာသူးသိရန် ဤတရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ (၃)

၁၂၀-၁၄၆။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို ပိုင်းခြား၍သိရန်။ပ။ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ခန်းရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ပျက်ရန်။ တပ်မက်မှုကင်းရန်။ ချုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တဖန်စွန့်ရန်။ပ။ဤတရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ (၄-၃၀)

၁၄၇-၆၂၆။ ပြစ်မှားမှု‘ဒေါသ’ကို။ပ။တွေ့ဝေမှု‘မောဟ’ကို၊အမျက်ထွက်မှု‘ကောဓ’ကို။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု‘ဥပနာဟ’ကို။ ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု‘မက္ခ’ကို။ အပြိုင်ပြုမှု‘ပဠာသ’ကို။ ငြူစူမှု‘ဣဿာ’ကို။ ဝန်တိုမှု‘မစ္ဆရိယ’ကို။ လှည့်ပတ်မှု‘မာယာ’ကို။ စဉ်းလဲမှု‘ဝါဒဋ္ဌေယျ’ကို။ ခက်ထန်မှု‘ထမ္ဘ’ကို။ ချုတ်ချယ်မှု‘သာရမ္ဘ’ကို။ထောင်လွှားမှု‘မာန’ကို။ အလွန်ထောင်လွှားမှု‘အတိမာန’ကို။ ယစ်မူးမှု‘မဒ’ကို။ မေ့လျော့မှု‘ပမာဒ’ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန်။ပ။ ပိုင်းခြား၍သိရန်။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ခန်းရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ပျက်ရန်။ တပ်မက်မှုကင်းရန်။ ချုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တဖန်စွန့်ရန်။ပ။ဤတရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ .(၃၁-၅၁၀)

ဆုဂပေယျာလ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တရုံပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နဝကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ။

၁–ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ပဌမ သုတ်ငါးဆယ်

၁–သမ္မောဓိဝဂ် ၁-သမ္မောဓိသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို—ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ သမ္မောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်'၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် မှီရာအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း"ဟု ဤသို့ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံရသော သင်တို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တပါးသော အယူ ရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့အား အဘယ်သို့ ဖြေကြကုန်မည်နည်း"ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အခြေခံရှိပါကုန်၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏(တရားတော်ကို)ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြရပါကုန်လိမ့်မည်ဟု(လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြည်ကုန်လော့၊ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့ ဟောကြားပေအံ့ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။ "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဒီဃကယ်၍ သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ သမ္မောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်'၏ အသင်းအပင်း၌ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် မှီရာ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤသို့ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံရသော သင်တို့သည် သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေဆိုကြကုန်လော့—

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိတ်ဆွေကောင်းရှိ၏၊ အဖော်ကောင်းရှိ၏၊ ကိုင်းညွတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤကား သမ္မောဓိ'မဂ်ဉာဏ်'၏အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် ပဌမ မှီရာအကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်လျက်နေ၏၊အကျင့်'အာစာရ' ကျက်စားရာ'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေးဟူရွေ့ရှိကာ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်ရှိကျင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤကား သမ္မောဓိ'မဂ်ဉာဏ်'၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် ဒုတိယ မှီရာ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် (ကိလေသာကို) အလွန်ခေါင်းပါးစေတတ်သော (သမထပဋိပဿနာ)စိတ်ကို ဖွင့်ရန် လျောက်ပတ်သော အလိုနည်းမှုနှင့် စပ်သောစကား ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့် စပ်သော စကား ကင်းဆိတ်မှုနှင့် စပ်သောစကား မရောနှောမှုနှင့် စပ်သော စကား ဝီရိယအားထုတ်မှုနှင့် စပ်သော စကား သီလနှင့် စပ်သော စကား သမာဓိနှင့် စပ်သော စကား ပညာနှင့် စပ်သော စကား ဝိမုတ္တိ'အရဟတ္တဖိုလ်'နှင့် စပ်သော စကား ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန 'အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဒ မြင်' နှင့် စပ်သော စကား ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤကား သမ္မောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်' ၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် တတိယ မှီရာ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် အားအစွမ်းရှိသည် မြဲမြံသော အားထုတ်မှုရှိသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကိုပစ်ချမထားသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤကား သမ္မောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်' ၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် စတုတ္ထ မှီရာ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊ အဖြစ် အပျက်ကို သိသော (ကိလေသာ)ကို ဖောက်ခဲ့နိုင်သော ဒုက္ခကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤကား သမ္မောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်' ၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် ပဉ္စမ မှီရာအကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွှတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းအား " သီလရှိသူ ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်၍

အကျင့် 'အာစာရ'ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နေလိမ့်မည်၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်လိမ့်မည်" ဟူသော ဤ အဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မြော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွှတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းအား "(ကိလေသာကို) အလွန်ခေါင်းပါးစေတတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်ကို ဖွင့်ရန် လျောက်ပတ်သော အလိုနည်းမှုနှင့်စပ်သော စကား ရောင့်ရဲ လွယ်မှုနှင့် စပ်သောစကား ကင်းဆိတ်မှုနှင့်စပ်သောစကားမရောနှောမှုနှင့်စပ်သောစကား ဝီရိယကို အားထုတ်မှုနှင့်စပ်သောစကား သီလနှင့်စပ်သောစကား သမာဓိနှင့် စပ်သောစကား ပညာနှင့် စပ်သော စကား ဝိမုတ္တိ 'အရဟတ္တဖိုလ်'နှင့် စပ်သောစကား ဝိမုတ္တိညာဏဒဿန 'အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာညာဏ်အမြင်' နှင့် စပ်သောစကား ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို အလိုရှိတိုင်း ရလိမ့်မည်၊မငြိုမငြင် ရလိမ့်မည်၊ မပင်မပန်း ရလိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ် ရလိမ့်မည် ဟု)မြော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွှတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းအား "အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လို့လရှိသည် အားအစွမ်းရှိသည် မြဲမြံသော အားထုတ်မှုရှိသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချမထားသည်ဖြစ်၍ နေလိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွှတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းအား "ပညာရှိသူ အဖြစ် အပျက်ကို သိသော (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲနိုင်သော ဒုက္ခကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို(မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မြော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည်ကား ဤ (ဆိုခဲ့ပြီး) တရားငါးမျိုးတို့၌ တည်၍ ထို့ထက် အလွန် တရားလေးမျိုးတို့ကို ပွါးများရမည်။ ရာဂကို ပယ်ရန် အသုဘကို ပွါးများရမည်၊ ဗျာပါဒကို ပယ်ရန် မေတ္တာကို ပွါးများရမည်၊ ဝိတက်ကို ဖြတ်ရန် အာနာပါနဿတိကို ပွါးများရမည်၊ ငါဖြစ်၏ ဟူသော 'အသျှိမာန'ကို ပယ်ရန်အနိစ္စသညာကို ပွါးများရမည်။ ရဟန်းတို့ အနိစ္စအညာရှိသော ရဟန်းအား အနတ္တသညာ တည်၏၊ အနတ္တသညာရှိသော ရဟန်းသည် ငါဖြစ်၏ ဟူသော 'အသျှိမာန'ကင်းပြတ်၍ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-နိဿယသုတ်

၂။ ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။တခုသောနေရာ၌ထိုင်ပြီးသော်— "အသျှင်ဘုရား မှီရာနှင့် ပြည့်စုံသူ မှီရာနှင့် ပြည့်စုံသူဟု ဆိုအပ်၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းသည် မှီရာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း အကယ်၍ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားကို မှီ၍ အကုသိုလ်ကို စွန့်ကာ ကုသိုလ်ကို ပွါးများပါမူ ထိုရဟန်းအား ထိုအကုသိုလ်သည် ပယ်ပြီးသာ ဖြစ်၏။ ရဟန်း အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဟိရိကို မှီ၍ ။ပ။ ရဟန်း အကယ်၍ ရဟန်းသည် သြတ္တပ္ပကိုမှီ၍ ။ပ။ ရဟန်း အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဝီရိယကို မှီ၍ ။ပ။ ရဟန်း အကယ်၍ ရဟန်းသည် ပညာကို မှီ၍ အကုသိုလ်ကို စွန့်ကာ ကုသိုလ်ကို ပွါးများပါမူ ထိုရဟန်းအား ထိုအကုသိုလ်သည် ပယ်ပြီးသာ ဖြစ်၏။ မှန်၏၊ မြတ်သော ပညာဖြင့် ရှု၍ ပယ်အပ်သော ထိုရဟန်း၏ အကုသိုလ်သည် ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်း ထိုရဟန်းသည်ကား ဤတရား ငါးမျိုးတို့၌ တည်ပြီးလျှင် လေးမျိုးတို့ကို မှီ၍ နေရမည်။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ— ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်၍ အဒျို့ (မှီဝဲသင့်သည်) ကို မှီဝဲ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အဒျို့ (သည်းခံသင့်သည်) ကို သည်းခံ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အဒျို့ (ကြဉ်သင့်သည်) ကို ကြဉ်၏၊ ဆင်ခြင်၍ အဒျို့ (ပယ်ဖျောက်သင့်သည်) ကို ပယ်ဖျောက်၏။ ရဟန်း ဤနည်းဖြင့် ရဟန်းသည် မှီရာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-မေဃိယသုတ်

၃။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် စာလိကာမြို့ စာလိကာတောင်ဌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာဌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဇန္တုရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်ရန် အလို ရှိပါ၏"ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ မေဃိယ သင်သာည် ယခုသွားရန် အခါကို သိ၏၊ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်) ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယသည် နံနက်အချိန်ဌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ ဇန္တုရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ ဇန္တုရွာဌ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်ပြီးနောက် ဆွမ်းစားပြီး၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါပြီးသော် ကိမိကာဠာမြစ်ကမ်းသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။ အသျှင်မေဃိယသည် ကိမိကာဠာမြစ်ကမ်းဌ ခြေညောင်းဖြေ စင်္ကြံသွားလတ်သော်(လမ်းလျှောက်) လှည့်လည်လတ်သော် ကြည်နူးဖွယ်ရှိသော မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော သရက်တော (ဥယျာဉ်) ကို မြင်လေ၏၊ မြင်ပြီးနောက် ထိုအသျှင်မေဃိယအား "ဤသရက်တောသည် ကြည်နူးဖွယ် ရှိစွ တကား၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းစွတကား၊ ဤသရက်တောသည် ကမ္မဌာန်း အားထုတ်လိုသူအား ကမ္မဌာန်း အားထုတ်ရန် သင့်လျော်စွတကား၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို ခွင့်ပြုပါမူ ငါသည် ဤသရက်တောသို့ ကမ္မဌာန်း အားထုတ်ရန် လာလို၏" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။

ယံ့နောက် အသျှင်မေဃိယသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာဌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက်အခါဌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ ဇန္တုရွာသို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်ခဲ့ပါ၏၊ ဇန္တုရွာဌ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်ပြီးနောက် ဆွမ်းစားပြီး၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါပြီးသော် ကိမိကာဠာမြစ်ကမ်းသို့

ချဉ်းကပ်ခဲ့ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ကိမိကာဌာမြစ်ကမ်း၌ ခြေညောင်းဖြေ စက်ုံသွားလတ်သော် (လမ်းလျှောက်) လှည့်လည်လတ်သော် ကြည်နူးဖွယ်ရှိသော မ္ဆေလျော်ဖွယ်ကောင်းသော သရက်တောကို မြင်ခဲ့ပါ၏၊ မြင်ပြီးသော် အကျွန်ုပ်အား 'ဤသရက်တောသည် ကြည်နူးဖွယ် ရှိစွတကား၊ မ္ဆေလျော်ဖွယ် ကောင်းစွတကား၊ ဤသရက်တောသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်လိုသူအား ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရန် သင့်လျော်စွတကား၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို ခွင့်ပြုပါမူ ငါသည် ဤသရက်တောသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် လာလို၏'ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ခွင့်ပြုငြားအံ့၊ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသရက်တောသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် သွားလိုပါ၏"ဟု လျှောက်၏။

မေဃိယ ငါသည် တပါးတည်းသာ ဖြစ်သေး၏၊ အခြား (အလုပ်အကျွေး) ရဟန်း တဦး တယောက် မလာရောက်သေးသမျှ ဆိုင်းလင့်ဦးလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်မေဃိယသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစုံတခုမျှ မရှိတော့ပါ၊ ပြုအပ်ပြီးကိုလည်း တဖန် ဆည်းပူးမှု (ပွါးမှု) မရှိတော့ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အားမူ အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိပါသေး၏၊ ပြုအပ်ပြီးကိုလည်း တဖန်ဆည်းပူးမှု (ပွါးမှု) ရှိပါသေး၏၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ခွင့်ပြုပါမူ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသရက်တောသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် သွားလိုပါ၏"ဟု လျှောက်၏။

မေဃိယ ငါသည် တပါးတည်းသာ ဖြစ်သေး၏၊ အခြား (အလုပ်အကျွေး) ရဟန်း တဦး တယောက် မလာရောက်သေးသမျှ ဆိုင်းလင့်ဦးလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်မေဃိယသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစုံတခုမျှမရှိတော့ပါ၊ ပြုအပ်ပြီးကိုလည်း တဖန် ဆည်းပူးမှု (ပွါးမှု) မရှိတော့ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အားမူ အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိပါသေး၏၊ ပြုအပ်ပြီးကိုလည်း တဖန်ဆည်းပူးမှု (ပွါးမှု) ရှိပါသေး၏၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ခွင့်ပြုပါမူ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသရက်တောသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် သွားလိုပါ၏ဟု လျှောက်၏။

မေဃိယ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရန်ဟု ဆိုသော သင့်ကို (ငါတို့) အဘယ်သို့ ဆိုကုန်မည်နည်း၊ မေဃိယ သင်သည် ယခုသွားရန် အခါကိုသိ၏၊ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်) ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယသည် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုလျက် ထိုသရက်တောသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုသရက်တောသို့ သက်ဝင်၍ သစ်ပင်ရင်းတခု၌ နေ့သန့်စင်ရန် ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ ထိုသရက်တော၌ နေသော အသျှင်မေဃိယအား များသောအားဖြင့် ကာမဝိတက်'ကာမဂုဏ်ကို ကြံစည်မှု'၊ ဗျာပါဒဝိတက် 'ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု'၊ ဝိဟိံသာဝိတက် 'နှိပ်စက်ရန်ကြံစည်မှု' ဟူသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော ဤအကုသိုလ်ဝိတက် သုံးမျိုးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယအား "အချင်းတို့ အံ့သြဖွယ် ဖြစ်ပေစွတကား၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပေစွတကား၊ ငါသည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုခဲ့ပါ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် ကာမဝိတက် ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟိံသာဝိတက် ဟူသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော ဤအကုသိုလ်ဝိတက် သုံးမျိုးတို့သည် အစဉ်ကပ်ငြိကုန်၏"ဟု အကြံသည် ဖြစ်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—အသျှင်ဘုရား ဤသရက်တော၌ နေသော အကျွန်ုပ်အား များသောအားဖြင့် ကာမဝိတက် ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟိံသာဝိတက် ဟူသော ယုတ်ညံ့သော ဤအကုသိုလ်ဝိတက် သုံးမျိုးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား "အချင်းတို့ အုံ့ဩဖွယ် ဖြစ်ပေစွတကား၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပေစွတကား၊ ငါသည် သဒ္ဓါကရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုခဲ့ပါ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် ကာမဝိတက် ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟိံသာဝိတက်ဟူသော ယုတ်ညံ့သော ဤ အကုသိုလ်ဝိတက် သုံးမျိုးတို့သည် အစဉ်ကပ်ငြိကုန်၏"ဟု ဤအကြံဖြစ်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

မေဃိယ တရားငါးမျိုးတို့သည် မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'စေတောဝိမုတ္တိ'ကို ရင့်ကျက်စေရန် ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မေဃိယ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိတ်ဆွေကောင်း ရှိ၏၊ အဖော်ကောင်း ရှိ၏၊ ကိုင်းညွှတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်း ရှိ၏။ မေဃိယ ဤသည်ကား မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'စေတောဝိမုတ္တိ'ကို ရင့်ကျက်စေရန် ပဌမ တရားဖြစ်၏။

မေဃိယ နောက်တမျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလကို စောင့်လျက်နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ မေဃိယ ဤသည်ကား မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'စေတောဝိမုတ္တိ' ကို ရင့်ကျက်စေရန် ဒုတိယ တရားဖြစ်၏။

မေဃိယ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် (ကိလေသာကို) အလွန် ခေါင်းပါးစေတတ်သော စိတ်ကို ဖွင့်ခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော အလိုနည်းမှုနှင့် စပ်သောစကား ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့် စပ်သောစကား ကင်းဆိတ်မှုနှင့် စပ်သောစကား မရောနှောမှုနှင့် စပ်သောစကား ဝီရိယကို အားထုတ်မှုနှင့် စပ်သောစကား သီလနှင့် စပ်သောစကား သမာဓိနှင့် စပ်သောစကား ပညာနှင့် စပ်သောစကား ဝိမုတ္တိ'အရဟတ္တဖိုလ်'နှင့် စပ်သောစကား ဝိမုတ္တိညာဏဒဿန 'အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာညာဏ်အမြင်'နှင့် စပ်သောစကား ဟူသော ဤသို့သဘောရှိသော စကားကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။ မေဃိယ ဤသည်ကား မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'စေတောဝိမုတ္တိ' ကို ရင့်ကျက်စေရန် တတိယ တရားဖြစ်၏။

မေဃိယ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကိုပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် အားအစွမ်းရှိသည် မြဲမြံသော အားထုတ်မှုရှိသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကိုပစ်ချမထား သည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မေဃိယ ဤသည်ကား မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'စေတောဝိမုတ္တိ' ကို ရင့်ကျက်စေရန် စတုတ္ထ တရားဖြစ်၏။

မေဃိယ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊ အပြစ်အပျက်ကို သိတတ်သော (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲနိုင်သော ဒုက္ခဝန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြက်

သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ မေဃိယ ဤကား မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ကိလေသာမှ လွှတ်မြောက်မှု 'စေတောဝိမုတ္တိ' ကို ရင့်ကျက်စေရန် ပဉ္စမ တရားဖြစ်၏။

မေဃိယ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွှတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းသည် "သီလရှိသူဖြစ်လိမ့်မည် ။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်လိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မြော်လင့်အပ်၏။

မေဃိယ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွှတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းသည် "(ကိလေသာကို) ခေါင်းပါးစေတတ်သော (သမထဝိပဿနာ)စိတ်ကို ဖွင့်ရန် လျောက်ပတ်သော အလိုနည်းမှုနှင့် စပ်သောစကား။ပ။ ဝိမုတ္တိညာဏဒဿန 'အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာညာဏ်အမြင်' နှင့်စပ်သောစကား ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို အလိုရှိတိုင်း ရလိမ့်မည်၊ မငြိုမငြင်ရလိမ့်မည်၊ မပင်မပန်းရလိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မြော်လင့်အပ်၏။

မေဃိယ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွှတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းသည် "ထက်သန်သော လုံလရှိသည်ဖြစ်၍ နေလိမ့်မည် ။ပ။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ပစ်ချမထားသည်ဖြစ်၍ နေလိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မြော်လင့်အပ်၏။

မေဃိယ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွှတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းသည် "ပညာရှိသူ ။ပ။ ဒုက္ခကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်လိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မြော်လင့်အပ်၏။

မေဃိယ ထိုရဟန်းသည်ကား ဤ (ဆိုခဲ့ပြီး)တရား ငါးမျိုးတို့၌ တည်၍ ထို့ထက် အလွန် တရားလေးမျိုးတို့ကို ပွါးများရမည်။ ရာဂကို ပယ်ရန် အသုဘကို ပွါးများရမည်၊ ဗျာပါဒကိုပယ်ရန် မေတ္တာကို ပွါးများရမည်၊ ဝိတက်ကို ဖြတ်ရန် အာနာပါနဿတိကို ပွါးများရမည်၊ငါဖြစ်၏ဟူသော 'အသို့မာန'ကို ပယ်ရန် အနိစ္စသညာကို ပွါးများရမည်။

မေဃိယ အနိစ္စသညာရှိသော ရဟန်းအား အနတ္တသညာ တည်၏၊ အနတ္တသညာရှိသော ရဟန်းသည် ငါဖြစ်၏ဟူသော 'အသို့မာန'ကင်းပြတ်၍ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-နန္ဒကသုတ်

၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်နန္ဒကသည် စည်းဝေးရာ စရပ်၌ ရဟန်းတို့အား တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်း

ချိန် (တပါးတည်း) ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူ၍ စည်းဝေးရာသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် (တရား)စကား ပြီးဆုံးခြင်းကို ဆိုင်းငံ့တော်မူလျက် တံခါးမုခ်ပြင်ပ၌ ရပ်တည်နေတော်မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားပြီးဆုံးခြင်းကို သိတော်မူ၍ ချောင်းဟန့်တော်မူလျက် တံခါးရွက်ကို ခေါက်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား တံခါးကို ဖွင့်ပေးကုန်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် စည်းဝေးရာ စရပ်သို့ ဝင်တော်မူ၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူပြီးလျှင် အသျှင်နန္ဒကကို "နန္ဒက သင်၏ ရှည်လျားစွာသော ဤ တရားဒေသနာသည် ရဟန်းတို့အား ထင်၏၊ စင်စစ် တရားစကား ပြီးဆုံးခြင်းကို ဆိုင်းငံ့လျက် တံခါးမုခ်၌ ရပ်နေသော ငါ၏ ကျောက်ကုန်းသည် ညောင်းညာ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလတ်သော် အသျှင်နန္ဒကသည် ရှက်နိုးသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဘုရား 'မြတ်စွာဘုရားသည် တံခါးမုခ်အပြင်ပ၌ ရပ်တော်မူသည်'ဟု အကျွန်ုပ်တို့ မသိပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား 'အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တံခါးမုခ်အပြင်ပ၌ ရပ်တော်မူသည်'ဟု အကျွန်ုပ်တို့ သိကြပါမူ ဤမျှလောက် တရားသည်လည်း အကျွန်ုပ်တို့အား မထင်ရာပါ (ဤမျှလောက် စကားရှည်ရှည် မဟောပါ)"ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်နန္ဒက ရှက်နိုးသော သဘောရှိသည်ကို သိတော်မူ၍ အသျှင်နန္ဒကအား—"နန္ဒက ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နန္ဒက သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကြသော သင်တို့အား တရားနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အညီအညွတ် ထိုင်နေကြခြင်းသည် သင့်လျော်၏။ နန္ဒက စုဝေးကြသူတို့သည် တရားနှင့် စပ်သော စကားကို ဖြစ်စေ အပြစ်မရှိသော ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းကိုဖြစ်စေ ကိစ္စနှစ်ပါးကို ပြုရမည်။

နန္ဒက ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလကား မရှိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည်ရင်း သီလရှိသူသည်ရင်း ဖြစ်ရပါမည်နည်း"ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်၊ နန္ဒက အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

နန္ဒက ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုကား မရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူ သီလရှိသူ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကို ရသူ ဖြစ်ရပါမည်နည်း"ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်၊ နန္ဒက အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်း(သန္တာန်)၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

နန္ဒက ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ သခ်ါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာညာဏ်ကိုကား မရ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ နန္ဒက အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသတ္တဝါအား ခြေတမျောင်းသည် ယုတ်လျော့၏၊ ချိုတဲ့၏၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုသတ္တဝါသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသကဲ့သို့ နန္ဒက ဤအတူပင် ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ သခ်ါရ

တို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုကား မရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထို အင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည်၎င်း သီလရှိသူသည်၎င်း အတွင်းသန္တာန်၌ တည်ကြည်မှုကို ရသူသည်၎င်း သခ်ါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ရသူသည်၎င်း ဖြစ်ရပါမည်နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်၊ နန္ဒက အကြင် အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ သခ်ါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုလည်း ရ၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါရုားကို ဟောတော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကား ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူပြီးနောက် ဇနရာမှ ထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်နန္ဒကသည် မြတ်စွာဘုရား ဖဲသွားရှု့ မကြာမီ ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို ဆို၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် "နန္ဒက ရဟန်းသည်သဒ္ဓါတရားရှိသူ ဖြစ်၏။သီလကား မရှိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့်မပြည့်စုံ၊ ထို့ကြောင့် 'ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည်၎င်း သီလရှိသူသည်၎င်း ဖြစ်ရပါမည်နည်း'ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်။ နန္ဒက အကြင် အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

နန္ဒက ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်ဘည်ကြည်မှုကိုကား မရ။ပ။အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်ဘည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ သခ်ါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဉာဏ်ကိုကား မရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ နန္ဒက အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသတ္တဝါအား ခြေတချောင်းသည် ယုတ်လျော့၏၊ ချို့တဲ့၏၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုသတ္တဝါသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသကဲ့သို့ နန္ဒက ဤအတူပင် ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ် တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏ ၊သခ်ါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုကား မရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထို့ကြောင့် 'ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည်၎င်း သီလရှိသူသည်၎င်း အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ် တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရသူသည်၎င်း သခ်ါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ရသူသည်၎င်း ဖြစ်ရပါမည်နည်း'ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်၊ နန္ဒက အကြင် အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်ဘည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ သခ်ါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဉာဏ်ကိုကား မရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ နန္ဒက အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသတ္တဝါအား ခြေတချောင်းသည် ယုတ်လျော့၏၊ ချို့တဲ့၏၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုသတ္တဝါသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသကဲ့သို့ နန္ဒက ဤအတူပင် ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ် တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏ ၊သခ်ါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုကား မရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထို့ကြောင့် 'ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည်၎င်း သီလရှိသူသည်၎င်း အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ် တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရသူသည်၎င်း သခ်ါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ရသူသည်၎င်း ဖြစ်ရပါမည်နည်း'ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်၊ နန္ဒက အကြင် အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ် တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ သခ်ါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဉာဏ်ကိုလည်း ရ၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏"ဟု လေးပုဒ်တို့ဖြင့် အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အကျင့်မြတ်ကို ပြတော်မူ၍ နေရာမှထလျှက် ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း, အခါအားလျော်စွာ တရားဆွေးနွေးခြင်း၏ အာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အားအစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟော၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြု၏။ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား

အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကိုဟောတိုင်း အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတိုင်း မြတ်စွာဘုရားသည် ချစ်အပ်သည်ရင်း မြတ်နိုးအပ်သည်ရင်း အလေးပြုအပ်သည်ရင်း နှလုံးကို ပွါးစေအပ်သည်ရင်း ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရားဆွေးနွေးခြင်း၌ ပဌမ အာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အာ အစ၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အလယ်၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟော၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်းရှိသော။ပ။ တရားကိုဟောတိုင်း။ပ။ မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတိုင်း ထိုရဟန်းသည် ထိုဘရား၌ အနက်ကို ထိုးထွင်း၍လည်း သိ၏၊ ပါဠိကို ထိုးထွင်း၍လည်းသိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရားဆွေးနွေးခြင်း၌ ဒုတိယ အာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အလယ်၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟော၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်းရှိသော။ပ။တရားကိုဟောတိုင်း။ပ။မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတိုင်း ထိုရဟန်းသည် ထိုဘရား၌ နက်နဲသော အနက်စုကို ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မြင်၏။ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရားဆွေးနွေးခြင်း၌ တတိယ အာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်းရှိသော။ပ။ တရားကိုဟော၏။ပ။ မြတ်သော အကျင့်ကို ပြ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော။ပ။တရားကို ဟောတိုင်း။ပ။ မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတိုင်း သီဘင်းသုံးဖော်ဟို့သည် "ဤအသျှင်သည် မချတ် (အရဟတ္တဖိုလ်သို့) ရောက်ပြီးသော်ရင်း ရောက်လတ္တံ့သော်ရင်း (ဖြစ်၏)" ဟု ထိုရဟန်းကို ချီးမွမ်းကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရားဆွေးနွေးခြင်း၌ စတုတ္ထ အာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟော၏၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတိုင်း အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတိုင်း ထိုဘရားပွဲ၌ သေက္ခဖြစ်ကုန်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးကုန်သော အတုမရှိသော ယောဂကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို တောင့်တလျက် နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ထိုတရားကို ကြားနာ၍ မရောက်သေးသော (မဂ်ဖိုလ်) တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသော တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားထုတ်ကုန်၏၊ ထိုတရားပွဲ၌ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါ ကုန်ပြီးကုန်သော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးကုန်သော မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးကုန်သော (ခန္ဓာ) ဝန်ကို ချပြီးကုန်သော

မိမိအကျိုး(အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်ပြီးကုန်သော ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးကုန်သော ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ထိုတရားကိုကြားနာ၍ မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာနေမှုကိုသာလျှင် အားထုတ်လျက်နေကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရားဆွေးနွေးခြင်း၌ ပဉ္စမ အာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်တို့ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရား ဆွေးနွေးခြင်း၌ အာနိသင် ငါးမျိုးတို့တည်း ဟု မိန့်ဆို၏။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဗလသုတ်

၅။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အသိအလိမ္မာ 'ပညာ'ဗိုလ်၊ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ'ဗိုလ်၊ အပြစ်ကင်းမှု 'အနဝဇ္ဇ'ဗိုလ်၊ ချီးမြှောက်မှု 'သင်္ဂဟ'ဗိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပညာဗိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်ဟုသိအပ်ကုန်သော အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်သိအပ်ကုန်သော အပြစ်ရှိကုန်သော အပြစ်ရှိ၏ဟု သိအပ်ကုန်သော အပြစ်မရှိကုန်သော အပြစ်မရှိဟု သိအပ်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော မဲည်းညစ်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော ဖြူစင်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ဟု သိအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ဟု သိအပ်ကုန်သော အရိယာတို့အား မလျော်ကုန်သော အရိယာတို့အား မလျော်ဟု သိအပ်ကုန်သော အရိယာဘို့အား လျော်ကုန်သော အရိယာတို့အား လျော်၏ဟု သိအပ်ကုန်သောတရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ လေ့လာအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို ပညာဗိုလ်ဟုဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဝီရိယဗိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်ဟု သိအပ်ကုန်သော အပြစ်ရှိကုန်သော အပြစ်ရှိ၏ဟုသိအပ်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော မည်းညစ်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ဟု သိအပ်ကုန်သော အရိယာတို့အား မလျော်ကုန်သော အရိယာတို့အား မလျော်ဟု သိအပ်ကုန်သော တရားတို့ကိုပယ်ရန် အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို အားထုတ်၏၊စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အပြားအားဖြင့်ထား၏။ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်ဟု သိအပ်ကုန်သော အပြစ်မရှိကုန်သော အပြစ်မရှိဟု သိအပ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော ဖြူစင်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော အရိယာတို့အား လျော်ကုန်သော အရိယာတို့အား လျော်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော တရားတို့ကို ရရန် အလိုဆန္ဒဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို အားထုတ်၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အပြားအားဖြင့်ထား၏။ ရဟန်းတို့ ဤဘရားကို ဝီရိယဗိုလ်ဟုဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အနဝဇ္ဇဗိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသဘသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အပြစ်ကင်းသော ကာယကံနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ အပြစ်ကင်းသော ဝစီကံနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ အပြစ်ကင်းသော မနောကံနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို အနဝဇ္ဇဗိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သင်္ဘာဗိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ချီးမြှောက်ကြောင်း သင်္ဘာဝတ္ထုတို့ကား ပေးလှူမှု'ဒါန'၊ ချစ်ဖွယ်ပြောဆိုမှု'ပေယျဝဇ္ဇ'၊အာကျိုးစီးပွါးကိုပြုမှု 'အတ္ထစရိယာ'၊ ကိုယ်ဘူထားမှု'သမာနတ္တတာ'တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပေးလှူမှု 'ဒါန' တို့တွင် တရားကို ပေးလှူမှု 'ဓမ္မဒါန' သည် အမြတ်ဆုံးတည်း၊ ရဟန်းတို့ ချစ်ဖွယ်ပြောဆိုမှု 'ပေယျဝဇ္ဇ' တို့ဘင် အလိုရှိ၍ နားထောင်သူဒါး ထပ်ကာထပ်ကာ တရားဟောမှုသည် အမြတ်ဆုံးတည်း၊ ရဟန်းတို့ အကျိုးစီးပွါးကို ပြုမှု'အတ္ထစရိယာ'တို့တွင် သဒ္ဓါတရားမရှိသူကို သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေမှု သတ်သင်းမှု တည်စေမှု၊ သီလမရှိသူကို သီလနှင့်ပြည့်စုံစေရန်၊ ဝန်တို့'နှမြော'သူကို စွန့်ကြဲမှု 'စာဂ'နှင့် ပြည့်စုံစေရန်၊ ပညာမရှိသူကို ပညာနှင့်ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေမှု သတ်သင်းမှု တည်စေမှုသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ဘူထားမှု 'သမာနတ္တတာ'တို့တွင် သောတာပန်သည် သောတာပန်အား ကိုယ်တူထားမှု၊ သကဒါဂါမ်သည် သကဒါဂါမ်အား ကိုယ်တူထားမှု အနာဂါမ်သည် အနာဂါမ်အား ကိုယ်တူတားမှု ရဟန္တာသည် ရဟန္တာအား ကိုယ်တူထားမှုသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကိုယ်တူ ထားမှု သဘောတရားကို သင်္ဘာဗိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ဗိုလ်လေးပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤ ဗိုလ်လေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ဘေးငါးမျိုးတို့ကို လွန်မြောက်သူဖြစ်၏၊ အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အသက်မွေးမှုဘေး၊ ကျော်စောမဲ့ဘေး၊ ပရိသတ်ကြောက်ရွံ့မှုဘေး၊ သေဘေး၊ မကောင်းရာသို့လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ဆင်ခြင်၏၊ "ငါသည် အသက်မွေးမှုဘေးကို မကြောက်၊ ငါသည် အဘယ့်ကြောင့် 'အသက်မွေးမှုဘေးကို ကြောက်ရမည်နည်း၊ ငါ့အား ပညာဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် အနဝဇ္ဇဗိုလ် သင်္ဘာဗိုလ်(ဟူသော) ဗိုလ်လေးပါးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ပညာမဲ့သူသည် အသက်မွေးမှုဘေးကို ကြောက်ရာ၏၊ပျင်းရိသူသည် အသက်မွေးမှုဘေးကို ကြောက်ရာ၏။ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ အပြစ်ရှိသူသည် အသက်မွေးမှုဘေးကို ကြောက်ရာ၏။ ချီးမြှောက်မှု မရှိသူသည် အသက်မွေးမှုဘေးကိုကြောက်ရာ၏။ ငါသည် ကျော်စောမဲ့ ဘေးကို မကြောက် ။ပ။ ငါသည် ပရိသတ်ကြောက်ရွံ့မှု ဘေးကို မကြောက်။ ငါသည် သေဘေးကို မကြောက်။ ငါသည် မကောင်းရာသို့လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ'ဘေးကို မကြောက်။ ငါသည် အဘယ့်ကြောင့် မကောင်းရာသို့လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးကို ကြောက်ရမည်နည်း၊ ငါ့အား ပညာဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် အနဝဇ္ဇဗိုလ် သင်္ဘာဗိုလ် (ဟူသော) ဗိုလ်လေးပါးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ပညာမဲ့သူသည် မကောင်းရာသို့လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးကို ကြောက်ရာ၏၊ ပျင်းရိသူသည် မကောင်းရာသို့လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးကို ကြောက်ရာ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ အပြစ်ရှိသူသည် မကောင်းရာသို့ လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးကို ကြောက်ရ၏၊ ချီးမြှောက်မှု မရှိသူသည် မကောင်းရာသို့ လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးကို ကြောက်ရာ၏"ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤဗိုလ်လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ဤဘေး ငါးမျိုးတို့ကို လွန်မြောက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-သေဝနာသုတ်

၆။ ထို့အခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်ဆို၏ ။ပ။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ငါ့သျှင်တို့ ပဋိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်၊ ငါ့သျှင်တို့သဉ္ဇာန်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်၊ ငါ့သျှင်တို့ ဆွမ်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်၊ ငါ့သျှင်တို့ ကျောင်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်၊ငါ့သျှင်တို့ ရွာ နိဂုံးကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်၊ ငါ့သျှင်တို့ ဇနပဒဿရပ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်။

"ငါ့သျှင်တို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်"ဟူသော စကားကို အဘယ်ကိုဝဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ရဟန်းဖြစ်သူသည် ကောင်းစွာဆောင်ထားအပ်ကုန်သော အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခန်း ဆွမ်း ကျောင်း (အိပ်ရာ နေရာ) သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဆေးတို့ကို မဆင်းရဲ မငြိုငြင်သဖြင့် ငါ့အား ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ အကြင် (အရဟတ္တဖိုလ်)အလို့ငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုခဲ့ရ၏၊ ငါ့အား ထိုရဟန်းပြုကျိုးသည်ကား ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်နိုင်"ဟု သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထို(မှီဝဲသူ)ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို(မှီဝဲရာ) ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၍လည်း မပန်ကြားပဲ ဖဲ့ဝါသွားရမည်၊ အစဉ် မလိုက်အပ်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ရဟန်းဖြစ်သူသည် ကောင်းစွာဆောင်ထားအပ်ကုန်သော အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခန်း ဆွမ်း ကျောင်း (အိပ်ရာ နေရာ) သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေးတို့ကိုကား ငါ့အား ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ အကြင် (အရဟတ္တဖိုလ်)အလို့ငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုခဲ့၏၊ ငါ့အား ထိုရဟန်းပြုကျိုးသည်ကား ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ပေ၏"ဟု သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထို(မှီဝဲသူ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို(မှီဝဲရာ) ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၍လည်း မပန်ကြားပဲ ဖဲ့ဝါသွားရမည်၊ အစဉ် မလိုက်အပ်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ရဟန်းဖြစ်သူသည် ကောင်းစွာဆောင်ထားအပ်ကုန်သော အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခန်း ဆွမ်း ကျောင်း (အိပ်ရာ နေရာ) သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေးတို့ကိုကား ငါ့အား ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ အကြင် (အရဟတ္တဖိုလ်)အလို့ငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုခဲ့၏၊ ငါ့အား ထိုရဟန်းပြုကျိုးသည်ကား ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ပေ၏"ဟု သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထို(မှီဝဲသူ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို(မှီဝဲရာ)ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၍လည်း အစဉ်လိုက်အပ်၏၊ ဖဲ့ဝါ မသွားအပ်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ရဟန်းဖြစ်သူသည် ကောင်းစွာဆောင်ထားအပ်ကုန်သော အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခန်း ဆွမ်း ကျောင်း (အိပ်ရာ နေရာ)

သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေးတို့ကိုလည်း မဆင်းရဲ မငြိုငြင်သဖြင့် ငါ့အား ဖြင့်စေအပ်ကုန်၏။ အကြင် (အရဟာတ္တဖိုလ်)အလို့ငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုခဲ့၏၊ ငါ့အား ထိုရဟန်းပြုကျိုးသည်လည်း ပါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏"ဟု သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ထို(မှီဝဲသူ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို(မှီဝဲရာ)ပုဂ္ဂိုလ်ကို အသက်ထက်ဆုံး အစဉ်လိုက်ရမည်၊ နှင်ထုတ်သော်လည်း ဖဲခွါ မသွားအပ်။

"ငါ့သျှင်တို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအား ဖြင့် သိရမည်"ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ငါ့သျှင်တို့ သင်္ဃာကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်" ဟူသော စကားကို အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုသင်္ဃာတို့တွင် အကြင် သင်္ဃာကို "ဤသင်္ဃာကို မှီ၍သော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော သင်္ဃာကို မမှီဝဲအပ်။ ထိုသင်္ဃာတို့တွင် အကြင် သင်္ဃာကို "ဤသင်္ဃာကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော သင်္ဃာကို မှီဝဲရမည်။ "ငါ့သျှင်တို့ သင်္ဃာကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်" ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ဆင်္ဃမ်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်"ဟူသော စကားကို အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုဆင်္ဃမ်းတို့တွင် အကြင်ဆင်္ဃမ်းကို "ဤဆင်္ဃမ်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသောဆင်္ဃမ်းကို မမှီဝဲအပ်။ ထိုဆင်္ဃမ်းတို့တွင် အကြင်ဆင်္ဃမ်းကို "ဤဆင်္ဃမ်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆင်္ဃမ်းကို မှီဝဲရမည်။ "ငါ့သျှင်တို့ ဆင်္ဃမ်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုး အားဖြင့် သိရမည်"ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ကျောင်း (အိပ်ရာ နေရာ) ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်" ဟူသောစကားကို အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုကျောင်းတို့တွင် အကြင်ကျောင်းကို"ဤကျောင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့သဘောရှိသောကျောင်းကို မမှီဝဲအပ်။ ထိုကျောင်းတို့တွင် အကြင်ကျောင်းကို"ဤကျောင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ကျောင်းကို မှီဝဲရမည်။ "ငါ့သျှင်တို့ ကျောင်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်" ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ရွာနိဂုံးကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်"ဟူသော စကားကို အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုရွာနိဂုံးတို့ဘွင် အကြင်ရွာနိဂုံးကို "ဤရွာနိဂုံးကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ရွာနိဂုံးကို မမှီဝဲအပ်။ ထိုရွာနိဂုံးတို့တွင် အကြင်ရွာနိဂုံးကို "ဤရွာနိဂုံးကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု

သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ရွာနိုဂုံးကို မှီဝဲရမည်။ "ငါ့သျှင်တို့ ရွာနိုဂုံးကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်"ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကိုစဲ့၍ ဆိုအပ်၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ဇနပုဒ်အရပ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်" ဟူသော စကားကို အဘယ်ကိုစဲ့၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုဇနပုဒ်အရပ်တို့တွင် အကြင်ဇနပုဒ်အရပ်ကို "ဤဇနပုဒ်အရပ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ဇနပုဒ်အရပ်ကို မမှီဝဲအပ်။ ထိုဇနပုဒ်အရပ်တို့တွင် အကြင်ဇနပုဒ်အရပ်ကို "ဤဇနပုဒ်အရပ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ဇနပုဒ်အရပ်ကို မှီဝဲရမည်။ "ငါ့သျှင်တို့ ဇနပုဒ်အရပ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်" ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကိုစဲ့၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-သုတဝါသုတ်

၇။ အခါတပါးဌ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကူဋ်ဘောင်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သုတဝါပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအဆံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီး၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား— "အသျှင်ဘုရား တခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တောင်ငါးလုံး ဝိုင်းရံသော ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားဘူးပါ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူဘူးပါ၏၊ "သုတဝါ အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန္တာဖြစ်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသူဖြစ်၏၊ မြတ်သောအကျင့်ကို သုံးပြီးသူဖြစ်၏၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသူဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ)ဝန်ကို ချသားပြီးသူဖြစ်၏၊ မိမိအကျိုးဝိုးပွါးသို့ အစဉ်ရောက်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ်ကုန်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငါးဌာနတို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေ၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် စေတနာနှင့်တကွ လုံ့လပြု၍ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် (အရှင်သည်) မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ရှေးအခါ လူဖြစ်စဉ်က ကဲ့သို့ သိုမှီးခြင်းကိုပြု၍ ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင်(ခံစား)ခြင်းငှါ မထိုက်"ဟု (မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားဘူးပါ၏။ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူဘူးပါ၏)။အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ထိုစကားကို အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏(အဆံတော်မှ) ကောင်းစွာ ကြားမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာ ခံယူမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာ ဆောင်မိခြင်းပါလောဟု လျှောက်၏။

သုတဝါ အမှန်စင်စစ် သင်သည် ထိုစကားကို ကောင်းစွာ ကြားခြင်း ဖြစ်ခဲပေ၏၊ ကောင်းစွာ ခံယူခြင်း ဖြစ်ပေ၏၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း ဖြစ်စေ၏၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းဖြစ်ပေ၏၊

သုတဝါ ငါသည် ရှေးကငှင်း ယခုငှင်း ဤသို့ပင် ဟော၏၊ အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန္တာဖြစ်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ (မြတ်သော အကျင့်ကို) သုံးပြီးသူဖြစ်၏၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသူဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ)ဝန်ကို ချထားပြီးသူဖြစ်၏၊ မိမိအကျိုးစီးပွါးသို့ အစဉ်ရောက်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူဖြစ်၏၊ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူဖြစ်၏၊ထိုရဟန်းသည် ကိုးဌာနတို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေ။ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် စေတနာနှင့်တကွ လုံ့လပြု၍ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းငှါမထိုက်၊အာသဝေါကုန်ပြီးသောရဟန်းသည်(အရှင်သည်)မပေးအပ်သောဥစ္စာကိုခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့် ယူခြင်းငှါမထိုက်၊အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် မေထုန်အကျင့်ကို မှိုဝဲခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သိလျက်ချက်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ရှေးအခါ လူဖြစ်စဉ်ကကဲ့သို့ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍ ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင် (ခံစား)ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဆန္ဒာဂတိသို့ လိုက်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဒေါသာဂတိသို့ လိုက်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် မောဟာဂတိသို့ လိုက်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဘယာဂတိသို့ လိုက်ခြင်းငှါ မထိုက်။ သုတဝါ ငါသည် ရှေးကငှင်း ယခုငှင်း ဤသို့ပင် ဟော၏၊ အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန္တာ ဖြစ်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မြတ်သောအကျင့်ကို သုံးပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသူ ဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ)ဝန်ကို ချထားပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မိမိအကျိုးစီးပွါးသို့အစဉ်ရောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုးဌာနတို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-သဇ္ဇသုတ်

၈။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဇကုဋ္ဌတောင်ဌ်(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သဇ္ဇပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အဘူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် တောင်ငါးလုံး ဝိုင်းရံသော ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားဘူးပါ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူဘူးပါ၏၊ "သဇ္ဇ အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန္တာဖြစ်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို သုံးပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ခန္ဓာဝန်ကို ချထားပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မိမိအကျိုးစီးပွါးသို့ အစဉ်ရောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငါးဌာနတို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေ။အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် စေတနာနှင့်တကွ လုံ့လပြု၍ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် (အရှင်သည်) မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် မေထုန်အကျင့်ကို မှိုဝဲခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သိလျက် ချက်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ရှေးအခါ လူဖြစ်စဉ်ကကဲ့သို့ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍

ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင်(ခံစားခြင်း)၌ မထိုက်"ဟု (မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားဘူးပါ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူဘူးပါ၏)။အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ထိုစကားကို အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏(အထံတော်မှ)ကောင်းစွာ ကြားမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာခံယူမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာ ဆောင်မိခြင်းပါလောဟု လျှောက်၏။ သင့်၌ အမှန်စင်စစ် သင်သည် ထိုစကားကို ကောင်းစွာ ကြားခြင်းဖြစ်ပေ၏၊ ကောင်းစွာ ခံယူခြင်းဖြစ်ပေ၏၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း ဖြစ်ပေ၏၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းဖြစ်ပေ၏၊ သင့်၌ ငါသည် ရှေးကဌင်း ယခုဌင်း ဤသို့ပင် ဟော၏။ အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန္တာဖြစ်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသူဖြစ်၏၊ (မြတ်သော အကျင့်ကို) သုံးပြီးသူဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ) ဝန်ကို ချထားပြီးသူဖြစ်၏၊ မိမိအကျိုးစီးပွါးသို့ အစဉ်ရောက်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည်ကိုးဌာနတို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေ။ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် စေတနာနှင့်တကွလုံ့လပြု၍ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်း၌မထိုက်။ပ။ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ရှေးအခါ လူဖြစ်စဉ်ကလဲ့သို့ သိမ်းခြင်းကို ပြု၍ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင်(ခံစား)ခြင်း၌ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဘုရားကိုပယ်စွန့်ခြင်း၌ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် တရားကို ပယ်စွန့်ခြင်း၌ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သံဃာကို ပယ်စွန့်ခြင်း၌ မထိုက်၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သိက္ခာကို ပယ်စွန့်ခြင်း၌ မထိုက်။ သင့်၌ ငါသည် ရှေးကဌင်း ယခုဌင်း ဤသို့ပင် ဟော၏၊ အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန္တာဖြစ်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ (မြတ်သောအကျင့်ကို) သုံးပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသူဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ) ဝန်ကိုချထားပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မိမိအကျိုးစီးပွါးသို့ အစဉ်ရောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုးဌာနတို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ပုဂ္ဂလသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ လောကဌ် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—ရဟန္တာ၊ ရဟန္တာ ဖြစ်ရန် ကျင့်သူ၊ အနာဂါမ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သူ၊ သကဒါဂါမ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်ကျင့်သူ၊ သောတာပန်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်ကျင့်သူ၊ ပုထုဇဉ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် ကိုးမျိုးတို့သည် လောကဌ် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-အာဟုနေယျသုတ်

၁၀။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် ကိုးမျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ)ဆောင်လာ၍သော်လည်း ဖေးလှူပူဇော်ရန်ထိုက်ကုန်၏၊ ည့ွှသည်တို့အလို၌ စိမ့်ထားသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ တုမလွန်

အတွက် ရည်ရွယ်သော မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်ကုန်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ကိုးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ—ရဟန္တာ၊ ရဟန္တာဖြစ်ရန်ကျင့်သူ၊ အနာဂါမိ၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သူ၊ သကဒါဂါမ်၊ သကဒါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်ကျင့်သူ၊ သောတာပန်၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်ကျင့်သူ၊ ပုထုဇဉ်အနွယ်ကို ဖြတ်သူ'ဂေါတြဘူ'ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် ကိုးမျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်၏ ။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော သမ္မောဓိဝဂ် ပြီး၏။

၂-သီဟနာဒဝဂ် ၁-သီဟနာဒသုတ်

၁၁။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား— "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဝါလပတ်လုံး နေပြီးပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဒေသစာရီ လှည့်လည်ဖဲသွားရန် အလိုရှိပါ၏"ဟု လျှောက်၏။

သာရိပုတြာ ယခုအခါ၌ သွားရန်အချိန်ကို သင်သိ၏၊ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏)ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ဖဲသွားလေ၏။ ထိုနောက် ရဟန်းတပါးသည် အသျှင်သာရိပုတြာ ဖဲသွား၍ မကြာမီ မြတ်စွာဘုရားအား— "အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် အကျွန်ုပ်ကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေပဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားပါသည်"ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတပါးကို "ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် ငါ၏စကားဖြင့် သာရိပုတြာကို 'ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရားခေါ်နေသည်'ဟု ခေါ်ချေလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား"ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၍ အသျှင်သာရိပုတြာအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာကို "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဘင်္ဂ်ကို မြတ်စွာဘုရား ခေါ်နေပါ၏"ဟု ဆို၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပြီ"ဟု အသျှင် သာရိပုတြာသည် ထိုရဟန်းအား ပြန်ကြား၏။

ထိုအခါ အသျှင်မောဂ္ဂလာန်နှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့သည် သံကောက် 'သော့' ကို ယူ၍ "အသျှင်တို့ ကြွခဲ့ကြကုန်လော့၊ အသျှင်တို့ ကြွခဲ့ကြကုန်လော့၊ ယခုအခါ ဒေသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ ရဲတင်းသော စကားသံကို လျှောက်ဆိုလိမ့်မည်"ဟု ဆို၍ ကျောင်းတို့သို့ လှည့်လည်ကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင် သာရိပုတြာအား မြတ်စွာဘုရားသည် "သာရိပုတြာ သီတင်းသုံးဖော် တဦးသည် 'အသျှင်ဘုရား

အသျှင်သာရိပုတြာသည် အကျွန်ုပ်ကို ထိပါးရှိ အပြစ်ကို သည်းမခံစေပဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားပါ၏' ဟု ရွတ်ချခြင်း သဘောသို့ ရောက်၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိမထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ထိပါးရှိ အပြစ်ကို သည်းမခံစေပဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာ၏။ အသျှင်ဘုရား မြေ၌စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း မျထားကုန်၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း ချထားကုန်၏၊ ကျင်ကြီးကိုလည်း စွန့်မျကုန်၏၊ ကျင်ငယ်ကိုလည်း စွန့်ချကုန်၏၊ တံထွေးကိုလည်း ထွေးကုန်၏၊ ပြည်ကိုလည်း ချထားကုန်၏၊ သွေးကိုလည်း မျထားကုန်၏၊ မြေသည် ထိုသို့မျထားမှုဖြင့် မငြီးငွေ့ မရွံရှာနိုး မစက်ဆုပ်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှုမရှိသော မြေနှင့်တူသောစိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေပဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။(၁)

အသျှင်ဘုရား ရေ၌ စင်ကြယ်သောဝတ္ထုကိုလည်း ဆေးကြောကုန်၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း ဆေးကြောကုန်၏၊ ကျင်ကြီးကိုလည်း၊ ကျင်ငယ်ကိုလည်း၊ တံထွေးကိုလည်း ပြည်ကိုလည်း၊ သွေးကိုလည်း၊ ဆေးကြောကုန်၏၊ ရေသည် ထိုဆေးကြောမှုဖြင့် မငြီးငွေ့ မရွံရှာနိုး မစက်ဆုပ်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှု မရှိသော ရေနှင့်တူသောစိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ)ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေပဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၂)

အသျှင်ဘုရား မီးသည် စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း လောင်၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း လောင်၏၊ ကျင်ကြီးကိုလည်း၊ ကျင်ငယ်ကိုလည်း၊ တံထွေးကိုလည်း၊ ပြည်ကိုလည်း သွေးကိုလည်း လောင်၏၊ မီးသည် ထိုလောင်မှုဖြင့် မငြီးငွေ့ မရွံရှာနိုး မစက်ဆုပ်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှုမရှိသော မီးနှင့်တူသော စိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ)ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေပဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၃)

အသျှင်ဘုရား လေသည် စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း တိုက်ခတ်ပါ၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း တိုက်ခတ်ပါ၏၊ ကျင်ကြီးကိုလည်း၊ ကျင်ငယ်ကိုလည်း၊ တံထွေးကိုလည်း၊ ပြည်ကိုလည်း၊ သွေးကိုလည်း၊ တိုက်ခတ်ပါ၏၊ လေသည် ထိုဘိုက်ခတ်မှုဖြင့် မငြီးငွေ့ မရွံရှာနိုး မစက်ဆုပ်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှုမရှိသော လေနှင့်တူသော စိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေပဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၄)

အသျှင်ဘုရား ဖုံသုတ်အဝတ်သည် စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း သုတ်ရ၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း သုတ်ရ၏၊ ကျင်ကြီးကိုလည်း၊ ကျင်ငယ်ကိုလည်း၊ တံထွေးကိုလည်း၊ ပြည်ကိုလည်း၊

သွေးကိုလည်း သုတ်ရ၏၊ ဖုံသုတ်အဝတ်သည် ထိုသုတ်မှုဖြင့် မင်္ဂြီးငွေ့ မရှက်နိုး မစက်ဆုပ်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှုမရှိသော ဖုံသုတ်အဝတ်နှင့်ကူသော စိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိမထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေပဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၅)

အသျှင်ဘုရား ခွက်လက်စွဲလျက် စုတ်ပြတ်သော အဝတ်ကိုဝတ်သော ဒွန်းစဏ္ဍားလုလင်ပျိုသည်ငှင်း ဒွန်းစဏ္ဍားလုံမပျိုသည်ငှင်း ရွာ နိဂုံးသို့ ဝင်လတ်သော် နှိမ့်ချသော စိတ်ကိုသာလျှင် ဖြစ်စေ၍ ဝင်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှုမရှိသော ဒွန်းစဏ္ဍားလုလင်ပျိုလုံမပျိုနှင့်တူသော စိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေပဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၆)

အသျှင်ဘုရား ဦးချိုကျိုးသော၊ အကျင့်ကောင်းသော၊ ယဉ်ကျေးပြီးသော ဆုံးမအပ်ပြီးသော နွားလားသည် လမ်းမတခုမှ လမ်းမတခုသို့ လမ်းဆုံတခုမှ လမ်းဆုံတခုသို့ လှည့်လည်လတ်သော် ခြေဖြင့်သော်ငှင်း ဦးချိုဖြင့်သော်ငှင်း တစုံတရာကိုမျှ မညှဉ်းဆဲသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှုမရှိသော ဦးချိုကျိုးသော နွားလားနှင့်တူသော စိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စစ်စစ် (ခန္ဓာ)ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေပဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၇)

အသျှင်ဘုရား ငယ်ရွယ်နုပျိုသော အလှပြင်လေ့ရှိသော ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးပြီးသော မိန်းမပျိုသည်ငှင်း ယောကျ်ားပျိုသည်ငှင်း မြွေကောင်ပုပ်ကိုဖြစ်စေ ခွေးကောင်ပုပ်ကို ဖြစ်စေ လူကောင်ပုပ်ကို ဖြစ်စေ လည်ပင်း၌ ဆွဲလိုက်ပါမူ ငြီးငွေ့ ရှက်နိုး စက်ဆုပ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ဤ(ခန္ဓာ)ကိုယ် အကောင်ပုပ်ဖြင့် ငြီးငွေ့ပါ၏၊ ရှက်နိုးပါ၏၊ စက်ဆုပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကိုသည်းမခံစေပဲ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၈)

အသျှင်ဘုရား ယောကျ်ားသည် အပေါက်ကြီးငယ်ရှိသော အထက်မှ လျှံကျသော အောက်မှ ယိုကျသော အမဲဆီအိုးကို ရွက်ဆောင်နေရာသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤ အတူပင် အကျွန်ုပ်သည် အပေါက်ကြီးငယ်ရှိသော အထက်မှ လျှံကျသော အောက်မှ ယိုကျသော ဤ (ခန္ဓာ)ကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်နေရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ)ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကိုသည်း သည်းမခံစေပဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ (၉)

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် နေရာမှ ထ၍ (လက်ဝဲ) တဖက် ပခုံးထက်၌ ကိုယ်ဝတ်ကို စမ္ပယ်တင်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးတိုက်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား— "အသျှင်ဘုရား မိုက်သည့် အလျောက် တွေဝေသည့် အလျောက် မလိမ္မာသည့် အလျောက် အပြစ်သည် အကျွန်ုပ်

ကို လွှမ်းမိုးသွားခဲ့ပါ၏။ အကျွန်ုပ်ဘဝည် အသျှင်သာရိပုတြာကို ထင်ရှား မရှိသော အချည်းနှီးသော မှားယွင်းသော မဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့် စွပ်စွဲမိပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထို အကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို နောင်အခါ စောင့်စည်းရန် အပြစ်ဟု လက်ခံတော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အပြစ်သည်သင့်ကို စင်စစ် လွှမ်းမိုးသွားခဲ့၏၊ သင်သည် သာရိပုတြာကို ထင်ရှားမရှိသော အချည်းနှီးသော မှားယွင်းသော မဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့် စွပ်စွဲခဲ့၏။ ရဟန်း သင်သည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟုမြင်၍ အပြစ်အား လျော်စွာ ကုစားသောကြောင့် သင်၏ ထို(အပြစ်) ကို (အပြစ်ဟု) ငါတို့ လက်ခံကုန်၏။ ရဟန်း အကြင်သူသည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကုစား၏၊ နောင်အခါ စောင့်စည်း၏၊ (ထိုသူ၏) ဤ(ကုစား စောင့်စည်းခြင်း)သည် ဒေရိယာ၏ ဝိနည်း'အဆုံးအမ'၌ ကြီးပွါးခြင်းပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို "သာရိပုတြာ ဤ အချည်းနှီးသော ယောကျ်ားအား ထို အရပ်၌ပင် ထိုသူ၏ ဦးထိပ်သည် ခုနစ်စိတ် မကွဲမိ သည်းခံလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကယ်၍ ထို အသျှင်သည် ဒေကျွန်ုပ်ကို ဤသို့ (သည်းခံပါဟု) ဆိုပါမူ အကျွန်ုပ်သည် ထို အသျှင်အား သည်းခံပါ၏၊ ထို ဒေသျှင်ကလည်း အကျွန်ုပ်အား သည်းခံပါစေဟု(လျှောက်၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-သဉ္ဉပါဒိသေသသုတ်

၁၂။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် နံနက်အချိန်ဌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူကာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာအား "သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရန် စောသေး၏၊ ငါသည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစ့" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်၍ သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ် ရဖွယ်စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် ဟခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ အညီအညွတ်စည်းဝေး ထိုင်နေသော သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား "ငါ့သျှင်တို့ မည်သူမဆို စွဲလမ်းမှု အကြင်း အကျွန်ရှိလျက် သွေရသူ အွားလုံးသည် ငရဲမှ မလွတ်၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ မလွတ်၊ ပြိတ္တာဘုံမှ မလွတ်၊ဖရိ ဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ မလွတ်" ဟူသော ဤ အကြားစကားသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့၏ ပြောဆိုစကားကို မနှစ်ခြိုက်ခဲ့ပေ၊ မတားမြစ်ခဲ့ပေ၊ မနှစ်

ခြိုက် မတားမြစ်ခဲ့ပဲ "မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ဤ ပြောဆိုသော စကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိရတော့မည်"ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေ့ရေမှ ထကာ ဖဲခဲ့၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား—အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူဆောင်ကာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထို အကျွန်ုပ်အား "သာဝတ္ထိပြည်၌ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရန် အလွန်စောသေး၏၊ ငါသည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု ကျိုအကြံဖြစ်ခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုဒေဝခါ အကျွန်ုပ်သည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် သာသနာ့ပြင်ပအယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပါ၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေခဲ့ပါ၏၊ ထိုအခါ အညီအညွတ် စုပေါင်းစည်းဝေး ထိုင်နေသော ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား "ငါ့သျှင်တို့ မည်သူမဆို စဲ့လမ်းမှ အကြွင်းအကျန်ရှိလျက် သေရသူ အားလုံးသည် ငရဲမှ မလွတ်၊ တိရစ္ဆာန် ဘဝမှ မလွတ်၊ပြိတ္တာဘုံမှ မလွတ်၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ် ဒုဂ္ဂတိမှမလွတ်" ဟူသော ကျိုအကြားစကားသည် ထင်ရှားဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် သာသနာပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထို ပရိဗိုဇ်တို့၏ ပြောဆိုသော စကားကို မနှစ်ခြိုက်ခဲ့ပါ၊ မတားမြစ်ခဲ့ပါ၊ မနှစ်ခြိုက် မတားမြစ်ခဲ့ပဲ "မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ဤ ပြောဆိုဒေါ်သော စကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိရတော့မည်"ဟု နေရာမှထကာ ဖဲခဲ့ပါ၏ဟု လျှောက်၏။

သာရိပုတြာ အယူတမျိုးရှိသော မိုက်ကုန် မလိမ္မာကုန်သော သာသနာ့ပြင်ပအယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည်ကား အဘယ်သူတို့နည်း၊ အဘယ်သူတို့သည် စဲ့လမ်းမှ အကြွင်းအကျန်ရှိသည်ကို "စဲ့လမ်းမှ အကြွင်းအကျန်ရှိ၏"ဟု သိကုန်လိမ့်မည်နည်း၊ စဲ့လမ်းမှ အကြွင်းအကျန် မရှိသည်ကိုလည်း "စဲ့လမ်းမှ အကြွင်းအကျန်မရှိ"ဟု သိကုန်လိမ့်မည်နည်း။

သာရိပုတြာ ကျိပုဂ္ဂိုလ် ကိုးမျိုးတို့သည် စဲ့လမ်းမှ အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေကုန်လျက် ငရဲမှ လွတ်ကုန်၏၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ လွတ်ကုန်၏၊ ပြိတ္တာဘုံမှ လွတ်ကုန်၏၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်ကုန်၏။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ် ကိုးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သာရိပုတြာ ကျိသာသနာတော်၌ အခြို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏၊ (ပညာမပြည့်စုံသေး)၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အလယ်ကြားကာလ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသူ ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ကျိသည်ကား စဲ့လမ်းမှ အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှလွတ်သော တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ လွတ်သော ပြိတ္တာဘုံမှ လွတ်သော ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော ပဌမ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (၁)

သာရိပုတြာ နောက်တမျိုးကား ကျိသာသနာတော်၌ အခြို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ (ပညာမပြည့်စုံသေး)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အလယ် ကြားကာလကို လွန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသူဖြစ်၏။၁။ အားထုတ်မှုမရှိပဲ ပရိနိဗ္ဗာန်

ပြုသူ ဖြစ်၏။ပ။ အားထုတ်မှုနှင့်တကွ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသူဖြစ်၏။ပ။ အထက်၌ မဂ်အယဉ်ရှိသော အကနိဋ္ဌဘုံသို့ ရောက်သော အနာဂါမ်ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသည်ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်း အကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှလွတ်သော တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ လွတ်သော ပြိတ္တာဘုံမှ လွတ်သော ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော ပဋိမ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။(၂-၅)

သာရိပုတြာ နောက်တမျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အခြို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ ရှိ၏ (ပညာမပြည့်စုံသေး)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သံယောဇဉ် သုံးပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့၏ နည်းပါးခြင်းကြောင့် သကဒါဂါမ် ဖြစ်၏၊ ဤကာမဘုံသို့ တကြိမ်သာ လာ၍ ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုသူဖြစ်၏။သာရိပုတြာ ဤသည်ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှ လွတ်သော။ပ။ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော ဆဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (၆)

သာရိပုတြာ နောက်တမျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အခြို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏ (ပညာမပြည့်စုံသေး)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သံယောဇဉ် သုံးပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် တကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ရှိသူ ဖြစ်၏၊ လူ့ဘဝ၌ တဘဝကိုသာ ဖြစ်စေ၍ ဒုက္ခ၏အဆုံးကို ပြုသူ ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသည်ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှ လွတ်သော။ပ။ ဖရိုဖရဲကျကုန် အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော သတ္တမ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (၇)

သာရိပုတြာ နောက်တမျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အခြို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ ရှိ၏ (ပညာမပြည့်စုံသေး)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သံယောဇဉ် သုံးပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် တကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ရှိသူ ဖြစ်၏၊ လူ့ဘဝ၌ တဘဝကိုသာ ဖြစ်စေ၍ ဒုက္ခ၏အဆုံးကို ပြုသူ ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသည်ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှလွတ်သော။ပ။ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော အဋ္ဌမ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (၈)

သာရိပုတြာ နောက်တမျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အခြို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ ရှိ၏ (ပညာမပြည့်စုံသေး)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သံယောဇဉ်သုံးပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခုနစ်ကြိမ် ပဋိသန္ဓေယူခြင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ခုနစ်ကြိမ် အတိုင်းအရှည် နတ်ပြည် လူ့ပြည် တို့၌ ကူးပြောင်း၍ ကျင်လည်ပြီးနောက် ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုသူဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသည်ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်အကွ သေလျက် ငရဲမှ လွတ်သော တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ လွတ်သော ပြိတ္တာဘုံမှ လွတ်သော ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော နဝမ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (၉)

သာရိပုတြာ မိုက်ကုန်သော မလိမ္မာကုန်သော သာသနာပြင်ပအယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည်ကား အဘယ်သူတို့နည်း၊ အဘယ်သူတို့သည် စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်ရှိသည်ကိုလည်း "စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန် ရှိ၏"ဟု သိကုန်လိမ့်မည်နည်း၊ စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန် မရှိသည်ကိုလည်း "စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်မရှိ"ဟု သိကုန်လိမ့်မည်နည်း။ သာရိပုတြာ ဤသည်တို့ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှလွတ်ကုန်သော တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ လွတ်ကုန်သော ပြိတ္တာဘုံမှ လွတ်ကုန်သော ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုးမျိုးတို့ဘည်း။

သာရိပုတြာ ဤတရားဒေသနာတော်ကို ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ တို့အား ငါမဟောခဲ့ပေ။ ထိုသို့ မဟောမဲ့ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "ဤတရားဒေသနာတော်ကို ကြားနာ၍ မေ့လျော့ခြင်းကို မဆောင်လာကြပါစေလင့်"ဟု (နှလုံးပြုသောကြောင့်တည်း)။ သာရိပုတြာ စင်စစ်သော်ကား ငါသည် ဤတရားဒေသနာတော်ကို (သင်၏) ပြဿနာအလိုအားဖြင့် ဖဟာအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ကောဋ္ဌိကသုတ်

၁၃။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် အသျှင်သာရိပုတြာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံ စေ့ပြီးနောက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတြာအား—

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ'ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌)မြတ်သော အကျင့်ကိုကျင့်သုံးနေသလော"။ ငါ့သျှင် ဤသို့ ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်) "တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား မျက်မှောက် ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ" ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ)၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ချမ်းချမ်းသာသာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ဆင်းဆင်းရဲရဲ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်) "ဆင်းဆင်းရဲရဲ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ချမ်းချမ်းသာသာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ" ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ရင့်ကျက်မှ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား မရင့်ကျက်မီ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ'ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်) "မရင့်ကျက်မီ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ရင့်ကျက်မှ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသောကံ ဖြစ်ပါစေ" ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော။ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'များစွာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား အနည်းငယ် ခံစားရမည့် အကျိုးရှိဒသာကံ ဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား(အထံ၌)မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) အနည်းငယ် ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား များစွာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ"ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေဘလော။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ခံစားရမည့် အကျိုးမရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ(ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) "ခံစားရမည့် အကျိုးမရှိသော ကံသည် ငါ့အား ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသောကံဖြစ်ပါစေ"ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။

"ငါ့သျှင် သာရိုပုတြာ'မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိဒသာ ကံသည် ငါ့အား တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ'ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား(အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"ဟု ဤသို့ မေးလတ်ဒသော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ"ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်) တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား 'မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား(အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်ဒသော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ"ဟု ဆိုဘိ၏။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ချမ်းချမ်းသာသာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ဆင်းဆင်းရဲရဲ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံတော်)၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ"ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်) 'ဆင်းဆင်းရဲရဲ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ချမ်းချမ်းသာသာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"ဟုဤသို့ မေးလတ်သော်"ငါ့သျှင်ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည်မဟုတ်ပါ"ဟု ဆိုဘိ၏။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ရင့်ကျက်မှ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည်ငါ့အား မရင့်ကျက်မီ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ'ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ"ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်) 'မရင့်ကျက်မီ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည်ငါ့အား ရင့်ကျက်မှ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"ဟု ဤသို့ မေး လတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်းကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ"ဟု ဆိုဘိ၏။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'များစွာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည်ငါ့အားအနည်းငယ် ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ'ဟူသောဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ"ဟုဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်) 'အနည်းငယ် ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသောကံသည် ငါ့အား များစွာခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ'ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်းကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ"ဟု ဆိုဘိ၏။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည်ငါ့အား ခံစားရမည့် အကျိုးမရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ'ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော်"ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ"ဟုဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်) 'ခံစားရမည့် အကျိုးမရှိသော ကံသည် ငါ့အား ခံစားရမည့်အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ"ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် (ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်) အဘယ်အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသနည်းဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မသီရသေး မမြင်ရသေး မရောက်ရသေး မျက်မှောက်မပြုရသေး ထိုးသွင်း၍ မသီရသေးသော တရားကို သိနိုင်ရန် မြင်နိုင်ရန် ရောက်နိုင်ရန် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန် ထိုးသွင်း၍ သိနိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေပါ ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင် မသီရသေး မမြင်ရသေး မရောက်ရသေး မျက်မှောက် မပြုရသေး ထိုးထွင်း၍ မသီရသေးသော တရားကို သိနိုင်ရန် မြင်နိုင်ရန် ရောက်နိုင်ရန် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန် ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေရသော တရားကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင်"ဤကား ဒုက္ခတည်း"ဟု မသီရသေး မမြင်ရသေး မရောက်ရသေး မျက်မှောက်မပြုရသေး ထိုးထွင်း၍ မသီရသေးသော တရားကို သိနိုင်ရန် မြင်နိုင်ရန် ရောက်နိုင်ရန် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန် ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေပါ၏၊ ငါ့သျှင်"ဤကား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတည်း"ဟု။ပ။ ငါ့သျှင် "ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာတည်း"ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်"ဤကား ဒုက္ခမျုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု မသီရသေး မမြင်ရသေး မရောက်ရသေး မျက်မှောက်မပြုရသေး ထိုးထွင်း၍ မသီရသေးသော တရားကို သိနိုင်ရန် မြင်နိုင်ရန် ရောက်နိုင်ရန် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန် ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေပါ၏၊ ငါ့သျှင် ဤသည်ကား မသီရသေး မမြင်ရသေး မရောက်ရသေး မျက်မှောက်မပြုရသေး ထိုးထွင်း၍ မသီရသေးသော တရားကို သိနိုင်ရန် မြင်နိုင်ရန် ရောက်နိုင်ရန် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန် ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေပါ၏ဟု(ဆို၏)။

တတိယသုတ်။

၄-သမိဒ္ဓိသုတ်

၁၄။ ထိုအခါ အာသျင်သာရိပုတြာအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော အာသျင်သမိဒ္ဓိအား အာသျင်သာရိပုတြာသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏ —"ငါ့သျင်သမိဒ္ဓိ ယောကျ်ား၏ အကြံအစည်ဟူသော ဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင်အကြောင်းရှိ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း" အသျင်ဘုရား နာမ် ရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိ၍ ဖြစ်ပါကုန် ၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည်အဘယ်၌ ထူးခြားခြင်းသို့ ရောက်သနည်း။အသျင်ဘုရား ဓာတ်(သဘော)တို့၌ ထူးခြားခြင်းသို့ ရောက်ပါကုန်၏။သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း အသျင်ဘုရား ဖဿလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်သနည်း။အသျင်ဘုရား ဝေဒနာလျှင် ပေါင်းဆုံရာရှိပါကုန်၏။သမိဒ္ဓိ ထိုတရားတို့သည်အဘယ်လျှင် အဦးရှိကုန်သနည်း။အသျင်ဘုရား သမာဓိလျှင် အဦးရှိပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အကြီးအကဲရှိကုန်သနည်း။ အသျင်ဘုရား သတိလျှင် အကြီးအကဲ ရှိပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်သနည်း။ အသျင်ဘုရား ပညာလျှင် လွန်ကဲမှု ရှိပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အနှစ်သာရ ရှိကုန်သနည်း။အသျင်ဘုရား ဝိမုတ္တိ 'ဖိုလ်'လျှင် အနှစ်သာရ ရှိပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်၌ သက်ဝင်ကုန်သနည်း။ အသျင်ဘုရား အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်)၌ သက်ဝင်ကုန်၏ဟု (လျှောက်၏)။

"သမိဒ္ဓိ ယောကျ်ား၏ အကြံအစည်ဟူသော ဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အကြောင်းရှိ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း"ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "အသျင်ဘုရား နာမ်ရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိကြ၍ ဖြစ်ပါကုန်၏"ဟု ဆို၏။ "သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်၌ ထူးခြားခြင်းသို့ ရောက်သနည်း"ဟု ဤသို့ မေးသည် ရှိသော် "အသျင်ဘုရား ဓာတ်တို့၌ ထူးခြားခြင်းသို့ ရောက်ပါကုန်၏"ဟု ဆို၏။ "သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း"ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "အသျင်ဘုရား ဖဿလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိပါကုန်၏"ဟု ဆို၏။ "သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာရှိကုန်သနည်း"ဟု မေးသည်ရှိသော် "အသျင်ဘုရား ဝေဒနာလျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိပါကုန်၏"ဟု ဆို၏။ "သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အဦးရှိကုန်သနည်း"ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "အသျင်ဘုရား သမာဓိလျှင် အဦးရှိပါကုန်၏"ဟု ဆို၏။ "သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်သနည်း"ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "အသျင်ဘုရား သတိလျှင် အကြီးအကဲ ရှိပါကုန်၏"ဟု ဆို၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်သနည်း"ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "အသျင်ဘုရား ပညာလျှင် လွန်ကဲမှုရှိပါကုန်၏"ဟု ဆို၏။ "သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အနှစ်သာရ ရှိကုန်သနည်း"ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "အသျင်ဘုရား ဝိမုတ္တိ 'ဖိုလ်' လျှင် အနှစ်သာရ ရှိပါကုန်၏"ဟု ဆို၏။ "သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်၌ သက်ဝင်ကုန်သနည်း"ဟု မေးသည်ရှိသော် "အသျင်ဘုရား အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)၌ သက်ဝင်ပါကုန်၏"ဟု ဆို၏။

သမိဒ္ဓိ ကောင်းပေစ့ ကောင်းပေစ့၊ သမိဒ္ဓိ သင်သည် မေးတိုင်း မေးတိုင်း ကောင်းစွာပင် ဖြေဆိုနိုင်ပေ၏၊ ထိုမေးတိုင်း ဖြေနိုင်သဖြင့်လည်း (ငါဖြေနိုင်သည်ဟူ၍) အထင်မကြီးလေလင့်ဟု မိန့်ဆို၏။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဂဏ္ဍသုတ်

၁၅။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နှစ်အရေအတွက် များစွာကြာမြင့်သော အိုင်းအမာ'အနာ' သည်(ရှိရာ၏)၊ထိုအိုင်းအမာအား မည်သူကမျှ ဖောက်ခွဲ၍ပြုရသည်မဟုတ်ကုန်သော အပေါက်ဝ ကိုးခုဟူသော အနာဝကိုးပေါက်တို့သည် ရှိကုန်ရာ၏၊ထိုအနာဝ ကိုးပေါက်တို့မှ တစုံတရာယိုကျပါမူ မစင်ကြယ်သောအရာသာ ယိုကျရာ၏၊ မကောင်းသောအနံ့သာ ယိုကျရာ၏၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော အရာသာ ယိုကျရာ၏၊ တစုံတရာ ပွါးစီးပါမူ မစင်ကြယ်သော အရာသာ ပွါးစီးရာ၏၊မကောင်းသော အနံ့သာ ပွါးစီးရာ၏၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော အရာသာ ပွါးစီးရာ၏။

ရဟန်းတို့ "အိုင်းအမာ"ဟူသော ဤအမည်သည် မိဖတို့၏ သုတ်သွေးကြောင့် ဖြစ်သော ထမင်းမုံတို့ဖြင့် ကြီးပွါးစေအပ်သော မမြဲခြင်းသဘော နံ့သာပျောင်းတို့ဖြင့်ပွတ်သပ်ပေးရခြင်း သဘော ဆုပ်နယ်ပေးရခြင်းသဘော ပြိုကွဲပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသော မဟာဘုတ် လေးပါးတို့ဖြင့် ပြီးသော ဤခန္ဓာကိုယ်၏ အမည်တည်း။ ထိုခန္ဓာကိုယ် အိုင်းအမာအား မည်သူကမျှ ဖောက်ခွဲ၍ ပြုရသည်မဟုတ်ကုန်သော အပေါက်၉ကိုးခုဟူသော အနာဝကိုးပေါက်တို့သည် ရှိကုန်ရာ၏၊ ထို အနာဝကိုးပေါက်တို့မှ တစုံတရာ ယိုကျပါမူ မစင်ကြယ်သောအရာသာ ယိုကျရာ၏၊ မကောင်း သော အနံ့သာ ယိုကျရာ၏၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော အရာသာ ယိုကျရာ၏၊ တစုံတရာ ပွါးစီးပါမူ မစင်ကြယ်သော အရာသာ ပွါးစီးရာ၏၊ မကောင်းသောအနံ့သာ ပွါးစီးရာ၏၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော အရာသာ ပွါးစီးရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤ (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ငြီးငွေ့ ကြာကုန်လော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-သညာသုတ်

၁၆။ ရဟန်းတို့ ဤသညာကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများကြကုန်မူ ကြိမ်ဖန်များစွာပြုကြကုန်မူ အကျိုး များကုန်၏၊ အာနိသင်များကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏။

အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—မတင့်တယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အသုဘသညာ'၊ သေခြင်း၌ အမှတ် ပြုမှု 'မရဏသညာ'၊ အစားအစာ၌ ဖက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ'၊ လောကအားလုံး၌ မနေမွေ့လျော်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ'၊ မမြဲဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနိစ္စသညာ'၊ မမြဲရာ၌ ဆင်းရဲဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ'၊ ဆင်းရဲရာ၌ အစိုးမရ 'အဇ္ဈတ္တမဟုတ်'ဟု အမှတ်ပြုမှု 'ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ'၊ ပယ်ခြင်း၌ဖြစ်သော အမှတ်ပြုမှု 'ပဟာနသညာ'၊ တပ်မက်မှုကင်းခြင်း၌ဖြစ်သော အမှတ်ပြုမှု 'ဝိရာဂသညာ' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသညာကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများကြကုန်မူ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုကြကုန်မူ အကျိုး များကုန်၏၊ အာနိသင်များကုန်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ကုလသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရ သေးသော် ကပ်ရောက်ရန် မသင့်၊ ကပ်ရောက်ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန် မသင့်။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ— မြတ်နိုးသဖြင့် ခရီးဦးမကြိုဆိုကုန်၊ မြတ်နိုးသဖြင့် ရှိမခိုးကုန်၊ မြတ်နိုးသဖြင့် နေရာမပေးကုန် ထင်ရှားရှိသော လှူဘွယ်ဝတ္ထုကို ထိုရဟန်းအား လျှို့ဝှက်ကုန်၏၊ အလှူဝတ္ထု အမျှား အပြား ရှိပါလျက်လည်း အနည်းငယ်မျှသာ ပေးလှူကုန်၏၊ မွန်မြတ်သောလှူဘွယ်ဝတ္ထု ရှိလျက်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော လှူဘွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူကုန်၏၊ မရိုမသေ ပေးလှူကုန်၏၊ ရိုရိုသေသေ မပေးလှူကုန်၊ တရားနာရန် ချဉ်းကပ်၍ မနေထိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်းဟောသော တရားကို ကောင်းစွာ မနာကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရသေးသော် ကပ်ရောက်ရန် မသင့်၊ ကပ်ရောက်ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန် မသင့်။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရသေးသော် ကပ်ရောက်ရန် သင့်၏၊ ကပ်ရောက်ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန် သင့်၏။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—မြတ်နိုးသဖြင့် ခရီးဦးကြိုဆိုကုန်၏၊ မြတ်နိုးသဖြင့် ရှိခိုးကုန်၏၊ မြတ်နိုးသဖြင့် နေရာပေးကုန်၏၊ ထင်ရှားရှိသော လှူဘွယ်ဝတ္ထုကို ထိုရဟန်းအား မလျှို့ဝှက် အလှူဝတ္ထု အမျှားအပြား ရှိသော် အမျှားအပြား ပေးလှူကုန်၏၊ မွန်မြတ်သော လှူဘွယ်ဝတ္ထုရှိသော် မွန်မြတ်သော လှူဘွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူကုန်၏၊ ရိုရိုသေသေ ပေးလှူကုန်၏၊ မရိုမသေ မလှူကုန်၊ တရားနာရန် ချဉ်းကပ်၍ ထိုင်နေကုန်၏၊ ထိုရဟန်းဟောသော တရားကို ကောင်းစွာ နာကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရသေးသော် ကပ်ရောက်ရန် သင့်၏၊ ကပ်ရောက်ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန် သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-နဝဂံပေါသထသုတ်

၁၈။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသောပြန့်နှံ့ခြင်းရှိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ အရိယာဖြစ်သော၊ တပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏၊ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိကုန်၏၊ သနားတတ်ကုန်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတည်၌နှင့် တနေ့ပတ်လုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် တုတ်ကိုချထားလျက် လက်နက်ကို ချထားလျက် ရှက်ခြင်းရှိလျက် သနားလျက် ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက်နေပါအံ့။ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤပဌမ

အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းကိုပယ်၍ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သောနေရာ၌ နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတည်ဥနှင့် တနေ့ပတ်လုံး မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းကိုပယ်၍ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သောနေရာ၌ နေပါအံ့။ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤအင်္ဂမအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံ၏။

မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသောအရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍နေ၏။ ထို အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါ အားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန့်နှံ့စေလျက် နေ၏။ ဤနဝမအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပြန့်နှံ့ခြင်း ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အင်္ဂမသုတ်။

၉-ဒေဝတာသုတ်

၁၉။ ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ပင် နတ်များစွာတို့သည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော(သန်ကောင်ယံ) အခါ၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်လာကြပြီးနောက် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ကြလျက် "အသျှင်ဘုရား ရှေးအခါက လူဖြစ်ကြသူ အကျွန်ုပ်တို့၏အိမ်တို့သို့ ရဟန်းတို့သည် ချဉ်းကပ်တော်မူကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုရဟန်းတို့ကို ခရီးဦး ကြိုဆိုခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ရှိခိုးခြင်းကိုမူကား မပြုခဲ့ကြပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် မပြည့်စုံသောအမှု ရှိကုန်၍ နှလုံးမသာ နောင်တပူပန်ကာ ယုတ်ညွှဲသောဘုံသို့ ရောက်ကြရပါကုန်၏" ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

အခြားနတ်များစွာတို့ကလည်း ငါ့ထံသို့ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ရှေးအခါက လူဖြစ်ကြသူ အကျွန်ုပ်တို့၏အိမ်တို့သို့ ရဟန်းတို့သည် ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုရဟန်းတို့ကို ခရီးဦး ကြိုဆိုခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ရှိခိုးခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတော်တို့အား နေရာကို မပေးခဲ့ကြပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် မပြည့်စုံသောအမှုရှိကုန်၍ နှလုံးမသာ နောင်တပူပန်ကာ ယုတ်ညွှဲသောဘုံသို့ ရောက်ကြရပါကုန်၏"ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

အခြားနတ်များစွာတို့ကလည်း ငါ့ထံသို့ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ရှေးအခါက လူဖြစ်ကြသူ အကျွန်ုပ်တို့၏အိမ်တို့သို့ ရဟန်းတို့သည် ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုရဟန်းတို့ကို ခရီးဦး ကြိုဆိုခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ရှိခိုးခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နေရာပေးခဲ့ကြပါကုန်၏၊ စွမ်းအား ရှိသလောက် အင်အားရှိသလောက်ကား မဝေဖန်'မလျှူဒါန်း'ခဲ့ကြပါကုန်။ပ။စွမ်းအား ရှိသလောက်

အင်အားရှိသလောက် ဝေဖန် 'လှုံ့ဒါန်း'ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ တူရူးနှာရန်မူကား ချဉ်းကပ်၍ မထိုင်ခဲ့ကြပါကုန်။ပ။တရားနာရန် ချဉ်းကပ်၍ ထိုင်ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နှားစိုဝ်၍မူကား တရားကို မနာခဲ့ကြပါကုန်။ပ။နှားစိုက်၍ တရားကို နာခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နာကြားပြီး၍မူကား တရားကို ဆောင်မထား ခဲ့ကြပါကုန် ။ပ။ နာကြား ပြီး၍လည်း တရားကို ဆောင်ထား ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ဆောင်ထားပြီးတရားတို့၏အနက်(အဓိပ္ပါယ်)ကိုမူကား မစူးစမ်းခဲ့ကြပါကုန်။ပ။ဆောင်ထားပြီး တရားတို့၏အနက်(အဓိပ္ပါယ်)ကိုလည်း စူးစမ်းခဲ့ကြပါကုန်၏၊ အနက်ပါဠိကိုသိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်ခဲ့ကြပါကုန်။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် မပြည့်စုံသောအမှုရှိကုန်၍ နှလုံးမသာ နောင်တပူပန်ကာ ယုတ်ညံ့သောဘုံသို့ ရောက်ကြရပါကုန်၏" ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

အခြားနတ်မျှားစွာတို့ကလည်း ငါ့ထံသို့ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ရှေးအခါက လူဖြစ်ကြသူ အကျွန်ုပ်တို့၏အိမ်တို့သို့ ရဟန်းတို့သည် ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထို ရဟန်းတို့ကို ခရီးဦး ကြိုဆိုခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ရှိခိုး ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နေရာ ပေးခဲ့ကြပါကုန်၏၊ စွမ်းအား ရှိသလောက် အင်အားရှိသလောက် ဝေဖန် လှုံ့ဒါန်း ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ တရားနာရန် ချဉ်းကပ်၍ထိုင်ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နှားစိုက်၍လည်း တရားနာခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နာကြားပြီး၍လည်း တရားကို ဆောင်ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ဆောင်ထားပြီး တရားတို့၏အနက်(အဓိပ္ပါယ်)ကိုလည်း စူးစမ်းခဲ့ကြပါကုန်၏၊ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်ခဲ့ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် ပြည့်စုံသော အမှုရှိကုန်၍ နှလုံးမသာ မရှိပဲ နောင်တ တဖန် မပူပန်ကြပဲ မြင့်မြတ်သောဘုံသို့ ရောက်ကြရပါကုန်၏" ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာတို့ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း၊ ထိုဒရာတို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်တို့တည်း၊ရဟန်းတို့(ကိလေသာကို) ရှို့မြိုက်ကြကုန်လော့၊မမေ့လျော့ကြကုန်လင့်၊ထိုရှေးဖြစ်သော နတ်တို့ကဲ့သို့ နောက်မှ နှလုံးမသာသူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဝေလာမသုတ်

၂၀။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏အရုံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဌ(သိတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တခုသောနေရာဌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည်— သူကြွယ် သင်၏အိမ်ဌ အလှူကိုပေးလှူ၏လောဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏အိမ်ဌ အလှူကိုပေးလှူပါ၏၊ထိုအလှူသည်လည်း ပအုံးရည်လျှင် နှစ်ခွက်မြောက်သော ယုတ်ညံ့သော ဆန်ကွဲထမင်းမျှသာဖြစ်ပါသည်ဟု(လျှောက်၏)။

သူကြွယ် ယုတ်ညံ့သည်ဖြစ်စေ မွန်မြတ်သည်ဖြစ်စေ အလှူကိုပေးလှူ၏၊ ထိုအလှူကိုလည်း မရှိမသေ လှူပါမူ စိတ်မပါပဲ လှူပါမူ မိမိလက်ဖြင့်(ကိုယ်တိုင်)မဟုတ်ပဲ လှူပါမူ လွှင့်ပစ်သကဲ့သို့ လှူပါမူ ကံ ကံ၏အကျိုးရှိ၏ဟု အယူမရှိပဲ လှူပါမူ ထိုအလှူ၏ အကျိုးဖြစ်လေရာတိုင်းဌ မွန်မြတ်သောအစာကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်မညှတ်၊ မွန်မြတ်သော အဝတ်ကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်မညှတ်၊ မွန်မြတ်သော ယာဉ်ကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်မညှတ်၊မွန်မြတ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဌ သုံးဆောင်

ရန် စိတ်မညှတ်၊ ထိုအလှူရှင်၏ သားမယား ကျွန် အစေခံ အလုပ်သမား တို့သည်လည်း (ပြောစကားကို) မနာခံကုန်၊ နားမထောင်ကုန်၊ သိရန် စိတ်ကို မထားကုန်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ သူကြွယ် မရှိမသေ ပြုအပ်ကုန်သော (ကောင်းမှု) ကံတို့၏အကျိုးသည် ကျိုသို့ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ် ယုတ်ညံ့သည်ဖြစ်စေ မွန်မြတ်သည်ဖြစ်စေ အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ထိုအလှူကိုလည်း ရိုရိုသေသေ လှူပါမူ စိတ်ပါဝင်စားစွာ လှူပါမူ မိမိလက်ဖြင့် (ကိုယ်ဘိုင်) လှူပါမူ လွှင့်ပစ်သကဲ့သို့ မဟုတ်ပဲ လှူပါမူ ကံ ကံ၏အကျိုးရှိ၏ဟု အယုံရှိရှိ လှူပါမူ အလှူ၏ အကျိုးဖြင့်လေရာတိုင်း၌ မွန်မြတ်သောဒေသ၊စာကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်ညှတ်၏၊ မွန်မြတ်သောအဝတ်ကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်ညှတ်၏၊မွန်မြတ်သောယာဉ်ကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်ညှတ်၏၊ မွန်မြတ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌ သုံးဆောင်ရန် စိတ်ညှတ်၏၊ ထိုဒေလှူရှင်၏ သားမယား ကျွန် အစေခံ အလုပ်သမားတို့သည်လည်း (ပြောစကားကို) နာခံလိုကုန်၏၊ နားထောင်ကုန်၏၊သိရန် စိတ်ကို ထားကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ သူကြွယ် ရိုရိုသေသေ ပြုအပ်ကုန်သော (ကောင်းမှု) ကံတို့၏ အကျိုးသည် ကျိုသို့ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ် ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား ဝေလာမမည်သော ပုဏ္ဏား (ဟု) ရှိခဲ့ဘူး၏၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် ကြီးမျှကြီးကျယ်သော အလှူကို လှူခဲ့၏၊ ငွေဖြင့်ပြည့်သော ရှစ်ဆက်ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ ရှုဖြင့်ပြည့်သော ငွေခွက် ရှစ်သောင်းလေးထောင်တိုကို လှူခဲ့၏၊ ရှုဖြင့်ပြည့်သော ငွေခွက် ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ ရှုတန်ဆာ ရှုတံခွန် ရှုကွန်ရက်ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော ဆင်ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ ခြင်္သေ့ရေ ကျားရေ သစ်ရေ ပဏ္ဏာကမ္မလာတို့ဖြင့် ခြုံ၍အပ်ကုန်သော ရှုတန်ဆာ ရှုတံခွန် ရှုကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော ရထား ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ ဖွဲ့ဖြူပုဆိုးခင်းအပ်ကုန်သော ငွေ(နို့ရေခဲ)ခွက်ရှိကုန်သော နွားရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ပတ္တမြားနားတောင်းဝတ်သော အမျိုးသမီးရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ မွေးရှည်ကော်ဇောကြီး သားမွေးဖြူ အခင်း ပန်းပြောက်ခြယ် သားမွေးအခင်းဖြင့် ခင်းအပ်ကုန်သော ဝံပိုင့်ရေအခင်းမြတ် (နီသော)မျက်နှာကြက်နှင့် အုံးနီနှစ်ဖက်ရှိကုန်သော ပလ္လင်ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ သိမ်မွေနူးညံ့သော ခေါမမည်သောပုဆိုး သိမ်ဖြူသော ပိုးချည်အဝတ် သိမ်မွေသော ဝါချည်အဝတ် ကုဋေ ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ထမင်းခဲဖွယ် စားဖွယ် လျက်ဖွယ် သောက်ဖွယ်ကို လှူခြင်း၌ကား ဆိုဖွယ်မရှိ မြင်ရေစီးသကဲ့သို့ ထင်ရကုန်၏။

သူကြွယ် "ထိုအခါကဖြစ်ခဲ့သော ထိုကြီးကျယ်သော အလှူကို လှူခဲ့သော ဝေလာမပုဏ္ဏားဟူသည် အခြားသူဖြစ်တန်ရာ၏"ဟု သင့်အား ကျိုသို့ ဒေသနာဖြစ်ရာ၏၊သူကြွယ် ထိုဒေသနာကြောင်းကို ကျိုသို့ မမှတ်လင့်၊ ငါသည် ထိုအခါက ဝေလာမပုဏ္ဏား ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏၊ ငါသည် ထိုကြီးကျယ်သော အလှူကို လှူခဲ့၏။ သူကြွယ် ထိုအလှူ၌ မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်သူ တဦးတယောက်မျှ မရှိခဲ့၊ တဦးတယောက်မျှ မြတ်သော အလှူကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့။

သူကြွယ် ဝေလာမပုဏ္ဏားသည် အကြင် ကြီးကျယ်သော အလှူကို လှူခဲ့၏၊ အကြင်သူတဦးတယောက်သည်ကား အယူပြည့်စုံသူ သောတာပန် တဦးကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ ထို သောတာပန် တဦးကို ကျွေးမွေးရခြင်းသည် ထို ဝေလာမ ပုဏ္ဏား၏ အလှူကြီးထက် သာ၍ အကျိုးကြီး၏။ အကြင်သူသည် သောတာပန် တရာကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား သကဒါဂါမ်

တဉီးကို ကျွးမွေးရာ၏၊ ဤသကဒါဂါမ်တဉီးကို ကျွးမွေးရခြင်းသည် ထိုသောတာပန်တရာကို ကျွးမွေးရခြင်းထက် သာ၍ အကျိုးကြီး၏။ အကြင်သူသည် သကဒါဂါမ်တရာကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား အနာဂါမ်တဉီးကို ကျွးမွေးရာ၏။ပ။ အကြင်သူသည် အနာဂါမ်တရာကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ရဟန္တာတပါးကို ကျွးမွေးရာ၏။ပ။အကြင်သူသည် ရဟန္တာတရာကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတပါးကို ကျွးမွေးရာ၏ ။ပ။ အကြင်သူသည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတရာကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ကျွးမွေးရာ၏ ။ပ။ အကြင်သူသည်ကားမြတ်စွာဘုရား အမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို ကျွးမွေးရာ၏။ပ။အကြင်သူသည်ကား အရပ်လေးမျက်နှာ၌ရှိသော သံဃာကိုရည်ညွှန်း၍ ကျောင်းဆောက်ရာ၏။ပ။ အကြင်သူသည်ကား ကြည်ညိုစိတ် ရှိသဖြင့် ဘုရား တရား သံဃာကို ကိုးကွယ်ရာဟူဆည်းကပ်ရာ၏။ပ။အကြင်သူသည်ကား ကြည်ညိုစိတ်ရှိသဖြင့် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု မပေးဘဉ်းကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု ယစ်မူး မေ့လျော့ ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေ အရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု(ဟူသော)သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်ရာ၏။ အကြင် သူသည်ကား အယုတ်သဖြင့် နံ့သာတရုံခန့်မျှ အချိန်လောက် မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများရာ၏၊ (အကြင်သူသည်ကား လက်ဖျစ်တတွက်ခန့်မျှ အချိန်လောက် အနိစ္စသညာကို ပွါးများရာ၏)၊ ဤလက်ဖျစ် တတွက်ခန့် အချိန်လောက် အနိစ္စသညာကို ပွါးများခြင်းသည် ထိုမေတ္တာပွါးများခြင်းထက် သာ၍ အကျိုးကြီး၏။

သူကြွယ် ဝေလာမပုဏ္ဏားသည် အကြင် အလှူကြီးကို လှူခဲ့၏၊ အကြင်သူသည်ကား အယူပြည့်စုံသူ(သောတာပန်)တဉီးကို ကျွးမွေးရာ၏၊အကြင်သူသည် အယူပြည့်စုံသူ(သောတာပန်)တရားကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား သကဒါဂါမ်တဉီးကို ကျွးမွေးရာ၏၊အကြင်သူသည် သကဒါဂါမ်တရာကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား အနာဂါမ်တဉီးကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည် အနာဂါမ်တရာကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ရဟန္တာတပါးကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ရဟန္တာတရာကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတပါးကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတရာကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံးသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည် ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာကို ကျွးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား အရပ် လေးမျက်နှာ၌ ရှိသော သံဃာကို ရည်ညွှန်း၍ ကျောင်းဆောက်ရာ၏၊အကြင်သူသည် ကြည်ညိုစိတ်ရှိသဖြင့် ဘုရား,တရား,သံဃာကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ကြည်ညိုစိတ်ရှိသဖြင့် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု ။ပ။ ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော သေ အရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု ဟူသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်ရာ၏၊အကြင်သူသည် နံ့သာတရုံခန့်မျှ အချိန်လောက် မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား လက်ဖျစ်တတွက်ခန့်မျှ အချိန်လောက် အနိစ္စသညာကို ပွါးများရာ၏၊ ဤလက်ဖျစ်တတွက်ခန့်မျှ အချိန်လောက် အနိစ္စသညာကို ပွါးများခြင်းသည် ထိုမေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများခြင်းထက် သာ၍အကျိုးကြီး၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် သီဟနာဒဝဂ် ပြီး၏။

၃-သတ္တာဝါသဝဂ် ၁-တိဋ္ဌာနသုတ်

၂၀။ ရဟန်းတို့ ဥတ္တရကုရုကျွန်းနေလူတို့သည် အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် တာဝတိံသာနတ်တို့ကိုငင်း ဇမ္ဗူဒိပ်သူ လူတို့ကိုငင်းလွှမ်းမိုးသာလွန်ကုန်၏။အဘယ်အကြောင်း သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မရှိကြကုန်၊ (ငါပစ္စည်းဟု) သိမ်းဆည်းမှု မရှိကုန်၊ အနှစ်တထောင် ဟူသော အသက်မြဲခြင်း ဂုဏ်ထူးရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ဥတ္တရကုရု ကျွန်းနေ လူတို့သည် တာဝတိံသာနတ်တို့ကိုငင်း 'ဇမ္ဗူဒိပ်သူ' လူတို့ကိုငင်း လွှမ်းမိုး သာလွန်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် အကြောင်း သုံးမျိုးတို့ဖြင့် 'ဥတ္တရကုရု' ကျွန်းနေ လူတို့ကိုငင်း 'ဇမ္ဗူဒိပ်သူ' လူတို့ကိုငင်း လွှမ်းမိုး သာလွန်ကုန်၏။ အဘယ်အကြောင်းသုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—နတ်အသက်ဖြင့်ငင်း, နတ်အဆင်းဖြင့်ငင်း, နတ်ချမ်းသာဖြင့်ငင်း သာလွန်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ဥတ္တရကုရုကျွန်းနေ လူတို့ကိုငင်း ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း သူ လူတို့ကိုငင်း လွှမ်းမိုး သာလွန်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသူ လူတို့သည် အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ဥတ္တရကုရုကျွန်းနေ လူတို့ကိုငင်း တာဝတိံသာနတ်တို့ကိုငင်း လွှမ်းမိုး သာလွန်ကုန်၏။ အဘယ် အကြောင်းသုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဲရင့်ကုန်၏၊ (ခိုင်မြဲသော)သတိရှိကုန်၏၊ ဤကျွန်းဌ မြတ်သောအကျင့် 'အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်'ကို ကျင့်သုံးရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း သုံးမျိုးတို့ဖြင့် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသူ လူတို့သည် တာဝတိံသာနတ်တို့ကိုငင်း ဥတ္တရကုရုကျွန်းနေ လူတို့ကိုငင်း လွှမ်းမိုး သာလွန် ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-အာဃာတဝတ္ထုက်သုတ်

၂၂။ ရဟန်းတို့ မြင်းငယ်သုံးမျိုးတို့ကိုငင်း ယောကျ်ားငယ် သုံးမျိုးတို့ကိုငင်း မြင်းတို့၌ လွန်ကဲသော မြင်းသုံးမျိုးတို့ကိုငင်း ယောကျ်ားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောကျ်ား သုံးမျိုး တို့ကိုငင်း အာဇာနည် မြင်းကောင်း သုံးမျိုးတို့ကိုငင်း အာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်း သုံးမျိုးတို့ကိုငင်း ဟောကြားပေအံ့၊ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ မြင်းငယ် သုံးမျိုးဟူတို့သည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့် မပြည့်စုံ၊ အလုံးအရုပ်နှင့် မပြည့်စုံ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းငယ်သည်ကား လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရုပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းငယ်သည်ကား လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရုပ်နှင့် လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မြင်းငယ် သုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားငယ် သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ **အချို့သော ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်သာ ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့် မပြည့်စုံ၊ အလုံး** အရုပ်နှင့် မပြည့်စုံ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောကျ်ားငယ်သည်ကား လျင်မြန် ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရုပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ရဟန်းတို့

ဤလောက၌ အခြို့သော ယောကျ်ားငယ်သည်ကား လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်သာ ပြည့်စုံ၍ အဆင်းနှင့် မပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့် မပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဒုက္ခသစ္စာတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ "ဤကား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ "ဤကား ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်(မဂ္ဂသစ္စာ)တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဤသို့ သိမြင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော) လျင်မြန်ခြင်း ဟု ငါဆို၏။

အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မဋ္ဌဂင်း အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယဋ္ဌဂင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် တွန့်ဆုတ်၏၊ မဖြေဆိုနိုင်၊ ဤသို့ မဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်း မရှိဟု ငါဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို မရ၊ ဤပစ္စည်းလေးပါး မရခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ် **မရှိဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်သာ ပြည့်စုံ၏၊** အဆင်းနှင့် မပြည့်စုံ၊ အလုံးအရပ်နှင့် မပြည့်စုံ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဒုက္ခသစ္စာတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ပ။ "ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်(မဂ္ဂသစ္စာ)တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဤသို့ သိခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော) လျင်မြန်ခြင်း ဟု ငါဆို၏။

အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မဋ္ဌဂင်း အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယဋ္ဌဂင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသို့ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်းဟု ငါဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကိုကား မရ၊ ဤသို့ မရခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ် မရှိဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဒုက္ခသစ္စာတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ပ။ "ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် (မဂ္ဂသစ္စာ) တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဤသို့ သိခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော) လျင်မြန်ခြင်း ဟု ငါဆို၏။

အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မဋ္ဌဂင်း အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယဋ္ဌဂင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသို့ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်းဟု ငါဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကိုကား မရ၊ ဤသို့ မရခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ် မရှိဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဒုက္ခသစ္စာတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ပ။ "ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် (မဂ္ဂသစ္စာ) တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဤသို့ သိခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော) လျင်မြန်ခြင်း ဟု ငါဆို၏။

အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မဋ္ဌဂင်း အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယဋ္ဌဂင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသို့ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏

(ဂုဏ်တည်းဟူသော) အာဆင်း ဟု ငါဆို၏။ သက်ိန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏၊ ဤသို့ ရခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ်ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ယောကျ်ားငယ် သုံးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ မြင်းတို့၌ လွန်ကဲသော မြင်းသုံးမျိုး ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မြင်းတို့၌ လွန်ကဲသော မြင်းအချို့သည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မြင်းပို၌ လွန်ကဲသော မြင်းသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ယောကျ်ားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောကျ်ားအချို့သည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောကျ်ားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုး 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေ နေ၍ ထိုဘုံ၌ သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏၊ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိ၊ ဤသို့ သံယောဇဉ် 'နှောင်ကြိုး' တို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဥာဏ်တည်းဟူသော)လျင်မြန်ခြင်း ဟု ငါဆို၏။ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မဌဉ်းအချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယဌဉ်းပြဿနာကို မေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသို့ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်း ဟု ငါဆို၏၊ သက်ိန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏၊ ဤသို့ ရခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ်ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောကျ်ားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ယောကျ်ားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောကျ်ား သုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အာဇာနည် မြင်းကောင်း သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အာဇာနည် မြင်းကောင်း သုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်း သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်းသည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်းသည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား မရှိသော(ကိလေသာမှ)လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ပြည့်စုံစေလျက်နေ၏၊ ဤသို့ ပြည့်စုံခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော)လျင်မြန်ခြင်း ဟု ငါဆို၏။

အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌ဌင်း အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌ဌင်း ပြဿနာကိုမေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသို့ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်းဟု ငါဆို၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏၊ ဤသို့ရခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ်ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်းသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်း သုံးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-တဏ္ဍာမူလကသုတ်

၂၃။ ရဟန်းတို့ တဏ္ဍာအရင်းခံရှိသော တရားကိုးမျိုးတို့ကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ တဏ္ဍာအရင်းခံရှိသော တရားကိုးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ— ဟဏ္ဍာကိုစွဲ၍ ရှာမှီးခြင်း(ဖြစ်၏)၊ ရှာမှီးခြင်းကိုစွဲ၍ ရခြင်း(ဖြစ်၏)၊ ရခြင်းကိုစွဲ၍ (ကြံစည်) ဆုံးဖြတ်ခြင်း(ဖြစ်၏)၊ (ကြံစည်) ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ ဆန္ဒရာဂ(ဖြစ်၏)၊ ဆန္ဒရာဂကိုစွဲ၍ မျိုမတတ်စွဲလမ်းခြင်း(ဖြစ်၏)၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်းခြင်းကိုစွဲ၍ သိမ်းဆည်းခြင်း(ဖြစ်၏)၊ သိမ်းဆည်းခြင်းကိုစွဲ၍ ဝန်တိုခြင်း(ဖြစ်၏)၊ ဝန်တိုခြင်းကိုစွဲ၍ စောင့်ရှောက်ခြင်း(ဖြစ်၏)၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တုတ်ကိုင်ခြင်း လက်နက်ကိုင်ခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း စကားများခြင်း နင် သင် (ဟု ဆိုခြင်း) ကုန်းတိုက်ခြင်း အမှားပြောခြင်း ဟူကုန်သော များစွာကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား တဏ္ဍာအရင်းခံရှိသော တရားကိုးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-သတ္တာဝါသသုတ်

၂၄။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ အချိုသောနတ် အချိုသော ဝိနိပါတိကနှင့် လူတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်းလည်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ပဌမ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ ပဌမစျာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ဒုတိယ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ အာဘဿရဘုံဌဉ်ဖြစ်သော ပြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်မျင်းတူ၍ ပဋိသန္ဓေ သညာ ချင်း ကဲ့ပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား တတိယ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ သုဘကိဏ္ဏာဘုံဌဉ်ဖြစ်သော ပြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်းတူ၍ ပဋိသန္ဓေ သညာ ချင်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား စတုတ္ထ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ အသညသတ်ဘုံဌဉ်ဖြစ်သော ပြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ သညာမရှိကုန်သော အာရုံကို ခံစားမှု မရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ပဉ္စမ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တ သညာတို့ကို လုံးဝနှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ဆဋ္ဌ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု(နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား သတ္တမ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "တစုံတခုမျှ မရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်း လျက်) အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကားအဋ္ဌမ သတ္တဝါ တို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား နဝမ သတ္တဝါတို့၏ နေရာဘည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား သတ္တဝါတို့၏ နေရာကိုးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ပညာသုတ်

၂၅။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ပညာဖြင့်စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီးသောအခါ ထိုရဟန်းအား "ဖြစ်မှု ဇာတိ" ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မင်္ဂကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြား(ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီဟု (ငါ)သိ၏" ဟု ဤစကား ကို ဆိုရန်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ပညာဖြင့်စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများ အပ်ပြီးဖြစ်သနည်း ဟူမူ—"ငါ၏ စိတ်သည် ရာဂကင်းဆိ" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ဒေါသကင်း၏" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် မောဟကင်း၏" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိ" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် မောဟနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည်

ကာမဘဝအလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိ"ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ရူပဘဝအလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိ"ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် အရူပဘဝအလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိ" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သောအခါ ထိုရဟန်းအား "ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြားပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ ဟု (ငါ) သိ၏"ဟူ၍ ဤစကားကို ဆိုရန်သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-သိလာယူပသုတ်

၂၆။ အခါတပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာပေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့မိန့်ဆို၏ "ငါ့သျှင်တို့ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား 'ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြားပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ' ဟု ငါသိ၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု ဤတရားကို ဟော၏ ဟူ၍ မိန့်ဆို၏။

ဤသို့ မိန့်ဆိုလတ်သော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တအား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—"ငါ့သျှင်စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား 'ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြားပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ' ဟု ငါသိ၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု ဤတရားကို ဟောသည် မဟုတ်။ ငါ့သျှင် စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား 'ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြားပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ' ဟု ငါသိ၏" ဟူသောဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါသင့်၏ ဟု ဤသို့သာ တရားကို ဟော၏ (ဟူ၍ မိန့်ဆို၏။)

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တသည် ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—"ငါသျှင်တို့ ဒေဝဒတ်သည်ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား 'ဖြစ်မှု'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ အခြားပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ'ဟု ငါသိ၏"ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ဟု ဤတရားကို ဟော၏ (ဟူ၍ မိန့်ဆို၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တအား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—"ငါ့သျှင် စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊

ပြုဖွယ် (ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မင်္ဂကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြားပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု ငါသိ၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ဟု ဤတရားကို ဟောသည် မဟုတ်။ငါ့သျှင် စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းအား စိတ်ဖြင့် စိတ်ကိုကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သော အခါ၌ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မင်္ဂကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြားပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိတော့ပြီဟု ငါသိ၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ဟု ဤသို့သာ တရားဟော၏ဟူ၍ မိန့်ဆို၏။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တသည် ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏— "ငါ့သျှင်တို့ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါသျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မင်္ဂကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြားပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု ငါသိ၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ဟု ဤတရားကို ဟော၏ ဟူ၍ (မိန့်ဆို၏)။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တအား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—"ငါ့သျှင်စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီးဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်မှု'ဇာတိ'ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မင်္ဂကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြား ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု ငါသိ၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ဟု ဤတရားကို ဟောသည် မဟုတ်၊ ငါ့သျှင် စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သော အခါ၌ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မင်္ဂကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြား ပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိတော့ပြီဟု ငါသိ၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ဟု ဤသို့သာ တရားကို ဟော၏။

ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သနည်း ဟူမူ—"ငါ၏ စိတ်သည် ရာဂကင်း၏"ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ဒေါသကင်း၏"ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် မောဟကင်း၏"ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိ"ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ ငါ၏ စိတ်သည် ဒေါသနှင့် တကွဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိ"ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် မောဟနှင့် တကွဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိ"ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ကာမဘဝအလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိ"ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ရူပဘဝ အလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိ"ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် အရူပဘဝ အလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိ"ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ ကောင်းစွာ လွှန်မြောက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား လွှန်ကဲကုန်သော မျက်စိဖြင့် သ်အပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့သည် မျက်စိအား ထင်ခြင်းသို့ ရောက်လာကြစေကာမူ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို (ထိုရူပါရုံတို့သည်) မလွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မရောနှောသည်သာ ဖြစ်၏၊ တည်တံ၏၊

မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိုရှုပါရုံ၏ အပျက်ကိုသာ ရှု၏။ ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား မြေဝင်ရှစ်တောင် မြေပေါ် ရှစ်တောင်အားဖြင့် တဆယ့်ခြောက်တောင် ရှိသော ကျွောက်တိုင်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ အရွှေအရပ်မှ ပြင်းစွာသော လေပြင်းမုန်တိုင်း လာစေကာမူ ထိုကျွောက်တိုင်ကို မလှုပ်စေနိုင်ရာ၊ ပြင်းစွာ မလှုပ်စေနိုင်ရာ၊ ထို့ပြင် အနောက်အရပ်။ ထို့ပြင် မြောက်အရပ်။ ထို့ပြင် တောင်အရပ်မှ ပြင်းစွာသော လေပြင်းမုန်တိုင်း လာစေကာမူ ထိုကျွောက်တိုင်ကို မလှုပ်စေနိုင်ရာ၊ ပြင်းစွာ မလှုပ်စေနိုင်ရာ၊ ထိုသို့ မလှုပ်စေနိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ငါ့သျှင် မြေဝင်နက်သည်၏ အဖြစ် ကျောက်တိုင်ကိုကောင်းစွာ စိုက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ငါ့သျှင် ဤအတူ ကောင်းစွာ လွန်မြောက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား လွန်ကဲကုန်သော မျက်စိဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့သည် မျက်စိအား ထင်ခြင်းသို့ ရောက်လာကြစေကာမူ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို (ထိုရူပါရုံတို့သည်) မလှုပ်မိုးနိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မရောနှောသည်သာ ဖြစ်၏၊ တည်တံ့၏၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ထိုရူပါရုံ၏ အပျက်ကိုသာရှု၏။

လွန်ကဲကုန်သော နားဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံတို့သည်။ နှာခေါင်းဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ လျှာဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့သည်။ ကိုယ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ စိတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဓမ္မာရုံတို့သည် စိတ်အား ထင်ခြင်းသို့ ရောက်လာကြစေကာမူ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို (ထိုဓမ္မာရုံတို့သည်) မလှုပ်မိုးနိုင်ကုန်၊ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မရောနှောသည်သာ ဖြစ်၏၊ တည်တံ့၏၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိုဓမ္မာရုံ၏ အပျက်ကိုသာ ရှု၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ပဌမ ဝေရသုတ်

၂၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကိုမိန့်တော်မူ၏—သူကြွယ် အကြင်အခါ၌ အရိယာ တပည့်အား ဘေးရန် ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ သောတာပတ္တိအင်္ဂါငါးလေးမျိုးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် (ပြောဆိုခြင်းငှါ) အလိုရှိခဲ့မူ (ငါသည်) "ငရဲကုန်ပြီးသူ၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝ ကုန်ပြီးသူ၊ ပြိတ္တာဘဝ ကုန်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ် ဒုဂ္ဂတိကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ ဖရိုဖရဲကျခြင်း သဘောမရှိမြဲ၏၊ သမ္မောဓိ(အထက်မဂ်)ဉာဏ်လျှင် လည်းလျောင်းရာရှိ၏"ဟု မိမိသည်ပင် မိမိကိုယ်ကို ပြောဆိုနိုင်၏။

အဘယ်ဘေးရန် ငါးမျိုးတို့ ငြိမ်းကုန်သနည်း ဟူမူ—သူကြွယ် သူ့အသက် သတ်သူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်းပျိုး၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်းပျိုး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း မပျိုး၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း မပျိုး၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရ။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား

ကျိသို့လျှင် ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။ သူကြွယ် အရှင်မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ယူသူသည်။ပ။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူသည်။ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသူသည်။ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်သူသည် ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်း ဟူသောအကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ ယစ်မူး မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်မှ ရှောင်ကြဉ်သူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း မပွါး၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း မပွါး၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရ။ ယစ်မူး မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်မှ ရှောင်ကြဉ်သူအား ဤသို့လျှင် ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ဤဘေးရန် ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏။

အဘယ်မည်သော သောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးမျိုးဘို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်း ဟူမူ—သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူဘတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတမည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု(ယုံကြည်၏)။

တရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ "မြတ်စွာဘုရား ဟောသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း (အရိယာ)ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်ဌ သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း"ဟု(ယုံကြည်၏)။

သံဃာ၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူဖွယ်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလိုဌာ် စီမံထားသော ဝတ္ထုကို

ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏"ဟု (ယုံကြည်၏)။

မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော မှားသော အားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ဤသောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။

သူကြွယ် အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤဘေးရန် ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ဤသောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် (ပြောဆို ခြင်းငှါ) အလိုရှိခဲ့မူ(ငါသည်)"ငရဲ ကုန်ပြီးသူ တိရစ္ဆာန်ဘဝ ကုန်ပြီးသူ ပြိတ္တာဘဝကုန်ပြီးသူ ဖရိုဖရဲ ကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိ ကုန်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ငါသည် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ ဖရိုဖရဲ ကျခြင်း သဘောမရှိ၊ မြဲ၏၊ သမ္မောဓိ(အထက်မဂ်)ဉာဏ်လျှင် လည်းလျောင်းရာရှိ၏"ဟု မိမိသည်ပင် မိမိကိုယ်ကို ပြောဆို နိုင်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

သတ္တမသုတ်။

၈-ဒုတိယ ဝေရသုတ်

၂၈။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ သောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် (ပြောဆို ခြင်းငှါ) အလိုရှိခဲ့မူ(ငါသည်)"ငရဲ ကုန်ပြီးသူ တိရစ္ဆာန်ဘဝ ကုန်ပြီးသူ ပြိတ္တာဘဝကုန်ပြီးသူ ဖရိုဖရဲ ကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိ ကုန်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်၏၊ ဖရို ဖရဲ ကျခြင်း သဘော မရှိ၊ မြဲ၏၊ သမ္မောဓိ(အထက်မဂ်)ဉာဏ်လျှင် လည်းလျောင်းရာရှိ၏"ဟု မိမိသည်ပင် မိမိကိုယ်ကို ပြောဆိုနိုင်၏။

အဘယ်ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့ ငြိမ်းအေးကုန်သနည်း ဟူမူ–ရဟန်းတို့ သူ့အသက် သတ်သူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက် ဘဝ၌ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ကိုလည်း ခံစားရ၏။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား။ပ။ ဤသို့လျှင် ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။ရဟန်းတို့ အရှင်မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ယူသူသည်။ပ။ယစ်မူး မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်သူသည် ယစ်မူး မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ တမလွန်ဘဝဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ယစ်မူး မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်မှ ရှောင်ကြဉ်သူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော် ဘေးရန်လည်း မပွါး၊ တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း မပွါး၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းနှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရ။ ယစ်မူး မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်မှ

ရှောင်ကြည်သူအား ဤသို့လျှင် ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်းဒေး၏။ ဤဘေးရန်ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏။

အဘယ် သောတာပတ္တိအင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်း ဟူမူ–ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါမည်တော်မူ၏"ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ တရား၌။ပ။သံဃာ၌။ပ။ မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ငြောက်ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော မှားသော အားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဤသောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ဤသောတာပတ္တိအင်္ဂါ လေးမျိုးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် (ပြောဆိုခြင်းငှါ) အလိုရှိခဲ့မူ (ငါသည်) "ငရဲကုန်ပြီးသူ တိရစ္ဆာန်ဘဝကုန်ပြီးသူ ပြိတ္တာဘဝကုန်ပြီးသူ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်၏၊ ဖရိုဖရဲ ကျခြင်းသဘော မရှိ၊ မြဲ၏၊ သမ္မောဓိ(အထက်မဂ်)ဉာဏ်လျှင် လည်းလျောင်းရာရှိ၏"ဟု မိမိသည်ပင် မိမိကိုယ်ကို ပြောဆိုနိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-အာဃာတဝတ္ထုသုတ်

၂၉။ ရဟန်းဘို့/ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း 'အာဃာတဝတ္ထု'တို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—"ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဘူးပြီ"ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ"ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်"ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။ "ငါ ချစ်ခင်နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဘူးပြီ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်"ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။ "ငါ မချစ်ခင် မနှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို ပြုဘူးပြီ။ပ။ အကျိုးကို ပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးကို ပြုလိမ့်မည်"ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း 'အာဃာတဝတ္ထု' တို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-အာဃာတပဋိဝိနယသုတ်

၃၀။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖြေကြောင်းတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—"ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဘူးပြီ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌(တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း"ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌

(တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း”ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။ “ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်၊ ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း”ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။ “ငါ့ချစ်ခင်နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဘူးပြီ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကိုပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်၊ ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌(တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း”ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။ “ငါမချစ်ခင် မနှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏အကျိုးကို ပြုဘူးပြီ။ပ။ အကျိုးကိုပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးကိုပြုလိမ့်မည်ဟု ထိုအကျိုးပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌(တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာရနိုင်အံ့နည်း” ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖြေကြောင်းတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

၁၁-အနုပုဗ္ဗနိရောဓသုတ်

၃၁။ ရဟန်းတို့ အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ခြင်းတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမသညာသည် ချုပ်၏၊ ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိတက်ဝိစာရတို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ တတိယစျာန်ကို ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်အား နှုစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’သည် ချုပ်၏၊ စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်အား ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပသညာသည် ချုပ်၏၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အာကာသာနဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ အာကိဉ္စညာယတန စျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ နေဝသညာနာသညာယတန စျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အာကိဉ္စညာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ သညာ ဝေဒနာတို့ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သညာသည်ရင်း ဝေဒနာသည်ရင်း ချုပ်၏။ ရဟန်းတို့အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ခြင်းတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် သတ္တာဝါသဝဂ် ပြီး၏။

၄-မဟာဝဂ် ၁-အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသုတ်

၃၂။ ရဟန်းတို့ အစဉ်အတိုင်း (ဝင်စားသောအားဖြင့်) နေအပ်သော တရားတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်၊ အာကာသာနဉ္စာယတန၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန၊ အာကိဉ္စညာယတန၊ နေဝသညာနာသညာယတန၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်)တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အစဉ်အတိုင်း (ဝင်စားသောအားဖြင့်) နေအပ်သော တရားကိုးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင် မြန် ၃-၁၄

၂-အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိသုတ်

၃၃။ ရဟန်းတို့ ဤအစဉ်အတိုင်း (ဝင်စားသောအားဖြင့်) နေအပ်သော သမာပတ် 'စျာန်' ကိုးမျိုးတို့ကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အစဉ်အတိုင်း (ဝင်စားသော အားဖြင့်) နေအပ်သော သမာပတ် ကိုးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ အကြင်ဌာနဠ် ကာမတို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ ဒေါသတို့သည်လည်း ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမတို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို (စျာန်) အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ "အဘယ် ဌာနဠ် ကာမတို့သည် ချုပ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကာမတို့ကို မျုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်" ဟု တစုံတယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို "ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' နှင့်တကွဖြစ်သော (နီဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏၊ ဤပဌမစျာန်၌ ကာမတို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကာမတို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်၏" ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်မြို့က်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။

အကြင်ဌာနဠ် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို (ဒုတိယစျာန်) အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ "အဘယ်ဌာနဠ် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့သည် ချုပ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်" ဟု တစုံတယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို "ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏၊ ဤဒုတိယစျာန်၌ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ ထို (ဒုတိယစျာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏" ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်မြို့က်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။

အကြင်ဌာနဠ် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' သည် ချုပ်၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို (စျာန်) အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေး ကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ "အဘယ် ဌာနဠ် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' သည် ချုပ်သနည်း၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နှစ်သိမ့်မှု

‘ပီတိ’ ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်”ဟု တစုံတယောက်က ဤသို့ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို “ငါ့သျှင် ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ကိုလည်း တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ။ပ။ တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤတတိယစျာန်၌ နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ သည် ချုပ်၏၊ ထို (တတိယစျာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏”ဟု ဤသို့ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် “ကောင်းလှပေ၏”ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ “ကောင်းလှပေ၏”ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။

အကြင်ဌာနဌ်၌ လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာသည် ချုပ်၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို (စတုတ္ထစျာန်) အင်္ဂါဖြင့် မဆောလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ “အဘယ်ဌာနဌ်၌ လျစ်လျူရှုမှု‘ဥပေက္ခာ’ချမ်းသာသည် မချုပ်သနည်း၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ချမ်းသာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်သနည်း၊ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်”ဟု တစုံတယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို “ငါ့သျှင် ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှု‘သုခ’ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤ စတုတ္ထစျာန်၌ လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ချမ်းသာသည် ချုပ်၏၊ထို (စတုတ္ထစျာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း လျစ်လျူရှုမှု‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏”ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် “ကောင်းလှပေ၏”ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ “ကောင်းလှပေ၏”ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။

အကြင်ဌာနဌ်၌ (ကသိုဏ်း)ရုပ်ဌဖြစ်သော မှတ်သားမှု‘ရူပသညာ’သည် ချုပ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း(ကသိုဏ်း)ရုပ်ဌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု‘ရူပသညာ’ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို(စျာန်)အင်္ဂါဖြင့် မဆောလောင်ကုန်၊ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ “အဘယ်ဌာနဌ်၌ (ကသိုဏ်း)ရုပ်ဌဖြစ်သော မှတ်သားမှု‘ရူပသညာ’ ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း (ကသိုဏ်း)ရုပ်ဌဖြစ်သော မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်”ဟု တစုံတယောက်က ဤသို့ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို “ငါ့သျှင် ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (ကသိုဏ်း)ရုပ်ဌဖြစ်သော မှတ်သားမှု‘ရူပသညာ’တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှုဌ် မှတ်သားမှု‘ပဋိဃသညာ’တို့၏ ချုပ်ပြောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု ‘နာနာတ္တသညာ’တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် ‘ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ’ဟု အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို (အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ရ)ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ရုပ်ဌမှတ်သားမှု‘ရူပသညာ’တို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏”ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် “ကောင်းလှပေ၏”ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ “ကောင်းလှပေ၏” ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။

အကြင်ဌာနဌ် ဒုဂ္ဂသာနဥ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ဒုဂ္ဂသာနဥ္စာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို (ဝိညာဏဥ္စာယတန)စျာန်အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ “အဘယ်ဌာနဌ် အာကာသာနဥ္စာ ယတနသညာသည် ချုပ်သနည်း၊အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း အာကာသာနဥ္စာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်သနည်း၊ ထို အကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်”ဟု တစုံတယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို“ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာကာသာနဥ္စာယတန စျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ‘ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ’ဟု’ ဝိညာဏဥ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤ (ဝိညာဏဥ္စာယတနစျာန်)၌ အာကာသာနဥ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ ထို (ဝိညာဏဥ္စာယတနစျာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း အာကာသာနဥ္စာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏”ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် “ကောင်းလှပေ၏”ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ “ကောင်းလှပေ၏”ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရ၏။

အကြင်ဌာနဌ် ဝိညာဏဥ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိညာဏဥ္စာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို(စျာန်)အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ “အဘယ်ဌာနဌ် ဝိညာဏဥ္စာယတနသညာသည် ချုပ်သနည်း၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ဝိညာဏဥ္စာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထို အကြောင်းကို ငါမမြင်”ဟု တစုံတယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို “ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဝိညာဏဥ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ‘တစုံတခုမျှမရှိ’ဟု အာကိဉ္စညာ ယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤ (အာကိဉ္စညာယတန စျာန်)၌ ဝိညာဏဥ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ ထို(အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ဝိညာဏဥ္စာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏”ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် “ကောင်းလှပေ၏”ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ “ကောင်းလှပေ၏”ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။

အကြင်ဌာနဌ် အာကိဉ္စညာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း အာကိဉ္စညာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထို အသျှင်တို့သည် ထို (စျာန်)အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ “အဘယ်ဌာနဌ် အာကိဉ္စညာယတနသညာသည် ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း အာကိဉ္စညာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထို အကြောင်းကို ငါမမြင်”ဟု တစုံတယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို“ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတန စျာန်သို့ ကပ်ရောက်၍နေ၏၊ ဤ(နေဝသညာ နာသညာယတန စျာန်)၌ အာကိဉ္စညာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ ထို (နေဝသညာနာသညာယတန

စျာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း အာကိဉ္စညာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်၏''ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် ''ကောင်းလှပေ၏''ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ ''ကောင်းလှပေ၏''ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။

အကြင်ဌာနဠ်၌ နေဝသညာနာသညာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နေဝသညာနာသညာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုဒသျင်တို့သည် ထို(နိရောဓသမာပတ်) အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏။ ''အဘယ်ဌာနဠ် နေဝသညာနာသညာယတနသညာသည် ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နေဝသညာနာသညာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်''ဟု တစုံတယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို ''ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတန စျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤ(သညာ ဝေဒယိတ နိရောဓ သမာပတ်)၌ နေဝသညာနာသညာယတန သညာသည် ချုပ်၏၊ ထို(သညာဝေဒယိတ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသူ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နေဝသညာနာသညာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်၏'' ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် ''ကောင်းလှပေ၏''ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ ''ကောင်းလှပေ၏''ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အစဉ်အတိုင်း (ဝင်စားသော အားဖြင့်) နေအပ်သော သမာပတ် 'စျာန်' ကိုးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-နိဗ္ဗာနသုခသုတ်

၃၄။ အခါတပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာပေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်တော်ကြီးဌာန (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို ''ငါ့သျှင်တို့ ဤ နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤ နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏'' ဟု မိန့်ဆို၏။

ဤသို့ မိန့်ဆိုလတ်သော် အသျှင်ဥဒါယီသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား– ''ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ခံစားမှုမရှိသော နိဗ္ဗာန်ဌ ချမ်းသာကား အဘယ်ပါနည်း'' ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ခံစားမှုမရှိသော ဤနိဗ္ဗာန်ဌ ဤခံစားမှု မရှိခြင်းသည်ပင် ချမ်းသာမည်၏။

ငါ့သျှင် ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် မျစ်ဖွယ်သော သဘောရှိကုန် ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ်ရှိကုန်သော မျက်စိဖြင့်သိအပ်သော ရူပါရုံတို့၎င်း။ နားဖြင့်သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံတို့၎င်း။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့၎င်း။လျှာဖြင့်သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့

၎င်း။အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေအပ်ကုန် ချစ်ဖွယ်သော သဘောရှိကုန် ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ် ရှိကုန်သော ကိုယ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ ၎င်းတည်း၊ ငါ့သျှင် ဤသည်တို့ကား ကာမဂုဏ်ငါးမျိုးတို့တည်း။ ဤကာမဂုဏ်ငါးမျိုးတို့ကိုစွဲ၍ ချမ်းသာမှု 'သုခ' ဝမ်းမြောက်မှု 'သောမနဿ'သည်ဖြစ်၏။ငါ့သျှင် ဤသည်ကို ကာမချမ်းသာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ရောက်လျက်နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ဤ(ပဌမစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား ကာမနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာ ကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းအား ထို ကာမနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ် ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား—နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်း နာကျင်မှုကို ဆင်းရဲဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင်အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်းထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်း ခြင်းကြောင့် ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်လျက်နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ (ဒုတိယစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းအား ထိုကြံစည်မှု 'ဝိတက်' နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံး သွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်း နာကျင်မှုကို ဆင်းရဲဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင် အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ'ကိုလည်း စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယစျာန်သို့ ရောက်လျက်နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ (တတိယစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ'နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှု တို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ'နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်း နာကျင်မှုကို ဆင်းရဲဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင်အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှု 'သုခ'ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်လျက်နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ (စတုတ္ထစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့်

နေသော ထိုရဟန်းအား လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှု တို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန်ဒုလို့ဌါသာ ဖြစ်ရာ၊သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းအား လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ထိုမှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှု တို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်း နာကျင်မှုကို ဆင်းရဲဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင်အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် (ကသိုဏ်း)ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူးမှတ်သားမှု 'နာနာတ္တသညာ' တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ"ဟု အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်လျက်နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ (စျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား ရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းအား ရုပ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သောမှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်း နာကျင်မှုကို ဆင်းရဲဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင်အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ" ဟု ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ (ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား အာကာသာနဉ္စာယတနသညာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန်အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် အာကာသာနဉ္စာယတနသညာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်း နာကျင်မှုကို ဆင်းရဲဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင်အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစုံတခုမျှ မရှိ" ဟု အာကိဉ္စညာယတနသညာသို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ (အာကိဉ္စညာယတနသညာဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်း နာကျင်မှုကို ဆင်းရဲဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်

မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင်အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ(နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့်နေသော ထိုရဟန်းအား အာကိဉ္စညာယတနသညာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန်အလို့ငှါ သာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် အာကိဉ္စညာယတနသညာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်း နာကျင်မှုကို ဆင်းရဲဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင်အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်လျက်နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ပညာဖြင့်မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်၏။ ငါ့သျှင် အကြင်အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဂါဝီဥပမာသုတ်

၃၅။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မိုက်မဲသော မကျွမ်းကျင်သော စားကျက်ကိုမသိသော မည်သည့်တော်ဥ လှည့်လည်ခြင်းငှါ မလိမ္မာသော တောင်ဥကျက်စားသော နွားမသည် ရှိ၏။ ထိုနွားမအား "ငါသည် မရောက်ဘူးသေးသော အရပ်သို့လည်း ရောက်ရမူ မစားဘူးသေးသော မြက်တို့ကိုလည်း စားရမူ မသောက်ဘူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရမူ ကောင်းလေစ"ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏။ထိုနွားမသည် ရွှေခြံကို ကောင်းစွာထောက်တည်နိုင်အောင်မထားပဲ နောက်ခြေကို ကြွရာ၏၊ထိုနွားမသည် မရောက်ဘူးသေးသော အရပ်သို့လည်း မရောက်နိုင်ရာ၊မစားဘူးသေးသော မြက်တို့ကိုလည်း မစားရရာ၊မသောက်ဘူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း မသောက်ရရာ၊"ငါသည် မရောက်ဘူးသေးသော အရပ်သို့လည်း ရောက်ရမူ မစားဘူးသေးသော မြက်တို့ကိုလည်း စားရမူ မသောက်ဘူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရမူ ကောင်းလေစ"ဟု ကြံစည်ခဲ့ရာ ဖြစ်သော နေရင်းအရပ်သို့လည်း ချမ်းသာစွာ ပြန်မရောက်ရာ။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုနွားမသည် မိုက်မဲ၍ မကျွမ်းကျင်ပဲ စားကျက်ကို မသိပဲ မည်သည့်တော်ဥ လှည့်လည်ခြင်းငှါ မလိမ္မာပဲလျက် တောင်ဥ ကျက်စားသောကြောင့်တည်း။ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသာသနာတော်၌ မိုက်မဲသော မကျွမ်းကျင်သော စားကျက်ကိုမသိသော မလိမ္မာသော ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' နှင့်တကွဖြစ်သော (နိဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' မျှမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ရောက်လျက် နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို (စျာန်) နိမိတ်ကို

အထပ်ထပ် မမှီဝဲ မပွါးများ ကြိမ်ဖန်များစွာမပြု ကောင်းစွာ တည်တံ့အောင်မဆောက်တည်။ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ကြုံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွါးစေတတ်သော ကြုံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ခြမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ရောက်၍ နေရမှု ကောင်းလေစ့"ဟု ဤသို့ အကြုံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ကြုံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ဒုတိယစျာန်သို့ရောက်၍ နေရန် မစွမ်းနိုင်။ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြုံစည်မှု 'ဝိတက်' နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' နှင့်တကွဖြစ်သော (နီဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ခြမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေရမှု ကောင်းလေစ့"ဟု ဤသို့ အကြုံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ပဌမစျာန်သို့ရောက်၍ နေရန် မစွမ်းနိုင်။ ရဟန်းတို့ မိုက်မဲသော မကျွမ်းကျင်သော စားကျက်ကို မသိသော မညီညွတ်သောတောင်၌ လှည့်လည်ခြင်းငှါ မလိမ္မာသော တောင်၌ကျက်စားသော ထိုနွားမကဲ့သို့ ဤရဟန်းကို နှစ်ပါးစုံမှ လျော်ကျပျက်စီးသူ နှစ်ပါးစုံမှ ယုတ်လျော့သူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ပညာရှိသော ကျွမ်းကျင်သော စားကျက်ကိုသိသော မညီညွတ်သောတောင်၌ လှည့်လည်ခြင်းငှါ လိမ္မာသော တောင်၌ ကျက်စားသော နွားမသည် ရှိ၏။ထိုနွားမအား "ငါသည် မရောက်ဘူးသေးသော အရပ်သို့လည်း ရောက်ရမူ မစားဘူးသေးသော မြက်တို့ကိုလည်း စားရမူ မသောက်ဘူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု ဤသို့ အကြုံဖြစ်ရာ၏။ ထိုနွားမသည် ရွှေခြေကို ကောင်းစွာထောက်တည်နိုင်လောက်အောင်ထားလျက် နောက်ခြေကို ကြွရာ၏၊ ထိုနွားမသည် မရောက်ဘူးသေးသော အရပ်သို့လည်း ရောက်နိုင်ရာ၏၊ မစားဘူးသေးသော မြက်တို့ကိုလည်း စားရရာ၏၊ မသောက်ဘူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရရာ၏၊"ငါသည် မရောက်ဘူးသေးသော အရပ်သို့လည်း ရောက်ရမူ မစားဘူးသေးသော မြက်တို့ကိုလည်း စားရမူ မသောက်ဘူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု ကြုံစည်ခဲ့ရာဖြစ်သော နေရင်းအရပ်သို့လည်း ချမ်းသာစွာ ပြန်ရောက်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ရဟန်းတို့ နွားမသည် ပညာရှိသည် ကျွမ်းကျင်သည် စားကျက်ကိုသိသည် မညီညွတ်သောတောင်၌ လှည့်လည်ခြင်းငှါ လိမ္မာသည်ဖြစ်၍ တောင်၌ ကျက်စားသောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသာသနာတော်၌ ပညာရှိသော ကျွမ်းကျင်သော စားကျက်ကိုသိသော လိမ္မာသော ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြုံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော (နီဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ' ခြမ်းသာမှု'သုခ'ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစျာန်နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ကြုံစည်မှု'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် အတွင်းသန္တာန်၌ ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွါးစေတတ်သော ကြုံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ခြမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ကပ်ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု ဤသို့ အကြုံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဒုတိယစျာန်ကို မထိပါးစေပဲ ကြုံစည်မှု 'ဝိတက်

ဘုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို (ဒုတိယစျာန်) နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည် တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။

ထိုရဟန်းအား ငါသည် "နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ'ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှုလျက် နေရပါမူ အောက်မေ့မှု 'သတိ'ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာမှု 'သုခ'ကို လည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစားရပါမူ အကြင်(တတိယစျာန်)ကြောင့် ထိုသူကို 'လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ'ဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်) တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါမူ ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် တတိယစျာန်ကို မထိပါး စေပဲ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ'ကိုလည်း တပ်မက်မှုကင်းခြင်းကြောင့် တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထို ရဟန်းသည် ထို (တတိယစျာန်) နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။

ထိုရဟန်းအား "ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဝမ်းမြောက်မှု နှလုံးမသာယာမှုတို့၏ ရှေးဦးကပင်လျှင် မျုပ်နှင့် ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါမူ ကောင်းလေ စ့"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် စတုတ္ထစျာန်ကို မထိပါးစေပဲ ချမ်းသာမှု'သုခ'ကိုလည်း ပယ် ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(စတုတ္ထစျာန်) နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။

ထိုရဟန်းအား "ငါသည် (ကသိုဏ်း)ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'တို့ကို လုံးဝ လွန် မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု၌ မှတ်သားမှု'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနာတ္တသညာ'တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် 'ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ'ဟု ပွါးများ၍ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ရောက်လျက်နေရပါမူ ကောင်းလေစ့"ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို မထိပါးစေပဲ ရုပ်၌မှတ်သားမှု'ရူပသညာ' တို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်လျက်နေ၏။ ထို ရဟန်းသည် ထို(အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်)နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန် များစွာပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။

ထိုရဟန်းအား "ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ 'ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ'ဟု ပွါးများလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ရောက်၍နေရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို မထိပါးစေပဲ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ"ဟု ပွါးများလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်)နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ကောင်းစွာတည်တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။

ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ 'တစုံတခုမျှ မရှိ'ဟု ပွါးများလျက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထို ရဟန်းသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို မထိပါးစေပဲ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်

၍ "တစုံတခုမျှမရှိ"ဟု ပွါးများလျက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို (အာကိဉ္စညာယတနစျာန်) နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြွေမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။

ထိုရဟန်းအား "ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို မထိပါးစေပဲ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို (နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်) နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြွေမ်ဖန်များစွာပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။

ထိုရဟန်းအား "ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတန စျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်သို့ ရောက်လျက်နေရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို မထိပါးစေပဲ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်သို့ ရောက်၍နေ၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ထိုထို စျာန်ကို သာလျှင် ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထွလည်း ထ၏။ ထိုရဟန်း၏စိတ်သည် နူးညံ့၏၊ ပြာ့ပျောင်း၏၊ နူးညံ့ပြာ့ပျောင်းသော စိတ်ဖြင့် အတိုင်းအရှည် ပမာဏမရှိသော သမာဓိသည် ပွါးစေအပ်ပြီးဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည် ပမာဏမရှိသော ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ပြီးသော သမာဓိဖြင့် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုသင့်သောတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုရန် စိတ်ကို ညွတ်စေ၏။ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံ စျာန်ဟူသော) အကြောင်း ၅ပါးတို့သော် ထိုထို အရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည်၏အဖြစ် (အဘိညာဉ်)သို့ ရောက်ရ၏။

ထိုရဟန်းသည် "တပါးမက(များစွာ) သော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းမှုကို ခံစားလို၏၊ တပါးတည်း ဖြစ်လျက် များစွာ ဖြစ်လို၏၊ များစွာ ဖြစ်လျက်လည်း တပါးတည်း ဖြစ်လို၏။ပ။ ငြိဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ဖြင့် အလိုသို့ လိုက်စေလို၏"ဟု အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်၏ အခြေခံ စျာန် ဟူသော) အကြောင်းရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည်၏ အဖြစ်(ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်ရ၏။

ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ နတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်'ဖြင့်။ပ။ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံ စျာန်ဟူသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေ ထိုက်သည်၏ အဖြစ် (ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်ရ၏။

ထိုရဟန်းသည် တပါးသော သတ္တဝါ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိလို၏၊ တပ်မက်မှု'ရာဂ'နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း"တပ်မက်မှု 'ရာဂ' နှင့်တကွသော စိတ်"ဟု သိလို၏၊ တပ်မက်မှု 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း "တပ်မက်မှု 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်"ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း "အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' နှင့်တကွသောစိတ်"ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်မှု'ဒေါသ'ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်မှု

'ဒေါသ'ကင်းသော စိတ်"ဟုသိလို၏၊တွေ့ဝေမှု'မောဟ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ဝေမှု 'မောဟ'နှင့်တကွသော စိတ်"ဟု သိလို၏၊ တွေ့ဝေမှု'မောဟ'ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း။ ကြုံသော 'သံဒိဋ္ဌ'စိတ်ကိုလည်း။ပြန့်သော'ဝိက္ခိတ္တ'စိတ်ကိုလည်း။မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော'မဟဂ္ဂုတ် စိတ်ကိုလည်း။ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း။ သာလွန်သော တရားရှိသော'သဥတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း။ သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း။ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ'စိတ်ကိုလည်း။ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော'အဝိမုတ္တ'စိတ်"ဟုသိလို၏ ဟု အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ ပရစိတ္တဝိဇာနန အဘိညာဉ်၏အခြေခံ စျာန်ဟူသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ ပင် သက်သေထိုက်သည်၏အဖြစ် (ပရစိတ္တဝိဇာနန အဘိညာဉ်)သို့ ရောက်ရ၏။

ထိုရဟန်းသည်"ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့လို၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တဘဝကိုဎင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဎင်း။ပ။ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်နှင့်) တကွ များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့လို၏" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံ စျာန်ဟူသော) အကြောင်းရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည်၏အဖြစ် (ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်)သို့ ရောက်ရ၏။၊

ထိုရဟန်းသည်"အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိ နှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဉာဏ်ဖြင့်။ပ။ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါတို့ကို သိလို၏" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်၏ အခြေခံ စျာန် ဟူသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည်၏ အဖြစ် (ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်)သို့ ရောက်ရ၏။

ထိုရဟန်းသည် "အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား ကင်းသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးမြတ်သော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေလို၏" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အရဟတ္တဖိုလ်၏ အခြေခံ ပုဗ္ဗဘာဂ ဝိပဿနာဟူသော) အကြောင်းရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည်၏အဖြစ် (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-စျာနသုတ်

၃၆။ ရဟန်းတို့ ပဌမ စျာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။ ဒုတိယစျာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ငါဆို၏။ တတိယ စျာန်ကိုမှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။ စတုတ္ထစျာန်ကိုမှီ၍ လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို

မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။ ဝိညာဏဥာယတနဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။ အာကိဥ္ဥညာယတနဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။

"ရဟန်းတို့ ပဌမဈာန်ကိုမှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏" ဟူသော ဤစကားကို အဘယ်ကိုစွဲ၍ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုပဌမဈာန်၌ ပါဝင်သော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရဝိညာဏ် တရားတို့ကို အနိစ္စသဘောဖြင့် ဒုက္ခသဘောဖြင့် ရောဂါသဘောဖြင့် အိုင်းအမာသဘောဖြင့် ငြောင့်'တံကျင်'သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်းသဘောဖြင့် အနာသဘောဖြင့် ပြင်ပ 'သူစိမ်း'သဘောဖြင့် ပျက်စီးခြင်း သဘောဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း 'သုည' သဘောဖြင့် အနတ္တသဘောဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၍ "ပြုပြင်မှု အားလုံးငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏"ဟု အမြိုက်ခာတ်(နိဗ္ဗာန်)သို့ စိတ်ကို ရှေးရှူဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုပဌမဈာန်၌ တည်လျက် အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ မရောက်ခဲ့မူ ထိုတရား၌ စွဲမက်ခြင်း ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ်(ပဋိသန္ဓေ)ရှိသူ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းရှိသူ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်းသဘော မရှိသူဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ လေးသမားသည်ရင်း လေးသမားတပည့်သည်ရင်း မြက်ဖြင့်(ပြုလုပ်သော) ယောက်ျားရုပ်၌ဖြစ်စေ မြေပုံ၌ဖြစ်စေ လေ့ကျင့်မှုကိုပြု၍ ထိုသူသည် အခါတပါး၌ အဝေးပစ်နိုင်သူ တည့်တည့်ပစ်နိုင်သူ ကြီးကျယ်သော အထည်ကိုကို ဖောက်ခွဲနိုင်သူ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုပဌမဈာန်၌ (ပါဝင်သော)ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့ကို အနိစ္စသဘောဖြင့် ဒုက္ခသဘောဖြင့် ရောဂါသဘောဖြင့် အိုင်းအမာသဘောဖြင့် ငြောင့် 'တံကျင်' သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်းသဘောဖြင့် အနာသဘောဖြင့် ပြင်ပ 'သူစိမ်း' သဘောဖြင့် ပျက်စီးခြင်းသဘောဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း'သုည'သဘောဖြင့် အနတ္တသဘောဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၍ "ပြုပြင်မှု အားလုံးငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏"ဟု အမြိုက်ခာတ်(နိဗ္ဗာန်)သို့ စိတ်ကို ရှေးရှူဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုပဌမဈာန်၌တည်လျက် အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ မရောက်ခဲ့ပါမူ ထိုတရား၌ တပ်မက်ခြင်း ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ်(ပဋိသန္ဓေ)ရှိသူ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းရှိသူ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်းသဘော မရှိသူဖြစ်၏။ "ရဟန်းတို့ ပဌမဈာန်ကို

မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ(အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏"ဟူသော ဤစကားကို ဤအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

"ရဟန်းတို့ ဒုတိယစျာန်ကို မှီ၍လည်း။ပ။ရဟန်းတို့ တတိယစျာန်ကိုမှီ၍လည်း။ပ။ရဟန်းတို့ စတုတ္ထစျာန်ကိုမှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏"ဟူသော ဤစကားကို အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ခြမ်းသာမှု 'သုခ' ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ'ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကပင် ဝမ်းမြောက်မှု 'သောမနဿ' နှလုံးမသာယာမှု 'ဒေါမနဿ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲချမ်းသာ မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစတုတ္ထစျာန်၌ (ပါဝင်သော)ရုပ် ဝေဒနာ သညာသင်္ခါရ ဝိညာဏ်တရားတို့ကို အနိစ္စသဘောဖြင့် ဒုက္ခသဘောဖြင့် ရောဂါသဘောဖြင့် အိုင်းအမာသဘောဖြင့် ငြောင့် 'တံကျင်' သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်း သဘောဖြင့် အနာသဘောဖြင့် ပြင်ပ 'သူစိမ်း' သဘောဖြင့် ပျက်စီးခြင်းသဘောဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း 'သုည' သဘောဖြင့် အနတ္တသဘောဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏၊ ထိုဘရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်ဝင်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၍ "ပြုပြင်မှု အားလုံးငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်ဘရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏"ဟု အမြိုက်ဓာတ်(နိဗ္ဗာန်)သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစတုတ္ထစျာန်၌တည်လျက် အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ မရောက်ခဲ့ပါမူ ထိုဘရား၌ စွဲမက်ခြင်း ထိုဘရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် ဓောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ် (ပဋိသန္ဓေ)ရှိသူ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်းရှိသူ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်း သဘောမရှိသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ လေးသမားသည်၎င်း လေးသမား တပည့်သည်၎င်း မြက်ဖြင့် (ပြုလုပ်သော) ယောကျ်ားရုပ်၌ဖြစ်စေ မြေပုံ၌ဖြစ်စေ လေ့ကျင့်မှုကိုပြု၍ ထိုသူသည် အခါတပါး၌ အဝေးပစ်နိုင်သူ တည့်တည့်ပစ်နိုင်သူ ကြီးကျယ်သော အထည်ကိုကို ဖောက်ခွဲနိုင်သူ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ခြမ်းသာမှု 'သုခ'ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစတုတ္ထစျာန်၌ (ပါဝင်သော)ရုပ် ဝေဒနာ။ပ။ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်းသဘော မရှိသူဖြစ်၏။ "ရဟန်းတို့ စတုတ္ထစျာန်ကိုမှီ၍ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏"ဟူသော ဤစကားကို ဤအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

"ရဟန်းတို့ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏"ဟူသော စကားကို အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'တို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ' တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနာတ္တသညာ'တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ"ဟု ပွါးများလျက် အာကာသာနဉ္စာယတန စျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကာသာနဉ္စာယတန စျာန်၌ (ပါဝင်ကုန်သော)ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တရားတို့ကို အနိစ္စသဘောဖြင့် ဒုက္ခသဘောဖြင့် ရောဂါသဘောဖြင့် အိုင်းအမာသဘောဖြင့် ငြောင့် 'တံကျင်' သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်းသဘောဖြင့် အနာသဘောဖြင့် ပြင်ပ'သူစိမ်း'သဘောဖြင့် ပျက်စီး

ခြင်းသဘော ဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း ‘သုည’ သဘော ဖြင့် အနတ္တသဘော ဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကိုနှစ်ဧစ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကိုနှစ်စေ၍ “ပြုပြင်မှုအားလုံးငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏”ဟု အမြိုက်ဓာတ် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကာသာနဉ္စာယတန စျာန်၌တည်လျက် အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ မရောက်ခဲ့မူ အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ် (ပဋိသန္ဓေ)ရှိသူ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်း ရှိသူ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတန ဖြဟ္မဉ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်းသဘော မရှိသူဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ လေးသမားသည်၎င်း လေးသမားတပည့်သည်၎င်း မြက်ဖြင့်(ပြုလုပ်သော) ယောကျ်ားရုပ်၌ဖြစ်စေ မြေပုံ၌ဖြစ်စေ လေ့ကျင့်မှုကိုပြု၍ ထိုသူသည် အခါတပါး၌ အဝေးပစ်နိုင်သူ တည့်တည့်ပစ်နိုင်သူ ကြီးကျယ်သော အထည်ကိုကို ဖောက်ခဲနိုင်သူ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’တို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု၌ မှတ်သားမှု ‘ပဋိဃသညာ’တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု ‘နာနာတ္တသညာ’တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ”ဟု ပွါးများလျက် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကာသာနဉ္စာယတန စျာန်၌ (ပါဝင်ကုန်သော)ဝေဒနာ သညာ။ပ။ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတန ဖြဟ္မဉ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်း သဘောမရှိသူဖြစ်၏။ “ရဟန်းတို့ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို မှီ၍ ပညာဖြင့် အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ(အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏”ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ဆိုခဲ့၏။

“ရဟန်းတို့ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို မှီ၍လည်း။ပ။အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကိုမှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ(အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏”ဟူသော ဤစကားကို အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “တစုံတခုမျှ မရှိ”ဟု ပွါးများလျက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ (ပါဝင်ကုန်သော) ဝေဒနာသညာသင်္ခါရ ဝိညာဏ်တရားတို့ကို အနိစ္စသဘောဖြင့် ဒုက္ခသဘောဖြင့် ရောဂါသဘောဖြင့် အိုင်းအမာသဘော ဖြင့် ငြောင့်‘တံကျင်’သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်းသဘောဖြင့် အနာသဘောဖြင့် ပြင်ပ‘သူဖိမ်း’ သဘောဖြင့် ပျက်စီးခြင်းသဘောဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း ‘သုည’သဘောဖြင့် အနတ္တသဘောဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နှစ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နှစ်စေ၍“ပြုပြင်မှုအားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏”ဟု အမြိုက်ဓာတ်(နိဗ္ဗာန်)သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ တည်လျက် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရား၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ မရောက်ခဲ့ပါမူ ထိုတရား၌ စွဲမက်ခြင်း ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ်(ပဋိသန္ဓေ)ရှိသူ ထိုဝိညာဏဉ္စာ

ယတနဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းရှိသူဖြစ်၍ ထိုဝိညာဏဌာယတန ဗြဟ္မာဘုံမှ တဖန် ပြန်လှည့်ခြင်း သဘော မရှိသူဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ လေးသမားသည်ရှင်း လေးသမားတပည့်သည်ရှင်း မြက်ဖြင့် (ပြုလုပ်သော) ယောကျ်ားရုပ်၌ဖြစ်စေ မြေပုံ၌ဖြစ်စေ လေ့ကျင့်မှုကိုပြု၍ ထိုသူသည် အခါတပါး၌ **အဝေး** ပစ်နိုင်သူ တည့်ဘည့်ပစ်နိုင်သူ ကြီးကျယ်သော အထည်ကိုကို ဖောက်ခဲနိုင်သူ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ဝိညာဏဌာယဘနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစုံတခုမျှ မရှိ"ဟု ပွါးများလျက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ (ပါဝင်ကုန်သော) ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့ကို အနိစ္စသဘောဖြင့် ဒုက္ခသဘောဖြင့် ရောဂါသဘောဖြင့် အိုင်းအမာသဘောဖြင့် ငြောင့် 'တံကျင်' သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်းသဘောဖြင့် အနာသဘောဖြင့် ပြင်ပ 'သူစိမ်း' သဘောဖြင့် ပျက်စီးခြင်းသဘောဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း 'သုည'သဘောဖြင့် အနတ္တသဘောဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏။ထို့ရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နှစ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နှစ်စေ၍ "ပြုပြင်မှု အားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိ အားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏"ဟု အမြိုက်ဓာတ်(နိဗ္ဗာန်)သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ တည်လျက် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ(အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ မရောက်ခဲ့ပါမူ ထိုတရား၌ စဲမက်ခြင်း ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ် (ပဋိသန္ဓေ)ရှိသူ ထိုအာကိဉ္စညာယတနဗြဟ္မာဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းရှိသူ ထိုအာကိဉ္စညာယတန ဗြဟ္မာဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်းသဘော မရှိသူဖြစ်၏။ "ရဟန်းတို့ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏"ဟူသော စကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီး အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သညာသမာပတ်ရှိသည်နှင့် အမျှ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ထိုးထွင်း၍ သိမှုဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအောက်စျာန်တို့ကို မှီ၍ဖြစ်သော နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ် သညာဝေဒယိတနိရောဓ (သမာပတ်) နှစ်မျိုးတို့ကိုကား သမာပတ်ဝင်စားခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော သမာပတ်မှ ထခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော စျာန်ရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝင်စား၍ ထ၍ (ငြိမ်သက်ကုန်၏၊ မြတ်ကုန်၏ဟု)ကောင်းစွာ ပြောကြား ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏ဟူ၍ ငါဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

၆-အာနန္ဒသုတ်

၃၇။ အခါတပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကောသမ္မီပြည်ဃောသိတာရုံကျောင်း၌(သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ရဟန်းတို့ကို 'ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား "ငါ့သျှင်"ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—ငါ့သျှင်တို့ အံ့ဖွယ်ရှိပေ၏၊ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပေ၏၊

သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ စင်ကြယ်ရန် အလို့ငှါ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်ရန် အလို့ငှါ ဆင်းရဲခြင်း. နှလုံးမသာယာခြင်းတို့ ချုပ်ပျောက်ရန်အလို့ငှါ(မဂ်)ဉာဏ်ကို ရရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အလို့ငှါ ကျင်းမြောင်းရာ (လူ့ဘောင်)၌(မဂ် ဖိုလ်)အခွင့်ရမှုကို လျော်စွာ သိတော်မူ၏။ ထိုစကျုပသာဒသည် မပျက်စီး၊ ရှုပါရုံသည်လည်း ထင်လာ၏၊ထိုသို့ ဖြစ်လျက်လည်း ထိုရှုပါယတနကို မသိ။ထိုသောတပသာဒသည် မပျက်စီး၊ သဒ္ဒါရုံသည်လည်း ထင်လာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက်လည်း ထိုသဒ္ဒါယတနကို မသိ။ ထိုဃာနပသာဒသည် မပျက်စီး၊ ဂန္ဓာရုံသည်လည်း ထင်လာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက်လည်း ထိုဂန္ဓာယတနကို မသိ။ ထိုဇိဝှါပသာဒသည် မပျက်စီး၊ ရသာရုံသည်လည်း ထင်လာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက်လည်း ထိုရသာယတနကို မသိ။ ထိုကာယပသာဒသည် မပျက်စီး၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်လည်း ထင်လာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက်လည်း ထိုဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနကို မသိဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဤသို့ မိန့်ဆိုလတ်သော် အသျှင်ဥဒါယီသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား—"ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ သညာရှိလျက်ပင် ထိုအာရုံကို မသိလေသလော၊ သို့မဟုတ် သညာမရှိ၍မသိလေသလော" ဟု မေး၏။ငါ့သျှင် သညာရှိလျက်ပင် ထိုအာရုံကို မသိ၊ သညာမရှိ၍ မသိသည် မဟုတ်ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အဘ.ဝံသညာဖြင့် သညာရှိလျက် ထိုအာရုံကို မသိသနည်းဟု(မေး၏)။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု'ရူပသညာ'တို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနာတ္တသညာ'တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ"ဟု (ပွါးများလျက်)အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ငါ့သျှင် ဤသို့ သညာရှိလျက်ပင် လည်း ထိုအာရုံကို မသိ။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြား မရှိ"ဟု (ပွါးများလျက်)ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ သညာရှိလျက်ပင်လည်း ထိုအာရုံကို မသိ။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစုံတခုမျှ မရှိ"ဟု (ပွါးများလျက်)အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ သညာရှိလျက်ပင်လည်း ထိုအာရုံကို မသိ။

ငါ့သျှင် အခါတပါး၌ ငါသည် သာဂေတမြို့ဝယ် သားတို့အား ဟောမဲ့ပေးရာ အဉ္ဇုန်တော၌ နေ၏။ ထိုအခါ ဇဋိလမြို့နေ ဘိက္ခူနီမသည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးနောက် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက်"အသျှင်ဘုရားဒါနန္ဒာ အကြင်သမာဓိသည်(ရာဂသို့ လိုက်သောအားဖြင့်) မတိမ်းညွတ်၊(ဒေါသသို့ လိုက်သောအားဖြင့်)မစွန့်ခွါ၊ပြုပြင်မှုဖြင့် ဖိနှိပ် တားမြစ်၍ မတည်၊(ကိလေသာမှ)လွတ်မြောက်သောကြောင့် တည်၏၊ တည်သောကြောင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲသောကြောင့် မတောင့်တ၊ အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ ဤသမာဓိကို အဘယ်အကျိုးရှိသည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟော်တော်မူပါသနည်း"ဟု ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် ဤသို့ ဆိုလတ်သော် ထိုငါသည် "နှမ အကြင်သမာဓိသည် မတိမ်းညွတ်၊ မစွန့်မခွါ၊ ပြုပြင်မှုဖြင့် ဖိနှိပ်ဘဲ့းမြစ်၍ မတည်။ လွတ်မြောက်သောကြောင့် တည်တံ့၏၊ တည်တံ့သောကြောင့်

ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲသောကြောင့် မတောင့်တ။ ဤသမာဓိကို အရဟတ္တဖိုလ်ဟု အကျိုးရှိ၏ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏”ဟု ဇဋိလမြို့နေ ဘိက္ခုနီမအား ဤစကားကို မိန့်ဆိုခဲ့ဘူး၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ သညာရှိလျက်ပင်လည်း ထိုအာရုံကို မသိဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-လောကာယတိကသုတ်

၃၈။ ထို့အခါ လောကာယတဝါဒရှိသူ ပုဏ္ဏားနှစ်ဦးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်၏—အသျှင်ဂေါတမ ပူရဏကဿပသည် အလုံးစုံကို သိ၏၊ အလုံးစုံကို မြင်၏၊ “ငါသည် သွားနေစဉ်၎င်း ရပ်နေစဉ်၎င်း အိပ်နေစဉ်၎င်း နိုးနေစဉ်၎င်း အမြဲမပြတ် ဉာဏ်အမြင်သည် ရှေးရှု့တည်၏”ဟု အကြင်းမဲ့ ဉာဏ်အမြင်ကို ဝန်ခံ၏။ ထိုပူရဏကဿပသည် “အဆုံး မရှိသော ဉာဏ်ဖြင့် အဆုံးမရှိသော လောကကို ငါသည် သိလျက် မြင်လျက် နေ၏”ဟု ဤသို့ ဆို၏။ အသျှင်ဂေါတမ နာဠန္ဒာသားဤနိဂဏ္ဌသည်လည်း အလုံးစုံကို သိ၏၊ အလုံးစုံကို မြင်၏၊ “ငါသည် သွားနေစဉ်၎င်း ရပ်နေစဉ်၎င်း အိပ်နေစဉ်၎င်း နိုးနေစဉ်၎င်း အမြဲမပြတ် ဉာဏ်အမြင်သည် ရှေးရှု့တည်၏”ဟု အကြင်းမဲ့ ဉာဏ်အမြင်ကို ဝန်ခံ၏။ ထို နိဂဏ္ဌသည် “အဆုံးမရှိသော ဉာဏ်ဖြင့် အဆုံးမရှိသော လောကကို ငါသည် သိလျက် မြင်လျက် နေ၏”ဟု ဤသို့ ဆို၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤဉာဏ်ဝါဒရှိသူ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ဖက်ဝါဒရှိသူ နှစ်ဦးတို့တွင် အဘယ်သူသည် အမှန်ကိုဆိုပါသနည်း၊ အဘယ်သူသည် အမှားကိုဆိုပါသနည်း ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ပုဏ္ဏားတို့ ဆိုင်းကြဦးလော့၊ “ဤဉာဏ်ဝါဒရှိသူ ဤအချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ဖက်ဝါဒရှိသူ နှစ်ဦးတို့တွင် အဘယ်သူသည် အမှန်ကို ဆိုပါသနည်း၊ အဘယ်သူသည် အမှားကိုဆိုပါသနည်း”ဟူသော ဤစကားကို ရပ်ထားကြဦးလော့။ ပုဏ္ဏားတို့ သင်တို့အား တရားကိုသာဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ”ဟု ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ပုဏ္ဏားတို့ ဥပမာသော်ကား လွန်ကဲသော အဟုန် လွန်ကဲသော ခြေလှုမ်းနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ား လေးယောက်တို့သည် အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ ရပ်တည်ကုန်ရာ၏၊ ထို ယောကျ်းတို့သည် (လေးအတတ်ကို) သင်ကြားပြီး၍ (လေးအတတ်၌) လက်ကျင့် ရပြီးသော မင်းအိမ်၌ လေးအတတ်ကို ပြပြီးသော မြဲမြံခိုင်ခံ့သော လေးရှိသော ခဲယဉ်းမှုမရှိ ပေါ့ပါးသောမြားဖြင့် ထန်းပင်ရိပ်ကို ဖိလာကန့်လန့် လွှန်စေသည့် ကာလအပိုင်းအခြားနှင့်အမျှ အရွှေသမုဒ္ဒရာမှ အနောက်သမုဒ္ဒရာကို လွန်စေနိုင်သော သဘောရှိသည့် ခြေလှုမ်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ထိုအခါ အရွှေအရပ်၌ ရပ်တည်သော ယောကျ်းသည် “ငါသည် ခြေဖြင့် သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးသို့ ရောက်ရမည်”ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် စားချိန် သောက်ချိန် ခဲချိန် လျက်ချိန်မှ တပါး ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်မှု အိပ်မှု အပန်းဖြေမှုမှ တပါး အနှစ်တရာ အသက်ရှိ၍ အနှစ်တရာ အသက်ရှင်လျက်

အနှစ်ဘရာပတ်လုံး သွားပြီးနောက် လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ပဲ အကြားဌ သေရာ၏။ ထို့နောက် အံနောက်အရပ်ဌ ။ပ။ ထို့နောက် မြောက်အရပ်ဌ။ ထို့နောက် တောင်အရပ်ဌ ရပ်တည်သော ယောကျ်ားသည် "ငါသည် ခြေဖြင့် သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးသို့ ရောက်ရမည်"ဟု ကြံသို့ ဆိုရာ၏။ ထိုသူသည် စားချိန် သောက်ချိန် ခဲချိန် လျက်ချိန်မှ တပါး ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်မှု အိပ်မှု အပန်းဖြေမှုမှ တပါး အနှစ်တရာ အသက်ရှိ၍ အနှစ်ဘရာ အသက်ရှင်လျက် အနှစ်ဘရာပတ်လုံး သွားပြီးနောက် လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ပဲ အကြားဌ သေရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ပဏ္ဏားတို့ "ကာ အဲသို့ ပြေးသွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိနိုင် မြင်နိုင် ရောက်နိုင်သည်ဟု" ငါမဆို။ ပဏ္ဏားတို့ လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ပဲလျက်လျှင် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်သည်ဟူ၍လည်း ငါမဆိုသောကြောင့်ပင်တည်း။

ပဏ္ဏားတို့ ကျိကာမဂုဏ် ငါးမျိုးတို့ကို အရိယာဝိနည်း 'ဘုရားအဆုံးအမ'၌ "လွေကွ"ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကိုပ္ပါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန် ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ်ရှိကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့်သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံ။ပ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံ။ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံ။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပ္ပါးစေဘတ်ကုန် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန် ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ်ရှိကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗ တို့တည်း။ ပဏ္ဏားတို့ ကျိကာမဂုဏ် ငါးမျိုးတို့ကို အရိယာဝိနည်း 'ဘုရားအဆုံးအမ'၌ "လောက" ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏားတို့ ကျိသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' နှင့်တကွဖြစ်သော (နီဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပဏ္ဏားတို့ ကျိရဟန်းကို လောက၏ အဆုံးသို့ လာရောက်၍ လောက၏ အဆုံးဌ နေ၏ဟု ဆိုအပ်၏။ အခြားသူတို့သည် ထိုရဟန်းကို "ကျိသူသည်လည်း လောကဌ် အကျုံးဝင်၏၊ ကျိသူသည် လောကမှ မထွက်မြောက်သေး"ဟု ဆိုကုန်၏။ ပဏ္ဏားတို့ ငါသည်လည်း (ထိုရဟန်းကို) "ကျိသူသည်လည်း လောကဌ် အကျုံးဝင်၏၊ ကျိသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး" ဟု ဆို၏။

ပဏ္ဏားတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့၊ တတိယဈာန်သို့၊ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပဏ္ဏားတို့ ကျိရဟန်းကို လောက၏ အဆုံးသို့ လာရောက်၍ လောက၏ အဆုံးဌ နေ၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းကို အခြားသူတို့သည် "ကျိသူသည်လည်း လောကဌ် အကျုံးဝင်၏၊ ကျိသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး"ဟု ဆိုကုန်၏။ ပဏ္ဏားတို့ ငါသည်လည်း (ထိုရဟန်းကို) "ကျိသူသည်လည်း လောကဌ် အကျုံးဝင်၏၊ ကျိသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး"ဟု ဆို၏။

ပဏ္ဏားတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရုပ်၌မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်းဌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ' တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနာတ္တသညာ' တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အပိုင်း

အခြားမရှိ"ဟု ပ္ဌါးများလျက် အာကာသာနဥ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ဤ ရဟန်းကို လောက၏ အဆုံးသို့ လာရောက်၍ လောက၏ အဆုံး၌ နေ၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းကို အခြားသူတို့သည် ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး"ဟု ဆိုကုန်၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ငါသည်လည်း (ထိုရဟန်းကို) "ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး"ဟု ဆို၏။

ပုဏ္ဏားတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အာကာသာနဥ္စာယတန စျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ"ဟု ပ္ဌါးများလျက် ဝိညာဏဥ္စာယတန စျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။ ဝိညာဏဥ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "တစုံတခုမျှ မရှိ"ဟု (ပ္ဌါးများလျက်) အာကိဥ္စညာယတန စျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။ အာကိဥ္စညာယတန စျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ဤရဟန်းကို လောက၏ အဆုံးသို့ လာရောက်၍ လောက၏ အဆုံး၌ နေ၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းကို အခြားသူတို့သည် "ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး"ဟု ဆိုကုန်၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ငါသည်လည်း (ထိုရဟန်းကို) "ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး"ဟု ဆို၏။

ပုဏ္ဏားတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ(နိရောဓသမာပတ်) သို့ ရောက်၍ နေ၏။ထိုရဟန်းအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားတို့ ဤရဟန်းကို "လောက၏ အဆုံးသို့ လာရောက်၍ လောက၏ အဆုံး၌ နေ၏၊ လောက၌ ကုပ်ငြိတွယ်တာမှု တဏှာကို ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်၏"ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-ဒေဝါသုရသင်္ဂါမသုတ်

၃၉။ ရဟန်းတို့ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်နှင့်အသုရာတို့ စစ်ပဲ့သည် ပြိုင်ဆိုင်ခဲ့ဘူး၏။ရဟန်းတို့ ထိုစစ်ပဲ့၌ အသုရာတို့သည် အောင်မြင်ကုန်၏၊ နတ်တို့သည် ရှုံးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စစ်ရှုံးသော နတ်တို့သည် မြောက်အရပ်သို့သာ ရှေးရှူပြေးကုန်၏၊ အသုရာတို့သည် ဖိ၍ လိုက်ကုန်၏။ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အား "အသုရာတို့သည် ဖိ၍သာ လိုက်ကုန်၏၊ငါတို့သည် နှစ်ကြိမ်မြောက် စစ်ပဲ့ကို လည်း အသုရာတို့နှင့် စစ်ခင်းရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း နတ်တို့သည် အသုရာတို့နှင့် စစ်ထိုးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသုရာတို့သာ အောင်မြင်ကုန်၏၊ နတ်တို့သည် ရှုံးကုန်၏။ စစ်ရှုံးသော နတ်တို့သည်လည်း မြောက်အရပ်သို့သာ ရှေးရှူပြေးကြကုန်သည်သာတည်း၊ အသုရာတို့သည် ဖိ၍ လိုက်ကုန်၏။ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အား "အသုရာတို့သည် ဖိ၍သာ လိုက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည် သုံးကြိမ်မြောက် စစ်ပဲ့ကိုလည်း အသုရာတို့နှင့် စစ်ခင်းရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း နတ်တို့သည် အသုရာတို့နှင့် စစ်ထိုးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသုရာတို့သာ အောင်မြင်ကုန်၏၊ နတ်တို့သည် ရှုံးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စစ်ရှုံးသော နတ်တို့သည် ကြောက်ကုန်ရကား(တာဝတိံသာ) နတ်ပြည်သို့သာ ဝင်ပြေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နတ်ပြည်သို့ ပြန်ရောက်ကုန်သော နတ်တို့အား "ယခု

အခါ ငါတို့သည် ဘေးရန် လုံခြုံရာသို့ ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် နေကုန်၏၊အသုရေးတို့သည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်ကုန်"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အသုရာတို့အားလည်း "ယခုအခါ နတ်တို့သည် ဘေးရန်လုံခြုံရာသို့ ရောက်သောကိုယ်ဖြင့် နေကုန်၏၊ ငါတို့သည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်ကုန်"ဟု ဤအကြံဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ရွေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်အသုရာတို့ စစ်ပွဲသည် ပြိုင်ဆိုင်ခဲ့ဘူး၏။ ရဟန်းတို့ ထိုစစ်ပွဲ၌ နတ်တို့သည် အောင်မြင်ကုန်၏၊ အသုရာတို့သည် ရှုံးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စစ်းရှုံသော အသုရာတို့သည် တောင်အရပ်သို့သာ ရှေးရှုပြေးကုန်၏၊ နတ်တို့သည် ဖီ၍လိုက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ အသုရာတို့အား "နတ်တို့သည် ဖီ၍သာ လိုက်ကုန်၏၊ငါတို့သည် နှစ်ကြိမ်မြောက် စစ်ပွဲကိုလည်း နတ်တို့နှင့် စစ်ခင်းရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသုရာတို့သည် နတ်တို့နှင့် စစ်ထိုးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း နတ်တို့သာ အောင်မြင်ကုန်၏၊ အသုရာတို့သည် ရှုံးကုန်၏။ စစ်ရှုံးသော အသုရာတို့သည်လည်း တောင်အရပ်သို့သာ ရှေးရှုပြေးကုန်၏၊ နတ်တို့သည် ဖီ၍ လိုက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ အသုရာတို့အား "နတ်တို့သည် ဖီ၍သာ လိုက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း စစ်ပွဲကို နတ်တို့နှင့် စစ်ခင်းရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသုရာတို့သည် နတ်တို့နှင့် စစ်ထိုးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း နတ်တို့သာ အောင်မြင်ကုန်၏၊ အသုရာတို့သည် ရှုံးကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ စစ်ရှုံးသော အသုရာတို့သည် ကြောက်ကုန်ရကား အသုရာပြည်သို့သာ ဝင်ပြေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အသုရာပြည်သို့ (ပြန်)ရောက်ကုန်သော အသုရာတို့အား "ယခုအခါ ငါတို့သည် ဘေးရန်လုံခြုံရာသို့ ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် နေကုန်၏၊ နတ်တို့သည်(မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်ကုန်"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နတ်တို့အားလည်း "ယမုအခါ အသုရာတို့သည် ဘေးရန်လုံခြုံရာသို့ ရောက်သောကိုယ်ဖြင့် နေကုန်၏၊ ငါတို့သည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်ကုန်"ဟု အကြံဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအဟူပင် အကြင်အခါ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော (နီဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား "ယခုအခါ ငါသည် ဘေးရန် လုံခြုံရာသို့ ရောက်သောကိုယ်ဖြင့် နေ၏၊ မာရ်သည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်"ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်မာမှုရှိသော မာရ်အားလည်း "ယခုအခါ ရဟန်းသည် ဘေးရန်လုံခြုံရာသို့ ရောက်သောကိုယ်ဖြင့် နေ၏၊ ငါသည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်"ဟု အကြံဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့။ တတိယစျာန်သို့။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား "ယခုအခါ ငါသည် ဘေးရန်လုံခြုံရာသို့ ရောက်သောကိုယ်ဖြင့် နေ၏၊ မာရ်သည်(မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်မာမှုရှိသော မာရ်အားလည်း "ယခုအခါ ရဟန်းသည် ဘေးရန်လုံခြုံရာသို့ ရောက်သောကိုယ်ဖြင့် နေ၏၊ ငါသည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်" ဟု အကြံဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'တို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ' တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး

မှတ်သားမှု ‘နာနာတ္တသညာ’ တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ”ဟု (ပ္ဌါးများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤရဟန်းကို “မာရ်ကိုအဆုံးပြုသူ အကြင်းအကျန်မရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ ယုတ်မာမှုရှိသော မာရ်၏ မျက်စိကွယ်ရာသို့ ရောက်သူ လောက၌ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု ‘တဏှာ’ကို ကူးမြောက်သူ”ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွှန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ”ဟု (ပ္ဌါးများလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွှန်မြောက်၍ “တစုံတခုမျှ မရှိ”ဟု (ပ္ဌါးများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွှန်မြောက်လျက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွှန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်သမာပတ်)သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုအခါ၌ ထိုရဟန်းအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို “မာရ်ကို အဆုံးပြုသူ အကြွင်းအကျန်မရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ ယုတ်မာမှုရှိသော မာရ်၏ မျက်စိကွယ်ရာသို့ ရောက်သူ လောက၌ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု ‘တဏှာ’ကို ကူးမြောက်သူ” ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-နဝကသုတ

၄၀။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် စားကျက်သို့ သွားဖဉ် ဆင်ပေါက်တို့သည်၎င်း ဆင်မတို့သည်၎င်း ဆင်ရွေတို့သည်၎င်း နို့စို့ဆင်ငယ်တို့သည်၎င်း ရှေ့မှ ရှေ့မှ သွားကုန်၍ မြက်ညွှန့်တို့ကို ချိုးကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ငြီးငွေ့၏၊ ရွံကန်း၏၊ စက်ဆုပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် စားကျက်သို့သွားစဉ် ချိုး၍ ချိုး၍ နှိမ်မျထားသော သစ်ခက်ကျိုးတို့ကို ဆင်ပေါက်တို့သည်၎င်း ဆင်မတို့သည်၎င်း ဆင်ရွေတို့သည်၎င်း နို့စို့ဆင်ငယ်တို့သည်၎င်း စားကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ငြီးငွေ့၏၊ ရွံကန်း၏၊ စက်ဆုပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ရေဆိပ်သို့ သက်ဆင်းသည်ဖြစ်စေ ရေဆိပ်မှ တက်သည်ဖြစ်စေ ဆင်ပေါက်တို့သည်၎င်း ဆင်မတို့သည်၎င်း ဆင်ရွေတို့သည်၎င်း နို့စို့ဆင်ငယ်တို့သည်၎င်း ရှေ့မှ ရှေ့မှ သွား၍ နှာမောင်းဖြင့် ရေကို မွှေနှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ငြီးငွေ့၏၊ ရွံကန်း၏၊ စက်ဆုပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တောနေဆင်ပြောင်ကြီးသည် ရေဆိပ်သို့ သက်ဆင်းသော်၎င်း ရေဆိပ်မှ တက်သော်၎င်း ဆင်မတို့သည် (ထိုဆင်ပြောင်ကြီး၏)ကိုယ်ကို တိုးဝှေ့လျက် သွားကုန်၏။ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ငြီးငွေ့၏၊ ရွံကန်း၏၊ စက်ဆုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ တောနေဆင်ပြောင်ကြီးအား—“ငါသည် ယခုအခါ ဆင်ပေါက်တို့နှင့်၎င်း ဆင်မတို့နှင့်၎င်း ဆင်ရွေတို့နှင့်၎င်း နို့စို့ဆင်ငယ်တို့နှင့်၎င်း ရောပြွမ်းသည်ဖြစ်၍ နေရ၏၊ အညှန့်ပြတ်သော မြက်တို့ကိုလည်း စားရ၏၊ ငါ ချိုး၍ ချိုး၍ နှိမ်ချထားသော သစ်ခက်ကျိုးကိုလည်း (အခြားဆင်တို့က) စားကုန်၏၊ (ငါသည်) ရေနောက်တို့ကိုလည်း သောက်ရ၏၊ ရေဆိပ်သို့

သက်ဆင်းသော်၎င်း ရေဆိပ်မှ တက်သော်၎င်း ,ဆင်မတို့သည် ငါ၏ကိုယ်ကို တိုးဝှေ့လျက် သွား ကုန်၏၊ ငါသည် တကောင်တည်းသာလျှင် ဆင်အပေါင်းမှ ဖဲခွါလျက် နေရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုဆင်ပြောင်ကြီးသည် အခါတပါး၌ ဆင်အပေါင်းမှ ဖဲခွါလျက် တကောင်တည်း နေ၏၊ အညွှန့်မပြတ်သော မြက်တို့ကိုလည်း စားရ၏၊ ချိုး၍ ချိုး၍ နှိမ်ချထားသော သစ်ခက်ကျိုး ကိုလည်း (အခြားဆင်တို့) မစားကြကုန်၊ မနောက်ကျသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရ၏၊ ရေဆိပ်သို့ သက်ဆင်းသော်၎င်း ရေဆိပ်မှတက်သော်၎င်း ဆင်မတို့သည် ထိုဆင်ပြောင်ကြီး၏ ကိုယ်ကို တိုးဝှေ့လျက် မသွားကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ တောနေဆင်ပြောင်ကြီးအား ဤသို့သော အကြံဖြစ်၏—“ငါသည် ရှေး အခါက ဆင်ပေါက်တို့နှင့်၎င်း ဆင်မတို့နှင့်၎င်း ဆင်ရွှေတို့နှင့်၎င်း နို့စို့ဆင်ငယ်တို့နှင့်၎င်း ရောပြွမ်းသည်ဖြစ်၍ နေခဲ့ရပြီ၊ အညွှန့်ပြတ်သော မြက်တို့ကိုသာ စားခဲ့ရပြီ၊ ငါချိုး၍ ချိုး၍ နှိမ်ချသော သစ်ခက်ကျိုးကိုလည်း (အခြားဆင်တို့)စားကြကုန်၏၊ (ငါသည်)နောက်ကျသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ခဲ့ရပြီ၊ ရေဆိပ်သို့ သက်ဆင်းသော်၎င်း ရေဆိပ်မှ တက်သော်၎င်း ဆင်မတို့သည် ငါ၏ ကိုယ်ကို တိုးဝှေ့လျက် သွားကြကုန်ပြီ၊ ထိုငါသည် ယခုအခါ၌ ဆင်အပေါင်းမှ ဖဲခွါလျက် အဖော်မပါ တကောင်တည်းသာလျှင် နေရပေ၏၊ အညွှန့်မပြတ်သော မြက်တို့ကိုလည်း စား၍၊ ငါချိုး၍ ချိုး၍ နှိမ်ချထားသော သစ်ခက်ကျိုးကိုလည်း (အခြားဆင်တို့) မစားကြကုန်၊ မနောက်ကျသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရ၏၊ ရေဆိပ်သို့ သက်ဆင်းသော်၎င်း ရေဆိပ်မှ တက်သော်၎င်း ဆင်မတို့သည် ငါ၏ကိုယ်ကို ဆင်မတို့သည် တိုးဝှေ့၍ မသွားကြကုန်”ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထိုဆင်ပြောင်ကြီးသည် နှာမောင်းဖြင့် ,သစ်ခက်ကိုချိုး၍ သစ်ခက်ဖြင့် ကိုယ်ကို သုံးသပ်လျက် ဝမ်းမြောက်လေရကား နှာမောင်းထို မြှောက်ချီ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ မင်း မင်းအမတ် တိတ္ထိ တိတ္ထိတပည့်တို့နှင့် ရောပြွမ်းလျက် နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ရဟန်းအား “ငါသည်ကား ယခုအခါ ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ မင်း မင်းအမတ် တိတ္ထိ တိတ္ထိတပည့်တို့နှင့် ရောပြွမ်းလျက်နေရ၏၊ ငါသည် လူအပေါင်းမှ ဖဲခွါလျက် တယောက်တည်းနေရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် တော သစ်ပင်ရင်း တောင် မျောက် တောင်ခေါင်း သင်းချိုင်း တောအုပ် လွင်ပြင် ကောက်ရိုးပုံ ဟူသော ဆိတ်ငြိမ် သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏၊ ထိုရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍သော်၎င်း သစ် ပင်ရင်းသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍သော်၎င်း ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍သော်၎င်း ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကိုဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု့သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။

ထိုရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဟူသော) လောက၌ မက်မောမှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ကို ပယ်၍ မက်မောမှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ကင်းသော စိတ်ဖြင့်နေ၏၊ မက်မောမှု ‘အဘိဇ္ဈာ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသကိုပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါ တို့၏ အစီးဒဏ္ဍကို လိုလားလျက်နေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု‘ထိနမိဒ္ဓ’ကိုပယ်၍ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု‘ထိနမိဒ္ဓ’မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်သားမှုရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ပို့လွှင့်မှု‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တတဖန် ပူပန်မှု ‘ကုက္ကုစ္စ’ ကိုပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော ,စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မပို့လွှင့်သည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပို့လွှင့်မှု ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တတဖန်

ပူပန်မှု 'ကုက္ကုစ္စ'မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို ပယ်၍ ယုံမှားမှု ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ညစ်ညူးကြောင်း ပညာကိုအားနည်းအောင် ပြုကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ဤ အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ'တရား ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ကာ ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော (နီဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဝမ်းမြောက်လေရကား နှာမောင်း တည်းဟူသော စိတ်ကို ကောင်းစွာ မြောက်ချီ၏၊ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့။ တတိယစျာန်သို့။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဝမ်းမြောက်လေရကား နှာမောင်း တည်းဟူသောစိတ်ကို ကောင်းစွာ မြောက်ချီ၏။

ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူးမှတ်သားမှု 'နာနာတ္တသညာ'တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ"ဟု (ပဋိဃများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဝမ်းမြောက်လေရကား နှာမောင်းတည်းဟုသော စိတ်ကို ကောင်းစွာ မြောက်ချီ၏။

အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ" ဟု (ပဋိဃများလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစုံတခုမျှ မရှိ"ဟု (ပဋိဃများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာနမသမာပတ်)သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်၏ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဝမ်းမြောက်လေရကား နှာမောင်းတည်းဟုသော စိတ်ကို ကောင်းစွာမြောက်ချီ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-တပုဿသုတ်

၄၁။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မလ္လတိုင်း ဥရုဝေလကပ္ပမည်သော မလ္လမင်းတို့၏ နိဂုံး၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကိုပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ ဥရုဝေလကပ္ပနိဂုံးသို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်တော်မူ၏။ ဥရုဝေလကပ္ပနိဂုံး၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ပြီးနောက် ဆွမ်းစားပြီး၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါပြီးသော် အသျင်အာနန္ဒာအား "အာနန္ဒာ ငါသည် နွေသန့်ဇင်ရန် အလို့ငှါ တောအုပ်သို့ဝင်နေသမျှ ဤနေရာ၌ပင် နေဦးလော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "ကောင်းပါပြီ အသျင်ဘုရား"ဟု အသျင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား

အား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တောအုပ်အတွင်းသို့ သက်ဝင်တော်မူကာ သစ်ပင်ရင်းတခုဌ် နေ့သန့်စင် ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ တပုဿသူကြွယ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာဌ် ထိုင်လျက် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏—အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်တို့ကား ကာမဂုဏ်ခံစားသူ ကာမဂုဏ်ဌ်မွေ့လျော်သူ ကာမဂုဏ်ဌ်နှစ်ခြိုက်သူ ကာမဂုဏ်ဌ် ပျော်ပိုက်သူ လူတို့ဖြစ်ကြပါကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်ခံစားသူ ကာမဂုဏ်ဌ်မွေ့လျော်သူ ကာမဂုဏ်ဌ် နှစ်ခြိုက်သူ ကာမဂုဏ်ဌ်ပျော်ပိုက်သူ လူဖြစ်ကုန်သော ထို အကျွန်ုပ်တို့အား (ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု'နေက္ခမ္မ'သည် ကမ်းပါးစောက်ကဲ့သို့ ထင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား "ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'ဌ် 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏'ဟု ရှုကုန်သော ယဉ်ကုန် ယဉ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်မှု'နေက္ခမ္မ'ဌ် ပြေးဝင်၏ ကြည်လင်၏ ကောင်းစွာတည်၏ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏"ဟု ကြားဘူးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤ ဓမ္မ ဝိနယ 'သာသနာတော်'ဌ် ရဟန်းတို့၏ ထိုထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ'သည် လူအမျှားနှင့် မတူ (ထူးခြားပါ၏)ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် ဤစကား လက်ဆောင်ရှိပေပြီ၊ သူကြွယ် လာ သွားကြစို့၊ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်အံ့၊ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းအရာကို လျှောက်ကြကုန်အံ့၊မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူတိုင်း လိုက်နာကြကုန်အံ့ ဟု (ဆို၏)။ "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား"ဟု တပုဿသူကြွယ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် တပုဿသူကြွယ်နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ် ပြီးနောက် ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာဌ် ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—အသျှင်ဘုရား ဤတပုဿသူကြွယ်သည် "အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်တို့သည် ကာမဂုဏ်ခံစားသူ ကာမဂုဏ်ဌ်မွေ့လျော်သူ ကာမဂုဏ်ဌ်နှစ်ခြိုက်သူ ကာမဂုဏ်ဌ် ပျော်ပိုက်သူ လူတို့ဖြစ်ကြပါကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်ခံစားသူ ကာမဂုဏ်ဌ်မွေ့လျော်သူ ကာမဂုဏ်ဌ် နှစ်ခြိုက်သူ ကာမဂုဏ်ဌ်ပျော်ပိုက်သူ လူဖြစ်ကြကုန်သော ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား (ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' သည် ကမ်းပါးစောက်ကဲ့သို့ ထင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'ဌ် ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ ဟု ရှုကုန်သော ယဉ်ကုန် ယဉ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်မှု'နေက္ခမ္မ'ဌ် ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏"ဟု ကြားဘူးပါ၏။အသျှင်ဘုရား ဤဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'ဌ် ရဟန်းတို့၏ ထိုထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ'သည် လူအမျှားနှင့်မတူ(ထူးခြားပါ၏)ဟု ဤသို့ ဆိုပါ၏ ဟူ၍(လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုစကားသည် ဤသို့ ဆိုတိုင်းမှန်ပေ၏၊ အာနန္ဒာ ထိုစကားသည် ဤသို့ ဆိုတိုင်း မှန်ပေ၏၊ အာနန္ဒာ သစ္စာလေးပါးကို မသိရသေးမီ ဘုရားလောင်းသာဖြစ်သော ငါ့အားလည်း "ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ'သည် ကောင်း၏၊ ဆိတ်ငြိမ်မှုသည် ကောင်း၏"ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ဘူး၏။ အာနန္ဒာ "တိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏"ဟု ရှုသော ထို ငါ၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ'ဌ် မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်။အာနန္ဒာ ထို ငါ့အား "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ'ဌ် မသက်ဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် (နိဝရဏတို့မှ) မကျွတ်လွတ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း"ဟု အကြံ ဖြစ်ဘူး၏။

အာနန္ဒာ ထို ငါ့အား "ငါသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို မမြင်၊ ထို အပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ ထို့ကြောင့် ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို မခံယူ၊ ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို မလိုလားဘဲ ထားခဲ့ပြီ၊ ငါသည် ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို မလိုလားဘဲ ထားခဲ့ပြီးသော သူ့ကို ငါသည် ကောင်းစွာ မြင်၏" ဟု ဟောတော်မူခဲ့၏။

အာနန္ဒာ ထို ငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထို အပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ ထို့ကြောင့် ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို မခံယူ၊ ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို မလိုလားဘဲ ထားခဲ့ပြီ၊ ငါသည် ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို မလိုလားဘဲ ထားခဲ့ပြီးသော သူ့ကို ငါသည် ကောင်းစွာ မြင်၏" ဟု ဟောတော်မူခဲ့၏။

အာနန္ဒာ ထို ငါသည် အခါတပါးဌ၌ ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထို အပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို မခံယူ၊ ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို မလိုလားဘဲ ထားခဲ့ပြီ၊ ငါသည် ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို မလိုလားဘဲ ထားခဲ့ပြီးသော သူ့ကို ငါသည် ကောင်းစွာ မြင်၏။ အာနန္ဒာ ထို "တရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ထို့ကာမဂုဏ်တို့ကို မခံယူ၊ ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို မလိုလားဘဲ ထားခဲ့ပြီးသော သူ့ကို ငါသည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ လုတ်လုတ်သက်ဝင်၏။

အာနန္ဒာ ထို ငါသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'နှင့် တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤပဌမစျာန် ဝင်စားနေခြင်းဖြင့် နေသော ထို ငါ့အား ကာမနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထို ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ငါ့အား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာနေသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤ အတူပင် ထို ငါ့အား ကာမနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထို ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထို ငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထို ငါ့အား "ငါသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံသည်ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထို ငါ၏ စိတ်သည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်)၌ မသက်ဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည်(နီဝရဏတို့မှ)မကျွတ်လွတ်၊။ အာနန္ဒာ ထို ငါ့အား "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိရာ(ဒုတိယစျာန်)၌ မပြေးဝင်၊ မကြည်လင်၊ကောင်းစွာ မတည် လုတ်လုတ်မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက် အပံ့ကား အဘယ်နည်း" ဟု အကြံဖြစ်ဘူး၏။ အာနန္ဒာ ထို ငါ့အား "ငါသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' တို့၌ အပြစ်ကို မရှု၊ ငါသည် ထို အပြစ်ရှုခြင်းကိုလည်း မလေ့လာ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်)၌လည်း အကျိုးကို မသိ၊ ငါသည် ထို အကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲရ။ ထို့ကြောင့် 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လုတ်လုတ်မသက်ပင်" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား အကယ်၍ ငါသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'တို့၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထို အပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်)၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကို မှီဝဲရမူ 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏'ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်)၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာ တည်ရာ လုတ်လုတ်မသက်ဝင် ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏" ဟု

အကြံဖြစ်၏။အာနန္ဒာ ထို ငါသည် အခါတပါးဉ် ကြံစည်မှု'ဝိတက်'ကို၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထို အပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိရာ(ဒုတိယစျာန်)၌ အကျိုးကို သိ၍ ထို အကျိုးကို မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏"ဟု ရှုသော ထို ငါ၏ စိတ်သည် ကြံစည်မှု'ဝိတက်' မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်)၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏ ကောင်းစွာ တည်၏၊ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏။

အာနန္ဒာ ထို ငါသည် ကြံစည်မှု'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ(ဒုတိယစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထို ငါ့အား ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ငါ့အား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသုခအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို၌ငါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤ အတူပင် ထို၌ငါ့အား ကြံစည်မှု'ဝိတက်'နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထို၌ငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထို၌ငါ့အား"ငါသည် နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ'ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှုလျက် နေရပါမူ သတိသမ္ပဇဉ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာမှု 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့်ခံစားရပါမူ အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို'လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိသူ'ဟု အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထို တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါမူ ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထို ငါ၏ စိတ်သည် "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏"ဟု ရှုမြင်ကာ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' မရှိရာ (တတိယစျာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထို၌ငါ့အား ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' မရှိရာ (တတိယစျာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်ခြင်း၏ **အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း**"ဟု အကြံဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထို ငါ့အား"ငါသည် နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ'၌ အပြစ်ကို မမြင်၊ ထို အပြစ်ကိုလည်း ငါသည် မလေ့လာ၊နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ'မရှိရာ(တတိယစျာန်)၌လည်းအကျိုးကိုမသိ၊ငါသည် ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲရ။ ထို့ကြောင့်'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏'ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ' မရှိရာ (တတိယစျာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင် ဟုအကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထို ငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ၌ အပြစ်ကိုရှု၍ ထို အပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ'မရှိရာ(တတိယစျာန်)၌ အကျိုးကိုသိ၍ ထို အကျိုးကိုမှီဝဲရမူ'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏'ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ'မရှိရာ (တတိယစျာန်)၌ သက်ဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာတည်ရာ လွတ်လွတ်သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထို ငါသည် တပါးသောအခါ၌ နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ'၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏။ နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ'မရှိရာ (တတိယစျာန်၌)အကျိုးကို သိ၍ ထို အကျိုးကိုမှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထို ငါ၏ စိတ်သည် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' မရှိရာ (တတိယစျာန်)၌ ပြေးဝင်၏ ကြည်လင်၏ ကောင်းစွာ တည်၏ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထို ငါသည် နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ'ကိုလည်း စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ (တတိယစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထို ငါ့အား နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ'နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထို ငါ့အား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသုခအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို၌ငါသာ

ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထို ငါ့အား နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ'နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှု တို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထို ငါ့အား နာကျင်မှုဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထို ငါ့အား "ငါသည် ချမ်းသာမှု 'သုခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကပင် ဝမ်းမြောက်မှု 'သောမနဿ' နှလုံးမသာယာမှု 'ဒေါမနဿ' တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ချမ်းသာမဟုတ် ဆင်းရဲမဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'ကြောင့်ဖြစ်သည့် 'သတိ'၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရမှုကောင်းလေစ့" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ "ထိုဝါရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထို့ငါ၏ စိတ်သည် ချမ်းသာမဟုတ် ဆင်းရဲမဟုတ်ရာ (စတုတ္ထစျာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လုံတ်လုံတ်မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထို့ငါ့အား "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ချမ်းသာမဟုတ် ဆင်းရဲမဟုတ်ရာ (စတုတ္ထစျာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည်၊ လုံတ်လုံတ်သက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်ကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း" ဟုအကြံ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထို့ငါ့အား "ငါသည် လျစ်လျူရှုမှု'ဥပေက္ခာ'ချမ်းသာ၌ အပြစ်ကို မမြင်၊ငါသည် ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ငါသည်ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်ရာ(စတုတ္ထစျာန်)၌လည်း အကျိုးကို မသိ၊ ငါသည် ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲ၊ထို့ကြောင့်'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်ရာ (စတုတ္ထစျာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည်၊ လုံတ်လုံတ်မသက်ဝင်" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထို့ငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ချမ်းသာ၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမှု ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်ရာ(စတုတ္ထစျာန်)၌ အကျိုးကိုသိ၍ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲရမှု ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏စိတ်သည် ချမ်းသာမဟုတ် ဆင်းရဲမဟုတ်ရာ (စတုတ္ထစျာန်)၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာ တည်ရာ လုံတ်လုံတ်သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထို့ငါသည် တပါးသောအခါ၌ လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'ချမ်းသာ၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်ရာ (စတုတ္ထစျာန်)၌ အကျိုးကိုသိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထို့ငါ၏ စိတ်သည် ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်ရာ (စတုတ္ထစျာန်)၌ ပြေးဝင်၏ ကြည်လင်၏ ကောင်းစွာ တည်၏ လုံတ်လုံတ်သက်ဝင်၏။

အာနန္ဒာ ထို့ငါသည် ချမ်းသာမှု 'သုခ' ကိုလည်း။ ပ ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ(စတုတ္ထစျာန်ဝင်စား)နေခြင်းဖြင့် နေသော ထို့ငါ့အား လျစ်လျူရှုမှု'ဥပေက္ခာ' နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထို့ငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထို့ငါ့အား လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထို့ငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထို့ငါ့အား "ငါသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနာတ္တသညာ' တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် 'ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ' ဟု (ပဌိးများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရမှု ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထို့ငါ၏ စိတ်သည် အာကာသာနဉ္စာ

ယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထို ငါ့အား "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း"ဟု အကြံသည် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် ရုပ်တို၌ အပြစ်ကို မရှု၊ ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ" ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌လည်း အကျိုးကို မသိ၊ ငါသည် ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲ၊ ထို့ကြောင့် 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်"ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် ရုပ်တို၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲရမူ 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာ တည်ရာ လွတ်လွတ်သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏"ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် **တပါးသောအခါဝယ် ရုပ်တို၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ အာကာသာနဉ္စာ**ယတနစျာန်၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏"ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်၏ ကြည်လင်၏ ကောင်းစွာ တည်၏ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူးမှတ်သားမှု 'နာနာတ္တသညာ'တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (ပဌမမျှားလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ (အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား ရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား ရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ 'ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ'ဟု (ပဌမမျှား၍) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစ့"ဟုအကြံ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏"ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း"ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို မရှု၊ ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို မသိ၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲ။ ထို့ကြောင့် 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏'ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်"ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို

သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲရမူ'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏'ဟု ရှုသောငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာ တည်ရာ လွတ်လွတ်သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကားရှိ၏"ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် တပါးသောအခါ၌ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏"ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်၏ ကြည်လင်၏ ကောင်းစွာ တည်၏ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ"ဟု(ပွါးများလျက်)ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ (ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား အာကာသာနဉ္စာယတနသညာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာခြင်းရှိသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ချသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား အာကာသာနဉ္စာယတနသညာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှုဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ 'တစုံတခုမျှ မရှိ'ဟု(ပွါးများလျက်)အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား"ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကားအဘယ်နည်း"ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား " ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကိုမရှု၊ ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို မသိ၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲရ။ ထို့ကြောင့် 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်ဟု အကြံဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကိုရှု၍ ထိုအပြစ်ကို လေ့လာရမူ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကိုသိ၍ ထိုအကျိုးကို မှီဝဲရမူ 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာတည်ရာ လွတ်လွတ်သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကားရှိ၏"ဟု အကြံဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုငါသည် တပါးသောအခါဝယ် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကိုရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကိုသိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏"ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်၏ ကြည်လင်၏ ကောင်းစွာတည်၏ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "တစုံတခုမျှမရှိ" ဟု(ပွါးများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ(အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ဝင်စား)နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊

ထို ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို မရှု၊ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို မသိ၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း ငါသည် မမှီဝဲ။ ထို့ကြောင့် "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် နေဝသညာနာသညာ ယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်"ဟု အကြံဖြစ်၏။အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကိုရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကိုသိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲရမူ 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသောငါ၏ စိတ်သည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာတည်ရာ လွတ်လွတ်သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကားရှိ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် တပါးသောအခါဝယ် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကိုရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကိုသိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်၏ ကြည်လင်၏ ကောင်းစွာတည်၏ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ(နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား အာကိဉ္စညာယတနစျာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ မျမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား အာကိဉ္စညာယတနစျာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှုဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်သမာပတ်'သို့ ရောက်၍နေရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏"ဟု ရှုသော ထိုငါ၏စိတ်သည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်သမာပတ်'၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်သမာပတ်'၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း"ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို မရှု၊ ထိုအပြစ်

ကိုလည်း မလေ့လာ၊ သည်ဘ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာနသမာပတ်'၌ အကျိုးကိုမသိ၊ ထို အကျိုးကိုလည်း ငါမမှီဝဲရ။ ထို့ကြောင့် 'ထိုတရားသည် ငြိမ်းသက်၏'ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် သည်ဘ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာနသမာပတ်'၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည် လုံတ်လုံတ်မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထို့ငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတန ဈာန်၌ အပြစ်ကိုရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ သည်ဘ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာနသမာ ပတ်'၌ အကျိုးကိုသိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲရမူ 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏'ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် သည်ဘဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ'နိဗ္ဗာနသမာပတ်'၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာ တည်ရာ လုံတ်လုံတ် သက်ဝင်ရာသော အဖြောင်းကား ရှိ၏"ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထို ငါသည် တပါးသောအခါ၌ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ သည်ဘ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာနသမာပတ်'၌ အကျိုးကိုသိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ "ထိုဘရားသည် ငြိမ်သက်၏"ဟု ရှုသော ထို့ငါ၏ စိတ်သည် သည်ဘ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာနသမာပတ်'၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လုံတ်လုံတ်သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထို့ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သည်ဘ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာနသမာပတ်'သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပညာဖြင့်ရှု၍ ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့သည် ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

အာနန္ဒာ ငါသည် ဤအစဉ်အတိုင်း နေရသော သမာပတ် (ဈာန်) ကိုးမျိုးတို့ကို ဤသို့ အနုလုံ ပဋိလုံ 'အပြန်အလှန်' မဝင်စားနိုင်သေးသမျှ (ထိုဈာန်သမာပတ်မှ) မထနိုင်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောကဌ် အတုမဲ့ သမ္မာသမ္ဗောဓိ 'အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်'ကို ထိုးထွင်းသိပြီဟု ဝန်မခံခဲ့ပေ။ အာနန္ဒာ ငါသည် ဤအစဉ်အတိုင်း နေရသော သမာပတ် ကိုးမျိုးတို့ကို ဤသို့ အနုလုံ ပဋိလုံ ဝင်စားနိုင်သောအခါဌ်မူကား ငါသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောကဌ် အတုမဲ့ သမ္မာသမ္ဗောဓိ 'အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်'ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ဝန်ခံခဲ့၏။ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ "ငါ၏ (ကိလေသာတို့မှ) လုံတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)ဉာဏ်သည် မပျက်စီးနိုင်၊ ဤကား အဆုံးစွန်သော ဘဝပင်တည်း၊ ယခုအခါ (ဘဝ)သစ်ဌ် ဖြစ်ခြင်းမရှိတော့ပြီ"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

၅-သာမညဝဂ် ၁-သမ္မာဓသုတ်

၄၂။ အခါတပါးဌ် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကောသမ္မီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်းဌ် (သီတင်း သုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဥဒါယီသည် အသျှင်အာနန္ဒာအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တခုသောနေရာဌ် ထိုင်လျက် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့သောစကားကို လျှောက်၏—ငါ့ဘျှင် အာနန္ဒာ ပဉ္စာလစဏ္ဍနတ်သားသည်—

"တပါးတည်း ကိန်းအောင်းဘော်မူ၍ မြတ်တော်မူ သိတော်မူသော အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည် စျာန်ကို သိတော်မူပြီ၊ ကြီးကျယ်သော မညာရှိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ ရောက်သော အခွင့်(နေရာ)ကို သိတော်မူ၏"—

ဟူသော ဤစကားကို ဆိုအပ်၏ဟု ပြောဆို၏။ ငါ့သျှင် ကျဉ်းမြောင်းရာဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အဘယ်ကို ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့်(နေရာ) ရသည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်းဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် ဤကာမဂုဏ် ငါးမျိုးတို့ကို ကျဉ်းမြောင်းရာဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပျိုးစေတတ်ကုန် မျစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန် ကာမနှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ်ရှိကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံ။ပ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံ။ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သောရသာရုံ။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကိုပျိုးစေတတ်ကုန် မျစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန် ကာမနှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ် ရှိကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤကာမဂုဏ် ငါးမျိုးတို့ကို ကျဉ်းမြောင်းရာဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့်(နေရာ) ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဌမစျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုပဌမစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုပဌမစျာန်၌ ကြံစည်မှု'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'တို့သည် မချုပ်ကုန်သေး၊ ဤ ဝိတက် ဝိစာရ မချုပ်ခြင်းသည်ကား ဤ ပဌမစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့်(နေရာ)ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုတိယစျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုဒုတိယစျာန်၌ နှစ်သက်မှု'ပီတိ'သည် မချုပ်သေး၊ ဤ(နှစ်သက်မှု'ပီတိ' မချုပ်ခြင်း)သည်ကား ဤဒုတိယစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ကိုလည်း တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့်(နေရာ)ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုတတိယစျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုတတိယစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုတတိယစျာန်၌ လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'ချမ်းသာသည် မချုပ်သေး၊ ဤ('လျစ်လျူရှုမှု'ချမ်းသာ မချုပ်ခြင်း)သည်ကား ဤတတိယစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှု'သုခ'ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့်(နေရာ)ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုစတုတ္ထစျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုစတုတ္ထစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုစတုတ္ထစျာန်၌

ရုပ်၌ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'သည် မချုပ်သေး၊ ဤ(ရုပ်၌ဖြစ်သော မှတ်သားမှု မချုပ်ခြင်း)သည်ကား ဤစဘုတ္ထစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူးမှတ်သားမှု 'နာနာတ္တသညာ'တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ"ဟု (ပွါးများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့်(နေရာ)ရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထို အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်အာရုံဖြစ်သော အမှတ်သညာသည် မချုပ်သေး၊ ဤ (မချုပ်ခြင်း)သည်ကား အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ"ဟု (ပွါးများလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့်(နေရာ) ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတန စျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်အာရုံ၌ ဖြစ်သော အမှတ်သညာသည် မချုပ်သေး၊ ဤ(မချုပ်ခြင်း)သည်ကား ဤဝိညာဏဉ္စာယတန စျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "တစုံတခုမျှ မရှိ"ဟု (ပွါးများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့် (နေရာ) ရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ ထိုအာကိဉ္စညာယတန စျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည် သာတည်း။ ထိုအာကိဉ္စညာယတန စျာန်၌ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည်အဘယ်နည်း။ထိုအာကိဉ္စညာယတန စျာန်၌ တစုံတခုမျှမရှိ ဟူသော အာရုံ၌ ဖြစ်သော အမှတ်သညာသည် မချုပ်သေး၊ ဤ(မချုပ်ခြင်း) သည်ကား ဤအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့်(နေရာ)ရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ ထို နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုနေဝသညာနာသညာယတန စျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထို နေဝသညာနာသညာယတန စျာန်၌ သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်သော အာရုံဖြစ်သော အမှတ်သညာသည် မချုပ်သေး၊ ဤ(မချုပ်ခြင်း)သည်ကား ဤနေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်'သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည်

ပညာဖြင့်မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျင်းမြောင်းရာ၌ အခွင့်(နေရာ) ရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုတ် (မုချ)အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဋမသုတ်။

၂-ကာယသက္ခိသုတ်

၄၃။ "ငါ့သျှင် ကိုယ်တွေ့ရှိသူ ကိုယ်တွေ့ရှိသူ 'ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်'ဟု ဆိုအပ်၏။ငါ့သျှင် အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ကိုယ်တွေ့ရှိသူဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း"ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဋမစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ အကြောင်းကြောင်းအားဖြင့် ထိုတည်ရာဖြစ်သော ပဋမစျာန်သည်ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ထိုသူကို ကိုယ်တွေ့ရှိသူ 'ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်'ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ (၁)

ငါ့သျှင် နောက်ဘမျိုးကား ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့။ တတိယစျာန်သို့။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ အကြောင်းကြောင်းအားဖြင့် ထိုတည်ရာဖြစ်သော စတုတ္ထစျာန်သည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တွေ့ရှိသူ 'ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်'ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ (၂-၄)

ငါ့သျှင် နောက်ဘမျိုးကား ရဟန်းသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'တို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနာတ္တသညာ' တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ"ဟု (ပွါးများလျက်) အာကာသာနဉ္ဇာယဘနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အကြောင်းကြောင်းအားဖြင့် ထိုတည်ရာဖြစ်သော (စျာန်)သည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တွေ့ရှိသူ 'ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်' ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ (၅-၈) မူ၏။ပ။ (၅-၈)

ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယဘနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်'သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူသည် ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါဘရားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်၏။ အကြောင်းကြောင်းဖြင့် ထိုတည်ရာ (သမာပတ်)သည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တွေ့ရှိသူ'ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်'ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုတ် (မုချ)အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။ (၉) (မိန့်ဆို၏)။(၉)

ဒုတိယသုတ်။

၃-ပညာဝိမုတ္တသုတ်

၄၄။ "ငါ့သျှင် ပညာဖြင့် လွှတ်မြောက်သူ ပညာဖြင့် လွှတ်မြောက်သူ"ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် ပညာဖြင့် လွှတ်မြောက်သူဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်းဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပညာဖြင့်လည်း ထိုပဌမစျာန်ကို သိ၏၊ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ပညာဖြင့် လွှတ်မြောက်သူဟုမြတ်စွာဘုရားသည်ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ငါ့သျှင် နောက်တမျိုး ကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် သညာဝေဒနာ တို့၏ မျုပ်ရာ'နိရောဓသမာပတ်'သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူသည် ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါ တရားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်၏၊ ပညာဖြင့်လည်း ထို(သမာပတ်)ကို သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ပညာဖြင့် လွှတ်မြောက်သူဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုတ်(မုမျှ)အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ဟု(မိန့်ဆို၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တသုတ်

၄၅။ "ငါ့သျှင် နှစ်ပါးစုံဖြင့် လွှတ်မြောက်သူ နှစ်ပါးစုံဖြင့် လွှတ်မြောက်သူ"ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် နှစ်ပါးစုံဖြင့် လွှတ်မြောက်သူဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်းဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အကြောင်းကြောင်းအားဖြင့်လည်း ထိုတည်ရာပဌမစျာန်ကို ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏၊ ပညာဖြင့်လည်း ထိုပဌမစျာန်ကို သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း နှစ်ပါးစုံဖြင့် လွှတ်မြောက်သူ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်'သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူသည် ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏၊အကြောင်းကြောင်းအားဖြင့်လည်း ထိုတည်ရာ(သမာပတ်)ကို ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏၊ပညာဖြင့်လည်း ထိုသမာပတ်ကို သိ၏။ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း နှစ်ပါးစုံဖြင့် လွှတ်မြောက်သူဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုပ်(မုချ)အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-သန္ဒိဋ္ဌိကဓမ္မသုတ်

၄၆။ "ငါ့သျှင် ကိုယ်ဘိုင်သိမြင်အပ်သောတရား ကိုယ်တိုင်သိမြင်အပ်သောတရား" ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် ကိုယ်ဘိုင်သိမြင်အပ်သောတရားဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်းဟု (မေး၏)။

ငါ့သျင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တိုင်သိမြင်အပ်သောတရားဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျင်နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ'နိဗ္ဗာနသမာပတ်'သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ တိုသူအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏။ ငါ့သျင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တိုင်သိမြင်အပ်သောတရားဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုတ် (မုချ) အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ဟု(မိန့်ဆို၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

၆-သန္ဒိဋ္ဌိကနိဗ္ဗာနသုတ်

၎၇။ "ငါ့သျင် ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန် ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန်"ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျင် အဘယ်မျှဖြင့် ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်းဟု(မေး၏)။

ငါ့သျင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန်ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ငါ့သျင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ'နိဗ္ဗာနသမာပတ်'သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုသူအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏။ ငါ့သျင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန်ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုတ် (မုချ)အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-နိဗ္ဗာနသုတ်

၎၈။ "ငါ့သျင် နိဗ္ဗာန် နိဗ္ဗာန်"ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

သတ္တမသုတ်။

၈-ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်

၎၉။ "ငါ့သျင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပရိနိဗ္ဗာန်"ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်၊

၉-တဒင်္ဂနိဗ္ဗာနသုတ်

၅၀။ "ငါ့သျင် တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန် တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန်"ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနသုတ်

၅၁။ ''ငါ့သျှင် မျက်မှောက် နိဗ္ဗာန် မျက်မှောက် နိဗ္ဗာန်''ဟု ဆိုအပ်၏။ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်းဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန်ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ် အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတန စျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်'သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုသူ့အား ပညာဖြင့်မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏။ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း မျက်မှောက် နိဗ္ဗာန်ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုတ် (မုမျှ)အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် သာမညဝဂ် ပြီး၏၊

ပဌမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယ ပဏ္ဏာသကာ

၂-ဒုတိယ သုတ်ငါးဆယ်

(၆) ၁-ခေမဝဂ် ၁-ခေမသုတ်

၅၂။ "ငါ့သျှင် ဘေးမရှိရာ ဘေးမရှိရာ"ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် ဘေးမရှိရာဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ဘေးမရှိရာဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။။ပ။ ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် သညာဝေဒနာတို့၏မျုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်'သို့ ရောက်၍နေ၏၊ ပညာဖြင့် မြင်၍ ထိုသူအား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ဘေးမရှိရာဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုတ် (မုချ)အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ဟု(မိန့်ဆို၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ခေမပတ္တသုတ်

၅၃။ "ငါ့သျှင် ဘေးမရှိရာသို့ ရောက်သူ ဘေးမရှိရာသို့ ရောက်သူ"ဟု ဆိုအပ်၏။

ဒုတိယသုတ်။

၃-အမတသုတ်

၅၄။ "ငါ့သျှင် အမြိုက်'အမတ' အမြိုက်'အမတ' "ဟု ဆိုအပ်၏။

တတိယသုတ်။

၄-အမတပတ္တသုတ်

၅၅။ "ငါ့သျှင် အမြိုက်'အမတ'သို့ ရောက်သူ အမြိုက်'အမတ'သို့ ရောက်သူ"ဟု ဆိုအပ်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-အဘယသုတ်

၅၆။ "ငါ့သျှင် ဘေးကင်းရာ ဘေးကင်းရာ"ဟု ဆိုအပ်၏။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-အဘယပ္ပတ္တသုတ်

၅၇။ "ငါ့သျှင် ဘေးကင်းရာသို့ရောက်သူ ဘေးကင်းရာသို့ရောက်သူ"ဟု ဆိုအပ်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ပဿဒ္ဓိသုတ်

၅၈။ "ငါ့သျှင် ငြိမ်းအေးမှု ငြိမ်းအေးမှု"ဟု ဆိုအပ်၏။

သတ္တမသုတ်။

၈-အနုပုဗ္ဗပဿဒ္ဓိသုတ်

၅၉။ "ငါ့သျှင် အစဉ်အတိုင်း ငြိမ်းအေးမှု အစဉ်အတိုင်း ငြိမ်းအေးမှု"ဟု ဆိုအပ်၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-နိရောဓသုတ်

၆၀။ "ငါ့သျှင် ချုပ်ရာ ချုပ်ရာ"ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

နဝမသုတ်။

၁၀-အနုပုဗ္ဗနိရောဓသုတ်

၆၁။ "ငါ့သျှင် အစဉ်အတိုင်းချုပ်ရာ အစဉ်အတိုင်းချုပ်ရာ"ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် အစဉ်အတိုင်းချုပ်ရာဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်းဟု(မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆင်တ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း အစဉ်အတိုင်းချုပ်ရာဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ငါ့သျှင် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်'သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုသူအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ရာဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုတ် (မုချ) အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၁၁-အဘဗ္ဘသုတ်

၆၂။ ရဟန်းတို့ တရားကိုးမျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။ အဘယ် ကိုးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—တပ်မက်မှု 'ရာဂ'၊ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'၊ တွေဝေမှု 'မောဟ'၊ အမျက်ထွက်မှု 'ကောဓ'၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု 'ဥပနာဟ'၊ သူ့ကျေးဇူးကို မျေဖျက်မှု 'မက္ခ'၊ ဂုဏ်ပြိုင်မှု 'ပဠာသ'၊ ငြူစူမှု 'ဣဿာ'၊ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကိုးမျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ တရားကိုးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။ အဘယ် ကိုးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'၊ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'၊ တွေဝေမှု 'မောဟ'၊ အမျက်ထွက်မှု 'ကောဓ' ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု 'ဥပနာဟ'၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု 'မက္ခ'၊ ဂုဏ်ပြိုင်မှု 'ပဠာသ'၊ ငြူစူမှု 'ဣဿာ'၊ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကိုးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ဓမ္မဝဂ် ပြီး၏။

---

(၇) ၂-သတိပဋ္ဌာနဝဂ်　၁-သိက္ခာဒုဗ္ဗလ္လသုတ်

၆၃။ ရဟန်းတို့ အကျင့်'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်းတို့ကား ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက် သတ်ခြင်း၊ ၂အရှင်မဲ့ပေးသည်ကို ယူခြင်း၊ ၃ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အကျင့်'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန်သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

အဘယ် လေးပါးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ ကိုယ်ဟူရကာ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ်'သမ္ပဇဉ်' အောက်မေ့မှု'သတိ'ရှိ၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍နေ၏။ ပေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ်၌။ သဘော(တရား)တို့၌ သဘော(တရား)ဟု ရူကာ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ်'သမ္ပဇဉ်' အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိ၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-နီဝရဏသုတ်

၆၄။ ရဟန်းတို့ အပိတ်အပင်'နီဝရဏ'တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ကာမဂုဏ်တို့၌ လိုမျင်မှုအပိတ်အပင်'ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ'၊ သူတပါးအကျိုးမဲ့ ကြံစည်မှု အပိတ်

အပင် 'ဗျာပါဒနီဝရဏ', ထိုင်းမှိုင်းမှု အပိတ်အပင် 'ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ', ပုံ့လွှင့်မှု အလို့လို့ရှိမှု အပိတ်အပင် 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏ', မဆုံးဖြတ်နိုင်မှု အပိတ်အပင် 'ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ'ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ကိုယ်ဟု ရှုကာ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိ၍ လောကဋ္ဌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်လျက် နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ်၌။ သဘော (တရား)တို့၌ သဘော (တရား) ဟု ရှုကာ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိ၍ လောကဋ္ဌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်လျက်နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ'ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ကာမဂုဏသုတ်

၆၅။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—အလို့ရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန် မျစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန် ကာမနှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့၎င်း။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံတို့၎င်း။ပ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့၎င်း။ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့၎င်း။ အလို့ရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန် မျစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန် ကာမနှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၎င်းဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ကာမဂုဏ်ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဥပါဒါနက္ခန္ဓသုတ်

၆၆။ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-သြရမ္ဘာဂိယသုတ်

၆၇။ ရဟန်းတို့ အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—ထင်ရှားရှိသောကိုယ်၌ အယူမှားမှု 'သက္ကာယဒိဋ္ဌိ'၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'၊ သီလအကျင့်ကို အမှား သုံးသပ်မှု 'သီလဗ္ဗတပရာမာသ'၊ ကာမကို လိုမျင်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ'၊ သူတပါးအကျိုးမဲ့ကို ကြံစည်မှု 'ဗျာပါဒ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ်ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဂတိသုတ်

၆၈။ ရဟန်းတို့ လူ့ဘုံရာ 'ဂတိ'တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့ဘည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—ငရဲ၊ ၂တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊ ပြိတ္တာဘုံ၊ လူဘုံ၊ နတ်ဘုံတို့တည်း။ ဤသည်တို့ကား လူးရာဂတိတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလူးရာ 'ဂတိ' ငါးမျိုးတို့ကိုပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌမသုတ်

✓ ၇-မစ္ဆရိယသုတ်

၆၉။ ရဟန်းတို့ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ'တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—နေရာဌဝန်တိုမှု 'အာဝါသမစ္ဆရိယ'၊ အမျိုးဌ ဝန်တိုမှု 'ကုလမစ္ဆရိယ'၊ လာဘ်ဌဝန်တိုမှု 'လာဘမစ္ဆရိယ'၊ အဆင်းဌ ဝန်တိုမှု 'ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယ'၊ ပရိယတ်တရားဌ ဝန်တိုမှု 'ဓမ္မမစ္ဆရိယ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်

ဂ-ဥဒ္ဓဘာဂိယသုတ

၇၀။ ရဟန်းတို့ အထက်ပိုင်း သံယောဇဉ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—ရူပဘုံဌ တပ်မက်မှု 'ရူပရာဂ'၊ အရူပဘုံဌ တပ်မက်မှု 'အရူပရာဂ'၊ အထင်ကြီးမှု 'မာန'၊ ပုံလွှဲလွှဲမှု 'ဥဒ္ဓစ္စ'၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အထက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအထက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-စေတောဒိလသုတ်

၇၁။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်းတို့သည် ကျင်းမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ကျိသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဘုရား၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော ယုံမှား၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ ယုံမှားသော တွေးတောယုံမှားသော မဆုံးဖြတ်နိုင်သော မယုံကြည်နိုင်သော ရဟန်း၏စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာအားထုတ်ရန် မညွတ်။ ကျိသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်သော ရဟန်း၏ ကျိစိတ်မညွတ်ခြင်းသည် ပဌမ စိတ်၏ ငြောင့် တံသင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတော်၌ ယုံမှား၏ ။ပ။ သံဃာတော်၌ ယုံမှား၏။ပ။အကျင့်'သိက္ခာ၌'ယုံမှား၏။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏၊ ထိပါးသော စိတ်ရှိ၏၊ ငြောင့် တံသင်း သဖွယ်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်သော မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိသော ထိပါးသော စိတ်ရှိသော ငြောင့် တံသင်း သဖွယ် ဖြစ်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်။ ကျိသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ် ရန် လွန်စွာအားထုတ်ရန် မညွတ်သော ရဟန်း၏ ကျိစိတ် မညွတ်ခြင်းသည် ပဉ္စမ စိတ်၏ ငြောင့် တံသင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ကျိ စိတ်၏ ကျိငြောင့် တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကိုပယ်ရန်။ပ။ ကျိသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်

၇၂။ ရဟန်းတို့ စိတ်ကိုနှောင်ဖွဲ့တတ်သော တရားတို့သည် ကျင်းမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ကျိသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှုရှိ၏၊ မကင်းသော အလိုဆန္ဒရှိ၏၊ မကင်းသော ချစ်ခင်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော မွတ်သိပ်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော ပူလောင်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော စွဲမက်မှုရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှုရှိ၏၊ မကင်းသော အလိုဆန္ဒရှိ၏၊ မကင်းသော ချစ်ခင်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော မွတ်သိပ်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော ပူလောင်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော စွဲမက်မှုရှိ၏။ ထို ရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့ပေပြုရန် အဖန်ဖန် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် ဆောက်တည်ရန် မညွတ်။ အကြင်ရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့လပြုရန် အဖန်ဖန် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် ဆောက်တည်ရန် မညွတ်။ ထိုရဟန်း၏ ကျိစိတ်မညွတ်ခြင်းသည် ပဌမ စိတ်ကိုနှောင်ဖွဲ့တတ်သော တရားတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှုရှိ၏။။ပ။ ရုပ်၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှုရှိ၏၊ အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင်စား၍ အိပ်မှုခြမ်းသာ တပြောင်းပြန် ပြန် လူးလဲမှု မျမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု မျမ်းသာကို အားထုတ်၍ နေ၏၊ "ငါသည် ကျိသီလဖြင့်ငင်း

ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်ဆိုခြင်း ဤခြိုးခြံမှုဖြင့်ဆိုခြင်း ဤ မြတ်သောဒုကျင့်ဖြင့်ဆိုခြင်း နတ်မင်းမူလည်း ဖြစ်ရလို၏၊ နတ်သားမူလည်း ဖြစ်ရလို၏"ဟု တပါးပါးသော နတ်၏အဖြစ်ကို ဘောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းသည် "ငါသည် ဤသီလဖြင့်ဆိုခြင်း ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်ဆိုခြင်း ဤခြိုးခြံမှုဖြင့်ဆိုခြင်း ဤ မြတ်သောအကျင့်ဖြင့်ဆိုခြင်း နတ်မင်းမူလည်းဖြစ်ရလို၏၊ နတ်သားမူလည်း ဖြစ်ရလို၏"ဟု တပါးပါးသော နတ်အဖြစ်ကိုတောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာအားထုတ်ရန် မည်တ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာအားထုတ်ရန် မည်တ်သော ရဟန်း၏ ဤ စိတ်မည်တ်ခြင်းသည် ပဉ္စမ စိတ်ကိုနှောင်ဖွဲ့တတ်သော တရား တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤစိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ ကိုယ်ဟု ရှုလေ့ရှိကာ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိ၍ လောကဌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်လျက် နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ်၌။ သဘော (တရား)တို့၌ သဘော(တရား)ဟု ရှုလေ့ရှိကာ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' အောက်မေ့မှု 'သတိ'ရှိ၍ လောကဌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်လျက် နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤ စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နုစ်ခုမြောက် သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ပြီး၏။

---

(၈) ၃-သမ္မပ္ပဓာနဝဂ် ၁-သိက္ခာသုတ်

၂၃။ ရဟန်းတို့ အကျင့်'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ ယစ်မှူး မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေရည် သေရက် သောက်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အကျင့်'သိက္ခာ'၏ အားနည်း ကြောင်း ငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤဒုကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ကောင်းစွာ အားထုတ်မှု 'သမ္မပ္ပဓာန်' လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်သေးသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရား တို့ကို မဖြစ်စိမ့်သောငှါ အလို့ကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် အလို့ကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို ဖြင့်စေ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏၊ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အလိုကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို တည်စိမ့်သောငှါ မပျောက်စိမ့်

သောဌ္ဂါ လွန်စွာ ဖြစ်စေခြင်းငှါ ပြန့်ပြောစေခြင်းဌ္ဂါ ပွါးစေခြင်းဌ္ဂါ ပြည့်စုံစေခြင်းဌ္ဂါ အလိုကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤသမ္မပ္ပဓာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၇၄-၈၁။ [သတိပဋ္ဌာနဝဂ်၌ကဲ့သို့ သမ္မပ္ပဓာန် အစုံမ်းဖြင့် ခဲ့၍အပ်၏]။

၁၀-စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်

၈၂။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှုရှိ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခုန် သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ-ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်သေးသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စိမ့်သောဌ္ဂါ အလိုကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကိုဖြစ်စေ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် အလိုဌ္ဂါ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်စိမ့်သောဌ္ဂါ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို တည်စိမ့်သောဌ္ဂါ မပျောက်ပျက်စိမ့်သောဌ္ဂါ လွန်စွာဖြစ်စေခြင်းဌ္ဂါ ပြန့်ပြောစေခြင်းဌ္ဂါ ပွါးစေခြင်းဌ္ဂါ ပြည့်စုံစေခြင်းဌ္ဂါ အလိုကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏၊စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ဝါရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤသမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်၊

သုံးဘုမြောက် သမ္မပ္ပဓာနဝဂ် ပြီး၏။

---

(၉) ၄-ဣဒ္ဓိပါဒဝဂ် ၁-သိက္ခာသုတ်

၈၃။ ရဟန်းတို့ အကျင့်'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့ဘည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ-သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ ပာစ်မူး မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေရည်သေရက်ကို သောက်ခြင်းတို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အကျင့်'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်သိက္ခာ၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤ **သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလို'ဆန္ဒ' လျင် အကြီးအမူးရှိသော တည်ကြည်မှုသမာဓိ** ပြင်းစွာအားထုတ်မှု ပမာနသခ်ါရနှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးစေ၏၊ အားထုတ်မှု'ဝီရိယ'လျင် အကြီးအမူးရှိသော သမာဓိ။ စိတ်လျင် အကြီးအမူးရှိသော သမာဓိ။ ပညာလျင် အကြီးအမူး

ရှိသော သမာဓိ ပြင်းစွာအားထုတ်မှု ပဓာနသင်္ခါရနှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၈၄-၉၁။ [သတိပဋ္ဌာနဝဂ်၌ကဲ့သို့ ဣဒ္ဓိပါဒ် အစုမ်းဖြင့် ခဲ့အပ်၏]။

၁၀-စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်

၉၂။ ရဟန်းတို့ စိတ်အနှောင်အဖွဲ့တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ–ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှုရှိ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤစိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း ဟူမူ–ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလိုဆန္ဒလျှင် အကြီးအမှုးရှိသော တည်ကြည်မှု သမာဓိ ပြင်းစွာအားထုတ်မှု ပဓာနသင်္ခါရနှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးစေ၏၊ အားထုတ်မှု ဝီရိယလျှင် အကြီးအမှုးရှိသော သမာဓိ။ စိတ်လျှင် အကြီးအမှုးရှိသော သမာဓိ။ စီစစ်မှု ဝီမံသာ ပညာလျှင် အကြီးအမှုးရှိသော သမာဓိ ပြင်းစွာအားထုတ်မှု ပဓာနသင်္ခါရနှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤစိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ဣဒ္ဓိပါဒဝဂ် ပြီး၏။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ထို့ပြင် သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါး ဣဒ္ဓိလေးပါးတို့ကို ထိအတူ ယှဉ်စပ်ရာ၏။

---

(၁၀) ၅-ရာဂပေယျာလ

၉၃။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု ရာဂကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဝါရား ကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ––မတင့်တယ်ဟူသော အမှတ်'အသုဘသညာ',သေခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ် 'မရဏသညာ', အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် အမှတ်'အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ', လောက အားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ်ဟူသော အမှတ် 'အနဘိရတိသညာ', မမြဲဟူသော 'အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' မမြဲရာ၌ ဆင်းရဲဟူသော အမှတ်'အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ', ဆင်းရဲရာ၌ အစိုးမရဟူသော အမှတ် 'ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ', ပယ်ခြင်း၌ အမှတ် 'ပဟာနသညာ', တပ်ခြင်းကင်းခြင်း၌ အမှတ် 'ဝိရာဂသညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤဝါရား ကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၁)

၉၄။ ရဟန်းတို့ တပ်စ္ဓန်းမှ 'ရာဂ'ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ – ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၊ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စ္ဓန်းမှ 'ရာဂ'ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရား ကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၂)

၉၅--၁၁၂။ ရဟန်းတို့ တပ်စ္ဓန်းမှ 'ရာဂ' ကို ပိုင်းခြားသိရန် ။ပ။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ရန် ။ပ။ ပယ်ရန် ။ပ။ ကုန်ခန်းရန်။ပ။ ဖျက်ဆီးရန်။ပ။ ကင်းပြတ်ရန် ။ပ။ ချုပ်ရန် ။ပ။ စွန့်ရန် ။ပ။ တဖန်စွန့်ရန် ဤတရား ကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၃-၂၀)

၁၁၃--၄၃၂။ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' ကို ။ပ။ တွေဝေမှု 'မောဟ' ကို။ အမျက်ထွက်မှု 'ကောဓ' ကို။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု 'ဥပနာဟ' ကို။ ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု 'မက္ခ' ကို။ အပြိုင်ပြုမှု 'ပဠာသ' ကို။ ငြူစူမှု 'ဣဿာ' ကို၊ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' ကို။ လှည့်ပတ်မှု 'မာယာ' ကို။ စဉ်းလဲမှု 'သာဌေယျ' ကို။ ခက်ထန်မှု 'ထမ္ဘ' ကို။ မျုတ်ချယ်မှု 'သာရမ္ဘ' ကို။ ထောင်လွှားမှု 'မာန' ကို။အလွန်ထောင်လွှားမှု 'အတိမာန' ကို။ ယစ်မူးမှု 'မဒ' ကို။ မေ့လျော့မှု 'ပမာဒကို' ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ။ပ။ ပိုင်းခြား၍သိရန်။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ဖျက်ဆီးရန်။ ကင်းပြတ်ရန်။ ချုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တဖန်စွန့်ရန်။ ဤတရား ကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၂၁-၃၄၀)

ရာဂပေယျာလ ပြီး၏။

နဝကနိပါတ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

ဥဝါဒဂါမဝဂ်
ပါမောဇ္ဇ
ပြန်မာပြန်

ဒဿကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ပဌမ ပဏ္ဏာသက

၁-ပဌမ သုတ်ငါးဆယ်

၁-အာနိသံသဝဂ် ၁-ကိမတ္ထိယသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဥ် (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထို အခါ အသျင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျင် တခုသောနေရာဥ် ထိုင် နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား—အသျင်ဘုရား အပြစ်မရှိသော သီလတို့သည် အဘယ်အကျိုး ရှိပါကုန်သနည်း၊ အဘယ် အာနိသင်ရှိပါကုန်သနည်းဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ အပြစ်မရှိသော သီလတို့သည် /နှလုံးသာရှင်မှု 'အဝိပ္ပဋိသာရ' အကျိုးရှိကုန်၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု 'အဝိပ္ပဋိသာရ' အာနိသင် ရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျင်ဘုရား နှလုံးသာရှင်မှု 'အဝိပ္ပဋိသာရ' သည်ကား အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း၊ အဘယ် အာနိသင်ရှိပါသနည်း။အာနန္ဒာ နှလုံးသာရှင်မှု'အဝိပ္ပဋိသာရ'သည်ကားဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' အကျိုးရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' အာနိသင်ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' သည်ကား အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း၊ အဘယ် အာနိသင်ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' သည်ကား နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' အကျိုး ရှိ၏၊ နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' အာနိသင်ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' သည်ကား အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' သည်ကား ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ' အကျိုးရှိ၏၊ ငြိမ်းချမ်း မှု 'ပဿဒ္ဓိ' အာနိသင်ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ' သည်ကား အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း၊အဘယ် အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ' သည်ကား ချမ်းသာမှု 'သုခ' အကျိုးရှိ၏၊ ချမ်းသာမှု 'သုခ' အာနိသင်ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား ချမ်းသာမှု 'သုခ' သည်ကား အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာမှု 'သုခ' သည်ကား တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' အကျိုးရှိ၏၊ တည် ကြည်မှု 'သမာဓိ' အာနိသင်ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' သည်ကား အဘယ် အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ် အာနိသင် ရှိပါသနည်း။အာနန္ဒာ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' သည်ကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတဉာဏဒဿန' အကျိုးရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတဉာဏဒဿန' အာ နိသင်ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတဉာဏဒဿန' သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတ ဉာဏဒဿန' သည်ကား ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' နှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ' အကျိုးရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' နှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ' အာနိသင်ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' နှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ' သည်ကား အဘယ်အကျိုးရှိပါ သနည်း၊ အဘယ်အာနိသင်ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' နှင့် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု 'ဝိရာဂ' သည်ကား လွတ်မြောက်မှု ဝိမုတ္တိနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန' အကျိုးရှိ၏၊ လွတ်မြောက်မှု ဝိမုတ္တိနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသောဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန' အာနိသင်ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အပြစ်မရှိသော သီလတို့သည် နှလုံးသာရှင်မှု အကျိုး ရှိကုန်၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု အာနိသင်ရှိကုန်၏၊ နှလုံးသာရှင်မှုသည် ဝမ်းမြောက်မှု အကျိုးရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှုသည် နှစ်သက်မှု အကျိုးရှိ၏၊ နှစ်သက်မှု အာနိသင် ရှိ၏၊ နှစ်သက်မှုသည် ငြိမ်းချမ်းမှု အကျိုးရှိ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှုသည် ချမ်းသာမှု အကျိုးရှိ၏၊ ချမ်းသာမှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ချမ်းသာမှုသည် တည်ကြည်မှု အကျိုး ရှိ၏၊ တည်ကြည်မှု အာနိသင် ရှိ၏၊ တည်ကြည်မှုသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု အကျိုးရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်း ခြင်းကင်းမှု အကျိုးရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု အာနိသင်ရှိ၏၊ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် လွတ်မြောက်မှု ဝိမုတ္တိနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသောဉာဏ်အမြင် ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန

အကျိုးရှိ၏၊ လှုတ်မြောက်မှု ဝိမုတ္တိနှင့် လှုတ်မြောက်မှုကို သိသောဉာဏ်အမြင် ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန အာနိသင်ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အပြစ်မရှိသော သီလတို့သည် အစဉ်အဟိုင်း အရဟာဘွဖိုလ်သို့ ရောက်စေကုန်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-စေတနာကရဏီယသုတ်

၂။ ရဟန်းတို့ သီလရှိသူ သီလပြည့်စုံသူအား "ငါ့အား နှလုံးသာရှင်မှု ဖြစ်ပါစေ"ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ သီလရှိသူ သီလပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရှင်မှု ဖြစ်ခြင်းသည် ထုံးထမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နှလုံးသာရှင်သူအား "ငါ့အား ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်ပါစေ"ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ နှလုံးသာရှင်သူအား ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်ခြင်းသည် ထုံးထမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဝမ်းမြောက်သူအား "ငါ့အား နှစ်သက်မှု ဖြစ်ပါစေ"ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်ခြင်းသည် ထုံးထမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသူအား "ငါ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်းပါစေ"ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသူအား ကိုယ်ငြိမ်းချမ်းမှုသည် ထုံးထမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ငြိမ်းချမ်းသူအား"ချမ်းသာကို ခံစားအံ့"ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ငြိမ်းမျမ်းသူအား မျမ်းသာကို ခံစားမှုသည် ထုံးထမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ မျမ်းသာသူအား "ငါ၏စိတ်သည် တည်ကြည်ပါစေ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာသူအား စိတ်တည်ကြည်မှုသည် ထုံးထမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ တည်ကြည်သူအား "ဟုတ်ဘိုင်းမှန်စွာ သိအံ့၊ မြင်အံ့"ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ တည်ကြည်သူအား ဟုတ်ဘိုင်းမှန်စွာသိမှု မြင်မှုသည် ထုံးထမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသူ မြင်သူအား "ငြီးငွေ့အံ့၊ တပ်စွန်းခြင်းကင်းအံ့" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသူမြင်သူအား ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုသည် ထုံးထမ်းစဉ်လာသဘောပင်တည်း၊ ရဟန်းတို့ ငြီးငွေ့သူ တပ်စွန်းခြင်းကင်းသူအား "လှုတ်မြောက်မှုနှင့် လှုတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်ကို မျက်မှောက်ပြုအံ့" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ငြီးငွေ့သူတပ်စွန်းခြင်းကင်းသူအား လှုတ်မြောက်မှုနှင့် လှုတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည် ထုံးထမ်းစဉ်လာသဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငြီးငွေ့မှု တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုသည် လှုတ်မြောက်မှုနှင့် လှုတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင် အကျိုးရှိ၏၊ လှုတ်မြောက်မှုနှင့် လှုတ်မြောက်မှုကိုသိသော ဉာဏ်အမြင် အာနိသင်ရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု အကျိုးရှိ၏၊

ငြိုးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု အာနိသင်ရှိ၏၊ တည်ကြည်မှုသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်းစွာ သိမြင်မှု အကျိုးရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ချမ်းသာမှုသည် တည်ကြည်မှု အကျိုးရှိ၏၊ တည်ကြည်မှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ငြိမ်းအေးမှုသည် ချမ်းသာမှု အကျိုးရှိ၏၊ ချမ်းသာမှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှုသည် နှစ်သက်မှု အကျိုးရှိ၏၊ နှစ်သက်မှု အာနိသင်ရှိ၏၊ နှလုံးသာရှင်မှုသည် ဝမ်းမြောက်မှု အကျိုးရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှုအာနိသင်ရှိ၏၊ အပြစ်ကင်းသော သီလတို့သည် နှလုံးသာရှင်မှု အကျိုးရှိကုန်၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု အာနိသင်ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤဖက်ကမ်း (ဝဋ်ဆင်းရဲ) မှ ထိုဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်) သို့ရောက်ခြင်းငှါ (အပြစ်မရှိသောသီလအစရှိသော) တရားတို့သည် (နှလုံးသာရှင်ခြင်းအစရှိသော) တရားတို့ကို ဖြစ်စေကုန်၏၊ (အပြစ်မရှိသော သီလအစရှိသော)တရားတို့သည်(နှလုံးသာရှင်ခြင်းအစရှိသော) တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ပဌမ ဥပနိသသုတ်

၃။ ရဟန်းတို့ သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှုပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းချို့ကဲ့၏၊ ဝမ်းပြောက်မှု မရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှု ပျက်စီးသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှစ်သက်မှု မရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှု ပျက်စီးသူအား ငြိမ်းချမ်းမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု မရှိလတ်သော် ငြိမ်းချမ်းမှု ပျက်စီးသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ချမ်းသာမှု မရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှု ပျက်စီးသူအား တည်ကြည်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ တည်ကြည်မှု မရှိလတ်သော် တည်ကြည်မှု ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု မရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုပျက်စီးသူအား ငြိုးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ငြိုးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု မရှိလတ်သော် ငြိုးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု ပျက်စီးသူအား ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

ရဟန်းတို့ အခက် အရွက် ပျက်စီးသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း၊ ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့ အခဲ့ အခေါက်သည်လည်း၊ အကာသည်လည်း၊ အနှစ်သည်လည်း၊ ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှု ပျက်စီးသူအား။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

ရဟန်းတို့ သီလရှိသူ သီလပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရှင်မှုရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု ရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှစ်သက်မှု ရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြိမ်းချမ်းမှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှုရှိလတ်သော် ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊

ချမ်းသာမှုရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ကောင်းသောတည်ကြည်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ကောင်းသော တည်ကြည်မှုရှိလတ်သော် ကောင်းသော တည်ကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်သူအား ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု ရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု ပြည့်စုံသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသောဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အခက် အရွက်နှင့် ပြည့်စုံသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက် သကဲ့သို့၊ အခဲ့ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက် သကဲ့သို့ ရဟန်းကို ဤအတူပင် သီလရှိသူ သီလနှင့်ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရှင်မှုရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှုပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။ပ။လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဒုတိယ ဥပနိသသုတ်

၄။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်ဆို၏— ငါ့သျှင်တို့ သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှု ပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ အခက် အရွက် ပျက်စီးသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်ဘူးကဲ့သို့၊ အခဲ့ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှု ချို့တဲ့သူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ သီလရှိသူ သီလနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရှင်မှုရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှုနှင့်ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏ ။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အခက်အရွက်နှင့် ပြည့်စုံသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ အခဲ့ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလရှိသူ သီလနှင့်ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏။)

စတုတ္ထသုတ်။

၅-တတိယ ဥပနိသသုတ်

၅။ ထို့အခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်ဆို၏—ငါ့သျှင်တို့ သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ဝမ်းမြောက်မှု မရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှု ပျက်စီးသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှစ်သက်မှု မရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှု ပျက်စီးသူအား ငြိမ်းချမ်းမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု မရှိလတ်သော် ငြိမ်းချမ်းမှု ပျက်စီးသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ချမ်းသာမှု မရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှု ပျက်စီးသူအား ကောင်းသော တည်ကြည်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ ကောင်းသော တည်ကြည်မှု မရှိလတ်သော် ကောင်းသောတည်ကြည်မှု ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှု ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမှု ဉာဏ်အမြင် မရှိလတ်သော် ဟုတ်ဘိုင်းမှန်စွာ သိမှု ဉာဏ်အမြင် ပျက်စီးသူအား ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု မရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု ပျက်စီးသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ အခက် အရွက် ပျက်စီးသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့၊ အခွံ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှု ပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ သီလရှိသူ သီလနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု ရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှစ်သက်မှု ရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြိမ်းချမ်းမှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု ရှိလတ်သော် ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ချမ်းသာမှု ရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ကောင်းသော တည်ကြည်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ကောင်းသော တည်ကြည်မှု ရှိလတ်သော် ကောင်းသော တည်ကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှု ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှု ဉာဏ်အမြင် ရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှု ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု ရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု ပြည့်စုံသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အခက် အရွက်နှင့် ပြည့်စုံသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ အခွံ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလရှိသူ သီလနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည်

အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှု ရှိသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

၆-သမာဓိသုတ်

၆။ ထိုအခါ အသျင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ။ပ။ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့လျှောက်၏—"အသျင်ဘုရား ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌လေ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်းမဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ **တပါးသော လောက၌** တပါးသော လောက ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏' ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်း ဖြစ်နိုင်ရာပါ သလော" ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ တပါးသော လောက၌ တပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျင်ဘုရား ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်ဘည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊

တပါးသော လောက၌ တပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်နိုင်ရာပါသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "သင်္ခါရအားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းရာ ချုပ်ရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏"ဟု အမှတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ မဆုံးရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ် ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တပါးသော လောက၌ တပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-သာရိပုတ္တသုတ်

၇။ ထိုအခါ. အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏—ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်မရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ် ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တပါးသော လောက၌ တပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း)သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါသလော ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ တပါးသော လောက၌ တပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု သမာဓိကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျင်သာရိပုတြာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု သမာဓိကို ရခြင်းသည် အဘယ်သို့လျင် ဖြစ်ရာပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါသျင်အာနန္ဒာ အခါတပါး၌ ငါသည် သာဝတ္ထိပြည် အနုဝန်တော၌ပင် နေ၏။ ထိုအခါ ငါသည် ထိုသို့ သဘောရှိသော တည်ကြည်မှု (သမာဓိ)ကို ဝင်စားပြီးလျင် ယင်းသည့် သဘောကား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ တပါးသော လောက၌ တပါးသော လောက ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) ငါသည် သညာ ရှိသူကား ဖြစ်ခဲ့ပေ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျင်သာရိပုတြာသည် ထိုအခါ အဘယ်သညာ ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျင် "ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း" ဟု ငါ့အား သညာသည် တမျိုးတခြားသာလျင် ဖြစ်ပေါ်၏၊ သညာသည် တမျိုးတခြားသာလျင် ချုပ်၏။ ငါ့သျင် ကောက်ရိုးမီး တောက်ပရာဝယ် မီးလျှံသည် တမျိုးတခြားသာ ဖြစ်သကဲ့သို့ မီးလျှံသည် တမျိုးတခြားသာ ချုပ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် "ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း" ဟု သညာသည် တမျိုးတခြားသာလျင် ဖြစ်ပေါ်၏၊ သညာသည် တမျိုးတခြားသာလျင် ချုပ်၏။ ငါ့သျင် ငါသည် ထိုအခါ၌ ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း ဟု သညာရှိသူကား ဖြစ်ခဲ့၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-စျာနသုတ်

ဂ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားကား ရှိ၏၊ သီလကား မရှိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထိုရဟန်းသည် "အဘယ်သို့လျင် ငါသည် သဒ္ဓါရှိသူသာည် ၎င်း သီလရှိသူသည်၎င်း ဖြစ်ပါအံ့နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စေအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ အကြားအမြင်ကား မရှိ။ပ။ အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏၊ တရားဟော ဓမ္မကထိကကား မဟုတ်။ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား မဟုတ်။ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ကား ရဲရဲရင့်ရင့် တရားမဟောတတ်။ ပရိသတ်၌လည်း ရဲရဲရင့်ရင့် ဟရားဟောတတ်၏၊ ဝိနည်းဓိုရ်

ကား မဟုတ်။ ဝိနည်းဓိုရ်လည်း ဟုတ်၏၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းနေကား မဟုတ်။ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းနေလည်း ဟုတ်၏၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူကား မဟုတ်။ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်း ရသူလည်းဟုတ်၏၊ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ကား မနေ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါကို "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရား ရှိသူသည်ဖြင်း သီလရှိသူသည်ဖြင်း အကြားအမြင် ရှိသူသည်ဖြင်း ဓမ္မကထိကသည်ဖြင်း ပရိသတ်၌ ကျက်စား သူသည်ဖြင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟောရပါအံ့နည်း၊ ဝိနည်းဓိုရ်သည်ဖြင်း အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းနေသူသည်ဖြင်း လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရသူ မငြိုမငြင် ရသူ မပင်မပန်း ရသူသည်ဖြင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရပါအံ့နည်း" ဟု ပြည့်စုံစေအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏၊ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌လည်း ကျက်စား၏၊ ပရိသတ်၌ လည်း ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟော၏၊ ဝိနည်းဓိုရ်လည်း ဟုတ်၏၊အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်း နေသူလည်း ဟုတ်၏၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရသူ မငြိုမငြင် ရသူ မပင်မပန်း ရသူလည်း ဟုတ်၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍လည်း နေ၏။ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ထက်ဝန်းကျင် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသူသည်ဖြင်း အခြင်းအရာ အားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသူသည်ဖြင်း ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အင်္ဂမသုတ်။

၉-သန္တဝိမောက္ခသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားကားရှိ၏၊ သီလကား မရှိ။ပ။ သီလလည်းရှိ၏၊ အကြား အမြင်ကား မရှိ။ အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏၊ ဓမ္မကထိကကား မဟုတ်။ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား မဟုတ်။ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌လည်း

ရဲရဲရင့်ရင့်ကား တရားမဟောနိုင်။ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့်လည်း တရားဟောနိုင်၏၊ ဝိနည်းဓိုရ် ကား မဟုတ်။ ဝိနည်းဓိုရ်လည်း ဟုတ်၏၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်း၌ နေသူ မဟုတ်။ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်း၌ နေသူလည်း ဟုတ်၏၊ ရုပ် (ရူပစျာန်) တို့ကို လွန်မြောက်၍ ငြိမ်သက် လွတ်မြောက်သော အရူပစျာန် 'ဝိမောက္ခ' တို့ကိုကား ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ မနေ။ ထိုတရားတို့ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် . လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ မနေ၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါကို "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည်၎င်း သီလရှိသူသည်၎င်း အကြားအမြင်ရှိသူသည်၎င်း ဓမ္မကထိကသည်၎င်း ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူသည်၎င်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟောသူသည်၎င်း ဝိနည်းဓိုရ်သည်၎င်း အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းနေသူသည်၎င်း ရုပ်(ရူပစျာန်)တို့ကို လွန်မြောက်၍ ငြိမ်သက် လွတ်မြောက်သော အရူပစျာန် 'ဝိမောက္ခ' တို့ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေရသူသည်၎င်း ဖြစ်ပါအံ့နည်း၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ နေရ ပါအံ့နည်း" ဟု ပြည့်စုံစေအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏၊ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့်တရားဟောသူလည်းဖြစ်၏၊ ဝိနည်းဓိုရ်လည်း ဟုတ်၏၊ အစွန်အဖျား ကျသော တောကျောင်းနေသူလည်း ဟုတ်၏၊ ရုပ်(ရူပစျာန်)တို့ကို လွန်မြောက်၍ ငြိမ်သက် လွတ်မြောက်သော အရူပစျာန် 'ဝိမောက္ခ' တို့ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍နေ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ဆယ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ထက်ဝန်းကျင် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသူသည်၎င်း အခြင်း အရာ အားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသူသည်၎င်း ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဝိဇ္ဇာသုတ်

၁၀။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလကားမရှိ။ဤသို့ဖြစ်သော် ထို ရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ။ "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည်၎င်း သီလရှိသူသည်၎င်း ဖြစ်ပါအံ့နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေအပ်၏။ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်းရှိ၏၊ သီလလည်းရှိ၏။ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါ တရားလည်းရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ ဓမ္မကထိကကား မဟုတ်။ပ။ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား မဟုတ်။ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူလည်း ဟုတ်၏၊ ရဲရဲ

ရင့်ရင့်ကား ပရိသတ်၌ တရားမဟောနိုင်။ ရဲရဲရင့်ရင့် ပရိသတ်၌ တရားဟော၏၊ ဝိနည်းဓိုရ်ကား မဟုတ်။ ဝိနည်းဓိုရ်လည်း ဟုတ်၏၊ တဘဝကိုဌင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဌင်း ။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွညွှန်ပြဖွယ် အမည် အနွယ်နှင့်တကွ များစွာသော ရှေး၌ နေဘူးသည့် (ခန္ဓာအစဉ်) ကို မအောက်မေ့နိုင်။ များစွာသော။ပ။ ရှေး၌ နေဘူးသည့် ခန္ဓာအစဉ်ကိုလည်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ လူတို့၏ မျက်စိကို လွန်သော စင်ကြယ်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအား လျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကိုကား ခဲ့ခြား၍ မသိ။ လူတို့၏ မျက်စိကို လွန်သော စင်ကြယ်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိဖြင့်။ပ။ကံအား လျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကိုကား ခဲ့ခြား၍ သိ၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ မနေ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ။ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရား ရှိသူသည်ဌင်း သီလရှိသူသည်ဌင်း အကြားအမြင်များသူသည်ဌင်း ဓမ္မကထိကသည်ဌင်း ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူသည်ဌင်း ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟောသူသည်ဌင်း ဝိနည်းဓိုရ်သည်ဌင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း၊ တဘဝကိုဌင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဌင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် အမည် အနွယ်နှင့်တကွ တပါးမက (များစွာ)သော ရှေး၌ နေဘူးသည့် (ခန္ဓာအစဉ်)ကို အောက်မေ့နိုင်သူသည်ဌင်း လူတို့၏ မျက်စိကို လွန်သော စင်ကြယ်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို ခဲ့ခြား၍သိသူသည်ဌင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍နေသူသည်ဌင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်းရှိ၏၊ သီလလည်းရှိ၏၊ အကြားအမြင် လည်းများ၏။ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌လည်း ကျက်စား၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟော၏၊ ဝိနည်းဓိုရ်လည်းဟုတ်၏၊ တဘဝကိုဌင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဌင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်း အရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် အမည်အနွယ်နှင့်တကွ များစွာ သော ရှေး၌ နေဘူးသည့် (ခန္ဓာအစဉ်) ကိုလည်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ လူတို့၏ မျက်စိထက် လွန်သော စင်ကြယ်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း ခဲ့ခြား၍ သိ၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ထက်ဝန်းကျင် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသူသည်ဌင်း အခြင်းအရာ အားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသူသည်ဌင်း ဖြစ်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော အာနိသံသဝဂ် ပြီး၏။

၂-နာထဝဂ် ၁-သေနာသနသုတ်

၁၁။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်ရသော် မကြာမီပင် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ

မရှိသော လုံတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လုံတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေရရာ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့်ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ "မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏"ဟု မြတ်စွာဘုရား၏အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ယုံကြည်၏၊အနာဂတ်းသူ ဆင်းရဲကင်းသူ အစာကို အညီအမျှ ကြေကျက်စေတတ်သည့် မအေးလွန်း မပူလွန်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရန် ခံ့သော ဝမ်းမြောက်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏၊ မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်သူ ဆရာ၌သော်ငင်း သိကြားလိမ္မာသော သီတင်းသုံးဖော်တို့၌သော်ငင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မိမိကိုယ်ကို ထင်စွာပြုတတ်သူ ဖြစ်၏၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏၊ အားအစုမ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကိုပစ်မျထားသူ မဟုတ်။ ပညာရှိ၏၊ အဖြစ်အပျက်ကိုသိသော ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ထွင်းနိုင်သော ဒုက္ခကုန်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေနိုင်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကျောင်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ကျောင်းသည် ရှာနှင့်မဝေးလွန်း မနီးလွန်း ဖြစ်၏၊ အသွားအလာ လွယ်ကူ၏၊ နေ့အခါ လူ မပြတ်မိုး ညချမ်းအခါ အသံ တိတ်ဆိတ်၏၊ ဆူဆူ ညံညံ မရှိ၊ မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေကင်းသန့်တို့၏ အတွေ့အထိ နည်းပါး၏၊ ထိုကျောင်း၌နေသူ (ရဟန်း)အား သင်္ကန်း ဆွမ်းကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့သည် မငြိုငြင်သဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထို ကျောင်း၌ အကြား အမြင် များကုန်သော ပါဠိတော်ကို နှုတ်ဝဲ ဆောင်ကုန်သော တရားတော် ဝိနည်းတော်ကို ဆောင်ကုန်သော ပါတိမောက်ကို ဆောင်ကုန်သော မထေရ်ကြီးတို့သည် နေကုန်၏၊ ထို မထေရ်ကြီးတို့သို့ ရံခါ ရံခါ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤတရားကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ဤ တရား၏ အနက်(အဓိပ္ပါယ်)ကား အဘယ်သို့ပါနည်း"ဟု မေးရ၏၊ ပြဿနာ လျှောက်ရ၏၊ ထို ရဟန်းအား ထို အသျှင်မြတ်တို့သည် မဖွင့်သည်ကိုလည်း ဖွင့်ပြကုန်၏၊ မပေါ်လွင်သည်ကိုလည်း ပေါ်လွင်အောင် ပြုကုန်၏၊ တပါးမက များစွာကုန်သော ယုံမှားကြောင်း တရားတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ကုန်၏။ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကျောင်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်ရသော် မကြာမီပင် အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော(အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့်(အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေရရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူခဲ့၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ပဉ္စင်္သုတ်

၁၂။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီး၍ အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာဘော်' ၌ အလုံးစုံ(ဂုဏ်)ရှိသော ကျင့်သုံးပြီးသော "ယောကျ်ားမြတ်"ဟု ဆိုအပ်၏။ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီးသူဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဋ္ဌာလိုခြင်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ'ကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'ကို ပယ်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'ကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ပို့လွှင့်မှု နောင်တ တဖန် ပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ'ကို ပယ်ပြီးသူဖြစ်၏၊ ယုံမှားမှု'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်ပြီးသူဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီးသူဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သမာဓိ အစုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာအစုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွတ်မြောက်မှုအစု 'အရဟတ္တဖိုလ်'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွတ်မြောက်မှုကို သိမှုအစု 'ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်'နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးကိုပယ်ပြီး၍ အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဤ ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ အလုံးစုံ(ဂုဏ်)ရှိသော ကျင့်သုံးပြီးသော "ယောကျ်ား မြတ်" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းအား ကာမဋ္ဌာ လိုခြင်မှု ပျက်စီးစေလိုမှု ထိုင်းမှိုင်းမှု ပို့လွှင့်မှု ယုံမှားမှုတို့သည် အချင်းခပ်သိမ်း မရှိ။

ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလနှင့်၎င်း ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သမာဓိ နှင့်၎င်း လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'နှင့်၎င်း ပြည့်စုံ၏၊ (ပစ္စဝေက္ခဏာ)ဉာဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော သဘောရှိ၏။

အင်္ဂါငါးမျိုးတို့ကို ပယ်၍ အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့်ပြည့်စုံသော ထိုသို့သသော်ရှိသော ထိုရဟန်း ကို စင်စစ် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလုံးစုံ(ဂုဏ်)နှင့် ပြည့်စုံသူဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-သယောဇနသုတ

၁၃။ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့ဘည်း။ ဆယ်မျိုးတို့ဟူသည် အဘယ် တို့နည်း၊ အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ်ငါးမျိုး အထက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ဘည်း။

အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ထင်ရှားရှိသော ကိုယ်၌ အမှားယူမှု 'သက္ကာယဒိဋ္ဌိ'၊ ယုံမှားမှု'ဝိစိကိစ္ဆာ'၊ သီလအကျင့်ကို အမှားသုံးသပ်မှု 'သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ'၊ ကာမဋ္ဌာလိုခြင်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ'၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' တို့ဘည်း။ ဤသည်တို့ကား အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့တည်း။

အထက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရူပဘုံ၌ တပ်စွန်းမှု'ရူပရာဂ'၊ အရူပဘုံ၌တပ်စွန်းမှု 'အရူပရာဂ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာန'၊ ပုံလွှင့်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ'၊ မသိမှု အဝိဇ္ဇာတို့ဘည်း၊ ဤသည်တို့ကား အထက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား သံယောဇဉ် ဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-စေတောခိလသုတ်

၁၄။ ရဟန်းတို့ မည်သည့်ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမမဆို စိတ်၏ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရကုန်သေး၊ စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရကုန်သေး၊ ထိုရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား ရောက်လာတိုင်းသော ညဉ့်နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု)မြော်လင့်နိုင်၏။(တိုးပွါးမှု ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ် စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရသေးသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဘုရား၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မကြည်လင်၊ ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ ယုံမှားတွေးတော မဆုံးဖြတ်နိုင် မကြည်လင်နိုင်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာအားထုတ်ရန် စိတ်မညွတ်သော ရဟန်းအား ပဌမ ဤ စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်းကို မပယ်ရသေးသည်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် တရား၌ ယုံမှား၏၊ပ။ သံဃာ၌ ယုံမှား၏။ပ။ အကျင့်'သိက္ခာ'၌ ယုံမှား၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏၊ ထိပါးပုတ်ခတ်လိုသော စိတ်ရှိ၏၊ ငြောင့်တံသင်း သဖွယ် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်သော မနှစ်သက်သောစိတ်ရှိသော ထိပါးပုတ်ခတ်လိုသော စိတ်ရှိသော ငြောင့်တံသင်းသဖွယ်ဖြစ်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာအားထုတ်ရန် မညွတ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် စိတ်မညွတ်သော ရဟန်းအား ပဌမ ဤ စိတ်၏ငြောင့်တံသင်းကို မပယ်ရသေးသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤ စိတ်၏ငြောင့်တသင်း ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရသေးသည် ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ် စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရသေးသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' မကင်းသေး၊ အလိုဆန္ဒ မကင်းသေး ချစ်ခင်မှု မကင်းသေး မွတ်သိပ်မှု မကင်းသေး ပူလောင်မှု မကင်းသေး တပ်မက်မှု'တဏှာ' မကင်းသေး။ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ ကပ်စွန်းမှု ရာဂ မကင်းသေးသော အလိုဆန္ဒ မကင်းသေးသော ချစ်ခင်မှု မကင်းသေးသော မွတ်သိပ်မှု မကင်းသေးသော ပူလောင်မှု မကင်းသေးသော တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မကင်းသေးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန်၊ လွန်စွာအားထုတ်ရန် မညွတ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာအားထုတ်ရန် စိတ်မညွတ်သော ရဟန်းအား ပဌမ ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ကို မဖြတ်ရသေးသည်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် (မိမိ)ကိုယ်၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' မကင်းသေး။ပ။ ရုပ်၌ တပ်စွန်းမှု မကင်းသေး။ပ။အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင်စား၍ အိပ်မှုချမ်းသာ တပြောင်းပြန်ပြန် လူးလဲမှု ချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာကို အားထုတ်လျက် နေ၏။ "ငါသည် ဤသီလဖြင့်၎င်း ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်၎င်း ဤခြိုးခြံမှုဖြင့်၎င်း ဤမြတ်သောအကျင့်ဖြင့်၎င်း နတ်မင်းသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏၊ နတ်သားသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏"ဟု တပါးပါးသော နာဘအဖြစ်ကို တောင့်တ၍ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ "ငါသည် ဤသီလဖြင့်၎င်း ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်၎င်း ဤခြိုးခြံမှုဖြင့်၎င်း ဤမြတ်သောအကျင့်ဖြင့်၎င်း နတ်မင်းသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏၊ နတ်သားသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏"ဟု တပါးပါးသော နတ်အဖြစ်ကိုတောင့်တ၍ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားဆုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မည်တ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် စိတ်မည်သော် ရဟန်းအားပဉ္စမ ဤ စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ကို မဖြတ်**ရသေးသည်ဖြစ်၏**။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤ စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်**ရသေးသည်**ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မည်သည့်ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမမဆို ဤ စိတ်**၏**ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုး**တို့**ကို မပယ်ရကုန်သေး၊ စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရကုန်သေး။ ထိုရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား ရောက်လာတိုင်းသော ညဉ့် နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မခွတ်ဖြစ်**လိမ့်**မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။

ရဟန်းဘို့ လဆုတ်ပက္ခ၌ လသည် ရောက်လာတိုင်းသော ညဉ့် နေ့ရှိသမျှ အဆင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ အဝန်း အဝိုင်း၊ အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ အရောင်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ လုံးယပ် (အရှည်အပြန့်) အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤ အတူပင် မည်သည့် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမမဆို ဤ စိတ်**၏**ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုး**တို့**ကို မပယ်ရကုန်သေး၊ဤစိတ်**၏** အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုး**တို့**ကို မဖြတ်ရကုန်သေး။ ထို ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား ရောက်လာတိုင်းသော ညဉ့် နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မခွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။

ရဟန်းတို့ မည်သည့် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမမဆို စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုး**တို့**ကို ပယ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား ရောက်လာတိုင်းသော ညဉ့် နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မခွတ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု(ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ် စိတ်၏ငြောင့်တံသင်းငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဘုရား၌ မယုံမှား, မတွေးတော ဆုံးဖြတ်နိုင်၏၊ ကြည်လင်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ မယုံမှား မတွေးတော ဆုံးဖြတ်နိုင် ကြည်လင်နိုင်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မည်တ်၏။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် စိတ်ညွတ်သော ရဟန်းအား ပဌမ ဤ စိတ်၏ငြောင့်တံသင်းကို ပယ်ထားပြီး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် တရား၌ မယုံမှား။ပ။သံဃာ၌ မယုံမှား၊ အကျင့် 'သိက္ခာ'၌ မယုံမှား၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်မထွက် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏၊ထိပါး ပုတ်ခတ်လိုသောစိတ်မရှိ၊ ငြောင့်တံသင်းသဖွယ် မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်မထွက် နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသော ထိပါးပုတ်ခတ်လိုသောစိတ်မရှိသော ငြောင့်တံသင်းသဖွယ် မဖြစ်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန်ညွတ်၏။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာအားထုတ်ရန် စိတ်ညွတ်သောရဟန်းအား ပဉ္စမ ဤ စိတ်၏ငြောင့်(တံသင်း)ကို ပယ်ထားပြီးသည်ဖြစ်၏။ **ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤစိတ်၏ ငြောင့်တံသင်းငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏။**

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ် စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကင်း၏၊ အလိုဆန္ဒ ကင်း၏၊ ချစ်ခင်မှု ကင်း၏၊ မွတ်သိပ်မှု ကင်း၏၊ ပူလောင်မှု ကင်း၏၊တပ်မက်မှု'တဏှာ' ကင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကင်းသော အလိုဆန္ဒကင် သော ချစ်ခင်မှု ကင်းသော မွတ်သိပ်မှု ကင်းသော ပူလောင်မှု ကင်းသော တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကင်းသော ရဟန်း၏စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် ညွတ်၏။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာအားထုတ်ရန် စိတ်ညွတ်သော ရဟန်းအား ပဉ္စမ ဤ စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ထားပြီးဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် (မိမိ) ကိုယ်၌ တပ်စွန်းမှု'ရာဂ'ကင်း၏။ပ။ ရုပ်၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကင်း၏။ပ။အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင်စား၍ အိပ်မှုချမ်းသာ တပြောင်း ပြန်ပြန် လူးလည်းမှုချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှုချမ်းသာကို အားထုတ်လျက် မနေ။ "ငါသည် ဤ သီလဖြင့်ရင်း ဤ ကျင့်ဝတ်ဖြင့်ရင်း ဤ ခြိုးခြံမှုဖြင့်ရင်း ဤ မြတ်သော အကျင့်ဖြင့်ရင်း နတ်မင်းသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏၊နတ်သားသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏" ဟု တပါးပါးသော နတ်အဖြစ်ကို တောင့်တ၍ မြတ်သောအကျင့်ကို မကျင့်။ ရဟန်းတို့ "ငါသည် ဤ သီလဖြင့်ရင်း ဤကျင့်ဝတ် **ဖြင့်ရင်း ဤခြိုးခြံမှုဖြင့်ရင်း ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့်ရင်း နတ်မင်းသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏၊** နတ်သားသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏" ဟု တပါးပါးသော နတ်အဖြစ်ကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာအားထုတ်ရန် ညွတ်၏။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ်အားထုတ်ရန် လွန်စွာအားထုတ်ရန် စိတ်ညွတ်သော ရဟန်းအား ပဉ္စမ ဤစိတ်၏အနှောင် **အဖွဲ့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ထားပြီးဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤ စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို** ကောင်းစွာ ဖြတ်ထားပြီးဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မည်သည့် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမမဆို ဤ စိတ်၏ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ထို ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား ရောက်လာသော ညဉ့် နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဝံ့ဝံ့ပါးပါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။

အင် မြန် ၃-၁၈

ရဟန်းတို့ လဆန်းပက္ခ၌ လသည် ရောက်လာတိုင်းသော ညဉ့် နေ့ရှိသမျှ အဆင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ အဝန်း (အဝိုင်း) အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ အရောင်အားဖြင့် ကိုးပွါးသည်သာ လုံးယပ် (အရှည်အပြန့်)အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မည်သည့် **ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမမဆို ဤ စိတ်၏ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ ဤ စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား** ရောက်လာတိုင်းသော ညဉ့် နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချုတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-အပွမာဒသုတ်

၁၅။ ရဟန်းတို့ အခြေမရှိသောသတ္တဝါ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသောသတ္တဝါ အခြေလေးချောင်းရှိသောသတ္တဝါ အခြေများစွာရှိသောသတ္တဝါ ရုပ်ရှိသောသတ္တဝါ ရုပ်မရှိသောသတ္တဝါ သညာရှိသောသတ္တဝါ သညာမရှိသောသတ္တဝါ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်သော သတ္တဝါ ဟူသမျှတို့တွင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော(အလုံးစုံသောတရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့သည် မမေ့လျော့မှု 'အပွမာဒ' လျှင် အခြေခံရှိကုန်၏၊ မမေ့လျော့မှု 'အပွမာဒ' သို့ ပေါင်းဆုံကုန်၏၊ ထိုကုသိုလ်တရားတို့တွင်မမေ့လျော့မှု 'အပွမာဒ'ကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကုန်းမြေ၌ ကျက်စားသွားလာကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ခြေရာဟူသမျှတို့သည် ဆင်ခြေရာ၌ ပေါင်းဆုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့ ထိုခြေရာတို့တွင် ဆင်ခြေရာကိုကြီးသော သဘောကြောင့် အသာဆုံးဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားအားလုံးတို့သည် မမေ့လျော့မှု 'အပွမာဒ'လျှင် အခြေခံရှိကုန်၏၊ မမေ့လျော့မှု 'အပွမာဒ' သို့ ပေါင်းဆုံကုန်၏၊ ထိုကုသိုလ်တရားတို့တွင် မမေ့လျော့မှု'အပွမာဒ'ကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အထွတ်တပ်သောအိမ်၏အခြင် (ရနယ်) အားလုံး တို့သည် အထွတ်သို့ ရောက်ကုန် အထွတ်သို့ညွတ်ကုန် အထွတ်၌ ပေါင်းဆုံကုန်သကဲ့သို့ ထိုအခြင်(ရနယ်)တို့ထက် အထွတ်ကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့သည် မမေ့လျော့မှု 'အပွမာဒ'လျှင် အခြေခံရှိကုန်၏၊ မမေ့လျော့မှု'အပွမာဒ'သို့ ပေါင်းဆုံကုန်၏၊ ထို ကုသိုလ်တရားတို့တွင် မမေ့လျော့မှု'အပွမာဒ'ကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အမြစ်နှံ့သာအားလုံးတို့တွင် အကျော်ကို အသာဆုံးဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်။ပ။ရဟန်းတို့ အနှစ်နှံ့သာ အားလုံးတို့တွင် စန္ဒကူးနီကို အသာဆုံးဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်။ပ။ ရဟန်းတို့ အပွင့်နှံ့သာ အားလုံးတို့တွင် မြတ်လေးပန်းကို အသာဆုံးဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်။ပ။ ရဟန်းတို့ မင်းငယ်ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် စကြဝတေးမင်း၏ နောက်လိုက်ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ စကြဝတေးမင်းကို ထိုမင်းတို့ထက် အသာဆုံးဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်။ပ။ ရဟန်းတို့ ကြယ်တာရာတို့၏ အရောင်ဟူသမျှအားလုံး တို့သည်

လရောင်၏ တဆယ့်ခြောက်စိတ် တစိတ်မျှ မထိုက်ကုန်သကဲ့သို့ ထိုအရောင်တို့ဘင် လရောင်ကိုအသာဆုံးဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်။ပ။ ရဟန်းတို့ သရဒအခါ မိုးသည်မြင့်၍ မိုးသားတိမ်တိုက် ကင်းစင်လတ်သော် နေသည် ကောင်းကင်သို့ တက်လျက် ကောင်းကင်ပြင်အားလုံးရှိအမိုက်တိုက်ကို ဖြိုခွင်း ဖျက်ဆီး၍ တောက်ပထွန်းလင်း တင့်တယ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်။ပ။ရဟန်းတို့ ဂင်္ဂါ ယမုနာ အစိရဝတီ သရဘူ မဟီဟူသော မြစ်ကြီး အားလုံးတို့သည် သမုဒ္ဒရာသို့သွားကုန် သမုဒ္ဒရာသို့ ညွှတ်ကုန် သမုဒ္ဒရာသို့ ကိုင်းကုန် သမုဒ္ဒရာသို့ ရှိုင်းကုန်သကဲ့သို့ ထိုမြစ်ကြီးတို့ထက် သမုဒ္ဒရာကို အသာဆုံးဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားအားလုံးတို့သည် မမေ့လျော့မှု'အပ္ပမာဒ'လျှင် အခြေခံရှိကုန်၏၊မမေ့လျော့မှု'အပ္ပမာဒ'သို့ ပေါင်းဆုံကုန်၏၊ မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'ကို ထိုကုသိုလ်တရားတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်၊

၆-အာဟုနေယျသုတ်

၁၆။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူသောအလှူကိုခံထိုက်ကုန်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ တမလွန်အတွက်ရည်မြော်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်ကုန်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်မျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း— ပုဏ္ဏော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ နှစ်ဖက်လုံးတော်မြောက်သူ 'ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်'၊ ပညာဖြင့်လွတ်မြောက်သူ 'ပညာဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်'၊ ကိုယ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသူ 'ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်'၊ ဘွဏ်ဖြင့် အထက် မဂ်ဖိုလ်သို့ရောက်သူ 'ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်'၊ သဒ္ဓါဖြင့်လွတ်မြောက်သူ 'သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်'၊ သဒ္ဓါသို့အစဉ်လိုက်သူ 'သဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်'၊ ပညာတရားသို့ အစဉ်လိုက်သူ 'ဓမ္မာနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်'၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသူ 'ဂေါတြဘူပုဂ္ဂိုလ်' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် ဆယ်မျိုးတို့သည်(အရပ်ဝေးမှ)ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ပ။သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ပဌမ နာထသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ မှီခိုရာမရှိမူ၍ မနေကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာမရှိသူသည် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်းလျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့်ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု

ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီလရှိ၏။ပ။သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်နိုင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိကြ၍ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတတ်သော သဘောရှိသော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ သင်ကြားအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်မှတ်သားအပ်ကုန်၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ များစွာ သင်ကြားအပ်၏။ပ။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော် ကောင်း ရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့၌ ကိုင်းညွတ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်းရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့၌ ကိုင်းညွတ်၏ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်၏၊ ဆိုဆုံးမလွယ်ကြောင်း တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သည်းခံနိုင်၏၊ အဆုံးအမကို အရိုအသေခံယူတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ ဆိုဆုံးမလွယ်၏။ပ။ အဆုံးအမကို အရိုအသေခံယူတတ်၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၄)

ရဟန်းဝို့ နောက်တမျိုးကား သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို ပြုရမည်နည်းဟု ဆို၍ ပြုအပ်သော အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော အမှုကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ထိုအမှုကိစ္စတို့၌ အကြောင်းကို စူးစမ်းသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏။ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏။ပ။ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၅)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိ၏၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ တရားတော်ကို အလိုရှိ၏၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတရား၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်း ရှိ၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၆)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အား အစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော ဝီရိယရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်မျထားခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အား အစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော ဝီရိယရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်မျ ထားခြင်းမရှိ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၇)

ရဟန်းတို့ နောက်ဝါမျိုးကား ရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးဟူသော အဆောက်အဦဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့။ပ။ အဆောက်အဦဖြင့်ရောင့်ရဲ၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၈)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏။လွန်ကဲရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အလုပ်ကိုလည်း ကြာမြင့်စွာက ပြောပြီးသော စကားကိုလည်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွန်ကဲရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အလုပ်အကိုင် ကြာမြင့်စွာက ပြောပြီးသော စကားကိုလည်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၉)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊အဖြစ်အပျက်ကို သိသော ကိလေသာကို ဖောက်ခဲနိုင်သော ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ ပညာရှိ၏ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော ကိလေသာကို ဖောက်ခဲနိုင်သော ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ မှီခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ မှီခိုရာ မရှိပဲ မနေကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာ မရှိသူသည် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-ဒုတိယ နာထသုတ်

၁၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်–အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို“ရဟန်းတို့”ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျင်ဘုရား”ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်ဟော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ မှီခိုရာ မရှိပဲ မနေကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာမရှိသူသည် ဆင်းရဲစွာနေရ၏။ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားဆယ်မျိုးတို့ဟူနည်း ဟူမူ–ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။“ဤရဟန်းသည် သီလရှိပေ၏တကား **ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်းလျက် နေပေ၏တကား၊ အကျင့် ‘အာစာရ’ကျက်စားရာ** ‘ဂေါစရ’နှင့် ပြည့်စုံပေ၏တကား၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟူရွလျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်ပေ၏တကား”ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏၊ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကြကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကြကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်

သနားသော၊သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များ၏ ။ပ။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ "ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များပေ၏တကား၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်ပေ၏တကား၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူးပေ၏တကား၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိ၍ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတတ်သော သဘောရှိသော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ သင်ကြားအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏ တကား"ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်း ရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း၌ ကိုင်းညွှတ်၏၊ "ဤရဟန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိပေ၏တကား၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်း ရှိပေ၏တကား၊အဆွေခင်ပွန်းကောင်း၌ ကိုင်းညွှတ်ပေ၏တကား"ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု(ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမ လွယ်၏၊ ဆိုဆုံးမလွယ်ကြောင်း ဖြစ်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သည်းခံ၏၊ အဆုံးအမကို အရိုအသေ ခံယူတတ်၏။ "ဤရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်ပေ၏တကား၊ ဆိုဆုံးမလွယ်ကြောင်း တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံပေ၏တကား၊ သည်းခံပေ၏တကား၊ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ ခံယူတတ်ပေ၏ တကား"ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင် ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ပြုရမည်နည်းဟု ဆို၍ ပြုအပ်သော အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော အမှုကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ထိုအမှုကိစ္စ၌ အကြောင်းကို

စူးစမ်းသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏။ "ဤရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ပြုရမည်နည်းဟု ဆို၍ ပြုအပ်သော အယုတ်အမြတ် ပြုအပ်သော ကိစ္စတို့ဌ် လိမ္မာ၏တကား၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိပေတကား၊ ထိုအမှုကိစ္စဌ် အကြောင်းကို စူးစမ်းသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံပေ၏တကား၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်ပေ၏တကား၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်ပေ၏တကား" ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း၊ သီဘင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့ဌ် တိုးပွါးမှုသော (မချုတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိ၏၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း တရားတို့ဌ် များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။ "ဤရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိပေ၏တကား၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်ပေ၏တကား၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း တရားတို့ဌ် များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှိပေ၏တကား" ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့ဌ် တိုးပွါးမှုသော (မချုတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိ၏၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း တရားတို့ဌ် များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။ "ဤရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိပေ၏တကား၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်ပေ၏တကား၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း တရားတို့ဌ် များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှိပေ၏တကား" ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့ဌ် တိုးပွါးမှုသော (မချုတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ဌ် တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်းမရှိ။ "ဤရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နေပေ၏တကား၊ အား အစွမ်းရှိပေ၏တကား၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိပေ၏တကား၊ ကုသိုလ်တရားတို့ဌ် တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်းမရှိပေစွတကား" ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့ဌ် တိုးပွါးမှုသော (မချုတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော ဟရားပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအဆောက်အဦဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ "ဤရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အဆောက်အဦဖြင့် ရောင့်ရဲပေ၏တကား" ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု

မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထို့ရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ(မချုတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွန်ကဲရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အလုပ်ကိုဂုင်း ကြာမြင့်စွာက ပြောပြီးသော စကားကိုဂုင်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ "ဤရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံပေ၏ တကား၊ လွန်ကဲရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံပေ၏တကား၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အလုပ်ကိုဂုင်း ကြာမြင့်စွာက ပြောပြီးသော စကားကိုဂုင်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏တကား၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်ပေ၏တကား"ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်ဘနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချုတ်ဖြစ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော ကိလေသာကို ဖောက်ခဲနိုင်သော ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ဤရဟန်းသည် ပညာရှိပေ၏တကား၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော ကိလေသာကို ဖောက်ခဲနိုင်သော ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံပေ၏တကား"ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ။ပ။ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း ခိုမှီရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။

ရဟန်းတို့ မှီခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ မှီခိုရာ မရှိပဲ မနေကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာ မရှိသူသည် ဆင်းရဲစွာနေရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မှီခိုရာကိုပြုတတ်သော တရားဆယ်မျိုးတို့ပေတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် (ဤတရားတော်)ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်ပြိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

အင်္ဂုမသုတ်။

၉-ပဌမ အရိယဝဝါသသုတ်

၁၉။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏နေခြင်းတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း၊ ယင်းအရိယာတို့၏ နေခြင်းဆယ်မျိုးတို့ကို အရိယာတို့သည် (ရှေးကလည်း)မှီ၍နေကြကုန်ပြီ၊ (ယခုလည်း)မှီ၍နေကြ

ကုန်ဆဲ (နောင်လည်း) မှီ၍ နေကြကုန်လတ္တံ့ ။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အင်္ဂါခြောက်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အစောင့်အရှောက် တခုရှိ၏၊ မှီရာ လေးခုရှိ၏၊ ပယ်နုတ်ပြီး သီးခြား သစ္စာရှိ၏၊ ကောင်းစွာ မယုတ်သော ရှာမှီးခြင်းကို စွန့်ပြီးဖြစ်၏၊ မနောက်ကျသော အကြံရှိ၏၊ ကိုယ်ကို ပူပြင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'ငြိမ်းပြီး ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏၊ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အရိယာတို့၏နေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ပေတည်း၊ ယင်းအရိယာတို့၏နေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ကို အရိယာတို့သည် (ရှေးကလည်း) မှီ၍နေကြကုန်ပြီ၊ (ယခုလည်း) မှီ၍နေကြကုန်ဆဲ (နောင်လည်း) မှီ၍နေကြကုန်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုတိယ အရိယာဝါသသုတ်

၂၀။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဓမ္မမည်သော ကုရုတိုင်းသူတို့၏နိုဂုံးဌ် (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏နေခြင်းတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း၊ ယင်းအရိယာတို့၏ နေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ကို အရိယာတို့သည် (ရှေးကလည်း)မှီ၍နေကြကုန်ပြီ၊ (ယခုလည်း)မှီ၍နေကြကုန်ဆဲ (နောင်လည်း) မှီ၍နေကြကုန်လတ္တံ့။

အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အင်္ဂါခြောက်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အစောင့်အရှောက် တခု ရှိ၏၊ မှီရာ လေးခု ရှိ၏၊ ပယ်နုတ်ပြီး သီးခြား သစ္စာရှိ၏၊ ရှာမှီးခြင်းအားလုံးကို ကောင်းစွာ စွန့်ပြီး ဖြစ်၏၊ မနောက်ကျသော အကြံရှိ၏၊ ကိုယ်ကို ပူပြင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'ငြိမ်းပြီး ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာလွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏၊ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော ပညာ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီး ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့၌ လိုချင်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ'ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ပျက်စီးစေလိုမှု'ဗျာပါဒ'ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ထိုင်းမှိုင်းမှု'ထိနမိဒ္ဓ'ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ'ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အင်္ဂါခြောက်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ဝမ်းလည်း မသာ ဝမ်းလည်း မနည်း သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ နှာဖြင့် အသံကို ကြားသော်။ပ။နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကိုနံသော်။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကိုသိသော် ဝမ်းလည်းမသာ ဝမ်းလည်း မနည်း သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါခြောက်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အစောင့်အရှောက် တခုရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိတည်းဟူသော အစောင့်အရှောက်ရှိသောစိတ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အစောင့်အရှောက်တခုရှိ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် မှီရာ လေးခုရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို မှီဝဲ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို သည်းခံ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို ပယ်ဖျောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် မှီရာ လေးခုရှိ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ပယ်နုတ်ပြီး သီးခြား သစ္စာရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ သီးခြားသစ္စာ များစွာ ရှိကုန်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ "လောကသည် မြဲ၏"ဟုငင်း "လောကသည် မမြဲ" ဟုငင်း "လောကသည် အဆုံးရှိ၏"ဟုငင်း "လောကသည် အဆုံးမရှိ"ဟုငင်း ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ဖြစ်၏"ဟုငင်း "အသက်တခြား ကိုယ်တခြား"ဟုငင်း "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ရှိ၏"ဟုငင်း "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မရှိ"ဟုငင်း "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ရှိလည်း ရှိ မရှိလည်း မရှိ" ဟုငင်း "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်"ဟုငင်း ဤသည်တို့တည်း။ ထိုအလုံးစုံသောသစ္စာတို့ကို နုတ်အပ်ကုန်၏ ပယ်နုတ်အပ်ကုန်၏၊စွန့်အပ်ကုန်၏၊ ထွေးအန်အပ်ကုန်၏၊ လွှတ်အပ်ကုန်၏၊ ပယ်အပ်ကုန်၏၊တဖန် စွန့်အပ်ကုန်၏။ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ပယ်နုတ်ပြီး သီးခြား သစ္စာရှိ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ရှာမှီးခြင်း အားလုံးကို ကောင်းစွာ စွန့်အပ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ ရှာမှီးခြင်းကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ဘဝ၌ ရှာမှီးခြင်းကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ မြတ်သောအကျင့်၌ ရှာမှီးခြင်းသည် ငြိမ်း၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရှာမှီးခြင်း အားလုံးကို ကောင်းစွာ စွန့်အပ်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် မနောက်ကျသော အကြံရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်၌ ကြံစည်မှုကို ပယ်အပ်ပြီးဖြစ်၏၊ ပျက်စီးစေလို ခြင်းဟူသော ကြံစည်မှုကို ပယ်အပ်ပြီးဖြစ်၏၊ ညှဉ်းဆဲလိုခြင်းဟူသော ကြံစည်မှုကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏။ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် မနောက်ကျသော အကြံရှိ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ကိုပြုပြင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' ငြိမ်းပြီး ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ရွေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကိုယ်ကိုပြုပြင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' ငြိမ်းပြီး ဖြစ်၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'မှ စိတ်သည် လွတ်မြောက်၏၊ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'မှ စိတ်သည်လွတ်မြောက်၏၊တွေဝေမှု 'မောဟ'မှ စိတ် သည်လွတ်မြောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကောင်းစွာလွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော ပညာရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ငါသည် တပ်စွန်းမှုရာဂ'ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကျွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ၊ တဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိပြီ"ဟု သိ၏။ "ငါသည် အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'ကို ပယ်အပ်ပြီ။ပ။ ငါသည် တွေဝေမှု 'မောဟ'ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကျွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ၊ တဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိပြီ"ဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော ပညာရှိ၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ လွန်ခဲ့ပြီး အဓွန့် (ကာလ)၌ အရိယာအားလုံးတို့သည် အရိယာတို့၏ ဤနေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ကိုသာလျှင် မှီ၍ နေခဲ့ကြကုန်ပြီ။ ရဟန်းတို့ လာလတ္တံ့ အဓွန့် (ကာလ)၌ အရိယာတို့သည် အရိယာတို့၏ ဤနေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ကိုသာလျှင် မှီ၍နေကြကုန်လတ္တံ့။ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌လည်း အရိယာအားလုံးတို့သည် အရိယာတို့၏ နေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ကိုသာလျှင် မှီ၍ နေကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အရိယာတို့၏ နေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ပေတည်း၊ ယင်း ဆယ်မျိုးတို့ကို အရိယာတို့သည် (ရှေးကလည်း)မှီ၍နေကြကုန်ပြီ၊ (ယခုလည်း)မှီ၍နေကြကုန်ဆဲ၊ (နောင်လည်း) မှီ၍ နေကြကုန်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် နာထဝဂ် ပြီး၏။

၃-မဟာဝဂ် ၁-သီဟနာဒသုတ်

၂၁။ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် ညမျှမ်းအခါ ကိုန်းအောင်းရာမှ ထွက်၏၊ ကိုန်းအောင်းရာမှ ထွက်ပြီးနောက် ကွန့်မြူး စမ်းယ်၏၊ ကွန့်မြူး စမ်းယ်ပြီးနောက် ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာကို စောင်းငဲ့ကြည့်ရှု၏၊ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာကို စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုပြီးနောက် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ခြင်္သေ့သံကို ဟောက်၏၊ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ခြင်္သေ့သံကို ဟောက်ပြီးနောက် ကျက်စားရန် အလို့ငှါ ဖဲသွား၏။ ထို့သို့ ပြုခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "ငါသည် မသင့်လျော်ရာ၌ ရောက်နေကုန်သော သတ္တဝါငယ်တို့ကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲခြင်းသို့ မရောက်ပါစေလင့်"ဟု (နှလုံးပြုသောကြောင့်တည်း)။ ရဟန်းတို့"ခြင်္သေ့"ဟူသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိသတ်၌ အကြင်တရားကို ဟော၏၊ ဤသို့ တရားဟောခြင်းသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ခြင်္သေ့သံ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်း အားတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည် ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သောအရာ(ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သောအသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ အားတော်ဆယ်မျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း

မဟုတ်သော အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခဲ့ခြား သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်းဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်းမဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခဲ့ခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောအရာ(ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့အားဖြင့် အကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခဲ့ခြား သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့အားဖြင့် အကြောင်း အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်း အားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောအရာ(ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံ (ဂတိငါးတန် နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အလုံးစုံ (ဂတိငါးတန် နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခဲ့ခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောအရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် များပြားသော ဓာတ် အမျိုးမျိုးသော ဓာတ် လောကကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ များပြားသော ဓာတ် အမျိုးမျိုးသော ဓာတ် လောကကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောအရာ(ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သောအသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ထား နှလုံးသွင်း အမျိုးမျိုးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ သတ္တဝါတို့ စိတ်ထားနှလုံးသွင်းအမျိုးမျိုးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား သိခြင်း သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍။ပ။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အယုတ်အမြတ် ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား သိခြင်း သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ပ။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် စျာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်း ထမြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ သတ္တဝါတို့ စိတ်ထားနှလုံးသွင်းအမျိုးမျိုးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား သိခြင်း သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍။ပ။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အယုတ်အမြတ် ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား သိခြင်း သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ပ။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် စျာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်း ထမြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခဲ့ခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့။ပ။ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ပ။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် မျှားပြားသော ရှေးဦး ဖြစ်ဘူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ တဘဝကိုဝင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဝင်း သုံးဘဝတို့ကိုဝင်း လေးဘဝတို့ကိုဝင်း ငါးဘဝတို့ကိုဝင်း ဆယ်ဘဝတို့ကိုဝင်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုဝင်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုဝင်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုဝင်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုဝင်း ဘဝတရာတို့ကိုဝင်း ဘဝတထောင်တို့ကိုဝင်း ဘဝတသိန်းတို့ကိုဝင်း မျှားပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကိုဝင်း မျှားပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဝင်း မျှားပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဝင်း ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သောအမည် ဤသို့သောအနွယ် ဤသို့သောအဆင်း ဤသို့သော အစာ ဤသို့သောချမ်းသာဆင်းရဲ ခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း "ဤသို့သော အမည် ဤသို့သောအနွယ် ဤသို့သောအဆင်း ဤသို့သောအစာ ဤသို့သောချမ်းသာဆင်းရဲခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့သော အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည် အနွယ်) နှင့် တကွ မျှားပြားသော ရှေးဦး နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ တဘဝကိုဝင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကိုဝင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွ အဖြစ်သနစ်နှင့်တကွ မျှားပြားသော ရှေးဦးနေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကိုစဲ့၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောအရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်၏။ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' တို့နှင့်ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏။ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ခြေမီးသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤ သတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်'တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊မှန်သောအယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ) တို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကုန်၏" ဟု ကံအလျောက် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်၏။ ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊

ကံအလျောက် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အထူး သဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် ကူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအလျောက် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကိုစွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောအရာ(ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ်တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေနိုင်တော်မူခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်း အားကိုစွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောအရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတို့သည် ဤ ဆယ်မျိုးတို့တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအားတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သောအရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်ဿသော တရားစကြာကို လည်စေ၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-အဓိဝုတ္ထိပဒသုတ်

၂၂။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ထိုင်နေသော အသျှင် အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—အာနန္ဒာ အကြင်(ဒသဗလဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်) တရားတို့သည် ထိုထို ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် 'အဓိဝုတ္ထိပဒ' တို့ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက် ပြုရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ ငါသည် ထိုတရားတို့၌ ထိုထို သတ္တဝါတို့အား ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် တရားဟောရန် ရဲရင့်၏ဟု ဝန်ခံ၏၊ ယင်းသို့ ဟောဝိုင်း ကျင့်သူသည် ထင်ရှားရှိသောဘရားကိုလည်း "ရှိ၏" ဟု သိရလိမ့်မည်၊ ထင်ရှား မရှိသော တရားကိုလည်း "မရှိ" ဟု သိရလိမ့်မည်၊ ယုတ်ညံ့သော တရားကိုလည်း "ယုတ်ညံ့သော တရား" ဟု သိရလိမ့်မည်၊ မွန်မြတ်ဿသော တရားကိုလည်း "မွန်မြတ်သောတရား" ဟု သိရလိမ့်မည်၊ အတုရှိသော တရားကိုလည်း "အတုရှိသော တရား" ဟု သိရလိမ့်မည်၊ အတုမဲ့ဘရားကိုလည်း "အတုမဲ့ဘရား" ဟု သိရလိမ့်မည်၊ သိထိုက် မြင်ထိုက် မျက်မှောက်ပြုထိုက်သော ထိုတရားတို့ကိုလည်း သိရလိမ့်မည် မြင်ရလိမ့်မည် မျက်မှောက် ပြုရလိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ အာနန္ဒာ ဉာဏ်တို့ဘွင် ထိုထိုတရားတို့၌ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိသော (သဗ္ဗညုဘ)ဉာဏ်သည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ အာနန္ဒာ ထိုသဗ္ဗညုဘ ဉာဏ်မှဘပါး (ထိုဉာဏ်ထက်) သာလွန် မွန်မြတ်သောဉာဏ် မရှိဟု ငါဆို၏။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအားတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သောအရာ(ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သောအသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သောတရားစကြာကို လည်စေ၏။ ဆယ်မျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်းဟုတ်သော အားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြားသိ၏။ အာနန္ဒာ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အကြောင်းဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်းဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်းမဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်းမဟုတ်သော အားဖြင့် ဟုတ်တိုင် မှန်စွာ ခွဲခြားသိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကိုစွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောအရာ(ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သောအသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သောတရားစကြာကိုလည်စေ၏။ (၁)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော ဆောက်တည် အပ်သော ကံတို့၏ အကျိုး အထောက်အပံ့အားဖြင့် အကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၂)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံ (ဂတိငါးတန် နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ပ။ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၃)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် များသော ဓာတ် အမျိုးမျိုးသော ဓာတ် လောကကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍သိ၏။ အာနန္ဒာ။ပ။ဤသဘောသည်လည်း။ပ။(၄)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ထား နှလုံးသွင်း အမျိုးမျိုးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍သိ၏။ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၅)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အယုတ် အမြတ် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေ အနုအရင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍သိ၏၊ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၆)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် စျာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်း ထမြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခွဲခြား၍သိ၏၊ အာနန္ဒာ။ပ။ဤသဘောသည်လည်း။ (၇)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် များပြားသော ရှေး၌ နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ တဘဝကိုဌင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဌင်း။ပ။ဤသို့အခြင်းအရာနှင့်တကွ အဖြစ်သနစ်နှင့်တကွ များပြားသောရှေး၌ နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၈)

အာနန္ဒ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ အမြင်ကို လွန်သော နတ်မျက်စိ'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့်။ပ။ကံအားလျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကိုသိ၏။အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။(၉)

အာနန္ဒာ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏၊ အာနန္ဒာ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေတော်မူခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်မည်၏၊ ယင်းအားကိုစဲ့၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောအရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။(၁၀)

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်ကိုသည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအားတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သောအရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သောတရား စကြာကိုလည်စေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။/

ဒုတိယသုတ်။

၄

၃-ကာယသုတ

၂၃။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ဖြင့်ပယ်၍ နှုတ်ဖြင့်မပယ်အပ်ကုန်သော တရားတိသည် ရှိကုန်၏၊ရဟန်းတို့ နှုတ်ဖြင့်ပယ်၍ ကိုယ်ဖြင့်မပယ်အပ်ကုန်သော တရားဘိုသည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ် နှုတ်ဖြင့်မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့်မြင်၍ ပယ်အပ်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ဖြင့်ပယ်၍ နှုတ်ဖြင့်မပယ်အပ်သော တရားတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ဖြင့် အကုသိုလ် (အာပတ်) အစု တခုခုသို့ ရောက်၏၊ ထိုရဟန်းကို သိနားလည်သော သိတင်းသုံးဖော်တို့က ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ "အသျှင် သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် အကုသိုလ်(အာပတ်)အစု တခုခုသို့ ရောက်၏၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် ကာယဒုစရိုက်ကို ပယ်၍ ကာယသုစရိုက်ကို ပွါးများပါလော့"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ထို ရဟန်းသည် သိနားလည်သော သိတင်းသုံးဖော်တို့က ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ပြောဆိုသည် ဖြစ်ရကား ကာယဒုစရိုက်ကိုပယ်၍ ကာယသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏။ရဟန်းတို့ ဤ တရားတို့ကို ကိုယ်ဖြင့်ပယ်၍ နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်သော တရားတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နှုတ်ဖြင့်ပယ်၍ ကိုယ်ဖြင့်မပယ်အပ်သော တရားဘိုဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နှုတ်ဖြင့် အကုသိုလ် (အာပတ်) အစု တခုခုသို့ ရောက်၏၊ ထို ရဟန်းကို သိနားလည်သော သိတင်းသုံးဖော်တို့က ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ "အသျှင်သည်ကား နှုတ်ဖြင့် အကုသိုလ် (အာပတ်) အစု တခုခုသို့ ရောက်၏၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် ဝစီဒုစရိုက်ကိုပယ်၍ ဝစီသုစရိုက်ကို ပွါးများပါလော့" ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် သိနားလည်သော သိတင်းသုံးဖော်တို့က ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ပြောဆိုသည် ဖြစ်ရကား ဝစီဒုစရိုက်ကိုပယ်၍ ဝစီသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို နှုတ်ဖြင့်ပယ်၍ ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ်သော တရားတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းဘို့ ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ် နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့် မြင်၍ ပယ်အပ်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ လောဘကို ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ် နှုတ်ဖြင့်မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့်မြင်၍ ပယ်အပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဒေါသကို။ပ။ မောဟကို၊ အမျက်ထွက်မှုကို၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှုကို၊ သူ့ကျေးဇူး ခချဖျက်မှုကို၊ ဂုဏ်ပြိုင်မှုကို၊ ဝန်တိုမှုကို ကိုယ်ဖြင့်မပယ်အပ် နှုတ်ဖြင့် မာယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့်မြင်၍ ပယ်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှုကို ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ် နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့် မြင်၍ ပယ်အပ်၏၊ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းဘို့ ဤလောက၌ သူကြွယ်အားဎင်း သူကြွယ်သားအားဎင်း ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုသို့ ပြည့်စုံရာ၌ အခြားသော ကျွန်အား ဖြစ်စေ ကပ်ယပ်နေသူအား ဖြစ်စေ "ဤသူကြွယ် သူကြွယ်သားအား ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေနှင့် မပြည့်စုံပါမူ ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။ သမဏာသည်ဎင်း ဗြာဟ္မဏာသည်ဎင်း ဘက်န်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ကို ရသူဖြစ်၏၊ ထိုသို့ရရာ၌ အခြားသော သမဏ အားဎင်း ဗြာဟ္မဏအားဎင်း "ဤ အသျှင်သည် သက်န်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ကိုရသူ မဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံဖြစ်၏။ရဟန်းတို့ ဤတရားကို ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှုဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော အလိုကို ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ် နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့် မြင်၍ပယ်အပ်၏၊ ရဟန်းဘို့ ယုတ်ညံ့သော အလိုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သဒ္ဓါမရှိသူ ဖြစ်လျက် "သဒ္ဓါရှိသူဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ"ဟု အလိုရှိ၏၊ သီလ မရှိသူဖြစ်လျက် "သီလရှိသူဟု ငါ့ကိုသိကြပါစေ"ဟု အလိုရှိ၏၊ အကြားအမြင်နည်းသူဖြစ်လျက် "အကြားအမြင်များသူဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ"ဟု အလိုရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်၌ မေ့လျော့သူ ဖြစ်လျက် အပေါင်းအဖော်မှ "ကင်းဆိတ်သူဟု ငါ့ကိုသိကြပါစေ"ဟု အလိုရှိ၏၊ပျင်းရိသူ ဖြစ်လျက် "ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူဟု ငါကို သိကြပါစေ"ဟု အလိုရှိ၏၊ သတိလွတ်ကင်းသူ ဖြစ်လျက် "သတိထင်သူဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ"ဟု အလိုရှိ၏၊မဘည်ကြည်သူဖြစ်လျက် "တည်ကြည်သူဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ"ဟု အလိုရှိ၏၊ ပညာမဲ့သူဖြစ်လျက် "ပညာရှိသူဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ"ဟု အလိုရှိ၏၊ အာသဝေါတရား မကုန်သူဖြစ်လျက် "အာသဝေါတရားကုန်သူဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ" ဟု အလိုရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို ယုတ်ညံ့သော အလိုဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ် စိတ်ဖြင့် မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့်မြင်၍ ပယ်အပ်သော တရားတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လောဘသည် အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ပါမူ ဒေါသသည်။မောဟသည်။ အမျက်ထွက်မှုသည်။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှုသည်။ သူ့ကျေးဇူးကို ခချဖျက်မှုသည်။ ဂုဏ်ပြိုင်မှုသည်။ ဝန်တိုမှုသည်။ငယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှုဘသည်။ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် အကယ်၍ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ပါမူ "ဤ အသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မခဲ့သည့် အခြင်းအရာကိုမသိ၊ ယုံကြောင့်ပင် ဤ အသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်၏၊ ဤ အသျှင်သည် ဒေါသ၊ မောဟ၊ အမျက်ထွက်မှု၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု၊ သူ့ကျေးဇူးကို ခချဖျက်မှု၊ဂုဏ်ပြိုင်မှု၊ဝန်တိုမှု၊ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု၊ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မခဲ့သည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤ အသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်၏" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ဆဝိ ဖြန့် ၃-၀၉

ရဟန်းတို့ လောဘသည် အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လွှမ်းမိုး၍ မဖြစ်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ဝန်တိုမှု။ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် အကယ်၍ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ပါမူ "ဤ အသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤ အသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မဖြစ်၊ ဤ အသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤ အသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍မဖြစ်"ဟု ထို ရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-မဟာစုန္ဒသုတ်

၂၄။ အခါတပါး၌ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် စေတီတိုင်း သဟဇာတိမြို့၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့က "ငါ့သျှင်"ဟု အသျှင်မဟာစုန္ဒအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။အသျှင် မဟာစုန္ဒသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ငါ့သျှင်တို့ ဥာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူသော စကား 'ဥာဏဝါဒ'ကို ဆိုသော ရဟန်းသည် "ဤတရားကို(ငါ)သိ၏၊ ဤတရားကို(ငါ)မြင်၏"ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ ဒေါသ။မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘမဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။မောဟ။အမျက်ထွက်မှု။ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏"ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဘာဝနာနှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူသော စကား'ဘာဝနာဝါဒ'ကို ဆိုသော ရဟန်းသည် "(ငါသည်)ကာယကို ပွါ ပြီးဖြစ်၏၊ သီလကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ စိတ်(သမာဓိ)ကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီးဖြစ်၏"ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘမဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။မောဟ။အမျက်ထွက်မှု။ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏"ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဉာဏဝါဒကိုဎင်း ဘာဝနာဝါဒကိုဎင်း ဆိုသော ရဟန်းသည် "ဤတရားကို (ငါ) သိ၏၊ ဤဘရားကို(ငါ)မြင်၏၊ (ငါသည်)ကာယကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ သိလကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ စိတ် (သမာဓိ)ကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီးဖြစ်၏"ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လော့ဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ ဒေါသ။မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘမဖြစ်ဖွယ် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏၊ ဤအသျှင်သည် ဇေါဒါသ။မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏"ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ဆင်းရဲသူသာဖြစ်လျက် ကြွယ်ဝ၏ဟူသော စကားကို ဆိုရာ၏၊ ဥစ္စာမဲ့သူသာဖြစ်လျက် ဥစ္စာရှိ၏ဟူသော စကားကို ဆိုရာ၏၊ စည်းစိမ်မဲ့သူသာဖြစ်လျက် စည်းစိမ်ရှိ၏ ဟူသော စကားကို ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် ဥစ္စာဖြင့် တစုံတရာ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ဖြစ်လတ်သော် ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေကို ထုတ်ဆောင်ပေးခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ရာ၊ ထိုသူကို "ဤအသျှင်သည် ဆင်းရဲသူသာဖြစ်လျက် ကြွယ်ဝ၏ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ ဤ အသျှင်သည် ဥစ္စာမဲ့သူသာ ဖြစ်လျက် ဥစ္စာရှိ၏ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ ဤအသျှင်သည် စည်းစိမ်မဲ့သူသာ ဖြစ်လျက် စည်းစိမ်ရှိ၏ဟူသော စကားကို ဆို၏"ဟု သိကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤအသျှင်သည် ဥစ္စာဖြင့် တစုံတရာ ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြစ်လတ်သော် ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေကို ထုတ်ဆောင်ပေးခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ဉာဏဝါဒကိုဎင်း ဘာဝနာဝါဒကိုဎင်း ဆိုသော ရဟန်းသည် "ဤဘရားကို (ငါ) သိ၏၊ ဤတရားကို(ငါ)မြင်၏၊(ငါသည်)ကာယကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ သိလကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ စိတ်(သမာဓိ)ကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီးဖြစ်၏"ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍တည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။မောဟ။အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့်အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏"ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဉာဏဝါဒကို ဆိုသော ရဟန်းသည် "ဤတရားကို(ငါ)သိ၏၊ ဤတရားကို (ငါ) မြင်၏'ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။

ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တုံမှု။ ပယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်"ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဘာဝနာဝါဒကို ဆိုသော် ရဟန်းသည် "(ငါသည်) ကာယကို ပွါးပြီ ဖြစ်၏၊ သီလကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ စိတ်(သမာဓိ)ကို ပွါးပြီ.ဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီးဖြစ်၏"ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ငါမူ ဒေါသ။ ဧမောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ခေျဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။သူ့ကျေးဇူးကို ခေျဖျက်မှု။ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်"ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဥဿာဝါဒကိုလည်း ဘာဝနာဝါဒကိုလည်း ဤသော ရဟန်းသည် "ဤတရားကို (ငါ) သိ၏၊ ဤတရားကို (ငါ) မြင်၏၊ (ငါသည်) ကာယကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ သီလကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ စိတ် (သမာဓိ)ကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီးဖြစ်၏"ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ငါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ခေျဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘမဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ခေျဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်"ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ကြွယ်ဝသူဖြစ်၍သာလျှင် ကြွယ်ဝ၏ဟူသော စကားကို ဆိုရာ၏၊ ဥစ္စာရှိသူဖြစ်၍သာလျှင် ဥစ္စာရှိ၏ဟူသော စကားကိုဆိုရာ၏၊ စည်းစိမ်ရှိသူ ဖြစ်၍သာလျှင် စည်းစိမ်ရှိ၏ ဟူသောစကားကို ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် ဥစ္စာဖြင့် တစုံတရာ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ဖြစ်လတ်သော် ဥစ္စာ စပါး ရှေ့ငွေကို ထုတ်ဆောင်ပေးရန် စွမ်းနိုင်ရာ၏။ ထိုသူကို "ဤအသျှင်သည် ကြွယ်ဝသူဖြစ်၍သာလျှင် ကြွယ်ဝ၏ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ ဤအသျှင်သည် ဥစ္စာရှိလူ ဖြစ်၍သာလျှင် ဥစ္စာရှိ၏ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ ဤအသျှင်သည် စည် စိမ်ရှိသူ ဖြစ်၍သာလျှင် စည် စိမ်ရှိ၏ ဟူသောစကားကို ဆို၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤအသျှင်သည် ဥစ္စာဖြင့် တစုံတရာ ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြစ်လတ်သော် ဥစ္စာ စပါး ရှေ့ငွေကို ထုတ်ဆောင်ပေးရန် စွမ်းနိုင်သောကြောင့်တည်း" ဟု သိကုန်ရာ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင်ဥဿာဝါဒကိုလည်း ဘာဝနာဝါဒကိုလည်း ဆိုသောရဟန်းသည် "ဤသို့ (ငါ) သိ၏၊ ဤသို့ (ငါ)မြင်၏၊ (ငါသည်) ကာယကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ သီလကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ စိတ် (သမာဓိ)ကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီးဖြစ်၏"ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍မတည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ခေျဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာ

ကိုသိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ခြဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုမဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကိုသိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ကသိဏသုတ်

၂၅။ ရဟန်းတို့ တည်ရာ ကသိုဏ်းတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အချို့သောသူသည် အထက် အောက် ဖီလာ၌ နှစ်မျိုးမရှိသော ပမာဏ မရှိသော ပထဝီကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည်။ပ။ အာပေါကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် တေဇောကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သောသူသည် ဝါယောကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သောသူသည် နီလကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သောသူသည် ပီတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သောသူသည် လောဟိတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သောသူသည် ဩဒါတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သောသူသည် အာကာသကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သောသူသည် အထက်အောက်ဖီလာ၌ နှစ်မျိုးမရှိသော ပမာဏမရှိသော ဝိညာဏကသိုဏ်းကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား တည်ရာ ကသိုဏ်းဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ကာဠိသုတ်

၂၆။ အခါတပါး၌ အသျှင်မဟာကစ္စာနသည် အုဝန်္တီတိုင်း ကုလဃရမြို့ ပဝတ္တတောင်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကုလဃရမြို့သူ ကာဠိဥပါသိကာမသည် အသျှင်မဟာကစ္စာန အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင် မဟာကစ္စာနအား—"အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးသမီးပြဿနာတို့၌—

'ငါသည် ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘောဟူသော စစ်တပ်ကို အောင်မြင်ကာ တပါးတည်း ရှုလျက် (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးသို့ ရောက်ခြင်းနှင့် စိတ်နှလုံး၏ ငြိမ်သက်ခြင်းဟူသော ချမ်းသာကို အစဉ်သိပြီ၊ ထို့ကြောင့် လူအပေါင်းနှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းကို ငါမပြု၊ ငါသည် တဦးတယောက်နှင့်မျှ မိတ်ဆွေမဖြစ်' ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူပါ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဤစကား၏ အနက်သဘောကို အဘယ်သို့လျှင် အကျယ်အားဖြင့် မှတ်ရပါမည်နည်း" ဟု လျှောက်၏။

နှမ သမဏီဗြာဟ္မဏီ အချို့တို့သည် (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးသည် ပထဝီကသိုဏ်း သမာပတ်လျှင် အလွန်အမြတ်ရှိ၏ ဟု (ယူဆ၍ ထိုသမာပတ်ကို) ဖြစ်စေကုန်၏။ နှမ မြတ်စွာဘုရားသည် ပထဝီကသိုဏ်း သမာပတ်၏ လွန်မြတ်သည့် အဖြစ်ရှိသမျှကို အထူးသိတော်မူ၏၊

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပထဝီကသိုဏ်း သမာပတ်၏ လွန်မြတ်သည့် အဖြစ်ရှိသမျှကို အထူးသိတော်မူ၍ သာယာဖွယ် (သမုဒယသစ္စာ) ကို မြင်တော်မူ၏။ အပြစ် (ဒုက္ခသစ္စာ) ကို မြင်တော်မူ၏။ ထွက်မြောက်ရာ (နိရောဓသစ္စာ)ကို မြင်တော်မူ၏။ လမ်းဟုတ် မဟုတ် သိမြင်မှု (မဂ္ဂသစ္စာ)ကို မြင်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သာယာဖွယ် (သမုဒယသစ္စာ)ကို မြင်ခြင်းကြောင့် အပြစ် (ဒုက္ခသစ္စာ)ကို မြင်ခြင်းကြောင့် ထွက်မြောက်ရာ (နိရောဓသစ္စာ)ကို မြင်ခြင်းကြောင့် လမ်းဟုတ် မဟုတ် သိမြင်မှု (မဂ္ဂသစ္စာ)ကို မြင်ခြင်းကြောင့် (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးသို့ ရောက်ခြင်းနှင့် စိတ်နှလုံး၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကို သိတော်မူ၏။

နှမ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးသည် အာပေါကသိုဏ်း သမာပတ်။ ဇောတေဇောကသိုဏ်း သမာပတ်။ ဝါယောကသိုဏ်း သမာပတ်။ နီလကသိုဏ်း သမာပတ်။ ပီတကသိုဏ်းသမာပတ်၊ လောဟိတကသိုဏ်း သမာပတ်။ ဩဒါတကသိုဏ်း သမာပတ်။ အာကာသကသိုဏ်းသမာပတ်။ ဝိညာဏကသိုဏ်း သမာပတ်လျှင် အလွန်အမြတ်ရှိ၏ ဟု (ယူဆ၍ ထိုသမာပတ်ကို) ဖြစ်စေကုန်၏။ နှမ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိညာဏကသိုဏ်း သမာပတ်၏ လွန်မြတ်သည့် အဖြစ်ရှိသမျှကို အထူးသိတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဝိညာဏကသိုဏ်းသမာပတ်၏ လွန်မြတ်သည့် အဖြစ်ရှိသမျှကို အထူးသိတော်မူ၏။ သာယာဖွယ် (သမုဒယသစ္စာ)ကို မြင်တော်မူ၏။ အပြစ် (ဒုက္ခသစ္စာ)ကို မြင်တော်မူ၏။ ထွက်မြောက်ရာ (နိရောဓသစ္စာ)ကို မြင်တော်မူ၏။ လမ်းဟုတ် မဟုတ် သိမြင်မှု (မဂ္ဂသစ္စာ)ကို မြင်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သာယာဖွယ် (သမုဒယသစ္စာ) ကို မြင်ခြင်းကြောင့် အပြစ်(ဒုက္ခသစ္စာ) ကို မြင်ခြင်းကြောင့် ထွက်မြောက်ရာ (နိရောဓသစ္စာ) ကို မြင်ခြင်းကြောင့် လမ်းဟုတ် မဟုတ် သိမြင်မှု (မဂ္ဂသစ္စာ)ကို မြင်ခြင်းကြောင့် (အရဟတ္တဖိုလ်)ဟူသော အကျိုးသို့ ရောက်ခြင်းနှင့် နှလုံး၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကို သိတော်မူ၏။ နှမ ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးသမီး ပြဿနာတို့၌—

> "ငါသည် ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဟူသော စစ်တပ်ကို အောင်မြင်ကာ တပါးတည်းရှုလျက် (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးသို့ ရောက်ခြင်းနှင့် စိတ်နှလုံး၏ ငြိမ်သက်ခြင်းဟူသော ချမ်းသာကို အစဉ်သိပြီ၊ ထို့ကြောင့် လူအဖွေပါင်းနှင့် မိတ်ဆွေ ဖွဲ့ခြင်းကို ငါမပြု၊ ငါသည်တဦးတယောက်နှင့်မျှ မိတ်ဆွေ မဖြစ်" ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

နှမ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူသော ဤစကား၏ အနက် (သဘော) ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် မှတ်အပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆင်္ဂသုတ်။

၇-ပဌမ မဟာပဉ္စာသုတ်

၂၇။ အခါဘပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းများစွာတို့သည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်၏။ ထိုအခါ၊ ထိုရဟန်းတို့အား— "သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရန် အလွန်စောသေး၏၊ ငါတို့သည် သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြရမူ ကောင်း

လေစ့”ဟု အကြံဖြင့်၏။ ထိုသို့ကြံပြီးနောက် ထိုရဟန်းတို့သည် သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ထိုပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေကာ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့အား သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ ပြောဆိုကုန်၏—ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမသည် သာဝကတို့အား “ရဟန်းတို့ သင်တို့ လာကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိ၍ နေကုန်လော့”ဟု ဤသို့တရားဟော၏။ ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့သည်လည်း သာဝကတို့အား“ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့လာကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိ၍ နေကုန်လော့”ဟု ဤသို့ တရားကို ဟောကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤငါတို့ တရားဟောရာ၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့် ငါတို့၏ တရားဟောပုံချင်း ဆုံးမပုံချင်း အဘယ်သို့ ထူးသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပိုလွန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ ခြားနားသနည်း (ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏)။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တပါးသောအယူ ရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ စကားကို မနှစ်သက်ကုန် မတားမြစ်ကုန်၊ မနှစ်သက်ကုန် မတားမြစ်ကုန်ပဲ နေရာမှ ထကာ “မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ထိုစကား၏ အနက်(အဓိပ္ပါယ်) ကို သိရကုန်အံ့”ဟု ဖဲသွားကြကုန်၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံကျည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှဖဲကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်လျက် အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် နံနက် အခါခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကြပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား“သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရန် စောသေး၏၊ ငါတို့သည် သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏အရံသို့ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစ့”ဟုအကြံဖြစ်ကြပါ၏။အသျှင်ဘုရားထိုအခါအကျွန်ုပ်တို့သည် သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးနောက် ထိုသာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေကာ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြပါ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်သော၊ အကျွန်ုပ်တို့အား သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည်—ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမသည် သာဝကတို့အား “ရဟန်းတို့ သင်တို့ လာကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိ၍ နေကုန်လော့”ဟု ဤသို့ တရားဟော၏။ ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့သည်လည်း သာဝကတို့အား“ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့လာကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိ၍ နေကုန်လော့”ဟု ဤသို့ တရားကို ဟောကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤငါတို့ တရားဟောရာ၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့် ငါတို့၏ တရားဟောပုံချင်း ဆုံးမပုံချင်း အဘယ်သို့ ထူးသနည်း၊ အဘယ်သို့ပိုလွန်သနည်း၊အဘယ်သို့ ခြားနားသနည်းဟု ဤစကားကို ပြောဆိုကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တပါးသောအယူ ရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ စကားကို မနှစ်သက်ပါကုန် မတားမြစ်ပါကုန်၊မနှစ်သက်ကုန် မတားမြစ်ကုန်ပဲ နေရာမှ ထကာ “မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ထိုစကား၏ အနက် (အဓိပ္ပါယ်)ကို သိကြကုန်အံ့”ဟု ဖဲခဲ့ကြပါကုန်၏ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဤသို့ ပြောဆိုမေးမြန်းကုန်ရာ၏၊ “ငါ့သျှင်တို့ ပြဿနာတခု ရည်ညွှန်းချက်တခု ဖြေဆိုချက်

တခု၊ ပြဿနာနှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက် နှစ်ခု ဖြေဆိုချက် နှစ်ခု၊ ပြဿနာ သုံးခု ရည်ညွှန်းချက် သုံးခု ဖြေဆိုချက်သုံးခု၊ပြဿနာလေးခု ရည်ညွှန်းချက် လေးခု ဖြေဆိုချက် လေးခု၊ပြဿနာငါးခု ရည်ညွှန်းချက်ငါးခု ဖြေဆိုချက်ငါးခု၊ ပြဿနာ ခြောက်ခု ရည်ညွှန်းမျက် ခြောက်ခု ဖြေဆိုချက် ခြောက်ခု၊ ပြဿနာ ခုနစ်ခု ရည်ညွှန်းချက် ခုနစ်ခု ဖြေဆိုချက် ခုနစ်ခု၊ ပြဿနာ ရှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက် ရှစ်ခု ဖြေဆိုချက် ရှစ်ခု၊ ပြဿနာ ကိုးခု ရည်ညွှန်းချက် ကိုးခု ဖြေဆိုချက် ကိုးခု၊ ပြဿနာ ဆယ်ခု ရည်ညွှန်းချက် ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက် ဆယ်ခု”ဟု (ဤသို့ ပြောဆို မေးမြန်းကုန်ရာ၏)။

ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ အမေး ခံကြရသည် ရှိသော် ကျကျနန ဖြေဆိုနိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ အလွန်ပင်ပန်းခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အရာမဟုတ်သော ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကဌ် မြတ်စွာဘုရားကိုဂုဏ်း မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကိုဂုဏ်း ဤသာသနာတော်မှ ကြားနာရ၍ (ပြောဆိုသူကိုဂုဏ်း) ကြဉ်ထား၍ ဤပြဿနာတို့ကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် စိတ်ကို နှစ်သိမ့်စေနိုင်မည့် အခြားသူကို ငါမမြင်။

“ပြဿနာ တခု ရည်ညွှန်းချက်တခု ဖြေဆိုချက် တခု”ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားတခုဌ် ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်း အခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝဌ်ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်တရား တခုနည်း၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် အာဟာရလျှင် တည်ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ(အာဟာရ) တရား တခုဌ် ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝဌ်ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာတခု ရည်ညွှန်းချက်တခု ဖြေဆိုချက်တခု”ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ၍ ဆိုအပ်၏။

“ပြဿနာ နှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက် နှစ်ခု ဖြေဆိုချက် နှစ်ခု”ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားနှစ်မျိုးတို့ဌ် ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်း အခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝဌ်ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ် နှစ်မျိုးတို့နည်း၊ ရုပ် နာမ် တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ (ဤ ရုပ် နာမ်) တရားနှစ်မျိုးတို့ဌ် ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်း အခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ အနက်သဘောကို သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝဌ်ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာနှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်နှစ်ခု ဖြေဆိုချက်နှစ်ခု”ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ပြဿနာသုံးခု ရည်ညွှန်းချက် သုံးခု ဖြေဆိုချက်သုံးခု"ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အာဘယ်ကို စဲ့၍ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ အနက်သဘောကို သိပြီးလျှင် မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အာဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း၊ ဝေဒနာ သုံးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ (ဤ ဝေဒနာ) တရား သုံးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာတပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာသုံးခု ရည်ညွှန်းချက် သုံးခု ဖြေဆိုချက် သုံးခု"ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ့၍ ဆိုအပ်၏။

"ပြဿနာလေးခု ရည်ညွှန်းချက် လေးခု ဖြေဆိုချက် လေးခု"ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အာဘယ်ကို စဲ့၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အာဘယ်တရား လေးမျိုးတို့နည်း၊ အာဟာရလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(အာဟာရ) တရားလေးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာ လေးခု ရည်ညွှန်းချက် လေးခု ဖြေဆိုချက်လေးခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ့၍ ဆိုအပ်၏။

"ပြဿနာ ငါးခု ရည်ညွှန်းချက် ငါးခု ဖြေဆိုချက် ငါးခု"ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အာဘယ်ကို စဲ့၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာတပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အာဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန် တို့ ဤ(ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) တရားငါးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာငါးခု ရည်ညွှန်းချက်ငါးခု ဖြေဆိုချက် ငါးခု"ဟုဆိုခဲ့သော ထို စကားကို ဤသည်ကို စဲ့၍ ဆိုအပ်၏။

"ပြဿနာ ခြောက်ခု ရည်ညွှန်းချက်ခြောက်ခု ဖြေဆိုချက် ခြောက်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အာဘယ်ကိုစဲ့၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားခြောက်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာလွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြာ ကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကိုပြု၏။ အာဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်း၊ အတ္တင်း'အဇ္ဈတ္တိက'အာယတန ခြောက်မျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(အဇ္ဈတ္တိကာယတန) တရားခြောက်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာလွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို

ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ "အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာခြောက်ခု ရည်ညွှန်းမျက်ခြောက်ခု ဖြေဆိုချက် ခြောက်ခု"ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ပြဿနာ ခုနစ်ခု ရည်ညွှန်းချက် ခုနစ်ခု ဖြေဆိုချက် ခုနစ်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားခုနစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာတပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်း အခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကိုကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံး ကိုပြု၏။ အဘယ် ခုနစ်မျိုးတို့နည်း၊ ဝိညာဏ်၏တည်ရာ 'ဝိညာဏဋ္ဌိတိ' ခုနစ်မျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ (ဝိညာဏဋ္ဌိတိ) တရား ခုနစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာတပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာအဆုံးအပိုင်း အခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကိုပြု၏။ "ပြဿနာ ခုနစ်ခု ရည်ညွှန်းချက် ခုနစ်ခု ဖြေဆိုချက် ခုနစ်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ပြဿနာ ရှစ်ခု ရည်ညွှန်းမျက် ရှစ်ခု ဖြေဆိုချက် ရှစ်ခု"ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာတပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကိုပြု၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း၊ လောကဓံတရားရှစ်မျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကိုပြု၏။ "ပြဿနာ ရှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက် ရှစ်ခု ဖြေဆိုချက် ရှစ်ခု"ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ပြဿနာကိုးခု ရည်ညွှန်းချက်ကိုးခု ဖြေဆိုချက် ကိုးခု"ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားကိုးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကိုပြု၏။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်း၊ သတ္တဝါတို့၏တည်ရာ 'သတ္တာဝါသ' ကိုးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(သတ္တာဝါသ)တရား ကိုးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာလွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကိုပြု၏။ "ပြဿနာကိုးခု ရည်ညွှန်းမျက်ကိုးခု ဖြေဆိုချက်ကိုးခု"ဟု ဆိုခဲ့သောစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ဆိုအပ်၏။

"ပြဿနာဆယ်ခု ရည်ညွှန်းမျက်ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက်ဆယ်ခု"ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာလွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခ

အဆုံးကိုပြု၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း၊ အကုသိုလ်ကမ္မပထ ဆယ်မျိုး တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (အကုသလ ကမ္မပထ) တရား ဆယ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာတပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာလွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကိုပြု၏။ "ပြဿနာဆယ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက်ဆယ်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-ဒုတိယ မဟာပဥ္စာသုတ်

၂၈။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကဇင်္ဂလာမြို့ ဝါးဟောင်း (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကဇင်္ဂလာမြို့သား ဥပါသကာများစွာတို့သည် ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမ်ိန်းမ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ ရိုခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်လျက် ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမ အား ဤစကားကို ပြောဆိုကြကုန်၏—အရှင်မ မြတ်စွာဘုရားသည် ပြဿနာငါးတို့၌ "ပြဿနာတခု ရည်ညွှန်းချက်တခု ဖြေဆိုချက်တခု၊ ပြဿနာနှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်နှစ်ခု ဖြေဆိုချက်နှစ်ခု၊ ပြဿနာသုံးခု ရည်ညွှန်းချက်သုံးခု ဖြေဆိုချက်သုံးခု၊ ပြဿနာလေးခု ရည်ညွှန်းချက်လေးခု ဖြေဆိုချက်လေးခု၊ ပြဿနာငါးခု ရည်ညွှန်းချက်ငါးခု ဖြေဆိုချက်ငါးခု၊ ပြဿနာခြောက်ခု ရည်ညွှန်းချက်ခြောက်ခု ဖြေဆိုချက်ခြောက်ခု၊ ပြဿနာခုနစ်ခု ရည်ညွှန်းမျက်ခုနစ်ခု ဖြေဆိုချက်ခုနစ်ခု၊ ပြဿနာရှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ရှစ်ခု ဖြေဆိုချက် ရှစ်ခု၊ ပြဿနာကိုးခု ရည်ညွှန်းချက်ကိုးခု ဖြေဆိုချက်ကိုးခု၊ ပြဿနာဆယ်ခု ရည်ညွှန်းမျက်ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက်ဆယ်ခု" ဟု ဤစကားကို ဟောတော်မူထား ပါ၏။ အရှင်မ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောထားတော်မူသော ဤစကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်သို့ သိမှတ်ရပါမည်နည်း ဟု (ပြောဆိုကြကုန်၏)။

ဒါယကာတို့ ထိုစကားကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ မကြားရဘူးပါ၊ မျက်မှောက်တော်မှ မခံယူရဘူးပါ၊ စိတ်ကို ပွါးစေကြသော ရဟန်းတို့၏ မျက်မှောက်မှလည်း မကြားရဘူးပါ။ မျက်မှောက်မှလည်း မခံယူရဘူးပါ။ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း အကျွန်ုပ်၏ ထင်မြင်ချက်ကို ဆိုပါအံ့၊ ထိုစကားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့ ဟောပြပါအံ့ ဟု (ဆို၏)။ "ကောင်းပါပြီ အရှင်မ" ဟု ကဇင်္ဂလာမြို့သား ဥပါသကာတို့သည် ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမ အား ပြန်ကြားကုန်၏။ ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်း မိန်းမသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—

"ပြဿနာတခု ရည်ညွှန်းချက်တခု ဖြေဆိုချက်တခု" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဟောတော်မူ အပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရားတခု၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်တရား တခုနည်း၊ သတ္တဝါအားလုံးဘို့သည် အာဟာရလျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ ဒါယကာတို့ ဤ(အာဟာရ)တရားတခု၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို

ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာတခု ရည်ညွှန်းချက်တခု ဖြေဆိုချက်တခု" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။

"ပြဿနာနှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်နှစ်ခု ဖြေဆိုချက်နှစ်ခု" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကိုစဲ၍ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရားနှစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်း—နာမ် ရုပ်တို့တည်း။ပ။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း၊ ဝေဒနာသုံးမျိုးတို့တည်း။ ဒါယကာတို့ ဤ(ဝေဒနာ) တရားသုံးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာတပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာလွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာသုံးခု ရည်ညွှန်းချက်သုံးခု ဖြေဆိုချက်သုံးခု" ဟု မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။

"ပြဿနာလေးခု ရည်ညွှန်းချက်လေးခု ဖြေဆိုချက်လေးခု" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စဲ၍ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရားလေးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ စိတ်ကို ပွါးစေပြီးသည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း—သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့တည်း။ ဒါယကာတို့ ဤ (သတိပဋ္ဌာန်) လေးပါးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ စိတ်ကို ပွါးစေပြီးသည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာ လေးခု ရည်ညွှန်းချက်လေးခု ဖြေဆိုချက်လေးခု" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။

"ပြဿနာ ငါးခု ရည်ညွှန်းချက်ငါးခု ဖြေဆိုချက်ငါးခု" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စဲ၍ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရားငါးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ စိတ်ကိုပွါးစေပြီးသည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကိုရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း—ဤနေ့ငါးပါးတို့တည်း။ပ။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်း—ကိုလေသာတို့မှ ထုတ် မြောက်ရာ 'နိဿရဏိယ' ဓာတ်ခြောက်မျိုးတို့တည်း။ပ။ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်း—ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတို့တည်း ။ပ။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း—အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာ မဂ်တို့တည်း။ ဒါယကာတို့ ဤတရား ရှစ်ပါးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ စိတ်ကို ပွါးစေပြီးသည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက် မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာရှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ရှစ်ခု ဖြေဆိုချက်ရှစ်ခု" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။

"ပြဿနာကိုးခု ရည်ညွှန်းချက် ကိုးခု ဖြေဆိုချက် ကိုးခု" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စဲ၍ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရားကိုးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည်

ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကိုပြု၏။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်း—သတ္တာဝါသကိုးမျိုးတို့တည်း။ ဒါယကာတို့ ဤ(သတ္တာဝါသ)တရားကိုးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာကိုးခု ရည်ညွှန်းချက် ကိုးခု ဖြေဆိုချက် ကိုးခု" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။

"ပြဿနာ ဆယ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက် ဆယ်ခု"ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကိုစဲ၍ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရား ဆယ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးစေပြီးသည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်း အခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုး တို့နည်း—ကုသလ ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး တို့တည်း။ ဒါယကာတို့ ဤ (ကုသလ ကမ္မပထ) ဟူသော ဆယ်ပါးတို့၌ ရဟန်းသည် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးစေပြီးသည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာ ဆယ်ခု ရည်ညွှန်းမျက်ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက် ဆယ်ခု" ဟုမြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကိုစဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဒါယကာတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ပြဿနာကြီးတို့၌ "ပြဿနာတခု ရည်ညွှန်းမျက်တခုဖြေဆိုချက် တခု။ပ။ပြဿနာဆယ်ခု ရည်ညွှန်းချက် ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက် ဆယ်ခု" ဟူသော ဤ စကား၏အနက် (အဓိပ္ပါယ်)ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် ငါသိ၏။ ဒါယကာတို့ သင်တို့ ဒေသိုရှိကြပါမူကား မြတ်စွာဘုရားသို့သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ဤအနက်သဘောကို မေးလျှောက်ကုန်လော့။ ထိုအနက်ကို မြတ်စွာဘုရား ဖြေတော်မူတိုင်း ဆောင်မှတ်ကုန်လော့ဟု (မိန့်ဆို၏)။ "ကောင်းပါပြီ အရှင်မ"ဟု ကဇင်္ကလာမြို့သား ဥပါသကာတို့သည် ကဇင်္ကလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမ၏စကားကို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကုန်၍ နေရာမှထကာ ကဇင်္ကလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမကို ရှိခိုးကြပြီး၍ အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးကာ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်လျက် ကဇင်္ကလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမနှင့်အတူ ပြောဆိုသမျှ စကားအားလုံးကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားကုန်၏။

သူကြွယ်တို့ ကောင်းပေစ့ ကောင်းပေစ့၊သူကြွယ်တို့ ကဇင်္ကလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမသည် ပညာရှိ၏၊သူကြွယ်တို့ ကဇင်္ကလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမသည် ပညာကြီး၏၊ သူကြွယ်တို့ ငါ့ကို မျဉ်းကပ်၍ ဤအနက် (သဘော) ကို မေးလျှင်လည်း ဤ အနက် (သဘော)ကို ဤသို့ ကဇင်္ကလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမ ဖြေသကဲ့သို့သာ ငါဖြေရာ၏။ ဤသည်သာလျှင်လည်း ထိုစကား၏ အနက် (သဘော) ပေတည်း၊ ဤသို့သာလျှင် ထိုအနက်သဘောကို မှတ်ကုန်လော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဒေဝဒဟသုတ်။

၉-ပဌမ ကောသလသုတ်

၂၉။ ရဟန်းတို့ ပသေနဒိ ကောသလမင်း၏ နိုင်ငံတော် ကာသိတိုင်း ကျောသလတိုင်းနယ် ရှိသမျှကုတ္ဆင်း၌ ပသေနဒိ ကောသလမင်းကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပသေနဒိ ကောသလမင်းအားသော်လည်း တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြား အမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထိုစည်းစိမ်မျိုးဌ်လည်း ငြီးငွေ့၏၊ထိုစည်းစိမ်မျိုး၌ ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော(ကောသလမင်း)အဖြစ်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ယုတ်ညံ့သော(သာမန်) စည်းစိမ်မျိုးဌ်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၁)

ရဟန်းဘို့ လူ နေတို့သည် လှည့်လည်ကုန်လျက် အရပ်မျက်နှာတို့ ထွန်လင်းတောက်ပရာ အပိုင်းအခြားဖြင့် တထောင် အဖို့အစုရှိသော လွှာကျွတ်သည် ရှိ၏။ ထိုလောကဓာတ် တထောင်၌ လ တဇထောင် နေ တထောင် မြင့်မိုရ်တောင်မင်း တထောင် ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း တထောင် အပရဂေါယာနကျွန်း တထောင် ဥတ္တရကုရုကျွန်း တထောင် ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်း တထောင် မဟာသမုဒ္ဒရာ လေးထောင် နတ်မင်းကြီး လေးထောင် စာတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံတထောင် တာဝတိံသာနတ်ဘုံ တထောင် ယာမာနတ်ဘုံ တထောင် တုသိတာနတ်ဘုံ တထောင် နိမ္မာနရတိနတ်ဘုံ တထောင် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်ဘုံ တဇထောင် ဗြဟ္မာ့ဘုံ တထောင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ တထောင်မျှသော လောကဓာတ်၌ မဟာဗြဟ္မာကို အမြတ်ဆုံးဟုဆိုအပ်၏။ရဟန်းတို့ မဟာဗြဟ္မာအားသော်လည်း တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာတည်း၊ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထို(စည်းစိမ်မျိုး)၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ထို(စည်းစိမ်မျိုး)၌ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော(မဟာဗြဟ္မာ) အဖြစ်၌ တပ်ခြင်း ကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သော (သာမန်)စည်းစိမ်မျိုးဌ်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၂)

ရဟန်းတို့ ဤလောကဓာတ် ပျက်စီးသောအခါမျိုးသည်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ လောကဓာတ်ပျက်စီးလတ်သော် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာဘဿရာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုဘုံ၌ စျာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊(နှစ်သိမ့်ခြင်း)ပီတိလျှင် အစာရှိကုန်၏၊ မိမိတို့ ကိုယ်ရောင်ဖြင့် လင်းလျက် ရှိကုန်၏၊ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်၏၊ တင့်တယ်သော နေရာရှိကုန်၏၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးသော လောကဓာတ်အတွင်း၌ အာဘဿရာဗြဟ္မာတို့ကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ရဟန်းတို့ အာဘဿရာဗြဟ္မာတို့ကိုလည်း တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြား အမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထို(စည်းစိမ်မျိုး)၌လည်းငြီးငွေ့၏၊ ထို(စည်းစိမ်မျိုး)၌ ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော(အာဘဿရာဗြဟ္မာ)မင်းအဖြစ်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ယုတ်ညံ့သော(သာမန်)စည်းစိမ်မျိုးဌ်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၃)

ရဟန်းတို့ တည်ရာကသိုဏ်းကိုသည် ဤဆယ်မျိုးတိုတည်း။အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ— အချို့သောသူသည် အထက် အောက် ဖီလာ၌ နှစ်မျိုး မရှိသော ပမာဏ မရှိသော ပထဝီကသိုဏ်းကို သိ၏။ပ။အချို့သောသူသည် အာပေါကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သောသူသည်

တေဇောကသိုဏ်းကို သိ၏။အဒ္ဓါ့သောသူသည် ဝါယောကသိုဏ်းကို သိ၏။အဒ္ဓါ့သောသူသည် နီလကသိုဏ်းကို သိ၏။အဒ္ဓါ့သောသူသည် ပီတကသိုဏ်းကိုသိ၏။အဒ္ဓါ့သောသူသည် လောဟိတကသိုဏ်းကို သိ၏။အဒ္ဓါ့သောသူသည် ဩဒါတကသိုဏ်းကို သိ၏။အဒ္ဓါ့သောသူသည် အာကာသကသိုဏ်းကို သိ၏။အဒ္ဓါ့သောသူသည် အထက် အောက် ဖီလာ၌ နှစ်မျိုးမရှိသော ပမာဏမရှိသော ဝိညာဏကသိုဏ်းကို သိ၏ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ကသိုဏ်းဆယ်မျိုးတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤတည်ရာကသိုဏ်းဆယ်မျိုးတို့တွင် အဒ္ဓါ့ သောသူ သိသော အထက်အောက် ဖီလာ၌ နှစ်မျိုး မရှိသော ပမာဏမရှိသော ဤဝိညာဏကသိုဏ်းသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ရဟန်းတို့ ဤသို့ (ဝိညာဏကသိုဏ်းကို) သိမှတ်မှုရှိသော၊ သတ္တဝါတို့လည်း ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သိမှတ်မှုရှိသော သတ္တဝါတို့အားသော်လည်း တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာတည်း၊ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်းရှိသည်သာတည်း။ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထိုကသိုဏ်း၌လည်း ငြီးငွေ၏၊ ထိုကသိုဏ်း၌ ငြီးငွေသော် မြတ်သော ဝိညာဏကသိုဏ်း၌ တပ်ခြင်း ကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သော ကသိုဏ်း၌ကား အစွယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၄)

ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဖက်တရားနှင့် အာရုံတို့ကို) လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်း 'အဘိဘာ့ယတန'စျာန်တို့သည် ဤ၌စ်မျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်၌စ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသောအဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏"ဟု ဤသို့ အမှတ်(သညာ)ရှိ၏။ ဤကား ပဌမ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ) သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား ဒုတိယ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်ကုန်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား တတိယ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား စတုတ္ထ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ညိုသော အဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ညိုသော အဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသောအောက်မဲညိုပန်းကဲ့သို့ဌင်း ညိုသော အဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ညိုသောနှစ်ဖက်မျှော အဝတ်ကဲ့သို့ဌင်း ဤအတူ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ညိုသော အဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသော (ကသိုဏ်း)

ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား ပဉ္စမ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဝါရွှေသော အဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဝါရွှေသော အဆင်း ဝါရွှေသော အသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော မဟာလှေကားပန်းကဲ့သို့ငင်း ဝါရွှေသော အဆင်း ဝါရွှေသော အသွေး ဝါရွှေသော အရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ဝါရွှေသော နှစ်ဖက်ချောအဝတ်ကဲ့သို့ငင်း ဤအတူ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဝါရွှေသောအဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ)သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား ဆဋ္ဌ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ နီသော အဆင်း နီသောအသွေး နီသော အရောင်ရှိသော နီသော(ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ နီသောအဆင်း နီသောအသွေး နီသောအရောင်ရှိသော နီသော မိုးဆွေပန်းကဲ့သို့ငင်း နီသောအဆင်း နီသော အသွေး နီသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့ငင်း ဤအတူ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ နီသောအဆင်း နီသောအသွေး နီသောအရောင်ရှိသော နီသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား သတ္တမ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဖြူသော အဆင်း ဖြူသော အသွေး ဖြူသော အရောင်ရှိသော ဖြူသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသောသောက်ရှူးကြယ်ကဲ့သို့ငင်း ဖြူသော အဆင်း ဖြူသော အသွေး ဖြူသော အရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ဖြူသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့ငင်း ဤအတူ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်း ရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏"ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာရှိ၏။ ဤကား အဋ္ဌမ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အဘိဘာယတန စျာန်ရှစ်မျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအဘိဘာယတနစျာန် ရှစ်မျိုးတို့တွင် အချို့သောသူသည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်း ရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသောရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထိုရုပ်တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏"ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏ဟူသော ဤအဘိဘာယတနသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမှတ်ရှိသော သတ္တဝါတို့လည်း ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမှတ်ရှိသော သတ္တဝါတို့အား သော်လည်း တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထိုအဘိဘာယတန စျာန်

ဥ်လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထိုအဘိဘာယဘနစျာန်ဥ် ငြီးငွေ့သော် မြတ်သောစျာန်ဥ် ငြီးငွေ့၏၊ ယုတ်ညံ့သော စျာန်ဥ်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ (၅)

ရဟန်းတို့ အကျင့် 'ပဋိပဒါ'တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့ဘည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ဆင်းရဲစွာကျင့်ရ၍ နှုန့်နှေးစွာ အသိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်သော 'ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ'၊ ဆင်းရဲစွာကျင့်ရသော်လည်း လျင်မြန်စွာ အသိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်သော 'ဒုက္ခပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ'၊ ချမ်းသာစွာကျင့်ရသော်လည်း နှုန့်နှေးစွာ အသိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်သော 'သုခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ'၊ ချမ်းသာစွာကျင့်ရ၍ လျင်မြန်စွာ အသိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်သော 'သုခပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ' အကျင့်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အကျင့် ပဋိပဒါတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကျင့်အလေးမျိုးတို့တွင် ချမ်းသာစွာ ကျင့်ရ၏ လျင်မြန်စွာ အသိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်သော ဤအကျင့်သည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကျင့်သော သတ္တဝါတို့လည်း ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကျင့်သော သတ္တဝါတို့အား သော်လည်း တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထိုချမ်းသာစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်စွာ အသိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်သော အကျင့်ဥ်လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထိုအကျင့်ဥ် ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော အကျင့်ဥ် တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်သော အကျင့်ဥ်ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ (၆)

ရဟန်းတို့ သညာတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အချို့သော သူသည် နည်းသော အာနုဘော်ရှိသော (ကာမာဝစရ)သညာကို သိ၏၊ အချို့သောသူသည် မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော (ရူပါဝစရ)သညာကို သိ၏၊ အချို့သောသူသည် အတိုင်း အရှည်မရှိသော (လောကုတ္တရာ)သညာကို သိ၏၊ အချို့သောသူသည် "တစုံတခုမျှမရှိ" ဟူသော (အာကိဉ္စညာယတန)သညာကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ သညာတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသညာလေးမျိုးတို့တွင် အချို့သောသူသိသော "တစုံတခုမျှမရှိ" ဟူသော အာကိဉ္စညာယတန သညာသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သညာရှိသော သတ္တဝါတို့လည်း ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကျင့်သော သတ္တဝါတို့အား သော်လည်း တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထို(အာကိဉ္စညာယတနသညာ)ဥ်လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထို(အာကိဉ္စညာယတနသညာ)ဥ် ငြီးငွေ့သော် မြတ်သောသညာဥ် တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်သော သညာဥ်ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ (၇)

တပည့်သည် ထို(ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌ)၌လည်း ငြိုးငွေ့၏၊ထို(ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ)၌ ငြိုးငွေ့သော် မြတ်သော အယူ၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သော အယူ၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ (၇)

ရဟန်းတို့ မြတ်သော စင်ကြယ်မှုကို ပညတ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော စင်ကြယ်မှုကို ပညတ်သူတို့တွင် အချင်းခပ်သိမ်း အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍နေသောသူသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုဈာန်ကိုသိရန် ထိုဈာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် တရားဟောကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ဟောလေ့ရှိသော သတ္တဝါတို့လည်း ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဟောလေ့ရှိသော သတ္တဝါတို့အားသော်လည်း တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထို(ဈာန်)၌လည်း ငြိုးငွေ့၏၊ ထို(ဈာန်)၌ ငြိုးငွေ့သော် မြတ်သောဈာန်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သောဈာန်၌ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၉)

ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ပညတ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ပညတ်သော သူတို့တွင် တည်ရာအတွေ့'ဖဿာယတန'ခြောက်မျိုးတို့၏ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း ချုပ်ခြင်းကိုလည်း သာယာဖွယ်ကိုလည်း အပြစ်ကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ဟုတ်ဘိုင် မှန်စွာသိ၍ မစဲလမ်းပဲ လွတ်မြောက်မှု(အရဟတ္တဖိုလ်)သည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဟောလေ့ရှိသော ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိသော ငါ့ကို သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့က "ရဟန်းဂေါတမသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကို မပညတ်၊ ရုပ်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကို မပညတ်၊ ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကို မပညတ်"ဟု ထင်ရှားမရှိသော အချည်းနှီးသော မှားယွင်းသော မဟုတ်မမှန်သော စွပ်စွဲခြင်းဖြင့် စွပ်စွဲကုန်၏။ရဟန်းတို့ ငါသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကိုလည်း ပညတ်၏၊ ရုပ်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကိုလည်း ပညတ်၏၊ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကိုလည်း ပညတ်၏၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဆာလောင်မှုမရှိ ငြိမ်းအေးလျက် အေးချမ်းလျက် မစဲလမ်းပဲ ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးမှု'ပရိနိဗ္ဗာန်'ကိုလည်း ပညတ်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၀)

နဝမသုတ်။

၁၀--ဒုတိယ ကောသလသုတ်

၃၀။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပသေနဒိကောသလမင်းသည် စစ်မြေပြင်၌ အောင်မြင်၍ အလိုပြည့်သဖြင့် စစ်တိုက်ရာမှ ပြန်လှည့်ခဲ့၏။ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ထိုအရံသို့ သွား၏၊ ယာဉ်ဖြင့် သွားနိုင်သမျှသော အရပ်တိုင်အောင် ယာဉ်ဖြင့် သွား၍ ယာဉ်မှ သက်ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် အရံသို့ ဝင်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်း များစွာတို့သည် လွင်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံ သွားနေကုန်၏။

ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ထိုရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုရဟန်းတို့အား- "အသျှင်ဘုရားတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်

မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခု အဘယ်မှာ သီတင်းသုံး နေတော်မူပါသနည်း၊ အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်တို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို **ဖူးမြော်လိုပါကုန်၏"ဟု လျှောက်၏။** မင်းမြတ် တံခါးပိတ်ထားသော ဤကျောင်းသို့ တိတ်ဆိတ်စွာ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မုခ်ဦးသို့ ဖြည်းညှင်းစွာ ဝင်၍မျောင်းဟန့်ပြီးလျှင် တံခါးကို ခေါက်လေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်အား တံခါးဖွင့်ပေးပါလိမ့်မည် ဟု (ဆိုကုန်၏)။

ထိုအခါ ပဉ္စသနဒီကောသလမင်းသည် တံခါးပိတ်ထားသော ကျောင်းသို့ တိတ်ဆိတ်စွာ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မုခ်ဦးသို့ ဖြည်းညှင်းစွာဝင်၍ ချောင်းဟန့်ပြီး လျှင် တံခါးကိုခေါက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် တံခါးကို ဖွင့်တော်မူ၏။ထိုနောက် ပဉသနဒီကောသလမင်းသည် ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့၌ ဦးတိုက်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ခံတွင်းဖြင့် စုပ်၏၊ လက်တို့ဖြင့်လည်း ဆုပ်နယ် (ပွတ်သပ်)၏၊ "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပဉသနဒီ ကောသလမင်းပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပဉသနဒီကောသလမင်းပါဘည်း" ဟု အမည်ကိုလည်း ကြားလျှောက်၏။

မင်းကြီး သင်သည် အဘယ်အကြောင်းထူးကို မြော်မြင်၍ ဤကိုယ်(ခန္ဓာ) ၌ ဤသို့ သဘော ရှိသော အလန်ပျပ်ဝပ် နှိမ်ချမှုကို ပြုဘိသနည်း၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုဘိသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပြုဘူးသည့် ကျေးဇူးကို သိမှ 'ကတညုတ'နှင့် ပြုရမည်ကို ထင်စွာသိမှ 'ကတဝေဒီ' ကိုမြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အလွန် ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချမှုကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် လူအများ၏စီးပွါးအလို့ငှါ လူအများ၏ ချမ်းသာရန် အလို့ငှါ ကျင့်တော်မူပါ၏၊ ကောင်းသောတရား ရှိခြင်း အပြစ်ကင်းသော တရားရှိခြင်းဖြင့် လူအများကို မြတ်သောဉာဏ်၌ တည်စေတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် လူအများ၏ စီးပွါး အလို့ငှါ လူအများ၏ ချမ်းသာရန် အလို့ငှါ ကျင့်တော်မူခြင်း ကောင်းသော တရားရှိခြင်း အပြစ်ကင်းသော တရားရှိခြင်းဖြင့် လူအများကို မြတ်သော ဉာဏ်၌ တည်စေခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၁)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် သီလရှိတော်မူပါ၏၊ ကြီးပွါးသော သီလ မြတ်သောသီလ အပြစ်ကင်းသောသီလ ရှိတော်မူပါ၏၊ အပြစ်ကင်းသော သီလနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ သီလရှိတော်မူခြင်း ကြီးပွါးသောသီလ မြတ်သော သီလ အပြစ်ကင်းသောသီလ ရှိတော်မူခြင်း အပြစ်ကင်းသော သီလနှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၂)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ ညဉ့်ပတ်လုံး တောကျောင်း နေတော်မူပါ၏၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ ညဉ့် ပတ်လုံး တောကျောင်း နေတော်

မူခြင်း အစွန်အဖျားကျသော ဘောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲတော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကိုပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့်ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၃)။

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် ရတတ်သမျှသော သက်နှံး ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင်ရဲတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ ရတတ်သမျှသော သက်နှံး ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၄)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ ဧည့်သည်တို့အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ခြင်း ဧည့်သည်တို့အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ခြင်း တမလွန်အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူခြင်း သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေ ဖြစ်တော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ်နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၅)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် (ကိလေသာကို) အလွန်ခေါင်းပါးစေတတ်သော စိတ်ပွင့်လင်းခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော သဘောရှိသည့် အလိုနည်းမှု၊ ရောင့်ရဲလွယ်မှု၊ ကင်းဆိတ်မှု၊ မရောနှောမှု၊ ဝီရိယကိုအားထုတ်မှု၊ သီလပြည့်စုံမှု၊ သမာဓိပြည့်စုံမှု၊ ပညာပြည့်စုံမှု၊ အရဟတ္တဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံမှု၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်နှင့် ပြည့်စုံမှုတို့နှင့် စပ်သောစကားတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရတော်မူပါပေ၏၊ မငြိုမငြင် ရတော်မူပါပေ၏၊ မပင် မပန်း ရတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ (ကိလေသာကို) အလွန်ခေါင်းပါးစေတတ်သော စိတ်ပွင့်လင်းခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော သဘောရှိသည့်—အလိုနည်းမှု။ပ။ပစ္စဝေက္ခဏာ ဥာဏ်အမြင်နှင့် စပ်သော စကားတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရတော်မူခြင်း မငြိုမငြင်ရတော်မူခြင်း မပင်မပန်းရတော်မူခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၆)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်သော စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရတော်မူပါပေ၏၊ မငြိုမငြင်ရတော်မူပါပေ၏၊ မပင်မပန်း ရတော်မူပါပေ၏။အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်သော စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရတော်မူခြင်း မငြိုမငြင်ရတော်မူခြင်း မပင်မပန်းရတော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၇)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် များသော အပြားရှိသော် ရှေးဌ် နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ တဘဝကိုဌင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဌင်း သုံးဘဝတို့ကိုဌင်း လေးဘဝဘို့ကိုဌင်း ငါးဘဝတို့ကိုဌင်း ဆယ်ဘဝတို့ကိုဌင်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝငါးဘယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝတရာကိုဌင်း ဘဝတသောင်းကိုဌင်း ဘဝတသိန်းကိုဌင်း များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကိုဌင်း များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဌင်း များပြားသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဌင်း "ဤမည်သော ဘဝဌ် (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော မျှမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါ) သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝဌ် ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝဌ်လည်း (ငါသည်) ဤသို့သော အမည် ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော မျှမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်း အခြားရှိခဲ့၏၊ ထို(ငါသည်) ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝဌ် ဖြစ်ပြန်၏"ဟု ဤသို့အခြင်း အရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့် တကွများပြားသော ရှေးဌ် နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ တပါးမက (များစွာ)သော **ရှေးဌ် နေဘူးသည့် (ခန္ဓာအစဉ်)ကို အောက်မေ့တော်မူနိုင်ခြင်း, ယင်း ခန္ဓာအစဉ် ဟူသည်မှာ** တဘဝကိုဌင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဌင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့် တကွ များပြားသော ရှေးဌ် နေဘူးသည့် (ခန္ဓာအစဉ်)ကို အောက်မေ့တော်မူနိုင်ခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရားဌ် ပျံဝပ်နှိမ့်မှုခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၇)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့်'ကာယဒုစရိုက်'နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့်'မနောဒုစရိုက်'တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသောအယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်ဌ် ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'မနောသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သောအယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်ဌ် ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်ဌ် ဖြစ်ကုန်၏"ဟု ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါတို့ကို သိတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ အထူးစင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကြသော သတ္တဝါတို့ကို သိတော်မူခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရားဌ် အလွန်ပျံဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၉)

မှုခြင်း အစွန်အဆုံးဖျားကျသော ဘောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲတော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်မှုခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့်ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၃)။

အသျှင်ဘုရားနောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် ရတတ်သမျှသော သက်နှံး ဆွမ်း ကျောင်းသူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင်ရဲတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ ရတတ်သမျှသော သက်နှံး ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်မှုခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၄)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ ဧည့်သည်တို့အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကိုလဲ်လည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ဘော်မူပါပေ၏၊ သင်္တာဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ခြင်း ဧည့်သည်တို့အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ခြင်း တမလွန်အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူခြင်း သင်္တာဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေ ဖြစ်တော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ်နှိမ့်မှုခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၅)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် (ကိုလေသာကို) အလွန်ခေါင်းပါးစေတတ်သော စိတ်ပင်လုံခြင်းငှါ လျော်ပတ်သော သဘောရှိသည်—အလိုနည်းမှု၊ပ၊ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်အမြင်နှင့် စပ်သော စကားတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရတော်မူခြင်း မငြိုမငြင်ရတော်မူခြင်း မပင်မပန်းရတော်မူခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၆)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကွန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရတော်မူပါပေ၏၊ မငြိုမငြင်ရတော်မူပါပေ၏၊ မပင်မပန်း ရတော်မူပါပေ၏။အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရတော်မူခြင်း မငြိုမငြင်ရတော်မူခြင်း မပင်မပန်းရတော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်မှုခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၇)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် များသော အပြားရှိသော ရှေး၌ နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ တဘဝကိုဌင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဌင်း သုံးဘဝတို့ကိုဌင်း လေးဘဝဘို့ကိုဌင်း ငါးဘဝတို့ကိုဌင်း ဆယ်ဘဝတို့ကိုဌင်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝငါးဘယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝတရာကိုဌင်း ဘဝတသောင်းကိုဌင်း ဘဝတသိန်းကိုဌင်း များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကိုဌင်း များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဌင်း များပြားသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဌင်း "ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော များမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါ) သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း (ငါသည်) ဤသို့သော အမည် ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော များမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်း အခြားရှိခဲ့၏၊ ထို(ငါသည်) ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏"ဟု ဤသို့အခြင်း အရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့် တကွများပြားသော ရှေး၌ နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ တပါးမက (များစွာ)သော **ရှေး၌ နေဘူးသည့် (ခန္ဓာအစဉ်)ကို အောက်မေ့တော်မူနိုင်ခြင်း, ယင်း ခန္ဓာအစဉ် ဟူသည်မှာ** တဘဝကိုဌင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဌင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့် တကွ များပြားသော ရှေး၌ နေဘူးသည့် (ခန္ဓာအစဉ်)ကို အောက်မေ့တော်မူနိုင်ခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ပျံဝပ်နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၇)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့်'ကာယဒုစရိုက်'နှင့်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့်'မနောဒုစရိုက်'တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသောအယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ များမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'နှင့်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'မနောသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သောအယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်၏"ဟု ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါတို့ကို သိတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ အထူးစင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကြသော သတ္တဝါတို့ကို သိတော်မူခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျံဝပ်နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၉)

အသျှင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟာတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟာတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟာတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့်။ပ။ ရောက်၍ နေတော်မူခြင်းဟူသော ၌အကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ကျပ်ဝပ်နှိမ့်ချခြင်းကိုပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၁၀)

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် သွားပါကုန်ဦးအံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ကိစ္စများပါကုန်၏၊ ပြုဖွယ်များပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။ မင်းကြီး သင်သည် သွားရန် အချိန်ကို သိ၏၊ (သွားရုန်မှာ သင့်အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏) ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထို့နောက် ပသေနဒိကောသလမင်းသည် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ ဖဲသွားလေ၏။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

၄-ဥပါလိဝဂ် ၁-ဥပါလိသုတ်

၃၁။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပါလိသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ ဝေးခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား ဗျာဘုယ်မျှသော အကျိုးထူးတို့ကို အစဲပြု၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့အား သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူပါသနည်း၊ ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူပါသနည်း"ဟု လျှောက်၏။

ဥပါလိ အကျိုးထူး ဆယ်မျိုးတို့ကို အစဲပြု၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့အား သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏၊ ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူ၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သံဃာတော်၏ ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံ ကျင့်သုံးရန်၊ သံဃာတော်များ ချမ်းသာစေရန်၊ အကျင့်သီလဖောက်ဖျက်သူတို့ကို နှိမ်နင်းရန်၊ အကျင့်သီလကို ချစ်မြတ်နိုးသော ရဟန်းတို့ ချမ်းသာစွာနေနိုင်ရန်၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲအထူးတို့ကို စောင့်စည်းရန်၊ နောင်ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော ဆင်းရဲအထူးတို့ကို ပယ်ရှားရန်၊ မကြည်ညိုသေးသော သူတို့ကို ကြည်ညိုစေရန်၊ ကြည်ညိုပြီးသော သူတို့ကို တိုး၍ ကြည်ညိုစေရန်၊ သူတော်ကောင်းတရား 'သာသနာသုံးရပ်' တည်တံ့ရန်၊ ဝိနည်း 'စည်းမျဉ်းဥပဒေ'ကို ချီးမြှောက်ရန်တို့တည်း။ ဥပါလိ ဤအကျိုးထူး ဆယ်မျိုးတို့ကို အစဲပြု၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့အား သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏၊ ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနာသုတ်

၃၂။ အသျှင်ဘုရား ပါတိမောက်ထားခြင်းတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ဥပါလိ ပါတိမောက် ထားခြင်းတို့သည် ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—

ပါရာဇိကကျသူသည် ထိုပရိသတ်၌ နေ၏၊ ပါရာဇိကနှင့်စပ်သော စကားသည် မပြီးပြတ်သေး၊ ထိုပရိသတ်၌ ရဟန်း မဟုတ်သူ (လူ သာမဏေ)သည် နေ၏၊ ရဟန်း မဟုတ်သူ (လူသာမဏေ) နှင့် စပ်သော စကားသည် မပြီးပြတ်သေး၊ ထိုပရိသတ်၌ သိက္ခာကျသူသည် နေ၏၊ သိက္ခာကျသူ နှင့်စပ်သော စကားသည် မပြီးပြတ်သေး၊ ထိုပရိသတ်၌ ပဏ္ဍုက်သည် နေ၏၊ ပဏ္ဍုက်နှင့်စပ်သော စကားသည် မပြီးပြတ်သေး၊ ထိုပရိသတ်၌ ရဟန်းမိန်းမကို ဖျက်ဆီးသူသည် နေ၏၊ ရဟန်းမိန်းမ ကို ဖျက်ဆီးသူနှင့် စပ်သော စကားသည် မပြီးပြတ်သေး။ ဥပါလိပါတိမောက် ထားခြင်းတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဥဗ္ဗာဟိကာသုတ်

၃၃။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဥဗ္ဗာဟိက (ကမ္မဝါစာ)ဖြင့် သမုတ်အပ်ပါသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ဥပါလိ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဥဗ္ဗာဟိက(ကမ္မဝါစာ)ဖြင့် သမုတ်အပ် ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်လျက်နေ၏၊ အကျင့်'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ အကြားအမြင်များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်၍ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ဟောပြတတ်သော သဘောရှိသော တရားတို့ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာ ကြားနာအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်ထားအပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာ ထားကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သားထားကုန်၏၊ ဥာဏ်ဖြင့်ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိကုန်၏။ ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက်နှစ်ပါးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ နှုတ်၌ လာကုန်၏၊ **ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏၊ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏၊ပါတိမောက်အားဖြင့်, အဖွင့်'ဥဘတော** ဝိဘင်း'အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်ကုန်၏။ ဝိနည်း၌တည်၏၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းမရှိ။ (သပိတ် သက်နှစ်သော)အကြောင်းတခုခုကြောင့် ရန်သူဖြစ်သော ရဟန်းနှစ်ပါးတို့ကို သိစေခြင်းငှါငှင်း ရှုစေခြင်းငှါငှင်း အပြားအားဖြင့် ရှုစေခြင်းငှါငှင်း ကြည့်စေခြင်းငှါငှင်း ကြည်ညိုစေခြင်းငှါငှင်း **စွမ်းနိုင်၏။ အဓိကရုဏ်းဖြစ်ကြောင်း ငြိမ်းကြောင်း၌ လိမ္မာ၏။ အဓိကရုဏ်းကို သိ၏။ အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ကြောင်းကို သိ၏။ အဓိကရုဏ်းငြိမ်းခြင်းကို သိ၏။ အဓိကရုဏ်းငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။** ဥပါလိ ဤ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဥဗ္ဗာဟိက(ကမ္မဝါစာ)ဖြင့် **သမုတ်အပ်၏**ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဥပသမဒါသုတ်

၃၄။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ပဉ္စင်းပြု ဇပ်းသင့်ပါသနည်း (ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံ ပေးနိုင်ပါသနည်း) ဟု (လျှောက်၏)။ ဥပါလိ တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ပဉ္စင်းပြုပေးနိုင်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—

ဥပါလိ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက် လျက်နေ၏၊ အကျင့်'အာစာရ' ကျက်စား'ဂေါစရ'နှင့်ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ အကြား အမြင်များ၏၊အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊အစ္ဆ၏ကောင်းခြင်းအလှယ် ၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိကုန်၍ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ဟောပြတတ်သော သဘောရှိသော တရားတို့ကို ထို ရဟန်းသည် များစွာကြားနာအပ်ကုန်၏၊ဆောင်ထားကုန်၏၊နှုတ်ဖြင့် လေ့လာထားကုန်၏၊စိတ် ဖြင့် မှတ်သားထားကုန်၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းအား ပါတိ မောက်သည် အကျယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ နှုတ်ဋ္ဌလာ၏၊ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်၏၊ကောင်းစွာဖြစ် **ခြင်းရှိ၏၊ ပါတိမောက်အားဖြင့်, အဖွင့်'ဥဘတောဝိဘင်း'အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။** မကျန်းမာသူကို လုပ်ကျွေးခြင်းငှါရင်း မကျန်းမာသူကို လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှါရင်း စွမ်းနိုင်၏။ မပျော်မွေ့ခြင်းကို (ကိုယ်တိုင်)ငြိမ်းခြင်းငှါရင်း သူတပါးကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါရင်း စွမ်းနိုင်၏။ ဖြစ်ပေါ် လာသော ကုက္ကုစ္စ'သံသယ'ကို တရားအားဖြင့် ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါစွမ်းနိုင်၏။ဖြစ်ပေါ်သော မိစ္ဆာ အယူကို တရားအားဖြင့် ကင်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ အဓိသီလ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ အဓိ စိတ္တ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ အဓိပညာ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ဥပါလိ ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ပဉ္စင်းပြုပေးနိုင်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-နိဿယသုတ်

၃၅။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဿရည်း ပေးထိုက်ပါသနည်း(နိဿရည်းဆရာပြုလုပ်နိုင်ပါသနည်း)ဟု(လျှောက်၏)။

ဥပါလိ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဿရည်း ပေးထိုက်၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ အကြားအမြင်များ၏။ပ။ ဉာဏ်ဖြင့်ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ထို ရဟန်းအား ပါဘိ မောက်သည် အကျယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ နှုတ်ဋ္ဌလာ၏၊ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်၏၊ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ ပါတိမောက်အားဖြင့်, အဖွင့် **'ဥဘတောဝိဘင်း'အားဖြင့်** ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ မကျန်းမာသူကို လုပ်ကျွေးခြင်းငှါရင်း လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှါရင်း စွမ်းနိုင်၏။ မပျော်မွေ့ခြင်းကို (ကိုယ်တိုင်)ငြိမ်းခြင်းငှါရင်း (သူတပါးကို)ငြိမ်းစေခြင်းငှါရင်း စွမ်း နိုင်၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကုက္ကုစ္စ 'သံသယ'ကို တရားအားဖြင့် ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊

ဖြစ်ပေါ်လာသော မိစ္ဆာအယူကို တရားအားဖြင့် ကင်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊ အဓိသီလ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ အဓိစိတ္တ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ အဓိပညာ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ဥပါလိ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဿရည်း ပေးနိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-သာမဏေရသုတ်

၃၆။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာမဏေကို လုပ်ကျွေးစေသင့်ပါသနည်းဟု(လျှောက်၏)။

ဥပါလိ တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာမဏေကို လုပ်ကျွေးစေသင့်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ—ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ အကြားအမြင် များ၏။ပ။ ဥာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက်သည် အကျယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ နှုတ်၌ လာ၏၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏၊ ပါတိမောက်အားဖြင့် အဖွင့် 'ဥဘတော ဝိဘင်း'အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ မကျန်းမာသူကို လုပ်ကျွေးခြင်းငှါရင်း လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှါရင်း စွမ်းနိုင်၏။ မပျော်မွေ့ခြင်းကို ကိုယ်တိုင် ငြိမ်းခြင်းငှါရင်း သူတပါးကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါရင်း စွမ်းနိုင်၏။ဖြစ်ပေါ်လာသော ကုက္ကုစ္စ'သံသယ'ကို တရားအားဖြင့် ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊ဖြစ်ပေါ်လာသော မိစ္ဆာအယူကို တရားအားဖြင့် ကင်းစေခြင်းငှါစွမ်းနိုင်၏။အဓိသီလ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။အဓိစိတ္တ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ အဓိပညာ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ဥပါလိ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာမဏေကို လုပ်ကျွေးစေသင့်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-သံဃဘေဒသုတ်

၃၇။ အသျှင်ဘုရား"သံဃာကွဲပြားမှု သံဃာကွဲပြားမှု"ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် သံဃာကွဲပြားမှု ဖြစ်ပါသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရားမဟုတ်သည်ကို"တရားဟုတ်၏"ဟု ပြကုန်၏၊ တရားဟုတ်သည်ကို "တရားမဟုတ်"ဟုပြကုန်၏၊ ဝိနည်းမဟုတ်သည်ကို"ဝိနည်းဟုတ်၏"ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်းဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်သည်ကို"မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏"ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်"ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်သည်ကို"မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်၏"ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက် အပ်သည်ကို

"မြတ်စွာဘုရားမလေ့ကျက်အပ်" ဟု ပြကုန်၏၊မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်သည်ကို"မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်၏"ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်"ဟု ပြကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤဝတ္ထုဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် (ပရိသတ်)ကို ဆွဲငင်ကုန်၏၊ ခွဲခြားကုန်၏၊ သီးခြား ကံတို့ကို ပြုကုန်၏၊ သီးခြား ပါတိမောက်ဝို့ကို ပြကုန်၏။ဥပါလိ ဤမျှဖြင့် သံဃာ ကွဲပြားမှု ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-သံဃသာမဂ္ဂိသုတ်

၃၈။ အသျှင်ဘုရား"သံဃာညီညွတ်မှု သံဃာညီညွတ်မှု"ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် သံဃာညီညွတ်မှုဖြစ်ပါသနည်းဟု (လျှောက်၏)။ ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရားမဟုတ်သည်ကို"တရားမဟုတ်"ဟု ပြကုန်၏၊တရားဟုတ်သည်ကို"တရားဟုတ်၏"ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို"ဝိနည်းမဟုတ်"ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်းဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းဟုတ်၏"ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို"မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏"ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်သည်ကို"မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်"ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်သည်ကို"မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်"ဟုပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို"မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်၏"ဟု ပြကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤဝတ္ထုဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် (ပရိသတ်ကို) မဆွဲငင်ကုန်၊ မခွဲခြားကုန်၊ သီးခြား ကံတို့ကို မပြုကုန်၊ သီးခြား ပါတိမောက်ကို မပြကုန်။ ဥပါလိ ဤမျှဖြင့် သံဃာညီညွတ်မှု ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ပဌမ အာနန္ဒသုတ်

၃၉။ ထိုအခါ အသျှင် အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "သံဃာကွဲပြားမှု သံဃာကွဲပြားမှု"ဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် သံဃာကွဲပြားမှု ဖြစ်ပါသနည်းဟု လျှောက်၏။အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရားမဟုတ်သည်ကို "တရားဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ တရားဟုတ်သည်ကို "တရားမဟုတ်"ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်"ဟု ပြကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤဝတ္ထုဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် (ပရိသတ်ကို) ဆွဲငင်ကုန်၏၊ ခွဲခြားကုန်၏၊ သီးခြား ကံတို့ကို ပြုကုန်၏၊ သီးခြား ပါတိမောက်ကို ပြကုန်၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှဖြင့် သံဃာကွဲပြားမှုဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ညီညွတ်သော သံဃာကို လင်းခဲ့သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းသည် အဘယ်အရာကို ပွါးစီးစေပါသနည်းဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ အာယုကပ် တည်အောင် ကြမ်းကြုတ်မှု (အကုသိုလ်) ကို ပွါးစီးစေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အာယုကပ်တည်သော ကြမ်းကြုတ်မှုဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ အာယုကပ်ပတ်လုံး ငရဲ၌ ကျက်ရ၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

သံဃာကိုသင်းခဲ့သော အစုကဲ့ပြားမှု၌ မွေ့လျော်သော တရားမဟုတ်သည်၌ တည်သော ရဟန်းသည် အပါယ်ဘုံသို့ သွားရမည် ငရဲ၌ ဖြစ်ရမည် ဖြစ်၍ ယောဂလေးပါး၏ ကုန်ရာ **အရဟတ္တဖိုလ်မှ ကင်း၏၊ (ထိုရဟန်းသည်) ညီညွတ်သော သံဃာကို သင်းခဲ့ခြင်းကြောင့်** အာယုကပ်ပတ်လုံး ငရဲ၌ ကျက်ရ၏။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုတိယ အာနန္ဒသုတ်

၄၀။ အသျှင်ဘုရား"သံဃာညီညွတ်မှု သံဃာညီညွတ်မှု"ဟုဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် သံဃာညီညွတ်မှု ဖြစ်ပါသနည်းဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရား မဟုတ်သည်ကို "တရား မဟုတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ တရား ဟုတ်သည်ကို "တရား ဟုတ်၏"ဟု ပြုကုန်၏၊ ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်း မဟုတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ ဝိနည်း ဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်း ဟုတ်၏"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်၏"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို"မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်၏"ဟု ပြုကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤဝတ္ထုဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် **(ပရိသတ်ကို) မဆဲငင်ကုန်၊ မခွဲခြားကုန်၊ သီးခြား ကံတို့ကို မပြုကုန်၊ သီးခြား ပါတိမောက်ကို** မပြကုန်။ အာနန္ဒာ ဤမျှဖြင့် သံဃာညီညွတ်မှုဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကဲ့ပြားသောသံဃာကို ညီညွတ်အောင် ပြုသည်ရှိသော် ထိုသူသည် အဘယ်အရာကို ပွါးစီးစေပါသနည်းဟု (လျှောက်၏)။အာနန္ဒာ မြတ်သောကောင်းမှုကို ပွါးစီးစေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။အသျှင်ဘုရား မြတ်သော ကောင်းမှုဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။ **အာနန္ဒာ** အာယုကပ်ပတ်လုံး နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

သံဃာ၏ ညီညွတ်မှုသည်၎င်း ညီညွတ်သူတို့ကို ချီးမြှောက်မှုသည်၎င်း ချမ်းသာ၏၊ ညီညွတ်မှု၌ မွေ့လျော်ကာ တရား၌ တည်သူသည် သံဃာကို ညီညွတ်အောင်ပြုခြင်းကြောင့် ယောဂလေးပါး၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်မှ မကင်းဝေး၊ (ထိုသူသည်) အာယုကပ်ပတ်လုံး နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ၏။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ဥပါလိဝဂ် ပြီး၏။

၅-အက္ကောသဝဂ် ၁-ဝိဝါဒသုတ်

၄၁။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပါလိသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား သံဃာ၌ ငြင်းခုံမှု ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု အယူကွဲပြားမှု စကားမျှားမှုတို့ ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ရဟန်းတို့သည်လည်း မျှမ်းသာစွာ မနေကြရပါ၊ ယင်း ငြင်းခုံမှု ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု အယူကွဲပြားမှု စကားမျှားမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း"ဟုလျှောက်၏။

ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရားမဟုတ်သည်ကို "တရားဟုတ်၏"ဟုပြုကုန်၏၊ တရားဟုတ်သည်ကို "တရားမဟုတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ ဝိနည်းမဟုတ်သည်ကို"ဝိနည်းဟုတ်၏" ဟု ပြုကုန်၏၊ ဝိနည်းဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းမဟုတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်သည်ကို"မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်၏" ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်သည်ကို"မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်၏"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်"ဟု ပြုကုန်၏။

ဥပါလိ သံဃာ၌ ငြင်းခုံမှု ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု အယူကွဲပြားမှု စကားမျှားမှု ဖြစ်ကြသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည်လည်း ချမ်းသာစွာ မနေကြရကုန်၊ ယင်းငြင်းခုံမှု ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု အယူကွဲပြားမှု စကားမျှားမှု၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ပဌမ ဝိဝါဒမူလသုတ်

၄၂။ အသျှင်ဘုရား စကားမျှားမှု၏ အခြေခံ'မူလ'တို့သည် အဘယ်မျှတို့ ပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။ ဥပါလိ စကားမျှားမှု၏ အခြေခံ 'မူလ' တို့သည် ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ—ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရားမဟုတ်သည်ကို"တရားဟုတ်၏"ဟုပြုကုန်၏၊ တရားဟုတ်သည်ကို "တရားမဟုတ်"ဟုပြုကုန်၏၊ ဝိနည်းမဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းဟုတ်၏" ဟုပြုကုန်၏၊ ဝိနည်းဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းမဟုတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်သည်ကို"မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်၏"ဟု ပြုကုန်၏၊မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်"ဟု ပြုကုန်၏၊မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်၏"ဟု ပြုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်"ဟု ပြုကုန်၏။ဥပါလိ စကားမျှားမှု၏ အခြေခံ 'မူလ'တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဒုတိယ ဝိဝါဒမူလသုတ်

၄၃။ အသျှင်ဘုရား စကားများမှု၏ အခြေခံ 'မူလ' တို့သည် အဘယ်မျှတို့ ပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။ ဥပါလိ စကားများမှု၏ အခြေခံ 'မူလ' တို့သည် ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် အာပတ်မဟုတ်သည်ကို "အာပတ်ဟုတ်၏"ဟု ပြုကုန်၏၊ အာပတ်ဟုတ်သည်ကို "အာပတ်မဟုတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ပေါ့သော အာပတ်ကို "လေးသော အာပတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊လေးသော အာပတ်ကို "ပေါ့သော အာပတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ ရုန့်ရင်းသောအာပတ်ကို "မရုန့်ရင်းသော အာပတ်" ဟု ပြုကုန်၏၊ မရုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို "ရုန့်ရင်းသော အာပတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ အကြွင်းရှိသော အာပတ်ကို "အကြွင်းမရှိသော အာပတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ အကြွင်း မရှိသော အာပတ်ကို "အကြွင်းရှိသော အာပတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ ကုစားခြင်းရသော အာပတ်ကို "ကုစားခြင် မရသော အာပတ်"ဟု ပြုကုန်၏၊ ကုစားခြင် မရသော အာပတ်ကို "ကုစားခြင် ရသော အာပတ်"ဟု ပြုကုန်၏။ ဥပါလိ စကားများမှု၏ အခြေခံ 'မူလ တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ကုသိနာရသုတ်

၄၄။ ဤခါဘုရား၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုသိနာရုံပြည် ဗလိနတ်စာ ပူဇော်ပသရာ တောအုပ်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား"ဟု ထိုရဟန်းတို့က ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ သူတပါးကို စောဒနာလုံသော စောဒကရဟန်းသည် တရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဆင်ခြင်၍ မိမိသန္တာန်၌ တရားငါးမျိုးတို့ကို တည်စေကာ သူတပါးကို စောဒနာအပ်၏။ အဘယ်တရား ငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဆင်ခြင်အပ်ကုန်သနည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ သူ**တပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒကရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်အပ်၏**—"(ငါသည်) ကိုယ်အကျင့် စင်ကြယ်ပါ၏လော၊ စင်ကြယ်သော မပေါက်သော မဆွဲငင် မသုံးသပ်အပ်သော ကိုယ်အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံပါ၏လော၊ ငါ့အား ဤတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော"ဟု (ဆင်ခြင်အပ်၏)။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ကိုယ်အကျင့် မစင်ကြယ်ခဲ့မူ စင်ကြယ်သော မပေါက်သော မဆွဲငင် မသုံးသပ်အပ်သော ကိုယ်အကျင့်နှင့် မပြည့်စုံခဲ့မူ ထိုရဟန်းအား "တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်သည် ရှေးဦးစွာ ကိုယ်အကျင့်ကို ကျင့်ပါဦးလော့"ဟု ပြောဆိုဖွယ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်းအား ပြောဆိုဖွယ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား သူဘပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒကရဟန်းသည် ဤသို့ **ဆင်ခြင်အပ်၏**—"(ငါ့သည်) နူတ်အကျင့် စင်ကြယ်ပါ၏လော၊ စင်ကြယ်သော မပေါက်သော မဆွဲငင် မသုံးသပ်အပ်သော နူတ်အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံပါ၏လော၊ ငါ့အား ဤတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော" ဟု (ဆင်ခြင်အပ်၏)။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် နူတ်အကျင့် မစင်ကြယ်ခဲ့မူ စင်ကြယ်

သော မပေါက်သော မဆွဲငင် မသုံးသပ်အပ်သော နှုတ်အကျင့်နှင့် မပြည့်စုံခဲ့မူ ထိုရဟန်းအား "တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်သည် ရှေးဦးစွာ နှုတ်အကျင့်ကို ကျင့်ပါဦးလော့"ဟု ပြောဆိုဖွယ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်းအား ပြောဆိုဖွယ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား သူတပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒကရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်အပ်၏—"**ငါ့အား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ကင်းသော မေတ္တာစိတ်သည် ရှေးရှု**တည်ပါ၏လော၊ ငါ့အား ဤတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော"ဟု (ဆင်ခြင်အပ်၏)။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ကင်းသော မေတ္တာစိတ်သည် ရှေးရှုမတည်ခဲ့မူ ထိုရဟန်းအား "တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်သည် ရှေးဦးစွာ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ကင်းသော မေတ္တာစိတ်ကို ရှေးရှုတည်ပါစေလော့"ဟု ပြောဆိုဖွယ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်းအား ပြောဆိုဖွယ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား သူတပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒကရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်အပ်၏—"**ငါသည် အကြားအမြင် များပါ၏လော၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်ပါ၏လော၊** အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူးပါ၏လော၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ **ကောင်းခြင်းရှိ၍ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံလျက် စင်ကြယ်**သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ ကြားနာဘူးပါကုန်၏လော၊ နှုတ်ဖြင့် ဆောင်ထားဘူးပါကုန်၏လော၊ လေ့ကျက်ထားဘူးပါကုန်၏လော၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ဘူးပါကုန်၏လော၊ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိဘူးပါကုန်၏လော၊ ငါ့အား ဤတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော"ဟု (ဆင်ခြင်အပ်၏)။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြားအမြင် မများခဲ့မူ အကြားအမြင်ကို မဆောင်ခဲ့မူ အကြားအမြင်ကို မဆည်းပူးခဲ့မူ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိ၍ အနက်သဒ္ဒါနှင့်ဟက္ခ ဖြစ်ကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံလျက် ဖြူစင်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောပြကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ မကြားနာခဲ့ရဘူးမူ နှုတ်ဖြင့် မဆောင်ခဲ့ဘူးမူ မလေ့ကျက်ခဲ့ဘူးမူ စိတ်ဖြင့် မဆင်ခြင်ခဲ့ဘူးမူ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခဲ့ဘူးမူ ထိုရဟန်းအား "တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်သည် ရှေးဦးစွာ သုတ္တန်ပါဠိကို သင်ပါဦးလော့"ဟု ပြောဆိုဖွယ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်းအား ပြောဆိုဖွယ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား သူတပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒကရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်အပ်၏—"**ငါ့အား ပါတိမောက်နှစ်မျိုးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် နှုတ်၌လာပါကုန်၏လော၊** ကောင်းစွာ ဝေဖန်ပြီး ဖြစ်ပါကုန်၏လော၊ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း ရှိပါကုန်၏လော၊ပါဠိအားဖြင့်ငုင်း အဋ္ဌကထာအားဖြင့်ငုင်း ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်ပါကုန်၏လော၊ ငါ့အား ဤတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော"ဟု(ဆင်ခြင်အပ်၏)။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား ပါတိမောက်နှစ်မျိုးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် နှုတ်၌ မလာကုန်မူ ကောင်းစွာ မဝေဖန်ရသေးကုန်မူ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း မရှိသေးကုန်မူ ပါဠိအားဖြင့်ငုင်း အဋ္ဌကထာအားဖြင့်ငုင်း ကောင်းစွာ မဆုံးဖြတ်ရသေးကုန်မူ"ငါ့သျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို အဘယ်အရပ်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူသနည်း"ဟု မေးသော် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထိုရဟန်းအား"တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်သည် ရှေးဦးစွာ ဝိနည်းကို သင်ပါဦးလော့"ဟု ပြောဆိုဖွယ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင်

ထိုရဟန်းအား ပြောဆိုဖွယ်ဘို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏။

မိမိသန္တာန်၌ တည်စေအပ်သော တရားငါးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ–သင့်လျော်သောအခါ၌(ငါ)ပြောဆိုမည်၊ မသင့်လျော်သော အခါ၌(ငါ)ပြောဆိုမည် မဟုတ်၊ မှန်သော စကားဖြင့်(ငါ)ပြောဆိုမည်၊ မမှန်သော စကားဖြင့် (ငါ) ပြောဆိုမည် မဟုတ်၊ သိမ်မွေ့သော စကားဖြင့် (ငါ) ပြောဆိုမည်၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့် (ငါ)ပြောဆိုမည်မဟုတ်၊ အကျိုးနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် (ငါ)ပြောဆိုမည်၊ အကျိုးနှင့် မစပ်သော စကားဖြင့် (ငါ)ပြောဆိုမည် မဟုတ်၊ မေတ္တာစိတ်ထားလျက် (ငါ)ပြောဆိုမည်၊ ဒေါသစိတ်ထားလျက် (ငါ) ပြောဆိုမည် မဟုတ်ဟု ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ တည်စေအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သူတပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒကရဟန်းသည် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဆင်ခြင်၍ မိမိသန္တာန်၌ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို တည်စေကာ သူတပါးကို စောဒနာအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ရာဇနွေပုရပ္ပဝေသနသုတ်

၄၅။ ရဟန်းတို့ မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ မင်းနှင့် မိဖုရား အတူနေရာသို့ ရဟန်းဝင်သောအခါ မိဖုရားကသော်လည်း ရဟန်းကို မြင်၍ ပြုံးရယ်မိတတ်၏၊ ရဟန်းကသော်လည်း မိဖုရားကို မြင်၍ ပြုံးရယ်မိတတ်၏၊ ထိုသို့ ပြုံးရယ်မိရာ၌ မင်းကြီးအား "ဤရဟန်းနှင့် မိဖုရားတို့သည် လွန်ကျူးပြီးသော်ငင်း လွန်ကျူးလတ္တံ့သော်ငင်း မချတ်ဖြစ်ရာ၏" ဟု အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ပဌမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မင်းမည်သည်ကား များသော ကိစ္စရှိ၏၊ များသော ပြုဖွယ်ရှိ၏၊ မိန်းမ(မိဖုရားငယ်)တယောက်ကို သွားလာပြီးနောက် အမှတ်မရ၊ ထိုမိန်းမသည် ထိုမင်းသွားလာခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဝန် စွဲယူရာ၌ မင်းကြီးအား "ရဟန်းမှ တပါး အခြားသူ တစုံတယောက်မျှ နန်းတော်တွင်းသို့ မဝင်၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော"ဟု အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ဒုတိယ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား နန်းတော်တွင်း၌ တစုံတခုသော ရတနာပျောက်သောအခါ မင်းကြီးအား"ဤအရပ်၌ ရဟန်းမှတပါး အခြားသူတစုံတယောက်မျှမဝင်၊ရဟန်း၏အမှုပင်ဖြစ်လေသလော"ဟု အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ဝင်ခြင်း၌ တတိယ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား နန်းတော်တွင်း၌ လျှို့ဝှက်ထားသော တိုင်ပင်ချက် (နန်းတွင်းရေး)တို့သည် အပြင်ဖက်တွင် ပြန့်နှံ့သောအခါ မင်းကြီးအား "ဤအရပ်၌ ရဟန်းမှတပါး အခြားသူ တစုံတယောက်မျှမဝင်၊ ရဟန်း၏ အမှုပင်ဖြစ်လေသလော"ဟု အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ စတုတ္ထ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား နန်းတော်ဘွင်း၌ အဖကသော်လည်း သားကို (သတ်ခြင်းငှါ) အလိုရှိတတ်၏၊ သားကသော်လည်း အဖကို (သတ်ခြင်းငှါ) အလိုရှိတတ်၏၊ "ဤအရပ်၌ ရဟန်းမှတပါး အခြားသူ တစုံတယောက်မျှ မဝင်၊ ရဟန်း၏ အမှုပင်ဖြစ်လေသလော"ဟု ထိုသူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ပဉ္စမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မင်းသည် နိမ့်သော ရာထူးရှိသူကို မြင့်သော ရာထူး၌ ထား၏၊ (ထိုအခါ) "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှောဆက်ဆံ၏၊ ရဟန်း၏ အမှုပင်ဖြစ်လေသလော"ဟု ထိုရာထူးပြောင်းလွဲမှုကို မနှစ်သက်သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်း နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ဆဋ္ဌ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မင်းသည် မြင့်သော ရာထူးရှိသူကို နိမ့်သောရာထူး၌ ထား၏၊ (ထိုအခါ) "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှောဆက်ဆံ၏၊ ရဟန်း၏ အမှုပင်ဖြစ်လေသလော"ဟု ထိုရာထူးပြောင်းလွဲမှုကို မနှစ်သက်သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်း နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ သတ္တမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မင်းသည် အခါမဟုတ်သည်၌ စစ်တပ်ကို လွှတ်လိုက်တတ်၏၊ (ထိုအခါ) "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှောဆက်ဆံ၏၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော"ဟု ထို အခါမဲ့ စစ်တပ်လွှတ်ခြင်းကို မနှစ်သက်သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်း နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ အဋ္ဌမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မင်းသည် လွှတ်သင့်သော အခါ၌ စစ်တပ်ကို လွှတ်လိုက်ပြီး နောက် ခရီးအကြားမှတဖန် ပြန်လာစေတတ်၏၊ (ထိုအခါ) "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှောဆက်ဆံ၏၊ ရဟန်း၏ အမှုပင်ဖြစ်လေသလော"ဟု ထိုစစ်ပြန်လာစေခြင်းကို မနှစ်သက်သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ နဝမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မင်း၏ နန်းတော်သည် ဆင် မြင်း ရထားတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းကျပ်တည်း၏၊ တပ်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့လည်း ရှိကုန်၏၊ ယင်း အာရုံတို့သည် ရဟန်းအား မလျှောက်ပတ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်း နန်းတော်သို့ဝင်ခြင်း၌ ဒသမ အပြစ်တည်း။ ရဟန်းတို့ မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်၊

၆-သက္ကသုတ်

၄၆။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကဘိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ထိုဥပုသ်နေ့၌ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်သော သက္ကဘိုင်းသား ဥပါသကာ

တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည်– "သက္ကတိုင်းသားတို့ သင်တို့သည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို စောင့်သုံးကြ၏လော"ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို တခါတရံ စောင့်သုံးကြပါ၏၊ တခါတရံ မစောင့်သုံးကြပါဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

သက္ကတိုင်းသားတို့ အသက်ရှည်ရမှုသည် စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြင့် ဘေးရှိသည်ဖြစ်လျက် အသက်ရှည်ရမှုသည် သေခြင်းဖြင့် ဘေးရှိသည်ဖြစ်လျက် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို တခါတရံ စောင့်သုံးကြကုန်၍ တခါတရံ မစောင့်သုံးကြသော သင်တို့အား အရမဘော်ကြလေစွ၊ သင်တို့အား မကောင်းသဖြင့် ရကြကုန်စွတကား။ သက္ကတိုင်းသားတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤလောက၌ ယောကျ်ားသည် အကုသိုလ်သို့ မရောက်မူ၍ တစုံဘရာ အသက်မွေးကြောင်းအလုပ်ဖြင့် တနေ့၌ အသပြာဝက်ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ (ထိုသူကို) "လိမ္မာသော ထက္ဒလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ား"ဟု ဆိုသင့်သလောဟု(မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဆိုသင့်ပါ၏။

သက္ကတိုင်းသားတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ဤလောက၌ ယောကျ်ားသည် အကုသိုလ်သို့ မရောက်မူ၍ တစုံတရာ အသက်မွေးကြောင်း အလုပ်ဖြင့် တနေ့၌ အသပြာတကျပ်ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ (ထိုသူကို) "လိမ္မာသော ထက္ဒလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ား"ဟု ဆိုသင့်သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဆိုသင့်ပါ၏။

သက္ကတိုင်းသားတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ဤလောက၌ ယောကျ်ားသည် အကုသိုလ်သို့ မရောက်မူ၍ တစုံတရာ အသက်မွေးကြောင်း အလုပ်ဖြင့် တနေ့၌ အသပြာနှစ်ကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ သုံးကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ လေးကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ ငါးကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ ခြောက်ကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ ခုနှစ်ကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ ရှစ်ကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ ကိုးကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ တဆယ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ နှစ်ဆယ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ သုံးဆယ် တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ လေးဆယ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာ ငါးဆယ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏။ အသပြာတရာကို ဖြစ်စေရာ၏။ (ထိုသူကို) "လိမ္မာသော ထက္ဒလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ား"ဟု ဆိုသင့်သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဆိုသင့်ပါ၏။

သက္ကတိုင်းသားတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ထိုယောကျ်ားသည် နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း အသပြာတရာ အသပြာဘထောင်ကိုဖြစ်စေကာ အနှစ်တရာ သက်တန်း၌ရှိလျက် အနှစ်တရာပတ်လုံး အသက်ရှည်ပြီးလျှင် ရတိုင်း ရတိုင်းသော အသပြာကို သိမ်းဆည်းထားသော်များသော စည်းစိမ်အစုကို ရရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ရရာပါ၏။

သက္ကတိုင်းသားတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ထိုယောကျ်ားသည် စည်းစိမ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စည်းစိမ်ဟူသော ရည်မှန်းချက်ကြောင့် စည်းစိမ်ဟူသော မှီရာကြောင့် တည့်ဆုံးသော်ငင်း တနေ့လုံးသော်ငင်း ည၌ဝက်သော်ငင်း နေ့ဝက်သော်ငင်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုအရာသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုမဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ကာမဂုဏ်တို့သည်ကား မမြဲကြပါ၊ အချည်းနှီးတို့သာတည်း၊ ချတ်ယွင်းခြင်းတို့သာတည်း၊ ပျောက်ပျက်ခြင်း သဘော ရှိကြပါ၏၊ ထို့ကြောင့် မဖြစ်နိုင်ပါဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

သက္ကတိုင်းသားတို့ ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏တပည့်ဟူသည် ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို(နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်ကာ နေ၍ ငါ ဆုံးမတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် အနှစ်ဘရာပတ်လုံး သော်၎င်း အနှစ်ဘသောင်းပတ်လုံးသော်၎င်း အနှစ်တသိန်းပတ်လုံး သော်၎င်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ ထိုသူသည်ကား သကဒါဂါမ်သော်၎င်း အနာဂါမ်သော်၎င်း မချွတ်ကေန် သောတာပန်သော်၎င်း ဖြစ်ရာ၏။

သက္ကတိုင်းသားဘို့ ဆယ်နှစ်တို့ကို ထားကုန်ဘိဦး။ ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏တပည့်သည် ကိုးနှစ်။ ရှစ်နှစ်။ ခုနစ်နှစ်။ ခြောက်နှစ်။ ငါးနှစ်။ လေးနှစ်။ သုံးနှစ်။ နှစ်နှစ်။ တနှစ်ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ကာနေ၍ ငါ ဆုံးမတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် နောက် အနှစ်ဟရာပတ်လုံးသော်၎င်း အနှစ်တသောင်း ပတ်လုံးသော်၎င်း အနှစ်ဘသိန်း ပတ်လုံး သော်၎င်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ ထို သူသည်ကား သကဒါဂါမ်သော်၎င်း အနာဂါမ် သော်၎င်း မချွတ်ကေန် သောတာပန်သော်၎င်း ဖြစ်ရာ၏။

သက္ကတိုင်းသားတို့ တနှစ်ကိုထားဘိဦး။ ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ဘပည့်သည် ဆယ်လတို့ ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ကာ နေ၍ ငါ ဆုံးမတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် အနှစ်ဘရာပတ်လုံးသော်၎င်း အနှစ် တသောင်းပတ်လုံးသော်၎င်း အနှစ် ဟသိန်းပတ်လုံးသော်၎င်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ ထိုသူသည်ကား သကဒါဂါမ်သော်၎င်း အနာဂါမ်သော်၎င်း မချွတ်ကေန် သောတာပန်သော်၎င်း ဖြစ်ရာ၏။

သက္ကတိုင်းသားတို့ သဘက်လတို့ကို ထားကုန်ဘိဦး။ ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏တပည့် သည် ကိုးလ။ ရှစ်လ။ ခုနစ်လ။ ခြောက်လ။ ငါးလ။ လေးလ။ သုံးလ။ နှစ်လ။ တလ။ လဝက်ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ကာ နေ၍ ငါဆုံးမတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် အနှစ်တရာပတ်လုံးသော်၎င်း အနှစ်တသောင်းပတ်လုံးသော်၎င်း အနှစ်တသိန်း ပတ်လုံးသော်၎င်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ တိုသူသည်ကား သကဒါဂါမ် သော်၎င်း အနာဂါမ်သော်၎င်း မချွတ်ကေန် သောတာပန်သော်၎င်း ဖြစ်ရာ၏။

သက္ကတိုင်းသားတို့ လဝက်ကို ထားဘိဦး။ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ တပည့်သည် ဆယ်ရက်တို့ ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို(နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်ကာ နေ၍ ငါဆုံးမတိုင်း ကျင့်ဘည်ရှိသော် အနှစ်တရာပတ်လုံးသော်၎င်း အနှစ်တသောင်းပတ်လုံးသော်၎င်း အနှစ်တသိန်း ပတ်လုံးသော်၎င်း မျမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ ထိုသူသည်ကား သကဒါဂါမ်သော်၎င်း အနာဂါမ်သော်၎င်း မချွတ်ကေန် သောတာပန်သော်၎င်း ဖြစ်ရာ၏။

သက္ကတိုင်းသားတို့ ဆယ်ရက်တို့ကို ထားကုန်ဘိဦး။ ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ တပည့်သည် ကိုးရက်။ ရှစ်ရက်။ ခုနစ်ရက်။ ခြောက်ရက်။ ငါးရက်။ လေးရက်။ သုံးရက်။ နှစ်ရက်။ တရက်ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ကာ နေ၍ ငါဆုံးမတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် အနှစ်တရာပတ်လုံးသော်၎င်း အနှစ်တသောင်းပတ်လုံးသော်၎င်း အနှစ်တသိန်း ပတ်လုံးသော်၎င်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ ထိုသူသည်ကား သကဒါဂါမ်သော်၎င်း အနာဂါမ်သော်၎င်း မချွတ်ကေန် သောတာပန်သော်၎င်း ဖြစ်ရာ၏။

သက္ကတိုင်းသားတို့ အသက်ရှည်ရမူသည် စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြင့် ဘေးရှိသည်ဖြစ်လျက် အသက်ရှည်ရမူသည် သေခြင်းဖြင့် ဘေးရှိသည်ဖြစ်လျက် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို တခါတရံ

စောင့်သုံးကြ၍ တခါတရံ မစောင့်သုံးကြကုန်သော သင်တို့အား အရမတော်ကြလေစွ၊ သင်တို့အား မကောင်းသဖြင့် ရကြကုန်စွတကားဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ယနေ့မှစ၍ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို စောင့်သုံးကြပါကုန်အံ့ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-မဟာလိသုတ်

၄၇။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သောကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား မဟာလိသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ရှိခိုး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံ ဖြစ်ရန် အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။

မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံ ဖြစ်ရန် လောဘသည် အကြောင်းတည်း၊ လောဘသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံဖြစ်ရန် ဒေါသသည် အကြောင်းတည်း၊ ဒေါသသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံကိုပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံဖြစ်ရန် မောဟသည် အကြောင်းတည်း၊ မောဟသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံဖြစ်ရန် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုသည် အကြောင်းတည်း၊ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံကိုပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံ ဖြစ်ရန် မှားယွင်းစွာထားအပ်သော စိတ်သည် အကြောင်းတည်း၊ မှားယွင်းစွာထားအပ်သော စိတ်သည် အထောက်အပံ့တည်း။ မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံကိုပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံ ဖြစ်ရန် ဤသည်ကား အကြောင်းတည်း၊ ဤသည်ကား အထောက်အပံ့ဘည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံကိုပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံဖြစ်ရန်အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ မဟာလိ မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံကိုပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံ ဖြစ်ရန် အလောဘသည် အကြောင်းတည်း၊ အလောဘသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံကိုပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံဖြစ်ရန် အဒေါသသည် အကြောင်းတည်း၊ အဒေါသသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံ ဖြစ်ရန် အမောဟသည် အကြောင်းတည်း၊ အမောဟသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံဖြစ်ရန် သင့်တင့်စွာ နှလုံးသွင်းမှုသည် အကြောင်းတည်း၊ သင့်တင့်စွာ နှလုံးသွင်းမှုသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံကိုပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံဖြစ်ရန် မှန်ကန်စွာထားအပ်သော စိတ်သည် အကြောင်းတည်း၊ မှန်ကန်

စွာ ထားအပ်သော စိတ်သည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန် မြတ်သော(ကောင်းမှု) ကံဖြစ်ရန် ဤသည်ကား အကြောင်းတည်း၊ ဤသည်ကား အထောက် အပံ့တည်း။

မဟာလိ လောက၌ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ မရှိကုန်ပါမူ"တရားမဲ့ကျင့်မှု မညီမညွတ်ကျင့်မှု"ဟူ၍ ၎င်း "တရားသဖြင့် ကျင့်မှု အညီအညွတ်ကျင့်မှု"ဟူ၍၎င်း မထင်ကုန်ရာ။ မဟာလိ လောက၌ ဤတရားဆယ်မျိုးရှိသောကြောင့်" တရားမဲ့ကျင့်မှု မညီမညွတ် ကျင့်မှု" ဟူ၍၎င်း "တရားသဖြင့် ကျင့်မှု အညီအညွတ်ကျင့်မှု" ဟူ၍၎င်း ထင်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-ပဗ္ဗဇိတအဘိဏှသုတ်

၄၈။ ရဟန် တို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ရဟန်းသည် မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏။အဘယ်တရား ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ—"ငါသည် အဆင်းဖောက်ပြန်သည်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရာ၏"ဟု ရဟန်း သည် မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါ၏ အသက်မွေးမှုသည် သူတပါးနှင့် ဆက်စပ်နေ၏" ဟု မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါသည် (လူအမူအရာ အသွင်အပြင်မှတပါး) အခြားသော အသွင်အပြင် အမူ အရာကို ပြုသင့်၏"ဟု မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် သီလအားဖြင့်(မိမိကိုယ်ကို)မစွပ်စွဲပဲ ရှိ၏လော"ဟု မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါ့ကို သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့က ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ သီလအားဖြင့် မစွပ်စွဲပဲ ရှိကြ၏လော" ဟု မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါ့အား ချစ်ခင်သူ နှစ်သက်သူ အားလုံးတို့နှင့် ရှင်ကွဲ ကွဲမှု သေကွဲ ကွဲမှု (ဖြစ်ရမည်)" ဟု မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါသည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသူ ကံ၏ အမွေခံသူ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိသူ ကံသာလျှင် မိတ်ဘွေရှိသူ ကံသာလျှင် လည်းလျောင်းရာရှိသူ ဖြစ်၏၊ငါပြုမည့် ကောင်းသောကံ မကောင်းသော ကံ၏ အမွေခံဖြစ်ရမည်" ဟု မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်နေစဉ် ညဉ့် နေ့ တို့သည် ငါ့ကို လွန်ကုန်သနည်း" ဟု မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်၏။ ငါသည် "ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်း၌ မွေ့လျော်၏လော"ဟု မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်၏"ငါသည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထဘရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော မြတ်သောဉာဏ်အမြင် အထူးကို ရအပ်လေသလော၊ ငါသည် နောက်ဆုံး (သေခါနီး) ကာလ၌ သီတင်းသုံးဖော်တို့က မေးသည် ရှိသော် မျက်နှာမလှ မဖြစ်ရအံ့" ဟု ရဟန်းသည် မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ (ဆိုခဲ့ပြီး) တရားဆယ်မျိုးတို့ကို ရဟန်းသည် မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-သရီရဋ္ဌဓမ္မသုတ်

၄၉။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်(ခန္ဓာ)၌ တည်သော တရားတို့သည် ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အအေး အပူ ထမင်းဆာခြင်း ရေငတ်ခြင်း ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် ကိုယ်ကို

စောင့်စည်းမှု နှုတ်ကို စောင့်စည်းမှု အသက်မွေးခြင်းကို စောင့်စည်းမှု ဝါဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်၍ ဘဝကို ပြုပြင်တတ်သောကံတို့တည်း။ ရဟန်းဘို ဤသည်တို့ကား ကိုယ်၌ တည်သောတရားဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဘဏ္ဍာနသုတ်

၅၀။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ထိုအခါ ရဟန်းများစွာတို့သည်ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ကြကာ စည်းဝေးရာ စရပ်၌ အညီအညွတ်ထိုင်နေ စည်းဝေး ကြကုန်လျက် ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း စကားများခြင်းသို့ ရောက်ကြပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လုံထိုး၍ နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ၌ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူကာ စည်းဝေးရာစုရပ်သို့ မျဉ်းကပ်ပြီးနောက် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေဟော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ယခုအခါ အဘယ်စကားဖြင့် အညီအညွတ် ထိုင်နေလျက် စည်းဝေးကြကုန်သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးပြတ်သေးသော အကြားစကားသည်ကား အဘယ်နည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေရာ၌ အကျွန်ုပ်ဘို့သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့၍ စည်းဝေးရာစရပ်၌ အညီအညွတ် ထိုင်နေ စည်းဝေးကြကုန်လျက် ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း စကား များခြင်းသို့ ရောက်ကြပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လုံထိုး၍ နေကြပါကုန်၏ဟု(လျှောက်ကြကုန်၏)။

သင်တို့သည် ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း စကားများချင်းသို့ ရောက်ကြလျက် အချင်းချင်း နှုတ်လုံထိုး၍နေကြတုံဘိ၏ဟူသော ထိုအမှုသည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကြသူ အမျိုးကောင်းသားဖြစ်သော သင်တို့အား မလျော်။ ရဟန်းတို့ (အသက်ထက်ဆုံး)အောက်မေ့ထိုက်ကုန် ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန် အလေးပြုထိုက်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိဒေမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်လျက်နေ၏၊ အကျင့်'အာစာရ'ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိကာ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ သီလရှိခြင်း။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ မျှစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များ၏၊အကြားအမြင်ကိုဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊အစု၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်း ရှိ၍ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံလျက် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတတ်သော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ ကြားနာ

အပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ဆောင်ထားအပ်ကုန်၏၊ လေ့ကျက်ထားအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏၊ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ အကြွားအမြင် များခြင်း။ပ။ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်းရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်းရှိ၏၊ မိတ်ဆွေကောင်း၌ ကိုင်းညွတ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းရှိခြင်း အပေါင်းအဖော်ကောင်းရှိခြင်း မိတ်ဆွေကောင်း၌ ကိုင်းညွတ်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်၏၊ ဆိုဆုံးမခြင်းကိုပြုတတ်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သည်းခံ၏၊ အဆုံးအမကို အရိုအသေ ခံယူတတ်၏။ ရဟန်း၏ ဆိုဆုံးမ လွယ်ခြင်း ဆိုဆုံးမ လွယ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော တရားတို့နှင့်ပြည့်စုံခြင်း သည်းခံခြင်း အဆုံးအမကို အရိုအသေခံယူခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ပြုရမည်နည်းဟု ဆို၍ ပြုအပ်သော အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်းမရှိ၊ ထိုထို ကိစ္စ၌ အကြောင်းဥပါယ်ကို စုံစမ်းသော ပညာနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ပြုရမည်နည်းဟုဆို၍ ပြုအပ်သော အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သောကိစ္စတို့၌ လိမ္မာခြင်း ပျင်းရိမှုမရှိခြင်း ထိုထို ကိစ္စ၌ အကြောင်းဥပါယ်ကို စုံစမ်းသောပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်ခြင်း စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကား မများရန် ညီညွတ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိ၏၊ ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတရားတို့၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ တရားတော်ကို အလိုရှိခြင်း ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်ခြင်း လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းဟူသောတရားတို့၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကား မများရန် ညီညွတ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ဒုကုသိုလ်တရားတို့ကိုပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏၊ အား အစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နေခြင်း အား အစွမ်းရှိခြင်း မြဲမြံသော လုံ့လရှိခြင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချ မထားခြင်းဟူသော

ဤတရားသည်လည်း(အသက်ထက်ဆုံး)အောက်မေ့ထိုက်၏၊ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရှာတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏။ပ။ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည်သတိနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ လွန်ကဲရင့်ကျက်သော သတိနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာကပြုပြီးသော အလုပ်ကိုဂုဏ်း ကြာမြင့်စွာကပြောပြီးသော စကားကိုဂုဏ်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ သတိနှင့်ပြည့်စုံခြင်း လွန်ကဲရင့်ကျက်သော သတိနှင့်ပြည့်စုံခြင်း ကြာမြင့်စွာကပြုပြီးသော အလုပ်ကိုဂုဏ်း ကြာမြင့်စွာကပြောပြီးသော စကားကိုဂုဏ်း အောက်မေ့နိုင်ခြင်း အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း(အသက်ထက်ဆုံး)အောက်မေ့ထိုက်၏။ပ။ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊အဖြစ်အပျက်ကိုသိသော(ကိလေသာကို)ဖောက်ခဲနိုင်သော ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ပညာရှိခြင်း အဖြစ်အပျက်ကိုသိသော ·ကိလေသာကို ဖောက်ခဲနိုင်သော ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း(အသက်ထက်ဆုံး)အောက်မေ့ထိုက်၏။ပ။ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့(အသက်ထက်ဆုံး)အောက်မေ့ထိုက်ကုန်သော ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော အလေးပြုထိုက်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် တပေါင်း တည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် အင်္ကောသဝဂ် ပြီး၏။

ပဌမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက

၂-ဒုတိယ သုတ်ငါးဆယ်

(၆) ၁-သစိတ္တဝဂ် ၁-သစိတ္တသုတ်

၅၁။ အခါတပါးဦ့ မြတ်စ္စာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည့် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဦ့ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စ္စာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စ္စာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စ္စာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ မလိမ္မာသူ ဖြစ်ခဲ့သော် "(ငါသည်) မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်ရမည်" ဟု သင်တို့သည် ဤသို့သာလျှင် ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျိုသော တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသော မိန်းမသည်ဉင်း ယောကျ်ားသည်ဉင်း ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ဖြူစင်သော ကြေးမုံ (မှန်) ၌ ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို (ကြည့်ရှု) ဆင်ခြင်လတ်သော် ထိုကြေးမုံ ရေခွက်၌ အကယ်၍ မြူမှုန်ကို သော်ဉင်း (မဲ့စသော)အညစ်အကြေးကို သော်ဉင်း မြင်ခဲ့မူ ထိုမြူမှုန် (မဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလို့ငှါ လုံ့လပြု၏၊ ထို(ကြေးမုံ ရေခွက်) ၌ အကယ်၍ မြူမှုန် (မဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို မမြင်ခဲ့မူ ထိုမမြင်ခြင်းကြောင့်ပင် "ငါ့အား အရ တော်လေစ့၊ ငါသည် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လေစ့" ဟု ဝမ်းမြောက်မှု အကြံ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် "(ငါသည်) အခါမျှားစ့ာ အဘိဇ္ဈာ မျှား၍ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ အဘိဇ္ဈာ မမျှားပဲ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ စိတ်ဖောက်ပြန်၍ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ စိတ်မဖောက်ပြန်ပဲ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိန မိဒ္ဓ' နှိပ်စက်၍ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိန မိဒ္ဓ' ကင်းသည်ဖြစ်၍ နေသလော။ အခါမျှားစ့ာ ပျံ့လွင့်၍ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ မပျံ့လွင့်ပဲ နေသလော။ အခါမျှားစ့ာ ယုံမှားမှု ရှိ၍ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ အမျက်ထွက်၍ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ အမျက်မထွက်ပဲ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ စိတ်ညစ်နွမ်း၍ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ စိတ် မညစ်နွမ်းပဲ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ ကိုယ်ပင်ပန်း၍ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ ကိုယ်မပင်ပန်းပဲ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ ပျင်းရိ၍ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ မတည်ကြည်ပဲ နေသလော၊ အခါမျှားစ့ာ တည်ကြည်၍ နေသလော" ဟု ဆင်ခြင်မှု 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' သည် ရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့ဦ့ ကျေးဇူးများလှ၏။

ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) အခါမျှားစ့ာ အဘိဇ္ဈာ မျှား၍ နေ၏၊ အခါမျှားစ့ာ စိတ်ဖောက်ပြန်၍ နေ၏၊ အခါမျှားစ့ာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိန မိဒ္ဓ' နှိပ်စက်၍ နေ၏၊ အခါမျှားစ့ာ ပျံ့လွင့်၍ နေ၏၊ အခါမျှားစ့ာ ယုံမှားရှိ၍ နေ၏၊ အခါမျှားစ့ာ အမျက်ထွက်၍ နေ၏၊ အခါမျှားစ့ာ စိတ်ညစ်နွမ်း၍ နေ၏၊ အခါမျှားစ့ာ ကိုယ်ပင်ပန်း၍ နေ၏၊ အခါမျှားစ့ာ

ပျင်းရိ၍ နေ၏၊ အခါများစွာ မဘည်ကြည်ပဲ နေ၏” ဟု ဒုကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မာဇဉ်’ကို ပြုသင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အဝတ် မီးလောင်သူသည်၎င်း ဦးခေါင်း မီးလောင်သူသည်၎င်း ထိုအဝတ် ဦးခေါင်းကိုသာလျှင် ငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော ဒုလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မာဇဉ်’ ကို ပြုရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မာဇဉ်’ ကို ပြုသင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် “(ငါသည်) အခါများစွာ အာဘိဇ္ဈာ မများပဲ နေ၏၊ အခါများစွာ စိတ်မဆဖောက်ပြန်ပဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိန မိဒ္ဓ’ ကင်း၍ နေ၏၊ အခါများစွာ မပို့လွှင့်ပဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ အမျက်မထွက်ပဲ နေ၏၊ အခါများစွာ စိတ် မညစ်နွမ်းပဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ကိုယ် မပင်ပန်းပဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ တည်ကြည်၍ နေ၏” ဟု ဒုကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာလျှင် တည်၍ ထို့ထက်အလွန် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရန် အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-သာရိပုတ္တသုတ်

၅၂။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “ငါ့သျှင်” ဟု ထိုရဟန်းတို့က အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ — ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ သူတပါး စိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ မဖြစ်ခဲ့သော်“(ငါသည်) မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်ရမည်”ဟု သင်တို့သည် ဤသို့သာလျှင် ကျင့်သုံးကုန်လော့။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်သနည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျိုရှိသော မိန်းမသည်၎င်း ယောကျ်ားသည်၎င်း ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ဖြူစင်သော ကြေးမုံ (မှန်)၌ ဖြစ်စေကြည်လင်သော ရေခွက်၌ ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို (ကြည့်ရှု) ဆင်ခြင်လတ်သော် ထို (ကြေးမုံရေခွက်)၌ အကယ်၍ မြူမှုန်ကို သော်၎င်း(မဲ့စသော)အညစ်အကြေးကို သော်၎င်း မြင်ခဲ့မူ ထိုမြူမှုန် (မဲ့ စသော) အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလို့ငှါ လုံ့လပြု၏၊ ထို (ကြေးမုံ ရေခွက်)၌ မြူမှုန် (မဲ့ စသော) အညစ်အကြေးကို မမြင်ခဲ့မူ ထိုမမြင်ခြင်းကြောင့်ပင် “ငါ့အား အရ တော်လေစ၊ ငါးသည် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လေစ” ဟု ဝမ်းမြောက်မှု အကြံ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်ရ၏။ ငါ့သျှင်တို့

ဤအတူပင် "(ငါသည်) အခါများစွာ အာဘိဇ္ဈာများ၌ နေသလော၊ အခါများစွာ အာဘိဇ္ဈာမများပဲ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်ဖွဉ့်ကြပြန်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်မဖောက်ပြန်ပဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' နှိပ်စက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိန မိဒ္ဓ' ကင်း၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုရှိ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ မယုံလွှင့်ပဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုရှိ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ အမျက်ထွက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ အမျက်မထွက်ပဲ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်ညစ်နွမ်း၍ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်မညစ်နွမ်းပဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ကိုယ်ပင်ပန်း၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ကိုယ်မပင်ပန်းပဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ပျင်းရိ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ မတည်ကြည်ပဲ နေသလော၊ အခါများစွာ တည်ကြည်၍ နေသလော" ဟု ဆင်ခြင်မှု 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' သည် ရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကျွေးဇူးများ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) အခါများစွာ အာဘိဇ္ဈာ များ၌ နေ၏။ပ။ အခါများစွာ မတည်ကြည်ပဲ နေ၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် **ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ဗောဇ္ဈင်' ကိုပြုသင့်၏။** ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ဗောဇ္ဈင်' ကိုလည်း ပြုသင့်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား အဝတ်မီးလောင်သူသည်ဌင်း ဦးခေါင်းမီးလောင်သူသည်ဌင်း ထိုအဝတ် ဦးခေါင်းကိုသာလျှင် ငြှိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားဇုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ဗောဇ္ဈင်' ကို ပြုရာ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသောအလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ဗောဇ္ဈင်'ကို ပြုသင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) အခါများစွာ အာဘိဇ္ဈာ မများပဲ နေ၏။ပ။ အခါများစွာ တည်ကြည်၍နေ၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ် တရားတို့၌သာလျှင်တည်၍ ထို့ထက်အလွန် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရန်အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဒုတိသုတ်

၅၃။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တည်ကံ့မှုကိုသော်လည်း မချီးမွမ်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှုကိုမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုကိုသာလျှင် ချီးမွမ်း၏၊ တည်တံ့မှုကို မချီးမွမ်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှုကို မချီးမွမ်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှု ဖြစ်သနည်း၊ တည်တံ့မှု တိုးပွါးမှု မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ ပဋိဘာန်ရှိသလောက် ထိုရဟန်းအား ထိုတရားတို့သည် မတည်တံ့ကုန်၊ မတိုးပွါးကုန်။ ရဟန်းတို့ ထို မတည်တံ့မှု မတိုးပွါးမှုကို ကုသိုလ်တရားတို့၌

ဆုတ်ယုတ်မှုဟု (ငါ)ဆို၏၊ တည်တံ့မှု တိုးပွါးမှုဟု (ငါ)မဆို။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှု ဖြစ်၏၊ တည်တံ့မှု တိုးပွါးမှု မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တည်တံ့မှု ဖြစ်သနည်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှု တိုးပွါးမှု မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ ပဋိဘာန် ရှိသလောက် ထိုရဟန်းအား ထိုတရားတို့သည် မဆုတ်ယုတ်ကုန်၊ မတိုးပွါးကုန်။ ရဟန်းတို့ ထို မဆုတ်ယုတ်မှု မတိုးပွါးမှုကို ကုသိုလ်တရားတို့၌ တည်တံ့မှုဟု (ငါ) ဆို၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု တိုးပွါးမှုဟု (ငါ) မဆို။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တည်တံ့မှု ဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု တိုးပွါးမှု မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုဖြစ်သနည်း၊ တည်တံ့မှု ဆုတ်ယုတ်မှု မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ ပဋိဘာန် ရှိသလောက် ထိုရဟန်းအား ထိုတရားတို့သည် မတည်တံ့ကုန်၊ မဆုတ်ယုတ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ထို မဆုတ်ယုတ်မှု မတည်တံ့မှုကို ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုဟု (ငါ) ဆို၏၊ တည်တံ့မှု ဆုတ်ယုတ်မှုဟု (ငါ) မဆို။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုဖြစ်၏၊ တည်တံ့မှု ဆုတ်ယုတ်မှု မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ မဖြစ်ခဲ့သော် "(ငါသည်) မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူဖြစ်ရမည်"ဟု ဤသို့သာလျှင် သင်တို့ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျိုး၍ ကန်ဆာဆင်လေ့ရှိသော မိန်းမသည်ဉင်း ယောကျ်ားသည်ဉင်း ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ဖြူစင်သော ကြေးမုံ၌ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှု ဆင်မြင်လတ်သော် ထို ကြေးမုံ ရေခွက်၌ အကယ်၍ မြူမှုန်ကိုသော်ဉင်း (မဲ့စသော)အညစ်အကြေးကိုသော်ဉင်း မြင်ခဲ့မူ ထိုမြူမှုန် (မဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန်အလို့ငှါ လုံ့လပြု၏၊ ထို(ကြေးမုံ ရေခွက်)၌ မြူမှုန် (မဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို မမြင်ခဲ့မူ ထိုမမြင်ခြင်းကြောင့်ပင် "ငါ့အား အရေတော်လေစွ ငါသည် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လေစွ" ဟု ဝမ်းမြောက်မှု အကြုံပြည့်စုံမှု ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် "(ငါသည်) အခါများစ့ာ အဘိဇ္ဈာများ၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ အဘိဇ္ဈာ မများပဲ နေသလော၊ အခါများစ့ာ စိတ်ဖောက်ပြန်၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ စိတ်မဖောက်ပြန်ပဲ နေသလော၊ အခါများစ့ာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' နှိပ်စက်၍ နေသလော့၊ အခါများစ့ာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်း၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ ပျံ့လွင့်၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ မပျံ့လွင့်ပဲ နေသလော၊ အခါများစ့ာ ယုံမှားမှုရှိ၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ အမျက်ထွက်၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ အမျက်မထွက်ပဲ နေသလော၊ **အခါများစ့ာ စိတ်ညစ်နှမ်း၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ စိတ်မညစ်နှမ်းပဲ နေသလော၊ အခါများစ့ာ** ကိုယ်ပင်ပန်း၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ ကိုယ်မပင်ပန်းပဲ နေသလော၊ အခါများစ့ာ ပျင်းရိ၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ တည်ကြည်၍ နေသလော၊ အခါများစ့ာ မတည်ကြည်ပဲ နေသလော"ဟု ဆင်ခြင်မှု 'ပစ္စဝေက္ခဏာ'သည် ရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကျေးဇူးများ၏။

ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည်"(ငါသည်) အခါများစ့ာ အဘိဇ္ဈာများ၍နေ၏၊ အခါများစ့ာ စိတ်ဖောက်ပြန်၍နေ၏၊ အခါများစ့ာ ထိုင်းမှိုင်းမှု'ထိနမိဒ္ဓ' နှိပ်စက်၍ နေ၏၊ အခါများ

စွာ ပယ်လွှင့်၍နေ၏၊ အခါမျှားစွာ ယုံမှားမှုရှိ၍ နေ၏၊ အခါမျှားစွာ အမျက်ထွက်၍ နေ၏၊ အခါမျှားစွာ စိတ်ညစ်နှမ်း၍နေ၏၊ အခါမျှားစွာ ကိုယ်ပင်ပန်း၍ နေ၏၊ အခါမျှားစွာ ပျင်းရိ၍ နေ၏၊ အခါမျှားစွာ မဘည်ကြည်ပဲနေ၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထို ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္မာဇဉ်' ကိုပြုသင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ သော်ကား အဝတ်မီးလောင်သူသည်၎င်း ဦးခေါင်းမီးလောင် သူသည်၎င်း ထိုအဝတ် ဦးခေါင်းကိုသာလျှင် ငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္မာဇဉ်' ကို ပြုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသောအလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္မာဇဉ်' ကို ပြုသင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) အခါမျှားစွာ အဘိဇ္ဈာ မမျှားပဲနေ၏၊ အခါမျှားစွာ စိတ်မဖောက်ပြန်ပဲနေ၏၊ အခါမျှားစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်း၍နေ၏၊ အခါမျှားစွာ မပျံ့လွှင့်ပဲနေ၏၊ အခါမျှားစွာယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေ၏၊ အခါမျှားစွာ အမျက်မထွက်ပဲ နေ၏၊ အခါမျှားစွာ စိတ်မညစ်နှမ်းပဲ နေ၏၊ အခါမျှားစွာ ကိုယ်မပင်ပန်းပဲ နေ၏၊ အခါမျှားစွာ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အခါမျှားစွာ တည်ကြည်၍ နေ၏"ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ်တရားဟို့၌ သာလျှင်တည်၍ ထိုထက်အလွန် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရန်အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်၊

၄-သမထသုတ်

၅၄။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ မဖြစ်ခဲ့သော် "မိမိ စိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူဖြစ်ရမည်"ဟု ဤသို့သာလျှင် သင်တို့ ကျင့်အပ်၏။ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာ သော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျို၍ တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသော မိန်းမသည်၎င်း ယောကျ်ားသည်၎င်း ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဖြူစင်သော ကြေးမုံ(မှန်)၌ ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ ဖြစ်စေ မိမိ၏မျက်နှာရိပ်ကို (ကြည့်ရှု)ဆင်ခြင်လတ်သော် ထိုကြေးမုံရေခွက်၌ အကယ်၍ မြူမှုန်ကိုသော်၎င်း(မဲ့စေသော)အညစ်အကြေးကို သော်၎င်း မြင်ခဲ့မူ ထိုမြူမှုန်(မဲ့စေသော) အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလို့ငှါ လုံ့လပြု၏၊ ထို(ကြေးမုံရေခွက်)၌ မြူမှုန် (မဲ့စေသော) အညစ်အကြေးကို မမြင်ခဲ့မူ ထိုမမြင်ခြင်းကြောင့်ပင် "ငါ့အား အရတော်လေစွ၊ ငါသည် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လေစွ" ဟု ဝမ်းမြောက်မှု အကြံ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် "(ငါသည်) မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကို ရသူဖြစ်သလော၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကို မရသူ ဖြစ်သ

လော၊ အဓိပညာ ဓမ္မ ဝိပဿနာကို ရသူဖြစ်သလော၊ အဓိပညာ ဓမ္မ ဝိပဿနာကို မရသူဖြစ်သလော" ဟုဆင်ခြင်မှု 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' သည် ရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကျွေးမွေးများ၏။

ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကို ရသူဖြစ်၏၊ အဓိပညာ ဓမ္မ ဝိပဿနာကို မရသူဖြစ်၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထ၌ တည်၍ အဓိပညာ ဓမ္မ ဝိပဿနာ အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် အခါတပါး၌ မိမိသန္တာန်ဝယ် စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကိုလည်း ရသူဖြစ်၏၊ အဓိပညာ ဓမ္မ ဝိပဿနာကိုလည်း ရသူဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာကို ရသူဖြစ်၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသောသမထကို မရသူဖြစ်၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာ၌ တည်၍ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသောသမထအလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် အခါတပါး၌ အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာကိုလည်း ရသူဖြစ်၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုငြိမ်းအေးစေသော သမထကိုလည်း ရသူဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကို မရသူဖြစ်၏၊ အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာကို မရသူ ဖြစ်၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ်တရားတို့ကို သာလျှင် ရရန် လွန်ကဲသောအလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္မာဇဉ်'ကို ပြုသင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အဝတ်မီးလောင်သူသည်၎င်း ဦးခေါင်းမီးလောင်သူသည်၎င်း ထိုအဝတ် ဦးခေါင်းကိုသာလျှင် ငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသောအလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္မာဇဉ်' ကို ပြုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာလျှင် ရရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္မာဇဉ်' ကို ပြုသင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် အခါတပါး၌ မိမိသန္တာန်ဝယ် စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကိုလည်း ရသူဖြစ်၏၊ အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာကိုလည်း ရသူဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုငြိမ်းအေးစေသောသမထကို ရသူဖြစ်၏၊ အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာကို ရသူဖြစ်၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ်တရားတို့၌ သာလျှင် တည်၍ ထို့ထက် အလွန် အာသံဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရန် အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏။

ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဆွမ်းကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ကျောင်းကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ရှာနိုင်းကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဇနပုဒ်ကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏။

"ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကိုစဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုသင်္ကန်းဘို့တွင်အကြင်သင်္ကန်းကို "ဤသင်္ကန်းကို

မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်ဘရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏" ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော သင်္ခန်းကို မမှီဝဲသင့်။ ထိုသင်္ခန်းတို့တွင် အကြင်သင်္ခန်းကို "ဤသင်္ခန်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏" ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော သင်္ခန်းကို မှီဝဲသင့်၏။ "ရဟန်းတို့ သင်္ခန်းကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏"ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ရဟန်းတို့ ဆွမ်းကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏"ဟုဆိုခဲ့သော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုဆွမ်းတို့တွင် အကြင်ဆွမ်းကို "ဤဆွမ်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏" ဟု သိပါမူ ဤသို့သဘော ရှိသော ဆွမ်းကို မှီဝဲသင့်၏။ "ရဟန်းတို့ ဆွမ်းကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏"ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ရဟန်းတို့ ကျောင်းကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏"ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ထိုကျောင်းတို့တွင် အကြင်ကျောင်းကို "ဤကျောင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ကျောင်းကို မမှီဝဲသင့်။ ထိုကျောင်းတို့တွင် အကြင်ကျောင်းကို "ဤကျောင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘော ရှိသော ကျောင်းကို မှီဝဲသင့်၏။ "ရဟန်းတို့ ကျောင်းကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏"ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ရဟန်းတို့ ရွာနိုဂုံးကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏"ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုရွာနိုဂုံးတို့တွင် အကြင်ရွာနိုဂုံးကို "ဤရွာနိုဂုံးကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏" ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘော ရှိသော ရွာနိုဂုံးကို မှီဝဲသင့်။ ထိုရွာနိုဂုံးတို့တွင် အကြင်ရွာ နိုဂုံးကို "ဤရွာနိုဂုံးကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘော ရှိသော ရွာနိုဂုံးကို မှီဝဲသင့်၏။ "ရဟန်းတို့ ရွာနိုဂုံးကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏"ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ရဟန်းတို့ ဇနပုဒ်ကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏"ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုဇနပုဒ်တို့တွင် အကြင်ဇနပုဒ်ကို "ဤဇနပုဒ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏" ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘော ရှိသော ဇနပုဒ်ကို မှီဝဲသင့်။ ထိုဇနပုဒ်တို့တွင် အကြင်ဇနပုဒ်ကို "ဤဇနပုဒ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘော ရှိသော ဇနပုဒ်ကို မှီဝဲသင့်၏။ "ရဟန်းတို့ ဇနပုဒ်ကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏"ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။

"ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏"ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို"ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှီဝဲသင့်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသင့်၏။ "ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏"ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ပရိဟာနသုတ်

၅၅။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင်တို့ "တရား ဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် တရား ဆုတ်ယုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်"ဟု ဆိုအပ်၏၊ငါ့သျှင်တို့ "တရား မဆုတ်ယုတ်သောပုဂ္ဂိုလ် တရား မဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်" ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်မျှဖြင့် တရားဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူပါသနည်း၊ အဘယ်မျှဖြင့် တရား မဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်းဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် ငါတို့သည် ထိုဘုရားဟောတရား၏ အနက်ကို သိရန် အလို့ငှါ အသျှင်သာရိပုတြာ၏ အထံသို့ အဝေးမှလည်း လာခဲ့ကြရပါကုန်၏။ တောင်းပန်ပါကုန်၏၊ ထိုဘုရားဟော **တရား၏အနက်ကို အသျှင်သာရိပုတြာ၏ (စိတ်ထဲ ဉာဏ်ထဲ၌)သာလျှင် ထင်လာပါစေ၊** အသျှင်သာရိပုတြာ၏ (စကားကို) နာကြားရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြပါကုန်လိမ့်မည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ ဖြစ်သော် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပြအံ့ဟု (မိန့်ဆို၏)။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား **ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—**ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်မျှဖြင့် တရားဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားဟောတော် မူပါသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မကြားဘူးသော်သေးသော တရားကိုလည်း မကြားနာ၊ ထိုရဟန်းအား ကြားနာဘူးပြီးသော တရားတို့သည်လည်း မေ့ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်၌ ရှေးက မတွေ့ရောက်ဘူးသော တရားတို့သည်လည်း မဖြစ်ပေါ်ကုန်၊ မသိရသေးသည်ကိုလည်း မသိ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့် တရားဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်မျှဖြင့် တရား မဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မကြားဘူးသေးသော တရားကို ကြားနာ၏၊ ထိုရဟန်းအား ကြားနာဘူးပြီးသော တရားတို့သည်လည်း မေ့ပျောက်ခြင်းသို့

မရောက်ကုန်၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်၌ ဖျားက မတွေ့ရောက်ဘူးသော တရားတို့သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ မသိရသေးသည်ကိုလည်း သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့် တရားမဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူမဖြစ်ခဲ့သော် "(ငါသည်) မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်ရမည်" ဟု ဤသို့သာလျှင်သင်တို့ ကျင့်အပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျိုး၍ တန်ဆာ ဆင်လေ့ရှိသော မိန်းမသည်ဖြင်း ယောကျ်ားသည်ဖြင်း ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ဖြူစင်သော ကြေးမုံ (မှန်)၌ ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်လတ်သော် ထိုကြေးမုံရေခွက်၌ အကယ်၍ မြူမှုန်ကိုသော်ဖြင်း (မဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို သော်ဖြင်း မြင်ခဲ့မူ ထိုမြူမှုန် (မဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလို့ငှါ လုံ့လပြု၏၊ ထို (ကြေးမုံ ရေခွက်)၌ မြူမှုန် (မဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို မမြင်ခဲ့မူ ထိုမမြင်ခြင်းကြောင့်ပင် "ငါ့အား အံ့ရတော်လေစ့၊ ငါသည် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လေစ့" ဟု ဝမ်းမြောက်မှု အကြံပြည့်စုံမှု ဖြစ်ရ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် "ငါသည် အခါမျှားစွာ အဘိဇ္ဈာမမျှားပဲ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါမျှားစွာ စိတ်မဖောက်ပြန်ပဲ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါမျှားစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်းရှင်းနေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါမျှားစွာ မပျံ့လွင့်ပဲ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါမျှားစွာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါမျှားစွာ အမျက်မထွက်ပဲ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါမျှားစွာ စိတ်မညစ်နွမ်းပဲ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုဘရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် မိမိသန္တာန်၌ ဝမ်းမြောက်မှုတရားကို ရသူဖြစ်သလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကို ရသူဖြစ်သလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် ဒဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာကို ရသူဖြစ်သလော၊ ငါ့အား ထိုဘရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော" ဟု ဆင်ခြင်မှု 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' သည် ရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကျေးဇူးများ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် ဤကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့ကို မိမိ၌ မမြင်ပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့ကို သာလျှင် ရရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ဗောဇ္ဈင်'ကို ပြုသင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား အဝတ် မီးလောင်သူသည်ဖြင်း ဦးခေါင်း မီးလောင်သူသည်ဖြင်း ထိုအဝတ် ဦးခေါင်းကိုသာလျှင် ငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ဗောဇ္ဈင်'ကို ပြုသင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားအားလုံး တို့ကိုသာလျှင် ရရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လအားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ဗောဇ္ဈင်'ကို ပြုသင့်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ဆင်ခြင်သောရဟန်းသည် ကုသိုလ်အချို့တို့ကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မြင်ပါမူ ကုသိုလ်အချို့တို့ကို မိမိ၌ ကောင်းစွာမမြင်ပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် မိမိ၌ ကောင်းစွာမြင်သော ကုသိုလ်တရားတို့၌ဟူ၍၎င်း မိမိ၌ ကောင်းစွာမမြင်သော တရားတို့ကို ရရှိန် လွန်ကဲသောအလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ကို ပြုသင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား အဝတ်မီးလောင်သူသည်ဖင်း ဦးခေါင်း မီးလောင်သူသည် ဖင်း ထိုအဝတ် ဦးခေါင်းကိုသာလျှင် ငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသောအလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန် အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'ကို ပြုရ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ကျွန်အတူပင် ထိုရဟန်းသည် မိမိ၌ကောင်းစွာ မြင်သော တရားတို့၌ တည်၍ မိမိ၌ ကောင်းစွာ မမြင်သော ထိုဗားရားတို့ကို သာလျှင် ရရှိန် လွန်ကဲသောအလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန် အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ်' သမ္ပဇဉ်'ကိုပြုသင့်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် ကျိုကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့ကိုလည်း မိမိ၌ ကောင်းစွာမြင်ပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကျိကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့၌သာလျှင် တည်၍ ထိုသက်အလွန် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရန် အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ပဌမ သညာသုတ်

၅၆။ ရဟန်းတို့ ပဉ်းများအပ် ကြိုမ်ဖန်များစွာပြုအပ်ကုန်သော ကျိမှတ်သားမှု'သညာ'ဆယ်မျိုး ဟိုသည် အကျိုးမျာကုန်၏၊ အာနိသင် မျာကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မတင့်တယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အသုဘ သညာ'၊ သေခြင်း၌ အမှတ်ပြုမှု 'မရဏသညာ'၊ အစားအစာ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ'၊ လောကအားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ'၊ မမြဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနိစ္စသညာ'၊ မမြဲရာ၌ ဆင်းရဲဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ'၊ ဆင်းရဲရာ၌ အစိုးမရဟု အမှတ်ပြုမှု 'ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ'၊ ပယ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ်ပြုမှု 'ပဟာနသညာ'၊ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ်ပြုမှု 'ဝိရာဂသညာ'၊ ချုပ်ခြင်း၌ အမှတ်ပြုမှု 'နိရောဓသညာ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပဉ်းများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော ကျိမှတ်သားမှု'သညာ' ဆယ်မျိုးတို့သည် အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဒုတိယ သညာသုတ်

၅၇။ ရဟန်းတို့ ပဉ်းများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော ကျိမှတ်သားမှု'သညာ' ဆယ်မျိုး ဟိုသည် အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက်

နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မမြဲဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနိစ္စသညာ'၊ အစိုးမရဟု အမှတ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနတ္တသညာ'၊ သေခြင်းဌာ အမှတ်ပြုမှု 'မရဏသညာ'၊ အစားအစဝ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ'၊ လောကအားလုံး၌ မမွေလျော်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ'၊ အရိုးစုဖြစ်၍ စက်ဆုတ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အဋ္ဌိကသညာ'၊ ပိုးလောက်ပြည့်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'ပုဋ္ဌုဝကသညာ' ဖောက်ပြန်ညိုမဲ၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'ဝိနီလကသညာ'၊ ဖောက်ပြန် ပြတ်သဲတ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'ဝိစ္ဆိဒ္ဒကသညာ' ဖူးရောင်ကြွတက်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'ဥဒ္ဓုမာတကသညာ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော ဤမှတ်သားမှု 'သညာ'ဆယ်မျိုးတို့သည် အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဘ္ဘမသုတ်။

ဂ-မူလကသုတ်

၅၈။ ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ တရားအားလုံးတို့သည် ဒုဘာယ်လျှင် အခြေခံ ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ရွေသွားရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အနှစ်ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် သက်ဝင်ရာရှိ ကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အဆုံး ရှိကုန်သနည်း" ဟု ဤသို့ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံကြရသော သင်တို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ် **တို့အား အဘယ်သို့ ဖြေကြကုန်မည်နည်းဟု** (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အရင်း အမြစ် ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ထုတ်ဆောင်သူ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် လည်းလျောင်းရာ ရှိပါ**ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ဆိုအပ်သော တရားစကား၏** အနက်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်တော်၌)သာ ထင်ပါစေလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏(အထံမှ) ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြပါကုန်လိမ့်မည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပြုပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် ငါ့သျှင်တို့ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်**လျှင် အခြေခံ ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည်** အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ရွေသွား ရှိကုန်သနည်း။

ဝေးရာအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အနှစ်ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် သက်ဝင်ရာ ရှိကုန်သနည်။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အဆုံးရှိကုန်သနည်း"ဟု အကယ်၍ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံကြရသော သင်တို့သည် သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေကြကုန်လော့။

"ငါ့သျှင်တို့ တရားအားလုံးတို့သည် အလိုဆန္ဒလျှင် အခြေခံရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် ဖဿလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် ဝေဒနာလျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်၏၊ တရားအားလုံးတို့သည် သမာဓိလျှင် ရှေသွား ရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် သတိလျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် ပညာလျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် ဝိမုတ္တိ"အရဟတ္တဖိုလ်"လျှင် အနှစ် ရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် သက်ဝင်ရာရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏"ဟု (ဖြေကြကုန်လော့)။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံကြရသော သင်တို့သည် သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေကုန်လော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အင်္ဂမသုတ်။

၉-ပဗ္ဗဇ္ဇာသုတ်

၅၉။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤ သာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်အပ်၏။ "ငါတို့၏ စိတ်သည် ရဟန်း၏ အဖြစ်အားလျော်စွာ ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ငါတို့၏စိတ်သည် အနိစ္စသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါ့တို့၏ စိတ်သည် အနတ္တသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် အသုဘသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် အာဒီနဝသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ လောက၏ ညီမျှမှု မညီမျှမှုကို သိ၍ ငါတို့၏ စိတ်သည် ထိုသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ လောက၏ တိုးပွါးမှု ပျက်စီးမှုကို သိ၍ ငါတို့၏ စိတ်သည် ထိုသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်းဖြစ်လိမ့်မည်၊ လောက၏ ဖြစ်ပေါ်မှု ချုပ်ပျောက်မှုကိုသိ၍ ငါတို့၏စိတ်သည် ထိုသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် ပဟာနသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် ဝိရာဂသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် နိရောဓသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်"ဟု (ကျင့်အပ်၏)။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့သာလျှင် ကျင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်း၏စိတ်သည် ရဟန်း၏ အဖြစ်အားလျော်စွာ ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော ကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း စိတ်ကိုသိမ်းကျုံး၍ မတည်ကုန်၊ စိတ်သည် အနိစ္စသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်းဖြစ်၏၊ စိတ်သည် အနတ္တသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်းဖြစ်၏၊ စိတ်သည် အသုဘသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်းဖြစ်၏၊ စိတ်သည် အာဒီနဝသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏၊ လောက၏ ညီမျှမှု မညီမျှမှုကို သိ၍ စိတ်သည် ထိုသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏၊ လောက၏ တိုးပွါးမှု မပျက်စီးမှုကိုသိ၍ စိတ်သည် ထိုသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီး

လည်းဖြစ်၏၊ လောက၏ ဖြစ်ပေါ်မှု ချုပ်ပျောက်မှုကိုသိ၍ စိတ်သည် ထို သညာအားလျော်စွာ ပွါးစီးပြီးလည်းဖြစ်၏၊ စိတ်သည် ပဟာနသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်းဖြစ်၏၊ စိတ်သည် ဝိရာဂသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်းဖြစ်၏၊ စိတ်သည် နိရောဓသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်းဖြစ်၏။ ထိုအခါ ထို ရဟန်းအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသော်ငှင်း ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ်ကိုသော်ငှင်း ဖိုလ်နှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးသော ဖိုလ်ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဂိရိမာနန္ဒသုတ်

၆၀။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒသည် အနာရောဂါရှိ၏၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ပြင်းစွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒသည် အနာရောဂါ ရှိပါ၏၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်နေပါ၏၊ ပြင်းစွာ မကျန်းမမာဖြစ်နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒ အထံသို့ သနားသဖြင့် ချဉ်းကပ်တော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ အကယ်၍ သင်သည် ဂိရိမာနန္ဒရဟန်းအား သညာဆယ်မျိုးတို့ကိုဟောလျှင် သညာဆယ်မျိုးတို့ကို ကြားနာရသည်ရှိသော် ဂိရိမာနန္ဒရဟန်းအား ထို အနာရောဂါသည် ခဏချင်း ငြိမ်းရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ အနိစ္စသညာ အနတ္တသညာ အသုဘသညာ အာဒီနဝသညာ ပဟာနသညာ ဝိရာဂသညာ နိရောဓသညာ **သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ သဗ္ဗသင်္ခါရေသုအနိစ္ဆာသညာ အာနာပါနဿတိ တို့တည်း။**

အာနန္ဒာ အနိစ္စသညာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်၍သော်ငှင်း သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်၍သော်ငှင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်၍သော်ငှင်း "ရုပ်သည် မမြဲ၊ဝေဒနာသည်မမြဲ၊သညာသည်မမြဲ၊သင်္ခါရတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ"ဟု ဆင်ခြင်၏။ဤသို့လျှင် ဤ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အနိစ္စ'မမြဲ'ဟု ရှုလေ့ရှိကာနေ၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို အနိစ္စသညာဟု ဆိုအပ်၏။(၁)

အာနန္ဒာ အနတ္တသညာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်၍သော်ငှင်း သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်၍သော်ငှင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်၍သော်ငှင်း "မျက်စိသည် အတ္တမဟုတ်၊ အဆင်း'ရူပါရုံ'တို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ နားသည် အတ္တမဟုတ်၊ အသံ'သဒ္ဒါရုံ'တို့သည် အတ္တမဟုတ်ကုန်၊ နှာခေါင်းသည် အတ္တ မဟုတ်၊ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့သည် အတ္တမဟုတ်ကုန်။ လျှာသည် အတ္တမဟုတ်၊ အရသာ 'ရသာရုံ'တို့သည် အတ္တမဟုတ်ကုန်၊ကိုယ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ အတွေ့'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'တို့သည် အတ္တမဟုတ်ကုန်၊ စိတ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ'တို့သည် အတ္တမဟုတ်ကုန်"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤသို့လျှင် ဤ

အတွင်း အပ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး တို့၌ အစိုးမရ'အနတ္တ'ဟု ရှုလေ့ရှိကာ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ တရားကို အနတ္တသညာဟု ဆိုအပ်၏။(၂)

အာနန္ဒာ အသုဘသညာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ခြေဖဝါးအပြင်မှ အထက်၌ ဆံပင်ဖျားမှ အောက်၌ အရေ အပိုင်း အခြားရှိသော အထူးအူး အပြားပြားသော မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ပြည့်သော ဤကိုယ်'ခန္ဓာ'ကိုသာလျှင် ဆင်ခြင်၏။ "ဤ ကိုယ်'ခန္ဓာ'၌ ဆံပင် အမွေး လက်သည်း ခြေသည်း သွား အရေ အသား အကြော အရိုး ရိုးတွင်းခြင်ဆီ အညှို့နှလုံး အသည်း အမြှေး အဖျဉ်း အူဆုတ် အူမ အူသိမ် အစာသစ် အစာ ဟောင်း သည်းခြေ သလိပ် ပြည် သွေး ချွေး အဆီခဲ မျက်ရည် ဆီကြည် တံထွေး နှပ် အစေး ကျောင်ယဉ်တို့သည် ရှိကြကုန်၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤသို့လျှင် ဤကိုယ်၌ မတွင့်တယ်'အသုဘ'ဟု ရှုလေ့ရှိကာ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို အသုဘသညာဟု ဆိုအပ်၏။ (၃)

အာနန္ဒာ အာဒီနဝသညာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်၍သော်၎င်း သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်၍သော်၎င်း ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်ရောက်၍သော်၎င်း "ဤကိုယ်သည် ဆင်းရဲများ၏၊ အပြစ်များ၏၊ ဤသို့လျှင် ဤကိုယ်၌ အထူးထူး အပြားပြားသော အနာ(ရောဂါ)တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ယင်းအနာတို့ဟူသည်ကား၊ မျက်စိရောဂါ,နားရောဂါ,နှာခေါင်းရောဂါ,လျှာရောဂါ, ကိုယ်၌ဖြစ်သောအနာ,ဦးခေါင်း၌ဖြစ်သော အနာ,နားရွက်နာ,ခံတွင်းနာ,သွားရောဂါ,နှုတ်ခမ်းရောဂါ,မျောင်းဆိုးနာ,ကုတ်ဟိုးနာ, ဖွတ်စအိုနာ, ကိုယ်ပူနာ, ဖျားနာ, ဝမ်း၌ဖြစ်သောရောဂါ, မိန် မောသောအနာ, မြင်းသရိုက်နာ, လေထိုးနာ, ဝမ်းလျှောနာ,နူနာ,အိုင်းနာ,ညှင်းနာ, ခယရုတ်နာ, ဂက်ရူးနာ,ပွေးနာ,ငနာ, ယားနာ, လက်သည်း ခြေသည်း ခြစ်မိသောအနာ,လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးကွဲသောအနာ,ရတ္တပိတ်(သွေးသွန်)နာ,ဆီးချိုနာ, ဒူလာမြင်းသရိုက်နာ, ထွက်မြင်းနာ, ဘဂန္ဒိုလ်(ဂရင်ကျ)နာ, သည်းခြေကြောင့်ဖြစ်သောအနာ, သလိပ်ကြောင့်ဖြစ်သောအနာ, လေကြောင့်ဖြစ်သောအနာ, သည်းခြေ သလိပ် လေပေါင်းစု၍ ဖြစ်သော 'သန္နိပါတ်'အနာ, ဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောအနာ, ဣရိယာပုထ် မညီညွတ်မှုကြောင့်ဖြစ်သောအနာ, သူတပါး လုံ့လကြောင့်ဖြစ်သောအနာ, ကံအကျိုးကြောင့်ဖြစ်သော အနာ, အေးခြင်း ပူခြင်း ဆာလောင်ခြင်း မွတ်သိပ်ခြင်း ကျင်ကြိုးစွန့်လိုခြင်း ကျင်ငယ်စွန့်လိုခြင်း တို့တည်း"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤသို့လျှင် ဤကိုယ်၌ အပြစ်ကိုရှုလေ့ရှိကာ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ တရားကို အာဒီနဝသညာဟု ဆိုအပ်၏။ (၄)

အာနန္ဒာ ပဟာနသညာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော 'ကာမဝိတက်'ကို လက်မခံ၊ စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ နောင်တဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော 'ဗျာပါဒဝိတက်'ကို လက်မခံ၊ စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ နောင်တဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော 'ဝိဟိံသာဝိတက်'ကို လက်မခံ၊ စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ နောင်တဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ဖြစ်ဘိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို လက်မခံ၊ စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ နောင်တဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို ပဟာနသညာဟု ဆိုအပ်၏။ (၅)

အာနန္ဒာ ဝိရာဂသညာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်၍သော်၎င်း သစ်ပင်ရင်းသို့ကပ်ရောက်၍သော်၎င်း ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်

ရောက်၍သော်ငင်း "သခ်ါရအားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကိုစွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းပြတ်ရာဖြစ်သော ထိုနိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို ဝိရာဂသညာဟု ဆိုအပ်၏။ (၆)

အာနန္ဒာ နိရောဓသညာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်၍သော်ငင်း သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်၍သော်ငင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ကပ်ရောက်၍သော်ငင်း "သခ်ါရ အားလုံးငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ထိုနိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို နိရောဓသညာဟု ဆိုအပ်၏။ (၇)

အာနန္ဒာ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လောက၌ စိတ်၏ တည်ခြင်း အမှား နှလုံးသွင်းခြင်း ကိန်းခြင်းဟူကုန်သော ဥပါဒါန်တို့ကို စွန့်လျက် မစွဲလမ်းပဲနေ၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာဟု ဆိုအပ်၏။ (၈)

အာနန္ဒာ သဗ္ဗသခ်ါရေသု အနိစ္ဆာသညာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သခ်ါရအားလုံးတို့၌ ငြီးငွေ့၏၊ ရှက်နိုး၏၊ စက်ဆုပ်၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို သဗ္ဗသခ်ါရေသု အနိစ္ဆာသညာဟု ဆိုအပ်၏။ (၉)

အာနန္ဒာ အာနာပါနဿတိဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်၍သော်ငင်း သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်၍သော်ငင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်ရောက်၍သော်ငင်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်စွာထားပြီးလျှင်(ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့)ရှေးရှူ သတိကိုဖြစ်စေလျက် ထိုင်နေ၏။ ရဟန်းသည် သတိရှိ၍သာလျှင် ဝင်သက်ကို ရှူ၏၊ သတိရှိ၍သာလျှင် ထွက်သက်ကို ထုတ်၏၊ ရှည်စွာ ဝင်သက်ရှူသော် "ရှည်စွာ ဝင်သက်ရှူ၏"ဟု သိ၏။ရှည်စွာထွက်သက် ထုတ်သော်"ရှည်စွာ ထွက်သက်ထုတ်၏"ဟု သိ၏။ တိုစွာ ဝင်သက်ရှူသော်"တိုစွာ ဝင်သက်ရှူ၏"ဟု သိ၏။ တိုစွာ ထွက်သက်ထုတ်သော် "တိုစွာ ထွက်သက်ထုတ်၏"ဟု သိ၏။ "(ဝင်သက်) အားလုံးအပေါင်းကို ထင်ရှားစေလျက် ဝင်သက် ရှူအံ့"ဟု ကျင့်၏၊ "(ထွက်သက်) အားလုံးအပေါင်းကို ထင်ရှားစေလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့" ဟု ကျင့်၏။ "ကာယသခ်ါရကို ငြိမ်းစေလျက် ဝင်သက် ရှူအံ့"ဟု ကျင့်၏၊"ကာယသခ်ါရကို ငြိမ်းစေလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့" ဟု ကျင့်၏။ "ပီတိကို ထင်ရှားစေလျက် ဝင်သက် ရှူအံ့"ဟု ကျင့်၏၊ "ပီတိကို ထင်ရှားစေလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့"ဟု ကျင့်၏။"သုခကို ထင်ရှားစေလျက် ဝင်သက် ရှူအံ့"ဟု ကျင့်၏၊"သုခကို ထင်ရှားစေလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့"ဟု ကျင့်၏။ "စိတ္တသခ်ါရကို ထင်ရှားစေလျက် ဝင်သက် ရှူအံ့"ဟု ကျင့်၏၊ "စိတ္တသခ်ါရကို ထင်ရှားစေလျက် ထွက်သက်ထုတ်အံ့"ဟု ကျင့်၏။ "စိတ္တသခ်ါရကို ငြိမ်းစေလျက် ဝင်သက် ရှူအံ့" ဟု ကျင့်၏၊ "စိတ္တသခ်ါရကို ငြိမ်းစေလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့"ဟု ကျင့်၏၊ "စိတ်ကို ထင်ရှားစေလျက် ဝင်သက်ရှူအံ့"ဟု ကျင့်၏၊ "စိတ်ကို အလွန်ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ပ။ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလျက်။ပ။ စိတ်ကို လွတ်စေလျက်။ပ။ အနိစ္စဟု ရှုလျက်။ပ။ဝိရာဂဟု ရှုလျက်။ပ။ နိရောဓဟု ရှုလျက်။ပ။ "စွန့်ရာဟု ရှုလျက် ဝင်သက်ရှူအံ့"ဟု ကျင့်၏၊ "စွန့်ရာဟု ရှုလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့"ဟု ကျင့်၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို အာနာပါနဿတိဟု ဆိုအပ်၏။ (၁၀)

အာနန္ဒာသင်သည် အကယ်၍ ဂိရိမာနန္ဒ ရဟန်းအား ဤသညာ ဆယ်မျိုးတို့ကို ဟောလျှင် ဂိရိမာနန္ဒရဟန်းသည် ဤသညာဆယ်မျိုးတို့ကို ကြားနာရ၍ တခဏချင်း ထိုအနာသည် ငြိမ်းအေး ရာသော အကြောင်းရှိသည်သာတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင် အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံမှ သညာဆယ်မျိုးတို့ကို သင်ယူ၍ အသျှင် ဂိရိမာနန္ဒအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒအား ဤသညာ ဆယ်မျိုးတို့ကို ဟော၏။ထိုအခါ အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒသည် ဤသညာဆယ်မျိုးတို့ကို ကြားနာရ၍ (သူ၏) ထိုအနာ သည် တခဏချင်း ငြိမ်းအေးလေ၏၊ အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒသည်လည်း ထိုအနာမှ ထမြောက်၏၊ အသျှင် ဂိရိမာနန္ဒ၏ ထိုအနာသည်လည်း အချင်းခပ်သိမ်း ပယ်အပ်ပြီးဖြစ်၏။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော သစိတ္တဝဂ် ပြီး၏။

---

(၇) ၂-ယမကဝဂ် ၁-အဝိဇ္ဇာသုတ်

၆၁။ "ရဟန်းတို့ ဤအခါမှ ရှေ၌ အဝိဇ္ဇာမဖြစ်ဘူးသေး၊ထိုမှနောက်၌ ဖြစ်ခဲ့ပြီ" ဟု အဝိဇ္ဇာ၏ ရှေအစွန်းသည် မထင်ရှား"။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ပင် မထင်ရှာ သော်လည်း စင်စစ် "ဤအကြောင်း ကြောင့် အဝိဇ္ဇာဖြစ်၏" ဟူ၍ကား ထင်ရှား၏ဟု ဤသို့ တိုစကားကို ဆိုသင့်၏။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "နီဝရဏငါးပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ နီဝရဏ ငါးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိကုန် ဟု ငါမဆို။ နီဝရဏငါးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ် ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိကုန်ဟု ငါမဆို။ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဣန္ဒြေကို မစောင့်စည်း မှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမှုကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ ဣန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ညာဏ် မရှိမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ညာဏ် မရှိမှုကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ညာဏ် မရှိမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ် နည်း၊ "မယုံကြည်မှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မယုံကြည်မှုကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ မယုံကြည်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်းတရားကို မနာကြားမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်း တရားကို မနာကြားမှုကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ သူတော်ကောင်းတရားကို မနာကြားမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်းတို့ကို မမှီဝဲမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းတို့ကို မမြဲဝဲရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းဘရား မနာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မယုံကြည်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ မယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မသင့်မတင့် နှုတ်သွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ မသင့်မတင့် နှုတ်သွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ်မရှိမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေမစောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေမစောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဒုစရိုက်သုံးပါး တို့ကို ပြည့်စေ၏၊ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် နိဝရဏငါးပါးကို ပြည့်စေ၏၊ နိဝရဏငါးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အဝိဇ္ဇာကို ပြည့်စေ၏။ဤသို့လျှင် ထိုအဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ထိပ်၌ မိုးသည်းထန်စွာရွာသည်ရှိသော် ထိုရေသည် နိမ့်ရာ နိမ့်ရာသို့ စီးသွား၍ တောင် ခြေမျောက် ပပ်ကြားကဲ့ မြောင်းငယ်တို့ကို ပြည့်စုံစေ၏၊ တောင် ခြေမျောက် ပပ်ကြားကဲ့ မြောင်းငယ်တို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အိုင်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ငယ်တို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အိုင်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် မြစ်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် မြစ်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ကြီးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် သာဂရခေါ် မဟာသမုဒ္ဒရာကို ပြည့်စေကုန်၏။ ဤသို့/သာဂရခေါ် ထိုမဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သူတော်ကောင်းတို့ကို မမြဲဝဲရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော် ကောင်းတရား မနာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မယုံကြည်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ မယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မသင့်မတင့် နှုတ်သွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ မသင့်မတင့် နှုတ်သွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေမစောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် နိဝရဏငါးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ နိဝရဏငါးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အဝိဇ္ဇာကိုပြည့်စေကုန်၏။ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာ၏အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။

ရဟန်းတို့ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိကို လည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်းရှိကုန်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်းရှိကုန်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့၏အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သုစရိုက်သုံးပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သုစရိုက်သုံးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်းရှိကုန်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ သုစရိုက်သုံးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှု တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊

၁—အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်သည် ဝိဇ္ဇာမည်၏၊ ကြွင်းသော သမ္မယုတ်တရားသည် ဝိမုတ္တိမည်၏။

"အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ယုံကြည်မှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ ယုံကြည်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရား နာကြားမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲမှုပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ယုံကြည်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ ယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေစောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သုစရိုက်သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ သုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိကို ပြည့်စေကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ထိပ်၌ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသည်ရှိသော် ထိုရေသည် နိမ့်ရာ နိမ့်ရာသို့ စီးသွား၍ တောင် ချောက် ပပ်ကြားကဲ့ မြောင်းငယ်တို့ကို ပြည့်စေ၏၊ တောင် ချောက် ပပ်ကြားကဲ့ မြောင်းငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် အိုင်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် အိုင်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ ပြည့်ကြလျှင် မြစ်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် မြစ်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ကြီးတို့ ပြည့်ကြလျှင် သာဂရခေါ် သမုဒ္ဒရာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့်ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအဘူပင် သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ယုံကြည်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ ယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေစောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေစောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သုစရိုက်သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ သုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပြည့်ခဲ့လျှင် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး ပြည့်ခဲ့လျှင် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိကို ပြည့်စေကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လည်း ပြည့်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-တဏ္ဍာသုတ်

၆၂။ "ရဟန်းတို့ 'ဤအခါမှ ရှေး၌ ဘဝကို တောင့်တတပ်မက်မှု 'ဘဝတဏ္ဍာ' မဖြစ်ဘူးသေး၊ ထိုမှ နောက်၌ ဖြစ်ခဲ့ပြီ' ဟု ဘဝတဏ္ဍာ၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်ရှား"။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ပင်

မထင်ရှားသော်လည်း စင်စစ်"ဤအကြောင်းကြောင့် ဘဝတဏှာ ဖြစ်၏" ဟူ၍ကား ထင်ရှား၏ ဟု ဤသို့ ထိုစကားကို ဆိုသင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဘဝတဏှာကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ ဘဝတဏှာ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "အဝိဇ္ဇာတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "နိဝရဏ ငါးပါးတို့ဘည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ နိဝရဏ ငါးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်း ရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ နိဝရဏငါးပါး **တို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း "ဒုစရိုက် သုံးပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။** ရဟန်းတို့ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည် ၊ "ဤန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမူတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ ဤန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သတိ မရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သတိ မရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ သတိ မရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "မယုံကြည်မှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မယုံကြည်မှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင် မရှိဟု ငါမဆို။ မယုံကြည်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်းတရားကို မနာကြားရမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း "သူတော်ကောင်းတို့ကို မမှီဝဲရမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းတို့ကို မမှီဝဲရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မယုံကြည်စေမှုကို ပြည့်စေ၏၊ မယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဤန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဤန္ဒြေမစောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဒုစရိုက်သုံးပါးကို ပြည့်စေ၏၊ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် နိဝရဏငါးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ နိဝရဏ ငါးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အဝိဇ္ဇာကို ပြည့်စေ၏၊ အဝိဇ္ဇာပြည့်ခဲ့လျှင် ဘဝတဏှာကို ပြည့်စေ၏။ ဤသို့လျှင် ဘဝတဏှာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လည်း ပြည့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ထိပ်၌ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသည်ရှိသော် ထိုရေသည် နိမ့်ရာ နိမ့်ရာသို့ စီးသွား၍ တောင် ချောက် ပပ်ကြားကွဲ မြောင်းငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ တောင် ချောက် ပပ်ကြားကွဲ မြောင်းငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် အိုင်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် အိုင်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ ပြည့်ကြလျှင် မြစ်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် မြစ်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ကြီးတို့ ပြည့်ကြလျှင် သာဂရခေါ် မဟာသမုဒ္ဒရာကို ပြည့်စေကုန်၏။ ဤသို့လျှင် သာဂရခေါ် သမုဒ္ဒရာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့်ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သူတော်ကောင်းတို့ကို မမှီဝဲ

ရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မယုံကြည်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ မယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိမရှိမှု ဆင်မြင်ဉာဏ် မရှိမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် နိဝရဏငါးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ နိဝရဏငါးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အဝိဇ္ဇာကို ပြည့်စေကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ဘဝတဏှာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့်ပြည့်၏။

ရဟန်းတို့ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်းရှိကုန်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိကုန်ဟု ငါမဆို။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သုစရိုက် သုံးပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သုစရိုက်သုံးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်း ရှိကုန်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ သုစရိုက်သုံးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုဘည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ယုံကြည်မှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပါဟု ငါမဆို။ ယုံကြည်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ပြီ၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရား နာကြား ရမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲရမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား နာကြား ရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ယုံကြည်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ ယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေစောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သုစရိုက်သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ သုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိကို ပြည့်စေကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ထိပ်၌ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသည်ရှိသော် ထိုရေသည် နိမ့်ရာ နိမ့်ရာသို့ စီးသွား၍။ပ။ကျွဲသို့လျှင် သဘဂရခေါ် ထိုသမုဒ္ဒရာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ကျွဲသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏၊ ရဟန်းတို့ ကျွဲအတူပင် သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏။ပ။ကျွဲသို့လျှင် ထိုဝဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ကျွဲသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-နိဋ္ဌင်္ဂတသုတ်

၆၃။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားအပေါ်၌ ယုံမှား ကင်းကြသူဟူသမျှ အားလုံးတို့သည်(မင်)ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ထို(မင်)ဉာဏ်အမြင် ပြည့်စုံသူတို့တွင် ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ကျွဲ(ကာမဘုံ)၌သာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ကျွဲဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏။ အဘယ်ငါးယောက်တို့အား ကျွဲ(ကာမဘုံ)၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်သနည်း။ သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်၊ ကောလံကောလ သောတာပန်၊ ဧကဗီဇီ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ရဟန္တာဖြစ်သူ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ကျွဲပုဂ္ဂိုလ် ငါးယောက်တို့သည် ကျွဲကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏။

အဘယ်ငါးယောက်တို့သည် ကျွဲကာမဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်သနည်း။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဂါမ် ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ် အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ် သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ် ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီအနာဂါမ်တို့ဘည်း။ကျွဲပုဂ္ဂိုလ် ငါးယောက်တို့သည် ကျွဲကာမဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားအပေါ်၌ ယုံမှားကင်းကြသူဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် (မင်)ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ထို(မင်)ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူတို့တွင် ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ကျွဲကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ကျွဲကာမဘုံကိုစွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-အဝေစ္ဆပ္ပသန္နသုတ်

၆၄။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားအပေါ်၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ကြသူဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် **အရိယာမင်္ဂအယဉ်သို့ ရောက်ကြသူတို့တည်း။ ထိုအရိယမင်္ဂအယဉ်သို့ ရောက်ကြသူတို့တွင်** ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ကျွဲကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ကျွဲကာမဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏။ အဘယ်ငါးယောက်တို့အား ကျွဲကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်သနည်း။ သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်၊ ကောလံကောလ သောတာပန်၊ ဧကဗီဇီ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ရဟန္တာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ကျွဲပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ကျွဲကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏။

အဘယ်ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံကိုစွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်သနည်း။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ် ၊ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ် ၊ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ် ၊ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ် ၊ ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီအနာဂါမ်ဟူ၏တည်း။ ဤငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံကိုစွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားအပေါ် ၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ကြသူဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် အရိယာမဂ်အယဉ်သို့ ရောက်ကြသူတို့တည်း။ ထို့အရိယာမဂ်အယဉ်သို့ ရောက်ကြသူတို့တွင် ပဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏၊ ပဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံကိုစွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏ ဟူ (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ပဌမ သုခသုတ်

၆၅။ အခါတပါးခွင် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မဂဓတိုင်း နာလကရွာငယ်၌ (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထို့အခါ သာမဏ္ဍကာနိပရိဗ္ဗိုဇ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီး နောက် တခုသော နေရာ၌ထိုင်လျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား–ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ချမ်းသာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆင်းရဲဟူသည် အဘယ်နည်းဟု မေးလျှောက်၏။ ငါ့သျှင် (ဘဝသစ်၌) ဖြစ်ရမှသည် ဆင်းရဲ၏တည်း၊ မဖြစ်ရမူသည် ချမ်းသာ၏တည်း။ ငါ့သျှင် (ဘဝသစ်၌) ဖြစ်မှုရှိလျှင် ချမ်းမှု ပူမှု စားလိုမှု သောက်လိုမှု ကျင်ကြီးစွန့်လိုမှု ကျင်ငယ်စွန့်လိုမှု မီးလောင်မှု တုတ်လုံတံထိခိုက်မှု လက်နက်ထိခိုက်မှု ဆွေမျိုးနှင့် မိတ်ဆွေတို့ စုဝေးလာရောက်ကြ၍ ချုတ်ချယ်မှု ဟူသော ဤဆင်းရဲကို (မချုတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏။ ငါ့သျှင် (ဘဝသစ်၌)ဖြစ်မှု မရှိလျှင် မချမ်းမှု မပူမှု မစားလိုမှု မသောက်လိုမှု ကျင်ကြီးမစွန့်လိုမှု ကျင်ငယ်မစွန့်လိုမှု မီးမလောင်မှု တုတ်လုံတံ မထိခိုက်မှု လက်နက်မထိခိုက်မှု ဆွေမျိုးနှင့် မိတ်ဆွေတို့ စုဝေးလာရောက်ကြ၍ မချုတ်ချယ်မှု ဟူသော ဤချမ်းသာကို (မချုတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဒုတိယ သုခသုတ်

၆၆။ အခါတပါးခွင် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မဂဓတိုင်း နာလကရွာငယ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထို့အခါ သာမဏ္ဍကာနိပရိဗ္ဗိုဇ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီး နောက် တခုသော နေရာ၌တိုင် နှုလျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ချမ်းသာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆင်းရဲဟူသည် အဘယ်နည်းဟု မေးလျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ မပျော်မွေ့မှုသည် ဆင်းရဲ၏တည်း၊ ပျော်မွေ့မှုသည် ချမ်းသာ၏တည်း။ ငါ့သျှင် မပျော်မွေ့မှုရှိလျှင် သွားသော်လည်း ချမ်းသာမှု သဘောမှကို မရ။ ရပ်သော်လည်း။ ထိုင်သော်လည်း။ လျောင်းသော်လည်း။ ရှာသို့

ကပ်ရောက်သော်လည်း။ တောသို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ လွင်တီးခေါင်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ ရဟန်းတို့အလယ်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း မျှမ်းသာမှု သာယာမှုကို မရဟူသော ဤ ဆင်းရဲကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြွေလင့်နိုင်၏။ ငါ့သျှင် ပျော်မွေ့မှုရှိလျှင် သွားသော်လည်း ချမ်းသာမှု သာယာမှုကိုရ၏။ ရပ်သော်လည်း။ ထိုင်သော်လည်း။ လျောင်းသော်လည်း။ ရှာသို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ တောသို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ ဆိပ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ လွင်တီးခေါင်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ ရဟန်းတို့အလယ်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း ချမ်းသာမှု သာယာမှုကိုရ၏ ဟူသော ဤချမ်းသာကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြွေလင့်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇--ပဌမ နဋ္ဌက ပါနသုတ်

၆၇။ အခါတပါး၌ မြက်စွာဘုရားသည် မျှားစွာသော ရဟန်းအပေါင်းနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းသို့ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူလတ်သော် နဋ္ဌကပါနမည်သော ကောသလတိုင်းသူတို့၏ နိဂုံးသို့ ရောက်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထို နဋ္ဌကပါန နိဂုံးတွင် ပေါက်ပင်တော၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပုသ်နေ့၌ ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မျှားစွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား တရားနှင့် စပ်သောစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်)ထက်သန် ရှင်လန်းစေပြီးလျှင် ဆိတ်ဆိတ်နေသော ရဟန်းအပေါင်းကို စောင်းငဲ့ ကြည့်ရှုတော်မူကာ အသျှင်သာရိပုတြာအား—သာရိပုတြာ ရဟန်းသံဃာသည် ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်း၏။ သာရိပုတြာ ရဟန်းတို့အား တရားစကားသည် သင့်ညှာဏ်၌ ထင်စေလော့၊ ငါ၏ ကျောက်ကုန်းသည် ညောင်းညာ၏၊ ငါသည် ထိုကျောက်ကုန်းကို ဆန့်ဦးအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒုကုဋ္ဌကို လေးထပ်ခင်း၍ လက်ျာနံ တောင်းဖြင့် ခြေတဖက်၌ ခြေတဖက်ကို (စဉ်းငယ်) လွှန်ကာတင်ထား၍ သတိ သမ္ပဇဉ်ရှိလျက် ထအံ့ဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးပြုပြီးလျှင် မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤကားကို မိန့်ဆို၏—ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုမရှိသူ အရှက်မရှိသူ ထိတ်လန့်မှုမရှိသူ အားထုတ်မှု မရှိသူ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ် မရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့် နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြွေလင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချွတ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြွေလင့်နိုင်။

ငါ့သျှင်တို့ လဆုတ်ပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှ ညဉ့် နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အရောင်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, လုံးယပ်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌

ယုံကြည်မှုမရှိသူ အရှက်မရှိသူ ထိတ်လန့်မှုမရှိသူ အားထုတ်မှုမရှိသူ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ်မရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချွတ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။

"ငါ့သျှင်တို့ ယုံကြည်မှုမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အရှက်မရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ထိတ်လန့်မှုမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ပျင်းရိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ပညာမဲ့သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အမျက်ထွက်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အလိုဆိုးရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ မိတ်ဆွေယုတ်ရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အယူမှားရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ အရှက်ရှိသူ ထိတ်လန့်မှုရှိသူ အားထုတ်မှုရှိသူ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ်ရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ငါ့သျှင်တို့ လဆန်းပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အရောင်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, လုံးယပ်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာဖြစ်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ယုံကြည်မှုရှိသူ အရှက်ရှိသူ ထိတ်လန့်မှုရှိသူ အားထုတ်မှုရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့် နိုင်၏။ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။

"ငါ့သျှင်တို့ ယုံကြည်မှုရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အရှက်ရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ထိတ်လန့်မှုရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ထက်သန်သော လုံလရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ပညာရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အမျက်မထွက်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ရန်ငြိုးမဖွဲ့သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အလိုနည်းသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ မိတ်ကောင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အယူမှန်ရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် စောစောထတော်မူ၍ အသျှင်သာရိပုတြာကို သာရိပုတြာ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ သာရိပုတြာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုမရှိသူ အရှက်မရှိသူ

ထိတ်လန့်မှုမရှိသူ အားထုတ်မှုမရှိသူ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ်မရှိသူ မည်သူအားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်ဘရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချုတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချုတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။

သာရိပုတြာ လဆုတ်ပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အရောင်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အလုံးအယပ်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, ဖြစ်သကဲ့သို့ သာရိပုတြာ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုမရှိသူ။ပ။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ်မရှိသူ မည်သူအားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ်။ပ။ တိုးပွါးမှု (မချုတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု)မမြော်လင့်နိုင်။ သာရိပုတြာ "ယုံကြည်မှုမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း၊ "အရှက်မရှိသော။ ထိတ်လန့်မှုမရှိသော။ ပျင်းရိသော။ ပညာမဲ့သော။ အမျက်ထွက်သော။ ရန်ငြိုးဖွဲ့သော။ အလိုဆိုးရှိသော။ မိတ်ဆွေယုတ်ရှိသော။ အယူမှားရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ သာရိပုတြာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ အရှက်ရှိသူ ထိတ်လန့်မှုရှိသူ အားထုတ်မှုရှိသူ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ်ရှိသူ မည်သူအားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချုတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချုတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။

သာရိပုတြာ "ယုံကြည်မှုရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်"ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း၊ အရှက်ရှိသော။ ထိတ်လန့်မှုရှိသော။ ထက်သန်သော။ လုံ့လရှိသော။ ပညာရှိသော။ အမျက်မထွက်သော။ ရန်ငြိုးမဖွဲ့သော။ အလိုနည်းသော။ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော။ အယူမှန်ရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်"ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-ဒုတိယ နဋ္ဌက ပါနသုတ်

၆၈။ <u>အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နဋ္ဌကပါနနိဂုံးတွင် ပေါက်ပင်တောင်း (သီတင်းသုံး)</u> <u>နေတော်မူ၏</u>။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် <u>ဥပုသ်နေ့၌</u> ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် မျှားစွာသောညဉ့်ပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား တရားနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက်(တရားကို)ဆောက်တည်စေကာ(တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်စေ၍ ရွှင်လန်းပြီးလျှင် ဆိတ်ဆိတ်နေသော ရဟန်းအပေါင်းကို ငဓောင်းငဲ့ ကြည့်ရှုတော်မူကာ အသျှင်သာရိပုတြာကို—သာရိပုတြာ ရဟန်းသံဃာသည် ထိုင်းမိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်း၏၊

သာရိပုတြာ ရဟန်းတို့အား တရားနှင့်စပ်သော စကားသည် သင့်ညာဏ်၌ ထင်စေလော့၊ ငါ၏ ကျေျာက်ကုန်းသည် ညောင်းညာ၏။ ငါသည် ကျောက်ကုန်းကို ဆန့်ဉီးအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စ္စာဘုရားအား ပြန်ကြားလျောက်တား၏။ ထိုအခါ မြတ်စ္စာဘုရားသည် ဒုကုဋ္ဌကို လေးထပ်ခင်း၍ လက်ျာနံတောင်းဖြင့် ခြေတဖက်၌ ခြေတဖက်ကို (စဉ်းငယ်)လွန်ကာ တင်ထား၍သတိသမ္ပဇဉ် ရှိလျက် ထအံ့ဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးပြုပြီးလျှင် မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော် မူ၏။ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် ပြန်ကြားလျောက်ထားကုန်၏။အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုမရှိသူ၊ အရှက်မရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှုမရှိသူ၊ အားထုတ်မှု မရှိသူ၊ အသိညာဏ် မရှိသူ၊ နားထောင်မှု မရှိသူ၊ တရားကို ဆောင်ထားမှု မရှိသူ၊ အနက်ကို စူးစမ်းမှု မရှိသူ၊ တရားအလျောက် တရားကျင့်မှု မရှိသူ၊ ကုသိုလ် တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှု မရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ ငါ့သျှင်တို့ လဆုတ်ပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အရောင်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, လုံးယပ်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာဖြစ်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု မရှိသူ ရှက်မှု မရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှု မရှိသူ အားထုတ်မှု မရှိသူ အသိညာဏ် မရှိသူ နားထောင်မှု မရှိသူ တရားကို ဆောင်ထားမှု မရှိသူ အနက်ကို စူးစမ်းမှု မရှိသူ တရားအလျောက် တရားကျင့်မှု မရှိသူ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှု မရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။

ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ ရှက်မှုရှိသူ ထိတ်လန့်မှုရှိသူ အားထုတ်မှုရှိသူ အသိညာဏ်ရှိသူ နားထောင်မှုရှိသူ တရားကို ဆောင်ထားမှုရှိသူ အနက်ကို စူးစမ်းမှုရှိသူ တရားအလျောက် တရားကျင့်မှုရှိသူ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှုရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။

ငါ့သျှင်တို့ လဆန်းပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အရောင်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, လုံးယင်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရား၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ။ပ။ ကုသိုလ်တို့၌ မမေ့လျော့မှုရှိသူ မည်သူ့အားမဆိုရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထိုနောက် မြတ်စ္စာဘုရားသည် စောစောထတော်မူ၍ အသျှင်သာရိပုတြာကို—သာရိပုတြာ ကောင်းပေစ့၊ ကောင်းပေစ့၊ သာရိပုတြာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုမရှိသူ အရှက်မရှိသူ ထိတ်လန့်မှုမရှိသူ အားထုတ်မှုမရှိသူ အသိညာဏ်မရှိသူ နားထောင်မှုမရှိသူ တရားကို ဆောင်ထားမှု

မရှိသူ အနက်ကို စူးစမ်းမှု မရှိသူ တရားအလျောက် တရားကျင့်မှု မရှိသူ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှုမရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မခွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မခွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ သာရိပုတြာ လဆုတ်ပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့ဘို့ဝယ် ရှိသမျှ အဆင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အရောင်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, လုံးယပ်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့ သာရိပုတြာ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု မရှိသူ။ပ။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှု မရှိသူ မည်သူအားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မခွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မခွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။

သာရိပုတြာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ အရှက်ရှိသူ ထိတ်လန့်မှုရှိသူ အားထုတ်မှုရှိသူ အသိဉာဏ်ရှိသူ နားထောင်မှုရှိသူ တရားကို ဆောင်ထားမှုရှိသူ အနက်ကို စူးစမ်းမှုရှိသူ တရားအလျောက် တရားကျင့်မှုရှိသူ ကုသိုလ် တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှုရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့ဘို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မခွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မခွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်။ သာရိပုတြာ လဆန်းပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အရောင်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, လုံးယပ်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့ သာရိပုတြာ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ။ပ။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှုရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မခွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မခွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမြော်လင့်နိုင်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ပဌမ ကထာဝတ္ထုသုတ်

၆၉။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဌ(ဘီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ထိုအခါ ရဟန်းများစွာတို့သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲကြကာ စည်းဝေးရာ စရပ်ဌ အညီအညွတ်စုဝေးထိုင်နေ ကြပြီးလျှင် များစွာသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) ဖိလာစကားကို ပြောဆိုလျက်နေကုန်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း။ မင်းနှင့်စပ်သောစကား ခိုးသူနှင့်စပ်သောစကား အမတ်ကြီးနှင့် စပ်သောစကား စစ်သည်နှင့် စပ်သောစကား ကြောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား စစ်ထိုးမှုနှင့် စပ်သောစကား စားဖွယ်နှင့်စပ်သောစကား သောက်ဖွယ်နှင့်စပ်သောစကား အဝတ်နှင့်စပ်သောစကား အိပ်ရာနှင့် စပ်သောစကား ပန်းနှင့်စပ်သောစကား နံ့သာနှင့်စပ်သောစကား ဆွေမျိုးနှင့်စပ်သောစကား ယာဉ်နှင့်စပ်သောစကား ရွာနှင့်စပ်သောစကား နိဂုံးနှင့်စပ်သောစကား မြို့နှင့်စပ်သောစကား နယ်နှင့်စပ်သောစကား မိန်းမနှင့်စပ်သောစကား သူရဲကောင်းနှင့်စပ်သောစကား လမ်းနှင့်စပ်သောစကား ရေခပ်ဆိပ်နှင့်စပ်သောစကား သေလွန်သူနှင့်စပ်သောစကား အထွေထွေနှင့်စပ်သောစကား

လောက(အကြောင်း)နှင့် စပ်သောစကား သမုဒ္ဒရာ(အကြောင်း)နှင့်စပ်သောစကား ကြီးပွါးမှု ဆုတ်ယုတ်မှုနှင့်စပ်သောစကားတို့တည်း။

ထိုအခါ ဖြုတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ၌ (တပါးတည်း) ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော် မူကာ စည်းဝေးရာစရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူလျက် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ အဘယ်စကားဖြင့် အညီအညွတ်စုဝေး ထိုင်နေကြကုန် သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးပြတ်သေးသော အကြွားစကားသည် အဘယ်နည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲကြကာ စည်းဝေးရာ စရပ်၌ အညီအညွတ်စုဝေး ထိုင်နေကြပါသည်၊ များစွာသော (မင်္ဂိုလ်မှ) ဖီလာစကား ကိုဒေးထုတ်လျက် နေကြပါသည်။ ယင်းစကားတို့ ဟူသည်မှာ မင်းနှင့် စပ်သောစကား ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား ။ပ။ ကြီးပွါးမှု ဆုတ်ယုတ်မှုနှင့်စပ်သောစကား ဤသည်တို့ပါတည်း ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ မင်းနှင့်စပ်သောစကား ခိုးသူနှင့်စပ်သောစကား အမတ်ကြီးနှင့် စပ်သောစကား စစ်သည်နှင့်စပ်သောစကား ကြောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား စစ်ထိုးခြင်းနှင့် စပ်သောစကား စားဖွယ်နှင့်စပ်သောစကား သောက်ဖွယ်နှင့်စပ်သောစကား အဝတ်နှင့်စပ်သောစကား အိပ်ရာနှင့် စပ်သောစကား ပန်းနှင့်စပ်သောစကား နံ့သာနှင့်စပ်သောစကား ဆွေမျိုးနှင့်စပ်သောစကား ယာဉ်နှင့်စပ်သောစကား ရွာနှင့်စပ်သောစကား နိဂုံးနှင့်စပ်သောစကား မြို့နှင့်စပ်သောစကား၊ နယ်နှင့်စပ်သောစကား မိန်းမနှင့်စပ်သောစကား သူရဲကောင်းနှင့်စပ်သောစကား လမ်းနှင့်စပ် သောစကား ရေခပ်ဆိပ်နှင့်စပ်သောစကား သေလွန်သူနှင့်စပ်သောစကား အထွေထွေနှင့်စပ်သော စကား လောက(အကြောင်း)နှင့် စပ်သောစကား သမုဒ္ဒရာ(အကြောင်း)နှင့် စပ်သောစကား ကြီးပွါးမှု ဆုတ်ယုတ်မှုနှင့် စပ်သောစကား ဟူသော များစွာသော (မင်္ဂိုလ်မှ) ဖီလာဖြစ်သော စကားတို့ ပြောဆိုနေကြခြင်းသည် ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုသော သင်တို့အား မသင့်လျော်ချေ။

ရဟန်းတို့ စီးပွါးချမ်းသာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတုံနည်း ဟူမူ—အလိုနည်းမှုနှင့် စပ်သောစကား ဇံရုင့်ရဲမှုနှင့် စပ်သောစကား ကင်းဆိတ်မှုနှင့်စပ်သောစကား မရောနှောမှုနှင့်စပ်သောစကား ဂိုရိယ အားထုတ်မှုနှင့် စပ်သော စကား ဝိလုနှင့်စပ်သောစကား သမာဓိနှင့် စပ်သောစကား ပညာနှင့်စပ်သောစကား လွတ် မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် နှင့်စပ်သောစကား လွတ်မြောက်မှုကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် စပ်သောစကားတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ စီးပွါးချမ်းသာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သင်တို့သည် ဤ (စီးပွါးချမ်းသာခြင်း၏) အကြောင်းဖြစ်သော စကားဆယ်မျိုးတို့ကို ထောက်ဆ၍ ထောက်ဆ၍ စကားကို ပြောဆိုကြပါမူ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးသော ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးသော ဤ လ နေ တို့၏ အစွမ်းကိုသော်လည်း (မိမိ) အစွမ်းဖြင့် ကုန်ခန်းစေနိုင်ရာ၏၊ သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ (အစွမ်း ကို ကုန်ခန်းစေရာ၌)ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုတိယ ကထာဝတ္ထုသုတ်

၇၀။ အခါတပါးဦး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ထိုအခါ ရဟန်းများစွာတို့သည်ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှဖဲခွဲကြကာ အညီအညွတ် စုဝေးထိုင်နေကြကုန်လျက် များစွာသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) ဖီလာဖြစ်သော စကားကို ပြောဆိုလျက် နေကုန်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ မင်းနှင့်စပ်သောစကား ခိုးသူတို့နှင့်စပ်သောစကား အမတ်ကြီးနှင့်စပ်သောစကား။ပ။ ကြီးပွါးမှု ဆုတ်ယုတ်မှုနှင့်စပ်သော စကားတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ အကြောင်းအရာတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိသည်လည်း အလိုနည်း၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း အလိုနည်းမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏။ “အလိုနည်းသော ရဟန်း ရဟန်းတို့အားလည်း အလိုနည်းမှုနှင့် စင်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သောရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။ မိမိသည်လည်း ရောင့်ရဲလွယ်၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ “ရောင့်ရဲလွယ်သောရဟန်း ရဟန်းတို့အားလည်း ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။ မိမိသည်လည်း ကင်းဆိတ်၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ကင်းဆိတ်မှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ “ကင်းဆိတ်သောရဟန်း ရဟန်းတို့အားလည်း ကင်းဆိတ်မှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။ မိမိသည်လည်း မရောနှော၊ ရဟန်းတို့အားလည်း မရောနှောမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ “မရောနှောသောရဟန်း ရဟန်းတို့အားလည်း မရောနှောမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သောရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။ မိမိသည်လည်း ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ထက်သန်သော လုံ့လရှိမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ “ထက်သန်သော လုံ့လရှိသောရဟန်း ရဟန်းတို့အားလည်း ထက်သန်သော လုံ့လရှိမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သောရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။ မိမိသည်လည်း သီလပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့အားလည်း သီလပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ “သီလပြည့်စုံသောရဟန်း ရဟန်းတို့အားလည်း သီလပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။ မိမိသည်လည်း သမာဓိပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း သမာဓိပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သောရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။ မိမိသည်လည်း ပညာပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ပညာပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ “ပညာပြည့်စုံသောရဟန်း ရဟန်းတို့အားလည်း ပညာပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။ မိမိသည်လည်း လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ နှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ “လွတ်မြောက်မှု‘အရဟတ္တဖိုလ်’ပြည့်စုံသောရဟန်း ရဟန်းတို့အားလည်းလွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’

ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။ မိမိသည်လည်း လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်အမြင် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်အမြင် ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ “လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်အမြင်ပြည့်စုံသော ရဟန်း ရဟန်းတို့အားလည်း လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်အမြင်ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သောရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။

ရဟန်းတို့ ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ အကြောင်းအရာတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ယမကဝဂ် ပြီး၏။

---

(၈) ၃-အာဂန်ဝဂ် ၁-အာဂန်သုတ်

၇၁။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဌ(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို“ရဟန်းတို့”ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား”ဟု ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဒေသနာကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ သိလနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် စောင့်စည်းကြကာ အကျင့် ‘အာစာရ’ ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’ တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် **နေကြကုန်လော့၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့ဌ်သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့ဌ် ကောင်းစွာ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်ကြကုန်လော့။**

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်ခင်အပ်သူ နှလုံးကိုပျိုးစေတတ်သူ လေးစားအပ်သူ ဘိုးမွမ်းအပ်သူ ဖြစ်လို၏”ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ဌ် ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိသန္တာန်ဌ စိတ်ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုမှုကို ပစ်ပယ်မတားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရသူဖြစ်လို၏”ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ဌ် ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိသန္တာန်ဌ စိတ်ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုမှုကို ပစ်ပယ်မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ကို ငါသုံးဆောင်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ထိုဒါန ပြုခြင်းတို့သည် ကြီးမြတ်သော အကျိုးအာနိသင် ရှိကြပါစေ”ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ဌ် ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)ကို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "သေ၍ ပြိတ္တာဖြစ်နေကြသော ငါ၏ အကြင်ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် (ငါ့ကို) ကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် အောက်မေ့မိကြကုန်၏၊ ထိုဆွေမျိုးသားချင်းတို့၏ ထိုကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် အောက်မေ့မှုသည် ကြီးမြတ်သော အကျိုးအာနိသင်ရှိပါစေ" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် "ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်သူ ဖြစ်ရလို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "အချမ်း အပူ ဆာလောင်မှု မွတ်သိပ်မှု မှက် ခြင် လေ နေပူမြွေ ကင်းသန်းတို့၏ အတွေ့တို့ကိုငှင်း မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ် မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာသော စကားတို့ကိုငှင်း ကိုယ်၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ်ခါးစပ် ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော သေလောက်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကိုငှင်း သည်းခံနိုင်သော သဘောရှိသူ ဖြစ်လို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "မမွေ့လျော်မှု မွေ့လျော်မှုတို့ကို နှိမ်နင်းသူ ဖြစ်ရလို၏၊ ငါ့ကို မမွေ့လျော်မှု မွေ့လျော်မှုသည် မနှိမ်နင်းစေရာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မမွေ့လျော်မှု မွေ့လျော်မှုကို ဖိနှိပ်၍ ဖိနှိပ်၍ နေလို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို နှိမ်နင်းသူ ဖြစ်ရလို၏၊ ငါ့ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံသည် မနှိမ်နင်းစေရာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ဖိနှိပ်၍ ဖိနှိပ်၍ နေလိုပါ၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "အထူးစင်ကြယ်သော စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းဖြစ်ကုန်သော (ရူပါဝစရ) စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူ ဖြစ်ရလို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ဘိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေလို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌သာလျှင် ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုမှုကို ပစ်ပယ်မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကိုတိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် စောင့်စည်းကာ အကျင့်'အာစာရ'ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် နေကြကုန်လော့၊ **အနည်းနယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်ကြကုန်လော့**"ဟု **ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီး အကြောင်းကို စဲ၍ ဆိုအပ်၏**ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ကဏ္ဍကသုတ်

၂၂။ အခါတပါးဌ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ အသျှင်စာလ ဒုအသျှင်ဥပစာလ အသျှင်ကုက္ကုဋ အသျှင်ကဋိမ္ဘ အသျှင်နိကဋ အသျှင်ကဋိဿဟ ဟူသော ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော တပည့်မထေရ် များစွာတို့နှင့်ငင်း အခြားထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော တပည့်သာဝက မထေရ်တို့နှင့်ငင်း အတူတကွ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ထိုအခါ များစွာကုန်သော ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ဖြင့် ရှေ့နောက် ခြံရံ၍ ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံရှိကုန်လျက် မဟာဝုန်တော သို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် အလို့ငှါ ဝင်ရောက်လာကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်တို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏— "များပြားကုန်သော ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ဖြင့် ရှေ့နောက် ခြံရံ၍ ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သောအသံ ရှိကုန်လျက် မဟာဝုန်တော သို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် အလို့ငှါ ဝင်ရောက်ကုန်၏၊ **စျာန်တရားတို့သည် အသံဟူသော ဆူးငြောင့်ရှိကုန်၏**ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ငါတို့သည် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ထိုတောအုပ်၌ နည်းသောအသံ နည်းသောရောနှောမှု ရှိကုန်လျက် ချမ်းသာစွာ နေကြရာသော်မှ တောင်းလေစ"ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ထို့နောက် ထိုအသျှင်တို့သည် ဂေါသိင်္ဂအင်ကြင်းတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ထိုတောအုပ်၌ နည်းသောအသံ နည်းသောရောနှောမှု ရှိကုန်လျက် ချမ်းသာစွာနေကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို"ရဟန်းတို့ စာလသည် အဘယ်မှာနည်း၊ ဥပစာလသည်အဘယ်မှာနည်း၊ကုက္ကုဋသည် အဘယ်မှာနည်း၊ ကဋိမ္ဘသည် အဘယ်မှာနည်း၊ နိကဋသည် အဘယ်မှာနည်း၊ ကဋိဿဟသည် အဘယ်မှာနည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသာဝကမထေရ်တို့သည်အဘယ်မှာနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအသျှင်တို့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပါ၏၊"များစွာသော ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော **လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ဖြင့် ရှေ့နောက်ခြံရံ၍ ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သောအသံ ရှိကုန်လျက် မဟာဝုန်တော သို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန်အလို့ငှါ ဝင်ရောက်လာကုန်၏၊ စျာန်တရားတို့သည် အသံဟူသော ဆူးငြောင့်**ရှိကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ငါတို့သည် ဂေါသိင်္ဂ အင်ကြင်းတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ထိုတောအုပ်၌ နည်းသောအသံ နည်းသောရောနှောမှု ရှိကုန်လျက် ချမ်းသာစွာ နေကြရကုန်မူ ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် ထိုအသျှင်တို့သည် ဂေါသိင်္

အင်ကြင်းတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ထိုတောအုပ်၌ နည်းသောအသံ နည်းသောရောနှောမှု ရှိကုန်လျက် ချမ်းသာစွာ နေကြပါကုန်၏ဟု (လျှောက်ထားကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုသူတို့သည် ထိုမဟာသာဝကတို့ ဖြေဆိုကြသည့် အတိုင်း ဖြေဆိုကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မှန်၏၊ စျာန်တို့သည် အသံဟူသော ဆူးငြောင့် ရှိကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့်တို့သည် ဤဆယ်မျိုး တို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အပေါင်းအသင်း၌ မွေလျော်မှုသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေလျော်သူ၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ သဘင်္ဂနိမိတ်ကို အာဃာတ်မှုသည် အသဘင်္ဂနိမိတ်ကို အာဃာတ်သူ၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ **(သာသနာတော်၏) ဆူးငြောင့်သဖွယ်ဖြစ်သော ပဋိကြည့်ရှုမှုသည် ဤနေ့တို့၌ လုံ့လြှုံသောတံခါးရှိသူ၏** ဆူးငြောင့်တည်း၊ မာတုဂါမ၏ အနိုးဥ္စ လှည့်လည်မှုသည် မြတ်သောအကျင့်၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ အသံသည် ပဌမစျာန်၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ဒုတိယစျာန်၏ ဆူးငြောင့်တို့ တည်း၊ ပီတိသည် တတိယစျာန်၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ ထွက်သက်ဝင်သက်သည် စတုတ္ထစျာန်၏ ဆူးငြောင့်ကည်း၊ သညာသည်ရင်း ဝေဒနာသည်ရင်း သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ ရာဂသည် ဆူးငြောင့်တည်း၊ ဒေါသသည် ဆူးငြောင့်တည်း၊ မောဟသည် ဆူးငြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့်မရှိကုန်မူ၍ နေကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့်ကင်းကုန်၍ နေကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့်မရှိကုန် ဆူးငြောင့်ကင်းကုန်၍ နေကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့် မရှိသူတို့သည် ရဟန္တာတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့်ကင်းသူတို့သည် ရဟန္တာတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့် မရှိသူ ဆူးငြောင့်ကင်းသူတို့သည် ရဟန္တာကိုတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဣဋ္ဌမမွသုတ်

၃၃။ ရဟန်းတို့ လောကဥ္စာအလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေသင့်တုန်ဟူသော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ရနိုင်ခဲကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—လောကဥ္စာ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန်သော အစည်းစိမ်တို့ကို ရနိုင်ခဲကုန်၏၊ လောကဥ္စာ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော အဆင်းလှခြင်းကို ရနိုင်ခဲ၏၊ လောကဥ္စာ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော အနာကင်းခြင်းကို ရနိုင်ခဲ၏၊ လောကဥ္စာ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော သီလကို ရနိုင်ခဲ၏၊ လောကဥ္စာ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ်စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ရနိုင်ခဲ၏၊ လောကဥ္စာ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန်သော မိတ်ဆွေတို့ကို ရနိုင်ခဲကုန်၏၊ လောကဥ္စာ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစောတ်သော အကြွားအမြင် များခြင်းကို ရနိုင်ခဲ၏၊ မလောကဥ္စာ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော ပညာကိုရနိုင်ခဲ၏၊ လောကဥ္စာ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို ရနိုင်ခဲကုန်၏၊ လောကဥ္စာ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန်သော နတ်ပြည်တို့ကို ရနိုင်ခဲကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လောက၌ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန် ရနိုင်ခဲကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့၏ အနှောင့်အယှက်တို့သည် ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ ပျင်းရှိမှု ထကြွလုံ့လမရှိမှုသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ တန်ဆာမဆင်မှု အတင့်အတယ် မပြုမှုသည်အဆင်း(လှခြင်း)၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ မသင့်လျော်သော အပြုအမူသည် အနာကင်းခြင်း၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုသည် သီလတို့၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ ဣန္ဒြေတို့၌ မစောင့်စည်းမှုသည် မြတ်သောအကျင့်၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ ချုတ်ယွင်းစေမှုသည် မိတ်ဆွေတို့၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ သရဇျာယ်မှုကို မပြုခြင်းသည် အကြားအမြင်များခြင်း၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ မကြားနာလိုမှု မမေးမြန်းမှုသည် ပညာ၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ မစိစစ်မှု မဆင်ခြင်မှုသည် တရားတို့၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ အမှားကျင့်မှုသည် နတ်ပြည်တို့၏ အနှောင့်အယှက်တည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန် ရနိုင်ခဲကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့၏အနှောင့်အယှက်တို့ကား ဤဆယ်မျိုး တို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ လောက၌ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန် ရနိုင်ခဲကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့၏ အကြောင်းတရားတို့သည်ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ ထကြွလုံ့လရှိမှု မပျင်း **ရှိမှုသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ အကြောင်းတည်း၊ တန်ဆာဆင်မှု အတင့်အတယ်ပြုမှုသည် အဆင်း** (လှခြင်း)၏အကြောင်းတည်း၊ သင့်လျော်သည်ကို ပြုမှုသည် အနာကင်းခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ မိတ်ဆွေကောင်း ရှိမှုသည် သီလတို့၏ အကြောင်းတည်း၊ ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်စည်းမှုသည် မြတ်သောအကျင့်၏ အကြောင်းတည်း၊ မချုတ်ယွင်းစေမှုသည် မိတ်ဆွေတို့၏ အကြောင်းတည်း၊ သရဇျာယ်မှုကို ပြုခြင်းသည် အကြားအမြင်များခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ ကြားနာလိုမှု မေးမြန်းမှုသည် ပညာ၏ အကြောင်းတည်း၊ စိစစ်မှု ဆင်ခြင်မှုသည် တရားတို့၏ အကြောင်းတည်း၊ အမှန်ကျင့်မှုသည် နတ်ပြည်တို့၏ အကြောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန် ရနိုင်ခဲကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့၏ အကြောင်းတို့ကား ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဝစိုသုတ်

၇၄။ ရဟန်းတို့ တိုးပွါးမှုဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် တိုးပွါးသော အရိယာတပည့်သည် အရိယာတို့၏ တိုးပွါးခြင်းဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ကိုယ်(ခန္ဓာ)၏ အနှစ်ကို ယူသူလည်း ဖြစ်၏၊ အမြတ်ကို ယူသူလည်း ဖြစ်၏။ အဘယ်ဆယ် မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—လယ်ယာတို့ဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ဥစ္စာစပါးတို့ဖြင့် တိုးပွါး၏၊ သားမယားတို့ဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ကျွန်အမှုလုပ် ယောကျ်ားတို့ဖြင့် တိုးပွါး၏၊ အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ဖြင့် တိုးပွါး၏၊ သဒ္ဓါဖြင့် တိုးပွါး၏၊ သီလဖြင့် တိုးပွါး၏၊သုတဖြင့် **တိုးပွါး၏**၊ စာဂဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ပညာဖြင့် တိုးပွါး၏။ ရဟန်းတို့ ဤတိုးပွါးမှု ဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် တိုးပွါးသော အရိယာ တပည့်သည် အရိယာတို့၏ တိုးပွါးခြင်းဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ကိုယ် (ခန္ဓာ)၏ အနှစ်ကို ယူသူလည်း ဖြစ်၏၊ အမြတ်ကို ယူသူလည်းဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤလောက၌ အကြင်သူသည် ဥစ္စာဖြင့်ရင်း စပါးဖြင့်ရင်း သားသမီးတို့ဖြင့်ရင်း မယားတို့ဖြင့်ရင်း အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ဖြင့်ရင်း တိုးပွါး၏၊ ထိုသူသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသူ ဖြစ်၏၊ အခြံအရံရှိသူ ဖြစ်၏၊ ဆွေမျိုးတို့သည်ရင်း မိတ်ဆွေတို့သည်ရင်း ထိုမှတပါး မင်းတို့သည်ရင်း ပူဇော်အပ်သူဖြစ်၏။

ဤလောက၌ အကြင်သူသည် သဒ္ဓါဖြင့်ရင်း သီလဖြင့်ရင်း ပညာဖြင့်ရင်း စာဂဖြင့်ရင်း သုတဖြင့်ရင်း နှစ်ပါးစုံဖြင့်ရင်း တိုးပွါး၏၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အမြော်အမြင် (ဆင်ခြင်ဉာဏ်)ရှိသော ထိုသူတော်ကောင်းသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် (လောက ဓမ္မ) နှစ်ပါးစုံဖြင့် တိုးပွါး၏ဟု (မ်နှ့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-မိဂသာလာသုတ်

၇၅။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌(သီကင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင် တ်ပြီးလျှင် သပိတ်သင်္ကန်းကိုဆောင်ယူလျက် မိဂသာလာအမည်ရှိသော ဥပါသိကာမ၏နေအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ထိုအခါ မိဂသာလာဥပါသိကာမသည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့လျှောက်၏—

အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ်မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါသနည်း၊ ယင်းတရား၌(မေထုန်မှရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သောအကျင့်ရှိသူနှင့်(မရှောင်ကြဉ်မှု)မြတ်သော အကျင့်မရှိသူ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ ထပ်တူညီမျှ ဂတိ'လားရာ'ရှိကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ပုရာဏမည်သော အကျွန်ုပ်၏ဖခင်သည် မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ပါ၏၊ (မေထုန်အကျင့်မှ)ဝေးစွာ ကျင့်ပါ၏၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်၏ဖခင် သေလွန်သည်ရှိသော် "သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်"ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူအပ်ပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဣသိဒတ္တအမည်ရှိသော အကျွန်ုပ်၏အဖိုးသည်လည်း မိမိမယားဖြင့် ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍ မြတ်သောအကျင့်ကို မကျင့်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုအဖိုးသည်လည်း သေလွန်သည်ရှိသော် "သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ဖြစ်သည်"ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူအပ်ပါသည်၊ အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ်မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါသနည်း၊ယင်းတရား၌(မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု)မြတ်သောအကျင့်ရှိသူနှင့်(မရှောင်ကြဉ်မှု)မြတ်သော အကျင့်မရှိသူ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ ထပ်တူညီမျှ ဂတိ'လားရာ'ရှိကြကုန်ဘိ၏ဟု(လျှောက်၏)။ နှမ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအတိုင်းပင် မိန့်ကြားတော်မူအပ်၏ဟု(မိန့်ဆို၏)။

ထိုနောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မိဂသာလာဥပါသိကာမ၏အိမ်၌ ဆွမ်းခံပြီးလျှင် နေရာမှထ၍ ဖဲကြွတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှဖဲခဲ့၍ မြတ်စွာ

ဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ မြတ်စွာဘုရားကိုရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်၏—

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကိုပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကိုဆောင်ယူပြီးလျှင် မိဂသာလာဥပါသိကာမ၏နေအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်နေသောအခါ မိဂသာလာဥပါသိကာမသည် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အကျွန်ုပ်ကိုရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကိုလျှောက်ပါ၏—"အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ်မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါသနည်း၊ ယင်းတရား၌(မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု)မြတ်သောအကျင့်ရှိသူနှင့် (မရှောင်ကြဉ်မှု)မြတ်သောအကျင့်မရှိသူ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ ထပ်တူညီမျှ ဂတိ'လားရာ'ရှိကြပါကုန်၏၊အသျှင်ဘုရား ပုရာဏမည်သော အကျွန်ုပ်၏ ဖခင်သည် မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ပါ၏၊(မေထုန်အကျင့်မှ)ဝေးစွာကျင့်ပါ၏၊ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်၏ဖခင် သေလွန်သည်ရှိသော် 'သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်"ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူအပ်ပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား ဣသိဒတ္ဣအမည်ရှိသော အကျွန်ုပ်၏အဖိုးသည်ကား မိမိမယားဖြင့် ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍ မြတ်သောအကျင့်ကိုမကျင့်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုအဖိုးသည်လည်း သေလွန်သည်ရှိသော် 'သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်'ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူအပ်ပါသည်၊အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ်မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါသနည်း၊ ယင်းတရား၌(မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု)မြတ်သောအကျင့်ရှိသူနှင့် (မရှောင်ကြဉ်မှု)မြတ်သောအကျင့်မရှိသူ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ ထပ်တူညီမျှ ဂတိ'လားရာ'ရှိကြပါကုန်၏ဟု(လျှောက်ပါသည်)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ လျှောက်သောအခါ အကျွန်ုပ်သည် မိဂသာလာဥပါသိကာမကို 'နှမ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအတိုင်းပင် မိန့်ကြားတော်မူအပ်၏' ဟု ဖြေဆိုလိုက်ပါသည်ဟု(လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ မိဂသာလာဥပါသိကာမသည် အဘယ်(အမျိုးအစား)နည်း၊ မိုက်သော မလိမ္မာသောမိန်းမသာဖြစ်၏၊မိန်းမညာဏ်သာရှိ၏၊ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို သိတတ်သော **'ဣန္ဒြိယပရောပရိယ'ဉာဏ်၌ (အပိတ်အပင် အတားအဆီးမရှိကုန်သော မြတ်စွာဘုရား** တို့သည်)အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နည်း။

အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ် ဆယ်မျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ--အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သီလမရှိ၊ ထိုသူ၏ သီလမရှိမှု၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိ၊ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း(ပြုသင့်သည်ကို)မပြုအပ်၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း(ပြုသင့်သည်ကို)မပြုအပ်၊ ပညာဖြင့်လည်း(သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ မသိ၊ အခါအားလျော်စွာဖြစ်သော လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်း မရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန်သာဖြစ်၍ ထူးမြတ်ရန်မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့သာလျှင် ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့မရောက်။ (၁)

အာနန္ဒာ အချို့သောသူသည်ကား၊ သီလမရှိ၊ ထိုသူ၏ ထိုသီလမရှိမှု၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ဟုတ်တိုင်း

မှန်စ္စာ သိ၏။ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို)ပြု၏၊ အကြားအမြင် ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို)ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို)ထိုးထွင်း၍သိ၏၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်းရ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထူးမြတ်ရန်သာဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန်မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့သာလျှင်ရောက်၏၊ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့မရောက်။ (၂)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရှည့်တက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်—"ဤပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထိုဘရားတို့ပင်ရှိကုန်၏၊အခြားပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထိုတရားတို့ပင် ရှိကုန်၏၊(သို့ဖြစ်ပါလျက်)အဘယ့်ကြောင့် ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင် တယောက်က(ဂုဏ်အားဖြင့်)ယုတ်၍ တယောက်ကမူ (ဂုဏ်အားဖြင့်)မြတ်ပါသနည်းဟု နှိုင်းရှည့်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ ထိုသို့ နှိုင်းရှည့်ခြင်းသည် သာလျှင် ထိုနှိုင်းရှည့်သူတို့အား ကြာမြင့်စွာ စိုးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန်ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့တွင် အကြင်သူသည် သီလမရှိ၊ ထိုသူ၏သီလမရှိမှု၏ အကြင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'ပညာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို)ပြု၏၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို)ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်းရ၏၊ **ထိုသူသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုရှေးပုဂ္ဂိုလ်ထက် သာလွန်၍လည်း နှစ်သက်ဖွယ်ရှိ၏၊ သာလွန်**၍လည်း မှန်မြတ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ (ဝိပဿနာဉာဏ်) တရားအယဉ်သည် (အရိယာဘုံသို့) ဆောင်ယူသွား၏၊ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားမှတပါး အဘယ်သူသည် သိနိုင်ရာအံ့နည်း၊ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်သူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို မယူကြကုန်လင့်၊ အာနန္ဒာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကိုယူသူသည်(မိမိကိုယ်ကို)တူးဖြိုသည် မည်၏၊ အာနန္ဒာ ငါသော်ငင်း ငါနှင့်တူသောသူသော်ငင်း (ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို)ယူရာ၏။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလရှိ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုသီလ၏ အကြင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော'အရဟတ္တဖိုလ်'ပညာကိုကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို)မပြုအပ်၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို)မပြုအပ်၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်းမရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန်သာ ဖြစ်၏၊ ထူးမြတ်ရန်မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၃)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလရှိ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုသီလ၏ အကြင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုသည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍သိ၏၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်းရ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ထူးမြတ်ရန်သာဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန်မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့်အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့်အဖြစ်သို့မရောက်။ (၄)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရှည့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နှိုင်းရှည့်ကုန်၏။။ပ။ အာနန္ဒာ ငါသော်ငင်း ငါနှင့်တူသူသော်ငင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကိုယူရာ၏။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထက်သောရာဂရှိ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုရာဂ၏ အကြောင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိ၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို)မပြုအပ်၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို)မပြုအပ်၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို)ထိုးထွင်း၍ **မသိအပ်၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု** 'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်းမရ၊ ထိုသူဘာည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန်သာဖြစ်၏၊ ထူးမြတ်ရန်မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့်အဖြစ်သို့မရောက်။ (၅)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ထက်သောရာဂရှိ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုရာဂ၏ အကြောင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိ၏။ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်) ကို ပြု၏၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်းရ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ထူးမြတ်ရန်သာဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန်မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့်အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၆)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရည့်တတ်သူတို့သည် နှိုင်းရည့်ကုန်၏။ပ။ အာနန္ဒာ ငါသော်ငင်း ငါနှင့်တူသူသော်ငင်း (ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရည့်မှုကို) ယူရာ၏။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်၏၊ ထိုသူ၏ ထိုအမျက်ထွက်မှု၏ အကြောင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှုကိုလည်း မရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထူးမြတ်ရန်သာဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန်မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့သာရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့်အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၇)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်၏၊ ထိုသူ၏ ထိုအမျက်ထွက်မှု၏ အကြောင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို)ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို)ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်း ရ၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထူးမြတ်ရန်သာဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန်မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့သာရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့်အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၈)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရည့်တတ်သူတို့သည် နှိုင်းရည့်ကုန်၏။ပ။ အာနန္ဒာ ငါသော်ငင်း ငါနှင့်တူသူသော်ငင်း (ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရည့်မှုကို) ယူရာ၏။

အာနန္ဒာ ဤ**လောက၌ အချို့**သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုံ့လွှင့်၏၊ ထိုသူ၏ ထိုပုံ့လွှင့်မှု၏ အကြောင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'ပညာ

ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စ့ာမသိ၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို)ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်၊ အခါအားလျော်စ့ာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်းမရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန်သာဖြစ်၍ ထူးမြတ်ရန် မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့်အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၉)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုံလွှဲ၏၊ ထိုသူ၏ ပုံလွှဲမှု၏အကြောင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စ့ာ သိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြားအမြင် ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို)ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း(သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါအား လျော်စ့ာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်းရ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထူးမြတ်ရန်သာ ဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန် မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၁၀)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရှည့်တာ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်—"ဤပုဂ္ဂိုလ်အား လည်း ထိုတရားတို့ပင် ရှိကုန်၏၊အခြားပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထိုတရားတို့ပင် ရှိကုန်၏၊(သို့ဖြစ်ပါလျက်) အဘယ့်ကြောင့် ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင် တယောက်က (ဂုဏ်အား)ဖြင့်) ယုတ်၍ တယောက်က (ဂုဏ်အား)ဖြင့်) မြတ်ပါသနည်းဟု နှိုင်းရှည့်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ ထိုသို့နှိုင်းရှည့်ခြင်းသည် ထိုသူတို့အား ကြာမြင့်စ့ာ စီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန်ဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့တွင် အကြင်သူသည် ပုံလွှဲ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုပုံလွှဲမှု၏ အကြောင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'ပညာကိုကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စ့ာသိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့် လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို)ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါအားလျော်စ့ာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်း ရ၏၊ အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုရှေပုဂ္ဂိုလ်ထက် သာ၍လည်း နှစ်သက်ဖွယ်ရှိ၏၊ သာ၍လည်း မှန်မြတ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ (ဝိပဿနာဉာဏ်) တရား အယဉ်သည်(အရိယာဘုံသို့) ဆောင်ယူသွား၏။ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စ့ာဘုရားမှတပါး အဘယ် သူသည် သိနိုင်ရာအံ့နည်း၊ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်သူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို မယူကြကုန်လင့်၊ အာနန္ဒာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူသူသည် (မိမိ ကိုယ်ကို) တူးဖြိုးသည်မည်၏၊ အာနန္ဒာ ငါသော်ငင်း ငါနှင့်တူသူသော်ငင်း (ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့် မှုကို)ယူရာ၏။

အာနန္ဒာ မိဂသာလာ ဥပါသိကာမသည် အဘယ်(အမျိုးအစား)နည်း၊မိုက်သော မလိမ္မာသော မိန်းမသွာဖြစ်၏၊ မိန်းမဉာဏ်သာရှိ၏၊ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို သိတတ်သော **'ဣန္ဒြိယပရောပရိယ'ဉာဏ်၌** (အပိတ်အပင် အတားအဆီးမရှိကုန်သော မြတ်စ့ာဘုရားတို့သည်) အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်မျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။

အာနန္ဒာ ပုရာဏ၏ ပြည့်စုံသော သီလမျိုးနှင့်ဣသိဒတ္တသည် ပြည့်စုံခြားအံ့၊ ဤအရာ၌ ပုရာဏသည်ဣသိဒတ္တ၏ဉာဏ်အလားကို ပိုင်းခြား၍မသိရာ၊ အာနန္ဒာ ဣသိဒတ္တ၏ပြည့်စုံသော ပညာမျိုးနှင့် ပုရာဏသည် ပြည့်စုံခြားအံ့၊ ဤအရာ၌ ဣသိဒတ္တသည် ပုရာဏ၏ ဉာဏ်အလားကို ပိုင်းခြား၍

မသီရာ၊ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့သည် အင်္ဂါတပါးစီ ယုတ်လျော့ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

၆-တယောဓမ္မသုတ်

၇၆။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား မရှိကုန်ငြားအံ့၊ (ပူဇော်အထူးကို) ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မမူရာ၊မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော သုတ် အဘိဓမ္မာဝိနည်းသည် လောက၌ မထွန်းပရာ၊ အာဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းသေခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့သော လောက၌ ထင်ရှား မရှိကြပါမူ (ပူဇော်အထူးကို) ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မမူရာ၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော သုတ် အဘိဓမ္မာဝိနည်းသည် လောက၌ မထွန်းပရာ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ လောက၌ ထင်ရှားရှိသောကြောင့်သာ (ပူဇော်အထူးကို)ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည် လောက၌ ထွန်းတောက်ပ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကို ပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အာဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရာဂ ဒေါသ မောဟ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကို ပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၁)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အာဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၂)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် သီလဗ္ဗတပရာမာသကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အာဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု လမ်းမှား မှီဝဲမှု စိတ်၏ ဆုတ်နစ်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် သီလဗ္ဗတပရာမာသကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၃)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှီဝဲမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အာဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သတိမေ့ပျောက်မှု ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်းမှု စိတ်ပျံ့လွင့်မှုတို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှီဝဲမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၄)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ သတိမေ့လျော့မှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အာဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အရိယာတို့အား ဖူးမြင်ရန်

အလိုမရှိမှု အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလိုမရှိမှု ချုတ်ချယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ သတိမေ့ပျောက်မှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလိုမရှိမှုကိုပယ်ရန် အရိယာ တရားကို ကြားနာရန် အလိုမရှိမှုကို ပယ်ရန် ချုတ်ချယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ပျံ့လွင့်မှု မစောင့်စည်းမှု သီလမရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလိုမရှိမှုတို့ ပယ်ရန် အရိယာ တရားကို ကြား နာရန် အလိုမရှိမှုကို ပယ်ရန် ချုတ်ချယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၆)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလမရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မယုံကြည်မှု ပြောဆိုသည်ကို မသိမှု ပျင်းရိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလမရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၇)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည်ကို မသိမှုကို ပယ်ရန် ပျင်းရိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မရိုသေမှု ဆိုဆုံးမခက်မှု မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည်ကို မသိမှုကို ပယ်ရန် ပျင်းရိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၈)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အရှက်မရှိမှု အကြောက် မရှိမှု မေ့လျော့မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၉)

ရဟန်းတို့ အရှက်မရှိ အကြောက်မရှိသော ဤသူသည် မေ့လျော့သူဖြစ်၏။ ထိုသူသည် မေ့လျော့သူဖြစ်ရကား မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် မိတ်ဆွေယုတ်ရှိသူဖြစ်ရကား မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည်ကို မသိမှုကို ပယ်ရန် ပျင်းရိခြင်းကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် ပျင်းရိသူဖြစ်ရကား ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလမရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် သီလမရှိသူဖြစ်ရကား အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလိုမရှိမှုကို ပယ်ရန် အရိယာ တရားကို ကြားနာရန် အလိုမရှိမှုကို ပယ်ရန် ချုတ်ချယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် ချုတ်ချယ်လိုသော စိတ် ရှိသူဖြစ်ရကား သတိမေ့လျော့မှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် စိတ်ပျံ့လွင့်သူ ဖြစ်ရကား မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှိုဝဲမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ထိုသူသည် စိတ်ဆုတ်နစ်သူဖြစ်ရကား သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် သီလဗွတပရာမာသကို ပယ်ရန် မထိုက် ထိုသူသည် ယုံမှားရှိသူဖြစ်ရကား ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် ရာဂကို မပယ်ပဲ ဒေါသကို မပယ်ပဲ မောဟကို မပယ်ပဲ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကို ပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကို ပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ—ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကို ပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ဤဘာသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသ တို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် သီလဗ္ဗတပရာမာသကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု လမ်းမှားကို မှီဝဲမှု စိတ်ဆုတ်နစ်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် သီလဗ္ဗတပရာမာသကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှီဝဲမှုကို ပယ်ရန် စိတ်၏ ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—သတိ မေ့လျော့မှု ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်းမှု စိတ်ပျံ့လွင့်မှုတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှီဝဲမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် သတိမေ့ပျောက်မှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အရိယာတို့အား ဖူးမြင်ရန် အလိုမရှိမှု အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလိုမရှိမှု ချုတ်ချယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် သတိမေ့ပျောက်မှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလိုမရှိမှုကို ပယ်ရန် အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလိုမရှိမှုကို ပယ်ရန် ချုတ်ချယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ပျံ့လွင့်မှု မစောင့်စည်းမှု သီလမရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလိုမရှိမှုကို ပယ်ရန် အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလိုမရှိမှုကို ပယ်ရန် ချုတ်ချယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလမရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မယုံကြည်မှု ပြောဆိုသည်ကို မသိမှု ပျင်းရိမှုတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုး တို့ကို ပယ်လျှင် ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလမရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည်ကို မသိမှုကို ပယ်ရန် ပျင်းရိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မရှိသေမှု ဆိုဆုံးမခက်မှု မိတ်ဆွေယုတ်ရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဘရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည်ကို မသိမှုကို ပယ်ရန် ပျင်းရိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အရှက်မရှိမှု အကြောက်မရှိမှု မေ့လျော့မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ အရှက်အကြောက်ရှိသော ဤသူသည် မမေ့မလျော့၊ ထိုသူသည် မမေ့မလျော့သူ ဖြစ်ရကား မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ ထိုသူသည် မိတ်ဆွေကောင်းရှိသူ ဖြစ်ရကား မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည်ကို မသိမှုကို ပယ်ရန်၊ ပျင်းရိမှုကိုပယ်ရန် ထိုက်၏။ ထိုသူသည် ထက်သန်သော လုံလရှိသူ ဖြစ်ရကား ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလမရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ထိုသူသည် သီလရှိသူဖြစ်ရကား အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလိုမရှိမှုကို ပယ်ရန် အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလိုမရှိမှုကိုပယ်ရန် ချုတ်ချယ်လိုသောစိတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ထိုသူသည် ချုတ်ချယ်လိုသော စိတ်မရှိသူဖြစ်ရကား မမေ့ပျောက်မှုကိုပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ ထိုသူသည် စိတ်မပျံ့လွင့်သူဖြစ်ရကား မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှိုဝဲမှုကိုပယ်ရန် စိတ်ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ထိုသူသည်စိတ်မဆုတ်နစ်သူဖြစ်ရကား သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကိုပယ်ရန် သီလဗွတပရာမာသကို ပယ်ရန်ထိုက်၏ ထိုသူသည် ယုံမှားမရှိသူ ဖြစ်ရကား ရာဂကိုပယ်ရန် ဒေါသကိုပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ထိုသူသည် ရာဂကိုပယ်လျှင် ဒေါသကိုပယ်လျှင် မောဟကိုပယ်လျှင် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကိုပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၀)

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ကာကသုတ်

၇၇။ ရဟန်းတို့ ကျီးသည် မသူတော်တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံ၏၊အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—(ဂုဏ်ကျေးဇူးကို) ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ရဲတင်း၏၊ တဏှာနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ အစားကြီး၏၊ ကြမ်းကြုတ်၏၊ သနားခြင်းကရုဏာမရှိ၊ အားနည်း၏၊ မြည်တွန်တတ်၏၊ သတိမေ့တတ်၏၊ မစုဆောင်းတတ်။ ရဟန်းတို့ ကျီးသည် ဤ မသူတော်တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းယုတ်သည် မသူတော်တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံ၏။အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—(ဂုဏ်ကျေးဇူးကို) ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ရဲတင်း၏၊ တဏှာနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ အစားကြီး၏၊ ကြမ်းကြုတ်၏၊ သနားခြင်း ကရုဏာမရှိ၊ အားနည်း၏၊ မြည်တွန်တတ်၏၊ သတိမေ့တတ်၏၊ မစုဆောင်းတတ်။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းယုတ်သည် ဤ မသူတော်တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-နိဂဏ္ဌသုတ်

၇၈။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌ 'တက္ကတွန်း' တို့သည် မသူတော်တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ—ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် ယုံကြည်မှုမရှိကုန်။ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည်

သီလမရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် အရှက်မရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် အကြောက်မရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် မသူတော်ကို ဆည်းကပ်တတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်၍ သူတပါးကို နှိမ့်ချတတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် မိမိအမြင်အတိုင်း အမှားသုံးသပ်တတ်ကုန်၏။ စွဲစွဲ မြဲမြဲ ယူလေ့ရှိကုန်၏၊(အယူကို)စွန့်နိုင်ခဲကုန်၏။ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် အံ့သြဖွယ် ပြုတတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် အလိုဆိုး ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိကုန်၏။ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် ဤမသူတော်တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

အဌမသုတ်။

၉-အာဃာတဝတ္ထုသုတ်

၇၉။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်းတို့သည် ဤ ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—"ငါ၏အကျိုးမဲ့ကို ပြုဘူးလေပြီ"ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊"ငါ၏အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ"ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်"ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါချစ်ခင်နှစ်သက်သူ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဘူးပြီ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ။ပ။အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်ဟု" ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ မချစ်ခင်မနှစ်သက်သူ၏ အကျိုးကို ပြုဘူးပြီ။ပ။ အကျိုးကို ပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးကို ပြုလိမ့်မည်"ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ အရာမဟုတ်သည်၌လည်း အမျက်ထွက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း ဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-အာဃာတပဋိဝိနယသုတ်

၈၀။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖြေကြောင်းတို့သည် ဤ ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—"ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဘူးပြီ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်မည်နည်း"ဟု ရန်ငြိုးကိုဖြေ၏၊"ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ ထိုအကျိုးမဲ့ ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်မည်နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်၊ ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်မည်နည်း"ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ ငါချစ်ခင်နှစ်သက်သူ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဘူးပြီ။ပ။ ပြုနေဆဲ။ပ။ ပြုလိမ့်မည်၊ ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်)အဘယ်မှာ ရနိုင်မည်နည်း"ဟု ရန်ငြိုးကိုဖြေ၏၊"ငါမချစ်ခင် မနှစ်သက်သူ၏ အကျိုးကို ပြုဘူးပြီ။ပ။ ပြုနေဆဲ။ပ။ ပြုလိမ့်မည်၊ ထိုအကျိုးပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်မည်နည်း"ဟု ရန်ငြိုးကိုဖြေ၏၊ အရာမဟုတ်သည်၌လည်း အမျက်မထွက်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ရန်ငြိုးဖြေကြောင်း ဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် အာကခံဝဂ် ပြီး၏။

(၉) ၄-ထေရဝဂ် ၁-ဝါဟနသုတ်

၈၁။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် စမ္ပာပြည် ဂဂ္ဂရာရေကန်၏ကမ်းနားဌ် (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျင်ဝါဟနသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာဌ် ထိုင်နေကာ မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျင်ဘုရား အဘယ်မျှသော တရားတို့မှ ထွက်မြောက်၍ (အဘယ်မျှသော တရားဝို့နှင့်) မယှဉ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်မျှသော တရားတို့မှ လွတ်ကင်းသည်ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်းအခြားကင်းသောစိတ်ဖြင့် နေတော်မူပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ဝါဟန တရားဆယ်မျိုးတို့မှ ထွက်မြောက်၍ (တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့်) မယှဉ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် (တရားဆယ်မျိုးတို့မှ) လွတ်ကင်းသည်ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်းအခြား ကင်းသောစိတ်ဖြင့် နေ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ဝါဟန ရုပ်မှ ထွက်မြောက်၍ (ရုပ်နှင့်) မယှဉ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် (ရုပ်မှ) လွတ်ကင်းသည်ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်းအခြားကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဝါဟန ဝေဒနာမှ။ပ။ ဝါဟန သညာမှ။ ဝါဟန သင်္ခါရတို့မှ။ ဝါဟန ဝိညာဏ်မှ။ ဝါဟန ဇာတိမှ။ ဝါဟန ဇရာမှ။ ဝါဟန မရဏမှ။ ဝါဟန ဒုက္ခတို့မှ။ ဝါဟန ကိလေသာတို့မှ ထွက်မြောက်၍ (ကိလေသာတို့နှင့်) မယှဉ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ကင်းသည်ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်းအခြားကင်းသောစိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဝါဟန ရောဂြဖစ်၍ ရောဂြကြီးပွါးသော ဥပဓိလက္ခဏာသည်ဌင်း ပဒုမ္မာကြာသည်ဌင်း ပုဏ္ဍရိက်ကြာသည်ဌင်း ရေမှတက်၍ တည်ပြီးလျှင် ရေနှင့် မလိမ်းကပ်သကဲ့သို့ ဝါဟန ဤအတူပင် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့မှ ထွက်မြောက်၍ (ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့်) မယှဉ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဆယ်မျိုးကိုမှ လွတ်ကင်းသည်ဖြစ်၍ ကိလေသာ အပိုင်းအခြားကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမ သုတ်။

၂-အာနန္ဒသုတ်

၈၂။ ထိုအခါ အသျင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာဌ် ထိုင်နေ၏။ တခုသော နေရာဌ် ထိုင်နေသော အသျင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို့ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါတရား' မရှိသူဖြစ်လျက် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'ဌ် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ (၁)/

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် သီလမရှိသူဖြစ်လျက် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'ဌ် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် မရှိ။ (၂)/

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် အကြွားအမြင်နည်းသူဖြစ်လျက် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'ဌ် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် မရှိ။ (၃)/

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် ဆို ဆုံးမခက်သူ ဖြစ်လျက် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် မရှိ။ (၄)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိသဖြစ်လျက် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် မရှိ။ (၅)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ပျင်းရိသူဖြစ်လျက် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် မရှိ။ (၆)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် သတိမေ့မျောက်သူဖြစ်လျက် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် မရှိ။ (၇)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် မရောင့်ရဲတတ်သူဖြစ်လျက် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် မရှိ။ (၈)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် အလိုဆိုး ရှိသူဖြစ်လျက် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် မရှိ။ (၉)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် အယူမှားရှိသူဖြစ်လျက် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် မရှိ။ (၁၀)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ဤ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် မရှိ။

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါတရား' ရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၁)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် သီလရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၂)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များသူ အကြားအမြင်ကို ဆောင်သူ ဖြစ်လတ်သော် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၃)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်သူ ဖြစ်လတ်သော် ဤ ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၄)

အာနန္ဒာ စင်စစ်ထို ရဟန်းသည် မိတ်ဆွေကောင်းရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤ မမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤ အကြောင်းသည်ရှိ၏။(၅)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤ မမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိ၏။(၆)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် ထင်သောသတိရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤ မမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိ၏။(၇)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် ရောင့်ရဲလွယ်သူ ဖြစ်လတ်သော် ဤ မမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိ၏။(၈)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် အလိုနည်းသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤ မမ္မဝိနယ'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိ၏။(၉)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထို ရဟန်းသည် အယူမှန်ရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤ မမ္မဝိနယ'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိ၏။(၁၀)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ဤ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထို ရဟန်းသည် ဤ မမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ပုဏ္ဏိယသုတ်

၈၃။ ထိုအခါ အသျှင်ပုဏ္ဏိယသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကာ မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော့်သည် တခါတရံ (ည၏အား) ထင်လာပါသည်၊ တခါတရံ (ည၏အား)မထင်လာပါ။ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း"ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏိယ ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှုကား ရှိ၏၊ (မြတ်စွာဘုရားသို့ကား) မချဉ်းကပ်၊ ထိုမျှဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် မထင်လာသေး။ ပုဏ္ဏိယ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှုလည်း ရှိ၏၊ ချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်တတ်၏၊ ဤသို့သော အခါ၌မူကား မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်သည် ထင်လာ၏။

ပုဏ္ဏိယ ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှုလည်း ရှိ၏၊ ချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်တတ်၏၊ ဆည်းကပ်ကား မဆည်းကပ်။ပ။ဆည်းကပ်လည်း ဆည်းကပ်၏၊မေးမြန်းကား မမေးမြန်း။မေးမြန်းလည်း မေးမြန်း၏၊ နှားစိုက်၍ကား တရားကို မနာ။ နားစိုက်၍လည်း တရားကို နာ၏၊ နာပြီး၍ကား တရာ ကို မဆောင်။ နာပြီး၍လည်း တရားကို ဆောင်၏၊ ဆောင်အပ်ပြီး တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မဆင်ခြင်။ ဆောင်အပ်ပြီး တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း ဆင်ခြင်၏၊ အနက် ပါဠိကိုသိ၍ တရားအား လျော်သော အကျင့်ကိုကား မကျင့်။အနက် ပါဠိကိုသိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏၊ ကောင်းသော စကားရှိသူ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံရှိသူ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်။ ကောင်းသော စကားရှိသူ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံရှိသူ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံသူလည်း ဟုတ်၏၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) ကောင်းစွာ ပြတတ်သူ (တရားကို) ဆောက်တည်စေသူ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်း စေတတ်သူကား မဟုတ်။ ထိုမျှဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် (ဉာဏ်အား) မထင်လာသေး။

ပုဏ္ဏိယ ရဟန်းသည် အကြင်အခါ၌ ယုံကြည်မှုလည်း ရှိ၏၊ ချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်တတ်၏၊ ဆည်းကပ်လည်း ဆည်းကပ်တတ်၏၊ မေးမြန်းလည်း မေးမြန်းတတ်၏၊နားစိုက်၍လည်း တရားကို နာတတ်၏၊ နာပြီးသော တရားကိုလည်း ဆောင်တတ်၏၊ ဆောင်ပြီး တရား၏ အနက်ကိုလည်း ဆင်ခြင်တတ်၏၊ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်တတ်၏၊ ကောင်းသော စကားရှိသူ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံရှိသူ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံသူလည်း ဟုတ်၏၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို) ကောင်းစွာပြတတ်သူ (တရားကို) ဆောက်တည် စဘတ်သူ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေတတ်သူလည်း ဟုတ်၏၊ ဤသို့သော အခါ၌မူကား မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် ထင်လာ၏။

ပုဏ္ဏိယ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် (ဉာဏ်အား) စင်စစ် ထင်လာ၏ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဗျာကရဏသုတ်

၁၄။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်" ဟု ထို ရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို **ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမင်္ကိစ္စအလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ** ဟု သိ၏"ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်၎င်း စျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူဘပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာ

ဘုရား၏ တပည့်ကသော်ငင်း စိစစ်၏၊ စုံစမ်း၏၊ မေးမြန်း၏၊ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားက သော်ငင်း ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူဘပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူဘပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်ငင်း စိစစ်လတ်သော် စုံစမ်းလတ်သော် မေးမြန်းလတ်သော် အချည်းနှီး ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဂုဏ်ကင်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားသည်ငင်း ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည်ငင်း "ဤအသျှင်သည် 'ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမင်္ကိစ္စအလို့ငှါ အခြား(ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီဟု ငါသိ၏'ဟူ၍ အဘယ့်ကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားဘိသနည်း"ဟု ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နှလုံးသွင်း၏။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားသည်ငင်း ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်၌လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည်ငင်း ဤသို့စိတ်ဖြစ်ပုံ၌ ပိုင်းခြား၍သိ၏—

ဤအသျှင်သည် အမျက်ထွက်သူတည်း၊ အခါမျှးစွာ အမျက်ထွက်မှု လွန်မိုးသောစိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤအမျက်ထွက်မှု လွန်မိုခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ရန်ငြိုးဖွဲ့သူတည်း၊ အခါမျှ းစွာ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု လွန်မိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ဤရန်ငြိုးဖွဲ့မှု လွန်မိုးခြင်းသည မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သူတည်း၊ အခါမျှးစွာ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှုလွန်မိုးသော စိတ်ဖြင့်နေ၏။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု လွန်မိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ဂုဏ်ပြိုင်တတ်သူတည် ၊ အခါမျှးစွာ ဂုဏ်ပြိုင်မှု လွန်မိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤဂုဏ်ပြိုင်မှု လွန်မိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ဤအသျှင်သည် ငြူစူတတ်သူတည်း၊အခါမျှးစွာငြူစူမှု လွန်မိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤငြူစူမှု လွန်မိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ဝန်တိုတတ်သူတည်း၊ အခါမျှးစွာ ဝန်တိုမှု လွန်မိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤငဲန်တိုမှု လွန်မိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် စဉ်းလဲသူတည်း၊ အခါမျှးစွာစဉ်းလဲမှု လွန်မိုးသော စိတ်ဖြင့်နေ၏၊ ဤစဉ်းလဲမှု လွန်မိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ဤအသျှင်သည် လှည့်စားတတ်သူတည်း၊ အခါမျှးစွာ လှည့်စားမှု လွန်မိုးသော စိတ်ဖြင့်နေ၏၊ ဤလှည့်စားမှု လွန်မိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် အလိုဆိုးရှိသူတည်း၊ အခါမျှးစွာ အလိုဆိုးလွန်မိုးသော စိတ်ဖြင့်နေ၏၊ဤအလိုဆိုးလွန်မိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ဆုတ်ယုတ်မှုဘည်း။ဤအသျှင်သည် အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိသေးလျက် အနည်းငယ်မျှသော တရားထူးကို ရခြင်းဖြင့်အကြား၌ ဆုတ်နစ်ခြင်း (ပြီးဆုံးခြင်း)သို့ ရောက်၏၊ ဤအကြား၌ ဆုတ်နစ်ခြင်းသို့

ရောက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယဲ့ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း ဟု(ပိုင်းခြား၍ သိ၏)။

ငါ့သျှင်တို့ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဤဘရားဆယ်မျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိ။ ငါ့သျှင်တို့ စင်စစ်ထိုရဟန်းသည် ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့ကိုပယ်လျှင် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏ ဟု(မိန့်ဆို၏)။

စတုတ္ထသုတ် ။

၅-ကတ္ထီသုတ်

၈၅။ အခါတပါး၌ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် စေတီကိုင်း သဟဇာတိမြို့၌ (သီတင်းသုံ)နေတော်မူ၏။ထိုအခါ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် ရဟန်းတို့ကို"ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့"ဟုခေါ် တော်မူ၏။"ငါ့သျှင်"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာစုန္ဒအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—ငါ့သျှင်တို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ငါသည် ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏။ ငါသည် တတိယဈာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏။ ငါသည် စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏။ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို ဝင်စားလည် ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏။ ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏။ ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏။ ငါသည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏" ဟု ရထိုက်သော ဈာန် မဂ် ဖိုလ် တရားတို့၌ ပြောကြား ပလ္လားလေ့ရှိ၏။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်၎င်း ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်၌လိမ္မာသော သူတပါး စိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်၎င်း စိစစ်၏၊ စုံစမ်း၏၊ မေးမြန်း၏။ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားက သော်၎င်း ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်၎င်း စိစစ်လတ်သော် စုံစမ်းလတ်သော် မေးမြန်းလတ်သော် အချည်းနှီး ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ဂုဏ်ကင်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်၎င်း ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်၌လိမ္မာသော သူတပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်၎င်း ဤသို့စိတ်ဖြင့် စိတ်ကိုပိုင်းခြား၍ နှလုံးပြု၏၊ "ဤအသျှင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ငါသည် ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ပ။ ငါသည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ထလည်း ထ၏"ဟု ရထိုက်သော ဈာန် မဂ်ဖိုလ်တရားတို့၌ ပြောကြားလေ့ ပလ္လားလေ့ရှိဘိသနည်းဟု(နှလုံးသွင်း၏)။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်၎င်းဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါး စိတ်၌လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်၎င်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကိုပိုင်းခြားသိ၏။ဤအသျှင်သည် နေ့ည၌ ကြာမြင့်စွာ သီလတို့၌ ကျိုးသည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဖေါက်သည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပြောက်သည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏ ကျွးသည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ အစဉ်မပြတ် ပြုလေ့မရှိ၊ အစဉ်မပြတ် ဖြစ်လေ့မရှိ။ ဤအသျှင်သည် သီလမရှိသူတည်း၊ ဤသီလမရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သဒ္ဓသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ယုံကြည်မှု မရှိသူတည်း၊ ဤယုံကြည်မှု မရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သဒ္ဓသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် အကြားအမြင်နည်း၍ မကျင့်အပ်သည်ကို ကျင့်သူတည်း၊ ဤအကြားအမြင်နည်း၍ မကျင့်အပ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သဒ္ဓသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ဆိုဆုံးမခက်သူတည်း၊ ဤဆိုဆုံးမခက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သဒ္ဓသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် မိတ်ဆွေယုတ်ရှိသူတည်း၊ ဤမိတ်ဆွေယုတ် ရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သဒ္ဓသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ပျင်းရိသူတည်း၊ ဤပျင်းရိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သဒ္ဓသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် သတိမေ့ပျောက်သူတည်း၊ ဤသတိမေ့ပျောက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သဒ္ဓသနာကော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် 'အုံ့ဩဖွယ်ပြုတတ်' သူတည်း၊ ဤအုံ့ဩဖွယ်ပြုခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သဒ္ဓသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် မေ့မြုရန် ခက်သူတည်း၊ ဤမေ့မြုရန် ခက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော မေ္ဓဝိနယ 'သဒ္ဓသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ပညာမဲ့သူတည်း၊ ဤပညာမဲ့ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော မေ္ဓဝိနယ 'သဒ္ဓသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား သူငယ်ချင်းတယောက်သည် သူငယ်ချင်းတယောက်ကို "မိတ်ဆွေ သင့်အား ဥစ္စာဖြင့် ပြုဖွယ်ရှိသောအခါ ငါ့ကို ဥစ္စာတောင်းပါ၊ သင့်အား ဥစ္စာကိုပေးပါမည်"ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ထိုသူငယ်ချင်းသည် ပြုဖွယ်တစုံတရာဖြစ်ပေါ်လတ်သော် သူငယ်ချင်းကို"မိတ်ဆွေ ငါသည် ဥစ္စာဖြင့် အလိုရှိပါ၏၊ငါ့အား ဥစ္စာကိုပေးပါ"ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏။ထိုသူသည် "မိတ်ဆွေ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဤနေရာ၌ တူးလော့"ဟု ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် ထိုနေရာ၌ တူးလတ်သော်(ဥစ္စာကို)မရရာ၊ ထိုသူသည်"မိတ်ဆွေ ငါ့ကို ချွတ်ယွင်းစွာဆိုဘိ၏၊ မိတ်ဆွေ'ဤနေရာ၌ တူးလော့'ဟု ငါ့ကို အချည်းနှီးဆိုဘိ၏"ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏။ထိုသူသည်"မိတ်ဆွေ ငါသည် သင့်ကို ချွတ်ယွင်းစွာ မဆိုပါ၊ အချည်းနှီး မဆိုပါ၊မိတ်ဆွေ ကိုသို့ဖြစ်လျှင် ဤနေရာ၌တူးလော့"ဟု ဤသို့ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် ထိုနေရာ၌ တူးသော်လည်း (ဥစ္စာကို)မရရာ၊ ထိုသူသည်"မိတ်ဆွေ ငါ့ကို ချွတ်ယွင်းစွာဆိုဘိ၏၊မိတ်ဆွေ'ဤနေရာ၌ တူးလော့'ပဟု ငါ့ကိုအချည်းနှီးဆိုဘိ၏"ဟု ဤသို့ဆိုရာ၏။ ထိုသူသည်"မိတ်ဆွေ ငါသည် သင့်ကို ချွတ်ယွင်းစွာ မဆိုပါ၊ အချည်းနှီး မဆိုပါ၊ မိတ်ဆွေ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဤနေရာ၌ တူးလော့"ဟု ဤသို့ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် ထိုနေရာ၌တူးသော်လည်း (ဥစ္စာကို)မရရာ၊ထိုသူသည်"မိတ်ဆွေ ငါ့ကို ချွတ်ယွင်းစွာဆိုဘိ၏။'ဤနေရာ၌ တူးလော့'ဟု အချည်းနှီးဆိုဘ်၏"ဟု ဤသို့ဆိုရာ၏။ထိုသူသည် "မိတ်ဆွေ ငါသည် သင့်ကို ချွတ်ယွင်းစွာမဆိုပါ၊ အချည်းနှီး

မဆိုပါ၊မိတ်ဆွေ အမှန်အားဖြင့် ငါသည်သာ ရှေ့သွပ်ခြင်း စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ပါ၏”ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် “ငါသည် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏။ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် တတိယစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ထလည်း ထ၏၊ငါသည် စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည် ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ငင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် သညာဝေဒနာတို့၏ မျုပ်ရာနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏”ဟု ရထိုက်သော စျာန်မဂ်ဖိုလ် တရားတို့ဌ ပြောကြားလေ့ ပလ္လင်းလေ့ရှိ၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်၎င်း စျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်ဌလိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံဌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်၎င်း စိစစ်၏၊ စုံစမ် ၏၊ မေးမြန်း၏၊ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားကသော်၎င်း စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်ဌလိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဌလိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံဌလိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်၎င်း စိစစ်လတ်သော် စုံစမ်းလတ်သော် မေးမြန်းလတ်သော် အချည်းနှီး ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ကုဏ်ကင်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏၊အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်၎င်း စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်ဌ လိမ္မာသော သူဘပါးစိတ်ဌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံဌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်၎င်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နှလုံးပြု၏။ “ဤအသျှင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ငါသည် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏။ပ။ငါသည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏”ဟု ရထိုက်သော စျာန် မဂ်ဖိုလ် တရားတို့ဌ ပြောကြားလေ့ ပလ္လင်းလေ့ ရှိဘိသနည်းဟု(နှလုံးပြု၏)။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်၎င်း စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်ဌလိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဌလိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံဌလိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်ကသော်၎င်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကိုပိုင်းခြား၍သိ၏။ ဤအသျှင်သည် နေ့ညဉ့် ကြာမြင့်စွာ သီလတို့ဌ ကျိုးသည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပေါက်သည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပြောက်သည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ကျားသည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ အစဉ်မပြတ် ပြုလေ့မရှိ၊ အစဉ်မပြတ် ဖြစ်လေ့မရှိ။ဤအသျှင်သည် သီလ မရှိသူတည်း၊ ဤ သီလ မရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ‘သာသနာတော်’ဌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ယုံကြည်မှု မရှိသူကည်း၊ ဤယုံကြည်မှု မရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ‘သာသနာတော်’ဌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ဤအသျှင်သည် အကြားအမြင်နည်း၍ မကျင့်အပ်သည်ကို ကျင့်သူတည်း၊ ဤ အကြားအမြင်နည်း၍ မကျင့်အပ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ‘သာသနာတော်’ဌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ဆိုဆုံးမခက်သူတည်း၊ ဤဆိုဆုံးမခက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ‘သာသနာတော်’ဌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိသူတည်း၊ဤမိတ်ဆွေယုတ်ရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ‘သာသနာတော်’ဌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ပျင်းရိသူတည်း၊ ဤပျင်းရိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ‘သာသနာ

တော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် သတိမေ့ပျောက်သူတည်း၊ ဤသတိမေ့ပျောက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုဟူ၏။ ဤအသျှင်သည် 'အုံသြဖွယ်ကို ပြုတတ်သူတည်း'၊ ဤအုံသြဖွယ်ပြုခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် မေ့မြုရန်ခက်သူတည်း၊ ဤမေ့မြုရန်ခက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ပညာမဲ့သူဘည်း၊ ဤပညာမဲ့ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း(ဟုပိုင်းခြား၍ ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ စစ်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို မပယ်ပဲ ဤမွေဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းသည်မရှိ။ ငါ့သျှင်တို့ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ဤဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းသည်ရှိ၏ဟု(မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-အဓိမာနသုတ်

၈၆။ အခါတပါး၌ အသျှင်မဟာကဿပသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျေးဇူးဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်မဟာကဿပသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ မဂ် ဘိစ္စအလို့ငှါ အခြား(ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီဟု သိ၏"ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်၎င်း စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြင့်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်၎င်း စိစစ်၏၊ စုံစမ်း၏၊ မေးမြန်း၏၊ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားက သော်၎င်း စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသောသူတပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြင့်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်၎င်း စိစစ်လတ်သော် စုံစမ်းလတ်သော် မေးမြန်းလတ်သော် အချည်းနှီး ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဂုဏ်ကင်းမဲ့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်၎င်း စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါး စိတ်ဖြစ်ပုံ၌လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်၎င်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နှလုံးပြု၏။ "ဤအသျှင်သည် အဘယ့်ကြောင့်'ပဋိသန္ဓေ' နေခြင်းကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ် ကိစ္စအလို့ငှါ အခြား(ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားဘိသနည်း" ဟု (နှလုံးပြု၏)။ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်၎င်း စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာ

သော သူတပါးစိတ်၌လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်က သော်ငင်း ဤသို့စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍သိ၏—

ဤအသျှင်သည် စျာန်မင်္ဂုလ်ကို ရသူမှာ အထင်ကြီးသူတည်း၊ အထင်ကြီးခြင်းကို အမှန်အား ဖြင့်ပြောဆို၏၊ မရောက်သေးသည်၌ ရောက်၏ဟု အမှတ်ရှိ၏၊ မပြုရသေးသည်၌ ပြုပြီးဟု အမှတ် ရှိ၏၊ မရသေးသည်၌ ရပြီးဟု အမှတ်ရှိ၏၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမင်္ဂုလ်ကိစ္စအလို့ငှါ အခြား(ပြုဖွယ်ကိစ္စ)မရှိတော့ပြီဟုသိ၏”ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို အထင်ကြီးမှုဖြင့် ပြောကြား၏။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်ငင်း စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်ငင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို၊ ပိုင်းခြား၍ နှလုံးပြု၏။ “ဤအသျှင်သည် အဘယ်ကို အမှီပြုလျက် စျာန် မင်္ဂုလ် ရသည်ဟု အထင်ကြီးသည် အထင်ကြီးခြင်းကို အမှန်အားဖြင့် ပြောဆိုသည် မရောက်သေး သည်၌ ရောက်၏ဟု အမှတ်ရှိသည် မပြုအပ်သေးသည်၌ ပြုအပ်၏ဟု အမှတ်ရှိသည် မရသေး သည်၌ရ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ‘ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမင်္ဂုလ်ကိစ္စအလို့ငှါ အခြား(ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ’ဟု သိ၏ဟု အထင် ကြီးခြင်းဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားဘိသနည်း”ဟု (နှလုံးပြု၏)။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာ ဘုရားကသော်ငင်း စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်ငင်း ဤသို့စိတ်ဖြင့် စိတ်ကိုပိုင်း ခြား၍ သိ၏—

ဤအသျှင်သည် အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကိုလည်း ဆည်းပူး၏၊ အစု၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိ၍ အနက်သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံ၍ အလုံးစုံပြည့်စုံ စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ဟောပြတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို ထိုအသျှင်သည် များစွာ ကြားနာအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်ထားအပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်ကုန် ၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏၊ ဥာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤအသျှင်သည် အထင်ကြီးသည် အထင်ကြီးခြင်းကို အမှန်အားဖြင့် ပြောဆိုသည် မရောက်ရသေးသည်၌ ရောက်၏ ဟု အမှတ်ရှိသည် မပြုရသေးသည်၌ ပြုပြီးဟု အမှတ်ရှိသည် မရသေးသည်၌ ရပြီးဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ ဤမင် ကိစ္စအလို့ငှါ အခြား(ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီဟု သိ၏”ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို အထင်ကြီးခြင်းဖြင့် ပြောကြား၏။

ရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော်ငင်း စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါး စိတ်၌ လိမ္မာသော သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော်ငင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဤအသျှင်သည် အဘိဇ္ဈာများသူတည်း၊အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာ လွန်မိုးသော စိတ်ဖြင့်နေ၏၊ ဤအဘိဇ္ဈာ လွန်မိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော ဓမ္မ ဝိနယ‘သာသနာတော်’၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် အမျက်ထွက်သူတည်း၊ အခါများစွာ အမျက်ထွက်မှု လွန်မိုးသောစိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤ အမျက်ထွက်မှု လွန်မိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ထိုင်းမှိုင်းမှု

'ထိနမိဒ္ဓ' ရှိသူတည်း၊ အခါမျှားစ္ဒာထိုင်းမှိုင်းမှု လွှမ်းမိုးသောစိတ်ဖြင့်နေ၏၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု လွှမ်းမိုးခြင်းဘည် မြတ်စ္ဒဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ပျံ့လွှင့်သူတည်း၊ အခါမျှားစ္ဒာ ပျံ့လွှင့်မှု လွှမ်းမိုးသောစိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤပျံ့လွှင့်မှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စ္ဒာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ယုံမှားသူတည်း၊ အခါမျှားစ္ဒာ ယုံမှားမှု လွှမ်းမိုးသောစိတ်ဖြင့်နေ၏၊ ဤယုံမှားမှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စ္ဒာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်၏၊ အမှုသစ်၌ နှစ်ခြိုက်၏၊ အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်၏၊ဤအမှုသစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် မြတ်စ္ဒာဘုရားဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် စကားများခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ စကားများခြင်း၌ နှစ်ခြိုက်၏၊ စကားများခြင်း၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်၏၊ဤစကားများခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် မြတ်စ္ဒာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာကော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ အိပ်ခြင်း၌ နှစ်ခြိုက်၏၊ အိပ်ခြင်း၌မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်၏၊ ဤအိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် မြတ်စ္ဒာဘုရား ဟောကော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် အပေါင်းအဖော်တို့၌ မွေ့လျော်၏၊ အပေါင်းအဖော်တို့၌ နှစ်ခြိုက်၏၊ အပေါင်းအဖော်တို့၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်၏၊ ဤ အပေါင်းအဖော်တို့၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် မြတ်စ္ဒာဘုရားဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် အဏက်၌ ပြုဖွယ်ရှိသေးလျက် အနည်းငယ်မျှ တရားအထူးကို ရခြင်းဖြင့် အကြွေး၌ ဆုတ်နစ်ခြင်း (ပြီးဆုံးခြင်း)သို့ ရောက်၏။ ဤအကြွေး၌ ဆုတ်နစ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည် မြတ်စ္ဒာဘုရားဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်းဟု ပိုင်းခြားဗျာသိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဤ တရားဆယ်မျိုးဘို့ကို မပယ်ပဲ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည်မရှိ။ ငါ့သျှင်တို့ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-နပ္ပိယသုတ်

၈၇။ ထိုအခါ မြတ်စ္ဒာဘုရားသည် ကွယ်လွန်သူ ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စ္ဒာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စ္ဒာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏— ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဒုဓိကရဏ်းကို ပြုတတ်၏၊ အဓိကရဏ်းငြိမ်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤအဓိကရဏ်းကို ပြုတတ်ခြင်း အဓိကရဏ်းငြိမ်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မသိုတတ်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရားဖြစ်ရန် တည်ပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် အလို့ငှါမဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် သိက္ခာကို လိုလားသူ မဟုတ်၊ သိက္ခာ လိုလားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုကတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသိက္ခာကို လိုလားသူ မဟုတ်ခြင်း သိက္ခာကို လိုလားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုဘတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရားဖြစ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အလိုဆိုးရှိသူ ဖြစ်၏၊ အလိုဆိုးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုဘတ်။ ရဟန်းတို့ ဤအလိုဆိုးရှိခြင်း အလိုဆိုးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရားဖြစ်ရန် တပေါင်းဘည်းဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကားရဟန်းသည် အမျက်ဆွက်သူ ဖြစ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤအမျက်ထွက်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရားဖြစ်ရန် တပေါင်းဘည်းဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် သူ့ကျေးဇူးကို မျေဖျက်တတ်၏၊ သူ့ကျေးဇူးမျေဖျက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ကျေးဇူးချေဖျက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရားဖြစ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် အလို့ငှါမဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် စဉ်းလဲ၏၊ စဉ်းလဲခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤ စဉ်းလဲခြင်း စဉ်းလဲခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းဘရားဖြစ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် လှည့်စားတတ်၏၊ လှည့်စားမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ကျေးဇူးကို မဆိုဘတ်။ ရဟန်းတို့ ဤ လှည့်စားခြင်း လှဲသွဲ့စားမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်းဟူသော ဤ တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရားဖြစ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် အလို့ငှါမဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတို့ကို မှတ်ဆောင်သားခြင်း သဘော ရှိသူမဟုတ်၊ တရားတို့ကို ဆောင်ထားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဆောင်ထားခြင်း သဘောရှိသူ မဟုတ်ခြင်း တရားတို့ကိုဆောင်ထ းခြင်း၏ ကျေးဇူးကိုမဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းတတ်သူ မဟုတ်၊ တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကိုမဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤတယောက်တည်း ကိန်းအောင်းသူ မဟုတ်ခြင်း တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရားဖြစ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်ဘို့အား ပဋိသန္ဓာရ'အစေ့အစပ်' ပြုတတ်သူ မဟုတ်၊ ပဋိသန္ဓာရပြုခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤပဋိသန္ဓာရပြုသူ မဟုတ်ခြင်း ပဋိသန္ဓာရပြုခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရားဖြစ်ရန် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းအား "အကယ်၍ ငါ့ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေ ပြုကြကုန်မူ အလေးပြုကြကုန်မူ မြတ်နိုးကြကုန်မူ ပူဇော်ကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ၏" ဟု ဤသို့ အလိုသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း ထိုရဟန်းကို စင်စစ်အားဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေလည်း မပြုကြကုန်၊ အလေးလည်း မပြုကြကုန်၊ မြတ်နိုးလည်း မမြတ်နိုးကြကုန်၊ ပူဇော်လည်း မပူဇော် ကြကုန်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော သီတင်းသုံး ဖော်တို့သည် ထိုရဟန်း၏ ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်ကြသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မြင်းယုတ် မြင်းကြမ်းအား "ငါ့ကို အကယ်၍ လူဘို့သည် အာဇာနည် ရထူးခြံ ထားကြမူ အာဇာနည် အစာကို ကျွေးကြမူ အာဇာနည် ပွတ်သပ်ခြင်းဖြင့် ပွတ်သပ်ကြမူ ကောင်းလေစွ၏" ဟု ဤသို့ အလိုသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ထိုမြင်းယုတ်ကို စင်စစ်အားဖြင့် လူတို့သည် အာဇာနည် ရာထူးတို့ခြံလည်း မထားကြကုန်၊ အာဇာနည် အစာကိုလည်း မကျွေးကြကုန်၊ အာဇာနည် ပွတ်သပ်ခြင်းဖြင့်လည်း မပွတ်သပ်ကြကုန်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော လူတို့သည် ထိုမြင်း၏ ထိုစည်းလံခြင်း ကိုင်းခြင်း ကောက်ခြင်း ကွေးခြင်းတို့ မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်ကုန်သောကြောင့်ကည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအဘူပင် ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းအား "အကယ်၍ ငါ့ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေပြုကြကုန်မူ အလေးပြုကြကုန်မူ မြတ်နိုးကြကုန်မူ ပူဇော်ကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ၏"ဟု ဤသို့ အလိုသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေလည်း မပြုကြကုန်၊ အလေးလည်း မပြုကြကုန်၊ မြတ်နိုးလည်း မမြတ်နိုးကြကုန်၊ ပူဇော်လည်း မပူဇော်ကြကုန်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အာဃယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်ကိုသည် ထိုရဟန်း၏ ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်ကြသောကြောင့် တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် အဓိကရုဏ်းကို မပြုတတ်၊ အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအဓိကရုဏ်းကို မပြုခြင်း အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း မျစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် သံဃာကို လိုလား၏၊ သံဃာကို လိုလားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ဤသံဃာကို လိုလားခြင်း သံဃာကို လိုလားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း မျစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန်အလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အလိုနည်း၏၊ အလိုဆိုးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအလိုနည်းခြင်း အလိုဆိုးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း။ပ။တပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန်အလို့ငှါဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ပါးကား ရဟန်းသည် အမျက် မထွက်တတ်၊ အမျက်ထွက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအမျက် မထွက်ခြင်း အမျက်ထွက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း။ပ။ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို၌ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ပါးကား ရဟန်းသည် သူ့ကျေးဇူးကို မဥဿုဖြစ်တတ်၊ သူ့ကျေးဇူး ဥဿုဖြစ်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူ့ကျေးဇူးကို မဥဿုဖြစ်ခြင်း သူ့ကျေးဇူး ဥဿုဖြစ်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း။ပ။ တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် အလို၌ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ပါးကား ရဟန်းသည် မစဉ်းလဲတတ်၊ စဉ်းလဲမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤမစဉ်းလဲခြင်း စဉ်းလဲမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း။ပ။ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို၌ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ပါးကား ရဟန်းသည် မလှည့်စားတတ်၊ လှည့်စားမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤမလှည့်စားခြင်း လှည့်စားမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း။ပ။ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို၌ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ပါးကား ရဟန်းသည် တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်၏၊ တရားဆောင်ထားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဆောင်ထားခြင်း တရားဆောင်ထားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော တရားသည်လည်း။ပ။ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို၌ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ပါးကား ရဟန်းသည် တယောက်တည်း ကိန်းအောင်း တတ်၏၊ တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၏ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း တယောက်တည်းကိန်းအောင်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း။ပ။ တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် အလို၌ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ပါးကား ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ပဋိသန္ဓာရ 'အစေ့အစပ်' ပြုတတ်၏၊ ပဋိသန္ဓာရ ပြုခြင်း၏ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ရဟန်းတို့ ဤပဋိသန္ဓာရ ပြုခြင်း ပဋိသန္ဓာရ ပြုခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော ဤ တရားသည်လည်း မျစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရားဖြစ်ရန် တပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် အလို၌ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းအား "အကယ်၍ ငါ့ကို သီတင်းသုံးဖော် တို့သည် အရိုအသေပြုကြကုန်မူ အလေးပြုကြကုန်မူ မြတ်နိုးကြကုန်မူ ပူဇော်ကြကုန်မူ ကောင်းလေရာ၏" ဟု ဤသို့ ဒေလိုသည် မဖြစ်ရာ။ ထိုသို့ မဖြစ်သော်လည်း ထို ရဟန်းကို စင်စစ်အားဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေပြုကြကုန်၏၊ အလေးပြုကြကုန်၏၊ မြတ်နိုးကြကုန်၏၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ထို ရဟန်း၏ ထို ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ပယ်ပြီးသည်ကို မြင်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အမျိုးကောင်း အာဇာနည်မြင်းအား "အကယ်၍ ငါ့ကို လူတို့က အာဇာနည် ရာထူး၌ ထားကြကုန်မူ အာဇာနည် အစာကို ကျွေးကြကုန်မူ အာဇာနည် ပုဒ်သပ်

ခြင်းဖြင့် ပဒတ်သပ်ကြကုန်မူ ကောင်းလေ့ရာ၏"ဟု ဤသို့အလိုသည် မဖြစ်ရာ။ ထိုသို့ပင်မဖြစ်သော်လည်း ထို မြင်းကို လူတို့က အာဇာနည် ရာထူးဌာ ထားကြကုန်၏၊ အာဇာနည် အစာကို ကျွေးကြကုန်၏၊ အာဇာနည် ပဒတ်သတ်ခြင်းဖြင့် ပဒတ်သပ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော လူတို့က ထို မြင်း၏ ထို စဉ်းလဲခြင်း ကိုင်းခြင်း ကောက်ခြင်း ကွေးခြင်းတို့ ပယ်ပြီးသည်ကို မြင်ကုန်သောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ အတူပင် ဤသို့သဘော ရှိသော ရဟန်းအား "အကယ်၍ ငါ့ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေ ပြုကြကုန်မူ အလေးပြုကြကုန်မူ မြတ်နိုးကြကုန်မူ ပူဇော်ကြကုန်မူ ကောင်းလေ့ရာ၏"ဟု ဤသို့ အလိုသည် မဖြစ်ရာ။ ထိုသို့ မဖြစ်သော်လည်း ထို ရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေပြုကြကုန်၏၊ အလေးပြုကြကုန်၏၊ မြတ်နိုးကြ ကုန်၏၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ထိုရဟန်း၏ ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ပယ်ပြီးသည်ကို မြင်ကုန်သောကြောင့်တည်း ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-အက္ကောသကသုတ်

၈၈။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ဆဲရေးသူ ရေရွတ်သူ အရိယာ တို့အား (အန္တိမဝတ္ထုဖြင့်) စွပ်စွဲသူ ရဟန်းသည် ဆယ်မျိုးသော ပျက်စီးခြင်းတို့တွင် တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာသော အကြောင်း အခွင့် ရှိသည်သာတည်း။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ–မရသေးသည့် ကျေးဇူးတရားကို မရ၊ ရပြီးသော ကျေးဇူးတရားမှ ဆုတ်ယုတ်၏၊ ထို ရဟန်း၏ သူတော်ကောင်းတရားတို့သည် မဖြူစင်ကုန်၊ သူတော်ကောင်း တရားဘို့၌ သော်လည်း အထင်ကြီးသူ ဖြစ်၏၊မမွေ့လျော်ပဲ သော်လည်း မြတ်သော အဂျင်္ဂကို ကျင့်သုံးရ၏၊ ညစ်နွမ်းသော အာပတ်တခုခုသို့သော်လည်း ရောက်ရ၏၊ ပြင်းပြသော ဆေးကုခက်သော ရောဂါသို့သော်လည်း ရောက်ရ၏၊ ရူးသွပ်ခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့သော်လည်းရောက်ရ၏၊ တွေတွေ ဝေဝေ သေရ၏၊ ကိုယ်(ခန္ဓာ)ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ခြမ်းသာကင်းသော မကောင်းသောသူတို့လားရာ ဖရိုဖရဲ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ကပ်ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ဆဲရေးသူ ရေရွတ်သူ အရိယာတို့အား (အန္တိမဝတ္ထုဖြင့်) စွပ်စွဲသူ ရဟန်းသည် ဆယ်မျိုးသော ပျက်စီးခြင်းတို့ဟူ၍ တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်ရာသော အကြောင်း အခွင့် ရှိသည်သာတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ကောကာလိကသုတ်

၈၉။ ထိုအခါ ကောကာလိကရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် အလိုဆိုး ရှိကြပါသည်၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်ကြပါသည်"ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက

သာရိပုတြာ မဲ့ာဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ကိုကြည်လင်ေးလော့၊ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် သီလ ကို မျစ်မြတ်နိုးကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ကောကာလိကရဟန်းသည် မြတ်စ္စာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စ္စာဘုရားသည်ကား အကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်ထိုက်သူ စိတ်ချ ထိုက်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ သို့သော်လည်း သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် အလိုဆိုး ရှိကြပါသည်၊ အလို ဆိုးတို့၏ အလိုသို့လိုက်ကြပါသည်"ဟု ဤ စကားကို လျှောက်၏။

ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက သာရိ ပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့၊ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန် တို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ကောကာလိကရဟန်းသည် မြတ်စ္စာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စ္စာဘုရားသည်ကား အကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်ထိုက်သူ စိတ်ချ ထိုက်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ သို့သော်လည်း သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် အလိုဆိုးရှိကြပါသည်၊ အလို ဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်ကြပါသည်" ဟု ဤ စကားကို လျှောက်၏။ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ကောကာလိက သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့၊သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် သီလကိုချစ်မြတ်နိုးကုန်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

တို့နောက် ကောကာလိကရဟန်းသည် နေရာမှ ထ၍ မြတ်စ္စာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရှိ အသေပြုကာ ဖဲသွား၏။ ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ ကောကာလိကရဟန်းအား မုန်ညင်းစေ့ခန် အလုံး အဖုတို့ဖြင့် တကိုယ်လုံး အနှံ့ဖြစ်ပေါ်၏၊ မုန်ညင်းစေ့ခန်ဖြစ်ပြီးနောက် ပဲနောက်စေ့ခန် ဖြစ်ကုန်၏၊ ပဲနောက်စေ့ခန် ဖြစ်ပြီးနောက် ကုလားပဲစေ့ခန် ဖြစ်ကုန်၏၊ ကုလားပဲစေ့ခန် ဖြစ်ပြီးနောက် ကလောသီးခန် ဖြစ်ကုန်၏၊ ကလောသီးခန် ဖြစ်ပြီ နောက် ဆီးသီးခန် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဆီးသီးခန် ဖြစ်ပြီးနောက် ရှစ်ရှားသီးခန် ဖြစ်ကုန်၏၊ ရှစ်ရှားသီးခန် ဖြစ်ပြီးနောက် တည်သီးခန် ဖြစ်ကုန်၏၊ တည်သီးခန် ဖြစ်ပြီးနောက် ညှစ်သီးနုခန် ဖြစ်ကုန်၏၊ ညှစ်သီးနုခန် ဖြစ်ပြီးနောက် ညှစ် သီးခန် ဖြစ်ကုန်၏၊ညှစ်သီးခန်ဖြစ်ပြီးနောက် ပေါက်ကဲ့ကုန်၏၊ ပြည်သွေးများ ယိုကျကုန်၏၊ ထို ကောကာလိကသည် အဆိပ်ကို မျိုမိသော ငါးကဲ့သို့ ငှက်ပျောရွက်တို့၌ အိပ်ရ၏၊ ထိုအခါ တုရူ မည်သော အသီးအခြား ဖြစ်သော ဗြဟ္မာသည် ကောကာလိကရဟန်းအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ကောင်းကင်၌ ရပ်လျက် ကောကာလိကရဟန်းအား "ကောကာလိက သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန် တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့၊ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏" ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင် သင်သည် မည်သူဖြစ်သနည်း ဟု (မေး၏)။ ငါသည် တုရူမည်သော အသီးအခြား ဖြစ်သော ဗြဟ္မာဘည်းဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင် သင့်ကို မြတ်စ္စာဘုရာသည် အနာဂါမ်ဟု ပြောကြား သည် မဟုတ်လော၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဤ လူ့ပြည်သို့ လာခဲ့ရသနည်း။ သင်၏ ဤ (အနာဂါမ်ဖြစ်လျက် လူ့ပြည်သို့ လာခြင်းဟူသော) အပြစ်ကို ကြည့်ရှုဦးလော့ဟု (ဆို၏)။ ထို့နောက် တုရူမည်သော အသီးအခြား ဗြဟ္မာသည် ကောကာလိက ရဟန်းအား ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

> "ဖြစ်လာသော ယောကျ်ား၏ ပါးစပ်၌ ဓားမနှင့် တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားသည် ဖြစ်၏၊ လူမိုက်သည် မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို ဆိုကာ ယင်း ဓားမနှင့် တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဖြတ်၏။

အကြင်သူသည် ကဲ့ရဲ့သင့်သူကို ခြီးမွမ်း၏၊ အကြင်သူသည်ကား ခြီးမွမ်းသင့်သူကို ကဲ့ရဲ့၏၊ ထိုသူသည် ပါးစပ်ဖြင့် ဒုက္ခကို ဆည်းပူး၏၊ ထိုအပြစ်ကြောင့် ချမ်းသာကို မရနိုင်။

အကြင်သူသည် လောင်းကစားခြင်းတို့၌ ဥစ္စာအားလုံးနှင့်တကွ မိမိကိုယ်ပါ ဆုံးရှုံး၏၊ ဤ(ဆုံးရှုံးမှု)အပြစ်သည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ အကြင်သူသည် ကောင်းစွာဖြစ်သော(ရဟန္တာ)ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှား၏၊ (ထိုသူ၏) ဤ(ပြစ်မှားခြင်း)အပြစ်သည် သာသာလွန်ကြီးမား၏။

ယုတ်မာသော နှုတ်ကိုဎင်း စိတ်ကိုဎင်း ဆောက်ဘည်၍ အခြိယာကို ကဲ့ရဲ့လေ့ရှိသူသည် အကြင်ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏၊ ထိုငရဲသည် နိရဗ္ဗုဒပေါင်း တသိန်းသုံးဆယ့်ခြောက် နိရဗ္ဗုဒနှင့် ငါး အဗ္ဗုဒ အရေအတွက်ရှိ၏"ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ထို့နောက် ကောကာလိကရဟန်းသည် ထိုအနာဖြင့်ပင် ကွယ်လွန်လေ၏၊ ကွယ်လွန်သူ ကောကာလိကရဟန်းသည် သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှားသောကြောင့် ပဒုမငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ထိုအခါ သဟံပတိဗြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော(သန်ကောင်ယံ)၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံးကို အရောင်အဝါဖြင့်ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရားကောကာလိကရဟန်းသည် ကွယ်လွန်ပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား ကွယ်လွန်သူကောကာလိကရဟန်းသည် သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှားသောကြောပင့် ဒုမငရဲသို့ ကပ်ရောက်ပါ၏"ဟု လျှောက်၏။ သဟံပတိဗြဟ္မာသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ ရဟန်းတို့ကို—ရဟန်းတို့ သဟံပတိဗြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ)၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်ဘကျောင်းလုံးကို အာရောင်အဝါဖြင့် ထွန်းလင်းစေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ကောကာလိကရဟန်းသည် ကွယ်လွန်ပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား ကွယ်လွန်သူ ကောကာလိကရဟန်းသည် သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှားသောကြောင့် ပဒုမငရဲသို့ ကပ်ရောက်ပါ၏"ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်းတို့ သဟံပတိဗြဟ္မာသည် ဤစကားကိုလျှောက်ပြီးနောက် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ ကွယ်ပျောက်လေ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား ပဒုမငရဲ၌ အသက် ပမာဏ မည်မျှ ရှည်ပါသနည်း"ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း ပဒုမငရဲ၌ အသက်ပမာဏသည် ရှည်လျား၏၊ ထိုအသက်ပမာဏကို "ဤမျှသော နှစ်တို့"ဟူ၍ဎင်း "ဤမျှသော နှစ်အရာဘို့"ဟူ၍ဎင်း "ဤမျှသော နှစ်အထောင်တို့"ဟူ၍ဎင်း "ဤမျှသောနှစ်အသိန်းတို့"ဟူ၍ဎင်း ရေတွက်ရန် မလွယ်ကူပေဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဥပမာပြုရန် တတ်နိုင်ပါသလောဟု(လျှောက်၏)။

ရဟန်း"တတ်နိုင်၏"ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ဆိတ်မူ၏။ ရဟန်း ဥပမာဒသ်ကား ကောသလတိုင်းဖြစ် တို(ခါရှိ) နှစ်ဆယ်ရှိသော နှမ်းလှည်းတစီးသည် ရှိရာ၏၊ ယောကျ်းတယောက်သည် ထိုနှမ်းလှည်းမှ အနှစ်တရာ အနှစ်တရာ လွန်သောအခါ၌ နှမ်းတလုံး တလုံးကို ထုတ်ယူရာ၏၊

ရဟန်း ကောသလတိုင်းဖြစ် တို့(ခါရိ)နှစ်ဆယ်ရှိ ထိုနှမ်းလှည်းသည် ဤလှုံလဖြင့် လျင်မြန်စွာ ကုန်ခြင်း ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ရ၏၊ အဗျာဒဇရဲ့ တခုသည်ကား(ကုန်ခြင်း ခန်းခြင်းသို့) မရောက်ရာသည်သာဘည်း။

ရဟန်း အဗျာဒဇရဲ့ နှစ်ဆယ်တိုကဲသို့ နိရဗ္ဗုဒဇရဲ့ တခုဖြစ်၏။ ရဟန်း နိရဗ္ဗုဒဇရဲ့ နှစ်ဆယ်တို့ကဲသို့ အဗဗဇရဲ့တခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း အဗဗဇရဲ့ နှစ်ဆယ်တို့ကဲသို့ အဋ္ဌဋ္ဌဇရဲ့တခုဖြစ်၏။ ရဟန်း အဋ္ဌဋ္ဌဇရဲ့နှစ်ဆယ်တို့ကဲသို့ အဟဟဇရဲ့တခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း အဟဟဇရဲ့နှစ်ဆယ်တို့ကဲသို့ ကုမုဒဇရဲ့တခုဖြစ်၏။ ရဟန်း ကုမုဒဇရဲ့နှစ်ဆယ်တို့ကဲသို့ သောဂန္ဓိကဇရဲ့ တခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း သောဂန္ဓိက ဇရဲ့နှစ်ဆယ်ဘို့ကဲသို့ ဥပ္ပလဇရဲ့တခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း ဥပ္ပလဇရဲ့နှစ်ဆယ်ဘို့ကဲသို့ ပုဏ္ဍရိကဇရဲ့တခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း ပုဏ္ဍရိကဇရဲ့နှစ်ဆယ်တို့ကဲသို့ ပဒုမဇရဲ့ဟခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း ကောကာလိကရဟန်းသည် သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ ပြစ်မှားသောကြောင့် ပဒုမဇရဲ့သိကပ်ရောက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ လာခြင်းကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ထိုမှနောက်၌ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြန်၏—

> "ဖြစ်လာသော ယောကျ်ား၏ ပါးစပ်၌ ဓားမနှင့်တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားသည် ဖြစ်၏၊ လူမိုက်သည် မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို ဆိုကာ ယင်း ဓားမနှင့်တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဖြတ်၏။

အကြင်သူသည် ကဲ့ရဲ့သင့်သူကို ချီးမွမ်း၏၊ အကြင်သူသည်ကား ချီးမွမ်းသင့်သူကို ကဲ့ရဲ့၏၊ ထိုသူသည် ပါးစပ်ဖြင့် အပြစ်ကို ဆည်းပူး၏၊ ထိုအပြစ်ကြောင့် ချမ်းသာကို မရနိုင်။

အကြင်သူသည် လောင်းကစားခြင်းတို့၌ ဥစ္စာအားလုံးနှင့်တကွ မိမိကိုယ်ပါ ဆုံးရှုံး၏၊ ဤ(ဆုံးရှုံးမှု)အပြစ်သည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ အကြင်သူသည် ကောင်းစွာဖြစ်သော (ရဟန္တာ)ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှား၏၊ (ထိုသူ၏)ဤ(ပြစ်မှားခြင်း) အပြစ်သည်သာသာလွန် ကြီးမား၏။

ယုတ်မာသော နှုတ်ကိုဎင်း စိတ်ကိုဎင်း ဆောက်တည်၍ အရိယာကို ကဲ့ရဲ့လေ့ရှိသူသည် အကြင်ဎရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏၊ ထိုဎရဲသည် နိရဗ္ဗုဒ ပေါင်း တသိန်းသုံးဆယ့်ခြောက် နိရဗ္ဗုဒနှင့် ငါး အဗ္ဗုဒနှင့် အနေအတွက်ရှိ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒီဃာဝုသဝဗလသုတ်

၉၀။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ မျဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သာရိပုတြာအား မြတ်စွာဘုရားသည်—"သာရိပုတြာ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏အားတို့သည် အဘယ်မျှ တို့နည်း၊ ယင်းအားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် 'ငါ့အား အာသဝေါတရားကုန်ပြီ'ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံသနည်း"ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျင်ဘုရား အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့ပါတည်း၊ ယင်းအားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံပါ၏။

အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အသျင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ အာသဝေါဝေးရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် အနိစ္စဟု သခ်ၤါရအားလုံးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပြီးဖြစ်ပါ၏။ အသျင်ဘုရား ယင်းသို့ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အနိစ္စဟု သခ်ၤါရအားလုံးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပြီးဖြစ် ခြင်းဟူသော ဤသဘောသည်လည်း အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းအားကို စဲ့၍ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံပါ၏။ (၁)

အသျင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် မီးကျီးတုံးဥပမာရှိသော ကာမဂုဏ်တို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပြီးဖြစ်ပါ၏။ အသျင်ဘုရား ယင်းသို့ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ မီးကျီးတုံး ဥပမာရှိသော ကာမဂုဏ်တို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခြင်းဟူသော ဤသဘောသည်လည်း အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းအားကိုစဲ့၍ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကိုဝန်ခံပါ၏။ (၂)

အသျင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ညွတ်ပါ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကိုင်းပါ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ရှိုင်းပါ၏၊ (ကာမမှ) ထွက်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်ကာ အာသဝေါတရားတို့၏ တည်ရာ တရားတို့မှ အချင်းခပ်သိမ်း ကင်းပါ၏။ အသျင်ဘုရား ယင်းသို့ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ညွတ်ခြင်း ကိုင်းခြင်း ရှိုင်းခြင်း (ကာမ)မှ ထွက်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်ကာ အာသဝေါတရားတို့၏ တည်ရာ တရားတို့မှ အချင်းခပ်သိမ်း ကင်းခြင်းဟူသော ဤသဘောသည်လည်း အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အား ဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းအားကိုစဲ့၍ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ"ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံပါ၏။ (၃)

အသျင်ဘုရား နောက်ဘမျိုးကား အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏၊ အသျင်ဘုရား ယင်းသို့ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးပြီးဖြစ်ခြင်း ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်ခြင်းဟူသော ဤသဘောသည်လည်း အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းအားကိုစဲ့၍ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ"ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံပါ၏။ (၄)

အသျင်ဘုရား နောက်တမျိုးကား အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ပ။ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးပြီး ဖြစ်ပါ၏။ပ။ ဣန္ဒြေငါးပါးတို့ကို ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ ဗိုလ်ငါးပါးတို့ကို ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးပြီး ဖြစ်ပါ၏။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို

ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှိုသော အရှိယာမက်ကို ပွါးပြီး ဖြစ်ပါ၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမက်ကို ပွါးပြီးဖြစ်ခြင်း ကောင်းစွာ ပွါ ပြီး ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဥ၌သဘော သည်လည်း အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းအားကိုစွဲ၍ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကိုဝန်ခံပါ၏။ (၅-၁၀)

အသျှင်ဘုရား ဤသည်တို့ကား အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားတို့ပါတည်း၊ ယင်းအားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငန်ခံပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ထေရဝဂ် ပြီး၏။

---

(၁၀) ၅-ဥပါလိဝဂ် ၁-ကာမဘောဂိသုတ်

၉၁။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရုံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဌ(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တခုသော နေရာဌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာဌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည်—သူကြွယ် ဤ ကာမဂုဏ်ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့သည် လောကဌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူကြွယ် ဤလောကဌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို မမျှမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ၊ (သူတပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ (၁)

သူကြွယ် ဤလောကဌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ (၂)

သူကြွယ် ဤလောကဌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ (၃)

သူကြွယ် ဤလောကဌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ရင်း အနိုင်အထက်မပြုမူ၍ရင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ရင်း အနိုင်အထက်မပြုမူ၍ရင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ၊ (သူတပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ (၄)

သူကြွယ် ဤလောကဌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ရင်း အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ရင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်

အထက်ပြု၍ဂုင်း အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ဂုင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူဘပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ (၅)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ဂုင်း အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ဂုင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ဂုင်း အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ဂုင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ (၆)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ (၇)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက်မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ မကောင်းမှုတို့ကို မပြု။(၈)

သူကြွယ် ဤလောကဌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်ဝို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးဝို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏၊ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို တပ်မက်၍ မိန်းမောလျက် လွှမ်းမိုးဝင်ရောက်၍ အပြစ်ကို ရှုလေ့မရှိသည့် အပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ် မရှိမူ၍ သုံးဆောင်၏။ (၉)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်ဝို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူဘပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏၊ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို မတပ်မက် မိန်းမော မလွှမ်းမိုး၍ မဝင်ရောက်ပဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိကာ ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ် ရှိ၍ သုံးဆောင်၏၊ (၁၀)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်ဝို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ၊ (သူတပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏"ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ"ဟူသော ဤဒုတိယအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု"ဟူသော ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို ဤအကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၁)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူဘပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို အကြောင်းနှစ်ပါးတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ တခုသောအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်း

ထိုက်၏။ "မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏"ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။"မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏"ဟူသော ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု"ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို ဤနှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ ဤတပါးသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ (၂)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ သူကြွယ် ဤကဲ့မဂုဏ်ခံစားသူကို တခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ နှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏"ဟူသော ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏"ဟူသော ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏"ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ ဤနှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ (၃)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရား၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ဌင်း အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ဌင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ဌင်း အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ဌင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊မနှစ်သိမ့်စေ၊(သူတပါးတို့ကို)မဝေဖန်၊ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို တခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ သုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "တရားမတရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏"ဟူသော ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏"ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ "မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ"ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။"မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု"ဟူသော ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ ဤသုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၄)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ဌင်း အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ဌင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ဌင်း အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ဌင်း စည်းစိမ်ဘို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို နှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ နှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏"ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏"ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ "မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏"ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု"ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို ဤနှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ ဤနှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၅)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ဌင်း အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ဌင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ဌင်း အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ဌင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏။ (သူတပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို သုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ တခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏" ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကိုပြု၏" ဟူသော ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ သူကြွယ် ကာမဂုဏ်ခံစားသူကို ဤသုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၆)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ၊ (သူတပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို တခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ နှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ" ဟူသော ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ "မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု" ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ ဤနှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၇)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို နှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် **ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ တခုသော** အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏" ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု" ဟူသော ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို ဤနှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၈)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင်ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏၊ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို တပ်မက်၍ မိန်းမောလျက် လွှမ်းမိုးဝင်ရောက်၍ အပြစ်ကို ရှုလေ့ မရှိသည့်ပြင် (ဝဋ္ဌဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဥာဏ် မရှိမူ၍ သုံးဆောင်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို သုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ တခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်

၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤ ပဌမအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏" ဟူသော ဤ ဒုတိယအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "ဝေဖန်၏၊ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏" ဟူသော ဤတတိယအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "ထိုစည်းစိမ်တို့ကို တပ်မက်၍ မိန်းမောလျက် လွှမ်းမိုးဝင်ရောက်၍ အပြစ်ကို ရှုလေ့ မရှိသည့်ပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ် မရှိမူ၍ သုံးဆောင်၏" ဟူသော ဤတခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို ဤသုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ ဤ တခုသောအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၉)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးဘို့တွင် အကြင်ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏၊ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော လွှမ်းမိုး၍ မဝင်ရောက်ပဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိသည့်ပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို လေးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏" ဟူသော ဤ ဒုတိယအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏"ဟူသော ဤ တတိယအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "ထိုစည်းစိမ်တို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော လွှမ်းမိုး၍ မဝင်ရောက်ပဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိသည့်ပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏" ဟူသော ဤ စတုတ္ထအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူကို ဤလေးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ (၁၀)

သူကြွယ် ဤ ကာမဂုဏ်ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏၊ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော လွှမ်းမိုး၍ မဝင်ရောက်ပဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိသည့်ပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။ ဤသူသည် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့တွင် မြတ်လည်း မြတ်၏၊ ချီးမွမ်းလည်း ချီးမွမ်းထိုက်၏၊အကြီးအမှူးလည်းဖြစ်၏၊သာလွန်လည်း သာလွန်၏၊တောင့်တလည်း တောင့်တထိုက်၏။ သူကြွယ် နွားမမှ နို့ ရည်၊ နို့ ရည်မှ နို့ ဓမ်း၊ နို့ ဓမ်းမှ ဆီဥ၊ ဆီဥမှ ထောပတ်၊ ထောပက်မှ ထောပတ်ကြည်၊ ထိုအရာတို့တွင် ထိုထောပတ်ကြည်ကို အမြတ်ဆုံး ဆိုထိုက်သကဲ့သို့ သူကြွယ် ဤအတူပင် ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင်ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတပါးတို့ကို)ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏၊ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော လွှမ်းမိုး၍ မဝင်ရောက်ပဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိသည့်ပြင်(ဝဋ်ဆင်းရဲမှ)ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။ ဤသူသည်

ကာမဂုဏ်ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့တွင် မြတ်လည်း မြတ်၏၊ ချီးမွမ်းလည်း ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ အကြီးအမှူးလည်း ဖြစ်၏၊ သာလွန်လည်း သာလွန်၏၊ တောင့်တလည်း တောင့်တထိုက်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။။

ပဌမသုတ်။

၂-ဘယသုတ်

၉၂။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ဘခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် —သူကြွယ် အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဘေးရန် ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းကုန်၏၊ သောတာပတ္တိအင်္ဂါလေးပါးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် မြတ်သော နည်းလမ်းကိုလည်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်၏၊ ထိုးဆင်း၍ သိအပ်၏။ ထိုအခါ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ပြောကြားလိုခဲ့သော် "(ငါသည်) ငရဲ၌ဖြစ်မှု၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်မှု၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်မှု၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ပျက်စီး၍ကျရောက်မှု ကုန်ဆုံးပြီ၊ ငါသည် သောတာပန် **ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ကျရောက်ခြင်း သဘောမရှိ၊ ကိန်းသေမြဲ၏၊ အထက်မဂ်ဖိုလ်သာလျှင် လည်း** လျှောင်းရာရှိ၏"ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။

အဘယ် ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းကုန်သနည်း ဟူမူ – သူကြွယ် အသက် သတ်လော့ရှိသူသည် အသက်သတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း ပ္ပါး၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း ပ္ပါး၏၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းကိုလည်း ခံစား၏။ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း မတိုးပ္ပါး၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း မတိုးပ္ပါး၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းကိုလည်း မခံစား၊ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။

သူကြွယ် မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ယူသူသည်။ပ။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူသည်။ မဟုတ် မမှန် ပြောလေ့ရှိသူသည်။ မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေဒရက်ကို သောက် လေ့ရှိသူသည် မေ့လျော့ခြင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း ပ္ပါး၏၊ တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း ပ္ပါး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း မတိုးပ္ပါး၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း မတိုးပ္ပါး၊စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းကိုလည်း မခံစား၊မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော ပေါအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။ကျင်းမျိုးကုန်သောဘေးရန်ဟူသည် ငြိမ်းအေးကုန်၏။

အဘယ် သောတာပတ္တိအင်္ဂါလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်း ဟူမူ – သူကြွယ် ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်း

ကြောင့်လည်း။ပ။(သစ္စာလေးပါးကို)သိတော်မူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏"ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။

"မြတ်စွာဘုရား ဟောသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူ ထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်ငှသိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း"ဟု တရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။

"မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်ကန်သောအကျင့်ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏၊ ဤသည်တို့အလို့ငှါ စီမံထားသောဝတ္ထုကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ တမလွန် အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏" ဟုသံဃာတော်၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။

အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော တဏှာကျွန် အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ကုန်သော ပညာရှိတို့ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဤသော တာပတို့ အင်္ဂါလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ထိုအရိယာ တပည့်သည် အဘယ်မြတ်သော နည်းလမ်းကို ပညာဖြင့်ကောင်းစွာ မြင်အပ်ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သနည်း ဟူမူ—သူကြယ် ဤသာသနာတော်၌ အရိယာ တပည့်သည် ဤသို့ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်၏။ "ဤသို့ ဤအကြောင်းသည် ရှိလတ်သော် ဤအကျိုးသည်ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤ အကျိုးသည်ဖြစ်၏။ ဤအကြောင်းသည် မရှိလတ်သော် ဤအကျိုးသည် မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးသည်ချုပ်၏၊ယင်းတို့ ဟူသည်ကား။မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'တို့ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'တို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်၏၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်၊ နာမ်ရုပ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အာယတန ခြောက်မျိုး၊ အာယတန ခြောက်မျိုး ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု'ဖဿ'၊ တွေ့ထိမှု'ဖဿ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု'ဝေဒနာ'၊ ခံစားမှု'ဝေဒနာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'၊စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မှုနှင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ'ဘဝ'၊ ဖြစ်ပေါ်မှုနှင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့်

ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ'၊ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း သည်ငှင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ သည်ငှင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဤနည်းဖြင့် ဆင်းရဲအစု သက်သက်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ မသိမှု အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု—'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ကုန်၏။ပ။ ဤနည်းဖြင့် ဆင်းရဲအစု သက်သက်၏ ချုပ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ ဤသည်ကား ထိုအရိယာ တပည့်သည် မြတ်သော နည်းလမ်းကို ပညာဖြင့်ကောင်းစွာ မြင်ခြင်း ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းတည်း။

သူကြွယ် အကြင်အခါ၌ အရိယာ တပည့်အား ဤဘေးရန် ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းကုန်၏၊ ဤသောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးပါးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထို အရိယာတပည့်သည် ဤမြတ်သော နည်းလမ်းကိုပညာဖြင့် ကောင်းစွာမြင်အပ်၏။ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏၊ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် ပြောကြားလိုခဲ့သော် ငါသည် "ငရဲ၌ဖြစ်မှု၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ဖြစ်မှု၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်မှု၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ပျက်စီး၍ကျရောက်မှု ကုန်ဆုံးပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ကျခြင်း **သဘောမရှိ၊ ကိန်းသေမြဲ၏၊ အထက်မဂ်ဖိုလ်သာလျှင် လည်းလျောင်းရာရှိ၏"** ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောကြားနိုင်ရာ၏ ဟုမိန့်တော်မူ၏။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ကိုံဒိဋ္ဌိကသုတ်

၉၃။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် နေမွန်းယိမ်း အချိန်၌ မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြင်ရန် အလို့ငှါ သာဝတ္ထိပြည်မှ ထွက်ခဲ့၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ် သူဌေးအား ဤအကြံသည်ဖြစ်၏—"မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြင်ရန် အခါမဟုတ်သေး၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည် (တပါးတည်း) ကိန်းအောင်းနေတော်မူ၏၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းတို့ အားလည်း ဖူးမြင်ရန် အခါမဟုတ်သေး၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းတို့သည် တပါးတည်း ကိန်းအောင်း နေတော်မူကုန်၏၊ ငါသည် သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့်ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းပေရာ၏" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထို့နောက် အနာထပိဏ် သူဌေးသည် သာသနာတော်မှတပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏အရံသို့ ချဉ်းကပ်၏၊ ထိုအခါ သာသနာ တော်မှတပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည်အညီအညွတ် ပေါင်းဆုံလာရောက်ကြကုန်ပြီးလျှင် ပြင်းပြကျယ်လောင်သော အသံရှိကုန်၍ ပဲ့တင်ထပ်စေလျက် များစွာသော (မဂ်ဖိုလ်မှ)ဖီလာ ဖြစ် သောစကားကိုပြောဆိုကာ ထိုင်နေကုန်၏။သာသနာတော်မှတပါးသောအယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ် တို့သည် အနာထပိဏ်သူဌေးလာနေသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်ကြသည် သာတည်း၊ မြင်ပြီးနောက် အချင်းချင်း ပြုပြင်ကုန်၏၊ "အသျှင်တို့နည်းသောအသံရှိကြကုန်လော့၊ အသျှင်တို့ အသံကို မပြုကြ ကုန်လင့်၊ ဤရဟန်းဂေါတမ၏ တပည့် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် အရံသို့လာ၏၊ရဟန်းဂေါတမ၏ သာဝတ္ထိပြည်နေ အဝတ်ဖြူဝတ်သူ လူတပည့်တို့တွင် ဤအနာထပိဏ်သူဌေးသည် တယောက် အပါအဝင်တည်း၊ ထိုအသျှင်တို့သည် အသံနည်းမှုကို အလိုရှိကုန်၏၊ အသံနည်းအောင် ဆုံးမ ထားကုန်၏၊ အသံနည်းမှု၏ ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိကုန်၏၊ ပရိသတ် အသံနည်းသည်ကို သိ၍

ချဉ်းကပ်သင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ကောင်း မှတ်ထင်ကုန်၏'' ဟု(အချင်းချင်း ပြုပြင်ကုန်၏)။ထို့နောက် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန်၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ထိုပရိဗိုဇ်တို့ဆံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ထိုပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အာဘူဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှာ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး ဆုံးစေပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေး အား သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့က သူကြွယ် ရဟန်းဂေါတမသည် အဘယ်အယူရှိသည်ဟု ပြောပါလေ့ဟူ၍ မေးကြကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အယူအားလုံးကို မသိပါ ဟု (ဆို၏)။ သူကြွယ် သင်သည် ရဟန်းဂေါတမ၏ အယူအားလုံးကို မသိပါဟု ဆိုလျှင် ရဟန်းတို့သည် အဘယ်အယူရှိကြသည်ဟု ပြောပါလေ့ဟူ၍ (မေးကြကုန်၏) အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းတို့၏ အယူအားလုံးကိုလည်း မသိပါ ဟု (ဆို၏)။ သူကြွယ် သင်သည် ရဟန်းဂေါတမ၏ အယူအားလုံးကို မသိပါ၊ ရဟန်းတို့၏ အယူအားလုံးကိုလည်း မသိပါဟု ဆိုလျှင် သင်သည် အဘယ်အယူရှိသည်ဟု ပြောပါလေ့ဟူ၍ (မေးကြကုန်၏)။

အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်တို့သည် မည်သည့် အယူရှိကြပါသည်ဟုကား ထိုအရာကို ဖြေဆိုခြင်းငှါ အကျွန်ုပ်တို့အားမခဲယဉ်းပါ။ အသျှင်ဘုရားဘို့သည် ရှေးဦးစွာ မိမိတို့၏ အယူမျှားကို ဖြေကြော်မူကြပါလေ့ ဟု တိုက်တွန်းလို၌၏ နောက်ထပ်လည်း အကျွန်ုပ်တို့သည် မည်သည့် အယူရှိကြပါသည်ဟု ထိုအရာကို ဖြေဆိုခြင်းငှါ ခဲယဉ်းမည် မဟုတ်ပါ ဟု (ဆို၏)။

ဤသို့ ဆိုလတ်သော် ပရိဗိုဇ်တဦးသည် အနာထပိဏ်သူဌေးအား—"လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြား အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့ အယူရှိ၏" ဟု ဆို၏။ အခြားပရိဗိုဇ်ဘဉီးကလည်း အနာထပိဏ်သူဌေးအား—"လောကသည်မမြဲ၊ **ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့အယူရှိ၏"** ဟု ဆို၏။ **အခြားပရိဗိုဇ်တဦးကလည်း အနာထပိဏ်သူဌေးအား—"လောကသည် အဆုံးရှိ၏**။ပ။လောကသည် အဆုံးမရှိ။ ထိုအသျှင်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း။အသျှင်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မဖြစ်။သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊မဖြစ်လည်းမဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် ဤ အယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း။ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့အယူရှိ၏"ဟုဆို၏။

ဤသို့ ဆိုကုန်လတ်သော် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား ဤစကားကို ဆို၏၊ အသျှင်ဘုရားတို့ "လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့ အယူရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဆိုသော အသျှင်၏ အယူသည် မိမိ၏ မသင့်မဘင့် နှလုံးသွင်းခြင်း အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း သူတပါး၏ စကားသံကြောင့်သော်၎င်း ဖြစ်၏။ ထိုအယူသည် တင်ရှား၏၊ (အကြောင်းဟူသည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို)စဲ့၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မက တရားသည် ထင်ရှား၏၊(အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို)စဲ့၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ထိုတရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုဘရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဘရားကိုသာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ငြိကပ်၏၊ ထိုတရားသို့သာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ကပ်ရောက်၏။

ဤသို့ ဆိုကုန်လတ်သော် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား ဤစကားကို ဆို၏၊ အသျှင်ဘုရားတို့ "လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့ အယူရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဆိုသော အသျှင်၏ အယူသည် မိမိ၏ မသင့်မဘင့် နှလုံးသွင်းခြင်း အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း သူတပါး၏ စကားသံကြောင့်သော်၎င်း ဖြစ်၏။ ထိုအယူသည် တင်ရှား၏၊ (အကြောင်းဟူသည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို)စဲ့၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မက တရားသည် ထင်ရှား၏၊(အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို)စဲ့၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ထိုတရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုဘရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဘရားကိုသာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ငြိကပ်၏၊ ထိုတရားသို့သာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ကပ်ရောက်၏။

အသျှင်ဘုရားတို့“လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့ အယူရှိ၏” ဟု ဤသို့ ဆိုသော အသျှင်၏ အယူသည်လည်း မိမိ၏ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းခြင်း အကြောင်းကြောင့်သော်ငင်း သူတပါး၏ စကားသံကြောင့်သော်ငင်း ဖြစ်၏။ ထိုအယူသည် ထင်ရှား၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို)စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မက တရားသည် ထင်ရှား၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို)စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုတရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုတရားကိုသာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ငြိကပ်၏၊ ထိုတရားသို့သာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ကပ်ရောက်၏။

အသျှင်ဘုရားတို့ “လောကသည် အဆုံးရှိ၏။ပ။ လောကသည် အဆုံး မရှိ။ ထိုအသက်ပင် ထိုကိုယ်တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်း မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့ အယူရှိ၏” ဟု ဤသို့ ဆိုသော အသျှင်၏ အယူသည်လည်း မိမိ၏ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းခြင်းအကြောင်းကြောင့်သော်ငင်း သူတပါး၏ စကားသံကြောင့်သော်ငင်း ဖြစ်၏။ ထိုအယူသည် ထင်ရှား၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို) စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မက တရားသည် ထင်ရှား၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို)စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုတရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုတရားကိုသာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ငြိကပ်၏၊ ထိုတရားသို့သာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ကပ်ရောက်၏ ဟု (ဆို၏)။

ဤသို့ ဆိုလတ်သော် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် အနာထပိဏ်သူဌေးအား “သူကြွယ် ငါတို့ အားလုံးပင် မိမိတို့ အယူကို ပြောဆိုပြီးကြပြီ၊ သူကြွယ် သင်သည် အဘယ်အယူ ရှိသည်ဟု ပြောပါလော”ဟူ၍ မေးကြကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မက တရားသည် ထင်ရှား၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို)စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုဘရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုတရားသည် “ငါ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုဘရားသည် ငါ မဟုတ်၊ ထိုဘရားသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊” အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ အယူရှိပါ၏ ဟု(ဆို၏)။

သူကြွယ် အလုံးစုံသော တေဘုမ္မက တရားသည် ထင်ရှား၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို)စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုတရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ သူကြွယ် သင်သည် ထိုတရားကိုသာလျှင် ငြိကပ်၏၊ သူကြွယ် သင်သည် ထိုတရားသို့သာလျှင် ကပ်ရောက်၏ ဟု(ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရားတို့ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မက တရားသည် ထင်ရှား၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို)စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုတရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုတရားသည်

"ငါ့ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုတရားသည် ငါမဟုတ်၊ ထိုဟရားသည် ငါ၏ 'အတ္တာ' မမှုတ်" ဟု ဤသို့ အကျွန်ုပ်သည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာမြင်ပါ၏။ထို့ထက် အလွန်လည်း ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိပါ၏ ဟူ (ပြောဆို၏)။

ဤသို့ ဆိုလတ်သော် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန် မျက်နှာမသာကုန်၍ ခေါင်းငုံ့ကုန် မျက်နှာအောက်စိုက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မိုးငိုက်ကုန်လျက် ကြံရာ မရကုန်ပဲ ထိုင်နေကုန်၏။ ထို့နောက် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန် မျက်နှာမသာကုန် ခေါင်းငုံ့ကုန် မျက်နှာအောက်စိုက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မိုးငိုက်ကုန်လျက် ကြံရာ မရကုန်ပဲ ထိုင်နေကုန်သော ထိုပရိဗိုဇ်တို့ကို သိ၍ နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကာ ထိုသာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူပြောဆိုခဲ့သမျှ စကားအားလုံးကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။

သူကြွယ် ကောင်းပေစ့ ဓကောင်းပေစ့၊ သူကြွယ် သင်သည် ဤသို့ပင် ထို အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့ကို အခါအားလျော်စွာ အကြောင်းတရားနှင့်တကွ ကောင်းစွာ နှိပ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်အပ်ကုန်၏ ဟူ (မိန့်တော်မူ၏)။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရာ သည် အနာထပိဏ်သူဌေးကို တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ(တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေ၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် မြတ်စွာဘုရားက တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို သိမြင်စေလျက်(တရားကို)ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေပြီးသော် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ ဖဲသွားလေ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် အနာထပိဏ်သူဌေး ဖဲသွား၍ မကြာမီ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ရဟန်းပြု၍ အနှစ်တရာ ရှိပြီးသော ရဟန်းသော်လည်း သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့ကို အနာထပိဏ်သူဌေးက နှိပ်ကုန်ဘိသကဲ့သို့ ဤအတူပင် အကြောင်းနှင့်တကွ ကောင်းစွာ နှိပ်ခြင်းကို နှိပ်ကြရာ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏

တတိယသုတ်။

၄-ဝဇ္ဇိယမာဟိတသုတ်

၉၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် စမ္ပာပြည် ဂဂ္ဂရာရေကန်၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်သည် နေမွန်းယိမ်းအချိန်၌ မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြင်ရန်အလို့ငှါ စမ္ပာပြည်မှ ထွက်ခဲ့၏။ ထို့နောက် ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏၊ "မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြင်ရန် အခါမဟုတ်သေး၊ မြတ်စွာဘုရားသည် (တပါးတည်း) ကိန်းအောင်းနေတော်မူ၏၊ စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား လည်း ဖူးမြင်ရန် အခါ မဟုတ်သေး၊ စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း တပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေတော်မူကုန်၏၊ ငါသည် သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းပေရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို့နောက် ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်သည် သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ထိုအခါ သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် အညီအညွတ်ပေါင်းဆုံ လာရောက်ကြကုန်ပြီးလျှင် ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံရှိကုန်၍ ပဲ့တင်ထပ်စေလျက် များစွာသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) ဖိလာဖြစ်သောစကားကို ပြောဆိုကာ ထိုင်နေကုန်၏။ သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကြသည့် ထို ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ် လာနေသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်ကြသည်သာတည်း၊ မြင်ပြီးနောက် အချင်းချင်း ပြုပြင်ကုန်၏၊ "အသျှင်တို့ နည်းသော အသံရှိကြကုန်လော့၊ အသျှင်တို့ အသံကို မပြုကြကုန်လင့်။ ရဟန်းဂေါတမ၏ တပည့် ဤဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်သည် အရံသို့ လာ၏။ ရဟန်းဂေါတမ၏ စမ္ပာပြည်နေ အဝတ်ဖြူဝတ်သူ လူတပည့်တို့တွင် ဤဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်သည် တယောက်အပါအဝင်တည်း။ ထိုအသျှင်တို့သည် အသံနည်းမှုကို အလိုရှိကုန်၏၊ အသံနည်းအောင် ဆုံးမထားကုန်၏၊ အသံနည်းမှု၏ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိကုန်၏၊ ပရိသတ် အသံနည်းသည်ကိုသိ၍ ချဉ်းကပ် သင့်သည်"ဟု မှတ်တင်ကောင်း မှတ်ထင်ရာ၏ဟု (အချင်းချင်း ပြုပြင် ကုန်၏)။ ထို့နောက် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန်၏။ ထိုအခါ ဝဇ္ဇိယမာဟိတ သူကြွယ်သည် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ထိုပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်အမှတ်ရဖွယ်စကား ကိုပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်အား သာသနာတော်မှတပါးသောအယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့က "သူကြွယ် ရဟန်းဂေါတမသည် ခြိုးခြံသောအကျင့်အားလုံးကို ကဲ့ရဲ့၏။ ခြိုးခြံစွာကျင့်သူ ဆင်းရဲစွာကျင့်၍ အသက်မွေးလေ့ရှိသူအားလုံးကို စင်စစ်အားဖြင့် ပြက်ရယ်ပြု၏၊ စွပ်စွဲ၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု မေးကြကုန်၏။

အသျှင်ဘုရားတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ခြိုးခြံသော အကျင့်အားလုံးကို ကဲ့ရဲ့တော်မမူပါ၊ ခြိုးခြံစွာကျင့်လေ့ရှိသူ ဆင်းရဲစွာကျင့်၍ အသက်မွေးလေ့ရှိသူအားလုံးကိုလည်း စင်စစ်အားဖြင့် ပြက်ရယ်ပြုတော် မမူပါ၊ စွပ်စွဲတော် မမူပါ။ အသျှင်ဘုရားတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့သင့်သူကိုကား ကဲ့ရဲ့တော်မူပါ၏၊ ချီးမွမ်းသင့်သူကို ချီးမွမ်းတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့သင့်သူကို ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ ချီးမွမ်းသင့်သူကို ချီးမွမ်းတော်မူရကား မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဖန်၍ ဆိုလေ့ရှိတော်မူပါ၏၊ ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တဖက်သတ် ဆိုတော်မမူပါဟု (ပြောဆိုဏ်)။

ဤသို့ ဆိုလတ်သော် ပရိဗိုဇ်တယောက်က ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်အား—"သူကြွယ် သင့်ဆိုင်းလင့်ဦး၊ သင်သည် ယင်း ရဟန်းဂေါတမ၏ ဂုဏ်ကို ဆို၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ဆုံးမထိုက်သူတည်း၊ မပညပ်တတ်သူတည်း"ဟု ဆို၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ ဤအရာ၌လည်းအကျွန်ုပ်က အသျှင်တို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဆိုပါအံ့၊ အသျှင်ဘုရားတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် "ဤသည်ကား ကုသိုလ်တရားတည်း"ဟု ပညပ်တော်မူပါ၏၊ အသျှင်ဘုရားတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် "ဤသည်ကား အကုသိုလ်တရားတည်း"ဟု ပညပ်တော်မူပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကို ပညပ်တော်မူရကား မြတ်စွာဘုရားသည် ပညပ်တော်မူတတ်သူပါတည်း၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်ဆုံးမထိုက်သူ မပညပ်တတ်သူ မဟုတ်ပါဟု (ပြောဆိုဏ်)။

ဤသို့ဆိုလတ်သော် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန် မျက်နှာမသာကုန်၍ ခေါင်းငုံကုန် မျက်နှာအောက်စိုက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မှိုင်ကုန်လျက် ကြံရာမရကုန်ပဲ ထိုင်နေကုန်၏။ ထို့နောက်

ဝဋ္ဋဳယမာဟိတာသူကြွယ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန် မျက်နှာမသာကုန် ခေါင်းငုံ့ကုန် မျက်နှာအောက်စိုက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မိုင်ကုန်လျက် ကြံရာမရကုန်ပဲ ထိုင်နေကုန်သော ထိုပရိဗိုဇ်တို့ကို သိ၍ နေ့ရှည်မှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ မျဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကာ ထိုသာသနာတော်မှ တပါးသောအယူကြရှိသည့်ပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ပြောဆိုခဲ့သမျှစကားအားလုံးကို မြတ်စွာဘုရားအားလျှောက်ထား၏။

သူကြွယ် ကောင်းပေစ့ကောင်းပေစ့၊ သူကြွယ် သင်သည် ဤသို့ပင် ထိုအချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့ကို အခါအားလျော်စွာ အကြောင်းနှင့်တကွ ကောင်းစွာနှိပ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်အပ်ကုန်၏။ သူကြွယ် ခြိုးခြံသောအကျင့် အားလုံးကို "ခြိုးခြံစွာကျင့်ရမည်"ဟု ငါမဆို၊ သူကြွယ် ခြိုးခြံသော အကျင့်အားလုံးကို "ခြိုးခြံစွာ မကျင့်ရ"ဟုလည်း ငါမဆို။သူကြွယ် ဆောက်တည်မှုအားလုံးကို "ဆောက်တည်ရမည်"ဟု ငါမဆို၊သူကြွယ် ဆောက်တည်မှုအားလုံးကို "မဆောက်တည်ရ"ဟုလည်း ငါမဆို။သူကြွယ် တရားအားထုတ်မှု အားလုံးကို "အားထုတ်ရမည်"ဟု ငါမဆို၊ သူကြွယ် ကရားအားထုတ်မှုအားလုံးကို "အားမထုတ်ရ"ဟုလည်း ငါမဆို။ သူကြွယ် စွန့်လွှတ်မှုအားလုံးကို "စွန့်လွှတ်ရမည်"ဟု ငါမဆို၊သူကြွယ် စွန့်လွှတ်မှု အားလုံးကို"မစွန့်လွှတ်ရ"ဟုလည်း ငါမဆို။ သူကြွယ် နှလုံးသွင်းမှု အားလုံးကို "နှလုံးသွင်းရမည်"ဟု ငါမဆို၊ သူကြွယ် နှလုံးသွင်းမှုအားလုံးကို"နှလုံးမသွင်းရ"ဟုလည်း ငါမဆို။

သူကြွယ် ကောင်းပေစ့ကောင်းပေစ့၊ သူကြွယ် သင်သည် ဤသို့ပင် ထိုအချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့ကို အခါအားလျော်စွာ အကြောင်းနှင့်တကွ ကောင်းစွာနှိပ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်အပ်ကုန်၏။ သူကြွယ် ခြိုးခြံသောအကျင့် အားလုံးကို "ခြိုးခြံစွာကျင့်ရမည်"ဟု ငါမဆို၊ သူကြွယ် ခြိုးခြံသော အကျင့်အားလုံးကို "ခြိုးခြံစွာ မကျင့်ရ"ဟုလည်း ငါမဆို။သူကြွယ် ဆောက်တည်မှုအားလုံးကို "ဆောက်တည်ရမည်"ဟု ငါမဆို၊သူကြွယ် ဆောက်တည်မှုအားလုံးကို "မဆောက်တည်ရ"ဟုလည်း ငါမဆို။သူကြွယ် တရားအားထုတ်မှု အားလုံးကို "အားထုတ်ရမည်"ဟု ငါမဆို၊ သူကြွယ် ကရားအားထုတ်မှုအားလုံးကို "အားမထုတ်ရ"ဟုလည်း ငါမဆို။ သူကြွယ် စွန့်လွှတ်မှုအားလုံးကို "စွန့်လွှတ်ရမည်"ဟု ငါမဆို၊သူကြွယ် စွန့်လွှတ်မှု အားလုံးကို"မစွန့်လွှတ်ရ"ဟုလည်း ငါမဆို။ သူကြွယ် နှလုံးသွင်းမှု အားလုံးကို "နှလုံးသွင်းရမည်"ဟု ငါမဆို၊ သူကြွယ် နှလုံးသွင်းမှုအားလုံးကို"နှလုံးမသွင်းရ"ဟုလည်း ငါမဆို။

သူကြွယ် မှန်၏၊အကြင်ခြိုးခြံသောအကျင့်ကို ခြိုးခြံစွာ ကျင့်သူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ဤသို့ သဘောရှိသော ခြိုးခြံသော အကျင့်ကို "ခြိုးခြံစွာ မကျင့်ရ"ဟု ငါဆို၏။သူကြွယ် အကြင် ခြိုးခြံသောအကျင့်ကို ခြိုးခြံစွာကျင့်သူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ခြိုးခြံသောအကျင့်ကို ခြိုးခြံစွာကျင့်ရမည်"ဟု ငါဆို၏။

သူကြွယ် အကြင်ဆောက်တည်မှုကို ဆောက်တည်သူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆောက်တည်မှုကို "မဆောက်တည်ရ"ဟု ငါဆို၏။သူကြွယ် အကြင်ဆောက်တည်မှုကို ဆောက်တည်သူအားကား အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။ ဤသို့သဘောရှိသောဆောက်တည်မှုကို "ဆောက်တည်ရမည်"ဟု ငါဆို၏။

သူကြွယ် အကြင်တရားအားထုတ်မှုကို အားထုတ်သူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့သဘောရှိသော တရားအားထုတ်မှုကို "အားမထုတ်ရ"ဟု ငါဆို၏။ သူကြွယ် အကြင်တရားအားထုတ်မှုကို အားထုတ်သူအားကား အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။ ဤသို့သဘောရှိသော တရားအားထုတ်မှုကို "အားထုတ်ရမည်"ဟု ငါဆို၏။

သူကြွယ် အကြင်စွန့်လွှတ်မှုကို စွန့်လွှတ်သူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့သဘောရှိသော စွန့်လွှတ်မှုကို "မစွန့်လွှတ်ရ"ဟုငါဆို၏။ သူကြွယ် အကြင်စွန့်လွှတ်မှုကို စွန့်လွှတ်သူအား အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။ ဤသို့သဘောရှိသော စွန့်လွှတ်မှုကို"စွန့်လွှတ်ရမည်"ဟု ငါဆို၏။

သူကြွယ် အကြင်နှလုံးသွင်းမှုကို နှလုံးသွင်းသူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့သဘောရှိသောနှလုံးသွင်းမှုကို "နှလုံးမသွင်းရ"ဟု ငါဆို၏။ သူကြွယ် အကြင်နှလုံးသွင်းမှုကို နှလုံးသွင်းသူအားကား အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။ ဤသို့သဘောရှိသော နှလုံးသွင်းမှုကို "နှလုံးသွင်းရမည်"ဟု ငါဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရားက တရားနှင့်စပ်သောစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါး)ကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို)ဆောက်တည်စေကာ(တရားကျင့်သုံးရန်)ထက်သန်ရှင်လန်းစေအပ်သည်ဖြစ်၍ နေရာမှထကာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ဖဲသွားလေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝဇ္ဇိယမာဟိတ သူကြွယ် ဖဲသွား၍ မကြာမီ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ဤခမမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြာမြင့်စွာ ကိလေသာမြုံနည်းသောရဟန်းသည်လည်း သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်က နှိပ်ကုန်ဘိသကဲ့သို့ ဤအတူပင် အကြောင်းနှင့်တကွ ကောင်းစွာနှိပ်ခြင်းကို နှိပ်ကြရာ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဥတ္တိယသုတ

၉၅၊ ထိုအခါ ဥတ္တိယပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် "အသျှင်ဂေါတမ လောကသည်မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု ဖြေဆိုအပ်သလော"ဟု လျှောက်၏။ ဥတ္တိယ ငါသည်"လောကသည်မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း"ဟု ထိုအရာကို မဖြေဆိုအပ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ သို့ဖြစ်လျှင် လောကသည်မမြဲ၊ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု ဖြေဆိုအပ်သလောဟု (လျှောက်၏)။ ဥတ္တိယ ငါသည် "လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးဘည်း"ဟုလည်း ထိုအရာကို မဖြေဆိုအပ်။ အသျှင်ဂေါတမ လောကသည် အဆုံးရှိ၏။ပ။လောကသည် အဆုံးမရှိ။ ထိုအယူကိုသည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက်ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက်မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်းဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာမှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု ဖြေဆိုအပ်သလောဟု (လျှောက်၏)။ ဥတ္တိယ ငါသည် "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ ဤအယူသည်သာမှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟုလည်း ထိုအရာကို မဖြေဆိုအပ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ လောကသည်မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု ဖြေဆိုအပ်သလော"ဟု ဤသို့မေးလတ်သော်"ဥတ္တိယ ငါသည်လောကသည်မြဲ၏၊ဤအယူ

သည်သာမှန်၏၊အခြားအယူသည် ဒုစရိုက်ဖြစ်သည်ဟူသော ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြသော်လည်း ဤသို့ဖော်ပြခြင်းသည် ဤသို့ဖော်ပြခြင်းမဟုတ်ပေ။

ဤအတူပင် မြတ်စွာဘုရားအား 'ထိုတရားဖြင့် သတ္တဝါအားလုံးကို ထက်ဝက် သို့မဟုတ် သုံးပုံတပုံကို ထုတ်ဆောင်သည်' ဟု ကြောင့်ကြမ္မာသည် မဖြစ်။စင်စစ်အားဖြင့် 'ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားအား လောကမှထုတ်ဆောင်ပြီး ထုတ်ဆောင်ဆဲ ထုတ်ဆောင်လတ္တံ့သော သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်ကုန်သောပညာ အားနည်းမှုကို ပြုတက်ကုန်သော **နိဝရဏတရားတို့ကို** ပယ်ကာ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့၌ စိတ်တည်ကြ၍ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပွါးစေပြီးနောက် ဤသို့ထိုတရားဖြင့် လောကမှာထုတ်ဆောင်ပြီး ထုတ်ဆောင်ဆဲ ထုတ်ဆောင်လတ္တံ့' ဟု ဤသို့သောကြောင့်ကြမ္မာ ဖြစ်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်ဥတ္တိယ မြတ်စွာဘုရားအား ယခင်မေးပြီး ပြဿနာကိုသာလျှင် နည်းတမျိုးဖြင့် မေး၏၊ ထို့ကြောင့် သင်၏ ထိုပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေတော်မမူ"ဟု မိန့်ဆို၏။'

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ကောကနုဒသုတ်

၉၆။ အခါတပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် တပေါဒါရုံကျောင်း၌(သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ည၌၏ မိုးသောက်ချိန်၌ စောစောထကာ တပေါဒါမြစ်သို့ ကိုယ်လက်တို့ကို ရေချိုးသုတ်သင်ရန် ချဉ်းကပ်တော်မူ၏၊ တပေါဒါမြစ်၌ ကိုယ်လုံးကိုယ်တို့ကို ရေချိုးသုတ်သင်ပြီးနောက် သာဂန်းတထည်တည်းဖြင့် ကိုယ်လက်တို့ကို ရှေးအတိုင်း ဖြစ်စေလျက် ရပ်နေတော်မူ၏။ ကောကနုဒပရိဗိုဇ်သည်လည်း ည၌၏ မိုးသောက် ချိန်၌ ထကာ တပေါဒါမြစ်သို့ ကိုယ်လက်တို့ကို ရေချိုးသုတ်သင်ရန် ချဉ်းကပ်၏၊ ကောကနုဒပရိဗိုဇ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာလာနေသည်ကို အဝေးမှမြင်၍—"ငါ့သျှင် ဤနေရာ၌ မည်သူနည်း"ဟု မေး၏။ "ငါ့သျှင် ငါကား ရဟန်းတည်း" ဟု(ဆို၏)။ ငါ့သျှင် မည်သည့်ရဟန်းတို့၏ ရဟန်းနည်း ဟု (မေး၏)။ငါ့သျှင် သာတိဝင်မင်းသားဘုရားသခင်တော်ဝယ်၏ ရဟန်းတည်းဟု (ဆို၏)။ အကျွန်ုပ်တို့သည် အကယ်၍ အသျှင်က ပြဿနာ ဖြေဆိုရန်ခွင့်ပြုပါလျှင် အသျှင့်ကို တစုံတရာ အမြဲက်မျှ မေးလို့ပါကုန်၏ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင် မေးလော့၊ ကြားနာရလျှင် သိကြပါကုန်အံ့ဟု (ဆို၏)။

အသျှင် "လောကသည်မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာမှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း"ဟု အသျှင်သည် ဤသို့ အယူရှိပါသလောဟု(မေး၏)။ငါ့သျှင်"လောကသည်မြဲ၏၊ဤအယူသည်သာမှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း"ဟု ငါသည်ဤသို့ အယူမရှိပါဟု ဆို၏။ အသျှင် "လောကသည် မမြဲ၊ဤအယူသည်သာမှန်၏၊အခြားအယူသည်အချည်းနှီးတည်း"ဟုအသျှင်သည် ဤသို့သော အယူရှိပါသလောဟုမေး၏။ ငါ့သျှင်"လောကသည်မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြား အယူသည် အချည်းနှီးတည်း"ဟု ငါသည် ဤသို့လည်းအယူမရှိပါ ဟု ဆို၏။ အသျှင် "လောကသည် အဆုံးရှိ၏။ပ။ လောကသည် အဆုံးမရှိ။ ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏။သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက်မဖြစ်၊ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာမှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု အသျှင်သည် ဤသို့ အယူရှိပါသလောဟု" (မေး၏)။ ငါ့သျှင် "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊

ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အမှည်းနှီးတည်း"ဟု ငါသည် ဤသို့ အယူမရှိပါဟု ဆို၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်သည် မသိသလော၊ မမြင်သလောဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် ငါသည် မသိသည် မဟုတ်၊ မမြင်သည် မဟုတ်၊ ငါသည် သိ၏၊ မြင်၏ဟု ဆို၏။

"အသျှင်လောကသည်မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု အသျှင်သည် ဤသို့အယူရှိ၊ါသလော"ဟု မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု ငါသည် ဤသို့ အယူမရှိပါဟု ဆို၏။"အသျှင် လောကသည်မမြဲ၊ဤအယူသည်သာမှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု အသျှင်သည် ဤသို့ အယူရှိပါသလော"ဟု မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း"ဟု ငါသည် ဤသို့လည်း အယူမရှိပါဟုဆို၏။"အသျှင်လောကသည်အဆုံးရှိ၏ ။ပ။ လောကသည် အဆုံးမရှိ။ ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက်မဖြစ်။သတ္တဝါသည်သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်းဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်နောက် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟုအသျှင်သည် ဤသို့ အယူရှိပါသလော" ဟု မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ဤအယူသည်သာမှန်၏၊အခြားအယူသည်အချည်းနှီးတည်း"ဟု ငါသည် ဤသို့ အယူမရှိပါဟုဆို၏။ "ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်သည် မသိသလောမမြင်သလော"ဟု ဤသို့မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ငါသည် မသိသည် မဟုတ်၊ မမြင်သည်မဟုတ်၊ငါ့သျှင် ငါသည် သိ၏၊ မြင်၏ဟု"ဤသို့ ဆို၏။ငါ့သျှင် ဤဆိုပြီး စကား၏ အနက်ကို အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့် မှတ်ရမည်နည်းဟု (မေး၏)။

"ငါ့သျှင် လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟူသော ဤစကားသည် မိစ္ဆာအယူဖြစ်၏။"ငါ့သျှင် လောကသည် မမြဲ၊ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း"ဟူသော ဤစကားသည် မိစ္ဆာအယူဖြစ်၏။"ငါ့သျှင် လောကသည် အဆုံးရှိ၏ ။ပ။ လောကသည် အဆုံးမရှိ။ ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်းဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း"ဟူသော ဤစကားသည် မိစ္ဆာအယူဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် အယူရှိသမျှ အယူအကြောင်း 'ဌာန'ရှိသမျှ အယူ၏ တည်ရာရှိသမျှ အယူသောင်းကျန်းမှုရှိသမျှ အယူဖြစ်ကြောင်းရှိသမျှ အယူပယ်ခွါကြောင်းရှိသမျှကို ငါသည် သိ၏၊ ငါသည်မြင်၏။ ငါသည် ထိုအယူကို သိလျက် ငါသည် ထိုအယူကို မြင်လျက်"ငါသည် မသိ မမြင်"ဟု အဘယ်ကြောင့် ဆိုရမည်နည်း။ ငါ့သျှင် ငါသည် သိ၏၊ မြင်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်သည် အဘယ်အမည်ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သို့လျှင် အသျှင့်ကို သိတင်းသုံးဖော်တို့က သိကြပါကုန်သနည်းဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် ငါ၏ အမည်ကား "အာနန္ဒ"တည်း၊ ငါ့ကို သိတင်းသုံးဖော်တို့က "အာနန္ဒ"ဟုသာ သိကြကုန်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။ အချင်းတို့ ဆရာကြီးနှင့်အတူ

ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြရပါလျက် "အသျှင်အာနန္ဒာ"ဟု မသိခဲ့ကြပါ၊ မှန်ပါ၏။"ဤ အသျှင်သည် အာနန္ဒာ"ဟုသာ အကျွန်ုပ်တို့ သိကြပါလျှင် ဤမျှလောက်ပင် ပြောဆိုကြမည် မဟုတ်ပါ၊ အသျှင် အာနန္ဒာသည် အကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို သည်းခံတော်မူပါလေဘုရား လျှောက်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-အာဟုနေယျသုတ်

၉၇။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန်ထိုက်ကုန်၏၊ တမလွန် အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလကိုစောင့်ထိန်း၍နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့်ပြည့်စုံ၏၊အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟူရွေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်၏။

အကြားအမြင် များ၏၊ အကြား ဒေါမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြား အမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ ထိုရဟန်းသည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိ၍ အနက်သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောပြတတ်သော တရားတို့ကို များစွာ ကြားနာအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်ထားအပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သား ထားကုန်၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။

မိတ်ဆွေကောင်းရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်းရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်း၌ ကိုင်းညွတ်၏။

မှန်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိ၏၊ မှန်သောဉာဏ်အမြင်နှင့်ပြည့်စုံ၏။

များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကိုပြီးစေ၏၊ တယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား၏၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တယောက်တည်းဖြစ်လာ၏၊ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်စေ၏၊ ကိုယ်ပျောက်စေ၏၊ နံရံတဖက် တံတိုင်း တဖက် တောင်တဖက်သို့ မထိမငြိပဲ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့သွား၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်းပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ပြု၏၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေပဲ မြေ၌ကဲ့သို့သွား၏၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသောငှက်ကဲ့သို့ သွား၏၊ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော အာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤ လနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့်သုံးသပ်၏၊ ဆုပ်ကိုင်၏၊ပြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို(မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန်သော လူ၌လည်းဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသောအသံတို့ကို ကြား၏။

တပါးသောသတ္တဝါ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ)စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ "တပ်မက်မှု'ရာဂ'နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်မှု'ရာဂ'နှင့် တကွသော စိတ်"ဟုသိ၏။

တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်မှု‘ရာဂ’ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်မှု‘ဒေါသ’နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း။ပ။အမျက်ထွက်မှု‘ဒေါသ’ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း ။ပ။တွေဝေမှု‘မောဟ’နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း ကြုံသော‘သံဒိတ္ထ’ စိတ်ကိုလည်း။ ပုံသော ‘ဝိက္ခိတ္ထ’ စိတ်ကိုလည်း။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော ‘မဟဂ္ဂုတ်’စိတ်ကိုလည်း။ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့မရောက်သော ‘အမဟဂ္ဂုတ်’ စိတ်ကိုလည်း။သာလွန်သော တရားရှိသော ‘သဥတ္တရ’ စိတ်ကိုလည်း။ သာလွန်သော တရားမရှိသော ‘အနုတ္တရ’စိတ်ကိုလည်း။ တည်ကြည်သော ‘သမာဟိတ’ စိတ်ကိုလည်း။ မတည်ကြည်သော ‘အသမာဟိတ’စိတ်ကိုလည်း။ လွတ်မြောက်သော ‘ဝိမုတ္တ’စိတ်ကိုလည်း။ မလွတ်မြောက်သော ‘အဝိမုတ္တ’စိတ်ကိုလည်းမလွတ်မြောက်သော ‘အဝိမုတ္တ’ စိတ်”ဟု သိ၏။

များပြားသော ရှေးဦးနေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။တဘဝကိုဂုဏ် နှစ်ဘဝတို့ကိုဂုဏ် သုံးဘဝတို့ကိုဂုဏ် လေးဘဝတို့ကိုဂုဏ် ငါးဘဝတို့ကိုဂုဏ် ဆယ်ဘဝတို့ကိုဂုဏ် ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုဂုဏ် ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုဂုဏ် ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုဂုဏ် ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုဂုဏ် ဘဝတရာကိုဂုဏ် ဘဝတထောင်ကိုဂုဏ် ဘဝတသိန်းကိုဂုဏ် များပြားသော ပျက်ကပ် ဟူကိုဂုဏ် များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဂုဏ် များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဂုဏ် “ဤမည်သောဘဝ၌ (ငါသည်)ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏။ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏”ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ်(အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေးဦးနေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ “အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’နှင့်ပြည့်စုံကုန်၏၊နှုတ်ဖြင့်ပြုသောမကောင်းသော အကျင့်‘ဝစီဒုစရိုက်’နှင့်ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့်‘မနောဒုစရိုက်’နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊မှားသောအယူဖြင့် ပြုသောကံ ရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက် ၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ဖြစ်ရကုန်၏။အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’နှင့်ပြည့်စုံကုန်၏၊အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲခြင်းမှ ကင်းကုန်၏၊မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊မှန်သောအယူဖြင့်ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ လူ့ပြည် နတ်ပြည် သုဂတိ၌ ဖြစ်ရကုန်၏”ဟု ကံအား

လျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ ကျိုသို့ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ ည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-ထေရသုတ်

၉၈။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် နေလေရာရာ အရပ်တိုင်း၌ ချမ်းသာစွာသာလျှင် နေရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မထေရ်ကြီး ဖြစ်၏၊ ညဉ့်အမျှားကို သိ၏၊ ရဟန်းဝါရင့်၏၊ ရဟန်းသက် ရှည်၏။ သိလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်ရှိကျင့်၏။အကြားအမြင်များ၏။ ။ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။ ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက် နှစ်ပါးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် (နှုတ်၌)လာကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်ထားအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ(နှုတ်၌)ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏၊ သုတ်အားဖြင့် သဒ္ဒါအားဖြင့် ကောင်းစွာဆုံးဖြတ် ထားအပ်ကုန်၏။ အဓိကရုဏ်းဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကိုယူ၍ ငြိမ်းစေမှုဌာန လိမ္မာ၏။ တရားလိုလားသူ ဖြစ်၏၊ ချစ်ဖွယ် သုံးနှုန်းတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော ဓမ္မ လွန်မြတ်သော ဝိနယ မြင့်မြတ်သော ဝမ်းမြောက်မှု ရှိ၏။ ရဟတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ရှေသို့ တက်ခြင်း နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်း၌ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏။ ရွာတွင်းဝယ် ထိုင်နေခြင်း၌ စောင့်စည်း၏။ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော လွန်မြတ်သော စိတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ကုန်သော စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိကာ မျက်မှောက်ပြုလျက် ကပ်ရောက်နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် နေလေရာရာ အရပ်တိုင်း၌ ချမ်းသာစွာသာလျှင် နေရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ဥပါလိသုတ်

၉၉။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပါလိသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ရှိခိုး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကာ မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် တောစွန် တောင်ဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲရန် အလိုရှိပါ၏"ဟု လျှောက်၏။ ဥပါလိ တောစွန် တောင်ဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့သည် နေနိုင်ရန် ခဲယဉ်းကုန်၏၊ (အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်၍ နေခြင်းသည် ခဲယဉ်း၏၊ တယောက်တည်း မွေ့လျော်နိုင်ခဲ၏၊ တောတို့သည် သမာဓိ 'တည်ကြည်မှု' မရသော ရဟန်း၏စိတ်ကို ပယ်ထုတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။

ဥပါလိ သမာဓိမရပဲ "တောစွန် တောင်ဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့ကို ငါမှီဝဲအံ့" ဟု ဆိုသော သူသည် "နစ်မူလည်း နစ်လိမ့်မည်၊ ပေါ်မူလည်း ပေါ်လိမ့်မည်" ဟူသော ဤအရာကို သာ(မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏။ ဥပါလိ ဥပမာသော်ကား ရေအိုင်ကြီးတခု ရှိ၏၊ ထိုရေအိုင်ကြီးသို့ ခုနစ်တောင် သို့မဟုတ် ခုနစ်တောင်ထွာရှိသော ဆင်ပြောင်ကြီးသည် လာရာ၏၊ ထိုဆင်ကြီးအား ဤအကြံသည်ဖြစ်ရာ၏၊ "ငါသည် ဤရေအိုင်သို့ ဆင်း၍ နားရွက်ဆေး ကစားခြင်းဖြင့် ကစားမည်၊ ကျောက်ကုန်းဆေး ကစားခြင်းဖြင့် ကစားမည်၊ နားရွက်ဆေး ကစားခြင်းဖြင့် ကစား၍ ကျောက်ကုန်းဆေး ကစားခြင်းဖြင့် ကစားပြီးလျှင် ရေချိုး ရေသောက်ပြီးနောက် တဖန်တက်ကာ အလိုရှိရာသို့ ဖဲသွားရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု (ဤအကြံသည် ဖြစ်ရာ၏)။ ထိုဆင်ပြောင်ကြီးသည် ထိုရေအိုင်သို့ သက်ဆင်း၍ နားရွက်ဆေး ကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစားရာ၏၊ ကျောက်ကုန်းဆေး ကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစားရာ၏၊ နားရွက်ဆေး ကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစား၍ ကျောက်ကုန်းဆေး ကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစားပြီးလျှင် ရေချိုး ရေသောက်ပြီးနောက် တဖန်တက်ကာ အလိုရှိရာသို့ ဖဲသွားရာ၏။ ထိုသို့ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဥပါလိ ကြီးသော အတ္တဘော'ကိုယ်'သည် နက်သောရေ၌ ထောက်တည်ရာကို ရသောကြောင့်တည်း။

တို့နောက် ယုန်သော်ငှင်း ကြောင်သော်ငှင်း လာရာ၏၊ ထိုသတ္တဝါအား ဤအကြံသည် ဖြစ်ရာ၏၊ "ငါကား အဘယ်အမျိုးအစားနည်း၊ ဆင်ပြောင်ကြီးကား အဘယ်အမျိုးအစားနည်း၊ ငါသည် ဤရေအိုင်သို့ ဆင်း၍ နားရွက်ဆေး ကစားခြင်းဖြင့်လည်းကစားမည်၊ ကျောက်ကုန်းဆေး ကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစားမည်၊နားရွက်ဆေး ကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစား၍ ကျောက်ကုန်းဆေး ကစားခြင် ဖြင့်လည်း ကစားပြီးလျှင် ရေချိုး ရေသောက်ပြီးနောက် တဖန်တက်ကာ အလိုရှိရာသို့ ဖဲသွားရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု (ဤအကြံသည် ဖြစ်ရာ၏)။ထိုသတ္တဝါသည် ထိုရေအိုင်သို့ မဆင်ခြင်ပဲ အဆောတလျင် သက်ဆင်းရာ၏၊ ထိုသတ္တဝါအား "နစ်မူလည်း နစ်လိမ့်မည်၊ ပေါ်မူလည်း ပေါ်လိမ့်မည်"ဟူသော ဤအရာကိုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဥပါလိ သေးငယ်သော အတ္တဘောသည် နက်သောရေ၌ ထောက်တည်ရာကို ရနိုင်သောကြောင့်တည်း။ဥပါလိ ဤအတူပင် "သမာဓိကို မရပဲ တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို ငါမှီဝဲအံ့"ဟု ဆိုသော သူသည် "နစ်မူလည်း နစ်လိမ့်မည်၊ ပေါ်မူလည်း ပေါ်လိမ့်မည်"ဟူသော ဤအရာကိုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်၏။

ဥပါလိ ဥပမာသော်ကား မည်သို့မျှမသိသေးသော ပက်လက်အိပ်ရွယ် ကလေးသူငယ်သည် မိမိ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ဖြင့် ကစား၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤကလေးငယ်၏ ကစားခြင်းသည် အလုံးစုံပြည့်စုံသည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။

ဥပါလိ ထိုသူငယ်သည် နောက်အခါ၌ ကြီးပွါးခြင်းသို့ ရောက်၍ ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်ရကား ထွန်ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း ကျည်းသားရိုက်ခြင်း ကျမ်းထိုးခြင်း စကြာဖြင့်ကစားခြင်း ခြင်ခွက်ငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း ရထားငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း လေးငယ်ဖြင့် ကစားခြင်းဟူသော သူငယ်တို့၏ ကစားဖွယ်တို့ဖြင့် ကစား၏။ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤပြောင်မြှူးခြင်းသည် ရှေကစားခြင်းထက် သာလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန်မြင့်မြတ်သည်မဟုတ်လော(မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။

ဥပါလိ ထိုသူငယ်သည် နောက်အခါ၌ ကြီးပွါးခြင်းသို့ ရောက်၍ ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်သည့်ပြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့နှင့် ကုံလုံပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန် ကာမနှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ် ရှိကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံ။ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံ။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန် ကာမနှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ်ရှိကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'တို့ဖြင့် မွေ့လျော်ခံစားရ၏။ ဥပါလိထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤပြောင်မြှူးခြင်းသည် ရှေပြောင်မြှူးခြင်းတို့ထက် သာလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန်မြင့်မြတ်သည် မဟုတ်လော (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။

ဥပါလိ·ဤသာသနာတော်၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော(အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အသိညာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကောင်းသော စကားကိုဆိုတော်မူတတ်သော လောကကို သိတော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကကို ကိုယ်တိုင်ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထို တရားတော်ကို သူကြွယ်သည်ရင်း သူကြွယ်သားသည်ရင်း အခြားဇာတ်တမျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သောသူသည်ရင်း ကြားနာရ၏။ထို သူသည် ထို တရားတော်ကို ကြားနာရသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကို ရ၏၊ ထိုသူသည် ယုံကြည်မှုကိုရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ဆင်ခြင်၏။ "လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏၊ (ကိလေသာ) မြူ ထရာ လမ်းကြောင်းဖြစ်၏၊ ရဟန်းအဖြစ်သည် လွတ်ပြင်နှင့်တူ၏၊ လူ့ဘောင်၌ နေသူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ်ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်းပုတ်သစ်နှင့်တူစွာ ကျင့်ရန် မလွယ်၊ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသောအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ထို့သူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ နည်းသောဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ များသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ ထို သူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် (အဓိသီလ)ဟူသော ရဟန်းတို့၏ သိက္ခာ သိက္ခာပုဒ်တော်ဟူသော သာဇီဝသို့ ကောင်းစွာ ရောက်လျက် အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက်နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပေးသည်ကိုသာ ယူ၏၊ ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိ၏၊ မမိုး မဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့် နေ၏၊ မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ယုတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ မရှိ၊ ရွာသူတို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မှန်သော စကားချင်း ဆက်စပ်စေ၏၊ တည်သောစကားရှိ၏၊ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိ၏၊ လောကကို လှည့်စားတတ်သူ မဟုတ်။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကဲပြားခြင်းငှါ ထိုသူတို့အထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကဲပြားခြင်းငှါ ဤသူတို့အထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကဲပြားသူကိုကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကိုနှစ်သက် ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသောစကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကြမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသောစကာ မှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏၊နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏၊ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆို၏။

ပြိန်ဖျင်းသောစကားကိုပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊(သင့်သော)အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဟုတ်မှန်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရာ နှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊အဆုံးအမနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊(သင့်သော)အခါ၌ အကြောင်းနှင့်တကွသော အပိုင်းအခြားရှိသော အစီးအပွါးနှင့်စပ်သော မှတ်သားလောက်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ထိုရဟန်းသည် မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆွမ်းတနပ်သာ စားလေ့ရှိ၏၊ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ နေလွဲစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကခြင်း သံခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း(သူတော်ကောင်း တရား၏)ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော ပဲ့ကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြယ်ခြင်း နံ့သာပျော်းလိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။မြင့်သော နေရာမြတ်သောနေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ငွေ ငွေကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကောက်စိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မိန်းမအို မိန်းမပျိုကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ဆိတ်နှင့် သိုးကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ကြက် ဝက်ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆင် နွား မြင်း မြည်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။လယ်နှင့် ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တမန်အမှုအစေအပါးအမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝယ်မှု ရောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ ခြင်တွယ်တိုင်းတာစဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ဖြားခြင်း အာဘုပ္ပ၍ လိမ်ခြင်းတည်းဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း(ခရီးသွားတို့ကို) လုယက်ခြင်း(ရွာနိုင်းတို့ကို) ဖျက်ဆီးခြင်း ဓားပြတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ထို ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သက်နှံးဖြင့် ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ထို ရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူ ပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာ ရှိသဖြင့်) တပါတည်းယူပြီးဖြစ်၍ သာလျှင် သွား၏။ အတောင်ရှိသော ငှက်သည် ပျံလေရာရာသို့ မိမိ အတောင်သာ ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပျံသကဲ့သို့ ဤ အတူ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သက်နှံးဖြင့် ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ထို ရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူ ပါမြဲ ပရိက္ခရာ မျှသာရှိသဖြင့်) တပါတည်း ယူပြီး ဖြစ်၍သာလျှင် သွား၏။

ထို ရဟန်းသည် ဤ မြတ်သော သီလ အစုနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်မရှိသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ထို ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း'ရူပါရုံ'ကို မြင်သော် မိန်းမ ယောကျ်ား ဟူသော သဏ္ဌာန်_နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက် ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူ အရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းပဲနေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို မစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထို စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ရောက်၏။ နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'ကို ကြားသော်။နှာခေါင်းဖြင့် အနံ 'ဂန္ဓာရုံ'ကို နမ်းသော်။လျှာဖြင့် အရသာ'ရသာရုံ'ကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'ကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့်သဘော 'ဓမ္မာရုံ'ကို သိသော် မိန်းမ ယောကျ်ား ဟူသော သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ အကယ်၍ မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းပဲနေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို မစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည် ထို မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကိုစောင့်စည်း၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ တို့ (ရဟန်း)သည် ဤ မြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ (ကိလေသာနှင့်)မရောသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။

ထို့ရဟန်းသည် ရှေ့သို့တက်ရာ နောက်သို့ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ တူရူကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဒုကုဋ္ဌ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက်ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထို့ရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မြတ်သော ရောင့်ရဲမှုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏၊ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင ခေါင်းကို သင်္ဃိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို (မှီဝဲ၏)။

ထို(ရဟန်း)သည် တောသို့ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းသို့ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ဖြစ်စေ ကပ်သည်ဖြစ်၍ ထထိုင်ပယ်မွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိကိုဖြစ်စေလျက်

ထိုင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသော) လောကဋ္ဌ မက်မောမှု 'အဘိဇ္ဈာ'ကို ဖယ်၍ မက်မောမှု'အဘိဇ္ဈာ' ကင်းသောစိတ်ဖြင့် နေ၏၊ မက်မောမှု'အဘိဇ္ဈာ'မှ စိတ်ကိုစင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသကိုပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက်နေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'ကိုပယ်၍ လေးလံထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ်'သမ္ပဇဉ်' ရှိလျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပုံလွှင့်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တတဖန် ပူပန်မှု 'ကုက္ကုစ္စ'ကိုပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မပုံလွှင့်သည်ဖြစ်၍နေ၏၊ ပုံလွှင့်မှု'ဥဒ္ဓစ္စ'နောင်တ တဖန် ပူပန်မှု 'ကုက္ကုစ္စ'မှ စိတ်ကိုစင်ကြယ်စေ၏။ ယုံမှားမှု'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို ပယ်၍ ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို လွန်မြောက်သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ပညာအားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု'ဝိတက်' နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'နှင့်တကွဖြစ်သော(နီဝရဏ)ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောနှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသောပဌမစျာန်သို့ရောက်၍နေ၏။ဥပါလိ ထိုအရာကိုမည်သို့မှတ်သနည်း၊ဤနေခြင်းသည်ရွှေးနေခြင်းတို့ထက် သာလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန်မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လော(မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရားမှန်ပါ၏။ဥပါလိ ငါ၏တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကိုကောင်းစွာမြင်ကြသဖြင့် တောစွန်တောင်ဖျား တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ထိုမျှဖြင့်မိမိမြော်မှန်းချက်အကျိုး(အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ အစဉ်ရောက်၍ နေကြသည် မဟုတ်ကုန်သေး။ ဥပါလိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု သုံးသပ်မှုဘို၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤနေခြင်းသည် ရှေးနေခြင်းတို့ထက် သာလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန်မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လော(မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရားမှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ငါ၏ တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကို ကောင်းစွာမြင်ကြသဖြင့် တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုမျှဖြင့် မိမိမြော်မှန်းချက်အကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ အစဉ်ရောက်၍နေကြသည်မဟုတ်ကုန်သေး။

ဥပါလိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် နှစ်သက်မှုကိုလည်း တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကိုမည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤနေခြင်းသည် ရှေးနေခြင်းတို့ထက် သာလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန်မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လော(မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ငါ၏ တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကို ကောင်းစွာမြင်ကြသဖြင့် တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုမျှဖြင့် မိမိမြော်မှန်းချက်အကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ အစဉ်ရောက်၍နေကြသည်မဟုတ်ကုန်သေး။

ဥပါလိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ချမ်းသာ မှုကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ပ။ ဥပါလိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အချင်းခပ်သိမ်းရပ်သညာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်မှု သညာတို့၏ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် သညာ

အထူးထူးတို့ကို နှလုံး ပသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ"ဟု အာကာသာနဉ္ဉာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤနေခြင်းသည် ရှေးနေခြင်းတို့ထက် သာလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန်မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ငါ၏တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကိုကောင်းစွာမြင်ကြသဖြင့် တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုမျှဖြင့် မိမိမြော်မှန်းချက် အကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ အစဉ်ရောက်၍ နေကြသည် မဟုတ်ကုန်သေး။

ဥပါလိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း အာကာသာနဉ္ဉာယတန စျာန်ကို လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ"ဟု ဝိညာဏဉ္ဉာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ပ။ အချင်းခပ်သိမ်း ဝိညာဏဉ္ဉာယတန စျာန်ကို လွန်မြောက်၍ "တစုံတခုမျှ မရှိ"ဟု အာကိဉ္ဉညာယတန စျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ပ။ အချင်းခပ်သိမ်း အာကိဉ္ဉညာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ "ဤစျာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤစျာန်သည် မွန်မြတ်၏"ဟု နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤနေခြင်းသည် ရှေးနေခြင်းတို့ထက် သာလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန်မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ငါ၏ တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကိုလည်း ကောင်းစွာမြင်ကြသဖြင့် တောစွန် တောင်ဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုမျှဖြင့်လည်း မိမိမြော်မှန်းချက် အကျိုး(အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ အစဉ်ရောက်၍ နေကြသည် မဟုတ်ကုန်သေး။

ဥပါလိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း နေဝသညာနာသညာယတန စျာန်ကိုလွန်မြောက်၍ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်)သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုသူအား ပညာဖြင့်လည်းမြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤနေခြင်းသည် ရှေးနေခြင်းတို့ထက် သာလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန်မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ငါ၏ တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကိုလည်း ကောင်းစွာ မြင်ကြသဖြင့် တောစွန် တောင်ဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ မိမိမြော်မှန်းချက်အကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ အစဉ်ရောက်၍လည်း နေကုန်၏။ဥပါလိ တိုက်တွန်းပါ၏၊ သင်သည် သံဃာ၌ နေလော့၊ သံဃာ၌ နေသော သင့်အား ချမ်းသာမှုဖြစ်လိမ့်မည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-အဘဗ္ဗသုတ်

၁၀၀။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်၊ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ-ရာဂ ဒေါသ မောဟ အမျက်ထွက်မှု ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု သူကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု ဂုဏ်ပြိုင်မှု ငြူစူမှု ဝန်တိုမှု မာန်ထောင်မှုတို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုး

ဟို့နည်းဟူမူ—ရာဂ ဒေါသ မောဟ အမျက်ထွက်မှု ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု သူ့ကျေးဇူး ချေဖျက်မှု ဂုဏ်ပြိုင်မှု ငြူစူမှု ဝန်တိုမှု မာန်ထောင်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းဟို့ ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် ဥပါလိဝဂ် ပြီး၏။

ဒုတိယ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

၃-တတိယ သုတ်ငါးဆယ်

(၁၁) ၁-သမဏသညာဝဂ် ၁-သမဏသညာသုတ်

၁၀၁။ ရဟန်းတို့ ပဉ္စများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၍ ရဟန်းအား ဖြစ်ထိုက်သည့် ဤသညာသုံးမျိုးတို့သည် တရားခုနစ်မျိုးသို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—(ငါသည်) အဆင်းဖောက်ပြန်မှုသို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ၏ အသက်မွေးမှုသည် သူတပါးတို့နှင့် ဆက်စပ်နေ၏။ ငါသည် လူ့အသွင်အပြင်မှ အခြားသော ရဟန်း အသွင်အပြင်ကို ပြုအပ်၏ (ဟူသည် တို့တည်း)။ ရဟန်းတို့ ပဉ္စများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၍ ရဟန်းအား ဖြစ်ထိုက်သည့် ဤသညာသုံးမျိုးတို့သည် တရားခုနစ်မျိုးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ အဘယ် ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ—သီလတို့၌ မပြတ် ဖြည့်ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မပြတ် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ အဘိဇ္ဈာ မများ၊ ဆင်းရဲခြင်းမရှိ၊ အလွန်မာန်မူခြင်းမရှိ၊ သိက္ခာကို လိုလား၏၊ ထိုရဟန်းအား အသက်၏ အရုံအတား ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့၌ ဤအကျိုးငှါတည်းဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိလျက်သည်း နေ၏။ ရဟန်းတို့ ပဉ္စများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၍ ရဟန်းအား ဖြစ်ထိုက်သည့် ဤသညာသုံးမျိုးတို့သည် ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဗောဇ္ဈင်္သုတ်

၁၀၂။ ရဟန်းတို့ ပဉ္စများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤဗောဇ္ဈင် ခုနစ်မျိုးတို့သည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ—သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပဉ္စများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤဗောဇ္ဈင် ခုနစ်မျိုးတို့သည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များစွာသော ရှေး၌ နေဘူးသည့် ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ယင်းတို့ ဟူသည် တဘဝကိုလည်း နှစ်ဘဝတို့ကိုလည်း သုံးဘဝတို့ကိုလည်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် အမည် အနွယ်နှင့်တကွ များစွာသော ရှေး၌ နေဘူးသည့် ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ စင်ကြယ်သော လူ့တို့၏ အမြင်ကို လွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကြသော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ပဉ္စများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤဗောဇ္ဈင် ခုနစ်မျိုးတို့သည် ဤဝိဇ္ဇာ သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-မိစ္ဆတ္တသုတ်

၁၀၃။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းမှုကို စွဲ၍ ချွတ်ယွင်းမှု ဖြစ်၏၊ ပြည့်စုံမှု မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မှားယွင်းမှုကို စွဲ၍ ချွတ်ယွင်းမှု ဖြစ်သနည်း၊ ပြည့်စုံမှု မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အကြံအစည် ရှိသူအား မှားယွင်းသော စကား ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော ဉာဏ်ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသောဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မှားယွင်းမှုကိုစွဲ၍ ချွတ်ယွင်းမှု ဖြစ်၏၊ ပြည့်စုံမှု မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်မှုကို စွဲ၍ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်၏၊ ချွတ်ယွင်းမှု မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မှန်ကန်မှုကို စွဲ၍ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်သနည်း၊ ချွတ်ယွင်းမှု မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှန်ကန်သော အကြံအစည်ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှန်ကန်သော စကားဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှန်ကန်သော အလုပ်ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူအား မှန်ကန်သော လုံ့လ ဖြစ်နိုင်၏၊မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှန်ကန်သော သတိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှန်ကန်သောသမာဓိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှန်ကန်သော ဉာဏ် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မှန်ကန်မှုကို စွဲ၍ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်၏၊ ချွတ်ယွင်းမှု မဖြစ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဗီဇသုတ်

၁၀၄။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိသူ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ရှိသူ မှားယွင်းသော စကားရှိသူ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသူ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုရှိသူ မှားယွင်းသော လုံ့လရှိသူ မှားယွင်းသော သတိရှိသူ မှားယွင်းသော သမာဓိရှိသူ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသူ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုရှိသူ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်အား အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော ကာယကံ ဝစီကံ၊ အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော မနောကံ၊ စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ'၊ဆုတောင်းမှု 'ပတ္ထနာ'၊ တောင့်တမှု 'ပဏိဓိ'၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ဟူကုန်သော တရားအားလုံးတို့သည် မလိုလားရန် မနှစ်သက်ရန် နှလုံးကို မပျံုးစေရန် စိုးပျံုးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် အယူသည် မကောင်း ယုတ်မာသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား စိုစွတ်သော မြေ၌ ချထားအပ်သော တမာစေ့သည်၎င်း ဗူးခါးစေ့သည်၎င်း မြေအရသာကိုလည်း စုတ်ယူ၏၊ ရေအရသာကိုလည်း စုတ်ယူ၏၊ ထိုအရသာအားလုံးသည် ခါးရန် စပ်ရန် မသာယာရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ရဟန်းတို့ မျိုးစေ့သည် မကောင်းသောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မှားယွင်းသော အမြင်ရှိသူ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ရှိသူ မှားယွင်းသော စကားရှိသူ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသူ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုရှိသူ မှားယွင်းသော လုံ့လရှိသူ မှားယွင်းသော သတိရှိသူ မှားယွင်းသော သမာဓိရှိသူမှားယွင်းသော ဥာဏ်ရှိသူ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုရှိသူ ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်အား အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော ကာယကံ ဝစီကံ၊ အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော မနောကံ၊ စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ'၊ ဆုတောင်းမှု 'ပတ္ထနာ'၊ တောင့်တမှု 'ပဏိဓိ'၊ ပြုပြင်မှု'သင်္ခါရ' ဟူကုန်သော တရားအားလုံးတို့သည် မလိုလားရန် မနှစ်သက်ရန် နှလုံးကိုမပွါးစေရန် စီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူ၏ အယူသည် မကောင်း ယုတ်မာသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူ မှန်ကန်သော စကားရှိသူ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူ မှန်ကန်သော သတိရှိသူ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူ မှန်ကန်သော ဥာဏ်ရှိသူ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူ ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်အား အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော ကာယကံ ဝစီကံ၊ အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော မနောကံ၊ စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ'၊ ဆုတောင်းမှု 'ပတ္ထနာ'၊ တောင့်တမှု 'ပဏိဓိ'၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ဟူကုန်သော တရားအားလုံးတို့သည် လိုလားရန် နှစ်သက်ရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ပွါးစီးရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူ၏ အယူသည် ကောင်းမွန်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား စိုစွတ်သော မြေ၌ ချထားအပ်သော ကြံမျိုးစေ့သည်၎င်း သလေးမျိုးစေ့သည်၎င်း မုဒရက် (သပြက်)မျိုးစေ့သည်၎င်း မြေအရသာကိုလည်း စုတ်ယူ၏၊ ရေအရသာကိုလည်း စုတ်ယူ၏၊ ထိုအရသာအားလုံးသည် သာယာရန် ချိုမြိန်ရန် (အခြား) သွန်းလောင်းဖွယ် မရှိရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ မျိုးစေ့သည် ကောင်းမွန်သောကြောင့်တည်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူ ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်အား အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော ကာယကံ ဝစီကံ၊ အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော မနောကံ၊ စေ့ဆော်မှု'စေတနာ'၊ ဆုတောင်းမှု 'ပတ္ထနာ'၊ တောင့်တမှု 'ပဏိဓိ'၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ဟူကုန်သော တရားအားလုံးတို့သည် လိုလားရန် နှစ်သက်ရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ပွါးစီးရန် ချမ်းသာရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူ၏ အယူသည် ကောင်းမွန်သောကြောင့်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဝိဇ္ဇာသုတ်

၁၀၅။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' သည် အကုသိုလ်တရားတို့သို့ ရောက်ရန် ရှေ့သွားဖြစ်၏၊ အရှက်မရှိမှု အကြောက်မရှိမှုသည် နောက်လိုက်သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၌ တည်၍ ဥာဏ်မဲ့သူအား မှားယွင်းသော အမြင် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ရှိသူအား မှားယွင်းသောစကား ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသောစကား ရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော သမာဓိ ရှိသူအား မှားယွင်းသောဥာဏ် ဖြစ်နိုင်၏၊မှားယွင်းသောဥာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ'သည် ကုသိုလ်တရားတို့သို့ ရောက်ရန် ရှေ့သွား ဖြစ်၏၊ ရှက်မှု ကြောက်မှုသည် နောက်လိုက်သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ'၌ တည်၍ ဥာဏ်ရှိသူအား မှန်ကန်သော အမြင်ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှန်ကန်သော အကြံအစည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှန်ကန်သော စကားဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှန်ကန်သော အလုပ်ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူအား မှန်ကန်သော လုံ့လ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှန်ကန်သော သတိဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှန်ကန်သောသမာဓိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သောသမာဓိရှိသူအား မှန်ကန်သော ဥာဏ်ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော ဥာဏ်ရှိသူအား မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-နိဇ္ဇရသုတ်

၁၀၆။ ရဟန်းတို့ ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကြောင်း ဝတ္ထုတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အမြင်သည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်) ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အယူဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကြံအစည် ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊မှန်ကန်သော အကြံအစည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)

ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာသော ကုသိုလ် တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော စကားသည် ဆွေးမြေ့ (ကင်း ပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာ ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသောအလုပ်သည် ဆွေးမြေ့ (ကင်း ပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော အလုပ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာ ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အလုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်) ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ဟူသော **အကြောင်းကြောင့်လည်း** များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လသည် ဆွေးမြေ့(ကင်းပျောက်) ၏၊ မှားယွင်းသော လုံ့လဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော လုံ့လဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိသည် ဆွေးမြေ့(ကင်းပျောက်) ၏၊ မှားယွင်းသော သတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်) ကုန်၏။ မှန်ကန်သော သတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သောသမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိသည် ဆွေးမြေ့ (ကင်း ပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော သမာဓိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန် သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော သမာဓိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသောဉာဏ်သည် ဆွေးမြေ့ (ကင်း ပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်

သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့(ကင်းပျောက်)ကုန်၏။မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဆွေးမြေ့(ကင်းပျောက်)ကြောင်း ဝတ္ထုတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဓောဝနသုတ်

၁၀၇။ ရဟန်းတို့ ဒက္ခိဏာတိုင်း ဇနပုဒ်တို့၌ (အရိုး) ဆေးပဲ့မည်သည်ရှိ၏၊ ထို (အရိုး) ဆေးပဲ့၌ ထမင်းသည်၎င်း အဖျော်သည်၎င်း ခဲဖွယ်သည်၎င်း စားဖွယ်သည်၎င်း လျက်ဖွယ်သည်၎င်း သောက်ဖွယ်သည်၎င်း ကခြင်းသည်၎င်း သီဆိုခြင်းသည် တီးမှုတ်ခြင်းသည်၎င်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို(အရိုး) ဆေးပဲ့သည် ရှိ၏၊ ထို(အရိုး) ဆေးပဲ့ မရှိဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ထို(အရိုး) ဆေးပဲ့သည်ကား ယုတ်၏၊ ရွာအလေ့ဖြစ်၏၊ ပုထုဇဉ်တို့ အလုပ်ဖြစ်၏၊ အရိယာတို့ အလုပ်မဟုတ်၊ စိုးပွါးမဲ့နှင့် စပ်၏၊ ငြိုးငွေ့ရန် တပ်ခြင်းကင်းရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် (တဏှာမှ) ထွက်မြောက်ရန် နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ငါသည်ကား အရိယာတို့၏ ဆေးပဲ့ကို ဟောပေအံ့၊ ယင်းဆေးပဲ့သည် စင်စစ်ငြိုးငွေ့ရန် ရာဂကင်းရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် (တဏှာမှ)ထွက်မြောက်ရန် နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါဖြစ်၏၊ ယင်း ဆေးပဲ့ကို စဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ ဆေးပဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ယင်း ဆေးပဲ့သည် စင်စစ် ငြိုးငွေ့ရန် ရာဂကင်းရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် (တဏှာမှ)ထွက်မြောက်ရန် နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါဖြစ်၏၊ ယင်းဆေးပဲ့ကို စဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း

ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အမြင်သည် ဆေးကြောပြီးဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မျှားစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆေးကြောပြီးဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း မျှားစွာသော ကုသိုလ်တရားတို့သည်ပွါးမျှားပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံသည် ဆေးကြောပြီးဖြစ်၏။ပ။ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသောစကားသည် ဆေးကြောပြီးဖြစ်၏။ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသောအလုပ်သည် ဆေးကြောပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူအား မှားယွင်းသောအသက်မွေးမှုသည် ဆေးကြောပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လသည် ဆေးကြောပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိသည် ဆေးကြောပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိသည် ဆေးကြောပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသောဉာဏ်သည် ဆေးကြောပြီးဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် ဆေးကြောပြီးဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မျှားစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆေးကြောပြီးဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း မျှားစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးမျှားပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတို့၏ ဆေးပုံသည်ကား စင်စစ် ငြီးငွေ့ရန် ရာဂကင်းရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် (တဏှာမှ) ထုတ်မြောက်ရန် နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါဖြစ်၏။ ယင်းဆေးပုံကို စဲ့၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-တိကိစ္ဆကသုတ်

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ ဆေးသမားတို့သည် သည်းခြေကြောင့်ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်းငှါလည်း သလိပ်ကြောင့်ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်းငှါလည်း လေကြောင့်ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်းငှါလည်း ဝမ်းနုတ်ဆေးကို ပေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဝမ်းနုတ်ဆေးသည်

ရှိသည်သာတည်း၊ ထိုဆေး မရှိဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ထိုဝမ်းနုတ်ဆေးသည် (ကိစ္စ) ပြီးသည်လည်း ရှိ၏၊ မပြီးသည်လည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည်ကား အပြစ်ကို ပယ်ထုတ်တတ်သော မြတ်သောတရားဟူသော ဝမ်းနုတ်ဆေးကို ဟောပေအံ့၊ ယင်းဝမ်းနုတ်ဆေးသည် (ကိစ္စ) ပြီးသည်သာတည်း၊ မပြီးသည်မဟုတ်။ ယင်းဝမ်းနုတ်ဆေးကိုစွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက် ကုန်၏။ ထိုတရားတို့ကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုမြတ်သောဝမ်းနုတ်ဆေးသည် အဘယ်နည်း၊ ယင်းဝမ်းနုတ်ဆေးသည် (ကိစ္စ) ပြီးသည်သာတည်း၊ မပြီးသည်မဟုတ်။ ယင်းဝမ်းနုတ်ဆေးကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည်သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက် ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အမြင်သည် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော ဒုက္ကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မျှားစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း မျှားစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည်ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် ပယ်နုတ်ပြီးဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော စကားသည် ပယ်နုတ်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ်သည် ပယ်နုတ်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် ပယ်နုတ်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လသည် ပယ်နုတ်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသောသတိသည် ပယ်နုတ်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသောသမာဓိသည် ပယ်နုတ်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် ပယ်နုတ်ပြီးဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် ပယ်နုတ်ပြီးဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မျှားစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော

လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းဘို့ ဤကား မြတ်သော ဝမ်းနုတ်ဆေးတည်း။ ယင်းဝမ်းနုတ်ဆေးသည် (ကိစ္စ)ပြီးသည်သာတည်း၊ ကိစ္စမပြီးသည်မဟုတ်။ ယင်းဝမ်းနုတ်ဆေးကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ပ။စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ဝမနသုတ်

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ ဆေးသမားတို့သည် သည်းခြေကြောင့်ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်း ငှါငင်း သလိပ်ကြောင့် ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်းငှါငင်း လေကြောင့် ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်းငှါငင်း အန်ဆေးကို ပေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအန်ဆေးဟူသည် ရှိသည်သာတည်း၊ ထိုဆေးမရှိဟု (ငါ)မဆို။ ရဟန်းတို့ ထိုအန်ဆေးသည်ကား (ကိစ္စ) ပြီးသည်လည်း ရှိ၏၊ မပြီးသည်လည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည်ကား အပြစ်ကို အာန်စေတတ်သော မြတ်သောအန်ဆေးကို ဟောပေအံ့၊ ယင်းအန်ဆေးသည်(ကိစ္စ)ပြီးသည်သာတည်း၊ မပြီးသည် မဟုတ်။ ယင်း အန်ဆေးကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ထို တရားကို နာကုန်လော့။ပ။

ရဟန်းတို့ မြတ်သော အန်ဆေးဟူသည် အဘယ်နည်း။ ယင်းအန်ဆေးသည် (ကိစ္စ)ပြီးသည်သာတည်း၊ မပြီးသည်မဟုတ်။ ယင်းအန်အေးကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ပ။ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းဟူ၍မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသော သတ္တဝါအား မှားယွင်းသော အမြင်သည် အန်ပြီးဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်မာသောအကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား အန်ပြီးဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်းများစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် အန်ပြီးဖြစ်၏။ပ။ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော စကားသည် အန်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ်သည် အန်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့

မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် အန်ပြီးဖြစ်၏။ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသောလုံ့လသည် အန်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိသည် အန်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိသည် အန်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် အန်ပြီးဖြစ်၏။ပ။ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် အန်ပြီးဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား အန်ပြီးဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤကား မြတ်သော အန်ဆေးတည်း၊ ယင်းမြတ်သော အန်ဆေးသည် (ကိစ္စ) ပြီးသည်သာတည်း၊ မပြီးသည် မဟုတ်။ယင်း အန်ဆေးကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ပ။ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-နိဒ္ဓမနိယသုတ်

၁၁၀။ ရဟန်းတို့ မှုတ်လွှင့်အပ်သော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသောအမြင်သည် မှုတ်လွှင့်ပြီးဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား မှုတ်လွှင့်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အယူဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် မှုတ်လွှင့်ပြီးဖြစ်၏။ပ။ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော စကားသည် မှုတ်လွှင့်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ်သည် မှုတ်လွှင့်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် မှုတ်လွှင့်ပြီးဖြစ်၏။ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လသည် မှုတ်လွှင့်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိသည် မှုတ်လွှင့်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိသည် မှုတ်လွှင့်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သောဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသောဉာဏ်သည် မှုတ်လွှင့်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် မှုတ်လွှင့်ပြီးဖြစ်၏။မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သောအကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား မှုတ်လွှင့်ပြီးဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော

လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မှတ်လွှင့်အပ်သော တရားဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

၁၁-ပဌမ အသေခသုတ်

၁၁၁။ ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား အသေခ အသေခဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ **အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် ရဟန်းသည် အသေခ ဖြစ်ပါသနည်း**"ဟု လျှောက်၏။ **ရဟန်း** ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သောအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အကြံအစည်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အလုပ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော လုံ့လနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အသေခပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်

၁၂-ဒုတိယ အသေခသုတ်

၁၁၂။ ရဟန်းတို့ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးကို့တည်း။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အမြင်၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အကြံအစည်၊ အသေခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော စကား၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အလုပ်၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော လုံ့လ၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော သတိ၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော သမာဓိ၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော မှန်ကန်သော ဉာဏ်၊အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော သမဏသညာဝဂ် ပြီး၏။

(၁၂) ၂-ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ၁-ပဌမ အဓမ္မသုတ်

၁၁၃။ ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း အကျိုးမဲ့ကိုငင်း သိအပ်၏၊ တရားကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိအပ်၏၊ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း အကျိုးမဲ့ကိုငင်း သိ၍ တရားကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်ဟူသည်ငင်း အကျိုးမဲ့ဟူသည်ငင်း အဘယ်နည်း။ မှားယွင်းသော အမြင်၊ မှားယွင်းသော အကြံအစည်၊ မှားယွင်းသော စကား၊ မှားယွင်းသော အလုပ်၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု၊ မှားယွင်းသော လုံလ၊ မှားယွင်းသော သတိ၊ မှားယွင်းသော သမာဓိ၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်၊ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားမဟုတ်ဟူ၍ငင်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူ၍ငင်း ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားဟူသည်ငင်း အကျိုးဟူသည်ငင်း အဘယ်နည်း။မှန်ကန်သောအမြင်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်၊ မှန်ကန်သော စကား၊ မှန်ကန်သော အလုပ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သော လုံလ၊ မှန်ကန်သော သတိ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိ၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်၊မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားဟူ၍ငင်း အကျိုးဟူ၍ငင်း ဆိုအပ်၏။ “တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း အကျိုးမဲ့ကိုငင်း သိ၍ တရားကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ ဘရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏”ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤသည် ကိုစဲ့၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂--ဒုတိယ အဓမ္မသုတ်

၁၁၄။ ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိအပ်၏၊ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အမြင်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အမြင်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသောအမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊မှန်ကန်သော စကားသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အလုပ်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အလုပ်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အလုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အလုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော လုံ့လသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လုံ့လသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော လုံ့လဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော လုံ့လဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော သတိသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော သတိသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော သတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော သတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော သမာဓိသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော သမာဓိသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော သမာဓိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုး မဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော သမာဓိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည် တရားမည်၏။မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

"ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိအပ်၏၊ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏"ဟု ဆိုခဲ့သောစကားကို ဤသည်ကို စဲ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-တတိယ အဓမ္မသုတ်

၁၁၅။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ ဟရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏ဟု ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၍ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားဖဲကြွ၍ မကြာမီ ထိုရဟန်းတို့အား—"ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိအ်ပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကိုငင်း တရာ်ကိုငင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်ရမည်ဟူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူပဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို မဝေဖန်ရသေးသော ညွှန်ပြမျက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့အား "ဤအသျှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏၊ သိနားလည်သော သိတ်ာင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးကျူးအပ်၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာဒေါ်သို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ထိုအနက်ကို မေးကြရမူ ငါတို့အား အသျှင်အာနန္ဒာ ဖြေဆိုသည့်အတိုင်း ထိုအနက်ကို ဆောင်ကြရမူ ကောင်းလေစ" ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။ ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာဏာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကာ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်လျက် အသျှင်အာနန္ဒာအား ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားမ

ဟုတ်သည်ကိုဎင်း။ပ။အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏"ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူပဲ နေရာမှ ထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူပါသည်၊ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြ၍ မကြာမီ ထိုငါတို့အား"ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် 'တရားမဟုတ်သည်ကိုဎင်း။ပ။အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏'ဟု ဤအကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူပဲ နေရာမှ ထကာ ဖဲကြတော်မူ၏၊ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း"ဟု အကြံဖြစ်ပြန်ပါသည်။ ငါ့သျှင် ထိုငါတို့အား "ဤအသျှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏၊ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးကျူးအပ်၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအဆံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ထိုအနက်ကို မေးကြရမူ ငါတို့အား အသျှင်အာနန္ဒာဖြေဆိုသည့်အတိုင်း ဆောင်ကြရမူ ကောင်းလေစ"ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝေဖန်တော်မူပါလေ၊ဟု (လျှောက်ထားကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမှီးလေ့ရှိသော ယောကျ်ားသည် အနှစ်ကိုရှာရန် လှည့်လည်လတ်သော် အနှစ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တည်နေသော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်ကို ကျော်လွန်ကာပင် ပင်စည်ကို ကျော်လွန်ကာပင် အခက်အရွက်၌ အနှစ်ကိုရှာသင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤ (ဥပမာ၏) ပြည့်စုံခြင်းသည်ဖြစ်၏၊ အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားမျက်မှောက် ဖြစ်တော်မူပါလျက် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ကျော်လွန်ကာ အကျန်ုပ်တို့အား ထိုအနက်ကို မေးသင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ကုန်ဘိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကိုသိတော်မူ၏၊ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော်မူ၏၊ လူဝတ်၏ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဉာဏ်သဖွယ်ဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားတုံး တရားခဲ ဖြစ်တော်မူ၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူ၏၊ မိန့်ဆိုတော်မူတတ်၏၊ ဆုံးမတော်မူတတ်၏၊ အကျိုးကို ဆောင်တော်မူတတ်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)ကို ပေးတော်မူတတ်၏၊ တရားအရှင် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ရှေးဘုရားတို့ အတူ လာတော်မူ၏၊ သင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးကုန်ရာ၏၊ အကျန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေဆိုတော်မူသည့်အတိုင်း ဆောင်ကြရမူ ကောင်းလေစ"ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝေဖန်တော်မူပါလေ၊ဟု (လျှောက်ထားကုန်၏)။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ စင်စစ် မြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏၊ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော်မူ၏၊ မျက်စိသဖွယ်ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဉာဏ်သဖွယ်ဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားတုံး တရားခဲဖြစ်တော်မူ၏၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူ၏၊ မိန့်ဆိုတော်မူတတ်၏၊ ဆုံးမတော်မူတတ်၏၊ အကျိုးကို ဆောင်တော်မူတတ်၏၊ အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်)ကို ပေးတော်မူတတ်၏၊ တရားအရှင် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ရှေးဘုရားတို့ အတူ လာတော်မူ၏၊ အကျန်ုပ်တို့သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားသို့သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးကုန်ရာ၏၊ အကျန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေဆိုတော်မူသည့်အတိုင်း ဆောင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုမေးခြင်း ဆောင်ခြင်း၏ အချိန်အခါပင် ဖြစ်ပါ၏။ သို့ပါသော်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပါ၏၊ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးကျူးအပ်ပါ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အား

ဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်ရန် စွမ်းနိုင်ပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝန်မလေးပဲ ဝေဖန်တော်မူပါလေ၍ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်ဆို၏)။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုလည်း တရားကိုလည်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကိုလည်း အကျိုးကိုလည်း သိအပ်၏၊ တရားမဟုတ်သည်ကိုလည်း တရားကိုလည်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုလည်း အကျိုးကိုလည်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏" ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူပဲ နေရာမှ ထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ တရားမဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော အမြင်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အမြင်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်သည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသောစကားသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သောစကားသည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော အလုပ်သည် တရား မဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အလုပ်သည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် တရား မဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုသည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော လုံ့လသည် တရား မဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လုံ့လသည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော သတိသည် တရား မဟုတ်၊ မှန်ကန်သော သတိသည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော သမာဓိသည် တရား မဟုတ်၊ မှန်ကန်သော သမာဓိသည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် တရား မဟုတ်၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်သည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည်တရားမည်၏။ မှားယွင်းသောလွတ်မြောက်မှုဟူသောအကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကိုလည်း တရားကိုလည်း သိအပ်၏။ပ။အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏" ဟု ဤအကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူပဲ နေရာမှ ထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူသော ညွှန်ပြချက်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို သိပါ၏။ ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် အလိုရှိကြပါမူ မြတ်စွာဘုရားသို့သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်ကုန်လော့၊ မြတ်စွာဘုရား ဖြေဆိုတော်မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက်ကို ဆောင်ကုန်လော့ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အာသျှင်အာနန္ဒာ ဟောဆိုချက်ကို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကြ၍ နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ မျဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ရှိခိုးပြီး၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကြလျက် မြတ်စွာဘုရားအား—(အာသျှင်ဘုရား) အကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုလည်း တရားကိုလည်း သိအပ်၏။ပ။အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏"ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြဘော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကိုဝေဖန်ဘော်မမူပဲ နေရာမှဆုံကာ ကျောင်းသို့ ဝင်ဘော်မူပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြ၍ မကြာမီ "ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် 'ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကိုလည်း တရားကိုလည်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏'ဟု ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူပဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်ဘော်မူ၏၊ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြဘော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း"ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား—"ဤအသျှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားလည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏၊ သိနားလည်သော သိတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးကျူးအပ်၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြဘော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်ဘော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်ပုံမှန် စွမ်းနိုင်၏၊ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအယုံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤအနက်ကို မေးကြရမူ ငါတို့အား အသျှင်အာနန္ဒာ ဖြေကြားသည့်အတိုင်း ဆောင်ကြရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု အကြံဖြစ်ပြန်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအဆုံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ ထိုအနက်ကို မေးကြပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ဤသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အနက်ကို ကောင်းစွာ ဝေဖန်ပါ၏ဟု လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစ့၊ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် ပညာရှိ၏၊ အာနန္ဒာသည် ကြီးသော ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ငါ့ကို ချဉ်းကပ်၍ ဤအနက်ကို မေးကြလျှင်လည်း ငါသည်လည်း ထိုအနက်ကို အာနန္ဒာ ဖြေဆိုသကဲ့သို့သာ ဖြေဆိုရာ၏၊ ထိုစကား၏ အနက်ကား ဤသည်ပင်တည်း၊ ထိုအနက်ကို ဤသို့သာ မှတ်ဆောင်ထားကုန်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄· အဇိတသုတ်

၁၁၆။ ထိုအခါ အဇိတပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား—အာသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့အား ပဏ္ဍိဘမည်သော သိတင်းသုံးဖော်သည် ရှိပါ၏၊ ထိုသူသည် ဗိတ်ဖြစ်ပုံ ငါးရာတို့ကို ကြံစည်အပ်ကုန်၏၊ ယင်းကြံစည်မျက်တို့ ပြင့် အခြားအယူရှိသူတို့သည် အနှိပ်စက်ခံကြရ၍ ငါ့ကို အနှိပ်စက်ခံကြရသည်ဟု သိကြပါကုန်၏ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ပညာရှိဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း 'ပဏ္ဍိဘဝတ္ထု'တို့ကို ဆောင်ကုန်လော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်တရားကို ဟောတော်မူရာ၏၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ထိုတရားကို ဟောတော်မူရာ အခါပါတည်း၊ ကောင်း သာ စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ထိုတရားကို ဟောတော်မူရာ အခါပါတည်း၊ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြပါကုန်လိမ့်မည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် တရားမဲ့ အယူဝါဒဖြင့် တရားမဲ့ အယူဝါဒကို အလွန်ဖိ၏၊ အလွန်နှိပ်၏၊ ထိုအယူဝါဒဖြင့်လည်း တရားမဲ့သော ပရိသတ်ကို တပ်စွန်းစေ၏၊ ထို အယူဝါဒဖြင့် ထိုတရားမဲ့သော ပရိသတ်သည် "အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား၊ အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား"ဟု ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သောအသံ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် တရားမဲ့ အယူဝါဒဖြင့် တရားရှိ အယူဝါဒကို အလွန် ဖိ၏၊ အလွန် နှိပ်၏၊ ထိုအယူဝါဒဖြင့်လည်း တရားမဲ့သော ပရိသတ်ကို တပ်စွန်းစေ၏၊ ထို အယူဝါဒဖြင့် ထိုတရားမဲ့သော ပရိသတ်သည် "အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား၊ အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား"ဟု ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သောအသံ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် တရားမဲ့ အယူဝါဒဖြင့် တရားရှိ အယူဝါဒကိုလည်း တရားမဲ့ အယူဝါဒကိုလည်း အလွန် ဖိ၏၊ အလွန် နှိပ်၏၊ ထိုအယူဝါဒဖြင့်လည်း တရားမဲ့သော ပရိသတ်ကို တပ်စွန်းစေ၏၊ ထို အယူဝါဒဖြင့် ထိုတရားမဲ့သော ပရိသတ်သည် "အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား၊ အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား" ဟု ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သောအသံ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား မဟုတ်သည်ကိုလည်း တရားကိုလည်း သိအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ အကျိုးမဲ့ကိုလည်း အကျိုးကိုလည်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကိုလည်း တရားကိုလည်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုလည်း အကျိုးကိုလည်း သိ၍ တရားအားမွေ့စွာ အကျိုးအားလျှော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အမြင်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အမြင်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်သည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော စကားသည် တရားမည်၏။ ရဟန် တို့ မှားယွင်းသော အလုပ်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အလုပ်သည် တရား မည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော လုံ့လသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လုံ့လသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသောသတိသည် တရား မဟုတ်၊ မှန်ကန်

သောသတိသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသောသမာဓိသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော သမာဓိသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော ဥာဏ်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော ဥာဏ်သည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက် မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

"ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုရင်း တရားကိုရင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကိုရင်း အကျိုးကိုရင်း သိအပ်၏၊ တရားမဟုတ်သည်ကိုရင်း တရားကိုရင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုရင်း အကျိုးကိုရင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်ရမည်" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-သင်္ဂါရဝသုတ်

၁၁၇။ ထိုအခါ သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဂေါတမ ဤမှာဖက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ထိုမှာဖက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား မှားယွင်းသောအမြင်သည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်သည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သောအကြံအစည်သည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသောစကားသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သောစကားသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသောအလုပ်သည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သောအလုပ်သည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသောအသက်မွေးမှုသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှုသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသောလုံလသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သောလုံလသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသောသတိသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သောသတိသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသောသမာဓိသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သောသမာဓိသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသောဥာဏ်သည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သောဥာဏ်သည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ဤသည်ကား ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လူတိုတွင် အကြင်လူတို့သည် ထိုမှာဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်) သို့ သွားရောက်ကုန်၏၊ ထိုလူတို့သည်ကား နည်းပါးလှကုန်၏၊ ထို့ပြင် (ထိုမှာဖက်ကမ်းသို့သွားရောက်သူတို့မှ) တပါးသော ဤသတ္တဝါ အပေါင်းသည် ဤမှာဖက်ကမ်း (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ) သို့သာလျှင် အဖန်ဖန်ပြေးသွား၏။

အကြင်သူတို့သည်ကား ကောင်းစွာ ပေါ်တော်မူအပ်သော တရား၌ တရားအား လျော်စွာ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည်သာ ကူးတက်နိုင်ခဲသော သေမင်း၏ တည်ရာ (ဝဋ္ဌတရား) ကို (ကူးတက်ကာ) ထိုမှာဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

ပညာရှိသည် မည်းညစ်သော (အကုသိုလ်)တရားကို ပယ်၍ ဖြူစင်သော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွါးရာ၏၊ ကပ်ငြိရာ (ဝဋ္ဌ)မှ မကပ်ငြိရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံပြု၍ အကြင် ကင်းဆိတ်ရာ၌ မွေ့လျော်နိုင်ခဲ၏၊ ထိုကင်းဆိတ်ရာ၌ ကာမတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ကြောင့်ကြ မရှိပဲ အလွန် မွေ့လျော်ခြင်းကို အလိုရှိရာ၏၊ ပညာရှိသည် စိတ်ညစ်ညူးခြင်းတို့မှ မိမိ ကိုယ်ကို ဖြူစင်စေရာ၏။

အကြင်သူတို့၏ စိတ်သည် သမ္မောဓိ၏ အင်္ဂါ (ဗောဇ္ဈင်) တို့၌ ကောင်းစွာ ပွါးပြီး ဖြစ်၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စွဲလမ်းမှု မရှိပဲ စွဲလမ်းမှုကို စွန့်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော် ကုန်၏၊အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သောထို(ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ထက်ဝန်းကျင် ချုပ်ငြိမ်းပြီး ဖြစ်ကုန်၏။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-သြရိမ တီရသုတ်

၁၁၈။ ရဟန်းတို့ ဤမှာဖက်ကမ်းကိုငှင်း ထိုမှာဖက်ကမ်းကိုငှင်း ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရား ကို နာကုန်လော့ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင် ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ရဟန်းတို့ ဤမှာဖက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ထိုမှာဖက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း။မှားယွင်းသော အမြင်သည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန် သော အမြင်သည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် ဤမှာဖက်ကမ်း တည်း မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဤမှာ ဖက်ကမ်းတည်း၊ ဤသည်ကား ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လူတို့တွင် အကြင်လူတို့သည် ထိုမှာဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ သွားရောက်ကုန်၏၊ ထို လူတို့သည်ကား နည်းပါးလှကုန်၏၊ ထိုပြင် (ထိုမှာဖက်ကမ်းသို့ သွားရောက်သူတို့မှ) တပါး သော ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည် ဤမှာဖက်ကမ်း (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ) သို့သာလျှင် အဖန်ဖန် ပြေးသွား၏။

အကြင် သူတို့သည်ကား ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော တရား၌ တရားအား လျော်စွာ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည်သာ ကူးတက်နိုင်ခဲသော သေမင်း၏ တည်ရာ (ဝဋ္ဌတရား)ကို (ကူးတက်ကာ) ထိုမှာဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

ပညာရှိသည် မည်းညစ်သော (အကုသိုလ်) တရားကိုပယ်၍ ဖြူစင်သော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွါးရာ၏၊ ကပ်ငြိရာ (ဝဋ္ဌ)မှ မကပ်ငြိရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံပြု၍ အကြင်

ကင်းဆိတ်ရာ၌ မွေ့လျော်နိုင်ခဲ့၏၊ ထိုကင်းဆိတ်ရာ၌ ကာမတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ကြောင့်ကြမရှိပဲ အလွန် မွေ့လျော်ခြင်းကို အလိုရှိရာ၏၊ ပညာရှိသည် စိတ်ညစ်ညူးခြင်းတို့မှ မိမိကိုယ်ကို ဖြူစင်စေရာ၏။

အကြင် သူတို့၏ စိတ်သည် သမ္မောဓိ၏ အင်္ဂါ (ဗောဇ္ဈင်)တို့၌ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စွဲလမ်းမှုမရှိပဲ စွဲလမ်းမှုကို စွန့်ခွာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်ကုန်၏၊ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော ထို(ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ထက်ဝန်းကျင် ချုပ်ငြိမ် ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ပဌမ ပစ္စောရောဟဏီသုတ်

၁၁၉။ ထိုအခါ ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် ထိုဥပုသ်နေ့၌ခေါင်းလျော်ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကို ယူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျော်ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကို ယူ၍ တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်နေသော ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားကို မြင်တော်မူ၍—"ပုဏ္ဏား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ထိုဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျော်ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကို ယူ၍ တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်နေသနည်း၊ ပုဏ္ဏား ယနေ့ ပုဏ္ဏားမျိုးအား အဘယ်မည်သော ကိစ္စဖြစ်သနည်း"ဟု မေးတော်မူ၏။ "အသျှင်ဂေါတမ ယနေ့ ပုဏ္ဏားမျိုးအား မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းကိစ္စဖြစ်ပါ၏"ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်သနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျော်ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော နွားချေးဖြင့် မြေကို သုတ်လိမ်း၍ စိမ်းစိုသော သမန်းမြက်တို့ကို ဖြန့်ခင်းလျက် သဲပုံနှင့် မီးတင်းကုပ်အကြား၌ အိပ်ခြင်းကို ပြုကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုညဉ့်၌ သုံးကြိမ်ထ၍ လက်အုပ်ချီကာ **"အသျှင်ထံသို့** (မကောင်းမှုကို)နှင်ထုတ်ပါကုန်၏၊ အသျှင့်ထံသို့ (မကောင်းမှုကို) နှင်ထုတ်ပါကုန်၏"ဟု (ဆို၍) မီးကို ရှိခိုးကုန်၏။ များစွာသော ထောပတ် ဆီ ဆီဥဖြင့်လည်း မီးစာကျွေးကုန်၏၊ ထိုညဉ့် လွန်မြောက်သောအခါ၌လည်း မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့ကို ရောင့်ရဲစေကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့အားဖြင့် ပုဏ္ဏားဘို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တမျိုးဖြစ်၏၊ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တမျိုးဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှု နှင်ထုတ်ခြင်းကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်အား အသျှင်ဂေါတမသည် အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုနှင်ထုတ်ပုံ တရားကို ဟောတော်မူပါလော့ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု

(မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် "မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်းတမလွန်ဘဝ၌ငင်း မှားယွင်းသောအမြင်၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထို အရိယာ တပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသောအမြင်ကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော အမြင်ကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း မှားယွင်းသော အကြံ၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသောအကြံအစည်ကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း မှားယွင်းသော စကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသောစကားကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော စကားကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း မှားယွင်းသော အလုပ်၏အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော အလုပ်ကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော အလုပ်ကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုကို ပယ်စွန့်၏၊မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း မှားယွင်းသောလုံလ၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသောလုံလကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသောလုံလကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း မှားယွင်းသော သတိ၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော သတိကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသောသတိကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း မှားယွင်းသော သမာဓိ၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော သမာဓိကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော သမာဓိကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း မှားယွင်းသော ဉာဏ်၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ကို ပယ်စွန့်၏၊မှားယွင်းသောဉာဏ်ကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှု၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုကို နှင်ထုတ်၏။

ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တမျိုးဖြစ်ပါ၏၊ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တမျိုးဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ဤအရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်း၏ တဆယ့်ခြောက်စိတ် တစိတ်မျှ မမှီပါ။ အသျှင်ဂေါတမ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏ ။ပ။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈--ဒုတိယ ပစ္စောရောဟဏီသုတ်

၁၂၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မြတ်သော နှင်ထုတ်ခြင်းကို ဟောကြားပေအုံ၊ ထို(တရား)ကို နာကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော နှင်ထုတ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာ တပည့်သည် "မျက်မှောက်ဘဝ၌ရင်း တမလွန်ဘဝ၌ရင်း မှားယွင်းသောအမြင်၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသောအမြင်ကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသောအမြင်ကို နှင်ထုတ်၏။ "မှားယွင်းသော အကြံအစည်၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏။ မှားယွင်းသော စကား၏။ မှားယွင်းသော အလုပ်၏။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု၏။ မှားယွင်းသော လုံလ၏။ မှားယွင်းသော သတိ၏။ မှားယွင်းသော သမာဓိ၏။ မှားယွင်းသော ဥာဏ်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှု၏အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုကို ပယ်စွန့်၏၊မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုကို နှင်ထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မြတ်သော နှင်ထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ပုဗ္ဗဂ်မသုတ်

၁၂၁။ ရဟန်းတို့ အရုဏ်တက်ခြင်းသည် ထွက်ပေါ်မည့် နေ၏ ရှေသွားတည်း၊ ရှေပြေး နိမိတ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မှန်ကန်သောအမြင်သည် ကုသိုလ်တရားတို့၏ ရှေသွားတည်း၊ ရှေပြေး နိမိတ်တည်း။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သောအမြင်ရှိသူအား မှန်ကန်သောအကြံအစည်သည် ဖြစ်နိုင်၏၊မှန်ကန်သောအကြံအစည်ရှိသူအား မှန်ကန်သောစကားသည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော စကား ရှိသူအား မှန်ကန်သော အလုပ်သည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အလုပ် ရှိသူအား မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုသည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ရှိသူအား မှန်ကန်သော လုံလသည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော လုံလရှိသူအား မှန်ကန်သော သတိသည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော သတိ ရှိသူအား မှန်ကန်သော သမာဓိသည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော သမာဓိ ရှိသူအား မှန်ကန်သော ဥာဏ်သည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော ဥာဏ် ရှိသူအား မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည် ဖြစ်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-အာသဝကွယသုတ်

၁၂၂။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ–မှန်ကန်သော အမြင်၊ မှန်ကန်သောအကြံအစည်၊ မှန်ကန်သောစကား၊ မှန်ကန်သောအလုပ်၊ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သောလုံလ၊ မှန်ကန်သောသတိ၊ မှန်ကန်သောသမာဓိ၊ မှန်ကန်သောညာဏ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ပြီး၏။

---

(၁၃) ၃-ပရိသုဒ္ဓဝဂ် ၁-ပဌမသုတ်

၁၂၃။ ရဟန်းတို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်ကုန်သော ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါး၌မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ–မှန်ကန်သောအမြင်၊ မှန်ကန်သောအကြံအစည်၊ မှန်ကန်သောစကား၊ မှန်ကန်သောအလုပ်၊ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သောလုံလ၊ မှန်ကန်သောသတိ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိ၊ မှန်ကန်သောညာဏ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှတပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဒုတိယသုတ်

၁၂၄။ ရဟန်းတို့ မဖြစ်ဘူးသေးကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ'သာသနာတော်'မှ တပါး၌ မဖြစ်ကုန်။အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ–မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မဖြစ်ဘူးသေးကုန်သော ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-တတိယသုတ်

၁၂၅။ ရဟန်းတို့ များသော အကျိုးရှိကုန်သော များသော အာနိသင်ရှိကုန်သော ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်

ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ – မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သောလွှတ်မြောက်မှု ကိုတည်း။ ရဟန်းတို့ များသော အကျိုးရှိကုန်သော များသော အာနိသင်ရှိကုန်သော ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-စတုတ္ထသုတ်

၁၂၆။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ရာဂပ္ပေါက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ ဒေါသပ္ပေါက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မောဟပ္ပေါက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ'သာသနာတော်'မှ တပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ – မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွှတ်မြောက်မှု တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ရာဂပ္ပေါက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ ဒေါသပ္ပေါက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မောဟပ္ပေါက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ပဉ္စမသုတ

၁၂၇။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် စင်စစ်ငြိုးငွေ့ရန် မတပ်မက်ရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် ထိုးထွင်း၍ သိရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ'သာသနာတော်'မှ တပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွှတ်မြောက်မှု တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့သည် စင်စစ် ငြိုးငွေ့ရန် မတပ်မက်ရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် ထိုးထွင်း၍ သိရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ'သာသနာတော်'မှ တပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဆဋ္ဌသုတ်

၁၂၈။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပုဂ္ဂိုလ်များအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော် မဖြစ်ဘူးသေးသော တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်တရားဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။မှန်ကန်သော လွှတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပုဂ္ဂိုလ်များအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော် မဖြစ်ဘူးသေးသောတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-သတ္တမသုတ်

၁၂၉။ ရဟန်းတို့ ပဋိများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါးဌ် မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပဋိများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါးဌ် မဖြစ်ကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-အဋ္ဌမသုတ်

၁၃၀။ ရဟန်းတို့ ပဋိများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ရာဂပျောက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ ဒေါသပျောက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မောဟ ပျောက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါးဌ် မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပဋိများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ရာဂပျောက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ ဒေါသပျောက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မောဟပျောက်ခြင်းလျင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါးဌ် မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-နဝမသုတ်

၁၃၁။ ရဟန်းတို့ ပဋိများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် စင်စစ် ငြီးငွေ့ရန် မတပ်မက်ရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် ထိုးထွင်း၍ သိရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါးဌ် မဖြစ်ကုန်။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပဋိများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့သည် စင်စစ် ငြီးငွေ့ရန် မတပ်မက်ရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် ထိုးထွင်း၍သိရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တပါးဌ် မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒသမသုတ်

၁၃၂။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော သဘောရှိသော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတနည်း ဟူမူ—မှားယွင်းသောအမြင်၊ မှားယွင်းသောအကြံအစည်၊ မှားယွင်းသောစကား၊ မှားယွင်းသောအလုပ်၊ မှားယွင်းသောအသက်မွေးမှု၊ မှားယွင်းသောလုံ့လ၊ မှားယွင်းသောသတိ၊ မှားယွင်းသောသမာဓိ၊ မှားယွင်းသောဉာဏ်၊ မှားယွင်းသောလွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော သဘောရှိသောတရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

၁၁-ကောဒသမသုတ်

၁၃၃။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သဘောရှိသော တရားတို့သည် ဤ ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မှန်ကန်သောအမြင်၊ မှန်ကန်သောအကြံအစည်၊ မှန်ကန်သော စကား၊ မှန်ကန်သောအလုပ်၊ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သောလုံ့လ၊ မှန်ကန်သော သတိ၊ မှန်ကန်သောသမာဓိ၊ မှန်ကန်သောဉာဏ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သောသဘောရှိသောတရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ပရိသုဒ္ဓဝဂ် ပြီး၏။

---

(၁၄) ၄-သာဓုဝဂ် ၁-သာဓုသုတ်

၁၃၄။ ရဟန်းတို့ သင်ဖို့အား ကောင်းသော တရားကိုငင်း မကောင်းသော တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ရဟန်းတို့ မကောင်းသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်၊ မှားယွင်းသောအကြံအစည်၊ မှားယွင်းသောစကား၊ မှားယွင်းသောအလုပ်၊ မှားယွင်းသောအသက်မွေးမှု၊ မှားယွင်းသောလုံ့လ၊မှားယွင်းသောသတိ၊ မှားယွင်းသောသမာဓိ၊ မှားယွင်းသောဉာဏ်၊ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မကောင်းသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊မှန်ကန်သောအမြင်၊ မှန်ကန်သောအကြံအစည်၊ မှန်ကန်သောစကား၊ မှန်ကန်သောအလုပ်၊ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သောလုံ့လ၊ မှန်ကန်သောသတိ၊ မှန်ကန်သောသမာဓိ၊ မှန်ကန်သောဉာဏ်၊မှန်ကန်သောလွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကောင်းသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-အရိယဓမ္မသုတ်

၁၃၅။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မြတ်သော တရားကိုဎင်း မမြတ်သော တရားကိုဎင်း ဟောပေအုံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မမြတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။မှားယွင်းသောလွတ်မြောက်မှုတို့ဘည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကိုမမြတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မြတ်သောတရားဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-အကုသလသုတ်

၁၃၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကုသိုလ်ကိုဎင်း ကုသိုလ်ကိုဎင်း ဟောပေအုံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄- အတ္ထသုတ်

၁၃၇။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကျိုးကိုဎင်း အကျိုးမဲ့ကိုဎင်း ဟောပေအုံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကျိုးမဲ့ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကျိုးဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဓမ္မသုတ်

၁၃၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား တရားကိုဎင်း တရားမဟုတ်သည်ကိုဎင်း ဟောပေအုံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားမဟုတ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-သာသဝသုတ်

၁၃၉။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော တရားကိုငင်း အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်သော တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါတရား၏ အာရုံဖြစ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သောတရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်သောတရား ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သောလွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်သောတရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-သာဝဇ္ဇသုတ်

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အပြစ်ရှိသော တရားကိုငင်း အပြစ်မရှိသောတရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန် တို့ အပြစ်ရှိသောတရား ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။ မှားယွင်းသောလွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အပြစ်ရှိသောတရားဟု ဆိုအပ်၏။ရဟန်းတို့ အပြစ်မရှိသောတရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့ကည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အပြစ်မရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-တပနီယသုတ်

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ပူပန်စေတတ်သော တရားကိုငင်း မပူပန်စေတတ်သောတရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ပူပန်စေတတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပူပန်စေတတ်သော တရားဟုဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မပူပန်စေတတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သောလွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပူပန်စေတတ်သော တရားဟုဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-အာစယဂါမိသုတ်

၁၄၂။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဝဋ်ဆင်းရဲရောက်ကြောင်းတရားကိုငင်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝဋ်ဆင်းရဲရောက်ကြောင်း

တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝဋ်ဆင်းရဲရောက်ကြောင်း တရားဟုဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုက္ခုဋ္ဌိယသုတ်

၁၄၃။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရားကိုဎင်း သုခဖြစ်ကြောင်း တရားကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့ဘည် ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သုခဖြစ်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သုခ ဖြစ်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

၁၁-ဒုက္ခဝိပါကသုတ်

၁၄၄။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော တရားကိုဎင်း ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသောတရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် သာဓုဝဂ် ပြီး၏။

---

(၁၅) ၅-အရိယဝဂ် ၁-အရိယမဂ္ဂသုတ်

၁၄၅။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မြတ်သောလမ်းဟူသော တရားကိုဎင်း မမြတ်သောလမ်းဟူသော တရားကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မမြတ်သောလမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မမြတ်သောလမ်းဟူသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော လမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မြတ်သော လမ်းဟူသော တရားဟုဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ကဏ္ဍမဂ္ဂသုတ်

၁၄၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မည်းညစ်သော လမ်းဟူသော တရားကိုငင်း ဖြူစင်သောလမ်းဟူသောတရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မည်းညစ်သော လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။မှားယွင်းသော လုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မည်းညစ်သော လမ်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဖြူစင်သော လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သောလုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဖြူစင်သော လမ်းဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-သဒ္ဓမ္မသုတ်

၁၄၇။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သူတော်ကောင်းတရားကိုငင်း မသူတော်တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မသူတော်တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။မှားယွင်းသောလုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မသူတော်တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သူတော်ကောင်းတရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-သပ္ပုရိသဓမ္မသုတ်

၁၄၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကိုငင်း မသူတော်တို့၏ တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မသူတော်တို့၏ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။မှားယွင်းသောလုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မသူတော်တို့၏ တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗသုတ်

၁၄၉။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဖြစ်စေသင့်သော တရားကိုလည်း မဖြစ်စေသင့်သောတရားကိုလည်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကိုနာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မဖြစ်စေသင့်သောတရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသောလုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မဖြစ်စေသင့်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်စေသင့်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သောလုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဖြစ်စေသင့်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-အာသေဝိတဗ္ဗသုတ်

၁၅၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မှီဝဲရမည့် တရားကိုလည်း မမှီဝဲရမည့် တရားကိုလည်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မမှီဝဲရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မမှီဝဲရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။မှန်ကန်သော လုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မှီဝဲရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဘာဝေတဗ္ဗသုတ်

၁၅၁။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ပွါးများရမည့် တရားကိုလည်း မပွါးများရမည့် တရားကိုလည်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မပွါးများရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပွါးများရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပွါးများရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော လုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပွါးများရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတမသုတ်။

၈-ဗဟုလီကာတဗ္ဗသုတ်

၁၅၂။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့် တရားကိုလည်း ကြိမ်ဖန်များစွာမပြုရမည့် တရားကိုလည်း ဟောပေအံ့။ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန်းတို့ ကြိမ်ဖန်များစွာမပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့်တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။မှန်ကန်သောလုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-အနုဿရိတဗ္ဗသုတ်

၁၅၃။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အောက်မေ့ရမည့် တရားကိုငင်း မအောက်မေ့ရမည့် တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထို တရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မအောက်မေ့ရမည့်တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။မှားယွင်းသောလုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မအောက်မေ့ရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အောက်မေ့ရမည့်တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သောလုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အောက်မေ့ရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-သစ္ဆိကာတဗ္ဗသုတ်

၁၅၄။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မျက်မှောက်ပြုရမည့် တရားကိုငင်း မျက်မှောက်မပြုရမည့်တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထို တရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်မပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊မှားယွင်းသောအမြင်။ပ။မှားယွင်းသော လုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မျက်မှောက်မပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်ပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။မှန်ကန်သော လုတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မျက်မှောက်ပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် အရိယဝဂ် ပြီး၏။

တတိယ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

၄-စတုဋ္ဌမပဏ္ဏာသက

၄-စတုတ္ထ သုတ်ငါးဆယ်

(၁၆) ၁-ပဂ္ဂလဝဂ် ၁-သေဝိတဗ္ဗသုတ်

၁၅၅။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှီဝဲအပ်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မှားယွင်းသောဒေါမြင်ရှိသူ၊မှားယွင်းသောအကြံအစည်ရှိသူ၊ မှားယွင်းသောစကားရှိသူ၊ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသူ၊ မှားယွင်းသောအသက်မွေးမှုရှိသူ၊မှားယွင်းသော လုံ့လရှိသူ၊ မှားယွင်းသော သတိရှိသူ၊မှားယွင်းသောသမာဓိရှိသူ၊မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသူ၊မှာ ယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုရှိသူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှီဝဲအပ်။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲအပ်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မှန်ကန်သော အယူရှိသူ၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော စကားရှိသူ၊ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူ၊ မှန်ကန်သော လုံ့လ ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော သတိရှိသူ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူ၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သောလွတ်မြောက်မှုရှိသူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-၁၂-ဘဇိတဗ္ဗဒီသုတ်

၁၅၆-၁၆၆။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မဆည်းကပ်အပ်။ပ။ ဆည်းကပ်အပ်၏။ပ။မချဉ်းကပ်အပ်၊ ချဉ်းကပ်အပ်၏။ပ။မပူဇော်အပ်၊ ပူဇော်အပ်၏ ။ပ။ မချီးမွမ်းသင့်၊ ချီးမွမ်းသင့်၏။ပ။ မရှိသေထိုက်၊ ရှိသေထိုက်၏။ပ။ မပျော်ဝပ်ထိုက်၊ ပျော်ဝပ်ထိုက်၏။ပ။ မနှစ်သိမ့်စေတတ်၊ နှစ်သိမ့်စေတတ်၏။ပ။ မစင်ကြယ်၊ စင်ကြယ်၏။ပ။ မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍ မခံစားအပ်၊ မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍ ခံစားအပ်၏။ပ။ ပညာဖြင့် မတိုးပွါး၊ ပညာဖြင့် တိုးပွါး၏။ပ။ များစွာသော မကောင်းမှုသည် တိုးပွါး၏၊ များစွာသောကောင်းမှုသည် တိုးပွါး၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ—မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော စကားရှိသူ၊ မှန်ကန်သောအလုပ်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှုရှိသူ၊ မှန်ကန်သောလုံ့လရှိသူ၊ မှန်ကန်သော သတိရှိသူ၊ မှန်ကန်သောသမာဓိရှိသူ၊ မှန်ကန်သောဉာဏ်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သောလွတ်မြောက်မှုရှိသူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာသော ကောင်းမှုကို တိုးပွါးစေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဂ္ဂလဝဂ် ပြီး၏။

(၁၇) ၂-ဇာဏုဿောဏိဝဂ် ၁-ဗြာဟ္မဏပစ္စောရောဟဏီသုတ်

၁၆၇။ ထိုအခါ ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် ထိုဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျော် ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကို ယူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျော် ရေချိုးပြီး၍ ခေါမမည်သောအဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကိုယူ၍ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေသော ဇာဏုဿောဏိ ပုဏ္ဏားကို မြင်တော်မူ၍ ဇာဏုဿောဏိ ပုဏ္ဏားအား—"ပုဏ္ဏား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ထို ဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျော် ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကို ယူ၍ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေဘိသနည်း၊ ပုဏ္ဏား ယနေ့ ပုဏ္ဏားမျိုးအား အဘယ်မည်သော ကိစ္စ ဖြစ်သနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ယနေ့ ပုဏ္ဏားမျိုးအား မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းမည်သော ကိစ္စ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား အဘယ် အခြင်းအရာဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်သနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားတို့သည် ထို ဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျော် ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော နွားချေးဖြင့် မြေကို လိမ်းကျံ၍ စိမ်းစိုသော သမန်းမြက်တို့ကို ဖြန့်ခင်းလျက် သဲပုံနှင့် မီးတင်းကုပ်အကြား၌ အိပ်ခြင်းကို ပြုကုန်၏၊ ထို ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုညဉ့်၌ သုံးကြိမ်ထ၍ လက်အုပ်ချီကာ "အသျှင့်ထံသို့ (မကောင်းမှုကို) နှင်ထုတ်ပါကုန်၏၊ အသျှင့်ထံသို့ (မကောင်းမှုကို) နှင်ထုတ်ပါကုန်၏"ဟု (ဆို၍)မီးကို ရှိခိုးကုန်၏၊ များစွာသော ထောပတ် ဆီ ဆီဥတို့ဖြင့်လည်း မီးစာကျွေးကုန်၏၊ ထိုညဉ့် လွန်မြောက်သော အခါ၌လည်း မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့ကို ရောင့်ရဲ စေကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့အားဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းဖြစ်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တမျိုးဖြစ်၏၊ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တမျိုးဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်အား အသျှင်ဂေါတမသည် အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှု နှင်ထုတ်ပုံတရားကို ဟောတော်မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင် ဂေါတမ ကောင်းပါပြီ" ဟု ဇာဏုဿောဏိ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် "မျက်မှောက်ဘဝ၌ရင်း တမလွန်ဘဝ၌ရင်း သူ့အသက်သတ်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ သူ့အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်စွန့်၏၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ရင်း တမလွန်ဘဝ၌ရင်း သူ့ဥစ္စာကိုခိုးခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၍ သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်းကိုပယ်စွန့်၏၊ သူ့ဥစ္စာ ခိုးယူခြင်းကို နှင်ထုတ်၏—

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ရင်း တမလွန်ဘဝ၌ရင်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟုဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၍ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်စွန့်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ရင်း တမလွန် ဘဝ၌ရင်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်စွန့်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ရင်း တမလွန်ဘဝ၌ရင်း ကုန်းစကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ ကုန်းစကားကို ပယ်စွန့်၏၊ ကုန်းစကားကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ရင်း တမလွန်ဘဝ၌ရင်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၍ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်စွန့်၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ရင်း တမလွန်ဘဝ၌ရင်း ပြိန်ဖျင်းသော စကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်စွန့်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ရင်း တမလွန်ဘဝ၌ရင်း ရှေးရှု့ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ'၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၍ ရှေးရှု့ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ'ကို ပယ်စွန့်၏၊ ရှေးရှု့ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ'ကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ရင်း တမလွန်ဘဝ၌ရင်း ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၍ ပျက်စီးစေလိုမှု'ဗျာပါဒ'ကို ပယ်စွန့်၏၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'ကို နှင်ထုတ်၏။

"မျက်မှောက်ဘဝ၌ရင်း တမလွန်ဘဝ၌ရင်း မှားယွင်းသော အယူ၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၍ မှားယွင်းသော အယူကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော အယူကိုနှင်ထုတ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တမျိုးဖြစ်၏၊ အရိယာ၏ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းကား ဟမျိုးဖြစ်၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ဤအရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်း၏ တဆယ့်ခြောက်စိတ် တစိတ်မျှ မမီပါ။အသျှင်ဂေါတမ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပေစ့။ပ။အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု(လျှောက်၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-အရိယပစ္စောရောဟဏီသုတ်

၁၆၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မြတ်သောနှင်ထုတ်ခြင်းကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ရဟန်းတို့ မြတ်သော နှင်ထုတ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် "မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း သူ့အသက်သတ်ခြင်း၏ အတျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၍ သူ့အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်စွန့်၏။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းကို နှင်ထုတ်၏။ "မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း သူ့ဥစ္စာကို ခိုးခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၍ သူ့ဥစ္စာခိုးယူခြင်းကို ပယ်စွန့်၏၊ သူ့ဥစ္စာ ခိုးယူခြင်းကို နှင်ထုတ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏။ပ။ကာမဘို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို နှင်ထုတ်၏၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏။ပ။ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းကို နှင်ထုတ်၏၊ ကုန်စကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏။ပ။ ကုန်းစကားကို နှင်ထုတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၏အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏။ပ။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို နှင်ထုတ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏။ပ။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို နှင်ထုတ်၏၊ ရှေးရှု့ကြံစည်မှု'အဘိဇ္ဈာ'၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏။ပ။ ရှေးရှု့ကြံစည်မှု'အဘိဇ္ဈာ'ကို နှင်ထုတ်၏၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏။ပ။ ပျက်စီးစေလိုမှု'ဗျာပါဒ'ကို နှင်ထုတ်၏။ "မျက်မှောက်ဘဝ၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း မှားယွင်းသော အယူ၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ မှားယွင်းသော အယူကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော အယူကို နှင်ထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မြတ်သော နှင်ထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-သင်္ဂါရဝသုတ်

၁၆၉။ ထိုအခါ သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား— အသျှင်ဂေါတမ ဤမှာဖက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။ ထိုမှာဖက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား သူ့အသက်သတ်ခြင်းသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ကုန်းစကားသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်

ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ရွေးရှု။ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ'သည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ရွေးရှု။ မကြံစည်မှု 'အနဘိဇ္ဈာ'သည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'သည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မပျက်စီးစေလိုမှု 'အဗျာပါဒ'သည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသောအယူသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော အယူသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ဤသည်ကား ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လူတို့တွင် (အကြင်လူတို့သည်) ထိုမှာဖက်ကမ်း(နိဗ္ဗာန်)သို့ သွားရောက်ကုန်၏၊ ထိုလူတို့သည်ကား နည်းပါးလှကုန်၏၊ ထို့ပြင် ထိုမှာဖက်ကမ်းသို့ သွားရောက်ကုန်သော သူတို့မှ တပါးသော ဤသတ္တဝါ(အပေါင်း)သည် ဤမှာဖက်ကမ်း (သင်္ကာယဒိဋ္ဌိ)သို့သာ လျှင် အဖန်ဖန် ပြေးသွား၏။

အကြင်သူတို့သည်ကား ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော တရား၌ တရားအား လျှော်စွာ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည်သာ ကူးတက်နိုင်ခဲသော သေမင်း၏တည်ရာ (ဝဋ်တရား)ကို (ကူးတက်ကာ) ထိုမှာဖက်ကမ်း(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

ပညာရှိသည် မည်းညစ်သော (အကုသိုလ်) တရားကိုပယ်၍ ဖြူစင်သော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွါးရာ၏၊ကပ်ငြိရာ(ဝဋ်)မှ မကပ်ငြိရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံပြု၍ အကြင် ကင်းဆိတ်ရာ၌ မွေ့လျော်နိုင်ခဲ၏၊ ထိုကင်းဆိတ်ရာ၌ ကာမတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ကြောင့်ကြမရှိပဲ အလွန်မွေ့လျော်ခြင်းကို အလိုရှိရာ၏၊ ပညာရှိသည် စိတ်ညစ်ညူးခြင်းတို့မှ မိမိကိုယ်ကို ဖြူစင်စေရာ၏။

အကြင်သူတို့၏စိတ်သည် သမ္မာဓိ၏ အင်္ဂါ (ဗောဇ္ဈင်)တို့၌ ကောင်းစွာပွါးပြီး ဖြစ်၏၊ အကြင် ပဂ္ဂိုလ်တို့သည် စွဲလမ်းမှု မရှိပဲ စွဲလမ်းမှုကိုစွန့်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်ကုန်၏။ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကျိုန်သော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းပြီး ဖြစ်ကုန်၏။

တတိယသုတ်။

၄-ဩရိမသုတ်

၁၇၀။ ရဟန်းတို့ ဤမှာဖက်ကမ်းကိုငင်း ထိုမှာဖက်ကမ်းကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန်းတို့ ဤမှာဖက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ထိုမှာဖက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ သူ့အသက်သတ်ခြင်းသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မပေးသည်ကိုယူခြင်းသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်

ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ကုန်းစကားသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ရှေးရှု၊ ကြံစည်မှု'အဘိဇ္ဈာ'သည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ရှေးရှု၊ မကြံစည်မှု'အနဘိဇ္ဈာ' သည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ပျက်စီးစေလိုမှု'ဗျာပါဒ' သည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မပျက်စီးစေလိုမှု 'အဗျာပါဒ' သည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသောအယူသည် ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော အယူသည် ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဤမှာဖက်ကမ်းတည်း၊ ဤသည်ကား ထိုမှာဖက်ကမ်းတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လူတို့တွင် (အကြင်လူတို့သည်) ထိုမှာဖက်ကမ်း(နိဗ္ဗာန်)သို့ သွားရောက်ကုန်၏၊ ထိုလူတို့သည်ကား နည်းပါးလှကုန်၏၊ ထို့ပြင် ထိုမှာဖက်ကမ်းသို့ သွားရောက်ကုန်သောသူတို့မှ တပါးသော ဤသတ္တဝါ (အပေါင်း)သည် ဤမှာဖက်ကမ်း (သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိ)သို့ သာလျှင် အဖန်ဖန် ပြေးသွား၏။

အကြင်သူတို့သည်ကား ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော တရား၌ တရားအား လျော်စွာ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည်သာ ကူးတက်နိုင်ခဲသော သေမင်း၏တည်ရာ (ဝဋ်တရား)ကို (ကူးတက်ကာ) ထိုမှာဖက်ကမ်း(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

ပညာရှိသည် မည်းညစ်သော (အကုသိုလ်) တရားကို ပယ်၍ ဖြူစင်သော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွားရာ၏၊ ကပ်ငြိရာ (ဝဋ်)မှ မကပ်ငြိရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံပြု၍ အကြင်ကင်းဆိတ်ရာ၌ မွေ့လျော်နိုင်ခဲ၏၊ ထိုကင်းဆိတ်ရာ၌ ကာမတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ကြောင့်ကြမရှိပဲ အလွန် မွေ့လျော်ခြင်းကို အလိုရှိရာ၏၊ ပညာရှိသည် စိတ်ညစ်ညူးခြင်းတို့မှ မိမိကိုယ်ကို ဖြူစင်စေရာ၏။

အကြင်သူတို့၏ စိတ်သည် သမ္မောဓိ၏ အင်္ဂါ(ဗောဇ္ဈင်)တို့၌ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စွဲလမ်းမှု မရှိပဲ စွဲလမ်းမှုကို စွန့်ရာ(နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်ကုန်၏၊ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းပြီးဖြစ်ကုန်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ပဌမ အဓမ္မသုတ်

၁၇၁။ ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုလည်း အကျိုးမဲ့ကိုလည်း သိအပ်၏၊ တရားကိုလည်း အကျိုးကိုလည်း သိအပ်၏၊ တရားမဟုတ်သည်ကိုလည်း အကျိုးမဲ့ကိုလည်း သိ၍ တရားကိုလည်း အကျိုးကိုလည်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်နှင့် အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၊ ကုန်းစကား ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကား

ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောခြင်း၊ ရှေးရှု့ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ'၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'၊ မှားယွင်းသော အယူတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားမဟုတ်သည်နှင့် အကျိုးမဲ့ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားနှင့် အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ရှေးရှု့ မကြံစည်မှု 'အနဘိဇ္ဈာ'၊ မပျက်စီးစေလိုမှု 'အဗျာပါဒ'၊ မှန်ကန်သော အယူတို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားနှင့် အကျိုးဟု ဆိုအပ်၏။"ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း အကျိုးမဲ့ကိုငင်း သိအပ်၏၊ တရားကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိအပ်၏၊ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း အကျိုးမဲ့ကိုငင်း သိ၍ တရားကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏"ဟု ဆိုခဲ့ဖသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စဲ့၍ ဆိုအပ်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

၆-ဒုတိယ အဓမ္မသုတ်

၁၇၂။ ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိအပ်၏။ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ ကရာ်အားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ လာခြင်းကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်ဟော်မူကာ နေရာမှထ၍ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြ၍ မကြာမီ ထိုရဟန်းတို့အား "ငါ့သျင်ဘို့ မြတ်စွာဘုရားသည် 'ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိအပ်၏၊ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်ရမည်'ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ဤ ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်ကော်မမူပဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏၊ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို မဝေဖန်သေးသော ဤ ညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း"ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့အား "ဤအသျင်မဟာကစ္စည်းကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူ၏၊ သိနားလည်သော သိတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏၊ အသျင်မဟာကစ္စည်းသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူဧသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊ ငါတို့သည် အသျင်မဟာကစ္စည်း အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျင်မဟာကစ္စည်းအား ဤအနက်ကို မေးလျှောက်ကြရမူ ငါတို့အား အသျင်မဟာကစ္စည်းသည် ဖြေဆိုတိုင်း ထိုအနက်ကို ဆောင်ထားကြရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် အသျင်မဟာကစ္စည်း အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျင်မဟာကစ္စည်းနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးပေပြီးနောက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကြလျက် အသျင်မဟာကစ္စည်းအား – ငါ့သျင်ကစ္စည်း မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ ဝါရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိအပ်၏၊ ဝါရား မဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏" ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ဤညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူပဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ ငါ့သျင် မြတ်စွာဘုရား ဇရက္ခ၍ မကြာမြင့်မီ ငါတို့အား "ငါ့သျင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် 'ဝါရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏' ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ဤညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူပဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း" ဟု အကြံဖြစ်ပါသည် ငါ့သျင် ထိုငါတို့အား "ဤအသျင်မဟာကစ္စည်းကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပါ၏၊ သိနားလည်သော သိတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပါ၏၊ အသျင်မဟာကစ္စည်းသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျင်မဟာကစ္စည်း အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် အသျင်မဟာကစ္စည်းအား ဤအနက်ကို မေးလျှောက်ကြရမူ ငါတို့အား အသျင်မဟာကစ္စည်း ဖြေဆိုသည့်အတိုင်း ဆောင်ထားကြရမူ ကောင်းလေစ့်" ဟု အကြံဖြစ်ပြန်ပါ၏။ အသျင်မဟာကစ္စည်းသည် ဝေဖန်တော်မူပါလေ့ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျင်တို့ အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာရန် လှည့်လည်လတ်သော် အနှစ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တည်နေသော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်ကို ကျော်လွန်ကာ ပင်စည်ကို ကျော်လွန်ကာ အခက်အရွက်၌ အနှစ်ကို ရှာသင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤ ဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်ဖြစ်၏။ အသျင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်ဖြစ်တော်မူပါလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ကျော်လွန်ကာ အကျန်ုပ်တို့အား ထိုအနက်ကို မေးသင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ကြကုန်ဘိ၏။ ငါ့သျင်တို့ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏၊ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော်မူ၏၊ လူတို့၏ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားတုံး တရားခဲ ဖြစ်တော်မူ၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူ၏၊ မိန့်ဆိုတော် မူတတ်၏၊ ဆုံးမတော်မူတတ်၏၊ အကျိုးကိုဆောင်တော်မူတတ်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)ကို ပေးတော်မူတတ်၏၊ တရားအရှင် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ရှေးဘုရားတို့အတူ လာတော်မူ၏၊ သင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့သာ ချဉ်းကပ်၍ ထို အနက်ကို မေးကုန်ရာ၏၊ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေတော်မူသည့် အတိုင်း ဆောင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုမေးခြင်း ဆောင်ခြင်း၏ ဒါချိန်အခါပင်တည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျင်ကစ္စာန စင်စစ် မြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏၊ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော်မူ၏၊ လူတို့၏ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဉာဏ်သဖွယ်ဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားတုံး တရားခဲ ဖြစ်တော်မူ၏၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူ၏၊ မိန့်ဆိုတော်မူတတ်၏၊ ဆုံးမတော်မူတတ်၏၊ အကျိုးကို ဆောင်တော်မူတတ်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)ကို ပေးတော်မူတတ်၏၊ တရားအရှင် ဖြစ်တော်

မူ၏၊ ရှေးဘုရားတို့အတူ လာတော်မူ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားသို့ သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးကုန်ရာ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေတော်မူသည့် အတိုင်း ဆောင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုမေးခြင်း ဆောင်ခြင်း၏ အချိန်အခါပင် ဖြစ်ပါ၏၊ သို့ပါသော်လည်း အသျှင်မဟာကစ္စည်းကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပါ၏၊ သိနှံးလည်းသော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးမွမ်းအပ်ပါ၏၊ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အာ ဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြမျက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါ၏။ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် ဝန်မလေးပဲ ဝေဖန်တော်မူပါလေ့ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏"ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြမျက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူပဲ နေရာမှထ၍ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်တို့ တရားမဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ သူ့အသက်သတ်ခြင်းသည် **တရားမဟုတ်၊** သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မပေးသည်ကို ယူခြင်းသည် တရား မဟုတ်၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း၊ မဟုတ်မမှန်

ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာသော ကုသိုလ်တရား တို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကုန်းစကားသည် တရားမဟုတ်၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ကုန်းစကားဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သောအကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်ကို ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ပြိန်ဖျင်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း သည် တရားမည်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ ပြိန်ဖျင်း သော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ် တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ရှေးရှု့ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ'သည် တရား မဟုတ်၊ ရှေးရှု့မကြံမှု 'အနဘိဇ္ဈာ'သည် တရား မည်၏။ ရှေးရှု့ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ ရှေးရှု့မကြံစည်မှု 'အနဘိဇ္ဈာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' သည် တရား မဟုတ်၊ မပျက်စီးစေလိုမှု 'အဗျာပါဒ'သည် တရား မည်၏။ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မပျက်စီး စေလိုမှု 'အဗျာပါဒ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်း သို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော အယူသည် တရား မဟုတ်၊ မှန်ကန်သောအယူသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုဂုဏ်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏"ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြမျက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူပဲ နေရာမှဆ၍ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် သိပါ၏။ ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် အလိုရှိပါမူ မြတ်စွာဘုရားသို့သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်ကြကုန်လော့—မြတ်စွာဘုရား ဖြေဆိုတော်မူတိုင်း ထိုအနက်ကို ဆောင်ကြကုန်လော့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်း၏ ဟောပြောချက်ကို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကြ၍ နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား—အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုဂုဏ်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏"ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူပဲ နေရာမှဆ၍ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြ၍မကြာမီ ထိုအကျန်ပုဒ်တို့အား—"ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ ဟရားမဟုတ်သည်ကိုဂုဏ်း တရားကိုဂုဏ်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူပဲ နေရာမှ ထ၍ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း"ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျန်ပုဒ်တို့အား "အသျှင်မဟာကစ္စည်းကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏၊ သိနားလည်သော သိဘင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးကျူးအပ်၏၊ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းနိုင်၏။ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်းအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်ကြရမူ ငါတို့အား အသျှင်မဟာကစ္စည်း ဖြေဆိုတော်မူတိုင်း ထိုအနက်ကို ဆောင်ထားကြရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်ပြန်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် ထိုအကျန်ပုဒ်တို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်းအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်ကြပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျန်ပုဒ်တို့အား အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် ဤအက္ခရာ ဤပုဒ် ဤသဒ္ဒါဝှိုဖြင့် အနက်ကို ကောင်းစွာ ဝေဖန်တော်မူပါ၏ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်းတို့ မဟာကစ္စည်းသည် ပညာရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မဟာကစ္စည်းသည် ပညာကြီး၏၊ ရဟန်းဘို့ သင်တို့သည် အကယ်၍ ငါသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်ကြလျှင်လည်း ငါသည်လည်း မဟာကစ္စည်း ဖြေသကဲ့သို့သာ ဖြေဆိုရာ၏၊ ထိုစကား၏ အနက်ကား ဤသည်မှုင်တည်း၊ ထိုအနက်ကို ဤသို့သာလျှင် မှတ်ဆောင်ထားကုန်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၂-တတိယအဓမ္မသုတ်

၁၇၃။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ရဟန်းတို့ သူ့အသက်သတ်ခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။ ရဟန်းတို့ မပေးသည်ကို ယူခြင်းသည် တရား မဟုတ်၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ,ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရား မည်၏။ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ရဟန်းတို့ ကုန်းစကားသည် တရားမဟုတ်၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရား မည်၏။ ရဟန်းတို့ ပြိန်ဖျင်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ ရှေးရှု့ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ'သည် တရား မဟုတ်၊ ရှေးရှု့မကြံစည်မှု'အနဘိဇ္ဈာ'သည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးစေလိုမှု'ဗျာပါဒ'သည် တရား မဟုတ်၊ မပျက်စီးစေလိုမှု'အဗျာပါဒ'သည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အယူသည် တရား မဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အယူသည် တရား မည်၏။ မှားယွင်းသော အယူ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အယူဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

"ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိအပ်၏၊ ဟရားမဟုတ်သည်ကိုငင်း တရားကိုငင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကိုငင်း အကျိုးကိုငင်း သိ၍ ဟရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏"ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤသည်ကို စဲ၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-ကမ္မနိဒါနသုတ်

၁၇၄။ ရဟန်းတို့ သူ့အသက်သတ်ခြင်းကိုလည်း လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကိုလည်း

လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကိုလည်း လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းကိုလည်း လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ကုန်းစကားကိုလည်း လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကိုလည်း လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ပြိန်ဖျင်းသော စကားပြောသူအား လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံ ရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ရွေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ'ကိုလည်း လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံ ရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'ကိုလည်း လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အယူကိုလည်း လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လောဘသည် ကံ အကြောင်းဖြစ်၏၊ ဒေါသသည် ကံ အကြောင်းဖြစ်၏၊ မောဟသည် ကံအကြောင်းဖြစ်၏၊ လောဘ ကုန်ခြင်းကြောင့် ကံအကြောင်းကုန်၏၊ ဒေါသကုန်ခြင်းကြောင့် ကံ အကြောင်းကုန်၏၊ မောဟကုန်ခြင်းကြောင့် ကံ အကြောင်းကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ပရိုက္ကမနသုတ်

၁၇၅။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသည် ရှောင်လွဲ၍ရ၏၊ ဤတရားသည် ရှောင်လွဲ၍ မရသည် မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဤတရားသည် ရှောင်လွဲ၍ရသနည်း၊ ဤတရားသည် ရှောင်လွဲ၍ မရသည် မဟုတ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိသူအား သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိသူအား မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိသူအား ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ မဟုတ်မမှန်ပြောလေ့ရှိသူအား မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွဲမှုဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ကုန်းစကားပြောသူအား ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင် သည် ရှောင်လွဲမှုဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားပြောသူအား ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွဲမှုဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ပြိန်ဖျင်းသော စကားပြောသူအား ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ အဘိဇ္ဈာမျှားသူအား အဘိဇ္ဈာမမျှားခြင်းသည် ရှောင်လွဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးစေလိုစိတ် ရှိသူအား မပျက်စီးစေလိုခြင်းသည် ရှောင်လွဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အယူရှိသူအား မှန်ကန်သော အယူရှိခြင်းသည် ရှောင်လွဲမှု ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤတရားသည် ရှောင်လွဲ၍ ရ၏၊ ဤတရားသည် ရှောင်လွဲ၍ မရသည် မဟုတ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-စုန္ဒသုတ်

၁၇၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပါဝါပြည် ပန်းထိမ်သည်၏သား စုန္ဒ၏သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပန်းထိမ်သည်၏ သား စုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏၊ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော ပန်းထိမ်သည်၏သား စုန္ဒအား မြတ်စွာဘုရား သည် "စုန္ဒ သင်သည် အဘယ်သူ၏ စင်ကြယ်မှုတို့ကို နှစ်သက်သနည်း"ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ရေကရားကို ဆောင်ကုန်သော မျှော်ပန်းကို ဆောင်ကုန်သော မီးကိုလုပ်ကျွေး ကုန်သော ရေသို့ သက်ဆင်းကုန်သော ပစ္စာဘူမိအရပ်သား ပုဏ္ဏားတို့သည် စင်ကြယ်မှုကို ပညတ် ပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့၏ စင်ကြယ်မှုတို့ကို နှစ်သက်ပါ၏ဟု(လျှောက်၏)။

စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် ရေကရားကို ဆောင်ကုန်သော မျှော်ပန်းကို ဆောင်ကုန်သော မီးကို လုပ်ကျွေးကုန်သော ရေသို့ သက်ဆင်းကုန်သော ပစ္စာဘူမိအရပ်သား ပုဏ္ဏားတို့သည် စင်ကြယ် မှုတို့ကို ပညတ်ကုန်သနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ ရေကရားကို ဆောင်ကုန်သော မျှော်ပန်းကို ဆောင်ကုန်သော မီးကို လုပ်ကျွေးကုန်သော ရေသို့ သက်ဆင်း ကုန်သော ပစ္စာဘူမိအရပ်သား ပုဏ္ဏားတို့သည် တပည့်ကို ဤသို့ ဆောက်တည်စေကုန်၏။ "အိုဃောကျွဲး သင်သည် လာလော့၊ အိပ်ရာမှ စောစောထ၍ မြေကို သုံးသပ်လော့၊ အကယ်၍ မြေကို မသုံးသပ်လျှင် နွားမျိုး အစိုတို့ကို သုံးသပ်လော့။ အကယ်၍ နွားမျိုး အစိုတို့ကို မသုံးသပ်လျှင် မြက်စိမ်းတို့ကို သုံးသပ်လော့။ အကယ်၍ မြက်စိမ်းတို့ကို မသုံးသပ်လျှင် မီးကို လုပ်ကျွေးလော့။ အကယ်၍ မီးကို မလုပ်ကျွေးလျှင် လက်အုပ်ချီကာ နေကို ရှိခိုးလော့။ အကယ်၍ လက်အုပ်ချီကာ နေကို ရှိမခိုးလျှင် ညနေမျှမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းလော့"ဟု (ဆောက်တည်စေကုန်၏)။ အသျှင်ဘုရား ရေကရားကို ဆောင်ကုန်သော မျှော်ပန်းကို ဆောင် ကုန်သော မီးကို လုပ်ကျွေးကုန်သော ရေသို့ သက်ဆင်းကုန်သော ပစ္စာဘူမိအရပ်သား ပုဏ္ဏား တို့သည် ဤသို့ စင်ကြယ်မှုတို့ကို ပညတ်ပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့၏ စင်ကြယ်မှုတို့ကို နှစ်သက်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

စုန္ဒ ရေကရားကို ဆောင်ကုန်သော မျှော်ပန်းကို ဆောင်ကုန်သော မီးကို လုပ်ကျွေးကုန်သော ရေသို့ သက်ဆင်းကုန်သော ပစ္စာဘူမိအရပ်သား ပုဏ္ဏားတို့၏ စင်ကြယ်မှုသည် တမျိုးတည်း၊ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ စင်ကြယ်မှုသည် တမျိုးတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ စင်ကြယ်မှုကား အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည် အရိယာ၏ဝိနည်း၌ စင်ကြယ်မှုဖြစ်ပုံကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါဟု (လျှောက် ၏)။ စုန္ဒ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ပန်းထိမ်သည်၏ သား စုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

စုန္ဒ ကိုယ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုး ဖြစ်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုး ဖြင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။ စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုး ဖြစ်ပါသနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းကြုတ်၏၊ လက်၌ သွေးစွန်း၏၊ သတ်ခြင်း၌ စိတ်ဝင်စား၏၊ သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်းမရှိ။ မပေးသည်ကို ယူလေ့

ရှိ၏၊ ရွာ၌ ဖြစ်စေ တော၌ ဖြစ်စေ တည်သော သူတပါး၏ စည်းစိမ် အဆောက်အဦကို ခိုးလို စိတ်ဖြင့် မပေးပဲ ယူတတ်၏။ ကာမဇာတ်၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ အကြင်မိန်းမဝဋ်ကို အမိ စောင့်၏၊ အဖ စောင့်၏၊ အမိအဖ စောင့်၏၊ မောင်ကြီးမောင်ငယ် စောင့်၏၊ အစ်မညီမ စောင့်၏၊ ဆွေမျိုး စောင့်၏၊ အနွယ် စောင့်၏၊ တရား စောင့်၏၊ အရှင်'လင်'ရှိ၏၊ ဒဏ်တား၏၊ အယုတ်သဖြင့် ပန်းမမွှေဖြင့်သော်လည်း ကာရုံထား၏၊ ထိုကဲ့သို့သော မိန်းမတို့၌ သွားလာခြင်းသို့ ရောက်၏။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။

စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုးဖြစ်သနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ သဘင်သို့ ရောက်သော်၎င်း ပရိသတ်သို့ ရောက်သော်၎င်း ဆွေမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း အသင်းအလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း မင်းမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း "အိုဗျောက်ကြီး လာလေ၃၊ သင်သိသမျှကို ပြောလေ၃"ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရလျှင် ထိုသူသည် မသိလည်း"ငါသိ၏"ဟုဆိုး သိသည်ကို"ငါမသိ"ဟုဆိုး မမြင်သည်ကို "ငါမြင်၏"ဟုဆိုး မြင်သည်ကို "ငါမမြင်"ဟုဆိုး ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့် သော်၎င်း သူတပါး အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း လာဘ်'အာမိသ' တစ်စိုးလက်ဆောင် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြော၏။ ကုန်းစကားကို ပြောကြားတတ်၏၊ ဤသူဝို့ထံမှ နားဘောင်၍(ထိုသူကို်နှင့်)ဤသူတို့ ကဲ့ပြားရန် ထိုသူတို့ထံ၌ ပြောဘတ်၏၊ ထိုသူဝို့ ထံမှ နားဘောင်၍(ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကဲ့ပြားရန် ဤသူတို့ထံ၌ ပြောတတ်၏၊ ဤသို့ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း ခွဲခြားတတ်၏၊ ကဲ့ပြား သူဟုကိုလည်း အားပေးကတတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ'၌ မွေ့လျော်တတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ'၌ ပျော်ပိုက်တတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ'ကို နှစ်သက်တတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ'ကို ပြုသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ အကြင် စကားသည် အပြင်းရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ သူတပါး နားကိုစပ်ခါးစေတတ်၏၊ သူတပါးကို ထိခိုက်၏၊ အမျက်ထွက်ဖွယ် ကောင်း၏၊ တည်ငြိမ်မှုကို မဖြစ်စေတတ်၊ ထိုသို့သော သဘောရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ အခါမဟုတ်သည်၌ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဆုံးမစကား မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အခါမဟုတ်သည်၌ အကြောင်းမဲ့ အဝိုင်းအခြားမရှိပဲ အစီးအပွါးမဲ့နှင့် စပ်သော မှတ်သား ဖွယ်မရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုး ဖြစ်၏။

စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်သနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အဘိဇ္ဈာများ၏၊ သူတပါး၏ စည်းစိမ် အဆောက်အဦကို "ငါ့အား ဖြစ်မူ ကောင်းလေစ"ဟု ရှေးရှုကြံတတ်သူ ဖြစ်၏။ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ "ဤသတ္တဝါတို့ကို သတ်စေကုန် ဖမ်းစေကုန် ဖြတ်စေကုန်(ဤသတ္တဝါတို့သည်) ပျောက်ပျက်ကြစေကုန်၊ မရှိကြစေကုန်လင့်"ဟု ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံရှိ၏။ မှားယွင်းသော အယူရှိ၏၊ "လှူရကျိုး မရှိ၊ ပူဇော်ရကျိုး မရှိ၊ ညှဉ်တပ်ပြုရကျိုး မရှိ၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက် မရှိ၊ ဤလောကဟူသည် မရှိ၊ တပါးသော လောကဟူသည် မရှိ၊ အမိ၌ ကောင်း မကောင်းပြုမူ အကျိုးဟူသည် မရှိ၊ အဖ၌ ကောင်းမကောင်းပြုမူ အကျိုးဟူသည် မရှိ၊ ဥပပါတ် သတ္တဝါတို့ဟူသည် မရှိကြ၊ ဤလောကကိုဌင်း တပါးသောလောကကိုဌင်း ကိုယ်ဘိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်သော လောက၌ အညီအညွတ်

ရောက်ကြကုန် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ဟူသည် မရှိကုန်"ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။

စုန္ဒ ဤသည်ကား အကုသိလ်ကမ္မပထ ဆယ်မျိုးတို့ပင်တည်း။ စုန္ဒ ဤအကုသိလ် ကမ္မပထဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် စောစောအိပ်ရာမှ ထ၍သာလျှင် မြေကို သုံးသပ်သော်၎င်း မသုံးသပ်သော်၎င်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ နွားမျေးအစိုတို့ကို သုံးသပ်သော်၎င်း မသုံးသပ်သော်၎င်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ မြက်စိမ်းတို့ကို သုံးသပ်သော်၎င်း မသုံးသပ်သော်၎င်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ မီးကို လုပ်ကျွေးသော်၎င်း မလုပ်ကျွေးသော်၎င်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ လက်အုပ်ချီလျက် နေကို ရှိခိုးသော်၎င်း ရှိမခိုးသော်၎င်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းသော်၎င်း မသက်ဆင်းသော်၎င်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ စုန္ဒ ဤအကုသိလ် ကမ္မပထဆယ်မျိုးတို့သည် မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ မစင်ကြယ်မှုကို ပြုတတ်ကုန်၏။ စုန္ဒ ဤအကုသိလ် ကမ္မပထ ဆယ်မျိုးတို့၏ ပြည့်စုံမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ငရဲသည် တင်၏။ တိရစ္ဆာန်ဘဝသည် ထင်၏။ ပြိတ္တာဘုံသည် ထင်၏၊ အခြားသော မည်သည့် ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝတို့ မဆို ထင်ကုန်၏။

စုန္ဒ ကိုယ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏၊ နှုတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုး ဖြစ်၏၊ စိတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။ စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်သနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက်နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရှာ၌ဖြစ်စေ တောင်၌ ဖြစ်စေ တည်သော သူဘပါး၏ စည်းဝိမ် အဆောက်အဦကို မပေးပဲ မယူတတ်သူ ဖြစ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူဖြစ်၏၊ အကြင်မိန်းမတို့ကို အမိစောင့်၏၊ အဖစောင့်၏၊ အမိ အဖ စောင့်၏၊ မောင်ကြီး မောင်ငယ်စောင့်၏၊ အစ်မ ညီမ စောင့်၏၊ ဆွေမျိုးစောင့်၏၊ အနွယ်စောင့်၏၊ တရားစောင့်၏၊ အရှင် 'လင်' ရှိ၏၊ ဒဏ်ထား၏၊ အယုတ်သဖြင့် ပန်းခွဖြင့်သော်လည်း ကာရံထား၏၊ ထိုကဲ့သို့သော မိန်းမတို့၌ သွားလာခြင်းသို့ မရောက်တတ်သူဖြစ်၏။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။

စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုးဖြစ်သနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူဖြစ်၏၊ သဘင်သို့ ရောက်သော်၎င်း ပရိသတ်သို့ ရောက်သော်၎င်း ဆွေမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း အသင်းအလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း မင်းမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း "အို ယောကျ်ား လာလော့၊ သင်သိသမျှကို ပြောလော့"ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရလျှင် ထိုသူသည် မသိသည်ကို "ငါမသိ"ဟုဆိုင်း သိသည်ကို "ငါသိ၏"ဟုဆိုင်း မမြင်သည်ကို "ငါမမြင်"ဟုဆိုင်း မြင်သည်ကို "ငါမြင်၏"ဟုဆိုင်း ဤသို့ မိမိ အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း သူတပါး အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း လာဘ် 'အာမိသ' တစ်စုံးဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း သိလျက် အမှား မပြောတတ်သူ ဖြစ်၏။ ကုန်းစကားကိုပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်သူဖြစ်၏၊ ဤသူ့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူဘို့နှင့်) ဤသူဘို့ ကဲပြားရန် ထိုသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူတို့ဆီမှ နားထောင်၍

(ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကွဲပြားရန် ဤသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ဘတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်တတ်၏။ ရန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ရန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်တတ်သူ ဖြစ်၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ် ရှိ၏၊ နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်သက်၏၊ လူအများနှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသောစကားကိုသာ ဆိုတတ်သူဖြစ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ဘတ်သူဖြစ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုး (နှင့်စပ်သော စကား) ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရား(နှင့်စပ်သောစကား)ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊အဆုံးအမ(နှင့်စပ်သောစကား)ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (သင့်လျော်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့်တကွ အပိုင်းအခြားရှိ၍ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် မှတ်သားလောက်သော စကားကိုသာ ဆိုတတ်သူဖြစ်၏။စုန္ဒ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုးဖြစ်၏။

စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်သနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အဘိဇ္ဈာ မများသူဖြစ်၏၊ "သူတပါး၏ စည်းစိမ်အဆောက်အဦသည် ငါ့အားဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု သူတပါး၏ စည်းစိမ် အဆောက်အဦကို ရှေးရှုမကြံတတ်သူ ဖြစ်၏။ မဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ "ဤသတ္တဝါတို့သည် ရန်ကင်းသူတို့ ဖြစ်ကြပါစေ ကြောင့်ကြကင်းသူတို့ ဆင်းရဲကင်းသူတို့ ဖြစ်ကြပါစေ၊ မိမိ ကိုယ်ကို ချမ်းသာစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ" ဟု မဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံရှိသူ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အယူရှိ၏၊ "လှူရကျိုးရှိ၏၊ ပူဇော်ရကျိုးရှိ၏၊ ဧည့်ဝတ် ပြုရကျိုးရှိ၏၊ ကောင်းစွာပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကံဘရား၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏၊ ဤလောကသည် ရှိ၏၊ တပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ အမိ၌ ကောင်းမကောင်း ပြုမှု အကျိုးဟူသည် ရှိ၏၊ အဖ၌ ကောင်းမကောင်း ပြုမှုအကျိုးဟူသည် ရှိ၏၊ ဥပပါတ် သတ္တဝါတို့သည် ရှိကြကုန်၏၊ ဤလောကကိုငင်း တပါးသောလောကကိုငင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော လောက၌ အညီအညွတ် ရောက်ကြကုန် ကောင်းစွာကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ဟူသည် ရှိကုန်၏" ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိသူ ဖြစ်၏။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။

စုန္ဒ ဤသည်တို့ကား ကုသိုလ်ကမ္မပထ ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ ဤကုသိုလ်ကမ္မပထ ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် စောစောအိပ်ရာမှထ၍သာလျှင် မြေကို သုံးသပ်သော်ငင်း မသုံးသပ်သော်ငင်း စင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ နွားချေးအစိုတို့ကို သုံးသပ်သော်ငင်း မသုံးသပ်သော်ငင်း စင်ကြယ်သည်သာဖြစ်၏၊ မြက်စိမ်းတို့ကို သုံးသပ်သော်ငင်း မသုံးသပ်သော်ငင်း စင်ကြယ်သည်သာဖြစ်၏။ မီးကို လုပ်ကျွေးသော်ငင်း မလုပ်ကျွေးသော်ငင်း စင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ လက်အုပ်ချီလျက်နေကို ရှိခိုးသော်ငင်း ရှိမခိုးသော်ငင်း စင်ကြယ်သည်သာဖြစ်၏။ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက်ရေသို့ သက်ဆင်းသော်ငင်း မသက်ဆင်းသော်ငင်း စင်ကြယ်သည်သာဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ စုန္ဒ ဤကုသိုလ် ကမ္မပထ ဆယ်မျိုးတို့သည် စင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ စင်ကြယ်မှုကို ပြုတတ်ကုန်၏၊ စုန္ဒ ဤကုသိုလ်ကမ္မပထဆယ်မျိုးတို့၏ ပြည့်စုံမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် နတ်ဘဝတို့သည် ထင်ကုန်၏၊ လူ့ ဘဝတို့သည် ထင်ကုန်၏၊ အခြားသော မည်သည့် သုဂတိဘုံဘဝတို့ မဆို ထင်ကုန်၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလတ်သော် ပန်းထိမ်သည်၏သား စုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။။ပ။။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။

ဒသမသုတ်။

၁၁-ဇာဏုသောဏိသုတ်

၁၇၇။ ထိုအခါ ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ သွားကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့ ပဏ္ဏားတို့မည်သည်ကား "ဤအလှူသည် ကြွယ်လွန်သော ဆွမျိုးသားချင်းတို့သို့ ရောက်ပါစေ၊ ဤအလှူကို ကွယ်လွန်ကုန်သော ဆွမျိုးသားချင်းတို့သည် သုံးဆောင်ကြပါစေ" ဟု အလှူတို့ကို လှူကြပါကုန်၏။ သေသူကို ရည်၍ ပြုအပ်သော/ကုဋ္ဌီ ထမင်းတို့ကို ပြုကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့နည်း ထိုအလှူသည် ကွယ်လွန်သောဆွမျိုးသားချင်းတို့ထံသို့ ရောက်ပါသလော၊ အသို့နည်း ထိုကွယ်လွန်သော ဆွမျိုးသားချင်း တို့သည် ထိုအလှူကို သုံးဆောင်ကြရပါသလော ဟု လျှောက်၏။ ပဏ္ဏား ရောက်သင့်သောအရပ်၌ ရောက်၏၊ မရောက်သင့်သောအရပ်၌ မရောက်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ရောက်သင့်သော အရပ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ မရောက်သင့်သော အရပ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အသက်ကိုသတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကားရှိ၏၊ ရှန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ အဘိဇ္ဈာမျှား၏၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ မှားယွင်းသော အယူရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်'ခန္ဓာ' ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသူသည် ငရဲသား သတ္တဝါ၏ အစာအာဟာရဖြင့် ငရဲ၌ မျှတရ၏၊ ထိုအစာအာဟာရဖြင့် ထိုသူသည် ထိုငရဲ၌ တည်ရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လည်း ရောက်သင့်သည့် အရပ် မဟုတ်သေး၊ ယင်း ငရဲ၌ တည်သူအား ထိုဒါနသည် မရောက်။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။။ပ။။ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။။ ထိုသူသည် ကိုယ်'ခန္ဓာ' ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသူသည် တိရစ္ဆာန်မျိုးဖြစ်သည့် သတ္တဝါတို့၏ အစာဖြင့် ထိုတိရစ္ဆာန်မျိုး၌ မျှ ဘရ၏၊ ထိုအစာဖြင့် ထိုသတ္တဝါသည် ထိုတိရစ္ဆာန်မျိုး၌ တည်ရ၏။။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လည်း ရောက်သင့်သောအရပ် မဟုတ်သေး၊ ယင်း တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ တည်သူအား ထိုဒါနသည် မရောက်။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရှန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အဘိဇ္ဈာမမျှား၊ မဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော

အယူရှိ၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ် 'ခန္ဓာ' ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ လူတို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် လူတို့၏ အစာဖြင့် ထိုလူ့ဘုံ၌ မျှတရ၏၊ ထိုအစာဖြင့် ထိုသူသည် ထိုဘုံ၌ တည်ရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လည်း ရောက်သင့်သောအရပ် မဟုတ်သေး၊ ယင်းလူ့ဘုံ၌ တည်သည်အား ထိဒါနသည် မရောက်။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ် 'ခန္ဓာ' ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် နတ်တို့၏ အစာဖြင့် ထိုနတ်ဘုံ၌ မျှတရ၏၊ ထိုအစာဖြင့် ထိုသူသည် ထိုနတ်ဘုံ၌ တည်ရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လည်း ရောက်သင့်သောအရပ် မဟုတ်သေး၊ ယင်းနတ်ဘုံ၌တည်သည်အား ထိဒါနသည် မရောက်။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အခြို့သောသူသည် အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ် 'ခန္ဓာ' ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် ပြိတ္တာဘုံသားဖြစ်သည့် သတ္တဝါတို့၏ အစာဖြင့် ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ မျှတရ၏၊ ထိုအစာဖြင့် ထိုသူသည် ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ တည်ရ၏။ သို့မဟုတ် ထိုသူအတွက် အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့ကသော်၎င်း ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ကသော်၎င်း ပေးလှူအပ်သော ဒါနဖြင့် ထိုပြိတ္တာသည် ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ မျှတရ၏၊ ထိုဒါနဖြင့် ထိုပြိတ္တာသည် ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ တည်ရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ရောက်သင့်သော အရပ်တည်း၊ ယင်း ပြိတ္တာဘုံ၌ တည်သည်အား ထိဒါနသည် ရောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အကယ်၍ ထိုကွယ်လွန်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် ထိုဘုံဌာနသို့မရောက်ပါလျှင် အဘယ်သူသည် ထိုဒါနကို သုံးဆောင်ပါမည်နည်းဟု (လျှောက်၏)။ပုဏ္ဏား ထိုဌာနသို့ ရောက်ကုန်သော အခြားသော ကွယ်လွန်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် ထိုဒါနကို သုံးဆောင်ခံစားရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အကယ်၍ ထိုကွယ်လွန်သော ဆွေမျိုးသားချင်းသည် ထိုဘုံဌာနသို့ မရောက်လျှင် အခြားသော ကွယ်လွန်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့လည်း ထိုဌာနသို့ မရောက်ကြပါလျှင် ထိုဒါနကို မည်သူ သုံးဆောင်မည်နည်းဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ဤမျှ ရှည်လျားသော အခါနှင်အခါဝယ် ကွယ်လွန်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့မှ ကင်းဆိတ်ချဌာန ရှိရာ၏ဟူသော ဤအကြောင်းသည် အရာမဟုတ်၊ အာခွင့်မဟုတ်ပေ၊ ပုဏ္ဏား အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် အလှူရှင်သည်လည်း အကျိုးမဲ့ မဖြစ်နိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။သေသူသည် မဖြစ်သင့်ရာ၌ ဖြင်သော်လည်း အသျှင်ဂေါတမသည် ဒါန၏အကျိုးကို ယုံတတ်တော်မူပါသလော ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား သေသူသည် မဖြစ်သင့်ရာ၌ ဖြစ်သော်လည်း ငါသည် ဒါန၏ အကျိုးကို ပညတ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အခြို့သောသူသည် အသက်ကိုသတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကားရှိ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ အဘိဇ္ဈာများ၏၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။ ထိုသူသည် သမဏအားသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏအားသော်၎င်း ထမင်း အဖျော်အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်င်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူ၏။ထိုသူသည် ကိုယ် 'ခန္ဓာ' ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ဆင်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသူသည် ထိုဆင်ဘဝ၌ အစားအသောက် ပန်း အထူးထူးသော အဆင်တန်ဆာကို ရခြင်းရှိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤဘဝ၌ အသက်ကိုသတ်ခြင်း မပေးသည်ကိုယူခြင်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်း မဟုတ်

မမှန်ပြောခြင်း ကုန်းစကားဒိုခြင်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိခြင်း ပြိန်ဖျင်းသောစကား ရှိခြင်း အဘိဇ္ဈာများခြင်း ဖျက်ဆီးလိုစိတ်ရှိခြင်း မှားယွင်းသောအယူရှိခြင်းကြောင့် ထိုသူသည် ကိုယ်'ခန္ဓာ'ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ဆင်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ သမဏအားသော်ငင်း ဗြာဟ္မဏအားသော်ငင်း အစားအသောက် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်ငင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူသောကြောင့်ကား ထိုသူသည် ထိုဆင်ဘဝ၌ အစားအသောက် ပန်း အထူးထူးသော အဆင်တန်ဆာကို ရခြင်းရှိ၏။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သူ့ အသက်ကိုသတ်ခြင်းရှိ၏။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။ထိုသူသည် သမဏအားသော်ငင်း ဗြာဟ္မဏအားသော်ငင်း အစားအသောက် အဝတ် ယာ၌ ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်ငင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကိုလှူ၏။ ထိုသူသ၌ ကိုယ်'ခန္ဓာ' ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မြင်းတို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ပ။ နွားတို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ပ။ခွေးတို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် ထိုခွေးဘဝ၌ အစားအသောက် ပန်း အထူးထူးသော အဆင်တန်ဆာကို ရခြင်းရှိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အယူရှိခြင်းကြောင့် ထိုသူသည် ကိုယ်'ခန္ဓာ'ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ခွေးတို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် သမဏအားသော်ငင်း ဗြာဟ္မဏအားသော်ငင်း အစားအသောက် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်ငင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူသောကြောင့်ကား ထိုသူသည် ထိုခွေးဘဝ၌ အစားအသောက် ပန်း အထူးထူးသောအဆင်တန်ဆာကို ရခြင်းရှိ၏။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်ကန်သောအမြင်ရှိ၏။ ထိုသူသည် သမဏအားသော်ငင်း ဗြာဟ္မဏအားသော်ငင်း အစားအသောက် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်ငင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကိုလှူ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်'ခန္ဓာ'ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ လူတို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် ထိုလူဘဝ၌ လူ၌ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ရခြင်းရှိ၏၊ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။မှန်ကန်သော အယူရှိခြင်းကြောင့် ထိုသူသည် ကိုယ်'ခန္ဓာ'ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ လူတို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ သမဏအားသော်ငင်း ဗြာဟ္မဏအားသော်ငင်း အစားအသောက် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်ငင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူသောကြောင့်ကား ထိုသူသည် ထိုလူဘဝဝယ် လူ၌ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ရခြင်းရှိ၏။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်ကန်သောအမြင်ရှိ၏။ ထိုသူသည် သမဏအားသော်ငင်း ဗြာဟ္မဏအားသော်ငင်း အစားအသောက် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်ငင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်'ခန္ဓာ'ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ နွားတို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် ထိုနွားဘဝ၌ လူ၌ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ရခြင်းရှိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သောအမြင်ရှိခြင်းကြောင့် ထိုသူသည် ကိုယ်'ခန္ဓာ'ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ နွားတို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ သမဏအားသော်ငင်း ဗြာဟ္မဏအားသော်ငင်း အစားအသောက် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်ငင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူသောကြောင့်ကား ထိုသူသည် နွားဘဝဝယ် နွားပြည်၌ ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်

ငါးပါးတို့ကို ရခြင်းဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏား အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် အလှူရှင်သည်လည်း အကျိုးမဲ့ မဖြစ်နိုင်ပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ အလှူရှင်သည် အကျိုးမဲ့ မဖြစ်သောကြောင့် အလှူတို့ကို လှူရန် အလွန်ပင် သင့်သည်သာတည်း၊ ကုဗ္ဗာထမင်းတို့ကို ပြုရန် သင့်သည်သာတည်းဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ဤအရာသည် ဤသို့ပင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား အလှူရှင်သည် အကျိုးမဲ့ မဖြစ်နိုင်သည် သာတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့ကစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

ကောဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ဇာဏုဿောဏိဝဂ် ပြီး၏။

---

(၁၈) ၃-သာဓုဝဂ် ၁-သာဓုသုတ်

၁၇၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား "ကောင်းသော တရားကိုဂုဏ်း မကောင်းသော တရားကိုဂုဏ်း ဟောပေအံ့၊ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ မကောင်းသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ အသက်သတ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကိုယူခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၊ ကုန်းခြောခြင်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားပြောခြင်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားပြောခြင်း ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း၊ ဖျက်ဆီးလိုခြင်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မကောင်းသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကိုယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ရှေးရှု မကြံစည်ခြင်း, မဖျက်ဆီးလိုခြင်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကောင်းသောတရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-အရိယဓမ္မသုတ်

၁၇၉။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အရိယာတရားကိုဂုဏ်း အရိယာမဟုတ်သည့် တရားကိုဂုဏ်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့ ။ပ။ ရဟန်းတို့ အရိယာ မဟုတ်သည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို

အရိယာမဟုတ်သည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အရိယာတရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အရိယာတရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ကုသလသုတ်

၁၇၀။ ရဟန်းဟို့ သင်တို့အား ကုသိုလ်ကိုဎင်း အကုသိုလ်ကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-အတ္ထသုတ်

၁၇၁။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကျိုးကိုဎင်း အကျိုးမဲ့ကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန်းတို့ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း။ပ။မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကျိုးမဲ့ဟုဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကျိုးဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထဝုတ်။

၅-ဓမ္မသုတ်

၁၇၂။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား တရားကိုဎင်း တရာ မဟုတ်သည်ကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားမဟုတ်ဟုဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားဟု ဆိုအပ်၏ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-အာသဝဿုတ်

၁၇၃။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော တရားကိုဎင်း အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော တရားကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်

လော့။ပ။ရဟန်းတို့ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သောတရားဟူသည် အဘယ်နည်း။သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဝဇ္ဇသုတ်

၁၀၄။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အပြစ်ရှိသော တရားကိုငင်း အပြစ်မရှိသော တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန်းတို့ အပြစ်ရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အပြစ်ရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အပြစ်မရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အပြစ်မရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-တပနီယသုတ်

၁၀၅။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ပူပန်စေတတ်သော တရားကိုငင်း မပူပန်စေတတ်သော တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ပူပန်စေတတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပူပန်စေတတ်သော တရားဟုဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မပူပန်စေတတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပူပန်စေတတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-အာစယဂါမိသုတ်

၁၀၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ရောက်ကြောင်း တရားကိုငင်း နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ရောက်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ရောက်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။

မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်ဇတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုက္ခုဋြိယသုတ်

၁၀၇။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တရားကိုလည်း သုခဖြစ်ကြောင်း တရားကိုလည်း ဟောပေအံ့၊ ထို တရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန်းတို့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏။ရဟန်းတို့ သုခဖြစ်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သုခဖြစ်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

၁၁-ဝိပါကသုတ်

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော တရားကိုလည်း ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားကိုလည်း ဟောပေအံ့၊ ထိုဘရားကို နာကုန်လော့ ။ပ။ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် သာဓုဝဂ် ပြီး၏။

---

(၁၉) ၄-အရိယမဂ္ဂဝဂ် ၁-အရိယမဂ္ဂသုတ်

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မြတ်သောလမ်းဟူသော တရားကိုလည်း မမြတ်သောလမ်းဟူသော တရားကိုလည်း ဟောပေအံ့၊ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မမြတ်သောလမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသောအမြင်တို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မမြတ်သောလမ်းဟူသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်သောလမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မြတ်သော လမ်းဟူသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ကဏ္ဍမဂ္ဂသုတ်

၁၉၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မည်းညစ်သောလမ်းဟူသော တရားကိုဎင်း ဖြူစင်သောလမ်းဟူသော တရားကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ ထို တရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မည်းညစ်သော လမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းကို့ ဤသည်ကို မည်းညစ်သောလမ်းဟူသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ရဟန်းတို့ ဖြူစင်သောလမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဖြူစင်သော လမ်းဟူသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-သဒ္ဓမ္မသုတ်

၁၉၁။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သူတော်ကောင်းတရားကိုဎင်း မသူတော်တရားကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ထို တရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန်းတို့ မသူတော်တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မသူတော်တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သူတော်ကောင်းတရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-သပ္ပုရိသဓမ္မသုတ်

၁၉၂။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကိုဎင်း မသူတော်တို့၏ တရားကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ ထို တရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန်းတို့ မသူတော်တို့၏ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မသူတော်တို့၏ တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဥပါဒေတဗ္ဗဓမ္မသုတ်

၁၉၃။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဖြစ်စေသင့်သော တရားကိုဎင်း မဖြစ်စေသင့်သော တရားကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ ထို တရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မဖြစ်စေသင့်သော တရားဟူသည်

အာဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မဖြစ်စေသင့်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ရဟန်းတို့ ဖြစ်စေသင့်သော တရားဟူသည် အာဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဖြစ်စေသင့်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဗျာပါဒေတဇ္ဈဓမ္မသုတ် [၁]

ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကြောင့်ကြစိုက်ရမည့် တရားကိုဎင်း ကြောင့်ကြ မစိုက်ရမည့် တရားကိုဎင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ကြောင့်ကြမစိုက်ရမည့် တရားဟူသည် အာဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြောင့်ကြမစိုက်ရမည့်ဘရားဟု ဆိုအပ်၏။ရဟန်းတို့ ကြောင့်ကြစိုက်ရမည့် တရားဟူသည် အာဘယ်နည်း။သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြောင့်ကြစိုက်ရမည့် ဂရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-အာသေဝိတဇ္ဈဓမ္မသုတ်

၁၉၄။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မှီဝဲရမည့် တရားကိုဎင်း မမှီဝဲရမည့် တရားကိုဎင်း ဟောပေအံ့။ ထိုကရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မမှီဝဲရမည့် တရားဟူသည် အာဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မမှီဝဲရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲရမည့် တရားဟူသည် အာဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သောအမြင်တို့တည်း။ရဟန်းတို့ဤသည်ကိုမှီဝဲရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-တာဝေတဇ္ဈဓမ္မသုတ်

၁၉၅။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ပွါးများရမည့် တရားကိုဎင်း မပွါးများရမည့် တရားကိုဎင်း ဟောပေအံ့ ထို တရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန်းတို့ မပွါးများရမည့် တရားဟူသည် အာဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပွါးများရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ရဟန်းတို့ ပွါးများရမည့် တရားဟူသည် အာဘယ်နည်း။သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပွါးများရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၁-ဤဗျာပါဒေတဇ္ဈဓမ္မသုတ်သည် သီဟိုဠ်-ယိုးဒယား-ကမ္ဘောဒီးယား-အင်္ဂလိပ်မူတို့၌မပါ။

၉-ဗဟုလိကာဘဗ္ဗသုတ်

၁၉၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့် တရားကိုငင်း ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုရမည့် တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုဝါရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန်းတို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ရဟန်းတို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-အနုဿရိတဗ္ဗသုတ်

၁၉၇။ ရဟန်းတို့ အောက်မေ့ရမည့် တရားကိုငင်း မအောက်မေ့ရမည့် တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ မအောက်မေ့ရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မအောက်မေ့ရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အောက်မေ့ရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အောက်မေ့ရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

၁၁-သစ္စိကာဘဗ္ဗသုတ်

၁၉၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မျက်မှောက်ပြုရမည့်တရားကိုငင်း မျက်မှောက် မပြုရမည့် တရားကိုငင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုဘရားကို နာကုန်လော့။ပ။ရဟန်းတို့ မျက်မှောက် မပြုရမည့်ဟူသော ဟူသည် အဘယ်နည်း။သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မျက်မှောက် မပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက် ပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မျက်မှောက်ပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောဇဿမသုတ်။

လေးခုမြောက် အဂိယမဂ္ဂဝဂ် ပြီး၏။

---

(၂၀) ၅-အပရပုဂ္ဂလဝဂ် နသေဝိတဗ္ဗာဒိသုတ်များ

၁၉၉။ ရဟန်းတို့ တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှီဝဲအပ်။ အဘယ် တရား ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမတို့၌

မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကား ရှိ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကား ရှိ၏၊ အဘိဇ္ဈာများ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏၊မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှီဝဲအပ်။

ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲအပ်၏။အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖ ငင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အဘိဇ္ဈာ မမျှား၊ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲအပ်၏၊

၂၀၀- ၂၀၉။ ရဟန်းတို့ တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မဆည်းကပ်အပ်။ပ။ ဆည်းကပ်အပ်၏။မမျဉ်းကပ်အပ်။ မျဉ်းကပ်အပ်၏။ မပူဇော်အပ်။ ပူဇော်အပ်၏။ ခြီးမှမ်းဆိုက်သူ မဖြစ်။ ခြီးမှမ်းထိုက်သူ ဖြစ်၏။ မရိုသေထိုက်သူ ဖြစ်၏။ ရိုသေထိုက်သူ ဖြစ်၏။ မပျပ်ဝပ်ထိုက်သူ ဖြစ်၏။ ပျက်ဝပ်ထိုက်သူ ဖြစ်၏။ မနှစ်သိမ့်စေတတ်။ နှစ်သိမ့်စေဘတ်၏။ မစင်ကြယ်၊ စင်ကြယ်၏။ မြတ်နိုးမှုကို မခံစားရ၊ မြတ်နိုးမှုကို ခံစားရ၏။ ပညာဖြင့် မတိုးပွါး၊ ပညာဖြင့် တိုးပွါး၏။ပ။ (၂-၁၁)။

၂၁၀။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျှားစွာသော မဒကာင်းမှုကို တိုးပွါးစေ၏။ပ။မျှားစွာသော ကောင်းမှုကို တိုးပွါးစေ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အဘိဇ္ဈာ မမျှားသူဖြစ်၏၊ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူဖြစ်၏၊ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည် မျှားစွာသော ကောင်းမှုကို တိုးပွါးစေ၏ပဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၂)

ငါးခုမြောက် အပရပုဂ္ဂလဝဂ် ပြီး၏။

စတုတ္ထ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

(၂၁) ၁-ကရဇကာယဝဂ် ၁-ပဌမ နိရယသဂ္ဂသုတ်

၂၁၁။ ရဟန်းတို့ တရား ဆယ်မျိုးဘို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ကုပ်ကို မျထားလိုက်သကဲ့သို့ ဂုံအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အခွါသောသူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်း၏၊ ကြမ်းဘမ်း၏၊ လက်၌ သွေးစွန်း၏၊ သတ်ဖြတ် ပုတ်ခတ်ရာ၌ စိတ်ဝင်စား၏၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မသနားတတ်။

မပေးသည်ကို ယူဝတ်၏၊ ရွာ၌ဖြစ်စေ တော၌ဖြစ်စေ တည်သော သူတပါး၏ စည်းစိမ် အဆောက်အဦကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူတတ်၏၊

ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ အကြင် မိန်းမတို့ကို အမိ စောင့်၏၊ အဖ စောင့်၏၊ အမိ အဖ စောင့်၏၊ မောင်ကြီး မောင်ငယ် စောင့်၏၊ အစ်မ ညီမ စောင့်၏၊ ဆွေမျိုး စောင့်၏၊ အနွယ်စောင့်၏၊ တရား စောင့်၏။ အရှင် 'လင်' ရှိ၏၊ ဒဏ်ဆား၏၊ အုပ်သဖြင့် ပန်းခွေဖြင့် သော်လည်း ကာရံထား၏၊ ထိုကဲ့သို့သော မိန်းမတို့၌ သွားလာခြင်းသို့ ရောက်၏။

မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ သဘင်သို့ ရောက်သော်၎င်း ပရိသတ်သို့ ရောက်သော်၎င်း ဆွေမျိုး အလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း အသင်းအပင်း အလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း မင်းမျိုး အလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း "အို ယောကျ်ား လာလော့၊ သင်သိသမျှကို ပြောလော့" ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရလျှင် ထိုသူသည် မသိသည်ကို "ငါသိ၏" ဟုဆိုင်း သိသည်ကို "ငါမသိ" ဟုဆိုင်း မမြင်သည်ကို "ငါမြင်၏" ဟုဆိုင်း မြင်သည်ကို "ငါမမြင်" ဟုဆိုင်း ကိုယ်သို့ မိမိအကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း သူတပါး အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း လာဘ် 'အာမိသ' တစ်စိုးလက်ဆောင် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောတတ်၏။

ကုန်းစကား ပြောတတ်၏၊ ကွဲသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ကွဲသူကို ကဲ့ပြားရန် ထိုသူတို့ထံ၌ ပြောတတ်၏၊ ဘိသူတို့ဆီမှ နားထောင်၍ (ကွဲသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကဲ့ပြားရန် ကွဲသူတို့ ထံ၌ ပြောတတ်၏၊ ကွဲသို့ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း ခွဲခြားတတ်၏၊ ကဲ့ပြားသူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု'ပဂ္ဂ'၌ မွေ့လျော်ဘတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ'၌ ပျော်ပိုက်တတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ'ကို နှစ်သက်တတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ'ကို ပြုသောစကားကို ဆိုတတ်၏။

ရုန့်ရင်းကြမ်းဘမ်းသော စကားရှိ၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ သူတပါး နားကို စပ်ခါး စေတတ်၏၊ သူတပါးကို ထိခိုက်၏၊ အမျက်ထွက်ဖွယ် ကောင်း၏၊ တည်ကြည်မှုကို မဖြစ်စေတတ်၊ ထိုသို့သဘောရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။

ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ အခါမဟုတ်သည်၌ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဆုံးမစကား မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အခါမဟုတ်သည်၌ အကြောင်းမဲ့ အပိုင်းအခြား မရှိပဲ အစီးအပွါးမဲ့နှင့် စပ်သော မှတ်သားဖွယ် မရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။

အဘိဇ္ဈာ များစွာ၏၊ "သူတပါး၏ ထိုစည်းစိမ်အဆောက်အဦကို ငါ့အား ဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ရှေးရှုကြံစည်၏။ ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ်ရှိ၏၊ ဤ"သတ္တဝါတို့ကို သတ်စေကုန်၊ ဖမ်းစေကုန်၊ ဖြတ်စေ

ကုန်၊ (ဤသတ္တဝါတို့သည်) ပျောက်ပျက်စေကုန်၊ မရှိကြစေကုန်လင့်” ဟု ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံရှိ၏၊

မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။ “လှူရကျိုး မရှိ၊ ပူဇော်ရကျိုး မရှိ၊ ဧည့်ဝတ် ပြုရကျိုး မရှိ၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက် မရှိ၊ ဤလောကဟူသည် မရှိ၊ တပါးသောလောကဟူသည် မရှိ၊ အမိ၌ ကောင်း မင်းကောင်း ပြုမူ အကျိုးဟူသည် မရှိ၊ အဖ၌ ကောင်း မကောင်း ပြုမူ အကျိုးဟူသည် မရှိ၊ ဉပပါတ်သတ္တဝါတို့ ဟူသည် မရှိကြ၊ ဤလောကကိုယ်တိုင် တပါးသော လောကကိုဌင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်သော လောကဋ္ဌ အညီအညွတ် ရောက်ကြကုန် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ဟူသည် မရှိကုန်” ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော သူသာည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အဟုဒါရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောကဋ္ဌ အချို့သောသူသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူဖြစ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏။

မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရာဋ္ဌ ဖြစ်စေ တောဋ္ဌ ဖြစ်စေ တည်သော သူတပါး၏ စည်းစိမ်အဆောက်အဦကို မပေးပဲ ခိုးလိုစိတ်ဖြင့် မယူတတ်သူ ဖြစ်၏။

ကာမတို့ဋ္ဌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမတို့ဋ္ဌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏၊ အကြင် မိန်းမတို့ကို အမိစောင့်၏။။ပ။ အယုတ်သဖြင့် ပန်းခွေဖြင့်သော်လည်း ကာရဏား၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော မိန်းမတို့ဋ္ဌ သွားလာခြင်းသို့ မရောက်သူဖြစ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သဘင်သို့ ရောက်သော်ငင်း ပရိသတ်သို့ ရောက်သော်ငင်း ဆွေမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော်ငင်း မင်းမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော်ငင်း “အို ယောကျ်ား လာလော့၊ သင်သိသမျှကို ပြောလော့” ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရလျှင် ထိုသူသည် မသိသည်ကို “ငါမသိ” ဟုငင်း သိသည်ကို “ငါသိ၏” ဟုငင်း မမြင်သည်ကို “ငါမမြင်” ဟုငင်း မြင်သည်ကို “ငါမြင်၏” ဟုငင်း ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့်သော်ငင်း သူတပါး အကြောင်းကြောင့်သော်ငင်း လာဘ်‘အာမိသ’ တံစိုးလက်ဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်ငင်း သိလျက် မဟုတ်မမှန် မပြောတတ်သူဖြစ်၏။

ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းမကားမှ ရှောင်ကြဉ်သူဖြစ်၏၊ ဤသူ့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ကဲ့ပြားရန် ထိုသူတို့ အထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကဲ့ပြားရန် ဤသူတို့ အထံ၌ မပြောကတ်၊ ဤသို့ ကဲ့ပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကိုပြုသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်တတ်၏၊ အကြင်

စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ် ရှိ၏၊ နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်သက်၏၊ လူအများနှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆိုတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုး (နှင့် စပ်သော စကား) ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရား (နှင့် စပ်သော စကား) ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမ (နှင့် စပ်သော စကား) ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (သင့်လျော်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွ အပိုင်းအခြားရှိ၍ အစီးအပွါးနှင့် စပ်သော မှတ်သားလောက်သော စကားကိုသာ ဆိုတတ်၏။ အဘိဇ္ဈာ မမျှားသူဖြစ်၏၊ "သူတပါး၏ စည်းစိမ်အဆောက်အဦသည် ငါ့အားဖြစ်မူ ကောင်းလေစ" ဟု သူဘပါး၏ စည်းစိမ်အဆောက်အဦကို ရှေးရှု မကြံတတ်သူဖြစ်၏။ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ "ဤသတ္တဝါတို့သည် ရန်ကင်းသူများ ဖြစ်ကြပါစေ၊ ကြောင့်ကြကင်းသူများ ဖြစ်ကြပါစေ၊ ဆင်းရဲကင်းသူများ ဖြစ်ကြပါစေ၊ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ" ဟု မဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံရှိသူ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏၊ "လှူရကျိုး ရှိ၏၊ ပူဇော်ရကျိုး ရှိ၏၊ ညှဉ်တော် ပြုရကျိုး ရှိ၏၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကံတရား၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏၊ ဤလောကသည် ရှိ၏၊ တပါးသော လောကသည်ရှိ၏၊ အမိ၌ ကောင်း မကောင်းပြုမှု အကျိုးဟူသည် ရှိ၏၊ အဖ၌ ကောင်းမကောင်းပြုမှု အကျိုးဟူသည် ရှိ၏၊ ဥပပါတ်သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤလောကကိုဂင်း တပါးသောလောကကိုဂင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော လောက၌ အညီအညွတ်ရောက်ကြကုန် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ဟူသည် ရှိကြကုန်၏" ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထိုအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဒုတိယ နိရယသဂ္ဂသုတ်

၂၁၂။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်သတ်လေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ လက်၌ သွေးစွန်း၏၊ သတ်ဖြတ်ပုတ်ခတ်ရာ၌ စိတ်ဝင်စား၏၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မသနားတတ်။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကား ပြောတတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏။ အဘိဇ္ဈာမျှားသူ ဖြစ်၏။ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏၊ "လှူရကျိုး မရှိ။ပ။ ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ဟူသည် မရှိကုန်" ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထိုအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ– ရဟန်းတို့ ဤ

!

လောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်း ရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကိုပယ်၍ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အဘိဇ္ဈာ မများသူ ဖြစ်၏။ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ "လှူရကျိုး ရှိ၏။ပ။ ဤလောကကိုငှင်း တပါးသော လောကကိုငှင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဥာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ဟူသည် ရှိကုန်၏"ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-မာတုဂါမသုတ်

၂၁၃။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကားရှိ၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏။ အဘိဇ္ဈာများ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ တို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင် စွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အဘိဇ္ဈာ မများသူဖြစ်၏၊ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဥပါသ်ကာသုတ်

၂၁၄။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အဟူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဝိသာရဒသုတ်

၂၁၅။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် မရဲရင့်မူ၍ အိမ်ကို စိုးအုပ်နေရ၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကားရှိ၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏။ အဘိဇ္ဈာ များ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ မှားသော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် မရဲရင့်မူ၍ အိမ်ကို စိုးအုပ်နေရ၏။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ရဲရင့်စွာ အိမ်ကို စိုးအုပ်နေရ၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အဘိဇ္ဈာ မများသူ ဖြစ်၏။ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ရဲရင့်စွာ အိမ်ကို စိုးအုပ်နေရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-သံသပ္ပနီယသုတ်

၂၁၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ရွေ့ရှားကြောင်းဖြစ်သော တရားဒေသနာကို ဟောပေးအံ့၊ တိုပေရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား

လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ရဟန်းတို့ ရွေ့ရှားကြောင်းဖြစ်သော တရားဒေသနာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာခံကုန်၏၊ ကံ၏ အမွေခံသာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် ဆွေမျိုးရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် လည်းလျှောင်းရာရှိကုန်၏၊ ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ မကောင်းသည်လည်း ဖြင်စေ အကြင်ကံကို ပြုကုန်၏၊ ထိုကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ လက်၌ သွေးစွန်း၏၊ သတ်ဖြတ်ပုတ်ခတ်ရာ၌ စိတ်ငင်စား၏၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မသနားတတ်။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် ရွေ့ရှား၏၊ နှုတ်ဖြင့် ရွေ့ရှား၏၊ စိတ်ဖြင့် ရွေ့ရှား၏။ ထိုသူ၏ ကာယကံသည် ကောက်၏၊ ထိုသူ၏ ဝစီကံသည် ကောက်၏၊ ထိုသူ၏ မနောကံသည် ကောက်၏၊ လားရာ 'ဂတိ' သည် ကောက်၏၊ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှုသည် ကောက်၏။ ရဟန်းတို့ လားရာ 'ဂတိ' ကောက်၍ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှု ကောက်သော သူအား စင်စစ်ဆင်းရဲသော ငရဲနှင့် ရွေ့ရှားခြင်းသဘောရှိသော တိရစ္ဆာန်မျိုးဟူကုန်သော ဤလားရာ 'ဂတိ' နှစ်မျိုးတို့တွင် တမျိုးမျိုးသော လားရာ 'ဂတိ' ကို ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ရွေ့ရှားခြင်းသဘောရှိသော တိရစ္ဆာန်ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မြေ ကင်းမြီးကောက် ကင်းခြေများ မြေပါ ကြောင် ကြွက် ခင်ပုပ်ငှက် ထိုမှတပါး လူတို့ကို မြင်လျှင် ရွေ့ရှားတတ်သော အခြားသော တိရစ္ဆာန်မျိုး သတ္တဝါအားလုံးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (ကံ၏) ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့် သတ္တဝါ ဖြစ်လာမှု ဖြစ်၏၊ အကြင်ကံကို ပြု၏၊ ထိုကံကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လာသော ထိုသတ္တဝါတို့ကို တွေ့ထိမှု (သဘော) တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ လက်၌ သွေးစွန်း၏၊ သတ်ဖြတ်ပုတ်ခတ်ရာ၌ စိတ်ငင်စား၏၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မသနားတတ်။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် ရွေ့ရှား၏၊ နှုတ်ဖြင့် ရွေ့ရှား၏၊ စိတ်ဖြင့် ရွေ့ရှား၏။ ထိုသူ၏ ကာယကံသည် ကောက်၏၊ ထိုသူ၏ ဝစီကံသည် ကောက်၏၊ ထိုသူ၏ မနောကံသည် ကောက်၏၊ လားရာ 'ဂတိ' သည် ကောက်၏၊ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှုသည် ကောက်၏။ ရဟန်းတို့ လားရာ 'ဂတိ' ကောက်၍ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှုကောက်သော သူအား စင်စစ်ဆင်းရဲသော ငရဲနှင့် ရွေ့ရှားခြင်းသဘောရှိသော တိရစ္ဆာန်မျိုးဟူကုန်သော ဤလားရာ 'ဂတိ' နှစ်မျိုးတို့ဘွင် တမျိုးမျိုးသော လားရာ 'ဂတိ' ကို ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ရွေ့ရှားခြင်းသဘောရှိသော တိရစ္ဆာန်ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း။ မြေ ကင်းမြီးကောက် ကင်းခြေများ မြေပါ ကြောင် ကြွက် ခင်ပုပ်ငှက် ထိုမှတပါး လူတို့ကို မြင်လျှင် ရွေ့ရှားတတ်သော အခြားသော တိရစ္ဆာန်မျိုးသတ္တဝါအားလုံးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (ကံ၏) ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့် သတ္တဝါ ဖြစ်လာမှု ဖြစ်၏၊ အကြင်ကံကို ပြု၏၊ ထိုကံကြောင့် ဖြစ်၏၊ (ဘဝ၌) ဖြစ်လာသော ထိုသတ္တဝါတို့ကို တွေ့ထိမှု (သဘော)တို့သည် တွေ့ထိ

ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံ၏ အမွေခံသာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိကုန်၏၊ ကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် ဆွေမျိုးရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် လည်းလျှောင်းရာ ရှိကုန်၏၊ ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ မကောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ အကြင်ကံကို ပြုကုန်၏၊ ထိုကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် မရွေ့ရှား၊ နှုတ်ဖြင့် မရွေ့ရှား၊ စိတ်ဖြင့် မရွေ့ရှား။ ထိုသူ၏ ကာယကံသည် ဖြောင့်၏၊ ဝစီကံသည် ဖြောင့်၏၊ မနောကံသည် ဖြောင့်၏၊ လားရာ ဂတိ သည် ဖြောင့်၏၊ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှုသည် ဖြောင့်၏။ ရဟန်းတို့ လားရာ ဂတိ ဖြောင့်၍ (ဘဝ၌)ဖြစ်မှု ဖြောင့်သော သူအား စင်စစ် ချမ်းသာသော နှုတ်ပြည့်နှင့် ကြွယ်ဝကုန်သော ဥစ္စာများကုန်သော ပစ္စည်းများကုန်သော ရွှေငွေ များကုန်သော နှစ်သက်ဖွယ် အဆောက်အဦ များကုန်သော ဥစ္စာ စပါး များကုန်သော မြင်းမြတ်သော အမျိုးဖြစ်သော ခတ္တိယမဟာသာလမျိုး ဗြာဟ္မဏမဟာသာလမျိုး ဂဟပတိမဟာသာလမျိုး ဟူကုန်သော ဤလားရာဂတိ နှစ်မျိုးတို့တွင် တမျိုးမျိုးသော လားရာ'ဂတိ'ကို ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင်(ကံ၏)ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့် သတ္တဝါဖြစ်လာမှု ဖြစ်၏၊ အကြင် ကံကို ပြု၏၊ ထိုကံကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လာသော ထိုသူကို ဘွဲ့ထိမှု(သဘော) တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကိုပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကားကိုပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကိုပယ်၍ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အဘိဇ္ဈာ မမျှား၊ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ "လှူရကျိုး ရှိ၏။ပ။ဤလောကကိုဌင်း တပါးသော လောကကိုဌင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏"ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင် ရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် မရွေ့ရှား၊နှုတ်ဖြင့် မရွေ့ရှား၊ စိတ်ဖြင့် မရွေ့ရှား၊ထိုသူ၏ ကာယကံ သည် ဖြောင့်၏၊ ဝစီကံသည် ဖြောင့်၏၊ မနောကံသည် ဖြောင့်၏၊ လားရာ'ဂတိ'သည် ဖြောင့်၏၊ (ဘဝ၌)ဖြစ်မှုသည် ဖြောင့်၏။ ရဟန်းတို့ လားရာ 'ဂတိ' ဖြောင့်၍ (ဘဝ၌)ဖြစ်မှု ဖြောင့်သော သူအား စင်စစ် ချမ်းသာသော နှုတ်ပြည့်နှင့် ကြွယ်ဝကုန်သော ဥစ္စာများကုန်သော စည်းစိမ်များကုန်သော ရွှေငွေများကုန်သော နှစ်သက်ဖွယ်အဆောက်အဦ များကုန်သော ဥစ္စာစပါး များကုန်သော မြင်းမြတ်သော အမျိုးဖြစ်ကုန်သော ခတ္တိယမဟာသာလမျိုး ဗြာဟ္မဏမဟာသာလမျိုး ဂဟပတိမဟာသာလမျိုးဟူကုန်သော ဤလားရာ'ဂတိ'နှစ်မျိုးတို့တွင် တမျိုးမျိုးသော လားရာ'ဂတိ'ကို ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (ကံ၏) ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့် သတ္တဝါ၏ ဖြစ်လာမှု ဖြစ်၏၊ အကြင်ကံကို ပြု၏၊ ထိုကံကြောင့်ဖြစ်၏၊ (ဘဝ၌) ဖြစ်လာသော ထိုသူကို တွေ့ထိမှု

(သဘော)တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံ၏ အမွေခံသာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိကုန်၏၊ ကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် ဆွေမျိုးရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် လည်းလျောင်းရာ ရှိကုန်၏၊ ကောင်းသည်လည်းဖြစ်စေ မကောင်းသည်လည်းဖြစ်စေ အကြင် ကံကို ပြုကုန်၏၊ ထိုကံ၏ အမွေခံတို့သာဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ရွှေရှားကြောင်း ဖြစ်သော တရားဒေသနာပေတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ပဌမ သညောတနိကသုတ်

၂၁၇။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ အကျိုးကိုမခံစားရပဲ ကင်းပျောက်ခြင်းကို ငါ မဆို။ ထိုအကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌သော်ငင်း အခြားမဲ့ (ဒုတိယ) ဘဝ၌ သော်ငင်း နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်၌ သော်ငင်း ခံစားရ၏။ ရဟန် တို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏အကျိုးကို မခံစားရပဲ ဆင်းရဲကုန်ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါမဆိုသည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုကံတို့တွင် ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ် ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ စကပျက်စီးမှု လေးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုး ရှိ၏။ မနောကံပျက်စီးမှုသုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကာယကံပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ လက်၌ သွေးစွန်း၏၊ သတ်ဖြတ် ပုတ်ခတ်ရာ၌ စိတ်ဝင်စား၏၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မသနားတတ်။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ရွာ၌ဖြစ်စေ တော၌ဖြစ်စေ တည်သော သူတပါး၏ နှစ်သက်ဖွယ် အဆောက်အဦကို မပေးပဲ ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့် ယူတတ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ အကြင် မိန်းမတို့ကို အမိစောင့်၏ ။ပ။ အယုတ်သဖြင့် ပန်းခွေဖြင့်သော်လည်း ကာရံထား၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော မိန်းမတို့၌ သွားလာခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကာယကံပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကိုဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် စကံပျက်စီးမှု လေးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် မဟုတ် မမှန်ပြောလေ့ရှိ၏၊သဘင်သို့ရောက်၍သော်ငင်း ပရိသတ်သို့ ရောက်သော်ငင်း ဆွေမျိုး အလယ်သို့ ရောက်သော်ငင်း အသင်းအပင်း အလယ်သို့ ရောက်သော်ငင်း မင်းမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော်ငင်း "အို ယောကျ်ား လာလော့၊ သင်သိသမျှကို ပြောလော့" ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရမူ ထိုသူသည် မသိသည်ကို "ငါသိ၏" ဟုငင်း သိသည်ကို

"ငါမသိ" ဟုငှင်း မမြင်သည်ကို "ငါမြင်၏" ဟုငှင်း မြင်သည်ကို"ငါမမြင်"ဟုငှင်း ဤသို့ မိမိ အကြောင်းကြောင့်သော်ငှင်း သူတပါးအကြောင်းကြောင့် သော်ငှင်း လာဘ်(အာမိသ) တံစိုး လက်ဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်ငှင်း သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကားကို ပြောကြားတတ်၏၊ ဤ သူတို့ထံမှ နားထောင်၍(ထိုသူတို့နှင့်)ဤသူတို့ ကဲ့ပြားရန် ထိုသူတို့ထံ၌ ပြောကြားတတ်၏၊ ထို သူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကဲ့ပြားရန် ဤသူတို့ထံ၌ ပြောကြားတတ်၏၊ ဤသို့ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း ကဲ့ပြားစေတတ်၏၊ ကဲ့ပြား သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ'၌ မွေ့လျော်တတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ'၌ ပျော်ပိုက်တတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ'ကို နှစ်သက်တတ်၏၊ ကဲ့ပြားမှု အစု 'ဝဂ္ဂ' ကို ပြုသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ သူတပါးကို နားကိုစပ်ခါးစေတတ်၏၊ သူတပါးကို ထိခိုက်၏၊ အမျက်ထွက်ဖွယ် ကောင်း၏၊ တည်ငြိမ်မှုကို မဖြစ်စေတတ်၊ ထို့သို့ သဘောရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်း သောစကားရှိ၏၊ အခါမဟုတ်သည်၌ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဆုံးမစကား မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အခါမဟုတ်သည်၌ အကြောင်းမဲ့ အပိုင်းအခြားမရှိပဲ အစီးအပွါးမဲ့နှင့်စပ်သော မှတ်သားဖွယ် မရှိသောစကားကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဝစီကံ ပျက်စီးမှု လေးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မနောကံပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ လောက၌ အချို့သောသူသည် အဘိဇ္ဈာ များ၏၊ "သူတပါး၏ ထို စည်းစိမ်အဆောက်အဦကို ငါ့အားဖြစ်မူ ကောင်းလေစ"ဟု ရှေးရှုကြံဘတ်သူ၏။ ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ်ရှိ၏၊ "ဤသတ္တဝါတို့ကို သတ်စေကုန်၊ ဖမ်းစေကုန်၊ ဖြတ်ဒေကုန်၊ (ဤသတ္တဝါတို့သည်) ပျောက်ပျက်စေကုန်၊ မရှိစေ ကုန်လင့်"ဟု ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံရှိ၏။ မှားယွင်းသောအမြင်ရှိ၏၊ "လှူရကျိုး မရှိ။ပ။ ဤလောကကိုငှင်း ဝပါးသောလောကကိုငှင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက် ပြုကာ ဟောကြားနိုင်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ဟူသည် မရှိကုန်"ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ် ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟုဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ဝင်ရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝစီကံပျက်စီးမှု လေးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါ တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ဝင်ရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟုဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ဝင်ရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လေးထောင့် မျက်နှာပြင်ရှိ ကျောက်(အန်စာ)သည် အထက်သို့ ပစ်လွှင့်အပ်သော် မည်သည့် မျက်နှာဘက်ဖြင့်ပင် တည်သည်ဖြစ်စေ ကောင်းစွာ တည်သောအားဖြင့် သာလျှင် တည်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟုဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ မကောင်းသူတို့လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ဝစီကံ ပျက်စီးမှု လေးမျိုးဟုဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟုဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏(အကျိုးကို) မခံစားရပဲ ကင်းပျောက်ခြင်းကို ငါမဆို၊ထိုအကျိုးသည်လည်း မျက်မှောက် ဘဝ၌သော်၎င်း အခြားမဲ့ (ဒုတိယ) ဘဝ၌သော်၎င်း နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်၌သော်၎င်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ် ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရပဲ ဆင်းရဲကုန်ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါမဆိုသည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုကံတို့တွင် ကာယကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။ ဝစီကံ ပြည့်စုံမှုလေးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှုရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။ မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကိုဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကိုချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏။ပ။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ ရွာ၌ဖြစ်စေ တော၌ဖြစ်စေ တည်သောသူတပါး၏ နှစ်သက်ဖွယ် အဆောက်အဦကို မပေးပဲ ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့် မယူတတ်။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အကြင်မိန်းမတို့ကို အမိ စောင့်ရှောက်၏။ပ။ အယုတ်သဖြင့် ပန်းခွေဖြင့်သော်လည်း ကာရံထား၏၊ ထိုသို့သဘောရှိသော မိန်းမတို့၌ သွားလာခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကာယကံပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဝစီကံပြည့်စုံမှု လေးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကိုပယ်၍ မဟုတ် မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သဘင်သို့ ရောက်သော်၎င်း ပရိသတ်သို့ ရောက်သော်၎င်း ဆွေမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း အသင်းအပင်းအလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း မင်းမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော်၎င်း "အိုယောကျ်ားလာလော့၊ သင်သိသမျှ ပြောလော့"ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရမူ ထိုသူသည် မသိသည်ကို "ငါမသိ"ဟုငြား သိသည်ကို "ငါသိ၏"ဟုငြား မမြင်သည်ကို "ငါမမြင်"ဟုငြား မြင်သည်ကို "ငါမြင်၏" ဟုငြား ဤသို့ မိမိ အကြောင်း ကြောင့်သော်၎င်း သူဘပါး အကြောင်းကြောင့် သော်၎င်း လာဘ်(အာမိသ) တံစိုးလက်ဆောင် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း သိလျက် မဟုတ်မမှန် မပြောတတ်သူ ဖြစ်၏။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဤသူ့ဘို့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကဲ့ပြားရန် ထိုသူတို့အထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူ့ဘို့ထံမှ နားဆောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကဲ့ပြားရန် ဤသူတို့အထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကဲ့ပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ နှစ်သက်တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသောစကားကို ဆိုတတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းကမ်းသော စကားကိုပယ်၍ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်တတ်သူဖြစ်၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ် ရှိ၏၊ နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်သက်၏၊ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆိုဘတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ (သင့်သော)အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့်စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားနှင့် စပ်သောစကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့်စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (သင့်သော)အခါ၌ အကြောင်းနှင့်တကွ အပိုင်းအခြားရှိ၍ အစီးအပွါးနှင့်စပ်သော မှတ်သားဖွယ်ရှိသော စကားကိုသာ ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဝစီကံ ပြည့်စုံမှု လေးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အဘိဇ္ဈာ မမျှား၊ သူဘပါး၏ စည်းစိမ်အဆောက်အဦကို "ငါ့အား ဖြစ်မူ ကောင်းလေ့ရှိ"ဟု ရှေးရှုမကြံတတ်သူဖြစ်၏။ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ "ဤသတ္တဝါတို့သည် ရန်ကင်းသူတို့ ဖြစ်ကြပါစေ၊ ကြောင့်ကြကင်းသူတို့ ဖြစ်ကြပါစေ၊ ဆင်းရဲကင်းသူတို့ ဖြစ်ကြပါစေ၊ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ"ဟု မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်အကြံရှိသူ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏၊ "လှူရကျိုးရှိ၏၊ ပူဇော်ခကျိုး ရှိ၏။ပ။ ဤလောကကိုဌင်း တပါးသော လောကကိုဌင်း ကိုယ်ဘိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကြကုန်၏" ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ကာယကံပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ

နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝစီကံပြည့်စုံမှု လေးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လေးထောင့်မျက်နှာပြင်ရှိ ကျောက်(အန်စာ)သည် အထက်သို့ ပစ်လွှင့်အပ်သော် မည်သည့်မျက်နှာဘက်ဖြင့်ပင် တည်သည်ဖြစ်စေ ကောင်းစွာ တည်သောအားဖြင့်သာလျှင် တည်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကာယကံပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ဝစီကံပြည့်စုံမှု လေးမျိုးဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ ဂနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ မနောကံပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏(အကျိုးကို)မခံစားရပဲ ကင်းပျောက်မှုကို ငါမဆို၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ ရောင်းအခြားမဲ့ (ဒုတိယ)ဘဝ၌သော်၎င်း နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်၌သော်၎င်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ်ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို)မခံစားရပဲ ဆင်းရဲကုန်ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါမဆိုသည်သာတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-ဒုတိယ သဉ္ဇေတနိကသုတ်

၂၁၀။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရပဲ ကင်းပျောက်မှုကို ငါမဆို၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌သော်၎င်း အခြားမဲ့(ဒုတိယ)ဘဝ၌သော်၎င်း နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်၌သော်၎င်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရပဲ ဆင်းရဲကုန်ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါမဆိုသည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုကံတို့တွင် ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ ဝစီကံပျက်စီးမှု လေးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားကုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ မနောကံပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကာယကံပျက်စီးမှု ဘုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ဆင်းရဲကျိုး ရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ကျိုသို့လျှင် ကာယကံပျက်စီးမှ သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဝစီကံပျက်စီးမှု လေးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ဆင်းရဲကျိုး ရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ကျိုသို့လျှင် ဝစီကံပျက်စီးမှ လေးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မနောကံပျက်စီးမှု သုံးမျိုး သည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ကျိုသို့လျှင် မနောကံပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ် သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သဘ္ဘာဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသောသူတို့၏လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ဝစီကံ ပျက်စီးမှု လေးမျိုး။ပ။မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော အကု သိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သဘ္ဘာဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသောသူတို့၏ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ အကျိုး ကို မခံစားရပဲ ပျောက်ပျက်မှုကို ငါမဆို၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌သော်၎င်း အခြားမဲ့ (ဒုတိယ)ဘဝ၌သော်၎င်း နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်၌သော်၎င်း ဧံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို မခံစားရပဲ ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါမဆိုသည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ လိုက်တို့ကျင် ကာယကံပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။ ဝစီကံ ပြည့်စုံမှု လေးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိ၏။ မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကာယကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုးရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်း တို့ ကျိုသို့လျှင် ကာယကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဝစီကံပြည့်စုံမှု လေးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ် မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုးရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ကျိုသို့

လျှင် ဝစီကံပြည့်စုံမှု လေးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဧၛဆော်အားထုတ်မှုရှိသည်ဖြစ်၍ ခြမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ခြမ်းသာကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မနောကံပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ခြမ်းသာကို ဖြစ်စေကတ်သနည်း၊ ခြမ်းသာကျိုး ရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မနောကံ ပြည့်စုံမှုသုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ခြမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ခြမ်းသာကျိုးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ကာယကံပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဧၛဆော်အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ဝစီကံပြည့်စုံမှု လေးမျိုး။ပ။ မနောကံပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ဧၛဆော်အားထုတ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ကရဇကာယသုတ်

၂၁၉။ ရဟန်းတို့ ဧၛဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို)မခံစားရပဲ ကင်းပျောက်မှုကို ငါမဆို၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌သော်၎င်း အခြားမဲ့(ဒုတိယ)ဘဝ၌သော်၎င်း နောက်ဘဝအဆက်ဆက်၌သော်၎င်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ ဧၛဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏(အကျိုးကို)မခံစားရပဲ ဆင်းရဲကုန်ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါမဆိုသည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် အဘိဇ္ဈာနှင့်ဗျာပါဒကင်း၍ မတွေ့မဝေပဲ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသည်ထင်သော သတိရှိသည်ဖြစ်၍ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုအတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက်အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မဲ့သော ငြိုငြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုသူသည် “ငါ၏ ဤစိတ်သည် ရှေးက သေးငယ်၏၊ မပွါးရသေး၊ ယခုမူကား ငါ၏ ဤစိတ်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိ ကောင်းစွာပွါးပြီးဖြစ်၏၊ တစုံတရာ ပမာဏပြုအပ်သော (ကာမာဝစရ)ကံသည် ထို(မဟဂ္ဂုတ်ကံ)၌ မကြွင်းကျန်၊ ထို(မဟဂ္ဂုတ်ကံ)၌ မတည်”ဟု ဤသို့ သိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤသူငယ်သည် ကလေးအရွယ်မှစ၍ မေတ္တာဟူသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုကို ပွါးများခဲ့လျှင် မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ရာသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤပြုလုပ်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ မကောင်းမှု မပြုလုပ်သူသို့ ဆင်းရဲခြင်းသည် ထိရောက်ရာသလောဟု(မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤထိရောက်ခြင်းသည်

မဖြစ်နိုင်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အမှန်အားဖြင့် မကောင်းမှု မပြုသူသို့ ဆင်းရဲသည် အဘယ်မှာ ထိရောက်ပါအံ့နည်းဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤမေဘွာဟူသော စိတ်၏လွတ်မြောက်မှုကို မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ပွါးများအပ်သည်သာတည်း၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို ယူဆောင်၍ မသွားနိုင်၊ ရဟန်းတို့ ဤသတ္တဝါသည် စုတိစိတ်ဟူသော အကြောင်းရှိ၏။ ထိုသူသည် "ရှေးက ငါ၏ ဤကရဇကာယကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဖြင့် ငါသည် မကောင်းမှု တစုံတခုကို ပြုခဲ့၏၊ ထိုမကောင်းမှုကံ အားလုံးကို ဤဘဝ၌ ခံစားအပ်၏၊ ထိုကံသည် ဘဝတပါးသို့ အစဉ်လိုက်တော့မည် မဟုတ်"ဟု ဤသို့သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပွါးများအပ်သော မေဘွာဟူသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုသည် ဤသာသနာတော်၌ ပညာရှိသော ရဟန်းအား လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'ကို ထိုးထွင်း၍မသိသေးလျှင် အနာဂါမ်ဖြစ်ရန် အလို့ငှါဖြစ်၏။

ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ ပုဒိတာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် တဝုသောအရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်းမရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုသူသည် "ငါ၏ ဤစိတ်သည် ရှေးက သေးငယ်၏၊ မပွါးများရသေး၊ ယခုမူကား ငါ၏ ဤစိတ်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိ ကောင်းစွာ ပွါးပြီး ဖြစ်၏၊ တစုံတရာ ပမာဏ ပြုအပ်သော (ကာမာဝစရ)ကံသည် ထို(မဟဂ္ဂုတ်ကံ)၌ မကြွင်းကျန်၊ ထို(မဟဂ္ဂုတ်ကံ)၌ မတည်"ဟု ဤသို့သိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤသူငယ်သည် ကလေးအရွယ်မှစ၍ ဥပေက္ခာဟူသော စိတ်၏လွတ်မြောက်မှုကို ပွါးခဲ့လျှင် မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ရာသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤပြုလုပ်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ မကောင်းမှု မပြုလုပ်သူသို့ ဆင်းရဲသည် ထိရောက်ရာသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤထိရောက်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အမှန်အားဖြင့် မကောင်းမှုမပြုသူသို့ ဆင်းရဲသည် အဘယ်မှာ ထိရောက်ပါအံ့နည်းဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤဥပေက္ခာဟူသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုကို မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ပွါးများအပ်သည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို ယူဆောင်၍ မသွားနိုင်၊ ရဟန်းတို့ ဤသတ္တဝါသည် စုတိစိတ်ဟူသော အကြောင်းရှိ၏။ ထိုသူသည် "ရှေးက ငါ၏ ဤကရဇကာယကြောင့်ဖြစ်သော ကိုယ်ဖြင့် ငါသည် မကောင်းမှု တစုံတခုကို ပြုခဲ့၏၊ ထိုမကောင်းမှုကံ အားလုံးကို ဤဘဝ၌ ခံစားအပ်၏၊ ထိုကံသည် အစဉ်လိုက်တော့မည်မဟုတ်" ဟု ဤသို့သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပွါးများအပ်သော ဥပေက္ခာ ဟူသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုသည် ဤသာသနာတော်၌ ပညာရှိသော ရဟန်းအား လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' ကို ထိုးထွင်း၍ မသိသေးလျှင် အနာဂါမ်ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝဝသုတ်။

၁၀-အဓမ္မစရိယာသုတ်

၂၂၀။ ထို့အခါ ပုဏ္ဏားတယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား—"အာသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အခြို့သော သတ္တဝါတို့၏ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း"ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား တရားမဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား တရားကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် ကျင့်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကျွန်ုပ်သည် ဤအသျှင်ဂေါတမ၏ အကျဉ်းဟောထားသော ဤစကား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် မသိပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျဉ်းဟောထားသော ဤစကား၏ အနက်ကို အကျွန်ုပ် အကျယ် သိနိုင်မည့် နည်းဖြင့် တရားဟောတော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ထို့သို့ ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ပုဏ္ဏား ကိုယ်ဖြင့် တရား မဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြား၏၊ နှုတ်ဖြင့် တရား မဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် လေးမျိုးပြား၏၊ စိတ်ဖြင့် တရား မဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားမဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြားသနည်း။ပ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားမဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရား မဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်သည်ကို ကျင့်သည် လေးမျိုးပြားသနည်း။ပ။ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရား မဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် လေးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် တရား မဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြားသနည်း။ပ။ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် တရားမဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ တရားမဟုတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့

သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ကိုယ်ဖြင့် တရားကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ပြား၏၊ နှုတ်ဖြင့် တရားကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် ကျင့်ခြင်းသည် လေးမျိုး ပြား၏၊ စိတ်ဖြင့် တရားကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ပြားသနည်း။ပ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရားကိုကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် ကျင့်ခြင်းသည် လေးမျိုး ပြားသနည်း ။ပ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရားကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် ကျင့်ခြင်းသည် လေးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် တရားကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ပြားသနည်း။ပ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် တရားကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ပြား၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ တရားကိုကျင့်ခြင်း အညီအညွတ်ကျင့်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဤသို့ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အာသျင်ဂေါတမ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အာသျင်ဂေါတမ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏ ။ပ။ အာသျင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော် ကရဇကာယဝင် ပြီး၏။

---

(၂၂) ၂-သာမညဝဂ်

၂၂၁။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အဘို့ ငရဲ၌ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက်သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကားရှိ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားရှိ၏၊ အဘိဇ္ဈာများ၏၊ ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ် ရှိ၏၊ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အဘိဇ္ဈာ မများ၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိ၊ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ (၁)

၂၂၂။ ရဟန်းတို့ ဤရားနှစ်ဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် နှစ်ဆယ်တို့နည်း ဟူမူ—မိမိကိုယ်ဘို့ငှ်လည်း သူ့အသက်သတ်လေ့ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း အသက်သတ်ခြင်း၌ ဆောက်ဘည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကိုယူလေ့ရှိ၏၊သူဘပါးကိုလည်း မပေးသည်ကိုယူခြင်း၌ ဆောက်ဘည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သူဘပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။မိမိကိုယ်ဘိုင်လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်ဘိုင်လည်း ကုန်းစကားရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ကုန်းစကား၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကား၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသောစကားရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသောစကား၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာ များ၏၊ သူတပါးကိုလည်း အဘိဇ္ဈာ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်ဘိုင်လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ဖျက်ဆီးခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှားသောအမြင်ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း မှားသောအမြင်၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရားနှစ်ဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏၊ အဘယ် နှစ်ဆယ်တို့နည်း ဟူမူ—မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊သူတပါးကိုလည်း မပေးသည်ကိုယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊သူတပါးကိုလည် ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်ဘည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊သူတပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်ဘည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူဘပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာ မများ၊ သူတပါးကိုလည်း အဘိဇ္ဈာမ၌ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်ဘိုင်လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိ၊ သူတပါးကိုလည်း မဖျက်ဆီးခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှန်သောအမြင်ရှိ၏၊ သူဘပါးကိုလည်း မှန်သောအမြင်ရှိခြင်း၌ ဆောက်ဝည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရားနှစ်ဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ (၂)

၂၂၃။ ရဟန်းတို့ တရား သုံးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်သုံးဆယ်တို့နည်း ဟူမူ—မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အသက် သတ်လေ့ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း အသက်သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်

စေ၏၊ အသက်သတ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက်သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊သူတပါးကိုလည်း မပေးသည်ကိုယူခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ကာမတို့၌ မှားယွင်း စွာကျင့်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကားရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ကုန်းစကား၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကုန်းစကား၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကား၌ ဆောက်တည် စေ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၌လည်း နှစ်သက်သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသောစကား၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ပြိန်ဖျင်း သော စကား၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာ များ၏၊ သူတပါး ကိုလည်း အဘိဇ္ဈာ၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ အဘိဇ္ဈာ၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိ ကိုယ် တိုင်လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ဖျက်ဆီးခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၌လည်း နှစ်သက်သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှားသောအမြင်ရှိ၏၊ သူတပါး ကိုလည်း မှားသောအမြင်၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မှားသောအမြင်၌လည် နှစ်သက် သဘောတူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤစရားသုံးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ ၌ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ စရားသုံးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် သုံးဆယ်တို့နည်း ဟူမူ— မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ၌လည်း နှစ်သက်သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကိုယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မပေးသည် ကိုယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊သူတပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း ကုန်းစကားမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကုန်းစကား မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘော တူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း

နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာ မများ၊ သူတပါးကိုလည်း အဘိဇ္ဈာ မရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ အဘိဇ္ဈာ မရှိခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိ၊ သူတပါးကိုလည်း မဖျက်ဆီးခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မဖျက်ဆီးခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှန်သော အမြင်ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း မှန်သောအမြင်၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မှန်သောအမြင်၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

၂၂၄။ ရဟန်းတို့ တရား လေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် လေးဆယ်တို့နည်း ဟူမူ—မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက်သတ်လေ့ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ အသက်သတ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက်သဘောတူ၏၊ အသက် သတ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ က မတို့၌မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကားရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ကုန်းစကား၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကုန်းစကား၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကုန်းစကား၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကား၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကား၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကား၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာ များ၏၊ သူတပါးကိုလည်း အဘိဇ္ဈာ၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ အဘိဇ္ဈာ၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏ အဘိဇ္ဈာ၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း ဖျက်ဆီးခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှားသောအမြင်ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း မှားသော အမြင်၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မှားသောအမြင်၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မှားသော အမြင်၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤ တရားလေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်လေးဆယ်တို့နည်း ဟူမူ—မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်

ခြင်းဌ ဆောက်တည်စေ၏၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဌလည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဌ ဆောက်တည်စေတတ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဌလည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့ဌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း ကာမတို့ဌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကာမတို့ဌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဌလည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကာမတို့ဌ မှားယင်းစွာ ကျင့်ခြင်းဌ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ခြင်းဌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ခြင်းဌလည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဌလည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဌလည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုဘတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဌ ဆောက်တည်ဘတ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဌလည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာ မများ၊ သူတပါးကိုလည်း အဘိဇ္ဈာ မရှိခြင်းဌ ဆောက်တည်စေ၏၊ အဘိဇ္ဈာမရှိခြင်းဌလည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ အဘိဇ္ဈာ မရှိခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိ၊ သူတပါးကိုလည်း မဖျက်ဆီးခြင်းဌဆောက်တည်စေ၏၊ မဖျက်ဆီးခြင်းဌလည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မဖျက်ဆီးခြင်း၏လည် ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှန်သောအမြင်ရှိ၏၊ သူတပါးကိုလည်း မှန်သောအမြင်ဌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မှန်သောအမြင်ဌလည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မှန်သောအမြင်၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ တရားလေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ, နတ်ပြည်ဌ ဖြစ်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏) (၄)

၂၂၅-၂၂၈။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော သူသည် မိမိကိုယ်ကို တူးဖြိုမှု ဖျက်ဆီးမှုကိုဆောင်ရွက်နေ၏။ပ။ မိမိကိုယ်ကို မတူးဖြိုမှု မဖျက်ဆီးမှုကို ဆောင်ရွက်နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ဆယ်။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးဆယ်။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားလေးဆယ် တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် မိမိကိုယ်ကို တူးဖြိုမှု ဖျက်ဆီးမှုကို ဆောင်ရွက်နေ၏။ပ။ (၅-၈)

၂၂၉-၂၃၂။ ရဟန်းတို့ ဤလောကဌ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အချို့သောသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်ဌ မကောင်းသော သူတို့၏လားရာ ဖရိုဖရဲပျက်စီး၍

ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ပ။ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော သူဘို့၏လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ဆယ်။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးဆယ်။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားလေးဆယ်ကိုနှင့် ပြည့်စုံသော အချို့သောသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ မကောင်းသော သူတို့၏လားရာ ဖရိုဖရဲပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ပ။ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ (၉-၁၂)

၂၃၃-၂၃၆။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူကို လူမိုက် ဟု သိအပ်၏။ပ။ ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ဆယ်။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးဆယ်။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားလေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူကို လူမိုက်ဟု သိအပ်၏။ပ။ ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူကို ပညာရှိဟု သိအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၃-၁၆)

နှစ်ခုမြောက် သာမညဝဂ် ပြီး၏။

၂၃-ရာဂပေယျာလ

၂၃၇။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မတင့်တယ် ဟူသောအမှတ် 'အသုဘသညာ'၊ သေခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ် 'မရဏသညာ'၊ အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်အမှတ် 'အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ'၊ လောကအားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ်ဟူသောအမှတ် 'သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ'၊ မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ'၊ မမြဲရာ၌ ဆင်းရဲဟူသောအမှတ် 'အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ'၊ဆင်းရဲရာ၌ အစိုးမရဟူသောအမှတ် 'ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ'၊ ပယ်ခြင်း၌ အမှတ် 'ပဟာနသညာ'၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်း၌ အမှတ် 'ဝိရာဂသညာ'၊ ချုပ်ခြင်း၌ အမှတ် 'နိရောဓသညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁)

၂၃၈။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မမြဲဟူသောအမှတ် 'အနိစ္စသညာ'၊ အစိုးမရဟူသောအမှတ် 'အနတ္တသညာ'၊ အာဟာရ၌ 'စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟူသောအမှတ် အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ'၊ လောကအားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ်ဟူသောအမှတ် 'အနဘိရတိသညာ'၊အရိုးစုဟူသော အမှတ် 'အဋ္ဌိကသညာ'၊ ပိုးလောက် ပြည့်၏ဟူသောအမှတ်၊ 'ပုဋ္ဌုဝကသညာ'၊ ညို မဲ ပုပ် ဟူသော အမှတ် 'ဝိနီလကသညာ'၊ ရှုံ့ဖွယ် ပြည်ယို၏ ဟူသော အမှတ် 'ဝိပုဗ္ဗကသညာ'၊ ပေါက် ပြဲ စုတ်ပြတ် ဟူသော အမှတ် 'ဝိစ္ဆိဒ္ဒကသညာ'၊ ဖူးဖူးရောင် ဟူသော်အမှတ် 'ဥဒ္ဓုမာတကသညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၂)

၂၃၉။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မမြဲဟူသောအမှတ် 'အနိစ္စသညာ'၊ အစိုးမရဟူသောအမှတ် 'အနတ္တသညာ'၊ အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟူသောအမှတ် 'အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ'၊ လောကအားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ်ဟူသောအမှတ် 'အနဘိရတိသညာ'၊အရိုးစုဟူသော အမှတ် 'အဋ္ဌိကသညာ'၊ ပိုးလောက် ပြည့်၏ဟူသောအမှတ်၊ 'ပုဋ္ဌုဝကသညာ'၊ ညို မဲ ပုပ် ဟူသော အမှတ် 'ဝိနီလကသညာ'၊ ရှုံ့ဖွယ် ပြည်ယို၏ ဟူသော အမှတ် 'ဝိပုဗ္ဗကသညာ'၊ ပေါက် ပြဲ စုတ်ပြတ် ဟူသော အမှတ် 'ဝိစ္ဆိဒ္ဒကသညာ'၊ ဖူးဖူးရောင် ဟူသော်အမှတ် 'ဥဒ္ဓုမာတကသညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၂)

၂၄၀။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မမြဲဟူသောအမှတ် 'အနိစ္စသညာ'၊ အစိုးမရဟူသောအမှတ် 'အနတ္တသညာ'၊ အာဟာရ၌ 'စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟူသောအမှတ် အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ'၊ လောကအားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ်ဟူသောအမှတ် 'အနဘိရတိသညာ'၊အရိုးစုဟူသော အမှတ် 'အဋ္ဌိကသညာ'၊ ပိုးလောက် ပြည့်၏ဟူသောအမှတ်၊ 'ပုဋ္ဌုဝကသညာ'၊ ညို မဲ ပုပ် ဟူသော အမှတ် 'ဝိနီလကသညာ'၊ ရှုံ့ဖွယ် ပြည်ယို၏ ဟူသော အမှတ် 'ဝိပုဗ္ဗကသညာ'၊ ပေါက် ပြဲ စုတ်ပြတ် ဟူသော အမှတ် 'ဝိစ္ဆိဒ္ဒကသညာ'၊ ဖူးဖူးရောင် ဟူသော်အမှတ် 'ဥဒ္ဓုမာတကသညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၂)

၂၃၉။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မှန်ကန်သော အမြင်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်၊ မှန်ကန်သော စကား၊ မှန်ကန်သော အလုပ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သော လုံ့လ၊ မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှု၊ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု'ရာဂ'ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

၂၄၀-၂၆၆။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု'ရာဂ'ကို ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ပ။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ခန်းရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ဖျက်ဆီးရန်။ ကင်းပြတ်ရန်။ ချုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တဖန် စွန့်ရန်။ပ။ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၄-၃၀)

၂၆၇-၂၄၄။ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'ကို။ပ။ ဝှေ့ဝေမှု 'မောဟ'ကို။ အမျက်ထွက်မှု'ကောဓ'ကို။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု 'ဥပနာဟ'ကို။ ကျေးဇူးကို ခြေဖျက်မှု 'မက္ခ'ကို။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု 'ပဠာသ'ကို။ ငြူစူမှု 'ဣဿာ'ကို။ ဝန်တိုမှု'မစ္ဆရိယ'ကို။ လှည့်ပတ်မှု'မာယာ'ကို။ စဉ်းလဲမှု'သာဌေယျ'ကို။ ခက်ထန်မှု 'ထမ္ဘ'ကို။ ချုတ်ချယ်မှု 'သာရမ္ဘ'ကို။ ထောင်လွှားမှု 'မာန'ကို။ အလွန်ထောင်လွှားမှု 'အတိမာန'ကို။ ယစ်မူးမှု 'မဒ'ကို။ မေ့လျော့မှု 'ပမာဒ'ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်။ပ။ ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ ထက်ဝန်းကျင်ကုန်ခန်းရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ဖျက်ဆီးရန်။ ကင်းပြတ်ရန်။ ချုပ်ရန်။ တဖန် စွန့်ရန်။ပ။ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏(။ (၃၁-၅၁၀)

ရာဂပေယျာလ ပြီး၏။

ဒသကနိပါတ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

ဒသကနိပါတ်

ပြန်မာပြန်

ကောဒသကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-နိဿယဝဂ် ၁-ကိမတ္ထိယသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌(သိတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ထိုအခါ အသျင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခု သော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျင်ဘုရား အပြစ်မရှိသော သီလတို့သည် အဘယ်အကျိုးရှိပါကုန်သနည်း၊ အဘယ် အာနိသင်ရှိပါကုန်သနည်း"ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ အပြစ် မရှိသော သီလတို့သည် နှလုံးသာမှင်ခြင်း 'အဝိပ္ပဋိသာရ' အကျိုးရှိကုန်၏၊ နှလုံးသာရွှင်ခြင်း 'အဝိပ္ပဋိသာရ' အာနိသင် ရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျင်ဘုရား နှလုံးသာရွှင်ခြင်း 'အဝိပ္ပဋိသာရ'သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ နှလုံးသာရွှင်ခြင်း 'အဝိပ္ပဋိသာရ'သည်ကား ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' အကျိုးရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' အာနိသင် ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ'သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ် အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ'သည်ကား နှစ်သက်မှု 'ပီတိ'အကျိုး ရှိ၏၊ နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' အာနိသင် ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား နှစ်သက်မှု 'ပီတိ'သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ် အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ နှစ်သက်မှု 'ပီတိ'သည်ကား ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ'အကျိုးရှိ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ' အာနိသင် ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား ငြိမ်းချမ်းမှု'ပဿဒ္ဓိ'သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ'သည် ချမ်းသာမှု 'သုခ' အကျိုး ရှိ၏၊ ချမ်းသာမှု 'သုခ' အာနိသင်ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား ချမ်းသာမှု 'သုခ' ဆိုသည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာမှု 'သုခ' သည်ကား တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' အကျိုး ရှိ၏၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'အာနိသင် ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ် အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'သည်ကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတဉာဏဒဿန' အကျိုးရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတဉာဏဒဿန' အာနိသင်ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတဉာဏဒဿန'သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတ ဉာဏဒဿန' သည်ကား ငြီးငွေ့မှု'နိဗ္ဗိဒါ' အကျိုး ရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' အာနိသင် ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ် အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ'သည်ကား တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ'အကျိုး ရှိ၏၊ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ' အာနိသင်ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု'ဝိရာဂ' သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊အဘယ် အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ'သည်ကား လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'နှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿန အကျိုး ရှိ၏၊ လွတ်မြောက်မှု ဝိမုတ္တိနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန' အာနိသင်ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အပြစ်မရှိ သော သီလတို့သည် နှလုံးသာရှင်မှု အကျိုးရှိကုန်၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု အာနိသင်ရှိကုန်၏၊ နှလုံးသာရှင်မှုသည် ဝမ်းမြောက်မှု အကျိုး ရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု အာနိသင် ရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက် မှုသည် နှစ်သက်မှု အကျိုး ရှိ၏၊ နှစ်သက်မှု အာနိသင် ရှိ၏၊ နှစ်သက်မှုသည် ငြိမ်းချမ်းမှု အကျိုး ရှိ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှုသည် ချမ်းသာမှု အကျိုးရှိ၏၊ ချမ်းသာမှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ချမ်းသာမှုသည် တည်ကြည်မှုအကျိုးရှိ၏၊ တည်ကြည်မှုအာနိသင်ရှိ၏၊ တည်ကြည် မှုသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုအကျိုးရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု အာနိသင်ရှိ၏။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် ငြီးငွေ့မှုကျိုးရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှု အာနိသင်ရှိ၏။ ငြီးငွေ့မှုသည် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု အကျိုးရှိ၏၊ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု အာနိသင်၏။ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည်

လွတ်မြောက်မှု ဝိမုတ္တိနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿန အကျိုးရှိ၏၊ လွတ်မြောက်မှုဝိမုတ္တိနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿန အာနိသင်ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အပြစ်မရှိသော သီလတို့သည် အစဉ်အတိုင်း အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-စေတနာကရဏီယသုတ

၂။ ရဟန်းတို့ သီလရှိသူ သီလပြည့်စုံသူအား "ငါ့အား နှလုံးသာရှင်မှုဖြစ်ပါစေ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ သီလရှိသူ သီလပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရှင်မှုဖြစ်ခြင်းသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ နှလုံးသာရှင်သူအား "ငါ့အား ဝမ်းမြောက်မှုဖြစ်ပါစေ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ နှစ်လုံးသာရှင်သူအား ဝမ်းမြောက်မှုဖြစ်ခြင်းသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဝမ်းမြောက်သူအား "ငါ့အား နှစ်သက်မှုဖြစ်ပါစေ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှုဖြစ်ခြင်းသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ နှစ်သက်သောစိတ် ရှိသူအား "ငါ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်းပါစေ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသူအား ကိုယ်ငြိမ်းချမ်းမှုသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ငြိမ်းချမ်းသူအား "ချမ်းသာကို ခံစားအံ့ ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ငြိမ်းချမ်းသူအား ချမ်းသာကိုခံစားမှုသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာသူအား "ငါ၏စိတ်သည် တည်ကြည်ပါစေ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာသူအား စိတ်တည်ကြည်မှုသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ တည်ကြည်သူအား "ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိအုံ မြင်အုံ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ တည်ကြည်သူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှုမြင်မှုသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။ ရဟန်တို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသူ မြင်သူအား ငြီးငွေ့အုံ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသူမြင်သူအား ငြီးငွေ့မှုသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ငြီးငွေ့သူအား "တပ်စွန်းမှုကင်းအုံ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ငြီးငွေ့သူအား တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းသူအား "လွတ်မြောက်မှုဝိမုတ္တိနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသောဉာဏ်ကို မျက်မှောက်ပြုအုံ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသောဉာဏ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုသည် လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသောဉာဏ် အကျိုးရှိ၏၊ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသောဉာဏ် အာနိသင်ရှိ၏။ ငြီးငွေ့မှုသည် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု အကျိုးရှိ၏၊ တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု အာနိသင်ရှိ၏။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် ငြီးငွေ့မှုအကျိုးရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှု အာနိသင်ရှိ၏။ တည်ကြည်မှုသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုအကျိုး၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု အာနိသင်ရှိ၏။ ချမ်းသာမှုသည် တည်ကြည်မှု အကျိုးရှိ၏၊ တည်ကြည်မှု အာနိသင်ရှိ၏။ ငြိမ်းအေးမှုသည် ချမ်းသာမှု အကျိုးရှိ၏၊ ချမ်းသာမှု အာနိသင်ရှိ၏။ နှစ်သက်မှုသည် ငြိမ်းအေးမှု အကျိုးရှိ၏၊ ငြိမ်းအေးမှု အာနိသင်ရှိ၏။

ဝမ်းမြောက်မှုသည် နှစ်သက်မှု အကျိုးရှိ၏၊ နှစ်သက်မှု အာနိသင်ရှိ၏။ နှလုံးသာရှင်မှုသည် ဝမ်းမြောက်မှု အကျိုးရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု အာနိသင်ရှိ၏။ အပြစ်ကင်းသော သီလတို့သည် နှလုံးသာရှင်မှု အကျိုးရှိကုန်၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု အာနိသင်ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤဖက်ကမ်း ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထိုဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်သို့) ရောက်ခြင်းငှါ (အပြစ်မရှိသော သီလအစရှိသော) တရားတို့သည် (နှလုံးသာရှင်ခြင်းအစရှိသော) တရားတို့ကို ဖြစ်စေကုန်၏၊ (အပြစ်မရှိသော သီလ အစရှိသော) တရားတို့သည် (နှလုံးသာရှင်ခြင်း အစရှိသော) တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုကိယသုတ်။

၃-ပဌမ ဥပနိသာသုတ်

၃။ ရဟန်းတို့ သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှု ပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု မရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှုပျက်စီးသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှစ်သက်မှုမရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှု ပျက်စီးသူအား ငြိမ်းချမ်းမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု မရှိလတ်သော် ငြိမ်းချမ်းမှုပျက်စီးသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ချမ်းသာမှု မရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှု ပျက်စီးသူအား တည်ကြည်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ တည်ကြည်မှု မရှိလတ်သော် တည်ကြည်မှု ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု မရှိလတ်သော် ဟုတ်ဘိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု ပျက်စီးသူအား ငြီးငွေ့မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ငြီးငွေ့မှုမရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှု ပျက်စီးသူအား တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု မရှိလတ်သော် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု ပျက်စီးသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

ရဟန်းတို့ အခက်အရှက် ပျက်စီးသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှု ပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

ရဟန်းတို့ သီလရှိသူ သီလပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရှင်မှုရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှုရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှစ်သက်မှု ရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြိမ်းချမ်းမှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု ရှိလတ်သော် ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ချမ်းသာမှု ရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ကောင်းသော တည်ကြည်

မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ကောင်းသောတည်ကြည်မှုရှိလတ်သော် ကောင်းသော ဟည်ကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်သူအား ငြီးငွေ့မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ငြီးငွေ့မှုရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု ရှိလတ်သော် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အခက် အရွက်နှင့် ပြည့်စုံသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအဘူပင် သီလရှိသူ သီလနှင့်ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရှင်မှုရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဒုတိယ ဥပနိသာသုတ်

၄။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—

ငါ့သျှင်တို့ သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှု ပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု မရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှု ပျက်စီးသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှစ်သက်မှု မရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှု ပျက်စီးသူအား ငြိမ်းအေးမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ငြိမ်းအေးမှု မရှိလတ်သော် ငြိမ်းအေးမှုပျက်စီးသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ချမ်းသာမှု မရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှု ပျက်စီးသူအား ကောင်းသောတည်ကြည်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ကောင်းသောတည်ကြည်မှု မရှိလတ်သော် ကောင်းသောတည်ကြည်မှု ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု မရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု ပျက်စီးသူအား ငြီးငွေ့မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ ငြီးငွေ့မှု မရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှု ပျက်စီးသူအား တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု မရှိလတ်သော် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု ပျက်စီးသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှု ပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု မရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှု ပျက်စီးသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှစ်သက်မှု မရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှု ပျက်စီးသူအား ငြိမ်းအေးမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ငြိမ်းအေးမှု မရှိလတ်သော် ငြိမ်းအေးမှုပျက်စီးသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ချမ်းသာမှု မရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှု ပျက်စီးသူအား ကောင်းသောတည်ကြည်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ကောင်းသောတည်ကြည်မှု မရှိလတ်သော် ကောင်းသောတည်ကြည်မှု ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု မရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု ပျက်စီးသူအား ငြီးငွေ့မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ ငြီးငွေ့မှု မရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှု ပျက်စီးသူအား တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု မရှိလတ်သော် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု ပျက်စီးသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ အခက် အရွက် ပျက်စီးသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှု ပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်

မှုသည် အကြောင်းချိုတဲ့၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချိုတဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ သီလရှိသူ သီလနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု ရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှစ်သက်မှု ရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြိမ်းအေးမှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ငြိမ်းအေးမှု ရှိလတ်သော် ငြိမ်းအေးမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ချမ်းသာမှု ရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ကောင်းသော တည်ကြည်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ကောင်းသော တည်ကြည်မှု ရှိလတ်သော် ကောင်းသော တည်ကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု ရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြီးငွေ့မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ငြီးငွေ့မှုရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှု ရှိလတ်သော် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အခက် အရွက်နှင့်ပြည့်စုံသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလရှိသူ သီလနှင့်ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-တတိယ ဥပနိသာသုတ်

၅။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။ငါ့သျှင်တို့ သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်းချိုတဲ့၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ချိုတဲ့၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု မရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှုပျက်စီးသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်းချိုတဲ့၏၊နှစ်သက်မှုမရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှု ပျက်စီးသူအား ငြိမ်းအေးမှုသည် အကြောင်း ချိုတဲ့၏၊ ငြိမ်းအေးမှု မရှိလတ်သော် ငြိမ်းအေးမှု ပျက်စီးသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်း ချိုတဲ့၏၊ ချမ်းသာမှု မရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှု ပျက်စီးသူအား ကောင်းသော တည်ကြည်မှုသည် အကြောင်းချိုတဲ့၏၊ ကောင်းသော တည်ကြည်မှု မရှိလတ်သော် ကောင်းသော တည်ကြည်မှု ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် အကြောင်း ချိုတဲ့၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု မရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု ပျက်စီးသူအား ငြီးငွေ့မှုသည် အကြောင်း ချိုတဲ့၏၊ ငြီးငွေ့မှု မရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှု ပျက်စီးသူအား တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် အကြောင်း ချိုတဲ့၏၊ တပ်စွန်ခြင်း ကင်းမှု မရှိလတ်သော်

တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှ ပျက်စီးသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ အခက် အရွက်ပျက်စီးသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလ မရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှု ပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ သီလရှိသူ သီလနှင့်ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရှင်မှုရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု ရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ နှစ်သက်မှု ရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြိမ်းအေးမှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ငြိမ်းအေးမှု ရှိလတ်သော် ငြိမ်းအေးမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ချမ်းသာမှု ရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ကောင်းသောတည်ကြည်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ကောင်းသောတည်ကြည်မှုရှိလတ်သော် ကောင်းသောတည်ကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်မှုရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုနှင့်ပြည့်စုံသူအား ငြိုးငွေ့မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ငြိုးငွေ့မှုရှိလတ်သော် ငြိုးငွေ့မှုနှင့်ပြည့်စုံသူအား တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည်အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုရှိလတ်သော် တပ်စွန်းခြင်းကင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အင်္ကေအရွက်နှင့် ပြည့်စုံသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း၊ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလရှိသူ သီလနှင့်ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရှင်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊နှလုံးသာရှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသာရှင်မှုနှင့်ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဗျသနသုတ်

၆။ (ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ဆဲရေးတတ်သူ ရေရွတ်တတ်သူ အရိယာတို့အား စွပ်စွဲတတ်သူ ရဟန်းသည် တဆယ့်တမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းတို့တွင် တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအခွင့် ရှိသည်သာတည်း။ အဘယ် တဆယ့်တမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မရသေးသည့် ကျေးဇူးတရားကို မရ၊ ရပြီးကျေးဇူးတရားမှ ယုတ်လျော့၏၊ ထို့ရဟန်း၏ သူတော်ကောင်းတရားတို့သည် မဖြူစင်ကုန်၊ သူတော်ကောင်းတရားတို့၌ သော်လည်း အထင်

ကြီးသူဖြစ်၏၊ မမ္မေလျှော်ပဲသော်လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရ၏၊ ညစ်နွမ်းသော အာပတ်တမျိုးမျိုးသို့သော်လည်း ရောက်ရ၏၊ သိက္ခာချ၍သော်လည်း လူထွက်ရ၏၊ ပြင်းပြသော ဆေးကုဓက်သော ရောဂါ နာကျင်မှုကိုသော်လည်း တွေ့ဆိရ၏၊ ရှူးသွပ်ခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့သော်လည်း ရောက်ရ၏၊ ဘေဘေဝေဒဝ ကွယ်လွန်ရ၏၊ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ဆဲရေးဘတ်သူ ရေရွတ်တတ်သူ အရိယာတို့အား စွပ်စွဲတတ်သူ ထို့ရဟန်းသည် ဤတဆယ့်ဘမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းတို့ဘွင် တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအခွင့် ရှိသည်သာတည်း။)

ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ဆဲရေးတတ်သူ ရေရွတ်တတ်သူ အရိယာတို့အား စွပ်စွဲတတ်သူရဟန်းသည် တဆယ့်တမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းတို့ဘွင် တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ရာသောအကြောင်းအခွင့် မရှိသည်သာတည်း။ အဘယ် တဆယ့်တမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မရသေးသည့် ကျေးဇူးတရားကို မရ၊ ရပြီး ကျေးဇူးတရားမှ ယုတ်လျော့၏၊ ထို့ရဟန်း၏ သူတော်ကောင်းတရားတို့သည် မဖြူစင်ကုန်၊ သူတော်ကောင်း တရားတို့၌ သော်လည်း အထင်ကြီးသူဖြစ်၏၊ မမ္မေလျော်ပဲသော်လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရ၏၊ ညစ်နွမ်းသော အာပတ်၊ တမျိုးမျိုးသို့သော်လည်း ရောက်ရ၏၊ သိက္ခာချ၍သော်လည်း လူထွက်ရ၏၊ ပြင်းပြသော ဆေးကုဓက်သော ရောဂါ နာကျင်မှုကို သော်လည်း တွေ့ထိရ၏၊ ရှူးသွပ်ခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့သော်လည်း ရောက်ရ၏၊ ဘေဘေဝေဝေ ကွယ်လွန်ရ၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ဆဲရေးတတ်သူ ရေရွတ်တတ်သူ အရိယာတို့အား စွပ်စွဲတတ်သူ ရဟန်းလည် ဤတဆယ့်တမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းကို့တွင် တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ရာသော အကြောင်းအခွင့် မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆန္ဒသုတ်။

၇-ပဌမ သညာသုတ်

၇။ ထို့အခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား—အသျှင်ဘုရား ရဟန်းတို့အား မြေ၌မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ရေ၌ရေဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ မီး၌မီးဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ် ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှမရှိဟူသောတည်ရာ၌ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသောဘည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တပါးသောလောက၌ တပါးသောလောကဟု အမှတ်ရှိသူ

၁။ ဤကွင်းအတွင်းရှိ သုတ်သည် သီပို၌မူ ယိုးဒယားမူ-ကမ္ဘောဒီးယားမူ အင်္ဂလိပ်မူတို့၌ မရှိ။

မဖြစ်ရာ၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊(သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာပါသလောဟု လျှောက်၏၊

အာနန္ဒာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင် တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ် တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ် တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်းမဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တပါးသောလောက၌ တပါးသောလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ်သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန်းအား မြေ၌မြေဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင် တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ် တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှမရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်းမဟုတ် ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်းမဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တပါးသောလောက၌ တပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကို ရခြင်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်နိုင်ရာပါသလောဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "သင်္ခါရ အားလုံးငြိမ်းရာ ဥပမိ အားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ တပ်စွန်းမှုကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ နိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏" ဟု အမှတ်ရှိသူဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှမရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တပါးသောလောက၌ တပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း

အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း)သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာ၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော စကားကို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုး၍ အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာ အထံသို့ မျှဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား—ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း)သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာ ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာ၏ ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ရဟန်းအား မြေ၌မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။မြင်အပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံဟု၌လည်း အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ခြာ၊(သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကိုရခြင်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်နိုင်ရာပါသနည်းဟု(လျှောက်၏)။ ငါ့ သျှင်အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်"သင်္ခါရအားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ တပ်စွန်းမှု ကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊နိဗ္ဗာန်သည် မှန်မြတ်၏"ဟု အမှတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခြာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်မရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာပါ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အံ့ဖွယ် ရှိပေစ့၊ ငါ့သျှင် မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပေစ့၊ မြတ်သော နိဗ္ဗာန်၌ ဆရာနှင့် တပည့်၏ အနက်မျှင်း သဒ္ဒါမျှင်း စပ်မိပေစ့တကား၊ ညီညွတ်ပေစ့တကား၊ မဆန့်ကျင်ပေစ့တကား၊ ငါ့သျှင် ငါသည် ယခုပင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအနက်ကို မေးလျှောက်ခဲ့ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားကလည်း အသျှင်သာရိပုတြာကဲ့သို့ပင် ငါ့အား ထိုအကျွာ ထိုပုဒ် ထိုသဒ္ဒါတို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေတော်မူ၏။

ငါ့သျှင် အံ့ဖွယ် ရှိပေစ့၊ ငါ့သျှင် မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပေစ့၊ မြတ်သော နိဗ္ဗာန်၌ ဆရာနှင့် တပည့်၏ အနက်မျှင်း သဒ္ဒါမျှင်း စပ်မိပေစ့ တကား၊ ညီညွတ်ပေစ့ တကား၊ မဆန့်ကျင်ပေစ့ တကား ဟု (ဆို၏)။

သတ္တမသုတ်၊

ဂ-မနသိကာရသုတ်

၇။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား—အသျှင်ဘုရား ရဟန်းအား မျက်စိကို နှလုံးမသွင်းရာ၊

အဆွင်းကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ နာံးကို နှလုံးမသွင်းရာ၊ အသံကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ နှာခေါင်းကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အနံ့ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ လျှာကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အရသာကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ ကိုယ်ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အတွေ့ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ မြေကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ ရေကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ မီးကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ လေကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်ဟူသော တည်ရာ 'အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်'ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ 'ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်'ကို နှလုံးမသွင်းရာ၊တစုံတခုမျှမရှိ ဟူသောတည်ရာ အာကိဉ္စညာယတန စျာန်ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်းမဟုတ်ဟူသော တည်ရာ 'နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ ဤလောကကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ တပါးသောလောကကို နှလုံးမသွင်းရာ၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံကိုလည်း နှလုံး မသွင်းရာ၊ စိတ်၌သော်ကား နှလုံးသွင်းရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကို ရခြင်းသည်ဖြစ်နိုင်ရာ ပါသလောဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ ရဟန်းအား၊ မျက်စိကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အဆင်းကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ နာံးကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အသံကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ နှာခေါင်းကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အနံ့ကို နှလုံးမသွင်းရာ၊ လျှာကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အရသာကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ ကိုယ်ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အတွေ့ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ မြေကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ ရေကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ မီးကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ လေကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်ဟူသော တည်ရာ 'အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်' ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ 'ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်' ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ တစုံတခုမျှမရှိဟူသော တည်ရာ 'အာကိဉ္စညာယတနစျာန်' ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ 'နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်' ကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ ဤလောကကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ တပါးသော လောကကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံကိုလည်း နှလုံး မသွင်းရာ၊ စိတ်၌သော်ကား နှလုံးသွင်းရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန်းအား မျက်စိကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အဆင်းကို နှလုံး မသွင်းရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံကိုလည်း နှလုံး မသွင်းရာ၊ စိတ်၌သော်ကား နှလုံးသွင်းရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာပါသနည်း ဟု (ဇလျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ ရဟန်းသည် "သခ်ၤဂရအားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ တပ်စွန်းမှု ကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ နိဗ္ဗာန်တရားသည် မွန်မြတ်၏" ဟု ဤသို့ နှလုံးသွင်းသူ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ရဟန်းအား မျက်စိကို နှလုံး မသွင်းရာ၊ အဆင်းကို နှလုံး မသွင်းရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံကိုလည်း နှလုံး မသွင်းရာ၊ စိတ်၌သော်ကား နှလုံးသွင်းရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှုကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အင်္ဂမသုတ်။

အင် မြန် ၃-၃၃—န-ဗု-သ

၉-သဒ္ဓသုတ်

၉။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်းဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျင်သဒ္ဓသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာဌ် ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာဌ် ထိုင်နေသော အသျင်သဒ္ဓအား မြတ်စွာဘုရား သည်—သဒ္ဓ အာဇာနည်မြင်း၏ စဉ်းစားမှုမျိုးကို စဉ်းစားလော့၊ မြင်းယုတ်၏ စဉ်းစားမှုမျိုးကို မစဉ်းစားလင့်၊ မြင်းယုတ်၏ စဉ်းစားမှုဟူသည် အဘယ်နည်း။ သဒ္ဓ စားကျင်းဌ် ချည်ထားသော မြင်းယုတ်သည် "မြက် မြက်" ဟု စဉ်းစား၏။ ထိုသို့ စဉ်းစားခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ သဒ္ဓ စားကျင်းဌ် ချည်တားသော ထိုမြင်းယုတ်အား "ယနေ့ ငါအား မြင်းထိန်းသည် အဘယ် ပြုဖွယ်မျိုးကို ပြုလုပ်စေလိမ့်မည်နည်း၊ ငါသည် ထိုမြင်းထိန်းအား အဘယ် ပြုဖွယ်မျိုးကို အတုံအပြန်ပြုရမည်နည်း" ဟု ဤသို့ အကြံ မဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ စားကျင်းဌ် ချည်ထားသော ထိုမြင်းယုတ်သည် "မြက် မြက်" ဟုသာ စဉ်းစား၏။

သဒ္ဓ ဤအတူပင် ဤလောကဌ် ယောကျ်ားယုတ်သည် တောသို့ ကပ်ရောက်သော်ငှင်း သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်သော်ငှင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ရောက်သော်ငှင်း ကာမရာဂလွှမ်းမိုး သော ကာမရာဂနှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမရာဂ၏ ထွက်မြောက် ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ထိုသူသည် ကာမရာဂကိုသာလျှင် အတွင်းပြု၍ စဉ်းစား၏၊ အထွေထွေ စဉ်းစား၏၊ အမြဲ စဉ်းစား၏၊ စူးစူးစိုက်စိုက် စဉ်းစား၏။ ဖျက်ဆီးလိုမှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ထိုင်းမိုင်းမှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ပျံလွှင့်မှု နောင်တ တဖန် ပူပန်မှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ယုံမှားမှု လွှမ်းမိုးသော ယုံမှားမှုနှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုံမှာ မှု၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ထိုသူသည် ယုံမှားမှု ကိုသာလျှင် အတွင်းပြု၍ စဉ်းစား၏၊ အထွေထွေစဉ်းစား၏၊ အမြဲစဉ်းစား၏၊ စူးစူးစိုက်စိုက် စဉ်းစား၏။ ထိုသူသည် မြေကိုလည်း မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ ရေကိုလည်း မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ မီးကိုလည်း မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ လေကိုလည်း မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်ဟူသော တည်ရာ အာကာသာနဉ္ဇာယတနစျာန်' ကိုလည်း မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ 'ဝိညာဏဉ္ဇာယတနစျာန်' ကိုလည်း မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ 'အာကိဉ္ဇညာ ယတနစျာန်' ကိုလည်း မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ 'နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်' ကိုလည်း မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ ဤလော ကကိုလည်း မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ တပါးသော လောကကိုလည်း မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံကိုလည်း မှီ၍ စဉ်းစား ၏။ သဒ္ဓ ဤသို့လျှင် ယောကျ်ားယုတ်၏ စဉ်းစားမှုသည် ဖြစ်၏။

သဒ္ဓ အဘယ်သို့လျှင် အာဇာနည်မြင်း၏ စဉ်းစားမှုသည် ဖြစ်သနည်း။ သဒ္ဓ စားကျင်းဌ် ချည်ထားသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် "မြက် မြက်" ဟု မစဉ်းစား၊ ထိုသို့ မစဉ်းစားခြင်း သည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ သဒ္ဓ စားကျင်းဌ် ချည်ထားသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းအား "ယနေ့ ငါအား မြင်းထိန်းသည် အဘယ်ပြုဖွယ်မျိုးကို ပြုလုပ်စေလိမ့်မည်နည်း၊ ငါသည် ထို မြင်းထိန်းအား အဘယ်ပြုဖွယ်မျိုးကို အတုံအပြန်ပြုရမည်နည်း" ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်သောကြောင့် တည်း။ စားကျင်းဌ် ချည်ထားသော ထိုအာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် "မြက် မြက်" ဟု မစဉ်းစား၊

သဒ္ဓ အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မြို့ကြွေးနှင့်တူစွာ အနှောင်အဖွဲ့နှင့်တူစွာ ဆုံးရှုံးမှုနှင့်ပူစွာ အပြစ်ကြီးနှင့် တူစွာ နှင်တံ၏ လှမ်းမိုးကျရောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ ကြည့်ရှု၏။

သဒ္ဓ ဤအဘူပင် ဤလောကဌ အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်သော်၎င်း သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်သော်၎င်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ရောက်သော်၎င်း ကာမရာဂ လှမ်းမိုးသော ကာမရာဂနှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် မနေ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမရာဂ၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်ဘိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဖျက်ဆီးလိုမှု လှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် မနေ၊ ထိုင်းမိုင်းမှု လှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် မနေ၊ ပို့လွှင့်မှု နောင်ဟ တဖန် ပူပန်မှု လှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့်မနေ၊ ယုံမှားမှု လှမ်းမိုးသော ယုံမှားမှု နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့်မနေ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုံမှားမှု၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ထို့သူသည် မြေကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ ရေကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ မီးကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ လေကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်ဟူသော တည်ရာ 'အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်'ကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်၏တည်ရာ 'ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်'ကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော ဇာတည်ရာ 'အာကိဉ္စညာယတနစျာန်'ကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ 'နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်'ကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ ဤလောကကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ တပါးသော လောကကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံကိုလည်း မှီ၍ မစဉ်းစား၊ သို့သော်လည်း ဖလသမာပတ်ဖြင့် စဉ်းစားကား စဉ်းစားပြီး၏။ သဒ္ဓ ဤသို့ စဉ်းစားလေ့ရှိသော အာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်းကို သိကြားနှင့်တကွ ဗြဟ္မာနှင့်တကွ ဗြဟ္မာမင်းကြီးနှင့် တကွသော နတ်တို့သည် အဝေးကပင်—အိုယောကျ်ားအာဇာနည် အံ့သြဉာဏ်ရှားအား ရှိခိုးပါ၏။ အိုယောကျ်ားမြတ် အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် အကြင် တရားကို မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ အသျှင်ဘုရား၏ (ထိုတရားကို) အကျွန်ုပ်တို့ မသိကြပါကုန်ဟု ရှိခိုးကြကုန်၏ဟု (မိန့်ဘော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလတ်သော် အသျှင်သဒ္ဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား ယောကျ်ားကောင်းအာဇာနည်သည် အဘယ်သို့ စဉ်းစားလေ့မရှိပါသနည်း၊ ထို့သူသည် မြေကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ ရေကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ မီးကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ လေကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်ဟူသော တည်ရာ 'အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်'ကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ 'ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်'ကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ တစုံတခုမျှမရှိဟူသော တည်ရာ 'အာကိဉ္စညာယတနစျာန်'ကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ 'နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်'ကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ ဤလောကကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ တပါးသော လောကကို မှီ၍ မစဉ်းစား၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံကို မှီ၍လည်း မစဉ်းစား၊ သို့သော်လည်း ဖလသမာပတ်ဖြင့် စဉ်းစားကား စဉ်းစား၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ စဉ်းစားသော အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းကို သိကြားနှင့်တကွ ဗြဟ္မာနှင့် တကွ ဗြဟ္မာမင်းကြီးနှင့် တကွသော နတ်တို့သည် အဝေးကပင်—အို ယောကျ်ားအာဇာနည် အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ အို ယောကျ်ားမြတ် အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ အကြင် တရားကို မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ အသျှင်ဘုရား၏ (ထိုတရားကို) အကျွန်ုပ် မသိကြပါကုန်ဟု (ဆို၍) ရှိခိုးကြပါကုန်သနည်းဟု လျှောက်၏။

သဒ္ဓ ဤလောက၌ အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းအား မြေ၌ မြေ ဟူသော အမှတ်သည် ထင်ရှား၏၊ ရေ၌ ရေဟူသော အမှတ်သည် ထင်ရှား၏၊ မီး၌ မီးဟူသော အမှတ်သည် ထင်ရှား၏၊ လေ၌ လေဟူသော အမှတ်သည် ထင်ရှား၏၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်ဟူသော တည်ရာ 'အာကာသနဉ္ဇာယတနစျာန်'၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်ဟူသော တည်ရာ 'အာကာသာနဉ္ဇာယတနစျာန်'ဟူသော အမှတ်သည် ထင်ရှား၏၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ 'ဝိညာဏဉ္ဇာယတနစျာန်'၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ 'ဝိညာဏဉ္ဇာယတနစျာန်' ဟူသော အမှတ်သည် ထင်ရှား၏၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ 'အာကိဉ္ဇညာယတနစျာန်'၌ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ 'အာကိဉ္ဇညာယတနစျာန်' ဟူသော အမှတ်သည် ထင်ရှား၏၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ် ဟူသော တည်ရာ 'နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်'၌ သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ 'နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်' ဟူသော အမှတ်သည် ထင်ရှား၏၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟူသော အမှတ်သည် ထင်ရှား၏၊ တပါးသောလောက၌ တပါးသော လောကဟူသော အမှတ်သည် ထင်ရှား၏၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံ၌လည်း အမှတ်သည် ထင်ရှား၏။ သဒ္ဓ ဤသို့ စဉ်းစားလေ့ရှိသော ယောကျ်ားကောင်းအာဇာနည်သည် မြေကို မှီ၍ မစဉ်းစား။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံကိုလည်း မှီ၍ မစဉ်းစား၊ သို့သော်လည်း ဖလသမာပတ်ဖြင့် စဉ်းစားကား စဉ်းစား၏။သဒ္ဓ ဤသို့ စဉ်းစားလေ့ရှိသော ယောကျ်ားကောင်းအာဇာနည်ကို သိကြားနှင့် တက္ဒ ဗြဟ္မာနှင့်အတူ ဗြဟ္မာမင်းကြီးနှင့် တက္ဒသော နတ်တို့သည် အဝေးကပင် အို ယောကျ်ား အာဇာနည် အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ အို ယောကျ်ားမြတ် အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် အကြင် တရားကို မှီ၍ စဉ်းစား၏၊ အသျှင်ဘုရား၏(ထိုတရားကို)အကျွန်ုပ်တို့ မသိကြပါကုန်ဟု (ဆို၍) ရှိခိုးကုန်၏။

နဝမသုတ်။

၁၀-မောရနိဝါပသုတ်

၁၀။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဥဒေါင်းတို့အား အစာပေးရာ ပရိဗိုဇ်အရံ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပြီးဆုံးခြင်း ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော မြတ်သော အကျင့် ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံး ရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန္တာတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သောသီလအစု၊ ရဟန္တာတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သောသမာဓိအစု၊ ရဟန္တာတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော ပညာအစုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပြီးဆုံးခြင်းရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော မြတ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ အခြားသော တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပြီးဆုံးခြင်းရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော မြတ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ဇန်ခိုးပြာဋ္ဌိဟာ 'ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယ'၊ ရည်ညွှန်းဟောပြာမှု ပြာဋ္ဌိဟာ 'အာဒေသနာပါဋိဟာရိယ' ဆုံးမမှု ပြာဋ္ဌိဟာ 'အနုသာသနိပါဋိဟာရိယ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပြီးဆုံးခြင်း ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော မြတ်သော အကျင့် ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံး ရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ အခြားသော တရားသုံးမျိုးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပြီးဆုံးခြင်း ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော မြတ်သော အကျင့် ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံး ရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်၏။အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ကောင်းသော အယူ ကောင်းသော ဉာဏ် ကောင်းသော လုတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပြီးဆုံးခြင်း ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ယောဂ လေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော မြတ်သော အကျင့် ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပြီးဆုံးခြင်း ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော မြတ်သော အကျင့် ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံး ရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်၏။ အဘယ် နှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား နှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပြီးဆုံးခြင်း ရှိ၏၊နိဗ္ဗာန်ဟူသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ ဖြစ်၏၊နိဗ္ဗာန်ဟူသော မြတ်သော အကျင့် ရှိ၏၊နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြက်၏။ ရဟန်းတို့ သနက်္ခုမာရဖြဟ္မာသည်လည်း—

> "လူအပေါင်း၌ အကြင်သူတို့သည် အမျိုးအနွယ်ကို စိစစ်လေ့ရှိကုန်၏၊ (ထိုသူတို့တွင်) မင်းမျိုးသည် မြတ်၏။ နတ်လူ အပေါင်း၌ အကြင်သူသည် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုသူသည် မြတ်၏"ဟူသော ထိုသီချင်း (ဂါထာ)ကို သီဆို၏။

ရဟန်းတို့ သနက်္ခုမာရဖြဟ္မာ သီဆိုသော ထိုသီချင်း (ဂါထာ)သည် ကောင်းစွာသီဆိုသော သီချင်း(ဂါထာ)တည်း၊ မကောင်းသဖြင့် သီဆိုသော သီချင်း(ဂါထာ)မဟုတ်၊ အကျိုးနှင့်စပ်၏၊ အကျိုးမဲ့နှင့် မစပ်၊ ငါသည် အသိအမှတ် ပြု၏။

ရဟန်းဘို့ ငါသည်လည်း—

> "လူအပေါင်း၌ အကြင်သူတို့သည် အမျိုး အနွယ်ကို စိစစ်လေ့ရှိကုန်၏၊ (ထိုသူတို့တွင်) မင်းမျိုးသည် မြတ်၏။ နတ်လူ အပေါင်း၌ အကြင် သူသည် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုသူသည် မြတ်၏"ဟု သီဆို၏။

ဒသမသုတ်။

ရွှေဦးစွာသော နိဿယတက် ပြီး၏။

၂-အနုဿတိဝဂ် ၁-ပဌမ မဟာနာမသုတ်

၁၁။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်းဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ "သင်္ခန်းချုပ်ဆိုးမှု ပြီးဆုံး၍ သုံးလလွန်မြောက်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူလိမ့်မည်" ဟု ရဟန်းများစွာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏သင်္ခန်း ချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စကို ပြုကုန်၏။ "သင်္ခန်း ချုပ်ဆိုးမှု ပြီးဆုံး၍ သုံးလလွန်မြောက်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူလိမ့်မည်ဟု ရဟန်းများစွာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏သင်္ခန်း ချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စကို ပြုကုန်၏"ဟု သာကီဝင်မဟာနာမ်မင်းသည် ကြားသိသည်သာတည်း။ ထိုအခါ သာကီဝင် မဟာနာမ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား သင်္ခန်းချုပ်ဆိုးမှု ပြီးဆုံး၍ သုံးလ လွန်မြောက်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူလိမ့်မည်ဟု ရဟန်းများစွာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏သင်္ခန်း ချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စကို ပြုကြကုန်၏ဟု ဤစကားကို အကျွန်ုပ်ကြားရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အထူးထူးသော နေခြင်းတို့ဖြင့် နေကြရသော ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်နေခြင်းဖြင့် နေကြရပါမည်နည်း"ဟု လျှောက်၏။

မဟာနာမ် ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစ၊ သင်တို့သည် ဧါဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အထူးထူးသော နေခြင်းတို့ဖြင့် နေကြရသော ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်နေခြင်းဖြင့် နေကြရပါမည်နည်း"ဟု မေးလျှောက်သော စကားသည် အမျိုးကောင်းသားဖြစ်ကြသော သင်တို့အား လျှောက်ပတ်သည်သာတည်း။ မဟာနာမ် ယုံကြည်မရှိသသည် (မင်္ဂဖိုလ်ကို) ပြီးစေနိုင်၏၊ ယုံကြည်မ မရှိသသည် မပြီးစေနိုင်။ ထက်သန်သောလုလရှိသသည် (မင်္ဂဖိုလ်ကို) ပြီးစေနိုင်၏၊ ပျင်းရိသသည် မပြီးစေနိုင်။ ထင်သောသတိရှိသသည် (မင်္ဂဖိုလ်ကို) ပြီးစေနိုင်၏၊ သတိမေ့လျော့သူသည် မပြီးစေနိုင်။ ဉာဏ်ကြည့်သူသည် (မင်္ဂဖိုလ်ကို) ပြီးစေနိုင်၏၊ မတည်ကြည်သူသည် မပြီးစေနိုင်။ ပညာရှိသူသည် (မင်္ဂဖိုလ်ကို) ပြီးစေနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူသည် မပြီးစေနိုင်။ မဟာနာမ် ဤတရား ငါးမျိုးတို့၌ တည်၍ ထို့ထက်အလွန် တရားခြောက်မျိုးတို့ကို ပွါးများလေလော့။

မဟာနာမ် သင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဟု မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူဘဘ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏"ဟု အဖန်ဖန် အောက်မေ့လော့။ မဟာနာမ် အရိယာတပည့်အား မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့သောအခါ၌ ရာဂလွန်မိုးသော စိတ်သည် မဖြစ်၊ ဒေါသလွန်မိုးသော စိတ်သည် မဖြစ်၊ မောဟလွန်မိုးသော စိတ်သည် မဖြစ်၊ ထိုအခါ

ထိုသူအား မြတ်စွာဘုရားကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သော စိတ်သာဖြစ်၏။ မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနုက်ကို သိနှားလည်မှုရ၏ ပါဠိကို သိနှားလည်မှု ရ၏၊ တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား၊ နှစ်သက်မှုဖြစ်၏၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသူအား ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ကိုယ်ငြိမ်းအေးသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူအား စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မည်မည်တ်သော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်၍နေ၏ဟု ဆိုအပ်၏၊ ကြောင့်ကြမှုရှိသော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ကြောင့်ကြမရှိပဲနေ၏ဟု ဆိုအပ်၏၊ တရားအလျဉ်သို့ ရောက်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော် အောက်မေ့မှုကို ပွါးများ၏ဟု ဆိုအပ်၏။

မဟာနာမ် နောက်တမျိုးကား သင်သည် တရားတော်သည် "မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင်သိမြင်အပ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်ငှ သိနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း" ဟု တရားတော်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့လေလော့။ မဟာနာမ် အရိယာတပည့်အား တရားတော်ကို အောက်မေ့သောအခါ၌ ရာဂလွှမ်းမိုးသောစိတ်သည် မဖြစ်၊ ဒေါသ လွှမ်းမိုးသောစိတ်သည် မဖြစ်၊ မောဟ လွှမ်းမိုးသောစိတ်သည် မဖြစ်၊ ထိုအခါ ထိုသူအား တရားတော်ကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သော စိတ်သာဖြစ်၏။ မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနုက်ကို သိနှားလည်မှု ရ၏၊ ပါဠိကို သိနှားလည်မှု ရ၏၊ တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှုဖြစ်၏၊ နှစ်သက်စိတ်ရှိသူအား ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ကိုယ်ငြိမ်းအေးသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူအား စိတ်သည် တည်ကြည်၏၊ မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မည်ညွတ်သော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်၍နေ၏ဟု ဆိုအပ်၏၊ ကြောင့်ကြမှုမှိသော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ကြောင့်ကြမရှိပဲနေ၏ဟု ဆိုအပ်၏၊ တရားအလျဉ်သို့ ရောက်၍ တရား၏ ဂုဏ်တော် အောက်မေ့မှုကို ပွါးများ၏ ဟုဆိုအပ်၏။

မဟာနာမ် နောက်တမျိုးကား သင်သည် "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသံဃာတော်သည် မှန်သောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့်လေးစုံ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက်ရှိသော ဤမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏၊ ဤသည်တို့အလို၌ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းဌ ထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏" ဟု သံဃာ၏ ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ လေလော့။ မဟာနာမ် အရိယာတပည့်အား သံဃာတော်ကို အောက်မေ့သော အခါ၌ ရာဂလွှမ်းမိုးသောစိတ်သည် မဖြစ်၊ ဒေါသလွှမ်းမိုးသော စိတ်သည်မဖြစ်၊ မောဟလွှမ်းမိုးသော စိတ်သည်မဖြစ်၊ ထိုအခါ ထိုသူအား သံဃာတော်ကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သော စိတ်သာဖြစ်၏။ မဟာနာမ်

ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ ပါဠိကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်စိတ်ရှိသူအား ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ကိုယ်ငြိမ်းအေးသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူအား စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မညီညွတ်သော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်၍နေ၏ဟု ဆိုအပ်၏၊ ကြောင့်ကြမှုရှိသော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ကြောင့်ကြမရှိပဲ နေ၏ဟု ဆိုအပ်၏၊ တရားအလျဉ်သို့ ရောက်၍ သံဃာ၏ ဂုဏ်တော် အောက်မေ့မှုကို ပွါးများ၏ဟု ဆိုအပ်၏။

မဟာနာမ် နောက်တမျိုးကား သင်သည် မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော တဏှာကျွန်(အဖြစ်မှ)လွတ်မြောက်ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော အမှားမသုံးသပ်အပ်ကုန်သော တည်ကြည်မှုကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော မိမိ၏ သီလတို့ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့လေလော့။ မဟာနာမ် အရိယာတပည့်အား သီလကိုအောက်မေ့သောအခါ၌ ရာဂလွှမ်းမိုးသောစိတ်သည် မဖြစ်၊ ဒေါသလွှမ်းမိုးသော စိတ်သည် မဖြစ်၊ မောဟလွှမ်းမိုးသောစိတ်သည် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုသူအား သီလကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သော စိတ်သာဖြစ်၏။ မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ ပါဠိကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှုဖြစ်၏၊ နှစ်သက်စိတ် ရှိသူအား ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ကိုယ်ငြိမ်းအေးသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာသူအား စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မညီညွတ်သော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်၍နေ၏၊ ကြောင့်ကြမှုရှိသော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ကြောင့်ကြမရှိပဲ နေ၏၊ တရားအလျဉ်သို့ရောက်၍ သီလအောက်မေ့မှုကို ပွါးများ၏ဟု ဆိုအပ်၏။

မဟာနာမ် နောက်တမျိုးကား "ငါ့အား အရေတော်လေစ့၊ ငါသည် ကောင်းစွာ ရအပ်ပေ၏၊ အကြင်ငါသည် ဝန်တိုမှု အညစ်အကြေး လွှမ်းမိုးသော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ဝန်တိုမှု အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်နေ၏၊ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲ၏၊ ဆေးပြီးသောလက် ရှိ၏၊ စွန့်ကြဲခြင်းဌ မေ့လျော်၏၊ တောင်းခံထိုက်၏၊ လှူဒါန်းခြင်း ဝေဖန်ခြင်းဌ မေ့လျော်၏"ဟု သင်သည် မိမိ၏ စွန့်ကြဲမှု 'စာဂ'ကို အောက်မေ့လေလော့။ မဟာနာမ် အရိယာတပည့်အား စွန့်ကြဲမှုကို အောက်မေ့သောအခါ၌ ရာဂလွှမ်းမိုးသောစိတ်သည် မဖြစ်၊ ဒေါသလွှမ်းမိုးသောစိတ် မဖြစ်၊ မောဟလွှမ်းမိုးသောစိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုသူအား စွန့်ကြဲမှုကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သောစိတ်သာ ဖြစ်၏။ မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ ပါဠိကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှုဖြစ်၏၊ နှစ်သက်စိတ် ရှိသူအား ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ကိုယ်ငြိမ်းအေးသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာသူအား စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မညီညွတ်သော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်၍နေ၏၊ ကြောင့်ကြမှုရှိသော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ကြောင့်ကြမရှိပဲ နေ၏၊ တရားအလျဉ်သို့ရောက်၍ သီလအောက်မေ့မှုကို ပွါးများ၏ဟု ဆိုအပ်၏။

မဟာနာမ် နောက်တမျိုးကား "ငါ့အား အရေတော်လေစ့၊ ငါသည် ကောင်းစွာ ရအပ်ပေ၏၊ အကြင်ငါသည် ဝန်တိုမှု အညစ်အကြေး လွှမ်းမိုးသော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ဝန်တိုမှု အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်နေ၏၊ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲ၏၊ ဆေးပြီးသောလက် ရှိ၏၊ စွန့်ကြဲခြင်းဌ မေ့လျော်၏၊ တောင်းခံထိုက်၏၊ လှူဒါန်းခြင်း ဝေဖန်ခြင်းဌ မေ့လျော်၏"ဟု သင်သည် မိမိ၏ စွန့်ကြဲမှု 'စာဂ'ကို အောက်မေ့လေလော့။ မဟာနာမ် အရိယာတပည့်အား စွန့်ကြဲမှုကို အောက်မေ့သောအခါ၌ ရာဂလွှမ်းမိုးသောစိတ်သည် မဖြစ်၊ ဒေါသလွှမ်းမိုးသောစိတ် မဖြစ်၊ မောဟလွှမ်းမိုးသောစိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုသူအား စွန့်ကြဲမှုကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သောစိတ်သာ ဖြစ်၏။ မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ ပါဠိကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှုဖြစ်၏၊ နှစ်သက်စိတ် ရှိသူအား ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ကိုယ်ငြိမ်းအေးသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူအား စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မညီညွတ်သော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်၍နေ၏၊ ကြောင့်ကြမှုရှိသော သတ္တဝါအပေါင်းဌ ကြောင့်ကြမရှိပဲ နေ၏၊ တရားအလျဉ်သို့ရောက်၍ စွန့်ကြဲမှုအောက်မေ့မှုကို ပွါးများ၏ဟု ဆိုအပ်၏။

မဟာနာမ် နောက်တမျိုးကား "စာတုမဟာရာဇ်နတ် တာဝတိံသာနတ် ယာမာနတ် တုသိတာနတ် နိမ္မာနရတိနတ် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ် ဗြဟ္မာ အထက်ထက်ဗြဟ္မာတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဤဘုံမှ စုတေကြ၍ ထိုနတ်ဘုံ

တို့၌ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မျိုးသည် ရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံကြသော ထိုနတ်တို့သည် ဤ ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုနတ်တို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုသဲ့လမျိုးသည် ရှိ၏၊ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုနတ်တို့သည် ဤ ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုနတ်တို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုအကြားအမြင်မျိုးသည် ရှိ၏၊ စွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုနတ်တို့သည် ဤဘုံမှ စုဝေ၍ နတ်တို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုစွန့်ကြဲမှုမျိုးသည် ရှိ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုနတ်တို့သည် ဤဘုံမှ စုတေ၍ ထိုနတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုပညာမျိုးသည် ရှိ၏"ဟု သင်သည် နတ်တို့ကို (သင့်သေထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကို) အဖန်ဖန် အောက်မေ့လေလော့။ မဟာနာမ် မိမိ၏ဂုင်း ထိုနတ်တို့၏ဂုင်း သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ဗညာကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သောအခါ၌ အရိယာတပည့်အား ရာဂလွှမ်းမိုးသောစိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ လွှမ်းမိုးသောစိတ် မဖြစ်၊ မောဟလွှမ်းမိုးသောစိတ် မဖြစ်၊ ထို့အခါ၌ ထိုသူအား နတ်တို့ကို (သင့်သေထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကို) အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သော စိတ်သာ ဖြစ်၏။ မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ ပါဠိကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်စိတ်ရှိသူအား ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ကိုယ်ငြိမ်းအေး သူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူအား စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မညီညွတ်သော သတ္တဝါအပေါင်း၌ ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်၍နေ၏၊ ကြောင့်ကြမှုရှိသော သတ္တဝါအပေါင်း၌ ကြောင့်ကြမရှိပဲ နေ၏၊ တရားအလျဉ်သို့ ရောက်၍ နတ်တို့ကို (သင့်သေထားလျက် မိမိ၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကို) အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်းကို ပွါးများ၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဒုတိယ မဟာနာမသုတ်

၁၂။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (သီဝင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သာကီဝင်မဟာနာမ်မင်းသည် မကျန်းမာခြင်းမှ ထပြီးဖြစ်၏၊ နာလှန်ထ၍ မကြာသေး။ ထိုအခါ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စ ပြီးဆုံး၍ သုံးလလွန်မြောက်လျှင် "မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသစာရီကြွခြင်းတော်မူလိမ့်မည်"ဟု ရဟန်းများစွာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စကို ပြုကုန်၏။ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စ ပြီးဆုံး၍ သုံးလလွန်မြောက်လျှင် "မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသစာရီ ကြွခြင်းတော်မူလိမ့်မည်ဟု ရဟန်းများစွာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စကို ပြုကုန်၏"ဟု သာကီဝင် မဟာနာမ်မင်းသည် ကြားသိသည်သာတည်း။ ထိုအခါ သာကီဝင် မဟာနာမ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ မျဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စ ပြီးဆုံး၍ သုံးလလွန်မြောက်လျှင် 'မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသစာရီ ကြွခြင်းတော်မူလိမ့်မည် ဟု ရဟန်းများစွာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စကို ပြုကြပါကုန်၏'ဟု ဤစကားကို အကျွန်ုပ်ကြားရပါသည်။ အသျှင်ဘုရား အထူးထူးသော နေခြင်းတို့ဖြင့် နေကြရသော ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်နေခြင်းဖြင့် နေကြရပါမည်နည်း"ဟု လျှောက်၏။

မဟာနာမ် ကောင်းပေစ့ ကောင်းပေစ့၊ သင်တို့သည် မြတ်စ္စာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အထူး ထူးသော နေခြင်းတို့ဖြင့် နေကြရသော ထိုအကျန့်ပ်တို့သည် အဘယ် နေခြင်းဖြင့် နေကြရပါမည် နည်း"ဟု မေးလျှောက်သောစကားသည် အမျိုးကောင်းသားဖြစ်ကြသော သင်တို့အား လျောက် ပတ်သည်သာတည်း။ မဟာနာမ် ယုံကြည်မှုရှိသူသည် (မင် ဖိုလ်ကို) ပြီးစေနိုင်၏၊ ယုံကြည်မှုမရှိသူ သည် မပြီးစေနိုင်။ ထက်သန်သော လုံလရှိသူသည် (မင် ဖိုလ်ကို)ပြီးစေနိုင်၏၊ပျင်းရိသူသည် မပြီး စေနိုင်။ ထင်သော သတိရှိသူသည်(မင်ဖိုလ်ကို) ပြီးစေနိုင်၏၊သတိမေ့လျော့သူသည် မပြီးစေနိုင်။ တည်ကြည်သူသည် (မင်ဖိုလ်ကို) ပြီးစေနိုင်၏၊ မတည်ကြည်သူသည် မပြီးစေနိုင်။ ပညာရှိသူ သည် (မင် ဖိုလ်ကို)ပြီးစေနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူသည် မပြီးစေနိုင်။ မဟာနာမ် သင်သည် ဤတရား ငါးမျိုးတို့၌တည်၍ ထို့ထက်အလွန် တရားခြောက်မျိုးတို့ကို ပွါးများ လေလော့။ မဟာနာမ် သင်သည် မြတ်စ္စာဘုရားကို "ထိုမြတ်စ္စာဘုရားသည် ဤသို့ ပူဇော် အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါမည် တော်မူ၏"ဟု အဖန်ဖန် အောက်မေ့လေလော့။ မဟာနာမ် မြတ်စ္စာဘုရားကို အောက်မေ့သော အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ရာဂလွှမ်းမိုးသောစိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသလွှမ်းမိုးသောစိတ်မဖြစ်၊မောဟ လွှမ်းမိုးသောစိတ်မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုသူအား မြတ်စ္စာဘုရားကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သော စိတ်သာဖြစ်၏။ မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သောစိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ ပါဠိကို သိနားလည်မှု ရ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကိုရ၏၊ ဝမ်းမြောက် သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်စိတ်ရှိသူအား ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ကိုယ်ငြိမ်းအေးသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူအား စိတ်သည် တည်ကြည်၏၊ မဟာနာမ် သင်သည် ဤ မြတ်စ္စာဘုရားအား အဖန်ဖန် အောက်မေ့မှုကို သွားနေစဉ်လည်း ပွါးများလေလော့၊ ရပ်နေစဉ် လည်း ပွါးများလေလော့၊ ထိုင်နေစဉ်လည်း ပွါးများလေလော့၊ အိပ်နေစဉ်လည်း ပွါးများလေ လော့၊ အလုပ်ကိစ္စကို ပြုလုပ်စီမံနေစဉ်လည်း ပွါးများလေလော့၊ သားသမီးတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်း သော အိမ်၌ နေစဉ်လည်း ပွါးများလေလော့။

မဟာနာမ် နောက်တမျိုးကား သင်သည် တရားတော်ကို အောက်မေ့လေလော့။ပ။ သံဃာ တော်ကို အောက်မေ့လေလော့။ပ။ မိမိ၏ သီလကို အောက်မေ့လေလော့။ပ။ မိမိ၏ စွန့်ကြဲမှုကို အောက်မေ့လေလော့။ပ။ "စာတုမဟာရာဇိကတ်။ပ။ အထက်အထက် ပြဟ္မာတို့သည် ထင်ရှားရှိ ကုန်၏။ ယုံကြည်မှု'သဒ္ဓါ'နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုနတ်တို့သည် ဤဘုံမှ စုတေကြ၍ နတ်တို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကြ ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'မျိုးသည်ရှိ၏။ သီလနှင့်။ သုတနှင့်။ စာဂနှင့်။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော နတ်တို့သည်ဤဘုံမှ စုတေကြ၍ ထိုနတ်တို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထို ပညာမျိုးသည် ရှိ၏" ဟု နတ်တို့ကို (သက်သေထားလျက် မိမိ၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကို) အဖန်ဖန် အောက်မေ့လေလော့။ မဟာနာမ် မိမိ၏ဂုင်း ထိုနတ်တို့၏ဂုင်း သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သောအခါ၌ အရိယာတပည့်အား ရာဂလွှမ်းမိုးသောစိတ်မဖြစ်၊ ဒေါသ လွှမ်းမိုးသောစိတ်မဖြစ်၊ မောဟလွှမ်းမိုးသော စိတ်သည် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုသူအား နတ်တို့ကို (သက်သေထားလျက် မိမိ၏ သဒ္ဓါစသောဂုဏ်ကို) အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သောစိတ်သာ ဖြစ်၏။ မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို သိနားလည်မှု ရ၏၊

ပါဠိကို ဘိနားလည်မှု ရ၏၊ တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်စိတ်ရှိသူအား ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ကိုယ်ငြိမ်းအေးသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူအား စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ မဟာနာမ် သင်သည် ဤနတ်တို့ကို (သက်သေထားလျက် မိမိ၏သဒ္ဓါစသောဂုဏ်ကို) အောက်မေ့မှုကို သွားနေစဉ်လည်း ပွါးများလေလော့၊ ရပ်နေစဉ်လည်း ပွါးများလေလော့၊ထိုင်နေစဉ်လည်း ပွါးများလေလော့၊ အိပ်နေစဉ်လည်း ပွါးများလေလော့၊ အလုပ်ကိစ္စကိုပြုလုပ် စီမံနေစဉ်လည်း ပွါးများလေလော့၊ သားသမီးတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းသော အိမ်၌ နေစဉ်လည်း ပွါးများလေလေ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-နန္ဒိယသုတ်

၁၃။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဝါဆိုတော်မူလို၏။ နန္ဒိယသာကီဝင်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဝါဆိုတော်လိုမူသတတ်"ဟု တဆင့်စကား ကြားသည်သာတည်း။ ထိုအခါ နန္ဒိယသာကီဝင်အား ငါသည်လည်း သာဝတ္ထိပြည်၌ မိုးလပတ်လုံး နေရမူ ကောင်းလေစ့၊ ထို (သာဝတ္ထိပြည်)၌ အလုပ်ကိစ္စကို ပြုလုပ်စီမံအံ့၊ ရံဖန်ရံခါ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန်လည်း အခွင့်ရအံ့" ဟု ဒေကြံဖြစ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဝါဆိုတော်မူ၏၊ နန္ဒိယသာကီဝင်သည်လည်း မိုးလပတ်လုံး သာဝတ္ထိပြည်၌ နေ၏၊ ထိုသာဝတ္ထိပြည်၌ အလုပ်ကိစ္စကိုလည်းပြုလုပ် စီမံ၏၊ ရံဖန်ရံခါ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန်လည်း အခွင့်ရ၏။

ထိုအခါ၌ "သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စ ပြီးဆုံး၍ သုံးလလွန်မြောက်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသာစာရီ ကြွချီတော်မူလိမ့်မည်"ဟု ရဟန်းများစွာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စကို ပြုလုပ်ကုန်၏။သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စပြီးဆုံး၍ သုံးလလွန်မြောက်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူလိမ့်မည်ဟု ရဟန်းများစွာတို့သည်"မြတ်စွာဘုရား၏သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စကို ပြုကြသတတ်"ဟု နန္ဒိယသာကီဝင်သည် တဆင့်စကား ကြားသည်သာတည်း။ ထိုအခါ နန္ဒိယသာကီဝင်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဘုရား သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စပြီးဆုံး၍ သုံးလလွန်မြောက်လျှင် 'မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူလိမ့်မည်'ဟု ရဟန်းများစွာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်းကိစ္စကို ပြုကြကုန်၏ ဟု ဤစကားကို အကျွန်ုပ် ကြားရပါသည်။အသျှင်ဘုရား အထူးထူးသော နေခြင်းတို့ဖြင့် နေကြရသော ထို အကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်နေခြင်းဖြင့် နေကြရပါမည်နည်း"ဟု လျှောက်၏။

နန္ဒိယ ကောင်းပေစ့ ကောင်းပေစ့၊ နန္ဒိယ သင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား အထူးထူးသောနေခြင်းတို့ဖြင့် နေကြရသော ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်နေခြင်းဖြင့် နေကြရပါမည်နည်း" ဟု မေးလျှောက်သောစကားသည် အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်ကြ

လျော်က်ပတ်သည်သာတည်း။ နန္ဒိယ ယုံကြည်မှုရှိသူသည် (မင် ဖိုလ်ကို)ပြီးစေနိုင်၏၊ ယုံကြည်မှု မရှိသူသည် မပြီးစေနိုင်။ သီလရှိသူသည် (မင် ဖိုလ်ကို) ပြီးစေနိုင်၏၊ သီလမဲ့သူသည် မပြီးစေနိုင်၊ ထက်သန်သော လှုံ့လရှိသူသည် (မင်ဖိုလ်ကို) ပြီးစေနိုင်၏၊ ပျင်းရိသူသည် မပြီးစေနိုင်။ ထင်သော သတိ ရှိသူသည်(မင် ဖိုလ်ကို)ပြီးစေနိုင်၏၊သတိမေ့လျော့သူသည် မပြီးစေနိုင်။တည်ကြည်သူသည် (မင် ဖိုလ်ကို)ပြီးစေနိုင်၏၊မတည်ကြည်သူသည် မပြီးစေနိုင်။ပညာရှိသူသည် (မင် ဖိုလ်ကို) ပြီးစေနိုင်၏၊ ပညာမဲ့သူသည် မပြီးစေနိုင်။ နန္ဒိယ သင်သည် ဤတရားခြောက်မျိုးတို့၌ တည်၍ တရားငါးမျိုးတို့၌ မိမိသန္တာန်ဝယ် သတိကို ဖြစ်စေရမည်။ နန္ဒိယ သင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊(အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'အကျင့် 'စရဏ'တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဲ့ မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သောအကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊နတ်လူတို့၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု အဖန်ဖန်အောက်မေ့လေလော့။ နန္ဒိယ ဤသို့လျှင် သင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို အာရုံပြု၍ မိမိသန္တာန်ဝယ် သတိကို ဖြစ်စေရမည်။

နန္ဒိယ နောက်တမျိုးကား တရားတော်သည် "မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားတော်မူသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင်သိမြင်အပ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ အရိယာပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ သိနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း" ဟု သင်သည် တရားတော်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့လေလော့။ နန္ဒိယ ဤသို့လျှင် သင်သည် တရားတော်ကို အာရုံပြု၍ မိမိသန္တာန်ဝယ် သတိကို ဖြစ်စေရမည်။

နန္ဒိယ နောက်တမျိုးကား "ငါ့အား အရတော်လေစွတကား၊ ငါသည် ကောင်းစွာ ရပေစွတကား၊ ငါ၏ မိတ်ဆွေကောင်းတို့သည် သနားစောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ အကျိုးကို လိုလားကြ၍ ဆုံးမကြ၏၊ ကံမြစ်ကြ၏"ဟု မိတ်ဆွေကောင်းတို့ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့လေလော့။ နန္ဒိယ ဤသို့လျှင် သင်သည် မိတ်ဆွေကောင်းတို့ကို အာရုံပြု၍ မိမိသန္တာန်ဝယ် သတိကို ဖြစ်စေရမည်။

နန္ဒိယ နောက်တမျိုးကား "ငါ့အား အရတော်လေစွတကား၊ ငါသည် ကောင်းစွာ ရပေစွတကား၊ ငါသည် ဝန်တိုမှု အညစ်အကြေး လွှမ်းမိုးသော သတ္တဝါအပေါင်း၌ ဝန်တိုမှု အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်၍နေ၏၊ လှုတ်လှုတ် စွန့်ကြဲ၏၊ ဆေးပြီးသော လက်ရှိ၏၊ စွန့်ကြဲမှု၌ မွေ့လျော်၏၊ တောင်းခံထိုက်၏၊ လှူဒါန်းခြင်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏"ဟု မိမိ၏ စွန့်ကြဲမှုကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့လေလော့။ နန္ဒိယ ဤသို့လျှင် သင်သည် စွန့်ကြဲမှုကိုအာရုံပြု၍ မိမိသန္တာန်ဝယ် သတိကို ဖြစ်စေရမည်။

နန္ဒိယ နောက်တမျိုးကား "အလုတ်အလွေး ပြုရသော အစာကို စားကုန်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍ စိတ်ဖြင့်ပြီးသော တမျိုးမျိုးသော နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းသို့ ကပ်ရောက်ကြကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် မိမိအတွက် ပြုဖွယ်ကိစ္စကို၎င်း ပြုပြီးကိစ္စကို တဖန်ဆည်းပူးမှုကို၎င်း မရှုကြည့်ကြကုန်၊ အခါမဲ့ လွတ်မြောက်မှုရှိသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စနှင့် ပြုပြီးကိစ္စကို တဖန်ဆည်းပူးမှုကို မရှုကြည့်သကဲ့သို့ နန္ဒိယ ဤအတူပင် အလုတ်အလွေး ပြုရသောအစာကို စားကုန်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍ စိတ်ဖြင့်ပြီးသော တမျိုးမျိုးသော နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းသို့ ကပ်ရောက်ကြကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် မိမိအတွက် ပြုဖွယ်ကိစ္စနှင့် ပြုပြီးကိစ္စကို တဖန်ဆည်းပူးမှုကို မရှုကြည့်ကုန်။ နန္ဒိယ ဤသို့လျှင်သင်သည် ထိုနတ်တို့ကို အာရုံပြု၍ မိမိသန္တာန်ဝယ် သတိကို ဖြစ်စေရမည်။

နန္ဒိယ ဤတရား တဆယ့်တမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်စွန့်သည်သာတည်း၊ မစွဲယူသည်သာတည်း။ နန္ဒိယ မှောက်ထာသော အိုးသည် ရေကို အန်ထုတ်သကဲ့သို့၎င်း အန်ထုတ်ပြီးသည်ကို တဖန် ပြန်မအန်ရတော့သကဲ့သို့၎င်း၊ နန္ဒိယ မြက်ခြောက်တော၌ မီးကျလတ်သော် လောင်၍သာ သွားသကဲ့သို့၎င်း လောင်ပြီးရာသို့ တဖန် ပြန်မလောင်တော့သကဲ့သို့၎င်း နန္ဒိယ ဤအတူပင် ဤတရား တဆယ့်တမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်စွန့်သည်သာတည်း၊ မစွဲယူသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-သုဘူတိသုတ်

၁၄။ ထိုအခါ အသျှင်သုဘူတိသည် သဒ္ဓရဟန်းနှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သုဘူတိကို မြတ်စွာဘုရားသည် "သုဘူတိ" ဤရဟန်းသည် အဘယ်အမည်ရှိသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် သဒ္ဓအမည်ရှိပါ၏၊ သုဒတ္တဥပါသကာ (အနာထပိဏ်သူဌေး)၏ သားဖြစ်၍ ယုံကြည်မှုဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ သုဘူတိ အသို့နည်း ယုံကြည်မှုဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော သုဒတ္တ(အနာထပိဏ်သူဌေး)၏သား ဤသဒ္ဓရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိသူတို့၏ လက္ခဏာတို့၌ ထင်၏လောဟု(မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် သဒ္ဓအား သဒ္ဓါတရားရှိသူတို့၏ လက္ခဏာတို့ကို ဟောရာ၏၊ ထိုဟောခြင်း၏ အခါပါတည်း၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ထိုဟောခြင်း၏ အခါပါတည်း၊ ယခုအခါ၌ "ဤရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိသူတို့၏ လက္ခဏာတို့၌ ထင်၏၊ သို့မဟုတ် မထင်"ဟု အကျွန်ုပ် သိရပါတော့အံ့ဟု (လျှောက်၏)။ သုဘူတိ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်စွာ နှလုံး သွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု အသျှင်သုဘူတိသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

သုဘူတိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်း၍နေ၏၊ အကျင့်'အာစာရ' ကျက်စားရာ'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌

သော်လည်း ဘေးဟုရှလေရှိလျက် သိက္ခာပုဒ်ဟို၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ သုဘူတိ ယင်းသို့ ရဟန်း၏ သီလရှိသူ ဖြစ်ခြင်း။ပ။ သိက္ခာပုဒ်ဟို၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာဖြစ်၏။

သုဘူတိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိ၍ အနက်နှင့်တကွ သဒ္ဒါနှင့်တကွ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောပြတတ်သော သဘောရှိသော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ ကြားနာအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်ထားအပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သားအပ်ကုန်၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ သုဘူတိ ယင်းသို့ ရဟန်း၏ အကြားအမြင် များခြင်း။ပ။ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင် ၍သိခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း သဒ္ဓါတရား ရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာဖြစ်၏။

သုဘူတိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် မိတ်ဆွေကောင်းရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်း ရှိ၏၊ မိတ်ဆွေကောင်း၌ ကိုင်းညွှတ်၏။ သုဘူတိ ယင်းသို့ ရဟန်း၏ မိတ်ဆွေကောင်းရှိခြင်း အပေါင်း အဖော်ကောင်း ရှိခြင်း မိတ်ဆွေကောင်း၌ ကိုင်းညွှတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာဖြစ်၏။

သုဘူတိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်၏၊ ဆိုဆုံးမလွယ်ကြောင်းတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သည်းခံနိုင်၏၊ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ ခံယူလေ့ရှိ၏။ သုဘူတိ ယင်းသို့ ရဟန်း၏ ဆိုဆုံးမလွယ်သူဖြစ်ခြင်း ဆိုဆုံးမလွယ်ကြောင်း တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း အဆုံးအမကို သည်းခံနိုင်ခြင်း ရိုသေစွာ နာယူလေ့ရှိခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာဖြစ်၏။

သုဘူတိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အဘယ်သို့ ပြုရအံ့နည်း ဟု မေးမြန်း၍ ပြုအပ်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာသူဖြစ်၏၊ ပျင်းရိမှု မရှိ၊ ထိုပြုဖွယ်ကိစ္စတို့၌ အကြောင်း ဥပါယ်ကို စုံစမ်းသော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏။ သုဘူတိ ယင်းသို့ ရဟန်း၏ အဘယ်သို့ ပြုရအံ့နည်းဟု မေးမြန်း၍ ပြုအပ်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ပြုဖွယ် ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာသူဖြစ်ခြင်း ပျင်းရိမှုမရှိခြင်း ထိုထိုကိစ္စ၌ အကြောင်းဥပါယ်ကို စုံစမ်းသောဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်ခြင်း စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း သဒ္ဓါတရား ရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာဖြစ်၏။

သုဘူတိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် တရားကို လိုလားသူဖြစ်၏၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း၌ မွန်မြတ်သော ဝမ်းမြောက်မှုရှိ၏။

သုဘူတိ ယင်းသို့ ရဟန်း၏ တရားကို လိုလားသူဖြစ်ခြင်း ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်ခြင်း လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း၌ မွန်မြတ်သော ဝမ်းမြောက်မှုရှိခြင်း ဟူသော ဤတရား သည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာဖြစ်၏။

သုဘူတိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံလရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော လုံလရှိ၏၊

ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်းမရှိ။ သုဘူတိ ယင်းသို့ ရဟန်း၏ အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နေခြင်း အားအစွမ်းရှိခြင်း မြဲမြံသော လုံ့လရှိခြင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချမထားခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာဖြစ်၏။

သုဘူတိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် လွန်ကဲသော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ မျှမ်းသာစွာနေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မငြိမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းပဲ ရ၏။ သုဘူတိ ယင်းသို့ ရဟန်း၏ လွန်ကဲသော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ မျှမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်ကုန်သော စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရခြင်း မငြိမငြင်ရခြင်း မပင်မပန်းရခြင်းဟူသော ဤကရားသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာဖြစ်၏။

သုဘူတိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် များပြားသောရွေး၌ နေဘူးသော (ခန္ဓာအစဉ်)ကို အောက်မေ့နိုင်၏ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။တဘဝကိုဌင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဌင်း သုံးဘဝတို့ကိုဌင်း လေးဘဝတို့ကိုဌင်း ငါးဘဝတို့ကိုဌင်း ဆယ်ဘဝတို့ကိုဌင်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုဌင်း ဘဝတရာကိုဌင်း ဘဝတထောင်ကိုဌင်း ဘဝတသိန်းကိုဌင်း များပြားသောပျက်ကပ်တို့ကိုဌင်း များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဌင်း များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဌင်း ဤမည်သောဘဝ၌ "(ငါသည်) ဤသို့သော အမည် ဤသို့သောအနွယ် ဤသို့သောအဆင်း ဤသို့သောအစာ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ထို (ငါသည်) ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သောဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သောအမည် ဤသို့သောအနွယ် ဤသို့သောအဆင်း ဤသို့သောအစာ ဤသို့သောချမ် သာ ဆင်းရဲခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ (ထိုငါသည်) ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရွေး၌နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ သုဘူတိ ယင်းသို့ ရဟန်း၏ တပါးမကများစွာသော ရွေး၌ နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကိုအောက်မေ့နိုင်ခြင်း။ပ။ သည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာဖြစ်၏။

သုဘူတိ နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် စင်ကြယ်သော လူတို့၏မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' မျက်စိဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်၏။ "ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသောအယူ ရှိကုန်၏။ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏၊ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' နှုတ်ဖြင့် ပြုသောကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' စိတ်ဖြင့်ပြုသောကောင်းသောအကျင့် 'မနောသုစရိုက်'တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သောအယူဖြင့် ပြုသောကံရှိကုန်၏။ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏"

ဟု ကံအားလျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' မျက်စိဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်၏၊ ကံအားလျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်၏၊ သုဘူတိ ယင်းသို့ ရဟန်း၏ စင်ကြယ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်ခြင်းသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာဖြစ်၏။

သုဘူတိနောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိကာ မျက်မှောက်ပြု၍နေ၏။ သုဘူတိ ယင်းသို့ ရဟန်း၏ အာသဝေါတရား၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြု၍ နေခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလတ်သော် အသျှင်သုဘူတိသည် မြတ်စွာဘုရားအား—အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော သဒ္ဓါတရား ရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိ လက္ခဏာတို့သည် ဤရဟန်းအား ရှိပါကုန်၏၊ ဤရဟန်းသည်လည်း ထိုလက္ခဏာတို့ဌ ထင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် သီလရှိပါ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းနေပါ၏၊ အကျင့်'အာစာရ' ကျက်စားရာ'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံပါ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့ဌသော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိပါ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ဌ ကောင်းစွာဆောက်တည်၍ ကျင့်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် အကြားအမြင် များပါ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်ပါ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူးပါ၏၊ အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိ၍ အနက်နှင့်တကွ သဒ္ဒါနှင့်တကွ အလုံးစုံပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ဟောပြတတ်သော သဘောရှိသော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ ကြားနာအပ်ပါကုန်၏၊ ဆောင်ထားအပ်ပါကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်ပါကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သားအပ်ပါကုန်၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် မိတ်ဆွေကောင်းရှိပါ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်းရှိပါ၏၊ မိတ်ဆွေကောင်း၌ ကိုင်းညွတ်ပါ၏။အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်သူ ဖြစ်ပါ၏။ပ။ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ နာယူလေ့ရှိ၏။ပ။ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် အယုတ်အမြတ် ဖြစ်ကုန်သော အဘယ်သို့ ပြုရအံ့နည်းဟု မေးမြန်း၍ ပြုအပ်ကုန်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ဌ လိမ္မာသူဖြစ်ပါ၏၊ ပျင်းရိခြင်းမရှိပါ၊ ထိုထိုအမှုကိစ္စတို့ဌ အကြောင်းဥပါယ်ကို စုံစမ်းသော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံပါ၏၊ ပြုလုပ်နုန် စွမ်းနိုင်ပါ၏၊ စီရင်ရုန် စွမ်းနိုင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် တရားကို လိုလားသူ ဖြစ်ပါ၏၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုဘတ်ပါ၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းဌ မွန်မြတ်သော ဝမ်းမြောက်မှု ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် ထက်သန်သောလုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပါ၏။ပ။ အားအစွမ်း ရှိပါ၏၊ မြဲမြံသောလုံ့လ ရှိပါ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ဌ တာဝန်ကို ပစ်မျထားခြင်း မရှိပါ။ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် လွန်ကဲသော စိတ်ဌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝဌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သော စျာန်လေးပါ တို့ကို အလိုရှိဘိုင်း ရပါ၏၊ မငြိုမငြင် ရပါ၏၊ မပင်မပန်းပဲ ရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် ရှေးဌ နေဘူးသော (ခန္ဓာအစဉ်)ကို အောက်မေ့နိုင်ပါ၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တဘဝကိုဌင်း

နှစ်ဘဝတို့ကိုဂုဏ်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည် အနွယ်)နှင့် တကွ မျှားပြားသော ရွေးခွဲ နေဘူးသော (ခန္ဓာ အစဉ်)ကို အောက်မေ့နိုင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် စင်ကြယ်သော လူတို့၏အမြင်ကို လွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်ဘူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သောသတ္တဝါတို့ကို သိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြု၍ နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော သဒ္ဓါတရားရှိသူ၏ သဒ္ဓါတရားရှိပုံ လက္ခဏာတို့သည် ဤရဟန်းအား ရှိပါကုန်၏၊ ဤ ရဟန်းသည်လည်း ထိုလက္ခဏာတို့၌ ထင်ပါ၏ဟု လျှောက်၏။ သုဘူတိ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစ့၊ သုဘူတိ ထို့သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် ဤ သဒ္ဓရဟန်းနှင့်လည်း အတူ နေပေဟ့၊ သုဘူတိ သင်သည် အကြင်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် အလိုရှိ၏၊ (ထိုအခါ) ဤ သဒ္ဓရဟန်းနှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် ချဉ်းကပ်လေလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-မေတ္တာသုတ်

၁၅။ ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ)လွတ်မြောက်သော် မေတ္တာစိတ်ကို မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ် တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ် ရွေးရှု့ တည်စေအပ် လေ့လာအပ် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော် အကျိုး တဆယ့်ဘာမျိုးတို့ကို (မချုတ် ရှလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်ကုန်၏။ အဘယ် တဆယ့်တမျိုးဘိုးနည်း ဟူမူ—ချမ်းသာစွာ အိပ်ရ၏၊ ချမ်းသာစွာ နိုးရ၏၊ အိပ်မက်ဆိုးကို မမြင်မက်၊ လူတို့၏ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရ၏၊ သားရဲဘီလူးတို့၏ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရ၏၊ နတ်တို့ စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ ထို (မေတ္တာ ပွါးများသော) သူအား မီး အဆိပ် လက်နက်တို့ မစွဲမကျ မဖျက်ဆီးနိုင်၊ လျင်မြန်စွာ စိတ်တည်ကြည်၏၊ မျက်နှာအဆင်း အထူးကြည်လင်၏၊ မတွေမဝေ သေရ၏၊ အလွန်မြတ်သော(အရဟတ္တဖိုလ်တရား)ကို ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သော် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လား ၏။ ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ)လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ် တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ် ရွေးရှု့ တည်စေအပ် လေ့လာအပ် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဂဆယ့်တပါးသော အာနိသင်တို့ကို (မချုတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်နိုင်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-အင္ဂကနာဂရသုတ်

၁၆။ အခါတပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝေသာလီပြည် ဗေဠုဝရာဂယ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အင္ဂကမြို့သား ဒဿမသူကြွယ်သည် ပါဋလိပုတ်မြို့သို့ တစုံတခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့် ရောက်လာ၏။ ထိုအခါ အင်္ဂကမြို့သား ဒဿမသူကြွယ်သည် ကုက္ကုဋ္ဌာရုံကျောင်း၌ ရဟန်းတပါးထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းအား "အသျှင်ဘုရား အာသျှင်အာနန္ဒာသည် ယခုအခါ အဘယ်အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေတော် မူပါသနည်း၊ တပည့်တော်တို့သည် ထိုအသျှင်အာနန္ဒာ

ကို ဖူးမျော်လိုပါကုန်၏"ဟု လျှောက်၏။ သူကြွယ် ဤအသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝေသာလီပြည် ဗေဠုဝန်ရွာငယ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူပေ၏ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါ အဋ္ဌကမြို့သား ဒဿမသူကြွယ်သည် ပါဋလိပုတ်မြို့၌ ထိုပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် ဝေသာလီပြည် ဗေဠုဝန်ရွာငယ် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်အာနန္ဒာအား—"အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားထားတော်မူသော (ဤသို့ သဘောရှိသော) တရားတခုသည် ရှိပါသလော။ ယင်းတရား၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်သည်လည်း လွတ်မြောက်ရ၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်မူလည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ရသေးသော အတုမဲ့ယောဂကုန်ရာသို့လည်း ရောက်နိုင်၏၊ (ဤသို့သဘောရှိသော) တရားတခုသည် ရှိပါသလော"ဟု လျှောက်၏။ သူကြွယ် သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားထားတော်မူသော တရားတခုသည် ရှိပေ၏၊ ယင်းတရား၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍နေသော ရဟန်းအား မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်သည်လည်း လွတ်မြောက်ရ၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်မူလည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ရသေးသော အတုမဲ့ ယောဂကုန်ရာသို့လည်း ရောက်နိုင်၏။ (ဤသို့သဘောရှိသော)တရားတခုသည် ရှိပေ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားထားတော်မူသော တရားတခုသည် ရှိ၏၊ ယင်းတရား၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်သည်လည်း လွတ်မြောက်ရ၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်မူလည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ရသေးသော အတုမဲ့ ယောဂကုန်ရာသို့လည်း ရောက်နိုင်၏၊ (ဤသို့သဘောရှိသော) တရားတခုဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု'ဝိတက်'နှင့်တကွသော သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'နှင့် တကွသော (နိဝရဏ) ကင်းဆိတ်မှုကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ "ဤပဌမစျာန် သည်လည်း အပြုပြင်ခံ တရား ဖြစ်၏၊ စေ့ဆော် အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြုပြင်ခံတရား စေ့ဆော် အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်သော တရား အားလုံးသည်လည်း အမြဲမရှိ၊ ချုပ်ပျောက်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ တည်လျက် အာသဝေါတရားကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရား ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်သေးသည် ဖြစ်ခဲ့မူ ထိုတရား၌ တပ်မက်ခြင်းဖြင့် ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးပါးတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပတ်(ပဋိသန္ဓေ)နေသူဖြစ်၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)၌သာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရ၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)မှ ပြန်လည်

တတ်သော သဘောမရှိ။ သူကြွယ် ဤဟရုးသည်လည်း သိတော်မူမြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံခဲသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားထားတော်မူသော တရားတခုဖြစ်ပေ၏၊ယင်းတရား၌မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက်(နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသောရဟန်းအား မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်သည်လည်း လွတ်မြောက်ရ၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်မူလည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ မရောက်ရသေးသော အတုမဲ့ ယောဂကုန်ရာသို့လည်း ရောက်နိုင်၏။

သူကြွယ် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်မှု'သမာဓိ'ကို ပွါးစေတတ်သော ကြံစည်မှု'ဝိတက်'မရှိသော သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'မရှိသော တည်ကြည်မှု'သမာဓိ'ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ' ချမ်းသာမှု'သုခ'ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့။ပ။တတိယဈာန်သို့။ပ။စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏၊ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ "ဤဈာန်သည်လည်း အပြုပြင်ခံ တရားဖြစ်၏၊ စေ့ဆော်အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြုပြင်ခံ တရား စေ့ဆော် အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်သော တရားအားလုံးသည်လည်း အမြဲမရှိ ချုပ်ပျောက်ခြင်း သဘောရှိ၏"ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဘုရား၌တည်လျက် အာသဝေါတရားကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရား ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်သေးသည်ဖြစ်ခဲ့မူ ထိုဟရုး၌ တပ်မက်ခြင်းဖြင့် ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ငါးပါးတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပတ် (ပဋိသန္ဓေ) နေသူဖြစ်၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)၌သာ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝံရ၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)မှ ပြန်လည်တတ်သော သဘော မရှိ။

. သူကြွယ် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်မှု'သမာဓိ'ကို ပွါးစေတတ်သော ကြံစည်မှု'ဝိတက်'မရှိသော သုံးသပ်မှု'ဝိစာရ'မရှိသော တည်ကြည်မှု'သမာဓိ'ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု'ပီတိ' ချမ်းသာမှု'သုခ'ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့။ပ။တတိယဈာန်သို့။ပ။စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏၊ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ "ဤဈာန်သည်လည်း အပြုပြင်ခံ တရားဖြစ်၏၊ စေ့ဆော်အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြုပြင်ခံ တရား စေ့ဆော် အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်သော တရားအားလုံးသည်လည်း အမြဲမရှိ ချုပ်ပျောက်ခြင်း သဘောရှိ၏"ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဘုရား၌တည်လျက် အာသဝေါတရားကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရား ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်သေးသည်ဖြစ်ခဲ့မူ ထိုဟရုး၌ တပ်မက်ခြင်းဖြင့် ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ငါးပါးတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပတ် (ပဋိသန္ဓေ) နေသူဖြစ်၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)၌သာ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝံရ၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)မှ ပြန်လည်တတ်သော သဘော မရှိ။

သူကြွယ် ဤ တရားသည်လည်း သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော(အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဟောထားတော်မူသော တရားတခု ဖြစ်ပေ၏၊ ယင်းတရား၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက်(နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်သည်လည်း လွတ်မြောက်ရ၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်မူလည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ရသေးသော အတုမဲ့ ယောဂကုန်ရာသို့လည်း ရောက်နိုင်၏။

သူကြွယ် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍နေ၏၊ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှုမရှိသော မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန့်နှံ့စေ၍နေ၏၊ ထိုရဟန် သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ)လွတ်မြောက်သော ဤ"မေတ္တာစိတ်သည်လည်း အပြုပြင်ခံ တရား ဖြစ်၏၊ စေ့ဆော်အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြုပြင်ခံတရား စေ့ဆော်အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်သော တရား အားလုံးသည်လည်း အမြဲ မရှိ၊ ချုပ်ပျောက်ခြင်း သဘောရှိ၏"ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ တည်လျက် အာသဝေါတရားကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရား ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်သေးသည် ဖြစ်ခဲ့မူ ထိုတရား၌ တပ်မက်ခြင်းဖြင့် ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်

အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ်ငါးပါးတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပတ် (ပဋိသန္ဓေ) နေသူ ဖြစ်၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)၌သာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရ၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)မှ ပြန်လည်တတ်သော သဘော မရှိ။ သူကြွယ် ဤတရားသည်လည်း သိဓတော်မူ။ပ။ မရောက်ရသေးသော အတုမဲ့ ယောဂကုန်ရာ သို့လည်း ရောက်နိုင်၏။

သူကြွယ် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ကရုဏာနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ မုဒိတာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဥပေက္ခာနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် တခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်းမရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်မြောက်သော ဤ ဥပေက္ခာစိတ်သည်လည်း အပြုပြင်ခံ တရားဖြစ်၏၊ စေ့ဆော်အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်၏၊ အပြုပြင်ခံတရား စေ့ဆော်အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော တရားအားလုံးသည် အမြဲမရှိ၊ ချုပ်ပျောက်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ တည်လျက် အာသဝေါတရား ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကယ်၏ အာသဝေါတရား ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်သေးသည် ဖြစ်ခဲ့မူ ထိုတရား၌ တပ်မက်ခြင်းဖြင့် ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးပါးတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပတ် (ပဋိသန္ဓေ)နေသူ ဖြစ်၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)၌သာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရ၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)မှ ပြန်လည်တတ်သော သဘောမရှိ။ သူကြွယ် ဤတရားသည်လည်း သိတော်မူ။ပ။ မရောက်ရသေးသော အတုမဲ့ ယောဂကုန်ရာသို့လည်း ရောက်နိုင်၏။

သူကြွယ် နောက်တမျိုးကား ရဟန်းသည် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနာတ္တသညာတို့ကို လုံးဝနှလုံးမသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု(နှလုံးသွင်းလျက်)အာကာသာနဥ္ဇာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ "ဤအာကာသာနဥ္ဇာယတနသမာပတ်သည်လည်း အပြုပြင်ခံ တရားဖြစ်၏၊ စေ့ဆော်အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြုပြင်ခံတရား စေ့ဆော်အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သောတရား အားလုံးသည် အမြဲမရှိ၊ ချုပ်ပျောက်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ တည်လျက် အာသဝေါတရားကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါ တရားကုန်ခြင်းသို့ မရောက်သေးသည်ဖြစ်ခဲ့မူ ထိုတရား၌ တပ်မက်ခြင်းဖြင့် ထိုတရား၌နှစ်သက်ခြင်းဖြင့် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပတ် (ပဋိသန္ဓေ) နေသူဖြစ်၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)၌သာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရ၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)မှ ပြန်လည်တတ်သော သဘောမရှိ။ သူကြွယ် ဤတရားသည်လည်း သိတော်မူ။ပ။ မရောက်သေးသောအတုမဲ့ ယောဂကုန်ရာသို့လည်း ရောက်နိုင်၏။

သူကြွယ် နောက်တမျိုးကား ထိုရဟန်းသည် အာကာသာနဥ္ဇာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု(နှလုံးသွင်းလျက်)ဝိညာဏဥ္ဇာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။ ဝိညာဏဥ္ဇာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "တစုံတခုမျှမရှိ"ဟုနှလုံးသွင်းလျက် အာကိဥ္ဇညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ "ဤအာကိဥ္ဇညာယတန

စျာန်သမာပတ်သည်လည်း အပြုပြင်ခံ ဂရူးဖြစ်၏၊ စေ့ဆော်အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်၏၊ အပြုပြင်ခံတရား စေ့ဆော်အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော တရားဒဏ်းလုံးသည် အမြဲမရှိ၊ ချုပ်ပျောက်သော သဘောရှိ၏"ဟု သိ၏။ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ တည်လျက် အာသဝေါတရားကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍အာသဝေါတရား ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်သေးသည်ဖြစ်ခဲ့မူ ထိုတရား၌ တပ်မက်ခြင်းဖြင့် ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးပါးကို ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပတ်(ပဋိသန္ဓေ) နေသူဖြစ်၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)၌သာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရ၏၊ ထို(ဗြဟ္မာ့ဘုံ)မှ ပြန်လည်တတ်သော သဘောမရှိ၊သူကြွယ် ဤတရားသည်လည်း သိတော်မူ၏။ပ။ မရောက်ရသေးသော အတုမဲ့ ယောဂကုန်ရာသို့လည်း ရောက်နိုင်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဤသို့မိန့်ဆိုသော်အဋ္ဌကမြို့သား ဒဿမသူကြွယ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့လျှောက်၏— "အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ တခုသောရွှေအိုး၏ မျက်နှာဝကို ရှာသော ယောကျ်ားသည် တကြိမ်တည်းသာလျှင် တဆယ့်ကလုံးသော ရွှေအိုးတို့၏ မျက်နှာဝဘို့ကို ရရာသကဲ့သို့ ဤအဘူသာလျှင် အကျွန်ုပ်သည် တခုသော အမြုတ် နိဗ္ဗာန်တံခါးကို ရှာပါလျက် တကြိမ်တည်းဖြင့် သာလျှင် တဆယ့်တခုသော အမြုတ်နိဗ္ဗာန်တံခါးတို့ကို မြဲခဲရန် ရရှိပါပြီ။ အသျှင်ဘုရား ယောကျ်းတယောက်အား တံခါးပေါက် တဆယ့်ဘခုရှိသော အိမ်ရှိရာ၏၊ထိုယောကျ်းသည်ထိုအိမ်ကို မီးလောင်သည်ရှိသော် တခုခုသောတံခါးပေါက်ဖြင့်လည်း မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာအောင်ပြုရန် စွမ်းနိုင်ရာသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် တပည့်တော်သည် ဤအမြုတ်နိဗ္ဗာန်တံခါးပေါက် တဆယ့်တခုတို့တွင် တခုခုသော အမြုတ်နိဗ္ဗာန် တံခါးပေါက်ဖြင့်ပင် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာအောင်ပြုရန် စွမ်းနိုင်ပါလိမ့်မည်။အသျှင်ဘုရား အယူတပါးရှိကြကုန်သော ဤတိတ္ထိတို့သည်ပင် ဆရာအတွက် ဆရာစားဥစ္စာကို ရှာမှီးကြတုံဘိသေး၏၊ တပည့်တော်သည် အသျှင်မြတ်အာနန္ဒာအား ပူဇော်မှုကို အဘယ့်ကြောင့် မပြုပဲ ရှိပါအံ့နည်း"ဟု လျှောက်၏။ ထို့နောက်အဋ္ဌကမြို့သား ဒဿမသူကြွယ်သည် ဝေသာလီပြည် ပါဋလိပုတ်မြို့နေ ရဟန်းသံဃာကို စည်းဝေးစေ၍ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည်ဘိုင်အောင် တားမြစ်သည်တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏၊ ရဟန်းတပါးတပါးကိုလည်း တစုံစီ တဒုံစီသော သင်္ကန်းဖြင့်လှူဒါန်း၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာကို သုံးထည်သော သင်္ကန်းဖြင့် လှူဒါန်း၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာအတွက် ငါးရာတန်ကျောင်းကို ဆောက်လုပ်စေ၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဂေါပါလသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ ဤငါတဆယ့်တမျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအပေါင်းကို ဆောင်ရွက်ရန် တိုးပွါးအောင်ပြုရန် မထိုက်။ အဘယ် တဆယ့်တမျိုးတို့နည်း ဟူမူ— ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ နွားကျောင်းသားသည် ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်ကို မသိ၊ လက္ခဏာ၌ မလိမ္မာ၊ ယင်ခြေးညှကို မခွါဘတ်၊ အနာကို မဖုံးလွှမ်းတတ်၊ မီးခိုး မဝိုက်တတ်၊ ဆိပ်ကမ်းကို မသိ၊ (ရေ) သောက်ပြီး (မသောက်ရသေး)ကို မသိ၊ လမ်းခရီးကို မသိ၊ စားကျက်၌ မလိမ္မာ၊အကြွင်းမဲ့ (နို့) ညှစ်လေ့ရှိ၏၊ နွားတို့၏ မိဖ နွားတို့၏အကြီးအကဲ ရွေဆောင်ဖြစ်ကြသော နွားလားတို့ကို ပိုလွန်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မပူဇော်တတ်။ရဟန်းတို့ ဤ အင်္ဂါ တဆယ့်တမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည်နွားအပေါင်းကိုဆောင်ရွက်ရန်တိုးပွါးအောင်ပြုရန်မထိုက်။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် တရား တဆယ့်တမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဤ ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ရောက်ရန် မထိုက်။ အဘယ်တဆယ့်တမျိုးတို့နည်းဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်ကို မသိ၊ လက္ခဏာ၌ မလိမ္မာ၊ ယင်ချေးဥကို မခွါတတ်၊ မပယ်ရှားတတ်၊ အနာကို မဖုံးလွှမ်းတတ်၊အဦးကို မပြုတတ်၊ ဆိပ်ကမ်းကို မသိ၊ သောက်ရပြီးကို မသိ၊ လမ်းကို မသိ၊ စားကျက်၌ မလိမ္မာ၊ အကြင်းမဲ့ညစ်လွဲရှိ၏၊ ရဟန်းဝါရင့်သူ ရဟန်းသက်ရှည်သူဖြစ်ကုန်သော သံဃာ၏ မိဖ သံဃာ၏ ရွှေဆောင် မထေရ် ရဟန်းတို့ကို ပိုလွန် ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မပူဇော်တတ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရုပ်ကို မသိသူဖြစ်သနည်း။ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်“မဟာဘုတ်လေးပါးနှင့် မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ကို မှီသော ဥပါဒါရုပ်”ဟူသော ရုပ်အားလုံးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရုပ်ကို မသိသူဖြစ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် လက္ခဏာ၌ မလိမ္မာသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “လူမိုက်သည် (အကုသိုလ်)ကံ ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ ပညာရှိသည် (ကုသိုလ်)ကံ ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏”ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤ သို့လျှင် ရဟန်းသည် လက္ခဏာ၌မလိမ္မာသူ ဖြစ်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ယင်ချေးဥကို မခွါတတ်သူ မပယ်ရှားတတ်သူဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမအကြံအစည် “ကာမဝိတက်”ကို လက်ခံထား၏၊ မပယ်စွန့်၊ မဖျောက်ဖျက်၊ ကင်းအောင်မပြု၊ နောက်ထပ်မဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်စေ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖျက်ဆီးလိုသော အကြံအစည် ‘ဗျာပါဒဝိတက်’ကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ညှဉ်းဆဲလိုသော အကြံအစည် ‘ဝိဟိံသာဝိတက်’ကို။ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ယုတ်ညံ့သောအကုသိုလ်တရားတို့ကို လက်ခံထား၏၊ မပယ်စွန့်၊ မဖျောက်ဖျက်၊ ကင်းအောင်မပြု၊ နောက်ထပ်မဖြစ်ခြင်းသို့မရောက်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ယင်ချေးဥကို မခွါတတ်သူ မပယ်ရှားတတ်သူဖြစ်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာကို မဖုံးလွှမ်းတတ်သူဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း‘ရူပါရုံ’ကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောကျ်ားစသော)အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ရှိ၏၊(လက်ခြေစသောအင်္ဂါပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ရှိ၏၊ယင်းအကြောင်းကြောင့် စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောမှု‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာယာမှု‘ဒေါမနဿ’ဟုဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏၊ ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ မကျင့်၊စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်ရှောက်၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ မရောက်။ နားဖြင့် အသံ‘သဒ္ဒါရုံ’ကို ကြားသော်။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့‘ဂန္ဓာရုံ’ကို နမ်းသော်။ လျှာဖြင့် အရသာ‘ရသာရုံ’ကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘော‘ဓမ္မာရုံ’ကို သိသော် (မိန်းမ ယောကျ်ားစသော) အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ရှိ၏၊ (လက်ခြေစသောအင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ)အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ရှိ၏၊ယင်းအကြောင်းကြောင့် မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမူ၍နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောမှု‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာယာမှု‘ဒေါမနဿ’ဟု ဆိုအပ်

ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏၊ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ မကျင့်၊မနိန္ဒြေကို မစောင့်ရှောက်၊မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ မရောက်။ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာကို ဖုံးလွှမ်း၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အခိုးကို မပြုတတ်သူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကြားနာပြီး သင်ယူပြီးတိုင်းသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတပါးတို့အား မဟော။ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အခိုးကို မပြုတတ်သူဖြစ်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆိပ်ကမ်းကို မသိသနည်း၊ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များကုန်သော နုတ်တက်အာဂုံ လေ့လာပြီးကုန်သော သုတ်အဘိဓမ္မာကိုဆောင်ကုန်သော ဝိနည်းကို ဆောင်ကုန်သော မာတိကာကို ဆောင်ကုန်သောရဟန်းတို့ကိုအခါအားလျော်စွာ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤသည်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ဤပုဒ်၏ အနက်သဘောကား အဘယ်ပါနည်း"ဟု မမေးတတ်၊ ပြဿနာ မထုတ်တတ်။ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်တို့သည် မဖွင့်သေးသည်ကိုလည်း မဖွင့်ပြကုန်၊မပေါ်လွင်သေးသည်ကိုလည်း ပေါ်လွင်အောင် မပြုကုန်၊ များစွာကုန်သော ယုံမှားမှု၏တည်ရာ အကြောင်းတရားတို့၌ ယုံမှားမှုကို မပယ်ဖျောက်ကုန်။ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆိပ်ကမ်းကို မသိ။ (၆)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သောက်ရပြီးသည်ကို မသိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော သုတ်အဘိဓမ္မာဝိနည်းကို ဟောလတ်သော် အနက်ကို သိနားလည်မှု မရ၊ ပါဠိကို သိနားလည်မှု မရ၊ တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို မရ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သောက်ပြီးကို မသိ။ (၇)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းကို မသိသနည်း။ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်သောအင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့၊ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းကို မသိ။ (၈)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် စားကျက်၌ မလိမ္မာသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် စားကျက်၌ မလိမ္မာသူဖြစ်၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အကြင်းမဲ့ ညစ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'ရှိကုန်သော ဒါယကာတို့သည် သင်္ကန်း ဆွမ်းကျောင်း သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ရှေးရှု့ဆောင်၍ ဖိတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဖိတ်ရာ၌ ရဟန်းသည် ခံယူရန် အတိုင်းအရှည်ကို မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အကြင်းမဲ့ ညစ်လေ့ရှိသူဖြစ်၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည်ရဟန်းဝါရင့်သူ ရဟန်းသက်ရှည်သူ ဖြစ်ကုန်သော သံဃာ၏မိဖ သံဃာ၏ရှေ့ဆောင် မထေရ်ရဟန်းကို့ကို ပိုလွန်သောပူဇော်ခြင်း ဖြင့် မပူဇော်တတ်သူဖြစ်သနည်း။ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်သူ ရဟန်းသက်ရှည်သူဖြစ်ကုန်သော သံဃာ့မိဖ သံဃာ့ရှေ့ဆောင် မထေရ်ရဟန်းတို့၌ မျက်မှောက် မျက်ကွယ် ကာယကံ မေတ္တာကို ရှေးရှု့မတည်စေ၊ ဝစီကံမေတ္တာကို ရှေးရှု့မတည်စေ၊ မနောကံမေတ္တာကို ရှေးရှု့

မတည်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်သူ ရဟန်းသက်ရှည်သူ ဖြစ်ကုန်သော သံဃာ့မိဖ သံဃာ့ရှေ့ဆောင် မထေရ်ရဟန်းတို့ကို ပိုလွန်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မပူဇော်တတ်သူ ဖြစ်၏။ (၁၁)

ရဟန်းတို့ ဤတရားတဆယ့်တမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါတဆယ့်တမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအပေါင်းကို ဆောင်ရွက်ရန် တိုးပွါးအောင်ပြုရန် ထိုက်၏။အဘယ်တဆယ့်တမျိုးတို့နည်း ဟူမူ— ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ နွားကျောင်းသားသည် ရုပ်ပုံ သဏ္ဌာန်ကို သိ၏၊ လက္ခဏာတို့၌ လိမ္မာ၏၊ ယင်ချေးဥကို ခွါတတ်၏၊ အနာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်၏၊ မီးခိုး တိုက်တတ်၏၊ဆိပ်ကမ်းကို သိ၏၊ (ရေ) သောက်ပြီး (မသောက်ရသေး)ကို သိ၏၊ လမ်းခရီးကို သိ၏၊ စားကျက်၌ လိမ္မာ၏၊ ချင်းချန်၍ (နို့)ညှစ်လေ့ရှိ၏၊ နွားတို့၏မိဖ နွားတို့၏အကြီးအကဲ ရှေ့ဆောင်ဖြစ်ကြသော နွားလားတို့ကို ပိုလွန်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်ပူဇော်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါတဆယ့်တမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအပေါင်းကိုဆောင်ရွက်ရန် တိုးပွါးအောင်ပြုရန် ထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် တရားတဆယ့်တမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်တဆယ့်တမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်ကို သိ၏၊လက္ခဏာ၌ လိမ္မာ၏၊ ယင်ချေးဥကို ခွါတတ်၏၊ အနာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်၏၊ အခိုး ထုတ်တတ်၏၊ ဆိပ်ကမ်းကို သိ၏၊ သောက်ရပြီးကို သိ၏၊ လမ်းကို သိ၏၊ စားကျက်၌ လိမ္မာ၏၊ ချင်းချန်၍(နို့)ညှစ်လေ့ရှိ၏၊ ရဟန်းဝါရင့်သူ ရဟန်းသက်ရှည်သူ ဖြစ်ကုန်သော သံဃာ့မိဖ သံဃာ့ရှေ့ဆောင် မထေရ် ရဟန်းတို့ကို ပိုလွန်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရုပ်ကို သိသူ ဖြစ်သနည်း။ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "မဟာဘုတ်လေးပါးနှင့် မဟာဘုတ်လေးပါးကို မှီသော (ဥပါဒါ)ရုပ်" ဟူသော ရုပ်အားလုံးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရုပ်ကို သိ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် လက္ခဏာကို သိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်"လူမိုက်သည်(အကုသိုလ်)ကံဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ပညာရှိသည်(ကုသိုလ်)ကံဟူသော လက္ခဏာရှိ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လက္ခဏာ၌ လိမ္မာ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ယင်ချေးဥကို ခွါတတ်သူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမအကြံအစည် 'ကာမဝိတက်' ကို လက်မခံ၊ပယ်စွန့်၏၊ ဖျောက်ဖျက်၏၊ ကင်းအောင် ပြု၏၊ နောက်ထပ် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖျက်ဆီးလိုသော အကြံအစည် 'ဗျာပါဒဝိတက်' ကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ညှဉ်းဆဲလိုသော အကြံအစည် 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ကို။ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ဖျောက်ဖျက်၏၊ ကင်းအောင် ပြု၏၊ နောက်ထပ် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ယင်ချေးဥကို ခွါတတ်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း 'ရူပါရုံ' ကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောကျ်ားစသော) အမှတ် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောမှု 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာယာမှု 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏၊ ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ နားဖြင့် အသံ'သဒ္ဒါရုံ'ကို ကြားသော်။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' ကို နမ်းမသော်။ လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ' ကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' ကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘော 'ဓမ္မာရုံ' ကို သိသော် (မိန်းမ ယောကျ်ားစသော) အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောမှု 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာယာမှု 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏၊ ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အခိုး ထုတ်တတ်သူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကြားနာပြီး သင်ယူပြီးတိုင်းသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတပါး တို့အား ဟောတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အခိုး ထုတ်တတ်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆိပ်ကမ်းကို သိသနည်း။ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များကုန်သော နှုတ်တက်အာဂုံလေ့လာကုန်သော သုတ် အဘိဓမ္မာကို ဆောင်ကုန်သော ဝိနည်းကို ဆောင်ကုန်သော မာတိကာကို ဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို အခါအားလျော်စွာ မျှော်ကြည့်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤသည်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤပုဒ်အနက်ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု မေး၏၊ ပြဿနာထုတ်၏။ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်တို့သည် မဖွင့်သေးသည်ကို ဖွင့်ပြကုန်၏၊ မပေါ်လွင်သေးသည်ကိုလည်း ပေါ်လွင်အောင် ပြုကုန်၏၊ များစွာကုန်သော ယုံမှားမှု၏ တည်ရာ အကြောင်းတရားတို့၌လည်း ယုံမှားမှုကို ပယ်ဖျောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆိပ်ကမ်းကို သိ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သောက်ရပြီးကို သိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို ဟော လတ်သော် အနက်ကို နားလည်မှု ရ၏၊ ပါဠိကို နားလည်မှ ရ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သောက်ရပြီးကို သိ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းကို သိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းကို သိ၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် စားကျက်၌ လိမ္မာသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် စားကျက်၌ လိမ္မာ၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ချင်းချန်၍ ညှစ်လေ့ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိကုန်သော ဒါယကာတို့သည် သင်္ဃန်း ဆွမ်း ကျောင်းသူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ရှေးရှု့ဆောင်၍ ဖိတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖိတ်ရာ၌ ရဟန်းသည် ခံယူရန် အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ချင်းချန်၍ ညှစ်လေ့ ရှိ၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်သူ ရဟန်းသက်ရှည်သူ ဖြစ်ကုန်သော သံဃာ့မိဖ သံဃာ့ရွှေဆောင် မထေရ်ရဟန်းတို့ကို ပိုလွန်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်တတ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်သူ ရဟန်းသက်ရှည်သူ ဖြစ်ကုန်သော သံဃာ့မိဖ သံဃာ့ရွှေဆောင် မထေရ်ရဟန်းတို့၌ မျက်မှောက် မျက်ကွယ် ကာယကံ မေတ္တာကို ရှေးရှု့ တည်စေ၏၊ ဝစီကံမေတ္တာကို ရှေးရှု့ တည်စေ၏၊ မျက်မှောက် မျက်ကွယ် မနောကံမေတ္တာကို ရှေးရှု့ တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းဝါရင့်သူ ရဟန်းသက်ရှည်သူ ဖြစ်ကုန်သော သံဃာ့မိဖ သံဃာ့ရွှေဆောင်မထေရ်ရဟန်းတို့ကို ပိုလွန်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်တတ်၏။ (၁၁)

ရဟန်းတို့ ဤတရားတဆယ့်တမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-ပဌမ သမာဓိသုတ်

၁၈။ ထိုအခါ မျှားစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏—အသျှင်ဘုရား ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင် တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှ မရှိ ဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှ မရှိ ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသောတည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟုအမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တပါးသော လောက၌တပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာပါသလောဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့

ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ။ပ။မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသော တည်ကြည့်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန်းအား မြေ၌မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊(သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကားဖြစ်ရာ၏ဟူသောသဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု သမာဓိကို ရခြင်းသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သခ်ါရအားလုံးငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကိုစွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ တပ်စွန်းမှု ကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏" ဟု ဤသို့အမှတ်ရှိသူဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌မီးဟုအမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊လေ၌လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊တစုံတခုမျှမရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှမရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်းမဟုတ် ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တပါးသောလောက၌ တပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကားဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကိုရခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ဒုတိယ သမာဓိသုတ်

၁၉။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား "ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား မြေ၌မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။တစုံတခုမျှမရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှမရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်းမဟုတ် ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊တပါးသော လောက၌ တပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကားဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အရင်း(မူလ)

ရှိပါကုန်၏၊မြတ်စွာဘုရားလျှင် ရွှေဆောင်မှု ရှိပါကုန်၏။မြတ်စွာဘုရားလျှင် လည်းလျှောင်းရာရှိပါကုန်၏၊အာသျှင်ဘုရား ဘောင်းပန်ပါ၏ ထိုဟောအပ်သော စကား၏ အနက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်၌သာ ထင်လာပါစေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (အထံမှ) ကြားနာရသဖြင့် ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြပါလိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာကြလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြလော့၊ဟောကြားပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အာသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံကိုဥ်လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြာ အပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်နိုင်ရာပါသနည်းဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "သင်္ခါရအာလုံးတို့၏ ငြိမ်းရာ ဥပမိ အာလုံးတို့ကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ တပ်စွန်းမှု ကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ နိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏" ဟု အမှတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာမရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-တတိယ သမာဓိသုတ်

၂၀။ ထိုအခါ မျှားစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အာသျှင်သာရိပုတြာအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေကြပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြလျက် အာသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏—အာသျှင်ဘုရား ရဟန်းအား မြေ၌မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျင် သာရိပုတြာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူအား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်နိုင်ရာပါသနည်း ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "သန်ါရအားလုံးတို့၏ ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးတို့ကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ တပ်စွန်းမှု ကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ နိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏"ဟုအမှတ်ရှိသူဖြစ်၏။ငါ့သျင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းအား မြေ၌မြေဟုအမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဒသမသုတ်။

၁၁-စတုတ္ထ သမာဓိသုတ်

၂၁။ ထိုအခါ အသျင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို ခေါ်တော်မူ၏။ ငါ့သျင်တို့ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တပါးသော လောက၌ တပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ရာသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျင်တို့ ငါတို့သည် အသျင်သာရိပုတြာ၏၊ အထံသို့ ထိုဟောအပ်သောစကား၏ အနက်ကို သိရန် အဝေးမှပင် လာခဲ့ကြပါသည်၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ ထိုဟောအပ်သော စကား၏ အနက်သည် အသျင်သာရိပုတြာ၏ ဉာဏ်၌သာ ထင်ပါစေ၊ အသျင်သာရိပုတြာ၏ (အထံမှ) ကြားနာရသဖြင့် ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြပါလိမ့်မည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု (မိန့်ဆို၏)။ "ငါ့သျင် ကောင်းပ၊ပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ အသျင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—ငါ့သျင်တို့ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊(သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်

ရာ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။ ငါ့သျှင် ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊(သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သည်ရာ ရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်ရာပါသနည်းဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့ရှင်တို့၊ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "သန်ဂရအားလုံးတို့၏ ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးတို့ကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ တပ်စွန်းမှု ကင်းရာ ချုပ်ရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ နိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏" ဟု အမှတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစုံတခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မပုံတ် သညာမရှိသည်လည်း မပုံတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တပါးသောလောက၌ တပါးသောလောကဟု အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာ၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာဖွေအပ် စိတ်ဖြင့် စုံစမ်းအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊(သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း)သည်ရာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ကောဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် အနုဿတိဝဂ် ပြီး၏၊

၃-သာမညဝဂ်

၂၂-၂၉။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါတဆယ့်တမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအပေါင်းကို ဆောင်ရွက်ရန် တိုးပွါးအောင်ပြုရန် မထိုက်။ အဘယ်တဆယ့်တမျိုးတို့နည်း ဟူမူ– ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ နွားကျောင်းသားသည် ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်ကို မသိ၊ လက္ခဏာ၌ မလိမ္မာ၊ ယင်မျေးဥကို မခွါတတ်၊ အနာကို မဖုံးလွှမ်းတတ်၊ မီးခိုး မတိုက်တတ်၊ ဆိပ်ကမ်းကို မသိ၊ (ရေ) သောက်ပြီး (မသောက်ရသေး)ကို မသိ၊ လမ်းခရီးကို မသိ၊ စားကျက်၌ မလိမ္မာ၊ အကြွင်းမဲ့ (နို့)ညစ်လေ့ရှိ၏၊ နွားတို့၏ မိဖ နွားတို့၏ ရှေ့ဆောင် နွားလားတို့ကို ပိုလွန်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မပူဇော်တတ်။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါတဆယ့်တမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအပေါင်းကို ဆောင်ရွက်ရန် တိုးပွါးအောင်ပြုရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် တရားတဆယ့်ဘမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မျက်စိ၌ မမြဲဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရန် မထိုက်။ပ။မျက်စိ၌ ဆင်းရဲဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရန် မထိုက်၊ မျက်စိ၌ အစိုးမရ 'အနတ္တ'ဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရန် မထိုက်၊ မျက်စိ၌ ကုန်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရန် မထိုက်၊ မျက်စိ၌ ပျက်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရန် မထိုက်၊ မျက်စိ၌ ကင်းပြတ်ခြင်းကို ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရန် မထိုက်၊

မျက်စိ၌ ချုပ်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရန် မထိုက်၊ မျက်စိ၌ တဖန် စွန့်လွှတ်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရန် မထိုက်။ (၁-ဂ)

၃၀-၆၉။ နား၌။ နှာခေါင်း၌။ လျှာ၌။ ကိုယ်၌။စိတ်၌။ (၉-၄ဂ)

၇၀-၁၁၇။ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့၌။ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့၌။ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့၌။ အရသာ 'ရသာရုံ' တို့၌။ အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့၌။ သဘော 'ဓမ္မာရုံ' တို့၌။ (၄၉-၉၆)

၁၁ဂ-၁၆၅။ စက္ခုဝိညာဏ်၌။ သောတဝိညာဏ်၌။ ဃာနဝိညာဏ်၌။ ဇိဝှါဝိညာဏ်၌။ ကာယဝိညာဏ်၌။ မနောဝိညာဏ်၌။ (၉၇-၁၄၄)။

၁၆၆-၂၁၃။ မျက်စိ အတွေ့၌။ နား အတွေ့၌။ နှာခေါင်း အတွေ့၌။ လျှာ အတွေ့၌။ ကိုယ် အတွေ့၌။ စိတ် အတွေ့၌။ (၁၄၅-၁၉၂)

၂၁၄–၂၆၁။ မျက်စိအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၌။ နားအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သောခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၌။ နှာခေါင်းအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၌။ လျှာ အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၌။ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၌။ စိတ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၌။ (၁၉၃-၂၄၀)

၂၆၂-၃၀၉။ အဆင်း 'ရူပါရုံ' အမှတ်၌။ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' အမှတ်၌။ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' အမှတ်၌။ အရသာ'ရသာရုံ'အမှတ်၌။ အတွေ့'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'အမှတ်၌။ သဘော'ဓမ္မာရုံ'အမှတ်၌။ ၂၄၁-၂၀၈။

၃၁၀-၃၅၇။ အဆင်း 'ရူပါရုံ' စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ'၌။ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' ငစ့်ဆော်မှု'စေတနာ'၌။ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၌။ အရသာ 'ရသာရုံ' စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ'၌။ အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ'၌။ သဘော 'ဓမ္မာရုံ' စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၌။(၂၀၉-၃၃၆)

၃၅၀-၄၀၅။ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၌။ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၌။ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၌။ အရသာ 'ရသာရုံ' တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ၌။ အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၌။ သဘော 'ဓမ္မာရုံ' တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ၌။ (၃၃၇-၃၈၄)။

၄၀၆-၄၅၃။ အဆင်း 'ရူပါရုံ' ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'၌။ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'၌။ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' ၌။ အရသာ 'ရသာရုံ' ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'၌။ အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'၌။ သဘော 'ဓမ္မာရုံ' ကြံစည်မှု ဝိတက်၌။ (၃၈၅-၄၃၂)

၄၅၄-၅၀၁။ အဆင်း 'ရူပါရုံ' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'၌။ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'၌။ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'၌။ အရသာ 'ရသာရုံ' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'၌။ အတွေ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'၌။ သဘော 'ဓမ္မာရုံ' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'၌ မမြဲဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရန်၊ ဆင်းရဲဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ 'နေရန်၊ အစိုးမရ 'အနတ္တ' ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရန်၊ ကုန်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရန်၊ ပျက်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရန်၊ ကင်းပြတ်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရန်၊ ချုပ်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရန်၊ ဝေဖန်စွန့်လွှတ်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရန်မထိုက်။ပ။ (၄၃၃-၄၈၀)

၄-ရာဂပေယျာလ

၅၀၂။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန် တရားတဆယ့်ဘမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်တဆယ့်တမျိုးတို့နည်းဟူမူ – ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်၊ လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်၊ လွတ်မြောက်သော ကရုဏာစိတ်၊ လွတ်မြောက်သော မုဒိတာစိတ်၊ လွတ်မြောက်သော ဥပေက္ခာစိတ်၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန် ဤတရားတဆယ့်ဘမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၁)

၅၀၃-၅၁၁။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကို ပိုင်းခြင်း၍ သိရန်။ ထက်ဝန်းကျင်ကုန်ရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ဖျက်ဆီးရန်။ ကင်းပြတ်ခန်။ မျုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တဖန်စွန့်လွှတ်ရန်။ ဤတရားဆယ့်တမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၂-၁၀)

၅၁၂-၆၇၁။ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'ကို။ပ။ တွေဝေမှု'မောဟ'ကို။ အမျက်ထွက်မှု 'ကောဓ'ကို။ ရန်ပြုံးဖွဲ့မှု 'ဥပနာဟ'ကို။ သူ့ကျေးဇူးကို ခြေဖျက်မှု 'မက္ခ'ကို။ အပြိုင်ပြုမှု 'ပဠာသ'ကို။ ငြူစူမှု 'ဣဿာ'ကို။ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ'ကို။ လှည့်ပတ်မှု 'မာယာ'ကို။ စဉ်းလဲမှု'သာဌေယျ'ကို။ ခက်ထန်မှု 'ထမ္ဘ'ကို။ ချုတ်ချယ်မှု 'သာရမ္ဘ'ကို။ ထောင်လွှားမှု'မာန'ကို။ အလွန်ထောင်လွှားမှု 'အတိမာန'ကို။ ယစ်မူးမှု 'မဒ'ကို။ မေ့လျော့မှု 'ပမာဒ'ကို။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်။ပ။ ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ဖျက်ဆီးရန်။ ကင်းပြတ်ရန်။ မျုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တဖန်စွန့်လွှတ်ရန်။ပ။ ကရားတဆယ့်တမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ် ကုန်၏။ (၁၁-၁၇၀)

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ရာဂပေယျာလ ပြီး၏၊

ကောဓသကနိပါတ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် မြန်မာပြန် ပြီးပြီ။

မှတ်သားဖွယ် အကွဲရောစဉ်

[အ]

အကိရိယစသောအယူဝါဒများ ၂၆၊၂၇
အကုသိုလ်တရား ကုသိုလ်တရား ၄၄၆
အကုသိုလ်တရားသို့ရောက်ရန် အဝိဇ္ဇာ ရှေ့သွားဖြစ်ပုံ ၄၂၂
အကြွားကြီးသူ အပြစ်ဖြစ်ရပုံ ၃၈၁
အကျင့်ပဋိပဒါလေးမျိုး ၃၀၅
အကျင့်မြတ်၏ဆူးငြောင့် ၃၆၁
အကျင့်သိက္ခာ၏ အားနည်းကြောင်း ငါးပါး ၂၄၉
အကျဉ်းကို အကျယ်ဟောသော ကစ္စည်း မထေရ် ၄၅၉
အကျိုးကြီးကုန်သော တရားဆယ်မျိုး ၄၄၂
အကျိုးကြီးရန် ဥပုသ်ဆောက်တည်ပုံ ၈၀
အကျိုးနှစ်ပါးကို ဆောင်နိုင်သူ ၁၁၉
အကျိုးရှိ အကျိုးမဲ့တရား ၄၄၆၊၄၇၃
အခြံအရံ အကျော်အစောနှင့် မဆက်ဆံ လိုဟု ဘုရားရှင်မိန့်ခြင်း ၁၅၇
အင်္ဂါကိုးမျိုးရှိသောဥပုသ်(ကိုးပါးသီလ) ၁၉၃
အင်္ဂါငါးပါးပြည့်စုံသောကျောင်း ၂၆၈
အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသောဥပုသ် (ရှစ်ပါးသီလ) ၈၃၊၃၂၂
အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့်ပြည့်စုံသောခိုးသူကြီး ၁၅၅
အစဉ်အတိုင်းချုပ်ခြင်းကိုးမျိုး ၂၀၉
အစဉ်အတိုင်း ဝင်စားနေအပ်သောစျာန် ကိုးမျိုး ၂၀၉
အစဉ်အတိုင်းဝင်စားနေအပ်သောတရား ကိုးမျိုး ၂၀၉
အညစ်အကြေးရှစ်မျိုး ၃၇

[အ]

အဒ္ဒင်္သီလကိုဘုရားရှင်ဟောသော ဥပါသိကာမများ ၁၆၁
အတ္တဟိတကိုဌင်း ပရဟိတကိုဌင်း စွမ်းနိုင် သူ၏အင်္ဂါများ ၁၁၉
အတ္တဟိတ ပရဟိတ အကျိုးနှစ်ပါးကို ပြီးစေနိုင်သောတရား ၆-ပါး ၁၄၇
အထူးသိရန် တရားရှစ်မျိုး ၁၆၃
အထက်ဖိုလ်နှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကို ရလိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်နိုင်သောတရား အကျင့် ၃၄၀
အထင်မကြီးရန် (မိမိကိုယ်ကိုကို) ၁၉၁
အဓမ္မ ဓမ္မ ၄၄၆
အဓိကရဏ်းကိုပြုတတ် မပြုတတ်သော ရဟန်း၏အပြစ်နှင့် အကျိုး ၃၈၃
အနုရိယ အရိယတရား ၄၇၂
အနုရိယ အရိယ ဓောဝနဓမ္မ ၄၂၄
အနုရိယဝေါဟာရ ရှစ်မျိုး ၁၂၈
အနာထ နာထတရားဆယ်ပါး ၂၇၇
အနာထပိဏ်အား ဟောသော ကာမဂုဏ် ခံစားသူ ဆယ်မျိုး ၃၉၂
အနာထပိဏ်က မိမိအယူဝါဒကို ပရိဗိုဇ်အား ပြောကြားခြင်း ၄၀၁
အနာထပိဏ်သူဌေး အရံသို့လာစဉ်ပရိဗိုဇ်တို့ ဟန်ဆောင်၍ ဆိတ်ဆိတ်နေကြခြင်း ၄၀၀
အနာထပိဏ်သူဌေး တိတ္ထိတို့နှင့် ဆွေးနွေးခန်း ၃၉၉
အနာထပိဏ်သူဌေး၏သား ရဟန်းအား ဘုရားရှင်တရားဟောခြင်း ၅၂၂

အကွာရောစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အရိယာတို့အား စုပ်စဲ့တတ်သူ ရောက် နိုင်သောပျက်စီးခြင်း တဆယ့်တမျိုး	၅၀၉
အရိယာတို့အား ပြစ်မှားသူတို့ ရောက်ရာ သော ဝရဲ	၃၉၀
အရိယာတို့၏ တိုးပွါးမှုဆယ်မျိုး	၃၆၂
အရိယာတို့၏ နေခြင်းဆယ်မျိုး	၂၈၀
အရိယာတို့၏ ပျို့အန်ဆေး(သည် အိုနာ သေဘေး ရောဂါတို့ကို ပျောက်စေ နိုင်ခြင်း)	၄၂၇
အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏ ငြိမ်းပြီးသောဘေးရန် ငါးမျိုး	၂၀၅
အရိယာရှစ်ယောက်	၁၁၆
အရိယာဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ပုံ နှင်ထုတ်နည်း	၄၃၉၊၄၅၃
အရိယာဝေါဟာရရှစ်မျိုး	၁၂၈
အရိယာဝမ်းနှုတ်ဆေးဖြင့် အိုနာ သေဘေး ရောဂါတို့ မုချပျောက်ကင်းနိုင်ခြင်း	၄၂၆
အရိယုပဝါဒ အပြစ်တဆယ့်တပါး	၅၀၉
အရပ်ကိုးမျိုး(မထွက်မဝင်အပ်သော)	၁၉၃
အရဏ်တက်နှင့်အမြင်မှန် နေထွက်ပေါ်ခြင်း နှင့် ကုသိုလ်တရားကို ဥပမာပြုပုံ	၄၄၁
အရိုးဆေးပဲ့အကြောင်း	၄၂၄
အလှူကိုခံထိုက်သူ ဆယ်ယောက်(ဧည့်သည် အလို့၄၊ စိမ်းထားသောအလှူ)	၂၃၅
အလုပ်အကျွေး(သာမဏေ)ထားသင့်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါဆယ်ပါး	၃၁၃
အလိုဆိုးလှမ်းမိုး၍ တည်သောရဟန်းနှင့် မတည်သောရဟန်း	၂၉၀
အဝိဇ္ဇာ	၄၂၂
အဝိဇ္ဇာ၏ ရွှေအစ္စန်း မထင်ရှားသော်လည်း အကြောင်းရှိပုံ	၃၄၄
အဝိဇ္ဇာရွှေသွားဖြစ်ပုံ (အကုသိုလ်တရားသို့ ရောက်ရန်)	၄၂၂

အကွာရောစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အနာသဝဝတရားနှင့် အာသဝဝတရား	၄၄၇
အနုပုဗ္ဗနိရောဓကိုးမျိုး	၂၀၃
အနုရုဒ္ဓါ၏ ယောကျ်ားမြတ်အကြံ ရှစ်ပါး	၆၃
အနုရုဒ္ဓါထေရ်ရဟန္တာဖြစ်သော နေရာဌာန	၆၆
အနုရုဒ္ဓါနှင့် နတ်သမီးတို့ တွေ့ဆုံပုံ	၉၁
အနှောင်အဖွဲငါးမျိုးနှင့် ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုး	၂၇၁
အပွမာဒတရား မြတ်ကြောင်း ဥပမာ	၂၇၄
အပွမာဒဒေသနာ အကျိုးကြီးပုံ	၂၇၄
အပွမာဒ(သည် ကုသိုလ်တရားတို့တွင် အမြတ်ဆုံး)	၂၇၄
အပါယ်ဂတိမရှိ ဂတိမြဲ၏ဟု မိမိကိုယ်ကို ပြောဆိုနိုင်သူ	၃၉၇
အပါယ်ငရဲ၌ဌင်း နတ်ပြည်၌ဌင်း ဖြစ်ရ ကြောင်း အမေးအဖြေ	၄၉၅
အပြစ်ကိုဆည်းပူးခြင်း (ပါးစပ်ဖြင့်)	၃၀၉
အပြစ်ရှိ အပြစ်မဲ့တရား	၄၄၇၊၄၇၄
အဗြဟ္မစာရီသိက္ခာပုဒ် ကျင့်သူ မကျင့်သူတို့ တုသိတာ၌ သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ အတူ ရောက်ခြင်း	၃၆၃
အဘိဘာယတနစျာန်ရှစ်မျိုး	၁၂၆၊၃၀၃
အမာဝကိုးပေါက်	၁၉၂
အမေးစကား (အမျိုးကောင်းသားတို့အား လျောက်ပတ်သောအမေး စကား)	၅၁၀၊၅၂၁
အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ယင်းတို့၏ စည်းစိမ်များ	၃၀၂
အရဟတ္တဖိုလ်ရရန် ပယ်ထိုက်သောတရား ကိုးမျိုး	၂၄၉
အရဟတ္တဖိုလ်ရရန် ပယ်ထိုက်သောတရား ဆယ်မျိုး	၄၁၇
အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်စေနိုင်သော ကျောင်း၏ အင်္ဂါငါးပါး	၂၆၈
အရိယ အနရိယတရား	၄၉၂

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာတို့၏ အကြောင်းအဆက်ဆက် ဥပမာ	၃၄၄
အဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာတို့၏ အကြောင်းအဆင့်ဆင့်ကို တောင်ထိပ်မိုးနှင့် နှိုင်းပုံ	၃၄၄
အသက္ကစ္စဒါန အကျိုးစသည်	၁၉၅
အသပ္ပုရိသနှင့် သပ္ပုရိသတရား	၄၄၉
အသာဓုဓမ္မ, သာဓုဓမ္မ	၄၄၅
အသုရာနှင့် နတ်တို့၏စစ်ပွဲကို ပမာပြု၍ ဟောသောတရား	၂၂၈
အသေခပုဂ္ဂိုလ်၏တရားဆယ်ပါး	၄၂၉
[အာ]	
အာဃာတဝတ္ထုကိုးမျိုး	၂၀၈
အာဇာနည်မြင်း	၃၃
အာဇာနည်မြင်း၏ အင်္ဂါရှစ်မျိုး	၃၃
အာဇာနည်မြင်းကောင်း စဉ်းစားပုံနှင့် ယောကျ်ားကောင်း စဉ်းစားပုံ နှိုင်းယှဉ်၍ပြခြင်း	၅၁၄
အာဇာနည်မြင်းသုံးမျိုး	၁၉၈
အာဇာနည်ယောကျ်ား	၁၉၈
အာနန္ဒာအရှင်အား ကြည်ညိုသော အဌကမြို့သား ဒသမသူကြွယ် အကြောင်း	၅၂၉
အာနန္ဒာအရှင်အား ငါးရာတန်ကျောင်း လှူခြင်း	၅၃၃
အာနန္ဒာက ဘုရားအား အာယုကပ် အထက်လွန်၍နေရန် မလျှောက်မိခြင်း	၁၃၀
အာနန္ဒာမထေရ်က ဘုရားရှင်မဖြေသော ပြဿနာကို ဖြေကြားခြင်း	၄၀၆
အာယုကပ်ထက် အလွန်အသက်ရှည် နိုင်သူ	၁၃၀
အာယုကပ်ထက် အလွန်တည်နေရေး (ဗုဒ္ဓဘုရားကို အာနန္ဒာက မလျှောက်မိခြင်း)	၁၃၀
[အာ]	
အာယုကပ်သက်တမ်းနှင့် ဣဒ္ဓိပါ လေးပါး	၁၃၀
အာယုသင်္ခါရ	၁၃၃
အာရုံကို နှလုံးမသွင်းရာသော်လည်း စိတ်၌ နှလုံးသွင်းရာ၏ ဟူသော စကား၏အဖြေ	၅၁၃
အာရုံ၌ အမှတ်ရှိသူမဖြစ်ရာသော်လည်း သညာရှိသူကား သမာဓိကို ရရာ၏	၅၄၁
အာသဝေါကုန်ပြီး ရဟန်းတို့၏ အားဆယ်ပါး	၃၉၀
အာသဝေါတရားကုန်ခန်းစေရန် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွါးများအပ်သော တရားဆယ်ပါး	၄၄၂
အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော တရားနှင့် မဖြစ်သော ကရားများ	၄၇၃
အာဟုနေယျပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်	၁၁၅
[ဣ-ဤ]	
ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးကို ပွါးပြီးသူသည် အာယုကပ်ထက်အလွန် အသက်ရှည်နိုင်ခြင်း	၁၃၀
ဤမှာဘက်ကမ်း ထိုမှာဘက်ကမ်းတို့ကို မေးရာ၌ အကျယ်ဖြေဆိုခြင်း	၄၅၅
[ဥ]	
ဥဂ္ဂသူကြွယ်၏ အံ့ဘွယ်ရှစ်ပါး	၄၇
ဥဇ္ဇယပုဏ္ဏားအား ဟောသောတရား ရှစ်ပါး	၁၁၀
ဥတ္တမပုရိသဆိုထိုက်သော ရဟန်း၏ ပယ်ပြီးအင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အင်္ဂါငါးပါး	၂၇၀
ဥတ္တရရဟန်းက သိကြားမင်းအား ဟောသောတရား	၁၂
ဥဒ္ဓံဘာဂိယသံယောဇဉ် ငါးမျိုး	၂၅၁
ဥပဇ္ဈာယ်ပြုနိုင်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါဆယ်မျိုး	၃၂၁

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဥ]	
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး	၂၅၀
ဥပါလိထေရ်၏ တောကျောင်းနေရန် လျှောက်ထားခြင်းကို မြစ်၍ သံဃာ၌နေစေခြင်း	၄၁၂
ဥပါသကာတို့ ကြည်ညိုမှုကို သိစေရာသော ရဟန်း၏ အင်္ဂါ ရှစ်ပါး	၁၆၀
ဥပါသကာတို့ မကြည်ညိုမှုကို သိစေရာ သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး	၁၆၀
ဥပါသကာဖြစ်ထိုက်သောအကြောင်းများ	၅၆
ဥပါသကာမည်ကြောင်းစသည်	၅၇
ဥပါသိကာမ၏ ငရဲသို့လားကြောင်း တရား ဆယ်ပါး	၄၈၄
ဥပါသိကာမ၏ တရားဆယ်မျိုး	၄၈၃
ဥပါသိကာမ၏ နတ်ပြည်လားကြောင်း တရား ဆယ်ပါး	၄၈၄
ဥပုသ်အင်္ဂါ ရှစ်ပါး	၈၂
ဥပုသ်အကျိုး(ဗောဇ္ဈာဥပါသိကာမအား ဟောခြင်း)	၈၉
ဥပုသ် (အကျိုးကြီးအောင် ဆောက်တည်ပုံ)	၈၀
ဥပုသ်အကျိုး (ဝါသေဋ္ဌအား ဟောခြင်း)	၈၈
ဥဗ္ဗာဟိကကမ္မဝါစာဖြင့် သမုတ် အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏တရားဆယ်မျိုး	၃၁၁
[ဧ]	
ဧည့်သည်အလို့ငှါ စီမံထားသောအလှူကို ခံထိုက်သူ ဆယ်ယောက်	၂၇၅
[ဩ]	
ဩရမ္ဆာဂိယသံယောဇဉ် ဆယ်မျိုး	၂၈၃

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အံ့ – အား – အန် – အောက်]	
အံ့ဘွယ်ရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ဥဂ္ဂသူကြွယ်	၄၇
အားထုတ်ခြင်းအကြောင်း ရှစ်မျိုး	၁၅၁
အားဆယ်ပါး (အာသဝေါကုန်ပြီး ရဟန်းတို့၏)	၃၉၀
အားတော်ဆယ်မျိုး	၂၈၃
အားရှစ်မျိုး	၅၈
အန်ဆေးတရား(ကိုဘုရားရှင်ဟောခြင်း)	၄၂၇
အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် သမ္ပဇဉ် မရှိသော ရဟန်း၏အပြစ်နှင့် ဥပမာ	၁၅၂
အောက်မေ့ရမည့်တရားနှင့် မေ့လျော့ ရမည့်တရား	၄၅၁
[က]	
ကံ၏အကျိုးခံစားရပုံအဆက်ဆက်	၄၈၇
ကံ၏ အကျိုးတရား ခံစားရပုံ	၄၉၃
ကံ(ယုတ်ညံ့သောကံဖြစ်ကြောင်းတရား)	၃၂၃
ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ကံသာလျှင် အမွေခံဟူသော ဒေသနာ အကျယ်	၄၈၅
ကံသုံးပါးပျက်စီးမှုအကျယ်	၄၈၇
ကံသုံးပါးပျက်စီး၍ ငရဲကျပုံ လေးထောင့် အံစာဖြင့် ဥပမာပြပုံ	၄၈၉
ကံသုံးပါးပြည့်စုံမှု (ထိမ်းသိမ်းမှု) အကျယ်ပြခြင်း	၄၈၉
ကစ္စည်းမထေရ် (အကျဉ်းကို အကျယ်ဟောရာ၌ ဧတဒဂ်ရ)	၄၅၉
ကဏ္ဍတရားနှင့် သုက္ကတရား	၄၄၉
ကသိုဏ်းဆယ်မျိုး	၂၉၃
ကာကောပမတရား ဆယ်ပါး	၃၇၁
ကာမဂုဏ်ခံစားသူတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၍ တောင့်တထိုက်သူ	၃၉၆
ကာမဂုဏ်ခံစားသူ ဆယ်မျိုးကို အနာထပိဏ်သူဌေးအား ဟောခြင်း	၃၉၂
ကာမဂုဏ်ခံစားသူဆယ်မျိုး	၃၉၂
ကာမဂုဏ် ငါးပါး	၂၅၀

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည် ရှစ်မျိုး	၁၁၄
ကာမဘုံကိုစွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသူ ငါးယောက်	၃၄၉
ကာမဘုံ၌သာပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသူငါးယောက်	၃၄၉
ကာမဘောဂီပုဂ္ဂိုလ် ဆယ်မျိုး	၃၉၂
ကာယကံ ဝစီကံ သုရာမေရယ အပြစ်	၇၉
ကာယသက္ခီ(ကိုယ်တွေ့ရှိသူ) ပုဂ္ဂိုလ်	၂၄၃
ကာဋ္ဌီဥပါသိကာမက မဟာကစ္စာယန ထေရ်အား မေးသော ဘုရားရှင် စကားတော်အကျယ်	၂၉၃
ကုသိုလ်တရား အကုသိုလ်တရား	၄၄၆
ကုသိုလ်အယဉ် ဂ-မျိုး	၇၇
ကုသိုလ်တရားတို့၏ ရှေ့သွား ဥပမာ	၄၄၁
ကုသိုလ်တရားတို့တွင် အမြတ်ဆုံး (ဖြစ်သော အပ္ပမာဒ)	၂၇၄
ကုသိုလ်တရားတိုးပွါးမှုကိုသာချီးမွမ်း၍ တည်တံ့မှုကိုမချီးမွမ်းဟုမိန့်ပုံ	၃၃၁
ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်	၄၇၃
ကုသိုလ်သီလ၏ အဆက်ဆက်သော အကျိုး	၅၀၃
ကုသိုလ်သို့ရောက်ရန် ရှေ့သွားနှင့် နောက်လိုက်တရားများ	၄၂၂
ကောကနုဒပရိဗိုင်နှင့် အာနန္ဒာ	၄၀၇၊၄၀၉
ကောကာလိကအား အနာနှိပ်စက်စဉ် တုရူမည်သော ဗြဟ္မာက ဂါထာတို့ဖြင့် ဆိုခြင်း	၃၈၈
ကောကာလိက ငရဲရောက်ကြောင်း သဟံပတိဗြဟ္မာက ဘုရားအား လျှောက်ခြင်း	၃၈၉
ကောကာလိက စုတိခန်း	၃၈၇
ကောကာလိက ပဒုမငရဲသို့ရောက်ခြင်း	၃၈၉
ကောကာလိကရဟန်းက သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့အား စွပ်စွဲခြင်း	၃၈၇
ကာဋ္ဌိကအမေး သာရိပုတြာအဖြေ	၃၈၈

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကောသလမင်းကို အမြတ်ဆုံးဆိုပုံ	၃၀၂
ကိုယ်ခန္ဓာ၌ တည်သော တရားဆယ်ပါး	၃၂၄
ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန်	၂၄၅
ကိုယ်တွေ့ရှိသူပုဂ္ဂိုလ်	၂၄၃
ကိုယ်တိုင်သိမြင်အပ်သောတရား	၂၄၄
ကိုယ်ဖြင့်ပယ်၍ နှုတ်ဖြင့်မပယ်အပ်သော တရားများ	၂၈၈
ကိုးပါးသီလ(အင်္ဂါကိုးမျိုးရှိသောဥပုသ်)	၁၉၃
ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်ရှစ်မျိုး	၇၇
ကောင်းသောတရားနှင့်မကောင်းသော တရား	၄၇၂
ကျီး (ကျီးကန်း)၏ မသူတော်တရား ဆယ်မျိုး	၃၇၁
ကျီးကန်းဥပမာ တရားဆယ်ပါး	၃၇၁
ကျီးနှင့်နှိုင်း၍ ရဟန်းယုတ်၏ မသူတော် တရားဆယ်ပါးကို မိန့်ခြင်း	၃၇၁
ကျောင်း၏အင်္ဂါငါးမျိုး	၂၆၈
ကျောင်းနှင့် အင်္ဂါငါးပါး	၂၆၈
ကြီးပွါးကြောင်း ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ကို ဥပမာဖြင့် ပြပုံ	၃၅၁
ကြီးပွါးကြောင်း လေးပါး	၁၀၇
ကြက်ငယ်ဥပမာဖြင့် ဝေရဉ္ဇပုဏ္ဏားအား မိန့်ဆိုခြင်း	၂၂
ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်ထိုက်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး	၁၃၅
ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသူ(အင်္ဂါရှစ်ပါး, ဆယ်ပါး)	၁၃၅၊၂၆၅
ကြိမ်ဖန်များစွာပြုရမည့် တရားနှင့် မပြုရမည့်တရား	၄၅၀၊၄၇၈
ကြိမ်ဖန်များစွာပွါးများအပ်သော တရားဆယ်မျိုး	၄၄၃
ကြောင့်ကြစိုက်ရမည့်တရားနှင့် ကြောင့်ကြမစိုက်ရမည့်တရား	၄၇၇

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဂ]

ဂေါတမီ၏ မာတုဂါမရဟန်းအဖြစ်ကို
တောင်းပုံအကျယ် ၁၀၁

[ဃ]

ဃရဲဒ္ဓ ဖြစ်ရကြောင်းတရား ၄၈၂၊၃၉၅
ဃရဲသို့ ကျစေနိုင်သော မာတုဂါမ၏
တရားဆယ်မျိုး ၄၈၃
ဃရဲသို့ ရောက်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏
တရားဆယ်မျိုး ၄၈၀
ငြီးငွေ့ရန် တရားဆယ်မျိုး ၄၄၃
ငြောင့်တံသင်းငါးမျိုး ၂၅၂၊၂၇၁
ငြောင့်တံသင်းငါးမျိုးနှင့် အနှောင်အဖွဲ့
ငါးမျိုး ၂၇၁

[စ]

စကားဆယ်ခွန်း (ဆုတ်ယုတ်မှု
မဆုတ်ယုတ်မှုဆိုင်ရာ) ၃၅၂
စကားဆယ်မျိုး (ပြောသင့်
ပြောထိုက်သော) ၃၅၆
စကားများမှု၏ အခြေခံမူလဆယ်မျိုး ၃၁၆
စာတုမဟာရာဇ်နတ်သက်စသည် ၈၆
စီးပွါးချမ်းသာကြောင်း စကားဆယ်မျိုး ၃၅၆
စုန္ဒအား မစင်ကြယ်မှုတရား
ဆယ်ပါးကို အကျယ်ဟောခြင်း ၄၆၅
စုန္ဒဒါယကာ ရတနာသုံးပါးဌ ကြည်ညို
၍ ဥပါသကာဖြစ်ခြင်း ၄၆၉
စုဝေးနေကြသူတို့ ပြုရမည့်ကိစ္စနှစ်ပါး ၁၇၂
စေ့ဆော်အားထုတ်အပ်သော ကံ၏
အကျိုးခံစားရပုံ အဆက်ဆက်ကို
ပြောခြင်း ၄၈၇
စောဒနာလိုသော (စောဒက)ရဟန်း၏
တရားဆယ်မျိုး ၃၁၇
စင်ကြယ်မှု (ပုဏ္ဏားတို့ ပညတ်ချက်) ၄၆၅
စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်း တရားလေးပါး ၁၁၂
စိတ် ၃၂၉

[ဆ]

ဆရာသမားတို့ ပြုရမည့်ကိစ္စ
ဆယ်ပါး ၁၇၆
ဆွေမျိုးတို့ ပြုရမည့်ကိစ္စ
ဆယ်ပါး ၁၇၆
ဆွေမျိုးတို့ ပြုရမည့်ကိစ္စ
ဆယ်ပါးကို အကျယ်ဟောခြင်း ၁၇၆
ဆွေမျိုးတို့ ပြုရမည့်ကိစ္စ
ဆယ်ပါးကို အကျဉ်းဟောခြင်း

အကွေ့ရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ခ]

ညီညွတ်ရန် အလေးပြုထိုက်ကုန်သော တရားဆယ်မျိုး ၃၂၅
ညောင်းညာမှု (နှင့် ဘုရားရှင်) ၃၅၁
ညောင်းညာတော်မူသော ဘုရားရှင် ကိုယ်စား သာရိပုတြာထေရ် တရားဟောခြင်း ၃၅၁

[တ]

တဏှာအရင်းခံရှိသော တရားကိုးမျိုး ၂၀၁
တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာမှုတရားလေးပါး ၁၀၉
တမန်ဖြစ်ထိုက်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး ၃၀
တရားအားလုံးတို့၏ အခြေခံမူလ ၁၅၄
တရားအားလုံးတို့၏ အခြေခံ အဘယ် နည်းဟူသော အမေး၏အဖြေ ၃၃၉
တရားငါးမျိုး၌ တည်ပြီးသူ၏ပါးများအပ် သော တရားခြောက်မျိုး ၅၁၀၊၅၂၄၊၅၂၀
တရားနာခြင်း ဆွေးနွေးခြင်းတို့၏ အကျိုးငါးပါး ၁၃၇
တရားမဟုတ်၍ အကျိုးမဲ့သာဖြစ်ခြင်း ၄၃၀
တရားမှ ဆုတ်ယုတ် မဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၃၃၆
တရားဟူသမျှ ဘုရားရှင်၏ တရား စကားတော်သာဟု ဆိုရာ ၁၃
တရားဟူသမျှ ဘုရားရှင်၏တရားတော် သာတည်းဟု ဥတ္တရထေရ်မိန့်ခြင်း ၁၃
တရားဟုတ်၍ အကျိုးသာဖြစ်ခြင်း ၄၃၀
တရားဟုတ်-မဟုတ် အကျိုးရှိ-မရှိကို သိအပ်၏ဟု ဘုရားရှင် ဟောသည်ကို အာနန္ဒာ အကျယ်ခဲ့ဟောခြင်း ၄၃၀
တရားဟုတ်သည်နှင့် မဟုတ်သည် တဿပါပိယသိကကံပြုခံရသော ရဟန်း ပြုကျင့်ရမည့် တရားရှစ်မျိုး ၁၆၁

အကွေ့ရာစဉ် စာမျက်နှာ

[စ]

စိတ်၏ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုး ၂၇၁
စိတ်၏ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးနှင့် ယင်းကိုပယ်ရန် လေးမျိုး ၂၅၂
စိတ်ကိုနှောင့်ဖွဲ့တတ်သော တရားငါးမျိုး နှင့် ယင်းကိုပယ်ရန် တရားလေးမျိုး ၂၅၂

[ဆ]

ဆရာနှင့်တပည့် နိဗ္ဗာန်၌ အနက်ချင်း သဒ္ဒါချင်း စပ်မိပေစ့ ညီညွတ်ပေစ့ဟု အာနန္ဒာလျှောက်ပုံ ၅၁၂
ဆဲရေးတတ်သူ (သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို ဆဲရေးတတ်သူ)၏ ပျက်စီးခြင်း ၁၁-ပါး ၅၀၉
ဆွေးမြေ့(ကင်းပျောက်)ကြောင်း တရားဆယ်ပါး ၄၂၂
ဆင်းရဲကျိုးရှိသောတရားနှင့် ချမ်းသာကျိုးရှိသောတရား ၄၄၈၊၄၇၅
ဆင်းရဲ ချမ်းသာဟူသည် အဘယ်နည်း ဟူသော အမေး၏အဖြေ ၃၅၀
ဆိပ်ငြိမ်ရာသို့ တပါးတည်းနေရန် ဆင်ပြောင်ကြီး ဥပမာဖြင့် တိုက်တွန်းခြင်း ၂၃၀
ဆုတ်ယုတ်မှု စကားဆယ်ခွန်း ၃၅၂

[ဇ-ဈ]

ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ မရှိက ဘုရားလည်း မပွင့် သုတ်, အဘိဓမ္မာ, ဝိနည်းလည်း မထွန်းပရာဟု မိန့်ခြင်း ၃၆၈
ဈာန်၏ ဆူးငြောင့်ဆယ်မျိုး ၃၆၁
ဈာန်ကိုမှီ၍ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ရာကို ဟောတော်မူခြင်း ၂၂၀
ဈာန်-မဂ်-ဖိုလ်တရားတို့၌ ပလ္လင်းပြောကြားသူတို့ အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်း သို့ ရောက်ပုံ ၃၇၈

အကွက်စဉ်		စာမျက်နှာ
	[ဒ]	
ဒါနအကျိုးကြီးပုံရှစ်မျိုး		၉၁
ဒါန၏အကြောင်းရှစ်မျိုး		၉၀
ဒါနကြောင့် လူ့ပြည်နတ်ပြည်၌ဖြစ်ခြင်း ရှစ်မျိုး		၉၂
ဒါနရှစ်မျိုး		၉၀
ဒါနုပ္ပတ္တိရှစ်ပါး		၉၂
ဒီဋ္ဌိသမ္ပန္နပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးဆယ်ပါး		၃၄၉
ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့်သုခဖြစ်ကြောင်း တရား		၄၄၈၊၄၃၅
ဒုက္ခဝိပါကတရား		၄၄၈
ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးတို့၏အခြေခံတရား သုံးပါး		၄၆၃
ဒုစရိုက်တရား၏ အပေါ့ဆုံးအကျိုး		၃၉
ဒုစရိုက်တရားတို့၏ အကြောင်းခံတရား သုံးမျိုး		၄၆၃
ဒုစရိုက်လေးပါး		၄၉၆
ဒုလ္လဘဆယ်မျိုးတို့၏ ဘေးရန်ဆယ်ပါး		၃၆၂
ဒုလ္လဘဆယ့်မျိုးတို့၏ အကြောင်း ဆယ်ပါး		၃၆၂
ဒုလ္လဘတရားဆယ်ပါး		၃၆၁
ဒုလ္လဘတရားဆယ်မျိုးတို့၏ အကြောင်း		၃၆၂
ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်နိဗ္ဗာန်ရနိုင်ရန် အကြောင်းအဆက်ဆက်ချို့တဲ့ပုံ		၅၀၆-ဂ
ဒေဝဒတ်ကို မကုစားကောင်းသူ (အတောကိစ္ဆ)ဟု မိန့်ဆိုခြင်း		၁၀
ဒေသနာတော်ဉာဏ်အား ထင်ရန် တရား ဆယ်မျိုး		၃၂၆
	[ဓ]	
ဓမ္မ အဓမ္မ		၄၄၆
	[န]	
နန္ဒိယသာကီဝင်ဥပါသကာ(သည် ဘုရားရှင် ဝါဆိုရာ သာဝတ္ထိသို့သွား၍ မိုးလပတ်လုံး အမှုကိစ္စစီမံခြင်း)		၅၂၇
နပဂ်ဥပုသ် (ကိုးပါးသီလ)		၁၉၃

အကွက်စဉ်		စာမျက်နှာ
	[တ]	
တာဝတိံသာနတ်တို့က မြောက်ကျန်းသူ တောင်ကျန်းသူတို့ထက် သာသော အကြောင်းသုံးမျိုး		၁၉၈
တိတ္ထိတို့အား မေးရန် ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူခြင်း		၂၉၄
တိတ္ထိတို့နှင့် အနာထပိဏ်သူဌေး ဆွေးနွေးခန်း		၃၉၉
တိရစ္ဆာနကထာ(မဂ်ဖိုလ်မှ ဖိလာ ဖြစ်သောစကားများ)		၃၅၅
တုရူပြဟ္မာက ကောကာလိကအား ဆိုသော စကား		၃၀၈
တုရူမည်သော ပြဟ္မာ လူ့ပြည်သို့ လာခြင်း		၃၀၈
တောကျေင်းနေမှု		၄၁၂
တောကျေင်းနေလိုသူတို့အား ဆုံးမခြင်း		၄၁၂
တပ်စွန်းမှုရာဂကို သီရန် ပွါးများအပ် သော တရားတဆယ့်တပါး		၁၄၄
တောင်ကျန်းသူတို့က တာဝတိံသာနတ် နှင့် မြောက်ကျန်းသူတို့ထက် သာသော အကြောင်းသုံးမျိုး		၁၄၄
တိုးပွါးမှုဆယ်မျိုး(အရိယာတို့၏)		၃၆၂
တိုးပွါးမှုဆယ်မျိုးဖြင့် တိုးပွါးသူသည် အရိယာတို့၏ တိုးပွါးခြင်းမည်၏ တိုးတက်မှု(မဆုတ်ယုတ်မှု) စကားဆယ်ခွန်း		၃၆၂
	[ထ]	
ထက်ဝန်းကျင်ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသူအခြင်းအရာ အားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်ထိုက်သော အင်္ဂါချစ်ပါး, ဆယ်ပါး		၁၃၅၊၂၆၅
ထက်ဝန်းကျင်ဖြူစင်သော တရားဆယ်မျိုး		၄၄၂
ထင်ရှားရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုးမျိုး		၁၈၁
	[ဒ]	
ဒက္ခိဏေယျပုဂ္ဂိုလ်ကိုးမျိုး		၁၈၂
ဒသမသူကြွယ်နှင့်အရှင်အာနန္ဒာ		၅၂၉

အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[န]	
နတ်နှင့်အသုရာတို့စစ်ပွဲကို ဥပမာပြု၍ ရဟန်းတို့အား တရားဟောပုံ	၂၂၀
နတ်ပြည်၌ဌာန်း အပါယ်ဝရဲ၌ဌာန်း ဖြစ်ရကြောင်း အမေးအဖြေ	၄၉၅
နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်း လမ်းခရီး	၃၀
နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်းတရား	၄၈၂၊၄၉၅
နတ်ပြည်သို့ရောက်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏တရား ဆယ်မျိုး	၄၈၀
နတ်ပြည်သို့ရောက်နိုင်သော မာတုဂါမ၏ တရားဆယ်မျိုး	၄၈၃
နတ်ပြည်(သို့မဟုတ်)ဝရဲ၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားစုအကျယ်	၄၉၆
နတ်သက်	၈၆
နန်းတွင်းဝင်ရာ၌ အပြစ်ဆယ်ပါး	၃၁၉
နှောင်ဖွဲ့တတ်သောတရား ငါးမျိုး	၂၅၂
[ပ]	
ပဉ္စင်းပြု(ခံ)ပေးနိုင်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါ ဆယ်ပါး	၂၁၃
ပညာဖြင့်လွတ်မြောက်သူ (ပညာဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်)	၂၄၄
ပညာရရန်အကြောင်း ရှစ်မျိုး	၂၊၃
ပညာရှိဟု သိကြောင်းတရားစု	၅၀၁
ပဋိပဒါလေးမျိုး	၃၀၅
ပဋိသာရဏီယကံပြုထိုက်သောရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး	၁၆၁
ပဋိသာရဏီယကံဖြင့်ငြိမ်းစေထိုက်သော ရဟန်း၏အင်္ဂါရှစ်မျိုး	၁၆၁
ပဏ္ဍိတ(ပညာရှိသူ)ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း	၄၃၆
ပဒုမဝရဲ၏အသက်ပမာဏကို ဥပမာဖြင့် ဟောတော်မူခြင်း	၃၀၉
ပရဟိတ	၁၁၉၊၁၄၇
ပရဟိတကိုဌင်း အတ္တဟိတကိုဌင်း စွမ်းနိုင်သူ၏ အင်္ဂါများ	၁၁၉

အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[န]	
နာထ အနာထတရား ဆယ်ပါး	၂၇၃
နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ	၂၆
နိဂဏ္ဌ (တက္ကတ္ဓန်း)တို့၏ မသူတောင်တရား ဆယ်ပါး	၃၇၁
နိဒ္ဓမနိယတရားဆယ်ပါး	၄၂၀
နိဗ္ဗာန်	၅၁၂
နိဗ္ဗာန်(ကိုယ်တွေ့)	၂၄၅
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ	၂၁၃
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ အမေးအဖြေ	၂၁၃
နိဗ္ဗာန်၌ ဆရာတပည့် အနက်ခြင်းသဒ္ဒါခြင်း စပ်မိပေစ့ ညီညွတ်ပေစ့ ဟု အာနန္ဒာ လျှောက်ပုံ	၅၁၂
နိဗ္ဗာန်ရခြင်း၏ အကြောင်းအဆက်ဆက် ချို့တဲ့ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း	၅၀၆-ဂ
နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပြီးဆုံးခြင်းရှိသော ရဟန်း၏ တရားသုံးပါးအစုများ	၅၁၆
နိဿရဏ်းဆရာပြုလုပ်နိုင်သော အင်္ဂါဆယ်ပါး	၃၁၂
နိဝရဏတရားငါးပါး	၂၄၉
နေခြင်းဆယ်မျိုး(အရိယာတို့၏)	၂၀၀
နေနည်း	၅၁၀၊၅၂၁
နေလေရာအရပ်တိုင်း၌ ချမ်းသာစွာနေရသော ရဟန်း၏ တရားဆယ်မျိုး	၄၁၁
နှားအပေါင်းကို တိုးပွါးစေရန် မပြုတတ်သော နှားကျောင်းသား၏ အင်္ဂါတဆယ့်တပါး	၅၄၂
နှားအပေါင်းကို တိုးပွါးရန် ဆောင်ရွက်တတ်သော နှားကျောင်းသား၏အင်္ဂါတဆယ့်တပါး	၅၃၃၊၅၃၆
နှားအမိုက်ကို ဥပမာပြု၍ ရဟန်းတို့အား တရားဟောခြင်း	၂၁၆
နှားကျောင်းသားအင်္ဂါတဆယ့်တပါး	၅၃၃
နှတ်ကိုးမျိုးအကြောင်း	၁၉၄

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဋိတော် မြန်မာပြန်

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပရဟိတ အတ္တဟိတ အကျိုးနှစ်ပါးကို ပြီးစေနိုင်သောတရား ၆-ပါး	၁၄၇
ပရိနိဗ္ဗာန်	၁၃၃
ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် ဘုရားရှင်အား မာရ်နတ် လျှောက်ထားခြင်း	၁၃၁
ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသူ ငါးယောက်	၃၄၉၊၃၉၂
ပရိသတ်ရှစ်မျိုး	၁၂၈
ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီးက ဘုရားအား မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းဆယ်မျိုး	၃၀၇
ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီးက ဘုရားရှင် ခြေတော်ကို နှုတ်ခမ်းဖြင့်စုပ်ခြင်း	၃၀၇
ပါတိမောက်ပြခြင်း၏အကျိုးထူးဆယ်ပါး	၃၁၀
ပါတိမောက်ထားခြင်း (ဌပန)ဆယ်မျိုး	၃၁၀
ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့် စွပ်စွဲသူရဟန်းတို့ ရောက်နိုင်သော ပျက်စီးခြင်းဆယ်မျိုး	၃၈၇
ပုညကိရိယာဝတ္ထုသုံးပါးနှင့် ယင်းတို့၏ အကျိုး	၇၄
ပုညာဘိသန္ဒရှစ်ပါး	၇၇
ပုဏ္ဏားတို့၏ စင်ကြယ်မှု	၄၆၅
ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ပုံ နှင်ထုတ်နည်း	၄၃၉၊၄၅၃
ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်အား လောကဆုံးပုံကို ဟောခြင်း	၂၂၆
ပုဏ္ဏားတို့ ပညတ်သော စင်ကြယ်မှု	၄၆၅
ပုထုဇဉ်အရိယာတို့၏ လောကဓမ္မ အထူး	၇
ပုထုဇဉ်အရိယာတို့၏ အရိုးဆေးပွဲ	၄၂၄
ပူပန်စေတတ်သောတရားနှင့် မပူပန်စေတတ်သောတရား	၄၄၇၊၄၇၄
ပူဇော်ခြင်းစသည်ထိုက်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါဆယ်ပါး	၄၀၉
[illegible]ခြင်း၏ အကြောင်းဆယ်ပါး	၇၀
[illegible]ခြင်းကြောင့် (လူ့ပြည် နက်ပြည် တို့၌)ဖြစ်ခြင်း ရှစ်ပါး	၇၂
[illegible]ခြင်း ၈-မျိုး	၇၆

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပေးလှူရာ၌ ယုတ်ညံ့ခြင်း မွန်မြတ်ခြင်းသည် ပဓာနမဟုတ်	၁၉၅
ပါးစပ်ဖြင့် အပြစ်ကိုဆည်းပူးသူ	၃၈၉
ပွါးများအပ်သောတရားဆယ်ပါး (အာသဝေါတရားကုန်ခန်းစေရန်)	၄၄၂
ပွါးများရမည့်တရားနှင့် မပွါးများရမည့် တရား	၄၅၀၊၄၇၇
ပျက်စီးကြောင်းတရားလေးပါး	၁၀၈
ပျင်းရိခြင်းအကြောင်းရှစ်မျိုး	၁၅၀
ပြဿနာတခု ရည်ညွှန်းချက်တခု ဖြေဆိုချက်တခု အကျယ်	၂၉၅
ပြဿနာတခု။ပ။ ဆယ်ခုဟူသည် အဘယ်နည်း	၂၉၅
ပြောသင့်ပြောထိုက်သောစကား ဆယ်မျိုး	၃၅၆
[ဖ]	
ဖြူစင်သောတရား ဆက်မျိုး	၄၄၂
ဖြူစင်သောတရားနှင့် မည်းနက်သော တရား	၄၄၉
ဖြေဆိုချက်တခု။ပ။ဆယ်ခုဟူသည် အဘယ်နည်း	၂၉၅
ဖြစ်စေသင့် မဖြစ်စေသင့်သော တရားများ	၄၅၀၊၄၇၆
ဖြစ်ကြောင်းတရား (သုခနှင့် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရား)	၄၄၈၊၄၇၅
[ဗ]	
ဖိုလ်(အထက်ဖိုလ် ၂-ပါး)	၃၄၀
ဗောဇ္ဈာဥပါသိကာမအား ဥပုသ်အကျိုးကို ဟောခြင်း	၈၉
ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး	၄၁၉
ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို ကြိမ်ဖန်များစွာပွါးက ဝိဇ္ဇာသုံးပါးပြည့်ခြင်း	၄၁၉
ဗြဟ္မစရိယ၏ အစဖြစ်သော ပညာကိုရရန်နှင့် တိုးပွါးရန်အကြောင်းရှစ်မျိုး	၂

အကွေ့ရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဘ]

ဘုရားလောင်း အကြံဖြစ်ပုံ ... ၁၂၄
ဘေးရန် ငါးမျိုး (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၌ ငြိမ်းပြီးပုံ) ၂၀၅
ဘေးငါးမျိုး (ဗိုလ်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူ လွန်မြောက်ခြင်း) ၁၂၆
ဘေးရန်ငါးမျိုးနှင့် သောတာပန်အင်္ဂါ လေးပါး ၂၀၅၊၂၀၇

[မ]

မကောင်းမှုကို ပုဏ္ဏားတို့ နှင်ထုတ်ပုံ နှင်ထုတ်နည်း ၄၅၃
မကောင်းသောတရားနှင့် ကောင်းသော တရား ၄၇၂
မဂ်ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်း ၃၄၉
မဂ်ဖိုလ်ကို ပြီးစေနိုင်သော တရားငါးမျိုး ၅၁၈၊၅၂၂၊၅၂၄
မဂ်ဖိုလ်မှ ဖိလာဖြစ်သောစကား (တိရစ္ဆာန်ကထာ)များ ၃၅၅
မစ္ဆရိယ ငါးမျိုး ၂၅၁
မတကဘတ် (သေသူကို ရည်၍လှူသော ထမင်း) ၄၆၉
မထေရ်ရဟန်းချမ်းသာစွာ နေရပုံ ၄၁၁
မထွက်မဝင်အပ်သော အရပ်ကိုးမျိုး ၁၉၃
မနာပကာယိကာနတ်ဖြစ်ကြောင်း ရှစ်ပါး ၉၄
မနာပကာယိကာ နတ်သမီးဖြစ်နိုင်သော မာတုဂါမ၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး ၉၂
မနောကံ၌ ဝေရမဏိ မဟောခြင်း ၄၉၉
မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်သော (အဘိဏှ)တရား ဆယ်ပါး ၃၂၄
မဖြစ်ဘူးကုန်သော တရားဆယ်မျိုး ၄၄၂
မမှီဝဲအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏တရားဆယ်မျိုး ၄၅၂
မယားကျင့်ဝတ် ရှစ်ပါး ၉၂
မရဏာသတိပွါးများပုံ အမျိုးမျိုး ၁၃၇
မရဏာသတိပွါးများမှ ရှစ်မျိုး ၁၃၇

အကွေ့ရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဗ]

ဗြဟ္မစာရီအဖြစ်သမဝိပါကကထာ) ၃၆၉
ဗိုလ်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူ၏လွန်မြောက်သော (ဘေးငါးမျိုး) ၁၂၆

[ဘ]

ဘဝတဏှာ၏ ရှေးအစွန်းမထင်သော်လည်း အကြောင်းရှိပုံ ၃၄၆
ဘိက္ခုနောဝါဒကရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး ၁၀၅
ဘုရားပွင့်ရာ အကြောင်းသုံးခု ၃၆၈
ဘုရားရှင်အပေါ်၌ ယုံမှားကင်းသူ ဟူသမျှ မဂ်ဉာဏ်အမြင်ပြည့်စုံခြင်း ၃၄၉
ဘုရားရှင်အမည်တော်ရှစ်ပါး ၁၅၆
ဘုရားရှင် အာယုသင်္ခါရလွှတ်သောအခါ မြေငလျင်တုန်လှုပ်ခြင်း ၁၃၃
ဘုရားရှင် အာယုကပ်ထက်အလွန် တည်နေတော်မူရန် အာနန္ဒာ မလျှောက်မိခြင်း ၁၃၀
ဘုရားရှင်အား ဖူးမြော်နိုင်ရန် စကား လက်ဆောင်တခု ၂၂၃
ဘုရားရှင်၏ဒေသနာတော် ထင်လာနိုင်သော တရား ရှစ်မျိုး ၁၅၄
ဘုရားရှင်၌ ယုံမှားမဲ့ သက်ဝင်ယုံကြည်သူ ဟူသမျှ အရိယာချည်းသာဖြစ်ခြင်း ၃၄၉
ဘုရားရှင်သည် သုံးလမြောက်၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလိမ့်မည်ဟု မာရ်နတ်သားအား ပြန်ကြားခြင်း ၁၃၃
ဘုရားရှင်ညောင်းညာ၍ သာရိပုတြာအား တရားဟောစေတော်မူခြင်း ၃၅၁
ဘုရားရှင်ညောင်းညာတော်မူခြင်း ၃၅၁
ဘုရားရှင် ထွက်မြောက် လွတ်ကင်းရာ တရားဆယ်မျိုး ၃၂၃
ဘုရားရှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏစသည်မည်ပုံ ၁၅၆
ဘုရားရှင် သက်တော် အာယုကပ်ထက် အလွန်တည်နေနိုင်၏ဟု အာနန္ဒာအား မိန့်ခြင်း ၁၃၀

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မရဲရင့်ပဲ အိမ်ကိုအုပ်စိုးသော ဥပါသိကာမ၏ တရားဆယ်မျိုး	၄၈၃
မရိုမသေလှူခြင်းစသည်(ဝေလာမဒါန)	၁၉၅
မရိုမသေလှူမှု စိတ်မပါပဲလှူမှုတို့၏ အကျိုးများ	၁၉၅
မသူတော်တရား ဆယ်ပါး (နိဂဏ္ဌတို့၏)	၃၇၁
မသူတော်တရားဆယ်ပါး (ကျီးနှင့်တူသော ရဟန်းယုတ်)	၃၇၁
မသူတော်တရားရှစ်မျိုး	၁၀
မဟာဒါနငါးပါး၊ ပုညာဘိသန္ဒရှစ်ပါး	၇၇
မဟာနာမ်ထေရ်က အဘယ်နေခြင်းဖြင့် နေရမည်နည်းဟု ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားခြင်း	၅၁၈၊၅၂၁
မဟာပဇာပတိဂေါတမီအား အကျဉ်း အားဖြင့် ဟောအပ်သောတရား	၁၀၆
မဟာပုရိသဝိတက်ရှစ်ပါး	၆၃
မာတုဂါမအနီး၌ လှည့်လည်မှုသည် အကျင့်မြတ်၏ ဆူးငြောင့်	၃၆၁
မာတုဂါမ၏ ငရဲလားကြောင်း ဆယ်ပါး	၄၈၃
မာတုဂါမ၏ နတ်ပြည်လားကြောင်း ဆယ်ပါး	၄၈၃
မာတုဂါမ၏(နတ်ပြည်သို့ရောက်နိုင် ကြောင်း)တရားဆယ်မျိုး	၄၈၃
မာတုဂါမ၏ လောကကို အောင်မြင်ကြောင်းတရားလေးပါး	၉၆၊၉၉
မာတုဂါမတို့အား ဂရုဓံတရားကို ဝန်ခံက ပဥ္စင်းခံမှုဖြစ်၏ဟု မိန့်ခြင်း	၁၀၃
မာတုဂါမနှင့် ရဟန်းအဖြစ်	၁၀၁
မာတုဂါမများ ငရဲသို့ကျစေနိုင်သော တရားဆယ်မျိုး	၄၈၃
မာတုဂါမ ရဟန်းအဖြစ်ရရန် အာနန္ဒာ ဘုရားရှင်အား လျှောက်တားခြင်း	၁၀၂

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြစ်နိုင်သော အကျိုးအဆက်ဆက်ကို တမာစေ့ ဗူးခါးစေ့ဥပမာဖြင့် ပြခြင်း	၄၂၀
မိထွေးတော်ဂေါတမီ ရဟန်းပြုရန် တောင်းပန်ခန်း	၁၀၁
မိမိသူတပါး အကျိုးနှစ်ပါးကို ဆောင်နိုင်သူ၏ အင်္ဂါများ	၁၁၉
မုယောခင်း စပါးပုံ ရေတံလျောက် ဥပမာများ	၁၇
မေဃိယ အလုပ်အကျွေးရဟန်း ဘုရား ထံမှ ဖဲခွါသွားခြင်း	၁၆၈
မေတ္တာအကျိုး တဆယ့်တပါး	၅၂၉
မေတ္တာအကျိုး ရှစ်ပါး	၁
မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ဆယ်မျိုး (ပဿေနဒီကောသလကဘုရားကို)	၃၀၇
မေ့လျော့ရမည့်တရားနှင့် အောက်မေ့ရမည့် တရား	၄၅၁
မေ့လျော့ရမည့် တရားများ	၄၅၁
မေးပြီးပြဿနာကို ပရိယာယ်တမျိုး (နည်းတမျိုး)ဖြင့် မေးရာ၌ ဘုရားရှင် ဖြေတော်မမူခြင်း	၄၀၇
မင်းအားထိုက်သော အာဇာနည်မြင်း၏ အင်္ဂါရှစ်မျိုး	၃၃
မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ အပြစ်ဆယ်မျိုး	၃၁၉
မည်းညစ်သောလမ်းနှင့် ဖြူစင်သောလမ်း	၄၄၉၊၄၇၆
မည်းနက်သောတရားနှင့် ဖြူစင်သောတရား	၄၄၉
မိန်းမ၏အနီး၌ လှည့်လည်မှုသည် အကျင့်မြတ်၏ ဆူးငြောင့်ဖြစ်ခြင်း	၃၆၁
မိန်းမက ယောကျ်ားကို နောင်ဖွဲ့သော အခြင်းအရာရှစ်မျိုး	၃၉၊

အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မြတ်သောတရားနှင့် မမြတ်သောတရား	၄၄၆
မြတ်သောနှင်ထုတ်ခြင်း	၄၅၅
မြတ်သောလမ်းနှင့် မမြတ်သော လမ်း နှစ်သွယ်	၄၄၈၊၄၂၅
မြောက်ကျန်းသူတို့က တောင်ကျန်းသူ တာဝတိံသာနတ်တို့ထက် သာသော အကြောင်းသုံးပါး	၁၉၈
မိုဠိရာ ဆယ်မျိုး	၂၃၅
မိုဠိရာပြုတတ်သောတရားဆယ်မျိုး	၂၃၅
မိုဝဲအပ် မမိုဝဲအပ်သောအရာများ	၁၇၃၊၄၃၈
မိုဝဲအပ် မမိုဝဲအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ တရားဆယ်မျိုး	၄၃၈
မိုဝဲထိုက်သော ကျောင်း၏အင်္ဂါငါးမျိုး	၂၆၈
မိုဝဲရမည့်တရားနှင့်မမိုဝဲရမည့်တရား	၄၅၀၊၄၇၇
မိုဝဲသင့် မမိုဝဲသင့်သော အရာများ	၃၃၄
မှားယွင်းမှုကိုစွဲကာ ချွတ်ယွင်းမှုဖြစ်၍ ပြည့်စုံမှု မဖြစ်ခြင်း	၄၂၀
မှားယွင်းသော တရားဆယ်မျိုး	၄၄၅
မှာယွင်းသောအရာဟူသမျှသည် တရားမဟုတ် အကျိုးမဲ့သာဖြစ်ခြင်း	၄၃၀
မှန်ကန်မှုကိုစွဲ၍ ပြည့်စုံမှုဖြစ်ကာ ချွတ်ယွင်းမှုမဖြစ်	၄၂၀
မှန်ကန်သောအရာဟူသမျှသည် တရားဟုတ်၍ ကုသိုလ်ကျိုးသာ ဖြစ်ခြင်း	၄၃၀
မှန်ကန်သော တရားဆယ်မျိုး	၄၄၅
မှုတ်လွှင့်အပ်သော (နိဒ္ဒမနိယ)တရား ဆယ်ပါး	၄၂၈
[ယ]	
ယုံတည့်သောကံဖြစ်ကြောင်းတရား	၃၂၃
ယောကျ်ားအာဇာနည်ကို ငြဟ္မာ သိကြားနတ်များတို့က အဝေးကပင် ရှိခိုးကြခြင်း	၁၁၅

အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မိန်းမတို့၏ ငရဲနှင့် နတ်ပြည် ရောက်ကြောင်းတရား ဆယ်ပါး	၄၈၃
မိန်းမတို့၏ လောကကို အောင်နိုင်သော အကျင့်တရား	၆၉၊၉၉
မိန်းမတို့အား ရဟန်းအဖြစ်ရရန် ဘုရား ရှင်အား အာနန္ဒာလျှောက်ခြင်း	၁၀၂
မိန်းမများ မနာပကာယိကာ နတ်သမီး ဖြစ်ရပုံအင်္ဂါရှစ်ပါး	၆၂
မိုးညဟမာ သူတော်ကောင်း၏ ကျေးဇူးတရားများ	၂၆
မျက်မှောက်ပြုရမည့်တရားနှင့် မပြုရမည့် တရား	၄၅၁
မျက်မှောက်ဘဝ ချမ်းသာမှုတရား လေးပါး အကျယ်	၁၀၇
မျက်မှောက်ဘဝပျက်စီးကြောင်း တရားလေးပါး	၁၀၈
မြေ(ငလျင်) အကြီးအကျယ် လှုပ်ကြောင်းရှစ်ပါး	၁၃၃
မြင်းအာဇာနည်၏ အင်္ဂါရှစ်မျိုး	၃၃
မြင်းငယ်သုံးမျိုး လွန်ကဲသော မြင်းသုံးမျိုး အာဇာနည်မြင်း သုံးမျိုးတို့ကိုပြခြင်း	၁၉၈
မြင်းယုတ်စဉ်းစားပုံကို ယောကျ်ားယုတ် စဉ်းစားပုံနှင့် ယှဉ်၍ပြခြင်း	၅၁၄
မြင်းသုံးမျိုးနှင့် ယောကျ်ားသုံးမျိုးကို နှိုင်းယှဉ်၍ပြခြင်း	၁၉၈
မြင်းယုတ်ရှစ်မျိုးနှင့် မြင်း၏အပြစ်ရှစ်မျိုး	၃၄
မြတ်သောအကျင့်၏ အစဖြစ်သော ပညာကိုရရန် အကြောင်းရှစ်မျိုး	၃
မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်ရန် တခုတည်းသော အခွင့်အခါ	၆၂
မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်ရန် အခွင့်အခါမဟုတ်ခြင်း ရှစ်မျိုး	၆၀
မြတ်သော အကျင့်ရှိသူနှင့် မရှိသူ	၃၆၃
မြတ်သောတရားနှင့် မမြတ်သောတရား	၄၄၆
မြတ်သောနှင်ထုတ်ခြင်း	၄၅၅
မြတ်သောလမ်းနှင့် မမြတ်သော လမ်း နှစ်သွယ်	၄၄၈၊၄၂၅
မြောက်ကျန်းသူတို့က တောင်ကျန်းသူ တာဝတိံသာနတ်တို့ထက် သာသော အကြောင်းသုံးပါး	၁၉၈
မိုဠိရာ ဆယ်မျိုး	၂၃၅
မိုဠိရာပြုတတ်သောတရားဆယ်မျိုး	၂၃၅
မိုဝဲအပ် မမိုဝဲအပ်သောအရာများ	၁၇၃၊၄၃၈
မိုဝဲအပ် မမိုဝဲအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ တရားဆယ်မျိုး	၄၃၈
မိုဝဲထိုက်သော ကျောင်း၏အင်္ဂါငါးမျိုး	၂၆၈
မိုဝဲရမည့်တရားနှင့်မမိုဝဲရမည့်တရား	၄၅၀၊၄၇၇
မိုဝဲသင့် မမိုဝဲသင့်သော အရာများ	၃၃၄
မှားယွင်းမှုကိုစွဲကာ ချွတ်ယွင်းမှုဖြစ်၍ ပြည့်စုံမှု မဖြစ်ခြင်း	၄၂၀
မှားယွင်းသော တရားဆယ်မျိုး	၄၄၅
မှာယွင်းသောအရာဟူသမျှသည် တရားမဟုတ် အကျိုးမဲ့သာဖြစ်ခြင်း	၄၃၀
မှန်ကန်မှုကိုစွဲ၍ ပြည့်စုံမှုဖြစ်ကာ ချွတ်ယွင်းမှုမဖြစ်	၄၂၀
မှန်ကန်သောအရာဟူသမျှသည် တရားဟုတ်၍ ကုသိုလ်ကျိုးသာ ဖြစ်ခြင်း	၄၃၀
မှန်ကန်သော တရားဆယ်မျိုး	၄၄၅
မှုတ်လွှင့်အပ်သော (နိဒ္ဒမနိယ)တရား ဆယ်ပါး	၄၂၈
[ယ]	
ယုံတည့်သောကံဖြစ်ကြောင်းတရား	၃၂၃
ယောကျ်ားအာဇာနည်ကို ငြဟ္မာ သိကြားနတ်များတို့က အဝေးကပင် ရှိခိုးကြခြင်း	၁၁၅

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ရ]	
ရဟန်းမိန်းမအဖြစ်	၁၀၁
ရဟန်းယုတ်နှင့် မသူတော်တရား ဆယ်မျိုး	၃၇၁
ရာဂကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန် ပဋိးမျှား အပ်သော တရားဆယ်မျိုးအစု	၅၀၁
ရာဂကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန် တရား ကိုးမျိုး	၂၅၅
ရာဂ ဒေါသ မောဟ ပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသောတရားဆယ်မျိုး	၄၄၃
ရဲရင့်စွာ အိမ်ကိုအုပ်စိုးနိုင်သော ဥပါသိကာမ၏ တရားဆယ်မျိုး	၄၈၄
ရောဂါအမျိုး ကိုးဆယ့်ခြောက်ပါး	၃၄၂
ရွှေရှားကြောင်းတရား	၄၈၄
ရှန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း (အာဃာတဝတ္ထု) ကိုးမျိုး	၂၀၈
ရှန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း (အာဃာတဝတ္ထု) ဆယ်ပါး	၃၂၂
ရှန်ငြိုးဖြေကြောင်းကိုးမျိုး	၂၀၈
ရှန်ငြိုးဖြေကြောင်း ဆယ်မျိုး	၃၂၂
ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး	၆၀
ရိုသေစွာလျှူမှု စိတ်ပါဝင်စားစွာလျှူမှု တို့၏ အကျိုး	၁၉၆
ရောက်လေရာအရပ်တိုင်း၌ ချမ်းသာစွာ နေရသော ရဟန်း၏တရားဆယ်ပါး	၄၁၁
ရွှေသွားနှင့် နောက်လိုက်တရားများ (ကုသိုလ်သို့ရောက်ရန်)	၄၂၂
ရှစ်ပါးသီလ	၈၀-၂
ရှစ်ပါးသီလ၏ အကျိုးကြီးပုံအကျယ်	၈၂
ရှစ်ပါးသီလ အကျိုးနှင့် ကျင့်သုံးပုံ အကျယ် ဝိသာခါအား ဟောခြင်း	၈၅
ရှစ်ပါးသီလ (အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသောဥပုသ်)	၈၃၊၃၂၂

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ယ]	
ယောကျ်ားက မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း တရားရှစ်ပါး	၃၉
ယောကျ်ားကောင်းစဉ်းစားပုံ (နှင့် အာဇာနည်မြင်းကောင်း စဉ်းစားပုံ)	၅၁၄
ယောကျ်ားငယ် လွန်ကဲသောယောကျ်း အာဇာနည်ယောကျ်းတို့ကိုပြခြင်း	၁၉၈
ယောကျ်းမြတ် အကြံရှစ်ပါး	၆၃
ယောကျ်းမြတ်၏ ပြည့်စုံသော အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပယ်ပြီးအင်္ဂါငါးပါး	၁၂
ယောကျ်းမြတ်တို့ အကြံရှစ်ပါး	၆၃
ယောကျ်းယုတ် စဉ်းစားပုံကို မြင်းယုတ်စဉ်းစားပုံနှင့်ယှဉ်၍ပြခြင်း	၅၁၄
ယောကျ်းယုတ်နှင့် ယောကျ်းအပြစ် ရှစ်မျိုး	၃၅
ယောကျ်းသုံးမျိုးကို မြင်းသုံးမျိုးနှင့် ယှဉ်၍ပြခြင်း	၁၉၈
[ရ]	
ရဟန္တာဝပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားဆယ်ပါး	၃၉၀
ရဟန္တာဝပုဂ္ဂိုလ်၏ဉာဏ်အားရှစ်မျိုး	၅၉
ရဟန်း၏ အင်္ဂါဆယ်ပါး (ပူဇော်ထိုက်သောရဟန်း)	၄၀၉
ရဟန်း၏ အင်္ဂါဆယ်ပါး (လက်အုပ်ချီထိုက်သောရဟန်း)	၄၀၉
ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး	၁၃၅
ရဟန်း၏အင်္ဂါရှစ်ပါး (ဥပါသကာတို့ ကြည်ညိုမှု မကြည်ညိုမှုကို သိစေသော ရဟန်း၏အင်္ဂါများ)	၁၆၀
ရဟန်း၏ အသေခပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပုံတရား	၄၂၉
ရဟန်း၏တရားဆယ်ပါး	၄၁၁
ရဟန်းတရားဆယ်မျိုး (ချမ်းသာစွာနေရသော ရဟန်းတရား)	၄၁၁

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[လ]	
လယ်ကောင်းလယ်ညံ့နှင့်တူသော ရဟန်းကောင်း ရဟန်းညံ့	၇၁
လယ်ညံ့ လယ်ကောင်းတို့၏ အင်္ဂါမျှား	၇၁
လှူမှု	၁၉၅
[ဝ]	
ဝဇ္ဇီယမဟိတသူကြွယ်နှင့်တိတ္ထိတို့ ဆွေးနွေးခန်း	၄၀၂
ဝါသေဋ္ဌ ဥပါသကာအား ဥပုသ်အကျိုးကို ဟောခြင်း	၈၈
ဝိဇ္ဇာအဝိဇ္ဇာတို့၏ အကြောင်းရှိပုံ အဆင့် ဆင့်ကို တောင်ထိပ်မိုး ဥပမာဖြင့် ဟောခြင်း	၃၄၄
ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ အကြောင်းရှိပုံ အဆင့်ဆင့်	၃၄၈
ဝိဇ္ဇာသုံးပါး	၄၁၉
ဝိဇ္ဇာသုံးပါးပြည့်ရန် ဗောဇ္ဈင်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာပွါးခြင်း	၄၁၉
ဝိမောက္ခစျာန်ရှစ်ပါး	၁၂၇
ဝိသာခါအား ရှစ်ပါးသီလ၏ အကျိုး ကြီးပုံ ဆင်ခြင်ဆောက်တည်ပုံ အကျယ်ဟောခြင်း	၈၅
ဝေဒင်္ဂပုဏ္ဏား၏ စွဲစွဲခြက်ကို ဘုရားရှင် ဖြေဆိုခြင်း	၁၉
ဝေလာမပုဏ္ဏား၏ ဒါန	၁၉၆
ဝေဟာရရှစ်မျိုး (အရိယာတို့၏)	၁၂၀
ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ရောက်ကြောင်းနှင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းတရား	၄၄၇၊၄၂၄
ဝန်တိုမှု (မစ္ဆရိယ)ငါးမျိုး	၂၅၁
ဝမ်းနှုတ်ဆေးတရားကို ဟောခြင်း	၄၂၄
[သ]	
သံဃာ၌ ငြင်းခုံမှု ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု၏ အကြောင်းဆယ်မျိုး	၃၁၆
သံဃာကွဲပြားကြောင်း ဝတ္ထုဆယ်မျိုး	၃၁၇
သံဃာညီညွတ်ကြောင်း ဝတ္ထုဆယ်မျိုး	၃၁၄

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[လ]	
လ,နေတို့၏အစွမ်းကို ကုန်ခမ်းစေနိုင် ရာသော စကားဆယ်မျိုး	၃၅၆
လူမိုက်ဟု သိစေကြောင်းတရားစု	၅၀၁
လေးထောင့်အံစာ ဥပမာ	၄၈၉
လောက၏အဆုံးသို့ ပြေးသွားခြင်းဖြင့် မရောက်နိုင်ခြင်း	၂၂၇
လောက၌ ကြီးပွါးကြောင်းတရား လေးပါး	၁၀၇
လောက၌ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း ထွန်းပရာ အကြောင်းသုံးခု	၃၆၈
လောက၌ ထင်ရှားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုးမျိုး	၁၈၁
လောက၌ ပျက်စီးကြောင်းတရား လေးပါး	၁၀၈
လောက၌ ဘုရားပွင့်တော်မူရာ အကြောင်းသုံးခု	၃၆၈
လောကကို အောင်နိုင်ကြောင်း မိန်းမအကျင့်လေးပါး	၉၆၊၉၉
လောကဆုံးပုံ	၂၂၆
လောကဓံတရားကို နှိပ်နင်းပုံ	၉
လောကဓံတရားနှင့်တွေ့ဆုံရာ၌ ပုထုဇဉ်နှင့် အရိယာတို့ထူးခြားပုံ	၈
လောကဓံတရားရှစ်ပါး	၇
လောကဓံတရားသည် လောကသို့ဝင်း လောကသည် လောကဓံသို့ဝင်း အစဉ်လိုက်တတ်ပုံ	၈
လောကာယတဝါဒီ ပုဏ္ဏားနှစ်ဦးတို့၏ အမေးကို မဖြေသေးပဲ တရားဟောခြင်း	၂၂၆
လားထုဂတိ ငါးပါး	၂၅၁
လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်သောရဟန်း တို့၏ အင်္ဂါဆယ်ပါး	၄၀၉
လယ်၏ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် အလှူခံအင်္ဂါ ရှစ်ပါး နှိုင်းယှဉ်ပြပုံ	၇၁

အကွာရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သံဃာသင်းခွဲသူသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး ငရဲ၌ကျက်ရခြင်း ၃၁၅
သံယောဇဉ်ဆယ်ပါး ၂၇၀
သင်္ကတိုင်းသား ဥပါသကာတို့အား ရှစ်ပါးသီလစောင့်ရန် တရား ပေးခြင်း ၃၂၀
သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏား၏ ဤမှာဘက်ကမ်းမှ ဟိုမှာဘက်ကမ်းဟူသောအမေး ၄၃၇
သညာကိုးမျိုးနှင့် ယင်းကို ပွါးများရခြင်း အကျိုး ၁၉၂
သညာဆယ်ပါးအကျယ် ၃၄၁
သညာဆယ်ပါးကို ကြားနာရလျှင် အနာရောဂါငြိမ်းနိုင်ခြင်း ၃၄၁
သညာဆယ်မျိုး ၃၃၈၊၃၄၄
သညာရှိလျက် အာရုံကိုမသိခြင်း ၂၂၄
သညာရှိသူနှင့် သမာဓိ ၅၄၁
သညာလေးမျိုး ၃၀၅
သတိသမ္ပဇဉ်မရှိသူအား ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်အမြင် ချို့တဲ့ခြင်း ၁၅၂
သတိသမ္ပဇဉ်ရှိသော ရဟန်း၏ ဒုက္ခိုးနှင့် ဥပမာ ၁၅၃
သတ္တဝါတို့၏နေရာကိုးမျိုး ၂၀၁
သတ္တဝါတို့သည် ကံ၏အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ခြင်းအကျယ် ၄၈၅
သတ္တာဝါသ ကိုးဌာန ၂၀၁
သဒ္ဓနှင့် သုဘူတိတို့ ဘုရားကို အချိန်မရွေး ဖူးခွင့်ပြုခြင်း ၅၂၉
သဒ္ဓ(မည်သော အနာထပိဏ်၏သား ရဟန်း) ၅၂၅
သဒ္ဓါတရားရှိ၍ သာသနာဘောင်သို့ ဝင်သော အနာထပိဏ်၏သား (သဒ္ဓ)ရဟန်း ၅၂၅
သဒ္ဓါတရားရှိပုံလက္ခဏာ ၅၂၅

အကွာရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သနက်ုမာရဖြဟ္မာနှင့် ဘုရားရှင် ရှတ်ဆို တော်မူသော ဂါထာ ၅၁၇
သန္ဒိဋ္ဌိက(ကိုယ်တွေ့) နိဗ္ဗာန်စသည် ၂၄၅
သပ္ပုရိသတရားနှင့် အသပ္ပုရိသတရား ၄၄၅
သပ္ပုရိသဒါနရှစ်ပါး ၇၆
သပိတ်မှောက်ခြင်းနှင့် သပိတ်လှန်ခြင်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး ၁၆၀
သမဏ ဗြဟ္မဏ စသည်မည်ပုံ ၁၅၆
သမဏသညာ သုံးပါး ၄၁၉
သမဏသညာသုံးပါးကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွါးက ခုနစ်ပါးသောတရား ပြည့်စုံခြင်း ၄၁၉
သမဏသညာသုံးပါးကို ရဟန်းဟူသမျှ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွါးထိုက်ခြင်း ၄၁၉
သမန္တပါသာဒိကပုဂ္ဂိုလ် အင်္ဂါဆယ်ပါး ၂၆၅
သမာဓိနှင့် သညာရှိသူ ၅၄၁
သမာဓိမရှိပဲ တောကျောင်းနေလိုသူ တို့အား ဥပမာပြ၍ ဆုံးမခြင်း ၄၁၂
သမာပတ်ကိုးပါး(အစဉ်အတိုင်း ဝင်စား အပ်သော) ၂၁၀
သမိဒ္ဓိထေရ်အား ယောကျ်ားတို့၏ (ဝိတက်)အကြံအစည်ကို မေးခြင်း ၁၉၁
သမိဒ္ဓိမထေရ်အား (မိမိကိုယ်ကို) အထင် မကြီးရန် သာရိပုတ္တြာထေရ်က ဆုံးမခြင်း ၁၉၁
သမုဒ္ဒရာ၏ အံ့ဖွယ်ရှစ်မျိုး ၄၀၊၄၂
သမ္ဘဉ်(မရှိသောရဟန်း၏အဖြစ်) ၁၅၂
သမုဒါရှစ်ပါးအကျယ် ၁၄၂
သမ္ဘဒါလေးပါး ၁၁၃
သမ္ဘာဓ(ကျဉ်းမြောင်းရာတရားငါးပါး) ၂၄၁
သမ္ဘောဓိမဂ်ဉာဏ်၏ အာသင်းအပင်း၌ ဖြစ်သော တရားတို့၏ပွါးရန် မှီရာအကြောင်း ၁၆၆

အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သာကီဝင်တို့အား ဟောသော ရှစ်ပါး သီလ	၃၂၀
သာဓုဓမ္မ အသာဓုဓမ္မကို ရဟန်းတို့အား ဟောတော်မူခြင်း	၄၄၅
သာမဏေ အလုပ်အကျွေး ထားသင့်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါဆယ်ပါး	၃၁၃
သာရိပုတ္တရာ၏ ရဲတင်းသော (သီဟနာဒ)စကား	၁၈၃
သာရိပုတ္တရာနှင့် ကောဋ္ဌိက	၁၈၈
သာရိပုတ္တရာနှင့် ဘုရားရှင်တို့ ဆရာတပည့်ခြင်း အနက်သဒ္ဒါ အချင်းချင်း စပ်မိညီညွတ်ကြပုံ	၅၁၂
သာရိပုတ္တရာ (ဘုရားရှင်ကိုယ်စား တရားဟောခြင်း)	၃၅၁
သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့အား စုပ်စဲ့သောကြောင့် အဖုအပိန့် အနာနှိပ်စက်သော ကောကာလိကရဟန်း	၃၈၈
သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့နှင့် ကောကာလိက	၃၈၉
သာသနာတော်၏ အံ့ဖွယ်ရှစ်မျိုး	၄၂၊၄၆
သာသနာတော်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ	၃၅၀
သာသနာတော် ကြီးပွါးခြင်းသို့ မရောက်နိုင်သော တရားဆယ်ပါး	၃၇၃
သာသနာတော် ကြီးပွါးတိုးတက်ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်သော တရားဆယ်ပါး	၃၇၄
သာသနာတော် ကြီးပွါး, မကြီးပွါး ကြောင်း ဆယ်ပါး	၃၇၃
သာသနာတော် စည်ပင်ပြန့်ပွါးလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပယ်အပ်သောတရား ဆယ်မျိုး	၃၇၆
သာသနာ စည်ပင်ခြင်းသို့ ရောက်စေနိုင်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါ တဆယ့်တပါး	၅၃၆

အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သာသနာတော် ဆုတ်ယုတ်စေနိုင်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါတဆယ့်တပါး	၅၃၄
သာသနာတော်မှ တပါးသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ အယူဝါဒများ	၄၀၀
သာသနာတော်မှ တပါးသော ပရိဗိုဇ်တို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ နှိပ်ထိုက်ကြောင်း မိန့်ခြင်း	၄၀၂၊၄၀၅
သာသဝကရားနှင့် အနာသဝကရား	၄၄၇
သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်း အကျိုးဆယ်ပါး	၃၁၀
သီတင်းသုံးဖော်တို့ အလေးဂရုပြုအပ် သူ၏ တရားရှစ်မျိုး	၆
သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ဆဲရေးတတ် သူ၏ ပျက်စီးခြင်း တဆယ့်တပါး	၅၀၉
သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် မဖြစ်နိုင်သော ရဟန်းတရား	၃၈၃
သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ဖြစ်နိုင်သော ရဟန်းတရား	၃၈၅
သီတင်းသုံးဖော်တို့ မလေးစားအပ်သူ၏ တရားရှစ်မျိုး	၆
သီလ၏အကျိုး	၂၅၃
သီလ၏ အဆက်ဆက်သောအကျိုး	၅၀၃
သီလစင်ကြယ်သူအား စိတ်၏ တောင့်တမှု ပြည့်စုံခြင်း	၃၂
သီလတန်ခိုး အကျိုးများ	၅၀၅
သီလနှင့်ပြည့်စုံသူ၏ ဖြစ်နိုင်သော အကျိုးများ	၃၅၈
သီလပျက်စီးသူအား နိုင္ငာန်ရခြင်း၏ အကြောင်းအဆက်ဆက်ချို့တဲ့ခြင်း ၅၀၆-၈	
သီလမဲ့သူ၏အပြစ်နှင့် သီလရှိသူ၏အကျိုး	၂၆၀
သီလရှိသူ ပြည့်ဝသူသည် သာယာရှင်ပြုံးနှုလုံးအေးမှု မတောင့်တရပဲ ဓမ္မတာ သဘောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း	၅၀၅
သီဟစစ်သူကြီးအား ဟောသောဒေသနာ	၂၆

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သီဟစစ်သူကြီး၏ အမေးကို ဖြေတော်မူခြင်း	၂၇
သီဟစစ်သူကြီးကို ဘုရားရှင်ထံမသွားရန် နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ ကာမြစ်ခြင်း	၂၆
သုက္ကတရား	၄၄၉
သုက္ကတရားနှင့် ကဏ္ဍတရား	၄၄၉
သုဘူတိမထေရ်ကို သဒ္ဓရဟန်းနှင့် အတူ နေရန် မိန့်တော်မူခြင်း	၅၂၉
သုဘူတိရဟန်းနှင့် သဒ္ဓရဟန်းတို့အား ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြော်ရန် အချိန်မရွေး ခွင့်ပြုခြင်း	၅၂၅
သူခိုးကြီးများပျက်စီးကြောင်း တရားရှစ်ပါး	၁၅၅
သူတပါးစိတ်ဖြစ်ပုံကို သိ၍ မိမိစိတ်ကို ပြုပြင်ပုံ	၃၂၉
သူတော်ကောင်းကို အကျိုးရှိသော မိုးကြီးနှင့်နိုင်းယှဉ်ပုံ	၂၆
သူတော်ကောင်းတရားနှင့် မသူတော်တရား	၄၄၉၊၄၅၆
သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးလှူခြင်းရှစ်မျိုး	၂၆

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သူတော်ကောင်းတို့၏ မိုးရေနှင့် တူသော ကျေးဇူးတရားများ	၃၆
သူယုတ်မာရဟန်းတို့ကို နှင်ထုတ်ရန် ဟောကော်မူခြင်း	၁၇
သေကွပုဂ္ဂိုလ်၏အပရိဟာနတရားရှစ်မျိုး	၁၄၉
သေသူကိုရည်ညွှန်း၍ ပေးလှူခြင်း၌ ထိုသူသို့ ရောက်မရောက် ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏား၏ အမေး	၄၆၉
သောတာပတ္တိအင်္ဂါလေးမျိုး	၂၀၆
သောတာပတ္တိအင်္ဂါလေးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသူ၏ ငြိမ်းပြီးသော ဘေးရန်ငါးမျိုး	၃၉၇
သောတာပန်အင်္ဂါလေးပါး	၂၀၅၊၂၀၇
သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် အင်္ဂါလေးပါး	၂၀၆၊၃၉၇
သွားရောက်ထိုင်နေရန် မသင့်သော ဒါယကာတို့အိမ်	၁၉၇
[ဟ]	
ဟတ္ထက အာဠဝကဒါယကာ၏ အံ့ဖွယ်ရှစ်မျိုး	၅၃

ပ-မ-စ-သ-စ — ၃၄၆ — ၂၀-၉-၆၅ — ၂၀၀၀ (သို)